бұйрығына 71-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
74-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Жалпы орта білім беретін мектептерде «Қазақ тілі» пәнін оқытудың мақсаты – ана тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, сондай-ақ қазақ әдеби тілі нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

3. «Қазақ тілі» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) қазақ тілін ана тілі ретінде тани отырып, өмірлік қажеттіліктерінде коммуникативтік әрекеттер түрінде (тыңдалым, оқылым, айтылым, жазылым) сауаттылықпен қолдану дағдыларын қалыптастырады;

2) білім алушылардың қазақ тілін күнделікті өмірде өзі еркімен қолданып жүрген қарым-қатынас құралынан енді оны тілдік заңдылықтар негізінде танып-білу дағдыларын қалыптастырады;

3) қазақ тілі жүйесін құраушы кіші жүйелерді, тіл бірліктерін және олардың табиғатын танып біледі;

4) тіл бірліктерінің қарым-қатынас құралы болу, ойды білдіру, таным құралы болу, ақпаратты сақтау құралы болу қасиеттерін функционалдық-коммуникативтік бағдарда танып біледі, соған лайықты машықтар мен дағдыларды қалыптастырады;

5) «Қазақ тілі» пәні бағдарламасы білім алушының тіл сауаттылығы мен сөйлеу сауаттылығын, сөз байлығын, басқалармен еркін қарым-қатынасқа түсу қабілетін дамытуды және ойлау қабілеті мен танымдық дағдыларын жетілдіруді көздейді;

6) ақпаратты іздеу, талдау және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектіні саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамытады.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогті дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұны

5. «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;

2) 11-сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

6. Оқыту мақсаттары мұғалім мен білім алушыларға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 4 бөлімнен тұрады:

1) тыңдалым және айтылым;

2) оқылым;

3) жазылым;

4) әдеби тіл нормасы.

7. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) болжау;

2) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау;

3) негізгі ойды анықтау;

4) тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау;

5) сөйлеу мәдениетін дамыту;

8. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) ақпаратты түсіну;

2) мәтіннің стильдік ерекшелігін тану;

3) мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату;

4) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;

5) мәліметтерді өңдей білу;
6) әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу.
9. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу;
2) жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну;
3) эссе жазу;
4) оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу;
5) шығармашылық жұмыс;
6) мәтіндерді түзету және редакциялау.
10. Әдеби тіл нормасы бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) орфография;
2) орфоэпия;
3) лексика;
4) грамматика;
5) пунктуация.
11. 10-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру, мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау, тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау, мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау, коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық-морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері), әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу, ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану, публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу, ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде), мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу, белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу, БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (қарапайым, күрделі, тезистік), ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру, ресми қарым-қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі және т.б. мәтіндер құрастыру,

ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, лекция, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия мәтіндер құрастыру, публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, информациялық хабар, очерк, памфлет жазу, көркем әдебиет стилінің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша), мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, эссе түрлерінің құрылымын сақтай отырып, көтерілген мәселе бойынша өзіндік пікір жаза білу, оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу), әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу, жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: орфографиялық нормаға сай жазу, сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу, сөздерді морфологиялық-фонематикалық принцип негізінде жазу, сөздерді тарихи-дәстүрлік принцип негізінде жазу, сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі, көп нүкте), сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (үтір, нүктелі үтір, жақша, қос нүкте, тырнақша, сызықша).

12. 11-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу, мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау, тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру, мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау, мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау, коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу; сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық-морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау, таза ғылыми және публицистикалық стильдерін тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы), әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу, ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану, публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу, ресми іс-қағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей

негізінде), мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру, белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу, БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар), ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру, ресми қарым-қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі, мәтіндер құрастыру, ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, лекция, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия, мәтіндер құрастыру, публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, информациялық хабар, очерк, памфлет жазу, көркем әдебиет стилінің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша), мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау, көтерілген мәселе бойынша академиялық тұрғыдан эссе жаза білу, мәселенің артықшылықтары мен кемшіліктерін талдап жазу, оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу, әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу, жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді қазіргі орфографиялық нормаға сай жазу, сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу, сөздерді морфологиялық-фонематикалық принцип негізінде жазу, сөздерді тарихи-дәстүрлік принцип негізінде жазу, сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану, әлеуметтік-саяси шешендік қатынас аясында сөз әдебі мен сөйлеу мәнерін дұрыс қолдану, мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып), мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» сынып, «2.1» екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» оқыту мақсатының реттік саны.

14. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар:

	10-сынып	11-сынып
1. Болжау	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу
2. Әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау
3. Негізгі ойды анықтау	10.1.3.1 мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру	11.1.3.1 мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен салыстыру
4. Тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау	10.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау	11.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
5. Сөйлеу мәдениетін дамыту	10.1.5.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу	11.1.5.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу

2) оқылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Ақпаратты түсіну	10.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау	11.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
2. Мәтіннің стильдік ерекшелігін тану	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер,	11.2.2.1 таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты

	тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері)	белгілер, синтаксистік құрылымы)
3. Мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату	10.2.3.1 көпшілікке арналған дәріс, интервью, мақала, очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі дәріс, интервью, мақала, баяндама, тезис, аннотация, рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
4. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	10.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іскағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау	11.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іскағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
5. Мәліметтерді өңдей білу	10.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу	11.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру
6. Әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу	10.2.6.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу	11.2.6.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу, дәйексөз келтіру

3) жазылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру	10.3.1.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, нұсқаулық жазу	11.3.1.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация, рецензия жазу
2. Жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну	10.3.2.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып,	11.3.2.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып,

	маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу	маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау
3. Эссе жазу	10.3.3.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)	11.3.3.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
4. Оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу	10.3.4.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)	11.3.4.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
5. Шығармашылық жұмыс	10.3.5.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу	11.3.5.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
6. Мәтіндерді түзету және редакциялау	10.3.6.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау	11.3.6.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)

4) әдеби тіл нормасы:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Орфографиялық норма	10. 4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу	11.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Орфоэпиялық норма	10. 4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	11.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану

3. Лексикалық норма	10.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу	11.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптай білу (образды-эстетикалық)
4. Грамматикалық норма	10. 4.4.1 сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу	11.4.4.1 мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
5. Пунктуациялық норма	10. 4.5.1 сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу	11.4.5.1 мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

15. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту қазақ тілінде) ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары

1) 10-сынып:

Лексика-грамматикалық бөлім	Грамматикалық материал	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Қазіргі қоғам құндылықтары: мәдениет және өркениет. Сөз мәдениеті	Кітаби тіл. Сөйлеу тілі	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.3.1 мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық- саяси) талдай отырып, негізі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру
		Оқылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері);

			10.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу
		Жазылым	10.3.3.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі)
		Әдеби тіл нормалары	10.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану; 10.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-тоқсан			
2. Индустрия ландыру: ұлттық өндіріс. Сөз мәдениеті	Сөз дәлдігі	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау
		Оқылым	10.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 10.2.3.1 көпшілікке арналған дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
		Жазылым	10.3.2.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу;

			10.3.6.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	10.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу
3-тоқсан			
3. Адамзат дамуының жаһандық мәселелері. Тілдік жүйе және норма	Сөз қолданысындағы ерекшеліктер және стиль. Ғылыми әдебиет тілінің ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (интервью) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.5.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
		Оқылым	10.2.3.1 көпшілікке арналған интервью құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.1.5.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу; 10.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
		Жазылым	10.3.1.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, интервью жазу; 10.3.5.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып,

			шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу
		Әдеби тіл нормалары	10.4.4.1 сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу
4. Адам өмірін сақтау. Тілдік жүйе және норма	Сөз тазалығы. Көркем әдебиет стилінің ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау
		Оқылым	10.2.3.1 көпшілікке арналған очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іскағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
		Жазылым	10.3.3.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе); 10.3.1.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, нұсқаулық жазу; 10.3.4.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі

			жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
		Әдеби тіл нормалары	10.4.4.1 сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу
4-тоқсан			
5. Сәулет өнері. Тілдік жүйе және норма	Жаңа қолданыс тағы сөздер. Ғылыми әдебиет атаулары ның ерекшелігі	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.5.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
		Оқылым	10.2.3.1 көпшілікке арналған мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.6.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу
		Жазылым	10.3.3.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (аргументативті эссе); 10.3.1.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала жазу; 10.3.4.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
		Әдеби тіл нормалары	10.4.5.1 сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

2) 11-сынып

Лексика-грамматикалық бөлім	Грамматикалық материал	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Қазақстан бүгінгі әлемде: Қазақстанның өткені мен келешегі. Шешендік сөздер	Ойталқы (диспут). Ғылыми стильдің тілдік ерекшелік тері	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен салыстыру
		Оқылым	11.2.2.1 таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы); 11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі тезис, аннотацияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
		Жазылым	11.3.1.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, тезис, аннотация жазу; 11.3.5.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу; 11.3.6.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)
		Әдеби тіл нормалары	11.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу;

			11.4.5.1 мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
2-тоқсан			
2. Экология: ядролық және мұнай өндірістері. Шешендік сөздер	Айтыс. Сыни пікірдің өзіндік ерекшелігі	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
		Оқылым	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 11.2.6.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу, дәйексөз келтіру
		Жазылым	11.3.4.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу; 11.3.5.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш

			құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
		Әдеби тіл нормалары	11.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптай білу (образды-эстетикалық)
3-тоқсан			
3. Қазіргі қоғам: миграция және зияткерлік миграция. Шешендік сөздер	Сөзталас. Ресми ісқағаздар стилінің тілдік ерекшелік тері	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (интервью, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау; 11.1.5.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
		Оқылым	11.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі интервью, мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер

			мен пікірлерді өңдеу және толықтыру
		Жазылым	11.3.1.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью жазу; 11.3.2.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; 11.3.6.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)
		Әдеби тіл нормалары	11.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4. Әлемді өзгерткен өнертабыстары Шешендік сөздер	Пікір алмасу. Публицис тикалық стильдің тілдік ерекшелік тері	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау
		Оқылым	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру
		Жазылым	11.3.1.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік

			құралдарды орынды қолданып, рецензия жазу; 11.3.3.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормалары	11.4.4.1 мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
4-тоқсан			
5. Туризм: экотуризм. Шешендік сөздер	Әңгіме және дөңгелек үстел. Ой айқынды лығы. Сөз дәлдігі. Пікірталас мәдениетіндегі сөз қолданыс тар	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.5.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
		Оқылым	11.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі баяндаманың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
		Жазылым	11.3.2.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; 11.3.3.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын

			дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі)
		Әдеби тіл нормалары	11.4.5.1 мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

бұйрығына 72-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
75-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11 (12) - сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Жалпы орта білім беретін мектептерде «Қазақ тілі» пәнін оқытудың мақсаты – ана тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, сондай-ақ қазақ әдеби тілі нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

3. «Қазақ тілі» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) қазақ тілін ана тілі ретінде тани отырып, өмірлік қажеттіліктерінде коммуникативтік әрекеттер түрінде (тыңдалым, оқылым, айтылым, жазылым) сауаттылықпен қолдану дағдыларын қалыптастырады;

2) білім алушылардың қазақ тілін күнделікті өзі еркімен қолданып жүрген қарым-қатынас құралынан енді оны тілдік заңдылықтар негізінде танып-білу дағдыларын қалыптастырады;

3) қазақ тілі жүйесін құраушы кіші жүйелерді, тіл бірліктерін және олардың табиғатын танып біледі;

4) тіл бірліктерінің қарым-қатынас құралы болу, ойды білдіру, таным құралы болу, ақпаратты сақтау құралы болу қасиеттерін функционалдық-коммуникативтік бағдарда танып-біледі, соған лайықты машықтар мен дағдыларды қалыптастырады;

5) «Қазақ тілі» пәні бағдарламасы білім алушының тіл сауаттылығы мен сөйлеу сауаттылығын, сөз байлығын, басқалармен еркін қарым-қатынасқа түсу қабілетін дамытуды және ойлау қабілеті мен танымдық дағдыларын жетілдіруді көздейді.

6) ақпаратты іздеу, талдау және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамытады.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогті дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұны

5. «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

6. Оқыту мақсаттары мұғалім мен білім алушыларға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 4 бөлімнен тұрады:

5) тыңдалым және айтылым;

6) оқылым;

7) жазылым;

8) әдеби тіл нормасы.

7. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) болжау;

2) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау;

3) негізгі ойды анықтау;

4) тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау;

5) сөйлеу мәдениетін дамыту.

8. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

7) ақпаратты түсіну;

8) мәтіннің стильдік ерекшелігін тану;

9) мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату;

10) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;

11) мәліметтерді өңдей білу;
12) әртүлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу.
9. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
7) әртүлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу;
8) жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну;
9) эссе жазу;
10) оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу;
11) шығармашылық жұмыс;
12) мәтіндерді түзету және редакциялау.
10. Әдеби тіл нормасы бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) орфография;
2) орфоэпия;
3) лексика;
4) грамматика;
5) пунктуация.
11. 10-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру, мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау, тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау, мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау, коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық-морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері), әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу, ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану, публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу, ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде), мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу, белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу, БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (қарапайым, күрделі, тезистік), ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру, ресми қарым-қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі және т.б. мәтіндер құрастыру,

ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, лекция, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия және мәтіндер құрастыру, публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, информациялық хабар, очерк, памфлет жазу, көркем әдебиет стилінің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша), мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, эссе түрлерінің құрылымын сақтай отырып, көтерілген мәселе бойынша өзіндік пікір жаза білу, оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу), әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу, жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: орфографиялық нормаға сай жазу, сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу, сөздерді морфологиялық-фонематикалық принцип негізінде жазу, сөздерді тарихи-дәстүрлік принцип негізінде жазу, сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі, көп нүкте), сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (үтір, нүктелі үтір, жақша, қос нүкте, тырнақша, сызықша).

12. 11сыныпқа арналған «Қазақ тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу, мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау, тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру, мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау, мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау, коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу, сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық-морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау, таза ғылыми және публицистикалық стильдерін тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы), әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу, ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану, публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу, ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей

негізінде), мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру, белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу, БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар), ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру, ресми қарым-қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі және т.б.мәтіндер құрастыру, ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, дәріс, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия мәтіндер құрастыру, публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, ақпараттық хабар, очерк, памфлет жазу, көркем әдебиет стилінің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша), мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау, көтерілген мәселе бойынша академиялық тұрғыдан эссе жаза білу, мәселенің артықшылықтары мен кемшіліктерін талдап жазу, оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу, әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу, жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетудер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді қазіргі орфографиялық нормаға сай жазу, сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу, сөздерді морфологиялық-фонематикалық принцип негізінде жазу, сөздерді тарихи-дәстүрлік принцип негізінде жазу, сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану, әлеуметтік-саяси шешендік қатынас аясында сөз әдебі мен сөйлеу мәнерін дұрыс қолдану, мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып), мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

14. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар:

	10-сынып	11-сынып
1. Болжау	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу
2. Әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау
3. Мәтіннен ақпаратты анықтау	10.1.3.3 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау	11.1.3.3 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру, факті мен көзқарасты ажырата білу
4. Негізгі ойды анықтау	10.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру	11.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау
5. Тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау	10.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау	11.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
6. Сөйлеу мәдениетін дамыту	10.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу	11.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу

2) оқылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Ақпаратты түсіну	10.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты	11.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып

	белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау	талдау, негізгі үрдістерді анықтау
2. Мәтіннің стильдік ерекшелігін тану	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері)	11.2.2.1 таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы)
3. Мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату	10.2.3.1 көпшілікке арналған дәріс, интервью, мақала, очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі дәріс, интервью, мақала, баяндама, тезис, аннотация, рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
4. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	10.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау	11.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
5. Мәліметтерді өңдей білу	10.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу	11.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру
6. Оқылым стратегияларын қолдану	10.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу	11. 2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
7. Әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу	10. 2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу	11.2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу

3) жазылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып

1. Жоспар құру	10.3.1.1 жоспар түрлерін құру (қарапайым, күрделі, тезистік)	11.3.1.1 жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар)
2. Әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, нұсқаулық жазу	11.3.2.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация, рецензия жазу
3. Жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну	10.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу	11.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау
4. Эссе жазу	10.3.4.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)	11.3.4.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
5. Оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу	10.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)	11.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
6. Шығармашылық жұмыс	10.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу	11.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
7. Мәтіндерді түзету және редакциялау	10.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау	11.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)

4) әдеби тіл нормасы:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Орфографиялық норма	10. 4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу	11.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Орфоэпиялық норма	10. 4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	11.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
3. Лексикалық норма	10.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу	11.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптай білу (образды-эстетикалық)
4. Грамматикалық норма	10. 4.4.1 сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу	11.4.4.1 мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
5. Пунктуациялық норма	10. 4.5.1 сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу	11.4.5.1 мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

15. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту қазақ тілінде) ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту қазақ тілінде)) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Лексика-грамматикалық бөлім	Грамматикалық материал	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			

1. Тіл және алаш идеясы. Сөз мәдениеті	Кітаби тіл. Сөйлеу тілі	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру
		Оқылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері); 10.2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу
		Жазылым	10.3.4.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі); 10.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	10.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Әлем жаңалықтары: өнер және мәдениет. Сөз мәдениеті	Сөз құрамы мен сөз байлығы. Сөйлеу стильдеріндегі тілдік оралымдар және олардың қолданысы	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау;

			10.1.3.3 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау
		Оқылым	10.2.3.1 көпшілікке арналған дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
		Жазылым	10.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу); 10.3.4.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе)
		Әдеби тіл нормалары	10.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-тоқсан			
3. Қазіргі қоғам құндылықтары: мәдениет және өркениет. Тілдік жүйе және норма	Сөз қолданысындағы ерекшеліктер және стиль. Ғылыми әдебиет тілінің ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (интервью) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау

		Оқылым	10.2.3.1 көпшілікке арналған интервьюдің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу
		Жазылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, интервью жазу; 10.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу
		Әдеби тіл нормалары	10.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4. Экономикалық интеграция – бүгінгі күннің даму үрдісі. Тілдік жүйе және норма	Сөз тазалығы. Ресми іскағаздары тілінің ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
		Оқылым	10.2.3.1 көпшілікке арналған мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау;

			10.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау
		Жазылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, нұсқаулық жазу; 10.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	10.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу
3-тоқсан			
5. Білім. Ғылым. Инновация. Тілдік жүйе және норма	Сөз дәлдігі	Тыңдалым және айтылым	10.1.3.3 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау; 10.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау
		Оқылым	10.2.3.1 көпшілікке арналған очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау;

			10.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
		Жазылым	10.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу; 10.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)
		Әдеби тіл нормалары	10.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу
6. Қазіргі қоғам: әлеуметтік теңсіздік. Тілдік жүйе және стиль	Әлеуметтік-тұрмыстық қатынастағы сөздер. Публицистикалық шығарма тілінің стильдік ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау
		Оқылым	10.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іскағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 10.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты

			белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау
		Жазылым	10.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.4.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормалары	10.4.4.1 сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу
7. Сәулет өнері. Стильдік ерекшеліктер	Жаңа қолданыстағы сөздер. Ғылыми және ғылыми-көпшілік стиль атаулары	Тыңдалым және айтылым	10.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру; 10.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
		Оқылым	10.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іскағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 10.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау

		Жазылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, нұсқаулық жазу; 10.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.4.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормалары	10.4.4.1 сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу
4-тоқсан			
8. Қазіргі әлемдегі саясат және жаһандық мәселелер. Пунктуация	Публицистикалық шығарма тілінің стильдік ерекшеліктері. Сөйлем ішіндегі даралаушы, ерекшелеуші, ойдың аражігін ажырататын тыныс белгілерді ережеге сай қолдану	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.3.3 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау
		Оқылым	10.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іскағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 10.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген

			мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу
		Жазылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала жазу; 10.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)
		Әдеби тіл нормалары	10.4.5.1 сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
9. Сөз мәдениеті және шешендік өнер. Пунктуация	Көркем әдебиет тілінің ерекшеліктері. Сөйлем ішіндегі даралаушы, ерекшелеуші, ойдың аражігін ажырататын тыныс белгілерді ережеге сай қолдану	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
		Оқылым	10.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу; 10.2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу
		Жазылым	10.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық

			жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу; 10.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	10.4.5.1 сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

2) 11-сынып:

Лексика-грамматикалық бөлім	Грамматикалық материал	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Қазақстан бейнесі. Қазақстанның өткені мен келешегі. Шешендік сөздер	Ойталқы (диспут). Ғылыми стильдің тілдік ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
		Оқылым	11.2.2.1 таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы); 11.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру; 11.2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу

		Жазылым	11.3.4.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе); 11.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)
		Әдеби тіл нормалары	11.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Жастар мәдениеті және мәселесі. Шешендік сөздер	Ой көкпар (дебат). Публицистикалық стильдің тілдік ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.3.3 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру
		Оқылым	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іскағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын,

			тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
		Жазылым	11.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу; 11.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
		Әдеби тіл нормалары	11.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-тоқсан			
3. Қазіргі қоғам. Миграция. Зияткерлік миграция. Шешендік сөздер	Сөзталас. Ресми ісқағаздар стилінің тілдік ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (интервью) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
		Оқылым	11.2.2.1 таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы); 11.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау

		Жазылым	11.3.2.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, интервью жазу; 11.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау
		Әдеби тіл нормалары	11.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4. Әлемді өзгерткен өнертабыстары. Шешендік сөздер	Пікір алмасу. Публицистикалық стильдің тілдік ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.3.3 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру, факті мен көзқарасты ажырата білу
		Оқылым	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іскағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор

			көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
		Жазылым	11.3.1.1 жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар); 11.3.2.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала жазу
		Әдеби тіл нормалары	11.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптай білу (образды-эстетикалық)
3-тоқсан			
5. Бейбітшілік, қауіпсіздік және жаһандық экономика. Шешендік сөздер	Пікірталас. Көркем әдебиет стилінің тілдік ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау
		Оқылым	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі баяндаманың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген

			мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру; 11.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
		Жазылым	11.3.4.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (аргументативті эссе); 11.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
		Әдеби тіл нормалары	11.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптай білу (образды-эстетикалық)
6. Ұлттың тарихи жәдігерлерін сақтау. Шешендік сөздер	Әңгіме және дөңгелек үстел. Ой айқынды лығы. Сөз дәлдігі. Пікірталас мәдениетіндегі сөз қолданыстар	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
		Оқылым	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі тезис, аннотацияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау;

			11.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
		Жазылым	11.3.2.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, тезис, аннотация, рецензия жазу; 11.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
		Әдеби тіл нормалары	11.4.4.1 мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
7. Табиғат және экология. Шешендік сөздер	Айтыс. Сыни пікірдің өзіндік ерекшелігі	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
		Оқылым	11.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді

			салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
		Жазылым	11.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; 11.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
		Әдеби тіл нормалары	11.4.4.1 мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
4-тоқсан			
8. Жаңа әлемдегі театр мен киноматография. Шешендік сөздер	Көпшілік алдында сөйленетін сөздің ерекшелігі. Даралаушы, ерекшелеуші, ойдың аражігін ажырататын тыныс белгілерді ережеге сай қолдану	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
		Оқылым	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау;

			11.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
		Жазылым	11.3.2.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, рецензия жазу; 11.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)
		Әдеби тіл нормалары	11.4.5.1 мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
9. Еңбек нарығы және сұраныс. Шешендік сөздер	Сөйлеу мәнерлілігі	Тыңдалым және айтылым	11.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; 11.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
		Оқылым	11.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11.2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу

		Жазылым	11.3.1.1 жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар); 11.3.4.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормалары	11.4.5.1 мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

3-тарау. Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерге арналған «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұны

17. «Қазақ тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат;

2) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

3) 12-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

18. Оқыту мақсаттары мұғалім мен білім алушыларға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 4 бөлімнен тұрады:

1) тыңдалым және айтылым;

2) оқылым;

3) жазылым;

4) әдеби тіл нормасы.

19. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) болжау;

2) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау;

3) мәтіннен ақпаратты анықтау

4) негізгі ойды анықтау;

5) тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау;

6) сөйлеу мәдениетін дамыту.

20. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) ақпаратты түсіну;

2) мәтіннің стильдік ерекшелігін тану;

3) мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату;

4) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;
5) мәліметтерді өңдей білу;
6) оқылым стратегияларын қолдану
7) әртүлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу.
21. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) жоспар құру;
2) әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру;
3) жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну;
4) эссе жазу;
5) оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу;
6) шығармашылық жұмыс;
7) мәтіндерді түзету және редакциялау.
22. «Әдеби тіл нормасы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) орфографиялық норма;
2) орфоэпиялық норма;
3) лексикалық норма;
4) грамматикалық норма;
5) пунктуациялық норма.
23.10-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау; мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау; мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру; мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау; коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу.

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма,) мәліметтерді талдау негізгі үрдістерді анықтау; ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері); көпшілікке арналған дәріс, интервью, мақала, очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін салыстыру; мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу; белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу; БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу.

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (қарапайым, күрделі, тезистік); ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, нұсқаулық жазу; мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу,

келіспеу» эссесі); оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу); әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу; жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу.

4) әдеби тіл нормалары: мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану; белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу; сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу; сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

24. 11- сыныпқа арналған «Қазақ тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру; мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастырып, бағалау; коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу.

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер); таза ғылыми стильдегі дәріс, интервью, мақала, баяндама, тезис, аннотацияның жанрлық ерекшеліктерін талдау; әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру;

белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу, ауызша талдау; БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу.

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (күрделі, тірек-схема түріндегі жоспар); таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация, жазу; мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе); оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу; әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік) ұсына білу; жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу.

4) әдеби тіл нормалары: мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану; белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу; мәтін нормаларын сақтап жазу; мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

25. 12-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, факті мен көзқарасты ажырата білу; мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау; коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу.

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы); таза ғылыми стильдегі дәріс, интервью, тезис, аннотация, рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; мәтіндегі берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру; белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу, талдау; БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу.

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар); таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация, рецензия жазу; мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау, сыни талдау; қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе); оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу, жазу; әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу; жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау.

4) әдеби тіл нормасы: мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен,

әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану; белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану:көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, (образды-эстетикалық) сөздерді сұрыптай білу; мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып); мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу, мағынаға қатысты қойылатын тыныс белгілерін ажырату.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

26. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

27. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар білуі тиіс:			
Бөлімше	10-сынып	11-сынып	12-сынып
1. Болжау	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру	12.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу
2. Әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау	12.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау
3. Мәтіннен ақпаратты анықтау	10.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау	11.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру	12.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, факті мен көзқарасты ажырата білу

4. Негізгі ойды анықтау	10.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру	11.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау	12.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау
5. Тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау	10.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау	11.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастырып, бағалау	12.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
6. Сөйлеу мәдениетін дамыту	10.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу	11.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу	12.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу

2) оқылым:

Білім алушылар білуі тиіс:			
Бөлімше	10-сынып	11-сынып	12-сынып
1. Ақпаратты түсіну	10.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма,) мәліметтерді талдау негізгі үрдістерді анықтау	11.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау	12.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
2. Мәтіннің стильдік ерекшелігін тану	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер,	11.2.2.1 таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер)	12.2.2.1 таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер,

	тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері)		синтаксистік құрылымы).
3. Мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату	10.2.3.1 көпшілікке арналған дәріс, интервью, мақала, очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі дәріс, интервью, мақала, баяндама, тезис, аннотацияның жанрлық ерекшеліктерін талдау	12.2.3.1 таза ғылыми стильдегі дәріс, интервью, тезис, аннотация, рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
4. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	10.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін салыстыру	11.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау	12.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
5. Мәліметтерді өңдей білу	10.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу	11.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру	12.2.5.1 мәтіндегі берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру
6. Оқылым стратегияларын қолдану	10.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу	11. 2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу, ауызша талдау	12. 2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу, талдау
7. Әртүрлі ресурс көздерінен	10. 2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік	11.2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік,	12.2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік,

қажетті ақпарат алу	деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу	ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу	ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу

3) жазылым:

Білім алушылар білуі тиіс:			
Бөлімше	10-сынып	11-сынып	12-сынып
1. Жоспар құру	10.3.1.1 жоспар түрлерін құру (қарапайым, күрделі, тезистік)	11.3.1.1 жоспар түрлерін құру (күрделі, тірек-схема түріндегі жоспар)	12.3.1.1 жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар)
2. Әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, нұсқаулық жазу	11.3.2.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация, жазу	12.3.2.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация, рецензия жазу
3. Жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну	10.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу	11.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау	12.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау, сыни талдау
4. Эссе жазу	10.3.4.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу	11.3.4.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе)	12.3.4.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе)

	(«келісу, келіспеу» эссесі,)		
5. Оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу	10.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)	11.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу	12.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу, жазу
6. Шығармашылық жұмыс	10.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу	11.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік) ұсына білу	12.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
7. Мәтіндерді түзету және редакциялау	10.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу.	11.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу.	12.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау.

4) әдеби тіл нормасы:

Білім алушылар білуі тиіс:			
Бөлімше	10-сынып	11-сынып	12-сынып
1. Орфографиялық норма	10. 4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу	11.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу	12.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Орфоэпиялық норма	10. 4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері:	11.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері:	12.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері:

	әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
3. Лексикалық норма	10.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу	11.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу.	12.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, (образды-эстетикалық) сөздерді сұрыптай білу
4. Грамматикалық норма	10. 4.4.1 сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу	11.4.4.1 мәтін нормаларын сақтап жазу	12.4.4.1 мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
5. Пунктуациялық норма	10. 4.5.1 сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу	11.4.5.1 мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу	12.4.5.1 мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу, мағынаға қатысты қойылатын тыныс белгілерін ажырату

28. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

29. Осы оқу бағдарламасы Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11(12)-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту қазақ тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11(12)-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту қазақ тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Лексика-грамматикалық бөлім	Грамматикалық материал	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-2 тоқсан			
1. Тіл және алаш идеясы. Сөз мәдениеті	Кітаби тіл. Сөйлеу тілі	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау; 10.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру
		Оқылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері); 10.2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу
		Жазылым	10.3.4.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі); 10.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу
		Әдеби тіл нормалары	10.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Әлем жаңалықтары: өнер және мәдениет. Сөз мәдениеті	Сөз құрамы мен сөз байлығы. Сөйлеу стильдеріндегі тілдік оралымдар және олардың қолданысы	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық

			мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау
		Оқылым	10.2.3.1 көпшілікке арналған дәріс, интервью, мақала, очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
		Жазылым	10.3.4.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі) 10.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)
		Әдеби тіл нормалары	10.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
3-4 тоқсан			
3. Қазіргі қоғам құндылықтары: мәдениет және өркениет. Тілдік жүйе және норма	Сөз қолданысындағы ерекшеліктер және стиль. Ғылыми әдебиет тілінің ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау
		Оқылым	10.2.3.1 көпшілікке арналған дәріс, интервью, мақала, очерктің құрылымы мен

			рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу
		Жазылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, нұсқаулық жазу; 10.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу
		Әдеби тіл нормалары	10.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4. Экономикалық интеграция – бүгінгі күннің даму үрдісі. Тілдік жүйе және норма	Сөз тазалығы. Ресми іскағаздары тілінің ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
		Оқылым	10.2.3.1 көпшілікке арналған дәріс, интервью, мақала, очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма) мәліметтерді

			талдау, негізгі үрдістерді анықтау
		Жазылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, нұсқаулық жазу; 10.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу
		Әдеби тіл нормалары	10.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу
5. Білім. Ғылым. Инновация. Тілдік жүйе және норма	Сөз дәлдігі	Тыңдалым және айтылым	10.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау; 10.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау
		Оқылым	10.2.3.1 көпшілікке арналған дәріс, интервью, мақала, очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
		Жазылым	10.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)

			10.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу
		Әдеби тіл нормалары	10.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу

2) 11-сынып:

Лексика-грамматикалық бөлім	Грамматикалық материал	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-2-тоқсан			
1. Қазіргі қоғам: әлеуметтік теңсіздік. Тілдік жүйе және стиль	Әлеуметтік-тұрмыстық қатынастағы сөздер. Публицистикалық шығарма тілінің стильдік ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау
		Оқылым	11.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 11.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте,

			диаграмма, сызба) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
		Жазылым	11.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; 11.3.4.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе).
		Әдеби тіл нормалары	11.4.4.1 мәтін нормаларын сақтап жазу
2. Сәулет өнері. Стильдік ерекшеліктер	Жаңа қолданыстағы сөздер. Ғылыми және ғылыми-көпшілік стиль атаулары	Тыңдалым және айтылым	11.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; 11.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу.
		Оқылым	11.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес

			қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау.
		Жазылым	11.3.2.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация, жазу; 11.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; 11.3.4.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе)
		Әдеби тіл нормалары	11.4.4.1 мәтін нормаларын сақтап жазу
3. Қазіргі әлемдегі саясат және жаһандық мәселелер. Пунктуация	Публицистикалық шығарма тілінің стильдік ерекшеліктері. Сөйлем ішіндегі даралаушы, ерекшелеуші, ойдың аражігін ажыратын тыныс белгілерді ережеге сай қолдану	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 11.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру.
		Оқылым	11.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын,

			тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 11.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру
		Жазылым	11.3.2.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация, жазу; 11.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
		Әдеби тіл нормалары	11.4.5.1 мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
3-4-тоқсан			
4. Сөз мәдениеті және шешендік өнер. Пунктуация	Көркем әдебиет тілінің ерекшеліктері. Сөйлем ішіндегі даралаушы, ерекшелеуші, ойдың аражігін ажыратын тыныс белгілерді ережеге сай қолдану	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу
		Оқылым	11.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру;

			11.2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу
		Жазылым	11.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік) ұсына білу; 11.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу.
		Әдеби тіл нормалары	11.4.5.1 мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.
5. Қазақстан бейнесі. Қазақстанның өткені мен келешегі. Шешендік сөздер	Ойталқы (диспут). Ғылыми стильдің тілдік ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 11.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру, бағалау
		Оқылым	11.2.2.1 таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер); 11.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру; 11.2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми

			еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу
		Жазылым	11.3.4.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе); 11.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу.
		Әдеби тіл нормалары	11.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
6. Жастар мәдениеті және мәселесі. Шешендік сөздер	Ой көкпар (дебат). Публицистикалық стильдің тілдік ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру
		Оқылым	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі дәріс, интервью, мақала, баяндама, тезис, аннотацияның жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет

			стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
		Жазылым	11.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу; 11.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік) ұсына білу
		Әдеби тіл нормалары	11.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
7. Қазіргі қоғам. Миграция. Зияткерлік миграция. Шешендік сөздер	Сөзталас. Ресми іскағаздар стилінің тілдік ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу.
		Оқылым	11.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау;

			11.2.2.1 таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер).
		Жазылым	11.3.2.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация жазу; 11.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау
		Әдеби тіл нормалары	11.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
8. Әлемді өзгерткен өнертабыстары. Шешендік сөздер	Пікір алмасу. Публицистикалық стильдің тілдік ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру.
		Оқылым	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі дәріс, интервью, мақала, баяндама, тезис,

			аннотацияның жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау.
		Жазылым	11.3.1.1 жоспар түрлерін құру (күрделі, тірек-схема түріндегі жоспар); 11.3.2.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация жазу.
		Әдеби тіл нормалары	11.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу.

3) 12-сынып:

Лексика-грамматикалық бөлім	Грамматикалық материал	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-2-тоқсан			
1.Бейбітшілік, қауіпсіздік және жаһандық экономика. Шешендік сөздер	Пікірталас. Көркем әдебиет стилінің тілдік ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	12.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды,

			тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 12.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау
		Оқылым	12.2.3.1 таза ғылыми стильдегі дәріс, интервью, тезис, аннотация, рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 12.2.5.1 мәтіндегі берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру; 12.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу, талдау.
		Жазылым	12.3.4.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 12.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу, жазу
		Әдеби тіл нормалары	12.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, (образды-эстетикалық) сөздерді сұрыптай білу.
2. Ұлттың тарихи жәдігерлерін сақтау. Шешендік сөздер	Әңгіме және дөңгелек үстел. Ой айқындылығы. Сөз дәлдігі.	Тыңдалым және айтылым	12.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас,

	Пікірталас мәдениетіндегі сөз қолданыстар		мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 12.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
		Оқылым	12.2.3.1 таза ғылыми стильдегі дәріс, интервью, тезис, аннотация, рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 12.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
		Жазылым	12.3.2.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация, рецензия жазу; 12.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
		Әдеби тіл нормалары	12.4.4.1 мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып).
3-4-тоқсан			

3. Табиғат және экология. Шешендік сөздер	Айтыс. Сыни пікірдің өзіндік ерекшелігі	Тыңдалым және айтылым	12.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 12.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
		Оқылым	12.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 12.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу, талдау.
		Жазылым	12.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау, сыни талдау; 12.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
		Әдеби тіл нормалары	12.4.4.1 мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып).
4. Жаңа әлемдегі театр мен киноматография. Шешендік сөздер	Көпшілік алдында сөйленетін сөздің ерекшелігі. Даралаушы, ерекшелеуші,	Тыңдалым және айтылым	12.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты

	ойдың аражігін ажырататын тыныс белгілерді ережеге сай қолдану		аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 12.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
		Оқылым	12.2.3.1 таза ғылыми стильдегі дәріс, интервью, тезис, аннотация, рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 12.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу, талдау.
		Жазылым	12.3.2.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация, рецензия жазу; 12.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау.
		Әдеби тіл нормалары	12.4.5.1 мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу, мағынаға қатысты қойылатын тыныс белгілерін ажырату.
5. Еңбек нарығы және сұраныс. Шешендік сөздер	Сөйлеу мәнерлілігі	Тыңдалым және айтылым	12.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау;

			12.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
		Оқылым	12.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 12.2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу
		Жазылым	12.3.1.1 жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар); 12.3.4.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормалары	12.4.5.1 мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу, мағынаға қатысты қойылатын тыныс белгілерін ажырату

бұйрығына 73-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
76-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы «Абай ұлттық мектебінің» 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)»

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Қазақ тілі» пәнін оқыту мақсаты – мемлекеттік тілді қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, қазақ әдеби тілі нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, шығармашылыққа үйретуге, ең бастысы, орта мектепке сай лингвистикалық білім беру.

3. «Қазақ тілі» оқу пәнін тереңдетіп оқытудың негізгі міндеттері:

1) қазақ тілін Қазақстан Республикасының аумағында қоғамның барлық салаларында еркін қолдана білуі үшін білім алушының коммуникативтік дағдыларын жетілдіру, еркін сөйлеуге және сауатты жазуға үйрету;

2) мәтіннің типтерін, стилін, жанрын тану үшін мәтінді құрайтын барлық тілдік құралдарды: синтаксистік құрылымдарды, лексикалық бірліктерді, сөздің дыбыстық және морфемдік құрамын тануға үйрету;

3) ауызша және жазбаша мәтінтудыру дағдыларын жетілдіру үшін орфоэпия және орфография нормаларын білу, сөйлеу мәдениетін және шешендік өнерді меңгеру, түрлі стильдер мен жанрларда мәтінтудыру тәсілдерін жетілдіру.

4) ақпаратты іздеу, талдау және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен

Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұны

5. «Қазақ тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағат;

2) 11-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

6. Оқыту мақсаттары қазақ тілін ғылыми пән ретінде оқитын білім алушыларға мәтінтану мен мәтінтудыру дағдыларын жетілдіру арқылы өмірге қажет функционалды білім беруді көздейді. Мұның өзі орта мектеп деңгейіне сай лингвистикалық білім алуға негізделеді. Оқу мазмұны 3 бөлімнен тұрады:

1) мәтінтану тыңдау және оқу арқылы мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ойды таба білу, мәтін бойынша сұрақтар құрастыра білу, әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпаратты алумен қатар мәтіннің стилі мен жанрын, мәтіннің типтерін және әр типке тиісті қолданылатын тілдік құралдарын ажырата білуден тұрады;

2) мәтінтудыру мәтіннің мазмұнын айту кезінде орфоэпиялық нормаларды сақтаудан бастап, тіл мәдениетінің талаптарын орындай отырып, шешен сөйлеу деңгейіне жетуді көздейді. Орфография және пунктуация талаптарын сақтай отырып, барлық стильдер мен жанрларда мәтін жаза алу арқылы мәтінтудыру дағдысын жетілдіруді көздейді;

3) әдеби тіл нормалары айту және жазу әрекеті кезінде лексика-грамматикалық нормаларды, оның ережелерін және ерекшеліктерін қатаң сақтауды үйретуді көздейді.

7. «Мәтінтану» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) мәтіннің мазмұнын тану;

2) мәтіннің стилі мен жанрын тану.

8. «Мәтінтудыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) ауызекі сөйлеу және көркем әдебиет стильдерінде айтылым, жазылым дағдыларын жетілдіру;

2) ресми іс-қағаздары стилінде айтылым, жазылым дағдыларын жетілдіру;

3) публицистикалық стильде айтылым, жазылым дағдыларын жетілдіру;

4) ғылыми стильде айтылым, жазылым дағдыларын жетілдіру.

9. «Әдеби тіл нормаларын сақтау» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) лексика-грамматикалық норма;

2) айтылым-жазылым нормалары (орфография, орфоэпия, пунтуация).

10. 10-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» оқу пәнінің базалық білім мазмұны:

1) мәтінтану:

мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, талқылау сұрақтары арқылы ақпаратты анықтау, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, графиктік мәтіндерді талдау, қорытынды жасау, мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді анықтау, әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын анықтау; әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін ажырату;

2) мәтінтудыру:

көркем мәтін стилінің талаптарын сақтап, күрделі жоспар бойынша берілген тақырыпта шығарма жазу; көркем әдебиетке жататын жанрларда (поэзия, проза, эссе, новелла) мәтін тудыру дағдыларын қалыптастыру; ауызекі сөйлеу стилінің элементтері бар әңгіме жанрында мәтін жазу дағдыларын игеру; сәлемдесу, қарату, танысу, өтініш айту, рұқсат сұрау, шақыру, кешірім сұрау, алғыс айту, қоштасу кезінде ұлттық этикет талаптарын сақтау; өлең оқу, монолог айту, диалогқа түсу кезінде сөз сазын және бейвербалды құралдарды пайдалану талаптарын білу; іскери этикетті, ділмарлықты, қозғалу әрекеттерін әсерлі сөйлеу мен үйлестіру арқылы тыңдаушыны тарту тәсілдерін игеру; ресми стильдің өмірге қажетті үлгілерін талапқа сай жазуды қалыптастыру; публицистикалық стиль ерекшеліктерін сақтап, көпшілік алдында сөйлеу техникасын қалыптастыру: тыңдаушының назарын аударту, аудиториямен байланыс, үйлесімді қозғалыс, өзіне деген сенімділік дағдыларын қалыптастыру; қоғамдағы өзекті мәселелер бойынша материалдарды талдап, жинақы мәтін, сөйлейтін сөзге тезис және эссе жазу, сұхбат алу үшін сұрақтар құрастыру дағдыларын қалыптастыру; ғылыми стильдің қолдану аясын, стильдік сипатын және тілдік ерекшеліктерін сақтап, ғылыми жұмыстар жазу, слайдтар дайындау және оларды көпшілік алдында қорғау дағдыларын қалыптастыру;

3) әдеби тіл нормаларын сақтау:

лексика-грамматикалық норма: дыбыстың жіктелімін, жасалуын, буын түрлерін, буын үндесімін, тасымал тәртібін, сөйлеудегі ырғақты топтарды, сөз ішіндегі және сөз арасындағы дыбыстық өзгерістерді, интонацияның құрамдас бөліктерін анықтау, фонетика-фонологиялық талдау жасау; сөздердің тура, туынды мағынасын, тіркесу сипатын, қолданылу аясы мен стильдік қызметін көрсете отырып, толық лексикалық талдау жасау; сөздің морфемдік құрамын, негізгі немесе туынды түбір екенін, сөзжасамдық тәсілін (синтетикалық, аналитикалық), грамматикалық мағыналарын көрсете отырып, сөзжасамдық-морфологиялық талдау жасау;

орфографиялық норма: қосымшалар мен шылауларды үндестік заңына сай жазу, ықшамдалған, кіріккен, біріккен, тіркескен сөздердің емлесін сақтау;

орфоэпиялық норма: айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын орнықтыру;

пунктуациялық норма: жазбаша мәтін тудыру кезінде сөйлем ішіндегі және сөйлем соңындағы тыныс белгілерді қоюдағы ұстанымдарды (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) сақтай білу.

11. 11-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» оқу пәнінің базалық білім мазмұны:

1) мәтінтану:

мәтін үзінділері бойынша қорытынды жасау, проблемалық сұрақтар арқылы ақпаратты анықтау, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау, әртүрлі формадағы мәтіндерді талдау, баға беру, кең көлемді мәтіндердегі көтерілген мәселе мен мақсатты аудиториясын талдау, мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді салыстыру; әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын салыстыру; әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін салыстыру;

2) мәтінтудыру:

күрделі жоспар бойынша берілген талаптарға шығарма жазу кезінде жоспар жүйесін сақтау және шығарманы дұрыс қорытындылау; көркем әдебиетке жататын жанрларда (поэзия, проза, эссе, новелла) мәтін тудыру дағдыларын жетілдіру; ауызекі сөйлеу стилінің элементтері бар әңгіме жанрында мәтін жазу дағдыларын жетілдіру; әлеуметтік-тұрмыстық қатынас (тілек айту, бата беру, құттықтау, көңіл айту, қолдау көрсету) кезінде ұлттық тілде қалыптасқан шаблондарды сақтау; өлең оқу, монолог айту, диалогқа түсу кезінде сөз сазын және бейвербалды құралдарды пайдалану талаптарын жетілдіру; іскери этикетті, ділмарлықты, қозғалу әрекеттерін әсерлі сөйлеу мен үйлестіру арқылы тыңдаушыны тарту тәсілдерін жетілдіру; ресми стильдің өмірге қажетті үлгілерін талапқа сай жазуды жетілдіру; публицистикалық стиль ерекшеліктерін сақтап, көпшілік алдында сөйлеу техникасын дамыту: тыңдаушының назарын аударту, аудиториямен байланыс, үйлесімді қозғалыс, өзіне деген сенімділік дағдыларын жетілдіру; қоғамдағы өзекті мәселелер бойынша материалдарды талдап, жинақы мәтін, сөйлейтін сөзге тезис және эссе жазу, сұхбат алу үшін сұрақтар құрастыру дағдыларын жетілдіру; ғылыми стильдің қолдану аясын, стильдік сипатын және тілдік ерекшеліктерін сақтап, ғылыми жұмыстар жазу, слайдтар дайындау және оларды көпшілік алдында қорғау дағдыларын жетілдіру;

3) әдеби тіл нормаларын сақтау:

лексика-грамматикалық норма: әр стильге тән лексика-грамматикалық ерекшеліктерді анықтай отырып, сөйлемдерді фонологиялық-ырғақтық топтарға бөліп, айтылуы бойынша өрнектеп, ішіндегі дыбыстық өзгерістерді анықтау; мәтіннің стилін, жанрын, қолдану аясын, лексика-грамматикалық ерекшеліктерін көрсетіп, ондағы сөздерге толық лексикалық талдау жасау;

сөйлемдердің айтылу мақсатын, түрлерін, құрылысын, сөз ішіндегі байланысу түрлері мен тәсілдерін, сөйлем мүшелерін, құрмаластың құрамындағы сөйлемдердің байланысу тәсілдерін, тыныс белгілерін анықтай отырып, толық синтаксистік талдау жасау;

орфографиялық норма: қазақ тілінің орфографиялық ережелеріне сүйеніп бас әріптің игерілген/игерілмеген кірме сөздер мен бейімдеу сөздердің емлесін білу;

орфоэпиялық норма: айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді, ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын жетілдіру;

пунктуациялық норма: сөйлем соңында, сөйлем ішінде қабаттаса қойылатын тыныс белгілерді пунктуациялық ұстанымдарға (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) сай қоя білу.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

12. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» сандардан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші, үшінші сандар бөлім мен бөлімше, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік санын көрсетеді. 10.1.2.1 кодында: «10» – сынып, «1.2» – бөлім мен бөлімше, «1» – оқыту мақсатының реттік саны.

13. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген.

1) Мәтінтану		
Білім алушы:		
	10-сынып	11-сынып
1.Мәтін мазмұнын тану	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, ойды жалғастыру	11.1.1.1 мәтін бойынша өз көзқарастарын айту, өз көзқарастарын дәлелдеу үшін дұрыс қорытынды шығару
	10.1.1.2 мәтіннен автор позициясын және жалпы ақпаратты талқылау сұрақтары арқылы анықтау	11.1.1.2 оқиғалар, идеялар, құндылықтар, деректер арасындағы байланысты проблемалық сұрақтар арқылы анықтау
	10.1.1.3 ойын (автордың көзқарасы мен ақпарат берілген тұстарын) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу	11.1.1.3 ойын (автордың көзқарасы мен ақпарат берілген тұстарын) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау
	10.1.1.4 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау	11.1.1.4 әртүрлі формадағы мәтіндердегі оқиғалар мен құбылыстардың уақытша және себеп-салдарлық өзара байланысын анықтау

	10.1.1.5 мәтіндегі қорытынды бөлімнің орнына өз біліміне сүйеніп қорытынды жасау	11.1.1.5 мәтінде көтерілген мәселенің (саяси-қоғамдық, тәрбиелік) маңыздылығын анықтап, баға беру
2.Мәтіннің стилі мен жанрын тану	10.1.2.1 мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді анықтау	11.1.2.1 мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді салыстыру
	10.1.2.2 әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын анықтау	11.1.2.2 әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын салыстыру
	10.1.2.3 әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін ажырату	11.1.2.3 әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін салыстыру
2) Мәтінтудыру		
1) Ауызекі сөйлеу және көркем әдебиет стильдерінде айтылым, жазылым дағдыларын жетілдіру	10.2.1.1 көркем мәтін стилінің талаптарын сақтап, күрделі жоспар бойынша берілген тақырыпта шығарма жазу	11.2.1.1 күрделі жоспар бойынша берілген талаптарға шығарма жазу кезінде жоспар жүйесін сақтау және шығарманы дұрыс қорытындылау
	10.2.1.2 көркем әдебиетке жататын жанрларда (поэзия, проза, эссе, новелла) мәтін тудыру дағдыларын қалыптастыру	11.2.1.2 көркем әдебиетке жататын жанрларда (поэзия, проза, эссе, новелла) мәтін тудыру дағдыларын жетілдіру
	10.2.1.3 ауызекі сөйлеу стилінің элементтері бар әңгіме жанрында мәтін жазу дағдыларын игеру	11.2.1.3 ауызекі сөйлеу стилінің элементтері бар әңгіме жанрында мәтін жазу дағдыларын жетілдіру
	10.2.1.4 сәлемдесу, қарату, танысу, өтініш айту, рұқсат сұрау, шақыру, кешірім сұрау, алғыс айту, қоштасу кезінде ұлттық этикет талаптарын сақтау	11.2.1.4 әлеуметтік-тұрмыстық қатынас (тілек айту, бата беру, құттықтау, көңіл айту, қолдау көрсету және т.б.) кезінде ұлттық тілде қалыптасқан шаблондарды сақтау
	10.2.1.5 өлең оқу, монолог айту, диалогқа түсу кезінде	11.2.1.5 өлең оқу, монолог айту, диалогқа түсу кезінде сөз

	сөз сазын және бейвербалды құралдарды пайдалану талаптарын білу	сазын және бейвербалды құралдарды пайдалану талаптарын жетілдіру
2) Ресми іс-қағаздар стилінде айтылым, жазылым дағдыларын жетілдіру	10.2.2.1 іскери этикетті, ділмарлықты, қозғалу әрекеттерін әсерлі сөйлеу мен үйлестіру арқылы тыңдаушыны тарту тәсілдерін игеру	11.2.2.1 іскери этикетті, ділмарлықты, қозғалу әрекеттерін әсерлі сөйлеу мен үйлестіру арқылы тыңдаушыны тарту тәсілдерін жетілдіру
	10.2.2.2 ресми стильдің өмірге қажетті үлгілерін талапқа сай жазуды қалыптастыру	11.2.2.2 ресми стильдің өмірге қажетті үлгілерін талапқа сай жазуды жетілдіру
3) Публицистикалық стильде айтылым, жазылым дағдыларын жетілдіру	10.2.3.1 публицистикалық стиль ерекшеліктерін сақтап, көпшілік алдында сөйлеу техникасын қалыптастыру, тыңдаушының назарын аударту, аудиториямен байланыс, үйлесімді қозғалыс, өзіне деген сенімділік дағдыларын қалыптастыру	11.2.3.1 публицистикалық стиль ерекшеліктерін сақтап, көпшілік алдында сөйлеу техникасын дамыту, тыңдаушының назарын аударту, аудиториямен байланыс, үйлесімді қозғалыс, өзіне деген сенімділік дағдыларын жетілдіру
	10.2.3.2 қоғамдағы өзекті мәселелер бойынша материалдарды талдап, жинақы мәтін, сөйлейтін сөзге тезис және эссе жазу, сұхбат алу үшін сұрақтар құрастыру дағдыларын қалыптастыру	11.2.3.2 қоғамдағы өзекті мәселелер бойынша материалдарды талдап, жинақы мәтін, сөйлейтін сөзге тезис және эссе жазу, сұхбат алу үшін сұрақтар құрастыру дағдыларын жетілдіру
4) Ғылыми стильде айтылым, жазылым дағдыларын жетілдіру	10.2.4.1 ғылыми стильдің қолдану аясын, стильдік сипатын және тілдік ерекшеліктерін сақтап, ғылыми жұмыстар жазу, слайдтар дайындау және оларды көпшілік алдында қорғау дағдыларын қалыптастыру	11.2.4.1 ғылыми стильдің қолдану аясын, стильдік сипатын және тілдік ерекшеліктерін сақтап, ғылыми жұмыстар жазу, слайдтар дайындау және оларды көпшілік алдында қорғау дағдыларын жетілдіру
1) 1Әдеби тіл нормаларын сақтау		

1) Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.1 дыбыстың жіктелімін, жасалуын, буын түрлерін, буын үндесімін, тасымал тәртібін, сөйлеудегі ырғақты топтарды, сөз ішіндегі және сөз арасындағы дыбыстық өзгерістерді, интонацияның құрамдас бөліктерін анықтау, фонетика-фонологиялық талдау жасау	11.3.1.1 әр стильге тән лексика-грамматикалық ерекшеліктерді анықтай отырып, сөйлемдерді фонологиялық- ырғақтық топтарға бөліп, айтылуы бойынша өрнектеп, ішіндегі дыбыстық өзгерістерді анықтау
	10.3.1.2 сөздердің тура, туынды мағынасын, тіркесу сипатын, қолданылу аясы мен стильдік қызметін көрсете отырып, толық лексикалық талдау жасау	11.3.1.2 мәтіннің стилін, жанрын, қолдану аясын, лексика-грамматикалық ерекшеліктерін көрсетіп, ондағы сөздерге толық лексикалық талдау жасау
	10.3.1.3 сөздің морфемдік құрамын, негізгі немесе туынды түбір екенін, сөзжасамдық тәсілін (синтетикалық, аналитикалық), грамматикалық мағыналарын көрсете отырып, сөзжасамдық-морфологиялық талдау жасау	11.3.1.3 сөйлемдердің айтылу мақсатын, түрлерін, құрылысын, сөз ішіндегі байланысу түрлері мен тәсілдерін, сөйлем мүшелерін, құрмаластың құрамындағы сөйлемдердің байланысу тәсілдерін, тыныс белгілерін анықтай отырып, толық синтаксистік талдау жасау
2) Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.1 қосымшалар мен шылауларды үндестік заңына сай жазу, ықшамдалған, кіріккен, біріккен, тіркескен сөздердің емлесін сақтау	11.3.2.1 қазақ тілінің орфографиялық ережелеріне сүйеніп бас әріптің, игерілген/игерілмеген кірме сөздердің емлесін білу
	10.3.2.2 жазбаша мәтін тудыру кезінде сөйлем ішіндегі және сөйлем соңындағы тыныс белгілерді қоюдағы ұстанымдарды (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) сақтай білу	11.3.2.2 сөйлем соңында, сөйлем ішінде қабаттаса қойылатын тыныс белгілерді пунктуациялық ұстанымдарға (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) сай қоя білу

	10.3.2.3 айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын орнықтыру	11.3.2.3 айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын жетілдіру

14. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімшелер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

15. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы «Абай ұлттық мектебінің» 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту қазақ тілінде) ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы «Абай ұлттық мектебінің» 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

1) 10-сынып:

Лексикалық бөлім	Әдеби тіл нормалары	Білім алу әрекетінің түрлері	Білім алушылар білуге тиісті оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Фонетика/Фонология			
Қазақ тілінің дыбыс жүйесі (А.Байтұрсынұлы, Ә.Жүнісбек, С.Мырзабеков және басқа да ғалымдардың еңбектерінен алынған мәтіндер)	1.1 Фонетиканың/ Фонологияның зерттеу нысаны 1.2 Интонология 1.3 Қазақ тілінің әліпбиі 1.4 А.Байтұрсынұлы жасаған әліпби 1.5 Дыбыс. Дыбыстың түрлері 1.6 Дауысты дыбыстар 1.7 Қазақ тілінің сингармонизм заңы және оның түрлері	Мәтінтану	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, ойды жалғастыру; 10.1.1.4 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау; 10.1.2.1 мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді анықтау

	1.8 Дауыссыз дыбыстар 1.9 Сөз ішіндегі дыбыстық өзгерістер заңдылығы 1.10 Диссимиляция құбылысы 1.11 Фонетикалық талдау жасау 1.12 Фонологиялық талдау жасау	Мәтінтудыру	10.2.1.1 көркем мәтін стилінің талаптарын сақтап, күрделі жоспар бойынша берілген тақырыпта шығарма жазу; 10.2.2.1 іскери этикетті, ділмарлықты, қозғалу әрекеттерін әсерлі сөйлеу мен үйлестіру арқылы тыңдаушыны тарту тәсілдерін игеру
		Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.1 дыбыстың жіктелімін, жасалуын, буын түрлерін, буын үндесімін, тасымал тәртібін, сөйлеудегі ырғақты топтарды, сөз ішіндегі және сөз арасындағы дыбыстық өзгерістерді, интонацияның құрамдас бөліктерін анықтау, фонетика-фонологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.3 айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын орнықтыру
2. Лексика. Фразеология			
Сөзтану ғылымы (Ғ. Қалиев, Ә.Болғанбаев, І.Кеңесбаев, К.Аханов, Н.Уәлиұлы,	2.1. Тарихи лексикология: этимология 2.2 Ономасиология 2.3 Ономастика: антропонимика және	Мәтінтану	10.1.1.2 мәтіннен автор позициясын және жалпы ақпаратты талқылау сұрақтары арқылы анықтау; 10.1.1.5 мәтіндегі

Б.Сағындықұлы, Г.Смағұлова сияқты ғалымдардың еңбектерінен алынған лексикаға қатысты мәтіндер)	топонимика 2.4 Семасиология 2.5 Фразеология 2.6 Фразеологизмдердің стильдік ерекшеліктері 2.7 Лексикография 2.8 Лексикологияның грамматикамен байланысы 2.9 Лексикологияның фонетикамен байланысы 2.10 Лексикалық талдау		қорытынды бөлімнің орнына өз біліміне сүйеніп қорытынды жасау; 10.1.2.3 әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін ажырату
		Мәтінтудыру	10.2.1.2 көркем әдебиетке жататын жанрларда (поэзия, проза, эссе, новелла) мәтін тудыру дағдыларын қалыптастыру; 10.2.3.1 публицистикалық стиль ерекшеліктерін сақтап, көпшілік алдында сөйлеу техникасын қалыптастыру: тыңдаушының назарын аударту, аудиториямен байланыс, үйлесімді қозғалыс, өзіне деген сенімділік дағдыларын қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.2 сөздердің тура, туынды мағынасын, тіркесу сипатын, қолданылу аясы мен стильдік қызметін көрсете отырып, толық лексикалық талдау жасау

		Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.1 қосымшалар мен шылауларды үндестік заңына сай жазу, ықшамдалған, кіріккен, біріккен, тіркескен сөздердің емлесін сақтау
2-тоқсан			
3. Сөз таптары			
Сөз топтары емес, сөз таптары (сөз таптарының сандық және сапалық ерекшеліктері туралы мәтіндер)	3.1 Сөз таптары туралы түсінік 3.2 А.Байтұрсынұлының сөз таптарына қатысты терминдері 3.3 Сөздерді сөз таптарына топтастыру принциптері 3.4 Сөз таптарының морфологиялық белгілері 3.5 Сөз таптарының синтаксистік белгілері 3.6 Атауыш сөздер (есімдер мен етістіктер) 3.7 Көмекші сөздер (шылаулар, одағай сөздер, модаль сөздер)	Мәтінтану	10.1.1.3 ойын (автордың көзқарасы мен ақпарат берілген тұстарын) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу; 10.1.2.2 әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін,жазылу мақсатын анықтау
		Мәтінтудыру	10.2.1.3 ауызекі сөйлеу стилінің элементтері бар әңгіме жанрында мәтін жазу дағдыларын игеру; 10.2.4.1 ғылыми стильдің қолдану аясын, стильдік сипатын және тілдік ерекшеліктерін сақтап, ғылыми жұмыстар жазу, слайдтар дайындау және оларды көпшілік алдында қорғау дағдыларын қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.2 сөздердің тура, туынды мағынасын, тіркесу сипатын, қолданылу

			аясы мен стильдік қызметін көрсете отырып, толық лексикалық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.2 жазбаша мәтін тудыру кезінде сөйлем ішіндегі және сөйлем соңындағы тыныс белгілерді қоюдағы ұстанымдарды (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) сақтай білу
4. Сөзжасам			
Сөз қалай жасалады? (Н.Оралбаева, А.Салқынбай секілді ғалымдардың еңбектерінен сөзжасамға қатысты мәтіндер)	4.1 Сөз жасаудың тәсілдері 4.2. Сөз жасаушы тілдік элементтер 4.3. Сөзжасамдық типтер мен тізбектер 4.4 Сөзжасам үлгілері 4.5 Туынды сөздер және олардың түрлері 4.6 Сөзжасамдық заңдылықтар 4.7 Сөзжасамдық мағына 4.8 Сөзжасамның сөз таптарына қатысы 4.9 Қазақ тілінің сөзжасам жүйесі 4.10 Сөзжасамдық талдау	Мәтінтану	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, ойды жалғастыру; 10.1.1.3 ойын (автордың көзқарасы мен ақпарат берілген тұстарын) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу; 10.1.2.2 әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын анықтау
		Мәтінтудыру	10.2.1.4 сәлемдесу, қарату, танысу, өтініш айту, рұқсат сұрау, шақыру, кешірім сұрау, алғыс айту, қоштасу кезінде ұлттық этикет талаптарын сақтау; 10.2.2.2 ресми стильдің өмірге

			қажетті үлгілерін талапқа сай жазуды қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.3 сөздің морфемдік құрамын, негізгі немесе туынды түбір екенін, сөзжасамдық тәсілін (синтетикалық, аналитикалық), грамматикалық мағыналарын көрсете отырып, сөзжасамдық-морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.1 қосымшалар мен шылауларды үндестік заңына сай жазу, ықшамдалған, кіріккен, біріккен, тіркескен сөздердің емлесін сақтау
3-тоқсан			
5. Зат есім. Есімдік			
Сөз қалай түрленеді? (А. Байтұрсынұлы, А.Ысқақов, С.Исаев, Ы.Маманов секілді ғалымдардың еңбектерінен алынған мәтіндер)	5.1 Зат есімнің жасалу жолдары 5.2 Зат есімнің түрлену жүйелері 5.3 Зат есімдердің лексика-семантикалық сипаттамасы 5. 4 Деректі және дерексіз зат есімдер 5.5 Зат есімнің морфологиялық белгілері 5.6 Зат есімнің синтаксистік қызметі 5.7 Есімдіктер. Есімдіктің лексика-семантикалық	Мәтінтану	10.1.1.2 мәтіннен автор позициясын және жалпы ақпаратты талқылау сұрақтары арқылы анықтау; 10.1.1.5 мәтіндегі қорытынды бөлімнің орнына өз біліміне сүйеніп қорытынды жасау; 10.1.2.3 әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін ажырату
		Мәтінтудыру	10.2.1.5 өлең оқу, монолог айту,

	сипаты 5.8 Есімдіктің морфологиялық ерекшеліктері 5.9 Есімдіктің синтаксистік қызметі 5.10 Морфологиялық талдау		диалогқа түсу кезінде сөз сазын және бейвербалды құралдарды пайдалану талаптарын білу; 10.2.3.2 қоғамдағы өзекті мәселелер бойынша материалдарды талдап, жинақы мәтін, сөйлейтін сөзге тезис және эссе жазу, сұхбат алу үшін сұрақтар құрастыру дағдыларын қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.3 сөздің морфемдік құрамын, негізгі немесе туынды түбір екенін, сөзжасамдық тәсілін (синтетикалық, аналитикалық), грамматикалық мағыналарын көрсете отырып, сөзжасамдық-морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.3 айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын орнықтыру
6. Сын есім. Сан есім			
Заттың сыны мен саны (сын есім мен сан есімді зерттеген ғалымдардың	6.1 Сан есімнің лексика-семантикалық ерекшеліктері 6.2 Сан есімнің	Мәтінтану	10.1.1.4 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі)

мәтіндерінен үзінділер)	сөзжасамы 6.3 Сан есімнің мағыналық түрлері 6.4 Сан есімнің синтаксистік қызметі 6.5 Семантикалық тәсіл бойынша туатын сын есімдер 6.6 Синтетикалық тәсіл арқылы туатын сын есімдер 6.7 Сын есімнің морфологиялық құрылымы 6.8 Күрделі сын есімдер 6.9 Сын есімнің шырай категориясы 6.10 Сын есімнің синтаксистік қызметі 6.11 Морфологиялық талдау		мәліметтерді талдау; 10.1.2.1 мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді анықтау; 10.1.2.2 әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын анықтау
		Мәтінтудыру	10.2.1.1 көркем мәтін стилінің талаптарын сақтап, күрделі жоспар бойынша берілген тақырыпта шығарма жазу; 10.2.2.2 ресми стильдің өмірге қажетті үлгілерін талапқа сай жазуды қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.3 сөздің морфемдік құрамын, негізгі немесе туынды түбір екенін, сөзжасамдық тәсілін (синтетикалық, аналитикалық), грамматикалық мағыналарын көрсете отырып, сөзжасамдық-морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.2 жазбаша мәтін тудыру кезінде сөйлем ішіндегі және сөйлем соңындағы тыныс белгілерді қоюдағы ұстанымдарды (мағыналық, грамматикалық,

			интонациялық) сақтай білу
7. Етістік			
Түрленімге бай сөз табы (етістікті зерттеген ғалымдардың еңбектерінен үзінділер)	7.1 Етістіктің жіктелу ерекшеліктері 7.2 Салттық және сабақтылық категориясы 7.3 Етіс категориясы 7.4 Шақ категориясы 7.5 Рай категориясы 7.6 Есімшелер категориясы 7.7 Көсемшелер категориясы 7.8 Амалдың өту сипаты категориясы 7.9 Етістіктің сөйлемдегі қызметі 7.10 Морфологиялық талдау	Мәтінтану	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, ойды жалғастыру; 10.1.1.3 ойын (автордың көзқарасы мен ақпарат берілген тұстарын) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу; 10.1.2.1 мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді анықтау
		Мәтінтудыру	10.2.1.2 көркем әдебиетке жататын жанрларда (поэзия, проза, эссе, новелла) мәтін тудыру дағдыларын қалыптастыру; 10.2.4.1 ғылыми стильдің қолдану аясын, стильдік сипатын және тілдік ерекшеліктерін сақтап, ғылыми жұмыстар жазу, слайдтар дайындау және оларды көпшілік алдында қорғау дағдыларын қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.3 сөздің морфемдік құрамын, негізгі немесе туынды түбір екенін, сөзжасамдық тәсілін

			(синтетикалық, аналитикалық), грамматикалық мағыналарын көрсете отырып, сөзжасамдық-морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.1 қосымшалар мен шылауларды үндестік заңына сай жазу, ықшамдалған, кіріккен, біріккен, тіркескен сөздердің емлесін сақтау
4-тоқсан			
8. Үстеу			
Мағынаны қалай толықтырамыз? (үстеуді зерттеген ғалымдардың еңбектерінен алынған мәтіндер)	8.1 Үстеудің лексика-грамматикалық топтары: мезгіл және мекен үстеулері 8.2 Мөлшер және сын-қимыл үстеулері 8.3 Күшейткіш үстеулер 8.4 Мақсат үстеулері 8.5 Себеп-салдар үстеулері 8.6 Үстеулердің сөйлем мүшесі қызметінде жұмсалуы 8.7 Үстеулердің басқа сөз таптарымен тіркесу дәрежесі 8.8 Үстеулердің сөйлемдегі қызметі 8.9 Морфологиялық талдау	Мәтінтану	10.1.1.2 мәтіннен автор позициясын және жалпы ақпаратты талқылау сұрақтары арқылы анықтау; 10.1.1.5 мәтіндегі қорытынды бөлімнің орнына өз біліміне сүйеніп қорытынды жасау; 10.1.2.3 әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін ажырату
		Мәтінтудыру	10.2.1.3 ауызекі сөйлеу стилінің элементтері бар әңгіме жанрында мәтін жазу дағдыларын игеру; 10.2.2.1 іскери этикетті, ділмарлықты, қозғалу әрекеттерін әсерлі сөйлеу мен үйлестіру

			арқылы тыңдаушыны тарту тәсілдерін игеру
		Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.3 сөздің морфемдік құрамын, негізгі немесе туынды түбір екенін, сөзжасамдық тәсілін (синтетикалық, аналитикалық), грамматикалық мағыналарын көрсете отырып, сөзжасамдық-морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.3 айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын орнықтыру
9. Шылау, еліктеу, одағай сөздер			
Сөйлемдегі көмекшілер мен оқшаулар (шылау, оқшау, еліктеу сөздерді зерттеген ғалымдардың еңбектерінен алынған мәтіндер)	9.1 Жалғаулықтар: ыңғайластық жалғаулықтар 9.2 Қарсылық мәнді жалғаулықтар 9.3 Талғау мәнді жалғаулықтар 9.4 Себеп мәнді жалғаулықтар 9.5 Салдар мәнді жалғаулықтар 9.6 Шарт мәнді жалғаулықтар 9.7 Септеуліктер 9.8 Демеуліктер 9.9 Еліктеу сөздер 9.10 Одағай 10.11	Мәтінтану	10.1.1.4 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау; 10.1.2.2 әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын анықтау
		Мәтінтудыру	10.2.1.4 сәлемдесу, қарату, танысу, өтініш айту, рұқсат сұрау, шақыру, кешірім сұрау, алғыс айту, қоштасу кезінде ұлттық этикет

	Морфологиялық талдау		талаптарын сақтау; 10.2.3.2 қоғамдағы өзекті мәселелер бойынша материалдарды талдап, жинақы мәтін, сөйлейтін сөзге тезис және эссе жазу, сұхбат алу үшін сұрақтар құрастыру дағдыларын қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.1 дыбыстың жіктелімін, жасалуын, буын түрлерін, буын үндесімін, тасымал тәртібін, сөйлеудегі ырғақты топтарды, сөз ішіндегі және сөз арасындағы дыбыстық өзгерістерді, интонацияның құрамдас бөліктерін анықтау, фонетика-фонологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.1 қосымшалар мен шылауларды үндестік заңына сай жазу, ықшамдалған, кіріккен, біріккен, тіркескен сөздердің емлесін сақтау

2) 11-сынып:

Лексикалық бөлім	Әдеби тіл нормалары	Білім алу әрекетінің түрлері	Білім алушылар білуге тиісті оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Сөз тіркесі синтаксисі			
Синтаксистік қатынастар	1.1 Тұрақты тіркес 1.2 Түйдекті тіркестер	Мәтінтану	11.1.1.1 мәтін бойынша өз

(М.Балақаев, Т.Сайрамбаев, Ә.Әбілақов еңбектерінен алынған мәтіндер)	1.3 Сөз тіркестерінің байланысу тәсілдері мен тұлғалары 1.4 Сөз тіркесінің құрылысы 1.5 Аналитикалық байланыс 1.6 Синтетикалық байланыс 1.7 Есімді және етістікті сөз тіркестері 1.8 Қабыса байланысқан сөз тіркестері 1.9 Меңгеріле байланысқан сөз тіркестері 1.10 Матаса байланысқан сөз тіркестері 1.11 Жанаса байланысқан сөз тіркестері 1.12 Үстеулер қатысқан есімді тіркестер 1.13 Көсемшелі сөз тіркестері		көзқарастарын айту, өз көзқарастарын дәлелдеу үшін дұрыс қорытынды шығару; 11.1.1.3 ойын (автордың көзқарасы мен ақпарат берілген тұстарын) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау; 11.1.2.2 әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын салыстыру
		Мәтінтудыру	11.2.1.1 күрделі жоспар бойынша берілген талаптарға шығарма жазу кезінде жоспар жүйесін сақтау және шығарманы дұрыс қорытындылау; 11.2.2.1 іскери этикетті, ділмарлықты, қозғалу әрекеттерін әсерлі сөйлеу мен үйлестіру арқылы тыңдаушыны тарту тәсілдерін жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	11.3.1.3 сөйлемдердің айтылу мақсатын, түрлерін, құрылысын, сөз ішіндегі байланысу түрлері мен тәсілдерін, сөйлем мүшелерін, құрмаластың құрамындағы

			сөйлемдердің байланысу тәсілдерін, тыныс белгілерін анықтай отырып, толық синтаксистік талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.1 қазақ тілінің орфографиялық ережелеріне сүйеніп бас әріптің, игерілген/игерілмеген кірме сөздер мен бейүндес сөздердің емлесін білу
2. Жай сөйлем синтаксисі			
Сөйлем (жай сөйлем синтаксисі мамандарының еңбектерінен алынған мәтіндер)	2.1 Белгілі жақты сөйлем 2.2 Белгісіз жақты сөйлем 2.3 Жалпылама жақты сөйлем 2.4 Жақсыз сөйлемдер 2.5 Етістікті және есімді жақсыз сөйлемдер 2.6 Субъектінің қалып-күйін білдіретін жақсыз сөйлемдер 2.7 Модальді жақсыз сөйлемдер 2.8 Номинативті сөйлемдер 2.9 Сілтеу мәнді сөйлемдер 2.10 Жорамалдау, болжау мәнді ситуативтік сөйлемдер	Мәтінтану	11.1.1.2 оқиғалар, идеялар, құндылықтар, деректер арасындағы байланысты проблемалық сұрақтар арқылы анықтау; 11.1.1.5 мәтінде көтерілген мәселенің (саяси-қоғамдық, тәрбиелік) маңыздылығын анықтап, баға беру; 11.1.2.3 әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін салыстыру
		Мәтінтудыру	11.2.1.2 көркем әдебиетке жататын жанрларда (поэзия, проза, эссе, новелла) мәтін тудыру дағдыларын жетілдіру; 11.2.3.1

			публицистикалық стиль ерек-шеліктерін сақтап, көпшілік алдында сөйлеу техникасын дамыту:тыңдаушы-ның назарын аударту, аудиториямен байланыс, үйлесімді қозғалыс, өзіне деген сенімділік дағдыларын жетілдіру
		Лексика-грамматика лық норма	11.3.1.3 сөйлемдердің айтылу мақсатын, түрлерін, құрылысын, сөз ішіндегі байланысу түрлері мен тәсілдерін, сөйлем мүшелерін, құрмаластың құрамындағы сөйлемдердің байланысу тәсілдерін, тыныс белгілерін анықтай отырып, толық синтаксистік талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.1 қазақ тілінің орфографиялық ережелеріне сүйеніп бас әріптің, игерілген/игерілмеге н кірме сөздер мен бейүндес сөздердің емлесін білу
2-тоқсан			
3. Құрмалас сөйлем синтаксисі			
Күрделі ойды білдіретін құрылымдар (құрмалас сөйлем синтаксисі	3.1 Құрмалас сөйлемнің қалыптасу жолдары мен өзіндік белгілері 3.2 Құрмалас	Мәтінтану	11.1.1.4 әртүрлі формадағы мәтіндердегі оқиғалар мен құбылыстардың уақытша және себеп-

мамандарының еңбектерінен алынған мәтіндер)	сөйлемнің жай сөйлемнен өзгешелігі 3.3 Құрмалас сөйлемнің құрылымы және компоненттерінің орналасу тәртібі 3.4 Құрмалас сөйлемнің түрлері. Салалас құрмалас сөйлем. Ыңғайлас салалас құрмалас 3.5 Қарсылықты салалас құрмалас 3.6 Себеп-салдар салалас құрмалас 3.7 Түсіндірмелі салалас құрмалас сөйлем 3.8 Талғаулы салалас құрмалас 3.9 Кезектес салалас құрмалас 3.10 Көп құрамды салалас құрмалас сөйлем		салдарлық өзара байланысын анықтау; 11.1.2.1 мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді салыстыру
		Мәтінтудыру	11.2.1.3 ауызекі сөйлеу стилінің элементтері бар әңгіме жанрында мәтін жазу дағдыларын жетілдіру; 11.2.4.1 ғылыми стильдің қолдану аясын, стильдік сипатын және тілдік ерекшеліктерін сақтап, ғылыми жұмыстар жазу, слайдтар дайындау және оларды көпшілік алдында қорғау дағдыларын жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	11.3.1.3 сөйлемдердің айтылу мақсатын, түрлерін, құрылысын, сөз ішіндегі байланысу түрлері мен тәсілдерін, сөйлем мүшелерін, құрмаластың құрамындағы сөйлемдердің байланысу тәсілдерін, тыныс белгілерін анықтай отырып, толық синтаксистік талдау жасау

		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.2 сөйлем соңында, сөйлем ішінде қабаттаса қойылатын тыныс белгілерді пунктуациялық ұстанымдарға (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) сай қоя білу
4. Сабақтас құрмалас сөйлем			
Тілдегі сабақтаса байланыс (бір-біріне бағына байланысқан сабақтас сөйлемдер мен сөз тіркестеріне қатысты мәтіндер)	4.1 Көсемше, есімше, шартты рай арқылы жасалған сабақтас құрмалас сөйлемдер 4.2 Мезгіл бағыныңқылы сабақтас 4.3 Шартты бағыныңқылы сабақтас 4.4 Қарсылықты бағыныңқылы сабақтас 4.5 Салыстырмалы бағыныңқылы сабақтас 4.6. Себеп бағыныңқылы сабақтас 4.7 Қимыл-сын бағыныңқылы сабақтас 4.8 Мақсат бағыныңқылы сабақтас 4.9 Көп бағыныңқылы сабақтас	Мәтінтану	11.1.1.1 мәтін бойынша өз көзқарастарын айту, өз көзқарастарын дәлелдеу үшін дұрыс қорытынды шығару; 11.1.1.4 әртүрлі формадағы мәтіндердегі оқиғалар мен құбылыстардың уақытша және себеп-салдарлық өзара байланысын анықтау; 11.1.2.2 әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын салыстыру
		Мәтінтудыру	11.2.1.4 әлеуметтік-тұрмыстық қатынас (тілек айту, бата беру, құттықтау, көңіл айту, қолдау көрсету және т.б.) кезінде ұлттық тілде қалыптасқан шаблондарды сақтау; 11.2.2.2 ресми стильдің өмірге

			қажетті үлгілерін талапқа сай жазуды жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	11.3.1.3 сөйлемдердің айтылу мақсатын, түрлерін, құрылысын, сөз ішіндегі байланысу түрлері мен тәсілдерін, сөйлем мүшелерін, құрмаластың құрамындағы сөйлемдердің байланысу тәсілдерін, тыныс белгілерін анықтай отырып, толық синтаксистік талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.2 сөйлем соңында, сөйлем ішінде қабаттаса қойылатын тыныс белгілерді пунктуациялық ұстанымдарға (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) сай қоя білу
3-тоқсан			
5. Төл сөз бен төлеу сөз			
Қысқа әңгіме шеберлері (қысқа әңгіме шеберлерінің шығармаларынан алынған мәтіндер)	5.1. Төл сөздің құрылымдық мазмұны 5.2. Төлеу сөздің түрлері (тәуелді сөз, ұсынылған сөз) 5.3 Төл сөз бен төлеу сөздің айырмашылықтары мен ұқсастықтары 5.4 Төл сөзді төлеу сөзге айналдырғанда кездесетін	Мәтінтану	11.1.1.2 оқиғалар, идеялар, құндылықтар, деректер арасындағы байланысты проблемалық сұрақтар арқылы анықтау; 11.1.1.5 мәтінде көтерілген мәселенің (саяси-қоғамдық, тәрбиелік)

	ерекшеліктер 5.5 Хабарлы сөйлемді төлеу сөзге айналдыру 5.6 Сұраулы сөйлемді төлеу сөзге айналдыру 5.7 Диалог 5.8 Төл сөз бен автор сөзінің тыныс белгілері		маңыздылығын анықтап, баға беру; 11.1.2.3 әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін салыстыру
		Мәтінтудыру	11.2.1.5 өлең оқу, монолог айту, диалогқа түсу кезінде сөз сазын және бейвербалды құралдарды пайдалану талаптарын жетілдіру; 11.2.3.2 қоғамдағы өзекті мәселелер бойынша материалдарды талдап, жинақы мәтін, сөйлейтін сөзге тезис және эссе жазу, сұхбат алу үшін сұрақтар құрастыру дағдыларын жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	11.3.1.3 сөйлемдердің айтылу мақсатын, түрлерін, құрылысын, сөз ішіндегі байланысу түрлері мен тәсілдерін, сөйлем мүшелерін, құрмаластың құрамындағы сөйлемдердің байланысу тәсілдерін, тыныс белгілерін анықтай отырып, толық синтаксистік талдау жасау

		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.2 сөйлем соңында, сөйлем ішінде қабаттаса қойылатын тыныс белгілерді пунктуациялық ұстанымдарға (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) сай қоя білу
6. Мемлекеттік тілдің қоғамдағы қызметі			
Қазақ тілі - Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі (мемлекеттік тілдің ахуалына байланысты әлеуметтік зерттеулер, тіл ахуалына қатысты БАҚ мақалалары)	6.1 Қазақ тілі – Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі 6.2 Қазақстан Республикасындағы тіл саясаты 6.3 Тіл және мәдениет 6.4 Тіл және тарих 6.5 Мемлекеттік тіл және БАҚ 6.6 Әлеуметтік лингвистикалық зерттеулер 6.7 Мемлекеттік тілдің құқықтық негізі 6.8 Мемлекеттік тілдің дамуына латын әліпбиінің әсері	Мәтінтану	11.1.1.3 ойын (автордың көзқарасы мен ақпарат берілген тұстарын) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау; 11.1.2.1 мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді салыстыру
		Мәтінтудыру	11.2.1.3 ауызекі сөйлеу стилінің элементтері бар әңгіме жанрында мәтін жазу дағдыларын жетілдіру; 11.2.3.1 публицистикалық стиль ерекшеліктерін сақтап, көпшілік алдында сөйлеу техникасын дамыту: тыңдаушының назарын аударту, аудиториямен байланыс, үйлесімді қозғалыс, өзіне деген

			сенімділік дағдыларын жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	11.3.1.1 әр стильге тән лексика-грамматикалық ерекшеліктерді анықтай отырып, сөйлемдерді фонологиялық-ырғақтық топтарға бөліп, айтылуы бойынша өрнектеп, ішіндегі дыбыстық өзгерістерді анықтау
		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.3 айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын жетілдіру
7. Қазақ тіліндегі функционалдық стильдер			
Ауызекі сөйлеу және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндер (ауызекі сөйлеу және көркем әдебиет стилінен алынған мәтіндер)	7.1 Ауызекі сөйлеу стилі. Ауызекі сөйлеу стилінің лингвистикалық белгілері 7.2 Ауызекі сөйлеу стилінің лексикасы 7.3 Ауызекі сөйлеу стилінің морфологиясы 7.4 Ауызекі сөйлеу стилінің синтаксисі 7.5 Көркем әдебиет стилі 7.6 Көркем әдебиет стилінің лексикасы 7.7 Көркем әдебиет стилінің қолданылу	Мәтінтану	11.1.1.1 мәтін бойынша өз көзқарастарын айту, өз көзқарастарын дәлелдеу үшін дұрыс қорытынды шығару; 11.1.1.5 мәтінде көтерілген мәселенің (саяси-қоғамдық, тәрбиелік) маңыздылығын анықтап, баға беру; 11.1.2.3 әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін салыстыру

	аясы 7.8 Көркем әдебиет стилінің ерекшеліктері 7.9 Жазушы стилі	Мәтінтудыру	11.2.1.2 көркем әдебиетке жататын жанрларда (поэзия, проза, эссе, новелла) мәтін тудыру дағдыларын жетілдіру; 11.2.1.3 ауызекі сөйлеу стилінің элементтері бар әңгіме жанрында мәтін жазу дағдыларын жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	11.3.1.1 әр стильге тән лексика-грамматикалық ерекшеліктерді анықтай отырып, сөйлемдерді фонологиялық-ырғақтық топтарға бөліп, айтылуы бойынша өрнектеп, ішіндегі дыбыстық өзгерістерді анықтау
		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.1 қазақ тілінің орфографиялық ережелеріне сүйеніп бас әріптің, игерілген/игерілмеген кірме сөздер мен бейүндес сөздердің емлесін білу; 11.3.2.3 айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын жетілдіру

4-тоқсан			
8. Ғылыми стиль			
Ғылыми стильдің қалыптасу тарихы (білім, ғылым, инновация тақырыбындағы ғылыми мәтіндер)	8.1 Ғылыми стильдің лексикасы 8.2 Ғылыми стильдің қолданылу аясы 8.3 Ғылыми стильдің мақсаты 8.4 Ғылыми стильдің стильдік сипаттары 8.5 Ғылыми стильдің тілдік амал-тәсілдері 8.6 Ғылыми стильдің лингвистикалық белгілері 8.7 Ғылыми шығармалар түрлері 8.8 Ғылыми терминологияның элементтері	Мәтінтану	11.1.1.2 оқиғалар, идеялар, құндылықтар, деректер арасындағы байланысты проблемалық сұрақтар арқылы анықтау; 11.1.1.4 әртүрлі формадағы мәтіндердегі оқиғалар мен құбылыстардың уақытша және себеп-салдарлық өзара байланысын анықтау; 11.1.2.1 мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді салыстыру
		Мәтінтудыру	11.2.1.2 көркем әдебиетке жататын жанрларда (поэзия, проза, эссе, новелла) мәтін тудыру дағдыларын жетілдіру; 11.2.4.1 ғылыми стильдің қолдану аясын, стильдік сипатын және тілдік ерекшеліктерін сақтап, ғылыми жұмыстар жазу, слайдтар дайындау және оларды көпшілік алдында қорғау дағдыларын жетілдіру

		Лексика-грамматикалық норма	11.3.1.2 мәтіннің стилін, жанрын, қолдану аясын, лексика-грамматикалық ерекшеліктерін көрсетіп, ондағы сөздерге толық лексикалық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.3 айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын жетілдіру
9. Терминдер және кірме сөздер			
Қазақ тіл білімінің терминдер жүйесі (А.Байтұрсынұлы, Ө.Айтбайұлы, Ш.Құрманбайұлы ғылыми сияқты ғалымдардыі еңбектерінен алынған мәтіндер)	9.1 Тіл білімі терминдері 9.2 Терминдердің құрылымы мен лексика-грамматикалық ерекшеліктері 9.3 Терминдер жасаудың негізгі принциптер 9.4 Өзге тілдерден аударылып енген терминдер 9.5 Аударылмай енген терминдер 9.6 Терминнің тілдік сипаты 9.7 Халықаралық терминдер 9.8 Терминге қойылатын талаптар	Мәтінтану	11.1.1.3 ойын (автордың көзқарасы мен ақпарат берілген тұстарын) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау; 11.1.2.2 әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын салыстыру
		Мәтінтудыру	11.2.1.1 күрделі жоспар бойынша берілген талаптарға шығарма жазу кезінде жоспар жүйесін сақтау және шығарманы дұрыс қорытындылау;

			11.2.4.1 ғылыми стильдің қолдану аясын, стильдік сипатын және тілдік ерекшеліктерін сақтап, ғылыми жұмыстар жазу, слайдтар дайындау және оларды көпшілік алдында қорғау дағдыларын жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	11.3.1.2 мәтіннің стилін, жанрын, қолдану аясын, лексика-грамматикалық ерекшеліктерін көрсетіп, ондағы сөздерге толық лексикалық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.1 қазақ тілінің орфографиялық ережелеріне сүйеніп бас әріптің, игерілген/игерілмеген кірме сөздер мен бейүндес сөздердің емлесін білу
10. Ресми іс-қағаздар стилінің тілі. Публицистикалық стиль			
Бұқаралық ақпарат құралдары (Тіл мәселесін көтерген публицистикалық мәтіндер)	10.1 Ресми іс-қағаздар стилінің қолданылу аясы 10.2 Ресми іс-қағаздар стиліндегі стандарт тілдік бірліктер 10.3 Публицистикалық стиль. Түрлері. Мақсаты 10.4	Мәтінтану	11.1.1.5 мәтінде көтерілген мәселенің (саяси-қоғамдық, тәрбиелік) маңыздылығын анықтап, баға беру; 11.1.2.1 мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді салыстыру

	Публицистикалық стильдің қолданылу аясы 10.5 Публицистикалық стильдің лексикасы 10.6 Публицистикалық стильдің негізгі қызметтері 10.7 Публицистикалық стильдің экстралингвистикалық сипаты 10.8 Публицистикалық стиль және орфоэпиялық норма 10.9 Публицистикалық стиль. Шешендік сөздер	Мәтінтудыру	11.2.2.2 ресми стильдің өмірге қажетті үлгілерін талапқа сай жазуды жетілдіру; 11.2.3.1 публицистикалық стиль ерекшеліктерін сақтап, көпшілік алдында сөйлеу техникасын дамыту, тыңдаушының назарын аударту, аудиториямен байланыс, үйлесімді қозғалыс, өзіне деген сенімділік дағдыларын жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	11.3.1.1 әр стильге тән лексика-грамматикалық ерекшеліктерді анықтай отырып, сөйлемдерді фонологиялық-ырғақтық топтарға бөліп, айтылуы бойынша өрнектеп, ішіндегі дыбыстық өзгерістерді анықтау
		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.3 айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын жетілдіру

бұйрығына 74-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
77-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бағдарламасының мақсаты – білім алушыларды креативті ойлауға бағыттау. Олардың ойларын ауызша еркін жеткізуіне және жаза білуіне қолдау көрсету, дәлелдер келтіру, салыстыру және анализ жасау, бағалау дағдыларын қалыптастыру. Білім алушылар әдеби жанрларға эксперимент жасау арқылы драмалық шығарманы проза тілімен, прозаны поэзия тілімен жазу тәсілдерін меңгере алады.

3. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) «Қазақ әдебиеті» бағдарламасы білім алушылардың сауаттылығын, олардың әдеби және эстетикалық талғамдары мен сезімдерін дамыту, ойлау қабілеттері мен танымдық және коммуникативтік дағдыларын қалыптастыру бағытында құрастырылған.

2) қазақ әдебиетінің құндылық ретіндегі болмысын, ұлттық мәдениеттегі маңызды орнын құрметтейді және бағалайды;

3) қазақ әдебиетінің мәдениетаралық қарым-қатынастағы рөлін, қазақ халқының қалыптасқан тарихын, алға қойған міндеттерін, мәселелерін, қарама-қайшылық пен қиындықтарын анықтайды және түсінеді;

4) түрлі жағдайларға бейімделе білу және өздігінен шешім қабылдау дағдыларын қалыптастырады;

5) заманауи, ғылыми және қоғамдық дамуға сәйкес дүниетанымын дамытады.

6) ақпаратты іздеу, талдау және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

5. «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы №500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

6. «Қазақ әдебиеті» пәндік білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген: түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация, бағалау және салыстырмалы анализ, сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқыту мақсаттарынан тұрады.

7. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көркем шығарма мазмұны мен пішіні;

2) әдеби шығарманың тұжырымдамасы;

3) көркем шығармадағы образ;

4) шығарма үзінділерімен жұмыс;

5) қазақ әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу.

8. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) әдеби шығарманың композициясы;

2) автор бейнесі;

3) көркем шығарманың тілі;

4) шығармашылық жұмыс;

5) қазақ және әлем әдебиетіндегі құндылықтар.

9. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) тарихи және көркемдік құндылығы;

2) заманауилығы мен жаңашылдығы;

3) әдеби эссе;

4) әдеби сын.

10. 10-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну, әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану, көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау, көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану, ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың әртүрлі композициялық ерекшеліктерін талдау, автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісі, шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін ашу, көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс жазу, қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау;

3) бағалау және салыстыру: шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау, көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру, шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу, ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, әдеби сын жазу.

11. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:1) Абай Құнанбаев «Сегіз аяқ», «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым», «Лай суға май бітпес қой өткенге» өлеңдері; Он жетінші қарасөз, Отыз екінші қарасөз, «Масғұт» поэмасы;

2) М. Сәрсеке «Қаныш Сәтбаев» роман-эссе;

3) А. Кемелбаева «Шашты» әңгімесі;

4) Т. Сұлтанбеков «Көшпелі алтын» ғылыми фантастикалық әңгіме;

5) Оразақын Асқар «Шетте жүрген бауырларға» өлеңі;

6) Ш. Мұртаза «Бесеудің хаты» драмасы;

7) Ж. Бөдеш «Жалғыз» поэмасы.

12. 11-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну, әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау, көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер мен дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану, ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау, шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы, шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын ашу, әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс жазу, әлем және қазақ әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау;

3) бағалау және салыстыру: шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау, көркем шығармадағы

заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау, шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу, шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу.

13. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) О. Бөкей «Атау кере» повесі;

2) Ж. Әбдірашев «Дала, сенің ұлыңмын» өлеңі;

3) Б. Мұқай «Өмірзая» романы;

4) Е. Әбікен «Пәтер іздеп жүр едік» әңгімесі;

5) М. Әуезов «Абай жолы» роман-эпопеясы 1, 2-том;

6) Қ. Мырзалиев «Қызыл кітап» поэмасы;

7) С. Балғабаев «Тойдан қайтқан қазақтар» комедиялық драмасы.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

14. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4 кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқыту мақсатының реттік саны.

15. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Көркем шығарманың мазмұны мен пішіні	10.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну	11.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну
2. Әдеби шығарманың тұжырымдамасы	10.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану	11.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау
3. Көркем шығармадағы образ	10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау	11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету
4. Шығарма үзінділерімен жұмыс	10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану	11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді

		шығармашылық жұмыстарда қолдану
5 . Қазақ әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу	10.1.5.1 ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру	11.1.5.1 ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру
2) анализ және интерпретация:		
	10-сынып	11-сынып
1. Әдеби шығарманың композициясы	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау	11.2.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау
2. Автор бейнесі	10.2.2.1 автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау	11.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын анықтау
3. Көркем шығарманың тілі	10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін талдау	11.2.3.1 шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау
4. шығармашылық жұмыс	10.2.4.1 көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу	11.2.4.1 әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
5. Қазақ және әлем әдебиетіндегі құндылықтар	10.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау	11.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау

3) бағалау және салыстыру:

	10-сынып	11-сынып
1. Тарихи және көркемдік құндылығы	10.3.1.1 шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау	11.3.1.1 шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау

2. Заманауилығы мен жаңашылдығы	10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру	11.3.2.1 көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау
3. Әдеби эссе	10.3.3.1 шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	11.3.3.1 шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
4. Әдеби сын	10.3.4.1 ғылыми еңбектерге сүйене отырып әдеби сын жазу	11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу

16. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

17. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
Қалың елім, қазағым	Абай шығармашылығы: «Сегіз аяқ», «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым», «Лай суға май бітпес қой өткенге» өлеңдері, Он жетінші қарасөз,	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 10.1.5.1 ұлттық

	Отыз екінші қарасөз, «Масғұт» поэмасы		құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау; 10.2.2.1 автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау; 10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін талдау; 10.2.4.1 көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 ғылыми еңбектерге сүйене отырып әдеби сын жазу
Қазақтың Қанышы	М. Сәрсеке «Қаныш Сәтбаев» роман-эссе	Түсіну және жауап беру	10.1.2.1. әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін

			жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 10.1.5.1 ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау; 10.2.2.1 автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау; 10.2.4.1 көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме) жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру; 10.3.4.1 ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, шығармаға әдеби сын жазу
Парасат пайымы	А. Кемелбаева «Шашты» әңгімесі, Т. Сұлтанбеков «Көшпелі алтын» ғылыми фантастикалық әңгімесі, Оразақын Асқар «Шетте	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 10.1.5.1 ұлттық

	жүрген бауырларға» өлеңі		құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау; 10.2.2.1 автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау; 10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін талдау; 10.2.4.1 көркем шығармадада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, шығармаға әдеби сын жазу
Тарих тағылымы	Ш. Мұртаза «Бесеудің хаты» драмасы, Ж. Бөдеш «Жалғыз» поэмасы	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін

			жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау; 10.2.2.1 автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау; 10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін талдау; 10.2.4.1 көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (өлең, әңгіме) жазу; 10.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.3.1 шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, шығармаға әдеби сын жазу

2) 11-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Кеңістік пен уақыт	О. Бөкей «Атау кере» повесі, Ж. Әбдірашев «Дала, сенің ұлыңмын» өлеңі	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.3.1 көркем

			шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.5.1 ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау; 11.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын анықтау; 11.2.3.1 шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1 әдеби туындыдағы көтерілген

			мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең) жазу; 11.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; 11.3.3.1 шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
2-тоқсан			
Заман шындығы	Б. Мұқай «Өмірзая» романы, Ерболат Әбікен «Пәтер іздеп жүр едік» әңгімесі	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін

			жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.5.1 ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау; 11.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын анықтау; 11.2.3.1 шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1 әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі

			заман көрінісін салыстырып бағалау; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
3-тоқсан			
Ғасырлық туынды	М. Әуезов «Абай жолы» роман-эпопеясы 1, 2-том	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.5.1 ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру
		Анализ және интерпре тация	11.2.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау; 11.2.2.1 шығармадағы

			авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын анықтау; 11.2.3.1 шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1 әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; 11.3.3.1 шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
4-тоқсан			

Табиғат және адам	Қ. Мырзалиев «Қызыл кітап» поэмасы, С. Балғабаев «Тойдан қайтқан қазақтар» комедиялық драмасы	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау; 11.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын анықтау; 11.2.3.1 шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1 әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма)

			жазу; 11.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.2.1 көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу

бұйрығына 75-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
78-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Қазақ әдебиеті» пәні бағдарламасының мақсаты – білім алушыларды креативті ойлауға бағыттау. Олардың ойларын ауызша еркін жеткізуіне және жаза білуіне қолдау көрсету, дәлелдер келтіру, салыстыру және анализ жасау, бағалау дағдыларын қалыптастыру. Білім алушылар әдеби жанрларға эксперимент жасау арқылы драмалық шығарманы проза тілімен, прозаны поэзия тілімен жазу тәсілдерін меңгере алады.

3. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) білім алушылардың сауаттылығын, олардың әдеби және эстетикалық талғамдары мен сезімдерін дамыту, ойлау қабілеттері мен танымдық және коммуникативтік дағдыларын қалыптастыру;

2) қазақ әдебиетінің құндылық ретіндегі болмысын, ұлттық мәдениеттегі маңызды орнын құрметтеу және бағалау;

3) қазақ әдебиетінің мәдениетаралық қарым-қатынастағы рөлін, қазақ халқының қалыптасқан тарихын, алға қойған міндеттерін, мәселелерін, қарама-қайшылық пен қиындықтарын анықтау және түсіну;

4) түрлі жағдайларға бейімделе білу және өздігінен шешім қабылдау дағдыларын қалыптастыру;

5) заманауи, ғылыми және қоғамдық дамуға сәйкес дүниетанымын дамыту;

8) ақпаратты іздеу, талдау және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектіні саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

4. «Қазақ әдебиеті»пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Қазақ әдебиеті»пәндік білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген: түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация, бағалау және салыстырмалы анализ, сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқыту мақсаттарынан тұрады.

6. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көркем шығарма мазмұны мен пішіні;

2) әдеби шығарманың тұжырымдамасы;

3) көркем шығармадағы образ;

4) шығарма үзінділерімен жұмыс;

5) қазақ әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу.

7. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) әдеби шығарманың композициясы;

2) автор бейнесі;

3) көркем шығарманың тілі;

4) шығармашылық жұмыс;

5) қазақ және әлем әдебиетіндегі құндылықтар.

8. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) тарихи және көркемдік құндылығы;

2) заманауилығы мен жаңашылдығы;

3) әдеби эссе;

4) әдеби сын.

9. 10-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті»оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну, әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу, көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау, көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы мәселелермен байланыстыру, шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы, шығармадағы автор стилі мен көркемдегіш құралдардың қызметін ашу, көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс жазу, әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту;

3) бағалау және салыстыру: шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау, көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру, шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу, шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу.

10. 10 сыныпта оқуға арналған көркем шығармалар тізімі:

1) Абай Құнанбаев «Сегіз аяқ», «Өлең – сөздің патшасы, сөз сарасы», «Көңілім қайтты достан да, дұшпаннан да», «Сабырсыз, арсыз, еріншек», «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым», «Болыс болдым, мінеки», «Лай суға май бітпес қой өткенге» өлеңдері; Он жетінші қарасөз, Отыз екінші қарасөз, Отыз үшінші қарасөз, «Ескендір» поэмасы;

2) Жүсіпбек Аймауытов «Ақбілек» романы;

3) Ә. Кекілбаев «Аңыздың ақыры» повесі;

4) М. Мағауин «Шақан – шері» романы;

5) Ш. Айтматов «Алғашқы ұстаз» повесі;

6) Ұ. Есдәулет «Біз түркілерміз»;

7) Қ. Жұмаділов «Тағдыр» романы;

8) Шахимардан Құсайынов «Томирис» драмасы;

9) Ш. Мұртаза «Тәуекел той» әңгімесі.

11. 11-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті»оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну, әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану, шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау, шығармадағы көркемдегіш құралдардың образ жасаудағы орны, көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс жазу, қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау;

3) бағалау және салыстыру: шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау, көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру, шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу, шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу.

12. 11-сыныпта оқуға арналған көркем шығармалар тізімі:

1) С. Сейфуллин «Сыр сандық» өлеңі;
2) І. Есенберлин «Қаһар» романы;
3) А. Сүлейменов «Бесатар» повесі;
4) С. Елубай «Жалған дүние» романы;
5) Қасым Аманжолов «Өзім туралы» өлеңі;
6) М. Әуезов «Абай жолы» роман-эпопеясы;
7) Т. Молдағалиев «Бауырлар» өлеңі;
8) Т.Әсемқұлов «Бекторының қазынасы» әңгімесі;
9) Эрнест Хемингуэй «Шал мен теңіз» повесі.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқыту мақсатының реттік саны.

14. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген.

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Көркем шығарманың мазмұны мен пішіні	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну	11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну

2. Әдеби шығарманың тұжырымдамасы	10.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу	11.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу
3. Көркем шығармадағы образ	10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау	11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету
4. Шығарма үзінділерімен жұмыс	10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру	11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану
5. Қазақ әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу	10.1.5.1 шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу	11.1.5.1 шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу

2) анализ және интерпретация:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Әдеби шығарманың композициясы	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау
2. Автор бейнесі	10.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау	11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау
3. Көркем шығарманың тілі	10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау	11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау

4.Шығармашылық жұмыс	10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу	11.2.4.1 көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
5. Қазақ және әлем әдебиетіндегі құндылықтар	10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту	11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау

3) бағалау және салыстыру:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Тарихи және көркемдік құндылығы	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
2. Заманауилығы мен жаңашылдығы	10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру	11.3.2.1 көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру
3. Әдеби эссе	10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	11.3.3.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
4. Әдеби сын	10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу	11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу

15. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өлең – сөздің патшасы	Абай шығармашылығы «Сегіз аяқ», «Өлең – сөздің патшасы, сөз сарасы», «Көңілім қайтты достан да, дұшпаннан да», «Сабырсыз, арсыз, еріншек», «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым», «Болыс болдым, мінеки», «Лай суға май бітпес қой өткенге» өлеңдері, он жетінші қарасөз, отыз екінші қарасөз, отыз үшінші қарасөз, «Ескендір» поэмасы	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру; 10.1.5.1 шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау;

			10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
2-тоқсан			
Прозадағы көркем ой	Жүсіпбек Аймауытов «Ақбілек» романы, Ә.Кекілбаев «Аңыздың ақыры» повесі	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем

			шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру; 10.1.5.1 шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау; 10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
3-тоқсан			
Аңызбен өрілген көркем сөз	М.Мағауин «Шақан-шері» романы, Ш. Айтматов «Алғашқы ұстаз» повесі, Ұ.	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде

	Есдәулетов «Біз түркілерміз»		тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру; 10.1.5.1 шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы айқындау; 10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің

			жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
4-тоқсан			
Заман, дәуір тұлғасы	Қ.Жұмаділов «Тағдыр» романы, Шахмардан Құсайынов «Томирис» драмасы, Ш. Мұртаза «Тәуекел той» әңгімесі	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру; 10.1.5.1 шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау; 10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау;

			10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу

2) 11-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Тарихтың шертіп пернесін	С. Сейфуллин «Сыр сандық» өлеңі, І. Есенберлин «Қаһар» романы, А. Сүлейменов «Бесатар» повесі	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 көркем шығармалардан алған

			үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.5.1 шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 көркем шығарманың жаңашылдығын

			ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; 11.3.3.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу
2-тоқсан			
Пайым мен парасат	Қасым Аманжолов «Өзім туралы» өлеңі, С. Елубай «Жалған дүние» романы	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын

			айқындау; 11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу
3-тоқсан			
Ғасырлық туынды	М. Әуезов «Абай жолы» роман-эпопеясы	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда

			қолдану; 11.1.5.1 шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе,әңгіме,өлең) жазу; 11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; 11.3.3.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық

			жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу
4-тоқсан			
Әдебиеттегі сын-сарын	Т. Молдағалиев «Бауырлар» өлеңі, Т.Әсемқұлов «Бекторының қазынасы» әңгімесі, Эрнест Хемингуэй «Шал мен теңіз» повесі	Түсіну және жауап беру	11.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1 қазақ әдебиеті

			мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	11.3.2.1 көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; 11.3.3.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу

3-тарау. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

1-параграф. «Қазақ әдебиеті»оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

17. «Қазақ әдебиеті»пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

18. «Қазақ әдебиеті»пәндік білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген: түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация, бағалау және салыстырмалы анализ, сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқыту мақсаттарынан тұрады.

19. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көркем шығарма мазмұны мен пішіні;

2) әдеби шығарманың тұжырымдамасы;

3) көркем шығармадағы образ;

4) шығарма үзінділерімен жұмыс

5) қазақ әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу.

20. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) әдеби шығарманың композициясы;

2) автор бейнесі;

3) көркем шығарманың тілі;

4) шығармашылық жұмыс;

5) қазақ және әлем әдебиетіндегі құндылықтар.

21. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) тарихи және көркемдік құндылығы;

2) заманауилығы мен жаңашылдығы;

3) әдеби эссе;

4) әдеби сын.

22. 10-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті»оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну, әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу, көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау, көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы мәселелермен байланыстыру, шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы, шығармадағы автор стилі мен көркемдегіш құралдардың қызметін ашу, көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс жазу, әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту;

3) бағалау және салыстыру: шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау, көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру, шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу, шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу.

23. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Абай Құнанбаев «Сегіз аяқ», «Өлең – сөздің патшасы, сөз сарасы», «Көңілім қайтты достан да, дұшпаннан да», «Сабырсыз, арсыз, еріншек», «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым», «Болыс болдым, мінеки», «Лай суға май бітпес қой өткенге» өлеңдері; Он жетінші қарасөз, Отыз екінші қарасөз, Отыз үшінші қарасөз, «Ескендір» поэмасы;

2) Жүсіпбек Аймауытов «Ақбілек» романы;

3) Ә. Кекілбаев «Аңыздың ақыры» повесі;

4) М. Мағауин «Шақан - шері» романы;

5) Ш. Айтматов «Алғашқы ұстаз» повесі;

6) Ұ. Есдәулет «Біз түркілерміз»;

7) Қ. Жұмаділов «Тағдыр» романы;

8) Шахимардан Құсайынов «Томирис» драмасы;

9) Ш. Мұртаза «Тәуекел той» әңгімесі.

24. 11-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті»оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну, әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану, шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау, шығармадағы көркемдегіш құралдардың образ жасаудағы орны, көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс жазу, қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау;

3) бағалау және салыстыру: шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау, көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру, шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу, шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу.

25. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) С. Сейфуллин «Сыр сандық» өлеңі;
2) І. Есенберлин «Қаһар» романы;
3) А. Сүлейменов «Бесатар» повесі;
4) С. Елубай «Жалған дүние» романы;
5) Қасым Аманжолов «Өзім туралы» өлеңі;
6) М. Әуезов «Абай жолы» роман-эпопеясы;
7) Т. Молдағалиев «Бауырлар» өлеңі;
8) Т.Әсемқұлов «Бекторының қазынасы» әңгімесі;
9) Эрнест Хемингуэй «Шал мен теңіз» повесі.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

26. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқыту мақсатының реттік саны.

27. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген.

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып

1. Көркем шығарманың мазмұны мен пішіні	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну	11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну
2. Әдеби шығарманың тұжырымдамасы	10.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу	11.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу
3. Көркем шығармадағы образ	10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау	11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету
4. Шығарма үзінділерімен жұмыс	10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру	11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану
5. Қазақ әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу	10.1.5.1 шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу	11.1.5.1 шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу

2) анализ және интерпретация:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Әдеби шығарманың композициясы	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау
2. Автор бейнесі	10.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау	11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау

3. Көркем шығарманың тілі	10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау	11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау
4. Шығармашылық жұмыс	10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу	11.2.4.1 көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
5. Қазақ және әлем әдебиетіндегі құндылықтар	10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту	11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау

3) бағалау және салыстыру:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Тарихи және көркемдік құндылығы	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
2. Заманауилығы мен жаңашылдығы	10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру	11.3.2.1 көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру
3. Әдеби эссе	10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	11.3.3.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
4. Әдеби сын	10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу	11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу

28. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

29. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша гимназия/лицей сыныптарына арналған үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша гимназия/лицей сыныптарына арналған үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өлең – сөздің патшасы	Абай шығармашылығы» Сегіз аяқ», «Өлең – сөздің патшасы, сөз сарасы», «Сабырсыз, арсыз, еріншек», «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым», «Болыс болдым, мінеки», «Лай суға май бітпес қой өткенге» өлеңдері, он жетінші қарасөз, отыз екінші қарасөз, Ескендір» поэмасы	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру
		Анализ және интерпретация	10.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау; 10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау;

			10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
2-тоқсан			
Прозадағы көркем ой	Жүсіпбек Аймауытов «Ақбілек» романы, Ә.Кекілбаев «Аңыздың ақыры» повесі	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер

			жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.5.1 шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау; 10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
3-тоқсан			
Аңызбен өрілген көркем сөз	М. Мағауин «Шақан-шері» романы, Ш. Айтматов «Алғашқы ұстаз» повесі, Ұ. Есдәулетов «Біз түркілерміз»	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді

			ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.5.1 шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы айқындау; 10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		Бағалау және салыстыру	10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу

4-тоқсан			
Заман, дәуір тұлғасы	Қ. Жұмаділов «Тағдыр» романы, Шахимардан Құсайынов «Томирис» драмасы, Ш. Мұртаза «Тәуекел той» әңгімесі	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу;

			10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу

2) 11-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Тарихтың шертіп пернесін	С. Сейфуллин «Сыр сандық» өлеңі, І. Есенберлин «Қаһар» романы, А. Сүлейменов «Бесатар» повесі	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.5.1 шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау;

			11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; 11.3.3.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
2-тоқсан			
Пайым мен парасат	Қасым Аманжолов «Өзім туралы» өлеңі, С.Елубай «Жалған дүние» романы	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін

			жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу
3-тоқсан			
Ғасырлық туынды	М.Әуезов «Абай жолы» роман-эпопеясы	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық

			мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.5.1 шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең) жазу; 11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.3.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық

			тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу
4-тоқсан			
Әдебиеттегі сын- сарын	Т. Молдағалиев «Бауырлар» өлеңі, Т.Әсемқұлов «Бекторының қазынасы» әңгімесі, Эрнест Хемингуэй «Шал мен теңіз» повесі	Түсіну және жауап беру	11.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу

		Бағалау және салыстыру	11.3.2.1 көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; 11.3.3.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу

бұйрығына 76-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
79-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы «Абай ұлттық мектебінің» 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Қазақ әдебиеті» пәні бағдарламасының басты бағыты – білім алушылардың ақыл-ой қабілеті мен тұлғалық қасиеттерін дамыту, коммуникативті құзыреттіліктерін жетілдіру, өздігінен және үздіксіз білім алуға жұмылдыру, алған білім негіздерін өмірлік жағдайларда қолдана білетін жеке тұлға қалыптастыру. Қазақ әдебиетінің қысқаша курсы арқылы әдебиет пәнін тереңдете оқыту, сөз өнері арқылы дүниетанымын кеңейту, ғаламның шындық болмысын таныту және олардың функционалдық сауаттылығы мен прагматикалық қабілеттерін жетілдіру көзделеді.

3. Қазақ әдебиеті бағдарламасының мақсаты – сөз өнерін мәдени мұра, ұлттық құндылық ретінде түсініп, бағалай алатын, интеллектуалдық эстетикалық деңгейі, адамгершілік ұстанымы жоғары шығармашыл тұлға қалыптастыру.

Қазақ әдебиеті пәні арқылы қажетті білім, білік дағдыларды қалыптастырып, білімгерді өз ой-пайымдарын сөйлеу тілі мен жазба тілде еркін жеткізе алу, эстетикалық талғамын, өзіндік дүниетаным мен көзқарасын таныта алу, оқу материалдарын салыстыру, сараптау, бағалай алу дағдыларын қалыптастыру, креативті ойлауға бағыттау мақсаты көзделеді.

Әдеби және теориялық материалдар оқушының әдеби білім мен дүниетанымын кеңейтуге және адамзатқа ортақ ойларды, дилеммаларды, мінездерді зерттеуге мүмкіндік береді. Қазақ әдебиеті білім деңгейі, ой-өрісі

дамыған, әдеби тіл және әдеби формалар арқылы өз ойын еркін жеткізе алатын және көркем тілмен шұрайлы сөйлей алатын, өзіндік ұстанымы бар, туындаған мәселелерді шеше білетін өмірге бейім ұрпақ тәрбиелейді.

Білім алушылар әдеби жанрларға интерпретация жасау арқылы шығармашылыққа машықтанады.

4. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің 10-11-сыныптардағы білім мазмұнына әдебиеттің тарихи кезеңдері, әдеби тектер мен жанрлардың даму сипаты, әдеби ағымдар мен бағыттар, әдебиеттің теориялық мәселелері, әдеби көркем шығармаларды тұтас талдау жүйесі, әдеби шығарма және болмыс, ұлттық мәдениет, әдебиеттегі ұлттық рух мәселесі, әдебиет және ғаламның шындық бейнесі, әдебиеттің өзге ғылымдармен байланысы, қазіргі әдебиеттегі заманауи мәселелер, әдеби оқырмандық мәдениет, сөз өнері және шығармашылық даму, көркем шығарманың стильдік ерекшеліктері, авторлық ұстаным және оқырман танымы қарастырылып, сөз өнерінен біртұтас ұғым қалыптастыру көзделді.

5. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) көркем шығарманың тақырыптық-идеялық бірлігін, поэтикалық тілін, сюжеттік-композициялық құрылым жүйесін, образдық, типтік байланысты ұғынып, жанрлық, стильдік ерекшеліктерін көркем шығарма мазмұны мен құрылысындағы көркем заңдылықтарды терең танып, көркем шындық пен әдеби шешім, мазмұн мен форма тұтастығын талдап тану;

2) төл әдебиеттің ұлттық сипатын, халықтың әдет-ғұрып, салт-санасының көрінісін, көркем туындының идеялық өзегін түсіну;

3) қазақ әдебиетінің құндылық ретіндегі болмысын, дәстүр сабақтастығын ұлттық мәдениеттегі маңызды орнын білу, бағалай алу;

4) қазақ әдебиетінің ұлттық болмысын, ұлттық кодты тану, түрлі ұлттар әдебиетіндегі көрнекті үлгілерімен салыстыра отырып, ұқсастықтары мен даралық қасиеттерін ажырата алу;

5) білімгердің заманауи, ғылыми және қоғамдық дамуға сәйкес дүниетанымын қалыптастыру;

6) білімгердің сыни пайымы мен шығармашылық қабілетін дамыту, көркем әдебиеттің өзекті мәселелеріне зерттеу жұмыстарын жүргізуге бағыттау.

7) ақпаратты іздеу, талдау және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

5. «Қазақ әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 6 сағат, оқу жылында 204 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 6 сағат, оқу жылында 204 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

6. «Қазақ әдебиеті» пәндік білімінің мазмұны бөлімдерге бөлінген:

«Оқу және түсіну», «Талдау және жинақтау», «Бағалау және шығармашылық өнім», сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқыту мақсаттарынан тұрады.

7. «Оқу және түсіну» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көркем шығармадағы поэтикалық қолданыстардың мәнін ашу, мәтіндегі қолданысын түсіну;

2) шығарма үзінділерімен жұмыс;

3) шығармадағы өзекті мәселе, идеялық мазмұн;

4) көркем шығармадағы форма мен мазмұн бірлігі;

5) интерпретация (ауызша, жазбаша).

8. «Талдау және жинақтау» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) әдеби шығарманың композициялық құрылымы;

2) көркем шығарманың образдар жүйесі, типтік характер;

3) көркем шығарманың тілі, стилі;

4) көркемдік тәсілдер;

5) қазақ және әлем әдебиетіндегі құндылықтар.

9. «Бағалау және шығармашылық өнім» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) тарихи шындық және көркемдік шешім;

2) көркемдік құндылығы;

3) әдеби эссе;

4) әдеби сын.

10-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) оқу және түсіну: шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін білу; жекелеген нысандардың (деталь, портрет, монолог) кейіпкер образын ашудағы рөлін түсіну; шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну; әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; көркем шығарманы өзге жанрда ауызша/жазбаша интерпретациялап, шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып ой толғау;

2) талдау және жинақтау: әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексикалық, фразеологиялық, стилистикалық талдау; шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық пафос, идеалды айқындау; әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту;

3) бағалау және шығармашылық өнім: шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; шығарманың көркемдік-эстетикалық құндылығына баға беру; шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби хат, лирикалық эссе, миниатюра жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу.

10. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

XIX ғасыр әдебиеті

1) Сал-серілер поэзиясы;

2) Біржан сал Қожағұлұлының «Ләйлім шырақ», «Жанбота» ән-өлеңдері;

3) Ақан сері Қорамсаұлының «Маңмаңгер», «Сырымбет», «Құлагер», «Қараторғай» ән-өлеңдері;

4) Әнші ақындар шығармашылығы: Әсет, Жаяу Мұса, Мұхит, Мәди, Үкілі Ыбырай, Естай, Балуан шолақ, Шашубай, Иман Жүсіптердің ән-өлеңдері.

XX ғасыр басындағы әдебиет

5) Ш.Құдайбердіұлының «Қалқаман – Мамыр» поэмасы;

6) А.Байтұрсынұлының «Жиған-терген», «Маса» өлеңдері;

7) М.Дулатовтың «Бақытсыз Жамал» романы;

8) Жүсіпбек Аймауытовтың «Қартқожа» романы;

9) С.Торайғыровтың «Кім жазықты?» поэмасы, «Таныстыру» өлеңі;

10) М.Жұмабаевтың «Оқжетпестің қиясында», «Қойлыбайдың қобызы» поэмалары;

11) Ж. Жабаев «Зілді бұйрық» өлеңі.

1920-1940 жылдардағы әдебиет

12) С.Сейфуллиннің «Көкшетау» поэмасы;

13) Б.Майлиннің «Майдан» пьесасы;

14) І.Жансүгіровтің «Құлагер» поэмасы;

15) М.Әуезовтің «Абай жолы» роман-эпопеясы.

1950-1960 жылдардағы әдебиет

16) Ғ.Мүсіреповтің «Ұлпан» романы;

17) Қ.Аманжоловтың «Ақын өлімі туралы аңыз» поэмасы;

18) Қ.Бекхожиннің «Батыр Науан» поэмасы;

19) М.Иманжановтың «Алғашқы айлар» повесі;

20) Ж Молдағалиевтің «Қыран дала» поэмасы;

21) Д.Әбіловтің «Ақын арманы» романы.

11. 11-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) оқу және түсіну: шығарма мәтініндегі жекелеген ұғымдардың концептілік, символдық қызметін түсіну; көркем шығарманың құрамды

бірліктерімен шығармашылық жұмыс; көркем шығармадағы образдар мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, заманауи мәселелерді терең түсіну; көркем шығарманың сюжеті мен идеялық концептісін сақтай отырып өзге нысанда (киносценарий, инсцинировка) интерпретациялау;

2) талдау және жинақтау: әдеби шығарманың композициясын, жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, баяндау композициясын ажырату; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау; қаламгердің даралық стилін талдау (шығарма тілінің лексика, синтаксистік құрылымындағы ерекшеліктерін талдау); шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, көркем деталь, авторлық пафос, идеалды айқындау; қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау;

3) бағалау және шығармашылық өнім: шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру; көркем шығарманың гуманистік, жалпыадамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу.

12. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1960-1980 жылдардағы әдебиет

1) І.Есенберлиннің «Қаһар» романы;

2) К.Тоқаевтың «Түнде атылған оқ» повесі;

3) Ж.Нәжімеденовтің «Келін» поэмасы;

4) Ә.Нұршайықовтың «Ақиқат пен аңыз» роман-диалогі;

5) Ш.Мұртазаның «Қызыл жебе» романы;

6) Ә.Кекілбаевтің «Үркер» романы;

7) Т.Ахтановтың «Шырағың сөнбесін» романы.

1990 жылдардағы қазақ әдебиеті

8) Ә.Нұрпейісовтің «Соңғы парыз» романы;

9) Қ.Мырза-Әлінің «Қызыл кітап» поэмасы;

10) С.Жүнісовтің «Аманай мен Заманай» романы;

11) М.Мағауиннің «Шақан-шері» романы;

12) Ш. Құсайыновтың «Томирис» драмасы.

Тәуелсіздік жылдардағы әдебиет

13) Б.Мұқайдың «Өмірзая» романы;

14) Қ.Жұмаділовтің «Тағдыр» романы;

15) О.Бөкейдің «Атау кере» повесі;

16) Ұ. Есдәулетовтің «Натюрморд» поэмасы;

17) Р. Отарбаевтың «Бейбарыс сұлтан» драмасы.

XXI ғасырдағы қазақ әдебиеті

18) Қазіргі қазақ лирикасы;

19) Поэмадағы көркемдік ізденістер;
20) Жаңа ғасыр романы;
21) Повестегі дәстүр және жаңашылдық;
22) Қазақ әңгімесінің көркемдік көкжиегі;
23) Драматургияның жаңа өрісі;
24) Әдебиеттану және сын.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада оқыту мақсаттары сандардан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» – сынып, «2.1» – екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» – оқыту мақсатының реттік саны.

14. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) оқу және түсіну:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
Көркем шығармадағы поэтикалық қолданыстардың мәнін ашу, мәтіндегі қолданысын түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін білу	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген сөздердің концептілік, символдық қызметін түсіну
Шығарма үзінділерімен жұмыс	10.1.2.1 жекелеген нысандардың (деталь, портрет, монолог) кейіпкер образын ашудағы рөлін түсіну	11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс
Шығармадағы өзекті мәселе, идеялық мазмұн	10.1.3.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну	11.1.3.1 көркем шығармадағы образдар мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну
Көркем шығармадағы форма мен мазмұн бірлігі	10.1.4.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну	11.1.4.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, заманауи мәселелерді терең түсіну

Интерпретация (ауызша, жазбаша)	10.1.5.1 көркем шығарманы өзге жанрда ауызша/жазбаша интерпретациялап, шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып ой толғау	11.1.5.1 көркем шығарманың сюжеті мен идеялық концептісін сақтай отырып өзге нысанда (киносценарий, инсцинировка) интерпретациялау

2) талдау және жинақтау:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
Әдеби шығарманың композициялық құрылымы	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, баяндау композициясын ажырату
Көркем шығарманың образдар жүйесі, типтік характер	10.2.2.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау	11.2.2.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау
Көркем шығарманың тілі, стилі;	10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексикалық, фразеологиялық, стилистикалық талдау	11.2.3.1 қаламгердің даралық стилін талдау (шығарма тілінің лексика, синтаксистік құрылымындағы ерекшеліктерін талдау)
Көркемдік тәсілдер	10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық пафос, идеалды айқындау	11.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, көркем деталь, авторлық пафос, идеалды айқындау
Қазақ және әлем әдебиетіндегі құндылықтар	10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі	11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық

	құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту	құндылықтарды анықтау, талдау жасау

3) бағалау және шығармашылық өнім:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
Тарихи шындық және көркемдік шешім	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туынды үлгілерімен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау
Көркемдік құндылығы	10.3.2.1 шығарманың көркемдік-эстетикалық құндылығына баға беру	11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру
Әдеби эссе	10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби хат, лирикалық эссе, миниатюра жазу	11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпы адамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе жазу
Әдеби сын	10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу	11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу

15. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы «Абай ұлттық мектебінің 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту қазақ тілінде) ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы «Абай ұлттық мектебінің» 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

1) 10-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Сөйлеу қызметінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
«Құлақтан кіріп бойды алар»	XIX ғасыр әдебиеті. Сал-серілер поэзиясы Біржан сал Қожағұлұлының «Ләйлім шырақ», «Жанбота» ән-өлеңдері, Ақан сері Қорамсаұлының «Маңмаңгер», «Сырымбет», «Құлагер», «Қараторғай» ән-өлеңдері, әнші-ақындар шығармашылығы Әсет, Жаяу Мұса, Мұхит, Мәди, Үкілі Ыбырай, Естай, Балуан шолақ, Шашубай, Иман Жүсіптердің ән-өлеңдері	Оқу және түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін білу; 10.1.2.1 жекеленген нысандардың (деталь, портрет, монолог) кейіпкер образын ашудағы рөлін түсіну; 10.1.3.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну; 10.1.4.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.5.1 көркем шығарманы өзге жанрда ауызша/жазбаша интерпретациялап, шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып ой толғау
		Талдау және жинақтау	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексикалық, фразеологиялық,

			стилистикалық талдау; 10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық пафос, идеалды айқындау; 10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		Бағалау және шығармашылық өнім	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 10.3.2.1 шығарманың көркемдік-эстетикалық құндылығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби (хат, лирикалық эссе, миниатюра) жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу
2-тоқсан			
Тарихтыңшертіп пернесін	XX ғ. басындағы әдебиет. Ш.Құдайбердіұлының «Қалқаман – Мамыр» поэмасы, А.Байтұрсынұлының «Жиған-терген», «Маса» мысал өлеңдері, М.Дулатовтың «Бақытсыз Жамал» романы, Ж.Аймауытовтың	Оқу және түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін білу; 10.1.2.1 жекеленген нысандардың (деталь, портрет, монолог) кейіпкер образын ашудағы рөлін түсіну; 10.1.3.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну; 10.1.4.1 әдеби

	«Қартқожа» романы, С.Торайғыровтың «Кім жазықты?» поэмасы, «Таныстыру» поэмасы, М.Жұмабаевтың «Оқжетпестің қиясында», «Қойлыбайдың қобызы» поэмалары, Ж.Жабаев «Зілді бұйрық» өлеңі		шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.5.1 көркем шығарманы өзге жанрда ауызша/жазбаша интерпретациялап, шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып ой толғау
		Талдау және жинақтау	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексикалық, фразеологиялық, стилистикалық талдау; 10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық пафос, идеалды айқындау; 10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		Бағалау және шығармашылық өнім	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 10.3.2.1 шығарманың

			көркемдік-эстетикалық құндылығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби (хат, лирикалық эссе, миниатюра) жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу
3-тоқсан			
Әдебиеттің алтын ғасыры	1920-1940 жылдардағы әдебиет. С.Сейфуллиннің «Көкшетау» поэмасы, Б.Майлиннің «Майдан» пьесасы, І.Жансүгіровтің «Құлагер» поэмасы, М.Әуезовтің «Абай жолы» роман-эпопеясы	Оқу және түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін білу; 10.1.2.1 жекеленген нысандардың(деталь, портрет, монолог) кейіпкер образын ашудағы рөлін түсіну; 10.1.3.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну; 10.1.4.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.5.1 көркем шығарманы өзге жанрда ауызша/жазбаша интерпретациялап, шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып ой толғау
		Талдау және жинақтау	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен

			кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексикалық, фразеологиялық, стилистикалық талдау; 10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық пафос, идеалды айқындау; 10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		Бағалау және шығармашылық өнім	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 10.3.2.1 шығарманың көркемдік-эстетикалық құндылығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби (хат, лирикалық эссе) жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу
4-тоқсан			
Заман, дәуір тұлғасы	1950-1960 жылдардағы	Оқу және түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық

	әдебиет. Ғ.Мүсіреповтің «Ұлпан» романы, Қ.Аманжоловтың «Ақын өлімі туралы аңыз» поэмасы, Қ.Бекхожиннің «Батыр Науан» поэмасы, М.Иманжановтың «Алғашқы айлар» повесі, Ж.Молдағалиевтың «Қыран дала» поэмасы, Д.Әбіловтің «Ақын арманы» романы		тілдің ерекшелігін білу; 10.1.2.1 жекеленген нысандардың (деталь, портрет, монолог) кейіпкер образын ашудағы рөлін түсіну; 10.1.3.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну; 10.1.4.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.5.1 көркем шығарманы өзге жанрда ауызша/жазбаша интерпретациялап, шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып ой толғау
		Талдау және жинақтау	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексикалық, фразеологиялық, стилистикалық талдау; 10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық пафос,

			идеалды айқындау; 10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		Бағалау және шығармашылық өнім	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 10.3.2.1 шығарманың көркемдік-эстетикалық құндылығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби (хат, лирикалық эссе) жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу

2) 11-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Сөйлеу қызметінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Прозадағы көркем ой	1960-1980 жылдардағы әдебиет. І.Есенберлиннің «Қаһар» романы, Кемел Тоқаевтың «Түнде атылған оқ» повесі, Ж.Нәжімеденовтің «Келін» поэмасы, Ә.Нұршайықовтың «Ақиқат пен аңыз» роман- диалогі, Ш.Мұртазаның «Қызыл жебе»	Оқу және түсіну	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген ұғымдардың концептілік мәнін түсіну; 11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс; 11.1.3.1 көркем шығармадағы образдар мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; 11.1.1.1 әдеби

	романы, Ә.Кекілбаевтың «Үркер» романы, Т.Ахтановтың «Шырағың сөнбесін» романы		шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, заманауи мәселелерді терең түсіну; 11.1.4.1 көркем шығарманың сюжеті мен идеялық концептісін сақтай отырып өзге нысанда киносценарий, инсцинировка) интрепретациялау
		талдау және жинақтау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, баяндау композициясын ажырату; 11.2.2.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.3.1 қаламгердің даралық стилін (шығарма тілінің лексика, синтаксистік құрылымындағы ерекшеліктерін) талдау; 11.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, көркем деталь, авторлық пафос, идеалды айқындау; 11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық

			құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		бағалау және шығармаылық өнім	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру; 11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпыадамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу
2-тоқсан			
Пайым мен парасат	1990 жылдардағы қазақ әдебиеті. Ә.Нұрпейісовтің «Соңғы парыз» романы, Қ.Мырза-Әлінің «Қызыл кітап» поэмасы, М.Мағауиннің «Шақан-шері» романы, С.Жүнісовтің «Аманай мен Заманай» романы, Ш.Құсайыновтың «Томирис» драмасы	оқу және түсіну	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген ұғымдардың концептілік мәнін түсіну; 11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс; 1.1.3.1 көркем шығармадағы образдар мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; 11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы

			көтерілген әлеуметтік, гуманистік, заманауи мәселелерді терең түсіну; 11.1.4.1 көркем шығарманың сюжеті мен идеялық концептісін сақтай отырып өзге нысанда киносценарий, инсцинировка) интрепретациялау
		талдау және жинақтау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, баяндау композициясын ажырату; 11.2.2.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.3.1 қаламгердің даралық стилін (шығарма тілінің лексика, синтаксистік құрылымындағы ерекшеліктерін) талдау; 11.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, көркем деталь, авторлық пафос, идеалды айқындау; 11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау

		бағалау және шығармашылық өнім	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру; 11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпы адамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе (миниатюра) жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу
3-тоқсан			
Шындық және шығарма	Тәуелсіздік тұсындағы әдебиет. Б.Мұқайдың «Өмірзая» романы, Қ.Жұмаділовтің «Тағдыр» романы, О.Бөкейдің «Атау кере» повесі, Ұ.Есдәулеттің «Натюрморд» поэмасы, Р.Отарбаевтың «Бейбарыс сұлтан» пьесасы	оқу және түсіну	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген ұғымдардың концептілік мәнін түсіну; 11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс; 11.1.3.1 көркем шығармадағы образдар мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; 11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, заманауи

			мәселелерді терең түсіну; 11.1.4.1 көркем шығарманың сюжеті мен идеялық концептісін сақтай отырып өзге нысанда киносценарий, инсцинировка) интрепретациялау
		талдау және жинақтау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, баяндау композициясын ажырату; 11.2.2.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.3.1 қаламгердің даралық стилін (шығарма тілінің лексика, синтаксистік құрылымындағы ерекшеліктерін) талдау; 11.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, көркем деталь, авторлық пафос, идеалды айқындау; 11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		бағалау және шығармашылық өнім	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және

			тарихи құндылығын бағалау; 11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру; 11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпы адамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе (миниатюра) жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу
4-тоқсан			
Көркем әдебиет және әдеби сын	XXI ғасырдағы қазақ әдебиеті. Қазіргі қазақ лирикасы, поэмадағы көркемдік ізденістер, жаңа ғасыр романы, повестегі дәстүр және жаңашылдық, қазақ әңгімесінің көркемдік көкжиегі, драматургияның жаңа өрісі, әдебиеттану және сын	оқу және түсіну	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген сөздердің концептілік мәнін түсіну; 11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс; 11.1.3.1 көркем шығармадағы образдар мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; 11.1.5.1 көркем шығармаманың сюжеті мен идеялық концептісін сақтай отырып өзге нысанда (киносценарий, инсценировка) интрепретациялау

		талдау және жинақтау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, баяндау композициясын ажырату; 11.2.2.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.3.1 қаламгердің даралық стилін (шығарма тілінің лексика, синтаксистік құрылымындағы ерекшеліктерін) талдау; 11.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, көркем деталь, авторлық пафос, идеалды айқындау; 11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		бағалау және шығармашылық өнім	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру;

			11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпы адамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе (миниатюра) жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу

бұйрығына 77-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
80-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Орыс тілі» оқу пәні оқу процесінде екі функция орындайды: біріншіден, оқу пәні, екіншіден, басқа оқу пәндерін оқудағы құрал болып табылады.

3. «Орыс тілі» оқу пәнін оқытудың мақсаты әртүрлі деңгейдегі құралдардың қолдану нормаларын және әртүрлі қарым-қатынас салаларында олардың белсенді түрде тиімді қолданылуын ескере отырып, тілдің қалыптасқан біліміне негізделген сөйлеу әрекеттерінің барлық түрлерінде (тыңдалым, айтылым, оқу және жазу) білім алушылардың функционалдық сауаттылығын арттыру арқылы шығармашылық белсенді тілдік тұлғаны дамыту.

4. Оқу пәні – заманауи көпұлтты және көп тілді Қазақстан жағдайындағы қолданыстағы қазіргі орыс әдеби тілі.

5. Оқыту міндеттері:

1) әртүрлі салалардағы және қарым-қатынас жағдайында орыс тілін меңгеру, әдеби тіл нормаларын (орфоэпиялық, орфографиялық, лексикалық және грамматикалық) және сөйлеу этикетінің ережелерін ауызша және жазбаша тілде сақтау;

2) ақпараттарды іздеу, өндіру және ақпаратты қайта өңдеу дағдыларын жетілдіру;

3) сөздік қорды байыту және академиялық тілдің қолданылатын грамматикалық құралдарының ауқымын кеңейту;

4) сыни ойлау дағдыларын жетілдіру: алынған ақпаратты талдау, талдау, синтездеу, бағалау, түсіндіру;

5) коммуникативтік міндеттерге байланысты әртүрлі оқу түрлерін қолдану;

6) тыңдалым және сөйлеу дағдыларын жетілдіру;

7) көпшілік алдында сөйлеудің әртүрлі жанрларында монолог құру дағдыларын, нормативтік тұрғыдан тілдік құралдарды таңдап, сыни бағалауды жетілдіру;

8) диалогты коммуникациялық қарым-қатынастың дағдыларын жетілдіру, түрлі салалардағы пікірталастар мен коммуникативтік жағдайларды талқылау, проблеманы шешу жолдарын ұсынады;

9) түрлі жанрларда мәтіндер құрастыру кезінде стилистикалық сауаттылықты жетілдіру; жеке авторлық стильді қалыптастыру; мәтінді түзету және өңдеу мүмкіндігі; жеке авторлық стильді қалыптастыру;

10) орыс тілінің ұлттық және мәдени ерекшелектері, орыс, қазақ және басқа халықтар мәдениеті туралы түсініктерді кеңейту;

11) тілді қоғамға табысты әлеуметтендіруге ықпал ететін лингвистикалық капитал ретіндегі қарым-қатынас құралы, білімнің, рухани және адамгершілік құндылықтардың көзі ретінде қабылдап, саналы көзқарасты қалыптастыру;

12) мәтіндерді талдау, интерпретациялау және академиялық адалдық қағидаттарын сақтай отырып құрастыру; зерттеулер жүргізу, бақылау нәтижелерін өңдеу және ғылыми құбылыстарды түсіндіру; қоғамдық үдерістер мен тарихи оқиғаларды талдау; өз жұмыстарын әзірлеу, жобалау және ұсыну, ақпаратты іздеу, талдау, құру және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

6. Грамматикалық материал сөйлеу тақырыбы бойынша оқытылады. Тілді оқыту басқа оқу пәндерімен ортақ тақырыптары арқылы кіріктіре оқыту, әртүрлі пәндер бойынша мәтіндерді пайдалану, академиялық тілді дамыту арқылы жүзеге асырылады.

7. «Орыс тілі» пәні бойынша оқу жоспары жоғарғы мектептің 2 жылына арналған.

8. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «Бірлік және ынтымақ», «Әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «Жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Орыс тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Орыс тілі» оқу пәнінің мазмұны

9. «Орыс тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

10. «Орыс тілі» оқу пәнінің мазмұны оқыту бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер сыныптар бойынша күтілетін нәтижелер түрінде оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

11. Әрбір бөлімшеде көрсетілген оқытудың мақсаты мұғалімге сөйлеу әрекетінің төрт түрін (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) дамыту бойынша жұмыстарды жүйелі түрде жоспарлауға, сондай-ақ оқушылардың жетістіктерін бағалауға, оқытудың келесі кезеңдері туралы хабарлауға мүмкіндік береді.

12. Оқу пәнінің мазмұны 4 бөлімнен тұрады:

1) тыңдалым және айтылым;

2) оқылым;

3) жазылым;

4) сөйлеу нормаларын сақтау.

13. «Тыңдалым және айтылым» бөлімінде:

1) хабардың / ақпараттың мазмұнын түсіну;

2) негізгі идеяны анықтау;

3) оқиғаны болжау;

4) диалогқа қатысу;

5) монологтық сөйлемдер құрастыру;

6) тыңдалған материалды бағалауды қамтитын бөлімшелер бар.

14. «Оқылым» бөлімінде:

1) ақпаратты түсінуді;

2) мәтіннің құрылымдық бөліктерін және негізгі ойды анықтауды;

3) оқылған мәтінде лексикалық және синтаксистік бірліктердің қолданылуын түсінуді;

4) мәтіннің түрлері мен стильдерін анықтауды;

5) сұрақтарды құрастыруды және бағалауды;

6) оқу түрін;

7) әртүрлі дереккөздерден ақпарат алуды;

8) мәтіндерді салыстырмалы талдауды;

9) мәтінді интерпретациялауды қамтитын бөлімшелер бар.

15. «Жазылым» бөлімінде:

1) тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын жаза білуді;

2) ақпаратты әртүрлі формаларды ұсынуды;

3) түрлі типтер мен стильдердегі мәтіндер құруды;

4) эссе жазуды;

5) шығармашылық жазба жұмыстарын;

6) мәтіндерді түзетуді және редакциялауды қамтитын бөлімшелер бар.

16. «Сөйлеу нормаларын сақтау» бөлімінде:

1) орфографиялық нормаларды сақтауды;

2) лексикалық нормаларды сақтауды;

3) грамматикалық нормаларды сақтауды;

4) пунктуациялық нормаларды сақтауды қамтитын бөлімшелер бар.

17. Базалық мазмұны

18. 10-сыныпқа арналған «Орыс тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтіндегі негізгі және толық ақпаратты түсіну, факт және пікірдің айырмашылығы, бейвербалды қарым-қатынас құралдарының қолданылуын ескере отырып, негізгі идеяны анықтау, мәтінде көтерілген мәселе бойынша мазмұнды болжау, пікірсайыстарға қатысып, өз позициясын дәлелдеу, проблеманы шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну, кемінде 3 микротақырыпты қамтитын қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, оқу және ғылым салаларында кешенді монолог құру (белгіленген тақырып бойынша ойлау, өз ойына сенімділікті білдіру), ақпараттың өзектілігіне, шынайылығына байланысты өз пікірін білдіру тұрғысынан тыңдаған материалдарды бағалау;

2) оқылым: мәтіндегі ақпаратты басқа дереккөздерден алынған/ жеке тәжірибедегі ақпаратпен салыстырып, әртүрлі мәтіндердегі негізгі, детальді, жасырын ақпаратты түсіну, мәтіннің негізгі идеясын беруде ескертпе жазбалардың, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау, мәтіндегі арнайы лексика, аббревиатуралар, перифразалар, аллюзия, эвфемизмдер және басқа өрнектердің қолданылуын түсіну, әр түрлі жанрдағы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау, көпшілікке арналған ғылыми стильдегі (очерк, эссе, мақала) мәтіндердің, публицистикалық стильдегі мәтіндердің (жазба, баспасөз хабарламасы, саяхат очеркі) ерекшеліктері, оқылған мәтін бойынша сұрақтар құрастырып, зерттеу идеяларын қалыптастыру, оқу, сканерлеу және детальді оқу әдістерін қолдану, түрлі дереккөздерден ақпарат алу және синтездеу, түрлі көзқарастарды салыстыру, тақырыпты, негізгі ойды, проблеманы, мақсатты, мәтіннің кімге арналғанын, авторлық ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стильдік (композициялық, тілдік және жанрлық) ерекшеліктерін салыстыру, сөйлемнің, абзацтың мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға қатысты түсіндіру;

3) жазылым: тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын жазу, бастапқы материалдағы негізгі ойды сақтай отырып, мазмұнын беру, графиктер, кестелер, диаграммалар, диаграммалар, сызбалар, инфографика, соның ішінде цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, ақпарат ұсыну, көпшілікке арналған ғылыми стильдегі (очерк, эссе, мақала) мәтіндер, публицистикалық стильдегі мәтіндер (жазба, баспасөз хабарламасы, саяхат очеркі) құрастыру, әртүрлі эсселер, оның ішінде сыни эсселер жазу, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдау, автормен келісу / келіспеушілікті білдіру және негіздеу, оқырманға әсер ету құралдарын қолданып, түрлі жанрлардағы сипаттама мәтіндер мен әңгімелеу мәтіндер жазу, мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын, қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуін

ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау, мәтіннің белгілі композициялық элементтері болып табылатын фрагменттер/ мәтіннің үзінділерін, шығармашылық жұмыстар жазу;

4) сөйлеу нормаларын сақтау: орфографиялық нормаларды сақтау, қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іс қағаздар стилінің, публицистикалық және ғылыми стиль лексикасын, стилистикалық фигураларды қолдану, сөзжасам және морфологиялық нормаларды (дерексіз мағыналы етістіктерді, осы шақ формасындағы етістіктерді қолдану) сақтау, жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолданылуы.

19. 11-сыныпқа арналған «Орыс тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтіндегі негізгі және детальді ақпаратты түсіну, автордың позициясына сыни көзқарас білдіру, мәтін авторының мақсаты мен позициясына негізделген негізгі ойды анықтау, мәтіннің мазмұнын кестелер мен сұлбалар бойынша болжау, іскерлік әңгімеге қатысу, мәселені шешу және келісімге қол жеткізу, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және білім мен ғылым салалары шеңберінде көпшілік алдында сөйлеу үшін кешенді монолог құру, тыңдалған материалды дәлелді сендіру тұрғысынан бағалау, оған сыни баға беру;

2) оқылым: әртүрлі мәтіндердегі негізгі, детальді, жасырын ақпаратты түсіну, авторлық ұстанымды сыни бағалау, мәтіннің негізгі ойын беруде түс, реңктің, дыбыстық және графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің ролін анықтау, мәтіндегі суреттердің, стилистикалық фигуралардың және басқа да әдістердің қолданылуын түсіну, ғылыми және публицистикалық стильдердегі мәтіндердің (аннотация, тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) типтерін, сипаттамаларын және тілдік ерекшеліктерін анықтау, оқылған мәтін бойынша зерттеу сұрақтарын құрастырып, гипотезаларды қалыптастыру, оқырманның өзі белгілеген коммуникативтік міндеттеріне байланысты оқудың әртүрлі түрлерін қолдану, әртүрлі дереккөздерден ақпарат алу, өзара қатынасын анықтап, негізделген тұжырымдар жасау, тақырыпты, негізгі ойды, проблеманы, мақсатты, мәтіннің кімге арналғанын, автор ұстанымын, оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндердің стильдік (композициялық, тілдік және жанрлық) ерекшеліктерін салыстыру, мәтіннің фрагментінің мазмұнын түсіндіру, оның тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға қатысын анықтау;

3) жазылым: тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын жазу, бастапқы материалдағы негізгі ойды сақтай отырып, мазмұнын қысқарту және өңдеп жазу, кесте, диаграмма, графиктер, диаграммалар, аудио файлдарды, фотосуреттерді, жылжымалы иллюстрацияларды пайдаланып, презентация түрінде ақпаратты ұсыну, мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын, қатынас жағдайын ескере отырып, ғылыми және публицистикалық стильде (аннотация, тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу), әр түрлі эссе жазу, оның ішінде дәлдер келтірілген және пікірталас тудыратын эсселер, ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарау және талдау, осы мәселені шешудің жолдарын ұсыну және негіздеу, автордың сенімдерін, көзқарастарын және сезімдерін көрсететін тәсілдерді қолдана отырып, түрлі жанрдағы сипаттау мәтіндер және хабарлы мәтіндер жазу, мәтіннің мақсатын,

кімге арналғанын, қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау, шығармашылық жұмыстар жазу (хабарлы мәтіндер мен аралас түрдегі мәтіндер);

4) сөйлеу нормаларын сақтау: орфографиялық нормаларды сақтау, қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іс қағаздар стилінің, публицистикалық және ғылыми стиль лексикасын, стилистикалық фигураларды қолдану, сөзжасам және морфологиялық нормаларды (дерексіз мағыналы етістіктерді, осы шақ формасындағы етістіктерді қолдану), синтаксистік нормаларды (жақсыз сөйлемдердегі қысқарған формадағы есімшелер және ырықсыз етіс формасындағы етістік қатысқан пассивті конструкциялар) және стилистикалық нормаларды сақтау, жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және байланыстың әр түрлі түріндегі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолданылуы.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

20. Бағдарламада оқыту мақсаттары код түрінде белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан - бөлімше ретін және үшінші сан мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1 кодында «10» - сынып, «2» - екінші бөлім, «1» - оқыту мақсатының реттік саны.

21. Оқыту мақсаттарының жүйесі:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар міндетті:		
Бөлімше	10 сынып	11 сынып
1. Хабарламаның /ақпараттың мазмұнын түсіну	10.1.1 фактілер мен көзқарастарды ажыратып, мәтіндегі негізгі және детальді ақпаратты түсіну, мәтіні кімге арналғанын анықтау	11.1.1 автордың ұстанымын сыни бағалап, әртүрлі жанрдағы мәтіндердегі негізгі, детальді, жасырын ақпаратты түсіну
2. Негізгі ойды анықтай білу	10.1.2 қатынастың бейвербалды құралдарының қолданылуын ескеріп, негізгі ойды анықтау	11.1.2 мәтін авторының мақсаты мен позициясына негізделген негізгі ойды анықтау
3. Болжай білу	10.1.3 мәтінде көтерілген мәселеге байланысты мазмұнын болжау	11.1.3 мәтіннің мазмұнын кестелер мен сұлбалар бойынша болжау
4. Диалогқа қатысу	10.1.4 өз ұстанымын дәлелдеп, дебаттарға қатысу, мәселені шешудің жолдарын ұсыну	11.1.4 іскерлік әңгімеге қатысу, мәселені шешу және келісімге қол жеткізу
5. Монолог құрастыру	10.1.5 кемінде 3 микротақырыпты қамтитын	11.1.5 көпшілік алдында сөйлеу мақсатында

	қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, оқу және ғылым салаларында кешенді монолог құру (белгіленген тақырып бойынша ойлау, өз ойына сенімділікті білдіру)	қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, оқу және ғылым салаларында кешенді монолог құру
6. Тыңдалған материалды бағалау	10.1.6 ақпараттың өзектілігіне, шынайылығына байланысты өз пікірін білдіру тұрғысынан тыңдаған материалдарды бағалау	11.1.6 тыңдалған материалды дәлелді сендіру тұрғысынан бағалау, оған сыни баға беру

2) оқылым:

Білім алушылар міндетті:		
Бөлімше	10 сынып	11 сынып
1. Ақпаратты түсіну	10.2.1 мәтіндегі ақпаратты басқа дереккөздерден алынған/жеке тәжірибедегі ақпаратпен салыстырып, тұтас және тұтас емес мәтіндердегі негізгі, детальді, жасырын ақпаратты түсіну	11.2.1 тұтас және тұтас емес мәтіндердегі негізгі, детальді, жасырын ақпаратты түсініп, автор ұстанымына сыни баға беру
2. Мәтіннің құрылымдық бөлімдерін анықтау және негізгі ойды анықтау	10.2.2 мәтіннің негізгі ойын беруде ескертпе жазбалардың, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау	11.2.2 мәтіннің негізгі ойын беруде түс, реңктің, дыбыстық және графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің ролін анықтау
3. Оқылған мәтінде лексикалық және синтаксистік бірліктердің қолданылуын түсіну	10.2.3 мәтіндегі арнайы лексика, аббревиатуралар, перифразалар, аллюзия, эвфемизмдердің қолданылуын түсіну	11.2.3 мәтінде стилистикалық фигуралардың және басқа да әдістердің қолданылуын түсіну
4. Мәтіндердің түрлері мен стильдерін анықтау	10.2.4 көпшілікке арналған ғылыми стильдегі (очерк, мақала, эссе) мәтіндердің, публицистикалық стильдегі мәтіндердің (баспасөз хабарламасы) әр түрлі жанрдағы мәтіндердің	11.2.4 ғылыми және публицистикалық стильдердегі мәтіндердің (аннотация, ғылыми мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) типтерін,

	типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау	сипаттамаларын және тілдік ерекшеліктерін анықтау
5. Сұрақтарды құрастыруды	10.2.5 оқылған мәтін бойынша сұрақтар құрастырып, зерттеу идеяларын қалыптастыру	11.2.5 оқылған мәтіндегі мәселе бойынша зерттеу және болжам жасау үшін сұрақтар құрастыру
6. Оқылым түрлері	10.2.6 оқу, сканерлеу және детальді оқу әдістерін қолдану	11.2.6 оқырманның алдына қойған коммуникативтік міндеттеріне байланысты әртүрлі оқылым түрлерін қолдану
7. Әртүрлі дереккөздерден ақпарат алу	10.2.7 әртүрлі дереккөздерден ақпаратты алу және синтездеу, түрлі көзқарастарды салыстыру	11.2.7 әртүрлі дереккөздерден ақпарат алу, өзара қатынасын анықтап, негізделген тұжырымдар жасау
8. Мәтіндерді салыстырып талдау	10.2.8 мәтіннің тақырыбын, негізгі ойын, мәтінде көтерілген мәселені, мәтіннің мақсатын, мәтіннің кімге арналғанын, автор ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стильдік (композициялық, тілдік және жанрлық) ерекшеліктерін салыстыру	11.2.8 мәтіннің тақырыбын, негізгі ойын, мәтінде көтерілген мәселені, мәтіннің мақсатын, мәтіннің кімге арналғанын, автор ұстанымы мен оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндердің стильдік (композициялық, тілдік және жанрлық) ерекшеліктерін салыстыру
9. Мәтінді интерпретациялау	10.2.9 сөйлемнің, абзацтың мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға қатысты түсіндіру	11.2.9 сөйлемнің мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға қатысты түсіндіру

3) жазылым:

Білім алушылар міндетті:		
Бөлімше	10 сынып	11сынып
1. Тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын жаза білу	10.3.1 тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысқартылған жоспарлар, толық және қысқаша мазмұндау, тезистер,	11.3.1 тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысқартылған жоспарлар, толық және қысқаша мазмұндау, тезистер, резюме, конспект,

	резюме, конспект түрлерінде жаза білу	аннотация, хабарлама, баяндама түрлерінде жаза білу
2. Әртүрлі формадағы ақпараттарды ұсыну	10.3.2 графиктер, кестелер, диаграммалар, диаграммалар, сызбалар, инфографика, соның ішінде цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, ақпарат ұсыну	11.3.2 кесте, сызба, графиктер, диаграммалар, аудио файлдарды, фотосуреттерді пайдаланып, ақпаратты презентация түрінде ұсыну
3. Әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндер құрастыру	10.3.3 көпшілікке арналған ғылыми стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі мәтіндер (жазба, баспасөз хабарламасы) құрастырып жазу	11.3.3 Әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндер (аннотация, тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) құрастырып жазу, мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын және қатынас жағдайын ескере отырып, цитаталарды орынды қолдану
4. Эссе жазу	10.3.4 ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдап, автормен келісу/ келіспеушілікті негіздеп, әртүрлі эсселер, оның ішінде сыни эсселер жазу	11.3.4 әр түрлі эссе жазу, оның ішінде дәлдер келтірілген және пікірталас тудыратын эсселер, ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарау және талдау, осы мәселені шешудің жолдарын ұсыну және негіздеу
5. Шығармашылық жазылым	10.3.5 белгілі композициялық элемент болып табылатын мәтіннің үзіндісіне/үзінділеріне шығармашылық жұмыстар жазу	11.3.5 шығармашылық жұмыстар жазу (хабарлы мәтіндер мен аралас түрдегі мәтіндер)
6. Мәтіндерді түзету және редакциялау	10.3.6 мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын, қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау	11.3.6 мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын, қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау

4) сөйлеу нормаларын сақтау:

Білім алушылар міндетті:		
Бөлімше	10 сынып	11 сынып
1. Орфографиялық нормаларды сақтау	10.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау	11.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау
2. Лексикалық нормаларды сақтау	10.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іс қағаздар стилінің, публицистикалық және ғылыми стиль лексикасын қолдану	11.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің әртүрлі бейнелеу құралдарын, стилистикалық фигураларды қолдану
3. Грамматикалық нормаларды сақтау	10.4.3 сөзжасам және морфологиялық нормаларды сақтау	11.4.3 синтаксистік нормаларды сақтау
4. Пунктуациялық нормаларды сақтау	10.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану	11.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және әртүрлі байланыс түрлеріндегі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану

22. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімшелер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

23. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту орыс тілінде) ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту орыс тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Тақырып. Бөлім	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Лексика-грамматикалық материал	Оқыту мақсаты
1 тоқсан			

Толеранттылық және ұлтаралық мәдениеттер диалогі. Лексика және сөйлеу мәдениеті	Тыңдалым және айтылым	Публицистикалық стильдің қоғамдық-саяси лексикасы. Фразеологизмдер. Стилистикалық фигуралар	10.1.1 фактілер мен көзқарастарды ажыратып, мәтіндегі негізгі және детальді ақпаратты түсіну, мәтіні кімге арналғанын анықтау; 10.1.2 қатынастың бейвербалды құралдарының қолданылуын ескеріп, негізгі ойды анықтау; 10.1.3 мәтінде көтерілген мәселеге байланысты мазмұнын болжау
	Оқылым		10.2.2 мәтіннің негізгі ойын беруде ескертпе жазбалардың, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау; 10.2.6 оқу, сканерлеу және детальді оқу әдістерін қолдану; 10.2.7 әртүрлі дереккөздерден ақпаратты алу және синтездеу, түрлі көзқарастарды салыстыру
	Жазылым		10.3.1 тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысқартылған жоспарлар, толық және қысқаша мазмұндау, тезистер, резюме, конспект түрлерінде жаза білу; 10.3.3 көпшілікке арналған ғылыми стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі мәтіндер

			(жазба, баспасөз хабарламасы) құрастырып жазу
	Сөйлеу нормаларын сақтау		10.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іс қағаздар стилінің, публицистикалық және ғылыми стиль лексикасын қолдану; 10.4.3 сөзжасам және морфологиялық нормаларды сақтау
2 тоқсан			
Қазіргі әлемдегі физика: табиғаттағы мүмкін және мүмкін емес. Лексика. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Арнайы терминология. Күрделі сөздер. Дерексіз мағыналы етістіктер. Етістіктің осы шақ категориясы. Туынды предлогтар. Қыстырма сөздер мен сөз тіркестері қатысқан сөйлемдерде қолданылатын тыныс белгілері. Толықтауышпен күрделенген сөйлемдерде қолданылатын тыныс белгілері.	10.1.2 қатынастың бейвербалды құралдарының қолданылуын ескеріп, негізгі ойды анықтау; 10.1.3 мәтінде көтерілген мәселеге байланысты мазмұнын болжау; 10.1.4 өз ұстанымын дәлелдеп, дебаттарға қатысу, мәселені шешудің жолдарын ұсыну
	Оқылым		10.2.3 мәтіндегі арнайы лексика, аббревиатуралар, перифразалар, аллюзия, эвфемизмдердің қолданылуын түсіну;

			10.2.4 көпшілікке арналған ғылыми стильдегі (очерк, мақала, эссе) мәтіндердің, публицистикалық стильдегі мәтіндердің (баспасөз хабарламасы) әр түрлі жанрдағы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 10.2.5 оқылған мәтін бойынша сұрақтар құрастырып, зерттеу идеяларын қалыптастыру
	Жазылым		10.3.2 графиктер, кестелер, диаграммалар, диаграммалар, сызбалар, инфографика, соның ішінде цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, ақпарат ұсыну; 10.3.3 көпшілікке арналған ғылыми стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі мәтіндер (жазба, баспасөз хабарламасы) құрастырып жазу; 10.3.5 белгілі композициялық элемент болып табылатын мәтіннің үзіндісіне/үзінділеріне шығармашылық жұмыстар жазу
	Сөйлеу нормаларын сақтау		10.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іс қағаздар

			стилінің, публицистикалық және ғылыми стиль лексикасын қолдану; 10.4.3 сөзжасам және морфологиялық нормаларды сақтау; 10.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану
3 тоқсан			
Цифрлық технологиялардың бүгіні мен болашағы. Лексика. Морфология. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Арнайы терминология. Күрделі сөздер. Дерексіз мағыналы етістіктер. Етістіктің осы шақ формалары. Предлогтар. Сөйлемнің оқшауланған мүшелері (предлогы бар зат есімнен жасалған қиыспаған анықтауыштар, пысықтауыштар). Күрделенген анықтауышы бар сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолданылуы. Есімше оралымдары. Күрделенген пысықтауышы бар сөйлемдерде тыныс белгілерінің	10.1.5 кемінде 3 микротақырыпты қамтитын қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, оқу және ғылым салаларында кешенді монолог құру (белгіленген тақырып бойынша ойлау, өз ойына сенімділікті білдіру); 10.1.6 ақпараттың өзектілігіне, шынайылығына байланысты өз пікірін білдіру тұрғысынан тыңдаған материалдарды бағалау
	Оқылым		10.2.2 мәтіннің негізгі ойын беруде ескертпе жазбалардың, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау; 10.2.3 мәтіндегі арнайы лексика, аббревиатуралар, перифразалар, аллюзия, эвфемизмдердің қолданылуын түсіну;

		қолданылуы. Көсемше оралымдары.	10.2.4 көпшілікке арналған ғылыми стильдегі (очерк, мақала, эссе) мәтіндердің, публицистикалық стильдегі мәтіндердің (баспасөз хабарламасы) әр түрлі жанрдағы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 10.2.5 оқылған мәтін бойынша сұрақтар құрастырып, зерттеу идеяларын қалыптастыру
	Жазылым		10.3.3 көпшілікке арналған ғылыми стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі мәтіндер (жазба, баспасөз хабарламасы) құрастырып жазу; 10.3.6 мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын, қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау
	Сөйлеу нормаларын сақтау		10.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іс қағаздар стилінің, публицистикалық және ғылыми стиль лексикасын қолдану; 10.4.3 сөзжасам және морфологиялық нормаларды сақтау;

			10.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану
Өмір үшін биотехнология. Лексика. Морфология. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Канцеляризмдер. Аббревиатура. Күрделі сөздер. Предлогтар. Күрделенген сөйлемдерде, цитата қолданғанда және толымсыз сөйлемдерде қолданылатын тыныс белгілері. Салалас құрмалас сөйлемде тыныс белгілерінің қолданылуы.	10.1.1 фактілер мен көзқарастарды ажыратып, мәтіндегі негізгі және детальді ақпаратты түсіну, мәтіні кімге арналғанын анықтау; 10.1.4 өз ұстанымын дәлелдеп, дебаттарға қатысу, мәселені шешудің жолдарын ұсыну
	Оқылым		10.2.5 оқылған мәтін бойынша сұрақтар құрастырып, зерттеу идеяларын қалыптастыру; 10.2.8 мәтіннің тақырыбын, негізгі ойын, мәтінде көтерілген мәселені, мәтіннің мақсатын, мәтіннің кімге арналғанын, автор ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стильдік (композициялық, тілдік және жанрлық) ерекшеліктерін салыстыру; 10.2.9 сөйлемнің, абзацтың мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға қатысты түсіндіру
	Жазылым		10.3.2 графиктер, кестелер, диаграммалар, диаграммалар, сызбалар, инфографика, соның ішінде цифрлық

			ресурстарды пайдалана отырып, ақпарат ұсыну; 10.3.4 ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдап, автормен келісу/ келіспеушілікті негіздеп, әртүрлі эсселер, оның ішінде сыни эсселер жазу; 10.3.5 белгілі композициялық элемент болып табылатын мәтіннің үзіндісіне/үзінділеріне шығармашылық жұмыстар жазу
	Сөйлеу нормаларын сақтау		10.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іс қағаздар стилінің, публицистикалық және ғылыми стиль лексикасын қолдану; 10.4.3 сөзжасам және морфологиялық нормаларды сақтау; 10.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану
4 тоқсан			
Жаһандық энергетикалық проблемалар. Лексика. Морфология. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Аббревиатура. Терминдер. Күрделі сөздер. Туынды предлогтар. Сабақтас құрмалас сөйлемдер де	10.1.5 кемінде 3 микротақырыпты қамтитын қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, оқу және ғылым салаларында кешенді монолог құру (белгіленген тақырып

		қолданылатын тыныс белгілері	бойынша ойлау, өз ойына сенімділікті білдіру); 10.1.6 ақпараттың өзектілігіне, шынайылығына байланысты өз пікірін білдіру тұрғысынан тыңдаған материалдарды бағалау
	Оқылым		10.2.4 көпшілікке арналған ғылыми стильдегі (очерк, мақала, эссе) мәтіндердің, публицистикалық стильдегі мәтіндердің (баспасөз хабарламасы) әр түрлі жанрдағы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 10.2.8 мәтіннің тақырыбын, негізгі ойын, мәтінде көтерілген мәселені, мәтіннің мақсатын, мәтіннің кімге арналғанын, автор ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стильдік (композициялық, тілдік және жанрлық) ерекшеліктерін салыстыру; 10.2.9 сөйлемнің, абзацтың мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға қатысты түсіндіру
	Жазылым		10.3.3 көпшілікке арналған ғылыми стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі мәтіндер

			(жазба, баспасөз хабарламасы) құрастырып жазу; 10.3.6 мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын, қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау
	Сөйлеу нормаларын сақтау		10.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іс қағаздар стилінің, публицистикалық және ғылыми стиль лексикасын қолдану; 10.4.3 сөзжасам және морфологиялық нормаларды сақтау; 10.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану

2) 11 сынып

Тақырып. Бөлім	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Лексика-грамматикалық материал	Оқыту мақсаты
1 тоқсан			
Экология: мұнай және ядролық өнеркәсіп. Сөйлеу мәдениеті. Морфология. Синтаксис.	Тыңдалым және айтылым	Ғылыми стильдегі сөзжасам. Бұйрықты сөйлемдер. Осы шақ формасындағы етістіктер	11.1.1 автордың ұстанымын сыни бағалап, әртүрлі жанрдағы мәтіндердегі негізгі, детальді, жасырын ақпаратты түсіну; 11.1.2 мәтін авторының мақсаты мен позициясына негізделген негізгі ойды анықтау;

			11.1.3 мәтіннің мазмұнын кестелер мен сұлбалар бойынша болжау
	Оқылым		11.2.1 тұтас және тұтас емес мәтіндердегі негізгі, детальді, жасырын ақпаратты түсініп, автор ұстанымына сыни баға беру; 11.2.2 мәтіннің негізгі ойын беруде түс, реңктің, дыбыстық және графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің ролін анықтау; 11.2.6 оқырманның алдына қойған коммуникативтік міндеттеріне байланысты әртүрлі оқу түрлерін қолдану
	Жазылым		11.3.1 тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысқартылған жоспарлар, толық және қысқаша мазмұндау, тезистер, резюме, конспект, аннотация, хабарлама, баяндама түрлерінде жаза білу; 11.3.3 әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндер (аннотация, тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) құрастырып жазу, мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын және қатынас жағдайын ескере отырып, цитаталарды орынды қолдану; 11.3.5 шығармашылық жұмыстар жазу (хабарлы

			мәтіндер мен аралас түрдегі мәтіндер)
	Сөйлеу нормаларын сақтау		11.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің әртүрлі бейнелеу құралдарын, стилистикалық фигураларды қолдану; 11.4.3 синтаксистік нормаларды сақтау; 11.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және әртүрлі байланыс түрлеріндегі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану
2 тоқсан			
Ғылымнан бастау алған бизнес-идеялар: математика, химия. Сөйлеу мәдениеті. Синтаксис және пунктуация	Тыңдалым және айту	Бейнелеу құралдары. Бұйрықты сөйлемдер. Қысқарған формадағы есімшелер қатысқан пассивті конструкциялар. Қаратпа сөздер. Қаратпа сөздер қатысқан жай сөйлемдерде қолданылатын тыныс белгілері	11.1.3 мәтіннің мазмұнын кестелер мен сұлбалар бойынша болжау; 11.1.4 іскерлік әңгімеге қатысу, мәселені шешу және келісімге қол жеткізу
	Оқылым		11.2.3 мәтінде стилистикалық фигуралардың және басқа да әдістердің қолданылуын түсіну; 11.2.4 ғылыми және публицистикалық стильдердегі мәтіндердің (аннотация, ғылыми мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) типтерін, сипаттамаларын және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 11.2.5 оқылған мәтіндегі мәселе бойынша зерттеу және болжам жасау үшін сұрақтар құрастыру

	Жазылым		11.3.2 кесте, сызба, графиктер, диаграммалар, аудио файлдарды, фотосуреттерді пайдаланып, ақпаратты презентация түрінде ұсыну; 11.3.4 әр түрлі эссе жазу, оның ішінде дәлдер келтірілген және пікірталас тудыратын эсселер, ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарау және талдау, осы мәселені шешудің жолдарын ұсыну және негіздеу
	Сөйлеу нормаларын сақтау		11.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің әртүрлі бейнелеу құралдарын, стилистикалық фигураларды қолдану; 11.4.3 синтаксистік нормаларды сақтау; 11.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және әртүрлі байланыс түрлеріндегі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану
3 тоқсан			
Жастар мәдениеті: жас ұрпақ проблемалары Фразеология және сөйлеу мәдениеті Морфология. Синтаксис	Тыңдалым және айтылым	Сын есімнің асырмалы шырайы. Фразеологизмдер. Мақалдар. Қанатты сөздер. Жақсыз сөйлемдердегі пассив конструкциялар. Жалғаулықсыз сөйлемдерде	11.1.2 мәтін авторының мақсаты мен позициясына негізделген негізгі ойды анықтау; 11.1.5 көпшілік алдында сөйлеу мақсатында қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, оқу және ғылым салаларында кешенді монолог құру;

және пунктуация		қолданылатын тыныс белгілері.	11.1.6 тыңдалған материалды дәлелді сендіру тұрғысынан бағалау, оған сыни баға беру
	Оқылым		11.2.3 мәтінде стилистикалық фигуралардың және басқа да әдістердің қолданылуын түсіну; 11.2.4 ғылыми және публицистикалық стильдердегі мәтіндердің (аннотация, ғылыми мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) типтерін, сипаттамаларын және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 11.2.5 оқылған мәтіндегі мәселе бойынша зерттеу және болжам жасау үшін сұрақтар құрастыру
	Жазылым		11.3.3 Әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндер (аннотация, тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) құрастырып жазу, мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын және қатынас жағдайын ескере отырып, цитаталарды орынды қолдану; 11.3.6 мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын, қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау

	Сөйлеу нормаларын сақтау		11.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің әртүрлі бейнелеу құралдарын, стилистикалық фигураларды қолдану; 11.4.3 синтаксистік нормаларды сақтау; 11.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және әртүрлі байланыс түрлеріндегі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану
Экономика және оның қоғамдағы рөлі Синтаксис және пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Сөйлемнің бірыңғай мүшелерімен, оқшауланған сөйлем мүшелерімен, қыстырма сөздер және конструкциялармен күрделенген сөйлемдерде қолданылатын тыныс белгілері. Құрмалас сөйлемдер.	11.1.1 автордың ұстанымын сыни бағалап, әртүрлі жанрдағы мәтіндердегі негізгі, детальді, жасырын ақпаратты түсіну; 11.1.4 іскерлік әңгімеге қатысу, мәселені шешу және келісімге қол жеткізу
	Оқылым		11.2.5 оқылған мәтіндегі мәселе бойынша зерттеу және болжам жасау үшін сұрақтар құрастыру; 11.2.7 әртүрлі дереккөздерден ақпарат алу, өзара қатынасын анықтап, негізделген тұжырымдар жасау; 11.2.8 мәтіннің тақырыбын, негізгі ойын, мәтінде көтерілген мәселені, мәтіннің мақсатын, мәтіннің кімге арналғанын, автор ұстанымы мен оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндердің стильдік (композициялық, тілдік және жанрлық) ерекшеліктерін салыстыру; 11.2.9 сөйлемнің мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға,

			авторлық ұстанымға қатысты түсіндіру
	Жазылым		11.3.2 кесте, сызба, графиктер, диаграммалар, аудио файлдарды, фотосуреттерді пайдаланып, ақпаратты презентация түрінде ұсыну; 11.3.4 әр түрлі эссе жазу, оның ішінде дәлдер келтірілген және пікірталас тудыратын эсселер, ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарау және талдау, осы мәселені шешудің жолдарын ұсыну және негіздеу
	Сөйлеу нормаларын сақтау		11.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің әртүрлі бейнелеу құралдарын, стилистикалық фигураларды қолдану; 11.4.3 синтаксистік нормаларды сақтау; 11.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және әртүрлі байланыс түрлеріндегі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану
4 тоқсан			
Ғылым және этика: киборгтер мен клондар. Лексика. Синтаксис және	Тыңдалым және айтылым	Терминдер. Жалпы ғылыми лексика Жақсыз сөйлемдердегі қысқарған формадағы есімшелер және ырықсыз етіс	11.1.5 көпшілік алдында сөйлеу мақсатында қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, оқу және ғылым салаларында кешенді монолог құру; 11.1.6 тыңдалған материалды дәлелді

пунктуация. Стилистика.		формасындағы етістік қатысқан пассивті конструкциялар. Әртүрлі байланыс түрлеріндегі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолданылуы.	сендіру тұрғысынан бағалау, оған сыни баға беру
	Оқылым		11.2.4 ғылыми және публицистикалық стильдердегі мәтіндердің (аннотация, ғылыми мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) типтерін, сипаттамаларын және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 11.2.8 мәтіннің тақырыбын, негізгі ойын, мәтінде көтерілген мәселені, мәтіннің мақсатын, мәтіннің кімге арналғанын, автор ұстанымы мен оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндердің стильдік (композициялық, тілдік және жанрлық) ерекшеліктерін салыстыру; 11.2.9 сөйлемнің мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға қатысты түсіндіру
	Жазылым		11.3.3 әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндер (аннотация, тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) құрастырып жазу, мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын және қатынас жағдайын ескере отырып, цитаталарды орынды қолдану; 11.3.6 мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын, қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндегі барлық

			кемшіліктерді түзету және редакциялау
	Сөйлеу нормаларын сақтау		11.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің әртүрлі бейнелеу құралдарын, стилистикалық фигураларды қолдану; 11.4.3 синтаксистік нормаларды сақтау; 11.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және әртүрлі байланыс түрлеріндегі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану

бұйрығына 78-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
81-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 (12) сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Оқу процесінде «Орыс тілі» оқу пәні екі функцияны атқарады: біріншіден, бұл – оқу пәні, екіншіден, басқа пәндерді зерттеу құралы.

3. «Орыс тілі» оқу пәнін оқытудың мақсаты – әртүрлі деңгейдегі құралдарды пайдаланудың нормаларын және оларды әртүрлі қарым-қатынас салаларындағы өнімді сөйлеу қызметінде белсенді қолдануды ескере отырып, тіл туралы қалыптасқан білім негізінде сөйлеу қызметінің барлық түрлерінде (тыңдалым, айтылым, оқылым және жазылым) функционалдық сауаттылықты арттыру арқылы шығармашылық белсенді тілдік тұлғаны дамыту.

4. Оқыту пәні заманауи көпұлтты және көптілді Қазақстан жағдайында нақты жұмыс істейтін қазіргі орыс әдеби тілі болып табылады.

5. Оқыту міндеттері:

1) әртүрлі салаларда және қарым-қатынас жағдайында орыс тілі туралы білімді қолдану, әдеби тіл нормаларын (орфоэпиялық,, орфографиялық, лексикалық және грамматикалық) және ауызша, жазбаша сөйлеу этикетінің ережелерін сақтау;

2) ақпараттарды іздеу, өндіру және ақпаратты қайта өңдеу дағдыларын жетілдіру;

3) сөздік қорды байыту және және академиялық тілдің қолданылатын грамматикалық құралдарын кеңейту;

4) сыни ойлау дағдыларын жетілдіру: алынған ақпаратты талдау, жинақтау, бағалау және түсіндіру;

5) коммуникативтік тапсырмаларға байланысты әртүрлі оқылым түрлерін қолдану;

6) тыңдалым және айтылым дағдыларын жетілдіру;

7) көпшілік алдында сөйлеудің әртүрлі жанрларында монолог дайындау, қарым-қатынас жағдайына сәйкес нормативтілік тұрғысынан тілдік құралдарды сыни бағалау және таңдау қабілеттерін жетілдіру;

8) диалогты қарым-қатынасты дамыту, түрлі салаларда және коммуникативтік жағдайларда пікірталас жүргізу, проблеманы шешу жолдарын ұсыну;

9) әртүрлі жанрлардағы мәтіндерді құрастыруда стилистикалық сауаттылықты жетілдіру; жеке авторлық стильді қалыптастыру; мәтінді түзету және редакциялай білу, жеке авторлық стиль қалыптастыру;

10) орыс тілінің ұлттық-мәдени ерекшелігі, орыс, қазақ және басқа халықтардың мәдениеті туралы түсініктерін кеңейту;

11) тілге қарым-қатынас құралы, білім көзі, рухани-адамгершілік құндылық, қоғамда табысты әлеуметтенуге ықпал ететін тілдік капитал ретінде саналы көзқарас қалыптастыруға тәрбиелеу;

12) мәтіндерді талдау, интерпретациялау және академиялық адалдық қағидаттарын сақтай отырып құрастыру; зерттеулер жүргізу, бақылау нәтижелерін өңдеу және ғылыми құбылыстарды түсіндіру; қоғамдық үдерістер мен тарихи оқиғаларды талдау; өз жұмыстарын әзірлеу, жобалау және ұсыну, ақпаратты іздеу, талдау, құру және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

6. Грамматикалық материал сөйлеу тақырыбы мәнмәтінінде оқытылады. Ортақ тақырыптарды оқыту арқылы басқа пәндермен кіріктіру, әртүрлі пәндерден мәтіндер қолдану, академиялық тілді дамыту арқылы тілді оқыту жүзеге асырылады.

7. «Орыс тілі» пәні бойынша оқу бағдарламасы жоғары сыныпта 2 жыл оқытуға арналған.

8. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «Бірлік және ынтымақ», «Әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «Жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік егемендік пен тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Орыс тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Орыс тілі» оқу пәнінің мазмұны

9. «Орыс тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағаттан, оқу жылында 68 сағатты;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағаттан, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

10. «Орыс тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны бөлімдерге бөлінеді. Бөлімдер сыныптар бойынша күтілетін нәтижелер түрінде оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

11. Әрбір бөлімшеде берілген оқыту мақсаттары мұғалімге сөйлеу қызметінің төрт түрін (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) дамыту бойынша жұмыстарды жүйелі түрде жоспарлауға, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалауға, оқытудың келесі кезеңдері туралы хабарлауға мүмкіндік береді.

12. Оқу пәнінің мазмұны 4 бөлімнен тұрады:

1) Тыңдалым және айтылым;

2) Оқылым;

3) Жазылым;

4) Әдеби тіл нормаларын сақтау.

13. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Хабарламаның / ақпараттың мазмұнын түсіну;

2) Негізгі ойды анықтау;

3) Оқиғаны болжау;

4) Диалогқа қатысу;

5) Монолог құру.

6) Тыңдалған материалды бағалау.

14. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Ақпаратты түсіну;

2) Мәтіннің құрылымдық бөліктерін және негізгі ойды анықтау;

3) Оқылған мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің қолданылуын түсіну;

4) Мәтіндердің түрлері мен стильдерін анықтау;

5) Сұрақтар құрастыру және бағалау;

6) Оқылым түрлері;

7) Түрлі дереккөздерден ақпарат алу;

8) Мәтіндерді салыстырмалы талдау;

9) Мәтінді интерпретациялау.

15. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Жоспар құру;

2) Тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалды мазмұндау;

3) Түрлі ұсыну формаларын қолданып мәтіндер жазу;

4) Әртүрлі және түрлі стильдегі мәтіндер құрастыру;

5) Эссе жазу;

6) Шығармашылық жұмыс;

7) Мәтіндерді түзету және редакциялау.

16. «Әдеби тіл нормаларын сақтау» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Орфографиялық нормаларды сақтау;

2) Лексикалық нормаларды сақтау;

3) Грамматикалық нормаларды сақтау;

4) Пунктуациялық нормаларды сақтау.

17. Оқу пәнінің 10-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: тыңдалған мәтінге сыни көзқарасын білдіре отырып негізгі және детальды ақпаратты түсіну; мақсатты аудиториясын, жанрларын анықтау; тыңдалған мәтіннің семантикалық бөліктерін бөліп көрсету және олардың шағын тақырыптарын анықтау негізінде негізгі ойды анықтау; мәтінде көтерілген проблема бойынша мазмұнды болжау; пікірталасқа қатысу, өз ұстанымын дәлелдеу, мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну; қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени және оқу-ғылыми салалар шегінде кемінде 3 шағын тақырыпты қамтитын кеңейтілген монолог құру (берілген тақырып бойынша пайымдау, сендіру); тыңдалған материалды ондағы ақпараттың дұрыстығы, өзектілігі тұрғысынан бағалау, өз пікірін білдіру.

2) оқылым: тыңдалған мәтінге сыни көзқарасын білдіре отырып, тұтас және тұтас емес мәтіндердегі негізгі, детальды, жасырын ақпаратты түсіну; мақсатты аудиториясын, жанрларын анықтау; мәтіннің негізгі ойын жеткізудегі ескертпелердің, иллюстрациялардың, субтитрлердің рөлін анықтау; мәтіндегі арнайы лексиканы, аббревиатураны, перифразаны, тұспалдауды, эвфемизмдерді және басқа да экспрессивтілік құралдарының қолданылуын түсіну; әртүрлі жанрдағы мәтіндердің түрлерін, белгілері мен тілдік ерекшеліктерін, ғылыми-танымал стильдегі мәтіндердің ерекшеліктерін (эссе, эссе, мақала, реферат), публицистикалық стильді (ескерту, пресс-релиз, очерк) анықтау; оқылған мәтін бойынша зерттеу сұрақтары мен идеяларды тұжырымдау; қарап оқу, сканерлеу және егжей-тегжейлі оқу әдістерін қолдану; әртүрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, әртүрлі көзқарастарды салыстыру; тақырыпты, негізгі ойды, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру; сөйлемнің, абзацтың мазмұнын, оның тақырыппен, негізгі идеямен, авторлық ұстаныммен қатынасын түсіндіру.

3) жазылым: жоспар түрлерін, оның ішінде атаулы және сұраулы түрлерін құру; тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын егжей-тегжейлі және қысқа жоспарлар, толық немесе қысқаша қайта баяндау, тезистер, түйіндемелер, конспектілер түрінде мазмұндау; ақпаратты график, кесте, диаграмма, схема, инфографика, оның ішінде цифрлық ресурстар көмегімен ұсыну; ғылыми-танымал ішкі стильдегі (эссе, эссе, мақала, конспект), публицистикалық стильдегі (ескерту, пресс-релиз, очерк) және әртүрлі жанрдағы мәтіндер құрастыру; мақсатты, мақсатты аудиторияны ескере отырып түрлі эссе жазу, соның ішінде сыни, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдау, автормен келісетінін/келіспейтінін білдіру және негіздеу; оқырманға әсер ету

құралдарын қолдана отырып, әр түрлі жанрдағы сипаттама мәтіндер мен мәтін-әңгімелер жазу; мақсаттарды, мақсатты аудиторияны, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуді ескере отырып, мәтіндегі барлық қателерді түзету және редакциялау.

4) әдеби тіл нормаларын сақтау: орфографиялық нормаларды сақтау, қарым-қатынас мақсаты мен жағдаятқа сәйкес ресми-іскерлік стиль лексикасын, публицистикалық және ғылыми стильдерді, стилистикалық фигураларды қолдану; сөзжасамдық және морфологиялық (дерексіз семантика етістіктерін, осы шақ түрлеріндегі етістіктерді қолдану) нормаларды сақтау; жай, күрделі (жеке мүшелермен, кіріспе сөздермен, кірістірілген конструкциялармен) және құрмалас сөйлемдердің тыныс белгілерін қолдану.

18. Оқу пәнінің 11-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтіндегі негізгі және детальды ақпаратты түсіну, автордың ұстанымын және мәтіннің жасырын мағынасын анықтау; мақсатты аудиториясын, жанрларын анықтау; мәтін авторының мақсаты мен ұстанымына сүйене отырып, негізгі ойды анықтау; кестелер мен схемалар бойынша мәтін мазмұнын болжау; іскерлік әңгімеге қатысу, мәселені шешу және келісімге қол жеткізу; мәтін шеңберінде көпшілік алдында сөйлеу үшін кеңейтілген монолог құру; қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және оқу-ғылыми салаларды бағалау; тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан бағалау, оны сыни бағалау.

2) оқылым: тұтас және тұтас емес мәтіндердегі негізгі, детальды, жасырын ақпаратты түсіну, авторлық ұстанымды және мәтіннің жасырын мағынасын сыни бағалау; мәтіннің негізгі ойының берілуіндегі түс, қаріп әртүрлілігі, дыбыс және графикалық бейнелер, гиперсілтемелердің рөлін анықтау; мәтіндегі бейнелеу-экспрессивті құралдарды, стилистикалық фигураларды және басқа әдістерді қолдануды түсіну; типтерді, белгілерді және ғылыми және публицистикалық стильдер мен ішкі стильдер мәтіндерінің тілдік ерекшеліктері (аннотация, тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу); оқылған мәтін бойынша зерттеу және гипотеза сұрақтарын тұжырымдау; білім алушының алдына қоятын коммуникативтік міндеттеріне қарай оқылым түрлерін пайдалану; әртүрлі көздерден ақпарат алу, өзара байланыс орнату және негізделген қорытынды жасау; тақырыпты, негізгі ойды, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымы мен оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру; мәтін үзінділерінің мазмұнын түсіндіру, оны тақырыппен, негізгі идеямен, авторлық ұстаныммен байланыстыру.

3) жазылым: жоспар түрлерін, оның ішінде тірек схемалы жоспар құру; тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын кеңейтілген және қысқартылған жоспарлар түрінде ұсыну, негізгі ойды сақтай отырып, бастапқы материалды қысқа және қайта құрастыру; ақпаратты презентация түрінде ұсыну, кестені, диаграмманы, графиканы, аудио файлдарды, фотосуреттерді, қозғалмалы суреттерді пайдалану; мақсатын, мақсатты аудиториясын және сөйлеу жағдайын ескере отырып, түрлі стильдегі мәтін түрлерін (аннотациялар, мақалалар, репортаждар, көпшілік алдында сөйлеу),

дәйексөзді орынды қолдану; эссе түрлерін жазу, оның ішінде аргументативті және дискуссиялық, ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарау және талдау, осы мәселені шешудің өзіндік жолдарын ұсыну және негіздеу; автордың сенімін, көзқарасы мен сезімін көрсететін әдістерді қолдана отырып әртүрлі жанрдағы сипаттама мәтіндер мен мәтін-әңгімелер жазу; мақсатын, мақсатты аудиториясын, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі барлық қателерді түзету және редакциялау.

4) әдеби тіл нормаларын сақтау: орфографиялық нормаларды сақтау; қарым-қатынастың мақсаты мен жағдайына сәйкес арнайы лексиканы, тілдің түрлі бейнелеу-экспрессивті құралдарын, стилистикалық фигураларын қолдану; синтаксистік нормаларды (рефлексивті етістіктері мен қысқа пассивті сөйлемдері бар пассивті конструкцияларда, жақсыз сөйлемдерде) және стилистикалық нормаларды сақтау; жай, күрделі (оқшау мүшелерімен, кіріспе сөздер мен кірістіру конструкциялары бар) және әртүрлі байланысу түрлері бар құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерді қолдану.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

19. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтағы бірінші нөмір сыныпты, екінші бөлімше нөмірін, ал үшіншісі мақсаттың реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1. кодында «10» - сынып, «2» - бөлімше, «1» - оқу мақсатының нөмері.

20. Оқыту мақсаттарының жүйесі:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар білуі тиіс:		
Бөлімшелер	10-сынып	11-сынып
1. Хабарламаның/ ақпараттың мазмұнын түсіну	10.1.1 мәтіннің негізгі және детальды ақпаратын түсіну, тыңдалған ақпаратқа сыни көзқарасын білдіру; мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау	11.1.1 мәтіннің негізгі және детальды ақпаратын түсіну, автордың ұстанымын және мәтіннің жасырын мағынасын анықтау; мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау
2. Негізгі ойды анықтау	10.1.2 тыңдалған мәтіннің мағыналық бөліктерін және олардың шағын тақырыптарын айқындау арқылы негізгі ойды анықтау	11.1.2 мәтін авторының мақсаты мен ұстанымына сүйене отырып, негізгі ойды анықтау
3. Оқиғаны болжау	10.1.3 мәтінде көтерілген мәселе бойынша мазмұнын болжау	11.1.3 кестелер мен сұлбалар арқылы мәтіннің мазмұнын болжау

4. Диалогқа қатысу	10.1.4 өз ұстанымын дәлелдеп және проблеманы шешудің әртүрлі жолдарын ұсына отырып, пікірсайысқа қатысу	11.1.4 мәселені шешіп және келісімге қол жеткізе отырып, іскерлік әңгімеге қатысу
5. Монолог құру	10.1.5 әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени және оқу-ғылыми салалар шеңберінде кемінде 3 шағын тақырыпты қамтитын кең көлемді монолог (берілген тақырыпты талқылау, сендіру) құру	11.1.5 әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және оқу-ғылыми салалар шеңберінде көпшілік алдында сөз сөйлеу үшін кең көлемді монолог құру
6. Тыңдалған материалды бағалау	10.1.6 тыңдалған материалды ақпараттың сенімділігі, өзектілігі тұрғысынан өз пікірін білдіре отырып, бағалау	11.1.6 тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан сыни түрде бағалау

2) оқылым:

Білім алушылар білуі тиіс:		
Бөлімшелер	10-сынып	11-сынып
1. Ақпаратты түсіну	10.2.1 тыңдалған ақпаратқа сыни көзқарасын білдіре отырып, тұтас және тұтас емес мәтіндегі негізгі, детальды, жасырын ақпаратты түсіну; мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау	11.2.1 автордың ұстанымын және мәтіннің жасырын мәнін сыни тұрғыдан бағалай отырып, мәтіндегі негізгі, детальды, жасырын ақпаратты түсіну
2. Мәтіннің құрылымдық бөліктерін және негізгі ойды анықтау	10.2.2 мәтіндегі негізгі ойды берудегі ескертпелер, иллюстрациялар, тақырыпшалардың рөлін анықтау	11.2.2 мәтіндегі негізгі ойды берудегі түстердің, қаріптер түрлерінің, дыбыс және графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің рөлін айқындау
3. Оқылған мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің қолданылуын түсіну	10.2.3 арнайы лексика, аббревиатура, перифраза, аллюзия, эвфемизмдер мен мәтіндегі басқа да сөйлеу құралдарының қолданылуын түсіну	11.2.3 графикалық экспрессивтік құралдарды, стилистикалық фигураларды және басқа да мәтіндерді қолдануды түсіну

4. Мәтін түрлері мен стильдерін анықтау	10.2.4 әртүрлі жанрдағы ғылыми танымал стильдегі (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі мәтіндердің (ескерту, пресс-релиз, сапар очеркі) түрлерін, белгілері мен тілдік ерекшеліктерін анықтау	11.2.4 әртүрлі жанрдағы, стильдегі және (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі мәтіндердің (ескерту, пресс-релиз, сапар очеркі) түрлерін, белгілері мен тілдік ерекшеліктерін анықтау
5. Сұрақтар құрастыру және бағалау	10.2.5 оқылған мәтін бойынша зерттеу сұрақтары мен идеялар құрастыру	11.2.5 оқылған мәтін бойынша зерттеулер мен гипотезалар үшін сұрақтар құрастыру
6. Оқу түрлері	10.2.6 шолып оқу, сканерлеу және детальды оқу тәсілдерін қолдану	11.2.6 оқырманның өзі алдына қойған коммуникативтік тапсырмаларына байланысты әртүрлі оқу түрлерін қолдану
7. Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	10.2.7 ақпаратты әртүрлі дереккөздерден алу және жинақтау, түрлі көзқарастарды салыстыру	11.2.7 өзара қарым-қатынас орнатып және дәлелденген тұжырымдар жасай отырып, ақпаратты әртүрлі дереккөздерден алу
8. Мәтіндерді салыстырмалы талдау	10.2.8 тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіннің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру	11.2.8 тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіннің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру
9. Мәтінді интерпретациялау	10.2.9 сөйлемнің мазмұнын тақырыппен, негізгі идеямен, автор ұстанымымен салғастыра отырып, түсіндіру	11.2.9 мәтін үзіндісінің мазмұнын тақырыппен, негізгі идеямен, автор ұстанымымен салғастыра отырып түсіндіру

3) жазылым:

Білім алушылар білуі тиіс:		
Бөлімшелер	10-сынып	11-сынып

1. Жоспар құру	10.3.1 жоспар түрлерін, оның ішінде атау және сұрақ жоспарларын құру	11.3.1 жоспар түрлерін, оның ішінде тірек-жоспар сұлбасын құру
2. Тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалды мазмұндау	10.3.2 тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын толық және қысқа жоспар, толық немесе қысқаша мазмұндау, тезистер, түйіндемелер, конспектілер түрінде жеткізу	11.3.2 тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын толық және қысқа жоспарлар түрінде, толық және қысқа жоспар, толық немесе қысқаша мазмұндау, тезистер, түйіндемелер, конспектілер, аннотациялар, хабарламалар, баяндамалар түрінде жеткізу
3. Ақпаратты әртүрлі формаларда ұсыну	10.3.3 ақпаратты график, кесте, диаграмма, сұлба, цифрлық ресурстар көмегімен инфографика түрінде ұсыну	11.3.3 ақпаратты кестелер, сұлбалар, графиктер, диаграммалар, аудиофайлдар, фотосуреттер, қозғалмалы картиналарды қолданып, презентация түрінде ұсыну
4. Әртүрлі және түрлі стильдегі мәтіндер құрастыру	10.3.4 мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, әртүрлі жанрдағы ғылыми-танымал стильдегі (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі (жазба, баспасөз хабарламасы, сапар очеркі) мәтін түрлерін құрастыру	11.3.4 мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, әртүрлі стильдегі және түрлі мәтіндер (аннотация, мақала, сұхбат, жұрт алдында сөйлеу), құрастыру; дәйексөзді орынды қолдану
5. Эссе жазу	10.3.5 ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді сыни талдай отырып, автормен келісетінін/келіспейтінін білдіріп және дәлелдей отырып эссе түрлерін жазу	11.3.5 ғылыми, публицистикалық әдебиетте берілген проблеманы қарастыру және талдау арқылы, проблеманы шешудің өзіндік жолдарын ұсынып және ойын негіздей отырып, эссе түрлерін, соның ішінде аргументативті және дискуссиялық эссе жазу
6. Шығармашылық жұмыс	10.3.6. оқырманға әсер ету құралдарын пайдаланып, әртүрлі жанрдағы сипаттама	11.3.6. автордың сенімдерін, көзқарастары мен сезімдерін бейнелейтін тәсілдерді қолдана отырып, әртүрлі жанрдағы

	және хабарлама мәтіндерін жазу	сипаттама және хабарлама мәтіндерін жазу
7. Мәтіндерді түзету және редакциялау	10.3.7 мақсатты, мақсатты аудитория, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуді ескере отырып, мәтінде кездесетін барлық қателерді түзету және редакциялау	11.3.7 мақсатты, мақсатты аудитория, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуді ескере отырып, мәтінде кездесетін барлық қателерді түзету және редакциялау

4) әдеби тіл нормаларын сақтау:

Білім алушылар білуі тиіс:		
Бөлімшелер	10-сынып	11-сынып
1. Орфографиялық нормаларды сақтау	10.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау	11.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау
2. Лексикалық нормаларды сақтау	10.4.2 ресми-іскерлік стильдегі, публицистикалық және ғылыми стильдегі лексиканы, қарым-қатынас мақсаты мен жағдаятқа сәйкес стилистикалық фигураларды қолдану	11.4.2 арнайы лексиканы, тілдің әртүрлі бейнелеуіш-көркемдеуіш құралдарын, қарым-қатынас мақсаты мен жағдаятқа сәйкес стилистикалық фигураларды қолдану
3. Грамматикалық нормаларды сақтау	10.4.3 сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды (абстрактілі семантиканың етістіктерін, ауыспалы осы шақ етістіктерін қолдану) сақтау	11.4.3 синтаксистік нормаларды (өздік етістері мен ырықсыз есімшелері бар пассивті құрылымдарда, жақсыз сөйлемдерде), стилистикалық нормаларды сақтау
4. Пунктуациялық нормаларды сақтау	10.4.4 жай, күрделі (оқшауланған мүшелермен, кіріспе сөздермен, қыстырма құрылымдармен) және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерді қолдану	11.4.4 жай, күрделі (оқшауланған мүшелермен, кіріспе сөздермен, қыстырма құрылымдармен) және байланысу түрлері әртүрлі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерді қолдану

21. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімшелер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

22. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту орыс тілінде) ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту орыс тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Тақырып. Бөлім	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Лексика-грамматикалық материал	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан			
Қазақстанның беделі: қазіргісі және тарихи шолу. Сөйлеу мәдениеті. Морфология. Синтаксис	Тыңдалым және айтылым	Тұрақты тіркестер. Көркемдеуіш-бейнелеуіш құралдар. Сын есімнің асырмалы шырайы. Өздік етісі бар пассивті құрылымдар	10.1.1 мәтіннің негізгі және детальды ақпаратын түсіну, тыңдалған ақпаратқа сыни көзқарасын білдіру; мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау; 10.1.3 мәтінде көтерілген мәселе бойынша мазмұнын болжау
	Оқылым		10.2.1 тыңдалған ақпаратқа сыни көзқарасын білдіре отырып, тұтас және тұтас емес мәтіндегі негізгі, детальды, жасырын ақпаратты түсіну; мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау; 10.2.2 мәтіндегі негізгі ойды берудегі ескертпелер, иллюстрациялар, тақырыпшалардың рөлін анықтау; 10.2.4 әртүрлі жанрдағы ғылыми танымал стильдегі (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі мәтіндердің

			(ескерту, пресс-релиз, сапар очеркі) түрлерін, белгілері мен тілдік ерекшеліктерін анықтау
	Жазылым		10.3.1 жоспар түрлерін, оның ішінде атау және сұрақ жоспарларын құру; 10.3.4 мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, әртүрлі жанрдағы ғылыми-танымал стильдегі (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі (жазба, баспасөз хабарламасы, сапар очеркі) мәтін түрлерін құрастыру
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		10.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 ресми-іскерлік стильдегі, публицистикалық және ғылыми стильдегі лексиканы, қарым-қатынас мақсаты мен жағдаятқа сәйкес стилистикалық фигураларды қолдану; 10.4.3 сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды (абстрактілі семантиканың етістіктерін, ауыспалы осы шақ етістіктерін қолдану) сақтау
Өнер және әдебиет: әртүрлі көркемдік өрнектер. Орфография. Сөзжасам және морфология. Стилистика	Тыңдалым және айтылым	Орыс орфографиясының принциптері. Сөзжасам. Императивті сөйлемдер. Көпше түр мәніндегі жекеше түр, зат есімнің көпше түрі	10.1.2 тыңдалған мәтіннің мағыналық бөліктерін және олардың шағын тақырыптарын айқындау арқылы негізгі ойды анықтау; 10.1.5 әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени және оқу-ғылыми салалар шеңберінде кемінде 3 шағын тақырыпты қамтитын кең

			көлемді монолог (берілген тақырыпты талқылау, сендіру) құру
	Оқылым		10.2.3 арнайы лексика, аббревиатура, перифраза, аллюзия, эвфемизмдер мен мәтіндегі басқа да сөйлеу құралдарының қолданылуын түсіну; 10.2.5 оқылған мәтін бойынша зерттеу сұрақтары мен идеялар құрастыру; 10.2.6 шолып оқу, сканерлеу және детальды оқу тәсілдерін қолдану
	Жазылым		10.3.1 жоспар түрлерін, оның ішінде атау және сұрақ жоспарларын құру; 10.3.3 ақпаратты график, кесте, диаграмма, сұлба, цифрлық ресурстар көмегімен инфографика түрінде ұсыну
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		10.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.3 сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды (абстрактілі семантиканың етістіктерін, ауыспалы осы шақ етістіктерін қолдану) сақтау
2 тоқсан			
Ғылым және этика: киборг және клондар. Лексика және сөйлеу мәдениеті	Тыңдалым және айтылым	Ғылыми танымал стилдің лексикасы	10.1.2 тыңдалған мәтіннің мағыналық бөліктерін және олардың шағын тақырыптарын айқындау арқылы негізгі ойды анықтау; 10.1.4 өз ұстанымын дәлелдеп және проблеманы шешудің әртүрлі жолдарын ұсына отырып, пікірсайысқа қатысу

	Оқылым		10.2.3 арнайы лексика, аббревиатура, перифраза, аллюзия, эвфемизмдер мен мәтіндегі басқа да сөйлеу құралдарының қолданылуын түсіну; 10.2.4 әртүрлі жанрдағы ғылыми танымал стильдегі (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі мәтіндердің (ескерту, пресс-релиз, сапар очеркі) түрлерін, белгілері мен тілдік ерекшеліктерін анықтау; 10.2.5 оқылған мәтін бойынша зерттеу сұрақтары мен идеялар құрастыру
	Жазылым		10.3.2 тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын толық және қысқа жоспар, толық немесе қысқаша мазмұндау, тезистер, түйіндемелер, конспектілер түрінде жеткізу; 10.3.4 мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, әртүрлі жанрдағы ғылыми-танымал стильдегі (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі (жазба, баспасөз хабарламасы, сапар очеркі) мәтін түрлерін құрастыру
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		10.4.2 ресми-іскерлік стильдегі, публицистикалық және ғылыми стильдегі лексиканы, қарым-қатынас мақсаты мен жағдаятқа сәйкес стилистикалық фигураларды қолдану

Адам: құқықтар мен міндеттер. Сөзжасам және морфология	Тыңдалым және айтылым	Ғылыми стильдегі сөзжасам. Императивті сөйлемдер. Осы шақ түріндегі болымсыз етістіктер	10.1.1 мәтіннің негізгі және детальды ақпаратын түсіну, тыңдалған ақпаратқа сыни көзқарасын білдіру; мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау; 10.1.3 мәтінде көтерілген мәселе бойынша мазмұнын болжау
	Оқылым		10.2.1 тыңдалған ақпаратқа сыни көзқарасын білдіре отырып, тұтас және тұтас емес мәтіндегі негізгі, детальды, жасырын ақпаратты түсіну; мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау; 10.2.3 арнайы лексика, аббревиатура, перифраза, аллюзия, эвфемизмдер мен мәтіндегі басқа да сөйлеу құралдарының қолданылуын түсіну; 10.2.4 әртүрлі жанрдағы ғылыми танымал ішкі стильдегі (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі мәтіндердің (ескерту, пресс-релиз, сапар очеркі) түрлерін, белгілері мен тілдік ерекшеліктерін анықтау
	Жазылым		10.3.2 тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын толық және қысқа жоспар, толық немесе қысқаша мазмұндау, тезистер, түйіндемелер, конспектілер түрінде жеткізу; 10.3.4 мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып,

			әртүрлі жанрдағы ғылыми-танымал стильдегі (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі (жазба, баспасөз хабарламасы, сапар очеркі) мәтін түрлерін құрастыру; 10.3.5 ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді сыни талдай отырып, автормен келісетінін/келіспейтінін білдіріп және дәлелдей отырып эссе түрлерін жазу
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		10.4.3 сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды (абстрактілі семантиканың етістіктерін, ауыспалы осы шақ етістіктерін қолдану) сақтау
3-тоқсан			
Туризм: экотуризм Пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Күрделі бірыңғай, оқшауланған мүшелері, кіріспе сөздері мен конструкциялары бар сөйлемдердегі тыныс белгілері, құрмалас сөйлемдер	10.1.4 өз ұстанымын дәлелдеп және проблеманы шешудің әртүрлі жолдарын ұсына отырып, пікірсайысқа қатысу; 10.1.6 тыңдалған материалды ақпараттың сенімділігі, өзектілігі тұрғысынан өз пікірін білдіре отырып, бағалау
	Оқылым		10.2.3 арнайы лексика, аббревиатура, перифраза, аллюзия, эвфемизмдер мен мәтіндегі басқа да сөйлеу құралдарының қолданылуын түсіну; 10.2.7 ақпаратты әртүрлі дереккөздерден алу және жинақтау, түрлі көзқарастарды салыстыру; 10.2.8 тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы,

			мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіннің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру
	Жазылым		10.3.2 тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын толық және қысқа жоспар, толық немесе қысқаша мазмұндау, тезистер, түйіндемелер, конспектілер түрінде жеткізу; 10.3.6 оқырманға әсер ету құралдарын пайдаланып, әртүрлі жанрдағы сипаттама және хабарлама мәтіндерін жазу
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		10.4.4 жай, күрделі (оқшауланған мүшелермен, кіріспе сөздермен, қыстырма құрылымдармен) және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерді қолдану
Жан экологиясы. Синтаксис. Пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Күрделі бірыңғай, оқшауланған мүшелері, кіріспе сөздері мен конструкциялары бар сөйлемдердегі тыныс белгілері, құрмалас сөйлемдер	10.1.6 тыңдалған материалды ақпараттың сенімділігі, өзектілігі тұрғысынан өз пікірін білдіре отырып, бағалау
	Оқылым		10.2.5 оқылған мәтін бойынша зерттеу сұрақтары мен идеялар құрастыру; 10.2.7 ақпаратты әртүрлі дереккөздерден алу және жинақтау, түрлі көзқарастарды салыстыру; 10.2.9 сөйлемнің мазмұнын тақырыппен, негізгі идеямен, автор ұстанымымен салғастыра отырып, түсіндіру

	Жазылым		10.3.3 ақпаратты график, кесте, диаграмма, сұлба, цифрлық ресурстар көмегімен инфографика түрінде ұсыну; 10.3.5 ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді сыни талдай отырып, автормен келісетінін/келіспейтінін білдіріп және дәлелдей отырып эссе түрлерін жазу; 10.3.7 мақсатты, мақсатты аудитория, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуді ескере отырып, мәтінде кездесетін барлық қателерді түзету және редакциялау
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		10.4.4 жай, күрделі (оқшауланған мүшелермен, кіріспе сөздермен, қыстырма құрылымдармен) және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерді қолдану
4-тоқсан			
Бос уақыт – қоғам дамуының көрсеткіші ретінде. Орфография	Тыңдалым және айтылым	Орфография.	10.1.4 өз ұстанымын дәлелдеп және проблеманы шешудің әртүрлі жолдарын ұсына отырып, пікірсайысқа қатысу; 10.1.6 тыңдалған материалды ақпараттың сенімділігі, өзектілігі тұрғысынан өз пікірін білдіре отырып, бағалау
	Оқылым		10.2.2 мәтіндегі негізгі ойды берудегі ескертпелер, иллюстрациялар, тақырыпшалардың рөлін анықтау; 10.2.8 тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы,

			мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіннің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру
	Жазылым		10.3.6 оқырманға әсер ету құралдарын пайдаланып, әртүрлі жанрдағы сипаттама және хабарлама мәтіндерін жазу; 10.3.7 мақсатты, мақсатты аудитория, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуді ескере отырып, мәтінде кездесетін барлық қателерді түзету және редакциялау
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		10.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау
Толеранттылық және ұлтаралық мәдениеттер диалогы. Лексика. Стилистика	Тыңдалым және айтылым	Терминдер. Жалпы ғылыми лексика. Тар салалық терминология	10.1.5 әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени және оқу-ғылыми салалар шеңберінде кемінде 3 шағын тақырыпты қамтитын кең көлемді монолог (берілген тақырыпты талқылау, сендіру) құру; 10.1.6 тыңдалған материалды ақпараттың сенімділігі, өзектілігі тұрғысынан өз пікірін білдіре отырып, бағалау
	Оқылым		10.2.6 шолып оқу, сканерлеу және детальды оқу тәсілдерін қолдану; 10.2.7 ақпаратты әртүрлі дереккөздерден алу және жинақтау, түрлі көзқарастарды салыстыру;

			10.2.9 сөйлемнің мазмұнын тақырыппен, негізгі идеямен, автор ұстанымымен салғастыра отырып, түсіндіру
	Жазылым		10.3.5 ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді сыни талдай отырып, автормен келісетінін/келіспейтінін білдіріп және дәлелдей отырып эссе түрлерін жазу; 10.3.7 мақсатты, мақсатты аудитория, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуді ескере отырып, мәтінде кездесетін барлық қателерді түзету және редакциялау
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		10.4.2 ресми-іскери стильдегі, публицистикалық және ғылыми стильдегі лексиканы, қарым-қатынас мақсаты мен жағдаятқа сәйкес стилистикалық фигураларды қолдану

2) 11-сынып:

Тақырып. Бөлім	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Лексика-грамматикалық материал	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Әлеуметтік теңсіздік – қоғамның ғаламдық проблемасы. Синтаксис. Стилистика	Тыңдалым және айтылым	Өздік етістермен пассивті құрылымдар. Жақсыз сөйлемдердегі пассивті құрылымдар	11.1.1 мәтіннің негізгі және детальды ақпаратын түсіну, автордың ұстанымын және мәтіннің жасырын мағынасын анықтау; мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау; 11.1.3 кестелер мен сұлбалар арқылы мәтіннің мазмұнын болжау

	Оқылым		11.2.1 автордың ұстанымын және мәтіннің жасырын мәнін сыни тұрғыдан бағалай отырып, мәтіндегі негізгі, детальды, жасырын ақпаратты түсіну; 11.2.2 мәтіндегі негізгі ойды берудегі түстердің, қаріптер түрлерінің, дыбыс және графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің рөлін айқындау
	Жазылым		11.3.1 жоспар түрлерін, оның ішінде тірек-жоспар сұлбасын құру; 11.3.2 тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын толық және қысқа жоспарлар түрінде, толық және қысқа жоспар, толық немесе қысқаша мазмұндау, тезистер, түйіндемелер, конспектілер, аннотациялар, хабарламалар, баяндамалар түрінде жеткізу
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		11.4.3 синтаксистік нормаларды (өздік етістері мен ырықсыз есімшелері бар пассивті құрылымдарда, жақсыз сөйлемдерде), стилистикалық нормаларды сақтау
Ғылыми-техникалық прогресс: жасанды және табиғи интеллект. Орфография. Синтаксис. Стилистика	Тыңдалым және айтылым	Орфографиялық нормалар. Ырықсыз есімшелері бар пассивті құрылымдар	11.1.2 мәтін авторының мақсаты мен ұстанымына сүйене отырып, негізгі ойды анықтау; 11.1.5 әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және оқу-ғылыми салалар шеңберінде көпшілік

			алдында сөз сөйлеу үшін кең көлемді монолог құру
	Оқылым		11.2.4 әртүрлі жанрдағы, стильдегі және (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі мәтіндердің (ескерту, пресс-релиз, сапар очеркі) түрлерін, белгілері мен тілдік ерекшеліктерін анықтау; 11.2.6 оқырманның өзі алдына қойған коммуникативтік тапсырмаларына байланысты әртүрлі оқылым түрлерін қолдану
	Жазылым		11.3.1 жоспар түрлерін, оның ішінде тірек-жоспар сұлбасын құру; 11.3.4 мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, әртүрлі стильдегі және түрлі мәтіндер (аннотация, мақала, сұхбат, жұрт алдында сөйлеу), құрастыру; дәйексөзді орынды қолдану
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		11.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.3 синтаксистік нормаларды (өздік етістері мен ырықсыз есімшелері бар пассивті құрылымдарда, жақсыз сөйлемдерде), стилистикалық нормаларды сақтау
2-тоқсан			
Қазіргі әлемдегі театр. Стилистика. Сөйлеу мәдениеті	Тыңдалым және айтылым	Фразеологизмдер. Мақал-мәтелдер. Тұрақты сөз тіркестері. Бейнелеуіш-	11.1.1 мәтіннің негізгі және детальды ақпаратын түсіну, автордың ұстанымын және мәтіннің жасырын мағынасын анықтау;

		көркемдеуіш құралдар	мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау; 11.1.2 мәтін авторының мақсаты мен ұстанымына сүйене отырып, негізгі ойды анықтау
	Оқылым		11.2.4 әртүрлі жанрдағы, стильдегі және (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі мәтіндердің (ескерту, пресс-релиз, сапар очеркі) түрлерін, белгілері мен тілдік ерекшеліктерін анықтау; 11.2.5 оқылған мәтін бойынша зерттеулер мен гипотезалар үшін сұрақтар құрастыру
	Жазылым		11.3.4 мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, әртүрлі стильдегі және түрлі мәтіндер (аннотация, мақала, сұхбат, жұрт алдында сөйлеу), құрастыру; дәйексөзді орынды қолдану; 11.3.5 ғылыми, публицистикалық әдебиетте берілген проблеманы қарастыру және талдау арқылы, проблеманы шешудің өзіндік жолдарын ұсынып және оын негіздей отырып, эссе түрлерін, соның ішінде аргументативті және дискуссиялық эссе жазу
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		11.4.2 арнайы лексиканы, тілдің әртүрлі бейнелеуіш-көркемдеуіш құралдарын, қарым-қатынас мақсаты мен жағдаятқа сәйкес

			стилистикалық фигураларды қолдану
Қазіргі қоғам: көші-қон проблемалары. Стилистика мен сөйлеу мәдениеті	Тыңдалым және айтылым	Қанатты сөздер. Тұрақты сөз тіркестері. Бейнелеуіш-көркемдеуіш құралдар	11.1.3 кестелер мен сұлбалар арқылы мәтіннің мазмұнын болжау; 11.1.4 мәселені шешіп және келісімге қол жеткізе отырып, іскерлік әңгімеге қатысу
	Оқылым		11.2.1 автордың ұстанымын және мәтіннің жасырын мәнін сыни тұрғыдан бағалай отырып, мәтіндегі негізгі, детальды, жасырын ақпаратты түсіну; 11.2.3 графикалық экспрессивтік құралдарды, стилистикалық фигураларды және басқа да мәтіндерді қолдануды түсіну
	Жазылым		11.3.2 тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын толық және қысқа жоспарлар түрінде, толық және қысқа жоспар, толық немесе қысқаша мазмұндау, тезистер, түйіндемелер, конспектілер, аннотациялар, хабарламалар, баяндамалар түрінде жеткізу; 11.3.3 ақпаратты кестелер, сұлбалар, графиктер, диаграммалар, аудиофайлдар, фотосуреттер, қозғалмалы картиналарды қолданып, презентация түрінде ұсыну
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		11.4.2 арнайы лексиканы, тілдің әртүрлі бейнелеуіш-көркемдеуіш құралдарын, қарым-қатынас мақсаты мен жағдаятқа сәйкес

			стилистикалық фигураларды қолдану
3-тоқсан			
XXI ғасырдағы заманауи медицина. Синтаксис және пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Қаратпа сөз. Қаратпа сөзі бар жай сөйлемдердің тыныс белгілері. Байлану түрлері әртүрлі сабақтас құрмалас сөйлемдердің тыныс белгілері	11.1.6 тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан сыни түрде бағалау
	Оқылым		11.2.2 мәтіндегі негізгі ойды берудегі түстердің, қаріптер түрлерінің, дыбыс және графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің рөлін айқындау; 11.2.3 графикалық экспрессивтік құралдарды, стилистикалық фигураларды және басқа да мәтіндерді қолдануды түсіну; 11.2.4 әртүрлі жанрдағы, стильдегі және (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі мәтіндердің (ескерту, пресс-релиз, сапар очеркі) түрлерін, белгілері мен тілдік ерекшеліктерін анықтау
	Жазылым		11.3.5 ғылыми, публицистикалық әдебиетте берілген проблеманы қарастыру және талдау арқылы, проблеманы шешудің өзіндік жолдарын ұсынып және оын негіздей отырып, эссе түрлерін, соның ішінде аргументативті және дискуссиялық эссе жазу; 11.3.7 мақсатты, мақсатты аудитория, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуді ескере отырып, мәтінде кездесетін барлық

			қателерді түзету және редакциялау; 11.3.4 мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, әртүрлі стильдегі және түрлі мәтіндер (аннотация, мақала, сұхбат, жұрт алдында сөйлеу), құрастыру; дәйексөзді орынды қолдану
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		11.4.4 жай, күрделі (оқшауланған мүшелермен, кіріспе сөздермен, қыстырма құрылымдармен) және байланысу түрлері әртүрлі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерді қолдану
Жастар мәдениеті: жас ұрпақ мәселелері. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Жай, күрделі (оңашаланған мүшелері, кіріспе сөздер және қыстырма құрылымдары бар) және байланыс түрлері әртүрлі құрмалас сөйлемдердің тыныс белгілері	11.1.6 тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан сыни түрде бағалау; 11.1.4 мәселені шешіп және келісімге қол жеткізе отырып, іскерлік әңгімеге қатысу
	Оқылым		11.2.6 оқырманның өзі алдына қойған коммуникативтік тапсырмаларына байланысты әртүрлі оқылым түрлерін қолдану; 11.2.7 өзара қарым-қатынас орнатып және дәлелденген тұжырымдар жасай отырып, ақпаратты әртүрлі дереккөздерден алу; 11.2.8 тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіннің стилистикалық

			ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру
	Жазылым		11.3.5 ғылыми, публицистикалық әдебиетте берілген проблеманы қарастыру және талдау арқылы, проблеманы шешудің өзіндік жолдарын ұсынып және оын негіздей отырып, эссе түрлерін, соның ішінде аргументативті және дискуссиялық эссе жазу; 11.3.7 мақсатты, мақсатты аудитория, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуді ескере отырып, мәтінде кездесетін барлық қателерді түзету және редакциялау
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		11.4.4 жай, күрделі (оқшауланған мүшелермен, кіріспе сөздермен, қыстырма құрылымдармен) және байланысу түрлері әртүрлі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерді қолдану
4-тоқсан			
Бейбітшілік пен қауіпсіздік. Орфография	Тыңдалым және айтылым	Орфографиялық нормалар	11.1.5 әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және оқу-ғылыми салалар шеңберінде көпшілік алдында сөз сөйлеу үшін кең көлемді монолог құру; 11.1.6 тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан сыни түрде бағалау
	Оқылым		11.2.2 мәтіндегі негізгі ойды берудегі түстердің, қаріптер түрлерінің, дыбыс және

			графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің рөлін айқындау; 11.2.8 тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіннің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру; 11.2.9 мәтін үзіндісінің мазмұнын тақырыппен, негізгі идеямен, автор ұстанымымен салғастыра отырып түсіндіру
	Жазылым		11.3.6 автордың сенімдерін, көзқарастары мен сезімдерін бейнелейтін тәсілдерді қолдана отырып, әртүрлі жанрдағы сипаттама және хабарлама мәтіндерін жазу; 11.3.7 мақсатты, мақсатты аудитория, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуді ескере отырып, мәтінде кездесетін барлық қателерді түзету және редакциялау
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		11.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау
Тарихи мұра және ескерткіш. Синтаксис. Пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Өздік етістері және ырықсыз есімшелері бар, жақсыз сөйлемдердегі пассивті құрылымдар. Байланыс түрлері әртүрлі	11.1.6 тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан сыни түрде бағалау
	Оқылым		11.2.4 әртүрлі жанрдағы, стильдегі және (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі мәтіндердің (ескерту, пресс-

		сөйлемдердің және құрмалас сөйлемдердің тыныс белгілері	релиз, сапар очеркі) түрлерін, белгілері мен тілдік ерекшеліктерін анықтау; 11.2.8 тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіннің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру; 11.2.9 мәтін үзіндісінің мазмұнын тақырыппен, негізгі идеямен, автор ұстанымымен салғастыра отырып түсіндіру
	Жазылым		11.3.4 мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, әртүрлі стильдегі және түрлі мәтіндер (аннотация, мақала, сұхбат, жұрт алдында сөйлеу), құрастыру; дәйексөзді орынды қолдану; 11.3.5 ғылыми, публицистикалық әдебиетте берілген проблеманы қарастыру және талдау арқылы, проблеманы шешудің өзіндік жолдарын ұсынып және оны негіздей отырып, эссе түрлерін, соның ішінде аргументативті және дискуссиялық эссе жазу; 11.3.6 автордың сенімдерін, көзқарастары мен сезімдерін бейнелейтін тәсілдерді қолдана отырып, әртүрлі жанрдағы сипаттама және хабарлама мәтіндерін жазу

	Әдеби тіл нормаларын сақталуы		11.4.3 синтаксистік нормаларды (өздік етістері мен ырықсыз есімшелері бар пассивті құрылымдарда, жақсыз сөйлемдерде), стилистикалық нормаларды сақтау; 11.4.4 жай, күрделі (оқшауланған мүшелермен, кіріспе сөздермен, қыстырма құрылымдармен) және байланысу түрлері әртүрлі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерді қолдану

бұйрығына 79-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
82-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Орыс әдебиеті» пәнін оқытудың мақсаты - шығарманың әлеуметтік-тарихи және рухани-эстетикалық аспектілерін ескере отырып, идеялық-көркемдік мазмұнды талдауға қабілетті, сыни ойлаушы, құзыретті оқырмандарды тәрбиелеу арқылы өзін-өзі дамытуға және жетілдіруге дайын адамның рухани құндылықтарын қалыптастыруға мүмкіндік беру.

3. «Орыс әдебиеті» оқу пәнін оқытудың міндеттері:

1) қазақ және әлем әдебиетімен өзара байланысын ескере отырып, орыс әдебиетінің негізінде табысты әлеуметтік бейімделуге мүмкіндік беретін білім, білік және дағдыларды қалыптастыру;

2) қазіргі әлемнің жаһандану жағдайында рухани мұра ретінде әдебиет құндылығын түсінуді қалыптастыру;

3) сыни талдау, салыстыру, жалпылау дағдыларын жетілдіру, ұқсастықтарды және себеп-салдарлық байланыстарды орнату білігі, құбылыстарды жіктеу, логикалық және сыни пікірлерді құру, шығарманы талдау негізінде ой қорыту және қорытынды жасау;

4) оқудың рухани және интеллектуалды қажеттілігін қалыптастыру, әр білім алушының шығармашылық қабілеттерін дамыту арқылы мәтінді сыни оқу және интерпретациялау дағдыларын жетілдіру;

5) әртүрлі жанрдағы шығармалардың идеялық-көркемдік, әлеуметтік-тарихи және рухани-эстетикалық аспектілерін талдау, терең түсіну негізінде қарым-қатынастық дағдыларды дамыту;

6) зерттеу мәдениеті саласындағы құзыреттілікті көрсету арқылы шығарман, ауызша немесе жазбаша формадағы әдеби-сыни мақалаларды бағалау дағдыларын жетілдіру;

7) әдеби құбылыстарды мәнмәтіндік қарастыру қабілеттілігін, әдеби фактілерді салғастыру білігін жетілдіру, ұқсастықтарды жүргізу, әдеби параллельдерді құру;

8) мәтіндерді талдау, интерпретациялау және академиялық адалдық қағидаттарын сақтай отырып құрастыру; зерттеулер жүргізу, бақылау нәтижелерін өңдеу және ғылыми құбылыстарды түсіндіру; қоғамдық үдерістер мен тарихи оқиғаларды талдау; өз жұмыстарын әзірлеу, жобалау және ұсыну, ақпаратты іздеу, талдау, құру және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «Бірлік және ынтымақ», «Әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «Жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік егемендік пен тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Орыс әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Орыс әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

5. «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

6. «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша бағдарламаның мазмұны оқу бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер күтілетін нәтижелер түріндегі сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады: дағды немесе білік, білім немесе түсінік.

7. Әрбір бөлімше ішінде бірізділікпен ұйымдастырылған оқыту мақсаттары, мұғалімдерге өз жұмыстарын жоспарлауға және білім алушылардың

жетістіктерін бағалауға, сондай-ақ, оларды оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпараттандыруға мүмкіндік береді.

8. Оқу пәнінің мазмұны 3 бөлімнен тұрады: «Түсіну және мәтін бойынша жауаптар», «Мәтінді талдау және интерпретациялау», «Бағалау және салыстырмалы талдау».

9. «Түсіну және мәтін бойынша жауаптар» келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) терминдерді түсіну;

2) көркемдік шығарманы түсіну;

3) жатқа оқу және цитата келтіру;

4) жоспар құру;

5) мазмұндау;

6) сұрақтарға жауаптар.

10. «Мәтінді талдау және интерпретациялау» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) жанр;

2) тақырып және идея;

3) композиция;

4) эпизодттарды талдау;

5) кейіпкерлерге мінездеме;

6) түрлі түсінік формасындағы шығарманың көркемдік әлемі;

7) автордың қатынасы;

8) әдебиеттік тәсілдер және бейнелеу құралдары;

9) шығармашылық хат.

11. «Бағалау және салыстырмалы талдау» келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көркемдік туындыны бағалау;

2) көркемдік туындыны өнердің өзге түрлеріндегі туындылармен салыстыру;

3) әдебиет туындыларын салғастыру;

4) пікірді бағалау.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

12. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бағдарлама бөлімшесін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 10.2.1.4 кодында: «10» – сынып, «2» – бөлімше, «4» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

1) Мәтін бойынша түсінік және жауаптар:

Білім алушылар міндетті:		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Терминдерді түсіну	10.1.1 терминдерді түсіну: алтын ғасыр, онегиндік шумақ, мотив, роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологизм, желі	11.1.1 терминдерді түсіну: ретроспекция, күміс ғасыр, имажинизм, символизм, футуризм, акмеизм

2. Көркем шығарманы түсіну	10.1.2 көркем шығарма мазмұнын түсіну, оның мәселелер жиынтығын, сыни ойлау арқылы естігеніне немесе оқығанына өз көзқарасын білдіру	11.1.2 көркем шығарма мазмұнын және оның әдеби процестегі рөлін түсіну, сыни ойлау арқылы естігеніне немесе оқығанына өз көзқарасын білдіру
3. Жатқа оқу және цитата келтіру	10.1.3 мәтін бойынша автор көзқарасының берілуімен байланысты цитаталарды, фрагменттерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу	11.1.3 мәтін бойынша автор көзқарасының берілуімен және мәселелер жиынтығымен байланысты цитаталарды, фрагменттерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу
4. Жоспар құру	10.1.4 әдеби және еркін тақырыптарға шығарма жоспарын құру	11.1.4 әдеби және еркін тақырыптарға шығарма мен рецензия жоспарын құру
5. Мазмұндау	10.1.5 мазмұнды шығармашылық қайта ойлау және бейнелік құралдарды пайдалану арқылы туынды мәтінін немесе эпизодты мазмұндау	11.1.5 шығармашылық қайта ойлау, авторлық өзгешелікті сақтау арқылы туынды мазмұнын қайта айту
6. Сұрақтарға жауаптар.	10.1.6 тақырып және бейнелер туралы өз пікірін білдіру арқылы, туынды мәтініне сілтеме жасай отырып, проблемалық сұрақтарға толық дәлелді жауап беру	11.1.6 мәселе және бейнелер жүйесі туралы өз пікірін білдіру арқылы, әдеби материалдарға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұрақтарға толық дәлелді жауап беру

2) талдау және интерпретациялау:

Білім алушылар міндетті:		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Жанр	10.2.1 жанр мен оның ерекшеліктерін анықтау (роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологиялық роман), философиялық лириканың ерекшеліктері	11.2.1 жанр мен оның ерекшеліктерін анықтау (синкретикалық жанр), күміс ғасыр лирикасының ерекшеліктері
2. Тақырып және идея	10.2.2 туынды тақырыбы мен мәселелер жиынтығын анықтау, олардың өзектілігі туралы пікір білдіріп, өз	11.2.2 туынды тақырыбы мен мәселелер жиынтығын анықтау, мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, олардың өзектілігі

	көзқарасына дәлел келтіру арқылы	туралы пікір білдіріп, өз көзқарасына дәлел келтіру арқылы
3. Композиция	10.2.3 композицияның туынды идеясын, кейіпкерлер бейнесін ашудағы рөлін анықтау	11.2.3 композицияның автор ойын (тақырыпты, мәселелер жиынтығын, кейіпкерлер бейнесін) ашудағы рөлін анықтау
4. Эпизодтарды талдау	10.2.4 туынды композициясындағы рөлі мен орнын анықтау арқылы эпизодты талдау, идеялық-тақырыптық ойды ашу үшін эпизод мағынасын цифрлық ресурстарды (электрондық мәтіндер, интерактивті диаграммалар, ақпаратты талдау және визуализацияуға арналған онлайн платформалар) пайдалана отырып түсіндіру	11.2.4 көркемдік құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде, эпизод рөлін, оның туынды тақырыбы, мәселелер жиынтығымен өзара байланысын цифрлық ресурстарды (электрондық мәтіндер, интерактивті диаграммалар, ақпатратты талдау және визуализацияуға арналған онлайн платформалар) пайдалана отырып анықтау
5. Кейіпкерлерге мінездеме	10.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңыздылығын анықтау арқылы	11.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың туындының идеялық-тақырыптық ойын ашудағы рөлін анықтау арқылы
6. Түрлі түсінік формасындағы шығарманың көркемдік әлемі	10.2.6 ақпаратты берудің түрлі формасындағы (символдар, формулалар, заңдар, буктрейлерлер) кейіпкерлердің идеясы мен өзара қарым-қатынасын көрсету арқылы шығарманың көркемдік әлемін ақпаратты жасау, өңдеу және визуализациялау үшін цифрлық ресурстарды пайдалана отырып талдау	11.2.6 көрсетілімнің түрлі формаларында (символдар, формулалар, заңдар, буктрейлерлер) мәселелер жиынтығын ұсыну арқылы шығарманың көркемдік әлемін ақпаратты жасау, өңдеу және визуализациялау үшін цифрлық ресурстарды пайдалана отырып талдау
7. Автордың қатынасы	10.2.7 автор көзқарасын мәтіндегі мысалдармен түсіндіру арқылы автордың кейіпкерлерге, мәселелерге	11.2.7 автор көзқарасын өз ойымен салғастыру арқылы автордың кейіпкерлерге, мәселелерге көзқарасын білдіру әдістерін анықтау

	деген қарым-қатынасын білдіру әдістерін анықтау	
8. Әдебиеттік тәсілдер және бейнелеу құралдары	10.2.8 поэзиялық синтаксистің фигураларын және бейнелеу құралдарын, үлгілерді қалыптастыру құралдары мен тәсілдерін талдау	11.2.8 үлгілерді, көркемдік кеңістікті және уақытты, бейнелеу құралдары және поэзиялық синтаксистің фигураларын қалыптастыру құралдары мен тәсілдерін талдау, оларды автордың қандай мақсатта пайдаланатындығын түсіндіру
9. Шығармашылық хат	10.2.9 әдебиеттік материалға сүйене отырып, туындының өзектілігі туралы өз ойын білдіру мен нақты және бейнелі тілді пайдалана отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдебиеттік және еркін тақырыптарға шығарма, аннотациялар) логикалық және бірізділікпен жазу	11.2.9 туындының өзектілігі туралы өз ойын білдіру арқылы нақты және бейнелі тілді пайдалана және әдебиеттік материал мен өз тәжірибесіне сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдебиеттік және еркін тақырыптарға шығарма, рецензиялар) логикалық және бірізділікпен жазу

3) бағалау және салыстыру:

Білім алушылар міндетті:		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Көркемдік туындыны бағалау	10.3.1 туындыны оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, идеяға, кейіпкерлерге деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша пікірлер формасында түсіндіру арқылы	11.3.1 туындыға адамгершілік және эстетикалық тұрғыдан сыни баға беру, мәселелер жиынтығына деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша пікірлер формасында түсіндіру арқылы
2. Көркемдік туындыны өнердің өзге түрлеріндегі туындылармен салыстыру	10.3.2 бейнелерді тұтастай қабылдауға әсер ететін ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттау, эмоционалдық әсер ету деңгейін бағалау арқылы көркемдік туындыны өнердің	11.3.2 бейнелерді тұтастай қабылдауға, мәселелер жиынтығына әсер ететін ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттау, эмоционалдық әсер ету деңгейін бағалау арқылы

	өзге түрлеріндегі туындылармен салыстыру	көркемдік туындыны өнердің өзге түрлеріндегі туындылармен салыстыру
3. Әдебиет туындыларын салғастыру	10.3.3 ортақ және айрықша белгілерін түсіндіру арқылы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан орыс, қазақ және әлем әдебиетінің туындыларын (немесе фрагменттерін) салғастыру	11.3.3 ортақ және айрықша белгілерін түсіндіру арқылы адамгершілік және эстетикалық құндылықтар тұрғысынан орыс, қазақ және әлем әдебиетінің туындыларын (немесе фрагменттерін) салғастыру
4. Пікірді бағалау	10.3.4 тақырыпты ашудың толықтығы пен тереңдігі, композициялық және стильдік бірлігі, фактологиялық нақтылығы мен тыңдаушы немесе оқырманға эмоционалдық әсері тұрғысынан ауызша және жазбаша пікірлерді (өзінің, сыныптастарының және өзгелердің) бағалау	11.3.4 тақырыпты ашудың толықтығы пен тереңдігі, композициялық және стильдік бірлігі, фактологиялық нақтылығы мен тыңдаушының немесе оқырманның назарын аудару құралдары тұрғысынан ауызша және жазбаша пікірлерді бағалау

13. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту орыс тілінде) ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11- сыныптары арналған «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту орыс тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Тақырыптар	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Артық адамдар	1. А.С. Пушкин. «Евгений Онегин»	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.1 терминдерді түсіну: алтын ғасыр, онегиндік шумақ, мотив, роман-

			эпопея, өлең түріндегі роман, психологизм, желі; 10.1.2 көркем шығарма мазмұнын түсіну, оның мәселелер жиынтығын, сыни ойлау арқылы естігеніне немесе оқығанына өз көзқарасын білдіру; 10.1.3 мәтін бойынша автор көзқарасының берілуімен байланысты цитаталарды, фрагменттерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу; 10.1.6 тақырып және бейнелер туралы өз пікірін білдіру арқылы, туынды мәтініне сілтеме жасай отырып, проблемалық сұрақтарға толық дәлелді жауап беру
		Талдау және интерпретация	10.2.1 жанр мен оның ерекшеліктерін анықтау (роман-эпопея, өлең түріндегі роман , психологиялық роман), философиялық лириканың ерекшеліктері; 10.2.2 туынды тақырыбы мен мәселелер жиынтығын анықтау, олардың өзектілігі туралы пікір білдіріп, өз көзқарасына дәлел келтіру арқылы; 10.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңыздылығын цифрлық ресурстарды пайдалана отырып анықтау; 10.2.8 поэзиялық синтаксистің фигураларын

			және бейнелеу құралдарын, үлгілерді қалыптастыру құралдары мен тәсілдерін талдау
		Бағалау және салыстырмалы талдау	10.3.1 туындыны оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, идеяға, кейіпкерлерге деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша пікірлер формасында түсіндіру арқылы
2-тоқсан			
Біздің уақыттың кейіпкерлері	1. М.Ю. Лермонтов. «Герой нашего времени». 2. Ч.Т. Айтматов. «Плаха»	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.2 көркем шығарма мазмұнын түсіну, оның мәселелер жиынтығын, сыни ойлау арқылы естігеніне немесе оқығанына өз көзқарасын білдіру; 10.1.3 мәтін бойынша автор көзқарасының берілуімен байланысты цитаталарды, фрагменттерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу; 10.1.4 әдеби және еркін тақырыптарға шығарма жоспарын құру; 10.1.5 мазмұнды шығармашылық қайта ойлау және бейнелік құралдарды пайдалану арқылы туынды мәтінін немесе эпизодты мазмұндау
		Талдау және интерпретация	10.2.3 композицияның туынды идеясын, кейіпкерлер бейнесін ашудағы рөлін анықтау; 10.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме

			беру, олардың кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңыздылығын цифрлық ресурстарды пайдалана отырып анықтау; 10.2.6 ақпаратты берудің түрлі формасындағы (символдар, формулалар, заңдар, буктрейлерлер) кейіпкерлердің идеясы мен өзара қарым-қатынасын көрсету арқылы шығарманың көркемдік әлемін цифрлық ресурстарды пайдалана отырып талдау; 10.2.7 автор көзқарасын мәтіндегі мысалдармен түсіндіру арқылы автордың кейіпкерлерге, мәселелерге деген қарым-қатынасын білдіру әдістерін анықтау; 10.2.9 әдебиеттік материалға сүйене отырып, туындының өзектілігі туралы өз ойын білдіру мен нақты және бейнелі тілді пайдалана отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдебиеттік және еркін тақырыптарға шығарма, аннотациялар) логикалық және бірізділікпен жазу
		Бағалау және салыстырмалы талдау	10.3.2 бейнелерді тұтастай қабылдауға әсер ететін ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттау, эмоционалдық әсер ету деңгейін бағалау арқылы көркемдік туындыны өнердің өзге

			түрлеріндегі туындылармен салыстыру
3-тоқсан			
Адам және құқық	1. Ф.М. Достоевский. «Преступление и наказание». 2. Н.А. Островский «Бесприданница».	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.1 терминдерді түсіну: алтын ғасыр, онегиндік шумақ, мотив, роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологизм, желі; 10.1.3 мәтін бойынша автор көзқарасының берілуімен байланысты цитаталарды, фрагменттерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу; 10.1.6 тақырып және бейнелер туралы өз пікірін білдіру арқылы, туынды мәтініне сілтеме жасай отырып, проблемалық сұрақтарға толық дәлелді жауап беру
		Талдау және интерпретация	10.2.2 туынды тақырыбы мен мәселелер жиынтығын анықтау, олардың өзектілігі туралы пікір білдіріп, өз көзқарасына дәлел келтіру арқылы; 10.2.4 туынды композициясындағы рөлі мен орнын анықтау арқылы эпизодты талдау, идеялық-тақырыптық ойды ашу үшін эпизод мағынасын түсіндіру; 10.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңыздылығын цифрлық ресурстарды пайдалана отырып анықтау; 10.2.6 ақпаратты берудің түрлі формасындағы

			(символдар, формулалар, заңдар, буктрейлерлер) кейіпкерлердің идеясы мен өзара қарым-қатынасын көрсету арқылы шығарманың көркемдік әлемін цифрлық ресурстарды пайдалана отырып талдау; 10.2.7 автор көзқарасын мәтіндегі мысалдармен түсіндіру арқылы автордың кейіпкерлерге, мәселелерге деген қарым-қатынасын білдіру әдістерін анықтау
		Бағалау және салыстырмалы талдау	10.3.1 туындыны оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, идеяға, кейіпкерлерге деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша пікірлер формасында түсіндіру арқылы; 10.3.3 ортақ және айрықша белгілерін түсіндіру арқылы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан орыс, қазақ және әлем әдебиетінің туындыларын (немесе фрагменттерін) салғастыру
4-тоқсан			
Отбасы құндылықтары	1. Л.Н. Толстой. «Война и мир».	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.1 терминдерді түсіну: алтын ғасыр, онегиндік шумақ, мотив, роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологизм, желі; 10.1.4 әдеби және еркін тақырыптарға шығарма жоспарын құру;

			10.1.5 мазмұнды шығармашылық қайта ойлау және бейнелік құралдарды пайдалану арқылы туынды мәтінін немесе эпизодты мазмұндау
		Талдау және интерпретация	10.2.1 жанр мен оның ерекшеліктерін анықтау (роман-эпопея, өлең түріндегі роман , психологиялық роман), философиялық лириканың ерекшеліктері; 10.2.3 композицияның туынды идеясын, кейіпкерлер бейнесін ашудағы рөлін анықтау; 10.2.4 туынды композициясындағы рөлі мен орнын анықтау арқылы эпизодты талдау, идеялық-тақырыптық ойды ашу үшін эпизод мағынасын түсіндіру; 10.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңыздылығын цифрлық ресурстарды пайдалана отырып анықтау; 10.2.8 поэзиялық синтаксистің фигураларын және бейнелеу құралдарын, үлгілерді қалыптастыру құралдары мен тәсілдерін талдау; 10.2.9 әдебиеттік материалға сүйене отырып, туындының өзектілігі туралы өз ойын білдіру мен нақты және бейнелі тілді пайдалана отырып,

			шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдебиеттік және еркін тақырыптарға шығарма, аннотациялар) логикалық және бірізділікпен жазу
		Бағалау және салыстырмалы талдау	10.3.2 бейнелерді тұтастай қабылдауға әсер ететін ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттау, эмоционалдық әсер ету деңгейін бағалау арқылы көркемдік туындыны өнердің өзге түрлеріндегі туындылармен салыстыру; 10.3.4 тақырыпты ашудың толықтығы пен тереңдігі, композициялық және стильдік бірлігі, фактологиялық нақтылығы мен тыңдаушы немесе оқырманға эмоционалдық әсері тұрғысынан ауызша және жазбаша пікірлерді (өзінің, сыныптастарының және өзгелердің) бағалау

2) 11-сынып:

Тақырыптар	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Адам өзгеріс дәуірінде	1. М.А. Шолохов. «Донские рассказы» (мұғалім таңдауы бойынша). 2. С.А. Есенин. Өлеңдер (мұғалім таңдауы бойынша). 3. А.А. Блок. Өлеңдер	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.1 терминдерді түсіну: ретроспекция, күміс ғасыр, имажинизм, символизм, футуризм, акмеизм; 11.1.2 көркем шығарма мазмұнын және оның әдеби процестегі рөлін түсіну, сыни ойлау арқылы естігеніне немесе оқығанына өз көзқарасын білдіру;

	«Страшный мир» жинақтағынан, «Стихи о Прекрасной даме» циклынан, поэмалар (мұғалім таңдауы бойынша).		11.1.3 мәтін бойынша автор көзқарасының берілуімен және мәселелер жиынтығымен байланысты цитаталарды, фрагменттерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу; 11.1.6 мәселе және бейнелер жүйесі туралы өз пікірін білдіру арқылы, әдеби материалдарға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұрақтарға толық дәлелді жауап беру
		Талдау және интерпретация	11.2.2 туынды тақырыбы мен мәселелер жиынтығын анықтау, мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, олардың өзектілігі туралы пікір білдіріп, өз көзқарасына дәлел келтіру арқылы; 11.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың туындының идеялық-тақырыптық ойын ашудағы рөлін цифрлық ресурстарды пайдалана отырып анықтау; 11.2.7 автор көзқарасын өз ойымен салғастыру арқылы автордың кейіпкерлерге, мәселелерге көзқарасын білдіру әдістерін анықтау; 11.2.8 үлгілерді, көркемдік кеңістікті және уақытты, бейнелеу құралдары және поэзиялық синтаксистің фигураларын қалыптастыру құралдары мен тәсілдерін талдау, оларды автордың қандай мақсатта пайдаланатындығын түсіндіру

		Бағалау және салыстырмалы талдау	11.3.1 туындыға адамгершілік және эстетикалық тұрғыдан сыни баға беру, мәселелер жиынтығына деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша пікірлер формасында түсіндіру арқылы
2-тоқсан			
Тоталитарлық режим дәуіріндегі адам	1. АН. Рыбаков. «Дети Арбата» 2. А.А. Ахматова. Өлеңдері мен поэмалары (мұғалім таңдауы бойынша).	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.1 терминдерді түсіну: ретроспекция, күміс ғасыр, имажинизм, символизм, футуризм, акмеизм; 11.1.4 әдеби және еркін тақырыптарға шығарма мен рецензия жоспарын құру
		Талдау және интерпретация	11.2.1 жанр мен оның ерекшеліктерін анықтау (синкретикалық жанр), күміс ғасыр лирикасының ерекшеліктері; 11.2.3 композицияның автор ойын (тақырыпты, мәселелер жиынтығын, кейіпкерлер бейнесін) ашудағы рөлін анықтау; 11.2.4 көркемдік құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде, эпизод рөлін, оның туынды тақырыбы, мәселелер жиынтығымен өзара байланысын цифрлық ресурстарды пайдалана отырып анықтау; 11.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың туындының идеялық-тақырыптық ойын ашудағы рөлін анықтау арқылы; 11.2.6 көрсетілімнің түрлі формаларында (символдар,

			формулалар, заңдар, буктрейлерлер) мәселелер жиынтығын ұсыну арқылы шығарманың көркемдік әлемін цифрлық ресурстарды пайдалана отырып талдау; 11.2.7 автор көзқарасын өз ойымен салғастыру арқылы автордың кейіпкерлерге, мәселелерге көзқарасын білдіру әдістерін анықтау; 11.2.9 туындының өзектілігі туралы өз ойын білдіру арқылы нақты және бейнелі тілді пайдалана және әдебиеттік материал мен өз тәжірибесіне сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдебиеттік және еркін тақырыптарға шығарма, рецензиялар) логикалық және бірізділікпен жазу
		Бағалау және салыстырмалы талдау	11.3.2 бейнелерді тұтастай қабылдауға, мәселелер жиынтығына әсер ететін ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттау, эмоционалдық әсер ету деңгейін бағалау арқылы көркемдік туындыны өнердің өзге түрлеріндегі туындылармен салыстыру
3-тоқсан			
Адамдар тағдырындағы соғыс	1. В.В. Быков. «Сотников». 2. Б. Васильев. «А зори здесь тихие».	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.2 көркем шығарма мазмұнын және оның әдеби процестегі рөлін түсіну, сыни ойлау арқылы естігеніне немесе оқығанына өз көзқарасын білдіру;

	3. В.Л. Кондратьев. «Сашка». 4. Соғыс лирикасы. Д.С. Самойлов, Б.Ш. Окуджава, Н.А. Заболоцкий, А.Т. Твардовский, Е.А. Евтушенко, .В.С. Высоцкий (мұғалім таңдауы бойынша).		11.1.5 шығармашылық қайта ойлау, авторлық өзгешелікті сақтау арқылы туынды мазмұнын қайта айту; 11.1.6 мәселе және бейнелер жүйесі туралы өз пікірін білдіру арқылы, әдеби материалдарға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұрақтарға толық дәлелді жауап беру
		Талдау және интерпретация	11.2.2 туынды тақырыбы мен мәселелер жиынтығын анықтау, мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, олардың өзектілігі туралы пікір білдіріп, өз көзқарасына дәлел келтіру арқылы; 11.2.4 көркемдік құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде, эпизод рөлін, оның туынды тақырыбы, мәселелер жиынтығымен өзара байланысын анықтау; 11.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың туындының идеялық-тақырыптық ойын ашудағы рөлін цифрлық ресурстарды пайдалана отырып анықтау; 11.2.6 көрсетілімнің түрлі формаларында (символдар, формулалар, заңдар, буктрейлерлер) мәселелер жиынтығын ұсыну арқылы шығарманың көркемдік әлемін цифрлық ресурстарды пайдалана отырып талдау; 11.2.7 автор көзқарасын өз ойымен салғастыру арқылы автордың кейіпкерлерге,

			мәселелерге көзқарасын білдіру әдістерін анықтау
		Бағалау және салыстырмалы талдау	11.3.2 бейнелерді тұтастай қабылдауға, мәселелер жиынтығына әсер ететін ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттау, эмоционалдық әсер ету деңгейін бағалау арқылы көркемдік туындыны өнердің өзге түрлеріндегі туындылармен салыстыру; 11.3.3 ортақ және айрықша белгілерін түсіндіру арқылы адамгершілік және эстетикалық құндылықтар тұрғысынан орыс, қазақ және әлем әдебиетінің туындыларын (немесе фрагменттерін) салғастыру
4-тоқсан			
Адамгершілік таңдау тақырыбы	А.В. Вампилов. «Утиная охота». Заманауи ақындардың өлеңдері (мұғалім таңдауы бойынша) (Р. Рождественский, Е. Евтушенко, А. Вознесенский, Л. Мартынов, О. Сулейменов және т.б.).	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.3 мәтін бойынша автор көзқарасының берілуімен және мәселелер жиынтығымен байланысты цитаталарды, фрагменттерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу; 11.1.4 әдеби және еркін тақырыптарға шығарма мен рецензия жоспарын құру; 11.1.5 шығармашылық қайта ойлау, авторлық өзгешелікті сақтау арқылы туынды мазмұнын қайта айту
		Талдау және интерпретация	11.2.1 жанр мен оның ерекшеліктерін анықтау (синкретикалық жанр), күміс ғасыр лирикасының ерекшеліктері; 11.2.3 композицияның автор ойын (тақырыпты,

			мәселелер жиынтығын, кейіпкерлер бейнесін) ашудағы рөлін анықтау; 11.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың туындының идеялық-тақырыптық ойын ашудағы рөлін анықтау арқылы; 11.2.8 үлгілерді, көркемдік кеңістікті және уақытты, бейнелеу құралдары және поэзиялық синтаксистің фигураларын қалыптастыру құралдары мен тәсілдерін талдау, оларды автордың қандай мақсатта пайдаланатындығын түсіндіру; 11.2.9 туындының өзектілігі туралы өз ойын білдіру арқылы нақты және бейнелі тілді пайдалана және әдебиеттік материал мен өз тәжірибесіне сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдебиеттік және еркін тақырыптарға шығарма, рецензиялар) логикалық және бірізділікпен жазу
		Бағалау және салыстырмалы талдау	11.3.3 ортақ және айрықша белгілерін түсіндіру арқылы адамгершілік және эстетикалық құндылықтар тұрғысынан орыс, қазақ және әлем әдебиетінің туындыларын (немесе фрагменттерін) салғастыру; 11.3.4 тақырыпты ашудың толықтығы пен тереңдігі, композициялық және стильдік бірлігі, фактологиялық нақтылығы

			мен тыңдаушының немесе оқырманның назарын аудару құралдары тұрғысынан ауызша және жазбаша пікірлерді бағалау

бұйрығына 80-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
83-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Орыс әдебиеті» оқу пәнінің мақсаты – шығарманың әлеуметтік-тарихи және рухани-эстетикалық аспектілерін ескере отырып, идеялық-көркемдік мазмұнды талдай алатын құзыретті, сыни тұрғыдан ойлайтын оқырманды тәрбиелеу арқылы өзін-өзі дамытуға және өзін-өзі жетілдіруге дайын адамның рухани құндылықтарын қалыптастыруға ықпал ету.

3. «Орыс әдебиеті» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) орыс әдебиеті негізінде қазақ және әлем әдебиетімен, мәдениетімен өзара байланысын қарастыра отырып, әлеуметтік бейімделуге ықпал ететін білім, білік және дағдыларды қалыптастыру;

2) қазіргі әлемнің жаһандану жағдайында рухани мұра ретінде әдебиеттің құндылығын түсінуге баулу;

3) сыни талдау, салыстыру, жалпылау, ұқсастықтар мен себеп-салдар байланысын орната білу, құбылыстарды жіктеу; шығармаларды талдау негізінде логикалық және сыни пайым жасау; дәлелдеу және тұжырымдау дағдыларын жетілдіру;

4) әрбір білім алушының шығармашылық қабілетін дамыта отырып, оқудың рухани және зияткерлік қажеттілігін қалыптастыру; сыни талдап оқу және мәтінді интерпретациялау дағдыларын жетілдіру;

5) әртүрлі жанрдағы шығармалардың идеялық-көркемдік, әлеуметтік-тарихи және рухани-эстетикалық аспектілерін талдап, терең түсінуге арқылы коммуникативтік дағдыларын дамыту;

6) шығарманың мазмұнын, зерттеу мәдениеті саласындағы құзыреттілігін көрсете отырып, әдеби-сыни мақалаларды ауызша немесе жазбаша түрде бағалау дағдыларын жетілдіру;

7) әдеби құбылыстарды контексте қарастыру, әдеби фактілерді салғастыру, ұқсастығын табу, әдеби параллель жасау қабілеттерін жетілдіру;

8) мәтіндерді талдау, интерпретациялау және академиялық адалдық қағидаттарын сақтай отырып құрастыру; зерттеулер жүргізу, бақылау нәтижелерін өңдеу және ғылыми құбылыстарды түсіндіру; қоғамдық үдерістер мен тарихи оқиғаларды талдау; өз жұмыстарын әзірлеу, жобалау және ұсыну, ақпаратты іздеу, талдау, құру және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «Бірлік және ынтымақ», «Әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «Жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік егемендік пен тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Орыс әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Орыс әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

5. «Орыс әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі: бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына негізделген. (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

6. «Орыс әдебиеті» оқу пәні бағдарламасының мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бөлімдер күтілетін нәтижелер түрінде сынып бойынша оқыту мақсаттарынан: дағдылар немесе білік, білім немесе түсініктен тұратын бөлімшелерден тұрады.

7. Әрбір бөлімше ішінде бірізді ұйымдастырылған оқыту мақсаттары мұғалімдерге өз жұмыстарын жоспарлауға және білім алушылардың

жетістіктерін бағалауға, сондай-ақ, оларды келесі оқу кезеңдері туралы хабардар етуге мүмкіндік береді.

8. Оқу пәнінің мазмұны 3 бөлімнен тұрады: «Мәтінді түсіну және жауап беру», «Мәтінді талдау және интерпретация», «Бағалау және салыстырмалы талдау».

9. «Мәтінді түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) терминдерді түсіну;

2) көркем шығармаларды түсіну;

3) жатқа оқу және дәйексөз келтіру;

4) жоспар құру;

5) мазмұндау;

6) сұрақтарға жауап беру.

10. «Мәтінді талдау және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жанр;

2) тақырып пен идея;

3) композиция;

4) эпизодтарды талдау;

5) кейіпкерлерді сипаттау;

6) әртүрлі формада берілген шығарманың көркемдік әлемі;

7) автор көзқарасы;

8) әдеби тәсілдер мен көркемдеуіш құралдар;

9) шығармашылық жұмыс.

11. «Бағалау және салыстырмалы талдау» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көркем шығарманы бағалау;

2) көркем шығарманы басқа өнер түрлерінің туындыларымен салыстыру;

3) әдеби шығармаларды салғастыру;

4) пікірді бағалау.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

12. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1 кодында «10» - сынып, «2» – бөлімшесі, «1» – оқыту мақсатының реттік саны.

1) мәтінді түсіну және жауап беру:

Білім алушылар:		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Терминдерді түсіну	10.1.1 синкретикалық жанр, алтын ғасыр, Онегин строфасы, мотив, роман-эпопея, өлең	11.1.1 ретроспекция, күміс ғасыр, имажинизм, символизм,

	түріндегі роман, психологизм, полифония, әдеби егіз, фабула терминдерін түсіну	акмеизм, футуризм терминдерін түсіну
2. Көркем шығарманы түсіну	10.1.2 проблематикасын, сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын түсіну	11.1.2 сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, әдеби процесте көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын және оның рөлін түсіну
3. Жатқа оқу және дәйексөз келтіру	10.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу	11.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға және проблематикаға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу
4. Жоспар құру	10.1.4 әдеби және еркін тақырып бойынша эссе, шығарма жоспарын құру	11.1.4 әдеби және еркін тақырып бойынша эссе, сыни мақала, шығарма жоспарын құру
5. Мазмұндау	10.1.5 бейнелеу құралдарын пайдаланып мазмұнды шығармашылық түрде қайта қарастыра отырып, шығарма мәтінін немесе эпизодты мазмұндау	11.1.5 автор ерекшелігін сақтап, мазмұнды шығармашылық түрде қайта қарастыра отырып, шығарма мәтінін немесе эпизодты мазмұндау
6. Сұрақтарға жауап беру	10.1.6 тақырып, сюжет және бейне туралы өз пікірін білдіріп, мәтіннің шығармасына сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық негізделген жауап беру	11.1.6 тақырып, проблема және бейне жүйесі туралы өз пікірін білдіріп, әдеби материалға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық негізделген жауап беру

2) анализ және интерпретация:

Білім алушылар:		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Жанр	10.2.1 жанр және оның белгілерін (роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологиялық роман), философиялық лириканың ерекшеліктерін анықтау	11.2.1 жанр және оның белгілерін (синкретикалық жанр), күміс ғасыр лирикасының ерекшеліктерін, әскери поэзия, бард әнін анықтау

2. Тақырып және идея	10.2.2 өз позициясын дәлелдеу және өзектілігіне байланысты ойын көрсету арқылы, шығарманың тақырыбы мен проблематикасын анықтау	11.2.2 мәтіннің көркем шығармалық ерекшеліктеріне сүйене отырып, шығарманың тақырыбы мен проблематикасын анықтау
3.Композиция	10.2.3 шығарманың идеясын ашуда композицияның рөлін, кейіпкерлердің бейнелерін анықтау, сюжеттен тыс элементтердің мағынасын түсіндіру	11.2.3 автордың идеясын (тематика, проблематика, кейіпкер бейнелері) композицияның рөлін анықтау
4. Эпизодтарды талдау	10.2.4 эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы рөлі мен орнын айқындау, идеологиялық және тақырыптық ойын ашуда эпизодтың маңыздылығын цифрлық ресурстарды (электрондық мәтіндер, интерактивті диаграммалар, ақпаратты талдау және визуализацияуға арналған онлайн платформалар) пайдалана отырып түсіндіру	11.2.4 эпизод рөлін, көркем құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде оның тақырыппен және шығарма проблемасымен байланысын цифрлық ресурстарды (электрондық мәтіндер, интерактивті диаграммалар, ақпаратты талдау және визуализацияуға арналған онлайн платформалар) пайдалана отырып анықтау
5. Кейіпкерлерді сипаттау	10.2.5 кейіпкерлердің жүйесінде рөлі мен маңыздылығын айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау	11.2.5 шығарманың идеялық және тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау
6. Әр түрлі формада берілген шығарманың көркемдік әлемі	10.2.6 идеяны түрлі формада (қойылым, буктрейлер) көрсете отырып, көркем шығарма әлемін ақпаратты жасау, өңдеу және визуализациялау үшін цифрлық ресурстарды пайдалана отырып талдау	11.2.6 идеяны түрлі формада (қойылым, буктрейлер) көрсете отырып, көркем шығарма әлемін ақпаратты жасау, өңдеу және визуализациялау үшін цифрлық ресурстарды пайдалана отырып талдау
7. Автор көзқарасы	10.2.7 мәтіндегі мысалдарымен автордың ұстанымын түсіндіре	11.2.7 автор ұстанымын өз ойымен салғастыра отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге

	отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау	деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау
8. Әдеби тәсілдер мен көркемдеуіш құралдар	10.2.8 поэтикалық синтаксис фигуралары және бейнелеу құралдары, бейне құру тәсілдері мен құралдарын талдау, оларды пайдалануда автордың мақсатын түсіндіру	11.2.8 поэтикалық синтаксис фигуралары және бейнелеу құралдары, көркем әдеби кеңістік пен уақыт, бейне құру тәсілдері мен құралдарын талдау, оларды пайдалануда автордың мақсатын түсіндіру
9. Шығармашылық жұмыс	10.2.9 әдеби материалдарға, әдеби терминдерге сүйеніп, тура және бейнелі тілдерді пайдалану; шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдеби және еркін тақырып бойынша шығарма, аннотациялар) логикалық және дәйекті түрде жазу	11.2.9 әдеби материалдарға және өмірлік тәжірибеге сүйеніп, тура және бейнелі тілдерді пайдалану; өзектілік жайлы өз ойын білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдеби және еркін тақырып бойынша шығарма, сыни мақалалар) логикалық және дәйекті түрде жазу

3) бағалау және салыстыру:

Білім алушылар:		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Көркем әдебиет шығармаларын бағалау	10.3.1 идеяға, кейіпкерге деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша өтініштер түрінде түсіндіре отырып, жұмысты оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау	11.3.1 мәтін проблематикасына деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша өтініштер түрінде түсіндіре отырып, жұмысты адамгершілік және эстетикалық құндылықтар, автор тәсілдері тұрғысынан сыни бағалау
2. Көркем шығарманы басқа өнер түрлерінің туындыларымен салыстыру	10.3.2 эмоциялық әсер дәрежесін бағалау; бейнелердің тұтас қабылдауын қалыптастыратын әдістер мен тәсілдердің ұқсастықтары мен айырмашылығын сипаттай	11.3.2 эмоциялық әсер дәрежесін бағалау; бейнелердің, тақырыптардың, проблемалардың тұтас қабылдауын қалыптастыратын әдістер мен тәсілдердің ұқсастықтары мен айырмашылығын сипаттай

	отырып, көркем әдеби шығармаларды басқа өнер шығармаларымен салыстыру	отырып, көркем әдеби шығармаларды басқа өнер шығармаларымен салыстыру
3. Әдеби шығармаларды салғастыру	10.3.3 оқырманға эстетикалық әсері тұрғысынан жалпы және жеке ерекшеліктерін түсіндіре отырып, шығармаларды (немесе үзінділерін) орыс, қазақ және әлем әдебиетімен салғастыру	11.3.3 оқырманға адамгершілік және эстетикалық құндылық тұрғысынан жалпы және жеке ерекшеліктерін, автор позициясын түсіндіре отырып, шығармаларды (немесе үзінділерін) орыс, қазақ және әлем әдебиетімен салғастыру
4. Пікірді бағалау	10.3.4 әдеби тақырыптың толық мен терең ашылуы, композициялық және стилистикалық бірлігі, тыңдаушы немесе оқырманға эмоционалдық әсері және фактологиялық дұрыстығы бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (достар, сыныптастар) бағалау	11.3.4 әдеби тақырыптың толық және терең ашылуы, композициялық және стилистикалық бірлігі, тыңдаушы немесе оқырман назарын аудару құралдары және фактологиялық дұрыстығы бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (достар, сыныптастар) бағалау

13. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады

14. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған ««Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту орыс тілінде) мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту орыс тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары

1) 10-сынып:

Тақырыптар	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Артық адамдар	1. А.С. Пушкин.	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.1 синкретикалық жанр, алтын ғасыр, Онегин строфасы, мотив, роман-

	«Евгений Онегин». 2. И.А. Гончаров «Обломов» (фрагменттер)		эпопея, өлең түріндегі роман, психологизм, полифония, әдеби егіз, фабула терминдерін түсіну; 10.1.2 проблематикасын, сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын түсіну; 10.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу; 10.1.5 бейнелеу құралдарын пайдаланып мазмұнды шығармашылық түрде қайта қарастыра отырып, шығарма мәтінін немесе эпизодты мазмұндау; 10.1.6 тақырып, сюжет және бейне туралы өз пікірін білдіру, мәтіннің шығармасына сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық негізделген жауап беру
		Анализ және интерпретация	10.2.1 жанр және оның белгілерін (роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологиялық роман), философиялық лириканың ерекшеліктерін анықтау; 10.2.2 өз позициясын дәлелдеу және өзектілігіне байланысты ойын көрсету арқылы, шығарманың тақырыбы мен проблематикасын анықтау;

			10.2.5 кейіпкерлердің жүйесінде рөлі мен маңыздылығын айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін цифрлық ресурстарды пайдалана отырып сипаттау; 10.2.7 мәтіндегі мысалдарымен автордың позициясын түсіндіре отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1 идеяға, кейіпкерге деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша өтініштер түрінде түсіндіре отырып, жұмысты оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау
2-тоқсан			
Біздің уақыттың кейіпкерлері	1 М.Ю. Лермонтов. «Герой нашего времени». 2 Ч.Т. Айтматов. «Плаха»	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.2 проблематикасын, сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын түсіну; 10.1.4 әдеби және еркін тақырып бойынша эссе, шығарма жоспарын құру; 10.1.6 тақырып, сюжет және бейне туралы өз пікірін білдіре, мәтіннің шығармасына сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық негізделген жауап беру

		Анализ және интерпретация	10.2.2 өз позициясын дәлелдеу және өзектілігіне байланысты ойын көрсету арқылы, шығарманың тақырыбы мен проблематикасын анықтау; 10.2.3 шығарманың идеясын ашуда композицияның рөлін, кейіпкерлердің бейнелерін анықтау, сюжеттен тыс элементтердің мағынасын түсіндіру; 10.2.4 эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы ролі мен орнын айқындау, идеологиялық және тақырыптық ойын ашуда эпизодтың маңыздылығын түсіндіру; 10.2.5 кейіпкерлердің жүйесінде рөлі мен маңыздылығын айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін цифрлық ресурстарды пайдалана отырып сипаттау; 10.2.7 мәтіндегі мысалдарымен автордың позициясын түсіндіре отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1 идеяға, кейіпкерге деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша өтініштер түрінде түсіндіре отырып, жұмысты оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау; 10.3.3 оқырманға эстетикалық

			әсері тұрғысынан жалпы және жеке ерекшеліктерін түсіндіре отырып, шығармаларды (немесе үзінділерін) орыс, қазақ және әлем әдебиетімен салғастыру
3-тоқсан			
Адам және құқық	1 Ф.М. Достоевский. «Преступление и наказание». 2 Н.А. Островский «Бесприданница».	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.1 синкретикалық жанр, алтын ғасыр, Онегин строфасы, мотив, роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологизм, полифония, әдеби егіз, фабула терминдерін түсіну; 10.1.4 әдеби және еркін тақырып бойынша эссе, шығарма жоспарын құру; 10.1.5 бейнелеу құралдарын пайдаланып мазмұнды шығармашылық түрде қайта қарастыра отырып, шығарма мәтінін немесе эпизодты мазмұндау
		Анализ және интерпретация	10.2.3 шығарманың идеясын ашуда композицияның рөлін, кейіпкерлердің бейнелерін анықтайды, сюжеттен тыс элементтердің мағынасын түсіндіреді; 10.24 эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы ролі мен орнын айқындау, идеологиялық және тақырыптық ойын ашуда эпизодтың маңыздылығын түсіндіру; 10.2.5 кейіпкерлердің жүйесінде рөлі мен маңыздылығын айқындай отырып,

			шығарма кейіпкерлерін цифрлық ресурстарды пайдалана отырып сипаттау; 10.2.6 идеяны түрлі формада (қойылым, буктрейлер) көрсете отырып, көркем шығарма әлемін цифрлық ресурстарды пайдалана отырып талдау; 10.2.8 поэтикалық синтаксис фигуралары және бейнелеу құралдары, бейне құру тәсілдері мен құралдарын талдау, оларды пайдалануда автордың мақсатын түсіндіру; 10.2.9 әдеби материалдарға, әдеби терминдерге сүйеніп, тура және бейнелі тілдерді пайдалану, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдеби және еркін тақырып бойынша шығарма, аннотациялар) логикалық және дәйекті түрде жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.2 эмоциялық әсер дәрежесін бағалау, бейнелердің тұтас қабылдауын қалыптастыратын әдістер мен тәсілдердің ұқсастықтары мен айырмашылығын сипаттай отырып, көркем әдеби шығармаларды басқа өнер шығармаларымен салыстыру; 10.3.3 оқырманға эстетикалық әсері тұрғысынан жалпы және

			жеке ерекшеліктерін түсіндіре отырып, шығармаларды (немесе үзінділерін) орыс, қазақ және әлем әдебиетімен салғастыру
4-тоқсан			
Отбасы құндылықтары	1. Л.Н. Толстой. «Война и мир». 2. А.В. Вампилов «Старший сын».	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.1 синкретикалық жанр, алтын ғасыр, Онегин строфасы, мотив, роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологизм, полифония, әдеби егіз, фабула терминдерін түсіну; 10.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу
		Анализ және интерпретация	10.2.1 жанр және оның белгілерін (роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологиялық роман), философиялық лириканың ерекшеліктерін анықтау; 10.2.4 эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы ролі мен орнын айқындау, идеологиялық және тақырыптық ойын ашуда эпизодтың маңыздылығын түсіндіру; 10.2.5 кейіпкерлердің жүйесінде рөлі мен маңыздылығын айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін цифрлық ресурстарды пайдалана отырып сипаттау; 10.2.6 идеяны түрлі формада (қойылым, буктрейлер) көрсете

			отырып, көркем шығарма әлемін цифрлық ресурстарды пайдалана отырып талдау; 10.2.8 поэтикалық синтаксис фигуралары және бейнелеу құралдары, бейне құру тәсілдері мен құралдарын талдау, оларды пайдалануда автордың мақсатын түсіндіру; 10.2.9 әдеби материалдарға, әдеби терминдерге сүйеніп, тура және бейнелі тілдерді пайдалану; шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдеби және еркін тақырып бойынша шығарма, аннотациялар)
		Бағалау және салыстыру	10.3.2 эмоциялық әсер дәрежесін бағалау, бейнелердің тұтас қабылдауын қалыптастыратын әдістер мен тәсілдердің ұқсастықтары мен айырмашылығын сипаттай отырып, көркем әдеби шығармаларды басқа өнер шығармаларымен салыстыру; 10.3.4 әдеби тақырыптың толық мен терең ашылуы, композициялық және стилистикалық бірлігі, тыңдаушы немесе оқырманға эмоционалдық әсер етуі және фактологиялық дұрыстығы бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді

			(достар, сыныптастар) бағалау

2) 11-сынып:

Тақырыптар	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Адам өзгеріс дәуірінде	1. Р. Брэдбери. «Улыбка» 2. Б.Л. Пастернак. «Доктор Живаго» 3. С.А. Есенин. Өлеңдер (мұғалім таңдауы бойынша). 4. А.А. Блок. Өлеңдер «Страшный мир». жинақтағынан, «Стихи о Прекрасной даме» циклынан, поэмалар (мұғалім таңдауы бойынша).	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.1 ретроспекция, күміс ғасыр, имажинизм, символизм, акмеизм, футуризм терминдерін түсіну; 11.1.2 сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, әдеби процесте көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын және оның ролін түсіну; 11.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға және проблематикаға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу; 11.1.6 тақырып, проблема және бейне жүйесі туралы өз пікірін білдіре, әдеби материалға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық негізделген жауап беру
		Анализ және интерпретация	11.2.1 жанр және оның белгілерін (синкретикалық жанр), күміс ғасыр лирикасының ерекшеліктерін, әскери поэзия, бард әнін анықтау; 11.2.4 эпизод ролін, көркем құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде оның тақырыппен және шығарма проблемасымен байланысын

			анықтау; 11.2.5 шығарманың идеялық және тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін цифрлық ресурстарды пайдалана отырып сипаттау; 11.2.7 автор позициясын өз ойымен салғастыра отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.8 поэтикалық синтаксис фигуралары және бейнелеу құралдары, көркем әдеби кеңістік пен уақыт, бейне құру тәсілдері мен құралдарын талдау, оларды пайдалануда автордың мақсатын түсіндіру
		Бағалау және салыстыру	11.3.1 мәтін проблематикасына деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша өтініштер түрінде түсіндіре отырып, жұмысты адамгершілік және эстетикалық құндылықтар, автор тәсілдері тұрғысынан сыни бағалау
2-тоқсан			
Тоталитарлық режим дәуіріндегі адам	1. А.Н. Рыбаков «Дети Арбата». 2. А.А. Ахматова. «Поэзия» 3. Е.И. Замятин «Мы».	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.2 сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, әдеби процесте көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын және оның ролін түсіну; 11.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға және проблематикаға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу,

			мәнерлеп жатқа оқу; 11.1.4 әдеби және еркін тақырып бойынша эссе, сыни мақала, шығарма жоспарын құру; 11.1.5 автор ерекшелігін сақтап, мазмұнды шығармашылық түрде қайта қарастыра отырып, шығарма мәтінін немесе эпизодты мазмұндау
		Анализ және интерпретация	11.2.1 жанр және оның белгілерін (синкретикалық жанр), күміс ғасыр лирикасының ерекшеліктерін, әскери поэзия, бард әнін анықтау; 11.2.3 автордың идеясын ашуда (тематика, проблематика, кейіпкер бейнелері) композицияның рөлін анықтау; 11.2.4 эпизод ролін, көркем құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде оның тақырыппен және шығарма проблемасымен байланысын цифрлық ресурстарды пайдалана отырып анықтау; 11.2.5 шығарманың идеялық және тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 11.2.7 автор позициясын өз ойымен салғастыра отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.9 әдеби материалдарға және өмірлік тәжірибеге сүйене сүйене, тура және бейнелі тілдерді пайдалану,

			өзектілік жайлы өз ойын білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдеби және еркін тақырып бойынша шығарма, сыни мақалалар) логикалық және дәйекті түрде жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.2 эмоциялық әсер дәрежесін бағалау, бейнелердің, тақырыптардың, проблемалардың тұтас қабылдауын қалыптастыратын әдістер мен тәсілдердің ұқсастықтары мен айырмашылығын сипаттай отырып, көркем әдеби шығармаларды басқа өнер шығармаларымен салыстыру
3-тоқсан			
Адамдардың тағдырындағы соғыс	1. В.В. Быков. «Сотников». 2. Б. Васильев. «А зори здесь тихие». 3. В.Л. Кондратьев. «Сашка» (мұғалім таңдауы бойынша). 4. Э.М. Ремарк. «Три товарища». 5. Соғыс лирикасы. Д.С. Самойлов, Б.Ш. Окуджава, Н.А. Заболоцкий,	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.2 сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, әдеби процесте көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын және оның ролін түсіну; 11.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға және проблематикаға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу; 11.1.6 тақырып, проблема және бейне жүйесі туралы өз пікірін білдіре, әдеби материалға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық негізделген жауап беру

	А.Т. Твардовский, Е.А. Евтушенко, 6. В.С. Высоцкий (мұғалім таңдауы бойынша).	Анализ және интерпретация	11.2.2 мәтіннің көркем шығармалық ерекшеліктеріне сүйене отырып, шығарманың тақырыбы мен проблематикасын анықтау; 11.2.5 шығарманың идеялық және тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 11.2.6 идеяны түрлі формада (қойылым, буктрейлер) көрсете отырып, көркем шығарма әлемін цифрлық ресурстарды пайдалана отырып талдау; 11.2.7 автор позициясын өз ойымен салғастыра отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.8 поэтикалық синтаксис фигуралары және бейнелеу құралдары, көркем әдеби кеңістік пен уақыт, бейне құру тәсілдері мен құралдарын талдау, оларды пайдалануда автордың мақсатын түсіндіру
		Бағалау және салыстыру	11.3.1 мәтін проблематикасына деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша өтініштер түрінде түсіндіре отырып, жұмысты адамгершілік және эстетикалық құндылықтар, автор тәсілдері тұрғысынан сыни бағалау; 11.3.3 оқырманға адамгершілік және эстетикалық құндылық тұрғысынан жалпы және

			жеке ерекшеліктерін, автор позициясын түсіндіре отырып, шығармаларды (немесе үзінділерін) орыс, қазақ және әлем әдебиетімен салғастыру
4-тоқсан			
Моральды таңдау тақырыбы	1. А.В. Вампилов. «Утиная охота». 2. М. Горький. «Старуха Изергиль». 3. Заманауи ақындардың моральды таңдау тақырыбында өлеңдері (Р. Рождественский, Е. Евтушенко, А. Вознесенский, Л. Мартынов, О.О. Сулейменов, Б. Канапьянов және т.б.).	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.1 ретроспекция, күміс ғасыр, имажинизм, символизм, акмеизм, футуризм терминдерін түсіну; 11.1.4 әдеби және еркін тақырып бойынша эссе, сыни мақала, шығарма жоспарын құру; 11.1.5 автор ерекшелігін сақтап, мазмұнды шығармашылық түрде қайта қарастыра отырып, шығарма мәтінін немесе эпизодты мазмұндау
		Анализ және интерпретация	11.2.2 мәтіннің көркем шығармалық ерекшеліктеріне сүйене отырып, шығарманың тақырыбы мен проблематикасын анықтау; 11.2.3 автордың идеясын ашуда (тематика, проблематика, кейіпкер бейнелері) композицияның рөлін анықтау; 11.2.5 шығарманың идеялық және тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін цифрлық ресурстарды пайдалана отырып сипаттау; 11.2.6 идеяны түрлі формада (қойылым, буктрейлер) көрсете отырып, көркем шығарма әлемін цифрлық

			ресурстарды пайдалана отырып талдау; 11.2.7 автор позициясын өз ойымен салғастыра отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.9 әдеби материалдарға және өмірлік тәжірибеге сүйеніп, тура және бейнелі тілдерді пайдалану, өзектілік жайлы өз ойын білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдеби және еркін тақырып бойынша шығарма, сыни мақалалар) логикалық және дәйекті түрде жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.2 эмоциялық әсер дәрежесін бағалай, бейнелердің, тақырыптардың, проблемалардың тұтас қабылдауын қалыптастыратын әдістер мен тәсілдердің ұқсастықтары мен айырмашылығын сипаттай отырып, көркем әдеби шығармаларды басқа өнер шығармаларымен салыстыру; 11.3.3 оқырманға адамгершілік және эстетикалық құндылық тұрғысынан жалпы және жеке ерекшеліктерін, автор позициясын түсіндіре отырып, шығармаларды (немесе үзінділерін) орыс, қазақ және әлем әдебиетімен салғастыру;

			11.3.4 әдеби тақырып ашылуының толықтығы мен терең ашылуы, композициялық және стилистикалық бірлігі, тыңдаушы немесе оқырман назарын аудару құралдары және фактологиялық дұрыстығы бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (достар, сыныптастар) бағалау

бұйрығына 81-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
84-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) 10-11 (12)-сыныптарына арналған «Қазақ тілі және әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде емес)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәнінің оқу мақсаты – қазақ тілі мен әдебиетін кіріктіріп оқыту негізінде білім алушылардың тілдік дағдыларын жетілдіру, тіл нормаларын сақтап, еркін сөйлеу және сауатты жазу дағдыларын дамыту, мемлекеттік тілге құрметпен қарауын қалыптастыру.

3. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің негізгі міндеттері:

1) білім алушының мемлекеттік тілге деген құрмет сезімін қазақ халқының мәдениетімен танысу арқылы тәрбиелеу;

2) адамзаттық ойдағыдай кірігу үшін қазақ тілін мемлекеттік тіл ретінде оқыту;

3) қазақ тілі мен әдебиеті пәніне құндылық ретінде қарауды қалыптастыру;

4) коммуникативтік оқыту негізінде барлық сөйлеу әрекетінің түрлерін әлеуметтік ортада қолдану дағдыларын дамыту;

5) қазақ әдебиетінің стилистикалық және жанрлық ерекшеліктерін тану негізінде шығармашылық тұрғыда жұмыс істеу, сын тұрғысынан ойлау дағдыларын дамыту;

6) көпмәдени ортада лингвистикалық қажеттілікті іске асыруға дайын жеке тұлғаны тәрбиелеу;

7) білім деңгейі жоғары, ой-өрісі дамыған тұлғаны қалыптастыру.

8) ақпаратты іздеу, талдау және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

4. Жалпы орта білім беру деңгейіндегі «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәні бойынша білім алушылардың білім, білік және дағдыға қойылатын талаптары

Жалпы орта білім беру деңгейінде «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәні бойынша білім алушылардың білім, білік, дағдыларына қойылатын талаптар CEFR – шет тілін меңгеру деңгейін бағалаудың жалпыеуропалық жүйесіне (B2-C1 деңгейі) сәйкес айқындалған.

5. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогті дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

6. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша оқыту орыс тілінде жүргізілетін сыныптардағы оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

(қоғамдық-гуманитарлық бағыт)

1) 10-сыныпта аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағат.

(жаратылыстану-математикалық бағыт)

1) 10-сыныпта аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты құрайды.

7. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша оқыту ұйғыр, өзбек, тәжік тілінде жүргізілетін сыныптардағы оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

(қоғамдық-гуманитарлық бағыт)

1) 10-сыныпта аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағат.

(жаратылыстану-математикалық бағыт)

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді

(Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

8. Оқыту мақсаттары арқылы мұғалімдер сөйлеу қызметінің төрт дағдысын (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) қалыптастырады, сонымен қатар, оқушылардың жетістігін бағалайды және оқытудың келесі кезеңі туралы ақпарат береді.

9. Оқыту пәнінің мазмұнын 5 бөлім құрайды:

1) тыңдалым;
2) айтылым;
3) оқылым;
4) жазылым;
5) тілдік бағдар.

10. «Тыңдалым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) болжау;
2) назарын шоғырландырып тыңдау;
3) сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну;
4) көркем шығармаларды тыңдау;
5) негізгі ойды анықтау;
6) тыңдалым материалдары бойынша жауап беру.

11. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) мәтіндегі ақпаратты анықтау;
2) стильдік ерекшеліктерді анықтау;
3) көркем шығармаларды оқу;
4) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;
5) қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді оқу;
6) өзіндік көзқарасын білдіру және бағалау.

12. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) әртүрлі стильде мәтіндер құрастыру;
2) эссе жазу;
3) шығармашылық жазба жұмысы;
4) мәліметтерді жинақтау;
5) жинақы мәтін құрастыру;
6) орфография және пунктуация.

13. «Айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) сөздік қорының алуандығы;
2) сөз мәнері мен сөйлеу этикеті;
3) орфоэпиялық нормаларды сақтау;
4) мәтіннің негізгі аспектілерін анықтау және талқылау;
5) сенімді және еркін жауап беру;
6) визуалды материалдар арқылы тілді дамыту.

14. «Тілдік бағдар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) сөз таптары;
2) сөйлем.

15. 10-сыныпқа арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тыңдалған мәтіндегі негізгі ақпараттарды түртіп жазу, оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну, драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдай отырып, астарлы ойды анықтау, көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу;

2) айтылым: ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету, сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану, мәтіндегі абзацтардың, бөлімдердің орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау, пікірталастың «пікірталас-монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу, әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру;

3) оқылым: мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факт мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен байланысын анықтау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау, әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау, мәтін тақырыбына байланысты қосымша материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ қорытындылар жасау, мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау;

4) жазылым: публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, баспасөз парағы, тезис, интервью жазу, қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе), шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу, тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну, ғылыми-көпшілік және көркем мәтіндердегі негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін құрастыру, мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу;

5) тілдік бағдар: сөз таптары, тәуелдік жалғауды (оңаша және ортақ тәуелдеу) және көптік мәнді есімдер мен көптік жалғауларды ажырата танып дұрыс қолдану, сын есімнің жасалу жолдарын білу, сан есімнің жасалу жолдарын

білу, есімдіктердің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда есімше сөздерді стильдік қызметіне сай орынды қолдану, үстеудің жасалу жолы мен сөйлемдегі қызметін білу, шылаулардың сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану, сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану, құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу.

16. 11-сыныпқа арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу, тыңдалған мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды түртіп жазу және ақпараттарды жүйелеу, оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну, көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау, мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын, тыңдаушыға ықпал ету тәсілін талдай отырып, негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу;

2) айтылым: ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану, ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монолог пен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушылармен қарым-қатынас орнату, сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану, кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау, көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолданып, сенімді және еркін сөйлеу, әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау;

3) оқылым: мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау, ақпараттың оқырманға әсерін және автор позициясын талқылау, ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау, әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру, ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау, қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау, мәтінді негізгі мәселеге баға бере отырып, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу;

4) жазылым: ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, баспасөз парағы, тезис, үндеу жазу, қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша

өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе), шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу, тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация), кәсіби және публицистикалық бағыттағы мәтіндердегі басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру, мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу;

5) тілдік бағдар: сөз таптары, ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану, сын есім сөздердің синонимдік қатарын стильдік ерекшеліктеріне сәйкес қолдану, мәтін құрауда сан есімнің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану, есімдіктердің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану, мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап,оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану, үстеудің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай орынды қолдану, мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану, сөйлем, оқшау сөздердің қызметін білу, айқындауыш мүшелер (қосалқы, қосарлы, оңашаланған) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

17. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

18. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) тыңдалым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Болжау	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу
2. Назарын шоғырландырып тыңдау	10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу), жазбаға сүйеніп мәтін мазмұнын түсіндіру	11.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу) және берілген ақпараттарды жүйелеу

3. Сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну	10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну	11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
4. Көркем шығармаларды тыңдау	10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау
5. Негізгі ойды анықтау	10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдай отырып, астарлы ойды анықтау	11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын, тыңдаушыға ықпал ету тәсілін талдай отырып, негізгі ойды анықтау
6. Тыңдалым материалдары бойынша жауап беру	10.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу	11.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу

2) айтылым

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Сөздік қорының алуандығы	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану
2. Сөз мәнері мен сөйлеу этикеті	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті	11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды

	формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету	қолданып,тыңдаушылармен қарым-қатынас орнату
3. Орфоэпиялық нормаларды сақтау	10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	11.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4. Мәтіннің негізгі аспектілерін анықтау және талқылау	10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау, оған түсініктеме беру	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау
5. Сенімді және еркін жауап беру	10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас -монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу	11.2.5.1 көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолданып, сенімді және еркін сөйлеу
6. Визуалды материалдар арқылы тілді дамыту	10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру	11.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау

3) оқылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Мәтіндегі ақпаратты анықтау	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен байланысын анықтау	11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау, берілген ақпараттың оқырманға әсерін және автор позициясын талқылау
2. Стильдік ерекшеліктерді анықтау	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін

	білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау	білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау
3. Көркем шығармаларды оқу	10.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау	11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру
4. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау	11.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, аннотация, очерк, үндеу, дәріс, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау
5. Қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді оқу	10.3.5.1 мәтін тақырыбына байланысты қосымша материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ қорытындылар жасау	11.3.5.1 қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау
6. Өзіндік көзқарасын білдіру және бағалау	10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау	11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу

4) жазылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Әртүрлі стильде мәтіндер құрастыру	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, тезис, интервью жазу	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, аннотация, үндеу жазу
2. Эссе жазу	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып,	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын

	көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)	дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
3. Шығармашылық жазба жұмысы	10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу	11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарындакөркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу
4. Мәліметтерді жинақтау	10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)	11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация)
5. Жинақы мәтін құрастыру (компрессия)	10.4.5.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін (компрессия) құрастыру	11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
6. Орфография және пунктуация	10.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу	11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

5) тілдік бағдар:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Сөз таптары	10.5.1.1 тәуелдік жалғауды (оңаша және ортақ тәуелдеу) және көптік мәнді есімдер мен көптік жалғауларды ажырата танып, дұрыс қолдану	11.5.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану

	10.5.1.2 сын есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.2 сын есім сөздердің синонимдік қатарын стильдік ерекшеліктеріне сәйкес қолдану
	10.5.1.3 сан есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.3 мәтін құрауда сан есімнің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану
	10.5.1.4 есімдіктердің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.4 мәтін құрауда есімдіктердің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану
	10.5.1.5 мәтін құрауда есімше сөздерді стильдік қызметіне сай орынды қолдану	11.5.1.5 мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап,оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану
	10.5.1.6 үстеудің жасалу жолы мен сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.6 мәтін құрауда үстеудің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай орынды қолдану
	10.5.1.7 шылаулардың сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.7 мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану
2. Сөйлем	10.5.2.1 мәтін құрауда сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану	11.5.2.1 оқшау сөздердің қызметін білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану	11.5.2.2 айқындауыш мүшелелер (қосалқы, қосарлы, оңашаланған) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану

19. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлім ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады. Ұзақ мерзімді жоспар бөлім аясында оқуға ұсынылатын оқу мазмұнын айқындайды.

20. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) 10-11 сыныптарына арналған «Қазақ тілі және әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту қазақ тілінде емес) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) 10-11-

сыныптарына арналған «Қазақ тілі және әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту қазақ тілінде емес) іске асыру жөніндегі жоспары (оқыту қазақ тілінде емес)

1) 10-сынып:

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуникативтік дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Еңбек нарығы және сұраныс	Балғабек Қыдырбекұлы «Теміржолшы»	Тыңдалым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету; 10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 10.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы

			өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала жазу; 10.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
		Тілдік бағдар	10.5.1.1 тәуелдік жалғауды (оңаша және ортақ тәуелдеу) дұрыс қолдану
Отандық өнеркәсіп өнімі	Ғабиден Мұстафин «Қарағанды» романынан үзінді	Тыңдалым	10.1.4.1 прозалық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау; 10.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық

			стильдегі мәтіндердің (интервью) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен байланысын анықтау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, интервью жазу; 10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	10.5.1.1 көптік мәнді есімдер мен көптік жалғауларды ажырата танып, дұрыс қолдану
Қазақ киносы мен театрының қазіргі келбеті	Дулат Исабеков «Әпке» драмасы	Тыңдалым	10.1.4.1 драмалық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау; 10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдай отырып, астарлы ойды анықтау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау,

			сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету; 10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (эссе) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау; 10.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі); 10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	10.5.1.2. сын есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану
2-тоқсан			
Ұлттық экологиялық мәдениет	Қадыр Мырзалиев «Аралым» өлеңі	Тыңдалым	10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу), жазбаға сүйеніп мәтін мазмұнын түсіндіру;

			10.1.4.1 поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету; 10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас-монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (тезис) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 10.3.5.1 мәтін тақырыбына байланысты қосымша материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ қорытындылар жасау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, тезис жазу; 10.4.6.1 сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	10.5.1.3 сан есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану

Мұхит – тіршілік мекені	Әбдіжәміл Нұрпейсов «Қан мен тер»	Тыңдалым	10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу), жазбаға сүйеніп мәтін мазмұнын түсіндіру; 10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 10.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік

			құралдарды орынды қолданып, баспасөз парағын жазу; 10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе)
		Тілдік бағдар	10.5.1.4 есімдіктердің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану
Ұлттық таным және мерекелер	Жүсіпбек Аймауытов «Әнші» әңгімесі	Тыңдалым	10.1.4.1 прозалық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау; 10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдай отырып, астарлы ойды анықтау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету; 10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, интервью) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік

			құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау; 10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен байланысын анықтау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, интервью жазу; 10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	10.5.1.5 мәтін құрауда есімше сөздерді стильдік қызметіне сай орынды қолдану
3-тоқсан			
Сауда мен көмек: екі жақты келісімді сауда	ЫБырай Алтынсарин «Дүние қалай етсең табылады?»	Тыңдалым	10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну; 10.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен

			байланысын анықтау, оған түсініктеме беру; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (аргументативті эссе); 10.4.5.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін (компрессия) құрастыру
		Тілдік бағдар	10.5.1.6 үстеудің жасалу жолы мен сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану
Бұқаралық ақпарат құралдарын дағы гендерлік бейне	Жанболат Ауыпбаев «Ашылмаған аралдар» кітабынан «Диктор»	Тыңдалым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді

	деректі әңгімесі		талдай отырып, астарлы ойды анықтау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету; 10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен байланысын анықтау; 10.3.5.1 мәтін тақырыбына байланысты қосымша материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ қорытындылар жасау
		Жазылым	10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу; 10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі)
		Тілдік бағдар	10.5.1.7 шылаулардың сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану

Жер планетасын дағы қауіпті қалдықтар	Думан Рамазан «Соңғы дем» әңгімесі, Қайнар Олжай «Жер мен аспан арасындағы дастан» кітабы	Тыңдалым	10.1.4.1 прозалық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау; 10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу), жазбаға сүйеніп мәтін мазмұнын түсіндіру
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау, оған түсініктеме беру
		Оқылым	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, тезис) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау; 10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды

			қолданып, шағын мақала жазу; 10.4.5.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін (компрессия) құрастыру
		Тілдік бағдар	10.5.2.1 мәтін құрауда сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану
Әлеуметтік теңсіздік: адам құқықтары және көмек	Ұлықбек Есдәулет «Қара пима» поэмасы	Тыңдалым	10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну; 10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдай отырып, астарлы ойды анықтау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету; 10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас-монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату, мәтін

			идеясымен байланысын анықтау; 10.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	10.5.2.1 мәтін құрауда сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану
4-тоқсан			
Жастардың денсаулығы - қоғам байлығы	Бердібек Соқпақбаев «Он алты жасар чемпион» әңгімесі	Тыңдалым	10.1.4.1 прозалық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау; 10.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден

			күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау, оған түсініктеме беру
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Цифрлық технологияны	Мұхтар Шаханов	Тыңдалым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз

пайдаланудағы теңсіздік	«Өркениеттің адасуы» романынан үзінді «Компьютер басты жарты адамдар»		біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас-монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру
		Оқылым	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен байланысын анықтау; 10.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр

			тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Қоғам және заң	Ермек Өтетілеуұлы «Ата Заң», Шешендік сөздер	Тыңдалым	10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау; 10.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау, оған түсініктеме беру
		Оқылым	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, интервью,баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау;

			10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау
		Жазылым	10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу; 10.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану

2) 11-сынып:

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуникативтік дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Қазіргі қоғамдағы әлеуметтік теңсіздік	Ерболат Әбікенұлы «Пәтер іздеп жүр едік» әңгімесі	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық

			көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау; 11.2.5.1 көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолданып, сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтікқоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала жазу; 11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
		Тілдік бағдар	11.5.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану
Экология. Мұнай және атомдық индустрия	Гауһар Сейітжан «Қара алтыны халқымның ...»	Тыңдалым	11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар

			аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну; 11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын, тыңдаушыға ықпал ету тәсілін талдай отырып, негізгі ойды анықтау
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік

			құралдарды орынды қолданып, аннотация жазу; 11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі); 11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	11.5.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану
Тіл. Өнер. Әдебиет	Ілияс Жансүгіров «Күй» поэмасы	Тыңдалым	11.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу) және берілген ақпараттарды жүйелеу; 11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп,

			монологпен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушылармен қарым-қатынас орнату
		Оқылым	11.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (дәріс) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу; 11.4.6.1 мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	11.5.1.2 сын есім сөздердің синонимдік қатарын стильдік ерекшеліктеріне сәйкес қолдану
2-тоқсан			
Қоғамдағы жұмыссыздық мәселесі	Ыбырай Алтынсарин «Атымтай жомарт»	Тыңдалым	11.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу) және берілген ақпараттарды жүйелеу; 11.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын

			логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу
		Айтылым	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау; 11.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, үндеу жазу; 11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру

			(тірек-схема, менталды карта, презентация); 11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе)
		Тілдік бағдар	11.5.1.3 мәтін құрауда сан есімнің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану
Тәуелсіз еліміздің өткені мен келешегі	Темірхан Медетбек «Тәуелсізбін» өлеңі	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау; 11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын, тыңдаушыға ықпал ету тәсілін талдай отырып, негізгі ойды анықтау
		Айтылым	11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушылармен қарым-қатынас орнату; 11.2.5.1 көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолданып, сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала,

			аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау, берілген ақпараттың оқырманға әсерін және автор позициясын талқылау
		Жазылым	11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу; 11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
		Тілдік бағдар	11.5.1.4 мәтін құрауда есімдіктердің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану
Ұлттық театр – өнер ордасы	Сәбит Оразбай «Өмірдің өзі театр» әңгімесі	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер

			мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 11.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.5.1 қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау
		Жазылым	11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу; 11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, баспасөз парағын жазу
		Тілдік бағдар	11.5.1.5 мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап, оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану
3-тоқсан			

Туризм: экотуризм	Сәкен Сейфуллин «Көкшетау» поэмасы, Ілияс Жансүгіров «Жетісу суреттері» өлеңі	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау; 11.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау
		Оқылым	11.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, аннотация, үндеу) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау; 11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау, берілген ақпараттың оқырманға

			әсерін және автор позициясын талқылау
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, үндеу жазу; 11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (аргументативті эссе)
		Тілдік бағдар	11.5.1.5 мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап,оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану
Әлемдегі ерлер мен әйелдердің құқықтары мен теңдігі	Мұхтар Әуезов «Абай жолы» романы 1,2-кітабы	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану; 11.2.5.1 көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолданып, сенімді және еркін сөйлеу

		Оқылым	11.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру
		Жазылым	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
		Тілдік бағдар	11.5.1.6 мәтін құрауда үстеудің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай орынды қолдану
Жастар мәселесінің түйіткілдері	Мұхтар Әуезов «Абай жолы» романы 3,4-кітабы	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау; 11.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі

			дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушылармен қарым-қатынас орнату
		Оқылым	11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау, берілген ақпараттың оқырманға әсерін және автор позициясын талқылау; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе); 11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру

			(тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	11.5.1.7 мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану
Жаһандық мәселелер: көші-қон саясаты	Қабдеш Жұмаділов «Қаздар қайтып барады»	Тыңдалым	11.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу) және берілген ақпараттарды жүйелеу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау; 11.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
		Оқылым	11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру; 11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау, берілген

			ақпараттың оқырманға әсерін және автор позициясын талқылау
		Жазылым	11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру; 11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	11.5.1.7 мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану
4-тоқсан			
Толеранттылық – ел бірлігі	Сайын Мұратбеков «Телі өскен ұл» повесі	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау; 11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын, тыңдаушыға ықпал ету тәсілін талдай отырып, негізгі ойды анықтау
		Айтылым	11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті

			формаларын орынды қолданып, тыңдаушылармен қарым-қатынас орнату; 11.2.5.1 көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолданып, сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.5.1 қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, баспасөз парағын жазу; 11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	11.5.2.1 оқшау сөздердің қызметін білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Ұлт мұраты - ұлттық қауіпсіздік	Несіпбек Айтұлы «Ту» поэмасы	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу;

			11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегісөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау
		Оқылым	11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты

			лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
		Тілдік бағдар	11.5.2.1 оқшау сөздердің қызметін білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Бос уақыт – қоғам дамуының көрсеткіші	Мұқағали Мақатаев «Сағатым қайда, сағатым?» өлеңі	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 11.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау, берілген ақпараттың оқырманға әсерін және автор позициясын талқылау; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік

			көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация); 11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	11.5.2.2 айқындауыш мүшелелер (қосалқы, қосарлы, оңашаланған) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану

3-тарау. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

1-параграф. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

21. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша оқыту орыс тілінде жүргізілетін сыныптардағы оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

(қоғамдық-гуманитарлық бағыт)

1) 10-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат.

(жаратылыстану-математикалық бағыт)

1) 10-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

22. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша оқыту ұйғыр, өзбек, тәжік тілінде жүргізілетін сыныптардағы оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

(қоғамдық-гуманитарлық бағыт)

1) 10-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат.

(жаратылыстану-математикалық бағыт)

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

23. Оқыту мақсаттары арқылы мұғалімдер сөйлеу қызметінің төрт дағдысын (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) қалыптастырады, сонымен қатар, оқушылардың жетістігін бағалайды және оқытудың келесі кезеңі туралы ақпарат береді.

24. Оқыту пәнінің мазмұнын 5 бөлім құрайды:

1) тыңдалым;

2) айтылым;

3) оқылым;

4) жазылым;

5) тілдік бағдар.

25. «Тыңдалым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) болжау;

2) назарын шоғырландырып тыңдау;

3) сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну;

4) көркем шығармаларды тыңдау;

5) негізгі ойды анықтау;

6) тыңдалым материалдары бойынша жауап беру.

26. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) мәтіндегі ақпаратты анықтау;

2) стильдік ерекшеліктерді анықтау;

3) көркем шығармаларды оқу;

4) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;

5) қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді оқу;

6) өзіндік көзқарасын білдіру және бағалау.

27. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) әртүрлі стильде мәтіндер құрастыру;
2) эссе жазу;
3) шығармашылық жазба жұмысы;
4) мәліметтерді жинақтау;
5) жинақы мәтін құрастыру;
6) орфография және пунктуация.
28. «Айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) сөздік қорының алуандығы;
2) сөз мәнері мен сөйлеу этикеті;
3) орфоэпиялық нормаларды сақтау;
4) мәтіннің негізгі аспектілерін анықтау және талқылау;
5) сенімді және еркін жауап беру;
6) визуалды материалдар арқылы тілді дамыту.
29. «Тілдік бағдар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) сөз таптары;
2) сөйлем.
30. 10-сыныпқа арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тыңдалған мәтіндегі негізгі ақпараттарды түртіп жазу, оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну, драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдай отырып, астарлы ойды анықтау, мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу;

2) айтылым: ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану, мәтіндегі абзацтардың, бөлімдердің орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау, пікірталастың «пікірталас-монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу, әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру;

3) оқылым: мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факт мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен байланысын анықтау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау, әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, тезис, интервью) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау, мәтін тақырыбына байланысты қосымша материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ қорытындылар жасау, мәтін мазмұнындағы

деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау;

4) жазылым: публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, баспасөз парағы, тезис, интервью жазу, қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу, шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен тиімді қолданып жазу, тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну, ғылыми-көпшілік және көркем мәтіндердегі негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін құрастыру, мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу;

5) тілдік бағдар: сөз таптары, тәуелдік жалғауды (оңаша және ортақ тәуелдеу) және көптік мәнді есімдер мен көптік жалғауларды ажырата танып дұрыс қолдану, сын есімнің жасалу жолдарын білу, сан есімнің жасалу жолдарын білу, есімдіктердің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда есімше сөздерді стильдік қызметіне сай орынды қолдану, үстеудің жасалу жолы мен сөйлемдегі қызметін білу, шылаулардың сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану, сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану, құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу.

31. 11-сыныпқа арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу, тыңдалған мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды түртіп жазу және ақпараттарды жүйелеу, оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегісөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну, көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау, мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын, негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу;

2) айтылым: ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану, ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монолог пен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушылармен қарым-қатынас орнату, сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану, кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау, көпшілік алдында сенімді және еркін сөйлеу, әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау;

3) оқылым: мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, анықтау, ақпараттың оқырманға әсерін және автор позициясын талқылау, ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация,) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау, әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру, ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, аннотация, үндеу) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау, қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау, мәтінді негізгі мәселеге баға бере отырып, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу;

4) жазылым: ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, өз ойын дәлелдеп эссе жазу, шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу, тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация), кәсіби және публицистикалық бағыттағы мәтіндердегі басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру, мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу;

5) тілдік бағдар: сөз таптары, ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану, сын есім сөздердің синонимдік қатарын стильдік ерекшеліктеріне сәйкес қолдану, мәтін құрауда сан есімнің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану, есімдіктердің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану, мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап,оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану, үстеудің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай орынды қолдану, мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану, сөйлем, оқшау сөздердің қызметін білу, айқындауыш мүшелер (қосалқы, қосарлы, оңашаланған) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

32. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

33. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) тыңдалым

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Болжау	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу
2. Назарын шоғырландырып тыңдау	10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу)	11.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды ақпараттарды жүйелеу
3. Сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну	10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну	11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
4. Көркем шығармаларды тыңдау	10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген мәселені айқындау	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, сипаттама жасау
5. Негізгі ойды анықтау	10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдау	11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын талдай отырып, негізгі ойды анықтау
6. Тыңдалым материалдары бойынша жауап беру	10.1.6.1 мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу	11.1.6.1 әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу

2) айтылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Сөздік қорының алуандығы	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау

	күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау	
2. Сөз мәнері мен сөйлеу этикеті	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау	11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану
3. Орфоэпиялық нормаларды сақтау	10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	11.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4. Мәтіннің негізгі аспектілерін анықтау және талқылау	10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау
5. Сенімді және еркін жауап беру	10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас-монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу	11.2.5.1 көпшілік алдында сенімді және еркін сөйлеу
6. Визуалды материалдар арқылы тілді дамыту	10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру,	11.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау

3) оқылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Мәтіндегі ақпаратты анықтау	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату	11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты анықтау
2. Стильдік ерекшеліктерді анықтау	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс,

	парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу	баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу
3. Көркем шығармаларды оқу	10.3.3.1 әдеби шығарманың кейіпкерлерін шынайы өмірмен салыстырып бағалау	11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру
4. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, тезис, интервью) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау	11.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, аннотация, очерк, үндеу, дәріс, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау
5. Қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді оқу	10.3.5.1 мәтін тақырыбына байланысты қосымша материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ қорытындылар жасау	11.3.5.1 қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау
6. Өзіндік көзқарасын білдіру және бағалау	10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру	11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу

4) жазылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Әртүрлі стильде мәтіндер құрастыру	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, тезис, интервью жазу	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, аннотация, үндеу жазу
2. Эссе жазу	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, өз ойын дәлелдеп эссе жазу	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу

3. Шығармашылық жазба жұмысы	10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдарды қолданып жазу	11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдарын тиімді қолданып жазу
4. Мәліметтерді жинақтау	10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)	11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация)
5. Жинақы мәтін құрастыру (компрессия)	10.4.5.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін (компрессия) құрастыру	11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
6. Орфография және пунктуация	10.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу	11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

5) тілдік бағдар:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Сөз таптары	10.5.1.1 тәуелдік жалғауды (оңаша және ортақ тәуелдеу) және көптік мәнді есімдер мен көптік жалғауларды ажырата танып, дұрыс қолдану	11.5.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану
	10.5.1.2 сын есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.2 сын есім сөздердің синонимдік қатарын стильдік ерекшеліктеріне сәйкес қолдану
	10.5.1.3 сан есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.3 мәтін құрауда сан есімнің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану

	10.5.1.4 есімдіктердің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.4 мәтін құрауда есімдіктердің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану
	10.5.1.5 мәтін құрауда есімше сөздерді стильдік қызметіне сай орынды қолдану	11.5.1.5 мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап,оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану
	10.5.1.6 үстеудің жасалу жолы мен сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.6 мәтін құрауда үстеудің мағынанылқ түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай орынды қолдану
	10.5.1.7 шылаулардың сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.7 мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану
2. Сөйлем	10.5.2.1 мәтін құрауда сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану	11.5.2.1 оқшау сөздердің қызметін білу,жазба жұмыстарында орынды қолдану
	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану	11.5.2.2 айқындауыш мүшелелер (қосалқы, қосарлы, оңашаланған) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану

34. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі және әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту қазақ тілінде емес) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар бойынша жүзеге асырылады (гимназия/лицей сыныптарына арналған).

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі және әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту қазақ тілінде емес) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

1) 10-сынып (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуникативтік дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			

Еңбек нарығы және сұраныс	Балғабек Қыдырбекұлы «Теміржолшы»	Тыңдалым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау; 10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау; 10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу; 10.3.3.1 әдеби шығарманың кейіпкерлерін шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала жазу, баспасөз парағы, тезис, интервью жазу; 10.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	10.5.1.1 тәуелдік жалғауды (оңаша және ортақ тәуелдеу) және көптік мәнді есімдер мен көптік жалғауларды ажырата танып, дұрыс қолдану

Отандық өнеркәсіп өнімі	Ғабиден Мұстафин «Қарағанды» романынан үзінді	Тыңдалым	10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген мәселені айқындау; 10.1.6.1 мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу; 10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, тезис, интервью жазу; 10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	10.5.1.1 тәуелдік жалғауды (оңаша және ортақ тәуелдеу) және көптік мәнді есімдер мен көптік жалғауларды ажырата танып, дұрыс қолдану

Қазақ киносы мен театрының қазіргі келбеті	Дулат Исабеков «Әпке» драмасы	Тыңдалым	10.1.4.1 драмалық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген мәселені айқындау; 10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау; 10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, тезис, интервью) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау; 10.3.3.1 әдеби шығарманың кейіпкерлерін шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдарды қолданып жазу
		Тілдік бағдар	10.5.1.2. сын есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану
2-тоқсан			
Ұлттық экологиялық мәдениет	Қадыр Мырзалиев «Аралым» өлеңі	Тыңдалым	10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу);

			10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген мәселені айқындау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау; 10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас-монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу; 10.3.5.1 мәтін тақырыбына байланысты қосымша материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ қорытындылар жасау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, тезис, интервью жазу; 10.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	10.5.1.3 сан есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану
Мұхит – тіршілік мекені	Әбдіжәміл Нұрпейсов «Қан мен тер»	Тыңдалым	10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу);

			10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу; 10.3.3.1 әдеби шығарманың кейіпкерлерін шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, тезис, интервью жазу; 10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, өз ойын дәлелдеп эссе жазу
		Тілдік бағдар	10.5.1.4 есімдіктердің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану
Ұлттық таным және мерекелер	Жүсіпбек Аймауытов «Әнші» әңгімесі	Тыңдалым	10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген мәселені айқындау; 10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын)

			негіздейтін аргументтерді талдау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау; 10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, тезис, интервью) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау; 10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, тезис, интервью жазу; 10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдарды қолданып жазу
		Тілдік бағдар	10.5.1.5 мәтін құрауда есімше сөздерді стильдік қызметіне сай орынды қолдану
3-тоқсан			
Сауда мен көмек: екі жақты келісімді сауда	ЫБырай Алтынсарин «Дүние қалай етсең табылады?»	Тыңдалым	10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну;

			10.1.6.1 мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу; 10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 10.4.5.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін (компрессия) құрастыру
		Тілдік бағдар	10.5.1.6 үстеудің жасалу жолы мен сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану
Бұқаралық ақпарат құралдарындағы гендерлік бейне	Жанболат Ауыпбаев «Ашылмаған аралдар» кітабынан «Диктор» деректі әңгімесі	Тыңдалым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау; 10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге

			сүйеніп, монолог және диалог құрау; 10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату; 10.3.5.1 мәтін тақырыбына байланысты қосымша материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ қорытындылар жасау
		Жазылым	10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдарды қолданып жазу; 10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, өз ойын дәлелдеп эссе жазу
		Тілдік бағдар	10.5.1.7 шылаулардың сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану
Жер планетасындағы қауіпті қалдықтар	Думан Рамазан «Соңғы дем» әңгімесі, Қайнар Олжай «Жер мен аспан арасындағы дастан» кітабы	Тыңдалым	10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген мәселені айқындау; 10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу)
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау; 10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау

		Оқылым	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, тезис, интервью) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау; 10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, тезис, интервью жазу; 10.4.5.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін (компрессия) құрастыру
		Тілдік бағдар	10.5.2.1 мәтін құрауда сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану
Әлеуметтік теңсіздік: адам құқықтары және көмек	Ұлықбек Есдәулет «Қара пима» поэмасы	Тыңдалым	10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну; 10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау; 10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас-монолог»,

			«пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату; 10.3.3.1 әдеби шығарманың кейіпкерлерін шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	10.5.2.1 мәтін құрауда сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану
4-тоқсан			
Жастардың денсаулығы - қоғам байлығы	Бердібек Соқпақбаев «Он алты жасар чемпион» әңгімесі	Тыңдалым	10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген мәселені айқындау; 10.1.6.1 мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау; 10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі

			мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу; 10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдарды қолданып жазу
		Тілдік бағдар	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Сандық технологияны пайдаланудағы теңсіздік	Мұхтар Шаханов «Өркениеттің адасуы» романынан үзінді «Компьютер басты жарты адамдар»	Тыңдалым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау; 10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас-монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру
		Оқылым	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату; 10.3.3.1 әдеби шығарманың кейіпкерлерін шынайы өмірмен салыстырып бағалау

		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Қоғам және заң	Ермек Өтетілеуұлы «Ата Заң», Шешендік сөздер	Тыңдалым	10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген мәселені айқындау; 10.1.6.1 мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау; 10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау
		Оқылым	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, тезис, интервью,баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау; 10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау

		Жазылым	10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдарды қолданып жазу; 10.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану

2) 11-сынып (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуникативтік дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Қазіргі қоғамдағы әлеуметтік теңсіздік	Ерболат Әбікенұлы «Пәтер іздеп жүр едік» әңгімесі	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегісөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау; 11.2.5.1 көпшілік алдында сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен

			рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, аннотация, үндеу жазу; 11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	11.5.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану
Экология. Мұнай және атомдық индустрия	Гауһар Сейітжан «Қара алтыны халқымның ...»	Тыңдалым	11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну; 11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын талдай отырып, негізгі ойды анықтау
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау; 11.2.4.1 кәсіби бағыттағы мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі

			мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, аннотация, үндеу жазу; 11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	11.5.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану
Тіл. Өнер. Әдебиет	Ілияс Жансүгіров «Күй» поэмасы	Тыңдалым	11.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды ақпараттарды жүйелеу; 11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, сипаттама жасау
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен

			терминдердің жасалу жолын анықтау; 11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану
		Оқылым	11.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, аннотация, очерк, үндеу, дәріс, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарындакөркемдегіш құралдарын тиімді қолданып жазу; 11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	11.5.1.2 сын есім сөздердің синонимдік қатарын стильдік ерекшеліктеріне сәйкес қолдану
2-тоқсан			
Қоғамдағы жұмыссыздық мәселесі	ЫбырайАлтынсарин «Атымтай жомарт»	Тыңдалым	11.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды ақпараттарды жүйелеу; 11.1.6.1 әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу
		Айтылым	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау; 11.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі

			(кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, үндеу жазу; 11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация); 11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу
		Тілдік бағдар	11.5.1.3 мәтін құрауда сан есімнің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану
Тәуелсіз еліміздің өткені мен келешегі	Темірхан Медетбек «Тәуелсізбін» өлеңі	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, сипаттама жасау; 11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын талдай отырып, негізгі ойды анықтау

		Айтылым	11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану; 11.2.5.1 көпшілік алдында сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты анықтау
		Жазылым	11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарындакөркемдегіш құралдарын тиімді қолданып жазу; 11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
		Тілдік бағдар	11.5.1.4 мәтін құрауда есімдіктердің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану
Ұлттық театр – өнер ордасы	Сәбит Оразбай «Өмірдің өзі театр» әңгімесі	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, сипаттама жасау
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау;

			11.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.5.1 қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау
		Жазылым	11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарындакөркемдегіш құралдарын тиімді қолданып жазу; 11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, баспасөз парағын жазу
		Тілдік бағдар	11.5.1.5 мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап, оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану
3-тоқсан			
Туризм: экотуризм	Сәкен Сейфуллин «Көкшетау» поэмасы, Ілияс Жансүгіров «Жетісу суреттері» өлеңі	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, сипаттама жасау; 11.1.6.1 әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу

		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау; 11.2.4.1 кәсіби бағыттағы мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау
		Оқылым	11.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, аннотация, үндеу) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау; 11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты анықтау
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, үндеу жазу; 11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу
		Тілдік бағдар	11.5.1.5 мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап,оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану
Әлемдегі ерлер мен әйелдердің құқықтары мен теңдігі	Мұхтар Әуезов «Абай жолы» романы 1, 2-кітабы	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен

			термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану; 11.2.5.1 көпшілік алдында сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	11.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру
		Жазылым	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
		Тілдік бағдар	11.5.1.6 мәтін құрауда үстеудің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай орынды қолдану
Жастар мәселесінің түйіткілдері	Мұхтар Әуезов «Абай жолы» романы 3, 4-кітабы	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, сипаттама жасау; 11.1.6.1 әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық

			дұрыс, аргументті және айқын жеткізу
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау; 11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану
		Оқылым	11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты анықтау; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	11.5.1.7 мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану
Жаһандық мәселелер: көші-қон саясаты	Қабдеш Жұмаділов «Қаздар қайтып барады»	Тыңдалым	11.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды ақпараттарды жүйелеу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды,

			сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау; 11.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау
		Оқылым	11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру; 11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты анықтау
		Жазылым	11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру; 11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	11.5.1.7 мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану
4-тоқсан			
Толеранттылық – ел бірлігі	Сайын Мұратбеков «Телі өскен ұл» повесі	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау; 11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын талдай отырып, негізгі ойды анықтау
		Айтылым	11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану;

			11.2.5.1 көпшілік алдында сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.5.1 қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, баспасөз парағын жазу; 11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарындакөркемдегіш құралдарын тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	11.5.2.1 оқшау сөздердің қызметін білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Ұлт мұраты - ұлттық қауіпсіздік	Несіпбек Айтұлы «Ту» поэмасы	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау; 11.2.4.1 кәсіби бағыттағы мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды,

			сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау
		Оқылым	11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
		Тілдік бағдар	11.5.2.1 оқшау сөздердің қызметін білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Бос уақыт – қоғам дамуының көрсеткіші	Мұқағали Мақатаев «Сағатым қайда, сағатым?» өлеңі	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, сипаттама жасау
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау; 11.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану

		Оқылым	11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты анықтау; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация); 11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	11.5.2.2 айқындауыш мүшелелер (қосалқы, қосарлы, оңашаланған) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану

4-параграф. Лексика-грамматикалық минимум

10-сыныпқа арналған лексикалық минимум

I тоқсан – 68 сөз				
Еңбек нарығы және сұраныс. Балғабек Қыдырбекұлы «Теміржолшы»				
№	№	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік
1.	1	уақытша	үс	698
2.	2	бағам	зт	87
3.	3	біліктілік	зт	1808
4.	4	жалақы	зт	434
5.	5	қала	ет	3456
6.	6	келісімшарт	зт	590

7.	7	нарық	зт	2166
8.	8	несие	зт	837
9.	9	жайлы	шл	1225
10.	10	салық	зт	1616
11.	11	кәсіподақ	зт	256
12.	12	серіктестік	зт	296
13.	13	өндірістік	сн	447
14.	14	тәртіп	зт	4144
15.	15	сыйақы	зт	188
16.	16	тез	үс	1978
17.	17	жанама	сн	169
18.	18	жарамды	сн	170
19.	19	көтерме	сн	12
20.	20	қысқамерзімді	сн	6
21.	21	пысық	сн	85
22.	22	үстеме	сн	59
23.	23	айырбаста	ет	156
24.	24	саудалас	ет	13
Отандық өнеркәсіп. Ғабиден Мұстафин «Қарағанды» романынан үзінді				
25.	1	бөлшек	зт	834
26.	2	кәсіпорын	зт	2805
27.	3	серпін	зт	162
28.	4	өнеркәсіп	зт	1420
29.	5	кеден	зт	178
30.	6	жекеменшік	зт	200
31.	7	одақ	зт	1858
32.	8	қосалқы	сн	10
33.	9	отандық	сн	480
34.	10	жабдықта	ет	239
35.	11	күшейт	ет	260
36.	12	құрастыр	ет	1236
37.	13	өндіріл	ет	24
38.	14	ілгері	үс	30
39.	15	кеңейт	ет	706

40.	16	тігіншілік	зт	12
41.	17	тұс	зт	1830
42.	18	бәсекелестік	зт	491
43.	19	барабар	сн	40
44.	20	әртараптандыру	зт	71
Қазақ киносы мен театрының қазіргі келбеті. Дулат Исабеков «Әпке» драмасы				
45.	1	жетекші	зт	1057
46.	2	бойынша	шл	12861
47.	3	қаламгер	зт	352
48.	4	аудармашы	зт	225
49.	5	орда	зт	934
50.	6	өнертанушы	зт	22
51.	7	сыншы	зт	253
52.	8	деректі	сн	202
53.	9	қолтаңба	зт	142
54.	10	тұсаукесер	зт	121
55.	11	үгіт-насихат	зт	62
56.	12	шабыт	зт	180
57.	13	астарлы	сн	21
58.	14	тарихи-рухани	сн	6
59.	15	көкейкесті	сн	114
60.	16	түсірілім	зт	37
61.	17	шығармашылық	зт	1720
62.	18	әсерлен	ет	7
63.	19	сомда	ет	164
64.	20	сүйсін	ет	149
65.	21	түй	ет	593
66.	22	ғылыми-көпшілік	сн	73
67.	23	қазы	зт	302
68.	24	ойландыр	зт	3
II тоқсан – 52 сөз				
Ұлттық экологиялық мәдениет. Қадыр Мырзалиев «Аралым» өлеңі				
69.	1	ғалам	зт	269

70.	2	арт	ет	925
71.	3	жер-ана	зт	35
72.	4	зардап	зт	299
73.	5	қуаңшылық	зт	50
74.	6	өзгеріс	зт	2082
75.	7	өкілеттік	зт	317
76.	8	өркениет	зт	444
77.	9	экожүйе	зт	23
78.	10	жойқын	сн	101
79.	11	мұздақ	зт	8
80.	12	жігерлендір	ет	20
81.	13	өрші	ет	167
82.	14	нұқсан	зт	204
83.	15	тапшылық	зт	137
Мұхит – тіршілік мекені. Әбдіжамал Нұрпейсов «Қан мен тер»				
84.	1	бұғаз	зт	63
85.	2	балдыр	зт	72
86.	3	игілік	зт	365
87.	4	құрлық	зт	325
88.	5	мүйіс	зт	60
89.	6	ғаламат	сн	80
90.	7	себеп-салдар	зт	47
91.е	8	сүңгі	ет	227
92.	9	шығанақ	зт	100
93.	10	айдын	зт	95
94.	11	қырыл	ет	217
95.	12	оқшаула	ет	76
96.	13	гауһар	зт	287
97.	14	бат	ет	597
98.	15	уылдырық	зт	30
99.	16	қайшылық	зт	350
Ұлттық таным және мерекелер. Жүсіпбек Аймауытов «Әнші» әңгімесі				
100.	1	ағым	зт	634
101.	2	азап	зт	510

102.	3	айт	зт	63
103.	4	ғибадатхана	зт	60
104.	5	күнә	зт	293
105.	6	қажылық	зт	39
106.	7	құдірет	зт	353
107.	8	құлшылық	зт	77
108.	9	мешіт	зт	326
109.	10	құрбандық	зт	154
110.	11	сабыр	зт	377
111.	12	төзім	зт	184
112.	13	шіркеу	зт	250
113.	14	от	зт	1527
114.	15	мүшкіл	сн	57
115.	16	тылсым	зт	80
116.	17	өкін	ет	303
117.	18	сен	ет	2006
118.	19	табын	ет	364
119.	20	ұстан	ет	506
120.	21	ұсын	ет	3260
ІІІ тоқсан – 76 сөз				
Сауда мен көмек: екіжақты келісімді сауда. Ыбырай Алтынсарин «Дүние қалай етсең табылады?»				
121.	1	әріптес	зт	707
122.	2	басымдық	зт	403
123.	3	бедел	зт	726
124.	4	делдал	зт	62
125.	5	қожалық	зт	263
126.	6	өтемақы	зт	147
127.	7	екіжақты	сн	110
128.	8	мәміле	зт	149
129.	9	әлі	үс	3087
130.	10	ақшалай	үс	116
131.	11	бөгде	сн	297
132.	12	көпсалалы	сн	18

133.	13	үшін	шл	22598
134.	14	кіріс	зт	596
135.	15	барлық	ес	8146
136.	16	қаржылай	үс	28
137.	17	көмек	зт	3322
138.	18	тарап	зт	2228
139.	19	толыққанды	сн	1825
140.	20	берешек	зт	88
Бұқаралық ақпарат құралдарындағы гендерлік бейне. Жанболат Ауыпбаев «Ашылмаған аралдар» кітабынан «Диктор» әңгімесі				
141.	1	әлеует	зт	660
142.	2	хабарлама	зт	437
143.	3	бөлініс	зт	86
144.	4	бейне	зт	1647
145.	5	зорлық-зомбылық	зт	104
146.	6	хабар	зт	1676
147.	7	теңдік	зт	330
148.	8	байыпты	сн	33
149.	9	жеткілікті	сн	458
150.	10	тән	сн	1622
151.	11	дамушы	сн	329
152.	12	екіталай	үс	76
153.	13	шамамен	үс	697
154.	14	екіұшты	сн	30
155.	15	бұқаралық	сн	168
156.	16	шиеленіс	зт	171
157.	17	ізгілендір	ет	28
158.	18	тапта	ет	291
159.	19	бері	шл	1169
Жер планетасындағы қауіпті қалдықтар. Думан Рамазан «Соңғы дем», Қайнар Олжай «Жер мен аспан»				
160.	1	айыппұл	зт	183
161.	2	қауіпсіздік	зт	1192
162.	3	қалдық	зт	547

163.	4	өрте	ет	374
164.	5	сарапшы	зт	728
165.	6	үйінді	зт	51
166.	7	жұмыр	сн	64
167.	8	кері	үс	635
168.	9	бықсы	ет	30
169.	10	жарыл	ет	718
170.	11	залалсыздандыру	ет	13
171.	12	тірлік	зт	367
172.	13	өңде	ет	1386
173.	14	сұрыпта	ет	19
174.	15	шірі	ет	149
175.	16	жарамсыз	сн	105
176.	17	орай	шл	281
177.	18	талпыныс	зт	111
178.	19	төтенше	сн	212
179.	20	көм	ет	281
Әлеуметтік теңсіздік: адам құқықтары және көмек. Ұлықбек Есдәулет «Қара пима» поэмасы				
180.	1	бірдей	үс	3537
181.	2	дәйек	зт	70
182.	3	жарлық	зт	344
183.	4	жат	ет	14144
184.	5	қақтығыс	ет	40
185.	6	қарар	зт	149
186.	7	мұқтаж	зт	252
187.	8	нәсіл	зт	120
188.	9	саты	зт	953
189.	10	тепе-теңдік	зт	490
190.	11	түсіністік	зт	622
191.	12	дәулетті	сн	72
192.	13	жарлы	сн	98
193.	14	кемсіт	ет	98
194.	15	ұғын	ет	246

195.	16	ұлтаралық	сн	342
196.	17	сот	зт	3781
IV тоқсан – 60 сөз				
Жастардың денсаулығы – қоғам байлығы. Бердібек Соқпақбаев «Он алты жасар чемпион» әңгімесі				
197.	1	әл-ауқат	зт	110
198.	2	екпе	зт	17
199.	3	емші	зт	61
200.	4	есірткі	зт	94
201.	5	жүйке	зт	178
202.	6	құмарлық	зт	85
203.	7	жігерлі	сн	62
204.	8	ем	зт	686
205.	9	айырыл	ет	1155
206.	10	шарасыз	сн	31
207.	11	амал	зт	955
208.	12	ширақ	сн	54
209.	13	арыл	ет	303
210.	14	әуестен	ет	41
211.	15	сырқаттан	ет	34
212.	16	әрбір	ес	2595
213.	17	душар	үс	74
Сандық технологияны пайдаланудағы теңсіздік. Мұхтар Шаханов «Өркениеттің адасуы» романынан үзінді «Компьютер басты жарты адамдар»				
214.	1	бейнежазба	зт	32
215.	2	бейнетаспа	зт	78
216.	3	ұшқыр	сн	62
217.	4	адас	ет	446
218.	5	біркелкі	сн	584
219.	6	желілік	сн	23
220.	7	сандық	сн	375
221.	8	қарышта	ет	57
222.	9	тиіс	мд	9179
223.	10	теңсіздік	зт	112

224.	11	ілгеріле	ет	129
225.	12	жарты	сн	1457
226.	13	шектеулі	сн	184
227.	14	ұялы	сн	176
228.	15	бүкіләлемдік	сн	1204
Қоғам және заң. Ермек Өтетілеуұлы «Ата Заң». Шешендік сөздер				
229.	1	айыпталушы	зт	171
230.	2	бостандық	зт	985
231.	3	қатаң	сн	537
232.	4	жәбірленуші	зт	156
233.	5	қорғаушы	зт	474
234.	6	жоқшылық	зт	92
235.	7	кек	зт	377
236.	8	қастандық	зт	118
237.	9	қорлық	зт	218
238.	10	сотталушы	зт	98
239.	11	түрме	зт	634
240.	12	үкім	зт	281
241.	13	үстемдік	зт	280
242.	14	бейкүнә	сн	26
243.	15	бейхабар	сн	123
244.	16	даулы	сн	19
245.	17	кінәлі	сн	395
246.	18	отырыс	зт	383
247.	19	құзырлы	сн	71
248.	20	бұз	ет	1928
249.	21	жүгін	ет	567
250.	22	кесіл	ет	346
251.	23	қамау	зт	310
252.	24	әділетті	сн	53
253.	25	ізгі	сн	159
254.	26	ұрын	ет	162
255.	27	қасақана	үс	80
256.	28	тәркіле	ет	289

11-сыныпқа арналған лексикалық минимум

I тоқсан – 68 сөз				
Қазіргі қоғамдағы әлеуметтік теңсіздік. Ерболат Әбікенұлы «Пәтер іздеп жүр едік» әңгімесі				
№	№	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік
1.	1	ауқатты	сн	108
2.	2	аянышты	сн	93
3.	3	әлсіз	сн	265
4.	4	жіктел	ет	237
5.	5	садақа	зт	55
6.	6	баршылық	зт	116
7.	7	бейшара	сн	267
8.	8	билеп-төсте	ет	33
9.	9	жарылқа	ет	117
10.	10	жетім-кедей	зт	1
11.	11	жоқтық	зт	365
12.	12	кәріп	зт	10
13.	13	күйзеліс	зт	54
14.	14	күйлі	сн	9
15.	15	қарыз	зт	1273
16.	16	қиын-қыстау	сн	95
17.	17	құнсыздан	ет	53
18.	18	шағым	зт	434
19.	19	сес	зт	48
20.	20	сүйеніш	зт	52
21.	21	тоқ	сн	170
22.	22	шиеттей	сн	7
23.	23	бақытсыз	сн	87
24.	24	панасыз	сн	37
25.	25	жанталас	ет	87
Экология. Мұнай және атомдық индустрия. Гауһар Сейітжан «Қара алтыны халқымның...»				

26.	1	қыр	ет	320
27.	2	жаңашыл	сн	70
28.	3	бастама	зт	788
29.	4	тоқтат	ет	1039
30.	5	биоәртүрлілік	зт	2
31.	6	жанармай	зт	80
32.	7	жарылыс	зт	106
33.	8	залал-зардап	зт	1
34.	9	ұңғыма	зт	21
35.	10	кемтар	сн	31
36.	11	қайғылы	сн	86
37.	12	қару	зт	940
38.	13	қасірет	зт	312
39.	14	қират	ет	98
40.	15	қозғалыс	зт	1271
41.	16	қою	сн	297
42.	17	құлдыра	ет	213
43.	18	мұнайлы	сн	54
44.	19	мұншалықты	сн	9
45.	20	нәрсе	зт	2834
46.	21	ерітінді	зт	1962
47.	22	шаң-тозаң	зт	42
48.	23	қошқыл	сн	19
Тіл. Өнер. Әдебиет. Ілияс Жансүгіров «Күй» поэмасы				
49.	1	арқау	зт	314
50.	2	ойшыл	сн	269
51.	3	әуезді	сн	27
52.	4	бедерле	ет	7
53.	5	жөн-жоралғы	зт	12
54.	6	зерле	ет	15
55.	7	қағида	зт	1202
56.	8	нақыш	зт	120
57.	9	өнегелі	сн	66
58.	10	өрнекте	ет	97

59.	11	өткір	сн	443
60.	12	жазу	зт	1034
61.	13	тоқыма	сн	247
62.	14	шешендік	зт	278
63.	15	сырла	ет	44
64.	16	сондай-ақ	мд	1522
65.	17	шанақ	зт	27
66.	18	ғажап	зт	450
67.	19	бойы	шл	2340
68.	20	шытырман	сн	32
ІІ тоқсан – 52 сөз				
Қоғамдағы жұмыссыздық мәселесі. ЫбырайАлтынсарин «Атымтай жомарт»				
69.	1	асыра	ет	1168
70.	2	асыраушы	зт	28
71.	3	боса	ет	272
72.	4	тіркеу	зт	420
73.	5	даярла	ет	888
74.	6	жалдан	ет	99
75.	7	жұмыскер	зт	64
76.	8	жұмыссыздық	зт	160
77.	9	жұмысшы	зт	1040
78.	10	кеңсе	зт	327
79.	11	қызметкер	зт	2242
80.	12	қысқарт	ет	405
81.	13	кепілдік	зт	470
82.	14	қоғам	зт	4463
83.	15	өтіл	зт	13
84.	16	мәселен	мд	1254
85.	17	түйіндеме	зт	18
Тәуелсіз еліміздің өткені мен келешегі. Темірхан Медетбек «Тәуелсізбін» өлеңі»				
86.	1	тәуелсіздік	зт	1033
87.	2	азаттық	зт	526

88.	3	теңдік	зт	328
89.	4	бостандық	зт	985
90.	5	ғұмыр	зт	337
91.	6	заман	зт	3316
92.	7	қайғы	зт	604
93.	8	мұң	зт	411
94.	9	жүрек	зт	2983
95.	10	жер	зт	19611
96.	11	ту	зт	1364
97.	12	құрық	зт	108
98.	13	бұғау	зт	35
99.	14	кісен	зт	95
100.	15	бақыт	зт	1632
101.	16	құлшын	ет	87
102.	17	ұғын	ет	244
Ұлттық театр – өнер ордасы. Сәбит Оразбай «Өмірдің өзі театр» әңгімесі				
103.	1	қошемет	зт	122
104.	2	әзіл-оспақ	зт	15
105.	3	есептік	сн	181
106.	4	жаңғыр	ет	172
107.	5	көрнекі	сн	134
108.	6	қойылым	зт	283
109.	7	маусымдық	сн	25
110.	8	әншілік	зт	87
111.	9	сабақтастық	зт	170
112.	10	тарлан	сн	45
113.	11	ұстаным	зт	573
114.	12	үзінді	зт	660
115.	13	шапалақ	зт	112
116.	14	шымылдық	зт	163
117.	15	саңлақ	сн	55
118.	16	ықылас	зт	395
119.	17	ынтызар	сн	10
120.	18	ілтипат	зт	91

ІІІ тоқсан – 76 сөз				
Туризм: экотуризм. Сәкен Сейфуллин «Көкшетау» поэмасы, Ілияс Жансүгіров «Жетісу суреттері» өлеңі				
121.	1	бүлін	ет	120
122.	2	алыс-жақын	сн	65
123.	3	күдіктен	ет	39
124.	4	күмәндан	ет	67
125.	5	қажетсін	ет	13
126.	6	қыруар	сн	190
127.	7	ойластыр	ет	113
128.	8	сәт	зт	1688
129.	9	солай	үс	1923
130.	10	таңсық	сн	37
131.	11	тапаталтүс	үс	14
132.	12	тап-тұйнақтай	сн	18
133.	13	төңірек	зт	574
134.	14	түрлі-түрлі	сн	21
135.	15	тамсан	ет	118
136.	16	ішінара	үс	100
137.	17	ізденімпаз	сн	344
138.	18	заң	зт	5799
139.	19	керісінше	үс	606
140.	20	сағым	зт	65
Әлемдегі ерлер мен әйелдердің құқықтары мен теңдігі. Мұхтар Әуезов «Абай жолы» 1, 2-кітабы				
141.	1	дәстүршілдік	зт	2
142.	2	белсенділік	зт	719
143.	3	жабырқау	сн	9
144.	4	жанжал	зт	181
145.	5	зайырлы	сн	220
146.	6	итермеле	ет	117
147.	7	ғана	шл	18395
148.	8	сыйластық	зт	171
149.	9	татулас	ет	81

150.	10	тұрпайы	сн	43
151.	11	ұйытқы	зт	121
152.	12	өзін-өзі	үс	1517
153.	13	ұрыс-төбелес	зт	2
154.	14	әлеумет	зт	124
155.	15	ерік-жігер	зт	113
Жастар мәселесінің түйіткілдері. Мұхтар Әуезов «Абай жолы» 3, 4-кітабы				
156.	1	бозбала	зт	124
157.	2	нашақорлық	зт	68
158.	3	елікте	ет	210
159.	4	ескір	ет	122
160.	5	тәкаппар	сн	86
161.	6	жора-жолдас	зт	14
162.	7	жылжы	ет	555
163.	8	жіті	сн	84
164.	9	келбет	зт	253
165.	10	қамсыздандыр	ет	29
166.	11	мәңгүрт	зт	23
167.	12	сауалнама	зт	322
168.	13	субмәдениет	зт	2
169.	14	жалғыз	сн	2213
170.	15	тоғыс	ет	224
171.	16	бастамашыл	сн	36
172.	17	түйткіл	зт	101
173.	18	бұзақы	сн	77
Жаһандық мәселелер: көші-қон саясаты Қабдеш Жұмаділов «Қаздар қайтып барады»				
174.	1	ас	ет	2511
175.	2	әділеттілік	зт	51
176.	3	белең	зт	83
177.	4	біржолата	ус	55
178.	5	жемқор	сн	35
179.	6	жырақ	сн	58
180.	7	теңқұқылы	сн	8

181.	8	көші-қон	зт	170
182.	9	қоныс	зт	901
183.	10	жалынды	сн	60
184.	11	шенеунік	зт	440
185.	12	сатқындық	зт	40
186.	13	сылтау	зт	186
187.	14	талан-тараж	зт	62
188.	15	тәлкек	зт	40
189.	16	тәрк ет	ет	15
190.	17	келімсек	сн	70
191.	18	атажұрт	зт	133
192.	19	қатынас	ет	184
193.	20	мәжбүрлі	сн	26
194.	21	ушық	ет	397
195.	22	жаппай	үс	517
196.	23	теже	ет	238
IV тоқсан – 60 сөз				
Толеранттылық – ел бірлігі. Сайын Мұратбеков «Телі өскен ұл» повесі				
197.	1	алауыздық	зт	30
198.	2	демеулік	зт	11
199.	3	төзімсіз	сн	4
200.	4	қандас	зт	1
201.	5	құт-қазына	зт	1
202.	6	ауызбіршілік	зт	31
203.	7	көнбіс	сн	17
204.	8	отандас	сн	121
205.	9	қарама-қайшы	сн	106
206.	10	ниет	зт	451
207.	11	сән-салтанат	зт	32
208.	12	тауқымет	зт	74
209.	13	төз	ет	129
210.	14	тұс-тұстан	үс	10
211.	15	ұлттық-этностық	сн	5
212.	16	шегаралас	сн	1277

213.	17	сіңір	ет	1379
214.	18	қызуқанды	сн	8
215.	19	сенімділік	зт	107
Ұлт мұраты - ұлттық қауіпсіздік. Несіпбек Айтұлы «Ту» поэмасы				
216.	1	қазақ	зт	25059
217.	2	қалмақ	зт	742
218.	3	ту	зт	1364
219.	4	ел	зт	22098
220.	5	жер	зт	19611
221.	6	қол	зт	11526
222.	7	жау	зт	2278
223.	8	батыр	зт	5540
224.	9	жоңғар	зт	584
225.	10	ер	зт	2781
226.	11	сарбаз	зт	242
227.	12	тұлпар	зт	254
228.	13	торғауыт	зт	13
229.	14	жас	ст	9111
230.	15	қан	зт	1472
231.	16	ат	зт	4187
232.	17	байрақ	зт	62
233.	18	тарих	зт	4151
Бос уақыт – қоғам дамуының көрсеткіші. Мұқағали Мақатаев «Сағатым қайда, сағатым?» өлеңі				
234.	1	мөлшер	зт	1349
235.	2	рақат	зт	360
236.	3	бесін	зт	240
237.	4	ғұмыр	зт	337
238.	5	елең-алаң	үс	81
239.	6	енжар	сн	9
240.	7	зер	зт	121
241.	8	зерік	ет	58
242.	9	кәсіби	сн	908
243.	10	көңілсіз	сн	85

244.	11	күйтабақ	зт	9
245.	12	кірбің	зт	22
246.	13	қанағаттандыр	ет	335
247.	14	қаяу	зт	25
248.	15	мезет	зт	102
249.	16	құлшын	ет	87
250.	17	құштарлық	зт	179
251.	18	сәске	зт	70
252.	19	сергі	ет	67
253.	20	бағыт-бағдар	зт	120
254.	21	теңдессіз	сн	39
255.	22	ымырт	зт	71
256.	23	іңір	зт	22

Ескертпе: қысқартылған сөздердің толық нұсқасы:
СТ – сөз таптары
ЗТ – зат есім
СН – сын есім
ЕТ - етістік
ШЛ - шылау
Үс - үстеу

4-тарау. Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерге арналған «Қазақ тілі және әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

35. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша оқыту орыс тілінде жүргізілетін сыныптардағы оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11- ыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат;

3) 12-сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

36. Оқыту мақсаттары арқылы мұғалімдер сөйлеу қызметінің төрт дағдысын (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) қалыптастырады, сонымен қатар, оқушылардың жетістігін бағалайды және оқытудың келесі кезеңі туралы ақпарат береді.

37. Оқу пәнінің мазмұнын 5 бөлім құрайды:

1) тыңдалым;

2) айтылым;

3) оқылым;
4) жазылым;
5) тілдік бағдар.
38. «Тыңдалым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) болжау;
2) назарын шоғырландырып тыңдау;
3) сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну;
4) көркем шығармаларды тыңдау;
5) негізгі ойды анықтау;
6) тыңдалым материалдары бойынша жауап беру.
39. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) мәтіндегі ақпаратты анықтау;
2) стильдік ерекшеліктерді анықтау;
3) көркем шығармаларды оқу;
4) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;
5) қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді оқу;
6) өзіндік көзқарасын білдіру және бағалау.
40. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) әртүрлі стильде мәтіндер құрастыру;
2) эссе жазу;
3) шығармашылық жазба жұмысы;
4) мәліметтерді жинақтау;
5) жинақы мәтін құрастыру;
6) орфография және пунктуация.
41. «Айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) сөздік қорының алуандығы;
2) сөз мәнері мен сөйлеу этикеті;
3) орфоэпиялық нормаларды сақтау;
4) мәтіннің негізгі аспектілерін анықтау және талқылау;
5) сенімді және еркін жауап беру;
6) визуалды материалдар арқылы тілді дамыту.
42. «Тілдік бағдар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) сөз таптары;
2) сөйлем.

43. 10-сыныпқа арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тыңдалған мәтіндегі негізгі ақпараттарды түртіп жазу, оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну, драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдай отырып, астарлы ойды анықтау, көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу;

2) айтылым: ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету, сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану, мәтіндегі абзацтардың, бөлімдердің орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау, пікірталастың «пікірталас-монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу, әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру;

3) оқылым: мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факт мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен байланысын анықтау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау, әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау, мәтін тақырыбына байланысты қосымша материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ қорытындылар жасау, мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау;

4) жазылым: публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, баспасөз парағы, тезис, интервью жазу, қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе), шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу, тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну, ғылыми-көпшілік және көркем мәтіндердегі негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін құрастыру, мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу;

5) тілдік бағдар: сөз таптары, тәуелдік жалғауды (оңаша және ортақ тәуелдеу) және көптік мәнді есімдер мен көптік жалғауларды ажырата танып дұрыс қолдану, сын есімнің жасалу жолдарын білу, сан есімнің жасалу жолдарын білу, есімдіктердің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда есімше сөздерді стильдік қызметіне сай орынды қолдану, үстеудің жасалу жолы мен сөйлемдегі қызметін білу, шылаулардың сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану, сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану, құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу.

44. 11-сыныпқа арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу, тыңдалған мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды түртіп жазу және ақпараттарды жүйелеу, оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегісөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну, көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстыру;

2) айтылым: ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану, ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монолог пен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушылармен қарым-қатынас орнату;

3) оқылым: мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау, ақпараттың оқырманға әсерін және автор позициясын талқылау, ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау, әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру;

4) жазылым: ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, баспасөз парағы, тезис, үндеу жазу, қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе), шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу, тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау;

5) тілдік бағдар: сөз таптары, ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану, сын есім сөздердің синонимдік қатарын стильдік ерекшеліктеріне сәйкес қолдану, мәтін құрауда сан есімнің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану, есімдіктердің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану.

45. 12-сыныпқа арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: тақырып ортақтығына сипаттама жасау, мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын, тыңдаушыға ықпал ету тәсілін талдай отырып, негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу;

2) айтылым: сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану, кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау, көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолданып, сенімді және еркін сөйлеу, әртүрлі

графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау;

3) оқылым: ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау, қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау, мәтінді негізгі мәселеге баға бере отырып, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу;

4) жазылым: дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация), кәсіби және публицистикалық бағыттағы мәтіндердегі басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру, мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу;

5) тілдік бағдар: сөз таптары, мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап,оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану, үстеудің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай орынды қолдану, мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану, сөйлем, оқшау сөздердің қызметін білу, айқындауыш мүшелер (қосалқы, қосарлы, оңашаланған) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

46. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - бөлім мен бөлімше, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

47. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) тыңдалым:

Білім алушылар білуі тиіс:			
Дағдылар	10-сынып	11-сынып	12-сынып
1. Болжау	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу	12.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты саралай білу
2. Назарын шоғырландырып тыңдау	10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды	11.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі	12.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды

	(ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу), жазбаға сүйеніп мәтін мазмұнын түсіндіру	идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу	(ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу) және берілген ақпараттарды жүйелеу
3. Сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну	10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну	11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну	12.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
4. Көркем шығармаларды тыңдау	10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстыру	12.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау
5. Негізгі ойды анықтау	10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдай отырып, астарлы ойды анықтау	11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын, тыңдаушыға ықпал ету тәсілін талдау	12.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын, тыңдаушыға ықпал ету тәсілін талдай отырып, негізгі ойды анықтау
6. Тыңдалым материалдары бойынша жауап беру	10.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және	11.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған	12.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және

	салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу	мәтіндерді тыңдау және салыстыру, талдау	салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу

2) айтылым:

Білім алушылар білуі тиіс:			
Дағдылар	10-сынып	11-сынып	12-сынып
1. Сөздік қорының алуандығы	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау	12.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану
2. Сөз мәнері мен сөйлеу этикеті	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету	11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолдану	12.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушылармен қарым-қатынас орнату
3. Орфоэпиялық нормаларды сақтау	10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	11.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	12.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолданып, дұрыс сөйлеу
4. Мәтіннің негізгі аспектілерін анықтау және талқылау	10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды,	12.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық

	анықтау, оған түсініктеме беру	сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау	көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау
5. Сенімді және еркін жауап беру	10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас - монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу	11.2.5.1 көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолдану	12.2.5.1 көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолданып, сенімді және еркін сөйлеу
6. Визуалды материалдар арқылы тілді дамыту	10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру	11.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау	12.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау

3) оқылым:

Білім алушылар білуі тиіс:			
Дағдылар	10-сынып	11-сынып	12-сынып
1. Мәтіндегі ақпаратты анықтау	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен байланысын анықтау	11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау	12.3.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
2. Стильдік ерекшеліктерді анықтау	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала,	12.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу,

	парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау	аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу	очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау
3. Көркем шығармаларды оқу	10.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау	11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру	12.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру
4. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау	11.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, аннотация, очерк, үндеу, дәріс, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы талдау жасау	12.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, аннотация, очерк, үндеу, дәріс, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау
5. Қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді оқу	10.3.5.1 мәтін тақырыбына байланысты қосымша материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ қорытындылар жасау	11.3.5.1 қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау	12.3.5.1 қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау
6. Өзіндік көзқарасын	10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық	11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап,	11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген

білдіру және бағалау	анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау	көтерілген мәселеге баға беру	мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу

4) жазылым:

Білім алушылар білуі тиіс:			
Дағдылар	10-сынып	11-сынып	12-сынып
1. Әртүрлі стильде мәтіндер құрастыру	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, тезис жазу	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып шағын мақала баспасөз парағы, тезис, интервью жазу	12.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, аннотация, үндеу жазу
2. Эссе жазу	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)	12.4.2.1 қажетті ақпараттарды, ғылыми түйіндемелерді орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
3. Шығармашылық жазба жұмысы	10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу	11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарындакөркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу	12.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу

4. Мәліметтерді жинақтау	10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)	11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау (тірек-схема, менталды карта, презентация)	12.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация)
5. Жинақы мәтін құрастыру (компрессия)	10.4.5.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін (компрессия) құрастыру	11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру	12.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
6. Орфография және пунктуация	10.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу	11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу	12.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

5) тілдік бағдар:

Білім алушылар білуі тиіс:			
Дағдылар	10-сынып	11-сынып	12-сынып
1. Сөз таптары	10.5.1.1 тәуелдік жалғауды (оңаша және ортақ тәуелдеу) және көптік мәнді есімдер мен көптік жалғауларды ажырата танып, дұрыс қолдану	11.5.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып,	12.5.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және

		ауызша дұрыс қолдану	жазбаша дұрыс қолдану
	10.5.1.2 сын есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.2 сын есім сөздердің синонимдік қатарын стильдік ерекшеліктеріне сәйкес қолдану	12.5.1.2 сын есімдерді грамматикалық ерекшеліктеріне ауызша және жазбаша дұрыс қолдану
	10.5.1.3 сан есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.3 мәтін құрауда сан есімнің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану	12.5.1.3 мәтін құрауда сан есімнің мағыналық түрлерін грамматикалық ерекшеліктеріне сай ауызша және жазбаша қолдану
	10.5.1.4 есімдіктердің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.4 мәтін құрауда есімдіктердің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану	12.5.1.4 мәтін құрауда есімдіктердің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай ауызша және жазбаша қолдану
	10.5.1.5 мәтін құрауда есімше сөздерді стильдік қызметіне сай орынды қолдану	11.5.1.5 мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтау	12.5.1.5 мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап, оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану
	10.5.1.6 үстеудің жасалу жолы мен сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.6 мәтін құрауда үстеудің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай орынды қолдану	12.5.1.6 мәтін құрауда үстеудің мағынанылқ түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай ауызша және жазбаша орынды қолдану
	10.5.1.7 шылаулардың сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.7 мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану	12.5.1.7 мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану
2. Сөйлем	10.5.2.1 мәтін құрауда сөздердің байланысу	11.5.2.1 оқшау сөздердің қызметін	12.5.2.1 оқшау сөздердің қызметін

	түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану	білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану	білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану	11.5.2.2 айқындауыш мүшелер (қосалқы, қосарлы, оңашаланған) жасалу жолдарын білу, орынды қолдану	12.5.2.2 айқындауыш мүшелелер (қосалқы, қосарлы, оңашаланған) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану

48. Бөлімдерге тоқсанға және бөлімдер ішіндегі сағаттарды бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

49. Осы оқу бағдарламасы Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11(12)-сыныптарына арналған «Қазақ тілі және әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту қазақ тілінде емес) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11(12)-сыныптарына арналған «Қазақ тілі және әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуникативтік дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Еңбек нарығы және сұраныс	Балғабек Қыдырбекұлы «Теміржолшы»	Тыңдалым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық

			мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету; 10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 10.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, тезис жазу; 10.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	10.5.1.1 тәуелдік жалғауды (оңаша және ортақ

			тәуелдеу) және көптік мәнді есімдер мен көптік жалғауларды ажырата танып, дұрыс қолдану
Отандық өнеркәсіп өнімі	Ғабиден Мұстафин «Қарағанды» романынан үзінді	Тыңдалым	10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау; 10.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату, мәтін

			идеясымен байланысын анықтау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, тезис жазу; 10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бірліктерді қолдану	10.5.1.1 тәуелдік жалғауды (оңаша және ортақ тәуелдеу) және көптік мәнді есімдер мен көптік жалғауларды ажырата танып, дұрыс қолдану
Қазақ киносы мен театрының қазіргі келбеті	Дулат Исабеков «Әпке» драмасы	Тыңдалым	10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау; 10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдай отырып, астарлы ойды анықтау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға

			әсер ету; 10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау; 10.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	10.5.1.2. сын есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану
2-тоқсан			

Ұлттық экологиялық мәдениет	Қадыр Мырзалиев «Аралым» өлеңі	Тыңдалым	10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу), жазбаға сүйеніп мәтін мазмұнын түсіндіру; 10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету; 10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас-монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 10.3.5.1 мәтін тақырыбына байланысты қосымша материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ қорытындылар жасау

		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, тезис жазу; 10.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	10.5.1.3 сан есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану
Мұхит – тіршілік мекені	Әбдіжәміл Нұрпейсов «Қан мен тер»	Тыңдалым	10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу), жазбаға сүйеніп мәтін мазмұнын түсіндіру; 10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру

		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 10.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, тезис жазу; 10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
		Тілдік бағдар	10.5.1.4 есімдіктердің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану
3-тоқсан			
Сауда мен көмек: екі жақты келісімді сауда	ЫБырай Алтынсарин «Дүние қалай етсең табылады?»	Тыңдалым	10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну; 10.1.6.1

			көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау, оған түсініктеме беру; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 10.4.5.1 ғылыми-көпшілік

			және публицистикалық стильдегі мәтіндерден негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін (компрессия) құрастыру
		Тілдік бағдар	10.5.1.6 үстеудің жасалу жолы мен сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану
Бұқаралық ақпарат құралдарындағы гендерлік бейне	Жанболат Ауыпбаев «Ашылмаған аралдар» кітабынан «Диктор» деректі әңгімесі	Тыңдалым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдай отырып, астарлы ойды анықтау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету; 10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен байланысын анықтау; 10.3.5.1 мәтін тақырыбына байланысты

			қосымша материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ қорытындылар жасау
		Жазылым	10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу; 10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
		Тілдік бағдар	10.5.1.7 шылаулардың сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану
Жер планетасындағы қауіпті қалдықтар	Думан Рамазан «Соңғы дем» әңгімесі	Тыңдалым	10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау; 10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу), жазбаға сүйеніп мәтін мазмұнын түсіндіру
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану;

			10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау, оған түсініктеме беру
		Оқылым	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау; 10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, тезис жазу; 10.4.5.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін (компрессия) құрастыру
		Тілдік бағдар	10.5.2.1 мәтін құрауда сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану
Әлеуметтік теңсіздік: адам құқықтары және көмек	Ұлықбек Есдәулет «Қара пима» поэмасы	Тыңдалым	10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында

			қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну; 10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдай отырып, астарлы ойды анықтау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету; 10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас-монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен байланысын анықтау; 10.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі,

			дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	10.5.2.1 мәтін құрауда сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану
4-тоқсан			
Жастардың денсаулығы - қоғам байлығы	Бердібек Соқпақбаев «Он алты жасар чемпион» әңгімесі	Тыңдалым	10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау; 10.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау, оған түсініктеме беру
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық

			стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Сандық технологияны пайдаланудағы теңсіздік	Мұхтар Шаханов «Өркениеттің адасуы» романынан үзінді «Компьютер басты жарты адамдар»	Тыңдалым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну

		Айтылым	10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас-монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру
		Оқылым	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен байланысын анықтау; 10.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)

		Тілдік бағдар	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Қоғам және заң	Ермек Өтетілеуұлы «Ата Заң», Шешендік сөздер	Тыңдалым	10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау; 10.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау, оған түсініктеме беру
		Оқылым	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау; 10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі

			ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау
		Жазылым	10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу; 10.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану

2) 11-сынып:

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуникативтік дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Қазіргі қоғамдағы әлеуметтік теңсіздік	Ерболат Әбікенұлы «Пәтер іздеп жүр едік» әңгімесі	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау;

			11.2.5.1 көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолдану
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, тезис, интервью жазу; 11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	11.5.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану
Табиғат аясында	Ілияс Жансүгіров «Жетісу суреттері» өлеңі	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну

		Айтылым	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау; 11.2.5.1 көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолдану
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтікқоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, тезис, интервью жазу; 11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	11.5.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата

			танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану
2-тоқсан			
Қоғамдағы жұмыссыздық мәселесі	ЫбырайАлтынсарин «Атымтай жомарт»	Тыңдалым	11.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу; 11.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, талдау
		Айтылым	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау; 11.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала баспасөз парағы, тезис, интервью жазу;

			11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау (тірек-схема, менталды карта, презентация); 11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
		Тілдік бағдар	11.5.1.3 мәтін құрауда сан есімнің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану
Тәуелсіз еліміздің өткені мен келешегі	Темірхан Медетбек «Тәуелсізбін» өлеңі	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстыру; 11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын, тыңдаушыға ықпал ету тәсілін талдау
		Айтылым	11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолдану; 11.2.5.1 көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолдану
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі

			мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу; 11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау
		Жазылым	11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу; 11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
		Тілдік бағдар	11.5.1.4 мәтін құрауда есімдіктердің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану
3-тоқсан			
Әлемдегі ерлер мен әйелдердің құқықтары мен теңдігі	Мұхтар Әуезов «Абай жолы» романы 1,2-кітабы	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану; 11.2.5.1 көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық)

			және бейвербалдық элементтерді қолдану
		Оқылым	11.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, аннотация, очерк, үндеу, дәріс, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы талдау жасау; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру
		Жазылым	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
		Тілдік бағдар	11.5.1.6 мәтін құрауда үстеудің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай орынды қолдану
Жастар мәселесінің түйіткілдері	Мұхтар Әуезов «Абай жолы» романы 3, 4-кітабы	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстыру; 11.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, талдау

		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау; 11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолдану
		Оқылым	11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру
		Жазылым	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	11.5.1.7 мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану
4-тоқсан			
Толеранттылық – ел бірлігі	Сайын Мұратбеков «Телі өскен ұл» повесі	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-

			мүсін өнері, сәулет) салыстыру; 11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын, тыңдаушыға ықпал ету тәсілін талдай отырып, негізгі ойды анықтау
		Айтылым	11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолдану; 11.2.5.1 көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолдану
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу; 11.3.5.1 қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала баспасөз парағы, тезис, интервью жазу;

			11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	11.5.2.1 оқшау сөздердің қызметін білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Ұлт мұраты - ұлттық қауіпсіздік	Несіпбек Айтұлы «Ту» поэмасы	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау; 11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау
		Оқылым	11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру
		Жазылым	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе);

			11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
		Тілдік бағдар	11.5.2.1 оқшау сөздердің қызметін білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану

3) 12-сынып:

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуникативтік дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Экология. Мұнай және атомдық индустрия	Гауһар Сейітжан «Қара алтыны халқымның ...»	Тыңдалым	12.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну 12.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын, тыңдаушыға ықпал ету тәсілін талдай отырып, негізгі ойды анықтау
		Айтылым	12.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану 12.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді,

			сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау
		Оқылым	12.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 12.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру
		Жазылым	12.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, аннотация, үндеу жазу; 12.4.2.1 қажетті ақпараттарды, ғылыми түйіндемелерді орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 12.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-

			схема, менталды карта, презентация).
		Тілдік бағдар	12.5.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану
Тіл. Өнер. Әдебиет	Ілияс Жансүгіров «Күй» поэмасы	Тыңдалым	12.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу) және берілген ақпараттарды жүйелеу; 12.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау
		Айтылым	12.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 12.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушылармен қарым-қатынас орнату
		Оқылым	12.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, аннотация, очерк, үндеу, дәріс, баспасөз

			парағы) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау; 12.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	12.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу; 12.5.1.2 сын есімдерді грамматикалық ерекшеліктеріне ауызша және жазбаша дұрыс қолдану.
		Тілдік бағдар	12.5.1.2 сын есімдерді грамматикалық ерекшеліктеріне ауызша және жазбаша дұрыс қолдану
2-тоқсан			
Ұлттық таным және мерекелер	Жүсіпбек Аймауытов «Әнші» әңгімесі	Тыңдалым	12.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу) және берілген ақпараттарды жүйелеу; 12.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу.
		Айтылым	12.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты

			(деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау; 12.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау.
		Оқылым	12.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 12.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру.
		Жазылым	12.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, аннотация, үндеу жазу; 12.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация);

			12.4.2.1 қажетті ақпараттарды, ғылыми түйіндемелерді орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
		Тілдік бағдар	12.5.1.3 мәтін құрауда сан есімнің мағыналық түрлерін грамматикалық ерекшеліктеріне сай ауызша және жазбаша қолдану
Ұлттық театр – өнер ордасы	Сәбит Оразбай «Өмірдің өзі театр» әңгімесі	Тыңдалым	12.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты саралай білу; 12.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау
		Айтылым	12.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 12.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолданып, дұрыс сөйлеу
		Оқылым	12.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің

			(мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 12.3.5.1 қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау
		Жазылым	12.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу; 12.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз, аннотация, парағын жазу
		Тілдік бағдар	12.5.1.5 мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап, оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану
3-тоқсан			
Туризм: экотуризм	Сәкен Сейфуллин «Көкшетау» поэмасы	Тыңдалым	12.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау; 12.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған

			мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу
		Айтылым	12.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 12.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау
		Оқылым	12.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, аннотация, үндеу, дәріс, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау; 12.3.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
		Жазылым	12.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын

			мақала, баспасөз парағы, аннотация, үндеу жазу; 12.4.2.1 қажетті ақпараттарды, ғылыми түйіндемелерді орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
		Тілдік бағдар	12.5.1.5 мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап,оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану
Жаһандық мәселелер: көші-қон саясаты	Қабдеш Жұмаділов «Қаздар қайтып барады»	Тыңдалым	12.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу) және берілген ақпараттарды жүйелеу; 12.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	12.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау; 12.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте,

			диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
		Оқылым	12.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру; 12.3.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
		Жазылым	12.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру; 12.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	12.5.1.7 мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану
4-тоқсан			
Табиғат және адам	Қайнар Олжай «Жер мен аспан арасындағы дастан» кітабы	Тыңдалым	12.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты саралай білу; 12.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси,

			әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегісөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	12.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 12.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау
		Оқылым	12.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру; 12.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды, ғылыми түйіндемелерді орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе);

			12.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
		Тілдік бағдар	12.5.2.1 оқшау сөздердің қызметін білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Бос уақыт – қоғам дамуының көрсеткіші	Мұқағали Мақатаев «Сағатым қайда, сағатым?» өлеңі	Тыңдалым	12.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты саралай білу; 12.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау
		Айтылым	12.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 12.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолданып, дұрыс сөйлеу
		Оқылым	12.3.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді

			салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 12.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	12.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация); 12.4.2.1 қажетті ақпараттарды, ғылыми түйіндемелерді орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 12.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	12.5.2.2 айқындауыш мүшелер (қосалқы, қосарлы, оңашаланған) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану

4-параграф. Лексика-грамматикалық минимум

12- сыныпқа арналған лексикалық минимум

Экология. Мұнай және атомдық индустрия. Гауһар Сейітжан «Қара алтыны халқымның...»			
1	қыр	Етістік	320
2	жаңашыл	сын есім	70
3	бастама	зат есім	788
4	тоқтат	Етістік	1039
5	биоәртүрлілік	зат есім	2
6	жанармай	зат есім	80
7	жарылыс	зат есім	106
8	залал-зардап	зат есім	1
9	ұңғыма	зат есім	21
10	кемтар	сын есім	31
11	қайғылы	сын есім	86
12	қару	зат есім	940
13	қасірет	зат есім	312
14	қират	Етістік	98
15	қозғалыс	зат есім	1271
16	қою	сын есім	297
17	құлдыра	Етістік	213
18	мұнайлы	сын есім	54
19	мұншалықты	сын есім	9
20	нәрсе	зат есім	2834
21	ерітінді	зат есім	1962
22	шаң-тозаң	зат есім	42
23	қошқыл	сын есім	19
Ұлттық таным және мерекелер. Жүсіпбек Аймауытов «Әнші» әңгімесі			
1	ағым	зат есім	634
2	азап	зат есім	510
3	айт	зат есім	63
4	ғибадатхана	зат есім	60
5	күнә	зат есім	293
6	қажылық	зат есім	39
7	құдірет	зат есім	353
8	құлшылық	зат есім	77

9	мешіт	зат есім	326
10	құрбандық	зат есім	154
11	сабыр	зат есім	377
12	төзім	зат есім	184
13	шіркеу	зат есім	250
14	от	зат есім	1527
15	мүшкіл	сын есім	57
16	тылсым	зат есім	80
17	өкін	Етістік	303
18	сен	Етістік	2006
19	табын	Етістік	364
20	ұстан	Етістік	506
21	ұсын	Етістік	3260
Тіл. Өнер. Әдебиет. Ілияс Жансүгіров «Күй» поэмасы			
1	арқау	зат есім	314
2	ойшыл	сын есім	269
3	әуезді	сын есім	27
4	бедерле	Етістік	7
5	жөн-жоралғы	зат есім	12
6	зерле	Етістік	15
7	қағида	зат есім	1202
8	нақыш	зат есім	120
9	өнегелі	сын есім	66
10	өрнекте	Етістік	97
11	өткір	сын есім	443
12	жазу	зат есім	1034
13	тоқыма	сын есім	247
14	шешендік	зат есім	278
15	сырла	Етістік	44
16	сондай-ақ	модаль сөз	1522
17	шанақ	зат есім	27
18	ғажап	зат есім	450
19	бойы	Шылау	2340
20	шытырман	сын есім	32

Ұлттық театр – өнер ордасы. Сәбит Оразбай «Өмірдің өзі театр» әңгімесі				
1	қошемет	зат есім	122	
2	әзіл-оспақ	зат есім	15	
3	есептік	сын есім	181	
4	жаңғыр	етістік	172	
5	көрнекі	сын есім	134	
6	қойылым	зат есім	283	
7	маусымдық	сын есім	25	
8	әншілік	зат есім	87	
9	сабақтастық	зат есім	170	
10	тарлан	сын есім	45	
11	ұстаным	зат есім	573	
12	үзінді	зат есім	660	
13	шапалақ	зат есім	112	
14	шымылдық	зат есім	163	
15	саңлақ	сын есім	55	
16	ықылас	зат есім	395	
17	ынтызар	сын есім	10	
18	ілтипат	зат есім	91	
Туризм: экотуризм. Сәкен Сейфуллин «Көкшетау» поэмасы				
1	бүлін	етістік	120	
2	алыс-жақын	сын есім	65	
3	күдіктен	етістік	39	
4	күмәндан	етістік	67	
5	қажетсін	етістік	13	
6	қыруар	сын есім	190	
7	ойластыр	етістік	113	
8	сәт	зат есім	1688	
9	солай	үстеу	1923	
10	таңсық	сын есім	37	
11	тапаталтүс	үстеу	14	
12	тап-тұйнақтай	сын есім	18	
13	төңірек	зат есім	574	
14	түрлі-түрлі	сын есім	21	

15	тамсан	етістік	118	
16	ішінара	үстеу	100	
17	ізденімпаз	сын есім	344	
18	заң	зат есім	5799	
19	керісінше	үстеу	606	
20	сағым	зат есім	65	
Жаһандық мәселелер: көші-қон саясаты Қабдеш Жұмаділов «Қаздар қайтып барады».				
1	ас	Етістік		2511
2	әділеттілік	зат есім		51
3	белең	зат есім		83
4	біржолата	Үстеу		55
5	жемқор	сын есім		35
6	жырақ	сын есім		58
7	теңқұқылы	сын есім		8
8	көші-қон	зат есім		170
9	қоныс	зат есім		901
10	жалынды	сын есім		60
11	шенеунік	зат есім		440
12	сатқындық	зат есім		40
13	сылтау	зат есім		186
14	талан-тараж	зат есім		62
15	тәлкек	зат есім		40
16	тәрк ет	Етістік		15
17	келімсек	сын есім		70
18	атажұрт	зат есім		133
19	қатынас	Етістік		184
20	мәжбүрлі	сын есім		26
21	ушық	Етістік		397
22	жаппай	Үстеу		517
23	теже	Етістік		238
Қайнар Олжай «Жер мен аспан»				
1	айыппұл	зат есім	183	
2	қауіпсіздік	зат есім	1192	

3	қалдық	зат есім	547
4	өрте	етістік	374
5	сарапшы	зат есім	728
6	үйінді	зат есім	51
7	жұмыр	сын есім	64
8	кері	үстеу	635
9	бықсы	етістік	30
10	жарыл	етістік	718
11	залалсыздандыру	етістік	13
12	тірлік	зат есім	367
13	өңде	етістік	1386
14	сұрыпта	етістік	19
15	шірі	етістік	149
16	жарамсыз	сын есім	105
17	орай	шылау	281
18	талпыныс	зат есім	111
19	төтенше	сын есім	212
20	көм	етістік	281
Бос уақыт – қоғам дамуының көрсеткіші.Мұқағали Мақатаев «Сағатым қайда, сағатым?» өлеңі			
1	мөлшер	зат есім	1349
2	рақат	зат есім	360
3	бесін	зат есім	240
4	ұмыр	зат есім	337
5	елең-алаң	Үстеу	81
6	енжар	сын есім	9
7	зер	зат есім	121
8	зерік	Етістік	58
9	кәсіби	сын есім	908
10	көңілсіз	сын есім	85
11	күйтабақ	зат есім	9
12	кірбің	зат есім	22
13	қанағаттандыр	Етістік	335
14	қаяу	зат есім	25

15	мезет	зат есім	102
16	құлшын	Етістік	87
17	құштарлық	зат есім	179
18	сәске	зат есім	70
19	сергі	Етістік	67
20	бағыт-бағдар	зат есім	120
21	теңдессіз	сын есім	39
22	ымырт	зат есім	71
23	іңір	зат есім	22

бұйрығына 82-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№399 бұйрығына
85-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) 10-11 (12) сыныптарына арналған «Орыс тілі және әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Орыс тілі мен әдебиеті» пәні бойынша бағдарлама студенттің дүниетанымын қалыптастыруға ықпал етеді, әртүрлі салалардағы ақпаратты пайдалануға мүмкіндік береді: әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық, әлеуметтік-құқықтық, ғылыми-техникалық, білім беру және кәсіби; жаһандық білім кеңістігінде шарлауға көмектеседі.

3. «Орыс тілі мен әдебиеті» пәнін оқытудың мақсаты – көп деңгейлі тілдік құралдар жүйесін меңгеру, орыс әдеби тілінің ережелері мен нормаларын, орыс әдеби тілінің ережелерін сақтау негізінде сөйлеу әрекетінің дағдыларын жетілдіру. Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамытуға ықпал ететін сөйлеу этикеті.

4. Оқу бағдарламасы сөйлеу әрекетінің барлық түрлерін дамытуға бағытталған.

5. Орта мектептің соңында білім алушылар CEFR – Common European Framework of Languages – сәйкес B2-C1 деңгейінде тілді еркін меңгеруі керек.

6. «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің міндеттері:

1) өмірдің әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми-техникалық, оқу-кәсіптік салаларында қарым-қатынас жасау үшін қажетті тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым дағдыларын дамыту;

2) орыс тілінің нормалары мен ережелеріне сәйкес тіл Жүйесінің бірліктері, оларды ұштастыру қағидалары, олардың жұмыс істеуі, синтаксистік құрылымдарды құрастыру дағдылары мен іскерліктері туралы білімді жетілдіру, сондай-ақ теориялық-әдеби ұғымдарды білу;

3) көркем мәтінді талдау, әдеби шығарманың түрі мен жанрын анықтау, бейнелеу-мәнерлі құралдардың рөлін сипаттау, шығарманың идеясы мен проблематикасын тұжырымдау білігін дамыту;

4) оқылғанға өз көзқарасын білдіру, авторлық ұстанымды анықтау білігін дамыту;

5) орыс әдеби тілінің нормаларын ескере отырып, тиісті тақырыпқа байланысты мәтін (ауызша және жазбаша) жасау дағдыларын жетілдіру;

6) ақпаратты іздеумен, өңдеумен және бекітумен байланысты біліктер мен дағдыларды жетілдіру;

7) білім алушыларда оқу және жазу негізінде дағдыларды, зерттеу дағдыларын, басқа пәндерден алынған ақпаратты талдау, синтездеу, бағалау, түсіндіру дағдыларын қалыптастыруға бағытталған сыни ойлау дағдыларын жетілдіру;

8) коммуникативтік міндеттерге сәйкес оқудың әртүрлі түрлерін пайдалану;

9) білім алушылардың сөздік қорын жоғары арнайы лексикамен және орыс тілінің фразеологиясымен байыту;

10) ақпараттық-коммуникациялық және компьютерлік технологияларды пайдалану дағдыларын жетілдіру;

11) Қазақстанда және шетелде тұратын түрлі этностардың тілдері мен мәдениеттеріне толерантты қатынасты қалыптастыру;

12) мәтіндерді талдау, интерпретациялау және академиялық адалдық қағидаттарын сақтай отырып құрастыру; зерттеулер жүргізу, бақылау нәтижелерін өңдеу және ғылыми құбылыстарды түсіндіру; қоғамдық үдерістер мен тарихи оқиғаларды талдау; өз жұмыстарын әзірлеу, жобалау және ұсыну, ақпаратты іздеу, талдау, құру және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

7. Грамматический материал изучается в контексте лексических тем на основе текстов художественных произведений.

8. «Орыс тілі мен әдебиеті» пәні бойынша оқу бағдарламасы жоғары мектепте екі жыл оқуға есептелген.

9. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «Бірлік және ынтымақ», «Әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «Жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік егемендік пен тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

9. «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

10. Оқу бағдарламасының мазмұны сөйлеу әрекетінің түрлерін және тілдік бірліктерді пайдалануды қамтитын оқыту бөлімдері бойынша ұйымдастырылған.

11. Бөлімдер бөлімдер бойынша күтілетін нәтижелер түрінде сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерге бөлінген.

12. Әрбір бөлімше ішінде жүйелі ұйымдастырылған оқыту мақсаттары мұғалімдерге өз жұмысын жоспарлауға және білім алушылардың жетістіктерін бағалауға, сондай-ақ оларды оқытудың келесі кезеңдері туралы хабардар етуге мүмкіндік береді.

13. «Тыңдалым» бөлімі мынадай кіші бөлімдерден тұрады:

1) ауызша хабарламаны/аудио/бейне материалдарды түсіну;

2) сөздердің лексикалық мағынасын түсіну;

3) көркем шығармалардың мазмұнын түсіну;

4) негізгі ойды анықтау;

5) мәтін мазмұнын болжау.

14. «Айтылым» бөлімі келесі бөлімдерді қамтиды:

1) сөздік қорының алуан түрлілігі;

2) тыңдалған/оқылған мәтінді қайталау;

3) сөйлеу нормаларын сақтау;

4) монологиялық мәлімдеме жасау;

5) диалогқа қатысу;

6) Графикалық ақпарат негізінде ауызша мәлімдеме құру.

15. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) мәтін мазмұнын түсіну;

2) сөйлеу стилі мен түрлерін анықтау;

3) сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;

4) оқудың әртүрлі түрлерін меңгеру;

5) көркем шығармаларды талдау;

6) әртүрлі ресурстардан ақпарат алу;
7) мәтіндерді салыстырмалы талдау.
16. «Жазылым» бөлімі мынадай кіші бөлімдерді қамтиды:
1) Әр түрлі жанрдағы және сөйлеу мәнеріндегі мәтіндерді құру;
2) тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалды синтездеу;
3) ақпаратты әртүрлі нысандарда ұсыну;
4) шығармашылық жазу;
5) эссе жазу;
6) орфографиялық нормаларды сақтау;
7) пунктуациялық нормаларды сақтау.
17. «Тілдік бірліктерді пайдалану» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:
1) сөздердің грамматикалық формаларын қолдану;
2) синтаксистік құрылымдарды қолдану.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

18. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодталған. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бағдарламаның кіші бөлімін, төртінші Сан оқу мақсатының нөмірленуін көрсетеді. Мысалы, 10.2.4 кодында: «10» – сынып, «2» – кіші бөлім, «4» – оқу мақсатының нөмірленуі.

1) тыңдалым:

Білім алушылар:		
Дағдылар	10 сынып	11 сынып
1. Ауызша хабарлама\аудио түсіну\ бейнематериалдар	10.1.1 понимать детально информацию сообщения, подтекст, определяя социальные и эмоционально-экспрессивные особенности речи говорящего	11.1.1 понимать детально информацию сообщения, определяя социально-поведенческие характеристики и коммуникативные намерения говорящего
2. Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	10.1.2 понимать значение слов социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер	11.1.2 понимать общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер
3. Негізгі ойды анықтау	10.1.3 определять основную мысль текста, выявляя детали, подтверждающие ее	11.1.3 определять основную мысль текста, выявляя авторскую позицию и выражая свое отношение

4. Мәтін мазмұнын болжау	10.1.4 прогнозировать содержание всего текста, опираясь на заключительные фразы, выводы текста	11.1.4 прогнозировать причины и следствия по предложенной проблеме
5. Ауызша мәлімдемені бағалау	10.1.5 оценивать высказывание с точки зрения правильности и уместности использованных языковых единиц	11.1.5 оценивать высказывание с точки зрения эффективности достижения коммуникативных задач

2) айтылым:

Білім алушылар:		
Дағдылар	Оқыту мақсаттары	
	10 сынып	11 сынып
1.Сөздік қорының алуан түрлілігі	10.2.1 владеть словарным запасом, включающим лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер	11.2.1 владеть словарным запасом, включающим общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер
2.Тыңдалған / оқылған мәтінді қайталау	10.2.2 пересказывать содержание текста, демонстрируя собственное понимание проблематики и связывая прочитанное/услышанное с собственным опытом	11.2.2 пересказывать тексты, адаптируя содержание для определенной целевой аудитории с использованием средств для привлечения внимания
3.Сөйлеу нормаларын сақтау	10.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая нарушений лексической сочетаемости, использования слов в несвойственном значении	11.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая лексической недостаточности и избыточности, логических ошибок
4.Монологиялық мәлімдеме жасау	10.2.4 создавать высказывание (побуждение, убеждение, информационную речь), используя приемы привлечения внимания и учитывая целевую аудиторию	11.2.4 создавать развернутое монологическое высказывание для публичного выступления, удерживая внимание и взаимодействуя с аудиторией

5. Диалогқа қатысу	10.2.5 участвовать в полемике, синтезируя различные точки зрения и предлагая решение проблемы	11.2.5 участвовать в деловой беседе, решая проблему и достигая договоренности
6.Графикалық ақпарат негізінде ауызша мәлімдеме құру	10.2.6 создавать высказывание на основе рисунков, графиков, таблиц, схем, диаграмм	11.2.6 создавать высказывание, сравнивая информацию двух рисунков, графиков, таблиц, схем, диаграмм

3) оқылым:

Білім алушылар:		
Дағдылар	Оқыту мақсаттары	
	10 сынып	11 сынып
1. Мәтін мазмұнын түсіну	10.3.1 понимать детально содержание текстов, соотнося детали с основной мыслью текста	11.3.1 понимать скрытый смысл текстов, определяя позицию автора
2. Сөйлеу стилі мен түрлерін анықтау	10.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов научного (научно-популярного подстиля) и публицистического стилей (статья, эссе, тезисы, интервью, пресс-релиз)	11.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов научного и публицистического стилей (статья, аннотация, публичное выступление, репортаж)
3. Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	10.3.3 формулировать практические вопросы по прочитанному тексту и отвечать на них, используя внетекстовую информацию для подтверждения своей точки зрения	11.3.3 формулировать проблемные вопросы и отвечать на них, определяя пути решения проблемы
4. Әр түрлі оқу түрлерін меңгеру	10.3.4 владеть стратегиями чтения, включая просмотровое чтение, сканирование и детальное чтение	11.3.4 владеть разными видами и стратегиями чтения в зависимости от цели и задач
5. Көркем шығармаларды талдау	10.3.5 анализировать содержание художественных произведений, определяя роль композиции, изобразительно-	11.3.5 анализировать содержание художественных произведений, сравнивая их с другими художественными

	выразительных средств, деталей, в раскрытии основной мысли	произведениями или произведениями других видов искусств
6. Әр түрлі ресурстардан ақпарат алу	10.3.6 извлекать необходимую информацию из различных источников, определяя факт и мнение	11.3.6 извлекать необходимую информацию из разных источников, критически оценивая аргументы, содержащиеся в ней
7. Мәтіндерді салыстырмалы талдау	10.3.7 сравнивать цели, целевую аудиторию, жанровые и стилистические особенности текстов	11.3.7 сравнивать цели, целевую аудиторию, авторскую позицию, жанровые и стилистические особенности текстов

4) жазылым:

Білім алушылар:		
Дағдылар	Оқыту мақсаттары	
	10 сынып	11 сынып
1. Әр түрлі типтегі, жанрдағы және сөйлеу мәнеріндегі мәтіндерді құру	10.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты научного (научно-популярного подстиля) и публицистического стилей (статья, тезисы, интервью, пресс-релиз)	11.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты научного и публицистического стилей (статья, аннотация, репортаж)
2. Тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалды синтездеу	10.4.2 излагать сжато информацию прослушанного, прочитанного и/или аудиовизуального текста, сохраняя основную мысль и выражая личную оценку	11.4.2 излагать сжато информацию прослушанного, прочитанного и/или аудиовизуального текста, в том числе материалы СМИ, перефразируя исходный материал и сохраняя основную мысль
3. Ақпаратты әртүрлі нысандарда ұсыну	10.4.3 представлять информацию в виде несплошного текста, используя информацию двух текстов	11.4.3 представлять информацию в виде сплошного текста, сравнивая данные таблиц, схем, диаграмм, объединенных одной темой или проблемой

4. Шығармашылық жазу	10.4.4 писать творческие работы (описания, повествования), используя знания из других предметных областей	11.4.4 писать творческие работы (описания, повествования, тексты смешанных типов) с явно или скрыто выраженной авторской позицией
5. Эссе жазу	10.4.5 писать эссе, в том числе причинно-следственное, аргументативное	11.4.5 писать эссе, в том числе дискуссионное, сравнительно-сопоставительное
6. Орфографиялық нормаларды сақтау	10.4.6 соблюдать орфографические нормы (Н и НН в разных частях речи, правописание Ь и Ъ, правописание числительных, сложных слов)	11.4.6 соблюдать орфографические нормы (правописание частиц, наречий, предлогов и союзов)
7. Пунктуациялық нормаларды сақтау	10.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных синтаксических конструкциях, тире в простом и сложном предложении	11.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных союзных и бессоюзных предложениях, в конструкциях с союзом «как», при обособлении второстепенных предложений

5) тілдік бірліктерді пайдалану:

Білім алушылар:		
Дағдылар	10 сынып	11 сынып
1. Сөздердің грамматикалық формаларын қолдану	10.5.1 использовать отглагольные существительные, сложные прилагательные, прилагательные в краткой форме, глаголы в страдательном залоге, причастия, деепричастия	11.5.1 использовать прилагательные и страдательные причастия в краткой форме, производные предлоги
2. Синтаксистік құрылымдарды қолдану	10.5.2 использовать безличные конструкции, предложения с обособленными второстепенными членами, сложные синтаксические конструкции	11.5.2 использовать неполные предложения, сложные союзные и бессоюзные предложения

20. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

21. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) 10-11 сыныптарына арналған «Орыс тілі және әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту орыс тілінде емес) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) 10-11-сыныптарына арналған «Орыс тілі және әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту орыс тілінде емес) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары

1) 10 сынып

Тақырып.	Оқытылатын көркем шығармалар (таңдау бойынша)	Тілдік қызметтің түрлері	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан			
Туризм. Экотуризм	А.С.Пушкин. «Монастырь на Казбеке». В.С. Высоцкий. «Гимн морю и горам». А.К. Толстой. «Растянулся на просторе»	Тыңдалым	10.1.1 понимать детально информацию сообщения, подтекст, определяя социальные и эмоционально-экспрессивные особенности речи говорящего; 10.1.4 прогнозировать содержание всего текста, опираясь на заключительные фразы, выводы текста
		Айтылым	10.2.1 владеть словарным запасом, включающим лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 10.2.2 пересказывать содержание текста, демонстрируя собственное понимание проблематики и связывая прочитанное/услышанное с собственным опытом;

			10.2.4 создавать высказывание (побуждение, убеждение, информационную речь), используя приемы привлечения внимания и учитывая целевую аудиторию
		Оқылым	10.3.1 понимать детально содержание текстов, соотнося детали с основной мыслью текста; 10.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов публицистического стиля (пресс-релиз); 10.3.3 формулировать практические вопросы по прочитанному тексту и отвечать на них, используя внетекстовую информацию для подтверждения своей точки зрения
		Жазылым	10.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты публицистического стиля (пресс-релиз); 10.4.3 представлять информацию в виде несплошного текста, используя информацию двух текстов; 10.4.6 соблюдать орфографические нормы (Н и НН в разных частях речи)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	10.5.1 использовать отглагольные существительные, прилагательные в краткой форме; 10.5.2 использовать безличные конструкции

Адам және Отан	М.Ю. Лермонтов. «Родина». Ч. Айтматов. «Буранный полустанок». Г. Бельгер. «Дедушка Сергали». С. Есенин. «Тема Родины в творчестве поэта» (на выбор учителя). М.Д. Симашко. «Емшан». К.Г.Паустовский. «Бескорыстие»	Тыңдалым	10.1.3 определять основную мысль текста, выявляя детали, подтверждающие ее; 10.1.4 прогнозировать содержание всего текста, опираясь на заключительные фразы, выводы текста
		Айтылым	10.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая нарушений лексической сочетаемости, использования слов в несвойственном значении; 10.2.5 участвовать в полемике, синтезируя различные точки зрения и предлагая решение проблемы
		Оқылым	10.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов публицистического стиля (статья); 10.3.4 владеть стратегиями чтения, включая просмотровое чтение, сканирование и детальное чтение
		Жазылым	10.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты публицистического стиля (статья); 10.4.2 излагать сжато информацию прослушанного, прочитанного и/или аудиовизуального текста, сохраняя основную мысль и выражая личную оценку; 10.4.6 соблюдать орфографические нормы (правописание Ь и Ъ)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	10.5.1 использовать отглагольные существительные, прилагательные в краткой

			форме, глаголы в страдательном залоге; 10.5.2 использовать предложения с обособленными второстепенными членами
2 тоқсан			
Ғылым және этика	М. А. Булгаков. «Собачье сердце». А. Беляев. «Голова профессора Доуэля»	Тыңдалым	10.1.2 понимать значение слов социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 10.1.3 определять основную мысль текста, выявляя детали, подтверждающие ее
		Айтылым	10.2.1 владеть словарным запасом, включающим лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 10.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая нарушений лексической сочетаемости, использования слов в несвойственном значении; 10.2.4 создавать высказывание (побуждение, убеждение, информационную речь), используя приемы привлечения внимания и учитывая целевую аудиторию
		Оқылым	10.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов научного (научно-популярного подстиля) стиля (статья, тезисы); 10.3.5 анализировать содержание художественных произведений, определяя роль композиции, изобразительно-

			выразительных средств, деталей в раскрытии основной мысли; 10.3.6 извлекать необходимую информацию из различных источников, определяя факт и мнение
		Жазылым	10.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты научного (научно-популярного подстиля) стиля (статья, тезисы); 10.4.6 соблюдать орфографические нормы (правописание числительных); 10.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных синтаксических конструкциях, тире в простом и сложном предложении
		Тілдік бірліктерді пайдалану	10.5.1 использовать причастия, деепричастия; 10.5.2 использовать предложения с обособленными второстепенными членами
Жер планетасы. Мұхиттар.	В.В. Маяковский. «Атлантический океан». А.де Сент Экзюпери. «Маленький принц»	Тыңдалым	10.1.4 прогнозировать содержание всего текста, опираясь на заключительные фразы, выводы текста; 10.1.5 оценивать высказывание с точки зрения правильности и уместности использованных языковых единиц
		Айтылым	10.2.1 владеть словарным запасом, включающим лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер;

			10.2.4 создавать высказывание (побуждение, убеждение, информационную речь), используя приемы привлечения внимания и учитывая целевую аудиторию; 0.2.6 создавать высказывание на основе рисунков, графиков, таблиц, схем, диаграмм
		Оқылым	10.3.1 понимать детально содержание текстов, соотнося детали с основной мыслью текста; 10.3.7 сравнивать цели, целевую аудиторию, жанровые и стилистические особенности текстов
		Жазылым	10.4.4 писать творческие работы (описания), используя знания из других предметных областей; 10.4.7 правильно использовать тире в простом и сложном предложении
		Тілдік бірліктерді пайдалану	10.5.1 использовать причастия, деепричастия; 10.5.2 использовать безличные конструкции, предложения с обособленными второстепенными членами
3 тоқсан			
Әдебиет және өнер	А.С. Пушкин. «Моцарт и Сальери», «Евгений Онегин». А.И. Куприн. «Гранатовый браслет».	Тыңдалым	10.1.1 понимать детально информацию сообщения, подтекст, определяя социальные и эмоционально-экспрессивные особенности речи говорящего; 10.1.2 понимать значение слов социально-культурной, учебно-профессиональной,

	В.М. Гаршин. «Художники» О. Сулейменов. «Махамбету» (отрывок «Песня акына»)		общественно-политической сфер; 10.1.5 оценивать высказывание с точки зрения правильности и уместности использованных языковых единиц
		Айтылым	10.2.1 владеть словарным запасом, включающим лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 10.2.2 пересказывать содержание текста, демонстрируя собственное понимание проблематики и связывая прочитанное/ услышанное с собственным опытом; 10.2.5 участвовать в полемике, синтезируя различные точки зрения и предлагая решение проблемы
		Оқылым	10.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов публицистического стилей (эссе); 10.3.3 формулировать практические вопросы по прочитанному тексту и отвечать на них, используя внетекстовую информацию из текста для подтверждения своей точки зрения; 10.3.5 анализировать содержание художественных произведений, определяя роль композиции, изобразительно-выразительных средств, деталей, в раскрытии основной мысли

		Жазылым	10.4.5 писать причинно-следственное эссе; 10.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных синтаксических конструкциях, тире в простом и сложном предложении
		Тілдік бірліктерді пайдалану	10.5.1 использовать причастия, деепричастия; 10.5.2 использовать предложения с обособленными второстепенными членами
Әдебиеттегі әлеуметтік теңсіздік тақырыбы	А.П. Чехов. «Толстый и тонкий». Н.А. Островский. «Бесприданница». Н.В. Гоголь. «Шинель». И.С. Тургенев. «Два богача»	Тыңдалым	10.1.2 понимать значение слов социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 10.1.3 определять основную мысль текста, выявляя детали, подтверждающие ее
		Айтылым	10.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая нарушений лексической сочетаемости, использования слов в несвойственном значении; 10.2.4 создавать высказывание (побуждение, убеждение, информационную речь), используя приемы привлечения внимания и учитывая целевую аудиторию; 10.2.6 создавать высказывание на основе рисунков, графиков, таблиц, схем, диаграмм
		Оқылым	10.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов публицистического стиля (интервью);

			10.3.5 анализировать содержание художественных произведений, определяя роль композиции, изобразительно-выразительных средств, деталей в раскрытии основной мысли
		Жазылым	10.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты публицистического стиля (интервью); 10.4.2 излагать сжато информацию прослушанного, прочитанного и/или аудиовизуального текста, сохраняя основную мысль и выражая личную оценку; 10.4.6 соблюдать орфографические нормы (правописание сложных слов)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	10.5.1 использовать сложные прилагательные; 10.5.2 использовать сложные синтаксические конструкции
4 тоқсан			
Қоғамның дамуы: экономика және ынтымақтастық	О. Бальзак. «Гобсек». Абай Кунанбаев «Слова назидания» (Слово пятое, шестое, восьмое, тридцать седьмое)	Тыңдалым	10.1.1 понимать детально информацию сообщения, подтекст, определяя социальные и эмоционально-экспрессивные особенности речи говорящего; 10.1.5 оценивать высказывание с точки зрения правильности и уместности использованных языковых единиц
		Айтылым	10.2.2 пересказывать содержание текста, демонстрируя собственное понимание проблематики и связывая

			прочитанное/услышанное с собственным опытом; 10.2.5 участвовать в полемике, синтезируя различные точки зрения и предлагая решение проблемы; 10.2.6 создавать высказывание на основе рисунков, графиков, таблиц, схем, диаграмм
		Оқылым	10.3.1 понимать детально содержание текстов, соотнося детали с основной мыслью текста; 10.3.4 владеть стратегиями чтения, включая просмотровое чтение, сканирование и детальное чтение
		Жазылым	10.4.3 представлять информацию в виде несплошного текста, используя информацию двух текстов; 10.4.4 писать творческие работы (повествования), используя знания из других предметных областей; 10.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных синтаксических конструкциях, тире в простом и сложном предложении
		Тілдік бірліктерді пайдалану	10.5.1 использовать отглагольные существительные, прилагательные в краткой форме, глаголы в страдательном залоге, причастия, деепричастия; 10.5.2 использовать сложные синтаксические конструкции

Адам мен қоғам өміріндегі еңбектің маңызы	А.П. Платонов. «Песчаная учительница». М.Е. Салтыков – Щедрин. «Повесть о том, как один мужик двух генералов прокормил». М.Е. Салтыков – Щедрин. «Дикий помещик»	Тыңдалым	10.1.2 понимать значение слов социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 10.1.5 оценивать высказывание с точки зрения правильности и уместности использованных языковых единиц
		Айтылым	10.2.2 пересказывать содержание текста, демонстрируя собственное понимание проблематики и связывая прочитанное/ услышанное с собственным опытом; 10.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая нарушения лексической сочетаемости, использования слов в несвойственном значении; 10.2.5 участвовать в полемике, синтезируя различные точки зрения и предлагая решение проблемы
		Оқылым	10.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов публицистического стиля (эссе); 10.3.6 извлекать необходимую информацию из различных источников, определяя факт и мнение; 10.3.7 сравнивать цели, целевую аудиторию, жанровые и стилистические особенности текстов
		Жазылым	10.4.5 писать аргументативное эссе; 10.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в

			сложных синтаксических конструкциях, тире в простом и сложном предложении
		Тілдік бірліктерді пайдалану	10.5.1 использовать отглагольные существительные, сложные прилагательные, прилагательные в краткой форме, глаголы в страдательном залоге, причастия, деепричастия; 10.5.2 использовать сложные синтаксические конструкции

2) 11-сынып

Тақырып.	Оқытылатын көркем шығармалар (таңдау бойынша)	Тілдік қызметтің түрлері	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан			
Қоғамның даму көрсеткіші: экология, биоресурстар	Р. Сейсенбаев. «День, когда рухнул мир». М. Дудин. «Берегите Землю!».	Тыңдалым	11.1.1 понимать детально информацию сообщения, подтекст, определяя социально-поведенческие характеристики и коммуникативные намерения говорящего; 11.1.2 понимать общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер
		Айтылым	11.2.2 пересказывать тексты, адаптируя содержание для определенной целевой аудитории с использованием средств для привлечения внимания; 11.2.5 участвовать в деловой беседе, решая проблему и достигая договоренности

		Оқылым	11.3.1 понимать скрытый смысл текстов, определяя позицию автора; 11.2.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов научного стиля (статья); 11.3.3 формулировать проблемные вопросы и отвечать на них, определяя пути решения проблемы
		Жазылым	11.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты научного стиля (статья); 11.4.3 представлять информацию в виде сплошного текста, сравнивая данные таблиц, схем, диаграмм, объединенных одной темой или проблемой; 11.4.6 соблюдать орфографические нормы (правописание наречий)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	11.5.1 использовать прилагательные и страдательные причастия в краткой форме; 11.5.2 использовать неполные предложения
Қоғамның даму көрсеткіші: бос уақыт	И.А. Гончаров. «Обломов».	Тыңдалым	11.1.1 понимать детально информацию сообщения, подтекст, определяя социально-поведенческие характеристики и коммуникативные намерения говорящего; 11.1.2 понимать общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер;

			11.1.4 прогнозировать причины и следствия по предложенной проблеме
		Айтылым	11.2.1 владеть словарным запасом, включающим общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 11.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая лексической недостаточности и избыточности, логических ошибок; 11.2.4 создавать развернутое монологическое высказывание для публичного выступления, удерживая внимание и взаимодействуя с аудиторией
		Оқылым	11.3.1 понимать скрытый смысл текстов, определяя позицию автора; 11.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности публицистического стиля (публичное выступление); 11.3.3 формулировать проблемные вопросы и отвечать на них, определяя пути решения проблемы; 11.3.4 владеть разными видами и стратегиями чтения в зависимости от цели и задач
		Жазылым	11.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты публицистического стиля (статья); 11.4.2 излагать сжато информацию прослушанного, прочитанного и/или

			аудиовизуального текста, в том числе материалы СМИ, перефразируя исходный материал и сохраняя основную мысль; 11.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в конструкциях с союзом «как»
		Тілдік бірліктерді пайдалану	11.5.1 использовать прилагательные и страдательные причастия в краткой форме; 11.5.2 использовать неполные предложения
2 тоқсан			
Адам және тарих	А.С. Пушкин. «Евгений Онегин». О. Сулейменов. «Одна война закончилась другой…» А. Ахматова. «Реквием».	Тыңдалым	11.1.3 определять основную мысль текста, выявляя авторскую позицию и выражая свое отношение
		Айтылым	11.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая лексической недостаточности и избыточности, логических ошибок; 11.2.5 участвовать в деловой беседе, решая проблему и достигая договоренности
		Оқылым	11.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов научного стиля (аннотация); 11.3.5 анализировать содержание художественных произведений, сравнивая их с другими художественными произведениями или произведениями других видов искусств; 11.3.6 извлекать необходимую информацию из разных источников, критически

			оценивая аргументы, содержащиеся в ней
		Жазылым	11.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты научного стиля (аннотация); 11.4.4 писать творческие работы (описания) с явно или скрыто выраженной авторской позицией; 11.4.6 соблюдать орфографические нормы (правописание частиц)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	11.5.1 использовать прилагательные и страдательные причастия в краткой форме; 11.5.2 использовать неполные предложения, сложные союзные и бессоюзные предложения
Болашақтың энергиясы. Сөз энергиясы.	К.Алтайский. «Казахские мотивы». С. Назарова. «Мой зеленоглазый аруах». В. Высоцкий. «Баллада о времени». Абай Кунанбаев «Слова назидания» (Слово семнадцатое, Слово тридцать первое, Слово тридцать восьмое, Слово Сорок первое)	Тыңдалым	11.1.3 определять основную мысль текста, выявляя авторскую позицию и выражая свое отношение; 11.1.4 прогнозировать причины и следствия по предложенной проблеме
		Айылым	11.2.1 владеть словарным запасом, включающим общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 11.2.4 создавать развернутое монологическое высказывание для публичного выступления, удерживая внимание и взаимодействуя с аудиторией
		Оқылым	11.3.1 понимать скрытый смысл текстов, определяя позицию автора;

			11.3.6 извлекать необходимую информацию из разных источников, критически оценивая аргументы, содержащиеся в ней
		Жазылым	11.4.4 писать творческие работы (повествования) с явно или скрыто выраженной авторской позицией; 11.4.6 соблюдать орфографические нормы (правописание предлогов и союзов); 11.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных союзных и бессоюзных предложениях, при обособлении второстепенных предложений
		Тілдік бірліктерді пайдалану	11.5.1 использовать производные предлоги; 11.5.2 использовать неполные предложения, сложные союзные и бессоюзные предложения
3 тоқсан			
Бейбітшілік және қауіпсіздік	Л.Н. Толстой. «Война и мир» (обзор с чтением глав о Бородинском сражении). Стихотворения А.А. Суркова, К.М. Симонова, М.В. Исаковского, Ю.В. Друниной.	Тыңдалым	11.1.1 понимать детально информацию сообщения, подтекст, определяя социально-поведенческие характеристики и коммуникативные намерения говорящего; 11.1.2 понимать общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 11.1.3 определять основную мысль текста, выявляя авторскую позицию и выражая свое отношение

		Айтылым	11.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая лексической недостаточности и избыточности, логических ошибок; 11.2.5 участвовать в деловой беседе, решая проблему и достигая договоренности
		Оқылым	11.3.3 формулировать проблемные вопросы и отвечать на них, определяя пути решения проблемы; 11.3.4 владеть разными видами и стратегиями чтения в зависимости от цели и задач
		Жазылым	11.4.4 писать творческие работы (тексты смешанных типов) с явно или скрыто выраженной авторской позицией; 11.4.6 соблюдать орфографические нормы (правописание частиц, наречий, предлогов и союзов); 11.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных союзных и бессоюзных предложениях, в конструкциях с союзом «как», при обособлении второстепенных предложений
		Тілдік бірліктерді пайдалану	11.5.1 использовать производные предлоги; 11.5.2 использовать неполные предложения, сложные союзные и бессоюзные предложения
Қазіргі әлемдегі Театр және кино	А.П. Чехов. «Вишневый сад».	Тыңдалым	11.1.2 понимать общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер;

			11.1.3 определять основную мысль текста, выявляя авторскую позицию и выражая свое отношение
		Айтылым	11.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая лексической недостаточности и избыточности, логических ошибок; 11.2.4 создавать развернутое монологическое высказывание для публичного выступления, удерживая внимание и взаимодействуя с аудиторией; 11.2.6 создавать высказывание, сравнивая информацию двух рисунков, графиков, таблиц, схем, диаграмм
		Оқылым	11.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов публицистического стиля (репортаж); 11.3.5 анализировать содержание художественных произведений, сравнивая их с другими художественными произведениями или произведениями других видов искусств; 11.3.7 сравнивать цели, целевую аудиторию, авторскую позицию, жанровые и стилистические особенности текстов
		Жазылым	11.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты публицистического стиля (репортаж); 11.4.2 излагать сжато информацию прослушанного, прочитанного и/или

			аудиовизуального текста, в том числе материалы СМИ, перефразируя исходный материал и сохраняя основную мысль; 11.4.5 писать дискуссионное эссе; 11.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных союзных и бессоюзных предложениях, в конструкциях с союзом «как», при обособлении второстепенных предложений
		Тілдік бірліктерді пайдалану	11.5.1 использовать прилагательные и страдательные причастия в краткой форме, производные предлоги; 11.5.2 использовать неполные предложения, сложные союзные и бессоюзные предложения
4 тоқсан			
Жоғары құндылық-адам құқығы	О.О. Сулейменов. «Дикое поле». Ю.О. Домбровский. «Хранитель древностей». Ч. Айтматов. «Легенда о манкурте».	Тыңдалым	11.1.1 понимать детально информацию сообщения, подтекст, определяя социально-поведенческие характеристики и коммуникативные намерения говорящего; 11.1.5 оценивать высказывание с точки зрения эффективности достижения коммуникативных задач
		Айтылым	11.2.1 владеть словарным запасом, включающим общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер;

			11.2.2 пересказывать тексты, адаптируя содержание для определенной целевой аудитории с использованием средств для привлечения внимания; 11.2.5 участвовать в деловой беседе, решая проблему и достигая договоренности
		Оқылым	11.3.4 владеть разными видами и стратегиями чтения в зависимости от цели и задач; 11.3.7 сравнивать цели, целевую аудиторию, авторскую позицию, жанровые и стилистические особенности текстов
		Жазылым	11.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты научного и публицистического стилей (статья, аннотация, репортаж); 11.4.5 писать сравнительно-сопоставительное эссе; 11.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных союзных и бессоюзных предложениях, в конструкциях с союзом «как», при обособлении второстепенных предложений
		Тілдік бірліктерді пайдалану	11.5.1 использовать прилагательные и страдательные причастия в краткой форме, производные предлоги; 11.5.2 использовать неполные предложения, сложные союзные и бессоюзные предложения
Қазіргі қоғам: миграция	В.В. Набоков. «Родина».	Тыңдалым	11.1.4 прогнозировать причины и следствия по предложенной проблеме;

	Н.А. Тэффи. «Ностальгия», М.И. Цветаева. «Родина». П. Васильев. «Переселенцы». Стихотворения О. Сулейменова «Дикое поле», «Стихи об Алма-Ате», «Стихи о дорогах», «Парижские ночи», «Моя земля - Казахстан».		11.1.5 оценивать высказывание с точки зрения эффективности достижения коммуникативных задач
		Айтылым	11.2.1 владеть словарным запасом, включающим общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 11.2.4 создавать развернутое монологическое высказывание для публичного выступления, удерживая внимание и взаимодействуя с аудиторией; 11.2.6 создавать высказывание, сравнивая информацию двух рисунков, графиков, таблиц, схем, диаграмм
		Оқылым	11.3.5 анализировать содержание художественных произведений, сравнивая их с другими художественными произведениями или произведениями других видов искусств; 11.3.7 сравнивать цели, целевую аудиторию, авторскую позицию, жанровые и стилистические особенности текстов
		Жазылым	11.4.3 представлять информацию в виде сплошного текста, сравнивая данные таблиц, схем, диаграмм, объединенных одной темой или проблемой; 11.4.5 писать эссе, в том числе дискуссионное, сравнительно-сопоставительное;

			11.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных союзных и бессоюзных предложениях, в конструкциях с союзом «как», при обособлении второстепенных предложений
		Тілдік бірліктерді пайдалану	11.5.1 использовать прилагательные и страдательные причастия в краткой форме, производные предлоги; 11.5.2 использовать неполные предложения, сложные союзные и бессоюзные предложения

бұйрығына 83-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
86-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Ұйғыр тілі» оқу пәні білім беру үдерісінде екі функцияны орындайды: біріншіден, оқу пәні, екіншіден, басқа пәндерді оқыту құралы.

3. «Ұйғыр тілі» оқу пәнін оқытудың мақсаты - әртүрлі деңгейдегі құралдарды пайдалану нормаларын ескере отырып, тіл туралы қалыптасқан білім негізінде сөйлеу қызметінің барлық түрлері (тыңдау, айтылым, оқылым және жазылым) бойынша білім алушылардың функционалдық сауаттылығын жетілдіру және оларды қарым-қатынастың әртүрлі салаларында өнімді сөйлеу әрекетін жандандыру арқылы шығармашылық белсенді тілдік тұлғаны дамыту.

4. Оқыту пәні қазіргі заманғы ұйғыр әдеби тілі, оның көпэтносты және көптілді Қазақстанның қазіргі жағдайында нақты жұмыс істеуі болып табылады.

5. Оқыту міндеттері:

1) ұйғыр тілі туралы білімді пайдалану, әдеби тіл нормаларын (орфоэпиялық, орфографиялық, лексикалық және грамматикалық) және қарым-қатынастың әртүрлі салалары мен жағдайларында ауызша және жазбаша сөйлеуде сөйлеу этикетінің ережелерін сақтау;

2) ақпаратты іздеу, алу және түрлендіру дағдыларын жетілдіру;

3) академиялық тілдің қолданылатын грамматикалық құралдарының шеңберін кеңейту және сөздік қорын байыту;

4) сыни ойлау дағдыларын жетілдіру: алынған ақпаратты талдау, синтездеу, бағалау, түсіндіру;

5) коммуникативті тапсырмаларға байланысты оқудың әртүрлі түрлерін қолдану;

6) тыңдау және сөйлеу дағдыларын жетілдіру;

7) көпшілік алдында сөйлеудің әртүрлі жанрларында монологиялық мәлімдеме жасау, қарым-қатынас жағдайына сәйкес нормативтік тұрғыдан тілдік құралдарды сыни бағалау және таңдау қабілеттерін жетілдіру;

8) мәселені шешу жолдарын ұсына отырып, сәтті диалогтік қарым-қатынас жасау, түрлі салалар мен коммуникативтік жағдайларда пікірталас жүргізу біліктерін жетілдіру;

9) әр түрлі жанрдағы мәтіндерді құру кезінде стилистикалық сауаттылықты жетілдіру; жеке авторлық стильді қалыптастыру; мәтінді түзете және өңдей білу; жеке авторлық стильді қалыптастыру;

10) ұйғыр тілінің ұлттық-мәдени ерекшелігі туралы, ұйғыр, қазақ және басқа халықтардың мәдениеті туралы түсініктерді кеңейту;

11) қарым-қатынас құралы, білім көзі, рухани-адамгершілік құндылық, қоғамдағы сәтті әлеуметтенуге ықпал ететін тілдік капитал ретінде тілге саналы қатынасты тәрбиелеу;

12) ақпаратты іздеу, талдау және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектіні саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

6. Грамматикалық материал сөйлеу тақырыптары аясында зерттеледі. Тілді оқыту толассыз тақырыптарды зерделеу, түрлі пәндік салалардың мәтіндерін пайдалану, академиялық тілді дамыту арқылы басқа пәндермен интеграциялау арқылы жүзеге асырылады.

7. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

8. «Ұйғыр тілі» пәні бойынша оқу бағдарламасы жоғары мектепте 2 жылға есептелген.

2-тарау. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің мазмұны

9. «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

10. «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқу бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер сыныптар бойынша күтілетін нәтижелер түріндегі оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

11. Әрбір бөлімшеде белгіленген оқыту мақсаттары мұғалімге сөйлеу әрекетінің төрт түрін (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) дамыту бойынша жұмысты жүйелі жоспарлауға, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалауға, оларды оқытудың келесі кезеңдері туралы хабардар етуге мүмкіндік береді.

12. Оқу пәнінің мазмұны 4 бөлімнен тұрады:

1) тыңдалым және айтылым;

2) оқылым;

3) жазылым;

4) сөйлеу нормаларын сақтау.

13. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімдерді қамтиды:

1) хабарлама/ақпарат мазмұнын түсіну;

2) оқиғаларды болжау;

3) диалогқа қатысу;

4) монологиялық мәлімдеменің құрылысы;

5) тыңдалған материалды бағалау.

14. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау және негізгі ойды анықтау;

2) оқылған мәтінде лексикалық және синтаксистік бірліктердің қолданылуын түсіну;

3) мәтіндердің түрлері мен стильдерін анықтау;

4) сұрақтарды тұжырымдау және бағалау;

5) оқылым түрлері;

6) әртүрлі көздерден ақпарат алу;

7) мәтіндерді салыстырмалы талдау;

8) мәтінді түсіндіру.

15. «Жазылым» бөлімі мынадай кіші бөлімдерді қамтиды:

1) тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын баяндау;

2) ақпаратты әртүрлі нысандарда ұсыну;

3) әр түрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді құру;

4) эссе жазу;

5) мәтіндерді түзету және редакциялау;

6) шығармашылық жазу.

16. «Әдеби тіл нормасы» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) орфографиялық нормаларды сақтау;

2) лексикалық нормаларды сақтау;

3) грамматикалық нормаларды сақтау;

4) пунктуациялық нормаларды сақтау.

17. Базалық мазмұны

18. 10-сыныпқа арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; факт пен пікірді ажырату; негізгі ойды ауызша емес қарым-қатынас құралдарын ескере отырып анықтау; мәтінде көтерілген проблема бойынша мазмұнды болжау; пікірталастарға қатысу, өз ұстанымын дәлелдеу, мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну; жан-жақты монолог құру (берілген тақырыпқа пайымдау, сендіру), қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени және оқу-ғылыми салалар шегінде кемінде 3 микротеманы қамтитын ақпаратты ұсыну; тыңдалған материалды ақпараттың дұрыстығы, өзектілігі тұрғысынан бағалау, өз пікірін білдіру;

2) оқылым: мәтіндегі негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратты, мәтіндегі ақпаратты басқа дереккөздердегі ақпаратпен/жеке тәжірибемен байланыстыра отырып түсіну; мәтіннің негізгі ойын жеткізудегі ескертпелердің, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау; мәтіндегі арнайы лексиканы, аббревиатураны, перифразаны, аллюзияны, эвфемизмдерді және мәнерліліктің басқа да құралдарын қолдануды түсіну; әр түрлі жанрдағы мәтіндердің типтерін, белгілері мен тілдік ерекшеліктерін, ғылыми-көпшілік астарлы (очерк, эссе, мақала), публицистикалық стиль (ескерту, пресс-релиз, жол очеркі) мәтіндерінің ерекшеліктерін айқындау; оқылған мәтін бойынша зерттеу үшін сұрақтар мен идеяларды тұжырымдау; қарап шығу, сканерлеу және егжей-тегжейлі оқу тәсілдерін пайдалану; ақпаратты алу әр түрлі көздерден ақпаратты синтездеу, әр түрлі көзқарастарды салыстыру; тақырыпты, негізгі ойды, проблеманы, мақсатты аудитті ескере отырып, мәтіндердің (композициялық, тілдік және жанрлық) стилистикалық ерекшеліктерін салыстыру

3) жазылым: тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын баяндау, негізгі ойды сақтай отырып, бастапқы материалды парафраздау; ақпаратты график, кесте, диаграмма, схема, инфографика түрінде, оның ішінде АКТ көмегімен ұсыну; ғылыми-танымал подстиль (очерк, эссе, мақала), публицистикалық стиль (Ескертпе) мәтіндерін жасау, баспасөз-релизі, жол очеркі); мақсатын, мақсатты аудиториясын және сөйлеу жағдайын ескере отырып; эссенің әртүрлі түрлерін, оның ішінде сын тұрғысынан жазу, ғылыми және публицистикалық әдебиетті талдау, автормен өзінің келісімін/келіспеушілігін білдіру және негіздеу; әсер ету құралдарын пайдалана отырып, әртүрлі жанрдағы сипаттау мәтіндері мен баяндау мәтіндерін жазу мақсатты аудиторияны, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау; белгілі бір композициялық элементтер болып табылатын шығармашылық жұмыстарды, мәтіннің үзіндісін/фрагменттерін жазу;

4) әдеби тіл нормасы: орфографиялық нормаларды сақтау; қарым-қатынастың мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми-іскерлік стильдегі лексиканы, публицистикалық және ғылыми стильдерді, стилистикалық фигураларды

пайдалану; сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау (абстрактілі семантика етістіктерін, қазіргі заманның жетілмеген түрі етістіктерін пайдалану); тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі және күрделі жағдайларда қолдану ұсыныстар.

19. 11-сыныпқа арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну, автордың ұстанымына сыни көзқарасын білдіру; мәтін авторының мақсаты мен ұстанымына сүйене отырып, негізгі ойды анықтау; кесте және сызба бойынша мәтін мазмұнын болжау; іскерлік әңгімеге қатысу, проблеманы шешу және уағдаластыққа қол жеткізу; Қоғамдық келісім шеңберінде көпшілік алдында сөз сөйлеу үшін жан-жақты монолог құру.-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және оқу-ғылыми салалар; тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан бағалау, оны сыни бағалау;

2) оқылым: әр түрлі мәтіндердің басты, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратын түсіну, авторлық ұстанымды сыни бағалау; мәтіннің негізгі ойын жеткізудегі түс, қаріптік саналуандық, дыбыс және графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің рөлін анықтау; мәтіндегі бейнелеу-мәнерлі құралдарды, стилистикалық фигураларды және басқа да тәсілдерді қолдануды түсіну; түрлерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау ғылыми және публицистикалық стильдер мен астарлардың мәтіндерін (аннотация, тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөз сөйлеу); оқылған мәтін бойынша зерттеу және гипотеза үшін сұрақтарды тұжырымдау; оқырман алдына қоятын коммуникативтік міндеттерге байланысты оқудың әртүрлі түрлерін пайдалану; Әртүрлі дереккөздерден ақпарат алу, өзара байланысты орнату және негізделген тұжырымдар құру; тақырыпты, негізгі ойды, проблеманы, мақсатты ескере отырып, мәтіндердің (композициялақ, тілдік және жанрлық) стилистикалық ерекшеліктерін салыстыру мақсатты аудитория, автордың позициясы және оқырманға әсер ету; мәтін фрагментінің мазмұнын түсіндіру, оны тақырыппен, негізгі идеямен, авторлық позициямен байланыстыру;

3) жазылым: тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын баяндау, негізгі ойды сақтай отырып, бастапқы материалды сығымдау және парафраздау; ақпаратты презентация түрінде ұсыну, кестені, схеманы, графиканы, аудиофайл диаграммасын, фотографияны, қозғалмалы иллюстрацияларды пайдалану; ғылыми және публицистикалық стильдер мен астарлы мәтіндерді жасау (аннотация, тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу баяндама) мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып; эссенің әр түрін, оның ішінде аргументативті және пікірталас түрінде жазу, ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарау және талдау, осы мәселені шешудің өз жолдарын ұсыну және негіздеу; автордың сенімі, көзқарасы мен сезімін көрсететін тәсілдерді пайдалана отырып, әр түрлі жанрдағы баяндау мәтіндері мен сипаттау мәтіндерін жазу; мақсат, мақсатты аудитория, қарым-қатынас жағдайы мен оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау; шығармашылық жұмыстар жазу (әңгіме мәтіндері мен аралас типтегі мәтіндер);

4) әдеби тіл нормасы: орфографиялық нормаларды сақтау; қарым-қатынастың мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми-іскерлік стильдегі лексиканы,

публицистикалық және ғылыми стильдерді, стилистикалық фигураларды пайдалану; сөзжасамдық және морфологиялық (абстрактілі семантика етістіктерін, қазіргі шақтың жетілмеген түріндегі етістіктерді пайдалану), синтаксистік (қайтарымды етістіктері және қысқа пассивті құрылымдары бар пассивті құрылымдарда) және стилистикалық нормалар; тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі және күрделі сөйлемдерде әр түрлі байланыс түрлерімен қолдану.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

20. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.1. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «1» - оқу мақсатының реттік саны.

21. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1.Хабарлама/ақпарат мазмұнын түсіну	10.1.1.1 - факт пен пікірді ажырата отырып, мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; мақсатты аудиторияны анықтау;	11.1.1.1- әр түрлі жанрдағы мәтіндердің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын (дәріс, сұхбат, диспут, пікірталас, полемика, мақала, бейнесюжет) автордың ұстанымына сыни көзқарасын білдіре отырып түсіну (кіріспе конструкциялар, терминология); мақсатты аудиторияны анықтау;
2. Оқиғаларды болжау	10.1.2.1 - мәтінде көтерілген мәселе бойынша мазмұнды болжау;	11.1.2.1-мәтін мазмұнын кестелер мен диаграммалар бойынша болжау;
3. Диалогқа қатысу	10.1.3.1 - пікірталастарға қатысыңыз, өз ұстанымыңызды дәлелдеңіз және мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыныңыз;	11.1.3.1 - іскерлік әңгімеге қатысу, мәселені шешу және келісімге қол жеткізу;
4.Монологтық тұжырымның құрылысы	10.1.4.1 - қоғамдық-саяси және оқу-ғылыми салалар шегінде кемінде 3 микротеманы қамтитын	11.1.4.1 - қоғамдық-саяси және оқу-ғылыми салалар шегінде кемінде 3 микротеманы қамтитын кеңейтілген монолог

	кеңейтілген монолог (берілген тақырыпқа пайымдау, сендіру) құру;	(берілген тақырыпқа пайымдау, сендіру) құру;
5.Тыңдалған материалды бағалау	10.1.5.1 - тыңдалған материалды өз пікірін білдіре отырып, ақпараттың шынайылығы, өзектілігі тұрғысынан бағалау.	11.1.5.1 - тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан бағалау, оны сыни бағалау.

2) оқылым:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау және негізгі ойды анықтау	10.2.1.1 - мәтіннің негізгі идеясын жеткізудегі жазбалардың, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау;	11.2.1.1 - мәтіннің негізгі идеясын жеткізудегі түс, қаріп әртүрлілігі, дыбыс және графикалық кескіндердің, еренсілтемелердің рөлін анықтау;
2. Оқылған мәтінде лексикалық және синтаксистік бірліктердің қолданылуын түсіну	10.2.2.1 - мәтінде арнайы лексиканы, аббревиатураларды, перифразаларды, аллюзияларды, эвфемизмдерді және мәнерліліктің басқа да құралдарын қолдануды түсіну;	11.2.2.1 - мәтінде бейнелеу-мәнерлі құралдардың, стилистикалық фигуралардың және басқа да тәсілдердің қолданылуын түсіну;
3. Мәтіндердің түрлері мен стильдерін анықтау	10.2.3.1 - әр түрлі жанрдағы, стильдегі және ішкі стильдегі мәтіндердің түрлерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау (аналитикалық мақала, сыни мақала, эссе, пресс-релиз);	11.2.3.1 - әр түрлі жанрдағы, стильдегі және астарлы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау (аннотация, ғылыми мақала, репортаж, көпшілік алдында сөз сөйлеу);
4. Сұрақтарды тұжырымдау	10.2.4.1 - оқылған мәтін бойынша зерттеу үшін сұрақтар мен идеяларды тұжырымдау;	11.2.4.1 - оқылған мәтін бойынша зерттеу және гипотеза үшін сұрақтар тұжырымдау;
5. Оқылым түрлері	10.2.5.1 - қарап шығу, сканерлеу және егжей-	11.2.5.1 - оқырман алдына қоятын коммуникативті

	тегжейлі оқу әдістерін қолдану;	міндеттерге байланысты оқудың әртүрлі түрлерін қолдану;
6. Әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу	10.2.6.1 - әр түрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, әр түрлі көзқарастарды салыстыру;	11.2.6.1 - әр түрлі көздерден ақпарат алу, қарым-қатынас орнату және негізделген қорытынды жасау;
7. Мәтіндерді салыстырмалы талдау	10.2.7.1 - тақырыпты, негізгі ойды, мәселені, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру;	11.2.7.1 - тақырыпты, негізгі ойды, мәселені, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру;
8. Мәтін интерпретациясы	10.2.8.1 - сөйлемнің, абзацтың мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға байланыстыра отырып түсіндіру.	11.2.8.1 - мәтін фрагментінің мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға байланыстыра отырып түсіндіру.

3) жазылым:

Білім алушылар...		
	10 - сынып	11 - сынып
1. Тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын баяндау	10.3.1.1 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысқа жоспарлар, толық немесе қысқаша мазмұндама, тезистер, резюмелер, Конспектілер түрінде баяндау;	11.3.1.1 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысқа жоспарлар, толық немесе қысқаша мазмұндама, тезистер, түйіндемелер, рефераттар, аннотациялар, хабарламалар, баяндамалар түрінде баяндау;
2. Ақпаратты әртүрлі нысандарда ұсыну	10.3.2.1 - ақпаратты график, кесте, диаграмма, схема, инфографика, соның ішінде АКТ арқылы ұсыну;	11.3.2.1 - кестелерді, диаграммаларды, графиктерді, аудио файл диаграммаларын, фотосуреттерді қолдана отырып, презентация түрінде ақпарат беріңіз;

3. Әр түрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді құру	10.3.3.1 - ғылыми-көпшілік подстильдің (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, баспасөз-релизі) әртүрлі типтері мен жанрларының мәтіндерін жасау;	11.3.3.1 - әр түрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді жасау (аннотация, мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, дәйексөзді қолдану орынды;
4. Эссе жазу	10.3.4.1 - әр түрлі эссе, соның ішінде сыни, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдай отырып, автормен келісетінін/келіспейтінін білдіріп, негіздейді;	11.3.4.1 - ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарастыру және талдау, осы мәселені шешудің өзіндік жолдарын ұсыну және негіздеу арқылы әр түрлі эссе, соның ішінде аргументативті және пікірталас түрінде жазу;
5. Мәтіндерді түзету және редакциялау	10.3.5.1 - түзету және өңдеу мәтіндегі барлық кемшіліктер мақсаты, мақсатты аудиториясы, қарым-қатынас жағдайы және оқырманға әсері;	11.3.5.1 - түзету және өңдеу мәтіндегі барлық кемшіліктер, мақсатты аудиторияны, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсерін ескере отырып;
6. Шығармашылық жазу	10.3.6.1 - шығармашылық жұмыстарды жазу: (фрагмент/мәтін фрагменттері) белгілі бір композициялық элементтер болып табылады.	11.3.6.1 - шығармашылық жұмыстар жазу (повесть-мәтіндер және аралас типтегі мәтіндер).

4) әдеби тіл нормасы:

Білім алушылар...		
	10 - сынып	11 - сынып
1. Орфографиялық нормаларды сақтау	10.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау;	11.4.1-орфографиялық нормаларды сақтау;
2. Лексикалық нормаларды сақтау	10.4.2 - қарым - қатынастың мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іскери стильдің, журналистік және ғылыми стильдердің, стилистикалық	11.4.2 - қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің әртүрлі бейнелеу және экспрессивті

	фигуралардың лексикасын қолданыңыз;	құралдарын, стилистикалық фигураларды қолданыңыз;
3. Грамматикалық нормаларды сақтау	10.4.3 - сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау;	11.4.3 - синтаксистік нормаларды сақтау;
4. Пунктуациялық нормаларды сақтау	10. 4.4 - тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі және күрделі сөйлемдерде қолдану.	11.4.4 - тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі және күрделі сөйлемдерде әр түрлі байланыс түрлерімен қолдану.

22. Тоқсандық сағаттарды бөлімдер мен бөлімдер бойынша бөлу мұғалімнің қалауы бойынша өзгереді.

23. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту ұйғыр тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту ұйғыр тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10 -сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
Барлығы: 36 сағат, аптасына 1 сағат		
1-тоқсан		
1-тарау. Қазіргі қоғам құндылықтары: мәдениет және өркениет	Тыңдалым және айтылым	10.1.1 – әр түрлі жанрдағы мәтіндердің (дәріс, сұхбат, диспут, пікірталас) негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын факт пен пікірді айыра отырып түсіну; мақсатты аудиторияны анықтау; 10.1.2 - мәтін мазмұнын кестелер мен диаграммалар бойынша болжау;
	Оқылым	10.2.1 – мәтіннің негізгі идеясын жеткізудегі жазбалардың, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау;

		10.2.5 - қарап шығу, сканерлеу және егжей-тегжейлі оқу әдістерін қолданыңыз; 10.2.6 - әртүрлі дереккөздерден ақпаратты алу және синтездеу, әртүрлі көзқарастарды салыстыру (ғылыми-танымал мақалалар, БАҚ, энциклопедия);
	Жазылым	10.3.1-тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын кеңейтілген және сығылған жоспарлар, толық немесе қысқаша мазмұндама, тезистер, резюмелер, конспектілер түрінде баяндау; 10.3.3 - ғылыми-көпшілік подстильдің (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдің әртүрлі типтері мен жанрларының мәтіндерін жасау;
	Әдеби тіл нормасы	10.4.1-орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 - қарым - қатынастың мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іскери стильдің, журналистік және ғылыми стильдердің, стилистикалық фигуралардың лексикасын қолданыңыз;
2-тоқсан		
2-тарау. Индустрияландыру: ұлттық өндіріс	Тыңдалым және айтылым	10.1.2 – мәтінде көтерілген мәселе бойынша мазмұнды болжау; 10.1.3 - пікірталасқа қатысу, өз ұстанымын дәлелдеу және мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну;
	Оқылым	10.2.2 - мәтінде арнайы лексиканы, аббревиатураны, перифразаны, аллюзияны, эвфемизмдерді және мәнерліліктің басқа да құралдарын қолдануды түсіну; 10.2.3 - ғылыми-көпшілік подстильдің (очерк, мақала, эссе), публицистикалық стильдің (пресс-релиз) әр түрлі жанрындағы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 10.2.4 - оқылған мәтін бойынша зерттеу үшін сұрақтар мен идеяларды тұжырымдау; 10.2.6 -әртүрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, әртүрлі көзқарастарды салыстыру (ғылыми-танымал);

	Жазылым	10.3.2 – ақпаратты график, кесте, диаграмма, инфографика, соның ішінде АКТ арқылы ұсыну; 10.3.3 - ғылыми-көпшілік подстильдің (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, баспасөз-релизі)әртүрлі типтері мен жанрларының мәтіндерін жасау; 10.3.6 - шығармашылық жұмыстарды жазу: (фрагмент/мәтін фрагменттері) белгілі бір композициялық элементтер болып табылады;
	Әдеби тіл нормасы	10.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 - мақсатқа сәйкес ресми-іскерлік стильдің, публицистикалық және ғылыми стильдердің лексикасын, стилистикалық фигураларды қолдану; 10.4.3 - сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау (абстрактілі семантика етістіктерін, қазіргі шақтың жетілмеген түріндегі етістіктерді пайдалану); 10.4.4-тыныс белгілерін Қарапайым, Қарапайым күрделі және күрделі сөйлемдерде қолдану;
3-тоқсан		
3-тарау. Адамзат дамуының жаһандық мәселелері	Тыңдалым және айтылым	10.1.4 - қоғамдық-саяси және оқу-ғылыми салалар шегінде кемінде 3 микротеманы қамтитын кеңейтілген монолог (берілген тақырыпқа пайымдау, сендіру) құру; 10.1.5 - тыңдалған материалды өз пікірін білдіре отырып, ақпараттың шынайылығы, өзектілігі тұрғысынан бағалау;
	Оқылым	10.2.1-мәтіннің негізгі ойын жеткізудегі ескертулердің, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау; 10.2.2-мәтінде арнайы лексиканы, аббревиатураны, перифразаны, аллюзияны, эвфемизмдерді және мәнерліліктің басқа да құралдарын қолдануды түсіну; 10.2.3-ғылыми-көпшілік подстильдің (очерк, мақала, эссе), публицистикалық стильдің (пресс-релиз)әр түрлі жанрындағы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау;

		10.2.4-оқылған мәтін бойынша зерттеу үшін сұрақтар мен идеяларды тұжырымдау;
	Жазылым	10.3.3-ғылыми-көпшілік подстильдің (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, баспасөз-релизі)әртүрлі типтері мен жанрларының мәтіндерін жасау; 10.3.5-түзету және редакциялау мәтіндегі барлық кемшіліктер мақсаты, мақсатты аудиториясы, қарым-қатынас жағдайы және оқырманға әсері;
	Әдеби тіл нормасы	10.4.1-орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2-қарым-қатынастың мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми-іскерлік стильдің, публицистикалық және ғылыми стильдердің лексикасын, стилистикалық фигураларды пайдалану; 10.4.3-сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау (абстрактілі семантика етістіктерін, қазіргі шақтың жетілмеген түріндегі етістіктерді пайдалану) ; 10.4.4 - . тыныс белгілерін Қарапайым, Қарапайым күрделі және күрделі сөйлемдерде қолдану;
4-тарау. Адам өмірін сақтау	Тыңдалым және айтылым	10.1.1-әр түрлі жанрдағы мәтіндердің (дәріс, сұхбат, диспут, пікірталас) негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын факт пен пікірді айыра отырып түсіну; мақсатты аудиторияны анықтау; 10.1.3-пікірталасқа қатысу, өз ұстанымын дәлелдеу және мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну;
	Оқылым	10.2.4-оқылған мәтін бойынша зерттеу үшін сұрақтар мен идеяларды тұжырымдау; 10.2.7-тақырыпты, негізгі ойды, мәселені, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру; 10.2.8-сөйлемнің, абзацтың мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға байланыстыра отырып түсіндіру;

	Жазылым	10.3.2-ақпаратты график, кесте, диаграмма, инфографика түрінде, оның ішінде АКТ көмегімен ұсыну; 10.3.4-әр түрлі эссе, оның ішінде сыни эссе жазу, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдау, автормен өз келісімін/келіспеушілігін білдіру және негіздеу; 10.3.6-белгілі бір композициялық элементтер болып табылатын шығармашылық жұмыстарды жазу: (фрагмент/мәтін фрагменттері);
	Әдеби тіл нормасы	10.4.1-орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2-қарым-қатынастың мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми-іскерлік стильдің, публицистикалық және ғылыми стильдердің лексикасын, стилистикалық фигураларды пайдалану; 10.4.3-сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау (абстрактілі семантика етістіктерін, қазіргі шақтың жетілмеген түріндегі етістіктерді пайдалану); 10.4.4-тыныс белгілерін Қарапайым, Қарапайым күрделі және күрделі сөйлемдерде қолдану;
4-тоқсан		
5-тарау Қылмыс және заң	Тыңдалым және айтылым	10.1.4-қоғамдық-саяси және оқу-ғылыми салалар шегінде кемінде 3 микротеманы қамтитын кеңейтілген монолог (берілген тақырыпқа пайымдау, сендіру) құру; 10.1.5-тыңдалған материалды өз пікірін білдіре отырып, ақпараттың шынайылығы, өзектілігі тұрғысынан бағалау;
	Оқылым	10.2.3-ғылыми-көпшілік подстильдің (очерк, мақала, эссе), публицистикалық стильдің (пресс-релиз) әр түрлі жанрындағы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 10.2.7-тақырыпты, негізгі ойды, мәселені, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру;

		10.2.8-сөйлемнің, абзацтың мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға байланыстыра отырып түсіндіру;
	Жазылым	10.3.3-ғылыми-көпшілік подстильдің (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, баспасөз-релизі)әртүрлі типтері мен жанрларының мәтіндерін жасау; 10.3.5 - түзету және өңдеу мәтіндегі барлық кемшіліктер мақсаты, мақсатты аудиториясы, қарым-қатынас жағдайы және оқырманға әсері;
	Әдеби тіл нормасы	10.4.1-орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2-қарым-қатынастың мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми-іскерлік стильдің, публицистикалық және ғылыми стильдердің лексикасын, стилистикалық фигураларды пайдалану; 10.4.3-сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау (абстрактілі семантика етістіктерін, қазіргі шақтың жетілмеген түріндегі етістіктерді пайдалану); 10.4.4-тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі және күрделі сөйлемдерде қолдану;

2) 11-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
Барлығы: 36 сағат, аптасына 1 сағат		
1-тоқсан		
1-тарау. Қазақстан бүгінгі әлемде: Қазақстанның өткені мен келешегі	Тыңдалым және айтылым	11.1.1 - әр түрлі жанрдағы мәтіндердің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын (дәріс, сұхбат, диспут, пікірталас, полемика, мақала, бейнесюжет) автордың ұстанымына сыни көзқарасын білдіре отырып түсіну (кіріспе конструкциялар, терминология); мақсатты аудиторияны анықтау; 11.1.2-кесте және сызба бойынша мәтін мазмұнын болжау;

	Оқылым	11.2.1-мәтіннің негізгі ойын жеткізудегі түс, қаріптік көп түрлілік, дыбыс және графикалық бейнелердің, еренсілтемелердің рөлін анықтау; 11.2.5-оқырман алдына қойған коммуникативтік міндеттерге байланысты оқудың әртүрлі түрлерін қолдану; 11.2.6-өзара байланысты белгілей отырып және негізделген қорытынды жасай отырып, әртүрлі дереккөздерден ақпарат алу (ғылыми мақалалар, энциклопедия, БАҚ);
	Жазылым	11.3.1-тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысқа жоспарлар, толық немесе қысқаша мазмұндама, тезистер, түйіндемелер, рефераттар, аннотациялар, хабарламалар, баяндамалар түрінде баяндау; 11.3.3-әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді құру(аннотация, Мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу), мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, дәйексөздерді қолдану орынды; 11.3.6-шығармашылық жұмыстар жазу (повесть мәтіндері мен аралас типтегі мәтіндер);
	Әдеби тіл нормасы	11.4.1-орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.2-қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің түрлі бейнелеу-мәнерлі құралдарын, стилистикалық фигураларды пайдалану; 11.4.3-синтаксистік (қайтарымды етістіктермен және қысқа пассивті қатысымдармен, тұлғасыз сөйлемдермен) және стилистикалық нормаларды сақтау; 11.4.4-тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі және күрделі сөйлемдерде әр түрлі байланыс түрлерімен қолдану;
2-тоқсан		
2-тарау Экология: ядролық және мұнай өндірістері	Тыңдалым және айтылым	11.1.2-кесте және сызба бойынша мәтін мазмұнын болжау; 11.1.3-мәселені шеше отырып және уағдаластыққа қол жеткізе отырып, іскерлік әңгімеге қатысу;

	Оқылым	11.2.2-мәтінде бейнелеу-мәнерлі құралдарды, стилистикалық фигураларды және басқа да тәсілдерді қолдануды түсіну; 11.2.3-ғылыми және публицистикалық стильдер мен астарлардың әр түрлі жанрындағы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау (аннотация, тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөз сөйлеу); 11.2.4-оқылған мәтін бойынша зерттеу және гипотеза үшін сұрақтарды тұжырымдау;
	Жазылым	11.3.2-кестелерді, графиктерді, диаграммаларды, аудиофайлдарды, фотосуреттерді пайдалана отырып, ақпаратты презентация түрінде ұсыну; 11.3.3-әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді құру(аннотация, мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу), мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, дәйексөздерді қолдану орынды; 11.3.4-ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарастыра және талдай отырып, осы мәселені шешудің өз жолдарын ұсына және негіздей отырып, әртүрлі эссе түрлерін, оның ішінде аргументативті және пікірталасты жазу;
	Әдеби тіл нормасы	11.4.1-орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.2-қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің түрлі бейнелеу-мәнерлі құралдарын, стилистикалық фигураларды пайдалану; 11.4.3-синтаксистік (қайтарымды етістіктермен және қысқа пассивті қатысымдармен, тұлғасыз сөйлемдермен) және стилистикалық нормаларды сақтау; 11.4.4-тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі және күрделі сөйлемдерде әр түрлі байланыс түрлерімен қолдану;
3-тоқсан		
3-тарау. Қазіргі қоғам: миграция және	Тыңдалым және айтылым	11.1.4-қоғамдық-саяси және оқу-ғылыми салалар шегінде кемінде 3 микротеманы қамтитын кеңейтілген монолог (берілген тақырыпқа пайымдау, сендіру) құру;

зияткерлік миграция		11.1.5-тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан бағалау, оны сыни бағалау;
	Оқылым	11.2.2-мәтінде бейнелеу-мәнерлі құралдарды, стилистикалық фигураларды және басқа да тәсілдерді қолдануды түсіну; 11.2.3-ғылыми және публицистикалық стильдер мен астарлардың (аннотация, тезистер, репортаж) әр түрлі жанрындағы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 11.2.5-оқырман алдына қойған коммуникативтік міндеттерге байланысты оқудың әртүрлі түрлерін қолдану;
	Жазылым	11.3.3-әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді құру(аннотация, Мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу), мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, дәйексөздерді қолдану орынды; 11.3.5-түзету және редакциялау мәтіндегі барлық кемшіліктер, мақсатты аудиторияны, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсерін ескере отырып;
	Әдеби тіл нормасы	11.4.2-қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің түрлі бейнелеу-мәнерлі құралдарын, стилистикалық фигураларды пайдалану; 11.4.3-синтаксистік (қайтарымды етістіктермен және қысқа пассивті қатысымдармен, тұлғасыз сөйлемдермен) және стилистикалық нормаларды сақтау; 11.4.4-тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі және күрделі сөйлемдерде әр түрлі байланыс түрлерімен қолдану;
4-тарау. Әлемді өзгерткен өнертабыстар	Тыңдалым және айтылым	11.1.1-әр түрлі жанрдағы мәтіндердің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын (дәріс, сұхбат, диспут, пікірталас, полемика, мақала, бейнесюжет) автордың ұстанымына сыни көзқарасын білдіре отырып түсіну (кіріспе конструкциялар, терминология); 11.1.3-мәселені шеше отырып және уағдаластыққа қол жеткізе отырып, іскерлік әңгімеге қатысу;
	Оқылым	11.2.4-оқылған мәтін бойынша зерттеу және гипотеза үшін сұрақтарды тұжырымдау;

		11.2.6-өзара байланыс орната және негізделген қорытынды жасай отырып, әртүрлі дереккөздерден ақпарат алу (ғылыми мақалалар, энциклопедия, БАҚ); 11.2.7-тақырыпты, негізгі ойды, мәселені, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру; 11.2.8-мәтін фрагментінің мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға байланыстыра отырып түсіндіру;
	Жазылым	11.3.2-кестелерді, графиктерді, диаграммаларды, аудиофайлдарды, фотосуреттерді пайдалана отырып, ақпаратты презентация түрінде ұсыну; 11.3.4-ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарастыра және талдай отырып, осы мәселені шешудің өз жолдарын ұсына және негіздей отырып, әртүрлі эссе түрлерін, оның ішінде аргументативті және пікірталасты жазу;
	Әдеби тіл нормалары	11.4.1-орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.2-қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің түрлі бейнелеу-мәнерлі құралдарын, стилистикалық фигураларды пайдалану; 11.4.3-синтаксистік (қайтарымды етістіктермен және қысқа пассивті қатысымдармен пассивті құрылымдарда, жеке сөйлемдерде; 11.4.4-тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі және күрделі сөйлемдерде әр түрлі байланыс түрлерімен қолдану;
4-тоқсан		
5-тарау. Туризм: экотуризм	Тыңдалым және айтылым	11.1.4-қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық және оқу-ғылыми салалар шеңберінде көпшілік алдында сөз сөйлеу үшін кеңейтілген монолог құру; 11.1.5 - тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан бағалау, оны сыни бағалау;
	Оқылым	11.2.3 - ғылыми және публицистикалық стильдер мен Астарлардың әр түрлі

		жанрындағы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау (аннотация, тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөз сөйлеу); 11.2.7-тақырыпты, негізгі ойды, мәселені, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру; 11.2.8-мәтін фрагментінің мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға байланыстыра отырып түсіндіру;
	Жазылым	11.3.3-әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді құру(аннотация, мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу), мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, дәйексөздерді қолдану орынды; 11.3.5 - түзету және өңдеу мәтіндегі барлық кемшіліктер, мақсатты аудиторияны, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсерін ескере отырып;
	Әдеби тіл нормасы	11.4.1-орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.2-қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің түрлі бейнелеу-мәнерлі құралдарын, стилистикалық фигураларды пайдалану; 11.4.3-синтаксистік (қайтарымды етістіктермен және қысқа пассивті қатысымдармен, тұлғасыз сөйлемдермен) және стилистикалық нормаларды сақтау; 11.4.4-тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі және күрделі сөйлемдерде әр түрлі байланыс түрлерімен қолдану.

бұйрығына 84-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
87-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Ұйғыр тілі» оқу пәні білім беру үдерісінде екі функцияны орындайды: біріншіден, оқу пәні, екіншіден, басқа пәндерді оқыту құралы.

3. «Ұйғыр тілі» оқу пәнін оқытудың мақсаты - әртүрлі деңгейдегі құралдарды пайдалану нормаларын ескере отырып, тіл туралы қалыптасқан білім негізінде сөйлеу қызметінің барлық түрлері (тыңдау, айтылым, оқу және жазу) бойынша білім алушылардың функционалдық сауаттылығын жетілдіру және оларды қарым-қатынастың әртүрлі салаларында өнімді сөйлеу әрекетін жандандыру арқылы шығармашылық белсенді тілдік тұлғаны дамыту.

4. Оқыту пәні қазіргі заманғы ұйғыр әдеби тілі, оның көпэтносты және көптілді Қазақстанның қазіргі жағдайында нақты жұмыс істеуі болып табылады.

5. Оқыту міндеттері:

1) ұйғыр тілі туралы білімді пайдалану, әдеби тіл нормаларын (орфоэпиялық, орфографиялық, лексикалық және грамматикалық) және ауызша және жазбаша сөйлеудегі сөйлеу этикетінің ережелерін сақтау;

2) ақпаратты іздеу, алу және түрлендіру дағдыларын жетілдіру;

3) академиялық тілдің қолданылатын грамматикалық құралдарының шеңберін кеңейту және сөздік қорын байыту;

4) сыни ойлау дағдыларын жетілдіру: алынған ақпаратты талдау, синтездеу, бағалау, түсіндіру;

5) коммуникативтік міндеттерге байланысты оқудың әртүрлі түрлерін пайдалану;

6) тыңдау және сөйлеу дағдыларын жетілдіру;

7) көпшілік алдында сөйлеудің әртүрлі жанрларында монологиялық мәлімдеме жасау, қарым-қатынас жағдайына сәйкес нормативтік тұрғыдан тілдік құралдарды сыни бағалау және таңдау дағдыларын жетілдіру;

8) мәселені шешу жолдарын ұсына отырып, табысты диалогтік қарым-қатынас жасау, түрлі салаларда және коммуникативтік жағдайларда пікірсайыс жүргізу білігін жетілдіру;

9) әр түрлі жанрдағы мәтіндерді құру кезінде стилистикалық сауаттылықты жетілдіру; жеке авторлық стильді қалыптастыру; мәтінді түзете және өңдей білу; жеке авторлық стильді қалыптастыру;

10) ұйғыр тілінің ұлттық-мәдени ерекшелігі туралы, ұйғыр, қазақ және басқа халықтардың мәдениеті туралы түсініктерді кеңейту;

11) қарым-қатынас құралы, білім көзі, рухани-адамгершілік құндылық, қоғамда табысты әлеуметтенуге ықпал ететін тілдік капитал ретінде тілге саналы қатынасты тәрбиелеу.

12) ақпаратты іздеу, талдау және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектіні саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

6. Грамматикалық материал сөйлеу тақырыптары аясында зерттеледі. Тілді оқыту толассыз тақырыптарды зерделеу, түрлі пәндік салалардың мәтіндерін пайдалану, академиялық тілді дамыту арқылы басқа пәндермен интеграциялау арқылы жүзеге асырылады.

7. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

8. «Ұйғыр тілі» пәні бойынша оқу бағдарламасы жоғары мектепте 2 жылға есептелген.

2-тарау. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің мазмұны

9. «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

10. «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқу бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер сыныптар бойынша күтілетін нәтижелер түріндегі оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

11. Әрбір бөлімшеде белгіленген оқыту мақсаттары мұғалімге сөйлеу әрекетінің төрт түрін (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) дамыту бойынша жұмысты жүйелі жоспарлауға, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалауға, оларды оқытудың келесі кезеңдері туралы хабардар етуге мүмкіндік береді.

12. Оқу пәнінің мазмұны 4 бөлімнен тұрады:

1) тыңдалым және айтылым;

2) оқылым;

3) жазылым;

4) сөйлеу нормаларын сақтау.

13. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімдерді қамтиды:

1) хабарлама/ақпарат мазмұнын түсіну;

2) негізгі ойды анықтау;

3) оқиғаларды болжау;

4) диалогқа қатысу;

5) монологиялық мәлімдеменің құрылысы;

6) тыңдалған материалды бағалау.

14. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) ақпаратты түсіну;

2) мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау және негізгі ойды анықтау;

3) оқылған мәтінде лексикалық және синтаксистік бірліктердің қолданылуын түсіну;

4) мәтіндердің түрлері мен стильдерін анықтау;

5) сұрақтарды тұжырымдау және бағалау;

6) оқылым түрлері;

7) әртүрлі көздерден ақпарат алу;

8) мәтіндерді салыстырмалы талдау;

9) мәтінді түсіндіру.

15. «Жазылым» бөлімі мынадай кіші бөлімдерді қамтиды:

1) жоспар құру;

2) тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын баяндау;

3) әр түрлі ұсыну формаларын қолдана отырып мәтіндер жазу;

4) әр түрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді құру;

5) эссе жазу;

6) шығармашылық жазу;

7) мәтіндерді түзету және редакциялау.

16. «Әдеби тіл нормасы» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) орфографиялық нормаларды сақтау;

2) лексикалық нормаларды сақтау;

3) грамматикалық нормаларды сақтау;

4) пунктуациялық нормаларды сақтау.

17.Негізгі мазмұны

18.10 сыныпқа арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; факт пен пікірді ажырату; негізгі ойды вербалды емес қарым-қатынас құралдарын ескере отырып анықтау; мәтінде көтерілген проблема бойынша мазмұнды болжау; пікірталастарға қатысу, өз ұстанымын дәлелдеу, мәселені шешудің түрлі жолдарын ұсыну; жан-жақты монолог құру (берілген тақырыпқа пайымдау, пікір білдіру), қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени және оқу-ғылыми салалар шегінде кемінде 3 микротеманы қамтитын ақпаратты ұсыну; тыңдалған материалды ақпараттың анықтығы, өзектілігі тұрғысынан бағалау, өз пікірін білдіру болып табылады.

2) оқылым: әр түрлі мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратын, мәтіндегі ақпаратты басқа дереккөздердегі ақпаратпен/жеке тәжірибемен байланыстыра отырып түсіну; мәтіннің негізгі ойын жеткізудегі ескертпелердің, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау; мәтіндегі арнайы лексиканы, аббревиатураларды, перифразаларды, аллюзияларды, эвфемизмдерді және басқа да мәнерлілік құралдарын қолдануды түсіну; мәтіннің негізгі мағынасын анықтау әр түрлі жанрдағы мәтіндердің типтері, белгілері мен тілдік ерекшеліктері, ғылыми-көпшілік подстиль мәтіндерінің ерекшеліктері(очерк, эссе, мақала), публицистикалық стиль (ескерту, баспасөз релизі, жол очеркі); оқылған мәтін бойынша зерттеу үшін сұрақтар мен идеяларды тұжырымдау; қарап оқу, сканерлеу және егжей-тегжейлі оқу тәсілдерін пайдалану; әртүрлі дереккөздерден ақпарат алу және синтездеу, әртүрлі көзқарастарды салыстыру; тақырыпты, негізгі ойды, проблеманы, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің (композициялық, тілдік және жанрлық) стилистикалық ерекшеліктерін салыстыру; сөйлемнің, абзацтың мазмұнын түсіндіру, оны тақырыппен, негізгі идеямен, авторлық ұстаныммен байланыстыру.

3) жазылым: әр түрлі жоспар түрлерін, соның ішінде қарапайым және күрделі жоспар құру; тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын баяндау, негізгі ойды сақтай отырып, бастапқы материалды парафраздау; ақпаратты график, кесте, диаграмма, схема, инфографика түрінде, оның ішінде АКТ көмегімен ұсыну; ғылыми-танымал подстиль мәтіндерін жасау (очерк, эссе) (ескертпе, баспасөз релизі, жол очеркі); мақсатын, нысаналы аудиториясын және сөйлеу жағдайын ескере отырып; эссенің әртүрлі түрлерін, оның ішінде сын тұрғысынан жазу, ғылыми және публицистикалық әдебиетті талдау, автормен өз келісімін/келіспеуін білдіру және негіздеу; сипаттау мәтіндері мен мәтіндерді жазу-оқырманға әсер ету құралдарын қолдана отырып, әр түрлі жанрдағы әңгімелерді жазу; мәтіндегі барлық кемшіліктерді мақсаттарды,

мақсатты аудиторияны, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсерін ескере отырып түзету және редакциялау.

4) әдеби тіл нормасы: орфографиялық нормаларды сақтау; қарым-қатынастың мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми-іскерлік стильдегі лексиканы, публицистикалық және ғылыми стильдерді, стилистикалық фигураларды пайдалану; сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау (абстрактілі семантика етістіктерін, қазіргі заманның жетілмеген түрі етістіктерін пайдалану); тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі және күрделі жағдайларда қолдану ұсыныстар.

19. 11-сыныпқа арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну, автордың ұстанымына сыни көзқарасын білдіру; мәтін авторының мақсаты мен ұстанымына сүйене отырып, негізгі ойды анықтау; кесте және сызба бойынша мәтін мазмұнын болжау; іскерлік әңгімеге қатысу, проблеманы шешу және уағдаластыққа қол жеткізу; Қоғамдық келісім шеңберінде көпшілік алдында сөз сөйлеу үшін жан-жақты монолог құру.-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және оқу-ғылыми салалар; тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан бағалау, оны сыни бағалау.

2) оқылым: әр түрлі мәтіндердің басты, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратын түсіну, авторлық ұстанымды сыни бағалау; мәтіннің негізгі ойын жеткізудегі түс, қаріптік саналуандық, дыбыс және графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің рөлін анықтау; мәтіндегі бейнелеу-мәнерлі құралдарды, стилистикалық фигураларды және басқа да тәсілдерді қолдануды түсіну; түрлерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау ғылыми және публицистикалық стильдер мен Астарлардың мәтіндерін (аннотация, тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөз сөйлеу); оқылған мәтін бойынша зерттеу және гипотеза үшін сұрақтарды тұжырымдау; оқырман алдына қоятын коммуникативтік міндеттерге байланысты оқудың әртүрлі түрлерін пайдалану; Әртүрлі дереккөздерден ақпарат алу, өзара байланысты орнату және негізделген тұжырымдар құру; тақырыпты, негізгі ойды, проблеманы, мақсатты ескере отырып, мәтіндердің (композициялық, тілдік және жанрлық) стилистикалық ерекшеліктерін салыстыру, мақсатты аудитория, автордың позициясы және оқырманға әсер ету; мәтін фрагментінің мазмұнын түсіндіру, оны тақырыппен, негізгі идеямен, авторлық позициямен байланыстыру.

3) жазылым: жоспардың әртүрлі түрлерін, оның ішінде тірек - жоспар схемасын жасау; тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын баяндау, негізгі ойды сақтай отырып, бастапқы материалды сығымдау және парафраздау; ақпаратты презентация түрінде ұсыну, кестені, схеманы, графиканы, аудиофайл диаграммасын, фотосуреттерді, қозғалыстағы суреттерді пайдалану; түрлі мәтін мәтіндерін жасау; негізгі ойды сақтай отырып, бастапқы материалды мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, түрлері мен стильдерін (аннотациялар, мақалалар, репортаждар, көпшілік алдында сөйлеу) жазу; эссенің әртүрлі түрлерін, соның ішінде аргументативті және дискуссиялық жазу, ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарау және талдау, осы мәселені шешудің өз жолдарын ұсыну және негіздеу; автордың сенімі, көзқарасы мен сезімін

көрсететін әдістерді қолдана отырып, әр түрлі жанрдағы сипаттау мәтіндері мен баяндау мәтіндерін жазу; мақсат, мақсатты аудитория, қарым-қатынас жағдайы мен оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау.

4) әдеби тіл нормасы: орфографиялық нормаларды сақтау; қарым-қатынастың мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми-іскерлік стильдегі лексиканы, публицистикалық және ғылыми стильдерді, стилистикалық фигураларды пайдалану; сөзжасамдық және морфологиялық, синтаксистік (қайтарымды етістіктері және қысқа пассивтік қатыстылықтары бар пассивті конструкцияларда, тұлғасыз сөйлемдерде) және стилистикалық нормаларды сақтау; қарым-қатынас белгілері мен қарапайым, қарапайым күрделі (оқшауланған мүшелер, кіріспе сөздер және қосылатын құрылымдар) және әртүрлі байланыс түрлері бар күрделі сөйлемдердегі тыныс белгілері.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

20. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

21. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1.Хабарлама/ақпарат мазмұнын түсіну	10.1.1-факт пен пікірді ажырата отырып, мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау (дәріс, сұхбат, диспут, пікірталас);	11.1.1-автордың ұстанымына сыни көзқарасын білдіре отырып, мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну (кіріспе конструкциялар, терминология); мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау (дәріс, сұхбат, диспут, пікірталас, полемика, мақала, бейнесюжет);
2. Негізгі ойды анықтау	10.1.2-тыңдалған мәтіннің мағыналық бөліктерін бөлу және олардың микротемаларын анықтау негізінде негізгі ойды анықтау;	11.1.2-мәтін авторының мақсаты мен ұстанымына сүйене отырып, негізгі ойды анықтау

3. Оқиғаларды болжау	10.1.3-мәтінде көтерілген проблема бойынша мазмұнды болжау;	11.1.3- мәтін мазмұнын кестелер мен диаграммалар бойынша болжау;
4. Диалогқа қатысу	10.1.4- пікірталастарға қатысыңыз, өз ұстанымыңызды дәлелдеңіз және мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыныңыз	11.1.4- іскерлік әңгімеге қатысу, мәселені шешу және келісімге қол жеткізу;
5.Монологтық тұжырымның құрылысы	10.1.5 - қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени және оқу-ғылыми салалар шегінде кемінде 3 микротеманы қамтитын кеңейтілген монолог (берілген тақырыпқа пайымдау, сендіру) құру;	11.1.5-қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және оқу-ғылыми салалар шеңберінде көпшілік алдында сөз сөйлеу үшін кеңейтілген монолог құру;
6. Тыңдалған материалды бағалау	10.1.6 - тыңдалған материалды өз пікірін білдіре отырып, ақпараттың шынайылығы, өзектілігі тұрғысынан бағалау.	11.1.6 - тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан бағалау, оны сыни бағалау.

2) оқылым:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Ақпаратты түсіну	10.1.1 - мәтіндегі негізгі ақпаратты басқа көздерден алынған ақпаратпен/жеке тәжірибемен байланыстыра отырып, үздіксіз және толық емес мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратын түсіну;	11.1.1 - үздіксіз және үздіксіз мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратын түсіну, автордың позициясын сыни бағалау;
2. Мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау және негізгі ойды анықтау	10.2.1 - мәтіннің негізгі идеясын жеткізудегі жазбалардың, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау;	11.2.1 - мәтіннің негізгі идеясын жеткізудегі түс, қаріп әртүрлілігі, дыбыс және графикалық кескіндердің, еренсілтемелердің рөлін анықтау;

3. Оқылған мәтінде лексикалық және синтаксистік бірліктердің қолданылуын түсіну	10.2.2 – мәтінде арнайы лексиканы, аббревиатураларды, перифразаларды, аллюзияларды, эвфемизмдерді және мәнерліліктің басқа да құралдарын қолдануды түсіну;	11.2.2 – мәтінде бейнелеу-мәнерлі құралдардың, стилистикалық фигуралардың және басқа да тәсілдердің қолданылуын түсіну;
4. Мәтіндердің түрлері мен стильдерін анықтау	10.2.3- ғылыми-көпшілік подстильдің(мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, пресс-релиз, жол очеркі)әр түрлі жанрындағы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау;	11.2.3 - әр түрлі жанрдағы, стильдегі және астарлы мәтіндердің (аннотация, ғылыми мақала, репортаж, көпшілік алдында сөз сөйлеу) түрлері, белгілері мен тілдік ерекшеліктерін және олардың астарларын анықтау;
5. Сұрақтарды тұжырымдау	10.2.4 - оқылған мәтін бойынша зерттеу үшін сұрақтар мен идеяларды тұжырымдау;	11.2.4 - оқылған мәтін бойынша зерттеу және гипотеза үшін сұрақтар тұжырымдау;
6. Оқылым түрлері	10.2.5 - қарап шығу, сканерлеу және егжей-тегжейлі оқу әдістерін қолданыңыз;	11. 2.5 - оқырман алдына қоятын коммуникативті міндеттерге байланысты оқудың әртүрлі түрлерін қолданыңыз;
7. Әр түрлі көздерден ақпарат алу	10. 2.6 - әр түрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, әр түрлі көзқарастарды салыстыру;	11.2.6 - әр түрлі көздерден ақпарат алу, қарым-қатынас орнату және негізделген қорытынды жасау;
8. Мәтіндерді салыстырмалы талдау	10.2.7-тақырыпты, негізгі ойды, мәселені, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру;	11.2.7-тақырыпты, негізгі ойды, мәселені, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру;
9. Мәтіндерді салыстырмалы талдау	10.2.8-тақырыпты, негізгі ойды, мәселені, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін	11.2.8-тақырыпты, негізгі ойды, мәселені, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндердің стилистикалық

	(композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру;	ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру;
10. Мәтін интерпретациясы	10.2.8-сөйлемнің, абзацтың мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға байланыстыра отырып түсіндіру;	11.2.8-мәтін фрагментінің мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға байланыстыра отырып түсіндіру;

3) жазылым

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1.Жоспар құру	10.1.1- жоспардың әртүрлі түрлерін, оның ішінде қарапайым және күрделі түрлерін құрастыру;	11.3.1 - жоспардың әр түрлі түрлерін, оның ішінде тірек - жоспарды құру;
2. Тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын баяндау	10.3.1 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысқа жоспарлар, толық немесе қысқаша мазмұндама, тезистер, резюмелер, конспектілер түрінде баяндау;	11.3.1 -тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысқа жоспарлар, толық немесе қысқаша мазмұндама, тезистер, түйіндемелер, рефераттар, аннотациялар, хабарламалар, баяндамалар түрінде баяндау;
3. Ақпаратты әртүрлі нысандарда ұсыну	10.3.2 - ақпаратты график, кесте, диаграмма, схема, инфографика, соның ішінде АКТ арқылы ұсыну;	11.3.2- кестелерді, диаграммаларды, графиктерді, аудио файл диаграммаларын, фотосуреттерді, қозғалатын суреттерді қолдана отырып, презентация түрінде ақпарат беріңіз;
4. Әр түрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді құру	10.3.3-мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып,	11.3.3-әр түрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді құру (аннотация, Мақала,

	ғылыми-көпшілік подстильдің (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, баспасөз релизі, жол очеркі) әртүрлі типтері мен жанрларындағы мәтіндерді жасау;	репортаж, көпшілік алдында сөйлеу)мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, дәйексөзді қолдану орынды; дәйексөзді қолдану орынды;
5. Эссе жазу	10.3.4-әр түрлі эссе, оның ішінде сыни эссе жазу, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдау, автормен өз келісімін/келіспеушілігін білдіру және негіздеу;	11.3.4 - ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарастыру және талдау, осы мәселені шешудің өзіндік жолдарын ұсыну және негіздеу арқылы әр түрлі эссе, соның ішінде аргументативті және пікірталас түрінде жазу;
6. Шығармашылық хат	10.3.6 - оқырманға әсер ету құралдарын қолдана отырып, әр түрлі жанрдағы сипаттау мәтіндері мен баяндау мәтіндерін жазу;	11.3.6 - автордың сенімдері, көзқарастары мен сезімдерін көрсететін әдістерді қолдана отырып, әр түрлі жанрдағы сипаттау мәтіндері мен әңгімелеу мәтіндерін жазу;
7. Мәтіндерді түзету және редакциялау	10.3.5- түзету және өңдеу мәтіндегі барлық кемшіліктер мақсаты, мақсатты аудиториясы, қарым-қатынас жағдайы және оқырманға әсері.	11.3.5 - түзету және өңдеу мәтіндегі барлық кемшіліктер, мақсатты аудиторияны, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсерін ескере отырып.

4) әдеби тіл нормасы:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1.Орфографиялық нормаларды сақтау	10. 4.1-орфографиялық нормаларды сақтау;	11.4.1-орфографиялық нормаларды сақтау;

2. Лексикалық нормаларды сақтау	10. 4.2 - қарым - қатынастың мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іскери стильдің,журналистік және ғылыми стильдердің, стилистикалық фигуралардың лексикасын қолданыңыз;	11.4.2 - қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің әртүрлі бейнелеу және экспрессивті құралдарын, стилистикалық фигураларды қолданыңыз;
3. Грамматикалық нормаларды сақтау	10.4.3 - сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау (дерексіз семантика етістіктерін, қазіргі кездегі жетілмеген етістіктерді қолдану);	11.4.3 - синтаксистік нормаларды сақтау (қайталанатын етістіктері бар пассивті құрылымдарда және қысқа пассивті қатысымдарда, жеке сөйлемдерде), стилистикалық нормалар;
4. Пунктуациялық нормаларды сақтау	10.4.4- тыныс белгілерін Қарапайым, Қарапайым күрделі (оқшауланған мүшелер, кіріспе сөздер, қосылатын құрылымдар) және күрделі сөйлемдерде қолдану.	11.4.4- тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі(оқшауланған мүшелер, кіріспе сөздер және қосылатын құрылымдар) және әртүрлі байланыс түрлері бар күрделі сөйлемдерде қолдану.

22. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

23. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту ұйғыр тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту ұйғыр тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1-тарау Тіл және Алаш идеясы	Тыңдалым және айтылым	10.1.1 - мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну, дерек пен пікірді ажырата білу, мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау(дәріс, сұхбат, диспут, пікірталас); 10.1.3-мәтінде көтерілген проблема бойынша мазмұнды;

	Оқылым	10.2.1 -мәтінде жасалған ақпаратты басқа көздерден алынған ақпаратпен/жеке тәжірибемен байланыстыра отырып, тұтас және тұтас емес мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратын түсіну; 10.2.2-мәтіннің негізгі ойын жеткізудегі ескертулердің, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау; 10.2.4-ғылыми-көпшілік подстильдің (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, баспасөз-релизі, жол очеркі)әр түрлі жанрдағы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау;
	Жазылым	10.3.1-жоспардың әртүрлі түрлерін, оның ішінде атау және сұрақ түрлерін құрастыру; 10.3.4-мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, ғылыми-көпшілік подстильдің (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, баспасөз релизі, жол очеркі) әр түрлі типтері мен жанрларындағы мәтіндерді жасау;
	Әдеби тіл нормасы	10.4.1-орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2-қарым-қатынастың мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми-іскерлік стильдің, публицистикалық және ғылыми стильдердің лексикасын, стилистикалық фигураларды пайдалану; 10.4.3-сөзжасамдық, морфологиялық нормаларды сақтау (абстрактілі семантика етістіктерін, қазіргі шақтың жетілмеген түріндегі етістіктерді пайдалану);
2-тарау. Әлем жаңалықтары: өнер және мәдениет	Тыңдалым және айтылым	10.1.2-мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну, нақты Мен пікірді ажырату, мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау(дәріс, сұхбат, диспут, пікірталас); 10.1.5-қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени және оқу-ғылыми салалар шегінде кемінде 3 микротеманы қамтитын кеңейтілген монолог (берілген тақырыпқа пайымдау, сендіру) құру;
	Оқылым	10.2.3 – мәтінде арнайы лексиканы, аббревиатураны, перифразаны, аллюзияны, эвфемизмдерді және мәнерліліктің басқа да құралдарын қолдануды түсіну;

		10.2.5-оқылған мәтін бойынша зерттеу үшін сұрақтар мен идеяларды тұжырымдау; 10.2.6-қарап шығу, сканерлеу және егжей-тегжейлі оқу тәсілдерін қолдану;
	Жазылым	10.3.1-жоспардың әртүрлі түрлерін, оның ішінде атау және сұрақ түрлерін құрастыру; 10.3.3-ақпаратты график, кесте, диаграмма, схема, инфографика түрінде, оның ішінде АКТ көмегімен ұсыну;
	Әдеби тіл нормасы	10.4.1-орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.3-сөзжасамдық, морфологиялық нормаларды сақтау (абстрактілі семантика етістіктерін, қазіргі шақтың жетілмеген түріндегі етістіктерді пайдалану);
2-тоқсан		
3-тарау. Қазіргі қоғам құндылықтары: мәдениет және өркениет	Тыңдалым және айтылым	10.1.2-тыңдалған мәтіннің мағыналық бөліктерін бөлу және олардың микротемаларын анықтау негізінде негізгі ойды анықтау; 10.1.4-пікірталасқа қатысу, өз ұстанымын дәлелдеу және мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну;
	Оқылым	10.2.3-мәтінде арнайы лексиканы, аббревиатураны, перифразаны, аллюзияны, эвфемизмдерді және мәнерліліктің басқа да құралдарын қолдануды түсіну; 10.2.4-ғылыми-көпшілік подстильдің (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, баспасөз-релизі, жол очеркі) әр түрлі жанрдағы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 10.2.5-оқылған мәтін бойынша зерттеу үшін сұрақтар мен идеяларды тұжырымдау;
	Жазылым	10.3.2 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысқа жоспарлар, тезистер, резюмелер, Конспектілер түрінде баяндау; 10.3.4-мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, ғылыми-көпшілік подстильдің(мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, баспасөз релизі, жол очеркі) әр түрлі типтері мен жанрларындағы мәтіндерді жасау;
	Әдеби тіл нормасы	10.4.2 - қарым-қатынастың мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми-іскерлік стильдің,

		публицистикалық және ғылыми стильдердің лексикасын, стилистикалық фигураларды пайдалану;
4-тарау Адам: құқықтар мен бостандықтар	Тыңдалым және айтылым	10.1.1-мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну, дерек пен пікірді ажырата білу, мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау(дәріс, сұхбат, диспут, пікірталас); 10.1.3 - мәтінде көтерілген мәселе бойынша мазмұнды болжау;
	Оқылым	10.2.1-мәтінде жасалған ақпаратты басқа көздерден алынған ақпаратпен/жеке тәжірибемен байланыстыра отырып, тұтас және тұтас емес мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратын түсіну; 10.2.3-мәтінде арнайы лексиканы, аббревиатураны, перифразаны, аллюзияны, эвфемизмдерді және мәнерліліктің басқа да құралдарын қолдануды түсіну; 10.2.4-ғылыми-көпшілік подстильдің(мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, баспасөз-релизі, жол очеркі)әр түрлі жанрдағы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау;
	Жазылым	10.3.2 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысқа жоспарлар, тезистер, резюмелер, Конспектілер түрінде баяндау; 10.3.4-мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, ғылыми-көпшілік подстильдің (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, баспасөз релизі, жол очеркі) әр түрлі типтері мен жанрларындағы мәтіндерді жасау; 10.3.5-әр түрлі эссе, оның ішінде сыни эссе жазу, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдау, автормен өз келісімін/келіспеушілігін білдіру және негіздеу;
	Әдеби тіл нормасы	10.4.3 - сөзжасамдық, морфологиялық нормаларды сақтау (абстрактілі семантика етістіктерін, қазіргі шақтың жетілмеген түріндегі етістіктерді пайдалану);
3- тоқсан		

5-тарау Білім. Ғылым. Инновация.	Тыңдалым және айтылым	10.1.4-пікірталасқа қатысу, өз ұстанымын дәлелдеу және мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну; 10.1.6-тыңдалған материалды өз пікірін білдіре отырып, ақпараттың шынайылығы, өзектілігі тұрғысынан бағалау;
	Оқылым	10.2.3 – мәтінде арнайы лексиканы, аббревиатураларды, перифразаларды, аллюзияларды, эвфемизмдерді және мәнерліліктің басқа да құралдарын қолдануды түсіну; 10.2.7-әртүрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, әртүрлі көзқарастарды салыстыру; 10.2.8-тақырыпты, негізгі ойды, мәселені, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру;
	Жазылым	10.3.2-тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысқа жоспарлар, тезистер, түйіндеме түрінде баяндау; 10.3.6-оқырманға әсер ету құралдарын қолдана отырып, әр түрлі жанрдағы сипаттау мәтіндерін және баяндау мәтіндерін жазу;
	Әдеби тіл нормасы	10.4.4 - тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі (оқшауланған мүшелер, кіріспе сөздер, қосылатын құрылымдар) және күрделі сөйлемдерде қолдану;
6-тарау. Қазіргі қоғам: әлеуметтік теңсіздік	Тыңдалым және айтылым	10.1.6 -тыңдалған материалды өз пікірін білдіре отырып, ақпараттың шынайылығы, өзектілігі тұрғысынан бағалау;
	Оқылым	10.2.5-оқылған мәтін бойынша зерттеу үшін сұрақтар мен идеяларды тұжырымдау; 10.2.7-әртүрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, әртүрлі көзқарастарды салыстыру; 10.2.9-сөйлемнің, абзацтың мазмұнын оны тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға байланыстыра отырып түсіндіру;
	Жазылым	10.3.3 -ақпаратты график, кесте, диаграмма, схема, инфографика түрінде, оның ішінде АКТ көмегімен ұсыну; 10.3.5-әр түрлі эссе, оның ішінде сыни эссе жазу, ғылыми және публицистикалық

		әдебиеттерді талдау, автормен өз келісімін/келіспеушілігін білдіру және негіздеу; 10.3.7-түзету және редакциялау мәтіндегі барлық кемшіліктер мақсаты, мақсатты аудиториясы, қарым-қатынас жағдайы және оқырманға әсері;
	Әдеби тіл нормасы	10.4.4- тыныс белгілерін Қарапайым, Қарапайым күрделі (оқшауланған мүшелер, кіріспе сөздер, қосылатын құрылымдар) және күрделі сөйлемдерде қолдану;
7-тарау. Қылмыс және заң	Тыңдалым және айтылым	10.1.4.- мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру; 10.1.6 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу;
	Оқылым	10.2.2-мәтіннің негізгі ойын жеткізудегі ескертулердің, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау; 10.2.8-тақырыпты, негізгі ойды, мәселені, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру;
	Жазылым	10.3.6-оқырманға әсер ету құралдарын қолдана отырып, әр түрлі жанрдағы сипаттау мәтіндерін және баяндау мәтіндерін жазу; 10.3.7-түзету және редакциялау мәтіндегі барлық кемшіліктер мақсаты, мақсатты аудиториясы, қарым-қатынас жағдайы және оқырманға әсері;
	Әдеби тіл нормасы	10.4.1-орфографиялық нормаларды сақтау;
4-тоқсан		
8-тарау. Қазіргі әлемдегі саясат және жаһандық мәселелер	Тыңдалым және айтылым	10.1.5-қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени және оқу-ғылыми салалар шегінде кемінде 3 микротеманы қамтитын кеңейтілген монолог (берілген тақырыпқа пайымдау, сендіру) құру; 10.1.6-тыңдалған материалды өз пікірін білдіре отырып, ақпараттың шынайылығы, өзектілігі тұрғысынан бағалау;
	Оқылым	10.2.6-қарап шығу, сканерлеу және егжей-тегжейлі оқу тәсілдерін қолдану;

		10.2.7-әртүрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, әртүрлі көзқарастарды салыстыру; 10.2.9-сөйлемнің, абзацтың мазмұнын оны тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға байланыстыра отырып түсіндіру;
	Жазылым	10.3.5-әр түрлі эссе, оның ішінде сыни эссе жазу, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдау, автормен өз келісімін/келіспеушілігін білдіру және негіздеу; 10.3.7-түзету және редакциялау мәтіндегі барлық кемшіліктер мақсаты, мақсатты аудиториясы, қарым-қатынас жағдайы және оқырманға әсері;
	Әдеби тіл нормалары	10.4.2-қарым-қатынастың мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми-іскерлік стильдің, публицистикалық және ғылыми стильдердің лексикасын, стилистикалық фигураларды пайдалану;
9-тарау. Сөз мәдениеті және шешендік өнер	Тыңдалым және айтылым	10.1.2- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.6 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу;
	Оқылым	10.2.5-мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселені бағалау, деректер мен пікірлерді өңдеу; 10. 2.7-БАҚ туралы мәліметтерді, энциклопедиялық, ғылыми-танымал, дәйексөз алу тәсілдерін білу;
	Жазылым	10.3.6-бейнелеу құралдарын тиімді пайдалана отырып, түрлі тақырыптар бойынша шығармашылық жұмыстарды (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу; 10.3.7-түзету және редакциялау мәтіндегі барлық кемшіліктер мақсаты, мақсатты аудиториясы, қарым-қатынас жағдайы және оқырманға әсері;
	Әдеби тіл нормасы	10.4.5.1-сөйлем мен мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

2) 11-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1-бөлім. Қазақстан бейнесі. Қазақстанның өткені мен келешегі	Тыңдалым және айтылым	11.1.1-автордың ұстанымына сыни көзқарасын білдіре отырып, мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну (кіріспе конструкциялар, терминология); мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау (дәріс, сұхбат, диспут, пікірталас, полемика, мақала, бейнесюжет); 11.1.3-кесте және сызба бойынша мәтін мазмұнын болжау
	Оқылым	11.2.1-авторлық ұстанымды сыни бағалай отырып, тұтас және тұтас емес мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратын түсіну; 11.2.2-мәтіннің негізгі ойын жеткізудегі түс, қаріптік көп түрлілік, дыбыс және графикалық бейнелердің, еренсілтемелердің рөлін анықтау
	Жазылым	11.3.1 -жоспардың әр түрлі түрлерін, оның ішінде тірек - жоспарды құру; 11.3.2-тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын кеңейтілген және қысылған жоспарлар түрінде баяндау, тезистер, резюмелер, конспектілер, аннотациялар, хабарламалар, баяндамалар
	Әдеби тіл нормасы	11.4.3-синтаксистік нормаларды сақтау (қайтарымды етістіктермен және қысқа пассивті қатысымдармен, жеке сөйлемдерде), стилистикалық нормалар
2-бөлім. Жастар мәдениеті және мәселесі	Тыңдалым және айтылым	11.1.2-мәтін авторының мақсаты мен ұстанымына сүйене отырып, негізгі ойды анықтау; 11.1.5-қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және оқу-ғылыми салалар шеңберінде көпшілік алдында сөз сөйлеу үшін кеңейтілген монолог құру
	Оқылым	11.2.4-ғылыми (аннотация, резюме, тезистер) және публицистикалық стильдердің (репортаж, көпшілік алдында сөз сөйлеу) әр түрлі жанрдағы мәтіндердің типтері, белгілері

		мен тілдік ерекшеліктерін және олардың астарларын анықтау; 11.2.6-оқырман алдына қойған коммуникативтік міндеттерге байланысты оқудың әртүрлі түрлерін қолдану
	Жазылым	11.3.1 - жоспардың әртүрлі түрлерін, оның ішінде тірек-жоспарды құру; 11.3.4-түрлі үлгідегі және стильдегі мәтіндерді құру (аннотация, Мақала, репортаж, көпшілік алдында сөз сөйлеу) мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып; дәйексөзді қолдану орынды
	Әдеби тіл нормасы	11.4.1-орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.3-синтаксистік нормаларды сақтау (қайтарымды етістіктермен және қысқа пассивті қатысымдармен, жеке сөйлемдерде), стилистикалық нормалар
2-тоқсан		
3-бөлім. Қазіргі қоғам. Миграция. Зияткерлік миграция	Тыңдалым және айтылым	11.1.1-автордың ұстанымына сыни көзқарасын білдіре отырып, мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну(кіріспе конструкциялар, терминология); мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау (дәріс, сұхбат, диспут, пікірталас, полемика, мақала, бейнесюжет); 11.1.2-мәтін авторының мақсаты мен ұстанымына сүйене отырып, негізгі ойды анықтау;
	Оқылым	11.2.4-ғылыми (аннотация, резюме, тезистер) және публицистикалық стильдердің (репортаж, көпшілік алдында сөз сөйлеу) әр түрлі жанрдағы мәтіндердің типтері, белгілері мен тілдік ерекшеліктерін және олардың астарларын анықтау; 11.2.5-оқылған мәтін бойынша зерттеу және гипотеза үшін сұрақтарды тұжырымдау;
	Жазылым	11.3.4-түрлі үлгідегі және стильдегі мәтіндерді құру (аннотация, Мақала, репортаж, көпшілік алдында сөз сөйлеу) мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып; дәйексөзді қолдану орынды;

		11.3.5-ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселелерді қарастыра және талдай отырып, өз эсселерін ұсына және негіздей отырып, әртүрлі эссе түрлерін, оның ішінде аргументативті және пікірталасты жазу;
	Әдеби тіл нормасы	11.4.2- қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің әртүрлі бейнелеу және экспрессивті құралдарын, стилистикалық фигураларды қолданыңыз;
4- бөлім. Әлемді өзгерткен өнертабыстар	Тыңдалым және айтылым	11.1.3-кесте және сызба бойынша мәтін мазмұнын болжау; 11.1.4-мәселені шеше отырып және уағдаластыққа қол жеткізе отырып, іскерлік әңгімеге қатысу;
	Оқылым	11.2.1-авторлық ұстанымды сыни бағалай отырып, тұтас және тұтас емес мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратын түсіну; 11.2.3-мәтінде бейнелеу-мәнерлі құралдарды, стилистикалық фигураларды және басқа да тәсілдерді қолдануды түсіну;
	Жазылым	11.3.2-тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысқа жоспарлар, тезистер, резюмелер, Конспектілер, аннотациялар, хабарламалар, баяндамалар түрінде баяндау; 11.3.3-кестелерді, схемаларды, графиктерді, аудиофайл диаграммаларын, фотосуреттерді, қозғалатын суреттерді пайдалана отырып, ақпаратты презентация түрінде ұсыну;
	Әдеби тіл нормасы	11.4.2-қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің түрлі бейнелеу-мәнерлі құралдарын, стилистикалық фигураларды пайдалану;
3- тоқсан		
5-бөлім. Бейбітшілік, қауіпсіздік және жаһандық экономика	Тыңдалым және айтылым	11.1.6 - тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан бағалау, оны сыни бағалау;
	Оқылым	11.2.2-мәтіннің негізгі ойын жеткізудегі түс, қаріптік көп түрлілік, дыбыс және графикалық бейнелердің, еренсілтемелердің рөлін анықтау;

		11.2.3-мәтінде бейнелеу-мәнерлі құралдарды, стилистикалық фигураларды және басқа да тәсілдерді қолдануды түсіну; 11.2.4-ғылыми (аннотация, резюме, тезистер) және публицистикалық стильдердің (репортаж, көпшілік алдында сөз сөйлеу) әр түрлі жанрдағы мәтіндердің типтері, белгілері мен тілдік ерекшеліктерін және олардың астарларын анықтау;
	Жазылым	11.3.5-ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарастыра және талдай отырып, осы мәселені шешудің өз жолдарын ұсына және негіздей отырып, әртүрлі эссе түрлерін, оның ішінде аргументативті және пікірталасты жазу; 11.3.4-түрлі үлгідегі және стильдегі мәтіндерді құру (аннотация, мақала, репортаж, көпшілік алдында сөз сөйлеу) мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып; дәйексөзді қолдану орынды; 11.3.7-түзету және редакциялау мәтіндегі барлық кемшіліктер, мақсатты аудиторияны, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсерін ескере отырып;
	Әдеби тіл нормасы	11.4.4-тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі (оқшауланған мүшелер, кіріспе сөздер және қосылатын құрылымдар) және әртүрлі байланыс түрлері бар күрделі сөйлемдерде қолдану;
6-бөлім. Ұлттың тарихи жәдігерлерін сақтау	Тыңдалым және айтылым	11.1.6 - тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан бағалау, оны сын тұрғысынан бағалау; 11.1.4-мәселені шеше отырып және уағдаластыққа қол жеткізе отырып, іскерлік әңгімеге қатысу;
	Оқылым	11.2.6-оқырман алдына қойған коммуникативтік міндеттерге байланысты оқудың әртүрлі түрлерін қолдану; 11.2.7-өзара байланыс орната отырып, әртүрлі көздерден ақпарат алу; 11.2.8-тақырыпты, негізгі ойды, мәселені, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсерін ескере отырып,

		мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру;
	Жазылым	11.3.5-ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарастыра және талдай отырып, осы мәселені шешудің өз жолдарын ұсына және негіздей отырып, әртүрлі эссе түрлерін, оның ішінде аргументативті және пікірталасты жазу; 11.3.7-түзету және редакциялау мәтіндегі барлық кемшіліктер, мақсатты аудиторияны, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсерін ескере отырып;
	Әдеби тіл нормасы	11.4.4- тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі (оқшауланған мүшелер, кіріспе сөздер және қосылатын құрылымдар) және әртүрлі байланыс түрлері бар күрделі сөйлемдерде қолдану;
7-бөлім. Табиғат және экология	Тыңдалым және айтылым	11.1.5-қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және оқу-ғылыми салалар шеңберінде көпшілік алдында сөз сөйлеу үшін кеңейтілген монолог құру; 11.1.6 - тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан бағалау, оны сыни бағалау;
	Оқылым	11.2.2-мәтіннің негізгі ойын жеткізудегі түс, қаріптік көп түрлілік, дыбыс және графикалық бейнелердің, еренсілтемелердің рөлін анықтау; 11.2.8-тақырыпты, негізгі ойды, мәселені, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру; 11.2.9-мәтін фрагментінің мазмұнын оны тақырыппен, негізгі идеямен, авторлық ұстаныммен байланыстыра отырып түсіндіру;
	Жазылым	11.3.6-автордың сенімі, көзқарасы мен сезімін көрсететін тәсілдерді қолдана отырып, түрлі жанрдағы баяндау мәтіндерін және сипаттау мәтіндерін жазу; 11.3.7-түзету және редакциялау мәтіндегі барлық кемшіліктер, мақсатты аудиторияны,

		қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсерін ескере отырып;
	Әдеби тіл нормасы	11.4.1- мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып).
4- тоқсан		
8-бөлім. Жаңа әлемдегі театр мен киноматография	Тыңдалым және айтылым	11.1.6 - тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан бағалау, оны сыни бағалау;
	Оқылым	11.2.4-ғылыми (аннотация, резюме, тезистер) және публицистикалық стильдердің (репортаж, көпшілік алдында сөз сөйлеу) әр түрлі жанрдағы мәтіндердің типтері, белгілері мен тілдік ерекшеліктерін және олардың астарларын анықтау; 11.2.8-тақырыпты, негізгі ойды, мәселені, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру; 11.2.9-мәтін фрагментінің мазмұнын оны тақырыппен, негізгі идеямен, авторлық ұстаныммен байланыстыра отырып түсіндіру;
	Жазылым	11.3.4-түрлі үлгідегі және стильдегі мәтіндерді құру (аннотация, Мақала, репортаж, көпшілік алдында сөз сөйлеу) мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып; 11.3.5-ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарастыра және талдай отырып, осы мәселені шешудің өз жолдарын ұсына және негіздей отырып, әртүрлі эссе түрлерін, оның ішінде аргументативті және пікірталасты жазу; 11.3.6-автордың сенімі, көзқарасы мен сезімін көрсететін тәсілдерді қолдана отырып, түрлі жанрдағы баяндау мәтіндерін және сипаттау мәтіндерін жазу;
	Әдеби тіл нормасы	11.4.3-синтаксистік нормаларды сақтау (қайтарымды етістіктермен және қысқа пассивті қатысымдармен, жеке сөйлемдерде), стилистикалық нормалар; 11.4.4-тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі (оқшауланған мүшелер,

		кіріспе сөздер және қосылатын құрылымдар) және әртүрлі байланыс түрлері бар күрделі сөйлемдерде қолдану;
9-бөлім: Еңбек нарығы және сұраныс	Тыңдалым және айтылым	11.1.4- мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; 11.1.5 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау;
	Оқылым	11.2.4-ғылыми (аннотация, резюме, тезистер) және публицистикалық стильдердің (репортаж, көпшілік алдында сөз сөйлеу) әр түрлі жанрдағы мәтіндердің типтері, белгілері мен тілдік ерекшеліктерін және олардың астарларын анықтау; 11.2.8-тақырыпты, негізгі ойды, мәселені, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру;
	Жазылым	11.3.4-түрлі үлгідегі және стильдегі мәтіндерді құру (аннотация, мақала, репортаж, көпшілік алдында сөз сөйлеу) мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып; дәйексөзді қолдану орынды; 11.3.5-ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарастыра және талдай отырып, осы мәселені шешудің өз жолдарын ұсына және негіздей отырып, әртүрлі эссе түрлерін, оның ішінде аргументативті және пікірталасты жазу; 11.3.6-автордың сенімі, көзқарасы мен сезімін көрсететін тәсілдерді қолдана отырып, түрлі жанрдағы баяндау мәтіндерін және сипаттау мәтіндерін жазу;
	Әдеби тіл нормасы	11.4.3-синтаксистік нормаларды сақтау (қайтарымды етістіктермен және қысқа пассивті қатысымдармен, жеке сөйлемдерде), стилистикалық нормалар; 11.4.4-тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі (оқшауланған мүшелер,

		кіріспе сөздер және қосылатын құрылымдар) және әртүрлі байланыс түрлері бар күрделі сөйлемдерде қолдану.

бұйрығына 85-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
88-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Өзбек тілі» пәні оқу-тәрбие процесінде екі қызмет атқарады: біріншіден, ол оқу пәні болса, екіншіден, басқа пәндерді оқу құралы болып табылады.

3. «Өзбек тілі» пәнін оқытудың мақсаты: оқушылардың сөйлеу әрекетінің барлық түрлерінде (тыңдалым, сөйлеу, оқылым және жазылым) функционалдық сауаттылығын арттыру, әр түрлі деңгейдегі құралдарды қолдану нормаларын есепке алу және оларды қарым-қатынастың әртүрлі салаларында өнімді сөйлеу әрекетінде белсендіру арқылы шығармашылық белсенді тілдік тұлғаны дамыту.

4. Қазіргі өзбек әдеби тілі көп ұлтты және көпұлтты Қазақстанның қазіргі жағдайында зерттеу пәні болып саналады.

5. Оқыту міндеттері:

1) өзбек тілі туралы білімдерін пайдалану, әдеби тіл нормаларын (орфоэпиялық, орфографиялық, лексикалық және грамматикалық) сақтауға және әртүрлі қарым-қатынас салаларында және жағдаяттарында ауызша және жазбаша сөйлеу этикетінің ережелерін сақтауға;

2) ақпаратты іздеу, табу, алу және өңдеу, интерпретациялау және түсіндіру дағдыларын жетілдіру;

3) сөздік қорын молайту және оқу тілінің грамматикалық құралдарын қолдану аясын кеңейту;

4) рефлексиялық ойлау: алынған ақпаратты жинақтау, бағалау, талқылау/түсіндіру дағдыларын жетілдіру;

5) коммуникативті тапсырмаларға байланысты оқудың әртүрлі түрлерін пайдалану;

6) тыңдалым және айтылым дағдыларын жетілдіру;

7) халық қойылымдарының әртүрлі жанрларында монолог құру дағдыларын, коммуникациялық жағдайға сәйкес модерация перспективасы негізінде тілдік құралдарды сыни бағалау және таңдау дағдыларын жетілдіру;

8) проблеманы шешу жолдарын ұсына отырып, әртүрлі салаларда және коммуникативті жағдайларда табысты қарым-қатынас пен пікірталас жүргізу дағдыларын дамыту;

9) әртүрлі жанрдағы мәтіндер жасаудағы стильдік сауаттылықты арттыру; жеке авторлық стильді жетілдіру; мәтінді түзету және өңдеу дағдылары;

10) өзбек тілінің, өзбек, қазақ және әлемдік мәдениеттің ұлттық-мәдени сипаты туралы қиялын кеңейту;

11) тілге қарым-қатынас құралы, білім көзі, рухани құндылық ретінде қоғамда табысты әлеуметтік бейімделуді қолдайтын тілдік капитал ретіндегі саналы көзқарасты тәрбиелеу.

12) мәтіндерді талдау, түсіндіру және құру барысында ақпаратты іздеу, талдау, жасау және қолдану үшін цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

6. Грамматикалық материал сөйлеу тақырыптарына байланысты оқытылады.

Тіл үйрену басқа пәндермен байланыстыра отырып, жалпы тақырыптар арқылы, ғылымның әртүрлі салаларына қатысты мәтіндерді пайдалану және академиялық тілді дамыту арқылы жүзеге асады.

7. «Өзбек тілі» пәнінің оқу бағдарламасы жоғары сыныптарда 2 жылға есептелген.

8. Оқу пәнінің мазмұны білім алушыларда «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «Бірлік және ынтымақ», «Әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «Жасампаздық және инновациялылық») қалыптастыруға және мемлекеттің егемендігі мен тәуелсіздігін қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбекқорлық пен ілгерілеуге ұмтылысты дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Өзбек тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

9. «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту

туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

10. «Өзбек тілі» пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқу бөлімдерінен тұрады. Бөлімдер сабақтар үшін күтілетін нәтижелер түріндегі оқыту мақсаттарын қамтитын бөліктерден тұрады.

11. Бөлімдерде көрсетілген оқыту мақсаттары мұғалімге сөйлеу әрекетінің төрт түрін (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) жүйелі түрде жоспарлауды ыңғайлы етеді, сонымен қатар оқушылардың үлгерімін бағалауға, оларды келесі білім беру кезеңдері туралы ақпараттандыруға мүмкіндік береді.

12. Пән мазмұны 4 бөлімнен тұрады:

1) тыңдалым және айтылым;

2) оқылым;

3) жазылым;

4) сөйлеу нормасын сақтау.

13. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөліктерден тұрады:

1) хабарлама/ақпарат мазмұнын түсіну;

2) оқиғаларды алдын ала түсіндіру;

3) қарым-қатынасқа қатысу;

4) монологиялық тұжырым жасау;

5) тыңдалған материалды бағалау;

14. «Оқылым» бөлімі келесі бөліктерден тұрады:

1) мәтінді құрамдас бөліктерге бөліп, оның негізгі идеясын анықтау;

2) оқылған мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктерді түсіну және қолдану;

3) мәтіннің түрі мен стилін анықтау;

4) сұрақтарды нақты айту және бағалау;

5) оқу түрлері;

6) әртүрлі көздерден ақпаратты алу;

7) мәтінді салыстырмалы талдау;

8) мәтінді түсіндіру.

15. «Жазылым» бөлімі мынадай бөліктерден тұрады:

1) тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын сипаттау;

2) ақпаратты әртүрлі нысандарда көрсету;

3) әртүрлі стильдер мен типтегі мәтіндерді құру;

4) эссе жазу;

5) мәтіндерді түзету және өңдеу;

6) шығармашылық жұмыс.

16. «Сөйлеу нормаларын сақтау» мыналардан тұрады:

1) орфографиялық нормаларды сақтау;

2) лексикалық нормаларды сақтау;

3) грамматикалық нормаларды сақтау;

4) пунктуациялық нормаларды сақтау.

17. 10-сыныпқа арналған «Өзбек тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтіннің негізгі және шағын бөлшектерін түсіну; дәлел мен пікірді ажырату; коммуникацияның вербалды емес құралдарын ескере отырып, негізгі ойды анықтау; мәтінде көтерілген мәселенің мазмұнын түсіндіру; пікірталасқа қатысу, өз көзқарасын дәлелдеу, мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну; қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени және оқу-ғылыми сала төңірегінде 3 тақырыпшадан тұратын толық монолог құру (берілген тақырып бойынша ой толғау, сенімді пікірлер); тыңдалған материалды ақпараттың сөзсіз дұрыстығы, өзектілігі тұрғысынан бағалау;

2) оқылым: әртүрлі мәтіндердегі негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратты түсіну, сонымен қатар мәтіндегі ақпаратты басқа көздерден алынған ақпаратпен/жеке тәжірибемен салыстыру; мәтіннің негізгі идеясын жеткізудегі түсіндірмелердің, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау; мәтіндегі арнайы лексиканы, аббревиатураны, бейнелі өрнекті, фразаны және басқа да көркем бейнелеу құралдарын түсіну; түрлі жанрдағы мәтіндердің түрін, белгілерін және сөйлеу ерекшеліктерін, ғылыми-көпшілік мәтіндердің (эссе, очерк, мақала), публицистикалық (жазба, пресс-релиз, саяхат естелігі) стилін анықтау; оқылған мәтін бойынша зерттеуге арналған сұрақтар мен идеяларды анық айту; қарап оқу, сканерлеу және егжей-тегжейлі оқу әдістерін қолдану; әртүрлі дәреккөздерден ақпаратты алу және жинақтау, әртүрлі көзқарастарды салыстыру, бірнеше көзқарастарды салыстыру; тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, авторлық көзқарасты ескере отырып, мәтіннің әдістемелік ерекшеліктерін (құрылымын, сөйлеуін және жанрын) салыстыру; сөйлемнің, абзацтың мазмұнын түсіндіру, тақырыппен, негізгі оймен, авторлық көзқараспен байланыстыру.

3) жазылым: тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын сипаттау, оны басқаша көрсету, берілген материалдың негізгі идеясын сақтау; ақпаратты графика, кесте, сызба, диаграмма, ақпараттық графика түрінде, сонымен қатар АКТ көмегімен көрсету; мақсатты аудитория мен сөйлеу жағдаяттарын ескере отырып, ғылыми-көпшілік әдісте (эссе, эссе, мақала), публицистикалық әдісте (жазба, пресс-релиз, саяхаттық естеліктер) мәтіндер құру; әртүрлі эссе жазу, сонымен қатар сыни, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдау, автормен келіспеушілік/келіспеушілік білдіру және негіздеу; оқырманға әсер ететін құралдарды пайдалана отырып, әртүрлі жанрдағы көрнекі мәтіндерді, баяндау мәтіндерін жазу; мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдаяттарды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі кемшіліктерді, ақауларды түзету және өңдеу; шығармашылық жұмыс: мәтіннің белгілі бір құрамдас бөлігі болып саналатын фрагмент/фрагменттерді жазу;

4) сөйлеу нормаларын сақтау: орфоэпиялық нормаларды сақтау; формальды-жұмыс лексикасын, публицистикалық және ғылыми әдістерді мақсат пен коммуникациялық жағдайға сәйкес пайдалану; сөзжасамдық және морфологиялық (пассивті етістіктер, осы шақтың қолданысы) нормаларын сақтау; жай, жай жайылма, құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану.

18. 11-сыныпқа арналған «Өзбек тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтіннің негізгі мазмұны мен егжей-тегжейлерін түсіну, автордың көзқарасы туралы сыни пікір айту; мәтін авторының мақсаты мен пайымы негізінде негізгі ойды анықтау; кестелер мен сызбалардағы мәтін мазмұнын түсіндіру; іскерлік келіссөздерге қатысу, мәселені шешу және келісімге келу; қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және оқу-ғылыми салалардағы көпшілік алдында сөйлеуге егжей-тегжейлі монолог дайындау; тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан бағалау, сыни бағалау;

2) оқылым: әртүрлі мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын мәліметтерін түсіну, автордың көзқарасын сыни тұрғыдан бағалау; мәтіннің негізгі мазмұнын жеткізудегі түсті, шрифт, дыбыстық және графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің рөлін анықтау; мәтінде көркем-бейнелеу құралдарының және басқа әдістердің қолданылуын түсіну; ғылыми-публицистикалық әдістер мен қосалқы әдістерде (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) мәтін түрін, белгілер мен сөйлеу сипаттамаларын анықтау; оқылған мәтін бойынша зерттеу және гипотеза жасауға сұрақтар қою; оқырманның алдына қойған коммуникативті мәселелеріне байланысты оқудың әртүрлі формаларын қолдану; әртүрлі көздерден ақпаратты алу (өзара әрекеттесу және негізделген қорытындылар жасау); тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың көзқарасын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндердің әдістемелік ерекшеліктерін (құрылымдық, риторикалық және жанрлық) салыстыру; мәтін үзіндісінің мазмұнын түсіндіру, оны тақырыппен, негізгі оймен, авторлық көзқараспен байланыстыру;

3) жазылым: тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын сипаттау, негізгі ойды сақтай отырып, бастапқы ақпаратты қысқартып, оны басқаша айту; кестелерді, сызбаларды, диаграммаларды, аудио файлдарды, фотосуреттерді, жылжымалы иллюстрацияларды пайдалана отырып, ақпаратты презентация түрінде көрсету; мақсатты аудитория мен сөйлеу жағдайын ескере отырып, ғылыми-көпшілік әдісте (эссе, эссе, мақала), публицистикалық әдісте (жазба, пресс-релиз, саяхаттық естеліктер) мәтіндер құру; түрлі эссе жазу, сонымен қатар аргументті/дәлелді және пікірталас эсселерін жазу, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерде көтерілген проблеманы талқылау және талдау, осы мәселені шешу үшін жеке ұсыныстарды ұсыну және негіздеу; сипаттау мәтіндері мен әңгімелеу мәтіндерін жазу; әр түрлі жанрдағы көрнекі мәтіндер, автордың көзқарасы мен сезімін көрсететін әдістерді қолдана отырып, баяндау мәтіндерін жазу; мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдаяттарды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі кемшіліктерді, ақауларды түзету және өңдеу; шығармашылық жұмыстар жазу (әңгімелеу мәтіні және аралас типтегі мәтіндер);

4) сөйлеу нормаларын сақтау: орфоэпиялық нормаларды сақтау; формальды-жұмыс лексикасын, публицистикалық және ғылыми әдістерді мақсат пен коммуникациялық жағдайға сәйкес пайдалану; сөзжасамдық және морфологиялық (ырықсыз етістер, осы шақ етістіктерінің қолданылуы), синтаксистік (ырықсыз етістермен білдірілген жақсыз сөйлемдер) және стильдік

стандарттарға сәйкестігі; жай, жай жайылма, құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

19. Бағдарламадағы оқыту мақсаттары кодтық белгімен көрсетіледі. Кодтық белгіде бірінші сан сыныпты, екіншісі - бағдарламаның бөлімшесін, үшінші сан оқу мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1 кодында: «10» – сынып, «2» – бөлімше, «1» – оқу мақсатының реттік саны.

20. Оқыту мақсаттарының жүйесі:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1.Хабардың/ақпараттың мазмұнын түсіну	10.1.1 - мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну, дәлелдер мен пікірді ажырату, мақсатты аудиторияны анықтау	11.1.1 - әртүрлі жанрдағы мәтіннің негізгі және толық ақпаратын түсіну (дәріс, сұхбат, пікірталас, мақала, бейнесюжет), автордың көзқарасына (кіріспе нұсқау, терминология) сыни көзқарасты білдіру, мақсатты аудиторияны анықтау
2. Оқиғаларды алдын ала түсіндіру	10.1.2 – мәтінде көтерілген мәселе бойынша мазмұнды алдын ала түсіндіру	11.1.2 – кестелер мен диаграммалар бойынша мәтін мазмұнын алдын ала интерпретациялау
3. Диалогқа қатысу	10.1 3 - пікірталасқа қатысу, өз көзқарасын негіздеу және мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну.	11.1.3 - іскерлік келіссөздерге қатысу, мәселелерді шешу және келісімге келу.
4.Монологтық мәлімдеме құрастыру	10.1.4 – қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени және білім-ғылыми салалар төңірегінде 3 тақырыпшадан (берілген тақырып	11.1.4 – әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және оқу-ғылыми салаларда көпшілік алдында сөйлеуге арналған кең ауқымды монолог дайындау.

	бойынша ой-пікірлер, сенімді пікірлер) тұратын толық монолог құрастыру	
5.Тыңдалған материалды бағалау	10.1.5 - тыңдалған материалды сөзсіз дұрыс, ақпараттың өзектілігі тұрғысынан бағалау, өз көзқарасын білдіру	11.1.5 - тыңдалған материалды сенімділік, сыни тұрғыдан бағалау.

2) оқылым:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Мәтінді құрамдас бөліктерге бөліп, негізгі ойды анықтау	10.2.1 - мәтіннің негізгі идеясын жеткізудегі аннотациялардың, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау	11.2.1 - мәтіннің негізгі мазмұнын берудегі түсті, шрифт, дыбыстық және графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің рөлін анықтау
2. Оқылған мәтінде лексикалық және синтаксистік бірліктерді саналы түрде қолдану;	10.2.2 - мәтіндегі арнайы лексиканы, қысқартуларды, бейнелі сөз тіркесін, сөз тіркесін және басқа да көркем бейнелеу құралдарын түсіну	11.2.2 - мәтінде көркем-бейнелік құралдарды және басқа әдістерді қолдануды түсіну
3. Мәтіннің түрі мен стилін анықтау	10.2.3 - түрлі жанрдағы мәтіндердің, ғылыми-көпшілік әдістемелік мәтіндердің (эссе, очерк, мақалалар), публицистикалық стилін (ескерту, пресс-релиз, саяхаттық естеліктер) түрін, белгілері мен	11.2.3 - ғылыми-публицистикалық стильдегі (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) мәтін түрін, белгілер мен сөйлеу ерекшеліктерін анықтау

	сөйлеу ерекшеліктерін анықтау	
4. Сұрақтарды айту және бағалау	10.2.4 - оқылған мәтін бойынша зерттеуге арналған сұрақтар мен идеяларды анық айту	11.2.4 - оқылған мәтін бойынша зерттеуге арналған сұрақтар мен гипотезаны анық айту
5. Оқу түрлері	10.2.5 – шолу, зерделеу және мұқият оқу әдістерін қолдану	11.2.5 – оқырманның алдына қойған коммуникативтік мәселелеріне байланысты оқудың әртүрлі формаларын қолдану
6.Әртүрлі дәреккөздерден ақпаратты алу	10.2.6 - әртүрлі дәреккөздерден ақпаратты алу және жинақтау, әртүрлі көзқарастарды салыстыру, бірнеше көзқарастарды салыстыру	11.2.6 - өзара қарым-қатынас орнату және негізделген қорытындылар жасау арқылы әртүрлі көздерден ақпаратты алу және алу
7.Мәтінді салыстырмалы талдау	10.2.7 – тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың көзқарасын ескере отырып, мәтіннің стильдік ерекшеліктерін (құрылымы және жанрына орай) салыстыру	11.2.7 – тақырып, негізгі идеясы, мәселесі, мақсатын, мақсатты аудиториясын, автордың көзқарасын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, риторикалық және жанрлық) салыстыру
8. Мәтінді талқылау (түсіндіру)	10.2.8 – сөйлемнің, абзацтың мазмұнын түсіндіру, оны тақырыппен, негізгі оймен, автордың көзқарасымен байланыстыру	11.2.8 – мәтін үзіндісінің мазмұнын түсіндіру, оны тақырыппен, негізгі ойы, авторлық көзқарасы байланыстыру

3) жазылым:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10 - сынып	11 - сынып
1. Тыңдаған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын сипаттау	10.3.1 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын сипаттау, берілген материалдың негізгі идеясын бірегей етіп көрсету	11.3.1 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын толық немесе қысқартылған жоспарлар. қысқаша баяндау, дипломдық жұмыс, түйіндеме, конспект, қысқаша шолу, хабарлама, лекция түріндегі мәлімдеме
2. Ақпаратты әртүрлі нысандар да көрсету	10.3.2 - ақпаратты графика, кесте, сызба, диаграмма, ақпараттық графика түрінде көрсету, сонымен қатар АКТ арқылы қолдану	11.3.2 - ақпаратты презентация түрінде, кестелер, сызбалар, диаграммалар, аудио файлдар, фотосуреттер пайдалану арқылы көрсету
3. Түрлі стильдер мен типтегі мәтіндер құру	10.3.3 - ғылыми-публицистикалық әдіспен (очерк, эссе, мақала, конспект) әр түрлі типтегі және жанрдағы мәтіндерді (жазба, пресс-релиз, саяхаттық естеліктер) құрастыру	11.3.3 - әртүрлі типтер мен стильдерде (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, баяндамалар, көпшілік алдында сөйлеу)) мәтіндерді құруды, мақсатты, мақсатты аудиторияны және коммуникациялық жағдайларды ескеру
4. Эссе жазу	10.3.4 - әртүрлі эссе жазу, оның ішінде сыни, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдау, автормен келісу/келіспеушілікті білдіру және негіздеу	11.3.4 - әртүрлі эссе, соның ішінде аргументті/дәлелді және даулы мазмұнда эссе жазу, талқылау және талдау ғылыми және публицистикалық әдебиеттерде көтерілген мәселе, осы мәселені шешу үшін жеке ұсыныстарды ұсыну және негіздеу
5. Мәтіндерді түзету және өңдеу	10.3.5 - оқырманға әсер ететін құралдарды пайдалана отырып, әртүрлі жанрдағы көрнекі мәтіндерді, баяндау мәтіндерін жазу	11.3.5 - мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайларды ескере отырып, мәтіндегі кемшіліктерді, ақауларды түзету және өңдеу.

6. Шығармашылық жұмыс	10.3.6 - шығармашылық жұмыстар: мәтіннің белгілі бір құрамдас бөлігі болып табылатын үзінді/фрагменттерді жазу	11.3.6 - шығармашылық жұмыстарды (баяндау мәтіні және аралас типтегі мәтіндер) жазу

4) сөйлеу нормаларын сақтау:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10 - сынып	11 - сынып
1.Орфографиялық нормаларды сақтау	10.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау	11.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау
2.Лексикалық нормаларды сақтау	10.4.2 - мақсат пен коммуникациялық жағдайға сәйкес ресми іскерлік лексиканы, журналистік және ғылыми әдістерді пайдалану	11.4.2 - мақсат пен коммуникациялық жағдайға сәйкес ресми іскерлік лексиканы, журналистік және ғылыми әдістерді пайдалану.
3. Грамматикалық нормаларды сақтау.	10.4.3 - сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау	11.4.3 - синтаксистік нормаларды сақтау.
4. Пунктуациялық нормаларды сақтау	10.4.4 - жай, жайылма және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану	11.4.4 - жай, жайылма және құрмалас сөйлемдердің барлық түрлерінде тыныс белгілерін қолдану

20. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

21. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту өзбек тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
Барлығы: 36 сағат, аптасына 1 сағат		
1-тоқсан		
Толеранттылық және мәдениетаралық диалог	Тыңдалым және айтылым	10.1.1 - мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну, дәлелдер мен пікірді ажырату, мақсатты аудиторияны анықтау; 10.1.2 – мәтінде көтерілген мәселе бойынша мазмұнды алдын ала түсіндіру
	Оқылым	10.2.1 - мәтіннің негізгі идеясын жеткізудегі аннотациялардың, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау; 10.2.5 – шолу, зерделеу және мұқият оқу әдістерін қолдану; 10.2.6 - әртүрлі дәреккөздерден ақпаратты алу және жинақтау, әртүрлі көзқарастарды салыстыру, бірнеше көзқарастарды салыстыру
	Жазылым	10.3.1 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын сипаттау, берілген материалдың негізгі идеясын бірегей етіп көрсету; 10.3.3 - ғылыми-публицистикалық әдіспен (очерк, эссе, мақала, конспект) әр түрлі типтегі және жанрдағы мәтіндерді (жазба, пресс-релиз, саяхаттық естеліктер) құрастыру
	Сөйлеу нормаларын сақтау	10.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 - мақсат пен коммуникациялық жағдайға сәйкес ресми іскерлік лексиканы, журналистік және ғылыми әдістерді пайдалану; 10.4.3 - сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау
2-тоқсан		

Қазіргі әлемдегі физика: табиғатта мүмкіндік және мүмкіндік емес	Тыңдалым және айтылым	10.1.2 – мәтінде көтерілген мәселе бойынша мазмұнды алдын ала түсіндіру; 10.1 3 - пікірталасқа қатысу, өз көзқарасын негіздеу және мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну
	Оқылым	10.2.2 - мәтіндегі арнайы лексиканы, қысқартуларды, бейнелі сөз тіркесін, сөз тіркесін және басқа да көркем бейнелеу құралдарын түсіну; 10.2.3 - түрлі жанрдағы мәтіндердің, ғылыми-көпшілік әдістемелік мәтіндердің (эссе, очерк, мақалалар), публицистикалық стилін (ескерту, пресс-релиз, саяхаттық естеліктер) түрін, белгілері мен сөйлеу ерекшеліктерін анықтау; 10.2.4 - оқылған мәтін бойынша зерттеуге арналған сұрақтар мен идеяларды анық айту; 10.2.6 - әртүрлі дәреккөздерден ақпаратты алу және жинақтау, әртүрлі көзқарастарды салыстыру, бірнеше көзқарастарды салыстыру
	Жазылым	10.3.2 - ақпаратты графика, кесте, сызба, диаграмма, ақпараттық графика түрінде көрсету, сонымен қатар АКТ арқылы қолдану; 10.3.3 - ғылыми-публицистикалық әдіспен (очерк, эссе, мақала, конспект) әр түрлі типтегі және жанрдағы мәтіндерді (жазба, пресс-релиз, саяхаттық естеліктер) құрастыру; 10.3.6 - шығармашылық жұмыстар: мәтіннің белгілі бір құрамдас бөлігі болып табылатын үзінді/фрагменттерді жазу
	Сөйлеу нормаларын сақтау	10.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 - мақсат пен коммуникациялық жағдайға сәйкес ресми іскерлік лексиканы, журналистік және

		ғылыми әдістерді пайдалану; 10.4.3 - сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау; 10.4.4 - жай, жайылма және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
3-тоқсан		
Цифрлық технологиялардың бүгіні мен болашағы	Тыңдалым және айтылым	10.1.4 – қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени және білім-ғылыми салалар төңірегінде 3 тақырыпшадан (берілген тақырып бойынша ой-пікірлер, сенімді пікірлер) тұратын толық монолог құрастыру; 10.1.5 - тыңдалған материалды сөзсіз дұрыс, ақпараттың өзектілігі тұрғысынан бағалау, өз көзқарасын білдіру.
	Оқылым	10.2.1 - мәтіннің негізгі идеясын жеткізудегі аннотациялардың, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау; 10.2.2 - мәтіндегі арнайы лексиканы, қысқартуларды, бейнелі сөз тіркесін, сөз тіркесін және басқа да көркем бейнелеу құралдарын түсіну; 10.2.3 - түрлі жанрдағы мәтіндердің, ғылыми-көпшілік әдістемелік мәтіндердің (эссе, очерк, мақалалар), публицистикалық стилін (ескерту, пресс-релиз, саяхаттық естеліктер) түрін, белгілері мен сөйлеу ерекшеліктерін анықтау; 10.2.4 - оқылған мәтін бойынша зерттеуге арналған сұрақтар мен идеяларды анық айту
	Жазылым	10.3.3 - ғылыми-публицистикалық әдіспен (очерк, эссе, мақала, конспект) әр түрлі типтегі және жанрдағы мәтіндерді (жазба, пресс-релиз, саяхаттық естеліктер) жасау; 10.3.5 - оқырманға әсер ететін құралдарды пайдалана отырып,

		әртүрлі жанрдағы көрнекі мәтіндерді, баяндау мәтіндерін жазу
	Сөйлеу нормаларын сақтау	10.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 - мақсат пен коммуникациялық жағдайға сәйкес ресми іскерлік лексиканы, журналистік және ғылыми әдістерді пайдалану; 10.4.3 - сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау; 10.4.4 - жай, жайылма және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
Өмір үшін биотехнология	Тыңдалым және айтылым	10.1.1 - мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну, дәлелдер мен пікірді ажырату, мақсатты аудиторияны анықтау; 10.1 3 - пікірталасқа қатысу, өз көзқарасын негіздеу және мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну
	Оқылым	10.2.4 - оқылған мәтін бойынша зерттеуге арналған сұрақтар мен идеяларды анық айту; 10.2.7 – тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың көзқарасын ескере отырып, мәтіннің стильдік ерекшеліктерін (құрылымы және жанрына орай) салыстыру 10.2.8 – сөйлемнің, абзацтың мазмұнын түсіндіру, оны тақырыппен, негізгі оймен, автордың көзқарасымен байланыстыру
	Жазылым	10.3.2 - ақпаратты графика, кесте, сызба, диаграмма, ақпараттық графика түрінде көрсету, сонымен қатар АКТ арқылы қолдану; 10.3.4 - әртүрлі эссе жазу, оның ішінде сыни, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдау, автормен келісу/келіспеушілікті білдіру және негіздеу;

		10.3.6 - шығармашылық жұмыстар: мәтіннің белгілі бір құрамдас бөлігі болып табылатын үзінді/фрагменттерді жазу
	Сөйлеу нормаларын сақтау	10.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 - мақсат пен коммуникациялық жағдайға сәйкес ресми іскерлік лексиканы, журналистік және ғылыми әдістерді пайдалану; 10.4.3 - сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау; 10.4.4 - жай, жайылма және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
4-тоқсан		
Энергетиканың глобалды мәселелері	Тыңдалым және айтылым	10.1.4 – қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени және білім-ғылыми салалар төңірегінде 3 тақырыпшадан (берілген тақырып бойынша ой-пікірлер, сенімді пікірлер) тұратын толық монолог құрастыру; 10.1.5 - тыңдалған материалды сөзсіз дұрыс, ақпараттың өзектілігі тұрғысынан бағалау, өз көзқарасын білдіру
	Оқылым	10.2.3 - түрлі жанрдағы мәтіндердің, ғылыми-көпшілік әдістемелік мәтіндердің (эссе, очерк, мақалалар), публицистикалық стилін (ескерту, пресс-релиз, саяхаттық естеліктер) түрін, белгілері мен сөйлеу ерекшеліктерін анықтау 10.2.7 – тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың көзқарасын ескере отырып, мәтіннің стильдік ерекшеліктерін (құрылымы және жанрына орай) салыстыру; 10.2.8 – сөйлемнің, абзацтың мазмұнын түсіндіру, оны тақырыппен, негізгі оймен, автордың көзқарасымен байланыстыру

	Жазылым	10.3.3 - ғылыми-публицистикалық әдіспен (очерк, эссе, мақала, конспект) әр түрлі типтегі және жанрдағы мәтіндерді (жазба, пресс-релиз, саяхаттық естеліктер) жасау; 10.3.5 - оқырманға әсер ететін құралдарды пайдалана отырып, әртүрлі жанрдағы көрнекі мәтіндерді, баяндау мәтіндерін жазу
	Сөйлеу нормаларын сақтау	10.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 - мақсат пен коммуникациялық жағдайға сәйкес ресми іскерлік лексиканы, журналистік және ғылыми әдістерді пайдалану; 10.4.3 – сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау; 10.4.4 - жай, жайылма және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану

2) 11-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
Барлығы: 36 сағат, аптасына 1 сағат		
1-тоқсан		
Экология: мұнай және атом өнеркәсібі	Тыңдалым және айтылым	11.1.1 - әртүрлі жанрдағы мәтіннің негізгі және толық ақпаратын түсіну (дәріс, сұхбат, пікірталас, мақала, бейнесюжет), автордың көзқарасына (кіріспе нұсқау, терминология) сыни көзқарасты білдіру, мақсатты аудиторияны анықтау; 11.1.2 – кестелер мен диаграммалар бойынша мәтін мазмұнын алдын ала интерпретациялау;
	Оқылым	11.2.1 - мәтіннің негізгі мазмұнын берудегі түсті, шрифт, дыбыстық және графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің рөлін анықтау;

		11.2.5 – оқырманның алдына қойған коммуникативтік мәселелеріне байланысты оқудың әртүрлі формаларын қолдану; 11.2.6 - өзара қарым-қатынас орнату және негізделген қорытындылар жасау арқылы әртүрлі көздерден ақпаратты алу және алу
	Жазылым	11.3.1 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын толық немесе қысқартылған жоспарлар. қысқаша баяндау, дипломдық жұмыс, түйіндеме, конспект, қысқаша шолу, хабарлама, лекция түріндегі мәлімдеме; 11.3.3 - әртүрлі типтер мен стильдерде (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, баяндамалар, көпшілік алдында сөйлеу)) мәтіндерді құруды, мақсатты, мақсатты аудиторияны және коммуникациялық жағдайларды ескеру; 11.3.6 - шығармашылық жұмыстарды (баяндау мәтіні және аралас типтегі мәтіндер) жазу
	Сөйлеу нормаларын сақтау	11.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.2 - мақсат пен коммуникациялық жағдайға сәйкес ресми іскерлік лексиканы, журналистік және ғылыми әдістерді пайдалану; 11.4.3 - синтаксистік нормаларды сақтау; 11.4.4 - жай, жайылма және құрмалас сөйлемдердің барлық түрлерінде тыныс белгілерін қолдану
2-тоқсан		
Ғылымнан бизнес идеялар: математика, химия	Тыңдалым және айтылым	11.1.2 – кестелер мен диаграммалар бойынша мәтін мазмұнын алдын ала интерпретациялау; 11.1.3 - іскерлік келіссөздерге қатысу, мәселелерді шешу және келісімге келу
	Оқылым	11.2.2 - мәтінде көркем-бейнелік құралдарды және басқа әдістерді қолдануды түсіну; 11.2.3 - ғылыми-публицистикалық

		стильдегі (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) мәтін түрін, белгілер мен сөйлеу ерекшеліктерін анықтау; 11.2.4 - оқылған мәтін бойынша зерттеуге арналған сұрақтар мен гипотезаны анық айту
	Жазылым	11.3.2 - ақпаратты презентация түрінде, кестелер, сызбалар, диаграммалар, аудио файлдар, фотосуреттер пайдалану арқылы көрсету; 11.3.3 - әртүрлі типтер мен стильдерде (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, баяндамалар, көпшілік алдында сөйлеу)) мәтіндерді құруды, мақсатты, мақсатты аудиторияны және коммуникациялық жағдайларды ескеру; 11.3.4 - әртүрлі эссе, соның ішінде аргументті/дәлелді және даулы мазмұнда эссе жазу, талқылау және талдау ғылыми және публицистикалық әдебиеттерде көтерілген мәселе, осы мәселені шешу үшін жеке ұсыныстарды ұсыну және негіздеу
	Сөйлеу нормаларын сақтау	11.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.2 - мақсат пен коммуникациялық жағдайға сәйкес ресми іскерлік лексиканы, журналистік және ғылыми әдістерді пайдалану; 11.4.3 - синтаксистік нормаларды сақтау; 11.4.4 - жай, жайылма және құрмалас сөйлемдердің барлық түрлерінде тыныс белгілерін қолдану
3-тоқсан		
Жастар мәдениеті: жас ұрпақ мәселелері	Тыңдалым және айтылым	11.1.4 – әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және оқу-ғылыми салаларда көпшілік алдында сөйлеуге арналған кең ауқымды монолог дайындау; 11.1.5 - тыңдалған материалды сенімділік, сыни тұрғыдан бағалау

	Оқылым	11.2.2 - мәтінде көркем-бейнелік құралдарды және басқа әдістерді қолдануды түсіну; 11.2.3 - ғылыми-публицистикалық стильдегі (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) мәтін түрін, белгілер мен сөйлеу ерекшеліктерін анықтау; 11.2.5 – оқырманның алдына қойған коммуникативтік мәселелеріне байланысты оқудың әртүрлі формаларын қолдану
	Жазылым	11.3.3 - әртүрлі типтер мен стильдерде (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, баяндамалар, көпшілік алдында сөйлеу)) мәтіндерді құруды, мақсатты, мақсатты аудиторияны және коммуникациялық жағдайларды ескеру; 11.3.5 - мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайларды ескере отырып, мәтіндегі кемшіліктерді, ақауларды түзету және өңдеу
	Сөйлеу нормаларын сақтау	11.4.2 - мақсат пен коммуникациялық жағдайға сәйкес ресми іскерлік лексиканы, журналистік және ғылыми әдістерді пайдалану; 11.4.3 - синтаксистік нормаларды сақтау; 11.4.4 - жай, жайылма және құрмалас сөйлемдердің барлық түрлерінде тыныс белгілерін қолдану
Экономика және оның қоғамдағы рөлі	Тыңдалым және айтылым	11.1.1 - әртүрлі жанрдағы мәтіннің негізгі және толық ақпаратын түсіну (дәріс, сұхбат, пікірталас, мақала, бейнесюжет), автордың көзқарасына (кіріспе нұсқау, терминология) сыни көзқарасты білдіру, мақсатты аудиторияны анықтау; 11.1.3 - іскерлік келіссөздерге қатысу, мәселелерді шешу және келісімге келу.
	Оқылым	11.2.4 - оқылған мәтін бойынша зерттеуге арналған сұрақтар мен гипотезаны анық айту;

		11.2.6 - өзара қарым-қатынас орнату және негізделген қорытындылар жасау арқылы әртүрлі көздерден ақпаратты алу және алу; 11.2.7 – тақырып, негізгі идеясы, мәселесі, мақсатын, мақсатты аудиториясын, автордың көзқарасын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, риторикалық және жанрлық) салыстыру; 11.2.8 – мәтін үзіндісінің мазмұнын түсіндіру, оны тақырыппен, негізгі ойы, авторлық көзқарасы байланыстыру
	Жазылым	11.3.2 - ақпаратты презентация түрінде, кестелер, сызбалар, диаграммалар, аудио файлдар, фотосуреттер пайдалану арқылы көрсету; 11.3.4 - әртүрлі эссе, соның ішінде аргументті/дәлелді және даулы мазмұнда эссе жазу, талқылау және талдау ғылыми және публицистикалық әдебиеттерде көтерілген мәселе, осы мәселені шешу үшін жеке ұсыныстарды ұсыну және негіздеу
	Сөйлеу нормаларын сақтау	11.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.2 - мақсат пен коммуникациялық жағдайға сәйкес ресми іскерлік лексиканы, журналистік және ғылыми әдістерді пайдалану; 11.4.3 - синтаксистік нормаларды сақтау; 11.4.4 - жай, жайылма және құрмалас сөйлемдердің барлық түрлерінде тыныс белгілерін қолдану
4-тоқсан		
Ғылым және этика: киборгтар мен клондар	Тыңдалым және айтылым	11.1.4 – әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және оқу-ғылыми салаларда көпшілік алдында сөйлеуге арналған кең ауқымды монолог дайындау; 11.1.5 - тыңдалған материалды сенімділік, сыни тұрғыдан бағалау.

	Оқылым	11.2.3 - ғылыми-публицистикалық стильдегі (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) мәтін түрін, белгілер мен сөйлеу ерекшеліктерін анықтау; 11.2.7 – тақырып, негізгі идеясы, мәселесі, мақсатын, мақсатты аудиториясын, автордың көзқарасын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, риторикалық және жанрлық) салыстыру; 11.2.8 – мәтін үзіндісінің мазмұнын түсіндіру, оны тақырыппен, негізгі ойы, авторлық көзқарасы байланыстыру
	Жазылым	11.3.3 - әртүрлі типтер мен стильдерде (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, баяндамалар, көпшілік алдында сөйлеу)) мәтіндерді құруды, мақсатты, мақсатты аудиторияны және коммуникациялық жағдайларды ескеру; 11.3.5 - мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайларды ескере отырып, мәтіндегі кемшіліктерді, ақауларды түзету және өңдеу
	Сөйлеу нормаларын сақтау	11.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.2 - мақсат пен коммуникациялық жағдайға сәйкес ресми іскерлік лексиканы, журналистік және ғылыми әдістерді пайдалану; 11.4.3 - синтаксистік нормаларды сақтау; 11.4.4 - жай, жайылма және құрмалас сөйлемдердің барлық түрлерінде тыныс белгілерін қолдану

бұйрығына 86-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
89-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Өзбек тілі» пәні оқу-тәрбие процесінде екі қызмет атқарады: біріншіден, ол оқу пәні болса, екіншіден, басқа пәндерді оқу құралы болып табылады.

3. «Өзбек тілі» пәнін оқытудың мақсаты: оқушылардың сөйлеу әрекетінің барлық түрлерінде (тыңдалым, сөйлеу, оқылым және жазу) функционалдық сауаттылығын арттыру, әр түрлі деңгейдегі құралдарды қолдану нормаларын есепке алу және оларды қарым-қатынастың әртүрлі салаларында өнімді сөйлеу әрекетінде белсендіру арқылы шығармашылық белсенді тілдік тұлғаны дамыту.

4. Оқыту пәні – көпұлтты және көптілді Қазақстанның қазіргі жағдайындағы нақты қызметіндегі қазіргі өзбек әдеби тілі.

5. Оқытудың негізгі міндеттері:

1) өзбек тілі туралы білімдерін әр түрлі қарым-қатынас салаларында және жағдаяттарында ауызша және жазбаша сөйлеуде әдеби тілдің нормаларын (орфоэпиялық, орфографиялық, лексикалық және грамматикалық) және сөйлеу этикетінің ережелерін сақтау;

2) ақпаратты іздеу, алу және ақпаратты түрлендіру дағдыларын жетілдіру;

3) оқу тілінің сөздік қорын байыту және қолданылатын грамматикалық құралдар аясын кеңейту;

4) сыни тұрғыдан ойлау дағдыларын жетілдіру: алынған ақпаратты талдау, синтездеу, бағалау, түсіндіру;

5) коммуникативтік тапсырмаларға байланысты оқудың әртүрлі түрлерін қолдану;

6) тыңдалым және сөйлеу дағдыларын жетілдіру;

7) шешендік өнердің әртүрлі жанрларында монологтық тұжырым жасау, қарым-қатынас жағдайына сәйкес тілдік құралдарды нормативтілік тұрғысынан сыни тұрғыдан бағалау және таңдау дағдыларын жетілдіру;

8) табысты диалогтық қарым-қатынас дағдыларын жетілдіру, әртүрлі салаларда және коммуникативті жағдайларда пікірталас жүргізу, мәселені шешу жолдарын ұсыну;

9) түрлі жанрдағы мәтіндерді құру кезінде стильдік сауаттылықты арттыру; жеке авторлық стильді қалыптастыру; мәтінді түзету және өңдеу мүмкіндігі; жеке авторлық стильді қалыптастыру;

10) өзбек тілінің ұлттық-мәдени ерекшеліктері туралы, өзбек, қазақ және басқа халықтардың мәдениеті туралы түсініктерді кеңейту;

11) қоғамда табысты әлеуметтенуге ықпал ететін тілдік капитал ретінде қарым-қатынас құралы, білім көзі, рухани-адамгершілік құндылық ретіндегі тілге саналы қатынасты тәрбиелеу.

12) ақпаратты іздеу, талдау және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

6. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

7. Грамматикалық материал сөйлеу тақырыптары аясында оқытылады. Тілді оқыту өзара тоғысқан тақырыптарды меңгерту, әр түрлі пән салаларындағы мәтіндерді пайдалану, оқу тілін дамыту арқылы басқа пәндермен интеграциялау арқылы жүзеге асырылады.

8. «Өзбек тілі» пәні бойынша оқу бағдарламасы жоғары сыныптарда 2 жылдық оқуға арналған.

2-тарау. «Өзбек тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Өзбек тілі» оқу пәнінің мазмұны

9. «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

10. «Өзбек тілі» пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны білім беру бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер сыныптар бойынша күтілетін нәтижелер түріндегі оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

11. Әрбір бөлімшеде көрсетілген оқыту мақсаттары мұғалімге сөйлеу әрекетінің төрт түрін (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) дамыту жұмыстарын жүйелі түрде жоспарлауға, сонымен қатар оқушылардың жетістіктерін бағалауға, оқытудың келесі кезеңдері туралы хабардар етуге мүмкіндік береді.

12. Пәннің мазмұны 4 бөлімді қамтиды:

1) тыңдалым және айтылым;

2) оқылым;

3) жазылым.

4) сөйлеу нормаларын сақтау

13. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) хабарламаның/ақпараттың мазмұнын түсіну;

2) оқиғаларды болжау;

3) диалогқа қатысу;

4) монологтық мәлімдеме құрастыру.

5) тыңдалған материалды бағалау.

14. «Оқылым» бөлімі мынадай бөлімшелерді қамтиды:

1) мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау және негізгі ойды анықтау;

2) оқылған мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің қолданылуын түсіну;

3) мәтіндердің түрлері мен стильдерін анықтау;

4) сұрақтарды құрастыру және бағалау;

5) оқу түрлері;

6) әртүрлі көздерден ақпаратты алу;

7) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;

8) мәтінді түсіндіру.

15. «Жазылым» бөлімі мынадай кіші бөлімдерді қамтиды:

1) тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын баяндау;

2) ақпаратты әртүрлі нысандарда ұсыну;

3) әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндер құру;

4) эссе жазу;

5) мәтіндерді түзету және өңдеу;

6) шығармашылық жазу.

16. «Сөйлеу нормаларын сақтау» бөлімі мынадай кіші бөлімдерді қамтиды:

1) орфографиялық нормаларды сақтау;

2) лексикалық нормаларды сақтау;

3) грамматикалық нормаларды сақтау;

4) тыныс белгілерінің нормаларын сақтау.

17. 10-сыныпқа арналған «Өзбек тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны

1) тыңдалым және айтылым: мәтіннің негізгі және шағын бөлшектерін түсіну; дәлел мен пікірді ажырату; коммуникацияның вербалды емес құралдарын ескере отырып, негізгі ойды анықтау; мәтінде көтерілген мәселенің мазмұнын түсіндіру; пікірталасқа қатысу, өз көзқарасын дәлелдеу, мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну; қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени және оқу-ғылыми сала төңірегінде 3 тақырыпшадан тұратын толық монолог құру (берілген тақырып бойынша ой толғау, сенімді пікірлер); тыңдалған материалды ақпараттың сөзсіз дұрыстығы, өзектілігі тұрғысынан бағалау;

2) оқылым: әртүрлі мәтіндердегі негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратты түсіну, сонымен қатар мәтіндегі ақпаратты басқа көздерден алынған ақпаратпен/жеке тәжірибемен салыстыру; мәтіннің негізгі идеясын жеткізудегі түсіндірмелердің, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау; мәтіндегі арнайы лексиканы, аббревиатураны, бейнелі өрнекті, фразаны және басқа да көркем бейнелеу құралдарын түсіну; түрлі жанрдағы мәтіндердің түрін, белгілерін және сөйлеу ерекшеліктерін, ғылыми-көпшілік мәтіндердің (эссе, очерк, мақала), публицистикалық (жазба, пресс-релиз, саяхат естелігі) стилін анықтау; оқылған мәтін бойынша зерттеуге арналған сұрақтар мен идеяларды анық айту; скрипминг, скрипминг және тексеру әдістерін қолдану; әртүрлі көздерден ақпаратты алу және жинақтау, әртүрлі көзқарастарды салыстыру, бірнеше көзқарастарды салыстыру; тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, авторлық көзқарасты ескере отырып, мәтіннің әдістемелік ерекшеліктерін (құрылымын, сөйлеуін және жанрын) салыстыру; сөйлемнің, абзацтың мазмұнын түсіндіру, тақырыппен, негізгі оймен, авторлық көзқараспен байланыстыру;

3) жазылым: әртүрлі формада жоспар құру (сонымен қатар сұрақ-жауап түрінде); тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын сипаттау, берілген материалдың негізгі идеясын сақтай отырып, оны басқаша айту; ақпаратты графика, кесте, сызба, диаграмма, ақпараттық графика түрінде, сонымен қатар АКТ көмегімен көрсету; мақсатты аудитория мен сөйлеу жағдаяттарын ескере отырып, ғылыми-көпшілік әдісте (эссе, эссе, мақала), публицистикалық әдісте (жазба, пресс-релиз, саяхаттық естеліктер) мәтіндер құру; әртүрлі эссе жазу, сонымен қатар сыни, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдау, автормен келіспеушілік/келіспеушілік білдіру және негіздеу; оқырманға әсер ететін құралдарды пайдалана отырып, әртүрлі жанрдағы көрнекі мәтіндерді, баяндау мәтіндерін жазу; мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдаяттарды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі кемшіліктерді, ақауларды түзету және өңдеу;

4) сөйлеу нормаларын сақтау: орфоэпиялық нормаларды сақтау; формальды-жұмыс лексикасын, публицистикалық және ғылыми әдістерді мақсат пен коммуникациялық жағдайға сәйкес пайдалану; сөзжасамдық және

морфологиялық (пассивті етістіктер, осы шақтың қолданысы) нормаларын сақтау; жай, жай, құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану.

18. 11-сыныпқа арналған «Өзбек тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны

1) тыңдалым және сөйлеу: мәтіннің негізгі мазмұны мен егжей-тегжейлерін түсіну, автордың көзқарасы туралы сыни пікір айту; мәтін авторының мақсаты мен пайымы негізінде негізгі ойды анықтау; кестелер мен сызбалардағы мәтін мазмұнын түсіндіру; іскерлік келіссөздерге қатысу, мәселені шешу және келісімге келу; қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және оқу-ғылыми салалардағы көпшілік алдында сөйлеуге егжей-тегжейлі монолог дайындау; тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан бағалау, сыни бағалау;

2) оқылым: әртүрлі мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын мәліметтерін түсіну, автордың көзқарасын сыни тұрғыдан бағалау; мәтіннің негізгі мазмұнын жеткізудегі түсті, шрифт, дыбыстық және графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің рөлін анықтау; мәтінде көркем-бейнелеу құралдарының және басқа әдістердің қолданылуын түсіну; ғылыми-публицистикалық әдістер мен қосалқы әдістерде (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) мәтін түрін, белгілер мен сөйлеу сипаттамаларын анықтау; оқылған мәтін бойынша зерттеу және гипотеза жасауға сұрақтар қою; оқырманның алдына қойған коммуникативті мәселелеріне байланысты оқудың әртүрлі формаларын қолдану; әртүрлі көздерден ақпаратты алу (өзара әрекеттесу және негізделген қорытындылар жасау); тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың көзқарасын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндердің әдістемелік ерекшеліктерін (құрылымдық, риторикалық және жанрлық) салыстыру; мәтін үзіндісінің мазмұнын түсіндіру, оны тақырыппен, негізгі оймен, авторлық көзқараспен байланыстыру;

3) жазылым: әртүрлі формада жоспар құру (сонымен қатар сұрақ-жауап түрінде); тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын түсіндіру, негізгі ойды сақтай отырып, бастапқы ақпаратты қысқартып, басқаша жеткізу; кестелерді, сызбаларды, диаграммаларды, аудио файлдарды, фотосуреттерді, жылжымалы иллюстрацияларды пайдалана отырып, ақпаратты презентация түрінде көрсету; мақсатты аудитория мен сөйлеу жағдаяттарын ескере отырып, ғылыми-көпшілік әдісте (эссе, эссе, мақала), публицистикалық әдісте (ескерту, пресс-релиз, жол мемуарлары) мәтіндер құру; түрлі эссе жазу, сонымен қатар дәлелді/дәлелді және пікірталас эсселерін жазу, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерде көтерілген проблеманы талқылау және талдау, осы мәселені шешу үшін жеке ұсыныстарды ұсыну және негіздеу; сипаттау мәтіндері мен әңгімелеу мәтіндерін жазу; әр түрлі жанрдағы көрнекі мәтіндер, автордың көзқарасы мен сезімін көрсететін әдістерді қолдана отырып, баяндау мәтіндерін жазу; мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдаяттарды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі кемшіліктерді, ақауларды түзету және өңдеу;

4) сөйлеу нормаларын сақтау: орфоэпиялық нормаларды сақтау; формальды-жұмыс лексикасын, публицистикалық және ғылыми әдістерді мақсат пен коммуникациялық жағдайға сәйкес пайдалану; сөзжасамдық және

морфологиялық (пассивті етістіктер, осы шақ етістіктерінің қолданылуы), синтаксистік (иелі етістіктермен білдірілген анықталмаған сөйлемдер,) және стильдік стандарттарға сәйкестігі; тыныс белгілерінің жай, жай құрмалас және құрмалас сөйлемдерде (бөлімше, кіріспе сөз, кіріспе) және әртүрлі жалғаулықтар арқылы байланысқан құрмалас сөйлемдерде қолданылуы.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

19. Бағдарламадағы оқыту мақсаттары кодтық белгімен көрсетіледі. Кодтық белгіде бірінші сан сыныпты, екіншісі - бағдарламаның бөлімшесін, үшінші сан оқу мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1 кодында: «10» – сынып, «2» – бөлімше, «1» – оқу мақсатының реттік саны.

20. Оқыту мақсаттарының жүйесі:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1.Хабардың/ақпараттың мазмұнын түсіну	10.1.1. - мәтінде берілген ақпаратты негізгі және ұсақ бөлшектерге дейін түсіну; дәлелдер мен пікірді ажырата білу, мақсатты аудиторияны, жанрларды (дәріс, сұхбат, пікірталас) анықтау	11.1.1. - мәтіндегі ақпараттың мазмұнын (кіріспе, терминология) автордың көзқарасына сыни көзқараспен, негізгі және ұсақ бөлшектерге дейін түсіну, мақсатты аудиторияны, жанрларды (дәріс, пікірталас, сұхбат) анықтау
2.Негізгі ойды анықтау	10.1.2.1-тыңдалған мәтіннің бөлінген мағыналы бөліктеріне сүйене отырып, негізгі мазмұнын анықтау, тақырыпшаларға бөлу;	11.1.2. - автордың көзқарасы мен мақсатына сүйене отырып, негізгі ойды анықтау
3. Оқиғаларды алдын ала интерпретациялау	10.1.3.1 - мәтін мазмұнында көтерілген мәселелерді алдын ала түсіндіру	11.1.3.1 - сызбалар мен кестелер арқылы мәтін мазмұнын алдын ала түсіндіру.
4.Диалогқа қатысу	10.1.4 - жеке көзқарасын нақты дәлелдер арқылы дәлелдеу және мәселелерді шешу жолдарын ұсыну арқылы пікірталасқа қатысу	11.1.4. - іскерлік келіссөздерге қатысу, мәселелерді шешу және келісімге келу

5.Монологтық мәлімдемені құру	10.1.5. - қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, оқу-ғылыми салада кемінде 3 шағын тақырыптан тұратын кең, егжей-тегжейлі монолог құру (берілген тақырып бойынша нақты пікірлерді білдіреді)	11.1.5. - әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық, оқу-ғылыми саладағы егжей-тегжейлі монологтық баяндама дайындау.
6.Тыңдалған материалды бағалау	10.1.6. - тыңдалған материалдағы ақпараттың өміршеңдігі, шынайылығы, өзектілігі туралы жеке көзқарастары тұрғысынан бағалау	11.1.6. - тыңдалған материалды шынайылық тұрғысынан сыни тұрғыдан бағалау.

2) оқылым:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Ақпаратты түсіну	10.2.1. - толық және толық емес мәтіндерде жасырылған ақпаратты өз тәжірибесіне сүйене отырып, негізгі және ұсақ бөлшектерге дейін түсіну/басқа көздерден алынған мәтіндегі жиынтық ақпаратқа сүйене отырып	11.2.1. - толық және толық емес мәтіндерде жасырылған ақпараттың негізгі және ұсақ бөлшектерін авторлық көзқараспен түсіну және оларға сыни көзқараспен баға беру
2. Мәтінді құрамдас бөліктерге бөліп, оның негізгі идеясын анықтау	10.2.2. - мәтіннің негізгі мазмұнын жеткізуде түсініктемелер мен иллюстрациялардың маңыздылығын анықтау	11.2.2. - мәтіннің негізгі мазмұнын жеткізуде түсті, шрифт, дыбыстық және графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің рөлін анықтау
3. Оқылған мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктерді түсіну және қолдану	10.2.3. - мәтіндегі арнайы лексиканы, аббревиатураны, бейнелі сөзді, сөз тіркесін және басқа да	11.2.3 - мәтінде көркемдік-бейнелік құралдарды, стильдік формаларды және басқа әдістерді қолдану қажеттілігін түсіну.

	көркем бейнелеу құралдарын түсіну	
4. Мәтіннің түрі мен стилін анықтау	10.2.4. - тілдің ерекше аспектілерін және әртүрлі стильде және жанрда жазылған мәтіндердің белгілері мен түрлерін анықтау (аналитикалық мақала, сын мақала, эссе, пресс-релиз)	11.2.4 - ғылыми және мәтін түрін, белгілері мен сөйлеу ерекшеліктерін анықтауға арналған публицистикалық стильдер мен қосалқы әдістер (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, баяндама, көпшілік алдында сөйлеу)
5. Сұрақтарды айту және бағалау	10.2.5.1 - оқылған мәтіннің мазмұнын зерттеуге арналған белгілі бір идеялар мен сұрақтарды ұйымдастыру	11.2.5. - оқылған мәтін бойынша зерттеу және гипотеза сұрақтарын айту
6. Оқу түрлері	10.2.6.1 - толық және егжей-тегжейлі оқуда, оқудың презентация формасын пайдалану	11.2.6. - оқырманның алдына қойған коммуникативті мәселелеріне байланысты оқудың әртүрлі формаларын қолдану
7. Әртүрлі дәреккөздерден ақпаратты алу	10.2.7.1 - әртүрлі дәреккөздерден ақпаратты алу және оларды әртүрлі көзқарастардан түсіндіру	11. 2.7. - өзара қарым-қатынас орнату және негізделген қорытындылар жасау арқылы әртүрлі көздерден ақпарат алу
8.Мәтіндерді салыстырмалы талдау	10.2.8. - тақырыпты (композиция, тіл және жанр), негізгі мазмұнды, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны ескере отырып, автордың көзқарасын негізге ала отырып, мәтінді әдістемелік жағынан салыстыру	11.2.8. - тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың көзқарасын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, риторикалық және

		жанрлық) салыстыру және анықтау
9. Мәтінді интерпретациялау/түсіндіру	10.2.9 - автордың көзқарасына сүйене отырып, сөйлемнің, абзацтың мазмұнын оның тақырыбына, негізгі идеясына байланысты түсіндіру.	11.2.9 - авторлық тұрғыдан алынған мәтіннің мазмұнын түсіндіру, негізгі оймен байланыстыру.

3) жазылым:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10 - сынып	11 - сынып
1. Жоспарлау	10.3.1. - әртүрлі формадағы жоспарларды, оның ішінде сұрақ сөйлемдерді құрастыру	11.3.1.1 - әр түрлі формадағы жоспарларды, оның ішінде жоспар – тірек сызбаларды құрастыру
2. Тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын сипаттау	10.3.2. - әр түрлі формадағы аудиофайлдар арқылы алынған ақпаратты, оқылған және тыңдалған материалдардың мазмұнын егжей-тегжейлі немесе қысқа, толық немесе қысқаша баяндау, тезис, түйіндеме, конспект ретінде сипаттау	11.3.2.1 - әртүрлі нысандарда, яғни егжей-тегжейлі немесе қысқа, толық немесе қысқа баяндау, тезис, түйіндеме, конспект, аннотация, баяндама, баяндама, аудиофайлдар арқылы алынған ақпарат, оқылған және тыңдалған материалдардың мазмұнын сипаттау
3. Презентацияның әртүрлі формаларын қолданып мәтін жазу	10.3.3. - АКТ пайдалана отырып, графика, ақпараттық графика, сызбалар, кестелер, диаграммалар түріндегі ақпаратты ұсыну	11.3.3. - ақпаратты аудиофайлдар, суреттер, кестелер, сызбалар, презентациялар түрінде көрсету
4. Мәтіндердің әртүрлі стильдері мен түрлерін жасау	10.3.4 - ғылыми-көпшілік стильде (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильде (ескерту, пресс-релиз, очерк) әртүрлі стильдер мен жанрларда мәтіндер құру	11.3.4. - әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді құру (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу), мақсатты, мақсатты аудиторияны және коммуникациялық жағдайларды ескеру

5. Эссе жазу	10.3.5. - әртүрлі эссе жазу, оның ішінде сыни, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдау, автормен келісу/келіспеушілікті білдіру және негіздеу	11.3.5.1 - әртүрлі эссе, соның ішінде аргументті/дәлелді және даулы мазмұнда эссе жазу, талқылау және талдау, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерде көтерілген мәселе, осы мәселені шешу үшін жеке ұсыныстарды ұсыну және негіздеу
6. Шығармашылық жұмыс	10.3.6. – оқырманға әсер ету құралдарын пайдалана отырып, сипаттау мәтіні мен әртүрлі жанрдағы баяндау мәтінін жазу	11.3.6. – автордың дүниетанымын, сезімін, сенімін ескере отырып, әр түрлі жанрдағы сипаттау мәтіні мен баяндау мәтінін жазу.
7. Мәтіндерді түзету және өңдеу	10.3.7. - мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдаяттарды және оқырманға әсері мен редакциялауды ескере отырып, мәтіндегі кемшіліктерді, ақауларды түзету және өңдеу	11.3.7.1 - мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайларды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі кемшіліктерді, ақауларды түзету және өңдеу

4) сөйлеу нормаларын сақтау:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10 - сынып	11 - сынып
1.Орфографиялық нормаларды сақтау	10.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау	11.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау
2.Лексикалық нормаларды сақтау	10.4.2 - мақсатқа және коммуникациялық жағдайға сәйкес ресми-іскерлік лексиканы, публицистикалық және ғылыми стильдерді қолдану	11.4.2 - мақсатқа және коммуникациялық жағдайға сәйкес ресми-іскерлік лексиканы, публицистикалық және ғылыми стильдерді қолдану
3. Грамматикалық нормаларды сақтау.	10.4.3 - сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау	11.4.3 - синтаксистік нормаларды (рефлексивті етістіктері бар пассивті құрылымдармен және қысқа пассивті жақтармен, тұлғасыз

		сөйлемдерде), стильдік нормаларды сақтау
4. Пунктуациялық нормаларды сақтау	10.4.4 - тыныс белгілерін жай, жайылмажәне құрмалас сөйлемдерде (жеке сөйлеммен, кіріспе сөзбен, кіріспемен) және әртүрлі жалғаулықтар арқылы жалғанған одағайларда қолдану.	11.4. 4 - тыныс белгілерін жай, жайылмажәне құрмалас сөйлемдерде (жеке сөйлеммен, кіріспе сөзбен, кіріспемен) және әртүрлі жалғаулықтар арқылы жалғанған одағайларда қолдану.

21. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

22. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту өзбек тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту өзбек тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Қазақстан бейнесі: қазіргі және тарихи шолу	Тыңдалым және айтылым	10.1.1. - мәтінде берілген ақпаратты негізгі және ұсақ бөлшектерге дейін түсіну; дәлелдер мен пікірді ажырата білу, мақсатты аудиторияны, жанрларды (дәріс, сұхбат, пікірталас) анықтау; 10.1.3. - мәтін мазмұнында көтерілген мәселелерді алдын ала түсіндіру
	Оқылым	10.2.1. - толық және толық емес мәтіндерде жасырылған ақпаратты өз тәжірибесіне сүйене отырып, негізгі және ұсақ бөлшектерге дейін түсіну/басқа көздерден алынған мәтіндегі жиынтық ақпаратқа сүйене отырып; 10.2.2. - мәтіннің негізгі мазмұнын жеткізуде түсініктемелер мен иллюстрациялардың маңыздылығын анықтау;

		10.2.4. - тілдің ерекше аспектілерін және әртүрлі стильде және жанрда жазылған мәтіндердің белгілері мен түрлерін анықтау (аналитикалық мақала, сын мақала, эссе, пресс-релиз)
	Жазылым	10.3.1. - әртүрлі формадағы жоспарларды, оның ішінде сұрақ сөйлемдерді құрастыру; 10.3.4 - ғылыми-көпшілік стильде (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильде (ескерту, пресс-релиз, очерк) әртүрлі стильдер мен жанрларда мәтіндер құру
	Сөйлеу нормаларын сақтау	10.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 - мақсатқа және коммуникациялық жағдайға сәйкес ресми-іскерлік лексиканы, публицистикалық және ғылыми стильдерді қолдану; 10.4.3 - сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау
Өнер және әдебиет: көркем сөздің әртүрлі формалары	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.-тыңдалған мәтіннің бөлінген мағыналы бөліктеріне сүйене отырып, негізгі мазмұнын анықтау, тақырыпшаларға бөлу; 10.1.5. - қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, оқу-ғылыми салада кемінде 3 шағын тақырыптан тұратын кең, егжей-тегжейлі монолог құру (берілген тақырып бойынша нақты пікірлерді білдіреді)
	Оқылым	10.2.3. - мәтіндегі арнайы лексиканы, аббревиатураны, бейнелі сөзді, сөз тіркесін және басқа да көркем бейнелеу құралдарын түсіну; 10.2.5. - оқылған мәтіннің мазмұнын зерттеуге арналған белгілі бір идеялар мен сұрақтарды ұйымдастыру; 10.2.6. - толық және егжей-тегжейлі оқуда, оқудың презентация формасын пайдалану
	Жазылым	10.3.1. - әртүрлі формадағы жоспарларды, оның ішінде сұрақ сөйлемдерді құрастыру; 10.3.3. - АКТ пайдалана отырып, графика, ақпараттық графика, сызбалар, кестелер, диаграммалар түріндегі ақпаратты ұсыну
	Сөйлеу нормаларын сақтау	10.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.3 - сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау
2-тоқсан		

Ғылым және этика: киборгтар мен клондар	Тыңдалым және айтылым	10.1.2. - тыңдалған мәтіннің бөлінген мағыналы бөліктеріне сүйене отырып, негізгі мазмұнын анықтау, тақырыпшаларға бөлу; 10.1.4 - жеке көзқарасын нақты дәлелдер арқылы дәлелдеу және мәселелерді шешу жолдарын ұсыну арқылы пікірталасқа қатысу
	Оқылым	10.2.3. - мәтіндегі арнайы лексиканы, аббревиатураны, бейнелі сөзді, сөз тіркесін және басқа да көркем бейнелеу құралдарын түсіну; 10.2.4. - тілдің ерекше аспектілерін және әртүрлі стильде және жанрда жазылған мәтіндердің белгілері мен түрлерін анықтау (аналитикалық мақала, сыни мақала, эссе, пресс-релиз); 10.2.5. - оқылған мәтіннің мазмұнын зерттеуге арналған белгілі бір идеялар мен сұрақтарды ұйымдастыру
	Жазылым	10.3.2. - әр түрлі формадағы аудиофайлдар арқылы алынған ақпаратты, оқылған және тыңдалған материалдардың мазмұнын егжей-тегжейлі немесе қысқа, толық немесе қысқаша баяндау, тезис, түйіндеме, конспект ретінде сипаттау; 10.3.4 - ғылыми-көпшілік стильде (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильде (ескерту, пресс-релиз, очерк) әртүрлі стильдер мен жанрларда мәтіндер құру;
	Сөйлеу нормаларын сақтау	10.4.2 - мақсатқа және коммуникациялық жағдайға сәйкес ресми-іскерлік лексиканы, публицистикалық және ғылыми стильдерді қолдану
Адам: құқықтар мен бостандықтар	Тыңдалым және айтылым	10.1.1. - мәтінде берілген ақпаратты негізгі және ұсақ бөлшектерге дейін түсіну; дәлелдер мен пікірді ажырата білу, мақсатты аудиторияны, жанрларды (дәріс, сұхбат, пікірталас) анықтау; 10.1.3. - мәтін мазмұнында көтерілген мәселелерді алдын ала түсіндіру
	Оқылым	10.2.1. - толық және толық емес мәтіндерде жасырылған ақпаратты өз тәжірибесіне сүйене отырып, негізгі және ұсақ бөлшектерге дейін түсіну/басқа көздерден алынған мәтіндегі жиынтық ақпаратқа сүйене отырып; 10.2.3. - мәтіндегі арнайы лексиканы, аббревиатураны, бейнелі сөзді, сөз тіркесін және

		басқа да көркем бейнелеу құралдарын түсіну; 10.2.4. - тілдің ерекше аспектілерін және әртүрлі стильде және жанрда жазылған мәтіндердің белгілері мен түрлерін анықтау (аналитикалық мақала, сын мақала, эссе, пресс-релиз)
	Жазылым	10.3.2. - әр түрлі формадағы аудиофайлдар арқылы алынған ақпаратты, оқылған және тыңдалған материалдардың мазмұнын егжей-тегжейлі немесе қысқа, толық немесе қысқаша баяндау, тезис, түйіндеме, конспект ретінде сипаттау; 10.3.4 - ғылыми-көпшілік стильде (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильде (ескерту, пресс-релиз, очерк) әртүрлі стильдер мен жанрларда мәтіндер құру; 10.3.5. - әртүрлі эссе жазу, оның ішінде сыни, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдау, автормен келісу/келіспеушілікті білдіру және негіздеу
	Сөйлеу нормаларын сақтау	10.4.3 - сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау
3- тоқсан		
Туризм: экотуризм	Тыңдалым және айтылым	10.1.4 - жеке көзқарасын нақты дәлелдер арқылы дәлелдеу және мәселелерді шешу жолдарын ұсыну арқылы пікірталасқа қатысу; 10.1.6. - тыңдалған материалдағы ақпараттың өміршеңдігі, шынайылығы, өзектілігі туралы жеке көзқарастары тұрғысынан бағалау
	Оқылым	10.2.3. - мәтіндегі арнайы лексиканы, аббревиатураны, бейнелі сөзді, сөз тіркесін және басқа да көркем бейнелеу құралдарын түсіну; 10.2.7. - әртүрлі дәреккөздерден ақпаратты алу және оларды әртүрлі көзқарастардан түсіндіру; 10.2.8. - тақырыпты (композиция, тіл және жанр), негізгі мазмұнды, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны ескере отырып, автордың көзқарасын негізге ала отырып, мәтінді әдістемелік жағынан салыстыру
	Жазылым	10.3.2. - әр түрлі формадағы аудиофайлдар арқылы алынған ақпаратты, оқылған және тыңдалған материалдардың мазмұнын егжей-

		тегжейлі немесе қысқа, толық немесе қысқаша баяндау, тезис, түйіндеме, конспект ретінде сипаттау; 10.3.6. – оқырманға әсер ету құралдарын пайдалана отырып, сипаттау мәтіні мен әртүрлі жанрдағы баяндау мәтінін жазу
	Сөйлеу нормаларын сақтау	10.4.4 - тыныс белгілерін жай, жайылмажәне құрмалас сөйлемдерде (жеке сөйлеммен, кіріспе сөзбен, кіріспемен) және әртүрлі жалғаулықтар арқылы жалғанған одағайларда қолдану
Жан экологиясы	Тыңдалым және айтылым	10.1.6. - тыңдалған материалдағы ақпараттың өміршеңдігі, шынайылығы, өзектілігі туралы жеке көзқарастары тұрғысынан бағалау
	Оқылым	10.2.5. - оқылған мәтіннің мазмұнын зерттеуге арналған белгілі бір идеялар мен сұрақтарды ұйымдастыру; 10.2.7. - әртүрлі дәреккөздерден ақпаратты алу және оларды әртүрлі көзқарастардан түсіндіру; 10.2.9 - автордың көзқарасына сүйене отырып, сөйлемнің, абзацтың мазмұнын оның тақырыбына, негізгі идеясына байланысты түсіндіру.
	Жазылым	10.3.3. - АКТ пайдалана отырып, графика, ақпараттық графика, сызбалар, кестелер, диаграммалар түріндегі ақпаратты ұсыну; 10.3.5. - әртүрлі эссе жазу, оның ішінде сыни, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдау, автормен келісу/келіспеушілікті білдіру және негіздеу; 10.3.7. - мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдаяттарды және оқырманға әсері мен редакциялауды ескере отырып, мәтіндегі кемшіліктерді, ақауларды түзету және өңдеу
	Сөйлеу нормаларын сақтау	10.4.4 - тыныс белгілерін жай, жайылмажәне құрмалас сөйлемдерде (жеке сөйлеммен, кіріспе сөзбен, кіріспемен) және әртүрлі жалғаулықтар арқылы жалғанған одағайларда қолдану
Бос уақыт қоғам дамуының көрсеткіші ретінде	Тыңдалым және айтылым	10.1.4 - жеке көзқарасын нақты дәлелдер арқылы дәлелдеу және мәселелерді шешу жолдарын ұсыну арқылы пікірталасқа қатысу; 10.1.6. - тыңдалған материалдағы ақпараттың

		өміршеңдігі, шынайылығы, өзектілігі туралы жеке көзқарастары тұрғысынан бағалау
	Оқылым	10.2.2. - мәтіннің негізгі мазмұнын жеткізуде түсініктемелер мен иллюстрациялардың маңыздылығын анықтау; 10.2.8. - тақырыпты (композиция, тіл және жанр), негізгі мазмұнды, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны ескере отырып, автордың көзқарасын негізге ала отырып, мәтінді әдістемелік жағынан салыстыру
	Жазылым	10.3.6. – оқырманға әсер ету құралдарын пайдалана отырып, сипаттау мәтіні мен әртүрлі жанрдағы баяндау мәтінін жазу; 10.3.7. - мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдаяттарды және оқырманға әсері мен редакциялауды ескере отырып, мәтіндегі кемшіліктерді, ақауларды түзету және өңдеу
	Сөйлеу нормаларын сақтау	10.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау
4-тоқсан		
Толеранттылық және мәдениетаралық диалог	Тыңдалым және айтылым	10.1.5. - қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, оқу-ғылыми салада кемінде 3 шағын тақырыптан тұратын кең, егжей-тегжейлі монолог құру (берілген тақырып бойынша нақты пікірлерді білдіреді); 10.1.6. - тыңдалған материалдағы ақпараттың өміршеңдігі, шынайылығы, өзектілігі туралы жеке көзқарастары тұрғысынан бағалау
	Оқылым	10.2.6. - толық және егжей-тегжейлі оқуда, оқудың презентация формасын пайдалану; 10.2.7. - әртүрлі дәреккөздерден ақпаратты алу және оларды әртүрлі көзқарастардан түсіндіру; 10.2.9 - автордың көзқарасына сүйене отырып, сөйлемнің, абзацтың мазмұнын оның тақырыбына, негізгі идеясына байланысты түсіндіру.
	Жазылым	10.3.5. - әртүрлі эссе жазу, оның ішінде сыни, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдау, автормен келісу/келіспеушілікті білдіру және негіздеу;

		10.3.7. - мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдаяттарды және оқырманға әсері мен редакциялауды ескере отырып, мәтіндегі кемшіліктерді, ақауларды түзету және өңдеу
	Сөйлеу нормаларын сақтау	10.4.2 - мақсатқа және коммуникациялық жағдайға сәйкес ресми-іскерлік лексиканы, публицистикалық және ғылыми стильдерді қолдану

2) 11-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Әлеуметтік теңсіздік қоғамның ғаламдық мәселесі ретінде	Тыңдалым және айтылым	11.1.1 - мәтіндегі ақпараттың мазмұнын (кіріспе, терминология) автордың көзқарасына сыни көзқараспен, негізгі және ұсақ бөлшектерге дейін түсіну, мақсатты аудиторияны, жанрларды (дәріс, пікірталас, сұхбат) анықтау; 11.1.3. - сызбалар мен кестелер арқылы мәтін мазмұнын алдын ала түсіндіру.
	Оқылым	11.2.1. - толық және толық емес мәтіндерде жасырылған ақпараттың негізгі және ұсақ бөлшектерін авторлық көзқараспен түсіну және оларға сыни көзқараспен баға беру; 11.2.2. - мәтіннің негізгі мазмұнын жеткізуде түсті, шрифт, дыбыстық және графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің рөлін анықтау
	Жазылым	11.3.1 - әр түрлі формадағы жоспарларды, оның ішінде жоспар – тірек сызбаларды құрастыру; 11.3.2 - әртүрлі нысандарда, яғни егжей-тегжейлі немесе қысқа, толық немесе қысқа баяндау, тезис, түйіндеме, конспект, аннотация, баяндама, баяндама, аудиофайлдар арқылы алынған ақпарат, оқылған және тыңдалған материалдардың мазмұнын сипаттау
	Сөйлеу нормаларын сақтау	11.4.3 - синтаксистік нормаларды (рефлексивті етістіктері бар пассивті құрылымдармен және қысқа пассивті жақтармен, тұлғасыз сөйлемдерде), стильдік нормаларды сақтау

Ғылыми-техникалық прогресс: жасанды және табиғи интеллект	Тыңдалым және айтылым	11.1.2. - автордың көзқарасы мен мақсатына сүйене отырып, негізгі ойды анықтау; 11.1.5. - әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық, оқу-ғылыми саладағы егжей-тегжейлі монологтық баяндама дайындау
	Оқылым	11.2.4 - ғылыми және мәтін түрін, белгілері мен сөйлеу ерекшеліктерін анықтауға арналған публицистикалық стильдер мен қосалқы әдістер (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, баяндама, көпшілік алдында сөйлеу); 11.2.6. - оқырманның алдына қойған коммуникативті мәселелеріне байланысты оқудың әртүрлі формаларын қолдану
	Жазылым	11.3.1. - әр түрлі формадағы жоспарларды, оның ішінде жоспар – тірек сызбаларды құрастыру; 11.3.4. - әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді құру (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу), мақсатты, мақсатты аудиторияны және коммуникациялық жағдайларды ескеру
	Сөйлеу нормаларын сақтау	11.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.3 - синтаксистік нормаларды (рефлексивті етістіктері бар пассивті құрылымдармен және қысқа пассивті жақтармен, тұлғасыз сөйлемдерде), стильдік нормаларды сақтау
2 - тоқсан		
Қазіргі әлемдегі театр	Тыңдалым және айтылым	11.1.1 - мәтіндегі ақпараттың мазмұнын (кіріспе, терминология) автордың көзқарасына сыни көзқараспен, негізгі және ұсақ бөлшектерге дейін түсіну, мақсатты аудиторияны, жанрларды (дәріс, пікірталас, сұхбат) анықтау 11.1.2. - автордың көзқарасы мен мақсатына сүйене отырып, негізгі ойды анықтау
	Оқылым	11.2.4 - ғылыми және мәтін түрін, белгілері мен сөйлеу ерекшеліктерін анықтауға арналған публицистикалық стильдер мен қосалқы әдістер (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, баяндама, көпшілік алдында сөйлеу); 11.2.5. - оқылған мәтін бойынша зерттеу және гипотеза сұрақтарын айту

	Жазылым	11.3.4. - әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді құру (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу), мақсатты, мақсатты аудиторияны және коммуникациялық жағдайларды ескеру; 11.3.5 - әртүрлі эссе, соның ішінде аргументті/дәлелді және даулы мазмұнда эссе жазу, талқылау және талдау, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерде көтерілген мәселе, осы мәселені шешу үшін жеке ұсыныстарды ұсыну және негіздеу
	Сөйлеу нормаларын сақтау	11.4.2 - мақсатқа және коммуникациялық жағдайға сәйкес ресми-іскерлік лексиканы, публицистикалық және ғылыми стильдерді қолдану
Қазіргі қоғам: миграция	Тыңдалым және айтылым	11.1.3. - сызбалар мен кестелер арқылы мәтін мазмұнын алдын ала түсіндіру; 11.1.4. - іскерлік келіссөздерге қатысу, мәселелерді шешу және келісімге келу
	Оқылым	11.2.1. - толық және толық емес мәтіндерде жасырылған ақпараттың негізгі және ұсақ бөлшектерін авторлық көзқараспен түсіну және оларға сыни көзқараспен баға беру; 11.2.3 - мәтінде көркемдік-бейнелік құралдарды, стильдік формаларды және басқа әдістерді қолдану қажеттілігін түсіну
	Жазылым	11.3.2. - әртүрлі нысандарда, яғни егжей-тегжейлі немесе қысқа, толық немесе қысқа баяндау, тезис, түйіндеме, конспект, аннотация, баяндама, баяндама, аудиофайлдар арқылы алынған ақпарат, оқылған және тыңдалған материалдардың мазмұнын сипаттау; 11.3.3. - ақпаратты аудиофайлдар, суреттер, кестелер, сызбалар, презентациялар түрінде көрсету
	Сөйлеу нормаларын сақтау	11.4.2 - мақсатқа және коммуникациялық жағдайға сәйкес ресми-іскерлік лексиканы, публицистикалық және ғылыми стильдерді қолдану
3- тоқсан		

XXI ғасыр медицинасының мәселелері	Тыңдалым және айтылым	11.1.6. - тыңдалған материалды шынайылық тұрғысынан сыни тұрғыдан бағалау.
	Оқылым	11.2.2. - мәтіннің негізгі мазмұнын жеткізуде түсті, шрифт, дыбыстық және графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің рөлін анықтау; 11.2.3 - мәтінде көркемдік-бейнелік құралдарды, стильдік формаларды және басқа әдістерді қолдану қажеттілігін түсіну; 11.2.4 - ғылыми және мәтін түрін, белгілері мен сөйлеу ерекшеліктерін анықтауға арналған публицистикалық стильдер мен қосалқы әдістер (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, баяндама, көпшілік алдында сөйлеу)
	Жазылым	11.3.4. - әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді құру (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу), мақсатты, мақсатты аудиторияны және коммуникациялық жағдайларды ескеру; 11.3.5 - әртүрлі эссе, соның ішінде аргументті/дәлелді және даулы мазмұнда эссе жазу, талқылау және талдау, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерде көтерілген мәселе, осы мәселені шешу үшін жеке ұсыныстарды ұсыну және негіздеу; 11.3.7. - мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайларды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі кемшіліктерді, ақауларды түзету және өңдеу
	Сөйлеу нормаларын сақтау	11.4.4 - тыныс белгілерін жай, жайылмажәне құрмалас сөйлемдерде (жеке сөйлеммен, кіріспе сөзбен, кіріспемен) және әртүрлі жалғаулықтар арқылы жалғанған одағайларда қолдану
Жастар мәдениеті: жас ұрпақ мәселелері	Тыңдалым және айтылым	11.1.4. - іскерлік келіссөздерге қатысу, мәселелерді шешу және келісімге келу; 11.1.6. - тыңдалған материалды шынайылық тұрғысынан сыни тұрғыдан бағалау
	Оқылым	11.2.6. - оқырманның алдына қойған коммуникативті мәселелеріне байланысты оқудың әртүрлі формаларын қолдану; 11.2.7. - өзара қарым-қатынас орнату және

		негізделген қорытындылар жасау арқылы әртүрлі көздерден ақпарат алу; 11.2.8. - тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың көзқарасын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, риторикалық және жанрлық) салыстыру және анықтау
	Жазылым	11.3.5 - әртүрлі эссе, соның ішінде аргументті/дәлелді және даулы мазмұнда эссе жазу, талқылау және талдау, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерде көтерілген мәселе, осы мәселені шешу үшін жеке ұсыныстарды ұсыну және негіздеу; 11.3.7. - мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайларды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі кемшіліктерді, ақауларды түзету және өңдеу
	Сөйлеу нормаларын сақтау	11.4. 4 - тыныс белгілерін жай, жайылмажәне құрмалас сөйлемдерде (жеке сөйлеммен, кіріспе сөзбен, кіріспемен) және әртүрлі жалғаулықтар арқылы жалғанған одағайларда қолдану
4- тоқсан		
Әлем және қауіпсіздік	Тыңдалым және айтылым	11.1.5. - әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық, оқу-ғылыми саладағы егжей-тегжейлі монологтық баяндама дайындау; 11.1.6. - тыңдалған материалды шынайылық тұрғысынан сыни тұрғыдан бағалау
	Оқылым	11.2.2. - мәтіннің негізгі мазмұнын жеткізуде түсті, шрифт, дыбыстық және графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің рөлін анықтау; 11.2.8. - тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың көзқарасын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, риторикалық және жанрлық) салыстыру және анықтау; 11.2.9 - авторлық тұрғыдан алынған мәтіннің мазмұнын түсіндіру, негізгі оймен байланыстыру.

	Жазылым	11.3.6. – автордың дүниетанымын, сезімін, сенімін ескере отырып, әр түрлі жанрдағы сипаттау мәтіні мен баяндау мәтінін жазу; 11.3.7. - мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайларды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі кемшіліктерді, ақауларды түзету және өңдеу
	Сөйлеу нормаларын сақтау	11.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау
Халықтың тарихи жады мәселесі	Тыңдалым және айтылым	11.1.6. - тыңдалған материалды шынайылық тұрғысынан сыни тұрғыдан бағалау
	Оқылым	11.2.4 - ғылыми және мәтін түрін, белгілері мен сөйлеу ерекшеліктерін анықтауға арналған публицистикалық стильдер мен қосалқы әдістер (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, баяндама, көпшілік алдында сөйлеу); 11.2.8. - тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың көзқарасын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, риторикалық және жанрлық) салыстыру және анықтау; 11.2.9 - авторлық тұрғыдан алынған мәтіннің мазмұнын түсіндіру, негізгі оймен байланыстыру.
	Жазылым	11.3.4. - әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді құру (аннотация (қысқаша шолу), тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу), мақсатты, мақсатты аудиторияны және коммуникациялық жағдайларды ескеру; 11.3.5 - әртүрлі эссе, соның ішінде аргументті/дәлелді және даулы мазмұнда эссе жазу, талқылау және талдау, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерде көтерілген мәселе, осы мәселені шешу үшін жеке ұсыныстарды ұсыну және негіздеу; 11.3.6. – автордың дүниетанымын, сезімін, сенімін ескере отырып, әр түрлі жанрдағы сипаттау мәтіні мен баяндау мәтінін жазу

	Сөйлеу нормаларын сақтау	11.4.3 - синтаксистік нормаларды сақтау.; 11.4.4 - тыныс белгілерін жай, жайылмажәне құрмалас сөйлемдерде (жеке сөйлеммен, кіріспе сөзбен, кіріспемен) және әртүрлі жалғаулықтар арқылы жалғанған одағайларда қолдану.

бұйрығына 87-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
90-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Тәжік тілі» оқу пәні оқу процесінде екі функцияларды орындайды: Біріншіден, бұл оқу пәні, екіншіден, басқа пәндерді зерттеу құралы.

3. «Тәжік тілі» білім беру пәнін оқытудың мақсаты - оқушылардың барлық түрлеріндегі функционалды сауаттылықты арттыру, оқушылардың барлық түрлеріндегі функционалды сауаттылығын арттыру (тыңдалым, айтылым, оқылым және жазылым) әр түрлі деңгейдегі құралдарды пайдалану тіл нормаларын ескере отырып және олардың әр түрлі байланыстар саласындағы өнімді белсенділігі ескеріледі.

4. Оқыту пәні – заманауи тәжік әдеби тілі, оның, көптілдік және полиэтникалық Қазақстанның қазіргі жағдайында реалдық функция атқарады.

5. Оқу міндеттері:

1) тәжік тілі туралы білімдерін, әдеби тілдің нормаларына (орфоэпикалық, орфографиялық, лексикалық, грамматикалық) және ауызша, жазбаша, түрлі бағыттар мен қарым-қатынаста сөйлеу этикеті;

2) ақпаратты іздеу, өндіру және ақпарат түрлендіру дағдыларын жетілдіру;

3) лексиканы байыту және қолданылатын академиялық тілдің грамматикалық құралдары шеңберінің кеңеюі;

4) сыни тұрғыдан ойлау дағдыларын жетілдіру: алынған ақпаратты талдау, синтез, бағалау, түсіндіру;

5) коммуникативті міндеттерге байланысты әр түрлі оқу түрлерін қолдану;

6) тыңдалым және сөйлеу дағдыларын жетілдіру;

7) қоғамның әртүрлі жанрларында монологтық мәлімдеме жасау, қарым-қатынас жағдайына сәйкес, нормативтілік тұрғысынан лингвистикалық құралдарды сыни тұрғыдан бағалау және таңдау дағдыларын жетілдіру;

8) сәтті диалогтық байланыстың, түрлі салалардағы және коммуникативті жағдайларда пікірталас жүргізу, мәселені шешу жолдарын ұсына отырып, талқыланады;

9) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді құруда стилистикалық сауаттылықты арттыру; жеке автор стилін қалыптастыру; мәтінді реттеу және өңдеу мүмкіндігі; жеке автор стилін қалыптастыру;

10) тәжік тілінің ұлттық-мәдени ерекшелігі туралы, орыс, қазақ және басқа да халықтардың мәдениеті туралы идеяларды кеңейту;

11) тілге саналы қарым-қатынас, білім көзі, білім көзі, рухани және адамгершілік құндылығы, рухани және адамгершілік құндылығы, лингвистикалық капитал, қоғамдағы табысты әлеуметтендіруге ықпал етеді.

12) ақпаратты іздеу, талдау және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

6. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған

7. Грамматика материалы сөйлеу тақырыптары аясында зерттеледі. Тілдерді оқыту басқа пәндермен интеграциялау арқылы, тақырыптар бойынша оқу, түрлі пәндік шенбердегі мәтіндерді қолдану және академиялық тілді дамыту арқылы жүзеге асырылады.

8. «Тәжік тілі» пәні бойынша оқу жоспары орта мектепте 2 жыл ішінде жасалған.

2-тарау. «Тәжік тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Тәжік тілі» оқу пәнінің мазмұны

9. «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8

қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

10. «Тәжік тілі» пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқу бөлімдарына сәйкес ұйымдастырылған. Бөлімдер сабақтардағы күтілетін нәтижелер түрінде оқыту мақсаттары бар бөлімшелерден тұрады.

11. Әр бөлімде көрсетілген оқытудың мақсаттары мұғалімге сөйлеу қызметінің төрт түрін (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым), сонымен қатар оқушылардың жетістіктерін бағалау, оларға ақпарат беру әзірлеу бойынша жұмысты жүйелі түрде жоспарлауға мүмкіндік береді.

12. Оқу пәні мазмұнына 4 бөлім кіреді:

1) тыңдалым және айтылым;

2) оқылым;

3) жазылым.

4) әдеби тіл нормасы

13. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) хабарлама / ақпараттың мазмұнын түсіну;

2) болжау шаралары;

3) диалогқа қатысу;

4) монологтың құрылысы.

5) аталған материалды бағалау.

14. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) мәтіннің құрылымдық бөліктерін сәйкестендіру және негізгі ойдың анықтамасы;

2) оқылған мәтіндегі лексикалық және синтаксистік қондырғыларды қолдану туралы түсінік;

3) мәтіндердің түрлері мен стильдерін айқындау;

4) сұрақтар мен бағалаудың тұжырымдамалары;

5) оқылым түрлері;

6) әртүрлі көздерден ақпарат алу;

7) мәтіндерді салыстырмалы талдау;

8) мәтінді түсіндіру.

15. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) тыңдалған, оқылған және аудиовизуалдық материалдардың мазмұнын ұсыну;

2) ақпараттардың әртүрлі нысандардағы презентациясы;

3) әртүрлі типтегі және стильдердегі мәтіндер құру;

4) эссе жазу;

5) мәтіндерді түзету және редакциялау;

6) шығармашылық хат.

16 . «Әдеби тіл нормалары» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) емле нормаларын сақтау;

2) лексикалық нормалардың сақталуы;

3) грамматикалық нормалардың сақталуы;

4) тыныс белгілерінің сақталуы.:

17. 10-сыныпқа арналған «Тәжік тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Тыңдалым және айтылым: мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; фактілік және пікірдің айырмашылығы; байланыстың негізгі емес құралдарын ескере отырып, негізгі ойды анықтау; мәтінде көтерілген мәселе бойынша мазмұнды болжау; пікірсайысқа қатысу, өз ұстанымын дәлелдеу, мәселені шешудің әртүрлі тәсілдері туралы ұсыныс; егжей-тегжейлі монолог құрылыс (берілген тақырып бойынша, наным бойынша негіздеме), оның ішінде әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени және білім беру және ғылыми салалардағы кемінде 3 микротема; тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан бағалау, ақпараттың өзектілігі, өз пікірін білдіру;

2) Оқылым: әртүрлі мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратын түсіну, мәтіндегі ақпаратты басқа көздерден алынған ақпаратпен салыстыру / жеке тәжірибе; мәтіннің негізгі идеясын жеткізудегі жазбалардың, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау; мәтіндегі арнаулы лексиканы, аббревиатураларды, парафразаларды, тұспалдарды, эвфемизмдерді және басқа да мәнерлеу құралдарын қолдануды түсіну; түрлі жанрдағы мәтіндердің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін, ғылыми-көпшілік субстиль мәтіндерінің ерекшеліктерін (очерк, эссе, мақала), публицистикалық стильді (ескерту, пресс-релиз, саяхат эссе) анықтау; оқылған мәтін бойынша зерттеуге арналған сұрақтар мен идеяларды құрастыру; қарауды оқу, сканерлеу және егжей-тегжейлі оқу әдістерін пайдалану; әртүрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, әртүрлі көзқарастарды салыстыру; тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру; сөйлемнің, абзацтың мазмұнын, оның тақырыппен, негізгі оймен, автор позициясымен байланысын түсіндіру;

3) Жазылым: тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын баяндау, негізгі ойды сақтай отырып, бастапқы материалды қайталау; ақпаратты график, кесте, диаграмма, диаграмма, инфографика, оның ішінде түрінде көрсету. АКТ көмегімен; ғылыми-көпшілік субстиль мәтіндерін құру (көркем, очерк, мақала), публицистикалық стиль (ескерту, пресс-релиз, саяхат эссе); мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын есепке алу; эсселердің әртүрлі түрлерін, соның ішінде сыни мақалаларды жазу, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдау, автормен келіспеушілік/келісімсіздікті білдіру және негіздеу; оқырманға әсер ету құралдарын пайдалана отырып, әртүрлі жанрдағы сипаттау мәтіндері мен баяндау мәтіндерін жазу; мақсаттарды, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау; белгілі бір композициялық элементтер болып табылатын шығармашылық жұмыстарды, мәтін үзіндісін/фрагменттерін жазу;

4) Әдеби тіл нормалары: орфографиялық нормаларды сақтау; ресми іскерлік стиль лексикасын, публицистикалық және ғылыми стильдерді, стилистикалық тұлғаларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану; сөзжасамдық және морфологиялық (дерексіз семантика етістіктерін, осы шақ

жетілмеген формадағы етістіктерді қолдану) нормаларды сақтау; жай, жай күрделі және күрделі сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану.

18. 11-сыныпқа арналған «Тәжік тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Тыңдалым және айтылым: мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну, автордың ұстанымына сыни көзқарасын білдіру; мәтін авторының мақсаты мен ұстанымы негізінде негізгі ойды анықтау; кестелер мен сызбалар бойынша мәтін мазмұнын болжау; іскерлік әңгімеге қатысу, мәселені шешу және келісімге келу; қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және білім беру-ғылыми салалар аясында көпшілік алдында сөйлеуге арналған егжей-тегжейлі монолог құру; тыңдалған материалды нанымдылық тұрғысынан бағалау, оны сыни тұрғыдан бағалау;

2) Оқылым: әртүрлі мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын мәліметтерін түсіну, автордың ұстанымына сыни баға беру; мәтіннің негізгі идеясын жеткізудегі түстің, шрифттің әртүрлілігін, дыбыс және графиканың, гиперсілтемелердің рөлін ашу; мәтіндегі бейнелеу және экспрессивтік құралдарды, стильдік фигураларды және басқа да тәсілдерді қолдануды түсіну; ғылыми-публицистикалық стильдер мен ішкі стильдер мәтіндерінің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау (реферат, тезистер, баяндамалар, көпшілік алдында сөйлеу); оқылған мәтін негізінде зерттеу сұрақтары мен гипотезаларды құрастыру; оқырманның өзіне қоятын коммуникативтік міндеттеріне байланысты оқудың әртүрлі түрлерін қолдану; әртүрлі көздерден ақпарат алу, қарым-қатынас орнату және негізделген қорытындылар жасау; тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың позициясын және оқырманға жасаған әсерін ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру; мәтін үзіндісінің мазмұнын түсіндіру, оның тақырыппен, негізгі оймен, авторлық позициямен байланысы;

3) Жазылым: тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын баяндау, негізгі ойды сақтай отырып, бастапқы материалды сығымдау және қайталау; ақпаратты презентация түрінде көрсету, кестелерді, диаграммаларды, графиктерді, диаграммаларды, аудиофайлдарды, фотосуреттерді, жылжымалы иллюстрацияларды пайдалану; мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, ғылыми-публицистикалық стильдер мен ішкі стильдердің (реферат, тезистер, баяндама, көпшілік алдында сөйлеу) мәтіндерін құру; эссенің әртүрлі түрлерін, соның ішінде дәлелді және пікірталас түрлерін жазу, ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарастыру және талдау, осы мәселені шешудің өзіндік жолдарын ұсыну және негіздеу; автордың сенімін, көзқарасын және сезімін көрсететін әдіс-тәсілдерді пайдалана отырып, әртүрлі жанрдағы сипаттау мәтіндері мен баяндау мәтіндерін жазу; мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі бар барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау; шығармашылық жұмыстар жазу (әңгімелеу мәтіндері мен аралас типтегі мәтіндер);

4) Әдеби тіл нормалары: орфографиялық нормаларды сақтау; ресми іскерлік стиль лексикасын, публицистикалық және ғылыми стильдерді, стилистикалық

тұлғаларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану; сөзжасамдық және морфологиялық (абстрактылы семантиканың етістіктерін, осы шақтың жетілмеген етістіктерін қолдану), синтаксистік (рефлексивті етістіктер мен қысқа пассивтік жалғаулары бар пассивті конструкциялармен, тұлғасыз сөйлемдерде) және стилистикалық нормаларды сақтау; әр түрлі байланыс түрі бар жай, жай күрделі және күрделі сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

19. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.1 кодында «10» - сынып, «2» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «1» - оқу мақсатының реттік саны.

20. Оқыту мақсаттарының жүйесі:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Хабардың/ақпараттың мазмұнын түсіну	10.1.1 - дерек пен пікірді ажырата отырып, мәтіндегі негізгі және толық ақпаратты түсіну; мақсатты аудиторияны анықтау	11.1.1 - автордың ұстанымына (кіріспе конструкциялар, терминология) сыни көзқарасты білдіре отырып, әртүрлі жанрдағы мәтіндердің (дәріс, сұхбат, пікірталас, пікірталас, пікірталас, мақала, бейнеролик) негізгі және толық ақпаратын түсіну; мақсатты аудиторияны анықтау
2. Оқиғаларды болжау	10.1.2 - мәтінде көтерілген мәселе бойынша мазмұнын болжау	11.1.2 - кестелер мен сызбалар бойынша мәтін мазмұнын болжау
3. Диалогқа қатысу	10.1 3 - пікірталастарға қатысу, өз ұстанымын дәлелдеу және мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну	11.1.3 - іскерлік әңгімеге, мәселені шешуге және келісімге келуге қатысу
4. Монологтық сөйлем құрастыру	10.1.4 - қоғамдық-саяси және білім беру және ғылыми салаларда кемінде 3 микротақырыпты қамтитын егжей-тегжейлі монолог құру (берілген	11.1.4 - қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық және білім беру және ғылыми салалар шеңберінде көпшілік алдында сөйлеуге арналған егжей-тегжейлі монолог құру.

	тақырып бойынша дәлелдеу, сендіру).	
5. Тыңдалған материалды бағалау	10.1. 5 - тыңдалған материалды сенімділік, ақпараттың өзектілігі, өз пікірін білдіру тұрғысынан бағалау	11.1.5 - тыңдалған материалды нанымдылық тұрғысынан бағалау, оны сыни тұрғыдан бағалау

2) оқылым:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ашып, негізгі ойды анықтау	10.2.1 - мәтіннің негізгі идеясын жеткізудегі жазбалардың, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау	11.2.1 - мәтіннің негізгі идеясын берудегі түстің, қаріп алуан түрлілігінің, дыбыс пен графиканың, гиперсілтемелердің рөлін анықтау
2. Оқылған мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің қолданылуын түсіну	10.2. 2 - мәтінде арнайы лексиканы, аббревиатураларды, парафразаларды, тұспалдарды, эвфемизмдерді және басқа да мәнерлеу құралдарын қолдануды түсіну	11.2.2 - мәтінде бейнелеу және экспрессивтік құралдарды, стильдік фигураларды және басқа әдістерді қолдануды түсіну
3. Мәтіндердің түрлері мен стильдерінің анықтамасы	10.2. 3 - әр түрлі жанрдағы, стильдік және ішкі стильдегі мәтіндердің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау (талдамалық мақала, сын мақала, эссе, пресс-релиз)	11.2.3 - әртүрлі жанрдағы, стильдегі және ішкі стильдегі мәтіндердің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау (реферат, ғылыми мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу)
4. Сұрақтарды құрастыру	10.2.4 - оқылған мәтін бойынша зерттеу сұрақтары мен идеяларын тұжырымдау	11.2.4 - оқылған мәтін негізінде зерттеу сұрақтары мен гипотезаларды тұжырымдау
5. Оқылым түрлері	10.2.5 - сканерлеуді оқу, сканерлеу және егжей-тегжейлі оқу әдістерін қолдану	11.2.5 - оқырманның өзіне қоятын коммуникативтік міндеттеріне байланысты оқудың әртүрлі түрлерін қолдану

6. Әртүрлі көздерден ақпаратты алу	10.2.6 - әртүрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, әртүрлі көзқарастарды салыстыру	11.2.6 - әртүрлі көздерден ақпарат алу, қарым-қатынас орнату және негізделген қорытындылар жасау
7. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	10.2.7 - тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру	11.2.7 - тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсер етуді ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру.
8. Мәтін интерпретациясы	10.2.8 - сөйлемнің, абзацтың мазмұнын тақырыппен, негізгі оймен, авторлық ұстанымен байланыстыра отырып түсіндіру	11.2.8 - мәтін үзіндісінің мазмұнын тақырыппен, негізгі оймен, авторлық ұстанымен байланыстыра отырып түсіндіру

3) жазылым:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10 - сынып	11 - сынып
1. Тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнымен таныстыру	10.3.1 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын кеңейтілген және қысқаша жоспарлар, толық немесе қысқаша қайталау, тезистер, конспектілер, рефераттар түрінде көрсету.	11.3.1 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын кеңейтілген және қысылған жоспарлар, толық немесе қысқаша қайталау, тезистер, конспектілер, рефераттар, аннотациялар, хабарламалар, баяндамалар түрінде ұсынуға
2. Ақпаратты әртүрлі формада ұсыну	10.3.2 - ақпаратты график, кесте, диаграмма, диаграмма, инфографика, оның ішінде түрінде көрсету. АКТ арқылы	11.3.2 - кестелерді, диаграммаларды, графиктерді, диаграммаларды, аудио файлдарды, фотосуреттерді пайдалана отырып,

		ақпаратты презентация түрінде көрсету
3. Түрлі және стильдегі мәтіндер құру	10.3.3 - ғылыми-көпшілік субстильдің (мақала, эссе, эссе, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, пресс-релиз) әртүрлі типтері мен жанрларының мәтіндерін құру.	11.3.3 - әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді құру (реферат, мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, дәйексөзді қолдану орынды
4. Эссе жазу	10.3.4 - ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдай отырып, автормен келісетін/келіспейтіндігіңізді білдіретін және дәлелдей отырып, сыни мақалаларды қоса алғанда, эсселердің әртүрлі түрлерін жазу	11.3.4 - ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарастырып, талдай отырып, осы мәселені шешудің өзіндік жолдарын ұсынып, негіздей отырып, әр түрлі эссе түрлерін, соның ішінде дәлелді және пікірталас түрлерін жазу
5. Мәтіндерді түзету және өңдеу	10.3.5 - мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және өңдеу	11.3.5 - мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және өңдеу
6. Шығармашылық хат	10.3.6 - белгілі бір композициялық элементтер болып табылатын шығармашылық жұмыстарды жазу: (мәтіннің үзінділері/фрагменттері).	11.3.6 - шығармашылық жұмыстар жазу (әңгімелеу мәтіндері мен аралас үлгідегі мәтіндер)ш

4) әдеби тіл нормасы:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10 - сынып	11 - сынып

1. Орфографиялық нормаларды сақта	10.4.1 - емле ережелерін сақтау	11.4.1 - емле ережелерін сақтау
2. Лексикалық нормаларды сақтау	10. 4.2 - қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іскерлік стиль лексикасын, публицистикалық және ғылыми стильдерді, стилистикалық тұлғаларды пайдалану.	11. 4.2 - тілдің әртүрлі бейнелі-экспрессивтік құралдарын, стилистикалық фигураларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану.
3. Грамматикалық нормаларды сақтау	10.4.3 - сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау	11.4.3 - синтаксистік нормаларды сақтау
4. Пунктуациялық нормаларын сақтау	10.4.4 - жай, жай күрделі және күрделі сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану	11.4. 4 - тыныс белгілерін әр түрлі жалғау түрі бар жай, жай күрделі және күрделі сөйлемдерде қолдану

21. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

22. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту тәжік тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту тәжік тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Толеранттылық және мәдениетаралық диалог	Тыңдалым және айтылым	10.1.1 - факті мен пікірді ажырата отырып, әртүрлі жанрдағы мәтіндердің негізгі және толық ақпаратын (дәріс, сұхбат, пікірталас, пікірталас) түсіну; мақсатты аудиторияны анықтау; 10.1.2 - кестелер мен диаграммалар бойынша мәтін мазмұнын болжау

	Оқылым	10.2.1 - мәтіннің негізгі идеясын берудегі ескертулердің, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау; 10.2.5 - оқуды қарау, сканерлеу және егжей-тегжейлі оқу әдістерін қолдану; 10.2.6 - әртүрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, әртүрлі көзқарастарды салыстыру (ғылыми танымал мақалалар, БАҚ, энциклопедия)
	Жазылым	10.3.1 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын кеңейтілген және қысылған жоспарлар, толық немесе қысқаша қайталау, тезистер, конспектілер, рефераттар түрінде көрсету; 10.3.3 - ғылыми-көпшілік субстильдің (мақала, эссе, эссе, конспект), публицистикалық стильдің әртүрлі типтері мен жанрларының мәтіндерін құру.
	Әдеби тіл нормалары	10.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 - ресми іскерлік стильдің сөздік қорын, публицистикалық және ғылыми стильдерді, стилистикалық тұлғаларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану; 10.4.3 - сөзжасамдық және морфологиялық (дерексіз семантика етістіктерін, осы шақтағы жетілмеген етістіктерді қолдану) нормаларын сақтау
2-тоқсан		
Қазіргі әлемдегі физика: табиғатта мүмкін және мүмкін емес	Тыңдалым және айтылым	10.1.2 - мәтінде көтерілген мәселе бойынша мазмұнды болжау; 10.1.3 - пікірталастарға қатысу, өз ұстанымын дәлелдеу және мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну
	Оқылым	10.2.2 - мәтінде арнайы лексиканы, аббревиатураларды, парафразаларды, тұспалдарды, эвфемизмдерді және басқа да мәнерлі сөздерді қолдануды түсіну; 10.2.3 - ғылыми-көпшілік субстильдің (эссе, мақала, эссе), публицистикалық стильдегі (пресс-релиз) әртүрлі жанрдағы мәтіндердің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 10.2.4 - оқылған мәтін негізінде зерттеу сұрақтары мен идеяларын тұжырымдау;

		10.2.6 - әртүрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, әртүрлі көзқарастарды салыстыру (танымал ғылым
	Жазылым	10.3.2 - ақпаратты график, кесте, диаграмма, инфографика, оның ішінде түрінде көрсету. АКТ көмегімен; 10.3.3 - ғылыми-көпшілік субстильдің (мақала, эссе, эссе, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, пресс-релиз) әртүрлі типтері мен жанрларының мәтіндерін құру; 10.3.6 - белгілі бір композициялық элементтер болып табылатын шығармашылық жұмыстарды жазу: (мәтіннің үзінділері/фрагменттері).
	Әдеби тіл нормалары	10.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 - ресми іскерлік стиль лексикасын, публицистикалық және ғылыми стильдерді, стильдік тұлғаларды мақсатқа сәйкес пайдалану; 10.4.3 - сөзжасамдық және морфологиялық (абстрактылы семантиканың етістіктерін, осы шақтың жетілмеген түрі етістіктерін қолдану) нормаларын сақтау; 10.4.4 - жай, жай құрмалас және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
3-тоқсан		
Цифрлық технологиялардың бүгіні мен болашағы	Тыңдалым және айтылым	10.1.4 - қоғамдық-саяси және білім беру және ғылыми салаларда кемінде 3 микротақырыпты қамтитын егжей-тегжейлі монолог құру (берілген тақырып бойынша дәлелдеу, сендіру); 10.1.5 - тыңдалған материалды сенімділік, ақпараттың өзектілігі, өз пікірін білдіру тұрғысынан бағалау.
	Оқылым	10.2.1 - мәтіннің негізгі идеясын берудегі ескертулердің, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау; 10.2.2 - мәтінде арнайы лексиканы, аббревиатураларды, парафразаларды, тұспалдарды, эвфемизмдерді және басқа да мәнерлі сөздерді қолдануды түсіну; 10.2.3 - ғылыми-көпшілік субстильдің (эссе, мақала, эссе), публицистикалық стильдегі

		(пресс-релиз) әртүрлі жанрдағы мәтіндердің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 10.2.4 - оқылған мәтін бойынша зерттеу сұрақтары мен идеяларын тұжырымдау
	Жазылым	10.3.3 - ғылыми-көпшілік субстильдің (мақала, эссе, эссе, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, пресс-релиз) әртүрлі түрлері мен жанрларының мәтіндерін құру; 10.3.5 - түзету және өңдеу мәтіндегі барлық бар кемшіліктерді ескере отырып мақсаты, мақсатты аудиториясы, коммуникациялық жағдай және оқырманға әсері
	Әдеби тіл нормалары	10.4. 1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 - ресми іскерлік стиль лексикасын, публицистикалық және ғылыми стильдерді, стилистикалық тұлғаларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану; 10.4.3 - сөзжасамдық және морфологиялық (абстрактылы семантиканың етістіктерін, осы шақтың жетілмеген түрі етістіктерін қолдану) нормаларын сақтау; 10.4.4 - . жай, жай күрделі және күрделі сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
Өмірге арналған биотехнология	Тыңдалым және айтылым	10.1.1 - факті мен пікірді ажырата отырып, әртүрлі жанрдағы мәтіндердің негізгі және толық ақпаратын (дәріс, сұхбат, пікірталас, пікірталас) түсіну; мақсатты аудиторияны анықтау; 10.1.3 - пікірталастарға қатысу, өз ұстанымын дәлелдеу және мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну
	Оқылым	10.2.4 - оқылған мәтін негізінде зерттеу сұрақтары мен идеяларын тұжырымдау; 10.2.7 - тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру;

		10.2.8 - сөйлемнің, абзацтың мазмұнын тақырыппен, негізгі оймен, авторлық ұстанымммен байланыстыра отырып түсіндіру
	Жазылым	10.3.2 - ақпаратты график, кесте, диаграмма, инфографика, оның ішінде түрінде көрсету. АКТ көмегімен; 10.3.4 - ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдай отырып, автормен келісетін/келіспейтіндігіңізді білдіретін және дәлелдей отырып, әр түрлі, соның ішінде сыни эссе жазу; 10.3.6 - белгілі бір композициялық элементтер болып табылатын шығармашылық жұмыстарды жазу: (мәтіннің үзінділері/фрагменттері).
	Әдеби тіл нормалары	10.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 - ресми іскерлік стиль лексикасын, публицистикалық және ғылыми стильдерді, стилистикалық тұлғаларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану; 10.4.3 - сөзжасамдық және морфологиялық (абстрактылы семантиканың етістіктерін, осы шақтың жетілмеген түрі етістіктерін қолдану) нормаларын сақтау; 10.4.4 - тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделіде қолдану
4-тоқсан		
Жаһандық энергетикалық мәселелер	Тыңдалым және айтылым	10.1.4 - қоғамдық-саяси және білім беру және ғылыми салаларда кемінде 3 микротақырыпты қамтитын егжей-тегжейлі монолог құру (берілген тақырып бойынша дәлелдеу, сендіру); 10.1.5 - тыңдалған материалды сенімділік, ақпараттың өзектілігі, өз пікірін білдіру тұрғысынан бағалау.
	Оқылым	10.2.3 - ғылыми-көпшілік субстильдің (эссе, мақала, эссе), публицистикалық стильдегі (пресс-релиз) әртүрлі жанрдағы мәтіндердің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 10.2.7 - тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стильдік

		ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру; 10.2.8 - сөйлемнің, абзацтың мазмұнын тақырыппен, негізгі оймен, авторлық ұстаныммен байланыстыра отырып түсіндіру
	Жазылым	10.3.3 - ғылыми-көпшілік субстильдің (мақала, эссе, эссе, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, пресс-релиз) әртүрлі түрлері мен жанрларының мәтіндерін құру; 10.3.5 - . түзету және өңдеу мәтіндегі барлық бар кемшіліктерді ескере отырып мақсаты, мақсатты аудиториясы, коммуникациялық жағдай және оқырманға әсері
	Әдеби тіл нормалары	10.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 - ресми іскерлік стиль лексикасын, публицистикалық және ғылыми стильдерді, стилистикалық тұлғаларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану; 10.4.3 - сөзжасамдық және морфологиялық (абстрактылы семантиканың етістіктерін, осы шақтың жетілмеген түрі етістіктерін қолдану) нормаларын сақтау; 10.4.4 - жай, жай құрмалас және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану

2) 11-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Экология: мұнай және атом өнеркәсібі	Тыңдалым және айтылым	11.1.1 - автордың ұстанымына (кіріспе конструкциялар, терминология) сыни көзқарасты білдіре отырып, әртүрлі жанрдағы мәтіндердің (дәріс, сұхбат, пікірталас, пікірталас, пікірталас, мақала, бейнеролик) негізгі және толық ақпаратын түсіну; мақсатты аудиторияны анықтау; 11.1.2 - кестелер мен диаграммалар бойынша мәтін мазмұнын болжау;
	Оқылым	11.2.1 - мәтіннің негізгі идеясын берудегі түстің, шрифттің әртүрлілігінің, дыбыс және графиканың, гиперсілтемелердің рөлін анықтау;

		11.2.5 - оқырманның өзіне қоятын коммуникативтік міндеттеріне байланысты оқудың әртүрлі түрлерін қолдану; 11.2.6 - әртүрлі көздерден ақпарат алу, өзара байланыс орнату және негізделген қорытындылар (ғылыми мақалалар, энциклопедиялар, БАҚ)
	Жазылым	11.3.1 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын кеңейтілген және қысылған жоспарлар, толық немесе қысқаша қайталау, рефераттар, конспектілер, рефераттар, аннотациялар, хабарламалар, баяндамалар түрінде ұсыну; 11.3.3 - әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді (реферат, мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) құру, мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, дәйексөзді пайдалану орынды; 11.3.6 - шығармашылық жұмыстарды жазу (әңгімелеу мәтіндері мен аралас үлгідегі мәтіндер);
	Әдеби тіл нормалары	11.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.2 - тілдің әртүрлі бейнелі-экспрессивтік құралдарын, стильдік фигураларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану; 11.4.3 - синтаксистік (рефлексивті етістіктері бар пассивті конструкциялармен және қысқа пассивті жақтармен, тұлғасыз сөйлемдерде) және стилистикалық нормаларды сақтау; 11.4.4 - әр түрлі байланыс түрі бар жай, жай күрделі және күрделі сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
2 - тоқсан		
Ғылымнан бизнес идеялар: математика, химия	Тыңдалым және айтылым	11.1.2 - кестелер мен диаграммалар бойынша мәтін мазмұнын болжау; 11.1.3 - іскерлік әңгімеге, мәселені шешуге және келісімге келуге қатысу
	Оқылым	11.2.2 - мәтінде бейнелеу және экспрессивтік құралдарды, стильдік фигураларды және басқа да тәсілдерді қолдануды түсіну; 11.2.3 - ғылыми-публицистикалық стильдер мен ішкі стильдердің (реферат, тезистер, баяндамалар, көпшілік алдында сөйлеу) әртүрлі жанрдағы

		мәтіндердің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 11.2.4 - оқылған мәтін негізінде зерттеу сұрақтары мен гипотезаларды тұжырымдау
	Жазылым	11.3.2 - кестелерді, графиктерді, диаграммаларды, аудиофайлдарды, фотосуреттерді пайдалана отырып, ақпаратты презентация түрінде көрсету; 11.3.3 - әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді (реферат, мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) құру, мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, дәйексөзді пайдалану орынды; 11.3.4 - ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарастырып, талдай отырып, осы мәселені шешудің өзіндік жолдарын ұсынып, негіздей отырып, әр түрлі эссе түрлерін, соның ішінде дәлелді және пікірталас түрлерін жазу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.2 - тілдің әртүрлі бейнелі-экспрессивтік құралдарын, стильдік фигураларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану; 11.4.3 - синтаксистік (рефлексивті етістіктері бар пассивті конструкциялармен және қысқа пассивті жақтармен, тұлғасыз сөйлемдерде) және стилистикалық нормаларды сақтау; 11.4.4 - әр түрлі байланыс түрі бар жай, жай күрделі және күрделі сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
3-тоқсан		
Жастар мәдениеті: жас ұрпақ мәселелері	Тыңдалым және айтылым	11.1.4 - қоғамдық-саяси және білім беру және ғылыми салаларда кемінде 3 микротақырыпты қамтитын егжей-тегжейлі монолог құру (берілген тақырып бойынша дәлелдеу, сендіру); 11.1.5 - тыңдалған материалды нанымдылық тұрғысынан бағалау, оны сыни тұрғыдан бағалау
	Оқылым	11.2.2 - мәтінде бейнелеу және экспрессивтік құралдарды, стильдік фигураларды және басқа да тәсілдерді қолдануды түсіну; 11.2.3 - ғылыми-публицистикалық стильдер мен ішкі стильдердің (реферат, тезистер, баяндамалар) әр түрлі жанрдағы мәтіндердің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау;

		11.2.5 - оқырманның өзіне қоятын коммуникативтік міндеттеріне байланысты оқудың әртүрлі түрлерін қолдану
	Жазылым	11.3.3 - әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді (реферат, мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) құру, мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, дәйексөзді пайдалану орынды; 11.3.5 - түзету және өңдеу мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктер
	Әдеби тіл нормалары	11.4.2 - тілдің әртүрлі бейнелі-экспрессивтік құралдарын, стильдік фигураларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану; 11.4.3 - синтаксистік (рефлексивті етістіктері бар пассивті конструкциялармен және қысқа пассивті жақтармен, тұлғасыз сөйлемдерде) және стилистикалық нормаларды сақтау; 11.4.4 - әр түрлі байланыс түрі бар жай, жай күрделі және күрделі сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
Экономика және оның қоғамдағы рөлі	Тыңдалым және айтылым	11.1.1 - автордың ұстанымына (кіріспе конструкциялар, терминология) сыни көзқарасты білдіре отырып, әртүрлі жанрдағы мәтіндердің негізгі және толық ақпаратын түсіну (дәріс, сұхбат, диспут, пікірталас, пікірталас, мақала, бейнеролик); 11.1.3 - іскерлік әңгімеге, мәселені шешуге және келісімге келуге қатысу
	Оқылым	11.2.4 - оқылған мәтін негізінде зерттеу сұрақтары мен гипотезаларды тұжырымдау; 11.2.7 - тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың позициясын және оқырманға жасаған әсерін ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру; 11.2.6 - әртүрлі көздерден ақпарат алу, өзара байланыс орнату және негізделген қорытындылар жасау (ғылыми мақалалар, энциклопедиялар, БАҚ);

		11.2.8 - мәтін үзіндісінің мазмұнын тақырыппен, негізгі оймен, авторлық ұстанымммен байланыстыра отырып түсіндіру
	Жазылым	11.3.2 - кестелерді, графиктерді, диаграммаларды, аудиофайлдарды, фотосуреттерді пайдалана отырып, ақпаратты презентация түрінде көрсету; 11.3.4 - ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарастырып, талдай отырып, осы мәселені шешудің өзіндік жолдарын ұсынып, негіздей отырып, әр түрлі эссе түрлерін, соның ішінде дәлелді және пікірталас түрлерін жазу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.2 - тілдің әртүрлі бейнелі-экспрессивтік құралдарын, стильдік фигураларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану; 11.4.3 - синтаксистік (рефлексивті етістіктері бар пассивті конструкциялармен және қысқа пассивті жақтармен, тұлғасыз сөйлемдерде) қадағалау; 11.4.4 - . тыныс белгілерін әр түрлі байланыс түрі бар жай, жай күрделі және күрделі сөйлемдерде қолдану
4-тоқсан		
Ғылым және этика: киборгтар мен клондар	Тыңдалым және айтылым	11.1.4 - қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық және білім беру және ғылыми салалар шеңберінде көпшілік алдында сөйлеуге арналған егжей-тегжейлі монолог құру; 11.1.5 - тыңдалған материалды нанымдылық тұрғысынан бағалау, оны сыни тұрғыдан бағалау
	Оқылым	11.2.3 - ғылыми-публицистикалық стильдер мен ішкі стильдердің (реферат, тезистер, баяндама, көпшілік алдында сөйлеу) әртүрлі жанрдағы мәтіндердің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 11.2.7 - тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың позициясын және оқырманға жасаған әсерін ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру; 11.2.8 - мәтін үзіндісінің мазмұнын тақырыппен, негізгі оймен, авторлық ұстанымммен байланыстыра отырып түсіндіру

	Жазылым	11.3.3 - әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді (реферат, мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) құру, мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, дәйексөзді пайдалану орынды; 11.3.5 - . түзету және өңдеу мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктер
	Әдеби тіл нормалары	11.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.2 - тілдің әртүрлі бейнелі-экспрессивтік құралдарын, стильдік фигураларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану; 11.4.3 - синтаксистік (рефлексивті етістіктері бар пассивті конструкциялармен және қысқа пассивті жақтармен, тұлғасыз сөйлемдерде) және стилистикалық нормаларды сақтау; 11.4.4 - әр түрлі жалғау түрі бар жай, жай күрделі және күрделі сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану

бұйрығына 88-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
91-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Тәжік тілі» оқу пәні оқу процесінде екі функцияларды орындайды: Біріншіден, бұл оқу пәні, екіншіден, басқа пәндерді зерттеу құралы.

3. «Тәжік тілі» білім беру пәнін оқытудың мақсаты - оқушылардың барлық түрлеріндегі функционалды сауаттылықты арттыру, оқушылардың барлық түрлеріндегі функционалды сауаттылығын арттыру (тыңдалым, айтылым, оқылым және жазылым) әр түрлі деңгейдегі құралдарды пайдалану тіл нормаларын ескере отырып және олардың әр түрлі байланыстар саласындағы өнімді белсенділігі ескеріледі.

4. Оқыту пәні – заманауи тәжік әдеби тілі, оның, көптілдік және полиэтникалық Қазақстанның қазіргі жағдайында реальдық функция атқарады.

5. Оқу міндеттері:

1) тәжік тілі туралы білімдерін, әдеби тілдің нормаларына (орфоэпикалық, орфографиялық, лексикалық, грамматикалық) және ауызша, жазбаша, түрлі бағыттар мен қарым-қатынаста сөйлеу этикеті;

2) ақпаратты іздеу, өндіру және ақпарат түрлендіру дағдыларын жетілдіру;

3) лексиканы байыту және қолданылатын академиялық тілдің грамматикалық құралдары шеңберінің кеңеюі;

4) сыни тұрғыдан ойлау дағдыларын жетілдіру: алынған ақпаратты талдау, синтез, бағалау, түсіндіру;

5) коммуникативті міндеттерге байланысты әр түрлі оқу түрлерін қолдану;

6) тыңдалым және сөйлеу дағдыларын жетілдіру;

7) қоғамның әртүрлі жанрларында монологиялық мәлімдеме жасау, қарым-қатынас жағдайына сәйкес, нормативтілік тұрғысынан лингвистикалық құралдарды сыни тұрғыдан бағалау және таңдау дағдыларын жетілдіру;

8) сәтті диалогтық байланыстың, түрлі салалардағы және коммуникативті жағдайларда пікірталас жүргізу, мәселені шешу жолдарын ұсына отырып, талқыланады;

9) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді құруда стилистикалық сауаттылықты арттыру; жеке автор стилін қалыптастыру; мәтінді реттеу және өңдеу мүмкіндігі; жеке автор стилін қалыптастыру;

10) тәжік тілінің ұлттық-мәдени ерекшелігі туралы, орыс, қазақ және басқа да халықтардың мәдениеті туралы идеяларды кеңейту;

11) тілге саналы қарым-қатынас, білім көзі, білім көзі, рухани және адамгершілік құндылығы, рухани және адамгершілік құндылығы, лингвистикалық капитал, қоғамдағы табысты әлеуметтендіруге ықпал етеді;

12) ақпаратты іздеу, талдау, жасау және қолдану кезінде, сондай-ақ мәтіндерді талдау, интерпретациялау және жасау барысында академикалық адалдық нормаларын сақтай отырып, цифрлық ресурстарды, оның ішінде жасанды интелектіні саналы, қауіпсіз және жауапты пайдалану дағдыларын дамыту.

6. Оқу пәнінің мазмұны білім алушыларда «Адал азамат» құндылықтарын («тәуелсіздік және отансүйгіштік», «бірлік және ынтымақтастық», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсібилік», «жасампаздық және инновациялылық») қалыптастыруға және мемлекеттің егемендігі мен тәуелсіздігін қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбекқорлық пен прогреске ұмтылысты орнықтыру, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

7. Грамматика материалы сөйлеу тақырыптары аясында зерттеледі. Тілдерді оқыту басқа пәндермен интеграциялау арқылы, тақырыптар бойынша оқу, түрлі пәндік шенбердегі мәтіндерді қолдану және академиялық тілді дамыту арқылы жүзеге асырылады.

8. «Тәжік тілі» пәні бойынша оқу жоспары орта мектепте 2 жыл ішінде жасалған.

2-тарау. «Тәжік тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Тәжік тілі» оқу пәнінің мазмұны

9. «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

10. «Тәжік тілі» пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқу бөлімдарына сәйкес ұйымдастырылған. Бөлімдер сабақтардағы күтілетін нәтижелер түрінде оқыту мақсаттары бар бөлімшелерден тұрады.

11. Әр бөлімде көрсетілген оқытудың мақсаттары мұғалімге сөйлеу қызметінің оқытудың келесі кезеңдері төрт түрін (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым), сонымен қатар оқушылардың жетістіктерін бағалау, оларға ақпарат беру әзірлеу бойынша жұмысты жүйелі түрде жоспарлауға мүмкіндік береді.

12. Оқу пәні мазмұнына 4 бөлім кіреді:

1) тыңдалым және айтылым;

2) оқылым;

3) жазылым.

4) әдеби тіл нормасы

13. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Хабардың/ақпараттың мазмұнын түсіну;

2) Негізгі ойды анықтау;

3) оқиғаларды болжау;

4) Диалогқа қатысу;

5) Монологтық сөйлем құрастыру.

6) Тыңдалған материалды бағалау.

14. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Ақпаратты түсіну;

2) Мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау және негізгі ойды анықтау;

3) Оқылған мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің қолданылуын түсіну;

4) Мәтіндердің түрлері мен стильдерін анықтау;

5) Сұрақтарды құрастыру және бағалау;

6) Оқудың түрлері;

7) Әртүрлі көздерден ақпарат алу;

8) Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;

9) Мәтінді түсіндіру.

15. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жоспар құру;

2) Тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын көрсету;

3) Презентацияның әртүрлі формаларын қолданып мәтіндер жазу;

4) Түрлі және стильдегі мәтіндерді құру;

5) Эссе жазу;

6) Шығармашылық жазу;

7) Мәтіндерді түзету және өңдеу.

16. «Әдеби тіл нормасы бөлімі» келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Орфографиялық нормаларды сақтау;

2) Лексикалық нормаларды сақтау;

3) Грамматикалық нормаларды сақтау;

4) Пунктуациялық нормаларын сақтау.

17. 10-сыныпқа арналған «Тәжік тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Тыңдалым және айтылым: мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; фактілік және пікірдің айырмашылығы; байланыстың негізгі емес құралдарын ескере отырып, негізгі ойды анықтау; мәтінде көтерілген мәселе бойынша мазмұнды болжау; пікірсайысқа қатысу, өз ұстанымын дәлелдеу, мәселені шешудің әртүрлі тәсілдері туралы ұсыныс; егжей-тегжейлі монолог құрылыс (берілген тақырып бойынша, наным бойынша негіздеме), оның ішінде әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени және білім беру және ғылыми салалардағы кемінде 3 микротема; тыңдалған материалды сенімділік тұрғысынан бағалау, ақпараттың өзектілігі, өз пікірін білдіру;

2) Оқылым: әртүрлі мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратын түсіну, мәтіндегі ақпаратты басқа көздерден алынған ақпаратпен салыстыру / жеке тәжірибе; мәтіннің негізгі идеясын жеткізудегі жазбалардың, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау; мәтіндегі арнаулы лексиканы, аббревиатураларды, парафразаларды, тұспалдарды, эвфемизмдерді және басқа да мәнерлеу құралдарын қолдануды түсіну; түрлі жанрдағы мәтіндердің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін, ғылыми-көпшілік субстиль мәтіндерінің ерекшеліктерін (очерк, эссе, мақала), публицистикалық стильді (ескерту, пресс-релиз, саяхат эссе) анықтау; оқылған мәтін бойынша зерттеуге арналған сұрақтар мен идеяларды құрастыру; қарауды оқу, сканерлеу және егжей-тегжейлі оқу әдістерін пайдалану; әртүрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, әртүрлі көзқарастарды салыстыру; тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру; сөйлемнің, абзацтың мазмұнын, оның тақырыппен, негізгі оймен, автор позициясымен байланысын түсіндіру;

3) Жазылым: тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын баяндау, негізгі ойды сақтай отырып, бастапқы материалды қайталау; ақпаратты график, кесте, диаграмма, диаграмма, инфографика, оның ішінде түрінде көрсету. АКТ көмегімен; ғылыми-көпшілік субстиль мәтіндерін құру (көркем, очерк, мақала), публицистикалық стиль (ескерту, пресс-релиз, саяхат эссе); мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын есепке алу; эсселердің әртүрлі түрлерін, соның ішінде сыни мақалаларды жазу, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдау, автормен келіспеушілік/келісімсіздікті білдіру және негіздеу; оқырманға әсер ету құралдарын пайдалана отырып, әртүрлі жанрдағы сипаттау мәтіндері мен баяндау мәтіндерін жазу; мақсаттарды, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайды және оқырманға әсерін

ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау; белгілі бір композициялық элементтер болып табылатын шығармашылық жұмыстарды, мәтін үзіндісін/фрагменттерін жазу;

4) Сөйлеу нормаларын сақтау: орфографиялық нормаларды сақтау; ресми іскерлік стиль лексикасын, публицистикалық және ғылыми стильдерді, стилистикалық тұлғаларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану; сөзжасамдық және морфологиялық (дерексіз семантика етістіктерін, осы шақ жетілмеген формадағы етістіктерді қолдану) нормаларды сақтау; жай, жай күрделі және күрделі сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану.

18. 11-сыныпқа арналған «Тәжік тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Тыңдалым және айтылым: мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну, автордың ұстанымына сыни көзқарасын білдіру; мәтін авторының мақсаты мен ұстанымы негізінде негізгі ойды анықтау; кестелер мен сызбалар бойынша мәтін мазмұнын болжау; іскерлік әңгімеге қатысу, мәселені шешу және келісімге келу; қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және білім беру-ғылыми салалар аясында көпшілік алдында сөйлеуге арналған егжей-тегжейлі монолог құру; тыңдалған материалды нанымдылық тұрғысынан бағалау, оны сыни тұрғыдан бағалау;

2) Оқылым: әртүрлі мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын мәліметтерін түсіну, автордың ұстанымына сыни баға беру; мәтіннің негізгі идеясын жеткізудегі түстің, шрифттің әртүрлілігін, дыбыс және графиканың, гиперсілтемелердің рөлін ашу; мәтіндегі бейнелеу және экспрессивтік құралдарды, стильдік фигураларды және басқа да тәсілдерді қолдануды түсіну; ғылыми-публицистикалық стильдер мен ішкі стильдер мәтіндерінің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау (реферат, тезистер, баяндамалар, көпшілік алдында сөйлеу); оқылған мәтін негізінде зерттеу сұрақтары мен гипотезаларды құрастыру; оқырманның өзіне қоятын коммуникативтік міндеттеріне байланысты оқудың әртүрлі түрлерін қолдану; әртүрлі көздерден ақпарат алу, қарым-қатынас орнату және негізделген қорытындылар жасау; тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың позициясын және оқырманға жасаған әсерін ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру; мәтін үзіндісінің мазмұнын түсіндіру, оның тақырыппен, негізгі оймен, авторлық позициямен байланысы;

3) Жазылым: тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын баяндау, негізгі ойды сақтай отырып, бастапқы материалды сығымдау және қайталау; ақпаратты презентация түрінде көрсету, кестелерді, диаграммаларды, графиктерді, диаграммаларды, аудиофайлдарды, фотосуреттерді, жылжымалы иллюстрацияларды пайдалану; мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, ғылыми-публицистикалық стильдер мен ішкі стильдердің (реферат, тезистер, баяндама, көпшілік алдында сөйлеу) мәтіндерін құру; эссенің әртүрлі түрлерін, соның ішінде дәлелді және пікірталас түрлерін жазу, ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарастыру және талдау, осы мәселені шешудің өзіндік жолдарын ұсыну және негіздеу; автордың сенімін, көзқарасын және

сезімін көрсететін әдіс-тәсілдерді пайдалана отырып, әртүрлі жанрдағы сипаттау мәтіндері мен баяндау мәтіндерін жазу; мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі бар барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау; шығармашылық жұмыстар жазу (әңгімелеу мәтіндері мен аралас типтегі мәтіндер);

4) Сөйлеу нормаларын сақтау: орфографиялық нормаларды сақтау; ресми іскерлік стиль лексикасын, публицистикалық және ғылыми стильдерді, стилистикалық тұлғаларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану; сөзжасамдық және морфологиялық (абстрактылы семантиканың етістіктерін, осы шақтың жетілмеген етістіктерін қолдану), синтаксистік (рефлексивті етістіктер мен қысқа пассивтік жалғаулары бар пассивті конструкциялармен, тұлғасыз сөйлемдерде) және стилистикалық нормаларды сақтау; әр түрлі байланыс түрі бар жай, жай күрделі және күрделі сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

19. Бағдарламадағы оқыту мақсаттары кодтау арқылы берілген. Кодта бірінші сан сыныпты, екіншісі - бағдарламаның кіші бөлімін, үшінші сан білім беру мақсатының нөмірленуін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1. кодында «10» - сынып, «2» - бөлімше, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

20. Оқыту мақсаттарының жүйесі:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Хабардың/ақпараттың мазмұнын түсіну	10.1.1 - факті мен пікірді ажырата отырып, мәтіннің негізгі және толық ақпаратын түсіну; мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау (дәріс, сұхбат, диспут, пікірталас)	11.1.1 - автордың ұстанымына сыни көзқарас білдіре отырып, мәтіннің негізгі және толық ақпаратын түсіну (кіріспе конструкциялар, терминология); мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау (дәріс, сұхбат, дебат, пікірталас, пікірталас, мақала, бейнеролик)
2. Негізгі ойды анықтау	10.1.2 - тыңдалған мәтіннің мағыналық бөліктерін таңдау және олардың микротемаларын анықтау негізінде негізгі ойды анықтау	11.1.2 - мәтін авторының мақсаты мен ұстанымына сүйене отырып, негізгі ойды анықтау

3. Оқиғаларды болжау	10.1 3- Мәтінде көтерілген мәселе бойынша мазмұнды болжау	11.1.3- кестелер мен диаграммалар бойынша мәтін мазмұнын болжау
4. Диалогқа қатысу	10.1.4 - пікірталастарға қатысу, өз ұстанымын дәлелдеу және мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну	11.1.4 - іскерлік әңгімеге, мәселені шешуге және келісімге келуге қатысу
5. Монологтық сөйлемді құрастыру	10.1. 5 - қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени және білім беру және ғылыми салалардағы кемінде 3 микротақырыпты қамтитын егжей-тегжейлі монолог құру (берілген тақырып бойынша дәлелдеу, сендіру)	11.1.5 - қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және білім беру және ғылыми салаларда көпшілік алдында сөйлеуге арналған егжей-тегжейлі монолог құру.
6. Тыңдалған материалды бағалау	10.1.6 - тыңдалған материалды ақпараттың сенімділігі, өзектілігі, өз пікірін білдіруі тұрғысынан бағалау.	11.1.6 - тыңдалған материалды нанымдылық тұрғысынан бағалау, оны сыни тұрғыдан бағалау

2) оқылым:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Ақпаратты түсіну	10.1.1 - мәтіндегі ақпаратты басқа көздерден алынған ақпаратпен салыстыра отырып, тұтас және үздіксіз мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратын түсіну / жеке тәжірибе	11.1. 1 - автордың ұстанымын сыни тұрғыдан бағалай отырып, үздіксіз және үздіксіз мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын мәліметтерін түсіну
2. Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ашып, негізгі ойды анықтау	10.2.1 - мәтіннің негізгі идеясын берудегі ескертулердің, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау	11.2.1 - мәтіннің негізгі идеясын берудегі түстің, қаріп алуан түрлілігінің, дыбыс пен графиканың, гиперсілтемелердің рөлін анықтау
3. Оқылған мәтіндегі лексикалық	10.2.2 - мәтінде арнайы лексиканы, аббревиатураларды,	11.2.2 - мәтінде бейнелеу және экспрессивтік құралдарды, стильдік

және синтаксистік бірліктердің қолданылуын түсіну	парафразаларды, тұспалдарды, эвфемизмдерді және басқа да мәнерлі сөздерді қолдануды түсіну	фигураларды және басқа әдістерді қолдануды түсіну
4. Мәтін түрлері мен стильдерінің анықтамасы	10.2.3 - ғылыми-көпшілік субстильдің (мақала, эссе, эссе, конспект), публицистикалық стильдегі (ескерту, пресс-релиз, саяхат эссе) әр түрлі жанрдағы мәтіндердің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау.	11.2.3 - әртүрлі жанрдағы, стильдік және ішкі стильдегі мәтіндердің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін (конспект, ғылыми мақала, баяндама, көпшілік алдында сөйлеу) және олардың ішкі стильдерін анықтау
5. Сұрақтарды құрастыру	10.2.4 - оқылған мәтін бойынша зерттеу сұрақтары мен идеяларын тұжырымдау	11.2.4 - оқылған мәтін негізінде зерттеу сұрақтары мен гипотезаларды тұжырымдау
6. Оқудың түрлері	10.2.5 - сканерлеуді оқу, сканерлеу және егжей-тегжейлі оқу әдістерін қолдану	11.2.5 - оқырманның өзіне қоятын коммуникативтік міндеттеріне байланысты оқудың әртүрлі түрлерін қолдану
7. Әртүрлі көздерден ақпарат алу	10.2.6 - әртүрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, әртүрлі көзқарастарды салыстыру	11.2.6 - әртүрлі көздерден ақпарат алу, қарым-қатынас орнату және негізделген қорытындылар жасау
8. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	10.2.7 - тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру	11.2.7 - тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсер етуді ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру.
9. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	10.2.8 - тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін	11.2.8 - тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсер етуді ескере отырып, мәтіндердің стильдік

	(композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру	ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру
10. Мәтінді түсіндіру	10.2.9 - сөйлемнің, абзацтың мазмұнын тақырыппен, негізгі оймен, авторлық ұстанымен байланыстыра отырып түсіндіру	11.2.9 - мәтін үзіндісінің мазмұнын тақырыппен, негізгі оймен, авторлық ұстанымен байланыстыра отырып түсіндіру

3) жазылым:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Жоспар құру	10.1.1 - жоспардың әртүрлі түрлерін, соның ішінде атауы мен сұрағын құрастыру	11.1.1 - жоспардың әртүрлі түрлерін, оның ішінде жоспар - негізгі сызбаны құрастыру
2. Тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнымен таныстыру	10.3.1 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын кеңейтілген және қысылған жоспарлар, толық немесе қысқаша қайталау, тезистер, конспектілер, рефераттар түрінде көрсету	11.3.1 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын кеңейтілген және қысылған жоспарлар, толық немесе қысқаша қайталау, тезистер, конспектілер, рефераттар, аннотациялар, хабарламалар, баяндамалар түрінде ұсынуға
3. Ақпаратты әртүрлі формада ұсыну	10.3.2 - ақпаратты график, кесте, диаграмма, диаграмма, инфографика, оның ішінде түрінде көрсету. АКТ арқылы	11.3.2 - кестелерді, диаграммаларды, графиктерді, диаграммаларды, аудио файлдарды, фотосуреттерді, қозғалмалы суреттерді пайдалана отырып, ақпаратты презентация түрінде көрсету
4. Түрлі және стильдегі мәтіндер құру	10.3.3 - мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып,	11.3.3 - әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді (реферат,

	ғылыми-көпшілік субстильдің (мақала, эссе, эссе, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, пресс-релиз, саяхат эссе) әртүрлі типтері мен жанрларының мәтіндерін құру.	мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) құру, мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, дәйексөзді пайдалану орынды; дәйексөзді қолдану орынды
5. Эссе жазу	10.3.4 - ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдай отырып, автормен келісетін/келіспейтіндігіңізді білдіретін және дәлелдей отырып, әртүрлі эссе түрлерін, соның ішінде сыни мақалаларды жазу	11.3.4 - ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарастырып, талдай отырып, осы мәселені шешудің өзіндік жолдарын ұсынып, негіздей отырып, әр түрлі эссе түрлерін, соның ішінде дәлелді және пікірталас түрлерін жазу
6. Шығармашылық жазу	10.3.6. Оқырманға әсер ету құралдарын пайдалана отырып, әр түрлі жанрда сипаттау мәтіндері мен әңгімелеу мәтіндерін жазу	11.3.6. автордың сенімін, көзқарасын және сезімін көрсететін әдіс-тәсілдерді қолдана отырып, әртүрлі жанрдағы сипаттама мәтіндері мен әңгімелеу мәтіндерін жазу
7. Мәтіндерді түзету және редакциялау	10.3.5 -түзету және өңдеу мәтіндегі барлық бар кемшіліктерді ескере отырып мақсаты, мақсатты аудиториясы, коммуникациялық жағдай және оқырманға әсері	11.3.5 -мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және өңдеу

4) әдеби тіл нормасы:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Орфографиялық	10.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау	11.4.1 - емле ережелерін сақтау

нормаларды сақтау		
2. Лексикалық нормаларды сақтау	10. 4.2 - қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іскерлік стиль лексикасын, публицистикалық және ғылыми стильдерді, стилистикалық тұлғаларды пайдалану.	11.4.2 - тілдің әртүрлі бейнелі және экспрессивті құралдарын, стилистикалық фигураларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану
3. Грамматикалық нормаларды сақтау	10.4.3 - сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау (дерексіз семантика етістіктерін, осы шақ жетілмеген етістіктерді қолдану)	11.4.3 - синтаксистік нормаларды (рефлексивті етістіктері бар пассивті құрылымдармен және қысқа пассивті жақтармен, тұлғасыз сөйлемдерде), стильдік нормаларды сақтау

21. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

22. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту тәжік тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту тәжік тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Қазақстан бейнесі: қазіргі және тарихи шолу	Тыңдалым және айтылым	10.1.1 - факті мен пікірді ажырата отырып, мәтіннің негізгі және толық ақпаратын түсіну, мақсатты аудиторияны, жанрларды (дәріс, сұхбат, диспут, пікірталас) анықтау; 10.1.3 - мәтінде көтерілген мәселе бойынша мазмұнды болжау
	Оқылым	10.2.1 - мәтіндегі ақпаратты басқа көздерден алынған ақпаратпен/жеке тәжірибемен

		салыстыра отырып, үздіксіз және үздіксіз мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратын түсіну; 10.2.2 - мәтіннің негізгі идеясын берудегі ескертулердің, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау; 10.2.4 -ғылыми-көпшілік субстильдің (мақала, эссе, эссе, конспект), публицистикалық стильдегі (ескерту, пресс-релиз, саяхат эссе) әр түрлі жанрдағы мәтіндердің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау;
	Жазылым	10.3.1 - жоспардың әртүрлі түрлерін, соның ішінде атауы мен сұрағын құрастыру; 10.3.4 -мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, ғылыми-көпшілік субстильдің (мақала, эссе, эссе, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, пресс-релиз, саяхат эссе) әртүрлі типтері мен жанрларының мәтіндерін құру.
	Әдеби тіл нормалары	10.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 - ресми іскерлік стиль лексикасын, публицистикалық және ғылыми стильдерді, стилистикалық тұлғаларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану; 10.4.3 - сөзжасамды, морфологиялық нормаларды (дерексіз семантика етістіктерін, осы шақтағы жетілмеген етістіктерді қолдану) сақтау
Өнер және әдебиет: көркем сөздің әртүрлі формалары	Тыңдалым және айтылым	10.1.2 - факті мен пікірді ажырата отырып, мәтіннің негізгі және толық ақпаратын түсіну, мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау (дәріс, сұхбат, диспут, пікірталас); 10.1.5 - қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени және білім беру және ғылыми салаларда кемінде 3 микротақырыпты қамтитын егжей-тегжейлі монолог құру (берілген тақырып бойынша дәлелдеу, сендіру).
	Оқылым	10.2.3 - мәтінде арнайы лексиканы, аббревиатураларды, парафразаларды, тұспалдарды, эвфемизмдерді және басқа да мәнерлі сөздерді қолдануды түсіну; 10.2.5 - оқылған мәтін бойынша зерттеу сұрақтары мен идеяларын тұжырымдау;

		10.2.6 - оқуды қарау, сканерлеу және егжей-тегжейлі оқу әдістерін қолдану
	Жазылым	10.3.1 - жоспардың әртүрлі түрлерін, соның ішінде атауы мен сұрағын құрастыру; 10.3.3 - ақпаратты график, кесте, диаграмма, диаграмма, инфографика, оның ішінде түрінде көрсету. АКТ арқылы
	Әдеби тіл нормалары	10.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.3 - сөзжасамды, морфологиялық нормаларды (дерексіз семантика етістіктерін, осы шақтағы жетілмеген етістіктерді қолдану) сақтау
2-тоқсан		
Ғылым және этика: киборгтар мен клондар	Тыңдалым және айтылым	10.1.2 - тыңдалған мәтіннің мағыналық бөліктерін бөліп көрсету және олардың микротақырыптарын анықтау негізінде негізгі ойды анықтау; 10.1.4 - пікірталастарға қатысу, өз ұстанымын дәлелдеу және мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну
	Оқылым	10.2.3 - мәтінде арнайы лексиканы, аббревиатураларды, парафразаларды, тұспалдарды, эвфемизмдерді және басқа да мәнерлі сөздерді қолдануды түсіну; 10.2.5 - оқылған мәтін бойынша зерттеу сұрақтары мен идеяларын тұжырымдау; 10.2.4 -ғылыми-көпшілік субстильдің (мақала, эссе, эссе, конспект), публицистикалық стильдегі (ескерту, пресс-релиз, саяхат эссе) әр түрлі жанрдағы мәтіндердің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау;
	Жазылым	10.3.2 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын егжей-тегжейлі және қысқаша жоспарлар, тезистер, конспектілер, рефераттар түрінде көрсету; 10.3.4 -мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, ғылыми-көпшілік субстильдің (мақала, эссе, эссе, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, пресс-релиз, саяхат эссе) әртүрлі типтері мен жанрларының мәтіндерін құру.
	Әдеби тіл нормалары	10.4.2 - ресми іскерлік стиль лексикасын, публицистикалық және ғылыми стильдерді,

		стилистикалық тұлғаларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану
Адам: құқықтар мен бостандықтар	Тыңдалым және айтылым	10.1.1 - факті мен пікірді ажырата отырып, мәтіннің негізгі және толық ақпаратын түсіну, мақсатты аудиторияны, жанрларды (дәріс, сұхбат, диспут, пікірталас) анықтау; 10.1.3 -. мәтінде көтерілген мәселе бойынша мазмұнды болжау
	Оқылым	10.2.1 - мәтіндегі ақпаратты басқа көздерден алынған ақпаратпен/жеке тәжірибемен салыстыра отырып, үздіксіз және үздіксіз мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратын түсіну; 10.2.3 - мәтінде арнайы лексиканы, аббревиатураларды, парафразаларды, тұспалдарды, эвфемизмдерді және басқа да мәнерлі сөздерді қолдануды түсіну; 10.2.4 -ғылыми-көпшілік субстильдің (мақала, эссе, эссе, конспект), публицистикалық стильдегі (ескерту, пресс-релиз, саяхат эссе) әр түрлі жанрдағы мәтіндердің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау;
	Жазылым	10.3.2 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын егжей-тегжейлі және қысқаша жоспарлар, тезистер, конспектілер, рефераттар түрінде көрсету; 10.3.4 - мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, ғылыми-көпшілік субстильдің (мақала, эссе, эссе, конспект), публицистикалық стильдің (ескерту, пресс-релиз, саяхат эссе) әртүрлі типтері мен жанрларының мәтіндерін құру; 10.3.5 - ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдай отырып, автормен келісетін/келіспейтіндігіңізді білдіретін және негіздей отырып, әртүрлі эссе түрлерін, соның ішінде сыни мақалаларды жазу
	Әдеби тіл нормалары	10.4.3 - сөзжасамды, морфологиялық нормаларды (дерексіз семантика етістіктерін, осы шақтағы жетілмеген етістіктерді қолдану) сақтау
3-тоқсан		

Туризм: экотуризм	Тыңдалым және айтылым	10.1.4 - пікірталасқа қатысу, өз ұстанымын дәлелдеу және мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну; 10.1.6 - тыңдалған материалды ақпараттың сенімділігі, өзектілігі, өз пікірін білдіруі тұрғысынан бағалау.
	Оқылым	10.2.3 - мәтінде арнайы лексиканы, аббревиатураларды, парафразаларды, тұспалдарды, эвфемизмдерді және басқа да мәнерлі сөздерді қолдануды түсіну; 10.2.7 - әртүрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, әртүрлі көзқарастарды салыстыру; 10.2.8 - тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру
	Жазылым	10.3.2 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын егжей-тегжейлі және қысқаша жоспарлар, тезистер, конспектілер түрінде көрсету; 10.3.6 - оқырманға әсер ету құралдарын пайдалана отырып, әр түрлі жанрдағы сипаттау мәтіндері мен баяндау мәтіндерін жазу.
	Әдеби тіл нормалары	10.4.4 - тыныс белгілерін жай, қарапайым күрделі (оқшауланған мүшелер, кіріспе сөздер, жалғаулық конструкциялар) және күрделі сөйлемдерде қолдану
Адам жаны экологиясы	Тыңдалым және айтылым	10.1.6 - тыңдалған материалды ақпараттың сенімділігі, өзектілігі, өз пікірін білдіруі тұрғысынан бағалау.
	Оқылым	10.2.5 - оқылған мәтін бойынша зерттеу сұрақтары мен идеяларын тұжырымдау; 10.2.7 - әртүрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, әртүрлі көзқарастарды салыстыру; 10.2.9 - сөйлемнің, абзацтың мазмұнын тақырыппен, негізгі оймен, авторлық ұстаныммен байланыстыра отырып түсіндіру
	Жазылым	10.3.3 - ақпаратты график, кесте, диаграмма, диаграмма, инфографика, оның ішінде түрінде көрсету. АКТ көмегімен; 10.3.5 - ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдай отырып, автормен

		келісетін/келіспейтіндігіңізді білдіретін және дәлелдей отырып, әр түрлі, соның ішінде сыни эссе жазу; 10.3.7 -мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және өңдеу
	Әдеби тіл нормалары	10.4.4 - тыныс белгілерін жай, қарапайым күрделі (оқшауланған мүшелер, кіріспе сөздер, жалғаулық конструкциялар) және күрделі сөйлемдерде қолдану
4-тоқсан		
Бос уақыт қоғам дамуының көрсеткіші ретінде	Тыңдалым және айтылым	10.1.4 - пікірталасқа қатысу, өз ұстанымын дәлелдеу және мәселені шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну; 10.1.6 - тыңдалған материалды ақпараттың сенімділігі, өзектілігі, өз пікірін білдіруі тұрғысынан бағалау.
	Оқылым	10.2.2 - мәтіннің негізгі идеясын берудегі ескертулердің, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау; 10.2.8 - тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру
	Жазылым	10.3.6 - оқырманға әсер ету құралдарын пайдалана отырып, әртүрлі жанрдағы сипаттау мәтіндері мен баяндау мәтіндерін жазу; 10.3.7 -мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және өңдеу
	Әдеби тіл нормалары	10.4.1 - емле ережелерін сақтау
Толеранттылық және мәдениетаралық диалог	Тыңдалым және айтылым	10.1.5 - қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени және білім беру және ғылыми салаларда кемінде 3 микротақырыпты қамтитын егжей-тегжейлі монолог құру (берілген тақырып бойынша дәлелдеу, сендіру); 10.1.6 - тыңдалған материалды ақпараттың сенімділігі, өзектілігі, өз пікірін білдіруі тұрғысынан бағалау.

	Оқылым	10.2.6 - оқуды қарау, сканерлеу және егжей-тегжейлі оқу әдістерін қолдану; 10.2.7 - әртүрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, әртүрлі көзқарастарды салыстыру; 10.2.9 - сөйлемнің, абзацтың мазмұнын тақырыппен, негізгі оймен, авторлық ұстаныммен байланыстыра отырып түсіндіру
	Жазылым	10.3.5 - ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдай отырып, автормен келісетін/келіспейтіндігіңізді білдіретін және дәлелдей отырып, әр түрлі, соның ішінде сыни эссе жазу; 10.3.7 -мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және өңдеу
	Әдеби тіл нормалары	10.4.2 - ресми іскерлік стиль лексикасын, публицистикалық және ғылыми стильдерді, стилистикалық тұлғаларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану

2) 11-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Әлеуметтік теңсіздік қоғамның ғаламдық мәселесі ретінде	Тыңдалым және айтылым	11.1.1 - автордың ұстанымына сыни көзқарас білдіре отырып, мәтіннің негізгі және толық ақпаратын түсіну (кіріспе конструкциялар, терминология); мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау (дәріс, сұхбат, диспут, дискуссия, дебат, мақала, бейнеролик); 11.1.3 - кестелер мен диаграммалар бойынша мәтін мазмұнын болжау
	Оқылым	11.2.1 - автор ұстанымын сыни тұрғыдан бағалай отырып, үздіксіз және үздіксіз мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратын түсіну; 11.2.2 - мәтіннің негізгі идеясын берудегі түстің, шрифттің, дыбыс пен графиканың, гиперсілтемелердің рөлін анықтау.
	Жазылым	11.3.1 -. жоспардың әртүрлі түрлерін, оның ішінде жоспар – тірек сызбаны құрастыру;

		11.3.2 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын кеңейтілген және қысылған жоспарлар түрінде көрсету; рефераттар, конспектілер, конспектілер, аннотациялар, хабарламалар, есептер
	Әдеби тіл нормалары	11.4.3 - синтаксистік нормаларды (рефлексивті етістіктері бар пассивті құрылымдармен және қысқа пассивті жақтармен, тұлғасыз сөйлемдерде), стильдік нормаларды сақтау
Ғылыми-техникалық прогресс: жасанды және табиғи интеллект	Тыңдалым және айтылым	11.1.2 - мәтін авторының мақсаты мен ұстанымына сүйене отырып, негізгі ойды анықтау; 11.1.5 - қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және білім беру және ғылыми салаларда көпшілік алдында сөйлеуге арналған егжей-тегжейлі монолог құру.
	Оқылым	11.2.4 - ғылыми (реферат, конспект, тезистер) және публицистикалық стильдегі (репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) әртүрлі жанрдағы мәтіндердің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін және олардың ішкі стильдерін анықтау; 11.2.6 - оқырманның өзіне қоятын коммуникативтік міндеттеріне байланысты оқудың әртүрлі түрлерін қолдану
	Жазылым	11.3.1 - жоспардың әртүрлі түрлерін, оның ішінде жоспар – тірек сызбаны құрастыру; 11.3.4 - әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді құру (реферат, мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын есепке алу; дәйексөзді қолдану орынды
	Әдеби тіл нормалары	11.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.3 - синтаксистік нормаларды (рефлексивті етістіктері бар пассивті құрылымдармен және қысқа пассивті жақтармен, тұлғасыз сөйлемдерде), стильдік нормаларды сақтау
2-тоқсан		
Қазіргі әлемдегі театр	Тыңдалым және айтылым	11. 1.1 - автордың ұстанымына сыни көзқарас білдіре отырып, мәтіннің негізгі және толық ақпаратын түсіну (кіріспе конструкциялар,

		терминология); мақсатты аудиторияны, жанрларды (дәріс, сұхбат, диспут, дискуссия, пікірталас, мақала, бейнеролик) анықтау; 11.1.2 - мәтін авторының мақсаты мен ұстанымына сүйене отырып, негізгі ойды анықтау
	Оқылым	11.2.4 - түрлі жанрдағы ғылыми (реферат, конспект, тезистер) және публицистикалық стильдер (репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) мәтіндерінің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін және олардың ішкі стильдерін анықтау; 11.2.5 - оқылған мәтін негізінде зерттеу сұрақтары мен гипотезаларды тұжырымдау
	Жазылым	11.3.4 - мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді (реферат, мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) құру; дәйексөзді қолдану орынды; 11.3.5 - ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарастырып, талдай отырып, өз пікірін ұсына отырып және негіздей отырып, әртүрлі эссе түрлерін, соның ішінде дәлелді және пікірталас түрлерін жазу.
	Әдеби тіл нормалары	11.4.2 - тілдің әртүрлі бейнелі және экспрессивті құралдарын, стилистикалық фигураларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану
Қазіргі қоғам: көші-қон	Тыңдалым және айтылым	11.1.3 - кестелер мен диаграммалар бойынша мәтін мазмұнын болжау; 11.1.4 - іскерлік әңгімеге, мәселені шешуге және келісімге келуге қатысу
	Оқылым	11.2.1 - автор ұстанымын сыни тұрғыдан бағалай отырып, үздіксіз және үздіксіз мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратын түсіну; 11.2.3 - мәтінде бейнелеу және экспрессивтік құралдарды, стильдік фигураларды және басқа әдістерді қолдануды түсіну
	Жазылым	11.3.2 - тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын егжей-тегжейлі және қысқаша жоспарлар, рефераттар, конспектілер, рефераттар, аннотациялар, хабарламалар, баяндамалар

		түрінде көрсету; 11.3.3 - кестелерді, диаграммаларды, графиктерді, диаграммаларды, аудио файлдарды, фотосуреттерді, қозғалмалы суреттерді пайдалана отырып, ақпаратты презентация түрінде көрсету
	Әдеби тіл нормалары	11.4.2 - тілдің әртүрлі бейнелі және экспрессивті құралдарын, стилистикалық фигураларды қарым-қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес пайдалану
3-тоқсан		
XXI ғасыр медицинасының мәселелері	Тыңдалым және айтылым	11.1.6 - тыңдалған материалды нанымдылық тұрғысынан бағалау, оны сыни тұрғыдан бағалау
	Оқылым	11.2.2 - мәтіннің негізгі идеясын берудегі түстің, шрифт әртүрлілігінің, дыбыс және графиканың, гиперсілтемелердің рөлін анықтау; 11.2.3 - мәтінде бейнелеу және экспрессивтік құралдарды, стильдік фигураларды және басқа да тәсілдерді қолдануды түсіну; 11.2.4 - түрлі жанрдағы ғылыми (реферат, конспект, тезистер) және публицистикалық стильдегі (репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) мәтіндердің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін және олардың ішкі стильдерін анықтау
	Жазылым	11.3.5 - ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарастырып, талдай отырып, осы мәселені шешудің өзіндік жолдарын ұсынып, негіздей отырып, әртүрлі типтегі эсселерді, соның ішінде дәлелді және пікірталас түрлерін жазу; 11.3.7 -түзету және өңдеу мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі барлық бар кемшіліктер; 11.3.4 - мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді (реферат, мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) құру; дәйексөзді қолдану орынды

	Әдеби тіл нормалары	11.4.4 - тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі (оқшауланған мүшелер, кіріспе сөздер және жалғаулық конструкциялар) және әртүрлі байланыс түрлері бар күрделі сөйлемдерде қолдану
Жастар мәдениеті: жас ұрпақ мәселелері	Тыңдалым және айтылым	11.1.6 - тыңдалған материалды нанымдылық тұрғысынан бағалау, сыни тұрғыдан бағалау4 11.1.4 - іскерлік әңгімеге, мәселені шешуге және келісімге келуге қатысу
	Оқылым	11.2.6 - оқырманның өзіне қоятын коммуникативтік міндеттеріне байланысты оқудың әртүрлі түрлерін қолдану; 11.2.7 - өзара байланыс орната отырып, әртүрлі көздерден ақпарат алу; 11.2.8 - тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсер етуді ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру
	Жазылым	11.3.5 - ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарастырып, талдай отырып, осы мәселені шешудің өзіндік жолдарын ұсынып, негіздей отырып, әртүрлі типтегі эсселерді, соның ішінде дәлелді және пікірталас түрлерін жазу; 11.3.7 -мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және өңдеу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.4 - тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі (оқшауланған мүшелер, кіріспе сөздер және жалғаулық конструкциялар) және әртүрлі байланыс түрлері бар күрделі сөйлемдерде қолдану
4- тоқсан		
Бейбітшілік пен қауіпсіздік	Тыңдалым және айтылым	11.1.5 - қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және білім беру және ғылыми салалар шеңберінде көпшілік алдында сөйлеуге арналған егжей-тегжейлі монолог құру; 11.1.6 - тыңдалған материалды нанымдылық

		тұрғысынан бағалау, оны сыни тұрғыдан бағалау
	Оқылым	11.2.2 - мәтіннің негізгі идеясын берудегі түстің, шрифт әртүрлілігінің, дыбыс пен графиканың, гиперсілтемелердің рөлін анықтау; 11.2.8 - тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың позициясын және оқырманға әсер етуді ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру; 11.2.9 - мәтін үзіндісінің мазмұнын тақырыппен, негізгі оймен, авторлық ұстаныммен байланыстыра отырып түсіндіру
	Жазылым	11.3.6 - автордың сенімін, көзқарасын және сезімін көрсететін әдіс-тәсілдерді пайдалана отырып, әртүрлі жанрдағы сипаттау мәтіндері мен баяндау мәтіндерін жазу; 11.3.7 -мақсатты, мақсатты аудиторияны, коммуникациялық жағдайды және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және өңдеу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.1 - орфографиялық нормаларды сақтау
Халықтың тарихи жады мәселесі	Тыңдалым және айтылым	11.1.6 - тыңдалған материалды нанымдылық тұрғысынан бағалау, оны сыни тұрғыдан бағалау
	Оқылым	11.2.4 - ғылыми (реферат, конспект, тезистер) және публицистикалық стильдегі (репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) әртүрлі жанрдағы мәтіндердің түрлерін, ерекшеліктерін және тілдік ерекшеліктерін және олардың ішкі стильдерін анықтау; 11.2.8 - тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың позициясын және оқырманға әсер етуді ескере отырып, мәтіндердің стильдік ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыру; 11.2.9 - мәтін үзіндісінің мазмұнын

		тақырыппен, негізгі оймен, авторлық ұстанымммен байланыстыра отырып түсіндіру
	Жазылым	11.3.4 - мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді (реферат, мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) құру; дәйексөзді қолдану орынды; 11.3.5 - ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде берілген проблеманы қарастырып, талдай отырып, осы мәселені шешудің өзіндік жолдарын ұсына отырып және негіздей отырып, әр түрлі, соның ішінде дәлелді және пікірталас түрлерін қоса, эссе жазу; 11.3.6 - автордың сенімін, көзқарасын және сезімін көрсететін әдіс-тәсілдерді қолдана отырып, әртүрлі жанрдағы сипаттама мәтіндері мен әңгімелеу мәтіндерін жазу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.3 - синтаксистік нормаларды (рефлексивті етістіктері бар пассивті конструкциялармен және қысқа пассивті жақтармен, тұлғасыз сөйлемдерде), стильдік нормаларды сақтау; 11.4.4 - тыныс белгілерін қарапайым, қарапайым күрделі (оқшауланған мүшелер, кіріспе сөздер және жалғаулық конструкциялар) және әртүрлі байланыс түрлері бар күрделі сөйлемдерде қолдану

бұйрығына 89-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
92-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Ұйғыр әдебиеті» бағдарламасының мақсаты –.шығарманың әлеуметтік-тарихи және рухани-эстетикалық аспектілерін ескере отырып, идеялық-көркемдік мазмұнын талдай алатын, сауатты, сыни тұрғыдан ойлайтын оқырманды тәрбиелеу арқылы өзін-өзі дамытуға және өзін-өзі жетілдіруге дайын адамның рухани құндылықтарын қалыптастыруға ықпал ету

3. «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) «Ұйғыр әдебиеті» бағдарламасы білім алушылардың сауаттылығын, олардың әдеби және эстетикалық талғамдары мен сезімдерін дамыту, ойлау қабілеттері мен танымдық және коммуникативтік дағдыларын қалыптастыру бағытында құрастырылған;

2) қазіргі әлемнің жаһануы жағдайында әдебиеттің рухани мұра ретіндегі құндылығын түсінуді қалыптастыру

3) сыни талдау, салыстыру, жалпылау дағдыларын жетілдіру, ұқсастықтар мен себеп-салдарлық байланыстарды орнату, құбылыстарды жіктеу, туындыларды талдау негізінде логикалық және сыни пайымдаулар, тұжырымдар мен қорытындылар құру;

4) әрбір білім алушының шығармашылық қабілеттерін дамыта отырып, оқудың рухани және зияткерлік қажеттілігін қалыптастыру, мәтінді сыни оқу және түсіндіру дағдыларын жетілдіру;

5) тарихи және рухани-эстетикалық аспектілерін терең түсіну, талдау негізінде коммуникативтік дағдыларды дамыту;

6) зерттеу мәдениеті саласында құзыреттілік көрсете отырып, ауызша немесе жазбаша түрде шығарма, әдеби-сын мақалалардың мазмұнын бағалау дағдыларын жетілдіру;

7) әдеби құбылыстарды контекстік тұрғыдан қарастыру, әдеби фактілерді салыстыру, ұқсастықтар жасау, әдеби параллельдерді құру қабілеттерін жетілдіру;

8) ақпаратты іздеу, талдау және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

5. «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

6. «Ұйғыр әдебиеті» пәндік білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген: түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация, бағалау және салыстырмалы анализ, сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқыту мақсаттарынан тұрады.

7. Әрбір кіші бөлім ішінде рет-ретімен ұйымдастырылған оқыту мақсаттары мұғалімдерге өз жұмысын жоспарлауға және білім алушылардың жетістіктерін бағалауға, сондай-ақ оларды оқытудың келесі кезеңдері туралы хабардар етуге мүмкіндік береді.

8. Оқу пәнінің мазмұны 3 бөлімнен тұрады: «мәтінді түсіну және жауап беру», «мәтінді талдау және түсіндіру», «бағалау және салыстырмалы талдау».

9. «Мәтін бойынша түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) терминдерді түсіну;
2) көркем шығарманы түсіну;
3) жатқа оқу және дәйексөз келтіру;
4) жоспар құру;
5) қайталау;
6) сұрақтарға жауаптар.
10. «Мәтінді талдау және түсіндіру» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:
1) жанр;
2) тақырып және идея;
3) композиция;
4) эпизодтарды талдау;
5) кейіпкерлердің сипаттамасы;
6) әр түрлі нысандағы туындының көркемдік әлемі;
7) автордың көзқарасы;
8) көркем-бейнелеу құралдары;
9) шығармашылық жазу.
11. «Бағалау және салыстырмалы талдау» бөлімі мынадай бөлімдерден тұрады:
1) көркем шығарманы бағалау;
2) көркем шығарманы басқа өнер түрлерімен салыстыру;
3) әдебиет туындыларын салыстыру;
4) пікірлерді бағалау
12. 10-сыныпқа арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәнінің базалық мазмұны:
1) түсіну және жауап беру: әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру;
2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың әртүрлі композициялық ерекшеліктерін талдау; автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісі; шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін ашу;көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс жазу; ұйғыр әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау;
3) бағалау және салыстыру: шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап,бағалау; көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру; шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, әдеби сын жазу.
13. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:
1) Т. Тохтәмовтің «Назугум» романы;
2) Д. Ясиннің «Гүлмәт бовай монологи» балладасы;
3) Һ. Абдуллиннің «Жутдашлар» романы;
4) С. Мәмәтқуловтің «Яғач нан», «Мәрәмханович» өлеңдері;
5) Һ. Абдуллин. «Улуқ язғучи билән учришиш»;

6) М. Обулқасимовтің (Алмасбәк) «Қазағим-қандаш елим, қериндишим!» шеири;

7) Ж. Розахуновтің «Достлуқ риштилири», «Чайқалмисун чаңириғи өйүңниң» өлеңдері;

8) М.Зулпиқаровниң «Янартағ» романы.

14. 11-сыныпқа арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәнінің базалық мазмұны:

Түсіну және жауап беру: әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер мен дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру;

Анализ және интерпретация: әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау;шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы; шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын ашу; әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс жазу; әлем және ұйғыр әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау;

Бағалау және салыстыру: шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау;көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу.

15. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Һ.Абдуллиннің «Турпан тәвәсидә» және «Тәғдир» романдары;

2) А. Дөләтовтің «Хошлишиш алдидики ой» өлеңдері;

3) Й. Илиястың «Еғир тиниқлар» романы;

4) М. Обулқасимовтің (Алмасбәк) «Сән кимниң әвлади, ойлан бурадәр!»;

5) З. Сәмәдийдің «Жиллар сири» романы;

6) Ә. Һашировтің «Нур ана» повести;

7) Р. Розиевтің «Сениңдин алдим» өлеңі;

8) И. Жәлиловтің «Ғулжа ямғури», «Тәбиәт жиғиси» өлеңдері.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

16. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

17. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1.Көркем шығарманың мазмұны мен пішіні	10.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну	11.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну
2. Көркем шығарманы түсіну	10.1.2-көркем шығарманың мазмұнын, оның проблемаларын түсіну, сыни тұрғыдан түсіну, естігенге немесе оқығанға өз көзқарасын білдір	11.1.2-көркем шығарманың мазмұнын және оның әдеби үдерістегі рөлін түсіну, сыни тұрғыдан түсіну, естігенге немесе оқуға деген көзқарасын білдіру
3. Жатқа оқу және дәйексөз келтіру	10.1.3-авторлық ұстанымды білдірумен байланысты дәйексөздерді, үзінділерді мәтіннен өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу	10.1.3-авторлық ұстанымды білдірумен байланысты дәйексөздерді, үзінділерді мәтіннен өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу
4. Жоспар құру	10.1.4-әдеби және еркін тақырыптарға шығарма жоспарын құру	11.1.4-әдеби және еркін тақырыптарға, шолуларға эссе жоспарын құру
5.Мазмұнын әңгімелеу	10.1.5-шығарманың мәтінін немесе эпизодты қайта баяндау, мазмұнын шығармашылықпен қайта пайымдау және бейнелі құралдарды пайдалану	11.1.5-мәтіннің авторлық ерекшелігін сақтай отырып, шығарманың мазмұнын қайта баяндау
6.Сұрақтарға жауап беру	10.1.6 - тақырып пен бейнелер туралы өз пікірін білдіре отырып, жұмыс мәтініне сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру.	11.1.6 - әдеби материалға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа егжей-тегжейлі дәлелді жауап беру, мәселе мен бейнелер жүйесі туралы өз пікірін білдіру.
2) анализ және интерпретация:		
Білім алушылар ...		
	10-сынып	11-сынып
1. Әдеби шығарманың композициясы	10.2.3 - шығарманың идеясын, кейіпкерлер бейнесін ашудағы композицияның рөлін анықтау.	11.2.3. - композицияның автор ниетін ашудағы рөлін анықтау (тақырыптар, мәселелер, кейіпкерлер бейнесі)

2. Тақырып және идея	10.2.2 - жұмыстың тақырыбы мен мәселелерін анықтау, олардың өзектілігі туралы пікір білдіру және өз ұстанымын дәлелдеу	11.2.2 - мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, олардың өзектілігі туралы пікір білдіріп, өз ұстанымын дәлелдей отырып, шығарманың тақырыптары мен мәселелерін анықтау.
3. Жанр	10.2.1 - жанр мен оның ерекшеліктерін (эпопея, өлеңдегі роман, психологиялық роман және т.б.), философиялық лирика ерекшеліктерін анықтау.	11.2.1 - күміс дәуір лирикасының жанры мен оның ерекшеліктерін (синкреттік жанр), ерекшеліктерін анықтау.
4. Эпизодты талдау	10.2.4 - эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы рөлі мен орнын анықтау, эпизодтың идеялық-тақырыптық концепциясын ашудағы маңызын түсіндіру.	11.2.4 - эпизодтың рөлін, оның шығарманың тақырыбы мен мәселелерімен байланысын көркемдік құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде анықтау
5. Ұйғыр және әлем әдебиетіндегі құндылықтар	10.2.5.1 - ұйғыр әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау	11.2.5.1 - әлем және ұйғыр әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау
6. Шығарманың көркемдік әлемі өкілдіктің әртүрлі формалары	10.2.6 - ақпаратты ұсынудың әртүрлі формаларында (таңбалар, формулалар, заңдар, буктрейлерлер және т.б.) кейіпкерлердің идеясын немесе қарым-қатынасын көрсете отырып, шығарманың көркемдік әлемін талдау	11.2.6 - есептер әр түрлі көрсету формаларында (таңбалар, формулалар, зандар, буктрейлер және т.б.) көрсете отырып, шығарманың көркемдік әлеміне талдау жасау.
7. Автордың қарым-қатынасы	10.2.7 - кейіпкерлерге, проблемаларға автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау, мәтіннен мысалдар арқылы автордың ұстанымын түсіндіру	11.2.7 - кейіпкерлерге, мәселелерге автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; автордың ұстанымын өз пікірімен салыстыру
8. Әдеби құралдар мен көрнекі құралдар	10.2.8 - поэтикалық синтаксистің образдарын, көрнекі құралдары мен	11.2.8 - поэтикалық синтаксистің бейнелеу құралдары мен тәсілдерін,

	фигураларын жасау құралдары мен тәсілдерін талдау; олардың оқырманға әсерін түсіндіру	көркемдік кеңістік пен уақытты, көрнекі құралдар мен фигураларды талдау, автордың оларды қандай мақсатта пайдаланатынын түсіндіру.
9. Шығармашылық жазу	10.2.9 - шығарманың өзектілігі туралы өз пікірін білдіре отырып, әдеби материалға сүйене отырып, қисынды және жүйелі түрде шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдеби және еркін тақырыптарға эссе, аннотациялар, т.б.) жазу	11.2.9 - әдеби материалға және өмірлік тәжірибеңізге сүйене отырып, нақты және бейнелі тілмен, шығарманың өзектілігі туралы өз пікіріңізді білдіре отырып, логикалық және жүйелі түрде шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе, эссе, шолу, т.б.) жазу.

3) бағалау және салыстыру:

Білім алушылар ...		
	10-сынып	11-сынып
1. Көркем шығарманы бағалау	10.3.1 - шығарманы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, ойға өзіндік көзқарасын, кейіпкерлерді ауызша және жазбаша баяндау түрінде түсіндіру	11.3.1 - шығармаға сыни баға беру. моральдық-эстетикалық құндылық тұрғысынан ауызша және жазбаша мәлімдемелер түрінде мәселелерге өзіндік көзқарасын түсіндіре отырып,
2. Көркем шығарманы өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру	10.3.2 - көркем шығарманы басқа өнер түрлерінің туындыларымен салыстыру, бейнелерді тұтас қабылдауға әсер ететін ұқсастықтар мен айырмашылықтарды сипаттау, эмоционалдық әсер ету дәрежесін бағалау	11.3.2 - бейнелерді, мәселелерді тұтас қабылдауға әсер ететін ұқсастықтар мен айырмашылықтарды сипаттайтын, эмоционалды әсер ету дәрежесін бағалай отырып, көркем шығарманы басқа өнер түрлерінің туындыларымен салыстыру.
3. Әдебиет шығармаларын салғастыру	10.3.3 - ұйғыр, қазақ және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе	11.3.3 - ұйғыр, қазақ шығармаларын (немесе фрагменттерін) салыстыру.

	үзінділерін) оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан салыстыру, жалпы және ерекше белгілерін түсіндіру	және дүниежүзілік әдебиеттің жалпы және ерекше белгілерін түсіндіре отырып, адамгершілік-эстетикалық құндылық тұрғысынан
4. Мәлімдемелерді бағалау	10.3.4 - ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (өзінің, сыныптастарының және басқалардың) тақырыпты ашудың толықтығы мен тереңдігі, композициялық және стилистикалық бірлігі, фактілік дәлдігі және тыңдаушыға немесе оқырманға эмоционалды әсері тұрғысынан бағалау	11.3.4 - ауызша және жазбаша мәлімдемелерді тақырыпты ашудың толықтығы мен тереңдігі, композициялық және стильдік бірлігі, деректік дәлдігі және тыңдаушының немесе оқырманның назарын аудару құралдары тұрғысынан бағалау;

18. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

19. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту ұйғыр тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10 - сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Заман және қаһарман	Т. Тохтәмовтің «Назугум» романы Д. Ясинниң «Гүлмәт бовай монологи» өлеңі	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2 - көркем шығарманың мазмұнын, оның мәселелерін түсіну, сыни тұрғыдан түсіну, естіген немесе оқыған нәрсеге өз көзқарасын білдіру;

			10.1.3 - мәтіннен автордың ұстанымын білдіруге қатысты тырнақшаларды, үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу; 10.1 6 - тақырып пен бейнелер туралы өз пікірін білдіре отырып, жұмыс мәтініне сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру.
		Анализ және интерпретация	10.2.1 - жанр мен оның ерекшеліктерін (эпопея, өлеңдегі роман, психологиялық роман және т.б.), философиялық лирика ерекшеліктерін анықтау; 10.2 2 - жұмыстың тақырыбы мен мәселелерін анықтау, олардың өзектілігі туралы пікір білдіру және өз ұстанымын дәлелдеу; 10.2.5 - кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 10.2.8 - поэтикалық синтаксистің образдарын, көрнекі құралдары мен фигураларын жасау құралдары мен тәсілдерін талдау; олардың оқырманға әсерін түсіндіру.
		Бағалау және салыстыру	10.3.1 - шығарманы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, ойға деген өзіндік көзқарасын, кейіпкерлерді ауызша және жазбаша түрде түсіндіру.
2-тоқсан			
		Түсіну және жауап беру	10.1.2 - көркем шығарманың мазмұнын, оның мәселелерін

Соғыс және адам тағдыры	Һ. Абдуллиннің «Жутдашлар» романы С. Мәмәтқуловтің «Яғач нан», «Мәрәмханович» өлеңдері		түсіну, сыни тұрғыдан түсіну, естіген немесе оқыған нәрсеге өз көзқарасын білдіру; 10.1.3 - мәтіннен автордың ұстанымын білдіруге қатысты тырнақшаларды, үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу; 10.1.4 - әдеби және еркін тақырыптарға эссе жоспарын құру; 10.1.5 - шығарманың немесе эпизодтың мәтінін мазмұнын шығармашылықпен қайталап, бейнелеу құралдарын пайдалана отырып, қайта айту
		Анализ және интерпретация	10.2.3 - шығарманың идеясын, кейіпкерлер бейнесін ашудағы композицияның рөлін анықтау; 10.2.5 - кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 10.2.6 - ақпаратты ұсынудың әртүрлі формаларында (таңбалар, формулалар, заңдар, буктрейлерлер) идеясын немесе кейіпкерлердің қарым-қатынасын көрсете отырып, шығарманың көркемдік әлемін талдау; 10.2.7 - мәтіннен мысалдар келтіре отырып, автордың позициясын түсіндіре отырып, кейіпкерлерге, проблемаларға автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау; 10.2.9 - әдеби материалға сүйене отырып, нақты және астарлы тілді пайдалана

			отырып, шығарманың өзектілігі туралы өз пікірін білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе, эссе, аннотация және т.б.) логикалық және жүйелі жазу.
		Бағалау және салыстыру	10.3.2 - бейнелерді тұтас қабылдауға әсер ететін ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттай отырып, өнер туындысын басқа өнер түрлерінің туындыларымен салыстыру, дәрежесін бағалау.
3-тоқсан			
Парасат пайымы	Һ. Абдуллин. «Улуқ язғучи билән учришиш» Обулқасимовтің (Алмасбәк) «Қазағим-қандаш елим, қериндишим!» Ж. Розахуновтің «Достлуқ риштилири», «Чайқалмисун чаңириғи өйүңниң» өлеңдері	Түсіну және жауап беру	10.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.3 - мәтіннен автордың ұстанымын білдіруге қатысты тырнақшаларды, үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу; 10.1.6 - тақырып пен бейнелер туралы өз пікірін білдіре отырып, жұмыс мәтініне сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру.
		Анализ және интерпретация	10.2.2 - жұмыстың тақырыптары мен мәселелерін анықтау, олардың өзектілігі туралы пікір білдіру және өз ұстанымын дәлелдеу; 10.2.4 - эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы рөлі мен орнын анықтау, эпизодтың идеялық-тақырыптық

			концепциясын ашудағы маңызын түсіндіру; 10.2. 5 - кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 10.2. 6 - ақпаратты ұсынудың әртүрлі формаларында (рәміздер, формулалар, заңдар, буктрейлерлер) кейіпкерлердің идеясын немесе қарым-қатынасын көрсете отырып, шығарманың көркемдік әлемін талдау; 10.2.7 - мәтіннен мысалдар арқылы автордың позициясын түсіндіре отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау.
		Бағалау және салыстыру	10.3.1 - шығарманы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, ойға деген өзіндік көзқарасын, кейіпкерлерді ауызша және жазбаша баяндау түрінде түсіндіру; 10.3.3 - жалпы және ерекше белгілерін түсіндіре отырып, оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан ұйғыр, қазақ және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) салыстыру.
4-тоқсан			
Тарих тағылымы	М.Зулпиқаровтің «Янартағ» романы	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну 10.1.4-әдеби және еркін тақырыптарға шығарма жоспарын құру

			10.1.5-шығарманың мәтінін немесе эпизодты қайта баяндау, мазмұнын шығармашылықпен қайта пайымдау және бейнелі құралдарды пайдалану.
		Анализ және интерпретация	10.2.1 - жанр мен оның ерекшеліктерін (эпопея, өлеңдегі роман, психологиялық роман), философиялық лирика ерекшеліктерін анықтау; 10.2.3 - шығарма идеясын, кейіпкерлердің образдарын ашудағы композицияның рөлін анықтау; 10.2.4 - эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы рөлі мен орнын анықтау, эпизодтың идеялық-тақырыптық концепциясын ашудағы маңызын түсіндіру; 10.2.5 - кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 10.2.8 - поэтикалық синтаксистің образдарын, көрнекі құралдары мен фигураларын жасау құралдары мен тәсілдерін талдау; олардың оқырманға әсерін түсіндіру; 10.2.9 - әдеби материалға сүйене отырып, нақты және астарлы тілді пайдалана отырып, шығарманың өзектілігі туралы өз пікірін білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе, эссе,

			аннотация және т.б.) логикалық және жүйелі жазу.
		Бағалау және салыстыру	10.3.2 - бейнелерді тұтас қабылдауға әсер ететін ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттай отырып, эмоционалдық әсер ету дәрежесін бағалай отырып, көркем шығарманы өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру; 10.3.4 - ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (өзінің, сыныптастарының және басқалардың) тақырыпты ашудың толықтығы мен тереңдігі, композициялық және стильдік бірлігі, деректік дәлдігі және тыңдаушыға немесе оқырманға эмоционалды әсер етуі тұрғысынан бағалау.

2) 11 - сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Кеңістік пен уақыт	Һ.Абдуллиннің «Турпан тәвәсидә» және «Тәғдир» романдары. А. Дөләтовтің «Хошлишиш алдидики ой» өленҗері	Түсіну және жауап беру	11.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.2 - көркем шығарманың мазмұны мен әдеби үдерістегі рөлін түсіну, сыни тұрғыдан ой елегінен өткізу, естіген немесе оқыған нәрсеге өз көзқарасын білдіру; 11.1.3 - мәтіннен мәселеге қатысты цитаталарды, үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу және автордың ұстанымын білдіру;

			11.1.6 - әдеби материалға сілтеме жасай отырып, өз пікірін білдіре отырып, проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру
		Анализ және интерпретация	11.2.2 - мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, олардың өзектілігі туралы пікір білдіріп, өз ұстанымын дәлелдей отырып, шығарманың тақырыптары мен мәселелерін анықтау; 11.2.5 - шығарманың идеялық-тақырыптық концепциясын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 11.2.7 - автор ұстанымын өз пікірімен салыстыра отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.8 - поэтикалық синтаксистің бейнелеу құралдары мен тәсілдерін, көркемдік кеңістік пен уақытты, көрнекі құралдар мен фигураларды талдау, автордың оларды қандай мақсатта пайдаланатынын түсіндіру.
		Бағалау және салыстыру	11.3.1 - шығармаға моральдық-эстетикалық құндылық тұрғысынан сыни баға беру, мәселеге өзіндік көзқарасын нысанда түсіндіру.
2-тоқсан			
Зобалаң заман шындығы	Й.Илиястың «Еғир тиниқлар» романы М. Обулқасимовтың	Түсіну және жауап беру	11.1. 1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну;

	(Алмасбәк) «Сән кимниң әвлади, ойлан бурадәр!»		11.1.4 - әдеби және еркін тақырыптар, шолулар бойынша эссе жоспарын құру
		Анализ және интерпрета Ция	11.2.1 - күміс дәуір лирикасының жанры мен оның ерекшеліктерін (синкреттік жанр), ерекшеліктерін анықтау; 11.2.3 - композицияның автор ниетін ашудағы рөлін анықтау (тақырыптар, мәселелер, кейіпкерлер бейнесі); 11.2.4 - эпизодтың рөлін, оның шығарманың тақырыбы мен мәселелерімен байланысын көркемдік құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде анықтау; 11.2.5 - шығарманың идеялық-тақырыптық концепциясын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 11.2.6 - проблеманы бейнелеудің әртүрлі формаларында (таңбалар, формулалар, заңдар, буктрейлерлер) көрсете отырып, шығарманың көркемдік әлемін талдау; 11.2.7 - автор ұстанымын өз пікірімен салыстыра отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.9 - әдеби материалға және өз өмірлік тәжірибеңізге сүйене отырып, нақты және бейнелі тілмен, шығарманың өзектілігі туралы өз пікіріңізді білдіре отырып, логикалық және жүйелі түрде шығармашылық жұмыстарды

			(әдеби және еркін тақырыптарға эссе, эссе, шолу, т.б.) жазу.
		Бағалау және салыстыру	11.3. 2 - көркем шығарманы басқа өнер түрлерінің туындыларымен салыстыру, образдарды, мәселелерді тұтас қабылдауға әсер ететін ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттау, бағалау.
3 – тоқсан			
Ғасырлық туынды	Зия Сәмәдийдің «Жиллар сири» романы	Түсіну және жауап беру	11.1.2 - көркем шығарманың мазмұны мен оның әдеби үдерістегі рөлін түсіну, сыни тұрғыдан ойлау, өз көзқарасын білдіру; 11.1.5 - мәтіннің авторлық ерекшелігін сақтай отырып, шығармашылықпен қайта ойлана отырып, шығарманың мазмұнын қайталау; 11.1.6 - әдеби материалға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа егжей-тегжейлі дәлелді жауап беру, мәселе мен бейнелер жүйесі туралы өз пікірін білдіру.
		Анализ және интерпре тация	11.2.2 - мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, олардың өзектілігі туралы пікір білдіріп, өз ұстанымын дәлелдей отырып, шығарманың тақырыптары мен мәселелерін анықтау; 11.2.4 - эпизодтың рөлін, оның шығарманың тақырыбы мен мәселелерімен байланысын көркемдік құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде анықтау; 11.2.5 - шығарманың идеялық-тақырыптық концепциясын

			ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 11.2.6 - проблеманы бейнелеудің әртүрлі формаларында (таңбалар, формулалар, заңдар, буктрейлерлер) көрсете отырып, шығарманың көркемдік әлемін талдау; 11.2.7 - автордың позициясын өз пікірімен салыстыра отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау.
		Бағалау және салыстыру	11.3.2 - бейнелерді, мәселелерді тұтас қабылдауға әсер ететін ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттай отырып, эмоционалдық әсер ету дәрежесін бағалай отырып, көркем шығарманы өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру; 11.3.3 - жалпы және ерекше белгілерін түсіндіре отырып, ұйғыр, қазақ және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) моральдық-эстетикалық құндылығы жағынан салыстыру.
4-тоқсан			
Табиғат және адам	Ә. Ысшировтің «Нур ана» повесті. Р. Розиевтің «Сениңдин алдим», И. Жәлиловтің «Ғулжа ямғури», «Тәбиәт жиғиси» өленңдері.	Түсіну және жауап беру	11.1.3 - мәтіннен мәселеге қатысты цитаталарды, үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу және автордың ұстанымын білдіру; 11.1.4 - әдеби және еркін тақырыптар, шолулар бойынша эссе жоспарын құру;

			11.1.5 - мәтіннің авторлық ерекшелігін сақтай отырып, шығарманың мазмұнын шығармашылықпен қайта ойластыру
		Анализ және интерпретация	11.2.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.2.3 - композицияның автор ниетін ашудағы рөлін анықтау (тақырыптар, мәселелер, кейіпкерлер бейнесі); 11.2.5 - шығарманың идеялық-тақырыптық концепциясын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 11.2.8 - поэтикалық синтаксистің бейнелеу құралдары мен тәсілдерін, көркемдік кеңістік пен уақытты, көрнекі құралдар мен фигураларды талдау, автордың оларды қандай мақсатта пайдаланатынын түсіндіру; 11.2.9 - әдеби материалға және өз өмірлік тәжірибеңізге сүйене отырып, нақты және бейнелі тілмен, шығарманың өзектілігі туралы өз пікіріңізді білдіре отырып, логикалық және жүйелі түрде шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе, эссе, шолу, т.б.) жазу.
		Бағалау және салыстыру	11.3.3 - жалпы және ерекше белгілерін түсіндіре отырып, ұйғыр, қазақ және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін)

			моральдық-эстетикалық құндылығы жағынан салыстыру; 11.3.4 - ауызша және жазбаша мәлімдемелерді тақырыпты ашудың толықтығы мен тереңдігі, композициялық және стильдік бірлігі, деректік дәлдігі және тыңдаушының немесе оқырманның назарын аудару құралдары тұрғысынан бағалау.

бұйрығына 90-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына 93-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Ұйғыр әдебиеті бағдарламасының мақсаты – білім алушыларды креативті ойлауға бағыттау. Олардың ойларын ауызша еркін жеткізуіне және жаза білуіне қолдау көрсету, дәлелдер келтіру, салыстыру және анализ жасау, бағалау дағдыларын қалыптастыру. Білім алушылар әдеби жанрларға эксперимент жасау арқылы драмалық шығарманы проза тілімен, прозаны поэзия тілімен жазу тәсілдерін меңгере алады.

3. «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) ұйғыр әдебиеті негізінде оның қазақ және әлем әдебиетімен және мәдениетімен байланысын ескере отырып, табысты әлеуметтік бейімделуге ықпал ететін білім, білік және дағдыларды қалыптастыру;

2) қазіргі дүниенің жаһандануы жағдайында әдебиеттің рухани мұра ретіндегі құндылығы туралы түсінік қалыптастыру;

3) шығармаларды талдау негізінде сыни талдау, салыстыру, жалпылау, ұқсастықтар мен себеп-салдарлық байланыстарды орнату, құбылыстарды жіктеу, логикалық және сыни пайымдаулар, қорытындылар мен қорытындылар құру дағдыларын жетілдіру;

4) әрбір оқушының шығармашылық қабілеттерін дамыта отырып, оқуға рухани-интеллектуалдық қажеттілігін қалыптастыру, сыни тұрғыдан оқу және мәтінді түсіндіру дағдыларын жетілдіру;

5) әртүрлі жанрдағы шығармалардың идеялық-көркемдік, қоғамдық-тарихи және рухани-эстетикалық аспектілерін терең түсінуге, талдауға негізделген қарым-қатынас дағдыларын дамыту;

6) зерттеу мәдениеті саласында құзыреттілігін көрсете отырып, шығарманың, әдеби сын мақалалардың ауызша немесе жазбаша мазмұнын бағалау дағдыларын жетілдіру;

7) әдеби құбылыстарды контекстік тұрғыдан қарастыру, әдеби фактілерді салыстыру, аналогиялар жасау, әдеби параллельдер құру дағдыларын жетілдіру.

8) ақпаратты іздеу, талдау және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

5. «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

6. «Ұйғыр әдебиеті» пәні бойынша бағдарламаның мазмұны оқу бөлімдеріне бөлінген. Бөлімдер күтілетін нәтижелер түріндегі сабақтардың оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады: дағды немесе қабілет, білім немесе түсінік.

7. Әрбір бөлімшеде бірізді ұйымдастырылған оқыту мақсаттары мұғалімдерге өз жұмысын жоспарлауға және оқушылардың жетістіктерін бағалауға мүмкіндік береді, сонымен қатар оларды оқытудың келесі кезеңдері туралы хабардар етеді.

8. Пәннің мазмұны 3 бөлімнен тұрады: «Түсіну және жауап беру», «Анализ және интерпретация», «Бағалау және салыстыру».

9. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) терминдерді түсіну;

2) көркем шығарманы түсіну;

3) жатқа оқу және дәйексөз келтіру;

4) жоспар құру;

5) қайталау;

6) сұрақтарға жауаптар.

10. «Анализ және интерпретация» бөлімі мынадай кіші бөлімдерді қамтиды:

1) жанр;

2) тақырыбы мен идеясы;

3) құрамы;

4) эпизодты талдау;

5) қаһармандардың мінездемесі;

6) әртүрлі бейнелеу формасындағы шығарманың көркемдік әлемі;

7) автордың көзқарасы;

8) көркемдік және бейнелеу құралдары;

9) шығармашылық жазу.

11. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімдерден тұрады:

1) өнер туындысын бағалау;

2) өнер туындысын өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру;

3) әдебиет шығармаларын салыстыру;

4) мәлімдемелерді бағалау.

11. 10-сыныпқа арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы мәселелермен байланыстыру; шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы; шығармадағы автор стилі мен көркемдегіш құралдардың қызметін ашу;көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс жазу; әлем және ұйғыр әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту;

3) бағалау және салыстыру: шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру;шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу.

12. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Й. Мухлисовтің «Садир палван» романы;

2) Т. Тохтәмовтің «Назугум» романы;

3) Д. Ясиннің «Гүлмәт бовай монологи» балладасы;

4) Һ. Абдуллиннің «Жутдашлар» романы, «Көчкән юлтуз» повесті, «Улуқ язғучи билән учришиш» әңгімесі;

5) А. Ғәниевтің «Бир дәқиқә һәм мәңгүлүк» батырлар қиссассы;

6) С. Мәмәтқуловтің «Яғач нан», «Мәрәмханович» өлеңдері;

7) М. Обулқасимовтің (Алмасбәк) «Қазағим-қандаш елим, кериндишим!» өлеңі;

8) Ж. Розахуновтің «Достлуқ риштилири», «Чайқалмисун чаңириғи өйүңниң» өлеңдері;

9) И. Һошуровтің «Мәйрәм мубарәк» өлеңі;

10) М.Зулпиқаровтің «Янартағ» романы;

11) С. Искәндәровтің «Зулмәттә йориған юлтуз» поэмасы.

13. 11-сыныпқа арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) түсіну және жауап беру:әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану; шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; шығармадағы көркемдегіш құралдардың образ жасаудағы орны; көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс жазу; ұйғыр әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау;

3) бағалау және салыстыру: шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу.

14. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

Һ.Абдуллиннің «Турпан тәвәсидә» және «Тәғдир» романдары.

Т. Тохтәмовтің «Сәргәрдан» романы

А. Дөләтовтің «Хошлишиш алдидики ой» өлеңі

Й. Илиястың «Еғир тиниқлар» романы

Н. Абдусемәтовтің «Назугум» хикаясы

М. Обулқасимовтің (Алмасбәк) «Сән кимниң әвлади, ойлан бурадәр!»

З. Сәмәдийдің «Жиллар сири» романы

М. Һетахуновтің «Әлвида яз» романы

Ә. Һашировтің «Нур ана» повесті

Р. Розиевтің «Сениңдин алдим» өлеңі
И. Жәлиловтің «Ғулжа ямғури», «Тәбиәт жиғиси» өлеңдері.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

15. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны

16. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген.

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Терминдерді түсіну	10.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну	11.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну
2. Көркем шығарманы түсіну	10.1.2 - көркем шығарманың мазмұнын, оның мәселелерін түсіну, сыни тұрғыдан түсіну, естіген немесе оқыған нәрсеге өз көзқарасын білдіру	11.1.2. - көркем шығарманың мазмұны мен әдеби үдерістегі рөлін түсіну, сыни тұрғыдан ой елегінен өткізу, естіген немесе оқыған нәрсеге өз көзқарасын білдіру.
3. Жатқа оқу және дәйексөз келтіру	10.1.3 - мәтіннен автордың ұстанымын білдіруге байланысты үзінділерді, үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу	11.1.3 - мәтіннен мәселеге байланысты цитаталарды, үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу және автордың ұстанымын білдіру.
4. Жоспарлау	10.1.4 - әдеби және еркін тақырыптарға эссе, эссе жоспарын құру	11.1.4 - әдеби және еркін тақырыптағы эсселерді, сыни мақалаларды, эсселерді жоспарлау
5. Қайталау	10.1.5 - шығарманың немесе эпизодтың мәтінін бейнелеу құралдарын пайдалана отырып, мазмұнын шығармашылықпен қайталап айтып беру	11.1.5 - шығарманың немесе эпизодтың мәтінін автордың өзіндік ерекшелігін сақтай отырып, мазмұнын шығармашылықпен қайта ойластыру

6. Сұраққа жауап беру	10.1.6 - тақырып, сюжет және бейнелер туралы өз пікірін білдіре отырып, жұмыс мәтініне сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру	11.1.6 - әдеби материалға сілтеме жасай отырып, тақырып, мәселе, бейнелер жүйесі туралы өз пікірін білдіре отырып, проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру.

2) анализ және интерпретация:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1.Жанр	10.2.1 - жанр мен оның ерекшеліктерін (эпопея, өлеңдегі роман, психологиялық роман және т.б.), философиялық лирика ерекшеліктерін анықтау.	11.2.1 - жанр мен оның ерекшеліктерін (синкреттік жанр), күміс дәуір лирикасының, әскери поэзияның, бард әнінің ерекшеліктерін анықтау.
2. Тақырып және идея	10.2.2 - жұмыстың тақырыбы мен мәселелерін анықтау, олардың өзектілігі туралы пікір білдіру және өз ұстанымын дәлелдеу	11.2.2 - мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, шығарманың тақырыптары мен мәселелерін анықтау
3. Композиция	10.2.3 - шығарманың идеясын, кейіпкерлер бейнесін ашудағы композицияның рөлін анықтау, сюжеттік емес элементтердің мағынасын түсіндіру	11.2.3 - композицияның автор ниетін ашудағы рөлін анықтау (тақырыптар, мәселелер, кейіпкерлер бейнесі)
4. Эпизодтық талдау	10.2.4 - эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы рөлі мен орнын анықтау, эпизодтың идеялық-тақырыптық концепциясын ашудағы маңызын түсіндіру.	11.2.4 - көркемдік құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде эпизодтың рөлін, оның шығарма тақырыбымен және мәселелерімен байланысын анықтау.
5. Ұйғыр және әлем әдебиетіндегі құндылықтар	10.2.5. - әлем және ұйғыр әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту	11.2.5. - ұйғыр әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау

6. Шығарманың көркемдік әлемі әртүрлі бейнелеу формаларында	10.2.6 - идеяны әртүрлі формада (драма, буктрейлер және т.б.) бере отырып, шығарманың көркемдік әлеміне талдау жасау.	11.2.6 - шығармаларды әртүрлі формада (драмалау, буктрейлер және т.б.) көрсете отырып, шығарманың көркемдік әлемін талдау.
7. Автордың көзқарасы	10.2.7 - мәтіннен мысалдар арқылы автордың позициясын түсіндіре отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау;	11.2.7 - автордың позициясын өз пікірімен салыстыра отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау.
8. Әдеби әдістер мен көріктеуіш құралдар	10.2.8 - поэтикалық синтаксистің образдарын, көрнекі құралдары мен фигураларын жасау құралдары мен тәсілдерін талдау, автордың оларды қандай мақсатта пайдаланатынын түсіндіру.	11.2.8 - поэтикалық синтаксистің бейнелеу құралдары мен тәсілдерін, көркемдік кеңістік пен уақытты, көрнекі құралдар мен фигураларды талдау, автордың оларды қандай мақсатта пайдаланатынын түсіндіру.
9. Творчестволық хат	10.2.9 - әдеби материалға, әдеби терминдерге сүйене отырып, нақты және бейнелі тілді пайдалана отырып, логикалық және жүйелі түрде шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе, эссе, аннотация және т.б.) жазу.	11.2.9 - әдеби материалға және өмірлік тәжірибеңізге сүйене отырып, нақты және астарлы тілмен, өзектілігі туралы өз пікіріңізді білдіре отырып, логикалық және жүйелі түрде шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе, эссе, сыни мақалалар, т.б.) жазу.

3) бағалау және салыстыру:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Көркем шығарманы бағалау	10.3.1 - шығарманы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, ойға деген өзіндік көзқарасын, кейіпкерлерді ауызша және	11.3.1 - ауызша және жазбаша мәлімдеме түрінде мәтін мәселелеріне өзіндік көзқарасын түсіндіре отырып, шығармаға

	жазбаша баяндау түрінде түсіндіру.	моральдық-эстетикалық құндылық, авторлық әдістемелер тұрғысынан сыни баға беру.
2. Көркем шығарманы өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру	10.3.2 - эмоционалдық әсер ету дәрежесін бағалай отырып, бейнелерді тұтас қабылдауды тудыратын әдістер мен тәсілдердегі ұқсастықтар мен айырмашылықтарды сипаттайтын өнер туындысын өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру.	11.3.2 - эмоционалды әсер ету дәрежесін бағалай отырып, бейнелерді, тақырыптарды, мәселелерді тұтас қабылдауды тудыратын әдістер мен тәсілдердегі ұқсастықтар мен айырмашылықтарды сипаттай отырып, өнер туындысын өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру.
3. Әдебиет шығармаларын салғастыру	10.3.3 - ұйғыр, қазақ және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) салыстыру жалпы және ерекше белгілерін түсіндіре отырып, оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан	11.3.3 - ұйғыр, қазақ және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) салыстыру жалпы және ерекше белгілерін, авторларының ұстанымын түсіндіре отырып, адамгершілік-эстетикалық құндылық тұрғысынан
4. Мәлімдемелерді бағалау	10.3.4 - әдеби тақырып бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (өзінің, сыныптастарының және басқалардың) тақырыпты ашудың толықтығы мен тереңдігі, композициялық-стильдік бірлігі, деректік дәлдігі және тыңдаушыға немесе оқырманға эмоционалды әсер етуі тұрғысынан бағалау.	11.3.4 - әдеби тақырып бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (өзінің, сыныптастарының және басқалардың) тақырыптың толықтығы мен ашылуының тереңдігі, композициялық-стильдік бірлігі, деректік дәлдігі және тыңдаушының назарын аудару құралдары тұрғысынан бағалау

17. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

18. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні

бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту ұйғыр тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту ұйғыр тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Заман және қаһарман	Й. Мухлисовтің «Садир палван» романы Т. Тохтәмовтың «Назугум» романы Д. Ясиннің «Гүлмәт бовай монологи» өлеңі	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2 - көркем шығарманың мазмұнын, оның мәселелерін түсіну, сыни тұрғыдан түсіну, естіген немесе оқыған нәрсеге өз көзқарасын білдіру; 10.1.3 - мәтіннен автордың ұстанымын білдіруге қатысты тырнақшаларды, үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу; 10.1.5 - шығарманың немесе эпизодтың мәтінін бейнелеу құралдарын пайдалана отырып, мазмұнын шығармашылықпен қайта ойластыру; 10.1.6 - шығарма мәтініне сілтеме жасай отырып, тақырып, сюжет және бейнелер туралы өз пікірін білдіре отырып,

			проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру.
		Анализ және интерпретация	10.2.1 - жанр мен оның ерекшеліктерін (эпопея, өлеңдегі роман, психологиялық роман және т.б.), философиялық лирика ерекшеліктерін анықтау; 10.2.2 - жұмыстың тақырыптары мен мәселелерін анықтау, олардың өзектілігі туралы пікір білдіру және өз ұстанымын дәлелдеу; 10.2.5 - кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 10.2.7 - мәтіннен мысалдар арқылы автордың позициясын түсіндіре отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау.
		Бағалау және салыстыру	10.3.1 - шығарманы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, ойға деген өзіндік көзқарасын, кейіпкерлерді ауызша және жазбаша баяндау түрінде түсіндіру.
2-тоқсан			
Соғыс және адам тағдыры	Һ. Абдуллиннің «Жутдашлар» романы А. Ғәниевтің «Бир дәқиқә һәм мәңгүлүк»	Түсіну және жауап беру	10.1.2 - шығарманы ойға деген өзіндік көзқарасын, кейіпкерлерін ауызша және жазбаша баяндау түрінде түсіндіре отырып, оқырманға эстетикалық

	hөжжәтлик қиссасы С. Мәмәтқуловтің «Яғач нан», «Мәрәмханович» өлеңдері		әсер ету тұрғысынан бағалау; 10.1.4 - әдеби және еркін тақырыптарға эссе, эссе жоспарын құру; 10.1.6 - шығарма мәтініне сілтеме жасай отырып, тақырып, сюжет және бейнелер туралы өзіндік пікірін білдіре отырып, проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру.
		Анализ және интерпретация	10.2.2 - жұмыстың тақырыптары мен мәселелерін анықтау, олардың өзектілігі туралы пікір білдіру және дәлелдеу; 10.2.3 - шығарманың идеясын, кейіпкерлер бейнесін ашудағы композицияның рөлін анықтау, мағынасын түсіндіру; 10.2.4 - эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы рөлі мен орнын анықтау, эпизодтың идеялық-тақырыптық концепциясын ашудағы маңызын түсіндіру; 10.2.5 - кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 10.2.7 - мәтіннен мысалдар арқылы автордың позициясын түсіндіре отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың

			қатынасын білдіру жолдарын анықтау.
		Бағалау және салыстыру	10.3.1 - шығарманы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, ойға деген өзіндік көзқарасын, кейіпкерлерін ауызша және жазбаша баяндау түрінде түсіндіру; 10.3.3 - ұйғыр, қазақ және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) салыстыру жалпы және ерекше белгілерін түсіндіре отырып, оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан
3 –тоқсан			
Тарих тағылымы	М.Зулпиқаровтің «Янартағ» романы С. Искәндәровтің «Зулмәттә йориған юлтуз» поэмасы Һ. Абдуллинниң «Көчкән юлтуз» повесті	Түсіну және жауап беру	10.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.4 - әдеби және еркін тақырыптарға эссе, эссе жоспарын құру; 10.1.5 - шығарманың немесе эпизодтың мәтінін бейнелеу құралдарын пайдалана отырып, мазмұнын шығармашылықпен қайталап айтып беру
		Анализ және интерпретация	10.2.3 - шығарма идеясын, кейіпкерлер бейнесін ашудағы композицияның рөлін анықтау, сюжеттік емес элементтердің мағынасын түсіндіру; 10.2.4 - шығарманың идеясын, кейіпкерлер

			бейнесін ашудағы композицияның рөлін анықтау, сюжеттік емес элементтердің мағынасын түсіндіру; 10.2.5 - кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 10.2.6 - идеяны әртүрлі формада (сценировка, буктрейлер) бере отырып, шығарманың көркемдік әлеміне талдау жасау; 10.2.8 - поэтикалық синтаксистің образдарын, көрнекі құралдары мен фигураларын жасау құралдары мен тәсілдерін талдау, автордың оларды қандай мақсатта пайдаланатынын түсіндіру; 10.2.9 - әдеби материалға, әдеби терминдерге сүйене отырып, нақты және бейнелі тілді пайдалана отырып, логикалық және жүйелі түрде шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе, эссе, аннотация) жазу.
		Бағалау және салыстыру	10.3.2 - эмоционалдық әсер ету дәрежесін бағалай отырып, бейнелерді тұтас қабылдауды тудыратын әдістер мен тәсілдердегі ұқсастықтар мен айырмашылықтарды сипаттайтын өнер туындысын өнердің басқа түрлерінің

			туындыларымен салыстыру.
4- тоқсан			
Отбасы құндылықтары	Һ. Абдуллин. «Улуқ язғучи билән учришиш» М. Обулқасимовтің (Алмасбәк) «Қазағим-қандаш елим, қериндишим!» Ж. Розахуновтың «Достлуқ риштилири», «Чайқалмисун чаңириғи өйүңниң» өлеңдері И. Һошуровниң «Мәйрәм мубарәк» өлеңі	Түсіну және жауап беру	10.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.3 - мәтіннен автордың ұстанымын білдіруге байланысты үзінділерді, үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу
		Анализ және интерпретация	10.2.1 - жанр мен оның ерекшеліктерін (эпопея, өлеңдегі роман, психологиялық роман), философиялық лирика ерекшеліктерін анықтау; 10.2 4 - эпизодтарды талдау, олардың композициядағы рөлі мен орнын анықтау, шығарма идеясын, кейіпкерлердің образдарын ашудағы композицияның рөлін анықтау, эпизодтың сюжеттен тыс элементтерінің маңызын түсіндіру. идеялық-тақырыптық тұжырымдамасын ашқаны үшін; 10.2.5 - кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 10.2.6 - идеясын әртүрлі формада (сценировка, буктрейлер) бере отырып,

			шығарманың көркемдік әлеміне талдау жасау; 10.2.8 - поэтикалық синтаксистің образдарын, көрнекі құралдары мен фигураларын жасау құралдары мен тәсілдерін талдау, автордың оларды қандай мақсатта пайдаланатынын түсіндіру; 10.2.9 - әдеби материалға, әдеби терминдерге сүйене отырып, нақты және бейнелі тілді қолдана отырып, шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе, эссе, аннотациялар) логикалық және жүйелі жазу.
		Бағалау және салыстыру	10.3.2 - эмоционалдық әсер ету дәрежесін бағалай отырып, бейнелерді тұтас қабылдауды тудыратын әдістер мен тәсілдердегі ұқсастықтар мен айырмашылықтарды сипаттайтын көркем шығарманы өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру; 10.3.4 - әдеби тақырып бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (өзінің, сыныптастарының) тақырыпты ашудың толықтығы мен тереңдігі, композициялық-стильдік бірлігі, деректік дәлдігі және тыңдаушыға немесе оқырманға эмоционалды

			әсер етуі тұрғысынан бағалау.

2) 11 - сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзгеріс дәуіріндегі адам	Һ.Абдуллиннің «Турпан тәвәсидә» және «Тәғдир» романдары. Т. Тохтәмовниң «Сәргәрдан» романы А. Дөләтовниң «Хошлишиш алдидики ой өлеңі	Түсіну және жауап беру	11.1.1 - терминдерді түсіну: ретроспекция, күміс ғасыр, имагинизм, символизм, акмеизм, футуризм; 11.1.2 - шығарманы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, ойға деген өзіндік көзқарасын, кейіпкерлерді ауызша және жазбаша баяндау түрінде түсіндіру; 11.1.3 - мәтіннен өз бетінше тырнақшаларды, есеп пен өрнекке қатысты үзінділерді мәтіннен тауып, мәнерлеп оқу, мәтіннен өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу; 11.1.6 - әдеби материалға сілтеме жасай отырып, тақырып, мәселе, бейнелер жүйесі туралы өз пікірін білдіре отырып, проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру.
		Анализ және интерпретация	11.2.1 - жанр мен оның ерекшеліктерін (синкреттік жанр), күміс дәуір лирикасының, әскери поэзияның, бард әнінің ерекшеліктерін анықтау; 11.2.4 - эпизодтың рөлін, оның шығарманың тақырыбы мен

			мәселелерімен байланысын көркемдік құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде анықтау; 11.2.5 - шығарманың идеялық-тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 11.2.7 - автор ұстанымын өз пікірімен салыстыра отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.8 - поэтикалық синтаксистің бейнелеу құралдары мен тәсілдерін, көркемдік кеңістік пен уақытты, көрнекі құралдар мен фигураларды талдау, автордың оларды қандай мақсатта пайдаланатынын түсіндіру.
		Бағалау және салыстыру	11.3.1 - ауызша және жазбаша мәлімдеме түрінде мәтін мәселелеріне өзіндік көзқарасын түсіндіре отырып, шығармаға моральдық-эстетикалық құндылық, авторлық әдістемелер тұрғысынан сыни баға беру.
2-тоқсан			
Тоталитарлық режим дәуіріндегі адам	Н. Абдусемәтовтің «Назугум» хикаясы Й.Ильясның «Ебір тиниқлар» романы	Түсіну және жауап беру	11.1.2 - шығарманы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, ойға деген өзіндік көзқарасын, кейіпкерлерін ауызша және жазбаша баяндау түрінде түсіндіру;

	М. Обулқасимовтің (Алмасбәк) «Сән кимниң әвлади, ойлан бурадәр!»		11.1.3 - мәтіннен мәселеге қатысты цитаталарды, үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу және автордың ұстанымын білдіру; 11.1.5 - шығарманың немесе эпизодтың мәтінін автордың өзіндік ерекшелігін сақтай отырып, мазмұнын шығармашылықпен қайта ойластыру; 11.1.4 - әдеби және еркін тақырыпта эссе, сын мақала, эссеге жоспар құру
		Анализ және интерпретация	11.2.1 - жанр мен оның ерекшеліктерін (синкреттік жанр), күміс ғасыр лирикасының, әскери поэзияның, бард әндерінің, т.б. ерекшеліктерін анықтау; 11.2.3 - композицияның автор ниетін ашудағы рөлін анықтау (тақырыптар, мәселелер, кейіпкерлер бейнесі); 11.2.4 - эпизодтың рөлін, оның шығарманың тақырыбы мен мәселелерімен байланысын көркемдік құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде анықтау; 11.2.5 - шығарманың идеялық-тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 11.2.7 - автор ұстанымын өз пікірімен салыстыра отырып, кейіпкерлерге,

			мәселелерге автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.9 - әдеби материалға және өмірлік тәжірибеңізге сүйене отырып, нақты және бейнелі тілмен, өзектілігі туралы өз пікіріңізді білдіре отырып, логикалық және жүйелі түрде шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе, эссе, сыни мақалалар) жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.2 - эмоционалды әсер ету дәрежесін бағалай отырып, бейнелерді, тақырыптарды, мәселелерді тұтас қабылдауды тудыратын әдістер мен тәсілдердегі ұқсастықтар мен айырмашылықтарды сипаттай отырып, өнер туындысын өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру.
3 - тоқсан			
Адамдардың тағдырындағы соғыс	Зия Сәмәдийдің «Жиллар сири» романы	Түсіну және жауап беру	11.1.2 - терминдерді түсіну: ретроспекция, күміс ғасыр, имагинизм, символизм, акмеизм, футуризм; 11.1.3 - мәтіннен мәселеге қатысты цитаталарды, үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу және автордың ұстанымын білдіру; 11.1.6 - әдеби материалға сілтеме жасай отырып, тақырып, мәселе, бейнелер жүйесі туралы өз пікірін

			білдіре отырып, проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру.
		Анализ және интерпретация	11.2.2 - мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, шығарманың тақырыптары мен мәселелерін анықтау; 11.2.5. - шығарманың идеялық-тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 11.2.6 - шығармаларды әртүрлі формада (сценировка, буктрейлер) көрсете отырып, шығарманың көркемдік әлеміне талдау жасау; 11.2.7 - автор ұстанымын өз пікірімен салыстыра отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.8 - поэтикалық синтаксистің бейнелеу құралдары мен тәсілдерін, көркемдік кеңістік пен уақытты, көрнекі құралдар мен фигураларды талдау, автордың оларды қандай мақсатта пайдаланатынын түсіндіру.
		Бағалау және салыстыру	11.3.1 - ауызша және жазбаша баяндау түрінде мәтін мәселелеріне өзіндік көзқарасын түсіндіре отырып, шығармаға моральдық-эстетикалық құндылық, авторлық әдістемелер тұрғысынан сыни баға беру;

			11.3.3 - ұйғыр, қазақ және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) салыстыру жалпы және ерекше белгілерін, авторларының ұстанымын түсіндіре отырып, адамгершілік-эстетикалық құндылық тұрғысынан
4- тоқсан			
Табиғат және адам	М. Һетахуновтің «Әлвида яз» романы Ә. Һашировтің «Нур ана» повесті. Р. Розиевтің «Сениңдин алдим», И. Жәлиловтің «Ғулжа ямғури», «Тәбиәт жиғиси» өленҗері.	Түсіну және жауап беру	11.1.1 - терминдерді түсіну: ретроспекция, күміс ғасыр, имагинизм, символизм, акмеизм, футуризм; 11.1.4 - әдеби және еркін тақырыптарға эссе жоспарын, сыни мақала, эссе құрастыру; 11.1.5 - шығарманың немесе эпизодтың мәтінін автордың өзіндік ерекшелігін сақтай отырып, мазмұнын шығармашылықпен қайта ойластыру
		Анализ және интерпретация	11.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну 11.1.4 - әдеби және еркін тақырыптарға эссе жоспарын, сыни мақала, эссе құрастыру; 11.1.5 - шығарманың немесе эпизодтың мәтінін автордың өзіндік ерекшелігін сақтай отырып, мазмұнын шығармашылықпен қайта ойластыру

		Бағалау және салыстыру	11.3.2 - эмоционалдық әсер ету дәрежесін бағалай отырып, бейнелерді тұтас қабылдауды тудыратын әдістер мен тәсілдердегі ұқсастықтар мен айырмашылықтарды сипаттайтын өнер туындысын өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру; 11.3.4 - әдеби тақырып бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (өзінің, сыныптастарының) тақырыптың толықтығы мен ашылуының тереңдігі, композициялық-стильдік бірлігі, деректік дәлдігі және тыңдаушы немесе оқырманның назарын аудару құралдары тұрғысынан бағалау.

бұйрығына 91-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
94-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Өзбек әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Өзбек әдебиеті» пәнін оқытудың мақсаты – шығарманың әлеуметтік-тарихи және рухани-эстетикалық аспектілерін ескере отырып, өзін-өзі дамытуға және өзін-өзі жетілдіруге дайын тұлғаның рухани құндылықтарын қалыптастыруға ықпал ету, құзыретті, сыни ойлай, идеялық-көркемдік мазмұнына талдау жасай алатын оқырман тәрбиелеу.

3. «Өзбек әдебиеті» пәнін оқытудың міндеттері:

1) өзбек әдебиеті негізінде оның қазақ және әлем әдебиетімен және мәдениетімен байланысын ескере отырып, табысты әлеуметтік бейімделуге ықпал ететін білім, білік және дағдыларды қалыптастыру;

2) көркем әдебиет арқылы «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясы негізінде отансүйгіштікке, азаматтыққа, белсенді өмірлік ұстанымға тәрбиелеу;

3) қазіргі әлемнің жаһандануы жағдайында әдебиеттің рухани мұра ретіндегі құндылығы туралы түсінік қалыптастыру;

4) шығармаларды талдау негізінде сыни талдау, салыстыру, жалпылау, ұқсастықтар мен себеп-салдарлық байланыстарды орнату, құбылыстарды жіктеу, логикалық және сыни пайымдаулар, қорытындылар мен қорытындылар құру дағдыларын жетілдіру;

5) әрбір оқушының шығармашылық қабілеттерін дамыта отырып, оқуға рухани-интеллектуалдық қажеттілігін қалыптастыру, сыни тұрғыдан оқу және мәтінді түсіндіру дағдыларын жетілдіру;

6) әртүрлі жанрдағы шығармалардың идеялық-көркемдік, қоғамдық-тарихи және рухани-эстетикалық аспектілерін терең түсінуге, талдауға негізделген қарым-қатынас дағдыларын дамыту;

7) зерттеу мәдениеті саласында құзыреттілігін көрсете отырып, шығарманың, әдеби сын мақалалардың ауызша немесе жазбаша мазмұнын бағалау дағдыларын жетілдіру;

8) әдеби құбылыстарды контекстік тұрғыдан қарастыру, әдеби фактілерді салыстыру, аналогиялар жасау, әдеби параллельдер құру дағдыларын жетілдіру.

9) мәтіндерді талдау, интерпретациялау және академиялық адалдық қағидаттарын сақтай отырып құрастыру; зерттеулер жүргізу, бақылау нәтижелерін өңдеу және ғылыми құбылыстарды түсіндіру; қоғамдық үдерістер мен тарихи оқиғаларды талдау; өз жұмыстарын әзірлеу, жобалау және ұсыну, ақпаратты іздеу, талдау, құру және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Өзбек әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Өзбек әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны.

5. «Өзбек әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

6. «Өзбек әдебиеті» пәні бойынша бағдарламаның мазмұны білім беру бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер күтілетін нәтижелер түріндегі сабақтардың оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады: дағды немесе қабілет, білім немесе түсінік.

7. Әрбір бөлімшеде бірізді ұйымдастырылған оқыту мақсаттары мұғалімдерге өз жұмысын жоспарлауға және оқушылардың жетістіктерін бағалауға мүмкіндік береді, сонымен қатар оларды оқытудың келесі кезеңдері туралы хабардар етеді.

8. Пәннің мазмұны 3 бөлімнен тұрады: «Түсіну және жауап беру», «Талдау және түсіндіру», «Бағалау және салыстырмалы талдау».

8. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөліктерден тұрады:

1) терминдерді түсіну;
2) көркем шығарманың мәнін түсіну;
3) жатқа оқу және дәйексөз келтіру;
4) жоспар құру;
5) қайталау;
6) сұрақтарға жауап беру.

9. «Талдау және түсіндіру» бөлімі келесі бөліктерден тұрады:

1) жанр;
2) тақырыбы мен идеясы;
3) құрамы;
4) эпизодты талдау;
5) қаһармандардың мінездемесі;
6) әртүрлі бейнелеу формасындағы шығарманың көркемдік әлемі;
7) автордың көзқарасы;
8) көркемдік және бейнелеу құралдары;
9) шығармашылық жұмыс.

10. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөліктерден тұрады:

1) өнер туындысын бағалау;
2) көркем шығарманы басқа өнер туындыларымен салыстыру;
3) әдеби шығармаларды салыстыру;
4) мәлімдемелерді бағалау.

3-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

11. Бағдарламадағы оқыту мақсаттары кодтау арқылы көрсетіледі. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бағдарламаның кіші бөлімін, төртінші сан білім беру мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4 кодтауында: «10» – сынып, «2» – бөлімше, «4» – оқу мақсатының реттік саны.

1) түсіну және жауап беру:

Оқушылар орындауы қажет:		
Бөлім	10-сынып	11-сынып
1. Терминдерді түсіну	10.1.1 - терминдерді түсіну: алтын ғасыр, мотив, роман-эпопея, өлеңдегі роман, психологизм, фабула	11.1.1 - терминдерді түсіну: ағартушылық әдебиеті, қазіргі әдебиет, тәуелсіздік тондары, әдеби мистика, қазіргі әдебиет және т.б.

2. Көркем шығарманың мәнін түсіну	10.1.2 - көркем шығарманың мазмұнын түсіну, ондағы көтерілген мәселені түсіну, ой елегінен өткізу кезінде тыңдаған, оқыған нәрсеге өз реакциясын айта білу.	11.1.2 - көркем шығарманың мазмұны мен оның көркемдік үдерістегі рөлін түсіну, ой толғау кезінде тыңдап, оқыған нәрсеге өз реакциясын айта білу;
3. Жатқа оқу және дәйексөз келтіру	10.1.3 - мәтінге тәуелсіз автордың көзқарасын білдіруіне байланысты дәйексөздер, үзінділерді анықтау және мәнерлеп оқу.	11. 1. 3 – мәселеге байланысты үзінділер келтіру, үзінділерді анықтау және мәнерлеп оқу және мәтінге тәуелсіз автордың көзқарасын білдіру.
4. Жоспар құру	10.1.4 – әдеби және еркін тақырыптарға байланысты эссе, эсселерді жоспарлау	11.1.4 - әдеби және еркін тақырыптағы эсселерді, сыни мақалаларды жоспарлау
5. Қайталау	10.1.5 - шығарма мәтінін немесе шығарманың мазмұнын мәнерлеу құралдарын пайдалана отырып, шығармашылық көзқараспен қайталау	11.1.5 - автордың өзіндік көзқарасын сақтай отырып, мәтіннің мазмұнын немесе шығарманың бір бөлігін шығармашылық көзқараспен қайталау.
6. Сұрақтарға жауап беру	10.1. 6 - тақырып, сюжет және таңбалар бойынша өз бетінше пікір айта отырып, толық дәлелді жауап бере отырып, шығарма мәтіні негізінде проблемалық сұраққа жауап беру.	11.1 6 - тақырып, мәселе, таңбалар жүйесі туралы өз бетінше пікір білдіре отырып, әдеби материалға негізделген жан-жақты дәлелмен проблемалық сұраққа жауап беру.

2) талдау және түсіндіру:

Оқушылар орындауы қажет:		
Бөлім	10-сынып	11-сынып
1.Жанр	10.2.1 - жанр мен оның белгілерін (эпос, дидактикалық эпос, ғазал, қасида, тұйық, қита, рубаи, т.б.) анықтау.	11.2.1 - жанр және оның белгілері (ағартушылық, модернистік әдебиет ерекшеліктері), эпос, трагедия, драма, эпос, роман, повесть және т.б. анықтау
2. Тақырыбы және идеясы	10.2. 2 - жұмыстың өзектілігі мен жеке көзқарасын дәлелдей	11.2.2 - мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, жұмыстың

	отырып, тақырыптары мен мәселелерінің көлемін анықтау.	тақырыбы мен мәселелерінің ауқымын анықтау.
3. Композиция	10.2.3 - шығарма идеясын, кейіпкер бейнесін ашудағы композицияның рөлін анықтау, сюжеттен тыс элементтердің маңыздылығын түсіндіру.	11.2.3 - автордың идеясын ашудағы композицияның рөлін анықтау (тақырып пен мәселелердің ауқымы, кейіпкер бейнесі)
4. Эпизодті талдау	10.2 4 – шығармадан үзінділерді талдау, олардың жұмыстағы орны мен рөлін анықтау, тақырып идеясын ашудағы маңыздылығын түсіндіру.	11.2.4- көркем образдық құралдарды талдау негізінде шығармадан үзінділердің рөлін, олардың тақырып және мәселелер ауқымымен байланысын анықтау.
5. Қаһармандардың мінездемесі	10.2.5 - образдар жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау	11.2.5 - шығарманың тақырыбын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау
6. Әртүрлі бейнелеу формасындағы шығарманың көркемдік әлемі	10.2 6 – шығарманың көркемдік әлемін талдау, идеясын әр түрлі формада (сценалық, трейлер, т.б.) беру.	11.2.6 - шығарманың көркемдік әлемін талдау, шығарманы әртүрлі формада (сценировка, трейлер және т.б.) ұсыну.
7. Автордың көзқарасы	10.2. 7 - автордың өз кейіпкерлеріне деген көзқарасын білдіру, мәтіннен мысалдар келтіру және автордың көзқарасын түсіндіру әдістерін анықтау.	11.2.7 – автордың өз кейіпкерлеріне деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау, автордың көзқарасын өз көзқарасымен салыстыру.
8. Көркемдік және бейнелеу құралдары	10.2.8 - символдарды жасау әдістері мен құралдары, көркем бейне құралдарын талдау, автордың оларды не үшін пайдаланғанын түсіндіру.	11.2.8 - рәміздерді, көркемдік кеңістік пен уақытты жасау әдістері мен құралдары, бейнелеу құралдарын талдау, автордың оларды не үшін пайдаланғанын түсіндіру.
9. Шығармашылық жұмыс	10.2.9 - әдеби материалға сүйене отырып, нақты және астарлы тілді пайдалана	11.2. 9 - әдеби материалға және өмірлік тәжірибеңізге сүйене отырып, нақты және

	отырып, шығарманың өзектілігі туралы өз пікірін білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптағы шығарма, эссе, аннотация және т.б.) логикалық және жүйелі жазу.	бейнелі тілмен, шығарманың өзектілігі туралы өз пікіріңізді білдіре отырып, логикалық және жүйелі түрде шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптағы шығарма, эссе, шолу, т.б.) жазу.

3) Бағалау және салыстырмалы талдау:

Оқушылар орындауы қажет:		
Бөлім	10-сынып	11-сынып
1.Өнер туындысын бағалау;	10.3.1 - шығарманың идеясына, кейіпкерлеріне қатысты ауызша және жазбаша түрде жеке ойларын түсіндіре отырып, шығарманы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау.	11.3.1 - шығарманың идеясына байланысты ауызша және жазбаша түрде мәтін мәселелерінің ауқымы туралы жеке пікірін түсіндіре отырып, шығарманың адамгершілік-эстетикалық құндылығы, автордың әдіс-тәсілдері тұрғысынан сыни баға беру.
2. Көркем шығарманы басқа өнер туындыларымен салыстыру	10.3.2 - образдарды тұтас қабылдауға мүмкіндік беретін стильдер мен әдістердегі ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттай отырып, көркем шығарманы басқа өнер туындыларымен салыстыру, олардың эмоционалдық әсерін бағалау	11.3.2 - көркем шығарманы басқа өнер туындыларымен салыстыру, рәміздер, тақырыптар мен мәселелердің ауқымын жан-жақты түсінуге мүмкіндік беретін стильдер мен әдістердегі ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттау және олардың эмоционалдық әсерін бағалау.
3. Әдеби шығармаларды салыстыру	10.3. 3 - өзбек және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) оқырманға эмоционалды әсер ету тұрғысынан салыстыру, олардың жалпы	11.3.3 - өзбек және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) оқырманға рухани-эстетикалық құндылығы тұрғысынан салыстыру, олардың жалпы және ерекше

	және ерекше белгілерін түсіндіру	белгілерін, автор идеясын түсіндіру.
4. Мәлімдемелерді бағалау.	10.3.4 - әдеби тақырып бойынша ауызша және жазбаша пікірлерді (жеке, сыныптас және т.б.) тақырыпты толық және терең қамтуға, шығармаға және әдістемелік бірлікке, тыңдаушыға немесе оқырманға эмоционалды әсер етуіне және фактілердің нақтылығына қарай бағалау.	11. 3.4 - ауызша және жазбаша мәлімдемелерді тақырыпты ашудың толықтығы мен тереңдігі, композициялық-стильдік бірлігі, деректік дәлдігі және тыңдаушының немесе оқырманның назарын аудару құралдары тұрғысынан бағалау.

12. Бөлімдерге тоқсанға және бөлімдер ішіндегі сағаттарды бөлу мұғалімнің қалауы бойынша өзгереді.

13. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Өзбек әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту өзбек тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Өзбек әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту өзбек тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Тақырыптар	Оқылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Әлемге танымал бейнелер	1. Юсуф Хос Хаджиб. «Құтадғу билиг» еңбегі 2. Ахмед Югнаки. «Ҳ ибат ул-хақойиқ» еңбегі 3. Ахмет Ясауи. «Девони хикмат» еңбегі 4.Саккокий.	Түсіну және жауап беру	10.1.1 – терминдерді түсіну: алтын ғасыр, мотив, роман-эпопея, өлеңдегі роман, психологизм, фабула; 10.1.2 – көркем шығарманың мазмұнын түсіну, ондағы көтерілген мәселені түсіну, ой елегінен өткізу кезінде тыңдаған, оқыған нәрсеге өз көзқарасын айта білу; 10.1.3 – мәтінге тәуелсіз автордың көзқарасын

	Ғазаллары 5. Атоий. Ғазаллары		білдіруіне байланысты дәйексөздер, үзінділерді анықтау және мәнерлеп оқу; 10.1. 6 – тақырып, сюжет және образдар бойынша өз бетінше пікір айта отырып, шығарма мәтіні негізінде проблемалық сұраққа жан-жақты дәлелмен жауап беру
		Талдау және түсіндіру	10.2.1 – жанр мен оның белгілерін (эпос, дидактикалық эпос, ғазал, қасида, тұйық, қита, рубаи, т.б.) анықтау; 10.2.2 – жұмыстың өзектілігі мен жеке көзқарасын дәлелдей отырып, тақырыптары мен мәселелерінің көлемін анықтау; 10.2.5 – образдар жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 10.2.8 – символдарды жасау әдістері мен құралдары, көркем бейне құралдарын талдау, автордың оларды не үшін пайдаланғанын түсіндіру
		Бағалау және салыстыру	10.3.1 – шығарма идеясына, оның кейіпкерлеріне қатысты оның жеке пікірін ауызша және жазбаша түрде түсіндіре отырып, оның оқырманға эстетикалық әсері тұрғысынан бағалау;
2-тоқсан			
Біздің заманымыздың батырлары	1. Лутфий. Ғазаллары 2. Алишер Навоий. Ғазаллары. «Хамса» еңбегі 3. Хожа ҳаёти ва	Түсіну және жауап беру	10.1.2 – көркем шығарманың мазмұнын түсіну, ондағы көтерілген мәселені түсіну, ой елегінен өткізу кезінде тыңдаған, оқыған нәрсеге өз көзқарасын айта білу; 10.1.3 – мәтінге тәуелсіз

	ижоди. Хикоятлары 1.		автордың көзқарасын білдіруіне байланысты дәйексөздер, үзінділерді анықтау және мәнерлеп оқу; 10.1.4 – әдеби және еркін тақырыптарға байланысты эссе, шығармаларға жоспар құру; 10.1.5 – тақырып, сюжет және таңбалар бойынша өз бетінше пікір айта отырып, толық дәлелді жауап бере отырып, шығарма мәтіні негізінде проблемалық сұраққа жауап беру
		Талдау және түсіндіру	10.2.3 – шығарма идеясын, кейіпкер бейнесін ашудағы композицияның рөлін анықтау, сюжеттік емес элементтердің маңыздылығын түсіндіру; 10.2.5 – образдар жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 10.2 6 – шығарманың көркемдік әлемін талдау, идеясын әр түрлі формада (сценалық, трейлер, т.б.) беру; 10.2.7 – автордың өз кейіпкерлеріне деген көзқарасын білдіру, мәтіннен мысалдар келтіру және автордың көзқарасын түсіндіру әдістерін анықтау; 10.2.9 – әдеби материалға сүйене отырып, нақты және астарлы тілді пайдалана отырып, шығарманың өзектілігі туралы өз пікірін білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптағы шығарма, эссе,

			аннотация және т.б.) логикалық және жүйелі жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.2 – образдарды тұтас қабылдауға мүмкіндік беретін стильдер мен әдістердегі ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттай отырып, көркем шығарманы басқа өнер туындыларымен салыстыру, олардың эмоционалдық әсерін бағалау
3-тоқсан			
Адам және заң	1.Бобур. Лирикасы 2. Машраб. Лирикасы 3. Мунис Лирикасы 4. Увайсий. Лирикасы 5. Огахий. Лирикасы	Түсіну және жауап беру	10.1.1 – терминдерді түсіну: алтын ғасыр, мотив, роман-эпопея, өлеңдегі роман, психологизм, фабула; 10.1.3 – мәтінге тәуелсіз автордың көзқарасын білдіруіне байланысты дәйексөздер, үзінділерді анықтау және мәнерлеп оқу; 10.1. 6 – тақырып, сюжет және таңбалар бойынша өз бетінше пікір айта отырып, толық дәлелді жауап бере отырып, шығарма мәтіні негізінде проблемалық сұраққа жауап беру
		Талдау және түсіндіру	10.2.2 – жұмыстың өзектілігі мен жеке көзқарасын дәлелдей отырып, тақырыптары мен мәселелерінің көлемін анықтау; 10.2 4 – шығармадан үзінділерді талдау, олардың жұмыстағы орны мен рөлін анықтау, тақырып идеясын ашудағы маңыздылығын түсіндіру; 10.2.5 – образдар жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау;

			10.2 6 – шығарманың көркемдік әлемін талдау, идеясын әр түрлі формада (сценалық, трейлер, т.б.) беру; 10.2.7 – автордың өз кейіпкерлеріне деген көзқарасын білдіру, мәтіннен мысалдар келтіру және автордың көзқарасын түсіндіру әдістерін анықтау.
		Бағалау және салыстыру	10.3.1 – шығарма идеясына, оның кейіпкерлеріне қатысты оның жеке пікірін ауызша және жазбаша түрде түсіндіре отырып, оның оқырманға эстетикалық әсері тұрғысынан бағалау; 10.3.3 – өзбек және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) оқырманға эмоционалды әсер ету тұрғысынан салыстыру, олардың жалпы және ерекше белгілерін түсіндіру
4-тоқсан			
Отбасы құндылықтары	1.Абай. өлеңдері 2. Фузулий. «Лайли ва Мажнун» дастаны 3. Шекспир. «Хамлет» трагедиясы	Түсіну және жауап беру	10.1.1 – терминдерді түсіну: алтын ғасыр, мотив, роман-эпопея, өлеңдегі роман, психологизм, фабула; 10.1.4 – әдеби және еркін тақырыптарға байланысты эссе, шығармаларға жоспар құру; 10.1.5 – шығарма мәтінін немесе шығарманың мазмұнын мәнерлеу құралдарын пайдалана отырып, шығармашылық көзқараспен қайталау
		Талдау және түсіндіру	10.2.1 – жанр мен оның белгілерін (эпос, дидактикалық эпос, ғазал, қасида, тұйық, қита, рубаи,

			т.б.) анықтау; 10.2.3 – шығарма идеясын, кейіпкер бейнесін ашудағы композицияның рөлін анықтау, сюжеттен тыс элементтердің маңыздылығын түсіндіру; 10.2.4 – шығармадан үзінділерді талдау, олардың жұмыстағы орны мен рөлін анықтау, тақырып идеясын ашудағы маңыздылығын түсіндіру; 10.2.5 – таңбалар жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 10.2.8 – символдарды жасау әдістері мен құралдары, көркем бейне құралдарын талдау, автордың оларды не үшін пайдаланғанын түсіндіру; 10.2.9 – әдеби материалға сүйене отырып, нақты және астарлы тілді пайдалана отырып, шығарманың өзектілігі туралы өз пікірін білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптағы шығарма, эссе, аннотация және т.б.) логикалық және жүйелі жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.2 – образдарды тұтас қабылдауға мүмкіндік беретін стильдер мен әдістердегі ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттай отырып, көркем шығарманы басқа өнер туындыларымен салыстыру, олардың эмоционалдық әсерін бағалау; 10.3.4 – әдеби тақырып

			бойынша ауызша және жазбаша пікірлерді (жеке, сыныптас және т.б.) тақырыпты толық және терең қамтуға, шығармаға және әдістемелік бірлікке, тыңдаушыға немесе оқырманға эмоционалды әсер етуіне және фактілердің нақтылығына қарай бағалау

2) 11-сынып:

Тақырыптар	Оқылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзгеріс дәуіріндегі адам	1. Муқимий. Лирикасы 2. Фурқат. Лирикасы 3. Абдулҳамид Лузумий. Лирикасы 4. Фитрат. Лирикасы. Драматик шығармалары	Түсіну және жауап беру	11.1.1 - терминдерді түсіну: Ағарту дәуірі әдебиеті, қазіргі әдебиет, тәуелсіздік әуендері, әдеби мистика, қазіргі әдебиет; 11.1.2 - көркем шығарманың мазмұны мен оның көркемдік үдерістегі рөлін түсіну, ой толғау кезінде тыңдап, оқыған нәрсеге өз көзқарасын айта білу; 11. 1. 3 – мәселеге байланысты үзінділер келтіру, үзінділерді анықтау және мәнерлеп және мәтінге тәуелсіз автордың көзқарасын білдіру; 11.1 6 - тақырып, мәселе, образдар жүйесі туралы өз бетінше пікір білдіре отырып, әдеби материал негізінде проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру.
		Талдау және түсіндіру	11.2.2 - мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, жұмыстың тақырыбы мен мәселелерінің ауқымын анықтау; 11.2.5 - шығарманың тақырыбын ашудағы рөлін

			анықтай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 11.2.7 – автордың өз кейіпкерлеріне деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау, автордың көзқарасын өз көзқарасымен салыстыру; 11.2.8 - рәміздерді, көркемдік кеңістік пен уақытты жасау әдістері мен құралдары, бейнелеу құралдарын талдау, автордың оларды не үшін пайдаланғанын түсіндіру
		Бағалау және салыстыру	11.3.1 - шығарманың идеясына байланысты ауызша және жазбаша түрде мәтін мәселелерінің ауқымы туралы жеке пікірін түсіндіре отырып, шығарманың адамгершілік-эстетикалық құндылығы, автордың әдіс-тәсілдері тұрғысынан сыни баға беру
2-тоқсан			
Тоталитарлық режим дәуіріндегі адам	1.Абдулла Қодирий. «Өтган кунлар» романы 2. Абдулҳамид Чулпон. Лирикасы. «Кеча ва кундуз» романы 3. Ғафур Ғулом. « Ёдгор» оқиғасы	Түсіну және жауап беру	11.1.1 - терминдерді түсіну: ағартушылық әдебиеті, қазіргі әдебиет, тәуелсіздік тондары, әдеби мистика, қазіргі әдебиет және т.б.; 11.1.4 - әдеби және еркін тақырыптағы эсселерді, сыни мақалаларды жоспарлау
		Талдау және түсіндіру	11.2.1 - жанр және оның белгілері (ағартушылық, модернистік әдебиет ерекшеліктері), эпос, трагедия, драма, эпос, роман, повесть және т.б. анықтау; 11.2.3 - автордың идеясын ашудағы композицияның рөлін анықтау (тақырып пен мәселелердің ауқымы, кейіпкер бейнесі); 11.2.4- көркем образдық

			құралдарды талдау негізінде шығармадан үзінділердің рөлін, олардың тақырып және мәселелер ауқымымен байланысын анықтау; 11.2.5 - шығарманың тақырыбын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 11.2.6 - шығарманың көркемдік әлемін талдау, шығарманы әртүрлі формада (сценировка, трейлер және т.б.) ұсыну; 11.2.7 – автордың өз кейіпкерлеріне деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау, автордың көзқарасын өз көзқарасымен салыстыру; 11.2. 9 - көркем материалға және өзінің өмірлік тәжірибесіне сүйене отырып, әдеби терминдерге сүйене отырып, нақты және бейнелі сөйлеуді және өзектілігі туралы жеке пікірін білдіретін логикалық және жүйелі шығармашылық жұмыс (әдеби және еркін тақырыптағы эссе, шығарма, сыни мақалалар және т.б.) тақырып жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.2 - өнер туындысын басқа өнер туындыларымен салыстыру, олардың образдар, тақырыптар мен мәселелердің ауқымын жан-жақты түсінуге мүмкіндік беретін стильдер мен әдістердегі ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттау және олардың эмоционалдық әсерін бағалау
3-тоқсан			

Адамдар тағдырындағы соғыс	1.Миртемир дастандары 2. Абдулла Қаххор. оқиғалары 3. Мақсуд Шайхзода. «Жалолиддин Мангуберди» драмасы 4. Пиримқул Қодиров. «Юлдузли тунлар» романи 5. Саида Зунуннова. лирикасы	Түсіну және жауап беру	11.1.2 - көркем шығарманың мазмұны мен оның көркемдік үдерістегі рөлін түсіну, ой толғау кезінде тыңдап, оқыған нәрсеге өз реакциясын айта білу; 11.1.5 - автордың өзіндік көзқарасын сақтай отырып, мәтіннің мазмұнын немесе шығарманың бір бөлігін шығармашылық көзқараспен қайталау; 11.1 6 - тақырып, мәселе, образ жүйесі туралы өз бетінше пікір білдіре отырып, әдеби материал негізінде проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру.
		Талдау және түсіндіру	11.2.2 - мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, жұмыстың тақырыбы мен мәселелерінің ауқымын анықтау; 11.2.4- көркем образдық құралдарды талдау негізінде шығармадан үзінділердің рөлін, олардың тақырып және мәселелер ауқымымен байланысын анықтау; 11.2.5 - шығарманың тақырыбын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 11.2.6 - шығарманың көркемдік әлемін талдау, шығарманы әр түрлі формада (сценалық, трейлер және т.б.) көрсету; 11.2.7 – автордың өз кейіпкерлеріне деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау, автордың көзқарасын өз көзқарасымен салыстыру
		Бағалау және салыстыру	11.3.2 - өнер туындысын басқа өнер туындыларымен салыстыру, олардың образдар,

			тақырыптар мен мәселелердің ауқымын жан-жақты түсінуге мүмкіндік беретін стильдер мен әдістердегі ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттау және олардың эмоционалдық әсерін бағалау; 11.3.3 - өзбек және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) оқырманға рухани-эстетикалық құндылығы тұрғысынан салыстыру, олардың жалпы және ерекше белгілерін, автор идеясын түсіндіру
4-тоқсан			
Моральдық таңдау тақырыбы	1.Эркин Вохидов «Инсон қасидаси» 2.Абдулла Орипов. «Жаннатга йул» драмасы 3. Мухтор Авезов. «Абай йули» эпопеясы	Түсіну және жауап беру	11. 1. 3 – мәселеге байланысты үзінділер келтіру, үзінділерді анықтау және мәнерлеп оқу және мәтінге тәуелсіз автордың көзқарасын білдіру; 11.1.4 - әдеби және еркін тақырыптағы эсселерге, сыни мақалаларға жоспар құру; 11.1.5 - автордың өзіндік көзқарасын сақтай отырып, мәтіннің мазмұнын немесе шығарманың бір бөлігін шығармашылық көзқараспен қайталау
		Талдау және түсіндіру	11.2.1 - жанр және оның белгілері (ағартушылық, модернистік әдебиет ерекшеліктері), эпос, трагедия, драма, эпос, роман, повесть және т.б. анықтау; 11.2.3 - автордың идеясын ашудағы композицияның рөлін анықтау (тақырып пен мәселелердің ауқымы, кейіпкер бейнесі); 11.2.5 - шығарманың тақырыбын ашудағы рөлін

			анықтай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 11.2.8 - рәміздерді, көркемдік кеңістік пен уақытты жасау әдістері мен құралдары, бейнелеу құралдарын талдау, автордың оларды не үшін пайдаланғанын түсіндіру; 11.2. 9 - көркем материалға және өзінің өмірлік тәжірибесіне сүйене отырып, әдеби терминдерге сүйене отырып, нақты және бейнелі сөйлеуді және өзектілігі туралы жеке пікірін білдіретін логикалық және жүйелі шығармашылық жұмыс (әдеби және еркін тақырыптағы эссе, шығарма, сыни мақалалар және т.б.) тақырып жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.3 - өзбек және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) оқырманға рухани-эстетикалық құндылығы тұрғысынан салыстыру, олардың жалпы және ерекше белгілерін, автор идеясын түсіндіру; 11.3.4 - әдеби тақырып бойынша ауызша және жазбаша кері байланысты (жеке, сыныптастар және т.б.) тақырыпты толық және терең қамту, композициялық және әдістемелік бірлік, деректік дәлдік және қызықтыру құралдары тұрғысынан бағалау

бұйрығына 92-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
95-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Өзбек әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Өзбек әдебиеті» пәнін оқытудың мақсаты – шығарманың әлеуметтік-тарихи және рухани-эстетикалық аспектілерін ескере отырып, өзін-өзі дамытуға және өзін-өзі жетілдіруге дайын тұлғаның рухани құндылықтарын қалыптастыруға ықпал ету, құзыретті, сыни ойлай, идеялық-көркемдік мазмұнына талдау жасай алатын оқырман тәрбиелеу..

3. «Өзбек әдебиеті» пәнін оқытудың міндеттері:

1) өзбек әдебиеті негізінде оның қазақ және әлем әдебиетімен және мәдениетімен байланысын ескере отырып, табысты әлеуметтік бейімделуге ықпал ететін білім, білік және дағдыларды қалыптастыру;

2) көркем әдебиет арқылы «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясы негізінде отансүйгіштікке, азаматтыққа, белсенді өмірлік ұстанымға тәрбиелеу;

3) қазіргі әлемнің жаһануы жағдайында әдебиеттің рухани мұра ретіндегі құндылығы туралы түсінік қалыптастыру;

4) шығармаларды талдау негізінде сыни талдау, салыстыру, жалпылау, ұқсастықтар мен себеп-салдарлық байланыстарды орнату, құбылыстарды жіктеу, логикалық және сыни пайымдаулар, қорытындылар мен қорытындылар құру дағдыларын жетілдіру;

5) әрбір оқушының шығармашылық қабілеттерін дамыта отырып, оқуға рухани-интеллектуалдық қажеттілігін қалыптастыру, сыни тұрғыдан оқу және мәтінді түсіндіру дағдыларын жетілдіру;

6) әртүрлі жанрдағы шығармалардың идеялық-көркемдік, қоғамдық-тарихи және рухани-эстетикалық аспектілерін терең түсінуге, талдауға негізделген қарым-қатынас дағдыларын дамыту;

7) зерттеу мәдениеті саласында құзыреттілігін көрсете отырып, шығарманың, әдеби сын мақалалардың ауызша немесе жазбаша мазмұнын бағалау дағдыларын жетілдіру;

8) әдеби құбылыстарды контекстік тұрғыдан қарастыру, әдеби фактілерді салыстыру, аналогиялар жасау, әдеби параллельдер құру дағдыларын жетілдіру.

9) мәтіндерді талдау, интерпретациялау және академиялық адалдық қағидаттарын сақтай отырып құрастыру; зерттеулер жүргізу, бақылау нәтижелерін өңдеу және ғылыми құбылыстарды түсіндіру; қоғамдық үдерістер мен тарихи оқиғаларды талдау; өз жұмыстарын әзірлеу, жобалау және ұсыну, ақпаратты іздеу, талдау, құру және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Өзбек әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Өзбек әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

5. «Өзбек әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

6. «Өзбек әдебиеті» пәні бойынша бағдарламаның мазмұны білім беру бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер күтілетін нәтижелер түріндегі сабақтардың оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады: дағды немесе қабілет, білім немесе түсінік.

7. Әрбір бөлімшеде бірізді ұйымдастырылған оқыту мақсаттары мұғалімдерге өз жұмысын жоспарлауға және оқушылардың жетістіктерін бағалауға мүмкіндік береді, сонымен қатар оларды оқытудың келесі кезеңдері туралы хабардар етеді.

8. Пәннің мазмұны 3 бөлімнен тұрады: «Түсіну және жауап беру», «Талдау және түсіндіру», «Бағалау және салыстырмалы талдау».

9. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөліктерден тұрады:

1) терминдерді түсіну;
2) көркем шығарманың мәнін түсіну;
3) жатқа оқу және дәйексөз келтіру;
4) жоспар құру;
5) қайталау;
6) сұрақтарға жауап беру.

10. «Талдау және түсіндіру» бөлімі келесі бөліктерден тұрады:

1) жанр;
2) тақырыбы мен идеясы;
3) құрамы;
4) эпизодты талдау;
5) қаһармандардың мінездемесі;
6) әртүрлі бейнелеу формасындағы шығарманың көркемдік әлемі;
7) автордың көзқарасы;
8) көркемдік және бейнелеу құралдары;
9) шығармашылық жұмыс.

11. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөліктерден тұрады:

1) өнер туындысын бағалау;
2) көркем шығарманы басқа өнер туындыларымен салыстыру;
3) әдеби шығармаларды салыстыру;
4) мәлімдемелерді бағалау.

3-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

12. Бағдарламадағы оқыту мақсаттары кодтау арқылы көрсетіледі. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бағдарламаның кіші бөлімін, төртінші сан білім беру мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4 кодтауында: «10» – сынып, «2» – бөлімше, «4» – оқу мақсатының реттік саны.

1) түсіну және жауап беру:

Оқушылар орындауы қажет:		
Бөлім	10-сынып	11-сынып
1.Терминдерді түсіну	10.1.1 - терминдерді түсіну: алтын ғасыр, мотив, роман-эпопея, өлеңдегі роман, психологизм, фабула	11.1.1 - терминдерді түсіну: ағартушылық әдебиеті, қазіргі әдебиет, тәуелсіздік тондары, әдеби мистика, қазіргі әдебиет және т.б.

2. Көркем шығарманың мәнін түсіну	10.1.2 - көркем шығарманың мазмұнын түсіну, ондағы көтерілген мәселені түсіну, ой елегінен өткізу кезінде тыңдаған, оқыған нәрсеге өз реакциясын айта білу.	11.1.2 - көркем шығарманың мазмұны мен оның көркемдік үдерістегі рөлін түсіну, ой толғау кезінде тыңдап, оқыған нәрсеге өз реакциясын айта білу;
3. Жатқа оқу және дәйексөз келтіру	10.1.3 - мәтінге тәуелсіз автордың көзқарасын білдіруіне байланысты дәйексөздер, үзінділерді анықтау және мәнерлеп оқу.	11. 1. 3 – мәселеге байланысты үзінділер келтіру, үзінділерді анықтау және мәнерлеп оқу және мәтінге тәуелсіз автордың көзқарасын білдіру.
4. Жоспар құру	10.1.4 – әдеби және еркін тақырыптарға байланысты эссе, эсселерді жоспарлау	11.1.4 - әдеби және еркін тақырыптағы эсселерді, сыни мақалаларды жоспарлау
5. Қайталау	10.1.5 - шығарма мәтінін немесе шығарманың мазмұнын мәнерлеу құралдарын пайдалана отырып, шығармашылық көзқараспен қайталау	11.1.5 - автордың өзіндік көзқарасын сақтай отырып, мәтіннің мазмұнын немесе шығарманың бір бөлігін шығармашылық көзқараспен қайталау.
6. Сұрақтарға жауап беру	10.1. 6 - тақырып, сюжет және таңбалар бойынша өз бетінше пікір айта отырып, толық дәлелді жауап бере отырып, шығарма мәтіні негізінде проблемалық сұраққа жауап беру.	11.1 6 - тақырып, мәселе, таңбалар жүйесі туралы өз бетінше пікір білдіре отырып, әдеби материалға негізделген жан-жақты дәлелмен проблемалық сұраққа жауап беру.

2) талдау және түсіндіру:

Оқушылар орындауы қажет:		
Бөлім	10-сынып	11-сынып
2. Жанр	10.2.1 - жанр мен оның белгілерін (эпос, дидактикалық эпос, ғазал, қасида, тұйық, қита, рубаи, т.б.) анықтау.	11.2.1 - жанр және оның белгілері (ағартушылық, модернистік әдебиет ерекшеліктері), эпос, трагедия, драма, эпос, роман, повесть және т.б. анықтау
2. Тақырыбы және идеясы	10.2. 2 - жұмыстың өзектілігі мен жеке	11.2.2 - мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене

	көзқарасын дәлелдей отырып, тақырыптары мен мәселелерінің көлемін анықтау.	отырып, жұмыстың тақырыбы мен мәселелерінің ауқымын анықтау.
3. Құрамы	10.2.3 - шығарма идеясын, кейіпкер бейнесін ашудағы композицияның рөлін анықтау, сюжеттен тыс элементтердің маңыздылығын түсіндіру.	11.2.3 - автордың идеясын ашудағы композицияның рөлін анықтау (тақырып пен мәселелердің ауқымы, кейіпкер бейнесі)
4. Эпизодті талдау	10.2 4 – шығармадан үзінділерді талдау, олардың жұмыстағы орны мен рөлін анықтау, тақырып идеясын ашудағы маңыздылығын түсіндіру.	11.2.4- көркем образдық құралдарды талдау негізінде шығармадан үзінділердің рөлін, олардың тақырып және мәселелер ауқымымен байланысын анықтау.
5. Қаһармандардың мінездемесі	10.2.5 - образдар жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау	11.2.5 - шығарманың тақырыбын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау
6. Әртүрлі бейнелеу формасындағы шығарманың көркемдік әлемі	10.2 6 – шығарманың көркемдік әлемін талдау, идеясын әр түрлі формада (сценалық, трейлер, т.б.) беру.	11.2.6 - шығарманың көркемдік әлемін талдау, шығарманы әртүрлі формада (сценировка, трейлер және т.б.) ұсыну.
7. Автордың көзқарасы	10.2. 7 - автордың өз кейіпкерлеріне деген көзқарасын білдіру, мәтіннен мысалдар келтіру және автордың көзқарасын түсіндіру әдістерін анықтау.	11.2.7 – автордың өз кейіпкерлеріне деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау, автордың көзқарасын өз көзқарасымен салыстыру.
8. Көркемдік және бейнелеу құралдары	10.2.8 - символдарды жасау әдістері мен құралдары, көркем бейне құралдарын талдау, автордың оларды не үшін пайдаланғанын түсіндіру.	11.2.8 - рәміздерді, көркемдік кеңістік пен уақытты жасау әдістері мен құралдары, бейнелеу құралдарын талдау, автордың оларды не үшін пайдаланғанын түсіндіру.
9. Шығармашылық жұмыс	10.2.9 - әдеби материалға сүйене отырып, нақты және	11.2. 9 - әдеби материалға және өмірлік тәжірибеңізге

	астарлы тілді пайдалана отырып, шығарманың өзектілігі туралы өз пікірін білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптағы шығарма, эссе, аннотация және т.б.) логикалық және жүйелі жазу.	сүйене отырып, нақты және бейнелі тілмен, шығарманың өзектілігі туралы өз пікіріңізді білдіре отырып, логикалық және жүйелі түрде шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптағы шығарма, эссе, шолу, т.б.) жазу.

3) Бағалау және салыстырмалы талдау:

Оқушылар орындауы қажет:		
Бөлім	10-сынып	11-сынып
2.Өнер туындысын бағалау;	10.3.1 - шығарманың идеясына, кейіпкерлеріне қатысты ауызша және жазбаша түрде жеке ойларын түсіндіре отырып, шығарманы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау.	11.3.1 - шығарманың идеясына байланысты ауызша және жазбаша түрде мәтін мәселелерінің ауқымы туралы жеке пікірін түсіндіре отырып, шығарманың адамгершілік-эстетикалық құндылығы, автордың әдіс-тәсілдері тұрғысынан сыни баға беру.
2. Көркем шығарманы басқа өнер туындыларымен салыстыру	10.3.2 - образдарды тұтас қабылдауға мүмкіндік беретін стильдер мен әдістердегі ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттай отырып, көркем шығарманы басқа өнер туындыларымен салыстыру, олардың эмоционалдық әсерін бағалау	11.3.2 - көркем шығарманы басқа өнер туындыларымен салыстыру, рәміздер, тақырыптар мен мәселелердің ауқымын жан-жақты түсінуге мүмкіндік беретін стильдер мен әдістердегі ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттау және олардың эмоционалдық әсерін бағалау.
3. Әдеби шығармаларды салыстыру	10.3. 3 - өзбек және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) оқырманға эмоционалды әсер ету тұрғысынан салыстыру, олардың жалпы	11.3.3 - өзбек және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) оқырманға рухани-эстетикалық құндылығы тұрғысынан салыстыру,

	және ерекше белгілерін түсіндіру	олардың жалпы және ерекше белгілерін, автор идеясын түсіндіру
4. Мәлімдемелерді бағалау.	10.3.4 - әдеби тақырып бойынша ауызша және жазбаша пікірлерді (жеке, сыныптас және т.б.) тақырыпты толық және терең қамтуға, шығармаға және әдістемелік бірлікке, тыңдаушыға немесе оқырманға эмоционалды әсер етуіне және фактілердің нақтылығына қарай бағалау.	11. 3.4 - ауызша және жазбаша мәлімдемелерді тақырыпты ашудың толықтығы мен тереңдігі, композициялық-стильдік бірлігі, деректік дәлдігі және тыңдаушының немесе оқырманның назарын аудару құралдары тұрғысынан бағалау.

12. Бөлімдерге тоқсанға және бөлімдер ішіндегі сағаттарды бөлу мұғалімнің қалауы бойынша өзгереді.

13. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Өзбек әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту өзбек тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Өзбек әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту өзбек тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып

Тақырыптар	Оқылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Әлемге танымал бейнелер	1. Юсуф Хос Ҳожиб. «Қутадғу билиг» еңбегі 2. Аҳмад Югнакий. «Ҳибат ул-Ҳақойиқ» еңбегі 3. Аҳмад Яссавий.	Түсіну және жауап беру	10.1.1 - терминдерді түсіну: алтын ғасыр, мотив, роман-эпопея, өлеңдегі роман, психологизм, фабула; 10.1.2 - көркем шығарманың мазмұнын түсіну, ондағы көтерілген мәселені түсіну, ой елегінен өткізу кезінде тыңдаған, оқыған нәрсеге өз көзқарасын айта білу; 10.1.3 - мәтінге тәуелсіз

	«Девони ҳикмат» еңбегі 4. Атойи. Ғазаллари 5. Лутфий. Ғазаллари		автордың көзқарасын білдіруіне байланысты дәйексөздер, үзінділерді анықтау және мәнерлеп оқу; 10.1.5 - шығарма мәтінін немесе шығарманың мазмұнын мәнерлеу құралдарын пайдалана отырып, шығармашылық көзқараспен қайталау; 10.1.6 - тақырып, сюжет және образдар бойынша өз бетінше пікір айта отырып, шығарма мәтіні негізінде проблемалық сұраққа жан-жақты дәлелмен жауап беру
		Талдау және түсіндіру	10.2.1 - жанр мен оның белгілерін (эпос, дидактикалық эпос, ғазал, қасида, тұйық, қита, рубаи, т.б.) анықтау; 10.2.2 - жұмыстың өзектілігі мен жеке көзқарасын дәлелдей отырып, тақырыптары мен мәселелерінің көлемін анықтау; 10.2.5 – образдар жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 10.2. 7 - автордың өз кейіпкерлеріне деген көзқарасын білдіру, мәтіннен мысалдар келтіру және автордың көзқарасын түсіндіру әдістерін анықтау
		Бағалау және салыстырмалы талдау	10.3.1 - шығарма идеясына, оның кейіпкерлеріне қатысты оның жеке пікірін ауызша және жазбаша түрде түсіндіре отырып, оның оқырманға эстетикалық әсері тұрғысынан бағалау

2-тоқсан			
Біздің заманымыздың батырлары	2.Алишер Навоий. Ғазаллари. «Хамса» еңбегі	Түсіну және жауап беру	10.1.2 - көркем шығарманың мазмұнын түсіну, ондағы көтерілген мәселені түсіну, ой елегінен өткізу кезінде тыңдаған, оқыған нәрсеге өз көзыарасын айта білу; 10.1.4 – әдеби және еркін тақырыптарға байланысты эссе, шығармаларға жоспар құру; 10.1. 6 - тақырып, сюжет және таңбалар бойынша өз бетінше пікір айта отырып, толық дәлелді жауап бере отырып, шығарма мәтіні негізінде проблемалық сұраққа жауап беру
		Талдау және түсіндіру	10.2.2 - жұмыстың өзектілігі мен жеке көзқарасын дәлелдей отырып, тақырыптары мен мәселелерінің көлемін анықтау; 10.2.3 - шығарма идеясын, кейіпкер бейнесін ашудағы композицияның рөлін анықтау, сюжеттік емес элементтердің маңыздылығын түсіндіру; 10.2.4 – шығармадан үзінділерді талдау, олардың жұмыстағы орны мен рөлін анықтау, тақырып идеясын ашудағы маңыздылығын түсіндіру; 10.2.5 – образдар жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 10.2.7 - автордың өз кейіпкерлеріне деген көзқарасын білдіру, мәтіннен мысалдар келтіру және

			автордың көзқарасын түсіндіру әдістерін анықтау
		Бағалау және салыстырмалы талдау	10.3.1 - шығарма идеясына, оның кейіпкерлеріне қатысты оның жеке пікірін ауызша және жазбаша түрде түсіндіре отырып, оның оқырманға эстетикалық әсері тұрғысынан бағалау; 10.3.3 - өзбек және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) оқырманға эмоционалды әсер ету тұрғысынан салыстыру, олардың жалпы және ерекше белгілерін түсіндіру
3-тоқсан			
Адам және заң	1. Хожа. ҳикоятлари 2. Бобур. Лирика 3. Машраб. Лирика 4.Мунис. Лирика 5.Увайсий. Лирика 3.	Түсіну және жауап беру	10.1.1 - терминдерді түсіну: алтын ғасыр, мотив, роман-эпопея, өлеңдегі роман, психологизм, фабула; 10.1.4 – әдеби және еркін тақырыптарға байланысты эссе, шығармаларға жоспар құру; 10.1.5 - шығарма мәтінін немесе шығарманың мазмұнын мәнерлеу құралдарын пайдалана отырып, шығармашылық көзқараспен қайталау
		Талдау және түсіндіру	10.2.3 - шығарма идеясын, кейіпкер бейнесін ашудағы композицияның рөлін анықтау, сюжеттен тыс элементтердің маңыздылығын түсіндіру; 10.2.4 - шығармадан үзінділерді талдау, олардың жұмыстағы орны мен рөлін анықтау, тақырып идеясын ашудағы маңыздылығын

			түсіндіру; 10.2.5 - таңбалар жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 10.2.6 – шығарманың көркемдік әлемін талдау, идеясын әр түрлі формада (сценалық, трейлер, т.б.) беру; 10.2.8 - символдарды жасау әдістері мен құралдары, көркем бейне құралдарын талдау, автордың оларды не үшін пайдаланғанын түсіндіру; 10.2.9 - әдеби материалға сүйене отырып, нақты және астарлы тілді пайдалана отырып, шығарманың өзектілігі туралы өз пікірін білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптағы шығарма, эссе, аннотация және т.б.) логикалық және жүйелі жазу
		Бағалау және салыстырмалы талдау	10.3.2 - образдарды тұтас қабылдауға мүмкіндік беретін стильдер мен әдістердегі ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттай отырып, көркем шығарманы басқа өнер туындыларымен салыстыру, олардың эмоционалдық әсерін бағалау
4-тоқсан			
Отбасы құндылықтары	1. Огаҳий. Лирика 2. Абай. Поэзия 3. Фузулий.	Түсіну және жауап беру	10.1.1 - терминдерді түсіну: алтын ғасыр, мотив, роман-эпопея, өлеңдегі роман, психологизм, фабула; 10.1.3 - мәтінге тәуелсіз

	«Лайли ва Мажнун» Эпос 4. Шекспир. «Ҳамлет» трагедия		автордың көзқарасын білдіруіне байланысты дәйексөздер, үзінділерді анықтау және мәнерлеп оқу
		Талдау және түсіндіру	10.2.1 - жанр мен оның белгілерін (эпос, дидактикалық эпос, ғазал, қасида, тұйық, қита, рубаи, т.б.) анықтау; 10.2.4 - шығармадан үзінділерді талдау, олардың жұмыстағы орны мен рөлін анықтау, тақырып идеясын ашудағы маңыздылығын түсіндіру; 10.2.5 - таңбалар жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 10.2.6 – шығарманың көркемдік әлемін талдау, идеясын әр түрлі формада (сценалық, трейлер, т.б.) беру; 10.2.8 - символдарды жасау әдістері мен құралдары, көркем бейне құралдарын талдау, автордың оларды не үшін пайдаланғанын түсіндіру; 10.2.9 - әдеби материалға сүйене отырып, нақты және астарлы тілді пайдалана отырып, шығарманың өзектілігі туралы өз пікірін білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптағы шығарма, эссе, аннотация және т.б.) логикалық және жүйелі жазу
		Бағалау және салыстырмалы талдау	10.3.2 - образдарды тұтас қабылдауға мүмкіндік беретін стильдер мен

			әдістердегі ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттай отырып, көркем шығарманы басқа өнер туындыларымен салыстыру, олардың эмоционалдық әсерін бағалау; 10.3.4 - әдеби тақырып бойынша ауызша және жазбаша пікірлерді (жеке, сыныптас және т.б.) тақырыпты толық және терең қамтуға, шығармаға және әдістемелік бірлікке, тыңдаушыға немесе оқырманға эмоционалды әсер етуіне және фактілердің нақтылығына қарай бағалау

2) 11-сынып

Тақырыптар	Оқылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзгеріс дәуіріндегі адам	1. Ю.Сарқмий. Лирика Фурқат. Лирика 3. Абдулла Қодирий. «Ўтган кунлар» роман 4. Абдулҳамид Чўлпон. Шеърияти. «Кеча ва кундуз» роман	Түсіну және жауап беру	11.1.1 - терминдерді түсіну: Ағарту дәуірі әдебиеті, қазіргі әдебиет, тәуелсіздік әуендері, әдеби мистика, қазіргі әдебиет; 11.1.2 - көркем шығарманың мазмұны мен оның көркемдік үдерістегі рөлін түсіну, ой толғау кезінде тыңдап, оқыған нәрсеге өз көзқарасын айта білу; 11.1.3 – мәселеге байланысты үзінділер келтіру, үзінділерді анықтау және мәнерлеп оқу және мәтінге тәуелсіз автордың көзқарасын білдіру; 11.1 6 - тақырып, мәселе, образдар жүйесі туралы өз бетінше пікір білдіре отырып, әдеби материал

			негізінде проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру
		Талдау және түсіндіру	11.2.1 - жанр және оның белгілері (ағартушылық, модернистік әдебиет ерекшеліктері), эпос, трагедия, драма, эпос, роман, повесть және т.б. анықтау; 11.2.4- көркем образдық құралдарды талдау негізінде шығармадан үзінділердің рөлін, олардың тақырып және мәселелер ауқымымен байланысын анықтау; 11.2.2 - мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, жұмыстың тақырыбы мен мәселелерінің ауқымын анықтау; 11.2.5 - шығарманың тақырыбын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 11.2.7 – автордың өз кейіпкерлеріне деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау, автордың көзқарасын өз көзқарасымен салыстыру; 11.2.8 - рәміздерді, көркемдік кеңістік пен уақытты жасау әдістері мен құралдары, бейнелеу құралдарын талдау, автордың оларды не үшін пайдаланғанын түсіндіру
		Бағалау және салыстырмалы талдау	11.3.1 - шығарманың идеясына байланысты ауызша және жазбаша түрде мәтін мәселелерінің ауқымы туралы жеке пікірін түсіндіре отырып, шығарманың адамгершілік-эстетикалық құндылығы, автордың әдіс-

			тәсілдері тұрғысынан сыни баға беру
2-тоқсан			
Тоталитарлық режим дәуіріндегі адам	1. Ғафур Ғулом. « «Ёдгор» поэма 2. Ойбек. «ҚуҰш қораймас» роман 3. Абдулла Қа??ор. Поэма	Түсіну және жауап беру	11.1.2 - көркем шығарманың мазмұны мен оның көркемдік үдерістегі рөлін түсіну, ой толғау кезінде тыңдап, оқыған нәрсеге өз көзқарасын айта білу; 11.1.3 – мәселеге байланысты үзінділер келтіру, үзінділерді анықтау және мәнерлеп оқу және мәтінге тәуелсіз автордың көзқарасын білдіру; 11.1.4 - әдеби және еркін тақырыптағы эсселерді, сыни мақалаларды жоспарлау; 11.1.5 - автордың өзіндік көзқарасын сақтай отырып, мәтіннің мазмұнын немесе шығарманың бір бөлігін шығармашылық көзқараспен қайталау
		Талдау және түсіндіру	11.2.1 - жанр және оның белгілері (ағартушылық, модернистік әдебиет ерекшеліктері), эпос, трагедия, драма, эпос, роман, повесть және т.б. анықтау; 11.2.3 - автордың идеясын ашудағы композицияның рөлін анықтау (тақырып пен мәселелердің ауқымы, кейіпкер бейнесі); 11.2.4- көркем образдық құралдарды талдау негізінде шығармадан үзінділердің рөлін, олардың тақырып және мәселелер ауқымымен байланысын анықтау, 11.2.5 - шығарманың тақырыбын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма

			кейіпкерлерін сипаттау; 11.2.7 – автордың өз кейіпкерлеріне деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау, автордың көзқарасын өз көзқарасымен салыстыру; 11.2. 9 - көркем материалға және өзінің өмірлік тәжірибесіне сүйене отырып, әдеби терминдерге сүйене отырып, нақты және бейнелі сөйлеуді және өзектілігі туралы жеке пікірін білдіретін логикалық және жүйелі шығармашылық жұмыс (әдеби және еркін тақырыптағы эссе, шығарма, сыни мақалалар және т.б.) тақырып жазу
		Бағалау және салыстырмалы талдау	11.3.2 - өнер туындысын басқа өнер туындыларымен салыстыру, олардың образдар, тақырыптар мен мәселелердің ауқымын жан-жақты түсінуге мүмкіндік беретін стильдер мен әдістердегі ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттау және олардың эмоционалдық әсерін бағалау
3-тоқсан			
Адамдар тағдырындағы соғыс	1. ?амид Олимжон. Лирикаси. «Муқанна» драмма. 2. Одил Ққубов. «КӘ?на дунҰ» роман 3. Пиримқул Қодиров.	Түсіну және жауап беру	11.1.2 - көркем шығарманың мазмұны мен оның көркемдік үдерістегі рөлін түсіну, ой толғау кезінде тыңдап, оқыған нәрсеге өз реакциясын айта білу; 11.1.3 – мәселеге байланысты үзінділер келтіру, үзінділерді анықтау және мәнерлеп оқу және мәтінге тәуелсіз автордың көзқарасын білдіру;

	«Юлдузли тунлар» роман 4. Эркин Волидов. «Рухлар исҰни» Эпос 5. Абдулла Орипов. «Жаннатга йӘл» Драмма		11.1 6 - тақырып, мәселе, образ жүйесі туралы өз бетінше пікір білдіре отырып, әдеби материал негізінде проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру
		Талдау және түсіндіру	11.2.2 - мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, жұмыстың тақырыбы мен мәселелерінің ауқымын анықтау; 11.2.5 - шығарманың тақырыбын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 11.2.6 - шығарманың көркемдік әлемін талдау, шығарманы әр түрлі формада (сценалық, трейлер және т.б.) көрсету; 11.2.7 – автордың өз кейіпкерлеріне деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау, автордың көзқарасын өз көзқарасымен салыстыру; 11.2.8 - рәміздерді, көркемдік кеңістік пен уақытты жасау әдістері мен құралдары, бейнелеу құралдарын талдау, автордың оларды не үшін пайдаланғанын түсіндіру
		Бағалау және салыстырмалы талдау	11.3.1 - шығарманың идеясына байланысты ауызша және жазбаша түрде мәтін мәселелерінің ауқымы туралы жеке пікірін түсіндіре отырып, шығарманың адамгершілік-эстетикалық құндылығы, автордың әдіс-тәсілдері тұрғысынан сыни баға беру; 11.3.3 - өзбек және әлем

			әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) оқырманға рухани-эстетикалық құндылығы тұрғысынан салыстыру, олардың жалпы және ерекше белгілерін, автор идеясын түсіндіру
4-тоқсан			
Моральдық таңдау тақырыбы	1. Ба?одир Собит. “Битмас жаро?ат” 2. Мухтор Авезов. «Абай йӘли» эпопея 3. Ч. Айтматов «ҚиҰмат» роман	Түсіну және жауап беру	11.1.1 - терминдерді түсіну: ағартушылық әдебиеті, қазіргі әдебиет, тәуелсіздік тондары, әдеби мистика, қазіргі әдебиет және т.б.; 11.1.4 - әдеби және еркін тақырыптағы эсселерге, сыни мақалаларға жоспар құру; 11.1.5 - автордың өзіндік көзқарасын сақтай отырып, мәтіннің мазмұнын немесе шығарманың бір бөлігін шығармашылық көзқараспен қайталау
		Талдау және түсіндіру	11.2.2 - мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, жұмыстың тақырыбы мен мәселелерінің ауқымын анықтау; 11.2.3 - автордың идеясын ашудағы композицияның рөлін анықтау (тақырып пен мәселелердің ауқымы, кейіпкер бейнесі); 11.2.5 - шығарманың тақырыбын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 11.2.6 - шығарманың көркемдік әлемін талдау, шығарманы әртүрлі формада (сценировка, трейлер және т.б.) ұсыну; 11.2.7 – автордың өз

			кейіпкерлеріне деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау, автордың көзқарасын өз көзқарасымен салыстыру, 11.2. 9 - көркем материалға және өзінің өмірлік тәжірибесіне сүйене отырып, әдеби терминдерге сүйене отырып, нақты және бейнелі сөйлеуді және өзектілігі туралы жеке пікірін білдіретін логикалық және жүйелі шығармашылық жұмыс (әдеби және еркін тақырыптағы эссе, шығарма, сыни мақалалар және т.б.) тақырып жазу
		Бағалау және салыстырмалы талдау	11.3.2 - өнер туындысын басқа өнер туындыларымен салыстыру, олардың образдар, тақырыптар мен мәселелердің ауқымын жан-жақты түсінуге мүмкіндік беретін стильдер мен әдістердегі ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттау және олардың эмоционалдық әсерін бағалау, 11.3.4 - әдеби тақырып бойынша ауызша және жазбаша кері байланысты (жеке, сыныптастар және т.б.) тақырыпты толық және терең қамту, композициялық және әдістемелік бірлік, деректік дәлдік және қызықтыру құралдары тұрғысынан бағалау

бұйрығына 93-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
96-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Тәжік әдебиеті» пәнін оқытудың мақсаты – өзін-өзі дамытуға және өзін-өзі жетілдіруге дайын тұлғаның рухани құндылықтарын қалыптастыруға ықпал ету, сауатты, сыни ойлайтын, талдау жасай алатын оқырман тәрбиелеу. Шығарманың әлеуметтік-тарихи және рухани-эстетикалық аспектілерін ескере отырып, идеялық-көркемдік мазмұны.

3. «Тәжік әдебиеті» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) тәжік әдебиеті негізінде, оның қазақ және әлемдік әдебиет пен мәдениетпен өзара байланысын ескере отырып, табысты әлеуметтік бейімделуге ықпал ететін білім, білік және дағдыларды қалыптастыру;

2) қазіргі әлемнің жаһануы жағдайында әдебиеттің рухани мұра ретіндегі құндылығы туралы түсінікті қалыптастыру;

3) сыни талдау, салыстыру, жалпылау дағдыларын жетілдіру, ұқсастықтар мен себеп-салдарлық байланыстарды орната білу, құбылыстарды сыныптау, логикалық және сыни пайымдауларды құру, туындыларды талдау негізінде қорытынды жасау;

4) оқуда рухани-зияткерлік қажеттілікті қалыптастыру, әрбір оқушының шығармашылық қабілетін дамыта отырып, мәтінді сыни оқу және түсіндіру дағдыларын жетілдіру;

5) әртүрлі жанрдағы шығармалардың идеялық-көркемдік, қоғамдық-тарихи және рухани-эстетикалық аспектілерін терең түсіну, талдау негізінде коммуникативтік дағдыларды дамыту;

6) зерттеу мәдениеті саласында құзыреттілік көрсете отырып, туындылардың, көркемдік және сыни мақалалардың мазмұнын бағалау дағдыларын ауызша немесе жазбаша түрде жетілдіру;

7) әдеби құбылыстарды контексте қарастыру білігін, әдеби фактілерді салыстыра білуді, ұқсастықтарды, әдеби параллельдерді жүргізе білуді жетілдіру;

8) ақпаратты іздеу, талдау және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектіні саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Тәжік әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Тәжік әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

5. «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

6. «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша бағдарламаның мазмұны білім беру бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер күтілетін нәтижелер түріндегі сабақтардың оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады: дағды немесе қабілет, білім немесе түсінік.

7. Әрбір бөлімшеде бірізді ұйымдастырылған оқыту мақсаттары мұғалімдерге өз жұмысын жоспарлауға және оқушылардың жетістіктерін бағалауға мүмкіндік береді, сонымен қатар оларды оқытудың келесі кезеңдері туралы хабардар етеді.

8. Пәннің мазмұны 3 бөлімнен тұрады: «Түсіну және жауап беру», «Анализ және интерпретация», «Бағалау және салыстыру».

9. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) терминдерді түсіну;

2) көркем шығарманы түсіну;
3) жатқа оқу және дәйексөз келтіру;
4) жоспар құру;
5) қайталау;
6) сұрақтарға жауаптар.
10. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:
1) жанр;
2) тақырыбы мен идеясы;
3) құрамы;
4) эпизодты талдау;
5) қаһармандардың мінездемесі;
6) шығарманың көркемдік әлемі әр түрлі ұсыну формасында;
7) автордың көзқарасы;
8) көркемдік және бейнелеу құралдары;
9) шығармашылық жазу.
11. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімдерден тұрады:
1) өнер туындысын бағалау;
2) өнер туындысын өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру;
3) әдебиет шығармаларын салыстыру;
4) мәлімдемелерді бағалау.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

12. Бағдарламадағы оқыту мақсаттары кодтау арқылы берілген. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бағдарламаның кіші бөлімін, төртінші сан білім беру мақсатының нөмірленуін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1 кодтауында: «10» – сынып, «2» –бөлімше, «1» – білім беру мақсатының нөмірленуі.

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Терминдерді түсіну	10.1.1 - терминдерді түсіну: алтын ғасыр, мотив, роман-эпопея, повесть, психологизм, сюжет	11.1.1 - терминдерді түсіну: ретроспекция, күміс ғасыр, иманжизм, символизм, футуризм, акмеизм
2. Көркем шығарманы түсіну	10.1.2 - көркем шығарманың мазмұнын, оның мәселелерін түсіну, сыни тұрғыдан түсіну, естіген немесе оқыған нәрсеге өз көзқарасын білдіру	11.1.2 - көркем шығарманың мазмұнын және оның әдеби үдерістегі рөлін түсіну, сыни тұрғыдан ойлау, естіген немесе оқыған нәрсеге өз көзқарасын білдіру

3. Жатқа оқу және дәйексөз келтіру	10.1.3 - мәтіннен автордың ұстанымын білдіруге байланысты үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу	11.1.3 - мәтіннен мәселеге қатысты үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу, автордың ұстанымын білдіру
4. Жоспар құру	10.1.4 - әдеби және еркін тақырыптарға эссе жоспарын құру	11.1. 4 Әдеби және еркін тақырыптарға, шолуларға эссе жоспарын құрастыру
5. Мазмұндау	10.1.5 - шығарманың немесе эпизодтың мәтінін мазмұнын шығармашылықпен қайталап, бейнелеу құралдарын пайдалана отырып, қайта айту	11.1.5 - мәтіннің авторлық ерекшелігін сақтай отырып, шығарманың мазмұнын шығармашылықпен қайта ойластыру
6. Сұрақтарға жауаптар	10.1.6 - тақырып пен образдар туралы өз пікірін білдіре отырып, жұмыс мәтініне сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру.	11.1.6 - әдеби материалға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа егжей-тегжейлі дәлелді жауап беру, мәселе мен бейнелер жүйесі туралы өз пікірін білдіру.

2) анализ және интерпретация:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1.Жанр	10.2.1 жанр мен оның ерекшеліктерін (эпопея, өлеңдегі роман, психологиялық роман және т.б.), философиялық лирика ерекшеліктерін анықтау.	11.2.1 жанр мен оның ерекшеліктерін (синкреттік жанр), күміс дәуір лирикасының ерекшеліктерін анықтау
2. Тақырып және идея	10.2.2 Мәтіннің тақырыбы мен мәселелерін анықтау, олардың өзектілігі туралы пікір білдіру және өз ұстанымын дәлелдеу	11.2.2 мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, олардың өзектілігі туралы пікір білдіре отырып, өз ұстанымын дәлелдей отырып, шығарманың тақырыбы мен мәселелерін анықтау
3. Композиция	10.2.3 шығарманың идеясын, кейіпкерлер бейнесін ашудағы композицияның рөлін анықтау	11.2.3 композицияның автор ниетін ашудағы рөлін анықтау (тақырыптар, мәселелер, кейіпкерлер бейнесі)

4. Эпизодтарды талдау	10.2.4 - эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы рөлі мен орнын анықтау, эпизодтың идеялық-тақырыптық концепциясын ашудағы маңызын түсіндіру.	11.2.4 - эпизодтың рөлін, оның шығарманың тақырыбы мен мәселелерімен байланысын көркемдік құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде анықтау
5. Кейіпкерлер мінезі	10.2.5 Шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтау	11.2.5 - шығарманың идеялық-тақырыптық концепциясын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру
6. Шығарманың көркемдік әлемі әр түрлі ұсыну формасында	10.2. 6 - ақпаратты ұсынудың әртүрлі формаларында (таңбалар, формулалар, заңдар, буктрейлерлер және т.б.) кейіпкерлердің идеясын немесе қарым-қатынасын көрсете отырып, шығарманың көркемдік әлемін талдау	11.2.6 - проблеманы әр түрлі көрсету формаларында (таңбалар, формулалар, заңдар, буктрейлерлер және т.б.) көрсете отырып, шығарманың көркемдік әлеміне талдау жасау.
7. Автордың көзқарасы	10.2.7 - мәтіннен мысалдар келтіре отырып, автордың ұстанымын түсіндіре отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау.	11.2.7 - автордың ұстанымын өз пікірімен салыстыра отырып, кейіпкерлерге, проблемаларға деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау.
8.Әдеби әдістер мен бейнелеу құралдары	10.2.8 - поэтикалық синтаксистің образдарын, көрнекі құралдары мен фигураларын жасаудың құралдары мен тәсілдерін талдау; олардың оқырманға әсерін түсіндіру.	11.2.8 - поэтикалық синтаксистің бейнелеу құралдары мен тәсілдерін, көркемдік кеңістік пен уақытты, көрнекі құралдар мен фигураларды талдау, автордың оларды қандай мақсатта пайдаланатынын түсіндіру.
9. Шығармашылық жазу	10.2.9 - әдеби материалға сүйене отырып, тура және ауыспалы мағынадағы тілді пайдалана отырып, шығарманың өзектілігі туралы өз пікірін білдіре отырып,	11.2.9 - әдеби материалға және өмірлік тәжірибеңізге сүйене отырып, нақты және бейнелі тілмен, шығарманың өзектілігі туралы өз пікіріңізді білдіре

	шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе, эссе, аннотация және т.б.) логикалық және жүйелі жазу.	отырып, логикалық және жүйелі түрде шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе, шығарма, шолу, т.б.) жазу.

3) бағалау және салыстыру

Білім алушылар...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Көркем шығарманы бағалау	10.3.1 - шығарманы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, ойға деген өзіндік көзқарасын, кейіпкерлерді ауызша және жазбаша баяндау түрінде түсіндіру.	11.3.1 - ауызша және жазбаша мәлімдеме түрінде мәселеге өзіндік көзқарасын түсіндіре отырып, шығармаға моральдық-эстетикалық құндылық тұрғысынан сыни баға беру.
2. Көркем шығарманы өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру	10.3.2 бейнелерді тұтас қабылдауға әсер ететін ұқсастықтар мен айырмашылықтарды сипаттай отырып, эмоционалдық әсер ету дәрежесін бағалап, өнер туындысын өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру	11.3.2 бейнелерді, мәселелерді біртұтас қабылдауға әсер ететін ұқсастықтар мен айырмашылықтарды сипаттай отырып, эмоционалдық әсер ету дәрежесін бағалай отырып, өнер туындысын өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру
3. Әдебиет шығармаларын салғастыру	10.3.3 - жалпы және ерекше белгілерін түсіндіре отырып, оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан тәжік, қазақ және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) салғастыру.	11.3.3 - ортақ және ерекше белгілерін түсіндіре отырып, тәжік, қазақ және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) моральдық-эстетикалық құндылығы жағынан салғастыру.
4. Мәлімдемелерді бағалау	10.3.4 - ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (өзінің, сыныптастарының және басқалардың) тақырыпты ашудың толықтығы мен тереңдігі, композициялық	11.3.4 - ауызша және жазбаша мәлімдемелерді тақырыпты ашудың толықтығы мен тереңдігі, композициялық-стильдік бірлігі, деректік дәлдігі және

	және стильдік бірлігі, деректік дәлдігі және тыңдаушыға немесе оқырманға эмоционалды әсер етуі тұрғысынан бағалау.	тыңдаушының немесе оқырманның назарын аудару құралдары тұрғысынан бағалау.

13. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту тәжік тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту тәжік тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Сатира және юмор	1. А. Мушфиқ. Маснавии «Гулзори Ирам» 2. Ш. Бухорӣ. Таҳлили шеърҳо. 3. Сайидои Насафӣ. Манзумаи «Баҳориёт». 4. Соиби «Табрезӣ. Ғазалиёт» 5. М.А. Бедил. «Комдева Мадан»	Түсіну және жауап беру	10.1.1 - терминдерді түсіну: алтын ғасыр, мотив, роман-эпопея, повесть, психологизм, сюжет; 10.1.2 Көркем шығарманың мазмұнын, оның мәселелерін түсініп, сыни тұрғыдан ой елегінен өткізу, естігеніне немесе оқығанына өз көзқарасын білдіру; 10.1.3 - мәтіннен автордың ұстанымын білдіруге қатысты дәйексөздерді, үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу; 10.1 6 - тақырып пен образдар туралы өз

			пікірін білдіре отырып, мәтінінге сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру.
		Анализ және интерпретация	10.2.1 жанр мен оның белгілерін (эпопея, өлеңдегі роман, психологиялық роман және т.б.), философиялық лирика ерекшеліктерін анықтау; 10.22 – мәтіннің тақырыбы мен проблематикасын анықтау, олардың өзектілігі туралы пікір білдіру және өз ұстанымын дәлелдеу; 10.2.5 шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтау; 10.2.8 Поэтикалық синтаксистің образдарын, көрнекі құралдары мен фигураларын жасау құралдары мен тәсілдерін талдау; олардың оқырманға әсерін түсіндіру.
		Бағалау және салыстыру	10.3.1 ауызша және жазбаша түрде шығарманы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, идеяға кейіпкерлерге деген өзіндік көзқарасын, түсіндіру.
2-тоқсан			

Өлеңдердің тақырыбы мен мазмұны	1. М. Муншӣ. Маснавии «Даъмаи шоҳон». 2. Қ. Розиқ. Достони «Юсуф ва Зулайхо», «Девони ғазалиёт».	Түсіну және жауап беру	10.1.2 Көркем шығарманың мазмұнын, оның мәселелерін түсініп, сыни тұрғыдан ой елегінен өткізу, естігеніне немесе оқығанына өз көзқарасын білдіру; 10.1.3 - мәтіннен автордың ұстанымын білдіруге қатысты дәйексөздерді, үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу; 10.1.4 әдеби және еркін тақырыптар бойынша эссе жоспарын құру; 10.1.5 - шығарманың немесе эпизодтың мәтінін мазмұнды шығармашылықпен қайта қарастыра отырып және бейнелеу құралдарын пайдалана отырып қайта айту
			10.2. 3 шығарманың идеясын, кейіпкерлер бейнесін ашудағы композицияның рөлін анықтау; 10. 2.5 Шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтау 10.2.6 - ақпаратты ұсынудың әртүрлі формаларында (таңбалар, формулалар, заңдар, буктрейлерлер) идеясын немесе кейіпкерлердің қарым-қатынасын көрсете отырып,

			шығарманың көркемдік әлемін талдау; 10.2.7 - мәтіннен мысалдар келтіре отырып, автордың ұстанымын түсіндіру, кейіпкерлерге, проблемаларға автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау; 10.2.9 Әдеби материалға сүйене отырып, тура және ауыспалы мағынадағы тілді пайдалана отырып, шығарманың өзектілігі туралы өз пікірін білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе, эссе, аннотация және т.б.) логикалық және жүйелі жазу.
		Бағалау және салыстыру	10.3.2 бейнелерді тұтас қабылдауға әсер ететін ұқсастықтар мен айырмашылықтарды сипаттай отырып, эмоционалдық әсер ету дәрежесін бағалап, өнер туындысын өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру
3-тоқсан			
Билік тарихы	1. Гулханӣ. Манзумаи «Зарбулмасал». 2. Қоонӣ. Қасидаҳои шоир. 3. М. Мақатаев. Ашъори адиб. 4. А. Дониш. «Наводирулвақоеъ».	Түсіну және жауап беру	10.1.1 - терминдерді түсіну: алтын ғасыр, мотив, роман-эпопея, повесть, психологизм, сюжет; 10.1.3 мәтіннен автордың ұстанымын білдіруге байланысты үзінділерді

	5. Савдо. Асари «Мусҳакат». 6. Ш. Шоҳин. Манзумаи «Тӯҳфаи дӯстон», достони «Лайлӣ ва Маҷнун», «Бадоеъуссаноеъ».		өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу 10.1.6 - тақырып пен бейнелер туралы өз пікірін білдіре отырып, жұмыс мәтініне сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру.
		Анализ және интерпретация	10.2.2 – мәтіннің тақырыптары мен мәселелерін анықтау, олардың өзектілігі туралы пікір білдіру және өз ұстанымын дәлелдеу; 10.2.4 - эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы рөлі мен орнын анықтау, эпизодтың идеялық-тақырыптық концепциясын ашудағы маңызын түсіндіру; 10.2.5 - Шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтау; 10.2.6 - ақпаратты ұсынудың әртүрлі формаларында (рәміздер, формулалар, заңдар, буктрейлерлер) кейіпкерлердің идеясын немесе қарым-қатынасын көрсете отырып, шығарманың көркемдік әлемін талдау; 10.2.7 - мәтіннен мысалдар келтіре отырып, автордың ұстанымын түсіндіре

			отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау.
		Бағалау және салыстыру	10.3.1 - шығарманы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, ойға деген өзіндік көзқарасын, кейіпкерлерді ауызша және жазбаша баяндау түрінде түсіндіру; 10.3.3 жалпы және ерекше белгілерін түсіндіре отырып, оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан тәжік, қазақ және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) салғастыру.
4-тоқсан			
Тәжік және қазақ әдебиетінің қазынасынан	1. М. Ҳайрат. Ашъори лирикӣ. 2. Қ. Р. Возеҳ. Асари «Савонеҳ-ул-малоик». 3. Рабғузӣ. «Муҳаббатнома». 4. А. Қунанбаев. «Панднома», қироати шеърҳо.	Түсіну және жауап беру	10.1.1 - терминдерді түсіну: алтын ғасыр, мотив, роман-эпопея, повесть, психологизм, сюжет; 10.1.4 әдеби және еркін тақырыптар бойынша эссе жоспарын құру; 10.1.5 Шығарманың немесе эпизодтың мәтінін мазмұнды шығармашылықпен қайта қарастырып, бейнелеу құралдарын пайдалана отырып, қайта айту
		Анализ және интерпрета ция	10.2.1 - жанр мен оның ерекшеліктерін (эпопея, өлеңдегі роман, психологиялық роман),

			философиялық лирика ерекшеліктерін анықтау; 10.2.3 - шығарма идеясын, кейіпкерлердің образдарын ашудағы композицияның рөлін анықтау; 10.2.4 - эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы рөлі мен орнын анықтау, эпизодтың идеялық-тақырыптық концепциясын ашудағы маңызын түсіндіру; 10.2.5 - кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 10.2.8 - поэтикалық синтаксистің образдарын, көрнекі құралдары мен фигураларын жасау құралдары мен тәсілдерін талдау; олардың оқырманға әсерін түсіндіру; 10.2.9 - әдеби материалға сүйене отырып, тура және ауыспалы мағынадағы тілді пайдалана отырып, шығарманың өзектілігі туралы өз пікірін білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе, шығарма, аннотация және т.б.) логикалық және жүйелі жазу.
		Бағалау және салыстыру	10.3.2 - бейнелерді тұтас қабылдауға әсер ететін

			ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттай отырып, эмоционалды әсер ету дәрежесін бағалай отырып, көркем шығарманы өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру; 10.3.4 - ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (өзінің, сыныптастарының және басқалардың) тақырыпты ашудың толықтығы мен тереңдігі, композициялық және стильдік бірлігі, деректік дәлдігі және тыңдаушыға немесе оқырманға эмоционалды әсер етуі тұрғысынан бағалау.

2) 11 - сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Қазіргі әдебиет	1. Нақибхони Туғрал. Мундариҷаи ашъори лирикӣ. 2. Х.Х. Кангуртӣ. Маснавии «Комде ва Мадан». 3. А. Фитрат. «Баёноти сайёҳи ҳиндӣ». 4. С.Айнӣ. Романи «Ғуломон», қиссаи «Марги судхӯр», «Ёддоштҳо».	Түсіну және жауап беру	11.1.1 - терминдерді түсіну: ретроспекция, күміс ғасыр, иманжизм, символизм, футуризм, акмеизм; 11.1.2 көркем шығарманың мазмұнын және оның әдеби үдерістегі рөлін түсіну, сыни тұрғыдан ой елегінен өткізу, естіген немесе оқыған нәрсеге өз көзқарасын білдіру; 11.1.3 - мәтіннен мәселеге қатысты цитаталарды, үзінділерді өз бетінше тауып,

	5. А. Лоҳутӣ. Лирикаи ишқӣ ва сурудҳои Лоҳутӣ		мәнерлеп оқу және автордың ұстанымын білдіру; 11.1.6 - әдеби материалға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа егжей-тегжейлі дәлелді жауап беру, мәселе мен бейнелер жүйесі туралы өз пікірін білдіру.
		Анализ және интерпретация	11.2.2 мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, олардың өзектілігі туралы пікір білдіріп, өз ұстанымын дәлелдей отырып, шығарманың тақырыптары мен мәселелерін анықтау; 11.2.5 шығарманың идеялық-тақырыптық концепциясын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 11.2.7 автор ұстанымын өз пікірімен салыстыра отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.8 поэтикалық синтаксистің бейнелеу құралдары мен тәсілдерін, көркемдік кеңістік пен уақытты, көрнекі құралдар мен фигураларды талдау, автордың оларды пайдалану мақсатын түсіндіру
		Бағалау және салыстыру	11.3.1 ауызша және жазбаша мәлімдеме түрінде мәселеге өзіндік көзқарасын түсіндіре отырып, шығармаға моральдық-эстетикалық құндылық тұрғысынан сыни баға беру.
2-тоқсан			

Лирикалық поэзия	1. П. Сулаймонӣ. Манзумаи «Тахти хунин». 2 М. Юсуфӣ. «Таронаи Ватан», «Ба Ватан», «Ман Ватанро беш аз ҳарвақта дорам дӯсттар». 3. М. Турсунзода. Достонҳои «Чароғи абадӣ», «Ҷони ширин», «Писари Ватан», «Ҳасани аробакаш».	Түсіну және жауап беру	11.1. 1 терминдерді түсіну: ретроспекция, күміс ғасыр, иманжизм, символизм, футуризм, акмеизм 11.1.4 Әдеби және еркін тақырыптарға, шолуларға эссе жоспарын құрастыру.
		Анализ және интерпретация	11.2.1 жанр мен оның ерекшеліктерін (синкреттік жанр), күміс дәуір лирикасының ерекшеліктерін анықтау 11.2.3 - композицияның автор ниетін ашудағы рөлін анықтау (тақырыптар, мәселелер, кейіпкерлер бейнесі); 11.2.4 - эпизодтың рөлін, оның шығарманың тақырыбы мен мәселелерімен байланысын көркемдік құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде анықтау; 11.2.5 шығарманың идеялық-тақырыптық концепциясын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 11.2.6 проблеманы көрсетудің әртүрлі формаларында (рәміздер, формулалар, заңдар, буктрейлерлер) көрсете отырып, шығарманың көркемдік әлемін талдау; 11.2.7 автордың ұстанымын өз пікірімен салыстыра отырып, кейіпкерлерге, проблемаларға деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау.

			11.2.9 әдеби материалға және өмірлік тәжірибеңізге сүйене отырып, нақты және бейнелі тілмен, шығарманың өзектілігі туралы өз пікіріңізді білдіре отырып, логикалық және жүйелі түрде шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе, шығарма, шолу, т.б.) жазу.
		Бағалау және салыстыру	11.3. 2 - бейнелерді, мәселелерді біртұтас қабылдауға әсер ететін ұқсастықтар мен айырмашылықтарды сипаттай отырып, эмоционалдық әсер ету дәрежесін бағалай отырып, өнер туындысын өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру.
3-тоқсан			
Жаңару қарсаңындағы адам	1. С. Улуғзода. Повести «Субҳи ҷавонии мо», романҳои «Восеъ», «Ҷавонии Ибни Сино». 2. Ҷ. Икромӣ. Романҳои «Ман гунаҳгорам», «Духтари оташ». 3. Р. Ҷалил. Романҳои «Шӯроб», «Одамони ҷовид». 4. М. Миршакар. Достонҳои «Қишлоқи тиллоӣ», «Панҷи ноором», «Ливои зафар». 5. Ф. Муҳаммадиев. Қиссаи «Одамони	Түсіну және жауап беру	11.1.2 Көркем шығарманың мазмұнын және оның әдеби үдерістегі рөлін түсіну, сыни тұрғыдан ойлау, өз көзқарасын білдіру; 11.1.5 мәтіннің авторлық ерекшелігін сақтай отырып, шығарманың мазмұнын шығармашылықпен қайта ойластыру 11.1.6 - әдеби материалға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа егжей-тегжейлі дәлелді жауап беру, мәселе мен бейнелер жүйесі туралы өз пікірін білдіру.
		Анализ және интерпретация	11.2.2 мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, олардың өзектілігі туралы пікір білдіріп, өз

	кӯҳна», романи «Палатаи кунҷакӣ». 6. М. Қаноат. Достонҳои «Китобҳои захмин», «Суруши Сталинград».		ұстанымын дәлелдей отырып, шығарманың тақырыптары мен мәселелерін анықтау; 11.2.4 эпизодтың рөлін, оның шығарманың тақырыбы мен мәселелерімен байланысын көркемдік құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде анықтау; 11.2.5 шығарманың идеялық-тақырыптық концепциясын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 11.2.6 проблеманы көрсетудің әртүрлі формаларында (рәміздер, формулалар, заңдар, буктрейлерлер) көрсете отырып, шығарманың көркемдік әлемін талдау; 11.2.7 автордың позициясын өз пікірімен салыстыра отырып, кейіпкерлерге, проблемаларға деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау.
		Бағалау және салыстыру	11.3.2 бейнелерді, мәселелерді тұтас қабылдауға әсер ететін ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттай отырып, эмоционалды әсер ету дәрежесін бағалай отырып, көркем шығарманы басқа өнер түрлерінің туындыларымен салыстыру; 11.3.3 ортақ және ерекше белгілерін түсіндіре отырып, тәжік, қазақ және әлем әдебиетінің шығармаларын

			(немесе үзінділерін) моральдық-эстетикалық құндылығы жағынан салғастыру
4-тоқсан			
Өзіндік сана мен ұлттық мақтаныш	1. Л. Шералӣ. «Ватан ва ватанхоҳӣ», «Модарнома», «Фарёди бефарёдрас». 2. Б. Собир. Маҷмӯаи шеърҳо «Дар оғӯши кӯҳистон», «Забони модарӣ», «Теғи Сино». 3. С. Турсун. Қиссаи «Санг дар бағал ба тӯфон». 4. М. Бахтӣ. Намоишномаҳои «Шоҳ Исмоили Сомонӣ», «Фирдавсӣ». 5. Г. Келдӣ. Ашъорҳои адиб. 6. А. Самад. Ҳикояҳои адиб. 7. Мухаммеджан Сералин. Достони «Рустам ва Суҳроб». 8. М. Авезов. «Коксерек». 9. Сабит Муқанов. Романҳои «Сирдарё», «Ботакӯз», «Сулу шаш».	Түсіну және жауап беру	11.1.3. мәтіннен мәселеге қатысты үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу, автордың ұстанымын білдіру 11.1.4 Әдеби және еркін тақырыптарға, шолуларға эссе жоспарын құрастыру 11.1.5 мәтіннің авторлық ерекшелігін сақтай отырып, шығарманың мазмұнын шығармашылықпен қайта ойластыру
		Анализ және интерпретация	11.2.1 - жанр мен оның ерекшеліктерін (синкреттік жанр), күміс дәуір лирикасының ерекшеліктерін анықтау; 11.2.3 композицияның автор ниетін ашудағы рөлін анықтау (тақырыптар, мәселелер, кейіпкерлер бейнесі); 11.2.5 шығарманың идеялық-тақырыптық концепциясын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 11.2.8 Поэтикалық синтаксистің бейнелеу құралдары мен тәсілдерін, көркемдік кеңістік пен уақытты, көрнекі құралдар мен фигураларды талдау, автордың оларды қандай мақсатта пайдаланатынын түсіндіру;

	10 А. Қунанбай. Мероси адабии адиб.		11.2.9 әдеби материалға және өмірлік тәжірибеңізге сүйене отырып, нақты және бейнелі тілмен, шығарманың өзектілігі туралы өз пікіріңізді білдіре отырып, логикалық және жүйелі түрде шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе, шығарма, шолу, т.б.) жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.3 - ортақ және ерекше белгілерін түсіндіре отырып, тәжік, қазақ және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) моральдық-эстетикалық құндылығы жағынан салғастыру; 11.3.4 - ауызша және жазбаша мәлімдемелерді тақырыпты ашудың толықтығы мен тереңдігі, композициялық-стильдік бірлігі, деректік дәлдігі және тыңдаушының немесе оқырманның назарын аудару құралдары тұрғысынан бағалау.

бұйрығына 94-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
97-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Тәжік әдебиеті» пәнін оқытудың мақсаты – өзін-өзі дамытуға және өзін-өзі жетілдіруге дайын тұлғаның рухани құндылықтарын қалыптастыруға ықпал ету, құзыретті, сыни тұрғыдан ойлай алатын оқырманды тәрбиелеу. шығарманың әлеуметтік-тарихи және рухани-эстетикалық аспектілерін ескере отырып, идеялық-көркемдік мазмұнына талдау жасау.

3. «Тәжік әдебиеті» пәнін оқытудың міндеттері:

1) тәжік әдебиеті негізінде оның қазақ және әлем әдебиетімен және мәдениетімен байланысын ескере отырып, табысты әлеуметтік бейімделуге ықпал ететін білім, білік және дағдыларды қалыптастыру;

2) қазіргі әлемнің жаһандануы жағдайында әдебиеттің рухани мұра ретіндегі құндылығы туралы түсінік қалыптастыру;

3) шығармаларды талдау негізінде сыни талдау, салыстыру, жалпылау, ұқсастықтар мен себеп-салдарлық байланыстарды орнату, құбылыстарды жіктеу, логикалық және сыни пайымдаулар, қорытындылар мен қорытындылар құру дағдыларын жетілдіру;

4) әрбір оқушының шығармашылық қабілеттерін дамыта отырып, оқуға деген рухани-интеллектуалдық қажеттілігін қалыптастыру, мәтінді сыни тұрғыдан оқу және түсіндіру дағдыларын жетілдіру;

5) түрлі жанрдағы шығармалардың идеялық-көркемдік, қоғамдық-тарихи және рухани-эстетикалық аспектілерін терең түсінуге, талдауға негізделген қарым-қатынас дағдыларын дамыту;

6) зерттеу мәдениеті саласында құзыреттілігін көрсете отырып, шығарманың, әдеби сын мақалалардың ауызша немесе жазбаша мазмұнын бағалау дағдыларын жетілдіру;

7) әдеби құбылыстарды контекстік тұрғыдан қарастыру, әдеби фактілерді салыстыру, аналогиялар жасау, әдеби параллельдер құру дағдыларын жетілдіру.

8) ақпаратты іздеу, талдау және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Тәжік әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Тәжік әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

5. «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

6. «Тәжік әдебиеті» пәні бойынша бағдарламаның мазмұны білім беру бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер күтілетін нәтижелер түріндегі сабақтардың оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады: дағды немесе қабілет, білім немесе түсінік.

7. Әрбір бөлімшеде бірізді ұйымдастырылған оқыту мақсаттары мұғалімдерге өз жұмысын жоспарлауға және оқушылардың жетістіктерін бағалауға мүмкіндік береді, сонымен қатар оларды оқытудың келесі кезеңдері туралы хабардар етеді.

8. Пәннің мазмұны 3 бөлімнен тұрады: «Мәтіндегі түсінік және жауаптар», «Анализ және интерпретация», «Бағалау және салыстыру».

9. «Мәтін бойынша түсінік және жауаптар» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) терминдерді түсіну;
2) көркем шығарманы түсіну;
3) жатқа оқу және дәйексөз келтіру;
4) жоспар құру;
5) қайталау;
6) сұрақтарға жауаптар.
10. «Анализ және интерпретация» бөлімі мынадай кіші бөлімдерді қамтиды:
1) жанр;
2) тақырыбы мен идеясы;
3) құрамы;
4) эпизодты талдау;
5) қаһармандардың мінездемесі;
6) шығарманың көркемдік әлемін әр түрлі ұсыну формасында;
7) автордың көзқарасы;
8) көркемдік және бейнелеу құралдары;
9) шығармашылық жазу.
11. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімдерден тұрады:
1) өнер туындысын бағалау;
2) өнер туындысын өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру;
3) әдебиет туындыларын салыстыру;
4) мәлімдемелерді бағалау.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

12. Бағдарламадағы оқыту мақсаттары кодтау арқылы көрсетіледі. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бағдарламаның кіші бөлімін, төртінші сан білім беру мақсатының нөмірленуін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1 кодтауында: «10» – сынып, «2» – бөлімше, «1» – білім беру мақсатының нөмірленуі.

1) мәтіндегі түсінік және жауаптар:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Терминдерді түсіну	10.1.1 терминдерді түсіну: синкреттік жанр, алтын ғасыр, мотив, роман-эпопея, повесть, психологизм, полифония, әдеби дубль, сюжет.	11.1.1 терминдерді түсіну: ретроспекция, күміс ғасыр, иманжизм, символизм, акмеизм, футуризм.
2. Көркем шығарманы түсіну	10.1.2 Көркем шығарманың мазмұнын, оның мәселелерін түсіну, сыни тұрғыдан ой елегінен өткізу, естіген немесе оқыған нәрсеге өз көзқарасын білдіру	11.1.2 Көркем шығарманың мазмұны мен оның әдеби үдерістегі рөлін түсіну, сыни тұрғыдан ойлау, естіген немесе оқыған нәрсеге көзқарасын білдіру.

3. Жатқа оқу және дәйексөз келтіру	10.1.3 Мәтіннен автордың ұстанымын білдіруге қатысты дәйексөздерді, үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу	11.1.3 Мәтіннен мәселеге байланысты цитаталарды, үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу және автордың ұстанымын білдіру
4. Жоспар құру	10.1.4 Әдеби және еркін тақырыптарға эссе, шығарма жоспарын құру	11.1.4 әдеби және еркін тақырыпта эссе, сын мақала, жазуды жоспарлау
5. Мазмұндау	10.1.5 шығарманың немесе эпизодтың мәтінін бейнелеу құралдарын пайдалана отырып, мазмұнын шығармашылықпен қайталап айтып беру	11.1.5 шығарманың немесе эпизодтың мәтінін автордың өзіндік ерекшелігін сақтай отырып, мазмұнын шығармашылықпен қайталап айтып беру
6. Сұрақтарға жауаптар	10.1.6 тақырып, сюжет және бейнелер туралы өз пікірін білдіре отырып, шығарма мәтініне сілтеме жасау, проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру.	11.16 Тақырып, мәселе, бейнелер жүйесі туралы өз пікірін білдіре отырып, әдеби материалға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру.

2) анализ және интерпретация:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1.Жанр	10.2.1 жанр мен оның ерекшеліктерін (эпопея, өлеңдегі роман, психологиялық роман және т.б.), философиялық лирика ерекшеліктерін анықтау	11.2.1 жанр мен оның ерекшеліктерін (синкреттік жанр), күміс дәуір лирикасының, әскери поэзияның, бард әнінің ерекшеліктерін анықтау
2. Тақырып және идея	10.2.2 - жұмыстың тақырыбы мен мәселелерін анықтау, олардың өзектілігі туралы пікір білдіру және өз ұстанымын дәлелдеу	11.2.2 - мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, шығарманың тақырыптары мен мәселелерін анықтау
3. Композиция	10.2.3 - шығарманың идеясын, кейіпкерлер бейнесін ашудағы композицияның рөлін анықтау, сюжеттік емес элементтердің мағынасын түсіндіру	11.2.3 - композицияның автор ниетін ашудағы рөлін анықтау (тақырыптар, мәселелер, кейіпкерлер бейнесі)

4. Эпизодтарды талдау	10.2.4 - эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы рөлі мен орнын анықтау, эпизодтың идеялық-тақырыптық концепциясын ашудағы маңызын түсіндіру.	11.2.4 - көркемдік құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде эпизодтың рөлін, оның шығарма тақырыбымен және мәселелерімен байланысын анықтау.
5. Кейіпкерлер мінезі	10.2.5 - шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтау	11.2.5 - шығарманың идеялық-тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру
6. Шығарманың көркемдік әлемін әр түрлі формада ұсыну	10.2.6 - идеяны әртүрлі формада (драма, буктрейлер және т.б.) бере отырып, шығарманың көркемдік әлеміне талдау жасау.	11.2.6 - шығармаларды әртүрлі формада (драмалау, буктрейлер және т.б.) көрсете отырып, шығарманың көркемдік әлемін талдау.
7. Автордың көзқарасы	10.2.7 - мәтіннен мысалдар арқылы автордың ұстанымын түсіндіре отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау;	11.2.7 - автордың ұстанымын өз пікірімен салыстыра отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау.
8.Әдеби әдістер мен бейнелеу құралдары	10.2.8 Поэтикалық синтаксистің образдарын, бейнелі құралдарын және фигураларын жасаудың құралдары мен тәсілдерін талдау, автордың оларды пайдалану мақсатын түсіндіру	11.2.8 Поэтикалық синтаксистің бейнелеу құралдары мен тәсілдерін, көркемдік кеңістік пен уақытты, көрнекі құралдар мен фигураларды талдау, автордың оларды пайдалану мақсатын түсіндіру.
9. Шығармашылық жазу	10.2.9 - әдеби материалға, әдеби терминдерге сүйене отырып, нақты және бейнелі тілді пайдалана отырып, логикалық және жүйелі түрде шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе, шығарма, аннотация және т.б.) жазу.	11.2.9 - әдеби материалға және өмірлік тәжірибеңізге сүйене отырып, нақты және астарлы тілмен, өзектілігі туралы өз пікіріңізді білдіре отырып, логикалық және жүйелі түрде шығармашылық жұмыстарды (әдеби және

		еркін тақырыптарға эссе, шығарма, сыни мақалалар, т.б.) жазу.

3) бағалау және салыстыру:

Білім алушылар...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Көркем шығарманы бағалау	10.3.1 шығарманы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, ойға деген өзіндік көзқарасын, кейіпкерлерді ауызша және жазбаша баяндау түрінде түсіндіру.	11.3.1 шығармаға моральдық-эстетикалық құндылық, авторлық әдіс-тәсілдері тұрғысынан сыни баға беру, мәтін мәселелеріне өзіндік көзқарасын ауызша және жазбаша баяндау түрінде түсіндіру
2. Көркем шығарманы өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру	10.3.2 бейнелерді біртұтас қабылдауды тудыратын әдістер мен тәсілдердегі ұқсастықтар мен айырмашылықтарды сипаттайтын, эмоционалдық әсер ету дәрежесін бағалай отырып, өнер туындысын өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру	11.3.2 эмоционалдық әсер ету дәрежесін бағалай отырып, бейнелерді, тақырыптарды, мәселелерді тұтас қабылдауды тудыратын әдістер мен тәсілдердегі ұқсастықтар мен айырмашылықтарды сипаттай отырып, өнер туындысын өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру
3. Әдеби шығармаларын салғастыру	10.3. 3 тәжік, қазақ және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) жалпы және ерекше белгілерін түсіндіре отырып, оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан салыстыру	11.3.3 тәжік, қазақ және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) жалпы және ерекше белгілерін, авторларының ұстанымын түсіндіре отырып, адамгершілік-эстетикалық құндылық тұрғысынан салыстыру
4. Мәлімдемелерді бағалау	10.3.4 Әдеби тақырып бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (өзінің, сыныптастарының және басқалардың) тақырыптың толықтығы мен	11.3.4 Әдеби тақырып бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (өзінің, сыныптастарының және басқалардың) тақырыпты ашудың

	ашылуының тереңдігі, композициялық-стильдік бірлігі, деректік дәлдігі және тыңдаушыға немесе оқырманға эмоционалды әсері тұрғысынан бағалау	толықтығы мен тереңдігі, композициялық-стильдік бірлігі, деректік дәлдігі және тыңдаушының немесе оқырманның назарын аудару құралдары тұрғысынан бағалау

13. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Сатира және юмор	1. А. Мушфиқ. Маснавии «Гулзори Ирам» 2. Ш. Бухорӣ. Таҳлили шеърҳо. 3. Сайидои Насафӣ. Манзумаи «Баҳориёт». 4. Соиби «Табрезӣ. Ғазалиёт» 5. М.А. Бедил. «Комдева Мадан»	Түсіну және жауап беру	10.1.1 терминдерді түсіну: синкреттік жанр, алтын ғасыр, мотив, роман-эпопея, повесть, психологизм, полифония, әдеби дубль, сюжет; 10.1.2 - көркем шығарманың мазмұнын, оның мәселелерін түсіну, сыни тұрғыдан түсіну, естіген немесе оқыған нәрсеге өз көзқарасын білдіру; 10.1.3 Мәтіннен автордың ұстанымын білдіруге қатысты дәйексөздерді,

			үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу; 10.1.5 - шығарманың немесе эпизодтың мәтінін бейнелеу құралдарын пайдалана отырып, мазмұнын шығармашылықпен қайталап айтып беру; 10.1.6 - тақырып, сюжет және бейнелер туралы өз пікірін білдіре отырып, шығарма мәтініне сілтеме жасау, проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру
		Анализ және интерпретация	10.2.1 - жанр мен оның ерекшеліктерін (эпопея, өлеңдегі роман, психологиялық роман және т.б.), философиялық лирика ерекшеліктерін анықтау; 10.2.2 жұмыстың тақырыбы мен мәселелерін анықтау, олардың өзектілігі туралы пікір білдіру және өз ұстанымын дәлелдеу; 10.2.5 - тақырып, сюжет және бейнелер туралы өз пікірін білдіре отырып, шығарма мәтініне сілтеме жасау, проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру; 10.2.7 - мәтіннен мысалдар арқылы автордың позициясын түсіндіре отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың

			қатынасын білдіру жолдарын анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1 - шығарманы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, ойға деген өзіндік көзқарасын, кейіпкерлерді ауызша және жазбаша баяндау түрінде түсіндіру
2-тоқсан			
Өлеңдердің тақырыбы мен мазмұны	1. М. Мунши. Маснавии «Даъмаи шоҳон». 2. Қ. Розиқ. Достони «Юсуф ва Зулайхо», «Девони ғазалиёт».	Түсіну және жауап беру	10.1.2 көркем шығарманың мазмұнын, оның мәселелерін түсіну, сыни тұрғыдан ой елегінен өткізу, естіген немесе оқыған нәрсеге өз көзқарасын білдіру; 10.1.4 Әдеби және еркін тақырыптарға эссе, шығарма жоспарын құру; 10.1.6 тақырып, сюжет және бейнелер туралы өз пікірін білдіре отырып, шығарма мәтініне сілтеме жасау, проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру.
		Анализ және интерпретация	10.2.2 мәтіннің тақырыбы мен мәселелерін анықтау, олардың өзектілігі туралы пікір білдіру және өз ұстанымын дәлелдеу; 10.2.3 - шығарманың идеясын, кейіпкерлер бейнесін ашудағы композицияның рөлін анықтау, сюжеттік емес элементтердің мағынасын түсіндіру; 10.2.4 - эпизодтарды талдау, олардың шығарма

			композициясындағы рөлі мен орнын анықтау, эпизодтың идеялық-тақырыптық концепциясын ашудағы маңызын түсіндіру; 10.2.5 - шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтау; 10.2.7 - мәтіннен мысалдар арқылы автордың ұстанымын түсіндіре отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1 шығарманы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, ойға деген өзіндік көзқарасын, кейіпкерлерін ауызша және жазбаша баяндау түрінде түсіндіру; 10.3.3 - тәжік, қазақ және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) жалпы және ерекше белгілерін түсіндіре отырып, оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан салыстыру
3-тоқсан			
Билік тарихы	1. Гулханӣ. Манзумаи «Зарбулмасал». 2. Қоонӣ. Қасидаҳои шоир.	Түсіну және жауап беру	10.1.1 - терминдерді түсіну: синкретикалық жанр, алтын ғасыр, мотив, роман-эпопея, повесть, психологизм,

	3. М. Мақатаев. Ашъори адиб. 4. А. Дониш. «Наводирулвақоеъ». 5. Савдо. Асари «Мусҳакат». 6. Ш. Шоҳин. Манзумаи «Тӯҳфаи дӯстон», достони «Лайлӣ ва Маҷнун», «Бадоеъуссаноеъ».		полифония, әдеби дубль, сюжет; 10.1.4 - әдеби және еркін тақырыптарға эссе, шығарма жоспарын құру; 10.1.5 - шығарманың немесе эпизодтың мәтінін бейнелеу құралдарын пайдалана отырып, мазмұнын шығармашылықпен қайталап айтып беру
		Анализ және интерпретация	10.2.3 - шығарма идеясын, кейіпкерлер бейнесін ашудағы композицияның рөлін анықтау, сюжеттік емес элементтердің мағынасын түсіндіру; 10.2.4 шығарма идеясын, кейіпкерлердің образдарын ашудағы композицияның рөлін анықтау, сюжеттік емес элементтердің мағынасын түсіндіру; 10.2.5 - шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтау; 10.2.6 - идеяны әртүрлі формада (сценировка, буктрейлер) бере отырып, шығарманың көркемдік әлеміне талдау жасау; 10.2.8 Поэтикалық синтаксистің образдарын, бейнелі құралдарын және фигураларын жасаудың құралдары мен тәсілдерін талдау, автордың оларды

			қандай мақсатта пайдаланатынын түсіндіру; 10.2.9 әдеби материалға, әдеби терминдерге сүйене отырып, нақты және бейнелі тілді пайдалана отырып, логикалық және жүйелі түрде шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе, шығарма, аннотация және т.б.) жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.2 - бейнелерді біртұтас қабылдауды тудыратын әдістер мен тәсілдердегі ұқсастықтар мен айырмашылықтарды сипаттайтын, эмоционалдық әсер ету дәрежесін бағалай отырып, өнер туындысын өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру
4-тоқсан			
Тәжік және қазақ әдебиетінің қазынасынан	1. М. Ҳайрат. Ашъори лирикӣ. 2. Қ. Р. Возеҳ. Асари «Савонеҳ-ул-малоик». 3. Рабғузӣ. «Муҳаббатнома». 4. А. Қунанбаев. «Панднома», қироати шеърҳо.	Түсіну және жауап беру	10.1.1 - терминдерді түсіну: синкреттік жанр, алтын ғасыр, шумақ, мотив, роман-эпопея, повесть, психологизм, полифония, әдеби дубль, сюжет; 10.1.3 - мәтіннен автордың ұстанымын білдіруге байланысты үзінділерді, үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу
		Анализ және интерпретация	10.2.1 - жанр мен оның ерекшеліктерін (эпопея, өлеңдегі роман,

			психологиялық роман), философиялық лирика ерекшеліктерін анықтау; 10.2.4 - эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы рөлі мен орнын анықтау, эпизодтың идеялық-тақырыптық концепциясын ашудағы маңызын түсіндіру; 10.2.5 кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңызын анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 10.2.6 - идеясын әртүрлі формада (сценировка, буктрейлер) бере отырып, шығарманың көркемдік әлеміне талдау жасау; 10.2.8 поэтикалық синтаксистің образдарын, бейнелі құралдарын және фигураларын жасаудың құралдары мен тәсілдерін талдау, автордың оларды пайдалану мақсатын түсіндіру; 10.2.9 әдеби материалға, әдеби терминдерге сүйене отырып, нақты және бейнелі тілді пайдалана отырып, логикалық және жүйелі түрде шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе, шығарма, аннотация және т.б.) жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.2 - бейнелерді біртұтас қабылдауды

			тудыратын әдістер мен тәсілдердегі ұқсастықтар мен айырмашылықтарды сипаттайтын, эмоционалдық әсер ету дәрежесін бағалай отырып, өнер туындысын өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру; 10.3.4 - әдеби тақырып бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (өзінің, сыныптастарының және басқалардың) тақырыптың толықтығы мен ашылуының тереңдігі, композициялық-стильдік бірлігі, деректік дәлдігі және тыңдаушыға немесе оқырманға эмоционалды әсері тұрғысынан бағалау

2) 11 - сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Қазіргі әдебиет	1. 1. Нақибхони Туғрал. Мундариҷаи ашъори лирикӣ. 2. Х.Х. Кангуртӣ. Маснавии «Комде ва Мадан». 3. А. Фитрат. «Баёноти сайёҳи ҳиндӣ». 4. С.Айнӣ. Романи «Ғуломон», қиссаи «Марги судхӯр», «Ёддоштҳо».	Түсіну және жауап беру	11.1.1 - терминдерді түсіну: ретроспекция, күміс ғасыр, иманжизм, символизм, акмеизм, футуризм; 11.1.2 - көркем шығарманың мазмұны мен оның әдеби үдерістегі рөлін түсіну, сыни тұрғыдан ойлау, естіген немесе оқыған нәрсеге көзқарасын білдіру; 11.1.3 - мәтіннен мәселеге байланысты цитаталарды, үзінділерді өз бетінше

	5. А. Лоҳутӣ. Лирикаи ишқӣ ва сурудҳои Лоҳутӣ		тауып, мәнерлеп оқу және автордың ұстанымын білдіру; 11.1.6 - тақырып, мәселе, бейнелер жүйесі туралы өз пікірін білдіре отырып, әдеби материалға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру
		Анализ және интерпретация	11.2.1 - жанр мен оның ерекшеліктерін (синкреттік жанр), күміс дәуір лирикасының, әскери поэзияның, бард әнінің ерекшеліктерін анықтау; 11.2.4 көркемдік құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде эпизодтың рөлін, оның шығарма тақырыбымен және мәселелерімен байланысын анықтау; 11.2.5 - шығарманың идеялық-тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 11.2.7 - автор ұстанымын өз пікірімен салыстыра отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.8 поэтикалық синтаксистің бейнелеу құралдары мен тәсілдерін, көркемдік кеңістік пен уақытты, көрнекі құралдар мен фигураларды талдау, автордың оларды қандай мақсатта пайдаланатынын түсіндіру.

		Бағалау және салыстыру	11.3.1 -шығармаға моральдық-эстетикалық құндылық, авторлық әдіс-тәсілдері тұрғысынан сыни баға беру, мәтін мәселелеріне өзіндік көзқарасын ауызша және жазбаша баяндау түрінде түсіндіру
2-тоқсан			
Лирикалық поэзия	1. П. Сулаймонӣ. Манзумаи «Тахти хунин». 2 М. Юсуфӣ. «Таронаи Ватан», «Ба Ватан», «Ман Ватанро беш аз ҳарвақта дорам дӯсттар». 3 М. Турсунзода. Достонҳои «Чароғи абадӣ», «Ҷони ширин», «Писари Ватан», «Ҳасани аробакаш».	Түсіну және жауап беру	11.1.2 - көркем шығарманың мазмұны мен оның әдеби үдерістегі рөлін түсіну, сыни тұрғыдан ойлау, естіген немесе оқыған нәрсеге көзқарасын білдіру; 11.1.3 - мәтіннен мәселеге қатысты цитаталарды, үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу және автордың ұстанымын білдіру; 11.1. 4 - әдеби және еркін тақырыпта эссе, сын мақала, эссеге жоспар құру; 11.1.5 - шығарманың немесе эпизодтың мәтінін автордың өзіндік ерекшелігін сақтай отырып, мазмұнын шығармашылықпен қайта ойластыру
		Анализ және интерпретация	11.2. 1 - жанр мен оның ерекшеліктерін (синкреттік жанр), күміс дәуір лирикасының, әскери поэзияның, бард әнінің ерекшеліктерін анықтау; 11.2.3 - композицияның автор ниетін ашудағы рөлін анықтау

			(тақырыптар, мәселелер, кейіпкерлер бейнесі); 11.2.4 - көркемдік құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде эпизодтың рөлін, оның шығарма тақырыбымен және мәселелерімен байланысын анықтау; 11.2.5 - шығарманың идеялық-тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 11.2. 7 - автор ұстанымын өз пікірімен салыстыра отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.9 әдеби материалға және өмірлік тәжірибеңізге сүйене отырып, нақты және астарлы тілмен, өзектілігі туралы өз пікіріңізді білдіре отырып, логикалық және жүйелі түрде шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе, шығарма, сыни мақалалар, т.б.) жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.2 эмоционалдық әсер ету дәрежесін бағалай отырып, бейнелерді, тақырыптарды, мәселелерді тұтас қабылдауды тудыратын әдістер мен тәсілдердегі ұқсастықтар мен айырмашылықтарды сипаттай отырып, өнер туындысын өнердің басқа

			түрлерінің туындыларымен салыстыру
3-тоқсан			
Жаңару қарсаңындағы адам	1. С. Улуғзода. Повести «Субҳи ҷавонии мо», романҳои «Восеъ», «Ҷавонии Ибни Сино». 2. Ҷ. Икромӣ. Романҳои «Ман гунаҳгорам», «Духтари оташ». 3. Р. Ҷалил. Романҳои «Шӯроб», «Одамони ҷовид». 4. М. Миршакар. Достонҳои «Қишлоқи тиллоӣ», «Панҷи ноором», «Ливои зафар». 5. Ф. Муҳаммадиев. Қиссаи «Одамони кӯҳна», романи «Палатаи кунҷакӣ». 6. М. Қаноат. Достонҳои «Китобҳои захмин», «Суруши Сталинград»	Түсіну және жауап беру	11.1.2 Көркем шығарманың мазмұны мен оның әдеби үдерістегі рөлін түсіну, сыни тұрғыдан ойлау, естіген немесе оқыған нәрсеге көзқарасын білдіру; 11.1.3 - мәтіннен мәселеге қатысты цитаталарды, үзінділерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу және автордың ұстанымын білдіру; 11.1.6 тақырып, мәселе, бейнелер жүйесі туралы өз пікірін білдіре отырып, әдеби материалға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық дәлелді жауап беру
		Анализ және интерпретация	11.2.2 мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, шығарманың тақырыбы мен мәселелерін анықтау; 11.2.5 шығарманың идеялық-тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 11.2.6 - шығармаларды әртүрлі формада (сценировка, буктрейлер) көрсете отырып, шығарманың көркемдік әлеміне талдау жасау; 11.2.7 автор ұстанымын өз пікірімен салыстыра

			отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.8 поэтикалық синтаксистің бейнелеу құралдары мен тәсілдерін, көркемдік кеңістік пен уақытты, көрнекі құралдар мен фигураларды талдау, автордың оларды пайдалану мақсатын түсіндіру
		Бағалау және салыстыру	11.3.1 шығармаға моральдық-эстетикалық құндылық, авторлық әдістемелер тұрғысынан сыни баға беру, мәтін мәселелеріне ауызша және жазбаша мәлімдеме түрінде өзіндік көзқарасын түсіндіру; 11.3.3 - тәжік, қазақ және әлем әдебиетінің шығармаларын (немесе үзінділерін) жалпы және ерекше белгілерін, авторларының ұстанымын түсіндіре отырып, адамгершілік-эстетикалық құндылық тұрғысынан салыстыру
4-тоқсан			
Өзіндік сана мен ұлттық мақтаныш	1. Л. Шералӣ. «Ватан ва ватанхоҳӣ», «Модарнома», «Фарёди бефарёдрас». 2. Б. Собир. Маҷмӯаи шеърҳо «Дар оғӯши кӯҳистон»,	Түсіну және жауап беру	11.1.1 терминдерді түсіну: ретроспекция, күміс ғасыр, иманжизм, символизм, акмеизм, футуризм; 11.1.4 - әдеби және еркін тақырыпта эссе, сын мақала, жазуды жоспарлау; 11.1.5 шығарманың немесе эпизодтың мәтінін автордың өзіндік

	«Забони модарӣ», «Теғи Сино». 3. С. Турсун. Қиссаи «Санг дар бағал ба тӯфон». 4. М. Бахтӣ. Намоишномаҳои «Шоҳ Исмоили Сомонӣ», «Фирдавсӣ». 5. Г. Келдӣ. Ашъорҳои адиб. 6. А. Самад. Ҳикояҳои адиб. 7. Мухаммеджан Сералин. Достони «Рустам ва Суҳроб». 8. М. Авезов. «Коксерек». 9. Сабит Муқанов. Романҳои «Сирдарё», «Ботакӯз», «Сулу шаш». 10 А. Қунанбай. Мероси адабии адиб.		ерекшелігін сақтай отырып, мазмұнын шығармашылықпен қайталап айтып беру
		Анализ және интерпретация	11.2.2 - мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, шығарманың тақырыптары мен мәселелерін анықтау; 11.2.3 композицияның автор ниетін ашудағы рөлін анықтау (тақырыптар, мәселелер, кейіпкерлердің образдары); 11.2.5 - шығарманың идеялық-тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін анықтай отырып, шығарма кейіпкерлеріне мінездеме беру; 11.2.6 - шығармаларды әртүрлі формада (сценировка, буктрейлер) көрсете отырып, шығарманың көркемдік әлемін талдау; 11.2.7 автор ұстанымын өз пікірімен салыстыра отырып, кейіпкерлерге, мәселелерге автордың қатынасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.9 әдеби материалға және өмірлік тәжірибеңізге сүйене отырып, нақты және астарлы тілмен, өзектілігі туралы өз пікіріңізді білдіре отырып, логикалық және жүйелі түрде шығармашылық жұмыстарды (әдеби және еркін тақырыптарға эссе,

			шығарма, сыни мақалалар, т.б.) жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.2 эмоционалдық әсер ету дәрежесін бағалай отырып, бейнелерді біртұтас қабылдауды тудыратын әдістер мен тәсілдердегі ұқсастықтар мен айырмашылықтарды сипаттайтын өнер туындысын өнердің басқа түрлерінің туындыларымен салыстыру; 11.3.4 - әдеби тақырып бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (өзінің, сыныптастарының және басқалардың) тақырыпты ашудың толықтығы мен тереңдігі, композициялық-стильдік бірлігі, деректік дәлдігі және тыңдаушының немесе оқырманның назарын аудару құралдары тұрғысынан бағалау

бұйрығына 95-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
98-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11- сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Ағылшын тілі» оқу пәні білім алушылардың ағылшын тілін жоғары деңгейде меңгеруіне, ауызша және жазбаша қарым-қатынас дағдыларын жетілдіруіне, академиялық және мәдениетаралық ортада тиімді өзара әрекеттесуіне, сондай-ақ ағылшын тілін өмір бойы білім алу және болашақ кәсіби қызметте қолдануға дайындығын қалыптастыруға ықпал етеді.

3. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің мақсаты: білім алушылардың ағылшын тілін жоғары B2 деңгейінде меңгеруін қамтамасыз ету, олардың ауызша және жазбаша қарым-қатынас жасау, ақпаратты түсіну, талдау, бағалау және өз ойын дәлелді жеткізу дағдыларын дамыту, сондай-ақ жаһандық, академиялық және мәдениетаралық ортада ағылшын тілін тиімді қолдануға дайындау.

4. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің міндеттері:

1) білім алушылардың тыңдалым, айтылым, оқылым және жазылым дағдыларын жоғары B2 деңгейіне сәйкес жүйелі түрде дамыту;

2) ағылшын тілінің құрылымын, тілдік заңдылықтарын, грамматикалық және лексикалық ерекшеліктерін саналы түрде қолдану дағдыларын қалыптастыру;

3) білім алушылардың ауызша және жазбаша дереккөздерден нақты, егжей-тегжейлі ақпаратты түсіну, талдау, салыстыру және бағалау қабілетін дамыту;

4) жаһандық, әлеуметтік, академиялық және оқу бағдарламасына қатысты тақырыптар бойынша өз пікірін білдіру, дәлел келтіру және негізделген қорытынды жасау дағдыларын жетілдіру;

5) пәнге қатысты және академиялық лексиканы қолдана отырып, ресми және бейресми ауызша және жазбаша мәтіндер құрастыру қабілетін дамыту;

6) білім алушылардың мәдениетаралық қарым-қатынасқа түсу, өзге мәдениеттерді түсіну және Қазақстанның мәдениеті, дәстүрлері мен құндылықтары туралы ақпаратты ағылшын тілінде таныстыру дағдыларын қалыптастыру;

7) ақпаратты іздеу, талдау, жасау және қолдану үшін цифрлық ресурстарды, оның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапты пайдалану дағдыларын дамыту.

5. Оқу курсының мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф . «Ағылшын тілі» оқу пәнінің мазмұны

6. «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

7. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің 10 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Мазмұн. Топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; сыныптастарына орынды кері байланыс жасау. Өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу. Өзгелердің кері байланысын бағалау және сындарлы жауап беру; жеке бас оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану. Ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру. Айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру. Оқу мен талдау арқылы мәдениаралық хабардарлықты дамыту. Ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану. Сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану.

2) Тыңдалым. Мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі идеяларды түсіну; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің арнайы ақпаратын және бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну. Мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесу мәнмәтінінен мағынаны шығару. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты сөйлеушілердің арасындағы көзқарастар мен нақты келісім бойынша деңгей; Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша сөйлесудегі дәлелдің сәйкессіздіктерін анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми тілдік тіркеулерді қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзіңіздің және өзгелердің көзқарастарын түсіндіру және нақтылау; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты саны өсіп келе жатқан сан алуан сөйлеу мәнмәтіндерінде өзгелердің көзқарасын бағалау және түсініктеме беру. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу. Өз сөзімен айту және сөйлесуге түзетулер енгізу арқылы сөйлесуді басқару және тілді өзгертті. Жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы сөйлесу үшін тиісті пәнге қатысты лексиканы және синтаксисті пайдалану.

4) Оқылым. Қосымша мәтіндердегі негізгі ойларды түсіну; білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы, және кейбір бейтаныс тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну және толық түсіну; білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығу. Білім алушыларға таныс және бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу. Білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару. Қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірі немесе көзқарасы. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтары. Мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрі. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдің сәйкессіздіктері.

5) Жазу. Мәтін деңгейінде тақырып пен жанрға сәйкес келетін саны өсіп келе жатқан және сан алуын жазбаша жанрларда дұрыс жазылған лексиканы тәуелсіз қолдана отырып, жоспарлау, жазу, редакциялау және оқу. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы саны өсіп келе жатқан жазбаша жанрлардағы сәйкес ресмилілік деңгейіне қол жеткізу үшін грамматикалық тұрғыдан дұрыс жазу, стильді қолдану. Мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту. Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу. Әр түрлі функциялар арқылы хат-хабарлардағы жаңалықтар мен сезімдерге қатысты қарым-қатынас жасау және жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы мәтіндік деңгейдегі дұрыс дәлдікпен келтірілген пунктуация.

6) Ағылшын тілін қолдану. Түрлі дерексіз күрделі зат есімдерді және күрделі есім фразаларын қолдану; саналатын және саналмайтын зат есімдерге қажетті көптік есімдер және әр түрлі есім фразалар қолдану; әр түрлі күрделі сын есімдер, сын есімдері есімше ретінде, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сын есімдердің деңгейін анықтауда және күшейтудегі салыстырмалы құрылымдар қолдану; анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; сұрақтардың кең қатары; қатыстық, сілтеу, белгісіз, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану. Perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials) қолдану; төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану; нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану. Білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің алуан түрін қолдану; өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can’t have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану; зат есімдер мен сын есімдердің алдында келетін әр түрлі көмекші сөздерден құралған фразалар қолдану; зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану. Етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану; бірнеше етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасында қолдану; кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану. Білім

алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану. Білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты if / if only үшінші шартты құрылымда (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану.

8. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің 11 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Мазмұн. Топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; сыныптастарына орынды кері байланыс жасау. Өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу. Өзгелердің кері байланысын бағалау және сындарлы жауап беру; жеке бас оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану. Айтылым немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру. Оқу мен талдау арқылы мәдениаралық хабардарлықты дамыту. Ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану. Сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану.

2) Тыңдалым. Дәлел келтірілген мағынаның негізгі ойларын, арнайы ақпаратты, егжей-тегжейлі түсіндіру; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны өсіп келе жатқан білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну. Білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару; сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердегі дәлелдің сәйкессіздіктерін түсіну.

3) Айтылым. Сөйлесуде ресми және бейресми тілді пайдалану. Ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану. Өзіңіздің және өзгелердің көзқарастарын түсіндіру және нақтылау; саны өсіп келе жатқан сөйлеу мәнмәтіндерінде өзгелердің көзқарасын бағалау және түсініктеме беру; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысыты өз сөзімен айту және сөйлесуге түзетулер енгізу арқылы сөйлесуді басқару және тілді өзгерті. Жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде пәнге қатысты лексиканы және синтаксисті пайдалану.

4) Оқылым. Қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; қосымша мәтіндердегі арнайы ақпарат пен дәйекті ақпарат. Білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз. Білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу

бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу. Қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын жәнеұзақ мәтіндерді [параграф аралық деңгей] дамыту заңдылықтарын анықтау. Мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау. Күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну.

5) Жазылым. Мәтін деңгейінде тақырып пен жанрға сәйкес келетін сан алуан дұрыс жазылған лексиканы қолдана отырып, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша тәуелсіз жоспарлау, жазу, редакциялау және оқу; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша сан алуан жазбаша жанрлардың сәйкес ресмилілік деңгейіне жету үшін стилді пайдалана отырып, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымына грамматикалық дәлдікпен жазу. Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. Шамалы көмек ұсынылған. Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу. Сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу.

6) Ағылшын тілін қолдану. Тиісті функцияларды білдіру үшін әртүрлі өткен шақтағы модальды формаларды қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты бірқатар модальды құрылымдар, соның ішінде supposed to, bound to, due, willing to қолдану; жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану; концессия мен құрметке жататын күрделі көмекші сөз тіркестерді қоса алғанда алуан түрін қолдану; білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі синтаксистік типтердегі бірнеше сөзден тұратын етістіктердің алуан түрін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген біршама тақырыптар аясында концессия мен контрастты білдіру үшін күрделірек жалғаулықтың өсіп келе жатқан түрін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану; білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың және мәтіндік сілтемелердің кең қатарын қолдану; жалпы және

оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді, жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

9. Білім берудің мақсаттары бағдарламады кодтармен берілген. Кодтағы бірінші нөмір - сыныпты, екіншісі бағыттың нөмірін, ал үшіншісі - мақсаттың нөмірін білдіреді.

1) 1- бөлім: Мазмұн:

10- сынып	11- сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану	11.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану
10.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану	11.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану
10.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу	10.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу
10.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару	11.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару

10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану	11.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану
10.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру	11.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру
10.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру	11.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру
10.1.8 оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық өзара әрекеттесуді дамыту	11.1.8 оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық өзара әрекеттесуді дамыту
10.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану	11.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану
10.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану	11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану

2) 2-бөлім: Айтылым:

10-сынып	11- сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну	11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну
10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну	11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну
10.2.3 кең ауқымды жалпы және оқу бағдарламалары бойынша, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша талқылауларды қолдаусыз еркін пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлерін түсіну	11.2.3 кең ауқымды жалпы және оқу бағдарламалары бойынша, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша талқылауларды қолдаусыз еркін пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлерін түсіну
10.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты	11.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты

мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну	мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағына, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесудегі мағына;
10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну	11.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну
10.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу	11.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу;
10.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту;	11.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту;
10.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердегі дәлелдің сәйкессіздіктерін түсіну;	11.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну;

3) 3-бөлім: Айтылым:

10- сынып	11- сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану	11.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану

10.3.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру	11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану
10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу	11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу
10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру	11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру
10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастармен өзара қарым-қатынасқа түсу	11.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу
10.3.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бір қатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту;	11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту
10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану	11.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану

4) 4- бөлім: Оқылым:

10- сынып	11- сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.4.1 білім алушыларға бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы	11.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша

қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну	мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну
10.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну	11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну
10.4.3 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз	11.4.3 білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз
10.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу	11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу
10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару	11.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару
10.4.6 қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау	11.4.6 қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау
10.4.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану	11.4.7 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану
10.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану	11.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау

10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну	11.4.9 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну

5) 5-бөлім: Жазылым:

10- сынып	11- сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру	11.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру
10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану	11.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану
10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу	11.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға жазу
10.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану	11.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану
10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту	11.5.5 Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. Шамалы көмек ұсынылған
10.5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу	11.5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу
10.5.7 бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған	11.5.7 сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған

кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу	кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу
10.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру	11.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру
10.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу	11.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу

6) 6- бөлім: Ағылшын тілін қолдану:

10- сынып	11- сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану	11.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану
10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану	11.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында жалпы мақсаттағы зат есімдеріне қатысты кейбір белгілерді қолдануға, кейбір қолдануға және мәтіндік сілтеме жасауға болады
10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану	11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану

10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану	11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану
10.6.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану	11.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану
10.6.6 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты қатыстық, сілтеу, белгісіз, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative]of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану	11.6.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану
10.6.7 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials)	11.6.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану
10.6.8 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану	11.6.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану
10.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану	11.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану

10.6.10 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану	11.6.10 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер, топқа арналған сұрақтардың мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану
10.6.11 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану	11.6.11 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану
10.6.12 салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану	11.6.12 тиісті функцияларды білдіру үшін өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрлерін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты бірқатар модальды құрылымдар, соның ішінде supposed to, bound to, due, willing to қолдану
10.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can’t have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану	11.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану
10.6.14 зат есім мен сын есімдердің алдында көмекші сөз тіркестердің алуан түрін қолдану жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану;	11.6.14 концессия мен құрметке жататын күрделі көмекші сөз тіркестерді қоса алғанда алуан түрін қолдану; білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі синтаксистік типтердегі бірнеше сөзден тұратын етістіктердің алуан түрін қолдану;

10.6.15 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға алуан түрлі етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану	11.6.15 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға күрделі жалғаулықтардың бірнеше түрін шартты концессия және контрасты көрсету үшін қолдану
10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану	
10. 6.17 if / if only үшінші шартты құрылымда қолдану (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану	

10. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

11. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытының 10-11 сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын бойынша іске асырудың ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 10- сынып:

Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
Ғылым және ғылыми құбылыстар	Кіріспе сабақтар	
	Генетка туралы қызықты деректер ДНҚ	10.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру 10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты

		мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.4.1 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсінеді; 10.4.3 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.6.7 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life»

		деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials); 10.6.11 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.12 салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану; 10.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can’t have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану
	Мифті бұзушылар (физика, химия, биология)	10.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну 10.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты

		мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бір қатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану 10.4.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану 10.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану
	Мақала жазу	10.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану 10. 5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 10.5.7 бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.6.2 саналатын және

		саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану; 10.6.10 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану 10.6.12 салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану; 10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
Табиғи апаттар	Табиғи апаттардың себептері мен салдары (атмосфера, литосфера, гидросфера)	10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну;

		10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару; 10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану; 10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6.15 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген

		бірқатар тақырыптарға сан алуан етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану; бірнеше етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасында қолдану; кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану
	Қазақстанға назар аударыңыз: табиғи апаттардың себептері мен зардаптары туралы баяндама жасау	10.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 10.4.3 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.6.7 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік

		етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials); 10.6.14 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану; 10. 6.17 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты if / if only үшінші шартты құрылымда (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану
	Табиғи апаттарды болжау және алдын-алу	10.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің

		(intensifying adjectives) алуан түрін қолдану
2-тоқсан		
Виртуальды шындық	Мобильдық қосымшаларды дамыту және бағалау	10.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 10.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару 10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 10.4.1 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану 10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану;

		10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6. 15 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға сан алуан етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану; бірнеше етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасында қолдану; кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану
	2D- ойындары туралы өз ойынды айту және дәлелдерді келтіру	10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.4.3 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару; 10.4.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану;

		10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10. 5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану
Органикалық және бейорганикалық әлемдер	Органикалық және бейорганикалық тағамдардың арасында айырмашылықты талқылау	10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген

		қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.4.1 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.5 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару; 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.6 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты қатыстық,

		сілтеу, белгісіз, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative]of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану; 10.6.8 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану; 10.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can't have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану
	Биоотынның артықшылықтары мен кемшіліктерін талдау	10.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар сөйлеу мәнмәтініндегі басқалардың пікірін бағалау және өз ойынды білдіру; 10.4.6 қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе

		көзқарасын анықтау; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу; 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6.8 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану; 10. 6.17 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты if / if only үшінші шартты құрылымда (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты

		сөйлемдер (relative clauses) қолдану
3- тоқсан		
Әдеби кітаптар	Білім алушылар ғылыми әдебиеттердің мәтінін оқиды	10.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану 10.С3 басқа көзқарастарды құрметтеу; 10.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 10.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 10.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіну және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 10..2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша

		мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану 10.6.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
Адам миының мүмкіндіктері	Мидың функцияларын зерттеу және есеп беру	10.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты

		ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру; 10.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.6.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану
	Ақыл-ойдың көптігі (өзін-өзі зерттеу жобасы)	10.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану 10.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару 10.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 10.3.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру; 10.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу

		бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.6.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10. 6.17 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты if / if only үшінші шартты құрылымда (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану
	Күйзелістің белгілерін сипаттау және күйзелісті болдырмау бойынша кеңес беру	10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі

		сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.4.1 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.4.5 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан

		лексиканы қолдану; 10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану; 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану; 10.6.15 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға сан алуан етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану; бірнеше етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасында қолдану; кейбір

		көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану; 10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
Серпінді технологиялар	Нанотехнология	10.1.3 әртүрлі көзқарастарды құрметтеу; 10.2.3 таныс емес тақырыптардың шектеулі шеңберіне сөйлеуді қоса алғанда, жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша қолдау көрсетілмейтін кеңейтілген сөз сөйлеулерде дәлелдеудің егжей-тегжейін түсіну; 10.3.2 жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қойыңыз және оларға жауап беріңіз.; 10.5.5 қолдау кезінде таныс жалпы тақырыптар мен оқу жоспарлары бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымы үшін қажет болған жағдайда мысалдармен және негіздемелермен нығайтылған дәйекті дәлелдерді әзірлеу.; 10.6.1 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша күрделі зат есімдері бар әртүрлі абстрактілі құрама зат есімдер мен сөз тіркестерін қолдану 10.6.3 әртүрлі құрмалас сын есімдерді, сын есімдерді қатысушы ретінде, дәрежені көрсететін салыстырмалы құрылымдарды және таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша сын есімдерді күшейтуді

		қолдану.; 10.6.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша болашақ белсенді және енжар және болашақ үздіксіз нысандарды пайдалану; 10.6.11 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша әртүрлі есептік мәлімдемелер мен сұрақтар нысандарын пайдалану.; 10.6.14 зат есімдер мен сын есімдердің алдында әр түрлі предлогтарды қолдану зат есімдер мен сын есімдерден кейін бірқатар тәуелді предлогтарды және таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымында етістіктерден кейін әр түрлі предлогтарды қолданыңыз; 10.6.17 үшінші шартты құрылымдарда ғана if / қолдану; көптеген салыстырмалы сөйлемдерді қолдану, соның ішінде which [алдыңғы абзацқа сілтеме]
	Робототехника	10.1.1 мәселелерді шығармашылық тұрғыдан шешу және топтардағы ынтымақтастық үшін сөйлеу және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.1.2 құрдастарымен сезімтал кері байланысты қамтамасыз ету үшін сөйлеу және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.2.3 таныс емес тақырыптардың шектеулі шеңберіне сөйлеуді қоса алғанда, жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша қолдау көрсетілмейтін кеңейтілген сөз сөйлеулерде дәлелдеудің егжей-тегжейін түсіну; 10.3.2 жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша ақпарат алу үшін күрделі

		сұрақтар қою және оларға жауап беру; 10.5.5 қолдау кезінде таныс жалпы тақырыптар мен оқу жоспарлары бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымы үшін қажет болған жағдайда мысалдармен және негіздемелермен нығайтылған дәйекті дәлелдерді әзірлеу.; 10.6.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша болашақ белсенді және енжар және болашақ үздіксіз нысандарды пайдалану
4-тоқсан		
Спейс Х	Сіз ғарыш туралы білмеген нәрсе	10.2.5 бейтаныс тақырыптардың шектеулі шеңберіне сөйлеуді қоса алғанда, жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша қолдау көрсетілмейтін кеңейтілген баяндамада шешеннің (тердің) көзқарасын немесе пікірін тану; 10.4.2 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша кеңейтілген мәтіндердегі нақты ақпарат пен егжей-тегжейлерді түсіну; 10.4.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша кеңейтілген мәтіндерде контекстен мағынаны алу; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қосқыштарды пайдалана отырып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. 10.6.2 санаулы және саналмайтын зат есімдер үшін әртүрлі кванторларды және таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша зат есімдердің

		әртүрлі сөз тіркестерін пайдалану ; 10.6.7 мінсіз үздіксіз формаларды және көптеген қарапайым, белсенді және пассивті формаларды, соның ішінде уақытша үстеулерді қолдану.. осы уақытқа дейін, соңғы уақытта, менің бүкіл өмірім, таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша. ; 10.6.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымында болашақ белсенді және пассивті және болашақ үздіксіз формаларды қолдану; 10.6.15 инфинитивті формаларды қолдану етістіктер мен сын есімдердің көбеюінен кейін герунд формаларын қолданыңыз әр түрлі етістіктер мен предлогтардан кейін әртүрлі предлогтар мен фразалық етістіктерді таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымында қолдану
	Ғылыми-фантастикалық фильмді әр түрлі тұрғыдан талдау (физика, биология, экономика	10.1.6 басқа тұлғаларға ақпаратты ұйымдастыру және нақты ұсыну; 10.2.1 таныс емес тақырыптардың шектеулі шеңберіне сөйлеуді қоса алғанда, жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша қолдау көрсетілмейтін кеңейтілген сөз сөйлеулердің негізгі сәттерін түсіну; 10.3.3 жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша өзінің және өзгенің көзқарасын түсіндіру және негіздеу.; 10.5.1 жалпы және оқу тақырыптары қатары бойынша мәтін деңгейінде жұмысты дербес жоспарлау, жазу, редакциялау және түзету; 10.5.2 тақырып пен жанрға сәйкес келетін және дәл жазылған

		лексиканың өсіп келе жатқан ауқымын қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қосқыштарды пайдалана отырып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу.; 10.6.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша болашақ белсенді және енжар және болашақ үздіксіз нысандарды пайдалану ; 10.6.10 жалпы және таныс оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша ағымдағы үздіксіз және өткен үздіксіз белсенді және пассивті нысандарды пайдалану; 10.6.11 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша әртүрлі есептік мәлімдемелер мен сұрақтар нысандарын пайдалану; 10.6.14 зат есімдер мен сын есімдердің алдында әртүрлі предлогтарды қолдану; кейін тәуелді предлогтарды қолданыңыз; таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша етістіктерден кейінгі зат есімдер мен сын есімдер және әртүрлі предлогтар; 10.6.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша кең ауқымды одақтарды пайдалану
Тәуелсіз жоба		10.1.1 мәселелерді шығармашылық тұрғыдан шешу және топтардағы ынтымақтастық үшін сөйлеу және тыңдалым дағдыларын қолданыңыз; 10.1.2 құрдастарымен сезімтал кері байланысты қамтамасыз ету үшін сөйлеу және тыңдалым дағдыларын қолданыңыз; 10.1.3 әртүрлі көзқарастарды

		құрметтеу; 10.2.1 таныс емес тақырыптардың шектеулі шеңберіне сөйлеуді қоса алғанда, жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша қолдау көрсетілмейтін кеңейтілген сөз сөйлеулердің негізгі сәттерін түсіну; 10.2.2 таныс емес тақырыптардың шектеулі шеңберіне сөйлеуді қоса алғанда, жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша қолдау көрсетілмейтін кеңейтілген сөз сөйлеулердегі нақты ақпаратты түсіну; 10.2.3 таныс емес тақырыптардың шектеулі шеңберіне сөйлеуді қоса алғанда, жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша қолдау көрсетілмейтін кеңейтілген сөз сөйлеулерде дәлелдеудің егжей-тегжейін түсіну; 10.3.2 жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қойыңыз және оларға жауап беріңіз.; 10.4.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша кеңейтілген мәтіндердегі негізгі ойларды түсіну; 10.4.2 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша кеңейтілген мәтіндердегі нақты ақпарат пен егжей-тегжейлерді түсіну; 10.4.3 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін

		жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығу 10.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту 10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану; 10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану 10.6.8 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану; 10.6.11 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан

		тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану 10.6.14 зат есім мен сын есімдердің алдында көмекші сөз тіркестердің алуан түрін қолдану жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану 10.6.17 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану

2) 11- сынып:

Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
Биологияда байланыстарды құрастыру	Кіріспе сабақтар Жаңа оқу жылына қатысты шешім	
	Биологиялық түсінуге саяхат жасау	11.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 11.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы

		сөйлесуді түсіну; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану; 11.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.4.3 білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану; 11.5.5 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. Шамалы көмек ұсынылған; 11.6.3 жалпы және оқу

		бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану
	Ресми және бейресми жазу	11.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану 11.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.4.1 білім алушыларға таныс

		және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; 11.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 11.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру 11.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға жазу; 11.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post-modifying зат есім құрылымын қолдану; 11.6.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың және мәтіндік сілтемелердің кең қатарын қолдану;

		11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану
Жануарлар әлемін зерттеңіз және олар туралы баяндаңыз: бит, бүркіт, аю және дельфиндер.	Тақырыпқа кіріспе	11.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу 11.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 11.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.4.3 білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен

		мағынаны шығару; 11.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау
	Жануарлардың ерекшеліктерін талдау	11.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану 11.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 11.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 11.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру;

		11.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен perfect continuous формасын қолдану. 11.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
	Жануарлардың ерекшеліктерін туралы презентация жасау	11.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану 11.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру;

		11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру 11.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі

		тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.6.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану; 11.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану; 11.6.11 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер, топқа арналған сұрақтардың мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану
2-тоқсан		
Адамның миы	Адамның миы туралы керемет деректер (соңғы ғылыми деректерге негізделген)	11.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану 11.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға

		қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану; 11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; 11.4.3 білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.4.7 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 11.5.7 сан алуан жалпы және оқу

		бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану 11.6.14 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты күрделі қосымша сөздердің алуан түрін, соның ішінде концессия және құрметтеуге қатысты сөздерді қос алғанда және әртүрлі синтаксистік түрлерге жататын multi-word verbs қолдану
	Нұсқауларды беру және орындау (Құрылғыны пайдалану әдісі)	11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай

		сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.12 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі мақсаттағы алуан түрлі модальды формаларды, сонымен қатар supposed to, bound to, due, willing to модальды формаларын қолдану; 11.6.15 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға күрделі жалғаулықтардың бірнеше түрін

		шартты концессия және контрасты көрсету үшін қолдану
	Жад техникасын пайдалану	11.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 11.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 11.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 11.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен

		сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану 11.6.12 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі мақсаттағы алуан түрлі модальды формаларды, сонымен қатар supposed to, bound to, due, willing to модальды формаларын қолдану
Уақытты қадағалау құрылғыларын/Ғылым видео бойынша зерттеу және есеп беру	Тақырыпқа кіріспе	11.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу;

		11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бейтаныс тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну
	Уақыты қадағалау құрылғыларының тарихы	11.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу 11.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген

		білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.4.7 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 11.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.6.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану.
	Техникалық құралдарды пайдалана отырып, баяндамалар мен баяндамаларды дайындау	11.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану 11.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап

		қайтару; 11.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 11.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 11.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 11.6.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-

		сөйлемдерді қолдану; 11.6.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану
3- тоқсан		
Кәсіп және өнертабыстар	Кәсіптер әлемін зерттеу	11.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 11.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген таныс және бейтаныс алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану 11.4.1 білім алушыларға таныс

		және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; 11.4.3 білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану; 11.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан ақырыптарға жазу; 11. 5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 11.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post-modifying зат есім құрылымын қолдану; 11.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді

		толықтыратын үлгілерді қолдану
	Бизнестегі табысты қарастыру	11.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; 11.4.3 білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-

		қатынас орнату және жауап беру; 11.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану
	Өнертабыстарды салыстыру, талдау және бағалау Өз өнертабыңызды жасаңыз	11.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 11.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын

		бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген таныс және бейтаныс алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану 11.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 11.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; 11.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану; 11.6.14 жалпы және оқу

		бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты күрделі қосымша сөздердің алуан түрін, соның ішінде концессия және құрметтеуге қатысты сөздерді қос алғанда және әртүрлі синтаксистік түрлерге жататын multi-word verbs қолдану
Бағыт	Энергия сақтаудың алғыр жолы	11.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану 11.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 11.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі

		сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану; 11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікіріңді білдіру; 11.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.4.3 білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.4.7 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 11.5.1 өз бетімен жалпы және

		оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру 11. 5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 11.6.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану; 11.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
	Қарама-қайшы мәселелерді талқылау Академиялық тілді талдау	11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген

		бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.6 қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану
Әдеби кітаптар	Білім алушылар ғылыми -танымал оқулықтарды оқиды	11.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.1.10 сан алуан бейтаныс тақырыптарға қатысты сөйлеу мен жазуды әлем

		тақырыптарына қатысты тану және ой қозғау құралы ретінде қолдану; 11.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтаныс тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген таныс және бейтаныс алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану 11.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; 11.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы

		ақпаратты толық түсіну; 11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 11.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 11.4.6 қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 11.4.7 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 11.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 11.4.9 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру

		11.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.5.5 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. шамалы көмек ұсынылған. 11.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
4-тоқсан		
Технологиядағы соңғы жетістіктер	Жеке, білім беру және кәсіби пайдалану үшін көптеген технологиялық, мобильді және қолданбалы құралдар	11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы

		қолдану; 11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту 11.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.4.3 білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.5.7 сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 11.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану; 11.6.10 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер, топқа арналған сұрақтардың мен сұрақтардың

		кең қатарын пайдалану; 11.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану
	Болашақ мансап үшін таңдаулар Ақпараттық парақшалар шығару	11.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану 11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану 11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.4.3 білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен

		ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 11.4.7 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 11.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан ақырыптарға жазу; 11.5.5 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту. Мұғалімнің шамалы көмегі ұсынылған. 11.5.7 сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 11.6.14 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты күрделі қосымша сөздердің алуан түрін, соның ішінде концессия және құрметтеуге қатысты сөздерді қос алғанда және әртүрлі

		синтаксистік түрлерге жататын multi-word verbs қолдану.
Химияның киімдері	Тақырыпқа кіріспе	11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.3 білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу
	Қазіргі заманғы ресурстарды және	11.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп

	киім өндіру процесін зерттеу	ұйымдастыру және таныстыру; 11.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану; 11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 11.4.6 қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 11.4.9 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы

		қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға жазу 11.5.5 Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. Шамалы көмек ұсынылған. 11. 5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 11.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу; 11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану. 11.6.11 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік

		фазалардың алуан түрін қолдану;
	Салаға қатысты мәселені зерттеу	11.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану 11.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу 11.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану 11.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 11.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген таныс және бейтаныс алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану 11.6.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың және мәтіндік сілтемелердің кең қатарын қолдану; 11.6.11 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану

бұйрығына 96-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
99-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 (12) сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Ағылшын тілі» оқу пәні білім алушылардың ағылшын тілін жоғары деңгейде меңгеруіне, ауызша және жазбаша қарым-қатынас дағдыларын жетілдіруіне, академиялық және мәдениетаралық ортада тиімді өзара әрекеттесуіне, сондай-ақ ағылшын тілін өмір бойы білім алу және болашақ кәсіби қызметте қолдануға дайындығын қалыптастыруға ықпал етеді.

3. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің мақсаты: білім алушылардың ағылшын тілін жоғары B2 деңгейінде меңгеруін қамтамасыз ету, олардың ауызша және жазбаша қарым-қатынас жасау, ақпаратты түсіну, талдау, бағалау және өз ойын дәлелді жеткізу дағдыларын дамыту, сондай-ақ жаһандық, академиялық және мәдениетаралық ортада ағылшын тілін тиімді қолдануға дайындау.

4. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің міндеттері:

1) білім алушылардың тыңдалым, айтылым, оқу және жазу дағдыларын жоғары B2 деңгейіне сәйкес жүйелі түрде дамыту;

2) ағылшын тілінің құрылымын, тілдік заңдылықтарын, грамматикалық және лексикалық ерекшеліктерін саналы түрде қолдану дағдыларын қалыптастыру;

3) білім алушылардың ауызша және жазбаша дереккөздерден нақты, егжей-тегжейлі ақпаратты түсіну, талдау, салыстыру және бағалау қабілетін дамыту;

4) жаһандық, әлеуметтік, академиялық және оқу бағдарламасына қатысты тақырыптар бойынша өз пікірін білдіру, дәлел келтіру және негізделген қорытынды жасау дағдыларын жетілдіру;

5) пәнге қатысты және академиялық лексиканы қолдана отырып, ресми және бейресми ауызша және жазбаша мәтіндер құрастыру қабілетін дамыту;

6) білім алушылардың мәдениетаралық қарым-қатынасқа түсу, өзге мәдениеттерді түсіну және Қазақстанның мәдениеті, дәстүрлері мен құндылықтары туралы ақпаратты ағылшын тілінде таныстыру дағдыларын қалыптастыру;

7) ақпаратты іздеу, талдау, жасау және қолдану үшін цифрлық ресурстарды, оның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапты пайдалану дағдыларын дамыту.

5. Оқу курсының мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф . «Ағылшын тілі» оқу пәнінің мазмұны

6. «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

7. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің 10-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Мазмұны. Топ ішінде мәселелерді бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; сыныптастарымен орынды кері байланыс жасау. Өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу. Өзгелердің кері байланысын бағалау және сындарлы жауап беру, жеке оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану. Ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру. Айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру. Оқу мен талдау арқылы мәдениаралық хабардарлықты дамыту. Айту мен жазуда логикалық дәлел келтіру және оны дәлелдеу. Оқу мен талқылау арқылы мәдениаралық қатынасты дамыту. Ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді

білдіру үшін қиялды қолдану. Талқылауды немесе жазуды рефлексия жасау және өмірге деген көзқарасты зерделеу құралы ретінде қолдану.

2) Тыңдалым. Еркін талқылаудағы негізгі идеяларды түсіну, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз ұзақ талқылаудағы дәлелдің, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы талқылауды қоса алғанда анық ақпаратты және бөліктерін түсіну. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты еркін сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасын немесе ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну. Еркін сөйлесу мәнмәтінінен мағынаны анықтау. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты сөйлеушілердің арасындағы көзқарастар мен дәреже. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында еркін сөйлесудегі дәлелдің сәйкессіздіктерін анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми тілдік тіркеулерді қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзіңіздің және өзгелердің көзқарастарын түсіндіру және нақтылау, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты саны өсіп келе жатқан сан алуан сөйлеу мәнмәтіндерінде өзгелердің көзқарасын бағалау және түсініктеме беру. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу. Өз сөзімен айту және сөйлесуге түзетулер енгізу арқылы сөйлесуді басқару және тілді өзгерту. Жалпы және оқу тақырыптары аясында тиісті арнайы лексиканы және синтаксисті пайдалану.

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердегі негізгі ойларды түсіну, білім алушыларға таныс тақырыптарға, оқу бағдарламасындағы және таныс емес тақырыптардағы түрлі стильдегі және жанрдағы көлемді мәтіндерден арнайы ақпаратты және бөліктерді түсіну. Білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығу. Білім алушыларға таныс және бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу. Білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны анықтау. Қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін және көзқарасын анықтау. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [абзацтар арасындағы интервал] даму заңдылықтары. Мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрі. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдің сәйкессіздіктері.

5) Жазылым. Мәтін деңгейінде тақырып пен жанрға сәйкес келетін саны артып келе жатқан және сан алуан жазбаша жанрларда дұрыс жазылған

лексикалық қорды қолдана отырып, жеке жоспарлау, жазу, редакциялау және мәтін деңгейінде түзету. Жалпы және оқу тақырыптары аясындағы саны артып келе жатқан жазбаша жанрлардағы сәйкес ресмилілік деңгейіне қол жеткізу үшін грамматикалық тұрғыдан дұрыс жазу, стильді қолдану. Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрлардағы логикалық дәлелдерді мұғалімнің көмегімен, қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту. Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу. Әр түрлі функциялар арқылы хат-хабарлардағы жаңалықтар мен сезімдерге қатысты қарым-қатынас жасау және жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы мәтіндік деңгейдегі дұрыс дәлдікпен келтірілген пунктуация.

6) Ағылшын тілін қолдану. Түрлі дерексіз күрделі зат есімдерді және күрделі есім фразаларын қолдану, саналатын және саналмайтын зат есімдерге қажетті көптік есімдер мен әр түрлі есім фразаларды қолдану, әр түрлі күрделі сын есімдер, сын есімдерді есімше ретінде, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сын есімдердің деңгейін анықтауда және күшейтудегі салыстырмалы құрылымдарды қолдану, анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану, сұрақтардың кең ауқымын; қатыстық, сілтеу, белгісіздік, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative]of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану. Perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials) қолдану, төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану, нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану. Білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану, салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану, етістіктің алдында, етістіктің соңында және соңында келетін үстеулердің алуан түрін қолдану; өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can’t have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану; зат есімдер мен сын есімдердің алдында келетін әр түрлі көмекші сөздерден құралған фразалар қолдану, зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану. Етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану, бірнеше етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасында қолдану, кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану. Білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану. Білім алушыларға таныс

жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты if / if only үшінші шартты құрылымда (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдерді (relative clauses) қолдану.

8. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің 11 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Мазмұны. Топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; сыныптастарына орынды кері байланыс жасау. Өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу. Өзгелердің кері байланысын бағалау және сындарлы жауап беру; жеке бас оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану. Айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру. Оқу мен талдау арқылы мәдениаралық хабардарлықты дамыту. Ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану. Сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану.

2) Тыңдалым. Дәлел келтірілген мағынаның негізгі ойларын, арнайы ақпаратты, егжей-тегжейлі түсіндіру; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны өсіп келе жатқан білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну. Білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару; сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердегі дәлелдің сәйкессіздіктерін түсіну.

3) Айтылым. Сөйлесуде ресми және бейресми тілді пайдалану. Ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану. Өзіңіздің және өзгелердің көзқарастарын түсіндіру және нақтылау; саны өсіп келе жатқан сөйлеу мәнмәтіндерінде өзгелердің көзқарасын бағалау және түсініктеме беру; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысыты өз сөзімен айту және сөйлесуге түзетулер енгізу арқылы сөйлесуді басқару және тілді өзгерті. Жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде пәнге қатысты лексиканы және синтаксисті пайдалану.

4) Оқылым. Қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; қосымша мәтіндердегі арнайы ақпарат пен дәйекті ақпарат. Білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз. Білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу. Қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен

мағынаны шығару; қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын жәнеұзақ мәтіндерді [параграф аралық деңгей] дамыту заңдылықтарын анықтау. Мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау. Күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну.

5) Жазылым. Мәтін деңгейінде тақырып пен жанрға сәйкес келетін сан алуан дұрыс жазылған лексиканы қолдана отырып, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша тәуелсіз жоспарлау, жазу, редакциялау және оқу; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша сан алуан жазбаша жанрлардың сәйкес ресмилілік деңгейіне жету үшін стилді пайдалана отырып, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымына грамматикалық дәлдікпен жазу. Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. Шамалы көмек ұсынылған. Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу. Сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу.

6) Ағылшын тілін қолдану. Тиісті функцияларды білдіру үшін әртүрлі өткен шақтағы модальды формаларды қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты бірқатар модальды құрылымдар, соның ішінде supposed to, bound to, due, willing to қолдану; жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану; концессия мен құрметке жататын күрделі көмекші сөз тіркестерді қоса алғанда алуан түрін қолдану; білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі синтаксистік типтердегі бірнеше сөзден тұратын етістіктердің алуан түрін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген біршама тақырыптар аясында концессия мен контрастты білдіру үшін күрделірек жалғаулықтың өсіп келе жатқан түрін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану; білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың және мәтіндік сілтемелердің кең қатарын қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; жалпы және оқу

бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді, жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

9. Білім берудің мақсаттары бағдарламады кодтармен берілген. Кодтағы бірінші нөмір - сыныпты, екіншісі бағдаршаның нөмірін, ал үшіншісі - мақсаттың нөмірін білдіреді.

1) Мазмұны:

10- сынып	11- сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану	11.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану
10.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану	11.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану
10.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу	11.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу
10.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару	11.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару
10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану	11.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану

10.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру	11.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру
10.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру	11.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру
10.1. 8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту	11.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту
10.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану	11.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану
10.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану	11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану

2) Тыңдалым:

10- сынып	11- сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну	11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну
10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну	11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну
10.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну	11.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну
10.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі	11.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағына, оның ішінде саны шектеулі

білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну	білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесудегі мағына
10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну	11.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну
10.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу	11.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу
10.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту	11.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту
10.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердегі дәлелдің сәйкессіздіктерін түсіну	11.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну

3) Айтылым:

10- сынып	11- сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану	11.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану
10.3.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты	11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы

ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру	ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану
10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу	11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу
11.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру	11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру
10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастармен өзара қарым-қатынасқа түсу	11.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу
10.3.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бір қатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту;	11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту
10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану	11.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану

4) Оқылым:

10- сынып	11- сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.4.1 білім алушыларға бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну	11.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну

10.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну	11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну
10.4.3 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз	11.4.3 білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз
10.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу	11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу
10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару	11.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару
10.4.6 қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау	11.4.6 қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау
10.4.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану	11.4.7 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану
10.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану	11.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау
10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген	11.4.9 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген

бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну	бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну

5) Жазылым:

10- сынып	11- сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру	11.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру
10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану	11.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану
10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу	11.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға жазу
10.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану	11.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану
10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту	11.5.5 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. Шамалы көмек ұсынылған
10.5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу	11.5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу
10.5.7 бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу	11.5.7 сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу

10.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру	11.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру
10.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу	11.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу

6) Ағылшын тілін қолдану:

10- сынып	11- сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану	11.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану
10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану	11.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында жалпы мақсаттағы зат есімдеріне қатысты кейбір белгілерді қолдануға, кейбір қолдануға және мәтіндік сілтеме жасауға болады
10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану	11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану
10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты	11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті

анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану	мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану;
10.6.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану	11.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану
10.6.6 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты қатыстық, сілтеу, белгісіз, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative]of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану	11.6.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану
10.6.7 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials)	11.6.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану.
10.6.8 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану	11.6.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану
10.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану	11.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
10.6.10 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты нақ осы шақты (present	10.6.10 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты

continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану	айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану
10.6.11 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану	11.6.11 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану
10.6.12 салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану	11.6.12 тиісті функцияларды білдіру үшін өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрлерін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты бірқатар модальды құрылымдар, соның ішінде supposed to, bound to, due, willing to қолдану
10.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can't have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану	11.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану
10.6.14 зат есім мен сын есімдердің алдында көмекші сөз тіркестердің алуан түрін қолдану жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану	11.6.14 концессия мен құрметке жататын күрделі көмекші сөз тіркестерді қоса алғанда алуан түрін қолдану; білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі синтаксистік типтердегі бірнеше сөзден тұратын етістіктердің алуан түрін қолдану
10.6.15 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға алуан түрлі етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану	11.6.15 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға күрделі жалғаулықтардың бірнеше түрін

жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану	шартты концессия және контрасты көрсету үшін қолдану
10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану	
10. 6.17 if / if only үшінші шартты құрылымда қолдану (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану	

10. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

11. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» пәнінің бойынша үлгілік оқу бағдарламасын бойынша іске асырудың ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы «Ағылшын тілі» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 10- сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
Аңыз немесе шындық?	Кіріспе сабақтар	
	Аңыз немесе ақиқат (қалалық аңыздарды талдау және айту) (Қазақстанға қосымша фокус)	10.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген

		қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.4.1 білім алушыларға бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.3 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.6.7 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials); 10.6.11 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.12 салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың

		алуан түрін қолдану; 10.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can't have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану
	Мифбастер (тарих, география)	10.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару 10.1. 8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 10.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 10.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану
	Мақала жазу	10.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында

		көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану 10. 5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 10.5.7 бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу; 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану; 10.6.10 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану 10.6.12 салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың

		алуан түрін қолдану; 10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
Даулы мәселелер	Көші-қон процестерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау	10.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару; 10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану; 10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз

		алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6. 15 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға сан алуан етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану; бірнеше етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасында қолдану; кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану
	Гендерлік теңдік мәселелері жөніндегі пікірлерді білдіру	10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 10.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.3 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 10.4.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру;

		10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 10.6.7 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials); 10.6.12 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты дара және күрделі үстеулермен салыстыру деңгейін білдіретін үстеулерді қолдану, етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің алуан түрін қолдану; 10.6.14 зат есім мен сын есімдердің алдында көмекші сөз тіркестердің алуан түрін қолдану жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану; 10.6.17 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты if / if only үшінші шартты құрылымда (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану;

		10.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану 10.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіну және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 10.4.6 қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану
2- тоқсан		
Виртуальды шындық	Қиял елін жасау және түсіндіру (география, заң, экономика, өнеркәсіп)	10.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану 10.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару 10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан, оның ішінде саны

		шектеулі бейтаныс тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.1 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану 10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану 10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6. 15 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға сан алуан етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану; бірнеше етістіктер мен көмекші

		сөздерден кейін герундий формасында қолдану; кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану
	Қиял-ғажайып кітаптар мен фильмдер туралы пікір айту және дәлелдеу (эссе)	10.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру 10.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.4.3 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 10.5.7 бірқатар жалпы және оқу

		бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 10.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану
Бұл әлемнен тыс	Сіз ғарыш туралы білмеген нәрселер	10.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу;

		10.3.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.7 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials); 10.6.8 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану; 10.6. 15 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға сан алуан етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану; бірнеше етістіктер мен көмекші

		сөздерден кейін герундий формасында қолдану; кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану
	Ғылыми-фантастикалық фильмге шолу	10.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру 10.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру 10.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 10.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіну және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10. 5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана

		отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 10.5.7 бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.6.8 өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты 10.6.10 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану 10.6.11 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.14 зат есім мен сын есімдердің алдында көмекші сөз тіркестердің алуан түрін қолдану жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану; 10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
3- тоқсан		
Стресс және қорқыныш	Стресс белгілерін сипаттау	10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу

		бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.1 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану 10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану
	Стрессті азайту бойынша кеңес беру (психология)	10.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару 10.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында

		көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.5.7 бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.6. 15 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға сан алуан етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану; бірнеше етістіктер мен көмекші

		сөздерден кейін герундий формасында қолдану; кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану 10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
	Фобия мен қорқынышты жағдайларды талдау және сипаттау	10.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру 10.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.5.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 10.6.6 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 10.6.2 саналатын және саналмайтын

		заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.7 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials); 10.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану; 10.6.12 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты дара және күрделі үстеулермен салыстыру деңгейін білдіретін үстеулерді қолдану, етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің алуан түрін қолдану
Қиял және жасампаздық	Шабыт не екенін және оның қайдан келетінін түсіндіріңіз	10.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану 10.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс

		тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.3.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бір қатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 10.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.4.5 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану 10.6.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.6 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты қатыстық, сілтеу, белгісіз, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative]of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану;

		10.6.17 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану; 10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
	Шығармашылық адамдар (өнер, әдебиет, музыка)	10.1. 8 -оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 10.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіну және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 10.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.1.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру; 10.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді

		және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану; 10.6.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.11 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can't have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану
	Ақыл-ойдың көптігі (өзін-өзі зерттеу жобасы)	10.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру 10.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру 10.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 10.3.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына

		қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.4.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.6.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10. 6.17 if/if only үшінші шартты құрылымдарды қолдану білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты which [whole

		previous clause reference] сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану
Рахат алу үшін оқу	Білім алушылар классикалық фантастика кітаптарын оқиды	10.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану 10.6.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
4- тоқсан		

Өмір сүрудің әр түрлі жолдары	Ақша бақыт алып келеді ме? Осыны талқылау	10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.3.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 10.4.1 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.6 білім алушыларға таныс, жалпы

		және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты қатыстық, сілтеу, белгісіз, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative]of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану; 10.6.8 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану; 10.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can't have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану
	Ақшасыз өмір сүрудің артықшылықтарын бағалау	10.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 10.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіну және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.4.6 қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау;

		10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6.8 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану; 10.6.17 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты if / if only үшінші шартты құрылымда (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану
	Дауншифтинг ұғымын зерттеу	10.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 10.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру 10.1. 8 оқу мен талдау арқылы

		мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.4.3 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз 10.4.6 қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу;

		10.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану 10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.6.8 өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты 10.6.10 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану
Тәуелсіз жоба	Тәуелсіз жоба нұсқаулығы	10.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 10.1. 8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 10.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру; 10.4.6 қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу

		бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 10.4.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.5.7 бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетлігген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 10.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу 10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану 10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану;

		10.6.8 өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты 10.6.11 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.14 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану; 10.6.17 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты if / if only үшінші шартты құрылымда (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану
	Болашақтың тұрақты қаласын жоспарлау (экономикалық фокус) (Қазақстан бойынша қосымша фокус)	10.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану 10.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.3.6 жалпы және оқу бағдарламасында

		көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.6.8 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану

2) 11- сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
Байланыс орнату	Кіріспе сабақтар Жаңа оқу жылына қатысты шешім	11.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 11.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның

		ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану 11.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану; 11.6.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану
	Елдер мен қалаларды сипаттау (Сәулет) Тарих және дәстүр (киіз үйлердің сәулеттік құндылығы)	11.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 11.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.4.3 білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану;

		11.5.5 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. Шамалы көмек ұсынылған. 11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану
	Мәдени шокты еңсеру	11.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; 11.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға жазу; 11.6.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында

		that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; 11.6.15 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға күрделі жалғаулықтардың бірнеше түрін шартты концессия және контрасты көрсету үшін қолдану
	Ресми және бейресми жазу	11.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну 11.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан ақырыптарға жазу; 11.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану;

		11.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану; 11.6.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 11.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану; 11.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану
Жануарлар әлемін зерттеңіз және олар туралы баяндаңыз: бит, бүркіт, аю және дельфиндер.	Тақырыпқа кіріспе	11.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану 11.4.3 білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 11.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 11.6.6 жалпы және оқу бағдарламасында

		көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану
	Жануарлардың ерекшеліктерін талдау	11.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 11.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру 11.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен perfect continuous формасын қолдану; 11.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
	Жануарлардың ерекшеліктерін	11.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару;

	туралы презентация жасау	11.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 11.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 11.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.6.11 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану
2-тоқсан		
Сұхбаттар мен нұсқаулар	Сұхбат беру кезінде қалай табысты болуға болады Сұхбат талдау	11.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 11.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну;

		11.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану 11.4.3 білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.5.7 сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану; 11.6.14 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты күрделі қосымша сөздердің алуан түрін, соның ішінде концессия және құрметтеуге қатысты сөздерді қос алғанда және әртүрлі синтаксистік түрлерге жататын multi-word verbs қолдану
	Нұсқауларды беру және орындау (Құрылғыны пайдалану әдісі)	11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында

		көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.12 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі мақсаттағы алуан түрлі модальды формаларды, сонымен қатар supposed to, bound to, due, willing to модальды формаларын қолдану; 11.6.15 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға күрделі жалғаулықтардың бірнеше түрін шартты концессия және контрасты көрсету үшін қолдану
	Жады техникасын пайдалану	11.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 11.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс

		бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.12 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі мақсаттағы алуан түрлі модальды формаларды, сонымен қатар supposed to, bound to, due, willing to модальды формаларын қолдану
Уақытты қадағалау құрылғыларын/Ғылым видео бойынша зерттеу және есеп беру	Сабаққа кіріспе	11.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну
	Уақыты қадағалау құрылғыларының тарихы	11.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 11.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және

		бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.4.7 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 11.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 11.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.6.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану.
	Түрлі техникалық құралдар мен презентацияларға арналған бағдарламалар арқылы ақпаратты көрсету	11.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 11.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 11.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 11.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап

		тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген таныс және бейтаныс алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 11.6.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану; 11.6.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану
3-тоқсан		
Кәсіп және өнертабыстар	Кәсіптер әлемін зерттеу	11.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.3 білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану; 11.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан ақырыптарға жазу; 11. 5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан

		тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 11.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану
	Бизнестегі табысты қарастыру	11.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; 11.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 11.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану
	Өнертабыстарды салыстыру, талдау және бағалау Өз өнертабысыңызды жасаңыз	11.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде

		басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген таныс және бейтаныс алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 11.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 11.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; 11.6.14 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты күрделі қосымша сөздердің алуан түрін, соның ішінде концессия және құрметтеуге қатысты сөздерді қос алғанда және әртүрлі синтаксистік түрлерге жататын multi-word verbs қолдану
Әлеуметтік өзгерістер мен одан әрі қарайғы зерттеу	Табысты сөйлеу ингредиенттер талдау	11.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 11.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің

		сәйкес келуін кеңейту; 11.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 11. 5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану; 11.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
	Қарама-қайшы мәселелерді талқылау Академиялық тілді талдау	11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну;

		11.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.6 қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау 11.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану
Рахат алу үшін оқу	Білім алушылар ғылыми -танымал оқулықтарды оқиды	11.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында

		көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 11.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 11.4.6 қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау 11.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 11.4.9 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.5.5 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. шамалы көмек ұсынылған. 11.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
4- тоқсан		
Өтініш жасау және ақпаратпе	Өзін-өзі танытудың әртүрлі тәсілдері	11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында

н қамтамасыз ету		көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.5.7 сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 11.6.10 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану; 11.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану
	Болашақ мансап үшін таңдаулар Ақпараттық парақшалар шығару	11.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу;

		11.4.7 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 11.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан ақырыптарға жазу; 11.5.5 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. шамалы көмек ұсынылған. 11.5.7 сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 11.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану; 11.6.14 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты күрделі қосымша сөздердің алуан түрін, соның ішінде концессия және құрметтеуге қатысты сөздерді қос алғанда және әртүрлі синтаксистік түрлерге жататын multi-word verbs қолдану
Киім сапарлары	Сабаққа кіріспе	11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы

		әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу
	Киім өндіруге қатысты ресурстар мен үдерістерді зерттеу Сән саласына қатысты мәселені зерттеу	11.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану 11.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 11.4.6 қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау 11.4.7 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 11.4.9 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан ақырыптарға жазу; 11.5.5 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан

		жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. шамалы көмек ұсынылған. 11. 5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 11.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу; 11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; 11.6.11 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану
	Нәтижелер бойынша баяндама жасау және салыстыру	11.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 11.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 11.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 11.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген таныс және бейтаныс алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 11.6.11 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың

		алуан түрін қолдану; 11.6.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 11.6.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану

3-тарау. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

1-параграф. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің мазмұны

12. «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

13. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің 10 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Мазмұны. Топ ішінде мәселелерді бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; сыныптастарымен орынды кері байланыс жасау. Өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу. Өзгелердің кері байланысын бағалау және сындарлы жауап беру, жеке оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану. Ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру. Айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру. Оқу мен талдау арқылы мәдениаралық хабардарлықты дамыту. Айту мен жазуда логикалық дәлел келтіру және оны дәлелдеу. Оқу мен талқылау арқылы мәдениаралық қатынасты дамыту. Ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану. Талқылауды немесе жазуды рефлексия жасау және өмірге деген көзқарасты зерделеу құралы ретінде қолдану.

2) Тыңдалым. Еркін талқылаудағы негізгі идеяларды түсіну, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз ұзақ талқылаудағы дәлелдің, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы талқылауды қоса алғанда анық ақпаратты және бөліктерін түсіну. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты

еркін сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасын немесе ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну. Еркін сөйлесу мәнмәтінінен мағынаны анықтау. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты сөйлеушілердің арасындағы көзқарастар мен дәреже. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында еркін сөйлесудегі дәлелдің сәйкессіздіктерін анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми тілдік тіркеулерді қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзіңіздің және өзгелердің көзқарастарын түсіндіру және нақтылау, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты саны өсіп келе жатқан сан алуан сөйлеу мәнмәтіндерінде өзгелердің көзқарасын бағалау және түсініктеме беру. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу. Өз сөзімен айту және сөйлесуге түзетулер енгізу арқылы сөйлесуді басқару және тілді өзгерту. Жалпы және оқу тақырыптары аясында тиісті арнайы лексиканы және синтаксисті пайдалану.

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердегі негізгі ойларды түсіну, білім алушыларға таныс тақырыптарға, оқу бағдарламасындағы және таныс емес тақырыптардағы түрлі стильдегі және жанрдағы көлемді мәтіндерден арнайы ақпаратты және бөліктерді түсіну. Білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығу. Білім алушыларға таныс және бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу. Білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны анықтау. Қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін және көзқарасын анықтау. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [абзацтар арасындағы интервал] даму заңдылықтары. Мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрі. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдің сәйкессіздіктері.

5) Жазылым. Мәтін деңгейінде тақырып пен жанрға сәйкес келетін саны артып келе жатқан және сан алуан жазбаша жанрларда дұрыс жазылған лексикалық қорды қолдана отырып, жеке жоспарлау, жазу, редакциялау және мәтін деңгейінде түзету. Жалпы және оқу тақырыптары аясындағы саны артып келе жатқан жазбаша жанрлардағы сәйкес ресмилілік деңгейіне қол жеткізу үшін грамматикалық тұрғыдан дұрыс жазу, стильді қолдану. Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрлардағы логикалық дәлелдерді мұғалімнің көмегімен, қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту. Жалпы таныс және оқу

бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу. Әр түрлі функциялар арқылы хат-хабарлардағы жаңалықтар мен сезімдерге қатысты қарым-қатынас жасау және жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы мәтіндік деңгейдегі дұрыс дәлдікпен келтірілген пунктуация.

6) Ағылшын тілін қолдану. Түрлі дерексіз күрделі зат есімдерді және күрделі есім фразаларын қолдану, саналатын және саналмайтын зат есімдерге қажетті көптік есімдер мен әр түрлі есім фразаларды қолдану, әр түрлі күрделі сын есімдер, сын есімдерді есімше ретінде, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сын есімдердің деңгейін анықтауда және күшейтудегі салыстырмалы құрылымдарды қолдану, анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану, сұрақтардың кең ауқымын; қатыстық, сілтеу, белгісіздік, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative]of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану. Perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials) қолдану, төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану, нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану. Білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану, салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану, етістіктің алдында, етістіктің соңында және соңында келетін үстеулердің алуан түрін қолдану; өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can’t have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану; зат есімдер мен сын есімдердің алдында келетін әр түрлі көмекші сөздерден құралған фразалар қолдану, зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану. Етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану, бірнеше етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасында қолдану, кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану. Білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану. Білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты if / if only үшінші шартты құрылымда (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдерді (relative clauses) қолдану.

14. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің 11 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Мазмұны. Топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; сыныптастарына орынды

кері байланыс жасау. Өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу. Өзгелердің кері байланысын бағалау және сындарлы жауап беру; жеке бас оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану. Айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру. Оқу мен талдау арқылы мәдениаралық хабардарлықты дамыту. Ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану. Сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану.

2) Тыңдалым. Дәлел келтірілген мағынаның негізгі ойларын, арнайы ақпаратты, егжей-тегжейлі түсіндіру; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны өсіп келе жатқан білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну. Білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару; сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердегі дәлелдің сәйкессіздіктерін түсіну.

3) Айтылым. Сөйлесуде ресми және бейресми тілді пайдалану. Ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану. Өзіңіздің және өзгелердің көзқарастарын түсіндіру және нақтылау; саны өсіп келе жатқан сөйлеу мәнмәтіндерінде өзгелердің көзқарасын бағалау және түсініктеме беру; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысыты өз сөзімен айту және сөйлесуге түзетулер енгізу арқылы сөйлесуді басқару және тілді өзгерті. Жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде пәнге қатысты лексиканы және синтаксисті пайдалану.

4) Оқылым. Қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; қосымша мәтіндердегі арнайы ақпарат пен дәйекті ақпарат. Білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз. Білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу. Қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын жәнеұзақ мәтіндерді [параграф аралық деңгей] дамыту заңдылықтарын анықтау. Мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау. Күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында

көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну.

5) Жазылым. Мәтін деңгейінде тақырып пен жанрға сәйкес келетін сан алуан дұрыс жазылған лексиканы қолдана отырып, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша тәуелсіз жоспарлау, жазу, редакциялау және оқу; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша сан алуан жазбаша жанрлардың сәйкес ресмилілік деңгейіне жету үшін стилді пайдалана отырып, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымына грамматикалық дәлдікпен жазу. Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. Шамалы көмек ұсынылған. Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу. Сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу.

6) Ағылшын тілін қолдану. Тиісті функцияларды білдіру үшін әртүрлі өткен шақтағы модальды формаларды қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты бірқатар модальды құрылымдар, соның ішінде supposed to, bound to, due, willing to қолдану; жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану; концессия мен құрметке жататын күрделі көмекші сөз тіркестерді қоса алғанда алуан түрін қолдану; білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі синтаксистік типтердегі бірнеше сөзден тұратын етістіктердің алуан түрін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген біршама тақырыптар аясында концессия мен контрастты білдіру үшін күрделірек жалғаулықтың өсіп келе жатқан түрін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану; білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың және мәтіндік сілтемелердің кең қатарын қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді, жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану, жалпы және оқу

бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану

Бұл бағдарламаның мазмұндық білімі болып табылады және біз бұл пән бойынша не білетінімізді және осы білімді қалай алғанымызды қамтиды. Бұл пән бойынша білім оқыту бағыттары бойынша ұйымдастырылған. Бағыттар одан әрі қарай бағытшаларға бөлінеді, яғни дағды немесе тақырып, білім немесе түсінік деңгейінде. Бағдаршалар, сыныпқа байланысты күтулер ретінде, пән бойынша оқыту мақсаттарын қалыптастырады.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

1) Мазмұны:

10- сынып	11- сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану	11.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану
10.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану	11.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану
10.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу	11.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу
10.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару	11.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару
10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану	11.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану
10.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру	11.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру
10.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру	11.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру

10.1.8 оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық өзара әрекеттесуді дамыту	11.1.8 оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық өзара әрекеттесуді дамыту
10.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану	11.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану
10.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану	11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану

2) Тыңдалым:

10- сынып	11- сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну	11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну
10.2.2 -жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну	11.2.2 -жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну
10.2.3 - кең ауқымды жалпы және оқу бағдарламалары бойынша, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша талқылауларды қолдаусыз еркін пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлерін түсіну	11.2.3 кең ауқымды жалпы және оқу бағдарламалары бойынша, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша талқылауларды қолдаусыз еркін пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлерін түсіну
10.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну	11.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағына, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесудегі мағына
10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты	11.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты

мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну	мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну
10.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу	11.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу
10.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту	11.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту
10.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердегі дәлелдің сәйкессіздіктерін түсіну	11.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну

3) Айтылым:

10- сынып	11- сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану	11.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану
10.3.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру	11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану
10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген	11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар

бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу	бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу
11.3.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру	11.3.4 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру
10.3.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастармен өзара қарым-қатынасқа түсу	11.3.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу
10.3.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бір қатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту;	11.3.6 - білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту
10.3.7 - жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану	11.3.7 - жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану

4) Оқылым:

10- сынып	11- сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.4.1 - білім алушыларға бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну	11.4.1- білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну
10.4.2 - білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну	11.4.2 - білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну

10.4.3 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз	11.4.3 білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз
10.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу	11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу
10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару	11.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару
10.4.6 -қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау	11.4.6 қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау
10.4.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану	12.4.7 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану
10.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану	11.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау
10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну	11.4.9 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну

5) Жазылым:

10- сынып	11- сынып
Орташадан төмен деңгей В2	Жоғары деңгей В2
10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру	10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру
10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану	11.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану
10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу	11.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға жазу
10.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану	11.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану
10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту	11.5.5 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. Шамалы көмек ұсынылған.
10.5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу	11.5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу
10.5.7 бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу	11.5.7 сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу
10.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге	11.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге

байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру	байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру
10.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу	11.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу

6) Ағылшын тілін қолдану:

10- сынып	11-ші сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану	11.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану
10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану	11.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында жалпы мақсаттағы зат есімдеріне қатысты кейбір белгілерді қолдануға, кейбір қолдануға және мәтіндік сілтеме жасауға болады
10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану	11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану
10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану	11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану;
10.6.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген	11.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан

сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану	түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану
10.6.6 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты қатыстық, сілтеу, белгісіз, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative]of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану	11.6.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану
10.6.7 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials)	11.6.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану.
10.6.8 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану	11.6.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану
10.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану	11.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
10.6.10 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану	11.6.10 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану
10.6.11 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты	11.6.11 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар

айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану	тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану;
10.6.12 салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану	11.6.12 тиісті функцияларды білдіру үшін өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрлерін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты бірқатар модальды құрылымдар, соның ішінде supposed to, bound to, due, willing to қолдану
10.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can’t have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану	11.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану
10.6.14 зат есім мен сын есімдердің алдында көмекші сөз тіркестердің алуан түрін қолдану жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану;	11.6.14 концессия мен құрметке жататын күрделі көмекші сөз тіркестерді қоса алғанда алуан түрін қолдану; білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі синтаксистік типтердегі бірнеше сөзден тұратын етістіктердің алуан түрін қолдану;
10.6.15 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға алуан түрлі етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану	11.6.15 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға күрделі жалғаулықтардың бірнеше түрін шартты концессия және контрасты көрсету үшін қолдану

10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану	
10. 6.17 if / if only үшінші шартты құрылымда қолдану (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану	

15. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11 сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» пәнінің бойынша үлгілік оқу бағдарламасын бойынша іске асырудың ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәнінен (гимназия/лицей сыныптарына арналған) үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-ші тоқсан		
Аңыз немесе шындық?	Кіріспе сабақтар	
	Аңыз немесе ақиқат (қалалық аңыздарды талдау және айту) (Қазақстанға қосымша фокус)	10.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну;

		11.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.4.1 білім алушыларға бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.3 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.6.7 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials); 10.6.11 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.12 салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану;

		10.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can't have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану
	Мифбастер (тарих, география)	10.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 10.1. 8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 10.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.7жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 10.4.8 - мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану
	Мақала жазу	10.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде

		қолдану; 10.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану 10. 5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 10.5.7 бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану; 10.6.10 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану 10.6.12 салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану;

		жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану; 10.6.16 -білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
Даулы мәселелер	Көші-қон процестерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау.	10.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару 10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін

		құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану; 10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6. 15 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға сан алуан етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану; бірнеше етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасында қолдану; кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану
	Гендерлік теңдік мәселелері жөніндегі пікірлерді білдіру	10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 10.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.3 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 10.4.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар

		аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру 10.W3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 10.6.7 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials); 10.6.12 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты дара және күрделі үстеулермен салыстыру деңгейін білдіретін үстеулерді қолдану, етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің алуан түрін қолдану; 10.6.14 зат есім мен сын есімдердің алдында көмекші сөз тіркестердің алуан түрін қолдану жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану;

		10.6.17 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты if / if only үшінші шартты құрылымда (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану. 10.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану 10.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіну және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 10.4.6 қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану
2- тоқсан		

Виртуальды шындық	Қиял елін жасау және түсіндіру (география, заң, экономика, өнеркәсіп)	10.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану 10.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару 10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.1 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану 10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын

		күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану 10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6. 15 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға сан алуан етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану; бірнеше етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасында қолдану; кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану
	Қиял-ғажайып кітаптар мен фильмдер туралы пікір айту және дәлелдеу (эссе)	10.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру 10.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.4.3 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу

		бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 10.5.7 бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 10.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану
Бұл әлемнен тыс	Сіз ғарыш туралы білмеген нәрселер	10.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану;

		10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 10.3.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.7 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін

		(simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials); 10.6.8 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану; 10.6. 15 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға сан алуан етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану; бірнеше етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасында қолдану; кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану
	Ғылыми-фантастикалық фильмге шолу	10.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру 10.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру 10.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 10.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіну және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу;

		10.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10. 5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 10.5.7 бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.6.8 өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты 10.6.10 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану 10.6.11 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.14 зат есім мен сын есімдердің алдында көмекші сөз тіркестердің алуан түрін қолдану

		жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану; 10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
3- тоқсан		
Стресс және қорқыныш	Стресс белгілерін сипаттау	10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.1 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу

		бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану 10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану
	Стрессті азайту бойынша кеңес беру (психология)	10.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару 10.2.3 -жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-

		қатынасқа түсу; 10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.5.7 бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетлігген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.6.15 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға сан алуан етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану; бірнеше етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасында қолдану; кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану 10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
	Фобия мен қорқынышты жағдайларды талдау және сипаттау	10.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру 10.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы

		сөйлесуді түсіну; 10.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.5.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 10.6.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.7 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials); 10.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс

		түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану; 10.6.12 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты дара және күрделі үстеулермен салыстыру деңгейін білдіретін үстеулерді қолдану, етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің алуан түрін қолдану
Қиял және жасампаздық	Шабыт не екенін және оның қайдан келетінін түсіндіріңіз	10.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану 10.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.3.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бір қатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 10.4.2 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.4.5 білім алушыларға таныс және

		кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану 10.6.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.6 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты қатыстық, сілтеу, белгісіз, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative]of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану; 10.6.17 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану; 10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
	Шығармашылық адамдар (өнер, әдебиет, музыка)	10.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 10.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына

		әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіну және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 10.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.1.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру; 10.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану; 10.6.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.11 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың

		кең қатарын пайдалану; 10.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can't have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану
	Ақыл-ойдың көптігі (өзін-өзі зерттеу жобасы)	10.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру 10.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру 10.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 10.3.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми

		жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.4.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.6.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10. 6.17 if/if only үшінші шартты құрылымдарды қолдану білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты which [whole previous clause reference] сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану
Рахат алу үшін оқу	Білім алушылар классикалық фантастика кітаптарын оқиды	10.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын

		бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану 10.6.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
4- тоқсан		
Өмір сүрудің әр түрлі жолдары	Ақша бақыт алып келеді ме? Осыны талқылау	10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну;

		10.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.3.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 10.4.1 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.6 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты қатыстық, сілтеу, белгісіз, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative]of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану; 10.6.8 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану;

		10.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can’t have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану
	Ақшасыз өмір сүрудің артықшылықтарын бағалау	10.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 10.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіну және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.4.6 қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып

		қойып шығу 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6.8 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану; 10.6.17 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты if / if only үшінші шартты құрылымда (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану
	Дауншифтинг ұғымын зерттеу	10.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 10.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру 10.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген

		қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.4.3 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз 10.4.6 қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану 10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып

		дамыту; 10.6.8 өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты 10.6.10 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану
Тәуелсіз жоба	Тәуелсіз жоба нұсқаулығы	10.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 10.1. 8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 10.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру; 10.4.6 қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 10.4.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында

		көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.5.7 бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 10.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу 10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану 10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану; 10.6.8 өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты 10.6.11 білім алушыларға таныс, жалпы

		және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.14 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану; 10.6.17 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты if / if only үшінші шартты құрылымда (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану
	Болашақтың тұрақты қаласын жоспарлау (экономикалық фокус) (Қазақстан бойынша қосымша фокус)	10.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану 10.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.3.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі

		тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.6.8 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану.

2) 11- сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
Байланыс орнату	Кіріспе сабақтар Жаңа оқу жылына қатысты шешім	11.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 11.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында

		көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану 11.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану; 11.6.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану
	Елдер мен қалаларды сипаттау (Сәулет) Тарих және дәстүр (киіз үйлердің сәулеттік құндылығы)	11.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 11.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.2.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.4.3 - білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.5.2 - тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану; 11.5.5 - Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген

		тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. Шамалы көмек ұсынылған. 11.6.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану
	Мәдени шокты еңсеру	11.1.3 - өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.1.4 - басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.2.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.3.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.4 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.4.1- білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; 11.5.3 - грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға жазу; 11.6.2 - білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы

		құрылымдардың кең қатарын қолдану; 11.6.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; 11.6.15 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға күрделі жалғаулықтардың бірнеше түрін шартты концессия және контрасты көрсету үшін қолдану
	Ресми және бейресми жазу	11.1.4 - басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.2.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.2.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.4 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.4.2 - білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну 11.4.5 - білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 11.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.5.3 - грамматикалық ережелерді ескере

		отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан ақырыптарға жазу; 11.5.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану; 11.6.2 - білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 11.6.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану; 11.6.13 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану
Жануарлар әлемін зерттеңіз және олар туралы баяндаңыз: бит, бүркіт, аю және дельфиндер.	Тақырыпқа кіріспе	11.1.1 - топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.1.3 - өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.3.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану 11.4.3 - білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды

		анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.4.5 - білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 11.4.8 - мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 11.6.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану
	Жануарлардың ерекшеліктерін талдау	11.1.3 - өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.1.7 - айтылым немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 11.2.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.4 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.3.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру 11.5.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан

		алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен perfect continuous формасын қолдану; 11.6.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
	Жануарлардың ерекшеліктерін туралы презентация жасау	11.1.4 - басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.1.5 - өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 11.1.7 - айтылым немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 11.2.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.2.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.3.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 11.3.4 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.3.6 - білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу

		бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.6.11 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану
2- тоқсан		
Сұхбаттар мен нұсқаулар	Сұхбат беру кезінде қалай табысты болуға болады Сұхбат талдау	11.1.2 - сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану; 11.1.4 - басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.2.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.2.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 11.3.2 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану 11.4.3 - білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.5.7 - сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген

		тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 11.6.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.13 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану; 11.6.14 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты күрделі қосымша сөздердің алуан түрін, соның ішінде концессия және құрметтеуге қатысты сөздерді қос алғанда және әртүрлі синтаксистік түрлерге жататын multi-word verbs қолдану
	Нұсқауларды беру және орындау (Құрылғыны пайдалану әдісі)	11.1.10 - сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.4.2 - білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.5.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.12 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі мақсаттағы алуан түрлі

		модальды формаларды, сонымен қатар supposed to, bound to, due, willing to модальды формаларын қолдану; 11.6.15 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға күрделі жалғаулықтардың бірнеше түрін шартты концессия және контрасты көрсету үшін қолдану
	Жады техникасын пайдалану	11.1.9 - ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.2.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.4.4 - білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 11.5.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 11.6.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.12 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі мақсаттағы алуан түрлі модальды формаларды, сонымен қатар supposed to, bound to, due, willing to модальды формаларын қолдану
Уақытты қадағалау	Сабаққа кіріспе	11.1.1 - топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін

құрылғыларын/Ғылым видео бойынша зерттеу және есеп беру		айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.2.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.4.2 - білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну
	Уақыты қадағалау құрылғыларының тарихы	11.1.3 - өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.1.6 - ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 11.2.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.4.7 - күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген

		бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 11.4.8 - мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 11.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.6.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану.
	Түрлі техникалық құралдар мен презентацияларға арналған бағдарламалар арқылы ақпаратты көрсету	11.1.2 - сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 11.1.4 - басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.1.7 - айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 11.2.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.2.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 11.2.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.3.7 - жалпы тақырыптар және оқу

		бағдарламасында көрсетілген таныс және бейтаныс алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 11.6.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану; 11.6.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану.
3-тоқсан		
Кәсіп және өнертабыстар	Кәсіптер әлемін зерттеу	11.1.8 - оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.1.5 - өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 11.2.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.6 - білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.3 - білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.5.2 - тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану; 11.5.3 - грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан ақырыптарға жазу;

		11. 5.6 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 11.6.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану
	Бизнестегі табысты қарастыру	11.1.9 - ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.2.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.4.1- білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; 11.5.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 11.6.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану
	Өнертабыстарды салыстыру, талдау және бағалау Өз өнертабысыңызды жасаңыз	11.1.1 - топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.2.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптарына әңгіме барысында

		сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 11.3.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.4 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.3.7 - жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген таныс және бейтаныс алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 11.4.8 - мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 11.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.5.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; 11.6.14 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты күрделі қосымша сөздердің алуан түрін, соның ішінде концессия және құрметтеуге қатысты сөздерді қос алғанда және әртүрлі синтаксистік түрлерге жататын multi-word verbs қолдану

Әлеуметтік өзгерістер мен одан әрі қарайғы зерттеу	Табысты сөйлеу ингредиенттер талдау	11.1.2 - сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 11.1.9 - ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.2.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.2.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 11.2.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.3.4 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.4.2 - білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.5.6 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 11.6.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және

		емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану; 11.6.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
	Қарама-қайшы мәселелерді талқылау Академиялық тілді талдау	11.1.10 - сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.2.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 11.3.6 - білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.6 - қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау 11.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу,

		түзету және тексеру; 11.6.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану
Рахат алу үшін оқу	Білім алушылар ғылыми -танымал оқулықтарды оқиды	11.1.8 - оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.1.10 - сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.4 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.4.2 - білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.4.4 - білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 11.4.5 - білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген

		тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 11.4.6 - қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау 11.4.8 - мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 11.4.9 - күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.5.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.5.5 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. шамалы көмек ұсынылған. 11.6.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
4-тоқсан		
Өтініш жасау және ақпаратпен қамтамасыз ету	Өзін-өзі танытудың әртүрлі тәсілдері	11.1.10 - сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты

		түсіну; 11.3.6 - білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.2 - білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.5.7 - сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 11.6.10 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану; 11.6.13 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану
	Болашақ мансап үшін таңдаулар Ақпараттық парақшалар шығару	11.1.8 - оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.3.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.4.2 - білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.4.4 - білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу

		бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 11.4.7 - күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 11.5.3 - грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан ақырыптарға жазу; 11.5.5 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. шамалы көмек ұсынылған. 11.5.7 - сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 11.6.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану; 11.6.14 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты күрделі қосымша сөздердің алуан түрін, соның ішінде концессия және құрметтеуге қатысты сөздерді қос алғанда және әртүрлі синтаксистік түрлерге жататын multi-word verbs қолдану
Киім сапарлары	Сабаққа кіріспе	11.1.10 - сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.5 - жалпы және оқу бағдарламасында

		көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.6 - білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.4 - білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу
	Киім өндіруге қатысты ресурстар мен үдерістерді зерттеу Сән саласына қатысты мәселені зерттеу	11.1.8 - оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.3.2 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану 11.3.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.4.5 - білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 11.4.6 - қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау

		11.4.7 - күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 11.4.9 - күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.5.3 - грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан ақырыптарға жазу; 11.5.5 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. шамалы көмек ұсынылған. 11. 5.6 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 11.5.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу; 11.6.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; 11.6.11 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану

	Нәтижелер бойынша баяндама жасау және салыстыру	11.1.2 - сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 11.1.3 - өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.1.5 - өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 11.1.6 - ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 11.3.7 - жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген таныс және бейтаныс алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 11.6.11 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану; 11.6.2 - білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 11.6.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану

4-тарау. Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11 (12) сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәнінің мазмұның ұйымдастыру

1-параграф . «Ағылшын тілі» оқу пәнінің мазмұны

17. «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті мөлшері 10-11 сыныптар үшін:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

3) 12-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

18. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің 10 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Мазмұны. Топ ішінде мәселелерді бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; сыныптастарымен орынды кері байланыс жасау. Өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу. Өзгелердің кері байланысын бағалау және сындарлы жауап беру, жеке оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану. Ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру. Айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру. Оқу мен талдау арқылы мәдениаралық хабардарлықты дамыту. Айту мен жазуда логикалық дәлел келтіру және оны дәлелдеу. Оқу мен талқылау арқылы мәдениаралық қатынасты дамыту. Ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану. Талқылауды немесе жазуды рефлексия жасау және өмірге деген көзқарасты зерделеу құралы ретінде қолдану.

2) Тыңдалым. Еркін талқылаудағы негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу тақырыптарында көрсетілген әртүрлі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз ұзақ талқылаудағы дәлелдің, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы талқылауды қоса алғанда анық ақпаратты және бөліктерін түсіну. Жалпы және оқу тақырыптарына көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты еркін сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасын немесе ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну. Еркін сөйлесу мәнмәтінінен мағынаны анықтау. Жалпы және оқу тақырыптарында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты сөйлеушілердің арасындағы көзқарастар мен дәреже. Жалпы және оқу тақырыптарында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында еркін сөйлесудегі дәлелдің сәйкессіздіктерін анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми тілдік стильдерді қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзіңіздің және өзгелердің көзқарастарын түсіндіру және нақтылау, жалпы және оқу саны өсіп келе жатқан сан алуан тақырыптарына қатысты өзгелердің көзқарасын бағалау және түсініктеме беру. Жалпы және оқу тақырыптарында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу. Өз сөзімен айту және сөйлесуге түзетулер енгізу арқылы сөйлесуді басқару және тілді өзгерту. Жалпы және оқу тақырыптары аясында тиісті арнайы лексиканы және синтаксисті пайдалану.

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердегі негізгі ойларды түсіну, білім алушыларға таныс тақырыптарға, оқу бағдарламасындағы және таныс емес тақырыптардағы түрлі стильдегі және жанрдағы көлемді мәтіндерден арнайы ақпаратты және бөліктерді түсіну. Білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді көз жүгіртіп оқу. Білім алушыларға таныс және бейтаныс жалпы және оқу тақырыптарында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу. Білім алушыларға таныс бағдарламада көрсетілген

жалпы және оқу тақырыптарындағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны анықтау. Қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу тақырыптарында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін және көзқарасын анықтау. Бағдарламада көрсетілген бірқатар жалпы және оқу тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [абзацтар арасындағы интервал] даму шаблондары. Мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрі. Бағдарламада көрсетілген жалпы және оқу бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдің сәйкессіздіктерін табу.

5) Жазылым. Мәтін деңгейінде тақырып пен жанрға сәйкес келетін саны артып келе жатқан және сан алуан жазбаша жанрларда лексикалық қорды қолдана отырып дұрыс жазылған, жеке жоспарлау, жазу, редакциялау және мәтін деңгейінде түзету. Жалпы және оқу тақырыптары аясындағы саны артып келе жатқан жазбаша жанрлардағы сәйкес ресмилілік деңгейіне қол жеткізу үшін грамматикалық тұрғыдан дұрыс жазу, стильді қолдану.Жалпы таныс және оқу тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрлардағы логикалық дәлелдерді мұғалімнің көмегімен, қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту. Бірқатар жалпы таныс және оқу тақырыптарында көрсетілген байланыстыратын сөздердің бірнеше түрін пайдалана отырып сөйлемдер мен азат жол деңгейінде байланыс бар мәтін жазу. Бірқатар жалпы және оқу тақырыптарына қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу. Әр түрлі функциялар арқылы хат-хабарлардағы жаңалықтар мен сезімдерге қатысты қарым-қатынас жасау және жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы мәтіндік деңгейдегі дұрыс дәлдікпен келтірілген пунктуация.

6) Ағылшын тілін қолдану. Түрлі құрама және күрделі есімді тіркестерін қолдану; саналатын және саналмайтын зат есімдерге қажетті көптікті білдіретін көрсеткіштерді қолдану, әр түрлі күрделі сын есімдер, сын есімдерді есімше ретінде, жалпы және оқу тақырыптарға қатысты сын есімдердің деңгейін анықтауда және күшейтудегі салыстырмалы құрылымдарды қолдану, анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану, сұрақтардың кең ауқымын; қатыстық, сілтеу, белгісіздік, есептік есімдіктерді, сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының кең қатарын қолдану. Хабарлы сөйлемдердің төл және төлеу сөздеріндегі Perfect continuous формаларын, негізгі және ырықсыз етістерінде - so far, lately, all my life уақыт білдіретін пысықтауыш арқылы Perfect формалары қатарын, Future және Future Continuous-тің негізгі және ырықсыз етістерінің әртүрлі формаларын, Present Simpe, Past Simple и Past Perfect-тің негізгі және ырықсыз етістерінің сан алуан формаларын, әртүрлі жалпы және таныс тақырыптарда Present Perfect continuous және Past Perfect Continuous формасын қолдану.

Білім алушыларға бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптарына қатысты төлеу сөздегі мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; салыстырмалы шырайдағы дұрыс және бұрыс үстеуі бар үстеу құрылымдарын қолдану, етістіктің алдында, етістіктің соңында және шеткі келетін үстеулердің алуан түрін қолдану; өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның

ішінде must have, can’t have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану; зат есімдер мен сын есімдердің алдында келетін әр түрлі көмекші сөздерден құралған фразалар қолдану, зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану. Етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану, бірнеше етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасында қолдану, кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану. Білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану. Білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты if / if only үшінші шартты құрылымда (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдерді (relative clauses) қолдану.

19. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің 11 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Мазмұны. Әр түрлі көзқарастарға құрметпен қарау. Өзгелердің кері байланысын бағалау және сындарлы жауап беру, жеке бас оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану. Ақпаратты басқаларға анық ұйымдастыру және ұсыну. Айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру. Оқу мен талдау арқылы мәдениаралық хабардарлықты дамыту. Ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану. Сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану.

2) Тыңдалым. Дәлел келтірілген мағынаның негізгі ойларын, арнайы ақпаратты, егжей-тегжейлі түсіндіру; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын түсіну; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің еркін талқылауы кезінде мән мәтіннен мағынаны шығару; сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптар бойынша еркін пікірталас кезінде дәлелдердегі түсіну.

3) Айтылым. Сөйлесуде ресми және бейресми тілді пайдалану. Ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану. Өзіңіздің және өзгелердің көзқарастарын түсіндіру және нақтылау; саны өсіп келе жатқан сөйлеу мәнмәтіндерінде өзгелердің көзқарасын бағалау және түсініктеме беру; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысыты өз сөзімен айту және сөйлесуге түзетулер енгізу арқылы сөйлесуді басқару және тілді өзгерту. Жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде пәнге қатысты лексиканы және синтаксисті пайдалану.

4) Оқылым. Қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; қосымша мәтіндердегі арнайы ақпарат пен дәйекті ақпарат. Білім алушыларға

күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығу. Білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу. Мәтінмәндегі сөздердің мағынасын анықтау, автордың көзқарасын, пікірін немесе стилін анықтау және оқу бағдарламасынан неғұрлым күрделі және жалпы дерексіз тақырыптар мен тақырыптар бойынша ұзын мәтіндерді [параграф деңгейінде] құру құрылымын анықтау. Мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау. Күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну.

5) Жазылым. Мәтін деңгейінде тақырып пен жанрға сәйкес келетін сан алуан дұрыс жазылған лексиканы қолдана отырып, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша тәуелсіз жоспарлау, жазу, редакциялау және оқу; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша сан алуан жазбаша жанрлардың сәйкес ресмилілік деңгейіне жету үшін стилді пайдалана отырып, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымына грамматикалық дәлдікпен жазу. Мұғалімнің ең аз қолдауымен логикалық аргументтерді құрастыру және қажет болған жағдайда жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты жазу жанрларының ауқымына мысалдар мен себептерді келтіру. Жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі байланыстырушы сөздерді қолдана отырып, мәтін деңгейінде ой байланысын құру. Жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейіндегі контурларды өз бетінше пайдалану. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу.

6) Ағылшын тілін қолдану. Тиісті функцияларды білдіру үшін әртүрлі өткен шақтағы модальды етістіктерді қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты бірқатар модальды құрылымдар, соның ішінде supposed to, bound to, due, willing to қолдану; жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану; концессия мен құрметке жататын күрделі көмекші сөз тіркестерді қоса алғанда алуан түрін қолдану; білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі синтаксистік типтердегі бірнеше сөзден тұратын етістіктердің алуан түрін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген біршама тақырыптар аясында концессия мен контрастты білдіру үшін күрделірек жалғаулықтың өсіп келе жатқан түрін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану; білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға

қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың және мәтіндік сілтемелердің кең қатарын қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану.

20. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің 12-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Мазмұны. Әр түрлі көзқарастарға құрметпен қарау. Өзгелердің кері байланысын бағалау және сындарлы жауап беру; жеке бас оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану. Ақпаратты басқаларға анық ұйымдастыру және ұсыну. Айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру. Оқу мен талдау арқылы мәдениаралық хабардарлықты дамыту. Ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану. Сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану.

2) Тыңдалым. Дәлел келтірілген мағынаның негізгі ойларын, арнайы ақпаратты, егжей-тегжейлі түсіндіру; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын түсіну; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің еркін талқылауы кезінде мән мәтіннен мағынаны шығару; сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптар бойынша еркін пікірталас кезінде дәлелдердегі түсіну.

3) Айтылым. Сөйлесуде ресми және бейресми тілді пайдалану. Ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану. Өзіңіздің және өзгелердің көзқарастарын түсіндіру және нақтылау; саны өсіп келе жатқан сөйлеу мәнмәтіндерінде өзгелердің көзқарасын бағалау және түсініктеме беру; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысыты өз сөзімен айту және сөйлесуге түзетулер енгізу арқылы сөйлесуді басқару және тілді өзгерту. Жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде пәнге қатысты лексиканы және синтаксисті пайдалану.

4) Оқылым. Қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; қосымша мәтіндердегі арнайы ақпарат пен дәйекті ақпарат. Білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді (жылдам) қарап шығу. Білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу. Мәтінмәндегі сөздердің мағынасын анықтау, автордың көзқарасын, пікірін немесе стилін анықтау және оқу бағдарламасынан неғұрлым күрделі және жалпы дерексіз тақырыптар мен

тақырыптар бойынша ұзын мәтіндерді [параграф деңгейінде] құру құрылымын анықтау. Мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау. Күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну.

5) Жазылым. Мәтін деңгейінде тақырып пен жанрға сәйкес келетін сан алуан дұрыс жазылған лексиканы қолдана отырып, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша тәуелсіз жоспарлау, жазу, редакциялау және оқу; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша сан алуан жазбаша жанрлардың сәйкес ресмилілік деңгейіне жету үшін стилді пайдалана отырып, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымына грамматикалық дәлдікпен жазу. Мұғалімнің ең аз қолдауымен логикалық аргументтерді құрастыру және қажет болған жағдайда жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты жазу жанрларының ауқымына мысалдар мен себептерді келтіру. Жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі байланыстырушы сөздерді қолдана отырып, мәтін деңгейінде ой байланысын құру. Жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейіндегі контурларды өз бетінше пайдалану. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу.

6) Ағылшын тілін қолдану. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді, жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану

Жоғарыда бағдарлама мазмұнына кіретін пән бойынша білімді қамтитын және ол білімді алу жолын қарастыратын негізгі құзіреттіліктер тізімі берілген. Пәннің мазмұны бөлімдер түрінде берілген. Бөлімдер одан әрі қарай бөлімшелерге бөлінеді, яғни дағды немесе тақырып, білім немесе түсінік

деңгейінде. Бөлімшелер, сыныпқа байланысты күтілетін нәтижелер ретінде, пән бойынша оқыту мақсаттарын қалыптастырады.

21. Оқыту мақсаттары әрбір бөлімшелер бойынша ілгерілеу деңгейін көрсетеді және мұғалімдерге білім алушылармен келесі қадамдармен бөлісе отырып, жоспарлауға және бағалауға мүмкіндік береді.

22. 1-бөлім: Мазмұны. Білім алушылар проблемаларды шешу үшін айтылым мен тыңдалым, басқа адамдар үшін нақты ақпаратты ұйымдастыру және оқу және талдау арқылы мәдениетаралық хабардарлықты дамыту секілді дағдыларды қолдана отырып бірқатар академиялық пәндер бойынша жақсы болу үшін дағдыларды дамытады.

23. 2-бөлім: Тыңдалым. Білім алушы бірқатар жанрлардың түпнұсқалық мәтіндерінің негізгі идеяларын, таныс және ішінара таныс тақырыптар бойынша әңгімелесулерді түсінеді, функционалды маңызды мәндерді, соның ішінде мәліметтерді, кестелерді, схемаларды толтыру үшін қажетті егжей-тегжейлі және арнайы ақпаратты түсінеді, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты терминдердің мәнін және мәтіннің негізгі бірліктерін түсінеді; факті мен пікір арасындағы айырмашылықты біледі, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты түрлі жанрлар мен стильдерде берілген орта көлемді мәтіндердегі сәйкессіздіктерді біледі және салыстырады, мәнмәтінді пайдала отырып, бейтаныс сөздердің мағынасын анықтайды.

24. 3-бөлім: Айтылым. Білім алушы күнделікті ресми және бейресми қарым-қатынастарда талқылауға қатысады, тілдің лексикалық және грамматикалық ресурстарын пайдалана отырып сөйлеу мәнерін дұрыс тұжырымдайды, осының алдында ұсынылған ауызша қарым-қатынас стратегиясын қолдана отырып, шындыққа эмоционалды және бағалаушы көзқарасын білдіреді, сөйлеу коммуникациясының бұрын ұсынылған стратегиясын пайдалана отырып, мәтіндерді талдайды және салыстырады, өз көзқарасын және сәйкес себептерін растайтын дәлелдер келтіреді, оқиғаларды, пікірлер мен мәселелерді бағалайды, қорытынды жасай алады және осы мәселені шешу жолдарын ұсынады.

25. 4-бөлім: Оқу. Білім алушы гуманитарлық ғылымдарға арналған жанрлар мен стильдердің бірқатар әдеби және ғылыми мәтіндерінің негізгі идеяларын түсінеді, оқуның түрлі стратегияларын түсінеді, оқиғалар мен құбылыстардың уақыт бойынша және себеп-салдарлық байланыстарын анықтайды, қағаз және сандық ресурстарды пайдала отырып, сөздердің мағынасын талдайды және салыстырады, бірқатар жанрлар мен стильдердегі мәтіндерінің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалайды.

26. 5-бөлім: Жазу. Білім алушы жазбаша мәтіннің қысқаша сипаттамасын жоспарлайды және жасайды, бірқатар жанрлар мен стильдердегі мәтіндерді түзетеді және редакциялайды; емле және грамматика ережелерін қадағалайды; медиа ақпаратқа негізделген жазбаша мәтінде дәлелдер ұсынады; тақырыпқа қатысты ойды білдіретін дискурстық мәтіндерді жазады; іскери хаттар мен басқа да құжаттар жазады; бірқатар тақырыптарға қатысты эссе жазады, оның ішінде аса күрделі гуманитарлық тақырыптарға.

27. 6-бөлім: Білім алушы өзінің лексикалық диапазонды сөздік қоры және жоғары дәрежелі дәлдіктегі әртүрлі тілдің қолданушысы ретінде өз ойын білдіреді. Білім алушы өткен, осы және келер шақ формаларын, модальдарды, етістіктің актив және пассивті формаларын, төл және төлеу сөз үлгілерін қолдану қабілеттерін дамытады.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

28. Білім берудің мақсаттары бағдарламады кодтармен берілген. Кодтағы бірінші нөмір – сыныпты, екіншісі – бөлім нөмірін, ал үшіншісі – мақсаттың нөмірін білдіреді.

1) 1-бөлім: Мазмұны:

10- сынып	11- сынып	12- сынып
Төмен және орташа деңгей B2	Жоғары деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.1.1 топ ішінде мәселелерді бірлесе отырып шығармашылықпен шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану	11.1.1 топ ішінде мәселелерді бірлесе отырып шығармашылықпен шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану	12.1.1-топ ішінде мәселелерді бірлесе отырып шығармашылықпен шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану
10.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану	11.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану	12.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану
10.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу	11.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу	12.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу
10.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару	11.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару	12.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару
10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану	11.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану	12.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану
10.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру	11.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру	12.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру

10.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру	11.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру	12.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру
10.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту	11.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту	12.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту
10.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану	11.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану	12.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану
10.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану	11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану	12.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану

2) 2- бөлім: Тыңдалым:

10- сынып	11- сынып	12- сынып
Төмен және орташа деңгей B2	Жоғары деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну	11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну	12.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну
10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну	11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну	12.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну
10.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің	11.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің	12.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің

бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну	бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну	бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну
10.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну;	11.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағына, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесудегі мағына;	12.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағына, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесудегі мағына;
10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну;	11.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну	12.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну
10.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу;	11.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу;	12.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу;
10.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында	11.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында	12.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында

көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту;	көрсетілген бірқатар тақырыптарына, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту;	көрсетілген бірқатар тақырыптарына, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту;
10.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердегі дәлелдің сәйкессіздіктерін түсіну;	11.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну;	

3) 3- бөлім: Айтылым:

10- сынып	11- сынып	12- сынып
Төмен және орташа деңгей B2	Жоғары деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану	11.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану	12.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану
10.3.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру	11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану	12.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану
10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің	11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша	12.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша

пікірін түсіндіріп, дәлелдеу	өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу	өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу
10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы әртүрлі әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру	11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру	12.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру
10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастармен өзара қарым-қатынасқа түсу	11.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу	12.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу
10.3.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бір қатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту;	11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту	12.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту
10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану	11.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану	12.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану

4) 4- бөлім: Оқу:

10- сынып	11- сынып	12- сынып
Төмен және орташа деңгей B2	Жоғары деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.4.1 білім алушыларға бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну	11.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну	12.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну
10.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну	11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну	12.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну
10.4.3 мазмұнын анықтау үшін жеткілікті жылдамдықпен жалпы және бағдарлама тақырыптарына берілген мәтіндерді еркін оқу	11.4.3 мазмұнын анықтау үшін жеткілікті жылдамдықпен күрделі және абстрактілі, жалпы және бағдарлама тақырыптарына берілген мәтіндерді еркін оқу	12.4.3 мазмұнын анықтау үшін жеткілікті жылдамдықпен күрделі және абстрактілі, жалпы және бағдарлама тақырыптарына берілген мәтіндерді еркін оқу
10.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу	11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу	12.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу
10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару	11.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару	12.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көлемді мәнмәтіндегі мағынаны анықтау

10.4.6 қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау	11.4.6 қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау	12.4.6 қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау
10.4.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [абзац аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану	11.4.7 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [абзац аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану	12.4.7 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [абзац аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану
10.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану	11.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау	12.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау
10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну	11.4.9 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну	12.4.9 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну

5) 5- бөлім: Жазылым:

10- сынып	11- сынып	12- сынып
Төмен және орташа деңгей B2	Жоғары деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру	11.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру	12.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру

10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану	11.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану	12.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану
10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу	11.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға жазу	12.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға жазу
10.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану	11.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану	12.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану
10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту	11.5.5 педагогтың минималды қолдауымен логикалық дәлелдер жасау, қажет болған жағдайда таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша бірқатар жазбаша жанрларға мысалдар мен себептер келтіру	12.5.5 педагогтың минималды қолдауымен логикалық дәлелдер жасау, қажет болған жағдайда таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша бірқатар жазбаша жанрларға мысалдар мен себептер келтіру
10.5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу	11.5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу	12.5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу

10.5.7 бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу	11.5.7 сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу	12.5.7 сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу
10.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру	11.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру	12.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру
10.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу	11.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу	12.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу

6) 6-бөлім: Ағылшын тілін қолдану:

10- сынып	11- сынып	12- сынып
Төмен және орташа деңгей B2	Жоғары деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану	11.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану	12.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh-clauses толықтырылған сын есімді қолдану
10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді,	11.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар	12.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында

сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану	аясында жалпы мақсаттағы зат есімдеріне қатысты кейбір белгілерді қолдану және мәтіндік сілтемелерді пайдалану	көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану
10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану	11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану;	12.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану.
10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану	11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану	12.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану
10.6.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану	11.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану	12.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/ simple and progressive aspect]

		алуан түрін орынды қолдану
10.6.6 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты қатыстық, сілтеу, белгісіз, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative]of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану	11.6.6 тиісті функцияларды білдіру үшін өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрлерін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты бірқатар модальды құрылымдар, соның ішінде supposed to, bound to, due, willing to қолдану	12.6.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану
10.6.7 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials)	11.6.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану	12.6.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану
10.6.8 кең ауқымды жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша келер шақта өздік және ырықсыз райды қолдану	11.6.8 концессия мен құрметке жататын күрделі көмекші сөз тіркестерді қоса алғанда алуан түрін қолдану; білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі синтаксистік	

	типтердегі бірнеше сөзден тұратын етістіктердің алуан түрін қолдану;	
10.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану	11.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға күрделі жалғаулықтардың бірнеше түрін шартты концессия және контрасты көрсету үшін қолдану	
10.6.10 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану		
10.6.11 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану		
10.6.12 салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін		

үстеулердің/ үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану;		
10.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can’t have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану		
10.6.14 зат есім мен сын есімдердің алдында көмекші сөз тіркестердің алуан түрін қолдану жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану;		
10.6.15 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға алуан түрлі етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану		

10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану		
10.6.17 if / if only үшінші шартты құрылымда қолдану (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану		

29. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімшелер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

30. Осы оқу бағдарламасы Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11 (12)-сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асырудың ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11 (12)-сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10- сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
Факт немесе қиял?	Кіріспе сабақтар. Факт немесе қиял (қала туралы аңыздарды талдау және айту) (Қазақстанға қосымша фокус)	10.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша

		сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.4.1 білім алушыларға бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.3 мазмұнын анықтау үшін жеткілікті жылдамдықпен жалпы және бағдарлама тақырыптарына берілген мәтіндерді еркін оқу; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.6.7 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials); 10.6.11 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.12 салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/ үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану; 10.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның

		ішінде must have, can’t have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану
	Мифтерді бұзушылар (тарих, география)	10.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару 10.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 10.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [абзац аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 10.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану
	Мақала жазу	10.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 10.5.6 жалпы таныс және оқу

		бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 10.5.7 бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу; 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану; 10.6.10 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану; 10.6.12 салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/ үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану; 10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
Қарама-қайшы	Көші-қон процестерінің	10.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану;

мәселелер	артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау.	10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану; 10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6.15 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға алуан түрлі етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану

	Гендерлік теңдік мәселесіне қатысты өз пікірін білдіру	10.1.1 топ ішінде мәселелерді бірлесе отырып шығармашылықпен шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 10.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіну және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 10.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.3 мазмұнын анықтау үшін жеткілікті жылдамдықпен жалпы және бағдарлама тақырыптарына берілген мәтіндерді еркін оқу; 10.4.6 қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 10.4.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [абзац аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар

		тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану; 10.6.7 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials); 10.6.12 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты дара және күрделі үстеулермен салыстыру деңгейін білдіретін үстеулерді қолдану, етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің алуан түрін қолдану; 10.6.14 зат есім мен сын есімдердің алдында көмекші сөз тіркестердің алуан түрін қолдану жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану;

		10.6.17 if / if only үшінші шартты құрылымда қолдану (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану
2- тоқсан		
Виртуалды шындық	Қиял елін құру және түсіндіру (география, заң, экономика, өнеркәсіп)	10.1.1 топ ішінде мәселелерді бірлесе отырып шығармашылықпен шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 10.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару 10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.1 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен

		тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану; 10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6.15 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға сан алуан етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану; бірнеше етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасында қолдану; кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану
	Фантастикалық кітаптар мен фильмдерге (эсселерге) қатысты өз пікіріңізді білдіру және негіздеу	10.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 10.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.4.3 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру;

		10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 10.5.7 бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 10.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу; 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану
Стресс және қорқыныш	Стресс белгілерін сипаттау	10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану;

		10.4.1 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану; 10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану
	Стресс деңгейін қалай азайтуға болатыны туралы кеңестер (психология)	10.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 10.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында

		көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.5.7 бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.6.15 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға сан алуан етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану; бірнеше етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасында қолдану; кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану; 10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану

	Фобия мен қорқынышты жағдайларды талдау және сипаттау	10.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 10.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.5.7 бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 10.6.7 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect

		active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials); 10.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану; 10.6.12 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты дара және күрделі үстеулермен салыстыру деңгейін білдіретін үстеулерді қолдану, етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің алуан түрін қолдану
3-тоқсан		
Қиял және шығармашылық	Шығармашылық адамдар (өнер, әдебиет, музыка)	10.1.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру; 10.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 10.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіну және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 10.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету

		және тексеру; 10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану; 10.6.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.11 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can’t have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану; 10.6.17 if / if only үшінші шартты құрылымда қолдану (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану
	Көптеген интеллект (өздік жоба)	10.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы әртүрлі әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің

		алуан түрін оқу; 10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.5.4 использовать соответствующие стиль и регистр для поддержания определенного уровня формальности в растущем разнообразии жанров письма на ряд общих и учебных тем; 10.6.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
Рахат алу үшін оқу	Білім алушылар классикалық көркем әдебиет шығармаларын оқиды	10.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы әртүрлі әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы

		бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 10.6.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.16 білім алушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
4- тоқсан		
Әртүрлі өмір салты	Ақшаның бақыт әкелетіні туралы талқылау	10.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.3.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 10.4.1 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша

		мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.5 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.6 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты қатыстық, сілтеу, белгісіз, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative]of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану; 10.6.8 кең ауқымды жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша келер шақта өздік және ырықсыз райды қолдану; 10.6.13 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can’t have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану
	Ақшасыз өмір сүрудің артықшылықтарын бағалау	10.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 10.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 10.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан

		алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.4.6 қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу; 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6.8 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану; 10.6.17 if / if only үшінші шартты құрылымда қолдану (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану
	Дауншифтинг ұғымын зерттеу	10.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 10.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті

		болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру 10.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.4.3 мазмұнын анықтау үшін жеткілікті жылдамдықпен жалпы және бағдарлама тақырыптарына берілген мәтіндерді еркін оқу; 10.4.6 қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 10.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында

		көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.6.8 кең ауқымды жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша келер шақта өздік және ырықсыз райды қолдану; 10.6.10 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану
Өздік жоба	Өздік жобаны орындау жөніндегі нұсқаулық	10.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 10.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 10.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру; 10.4.6 қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 10.4.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [абзац аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану;

		10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.5.7 бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 10.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу; 10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану; 10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану; 10.6.8 кең ауқымды жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша келер шақта өздік және ырықсыз райды қолдану; 10.6.11 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.14 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын

		есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану; 10.6.17 if /if only үшінші шартты құрылымда қолдану (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану
	Болашақтың тұрақты дамып келе жатқан қаласын жобалау (экономикалық бағыттылығы) (Қазақстанға қосымша фокус)	10.1.1 топ ішінде мәселелерді бірлесе отырып шығармашылықпен шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 10.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.3.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 10.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.5.5 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген

		тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.6.8 кең ауқымды жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша келер шақта өздік және ырықсыз райды қолдану

2) 11- сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
	1- тоқсан	
Байланыс орнату	Кіріспе сабақтар Жаңа оқу жылына арналған мақсаттар	11.1.1 топ ішінде мәселелерді бірлесе отырып шығармашылықпен шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 11.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану; 11.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану
	Елдер мен қалаларды сипаттау (Сәулет) Тарих және дәстүр (киіз үйлердің сәулеттік құндылығы)	11.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 11.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы

		сөйлесуді түсіну; 11.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.4.3 мазмұнын анықтау үшін жеткілікті жылдамдықпен күрделі және абстрактілі, жалпы және бағдарлама тақырыптарына берілген мәтіндерді еркін оқу; 11.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану; 11.5.5 педагогтың минималды қолдауымен логикалық дәлелдер жасау, қажет болған жағдайда таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша бірқатар жазбаша жанрларға мысалдар мен себептер келтіру
	Мәдени шокпен қалай күресуге болады	11.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; 11.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу

		бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға жазу; 11.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында жалпы мақсаттағы зат есімдеріне қатысты кейбір белгілерді қолдану және мәтіндік сілтемелерді пайдалану; 11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; 11.6.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға күрделі жалғаулықтардың бірнеше түрін шартты концессия және контрасты көрсету үшін қолдану
	Ресми және бейресми хат	11.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 11.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру;

		11.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан ақырыптарға жазу; 11.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында жалпы мақсаттағы зат есімдеріне қатысты кейбір белгілерді қолдану және мәтіндік сілтемелерді пайдалану; 11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану; 11.6.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану
Жануарлар әлемін зерттеу және талдау: жарқанаттар, бүркіттер, аралар және дельфиндер	Тақырыпқа кіріспе	11.1.1 топ ішінде мәселелерді бірлесе отырып шығармашылықпен шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 11.4.3 мазмұнын анықтау үшін жеткілікті жылдамдықпен күрделі және абстрактілі, жалпы және бағдарлама тақырыптарына берілген мәтіндерді еркін оқу; 11.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 11.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау

	Жануарлардың ерекше белгілерін талдау	11.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 11.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану; 11.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
	Жануарлардың ерекше белгілерін талдау	11.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін

		кері байланысты қолдану; 11.1.7 немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 11.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікіріңді білдіру; 11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту
2- тоқсан		
Сұхбаттар мен нұсқаулар	Сұхбат беру кезінде қалай табысты болуға болады Сұхбат талдау	11.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 11.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі

		бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану; 11.4.3 мазмұнын анықтау үшін жеткілікті жылдамдықпен күрделі және абстрактілі, жалпы және бағдарлама тақырыптарына берілген мәтіндерді еркін оқу; 11.5.7 сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану; 11.6.8 концессия мен құрметке жататын күрделі көмекші сөз тіркестерді қоса алғанда алуан түрін қолдану
	Нұсқаулар және оларды қолдану (Құрылғыны пайдалану әдісі)	11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.5.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы

		пайдалану; 11.6.6 - тиісті функцияларды білдіру үшін өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрлерін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты бірқатар модальды құрылымдар, соның ішінде supposed to, bound to, due, willing to қолдану; 11.6.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға күрделі жалғаулықтардың бірнеше түрін шартты концессия және контрасты көрсету үшін қолдану
	Есте сақтау техникасын пайдалану	11.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 11.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.6 тиісті функцияларды білдіру үшін өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрлерін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты бірқатар модальды құрылымдар, соның ішінде supposed to, bound to, due, willing to қолдану

Кәсіп және өнертабыс	Еңбек нарығын зерттеу	11.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.3 мазмұнын анықтау үшін жеткілікті жылдамдықпен күрделі және абстрактілі, жалпы және бағдарлама тақырыптарына берілген мәтіндерді еркін оқу; 11.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану; 11.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан ақырыптарға жазу; 11.5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу
	Бизнестегі жетістік дегеніміз не?	11.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; 11.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген

		функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану
	Өнертабыстарды салыстыру, талдау және бағалау Өзінің өнертабыстарын ойдан шығару	11.1.1 топ ішінде мәселелерді бірлесе отырып шығармашылықпен шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген таныс және бейтаныс алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 11.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 11.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.8 концессия мен құрметке жататын

		күрделі көмекші сөз тіркестерді қоса алғанда алуан түрін қолдану; білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі синтаксистік типтердегі бірнеше сөзден тұратын етістіктердің алуан түрін қолдану;
3-тоқсан		
Әлеуметтік өзгерістер мен одан әрі зерттеу	Сәтті сөйлеуге әсер ететін элементтері талдау	11.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 11.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 11.2.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 11.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға

		қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану; 11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
	Даулы мәселелерді талқылау Академиялық тілді талдау	11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.6 қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 11.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға

		қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану
Рахат алу үшін оқу	Білім алушылар классикалық көркем әдебиет шығармаларын оқиды	11.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 11.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 11.4.6 қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 11.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және

		бағалау; 11.4.9 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.5.5 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. шамалы көмек ұсынылған; 11.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
4- тоқсан		
Өтініш жасау және ақпаратпен қамтамасыз ету	Өзін-өзі танытудың әртүрлі тәсілдері	11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету

		және тексеру; 11.5.7 сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 11.6.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану
	Болашақ мансап мүмкіндіктері. Ақпараттық парақшалар шығару	11.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 11.4.7 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [абзац аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 11.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан ақырыптарға жазу; 11.5.5 педагогтың минималды қолдауымен логикалық дәлелдер жасау, қажет болған жағдайда таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша бірқатар жазбаша жанрларға мысалдар мен себептер келтіру; 11.5.7 сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында

		көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану; 11.6.8 концессия мен құрметке жататын күрделі көмекші сөз тіркестерді қоса алғанда алуан түрін қолдану; білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі синтаксистік типтердегі бірнеше сөзден тұратын етістіктердің алуан түрін қолдану;
Өздік жоба	Сабаққа кіріспе	11.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу
	Өздік жобаны орындау жөніндегі нұсқаулық	11.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану; 11.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды

		бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 11.4.6 қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 11.4.7 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [абзац аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 11.4.9 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан ақырыптарға жазу; 11.5.5 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. шамалы көмек ұсынылған; 11.5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 11.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу
	Болашақтың тұрақты дамып келе жатқан қаласын жобалау (әлеуметтік	11.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану;

	бағыт) (Қазақстанға қосымша назар аудару)	11.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 11.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 11.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген таныс және бейтаныс алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 11.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында жалпы мақсаттағы зат есімдеріне қатысты кейбір белгілерді қолдануға, кейбір қолдануға және мәтіндік сілтеме жасауға болады

3) 12-сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
	1- тоқсан	
Сағат туралы зеттеу және баяндама/ғылым и бейне	Кіріспе сабақтар	12.1.1 топ ішінде мәселелерді бірлесе отырып шығармашылықпен шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 12.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 12.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 12.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну
	Сағаттардың тарихы	12.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 12.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті

		болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 12.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 12.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 12.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 12.4.7 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [абзац аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 12.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 12.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 12.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану
	Түрлі техникалық құралдар мен презентацияларға арналған бағдарламалар арқылы ақпаратты көрсету	12.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 12.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 12.1.7 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру;

		12.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 12.2.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 12.2.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 12.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген таныс және бейтаныс алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 12.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану; 12.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану
Медиа мен кино әлемі	Әлеуметтік желілер және олардың мүмкіндіктері	12.1.1 топ ішінде мәселелерді бірлесе отырып шығармашылықпен шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 12.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 12.2.6 понимать значение из контекста свободного обсуждения без поддержки учителя на широкое разнообразие общих и учебных тем, включая обсуждения на растущее число незнакомых тем; 12.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан

		алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану; 12.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану; 12.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану
	Бұқаралық ақпарат құралдарының санаға әсері	12.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 12.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 12.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 12.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 12.4.3 мазмұнын анықтау үшін жеткілікті жылдамдықпен күрделі және абстрактілі, жалпы және бағдарлама тақырыптарына берілген мәтіндерді еркін оқу; 12.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану; 12.5.5 педагогтың минималды қолдауымен логикалық дәлелдер жасау, қажет болған жағдайда таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша бірқатар жазбаша жанрларға мысалдар мен себептер келтіру; 12.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses

		толықтырылған сын есімді қолдану; 12.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану
2-тоқсан		
Ғалам	Ғарыш жайлы сен білмейтін фактілер	12.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 12.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 12.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 12.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 12.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 12.4.1білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну ; 12.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға жазу; 12.5.7 сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 12.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; 12.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға

		қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану
	Ғылыми-фантастикалық фильмге шолу	12.1.4 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 12.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 12.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 12.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 12.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 12.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 12.5.1 өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 12.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға жазу; 12.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 12.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple

		and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану; 12.6.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 12.6.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану
Мотивация	Талант немесе қажырлы еңбек	12.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 12.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 12.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 12.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 12.4.3 мазмұнын анықтау үшін жеткілікті жылдамдықпен күрделі және абстрактілі, жалпы және бағдарлама тақырыптарына берілген мәтіндерді еркін оқу; 12.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану; 12.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға жазу; 12.5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 12.6.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында,

		етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану
	Шабыт деген не және оны қалай табуға болатыны жайлы түсінік	12.1.1 топ ішінде мәселелерді бірлесе отырып шығармашылықпен шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 12.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 12.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 12.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 12.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру ; 12.3.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бір қатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 12.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 12.4.5 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару; 12.5.2 тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 12.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты

		дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану; 12.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану; 12.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану ; 12.6.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану
3-тоқсан		
Мәдениет	Дәстүрлер және олардың әсері	12.1.9 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 12.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағына, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесудегі мағына; 12.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; 12.5.8 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 12.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану; 12.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple

		and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
	Қазіргі мәдени кеңістік	12.1.1 топ ішінде мәселелерді бірлесе отырып шығармашылықпен шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 12.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 12.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 12.4.3 мазмұнын анықтау үшін жеткілікті жылдамдықпен күрделі және абстрактілі, жалпы және бағдарлама тақырыптарына берілген мәтіндерді еркін оқу; 12.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көлемді мәнмәтіндегі мағынаны анықтау; 12.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 12.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану
Рахат алу үшін оқу	Білім алушылар классикалық әдеби шығармалар оқиды	12.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 12.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 12.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 12.3.4 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру;

		12.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 12.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 12.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 12.4.6 қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 12.4.8 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 12.5.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 12.5.5 педагогтың минималды қолдауымен логикалық дәлелдер жасау, қажет болған жағдайда таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша бірқатар жазбаша жанрларға мысалдар мен себептер келтіру; 12.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
4-тоқсан		
Киім әлеміне саяхат	Сабаққа кіріспе	12.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 12.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында

		көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 12.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 12.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу
	Киім өндірісінің ресурстары мен процесін зерттеу Сән индустриясындағы мәселелерді зерттеу	12.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 12.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану; 12.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 12.4.6 қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 12.4.9 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 12.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан ақырыптарға жазу; 12.5.5 педагогтың минималды қолдауымен

		логикалық дәлелдер жасау, қажет болған жағдайда таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша бірқатар жазбаша жанрларға мысалдар мен себептер келтіру; 12.5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 12.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу; 12.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; 12.6.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану;
	Деректерді ұсыну және алынған нәтижелерді салыстыру	12.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 12.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 12.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 12.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 12.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген таныс және бейтаныс алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 12.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану; 12.6.7 жалпы және оқу бағдарламасында

		көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану
Өздік жоба	Сабаққа кіріспе	12.1.10 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 12.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 12.3.6 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 12.4.4 читать большое разнообразие текстов художественной и научной литературы на более сложные и абстрактные общие и учебные темы
	Өздік жобаны орындау жөніндегі нұсқаулық	12.1.8 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 12.3.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру; 12.3.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 12.4.6 қосымша мәтіндерде білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 12.4.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [абзац аралық деңгей] даму

		заңдылықтарын тану; 12.4.9 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 12.5.3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға жазу; 12.5.5 педагогтың минималды қолдауымен логикалық дәлелдер жасау, қажет болған жағдайда таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша бірқатар жазбаша жанрларға мысалдар мен себептер келтіру; 12.5.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 12.5.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу; 12.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; 12.6.7 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану;
	Болашақтың тұрақты дамып келе жатқан қаласын жобалау (әлеуметтік бағыт) (Қазақстан бойынша	12.1.2 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 12.1.3 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 12.1.5 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 12.1.6 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру

	қосымша фокус)	12.3.7 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 12.4.4 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 12.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану; 12.6.7 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану

бұйрығына 97-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
100-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Неміс тілі» оқу пәні білім алушылардың неміс тілінде ауызша және жазбаша қарым-қатынас жасау дағдыларын дамытуға, әртүрлі өмірлік, оқу, әлеуметтік және мәдениетаралық жағдаяттарда өз ойын еркін әрі сауатты жеткізуіне, неміс тіліндегі ақпаратты түсінуіне және қолдануына, сондай-ақ Қазақстанды шетелдік ортада таныстыруға мүмкіндік беретін коммуникативтік құзыреттілігін қалыптастыруға ықпал етеді.

3. «Неміс тілі» оқу пәнінің мақсаты: білім алушылардың неміс тілін CEFR деңгейлеріне сәйкес B1 деңгейінде меңгеруін қамтамасыз ету, олардың тыңдалым, айтылым, оқу және жазу дағдыларын дамыту, неміс тіліндегі ауызша және жазбаша ақпаратты түсіну, талдау және қолдану қабілетін жетілдіру, сондай-ақ неміс тілін оқу, мәдениетаралық қарым-қатынас, болашақ кәсіби қызмет және өмір бойы білім алу мақсатында қолдануға дайындау.

4. «Неміс тілі» оқу пәнінің міндеттері:

1) білім алушылардың тыңдалым, айтылым, оқу және жазу дағдыларын CEFR талаптарына сәйкес B1 деңгейіне дейін жүйелі түрде дамыту;

2) білім алушылардың неміс тілінің фонетикалық, лексикалық және грамматикалық ерекшеліктерін дұрыс әрі орынды қолдану дағдыларын қалыптастыру;

3) білім алушылардың неміс тіліндегі ауызша және жазбаша мәтіндерден негізгі және нақты ақпаратты түсіну, талдау, салыстыру және қорытынды жасау қабілетін дамыту;

4) күнделікті, оқу, әлеуметтік, мәдени және кәсіби бағдарланған тақырыптар бойынша өз ойын неміс тілінде жүйелі, түсінікті және дәлелді жеткізу дағдыларын жетілдіру;

5) білім алушылардың мәдениетаралық қарым-қатынасқа түсу, өзге мәдениеттерді түсіну және Қазақстанның мәдениеті, дәстүрлері мен құндылықтары туралы ақпаратты неміс тілінде таныстыру дағдыларын қалыптастыру;

6) білім алушылардың неміс тіліндегі ақпараттық, әдеби, оқу және медиамәтіндермен жұмыс істеу, сондай-ақ неміс тілін жоғары білім алу, болашақ кәсіби қызмет және өмір бойы білім алу құралы ретінде қолдану қабілетін дамыту;

7) ақпаратты іздеу, талдау, жасау және қолдану үшін цифрлық ресурстарды, оның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапты пайдалану дағдыларын дамыту.

5. Оқу курсының мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұны

6. «Неміс тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

7. Оқу бағдарламасы оқыған деңгейлеріне, сөйлеу қызметінің (тыңдалым, айтылым, оқу, жазу) төрт түрі бойынша тілдік дағды мен икемін бағалау өлшеміне сәйкес неміс тіліне оқыту кезеңін, жалпы оқыту кезеңінің (10-11 сынып) ұзақ мерзімді жоспарын қамтиды.

8. «Неміс тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқыту бөлімдері (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым, неміс тілін қолдану) бойынша құрылған.

9. Әр бөлімшеде көрсетілген оқыту мақсаты сөйлеу қызметінің (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым, неміс тілін қолдану) барлық түрін дамыту бойынша мұғалімге жұмысты жүйелі жоспарлауға, білім алушылардың жетістігін бағалауға, оларды оқытудың келесі кезеңдері бойынша хабардар етуге мүмкіндік береді.

10. Бағдарламаның базалық мазмұнында сыныптар бойынша неміс тілінің жалпы оқыту мақсаттары көрсетілген.

11. «Тыңдалым», «Айтылым», «Оқылым» және «Жазылым» бөлімдерінде, шетел тілі (10-сынып – B1.1, 11-сынып – B1.2) оқыту деңгейлерімен белгіленген сөйлеу қызметінің түрлері бойынша мақсаттары, неміс тілінде оқытудың түпкілікті нәтижесі оларға жетуге бағытталған.

12. «Неміс тілін қолдану» бөлімінде білім алушы талап етілген оқу деңгейіне сәйкес неміс тілінің лексикалық-грамматикалық, синтаксистік құрылымын сыпайы қолдану талаптарымен танысады.

13. 10-сыныпқа (B1.1 деңгейі) арналған «Неміс тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны

14. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) қоғамдық мәдениет деңгейінде басқа тілді мәдениет өкілдерімен қарым-қатынас жасау;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын түсіну, достық әңгімелесуде өз пікірін білдіру немесе басқалардан сұхбат алу, тіршілік етуде туындайтын кез-келген ойды білдіру, үйреншікті емес жағдайды шешу үшін көпшілік қарапайым тілдік құралды еркін қолдану;

3) таныс тақырыпқа арналған әңгімеге дайындықсыз қатысу;

4) шағым түсіру;

5) сұхбат/кеңестерде бастамашылық көрсету;

6) таныс немесе қызықтыратын тақырыптарға қарапайым жүйелі мәтіндер жазу;

7) өзінің жеке уайымы мен әсері туралы хабарлап жеке сипаттағы хат жазу;

8) неміс тілін тұтынушылардың елтану және мәдениеттану білімінің болуы, ұлттық сипатының қарым-қатынас нормалары мен стереотипі, ерекшеліктері мен ұлттық менталитеттің ерекшелігін білу, оларды нақты тілдік және мәдени ортада қолдану;

9) пікірлерді білдіру, оларды мәтінде қосу қағидатын білу;

10) әртүрлі коммуникативтік функцияларды орындау үшін пікірлерді қолдану;

11) өзара әрекет ету сызбасына сәйкес айтылатын ойды тізбектеп құру.

15. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетке позитивті көзқарас білдіру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен, сабырлықпен қарау, толеранттылыққа, Отанға деген сүйіспеншілік сезімін көрсету.

16. Жалпы білім беру аспектісі: неміс тілі арқылы жалпы мәдениетті жоғарылату, тілін үйренетін елі туралы ой-өрісін, білімін, қоршаған орта туралы білімін кеңейту.

17. Дамыту аспекті:

1) неміс тілін үйренуге деген тілдік икем мен тілдік тапқырлықты, сөз тәртібінің мәдениетін, қызығушылығын, тұлғаның жағымды қасиеттерін дамыту: жігерлік, ақыл-есі;

2) тапсырылған параметрлерде тілді тиімді игеруді қамтамасыз ететін анықтамалық әдебиетті, заманауи оқыту технологияларын қолдану;

3) өз ой-пікірін ойға қонымды және жүйелі баяндау, көпшілік мақұлдаған тақырыпқа арналған пікірталас, коммуникативтік сипаттағы үйреншікті емес ахуалды шешу;

4) жалпы адамзат мәдениетін дамытуда ұлттық мәдениеттің (өз және басқа тілдік) жетістіктері туралы және басқа мәдениет аясында ана тілі мен мәдениетінің рөлі туралы кеңінен түсінігі болуы тиіс.

18. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын, екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

19. 11-сыныпқа (B1.2-деңгей) арналған «Неміс тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

20. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) басқа тілдік мәдени өкілдерімен барлық деңгейде табысты тілдесу;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын жете түсіну;

3) туындаған мәселелер бойынша хабарлама-сауалды қабылдау;

4) сұхбаттасу/кеңес үдерісіне қажетті ақпаратты беру (мысалы, дәрігерге өзінің ауру белгісінің нышанын айту);

5) не нәрсенің мәселе болып жатқандығын түсіндіру;

6) қысқа әңгіменің, мақаланың сюжетін, сұхбаттасудың мазмұнын талқылау, деректі фильмді талқылау;

7) анықтайтын сұрақтарға жауап беру және өз пікірін білдіру;

8) бар ақпаратты тексеріп және растап, алдын ала дайындалған сұхбаттасуды өткізу, нақты нұсқау бере отырып, ненің қалай істелінетіні туралы айту;

9) мүдделі саладағы тұрмыстық және тұрмыстық емес мәселелер бойынша деректі ақпаратпен алмасу;

10) қызықтыратын тақырып бойынша қысқа қарапайым эссе жазу;

11) елтаным мен мәдени білімнің болуы, қарым –қатынас жасау нормалары бойынша білім, ұлттық сипаттың өзгешелігі және неміс тілін білетіндердің ұлттық менталитетінің ерекшелігі, еркін тілдік және мәдени ортада қолдану;

12) пікір білдіру ережелерін білу, оларды мәтінде біріктіру;

13) әртүрлі коммуникативтік қызметті орындау үшін өз пікірін еркін қолдану;

14) қарым-қатынас жасау сызбасына сәйкес пікірді дәйекті түрде құру.

21. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетіне позитивті қатынас қалыптастыру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен қарау, толеранттылық және Отанға деген патриоттық сезім көрсету.

22. Жалпы білім беру аспектісі: мәдениетті дамыту, ой өрісін кеңейту, неміс тілі арқылы ел, қоршаған орта туралы білімдерін жетілдіру.

23. Дамыту аспектісі:

1) тілдік қабілетті және тілдік болжауды, сөйлеу мәдениетін, неміс тілін үйренуге қызығушылықты, тұлғаның жағымды қасиеттерін: зейін, ерік-жігерін арттыру;

2) белгіленген параметрлер бойынша тілді меңгеру тиімділігін қамтамасыз ететін әдеби анықтамалар, оқытудың заманауи технологияларын қолдану;

3) жалпылама тақырыптар бойынша пікірталастар, дәйекті түрде өз ойын білдіру, коммуникативті сипаттағы стандартты емес жағдаяттарды шешу;

4) жалпы адами мәдениеттің дамуында ұлттық мәдениеттің (өзіндік және басқа тілдік) жетістіктері туралы кең көріністің болуы және басқа мәдениетте ана тілі мен мәдениетінің рөлі.

24. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын, екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

2-параграф. Оқытудың мақсаттар жүйесі

25. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімді, үшінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді.

1-бөлім. Тыңдалым:

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.1.1 әдеби нормаға сәйкес анық айтылған мектепте, демалыста таныс тақырыптардың негізгі ережелерін түсіну	11.1.1 кәсіби ортада кездесетін белгілі тақырыптарға арналған әдеби нормалар шегінде анық айтылған сөздердің негізгі ережелерін түсіну
10.1.2 егерде анық, айтуы таныс болса, күнделікті мәселелер туралы және оқу туралы қарапайым ақпараттық хабарламаларды, оның ішінде негізгі ойды түсіну	11.1.2 оқу және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы ақпараттық хабарламаларды түсіну
10.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылатын жағдайда, ұзақ пікірталастың негізгі кездерін түсіну	11.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі сәттерін түсіну
10.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу тақырыбы бойынша дәрісті не әңгімені түсіну	11.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөздің өзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу және кәсіби тақырып бойынша дәрісті немесе әңгімені түсіну
10.1.5 асықпай, анық нормативке сәйкес сөйлеген жағдайда таныс тақырыптарды жалпылама қысқа қарапайым әңгімелерді түсіну	11.1.5 таныс тақырыптарға асықпай, анық сөйлеген жағдайда қысқа қарапайым әңгімелерді түсіну

10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданатын аспаптарды пайдалану ережесі	11.1.6 техникалық сипаттағы нұсқаулықтарды түсіну
10.1.7 радио бойынша жаңалықтар легінің негізгі ережелері мен ақырын және анық естілетін, жазылған таныс тақырыптарға араналған қарапайым тақараптарды түсіну	11.1.7 нақты, нормативке сәйкес айтылатын радиода не жазбада кездетін, көбінесе қызықтыратын материалдар бар ақпаратты түсіну
10.1.8 қызықтыратын тақырып бойынша телевизиялық бағдарламаның артық бөлігін түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәріс, репортаж, егер олар ақырын және анық естілсе	11.1.8 қызықтыратын тақырыптар бойынша телеарна материалдардың көбірек бөлігін түсіну, мысалы, егерде олар анық және баяу айтылса, онда сұхбаттасу, интервью, қысқа дәрістер

2-бөлім. Айтылым:

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу	11.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу
10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, тәжірибені, осы тәжірибеге байланысты реакциясын, сезімін суреттеу	11.2.2 шапшаң бірдеңені ,суреттеу не болмаса дәйекті түрдегі бекітуді айту, кітаптың не фильмнің сюжетін айту және оған деген өзінің реакциясын айту
10.2.3 оның ойын түсіну қиын болмайтын. дәлелді құру	11.2.3 жалпылама және оқу тақырыптарына қатысты сұхбаттасушының көзқарасын бағалау және өз пікірін түсіндіру, негіздеу
10.2.4 қысқаша бірдеңенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру	11.2.4 жанжақты бірдеңенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру
10.2.5 екпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау	11.2.5 екпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын қызметтің кәсіби саласындағы тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау

10.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала дәріс дайындау, оның мазмұны практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі	11.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала ауқымды дәріс дайындау, оның мазмұны практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі
10.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну	11.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну
10.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу	11.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу

3-бөлім. Оқылым:

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды нақты түсіну	11.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну
10.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғанын, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну сипаттауын түсіну	11.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғанын, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну
10.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін үлкен мәтінді қарау	11.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін көлемі үлкен мәтінді қарау
10.3.4 күнделікті жазба материалдарынан өзекті ақпаратты түсіну және табу, мысалы, хаттардан, жазбашалардан не болмаса қысқа ресми құжаттардан	11.3.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде көркем не көркем емес әдебиеттен ұзын мәтіндерді оқу
10.3.5 бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндерден қандай негізгі қорытынды жасалғанын түсіну	11.3.5 мәтінде қарастырылған тақырып бойынша ойларды түсіну
10.3.6 газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу	11.3.6 әртүрлі газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу

10.3.7 қарапайым тілмен жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережесі	11.3.7 жабдықтарды қолдану бойынша қарапайым нұсқауларды түсіну
10.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану	11.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
10.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына қысқа мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау	11.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына ұзын мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау

4-бөлім. Жазылым

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу	11.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, көлемі ауқымды таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу
10.4.2 таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым сипаттамалар жазу	11.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тұжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу
10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа және қарапайым эссе жазу	11.4.3 күнделікті таныс және әлеуметтік мәселелер бойынша іс жүзінде жиналған ақпараттарды қосындылау және еркін өз ойын жеткізу
10.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу	11.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу
10.4.5 өзінің сезімін, оқиғасын және тәжірибесін сипаттап, хат жазу	11.4.5 мәдениет: ән-күй, фильмдерге қатысты абстракты тақырыптар бойынша өзінің ойын білдіріп және жаңалықтарды айтып, хат жазу
10.4.6 сұрақтар туындататын, мәселелерді түсіндіретін хабарламаларды жазу	11.4.6 достарына, ұстаздарына, қызмет көрсетуші қызметкерлерге не болмаса күнделікті өмірде жиі көрінетіндерге маңыздыны айтып жазулар жазу
10.4.7 егерде қызықтыратын тақырып бойынша болса, кейін қолдануға болатын айтып тұру арқылы нақты жазулар жазу	11.4.7 егерде тақырып таныс болса, сөйлеу қарапайым және нақты, нормативтік диалекте болса, дәріс уақытында негізгі ойлардың тізімі түрінде жазулар жасау

10.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау	11.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, әртүрлі көлемдегі қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау
10.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту	11.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту

5-бөлім. Неміс тілінің қолданысы:

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.5.1 таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану	11.5.1 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану
10.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану	11.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану
10.5.3зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану	11.5.3 зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану
10.5.4 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану	11.5.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану
10.5.5 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған сұрақтарды қолдану	11.5.5 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған әртүрлі сұрақтарды қолдану
10.5.6 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану	11.5.6 жартылай таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану

10.5.7 кейбір пассивті және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.7 үздіксіз көбейген пассив және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс, жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану
10.5.8 мүмкіндікті білдіру, модальдің әртүрлі тәсілдері бойынша білімді жүйелеу үшін haben/ sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану	11.5.8 әртүрлі модаль құрылымдарды, құрмалас салалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде қолдану
10.5.9 сыпайы өтініште, жанама сұрақта ob жалғаулықпен Konjunktiv форманы haben, sein, werden, kőnnen, mőgen етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.9 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша субстантивтенген есімше, шартты рай формасы: wűrde + Infinitiv тіркесін, Präteritum Konjunktiv қолдану
10.5.10 басқарумен жиі қолданатын етістіктерді қолдану; использовать после глаголов типа beginnen, vorhaben етістіктерден кейін, сочетаний типа den Wunsch haben + тіркесті Infinitiv c zu (Ich habe vor, eine Reise zu machen) маңызы бар етістіктерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша қолдану	11.5.10 жартылай таныс және таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында етістіктерді және тұрақты етістік тіркестерді aufhören mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ für A., Angst haben vor D күрделі басқарумен қолдану
10.5.11 сабақтас және салалас құрмалас сөйлемдерді жалғаулықтарымен және жалғаулық сөздерімен таныс/таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.11 қарсылықты бағыныңқылы сөйлем – сабақтас құрмалас сөйлемді obwohl/ obgleich жалғаулығымен таныс және жартылай таныс емес сөйлемдерде қолдану
10.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.	11.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.
10.5.13 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану	10.5.13 таныс және жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану

26. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлім ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылды.

27. Осы оқу Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі жоспар

1) 10-сынып (B1.1):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік – мемлекет жетістігі: 1.1 Әлеуметтік қорғалу және кепілдіктер 1.2 Белсенді азаматтық ұстаным	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру;

		10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағнасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар

		қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch таралған анықтамаларды қолдану;

		10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік: уақыт талабы: 2.1 Білім – табысқа апарар жол 2.2 Болашақ маманның кәсіби қасиеттері	Тыңдалым	10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын егжей-тегжейлі және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну;

		10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну;

		10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді мысалы, қауіпсіздік ережелерін түсіну; 10.3.8 мағнасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып, қажетті қарапайым ақпарат сұрап жеке хат және жазбалар жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып,

		қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 10.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары

		бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз? 3.1 Жастардың бос уақытын ұйымдастыру 3.2 Тұлғааралық қарым-қатынас. Конфликтілі жағдайларды шешу	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа

		дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау;

		10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған

		білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen етістіктерінен шығатын Konjunktiv формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану;

		10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Ғылым мен техника 4.1 Қазақстан әлемдік аренада 4.2 Қазақстанның ұлттық экономикасының бәсекеге қабілеттілігі 4.3 Қазақстан мен Германияның саяси жүйесі	Тыңдалым	10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау;

		10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу;

		10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу;

		10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen етістіктерінен шығатын Konjunktiv формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану

11-сынып (В1.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік - мемлекет жетістігі: 1.1 Конституция – Қазақстан Республикасының негізгі заңы 1.2 Ұлт денсаулығы – табысты болашақтың негізі. Медициналық сақтандыру	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және

		нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну;

		11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.4 кез келген қажетті ақпаратты сұрата отырып, маңызды деп есептейтін нәрсені нақты баяндай отырып жеке хаттар мен жазбаларды жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру

		үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін

		тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік – уақыт талабы: 2.1 IT-технологиялар 2.2 Мәдениеттер диалогі	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу;

		11.2.2 өте тез бір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну;

		11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі

		құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану;

		11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv, Prateritum Konjunktiv/; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei ./ fur A., Angst haben vortүріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз: 3.1 Пікірталас. Диспут. Көпшілік алдында сөйлеу 3.2 Қазіргі жастардың өздігінен білім алуы және өздерін дамытуы. 3.3 Қазақстандық патриотизм, құқық және жастардың міндеттері.	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты

		құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тез бір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 тақырыпқа қатысты оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу;

		11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау;

		11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер,

		антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv, Prateritum Konjunktiv/; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану;

		11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Экономика және елдің бәсекеге қабілеттілігі: 4.1 Қазақстан мен Германияның дипломатиялық қарым-қатынасы 4.2 Жасыл экономика	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру;

		11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде

		кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану;

		11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv, Prateritum Konjunktiv/; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары

		бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану

бұйрығына 98-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы «16» қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
101-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 (12) сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Неміс тілі» оқу пәні білім алушылардың неміс тілінде ауызша және жазбаша қарым-қатынас жасау дағдыларын дамытуға, әртүрлі өмірлік, оқу, әлеуметтік және мәдениетаралық жағдаяттарда өз ойын еркін әрі сауатты жеткізуіне, неміс тіліндегі ақпаратты түсінуіне және қолдануына, сондай-ақ Қазақстанды шетелдік ортада таныстыруға мүмкіндік беретін коммуникативтік құзыреттілігін қалыптастыруға ықпал етеді.

3. «Неміс тілі» оқу пәнінің мақсаты: білім алушылардың неміс тілін CEFR деңгейлеріне сәйкес B1 деңгейінде меңгеруін қамтамасыз ету, олардың тыңдалым, айтылым, оқу және жазу дағдыларын дамыту, неміс тіліндегі ауызша және жазбаша ақпаратты түсіну, талдау және қолдану қабілетін жетілдіру, сондай-ақ неміс тілін оқу, мәдениетаралық қарым-қатынас, болашақ кәсіби қызмет және өмір бойы білім алу мақсатында қолдануға дайындау.

4. «Неміс тілі» оқу пәнінің міндеттері:

1) білім алушылардың тыңдалым, айтылым, оқу және жазу дағдыларын CEFR талаптарына сәйкес B1 деңгейіне дейін жүйелі түрде дамыту;

2) білім алушылардың неміс тілінің фонетикалық, лексикалық және грамматикалық ерекшеліктерін дұрыс әрі орынды қолдану дағдыларын қалыптастыру;

3) білім алушылардың неміс тіліндегі ауызша және жазбаша мәтіндерден негізгі және нақты ақпаратты түсіну, талдау, салыстыру және қорытынды жасау қабілетін дамыту;

4) күнделікті, оқу, әлеуметтік, мәдени және кәсіби бағдарланған тақырыптар бойынша өз ойын неміс тілінде жүйелі, түсінікті және дәлелді жеткізу дағдыларын жетілдіру;

5) білім алушылардың мәдениетаралық қарым-қатынасқа түсу, өзге мәдениеттерді түсіну және Қазақстанның мәдениеті, дәстүрлері мен құндылықтары туралы ақпаратты неміс тілінде таныстыру дағдыларын қалыптастыру;

6) білім алушылардың неміс тіліндегі ақпараттық, әдеби, оқу және медиамәтіндермен жұмыс істеу, сондай-ақ неміс тілін жоғары білім алу, болашақ кәсіби қызмет және өмір бойы білім алу құралы ретінде қолдану қабілетін дамыту;

7) ақпаратты іздеу, талдау, жасау және қолдану үшін цифрлық ресурстарды, оның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапты пайдалану дағдыларын дамыту.

5. Оқу курсының мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұны

6. «Неміс тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

7. Оқу бағдарламасы оқыған деңгейлеріне, сөйлеу қызметінің (тыңдалым, айтылым, оқу, жазу) төрт түрі бойынша тілдік дағды мен икемін бағалау өлшеміне сәйкес неміс тіліне оқыту кезеңін, жалпы оқыту кезеңінің (10-11 сынып) ұзақ мерзімді жоспарын қамтиды.

8. «Неміс тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқыту бөлімдері (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым, неміс тілін қолдану) бойынша құрылған.

9. Әр бөлімшеде көрсетілген оқыту мақсаты сөйлеу қызметінің (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым, неміс тілін қолдану) барлық түрін дамыту бойынша

мұғалімге жұмысты жүйелі жоспарлауға, білім алушылардың жетістігін бағалауға, оларды оқытудың келесі кезеңдері бойынша хабардар етуге мүмкіндік береді.

10. Бағдарламаның базалық мазмұнында сыныптар бойынша неміс тілінің жалпы оқыту мақсаттары көрсетілген.

11. «Тыңдалым», «Айтылым», «Оқылым» және «Жазылым» бөлімдерінде, шетел тілі (10 сынып – B1.1, 11 сынып – B1.2) оқыту деңгейлерімен белгіленген сөйлеу қызметінің түрлері бойынша мақсаттары, неміс тілінде оқытудың түпкілікті нәтижесі оларға жетуге бағытталған.

12. «Неміс тілін қолдану» бөлімінде білім алушы талап етілген оқу деңгейіне сәйкес неміс тілінің лексикалық-грамматикалық, синтаксистік құрылымын сыпайы қолдану талаптарымен танысады.

13. 10-сыныпқа (B1.1 деңгейі) арналған «Неміс тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

14. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) қоғамдық мәдениет деңгейінде басқа тілді мәдениет өкілдерімен қарым-қатынас жасау;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын түсіну, достық әңгімелесуде өз пікірін білдіру немесе басқалардан сұхбат алу, тіршілік етуде туындайтын кез-келген ойды білдіру, үйреншікті емес жағдайды шешу үшін көпшілік қарапайым тілдік құралды еркін қолдану;

3) таныс тақырыпқа арналған әңгімеге дайындықсыз қатысу;

4) шағым түсіру;

5) сұхбат/кеңестерде бастамашылық көрсету;

6) таныс немесе қызықтыратын тақырыптарға қарапайым жүйелі мәтіндер жазу;

7) өзінің жеке уайымы мен әсері туралы хабарлап жеке сипаттағы хат жазу;

8) неміс тілін тұтынушылардың елтану және мәдениеттану білімінің болуы, ұлттық сипатының қарым-қатынас нормалары мен стереотипі, ерекшеліктері мен ұлттық менталитеттің ерекшелігін білу, оларды нақты тілдік және мәдени ортада қолдану;

9) пікірлерді білдіру, оларды мәтінде қосу қағидатын білу;

10) әртүрлі коммуникативтік функцияларды орындау үшін пікірлерді қолдану;

11) өзара әрекет ету сызбасына сәйкес айтылатын ойды тізбектеп құру.

15. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетке позитивті көзқарас білдіру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен, сабырлықпен қарау, толеранттылыққа, Отанға деген сүйіспеншілік сезімін көрсету.

16. Жалпы білім беру аспектісі: неміс тілі арқылы жалпы мәдениетті жоғарылату, тілін үйренетін елі туралы ой-өрісін, білімін, қоршаған орта туралы білімін кеңейту.

17. Дамыту аспекті:

1) неміс тілін үйренуге деген тілдік икем мен тілдік тапқырлықты, сөз тәртібінің мәдениетін, қызығушылығын, тұлғаның жағымды қасиеттерін дамыту: жігерлік, ақыл-есі;

2) тапсырылған параметрлерде тілді тиімді игеруді қамтамасыз ететін анықтамалық әдебиетті, заманауи оқыту технологияларын қолдану;

3) өз ой-пікірін ойға қонымды және жүйелі баяндау, көпшілік мақұлдаған тақырыпқа арналған пікірталас, коммуникативтік сипаттағы үйреншікті емес ахуалды шешу;

4) жалпы адамзат мәдениетін дамытуда ұлттық мәдениеттің (өз және басқа тілдік) жетістіктері туралы және басқа мәдениет аясында ана тілі мен мәдениетінің рөлі туралы кеңінен түсінігі болуы тиіс.

18. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын, екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

19. 11-сыныпқа (B1.2-деңгей) арналған «Неміс тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

20. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) басқа тілдік мәдени өкілдерімен барлық деңгейде табысты тілдесу;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын жете түсіну;

3) туындаған мәселелер бойынша хабарлама-сауалды қабылдау;

4) сұхбаттасу/кеңес үдерісіне қажетті ақпаратты беру (мысалы, дәрігерге өзінің ауру белгісінің нышанын айту);

5) не нәрсенің мәселе болып жатқандығын түсіндіру;

6) қысқа әңгіменің, мақаланың сюжетін, сұхбаттасудың мазмұнын талқылау, деректі фильмді талқылау;

7) анықтайтын сұрақтарға жауап беру және өз пікірін білдіру;

8) бар ақпаратты тексеріп және растап, алдын ала дайындалған сұхбаттасуды өткізу, нақты нұсқау бере отырып, ненің қалай істелінетіні туралы айту;

9) мүдделі саладағы тұрмыстық және тұрмыстық емес мәселелер бойынша деректі ақпаратпен алмасу;

10) қызықтыратын тақырып бойынша қысқа қарапайым эссе жазу;

11) елтаным мен мәдени білімнің болуы, қарым-қатынас жасау нормалары бойынша білім, ұлттық сипаттың өзгешелігі және неміс тілін білетіндердің ұлттық менталитетінің ерекшелігі, еркін тілдік және мәдени ортада қолдану;

12) пікір білдіру ережелерін білу, оларды мәтінде біріктіру;

13) әртүрлі коммуникативтік қызметті орындау үшін өз пікірін еркін қолдану;

14) қарым-қатынас жасау сызбасына сәйкес пікірді дәйекті түрде құру.

21. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетіне позитивті қатынас қалыптастыру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен қарау, толеранттылық және Отанға деген патриоттық сезім көрсету.

22. Жалпы білім беру аспектісі: мәдениетті дамыту, ой өрісін кеңейту, неміс тілі арқылы ел, қоршаған орта туралы білімдерін жетілдіру.

23. Дамыту аспектісі:

1) тілдік қабілетті және тілдік болжауды, сөйлеу мәдениетін, неміс тілін үйренуге қызығушылықты, тұлғаның жағымды қасиеттерін: зейін, ерік-жігерін арттыру;

2) белгіленген параметрлер бойынша тілді меңгеру тиімділігін қамтамасыз ететін әдеби анықтамалар, оқытудың заманауи технологияларын қолдану;

3) жалпылама тақырыптар бойынша пікірталастар, дәйекті түрде өз ойын білдіру, коммуникативті сипаттағы стандартты емес жағдаяттарды шешу;

4) жалпы адами мәдениеттің дамуында ұлттық мәдениеттің (өзіндік және басқа тілдік) жетістіктері туралы кең көріністің болуы және басқа мәдениетте ана тілі мен мәдениетінің рөлі.

24. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын , екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

2-параграф. Оқыту мақсаттары жүйесі

25. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімді, үшінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді.

1-бөлім. Тыңдалым:

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.1.1 әдеби нормаға сәйкес анық айтылған мектепте, демалыста таныс тақырыптардың негізгі ережелерін түсіну	11.1.1 кәсіби ортада кездесетін белгілі тақырыптарға арналған әдеби нормалар шегінде анық айтылған сөздердің негізгі ережелерін түсіну
10.1.2 егерде анық, айтуы таныс болса, күнделікті мәселелер туралы және оқу туралы қарапайым ақпараттық хабарламаларды, оның ішінде негізгі ойды түсіну	11.1.2 оқу және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы ақпараттық хабарламаларды түсіну
10.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылатын жағдайда, ұзақ пікірталастың негізгі кездерін түсіну	11.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі сәттерін түсіну
10.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу тақырыбы бойынша дәрісті не әңгімені түсіну	11.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөздің өзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу және кәсіби тақырып бойынша дәрісті немесе әңгімені түсіну
10.1.5 асықпай, анық нормативке сәйкес сөйлеген жағдайда таныс тақырыптарды жалпылама қысқа қарапайым әңгімелерді түсіну	11.1.5 таныс тақырыптарға асықпай, анық сөйлеген жағдайда қысқа қарапайым әңгімелерді түсіну

10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданатын аспаптарды пайдалану ережесі	11.1.6 техникалық сипаттағы нұсқаулықтарды түсіну
10.1.7 радио бойынша жаңалықтар легінің негізгі ережелері мен ақырын және анық естілетін, жазылған таныс тақырыптарға арналған қарапайым тақырыптарды түсіну	11.1.7 нақты, нормативке сәйкес айтылатын радиода не жазбада кездетін, көбінесе қызықтыратын материалдар бар ақпаратты түсіну
10.1.8 қызықтыратын тақырып бойынша телевизиялық бағдарламаның артық бөлігін түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәріс, репортаж, егер олар ақырын және анық естілсе	11.1.8 қызықтыратын тақырыптар бойынша телеарна материалдардың көбірек бөлігін түсіну, мысалы, егерде олар анық және баяу айтылса, онда сұхбаттасу, интервью, қысқа дәрістер

2-бөлім. Айтылым:

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу	11.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу
10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, тәжірибені, осы тәжірибеге байланысты реакциясын, сезімін суреттеу	11.2.2 шапшаң бірдеңені, суреттеу не болмаса дәйекті түрдегі бекітуді айту, кітаптың не фильмнің сюжетін айту және оған деген өзінің реакциясын айту
10.2.3 оның ойын түсіну қиын болмайтын. дәлелді құру	11.2.3 жалпылама және оқу тақырыптарына қатысты сұхбаттасушының көзқарасын бағалау және өз пікірін түсіндіру, негіздеу
10.2.4 қысқаша бірдеңенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру	11.2.4 жанжақты бірдеңенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру
10.2.5 екпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау	11.2.5 екпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын қызметтің кәсіби саласындағы тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау

10.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала дәріс дайындау, оның мазмұны практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі	11.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала ауқымды дәріс дайындау, оның мазмұны практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі
10.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну	11.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну
10.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу	11.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу

3-бөлім. Оқылым:

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды нақты түсіну	11.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну
10.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғанын, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну сипаттауын түсіну	11.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғанын, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну
10.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін үлкен мәтінді қарау	11.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін көлемі үлкен мәтінді қарау
10.3.4 күнделікті жазба материалдарынан өзекті ақпаратты түсіну және табу, мысалы, хаттардан, жазбашалардан не болмаса қысқа ресми құжаттардан	11.3.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде көркем не көркем емес әдебиеттен ұзын мәтіндерді оқу
10.3.5 бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндерден қандай негізгі қорытынды жасалғанын түсіну	11.3.5 мәтінде қарастырылған тақырып бойынша ойларды түсіну
10.3.6 газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу	11.3.6 әртүрлі газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу

10.3.7 қарапайым тілмен жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережесі	11.3.7 жабдықтарды қолдану бойынша қарапайым нұсқауларды түсіну
10.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану	11.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
10.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына қысқа мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау	11.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына ұзын мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау

4-бөлім. Жазылым:

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу	11.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, көлемі ауқымды таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу
10.4.2 таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым сипаттамалар жазу	11.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тұжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу
10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа және қарапайым эссе жазу	11.4.3 күнделікті таныс және әлеуметтік мәселелер бойынша іс жүзінде жиналған ақпараттарды қосындылау және еркін өз ойын жеткізу
10.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу	11.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу
10.4.5 өзінің сезімін, оқиғасын және тәжірибесін сипаттап, хат жазу	11.4.5 мәдениет: ән-күй, фильмдерге қатысты абстракты тақырыптар бойынша өзінің ойын білдіріп және жаңалықтарды айтып, хат жазу
10.4.6 сұрақтар туындататын, мәселелерді түсіндіретін хабарламаларды жазу	11.4.6 достарына, ұстаздарына, қызмет көрсетуші қызметкерлерге не болмаса күнделікті өмірде жиі көрінетіндерге маңыздыны айтып жазулар жазу
10.4.7 егерде қызықтыратын тақырып бойынша болса, кейін қолдануға болатын айтып тұру арқылы нақты жазулар жазу	11.4.7 егерде тақырып таныс болса, сөйлеу қарапайым және нақты, нормативтік диалекте болса, дәріс уақытында негізгі ойлардың тізімі түрінде жазулар жасау

10.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау	11.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, әртүрлі көлемдегі қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау
10.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту	11.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту

5-бөлім. Неміс тілінің қолданысы:

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.5.1 таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану	11.5.1 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану
10.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану	11.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану
10.5.3зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану	11.5.3 зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану
10.5.4 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану	11.5.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану
10.5.5 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған сұрақтарды қолдану	11.5.5 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған әртүрлі сұрақтарды қолдану
10.5.6 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану	11.5.6 жартылай таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану

10.5.7 кейбір пассивті және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.7 үздіксіз көбейген пассив және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс, жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану
10.5.8 мүмкіндікті білдіру, модальдің әртүрлі тәсілдері бойынша білімді жүйелеу үшін haben/ sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану	11.5.8 әртүрлі модаль құрылымдарды, құрмалас салалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде қолдану
10.5.9 сыпайы өтініште, жанама сұрақта ob жалғаулықпен Konjunktiv форманы haben, sein, werden, kőnnen, mőgen етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.9 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша субстантивтенген есімше, шартты рай формасы: wűrde + Infinitiv тіркесін, Präteritum Konjunktiv қолдану
10.5.10 басқарумен жиі қолданатын етістіктерді қолдану; использовать после глаголов типа beginnen, vorhaben етістіктерден кейін, сочетаний типа den Wunsch haben + тіркесті Infinitiv c zu (Ich habe vor, eine Reise zu machen) маңызы бар етістіктерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша қолдану	11.5.10 жартылай таныс және таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында етістіктерді және тұрақты етістік тіркестерді aufhören mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ für A., Angst haben vorD күрделі басқарумен қолдану
10.5.11 сабақтас және салалас құрмалас сөйлемдерді жалғаулықтарымен және жалғаулық сөздерімен таныс/таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.11 қарсылықты бағыныңқылы сөйлем – сабақтас құрмалас сөйлемді obwohl/ obgleich жалғаулығымен таныс және жартылай таныс емес сөйлемдерде қолдану
10.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.	11.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.
10.5.13 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану	10.5.13 таныс және жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану

26. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлім ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылды.

27. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

10-сынып (B1.1):

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік – мемлекет жетістігі: 1.1 Әлеуметтік қорғалу және кепілдіктер 1.2 Белсенді азаматтық ұстаным	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру;

		10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндер жазу;

		10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламалар жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс

		жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік: уақыт талабы: 2.1 Білім – табысқа апарар жол 2.2 Болашақ маманның кәсіби қасиеттері	Тыңдалым	10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын егжей-тегжейлі және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну;

		10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну;

		10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді мысалы, қауіпсіздік ережелерін түсіну; 10.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып, қажетті қарапайым ақпарат сұрап жеке хат және жазбалар жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып,

		қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 10.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары

		бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз? 3.1 Жастардың бос уақытын ұйымдастыру 3.2 Тұлғааралық қарым-қатынас. Конфликтілі жағдайларды шешу	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа

		дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау;

		10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған

		білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen етістіктерінен шығатын Konjunktiv формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану;

		10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Ғылым мен техника: 4.1 Қазақстан әлемдік аренада 4.2 Қазақстанның ұлттық экономикасының бәсекеге қабілеттілігі 4.3 Қазақстан мен Германияның саяси жүйесі	Тыңдалым	10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау;

		10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу;

		10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу;

		10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen етістіктерінен шығатын Konjunktiv формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану

11-сынып (B1.2):

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік - мемлекет жетістігі: 1.1 Конституция – Қазақстан Республикасының негізгі заңы 1.2 Ұлт денсаулығы – табысты болашақтың негізі. Медициналық сақтандыру	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және

		нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну;

		11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.4 кез келген қажетті ақпаратты сұрата отырып, маңызды деп есептейтін нәрсені нақты баяндай отырып жеке хаттар мен жазбаларды жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін

		сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін

		тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік – уақыт талабы: 2.1 IT-технологиялар 2.2 Мәдениеттер диалогі	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу;

		11.2.2 өте тез бір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну;

		11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану;

		11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды,

		сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv, Prateritum Konjunktiv/; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз: 3.1 Пікірталас. Диспут. Көпшілік алдында сөйлеу 3.2 Қазіргі жастардың өздігінен білім алуы және өздерін дамытуы. 3.3 Қазақстандық патриотизм, құқық және жастардың міндеттері	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және

		кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тез бір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 тақырыпқа қатысты оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ

		жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты

		ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын

		қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv, Prateritum Konjunktiv/; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		

4. Экономика және елдің бәсекеге қабілеттілігі: 4.1 Қазақстан мен Германияның дипломатиялық қарым-қатынасы 4.2 Жасыл экономика	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу;

		11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті

		етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch) таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді

		етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану: wurde + Infinitiv, Prateritum Konjunktiv/; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану

3-тарау. «Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

1-параграф. «Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұны

28. «Неміс тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

29. Оқу бағдарламасы оқыған деңгейлеріне, сөйлеу қызметінің (тыңдалым, айтылым, оқу, жазу) төрт түрі бойынша тілдік дағды мен икемін бағалау өлшеміне сәйкес неміс тіліне оқыту кезеңін, жалпы оқыту кезеңінің (10-11 сынып) ұзақ мерзімді жоспарын қамтиды.

30. «Неміс тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқыту бөлімдері (тыңдалым, айтылым, оқу, жазу, неміс тілін қолдану) бойынша құрылған.

31. Әр бөлімшеде көрсетілген оқыту мақсаты сөйлеу қызметінің (тыңдалым, айтылым, оқу, жазу, неміс тілін қолдану) барлық түрін дамыту бойынша мұғалімге жұмысты жүйелі жоспарлауға, білім алушылардың жетістігін бағалауға, оларды оқытудың келесі кезеңдері бойынша хабардар етуге мүмкіндік береді.

32. Бағдарламаның базалық мазмұнында сыныптар бойынша неміс тілінің жалпы оқыту мақсаттары көрсетілген.

33. «Тыңдалым», «Айтылым», «Оқылым» және «Жазылым» бөлімдерінде, шетел тілі (10 сынып – B1.1, 11 сынып – B1.2) оқыту деңгейлерімен белгіленген сөйлеу қызметінің түрлері бойынша мақсаттары, неміс тілінде оқытудың түпкілікті нәтижесі оларға жетуге бағытталған.

34. «Неміс тілін қолдану» бөлімінде білім алушы талап етілген оқу деңгейіне сәйкес неміс тілінің лексикалық-грамматикалық, синтаксистік құрылымын сыпайы қолдану талаптарымен танысады.

35. 10-сыныпқа (B1.1 деңгейі) арналған «Неміс тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

36. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) қоғамдық мәдениет деңгейінде басқа тілді мәдениет өкілдерімен қарым-қатынас жасау;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын түсіну, достық әңгімелесуде өз пікірін білдіру немесе басқалардан сұхбат алу, тіршілік етуде туындайтын кез-келген ойды білдіру, үйреншікті емес жағдайды шешу үшін көпшілік қарапайым тілдік құралды еркін қолдану;

3) таныс тақырыпқа арналған әңгімеге дайындықсыз қатысу;

4) шағым түсіру;

5) сұхбат/кеңестерде бастамашылық көрсету;

6) таныс немесе қызықтыратын тақырыптарға қарапайым жүйелі мәтіндер жазу;

7) өзінің жеке уайымы мен әсері туралы хабарлап жеке сипаттағы хат жазу;

8) неміс тілін тұтынушылардың елтану және мәдениеттану білімінің болуы, ұлттық сипатының қарым-қатынас нормалары мен стереотипі, ерекшеліктері мен ұлттық менталитеттің ерекшелігін білу, оларды нақты тілдік және мәдени ортада қолдану;

9) пікірлерді білдіру, оларды мәтінде қосу қағидатын білу;

10) әртүрлі коммуникативтік функцияларды орындау үшін пікірлерді қолдану;

11) өзара әрекет ету сызбасына сәйкес айтылатын ойды тізбектеп құру.

37. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетке позитивті көзқарас білдіру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен, сабырлықпен қарау, толеранттылыққа, Отанға деген сүйіспеншілік сезімін көрсету.

38. Жалпы білім беру аспектісі: неміс тілі арқылы жалпы мәдениетті жоғарылату, тілін үйренетін елі туралы ой-өрісін, білімін, қоршаған орта туралы білімін кеңейту.

39. Дамыту аспекті:

1) неміс тілін үйренуге деген тілдік икем мен тілдік тапқырлықты, сөз тәртібінің мәдениетін, қызығушылығын, тұлғаның жағымды қасиеттерін дамыту: жігерлік, ақыл-есі;

2) тапсырылған параметрлерде тілді тиімді игеруді қамтамасыз ететін анықтамалық әдебиетті, замануи оқыту технологияларын қолдану;

3) өз ой-пікірін ойға қонымды және жүйелі баяндау, көпшілік мақұлдаған тақырыпқа арналған пікірталас, коммуникативтік сипаттағы үйреншікті емес ахуалды шешу;

4) жалпы адамзат мәдениетін дамытуда ұлттық мәдениеттің (өз және басқа тілдік) жетістіктері туралы және басқа мәдениет аясында ана тілі мен мәдениетінің рөлі туралы кеңінен түсінігі болуы тиіс.

40. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын, екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

41. 11-сыныпқа (B1.2-деңгей) арналған «Неміс тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

42. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) басқа тілдік мәдени өкілдерімен барлық деңгейде табысты тілдесу;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын жете түсіну;

3) туындаған мәселелер бойынша хабарлама-сауалды қабылдау;

4) сұхбаттасу/кеңес үдерісіне қажетті ақпаратты беру (мысалы, дәрігерге өзінің ауру белгісінің нышанын айту);

5) не нәрсенің мәселе болып жатқандығын түсіндіру;

6) қысқа әңгіменің, мақаланың сюжетін, сұхбаттасудың мазмұнын талқылау, деректі фильмді талқылау;

7) анықтайтын сұрақтарға жауап беру және өз пікірін білдіру;

8) бар ақпаратты тексеріп және растап, алдын ала дайындалған сұхбаттасуды өткізу, нақты нұсқау бере отырып, ненің қалай істелінетіні туралы айту;

9) мүдделі саладағы тұрмыстық және тұрмыстық емес мәселелер бойынша деректі ақпаратпен алмасу;

10) қызықтыратын тақырып бойынша қысқа қарапайым эссе жазу;

11) елтаным мен мәдени білімнің болуы, қарым-қатынас жасау нормалары бойынша білім, ұлттық сипаттың өзгешелігі және неміс тілін білетіндердің ұлттық менталитетінің ерекшелігі, еркін тілдік және мәдени ортада қолдану;

12) пікір білдіру ережелерін білу, оларды мәтінде біріктіру;

13) әртүрлі коммуникативтік қызметті орындау үшін өз пікірін еркін қолдану;

14) қарым-қатынас жасау сызбасына сәйкес пікірді дәйекті түрде құру.

43. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетіне позитивті қатынас қалыптастыру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен қарау, толеранттылық және Отанға деген патриоттық сезім көрсету.

44. Жалпы білім беру аспектісі: мәдениетті дамыту, ой өрісін кеңейту, неміс тілі арқылы ел, қоршаған орта туралы білімдерін жетілдіру.

45. Дамыту аспектісі:

1) тілдік қабілетті және тілдік болжауды, сөйлеу мәдениетін, неміс тілін үйренуге қызығушылықты, тұлғаның жағымды қасиеттерін: зейін, ерік-жігерін арттыру;

2) белгіленген параметрлер бойынша тілді меңгеру тиімділігін қамтамасыз ететін әдеби анықтамалар, оқытудың заманауи технологияларын қолдану;

3) жалпылама тақырыптар бойынша пікірталастар, дәйекті түрде өз ойын білдіру, коммуникативті сипаттағы стандартты емес жағдаяттарды шешу;

4) жалпы адами мәдениеттің дамуында ұлттық мәдениеттің (өзіндік және басқа тілдік) жетістіктері туралы кең көріністің болуы және басқа мәдениетте ана тілі мен мәдениетінің рөлі.

46. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын, екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

2-параграф. Оқытудың мақсаттар жүйесі (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

47. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімді, үшінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді.

1-бөлім. Тыңдалым:

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.1.1 әдеби нормаға сәйкес анық айтылған мектепте, демалыста таныс тақырыптардың негізгі ережелерін түсіну	11.1.1 кәсіби ортада кездесетін белгілі тақырыптарға арналған әдеби нормалар шегінде анық айтылған сөздердің негізгі ережелерін түсіну

10.1.2 егерде анық, айтуы таныс болса, күнделікті мәселелер туралы және оқу туралы қарапайым ақпараттық хабарламаларды, оның ішінде негізгі ойды түсіну	11.1.2 оқу және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы ақпараттық хабарламаларды түсіну
10.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылатын жағдайда, ұзақ пікірталастың негізгі кездерін түсіну	11.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі сәттерін түсіну
10.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу тақырыбы бойынша дәрісті не әңгімені түсіну	11.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөздің өзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу және кәсіби тақырып бойынша дәрісті немесе әңгімені түсіну
10.1.5 асықпай, анық нормативке сәйкес сөйлеген жағдайда таныс тақырыптарды жалпылама қысқа қарапайым әңгімелерді түсіну	11.1.5 таныс тақырыптарға асықпай, анық сөйлеген жағдайда қысқа қарапайым әңгімелерді түсіну
10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданатын аспаптарды пайдалану ережесі	11.1.6 техникалық сипаттағы нұсқаулықтарды түсіну
10.1.7 радио бойынша жаңалықтар легінің негізгі ережелері мен ақырын және анық естілетін, жазылған таныс тақырыптарға арналған қарапайым тақырыптарды түсіну	11.1.7 нақты, нормативке сәйкес айтылатын радиода не жазбада кездетін, көбінесе қызықтыратын материалдар бар ақпаратты түсіну
10.1.8 қызықтыратын тақырып бойынша телевизиялық бағдарламаның артық бөлігін түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәріс, репортаж, егер олар ақырын және анық естілсе	11.1.8 қызықтыратын тақырыптар бойынша телеарна материалдардың көбірек бөлігін түсіну, мысалы, егерде олар анық және баяу айтылса, онда сұхбаттасу, интервью, қысқа дәрістер

2-бөлім. Айтылым:

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу	11.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу
10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, тәжірибені, осы	11.2.2 шапшаң бірдеңені ,суреттеу не болмаса дәйекті түрдегі бекітуді айту,

тәжірибеге байланысты реакциясын, сезімін суреттеу	кітаптың не фильмнің сюжетін айту және оған деген өзінің реакциясын айту
10.2.3 оның ойын түсіну қиын болмайтын. дәлелді құру	11.2.3 жалпылама және оқу тақырыптарына қатысты сұхбаттасушының көзқарасын бағалау және өз пікірін түсіндіру, негіздеу
10.2.4 қысқаша бірдеңенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру	11.2.4 жанжақты бірдеңенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру
10.2.5 екпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау	11.2.5 екпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын қызметтің кәсіби саласындағы тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау
10.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала дәріс дайындау, оның мазмұны практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі	11.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала ауқымды дәріс дайындау, оның мазмұны практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі
10.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну	11.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну
10.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу	11.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу

3-бөлім. Оқылым:

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды нақты түсіну	11.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну
10.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғаның, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну сипаттауын түсіну	11.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғаның, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну

10.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін үлкен мәтінді қарау	11.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін көлемі үлкен мәтінді қарау
10.3.4 күнделікті жазба материалдарынан өзекті ақпаратты түсіну және табу, мысалы, хаттардан, жазбашалардан не болмаса қысқа ресми құжаттардан	11.3.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде көркем не көркем емес әдебиеттен ұзын мәтіндерді оқу
10.3.5 бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндерден қандай негізгі қорытынды жасалғанын түсіну	11.3.5 мәтінде қарастырылған тақырып бойынша ойларды түсіну
10.3.6 газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу	11.3.6 әртүрлі газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу
10.3.7 қарапайым тілмен жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережесі	11.3.7 жабдықтарды қолдану бойынша қарапайым нұсқауларды түсіну
10.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану	11.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
10.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына қысқа мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау	11.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына ұзын мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау

4-бөлім. Жазылым:

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу	11.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, көлемі ауқымды таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу
10.4.2 таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым сипаттамалар жазу	11.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тұжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу
10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа және қарапайым эссе жазу	11.4.3 күнделікті таныс және әлеуметтік мәселелер бойынша іс жүзінде жиналған ақпараттарды қосындылау және еркін өз ойын жеткізу

10.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу	11.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу
10.4.5 өзінің сезімін, оқиғасын және тәжірибесін сипаттап, хат жазу	11.4.5 мәдениет: ән-күй, фильмдерге қатысты абстракты тақырыптар бойынша өзінің ойын білдіріп және жаңалықтарды айтып, хат жазу
10.4.6 сұрақтар туындататын, мәселелерді түсіндіретін хабарламаларды жазу	11.4.6 достарына, ұстаздарына, қызмет көрсетуші қызметкерлерге не болмаса күнделікті өмірде жиі көрінетіндерге маңыздыны айтып жазулар жазу
10.4.7 егерде қызықтыратын тақырып бойынша болса, кейін қолдануға болатын айтып тұру арқылы нақты жазулар жазу	11.4.7 егерде тақырып таныс болса, сөйлеу қарапайым және нақты, нормативтік диалекте болса, дәріс уақытында негізгі ойлардың тізімі түрінде жазулар жасау
10.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау	11.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, әртүрлі көлемдегі қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау
10.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту	11.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту

5-бөлім. Неміс тілінің қолданысы:

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.5.1 таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану	11.5.1 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану
10.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану	11.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану
10.5.3зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану	11.5.3 зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану
10.5.4 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның	11.5.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз

негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану	сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану
10.5.5 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған сұрақтарды қолдану	11.5.5 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған әртүрлі сұрақтарды қолдану
10.5.6 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану	11.5.6 жартылай таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану
10.5.7 кейбір пассивті және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.7 үздіксіз көбейген пассив және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс, жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану
10.5.8 мүмкіндікті білдіру, модальдің әртүрлі тәсілдері бойынша білімді жүйелеу үшін haben/ sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану	11.5.8 әртүрлі модаль құрылымдарды, құрмалас салалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде қолдану
10.5.9 сыпайы өтініште, жанама сұрақта ob жалғаулықпен Konjunktiv форманы haben, sein, werden, kőnnen, mőgen етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.9 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша субстантивтенген есімше, шартты рай формасы: wűrde + Infinitiv тіркесін, Präteritum Konjunktiv қолдану
10.5.10 басқарумен жиі қолданатын етістіктерді қолдану; использовать после глаголов типа beginnen, vorhaben етістіктерден кейін, сочетаний типа den Wunsch haben + тіркесті Infinitiv c zu (Ich habe vor, eine Reise zu machen) маңызы бар етістіктерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша қолдану	11.5.10 жартылай таныс және таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында етістіктерді және тұрақты етістік тіркестерді aufhören mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ für A., Angst haben vorD күрделі басқарумен қолдану
10.5.11 сабақтас және салалас құрмалас сөйлемдерді жалғаулықтарымен және жалғаулық сөздерімен таныс/таныс	11.5.11 қарсылықты бағыныңқылы сөйлем –сабақтас құрмалас сөйлемді obwohl/ obgleich жалғаулығымен

емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	таныс және жартылай таныс емес сөйлемдерде қолдану
10.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.	11.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.
10.5.13 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану	10.5.13 таныс және жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану

48. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлім ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылды.

49. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

10-сынып (B1.1):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік – мемлекет жетістігі: 1.1 Әлеуметтік қорғалу және кепілдіктер 1.2 Белсенді азаматтық ұстаным	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну;

		10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және

		қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу

		тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch) таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann,

		nachher, zuletzt) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік: уақыт талабы: 2.1 Білім – табысқа апарар жол 2.2 Болашақ маманның кәсіби қасиеттері	Тыңдалым	10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын егжей-тегжейлі және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау;

		10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді мысалы, қауіпсіздік ережелерін түсіну; 10.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау

	Жазылым	10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып, қажетті қарапайым ақпарат сұрап жеке хат және жазбалар жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 10.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану;

		10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз? 3.1 Жастардың бос уақытын ұйымдастыру	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген

3.2 Тұлғааралық қарым-қатынас. Конфликтілі жағдайларды шешу		пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ

		жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу;

		10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс

		жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen етістіктерінен шығатын Konjunktiv формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Ғылым мен техника: 4.1 Қазақстан әлемдік аренада 4.2 Қазақстанның ұлттық экономикасының бәсекеге қабілеттілігі 4.3 Қазақстан мен Германияның саяси жүйесі	Тыңдалым	10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа

		дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау;

		10.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану;

		10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen етістіктерінен шығатын Konjunktiv формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану

11-сынып (В1.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік – мемлекет жетістігі:	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік

1.1 Конституция – Қазақстан Республикасының негізгі заңы 1.2 Ұлт денсаулығы – табысты болашақтың негізі. Медициналық сақтандыру		нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ

		жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.4 кез келген қажетті ақпаратты сұрата отырып, маңызды деп есептейтін нәрсені нақты баяндай отырып жеке хаттар мен жазбаларды жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу

	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас

		құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік – уақыт талабы: 2.1 IT-технологиялар 2.2 Мәдениеттер диалогі	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс

		тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тез бір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау

	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу;

		11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану;

		11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv, Prateritum Konjunktiv/; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары

		бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз: 3.1 Пікірталас. Диспут. Көпшілік алдында сөйлеу 3.2 Қазіргі жастардың өздігінен білім алуы және өздерін дамытуы. 3.3 Қазақстандық патриотизм, құқық және жастардың міндеттері.	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тез бір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау;

		11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 тақырыпқа қатысты оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну;

		11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен

		үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv, Prateritum Konjunktiv/; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен

		етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Экономика және елдің бәсекеге қабілеттілігі: 4.1 Қазақстан мен Германияның дипломатиялық қарым-қатынасы 4.2 Жасыл экономика	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым

		бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану;

		11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін

		сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv, Prateritum Konjunktiv/; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich)

		жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану

4-тарау. Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11 (12) сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұны

50. «Неміс тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің ең жоғары мөлшері:

1) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

3) 12-сынып - аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

51. Оқу бағдарламасы оқыған деңгейлеріне, сөйлеу қызметінің (тыңдалым, айтылым, оқу, жазу) төрт түрі бойынша тілдік дағды мен икемін бағалау өлшеміне сәйкес неміс тіліне оқыту кезеңін, жалпы оқыту кезеңінің (10-11(12) сынып) ұзақ мерзімді жоспарын қамтиды.

52. «Неміс тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқыту бөлімдері (Тыңдалым, Айтылым, Оқылым, Жазылым, Неміс тілін қолдану) бойынша құрылған.

53. Әр бөлімшеде көрсетілген оқыту мақсаты сөйлеу қызметінің (Тыңдалым, Айтылым, Оқылым, Жазылым, Неміс тілін қолдану) барлық түрін дамыту бойынша мұғалімге жұмысты жүйелі жоспарлауға, білім алушылардың жетістігін бағалауға, оларды оқытудың келесі кезеңдері бойынша хабардар етуге мүмкіндік береді.

54. Бағдарламаның базалық мазмұнында сыныптар бойынша неміс тілінің жалпы оқыту мақсаттары көрсетілген.

55. «Тыңдалым», «Айтылым», «Оқылым» және «Жазылым» бөлімдерінде, шетел тілі (10-сынып – B1.1, 11-сынып – B1.2, 12-сынып – B1.2) оқыту деңгейлерімен белгіленген сөйлеу қызметінің түрлері бойынша мақсаттары, неміс тілінде оқытудың түпкілікті нәтижесі оларға жетуге бағытталған.

56. «Неміс тілін қолдану» бөлімінде білім алушы талап етілген оқу деңгейіне сәйкес неміс тілінің лексикалық-грамматикалық, синтаксистік құрылымын сыпайы қолдану талаптарымен танысады.

57. 10-сынып (B1.1 деңгейі)

58. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) қоғамдық мәдениет деңгейінде басқа тілді мәдениет өкілдерімен қарым-қатынас жасау;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын түсіну, достық әңгімелесуде өз пікірін білдіру немесе басқалардан сұхбат алу, тіршілік етуде туындайтын кез-келген ойды білдіру, үйреншікті емес жағдайды шешу үшін көпшілік қарапайым тілдік құралды еркін қолдану;

3) таныс тақырыпқа арналған әңгімеге дайындықсыз қатысу;

4) шағым түсіру;

5) сұхбат/кеңестерде бастамашылық көрсету;

6) таныс немесе қызықтыратын тақырыптарға қарапайым жүйелі мәтіндер жазу;

7) өзінің жеке уайымы мен әсері туралы хабарлап жеке сипаттағы хат жазу;

8) неміс тілін тұтынушылардың елтану және мәдениеттану білімінің болуы, ұлттық сипатының қарым-қатынас нормалары мен стереотипі, ерекшеліктері мен ұлттық менталитеттің ерекшелігін білу, оларды нақты тілдік және мәдени ортада қолдану;

9) пікірлерді білдіру, оларды мәтінде қосу қағидатын білу;

10) әртүрлі коммуникативтік функцияларды орындау үшін пікірлерді қолдану;

11) өзара әрекет ету сызбасына сәйкес айтылатын ойды тізбектеп құру.

59. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетке позитивті көзқарас білдіру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен, сабырлықпен қарау, толеранттылыққа, Отанға деген сүйіспеншілік сезімін көрсету.

60. Жалпы білім беру аспектісі: неміс тілі арқылы жалпы мәдениетті жоғарылату, тілін үйренетін елі туралы ой-өрісін, білімін, қоршаған орта туралы білімін кеңейту.

61. Дамыту аспекті:

1) неміс тілін үйренуге деген тілдік икем мен тілдік тапқырлықты, сөз тәртібінің мәдениетін, қызығушылығын, тұлғаның жағымды қасиеттерін дамыту: жігерлік, ақыл-есі;

2) тапсырылған параметрлерде тілді тиімді игеруді қамтамасыз ететін анықтамалық әдебиетті, заманауи оқыту технологияларын қолдану;

3) өз ой-пікірін ойға қонымды және жүйелі баяндау, көпшілік мақұлдаған тақырыпқа арналған пікірталас, коммуникативтік сипаттағы үйреншікті емес ахуалды шешу;

4) жалпы адамзат мәдениетін дамытуда ұлттық мәдениеттің (өз және басқа тілдік) жетістіктері туралы және басқа мәдениет аясында ана тілі мен мәдениетінің рөлі туралы кеңінен түсінігі болуы тиіс.

62. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын, екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

63. 11-сынып (B1.2-деңгей)

64. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) басқа тілдік мәдени өкілдерімен барлық деңгейде табысты тілдесу;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын жете түсіну;

3) туындаған мәселелер бойынша хабарлама-сауалды қабылдау;

4) сұхбаттасу/кеңес үдерісіне қажетті ақпаратты беру (мысалы, дәрігерге өзінің ауру белгісінің нышанын айту);

5) не нәрсенің мәселе болып жатқандығын түсіндіру;

6) қысқа әңгіменің, мақаланың сюжетін, сұхбаттасудың мазмұнын талқылау, деректі фильмді талқылау;

7) анықтайтын сұрақтарға жауап беру және өз пікірін білдіру;

8) бар ақпаратты тексеріп және растап, алдын ала дайындалған сұхбаттасуды өткізу, нақты нұсқау бере отырып, ненің қалай істелінетіні туралы айту;

9) мүдделі саладағы тұрмыстық және тұрмыстық емес мәселелер бойынша деректі ақпаратпен алмасу;

10) қызықтыратын тақырып бойынша қысқа қарапайым эссе жазу;

11) елтаным мен мәдени білімнің болуы, қарым-қатынас жасау нормалары бойынша білім, ұлттық сипаттың өзгешелігі және неміс тілін білетіндердің ұлттық менталитетінің ерекшелігі, еркін тілдік және мәдени ортада қолдану;

12) пікір білдіру ережелерін білу, оларды мәтінде біріктіру;

13) әртүрлі коммуникативтік қызметті орындау үшін өз пікірін еркін қолдану;

14) қарым-қатынас жасау сызбасына сәйкес пікірді дәйекті түрде құру.

65. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетіне позитивті қатынас қалыптастыру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен қарау, толеранттылық және Отанға деген патриоттық сезім көрсету.

66. Жалпы білім беру аспектісі: мәдениетті дамыту, ой өрісін кеңейту, неміс тілі арқылы ел, қоршаған орта туралы білімдерін жетілдіру.

67. Дамыту аспектісі:

1) тілдік қабілетті және тілдік болжауды, сөйлеу мәдениетін, неміс тілін үйренуге қызығушылықты, тұлғаның жағымды қасиеттерін: зейін, ерік-жігерін арттыру;

2) белгіленген параметрлер бойынша тілді меңгеру тиімділігін қамтамасыз ететін әдеби анықтамалар, оқытудың заманауи технологияларын қолдану;

3) жалпылама тақырыптар бойынша пікірталастар, дәйекті түрде өз ойын білдіру, коммуникативті сипаттағы стандартты емес жағдаяттарды шешу;

4) жалпы адами мәдениеттің дамуында ұлттық мәдениеттің (өзіндік және басқа тілдік) жетістіктері туралы кең көріністің болуы және басқа мәдениетте ана тілі мен мәдениетінің рөлі.

68. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын, екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

69. 12-сынып (B1.2-деңгей)

70. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) басқа тілдік мәдени өкілдерімен барлық деңгейде табысты тілдесу;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын жете түсіну;

3) туындаған мәселелер бойынша хабарлама-сауалды қабылдау;

4) сұхбаттасу/кеңес үдерісіне қажетті ақпаратты беру (мысалы, дәрігерге өзінің ауру белгісінің нышанын айту);

5) не нәрсенің мәселе болып жатқандығын түсіндіру;

6) қысқа әңгіменің, мақаланың сюжетін, сұхбаттасудың мазмұнын талқылау, деректі фильмді талқылау;

7) анықтайтын сұрақтарға жауап беру және өз пікірін білдіру;

8) бар ақпаратты тексеріп және растап, алдын ала дайындалған сұхбаттасуды өткізу, нақты нұсқау бере отырып, ненің қалай істелінетіні туралы айту;

9) мүдделі саладағы тұрмыстық және тұрмыстық емес мәселелер бойынша деректі ақпаратпен алмасу;

10) қызықтыратын тақырып бойынша қысқа қарапайым эссе жазу;

11) елтаным мен мәдени білімнің болуы, қарым –қатынас жасау нормалары бойынша білім, ұлттық сипаттың өзгешелігі және неміс тілін білетіндердің ұлттық менталитетінің ерекшелігі, еркін тілдік және мәдени ортада қолдану;

12) пікір білдіру ережелерін білу, оларды мәтінде біріктіру;

13) әртүрлі коммуникативтік қызметті орындау үшін өз пікірін еркін қолдану;

14) қарым-қатынас жасау сызбасына сәйкес пікірді дәйекті түрде құру.

71. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетіне позитивті қатынас қалыптастыру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен қарау, толеранттылық және Отанға деген патриоттық сезім көрсету.

72. Жалпы білім беру аспектісі: мәдениетті дамыту, ой өрісін кеңейту, неміс тілі арқылы ел, қоршаған орта туралы білімдерін жетілдіру.

73. Дамыту аспектісі:

1) тілдік қабілетті және тілдік болжауды, сөйлеу мәдениетін, неміс тілін үйренуге қызығушылықты, тұлғаның жағымды қасиеттерін: зейін, ерік-жігерін арттыру;

2) белгіленген параметрлер бойынша тілді меңгеру тиімділігін қамтамасыз ететін әдеби анықтамалар, оқытудың заманауи технологияларын қолдану;

3) жалпылама тақырыптар бойынша пікірталастар, дәйекті түрде өз ойын білдіру, коммуникативті сипаттағы стандартты емес жағдаяттарды шешу;

4) жалпы адами мәдениеттің дамуында ұлттық мәдениеттің (өзіндік және басқа тілдік) жетістіктері туралы кең көріністің болуы және басқа мәдениетте ана тілі мен мәдениетінің рөлі.

74. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын, екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

2-параграф. Оқытудың мақсаттар жүйесі

75. Білім берудің мақсаттары бағдарламада кодтармен берілген. Кодтағы бірінші нөмір – сыныпты, екіншісі – бөлім нөмірін, ал үшіншісі – мақсаттың нөмірін білдіреді.

1-бөлім. Тыңдалым (Hören):

Білім алушылар білуі тиіс:		
10-сынып	11 -сынып	12-сынып
B1.1	B1.2	B1.2
10.1.1 әдеби нормаға сәйкес анық айтылған мектепте, демалыста таныс тақырыптардың негізгі ережелерін түсіну	11.1.1 кәсіби ортада кездесетін белгілі тақырыптарға арналған әдеби нормалар шегінде анық айтылған сөздердің негізгі ережелерін түсіну	12.1.1 кәсіби ортада кездесетін белгілі тақырыптарға арналған әдеби нормалар шегінде анық айтылған сөздердің негізгі ережелерін түсіну
10.1.2 егерде анық, айтуы таныс болса, күнделікті мәселелер туралы және оқу туралы қарапайым ақпараттық хабарламаларды, оның ішінде негізгі ойды түсіну	11.1.2 оқу және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы ақпараттық хабарламаларды түсіну	12.1.2 оқу және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы ақпараттық хабарламаларды түсіну
10.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылатын жағдайда, ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну	11.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну	12.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну
10.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу тақырыбы бойынша дәрісті не әңгімені түсіну	11.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөздің өзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу және кәсіби тақырып бойынша дәрісті немесе әңгімені түсіну	12.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөздің өзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу және кәсіби тақырып бойынша дәрісті немесе әңгімені түсіну
10.1.5 асықпай, анық нормативке сәйкес сөйлеген жағдайда таныс тақырыптарды жалпылама қысқа қарапайым әңгімелерді түсіну	11.1.5 таныс тақырыптарға асықпай, анық сөйлеген жағдайда қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну	12.1.5 таныс тақырыптарға асықпай, анық сөйлеген жағдайда қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну

10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданатын аспаптарды пайдалану ережесі	11.1.6 техникалық сипаттағы нұсқаулықтарды түсіну	12.1.6 техникалық сипаттағы нұсқаулықтарды түсіну
10.1.7 радио бойынша жаңалықтар легінің негізгі ережелері мен ақырын және анық естілетін, жазылған таныс тақырыптарға арналған қарапайым тақырыптарды түсіну	11.1.7 нақты, нормативке сәйкес айтылатын радиода не жазбада кездесетін, көбінесе қызықтыратын материалдар бар ақпаратты түсіну	
10.1.8 қызықтыратын тақырып бойынша телевизиялық бағдарламаның артық бөлігін түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәріс, репортаж, егер олар ақырын және анық естілсе	11.1.8 қызықтыратын тақырыптар бойынша телеарна материалдардың көбірек бөлігін түсіну, мысалы, егерде олар анық және баяу айтылса, онда сұхбаттасу, интервью, қысқа дәрістер	

2-бөлім. Айтылым (Sprechen):

Білім алушылар білуі тиіс:		
10-сынып	11-сынып	12-сынып
B1.1	B1.2	B1.2
10.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу	11.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу	12.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу
10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, тәжірибені, осы тәжірибеге байланысты реакциясын, сезімін суреттеу	11.2.2 шапшаң бір нәрсені суреттеу не болмаса дәйекті түрдегі бекітуді айту, кітаптың не фильмнің сюжетін айту және оған деген өзінің реакциясын айту	12.2.2 шапшаң бір нәрсені суреттеу не болмаса дәйекті түрдегі бекітуді айту, кітаптың не фильмнің сюжетін айту және оған деген өзінің реакциясын айту
10.2.3 оның ойын түсіну қиын	11.2.3 жалпылама және оқу тақырыптарына	12.2.3 жалпылама және оқу тақырыптарына

болмайтын. дәлелді құру	қатысты сұхбаттасушының көзқарасын бағалау және өз пікірін түсіндіру, негіздеу	қатысты сұхбаттасушының көзқарасын бағалау және өз пікірін түсіндіру, негіздеу
10.2.4 қысқаша бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру	11.2.4 жанжақты бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру	12.2.4 жанжақты бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру
10.2.5 екпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау	11.2.5 екпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын қызметтің кәсіби саласындағы тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау	12.2.5 екпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын қызметтің кәсіби саласындағы тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау
10.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала дәріс дайындау, оның мазмұны практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі	11.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала ауқымды дәріс дайындау, оның мазмұны практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі	12.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала ауқымды дәріс дайындау, оның мазмұны практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі
10.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну	11.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну	
10.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу	11.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу	

3-бөлім. Оқылым (Leseverstehen):

Білім алушылар білуі тиіс:

10-сынып	11-сынып	12-сынып
B1.1	B1.2	B1.2
10.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды нақты түсіну	11.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну	12.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну
10.3.2 досымен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғаның, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну сипаттауын түсіну	11.3.2 досымен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғаның, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну	12.3.2 досымен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғаның, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну
10.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін үлкен мәтінді қарау	11.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін көлемі үлкен мәтінді қарау	12.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін көлемі үлкен мәтінді қарау
10.3.4 күнделікті жазба материалдарынан өзекті ақпаратты түсіну және табу, мысалы, хаттардан, жазбашалардан не болмаса қысқа ресми құжаттардан	11.3.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде көркем не көркем емес әдебиеттен ұзын мәтіндерді оқу	12.3.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде көркем не көркем емес әдебиеттен ұзын мәтіндерді оқу
10.3.5 бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндерден қандай негізгі қорытынды жасалғанын түсіну	11.3.5 мәтінде қарастырылған тақырып бойынша ойларды түсіну	12.3.5 мәтінде қарастырылған тақырып бойынша ойларды түсіну
10.3.6 газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу	11.3.6 әртүрлі газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу	12.3.6 әртүрлі газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу
10.3.7 қарапайым тілмен жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережесі	11.3.7 жабдықтарды қолдану бойынша қарапайым нұсқауларды түсіну	12.3.7 жабдықтарды қолдану бойынша қарапайым нұсқауларды түсіну

10.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану	11.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану	
10.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына қысқа мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау	11.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына ұзын мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау	

4-бөлім. Жазылым (Schreiben):

Білім алушылар білуі тиіс:		
10-сынып	11-сынып	12-сынып
B1.1	B1.2	B1.2
10.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу	11.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, көлемі ауқымды таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу	12.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, көлемі ауқымды таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу
10.4.2 таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым сипаттамалар жазу	11.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тұжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу	12.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тұжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу
10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа және қарапайым эссе жазу	11.4.3 күнделікті таныс және әлеуметтік мәселелер бойынша іс жүзінде жиналған ақпараттарды қосындылау және еркін өз ойын жеткізу	12.4.3 күнделікті таныс және әлеуметтік мәселелер бойынша іс жүзінде жиналған ақпараттарды қосындылау және еркін өз ойын жеткізу
10.4.4 маңызды деп санайтынын нақты көрсете отырып, қарапайым қажетті ақпаратты сұрай отырып, жеке хаттар мен жазбалар жазу	11.4.4 маңызды деп санайтынын нақты көрсете отырып, кез келген қажетті ақпаратты сұрай отырып, жеке хаттар мен ескертулер жазу	12.4.4 маңызды деп санайтынын нақты көрсете отырып, кез келген қажетті ақпаратты сұрай отырып, жеке хаттар мен ескертулер жазу
10.4.5 өзінің сезімін, оқиғасын және	11.4.5 мәдениет: ән-күй, фильмдерге қатысты абстракты тақырыптар	12.4.5 мәдениет: ән-күй, фильмдерге қатысты абстракты тақырыптар

тәжірибесін сипаттап, хат жазу	бойынша өзінің ойын білдіріп және жаңалықтарды айтып, хат жазу	бойынша өзінің ойын білдіріп және жаңалықтарды айтып, хат жазу
10.4.6 сұрақтар туындататын, мәселелерді түсіндіретін хабарламаларды жазу	11.4.6 достарына, ұстаздарына, қызмет көрсету қызметкерлеріне немесе күнделікті өмірде кездесетіндерге маңызды ақпаратпен қысқаша ескертулер жазу, маңызды деп санайтын нәрселерді нақты көрсету	12.4.6 достарына, ұстаздарына, қызмет көрсету қызметкерлеріне немесе күнделікті өмірде кездесетіндерге маңызды ақпаратпен қысқаша ескертулер жазу, маңызды деп санайтын нәрселерді нақты көрсету
10.4.7 қызықтыратын тақырыпқа қатысты болса, кейін қолдануға болатын айтып тұру арқылы нақты жазулар жазу	11.4.7 егерде тақырып таныс болса, сөйлеу қарапайым және нақты, нормативтік диалекте болса, дәріс уақытында негізгі ойлардың тізімі түрінде жазулар жасау	
10.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау	11.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, әртүрлі көлемдегі қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау	
10.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту	11.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту	

5-бөлім. Неміс тілін қолдану (Sprachenwendung):

Білім алушылар білуі тиіс:		
10-сынып	11-сынып	12-сынып
B1.1	B1.2	B1.2
10.5.1 таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану	11.5.1 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану	12.5.1 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану
10.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен	11.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен	12.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен

үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану	қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану	қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану
10.5.3зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану	11.5.3 зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану	12.5.3 сөзжасамның шексіз өнімді тәсілдерін (аффиксация, сөзжасам, конверсия), сөйлеу этикетінің негізгі нормаларын (реплика-клише, ең көп таралған бағалау лексикасы), синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәлімдеме жасау үшін пайдалану
10.5.4 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану	11.5.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану	12.5.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану
10.5.5 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған сұрақтарды қолдану	11.5.5 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған әртүрлі сұрақтарды қолдану	12.5.5 жартылай таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану
10.5.6 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және	11.5.6 жартылай таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша	12.5.6 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша

Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану	Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану	субстантивтенген есімше, шартты рай формасы: wűrde + Infinitiv тіркесін, Präteritum Konjunktiv қолдану
10.5.7 кейбір пассивті және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.7 үздіксіз көбейген пассив және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс, жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	12.5.7 жартылай таныс және таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында етістіктерді және тұрақты етістік тіркестерді aufhören mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ für A., Angst haben vor D күрделі басқарумен қолдану
10.5.8 мүмкіндікті білдіру, модальдің әртүрлі тәсілдері бойынша білімді жүйелеу үшін haben/ sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану	11.5.8 әртүрлі модаль құрылымдарды, құрмалас салалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде қолдану	12.5.8 қарсылықты бағыныңқылы сөйлем – сабақтас құрмалас сөйлемді obwohl/ obgleich жалғаулығымен таныс және жартылай таныс емес сөйлемдерде қолдану
10.5.9 сыпайы өтініште, жанама сұрақта ob жалғаулықпен Konjunktiv форманы haben, sein, werden, kőnnen, mőgen етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.9 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша субстантивтенген есімше, шартты рай формасы: wűrde + Infinitiv тіркесін, Präteritum Konjunktiv қолдану	12.5.9сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.
10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen,	11.5.10 жартылай таныс және таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында етістіктерді және тұрақты етістік тіркестерді aufhören mit	12.5.10 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану

vorhaben етістіктерінен кейін den Wunsch haben + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen тіркестерін қолдану;	D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ für A., Angst haben vorD күрделі басқарумен қолдану	
10.5.11 сабақтас және салалас құрмалас сөйлемдерді жалғаулықтарымен және жалғаулық сөздерімен таныс/ таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.11 қарсылықты бағыныңқылы сөйлем – сабақтас құрмалас сөйлемді obwohl/ obgleich жалғаулығымен таныс және жартылай таныс емес сөйлемдерде қолдану	
10.5.12 предлогтардың функционалдық маңызы туралы, сөйлеудегі мәтіндегі әртүрлі қарым-қатынас құралдары туралы білімдерін оның тұтастығын, келісімділігін қамтамасыз ету үшін пайдалану (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt)	11.5.12 предлогтардың функционалдық маңызы туралы, сөйлеудегі мәтіндегі әртүрлі қарым-қатынас құралдары туралы білімдерін оның тұтастығын, келісімділігін қамтамасыз ету үшін пайдалану (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt)	
10.5.13 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану	11.5.13 таныс және жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану	

76. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлім ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылды.

77. Осы оқу бағдарламасы Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11(12)-сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11(12)-сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік – мемлекет жетістігі: 1.1 Әлеуметтік қауіпсіздік және кепілдіктер 1.2 Белсенді азаматтық ұстаным	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылатын жағдайда, ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 қысқаша бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен

		интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу;

		10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырыпқа қатысты болса, кейін қолдануға болатын айтып тұру арқылы нақты жазулар жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Неміс тілін қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану;

		10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben етістіктерінен кейін den Wunsch haben + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен
2-тоқсан		
2. Кәсібилік: уақыт талабы: 2.1 Білім – табысқа апарар жол 2.2 Болашақ маманның кәсіби қасиеттері	Тыңдалым	10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын егжей-тегжейлі және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 10.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылатын жағдайда, ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну;

		10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 қысқаша бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 досымен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғаның, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну сипаттауын түсіну;

		10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді мысалы, қауіпсіздік ережелерін түсіну; 10.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.4 маңызды деп санайтынын нақты көрсете отырып, қарапайым қажетті ақпаратты сұрай отырып, жеке хаттар мен жазбалар жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырыпқа қатысты болса, кейін қолдануға болатын айтып тұру арқылы нақты жазулар жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 10.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу

	Неміс тілін қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben етістіктерінен кейін den Wunsch haben +

		Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз? 3.1 Жастардың бос уақытын ұйымдастыру 3.2 Тұлғааралық қарым-қатынас. Конфликтілі жағдайларды шешу	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылатын жағдайда, ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну

	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 қысқаша бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 досымен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғаның, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну сипаттауын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну;

		10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырыпқа қатысты болса, кейін қолдануға болатын айтып тұру арқылы нақты жазулар жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Неміс тілін қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану;

		10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen етістіктерінен шығатын Konjunktiv формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 предлогтардың функционалдық маңызы туралы, сөйлеудегі мәтіндегі әртүрлі қарым-қатынас құралдары туралы білімдерін оның тұтастығын, келісімділігін қамтамасыз ету үшін пайдалану (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt); 10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл

		және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Ғылым мен техника: 4.1 Қазақстан әлемдік аренада 4.2 Қазақстанның ұлттық экономикасының бәсекеге қабілеттілігі 4.3 Қазақстан мен Германияның саяси жүйесі	Тыңдалым	10.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылатын жағдайда, ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 қысқаша бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып

		бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырыпқа қатысты болса, кейін қолдануға болатын айтып тұру арқылы нақты жазулар жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып,

		қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Неміс тілін қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды,

		ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen етістіктерінен шығатын Konjunktiv формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен

2) 11-сынып:

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік - мемлекет жетістігі: 1.1 Конституция Қазақстан Республикасының негізгі заңы 1.2 Ұлт денсаулығы – табысты болашақтың негізі. Медициналық сақтандыру	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 таныс тақырыптарға асықпай, анық сөйлеген жағдайда қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа

		дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 жанжақты бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану

	Жазылым	11.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тұжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.4 маңызды деп санайтынын нақты көрсете отырып, кез келген қажетті ақпаратты сұрай отырып, жеке хаттар мен ескертулер жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Неміс тілін қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер,

		антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 предлогтардың функционалдық маңызы туралы, сөйлеудегі мәтіндегі әртүрлі қарым-қатынас құралдары туралы білімдерін оның тұтастығын, келісімділігін қамтамасыз ету үшін пайдалану (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt)

2-тоқсан		
2. Кәсібилік – уақыт талабы: 2.1 IT-технологиялар 2.2 Мәдениеттер диалогі	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 шапшаң бір нәрсені суреттеу не болмаса дәйекті түрдегі бекітуді айту, кітаптың не фильмнің сюжетін айту және оған деген өзінің реакциясын айту; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру,

		негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 жанжақты бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 досымен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғаның, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну;

		11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тұжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, ұстаздарына, қызмет көрсету қызметкерлеріне немесе күнделікті өмірде кездесетіндерге маңызды ақпаратпен қысқаша ескертулер жазу, маңызды деп санайтын нәрселерді нақты көрсету; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Неміс тілін қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен

		үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv, Prateritum Konjunktiv/;

		11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 предлогтардың функционалдық маңызы туралы, сөйлеудегі мәтіндегі әртүрлі қарым-қатынас құралдары туралы білімдерін оның тұтастығын, келісімділігін қамтамасыз ету үшін пайдалану (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt); 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз: 3.1 Пікірталас. Диспут. Көпшілік алдында сөйлеу 3.2 Қазіргі жастардың өздігінен білім алуы және өздерін дамытуы. 3.3 Қазақстандық патриотизм, құқық және жастардың міндеттері.	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну;

		11.1.5 таныс тақырыптарға асықпай, анық сөйлеген жағдайда қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 шапшаң бір нәрсені суреттеу не болмаса дәйекті түрдегі бекітуді айту, кітаптың не фильмнің сюжетін айту және оған деген өзінің реакциясын айту; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 жанжақты бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру; 11.2.5 тақырыпқа қатысты оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 досымен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғаның, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін

		мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау 11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тұжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.6 достарына, ұстаздарына, қызмет көрсету қызметкерлеріне немесе күнделікті өмірде кездесетіндерге маңызды ақпаратпен қысқаша ескертулер жазу, маңызды деп санайтын нәрселерді нақты көрсету; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып,

		әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Неміс тілін қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас

		құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану: wurde + Infinitiv, Prateritum Konjunktiv/; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 предлогтардың функционалдық маңызы туралы, сөйлеудегі мәтіндегі әртүрлі қарым-қатынас құралдары туралы білімдерін оның тұтастығын, келісімділігін қамтамасыз ету үшін пайдалану (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt); 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Елдің экономикасы және бәсекеге қабілеттілігі: 4.1 Қазақстан мен Германияның дипломатиялық қарым-қатынасы 4.2 Жасыл экономика	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну;

		11.1.5 таныс тақырыптарға асықпай, анық сөйлеген жағдайда қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 жанжақты бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және

		басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, ұстаздарына, қызмет көрсету қызметкерлеріне немесе күнделікті өмірде кездесетіндерге маңызды ақпаратпен қысқаша ескертулер жазу, маңызды деп санайтын нәрселерді нақты көрсету; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Неміс тілін қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі

		құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану;

		11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv, Prateritum Konjunktiv/; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 предлогтардың функционалдық маңызы туралы, сөйлеудегі мәтіндегі әртүрлі қарым-қатынас құралдары туралы білімдерін оның тұтастығын, келісімділігін қамтамасыз ету үшін пайдалану (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt); 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану

3) 12-сынып:

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1 Білім беру және оқыту 1.1.Қазақстандағы білім беру 1.2 ЖОО-да оқу	Тыңдалым	12.1.1 кәсіби ортада кездесетін белгілі тақырыптарға арналған әдеби нормалар шегінде анық айтылған сөздердің негізгі ережелерін түсіну; 12.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну; 12.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөздің өзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу және кәсіби тақырып бойынша дәрісті немесе әңгімені түсіну;

		12.1.5 таныс тақырыптарға асықпай, анық сөйлеген жағдайда қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну
	Айтылым	12.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу; 12.2.3 жалпылама және оқу тақырыптарына қатысты сұхбаттасушының көзқарасын бағалау және өз пікірін түсіндіру, негіздеу; 12.2.4 жанжақты бірдеңенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру; 12.2.6 өз сезімдерін және оған деген реакциясын күрделі дәйекті мәтінге тұжырымдай отырып, өз тәжірибеңізді сипаттау
	Оқылым	12.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну; 12.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін көлемі үлкен мәтінді қарау; 12.3.5 мәтінде қарастырылған тақырып бойынша ойларды түсіну; 12.3.6 әртүрлі газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу
	Жазылым	12.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тұжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу; 12.4.3 күнделікті таныс және әлеуметтік мәселелер бойынша іс жүзінде жиналған ақпараттарды қосындылау және еркін өз ойын жеткізу; 12.4.4 маңызды деп санайтынын нақты көрсете отырып, кез келген қажетті ақпаратты сұрай отырып, жеке хаттар мен ескертулер жазу

	Неміс тілін қолдану	12.5.1 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану; 12.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану; 12.5.3 сөзжасамның шексіз өнімді тәсілдерін (аффиксация, сөзжасам, конверсия), сөйлеу этикетінің негізгі нормаларын (реплика-клише, ең көп таралған бағалау лексикасы), синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәлімдеме жасау үшін пайдалану; 12.5.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану; 12.5.5 жартылай таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану; 12.5.7 жартылай таныс және таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында етістіктерді және тұрақты етістік тіркестерді aufhören mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ für A., Angst haben vorD күрделі басқарумен қолдану; 12.5.8 қарсылықты бағыныңқылы сөйлем –сабақтас құрмалас сөйлемді obwohl/ obgleich жалғаулығымен таныс және жартылай таныс емес сөйлемдерде қолдану; 12.5.9 предлогтардың функционалдық маңызы туралы, сөйлеудегі мәтіндегі әртүрлі қарым-қатынас құралдары туралы

		білімдерін оның тұтастығын, келісімділігін қамтамасыз ету үшін пайдалану (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt)
2-тоқсан		
2. Мамандық, мансап, жұмыс: 2.1 Танымал кәсіптер каталогы 2.2 Қоғамның игілігі үшін еңбек	Тыңдалым	12.1.1 кәсіби ортада кездесетін белгілі тақырыптарға арналған әдеби нормалар шегінде анық айтылған сөздердің негізгі ережелерін түсіну; 12.1.2 оқу және болашақ кәсібіи қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы ақпараттық хабарламаларды түсіну; 12.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі сәттерін түсіну; 12.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөздің өзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу және кәсіби тақырып бойынша дәрісті немесе әңгімені түсіну; 12.1.5 таныс тақырыптарға асықпай, анық сөйлеген жағдайда қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 12.1.6 техникалық сипаттағы нұсқаулықтарды түсіну
	Айтылым	12.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу; 12.2.2 шапшаң бірдеңені ,суреттеу не болмаса дәйекті түрдегі бекітуді айту, кітаптың не фильмнің сюжетін айту және оған деген өзінің реакциясын айту; 12.2.3 жалпылама және оқу тақырыптарына қатысты сұхбаттасушының көзқарасын бағалау және өз пікірін түсіндіру, негіздеу; 12.2.4 жанжақты бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру; 12.2.6 таныс тақырып бойынша кеңейтілген баяндама жасау, оның мазмұны практика жүзінде түсінікті

		болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі
	Оқылым	12.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну; 12.3.2 досымен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғаның, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну; 12.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін көлемі үлкен мәтінді қарау; 12.3.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде көркем не көркем емес әдебиеттен ұзын мәтіндерді оқу; 12.3.5 мәтінде қарастырылған тақырып бойынша ойларды түсіну; 12.3.6 әртүрлі газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу; 12.3.7 жабдықтарды қолдану бойынша қарапайым нұсқауларды түсіну
	Жазылым	12.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, көлемі ауқымды таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу; 12.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тұжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу; 12.4.3 күнделікті таныс және әлеуметтік мәселелер бойынша іс жүзінде жиналған ақпараттарды қосындылау және еркін өз ойын жеткізу; 12.4.5 мәдениет: ән-күй, фильмдерге қатысты абстракты тақырыптар бойынша өзінің ойын білдіріп және жаңалықтарды айтып, хат жазу; 12.4.6 достарына, ұстаздарына, қызмет көрсету қызметкерлеріне немесе күнделікті өмірде кездесетіндерге

		маңызды ақпаратпен қысқаша ескертулер жазу, маңызды деп санайтын нәрселерді нақты көрсету
	Неміс тілін қолдану	12.5.1 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану; 12.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану; 12.5.3 сөзжасамның шексіз өнімді тәсілдерін (аффиксация, сөзжасам, конверсия), сөйлеу этикетінің негізгі нормаларын (реплика-клише, ең көп таралған бағалау лексикасы), синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәлімдеме жасау үшін пайдалану; 12.5.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану; 12.5.5 жартылай таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану; 12.5.6 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша субстантивтенген есімше, шартты рай формасы: wűrde + Infinitiv тіркесін, Präteritum Konjunktiv қолдану; 12.5.7 жартылай таныс және таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында етістіктерді және тұрақты етістік тіркестерді aufhören mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ für A., Angst haben vorD күрделі басқарумен қолдану;

		12.5.8 қарсылықты бағыныңқылы сөйлем –сабақтас құрмалас сөйлемді obwohl/ obgleich жалғаулығымен таныс және жартылай таныс емес сөйлемдерде қолдану; 12.5.9 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен; 12.5.10 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Денсаулық және тамақтану 3.1.Салауатты өмір салты 3.2 Дұрыс тамақтану: принциптер, ережелер және тағамдар	Тыңдалым	12.1.1 кәсіби ортада кездесетін белгілі тақырыптарға арналған әдеби нормалар шегінде анық айтылған сөздердің негізгі ережелерін түсіну; 12.1.2 оқу және болашақ кәсібіи қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы ақпараттық хабарламаларды түсіну; 12.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну; 12.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөздің өзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу және кәсіби тақырып бойынша дәрісті немесе әңгімені түсіну; 12.1.5 таныс тақырыптарға асықпай, анық сөйлеген жағдайда қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну
	Айтылым	12.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу; 12.2.2 шапшаң бір нәрсені суреттеу не болмаса дәйекті түрдегі бекітуді айту, кітаптың не фильмнің сюжетін айту және оған деген өзінің реакциясын айту; 12.2.3 жалпылама және оқу тақырыптарына қатысты

		сұхбаттасушының көзқарасын бағалау және өз пікірін түсіндіру, негіздеу; 12.2.4 жанжақты бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру; 12.2.5 екпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын қызметтің кәсіби саласындағы тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау
	Оқылым	12.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну; 12.3.2 досымен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғаның, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну; 12.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін көлемі үлкен мәтінді қарау; 12.3.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде көркем не көркем емес әдебиеттен ұзын мәтіндерді оқу; 12.3.5 мәтінде қарастырылған тақырып бойынша ойларды түсіну; 12.3.6 әртүрлі газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу
	Жазылым	12.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, көлемі ауқымды таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу; 12.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тұжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу; 12.4.3 күнделікті таныс және әлеуметтік мәселелер бойынша іс жүзінде жиналған ақпараттарды қосындылау және еркін өз ойын жеткізу;

		12.4.6 достарына, ұстаздарына, қызмет көрсету қызметкерлеріне немесе күнделікті өмірде кездесетіндерге маңызды ақпаратпен қысқаша ескертулер жазу, маңызды деп санайтын нәрселерді нақты көрсету
	Неміс тілін қолдану	12.5.1 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану; 12.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану; 12.5.3 сөзжасамның шексіз өнімді тәсілдерін (аффиксация, сөзжасам, конверсия), сөйлеу этикетінің негізгі нормаларын (реплика-клише, ең көп таралған бағалау лексикасы), синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәлімдеме жасау үшін пайдалану; 12.5.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану; 12.5.5 жартылай таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану; 12.5.6 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша субстантивтенген есімше, шартты рай формасы: wűrde + Infinitiv тіркесін, Präteritum Konjunktiv қолдану; 12.5.7 жартылай таныс және таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында етістіктерді және тұрақты етістік

		тіркестерді aufhören mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ für A., Angst haben vorD күрделі басқарумен қолдану; 12.5.8 қарсылықты бағыныңқылы сөйлем –сабақтас құрмалас сөйлемді obwohl/ obgleich жалғаулығымен таныс және жартылай таныс емес сөйлемдерде қолдану; 12.5.9 предлогтардың функционалдық маңызы туралы, сөйлеудегі мәтіндегі әртүрлі қарым-қатынас құралдары туралы білімдерін оның тұтастығын, келісімділігін қамтамасыз ету үшін пайдалану (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt); 12.5.10 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Саясат және қоғам 4.1 Қоғам өміріндегі саясаттың рөлі 4.2 Еуропа елдеріндегі саясат және қоғам	Тыңдалым	12.1.1 кәсіби ортада кездесетін белгілі тақырыптарға арналған әдеби нормалар шегінде анық айтылған сөздердің негізгі ережелерін түсіну; 12.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну; 12.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөздің өзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу және кәсіби тақырып бойынша дәрісті немесе әңгімені түсіну; 12.1.5 таныс тақырыптарға асықпай, анық сөйлеген жағдайда қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну
	Айтылым	12.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу; 12.2.3 жалпылама және оқу тақырыптарына қатысты сұхбаттасушының көзқарасын бағалау және өз пікірін түсіндіру, негіздеу; 12.2.4 жанжақты бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру

	Оқылым	12.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну; 12.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін көлемі үлкен мәтінді қарау; 12.3.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде көркем не көркем емес әдебиеттен ұзын мәтіндерді оқу; 12.3.6 әртүрлі газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу; 12.3.7 жабдықтарды қолдану бойынша қарапайым нұсқауларды түсіну
	Жазылым	12.4.3 күнделікті таныс және әлеуметтік мәселелер бойынша іс жүзінде жиналған ақпараттарды қосындылау және еркін өз ойын жеткізу; 12.4.5 мәдениет: ән-күй, фильмдерге қатысты абстракты тақырыптар бойынша өзінің ойын білдіріп және жаңалықтарды айтып, хат жазу; 12.4.6 достарына, ұстаздарына, қызмет көрсету қызметкерлеріне немесе күнделікті өмірде кездесетіндерге маңызды ақпаратпен қысқаша ескертулер жазу, маңызды деп санайтын нәрселерді нақты көрсету
	Неміс тілін қолдану	12.5.1 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану; 12.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану; 12.5.3 сөзжасамның шексіз өнімді тәсілдерін (аффиксация, сөзжасам, конверсия), сөйлеу этикетінің негізгі нормаларын (реплика-клише, ең көп

		таралған бағалау лексикасы), синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәлімдеме жасау үшін пайдалану; 12.5.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану; 12.5.5 жартылай таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану; 12.5.6 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша субстантивтенген есімше, шартты рай формасы: wűrde + Infinitiv тіркесін, Präteritum Konjunktiv қолдану; 12.5.7 жартылай таныс және таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында етістіктерді және тұрақты етістік тіркестерді aufhören mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./für A., Angst haben vorD күрделі басқарумен қолдану; 12.5.8 қарсылықты бағыныңқылы сөйлем –сабақтас құрмалас сөйлемді obwohl/ obgleich жалғаулығымен таныс және жартылай таныс емес сөйлемдерде қолдану; 12.5.9 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен; 12.5.10 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану

бұйрығына 99-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
102-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Француз тілін оқу білім алушылардың коммуникативтік, мәдениетаралық және тілдік құзыреттерін дамытуға, француз тілін оқу, күнделікті және болашақ кәсіби қарым-қатынаста тиімді қолдануына, сондай-ақ сыни ойлау, шығармашылық, ынтымақтастық және өмір бойы білім алу дағдыларын қалыптастыруға ықпал етеді.

3. «Француз тілі» оқу пәнінің мақсаты - білім алушылардың коммуникативтік құзыреттілігін B2 деңгейінде дамыту, француз тілін оқу, әлеуметтік, мәдениетаралық және кәсіби бағдарланған қарым-қатынас жағдайларында тиімді қолдану қабілетін қалыптастыру, сондай-ақ білім алушылардың сыни ойлауын, шығармашылық қабілетін, ақпаратпен жұмыс істеу және өз ойын ауызша әрі жазбаша түрде дәлелді жеткізу дағдыларын дамыту.

4. «Француз тілі» оқу пәнінің міндеттері:

1) білім алушылардың тыңдалым, айтылым, оқу және жазу дағдыларын француз тілін меңгерудің B2 деңгейіне сәйкес дамыту, сөздік қорын кеңейту, грамматикалық құрылымдарды орынды қолдану және тілдік нормаларды сақтай отырып қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру;

2) білім алушылардың әртүрлі тақырыптар бойынша өз ойын еркін, жүйелі және дәлелді жеткізу қабілетін қалыптастыру;

3) білім алушылардың көркем, ғылыми-көпшілік, ақпараттық және академиялық мәтіндерді түсіну, талдау, бағалау және интерпретациялау дағдыларын дамыту;

4) білім алушылардың француз тіліндегі ауызша және жазбаша ақпаратты түсіну, өңдеу және оны қарым-қатынас барысында тиімді қолдану қабілетін жетілдіру;

5) білім алушылардың пікірталас жүргізу, өз көзқарасын негіздеу, басқа адамдардың пікірін тыңдалым және сындарлы қарым-қатынас жасау дағдыларын дамыту;

6) білім алушылардың француз тілінде сөйлейтін елдердің мәдениетімен танысуы арқылы мәдениетаралық қарым-қатынасқа, өзара түсіністікке және сыйластыққа тәрбиелеу;

7) ақпаратты іздеу, талдау, жасау және қолдану үшін цифрлық ресурстарды, оның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапты пайдалану дағдыларын дамыту.

5. Оқу курсының мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Француз тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Француз тілі» оқу пәнінің мазмұны

6. «Француз тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы №500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

7. 10-сыныпқа арналған «Француз тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде

спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

2) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

3) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

4) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру

және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

5) Тілдік бағдар. Күрделі және күрделі зат есімнің сан алуан тіркестерінің, есептік және саналмайтын зат есімдерге арналған жиынтық көрсеткіштердің алуан түрлілігі, сонымен қатар есімдік сөз тіркестері, күрделі сын есімдердің алуан түрлері, сын есімдердің жіктік жалғауы, салыстырмалы құрылымдары және күшейткіш сын есімдердің әртүрлі ортақ мағынада қолданылуы. оқу жоспарынан таныс тақырыптар мен тақырыптар, анықтауыштар мен алдын ала анықтауыштардың құрылымының алуан түрлілігі, сұрақтардың кең ауқымы, салыстырмалы, көрнекілік, белгісіздік, сан есімдер, сонымен қатар оқу жоспарындағы әртүрлі жалпы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша рефлексиялық есімдіктердің құрылымдары. Жетілдірілген үздіксіз формаларды, сондай-ақ белсенді және пассивті дауыста бірқатар кемелді формаларды шақ көмегімен қолдану, белсенді және пассивті дауыстардың келер және келешек үздіксіз шақтағы әртүрлі формалары, алуан түрлі формалар. баяндауыш сөйлемдер мен жанама сөйлеудегі қазіргі, өткен және өткен шақтағы белсенді және пассивті дауыстар, Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы таныс тақырыптар бойынша белсенді және пассивті дауыстардың формалары. Әртүрлі жанама сөйлеу мәлімдемелері мен сұрау формаларын белгілі жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдану, тұрақты және тұрақсыз үстеулерге қатысты үстеу құрылымдары, превербальды, кейінгі және шектен шыққан үстеулер, болжамды білдіру үшін модальды етістіктердің өткен шақ формаларының көбеюі. өткен шақ туралы қорытынды, зат есім мен сын есімнің алдындағы көсемше тіркестер, зат есімнен, сын есім мен етістіктен кейінгі тәуелдік жалғаулар. Көбейген етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитивтік формалардың, көптеген етістіктер мен көсемшелерден кейін герунд формаларының, көптеген көсемше және фразалық етістіктердің қолданылуы. Әртүрлі таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша кәсіподақтардың алуан түрлілігі. Шартты сөйлемнің үшінші түріндегі конструкциялар si/ si seulement, сабақтас құрмалас сөйлемдерді қолдану, оның ішінде әртүрлі жалпы және оқу бағдарламаларына таныс тақырыптарда qui.

8. 11-сыныпқа арналған «Француз тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

2) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою

және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

3) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

4) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

5) Тілдік бағдар. Күрделі және күрделі зат есімнің сан алуан тіркестерінің, есептік және саналмайтын зат есімдерге арналған жиынтық көрсеткіштердің алуан түрлілігі, сонымен қатар есімдік сөз тіркестері, күрделі сын есімдердің алуан түрлері, сын есімдердің жіктік жалғауы, салыстырмалы құрылымдары және күшейткіш сын есімдердің әртүрлі ортақ мағынада қолданылуы. оқу жоспарынан таныс тақырыптар мен тақырыптар, анықтауыштар мен алдын ала

анықтауыштардың құрылымының алуан түрлілігі, сұрақтардың кең ауқымы, салыстырмалы, көрнекілік, белгісіздік, сан есімдер, сонымен қатар оқу жоспарындағы әртүрлі жалпы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша рефлексиялық есімдіктердің құрылымдары. Жетілдірілген үздіксіз формаларды, сондай-ақ белсенді және пассивті дауыста бірқатар кемелді формаларды шақ көмегімен қолдану, белсенді және пассивті дауыстардың келер және келешек үздіксіз шақтағы әртүрлі формалары, алуан түрлі формалар. баяндауыш сөйлемдер мен жанама сөйлеудегі қазіргі, өткен және өткен шақтағы белсенді және пассивті дауыстар, Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы таныс тақырыптар бойынша белсенді және пассивті дауыстардың формалары. Әртүрлі жанама сөйлеу мәлімдемелері мен сұрау формаларын белгілі жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдану, тұрақты және тұрақсыз үстеулерге қатысты үстеу құрылымдары, превербальды, кейінгі және шектен шыққан үстеулер, болжамды білдіру үшін модальды етістіктердің өткен шақ формаларының көбеюі. өткен шақ туралы қорытынды, зат есім мен сын есімнің алдындағы көсемше тіркестер, зат есімнен, сын есім мен етістіктен кейінгі тәуелдік жалғаулар. Көбейген етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитивтік формалардың, көптеген етістіктер мен көсемшелерден кейін герунд формаларының, көптеген көсемше және фразалық етістіктердің қолданылуы. Әртүрлі таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша кәсіподақтардың алуан түрлілігі. Шартты сөйлемнің үшінші түріндегі конструкциялар si/ si seulement, сабақтас құрмалас сөйлемдерді қолдану, оның ішінде әртүрлі жалпы және оқу бағдарламаларына таныс тақырыптарда qui.

9. Оқыту мақсаттары мұғалімдерге оқу іс-әрекетін жоспарлауға, білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалауға, білім алушыларға келесі қадамдар жасау керектігі туралы бағыт-бағдар беруге мүмкіндік беретін әрбір жеке қосалқы аймақтағы ілгерілеуді көрсетеді.

10. 1-бағыт: тыңдалым. Білім алушы әртүрлі жанрдағы түпнұсқа мәтіндердің негізгі идеясын түсінеді, таныс және жартылай бейтаныс тақырыптар бойынша пікірталастар, формаларды, кестелерді, диаграммаларды толтыру үшін егжей-тегжейлерді және нақты ақпаратты қамтитын функционалды маңызды мағыналарды таниды, терминдер мен негізгі бөліктердің мағынасын түсінеді. танымдық және жалпылама тақырыптағы мәтіндердің мазмұнын анықтайды, факті мен пікірді ажыратады, жалпы және тәрбиелік тақырыптағы әртүрлі жанрлар мен стильдегі орташа мәтіндердегі қарама-қайшылықтарды таниды және салыстырады, контекстке байланысты бейтаныс сөздердің мағынасын белгілейді.

11. 2-бағыт: айтылым. Білім алушы күнделікті ресми және бейресми қарым-қатынас жағдайында пікірталасқа қатысады, тілдің лексикалық және грамматикалық ресурстарын пайдалана отырып, тұжырымдарды дұрыс тұжырымдайды, бұрын ұсынылған сөйлеу коммуникациясының стратегиясын пайдалана отырып, шындыққа эмоционалды және бағалаушы көзқарасын білдіреді, талдайды және салыстырады. мәтіндер, өз көзқарасын және сәйкес себептерін растайтын дәлелдер келтіре отырып, оқиғаларды, пікірлер мен мәселелерді бағалайды, қорытынды жасайды және берілген мәселені шешу жолдарын ұсынады.

12. 3-бағыт: Оқылым. Білім алушы гуманитарлық ғылымдар туралы әр түрлі жанрлар мен стильдегі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерінің негізгі идеясын түсінеді, оқу стратегияларының бірқатарын пайдаланады, оқиғалар мен құбылыстардың уақыттық және себеп-салдарлық байланыстарын анықтайды, талдайды және салыстырады. қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, сөздердің мағынасын ашады, әр түрлі жанрлар мен стильдегі мәтіндердің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалайды.

13. 4-бағыт: Жазылым. Білім алушы жазбаша мәтінге қысқаша шолуды жоспарлайды және құрастырады, әртүрлі жанрлар мен сөйлеу мәнерлеріндегі мәтіндерді өңдейді және өңдейді, орфографиялық және грамматикалық ережелерді сақтайды, БАҚ ақпаратына негізделген жазбаша мәтінде дәлелдер келтіреді, іскерлік хаттар мен басқа да құжаттарды жазады. , бірқатар тақырыптарға, соның ішінде қоғамдық және гуманитарлық ғылымдарға қатысты пікір білдіре отырып, дискурсивті мәтіндер құрастырады.

14. 5-бағыт: Тілдік бағдар. Білім алушы жақсы сөздік қорын және жалпы тілдің әртүрлілігін жоғары дәлдікпен пайдалана отырып, өз ойын білдіреді. Білім алушылардың өткен, осы және келер шақ түрлерін, модальды етістіктерді, белсенді және пассивті етістіктерді, тура және жанама сөйлеуді кеңінен қолдана білу дағдысы қалыптасады.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

15. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодпен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бағыт нөмерін, үшінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді.

1-бөлім. Тыңдалым:

Білім алушылар білуге тиісті:	
10- сынып	11 - сынып
B1.1	B1.2
10.1.1 мектепте, демалыста және т.б. жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну
10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгендетүсіну	11.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну
10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілгенпікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру	11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру

10.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну	11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқабайланысты дәріс немесе әңгімені түсіну
10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну	11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну
10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері	11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну
10.1.7 радио арқылы берілген ақпаратмәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну	11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну
10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер	11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер,репортаждар

2-бөлім. Айтылым (Productionorale):

Білім алушылар білуге тиісті:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу
10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау	11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау
10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру	11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау

10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру	11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру
10.2.5 тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау	11.2.5 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау
10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу	11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу
10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақтықайта-қайта қайталауды өтіну	11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну
10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау	11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау

3-бөлім. Оқылым (Compréhension des écrits):

Білім алушылар білуге тиісті:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну
10.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну	11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сиапттамасын түсіну
10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау	11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау

10.3.4 күнделікті жазбаша материалдан өзекті мәселені табу және түсіну, мысалы, хаттардан, брошюралардан және қысқаша ресми құжаттардан	11.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу
10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну	11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну
10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау	11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау
10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережелері	11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну
10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану	11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анқытау	11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау

4-бөлім. Жазылым (Production écrite):

Білім алушылар білуге тиісті:	
10 - сынып	11 - сынып
B1.1	B1.2
10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу
10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау	11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыр, өзінің тәжірибесін сипаттау
10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу	11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау
10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу	11.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу хат жазу

10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін сипаттайтын хат жазу	11.4.5 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын және жаңалықтар туралы жеке хат жазу
10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу	11.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады
10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады	11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады
10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу	11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу
10.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу	11.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу

5-бөлім. Француз тілін қолдану (Utilisationdelalangue):

Білім алушылар білуге тиісті:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану
10.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану	11.5.2 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану
10.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшелер және шырайлар ретінде түрлі күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану	11.5.3 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көмегімен салыстырмалы құрылым жасауға болатын есімшелер ретінде күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану
10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша предетерминатив рөлінде	11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша анықтауыш және болжауыш сөздерді қолдану

синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді қолдану	
10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі уақыттық және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану	11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану
10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімдікті, onбелгісіз есімдігімен және сандық есімдіктермен бірге қолдану	11.5.6 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатысымдық, көрсетімдік, белгісіз және сандық есімдіктерді және рефлексивтік есімдіктің көп бөлігін қолдану
10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай аяқталған формасының әртүрімен бірге мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышты қолдану	11.5.7 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншамезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышпен және бірқатар ырықсыз түрімен бірге жай аяқталған формасын қолдану
10.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану	11.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану
10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және сипаттама және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану	11.5.9 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және баяндау және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану
10.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану	11.5.10 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану
10.5.11 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама және жапсарлас сұрақтарда ұсынылған тілдік нормаларды артығымен түрлендіріп қолдану	11.5.11 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану

10.5.12 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаүстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану	11.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаүстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану
10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш және сын білдіру үшін осы және өткен шақты білдірумен әр түрлі модальды формаларды қолдану	11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш және сын білдіру үшінөткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану
10.5.14 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында және географиялық атаулардың алдында көмекші сөздерді қолдану	11.5.14 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында көмекші сөздерді артығымен түрлендіріп қолдану
10.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістік пен сын есімнен кейін инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, шартты рай түрлерін қолдану және фразалық етістіктерді қолдана бастау	11.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңғы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану
10.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге түрлі жалғаулықтарды қолдану	11.5.16 жалпы таныс және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге инфинитивтіқұрылымды (күрделі толықтауыш, күрделі бастауыш) қолдану, сөйлемде есімшелі конструкцияларды, жақсыз конструкциялардықолдану
10.5.17 таныс жалпы және оқу тақырыптар бойынша қарым-қатынас процесінде етістіктің ашық рай және шартты райын белсендендіру	11.5.17 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптар бойынша қатысымдық бағыныңқы сөйлем, етістіктің ашық рай және шартты райын қолдану

16. Бөлімдерге тоқсанға және бөлімдер ішіндегі сағаттарды бөлу оқытушының қалауы бойынша өзгереді.

17. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған

«Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10 - сынып (B1.1):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1. Мемлекет табысы -әлеуметтік кепілдік : 1.1 Әлеуметтік қорғалу және кепілдік 1.2 Белсенді азаматтық ұстаным	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста және т.б. жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілгенпікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру;

		10.2.5 тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақтықайта-қайта қайталауды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалдан өзекті мәселені табу және түсіну, мысалы, хаттардан, брошюралардан және қысқаша ресми құжаттардан; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анқытау
	Жазылым	10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу;

		10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады; 10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Тілді қолдану	10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі уақыттық және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және сипаттама және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 10.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістік пен сын есімнен кейін инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, шартты рай түрлерін қолдану және фразалық етістіктерді қолдана бастау; 10.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге түрлі жалғаулықтарды қолдану
2. Кәсібилік: уақыт талабы: 2.1 Білім алу - табысқа жол 2.2 Болашақ маманның кәсіби сапасы	Тыңдалым	10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтылыммен жеткізгендетүсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілгенпікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну;

		10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпаратмәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақтықайта-қайта қайталауды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну;

		10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережелері; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анқытау
	Жазылым	10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін сипаттайтын хат жазу; 10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады; 10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу; 10.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 10.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат

		есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану; 10.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшелер және шырайлар ретінде түрлі күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі уақыттық және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай аяқталған формасының әртүрімен бірге мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышты қолдану; 10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш және сын білдіру үшін осы және өткен шақты білдірумен әр түрлі модальды формаларды қолдану; 10.5.14 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында және географиялық атаулардың алдында көмекші сөздерді қолдану; 10.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістік пен сын есімнен кейін инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, шартты рай түрлерін қолдану және фразалық етістіктерді қолдана бастау; 10.5.17 таныс жалпы және оқу тақырыптар бойынша қарым-қатынас процесінде етістіктің ашық рай және шартты райын белсендендіру
3. Көшбасшылық сапаны қалай дамытуға болады?: 3.1 Жастардың бос уақытын ұйымдастыру 3.2 Тұлғааралық қарым-қатынас. Келіспеушілік жағдайларды шешу	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста және т.б. жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілгенпікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну;

		10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпаратмәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақтықайта-қайта қайталауды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну;

		10.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анқытау
	Жазылым	10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін сипаттайтын хат жазу; 10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады; 10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 10.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары

		бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша предетерминатив рөлінде синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімдікті, onбелгісіз есімдігімен және сандық есімдіктермен бірге қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай аяқталған формасының әртүрімен бірге мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышты қолдану; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және сипаттама және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 10.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану; 10.5.11 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама және жапсарлас сұрақтарда ұсынылған тілдік нормаларды артығымен түрлендіріп қолдану; 10.5.12 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаүстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 10.5.14 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында және географиялық атаулардың алдында көмекші сөздерді қолдану; 10.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістік пен сын есімнен кейін инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, шартты рай түрлерін

		қолдану және фразалық етістіктерді қолдана бастау; 10.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге түрлі жалғаулықтарды қолдану
4. Ғылым мен техника: 4.1 Қазақстан әлемдік аренада 4.2 Қазақстан ұлттық экономикасының бәсекеге қабілеттілігі 4.3 Қазақстан және Францияның саяси жүйесі	Тыңдалым	10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілгенпікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпаратмәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып

		бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақтықайта-қайта қайталауды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалдан өзекті мәселені табу және түсіну, мысалы, хаттардан, брошюралардан және қысқаша ресми құжаттардан; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады; 10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу

	Тілді қолдану	10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 10.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшелер және шырайлар ретінде түрлі күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша предетерминатив рөлінде синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі уақыттық және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімдікті, onбелгісіз есімдігімен және сандық есімдіктермен бірге қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай аяқталған формасының әртүрімен бірге мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышты қолдану; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және сипаттама және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш және сын білдіру үшін осы және өткен шақты білдірумен әр түрлі модальды формаларды қолдану; 10.5.14 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында және географиялық атаулардың алдында көмекші сөздерді қолдану

2) 11 – сынып (B1.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Мемлекет табысы - әлеуметтік кепілдік –: 1.1 Қазақстан	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған

Республикасының Конституциясы негізгі заң 1.2 Ұлт денсаулығы – болашақтың табысты негізі. Медициналық сақтандыру		пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқабайланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер,репортаждар
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну;

		11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыр, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу хат жазу; 11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу
	Тілді қолдану	11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану;

		11.5.7 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншамезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышпен және бірқатар ырықсыз түрімен бірге жай аяқталған формасын қолдану; 11.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану; 11.5.9 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және баяндау және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 11.5.10 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану; 11.5.11 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану; 11.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаүстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 11.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңғы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану; 11.5.16 жалпы таныс және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге инфинитивтіқұрылымды (күрделі толықтауыш, күрделі бастауыш) қолдану, сөйлемде есімшелі конструкцияларды, жақсыз конструкциялардықолдану

2-тоқсан		
2. Кәсібилік – уақыт талабы: 2.1 IT-технологиялар 2.2 Мәдениет диалогі	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқабайланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер,репортаждар
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау;

		11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сиапттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну;

		11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыр, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.5 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын және жаңалықтар туралы жеке хат жазу; 11.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу; 11.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану; 11.5.9 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және баяндау және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану;

		11.5.11 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану; 11.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшінөткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану; 11.5.14 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында көмекші сөздерді артығымен түрлендіріп қолдану; 11.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңғы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану; 11.5.16 жалпы таныс және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге инфинитивті құрылымды (күрделі толықтауыш, күрделі бастауыш) қолдану, сөйлемде есімшелі конструкцияларды, жақсыз конструкцияларды қолдану; 11.5.17 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптар бойынша қатысымдық бағыныңқы сөйлем, етістіктің ашық рай және шартты райын қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық сапаны қалай дамытуға болады?: 3.1 Пікірталас. Диспут. Көпшілік алдындағы сөйлеу 3.2 Заманауи	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың

жастардың өзін-өзі оқытуы және өзін-өзі дамытуы. 3.3 Қазақстандық патриоттық сезім, жастардың құқығы мен міндеті.		негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтылыммен жеткізгенде түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер, репортаждар
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен

		интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сиапттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анқытау
	Жазылым	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен

		және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыр, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу; 11.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 11.5.3 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көмегімен салыстырмалы құрылым жасауға болатын есімшелер ретінде күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша анықтауыш және болжауыш сөздерді қолдану; 11.5.7 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышпен және бірқатар ырықсыз түрімен бірге жай аяқталған формасын қолдану;

		11.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану; 11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшінөткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану
4-тоқсан		
4. Еліміздің экономика және бәсекеге қабілеттілігіи: 4.1 Қазақстан мен Францияның дипломатиялық қарым-қатынасы 4.2 Жасыл экономика	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер, репортаждар
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар

		дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сиапттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау;

		11.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыр, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу; 11.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды

		зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 11.5.2 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша анықтауыш және болжауыш сөздерді қолдану; 11.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану; 11.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаүстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшінөткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану; 11.5.14 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында көмекші сөздерді артығымен түрлендіріп қолдану; 11.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңқы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану

бұйрығына 100-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
103-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 (12) сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Француз тілін оқу білім алушылардың коммуникативтік, мәдениетаралық және тілдік құзыреттерін дамытуға, француз тілін оқу, күнделікті және болашақ кәсіби қарым-қатынаста тиімді қолдануына, сондай-ақ сыни ойлау, шығармашылық, ынтымақтастық және өмір бойы білім алу дағдыларын қалыптастыруға ықпал етеді.

3. «Француз тілі» оқу пәнінің мақсаты - білім алушылардың коммуникативтік құзыреттілігін B2 деңгейінде дамыту, француз тілін оқу, әлеуметтік, мәдениетаралық және кәсіби бағдарланған қарым-қатынас жағдайларында тиімді қолдану қабілетін қалыптастыру, сондай-ақ білім алушылардың сыни ойлауын, шығармашылық қабілетін, ақпаратпен жұмыс істеу және өз ойын ауызша әрі жазбаша түрде дәлелді жеткізу дағдыларын дамыту.

4. «Француз тілі» оқу пәнінің міндеттері:

1) білім алушылардың тыңдалым, айтылым, оқу және жазу дағдыларын француз тілін меңгерудің B2 деңгейіне сәйкес дамыту, сөздік қорын кеңейту, грамматикалық құрылымдарды орынды қолдану және тілдік нормаларды сақтай отырып қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру;

2) білім алушылардың әртүрлі тақырыптар бойынша өз ойын еркін, жүйелі және дәлелді жеткізу қабілетін қалыптастыру;

3) білім алушылардың көркем, ғылыми-көпшілік, ақпараттық және академиялық мәтіндерді түсіну, талдау, бағалау және интерпретациялау дағдыларын дамыту;

4) білім алушылардың француз тіліндегі ауызша және жазбаша ақпаратты түсіну, өңдеу және оны қарым-қатынас барысында тиімді қолдану қабілетін жетілдіру;

5) білім алушылардың пікірталас жүргізу, өз көзқарасын негіздеу, басқа адамдардың пікірін тыңдалым және сындарлы қарым-қатынас жасау дағдыларын дамыту;

6) білім алушылардың француз тілінде сөйлейтін елдердің мәдениетімен танысуы арқылы мәдениетаралық қарым-қатынасқа, өзара түсіністікке және сыйластыққа тәрбиелеу;

7) ақпаратты іздеу, талдау, жасау және қолдану үшін цифрлық ресурстарды, оның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапты пайдалану дағдыларын дамыту.

5. Оқу курсының мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Француз тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Француз тілі» оқу пәнінің мазмұны

6. «Француз тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

7. 10-сыныпқа арналған «Француз тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары

бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

2) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

3) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

4) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

5) Тілдік бағдар. Күрделі және күрделі зат есімнің сан алуан тіркестерінің, есептік және саналмайтын зат есімдерге арналған жиынтық көрсеткіштердің алуан түрлілігі, сонымен қатар есімдік сөз тіркестері, күрделі сын есімдердің алуан түрлері, сын есімдердің жіктік жалғауы, салыстырмалы құрылымдары және күшейткіш сын есімдердің әртүрлі ортақ мағынада қолданылуы. оқу жоспарынан таныс тақырыптар мен тақырыптар, анықтауыштар мен алдын ала анықтауыштардың құрылымының алуан түрлілігі, сұрақтардың кең ауқымы, салыстырмалы, көрнекілік, белгісіздік, сан есімдер, сонымен қатар оқу жоспарындағы әртүрлі жалпы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша рефлексиялық есімдіктердің құрылымдары. Жетілдірілген үздіксіз формаларды, сондай-ақ белсенді және пассивті дауыста бірқатар кемелді формаларды шақ көмегімен қолдану, белсенді және пассивті дауыстардың келер және келешек үздіксіз шақтағы әртүрлі формалары, алуан түрлі формалар. баяндауыш сөйлемдер мен жанама сөйлеудегі қазіргі, өткен және өткен шақтағы белсенді және пассивті дауыстар, Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы таныс тақырыптар бойынша белсенді және пассивті дауыстардың Present Continuous және Past Continuous формалары. Әртүрлі жанама сөйлеу мәлімдемелері мен сұрау формаларын белгілі жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдану, тұрақты және тұрақсыз үстеулерге қатысты үстеу құрылымдары, превербальды, кейінгі және шектен шыққан үстеулер, болжамды білдіру үшін модальды етістіктердің өткен шақ формаларының көбеюі. өткен шақ туралы қорытынды, зат есім мен сын есімнің алдындағы көсемше тіркестер, зат есімнен, сын есім мен етістіктен кейінгі тәуелдік жалғаулар. Көбейген етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитивтік формалардың, көптеген етістіктер мен көсемшелерден кейін герунд формаларының, көптеген көсемше және фразалық етістіктердің қолданылуы. Әртүрлі таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша кәсіподақтардың алуан түрлілігі. Шартты сөйлемнің үшінші түріндегі конструкциялар si/ si seulement, сабақтас құрмалас сөйлемдерді қолдану, оның ішінде әртүрлі жалпы және оқу бағдарламаларына таныс тақырыптарда qui.

8. 11-сыныпқа арналған «Француз тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

2) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан

пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

3) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

4) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

5) Тілдік бағдар. Күрделі және күрделі зат есімнің сан алуан тіркестерінің, есептік және саналмайтын зат есімдерге арналған жиынтық көрсеткіштердің алуан түрлілігі, сонымен қатар есімдік сөз тіркестері, күрделі сын есімдердің алуан түрлері, сын есімдердің жіктік жалғауы, салыстырмалы құрылымдары және күшейткіш сын есімдердің әртүрлі ортақ мағынада қолданылуы. оқу жоспарынан таныс тақырыптар мен тақырыптар, анықтауыштар мен алдын ала анықтауыштардың құрылымының алуан түрлілігі, сұрақтардың кең ауқымы, салыстырмалы, көрнекілік, белгісіздік, сан есімдер, сонымен қатар оқу

жоспарындағы әртүрлі жалпы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша рефлексиялық есімдіктердің құрылымдары. Жетілдірілген үздіксіз формаларды, сондай-ақ белсенді және пассивті дауыста бірқатар кемелді формаларды шақ көмегімен қолдану, белсенді және пассивті дауыстардың келер және келешек үздіксіз шақтағы әртүрлі формалары, алуан түрлі формалар. баяндауыш сөйлемдер мен жанама сөйлеудегі қазіргі, өткен және өткен шақтағы белсенді және пассивті дауыстар, Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы таныс тақырыптар бойынша белсенді және пассивті дауыстардың формалары. Әртүрлі жанама сөйлеу мәлімдемелері мен сұрау формаларын белгілі жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдану, тұрақты және тұрақсыз үстеулерге қатысты үстеу құрылымдары, превербальды, кейінгі және шектен шыққан үстеулер, болжамды білдіру үшін модальды етістіктердің өткен шақ формаларының көбеюі. өткен шақ туралы қорытынды, зат есім мен сын есімнің алдындағы көсемше тіркестер, зат есімнен, сын есім мен етістіктен кейінгі тәуелдік жалғаулар. Көбейген етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитивтік формалардың, көптеген етістіктер мен көсемшелерден кейін герунд формаларының, көптеген көсемше және фразалық етістіктердің қолданылуы. Әртүрлі таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша кәсіподақтардың алуан түрлілігі. Шартты сөйлемнің үшінші түріндегі конструкциялар si/ si seulement, сабақтас құрмалас сөйлемдерді қолдану, оның ішінде әртүрлі жалпы және оқу бағдарламаларына таныс тақырыптарда qui.

9. Оқыту мақсаттары мұғалімдерге оқу іс-әрекетін жоспарлауға, білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалауға, білім алушыларға келесі қадамдар жасау керектігі туралы бағыт-бағдар беруге мүмкіндік беретін әрбір жеке қосалқы аймақтағы ілгерілеуді көрсетеді.

10. 1-бағыт: тыңдалым. Білім алушы әртүрлі жанрдағы түпнұсқа мәтіндердің негізгі идеясын түсінеді, таныс және жартылай бейтаныс тақырыптар бойынша пікірталастар, формаларды, кестелерді, диаграммаларды толтыру үшін егжей-тегжейлерді және нақты ақпаратты қамтитын функционалды маңызды мағыналарды таниды, терминдер мен негізгі бөліктердің мағынасын түсінеді. танымдық және жалпылама тақырыптағы мәтіндердің мазмұнын анықтайды, факті мен пікірді ажыратады, жалпы және тәрбиелік тақырыптағы әртүрлі жанрлар мен стильдегі орташа мәтіндердегі қарама-қайшылықтарды таниды және салыстырады, контекстке байланысты бейтаныс сөздердің мағынасын белгілейді.

11. 2-бағыт: айтылым. Білім алушы күнделікті ресми және бейресми қарым-қатынас жағдайында пікірталасқа қатысады, тілдің лексикалық және грамматикалық ресурстарын пайдалана отырып, тұжырымдарды дұрыс тұжырымдайды, бұрын ұсынылған сөйлеу коммуникациясының стратегиясын пайдалана отырып, шындыққа эмоционалды және бағалаушы көзқарасын білдіреді, талдайды және салыстырады. мәтіндер, өз көзқарасын және сәйкес себептерін растайтын дәлелдер келтіре отырып, оқиғаларды, пікірлер мен мәселелерді бағалайды, қорытынды жасайды және берілген мәселені шешу жолдарын ұсынады.

12. 3-бағыт: Оқылым. Білім алушы гуманитарлық ғылымдар туралы әр түрлі жанрлар мен стильдегі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерінің негізгі идеясын

түсінеді, оқу стратегияларының бірқатарын пайдаланады, оқиғалар мен құбылыстардың уақыттық және себеп-салдарлық байланыстарын анықтайды, талдайды және салыстырады. қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, сөздердің мағынасын ашады, әр түрлі жанрлар мен стильдегі мәтіндердің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалайды.

13. 4-бағыт: Жазылым. Білім алушы жазбаша мәтінге қысқаша шолуды жоспарлайды және құрастырады, әртүрлі жанрлар мен сөйлеу мәнерлеріндегі мәтіндерді өңдейді және өңдейді, орфографиялық және грамматикалық ережелерді сақтайды, БАҚ ақпаратына негізделген жазбаша мәтінде дәлелдер келтіреді, іскерлік хаттар мен басқа да құжаттарды жазады. , бірқатар тақырыптарға, соның ішінде қоғамдық және гуманитарлық ғылымдарға қатысты пікір білдіре отырып, дискурсивті мәтіндер құрастырады.

14. 5-бағыт: Тілдік бағдар. Білім алушы жақсы сөздік қорын және жалпы тілдің әртүрлілігін жоғары дәлдікпен пайдалана отырып, өз ойын білдіреді. Білім алушытің өткен, осы және келер шақ түрлерін, модальды етістіктерді, белсенді және пассивті етістіктерді, тура және жанама сөйлеуді кеңінен қолдана білу дағдысы қалыптасады.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

15. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодпен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бағыт нөмерін, үшінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді.

1) 1-бағыт. Тыңдалым:

Білім алушылар білуге тиісті:	
10- сынып	11 - сынып
B1.1	B1.2
10.1.1 мектепте, демалыста және т.б. жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну
10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгендетүсіну	11.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну
10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілгенпікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру	11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру
10.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты	11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және

құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну	нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқабайланысты дәріс немесе әңгімені түсіну
10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну	11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну
10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері	11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну
10.1.7 радио арқылы берілген ақпаратмәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну	11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну
10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер	11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер,репортаждар

2) 2-бағыт. Айтылым

Білім алушылар білуге тиісті:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу
10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау	11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау
10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру	11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау

10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру	11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру
10.2.5 тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау	11.2.5 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау
10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу	11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу
10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақтықайта-қайта қайталауды өтіну	11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну
10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау	11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау

3) 3-бағыт. Оқылым:

Білім алушылар білуге тиісті:	
10-сынып	11-сынып
В1.1	В1.2
10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну
10.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну	11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сиапттамасын түсіну
10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау	11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау

10.3.4 күнделікті жазбаша материалдан өзекті мәселені табу және түсіну, мысалы, хаттардан, брошюралардан және қысқаша ресми құжаттардан	11.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу
10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну	11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну
10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау	11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау
10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережелері	11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну
10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану	11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анқытау	11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анқытау

4) 4-бағыт.Жазылым:

Білім алушылар білуге тиісті:	
10 - сынып	11 - сынып
B1.1	B1.2
10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу
10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау	11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыр, өзінің тәжірибесін сипаттау
10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу	11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау

10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу	11.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу хат жазу
10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін сипаттайтын хат жазу	11.4.5 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын және жаңалықтар туралы жеке хат жазу
10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу	11.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады
10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады	11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады
10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу	11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу
10.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу	11.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу

5) 5-бағыт. Француз тілін қолдану:

Білім алушылар білуге тиісті:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану
10.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану	11.5.2 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану
10.5.3таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшелер және шырайлар ретінде түрлі күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану	11.5.3 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көмегімен салыстырмалы құрылым жасауға болатын есімшелер ретінде күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану

10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша предетерминатив рөлінде синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді қолдану	11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша анықтауыш және болжауыш сөздерді қолдану
10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі уақыттық және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану	11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану
10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімдікті, onбелгісіз есімдігімен және сандық есімдіктермен бірге қолдану	11.5.6 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатысымдық, көрсетімдік, белгісіз және сандық есімдіктерді және рефлексивтік есімдіктің көп бөлігін қолдану
10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай аяқталған формасының әртүрімен бірге мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышты қолдану	11.5.7 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншамезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышпен және бірқатар ырықсыз түрімен бірге жай аяқталған формасын қолдану
10.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану	11.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану
10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және сипаттама және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану	11.5.9 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және баяндау және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану
10.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану	11.5.10 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану
10.5.11 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама және жапсарлас	11.5.11 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану

сұрақтарда ұсынылған тілдік нормаларды артығымен түрлендіріп қолдану	
10.5.12 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаүстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану	11.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану
10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш және сын білдіру үшін осы және өткен шақты білдірумен әр түрлі модальды формаларды қолдану	11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш және сын білдіру үшінөткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану
10.5.14 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында және географиялық атаулардың алдында көмекші сөздерді қолдану	11.5.14 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында көмекші сөздерді артығымен түрлендіріп қолдану
10.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістік пен сын есімнен кейін инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, шартты рай түрлерін қолдану және фразалық етістіктерді қолдана бастау	11.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңғы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану
10.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге түрлі жалғаулықтарды қолдану	11.5.16 жалпы таныс және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге инфинитивтіқұрылымды (күрделі толықтауыш, күрделі бастауыш) қолдану, сөйлемде есімшелі конструкцияларды, жақсыз конструкциялардықолдану
10.5.17 таныс жалпы және оқу тақырыптар бойынша қарым-қатынас процесінде етістіктің ашық рай және шартты райын белсендендіру	11.5.17 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптар бойынша қатысымдық бағыныңқы сөйлем, етістіктің ашық рай және шартты райын қолдану

16. Бөлімдерге тоқсанға және бөлімдер ішіндегі сағаттарды бөлу оқытушының қалауы бойынша өзгереді.

17. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10 - сынып (B1.1):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1. Мемлекет табысы -әлеуметтік кепілдік: 1.1 Әлеуметтік қорғалу және кепілдік 1.2 Белсенді азаматтық ұстаным	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста және т.б. жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілгенпікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және

		әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақтықайта-қайта қайталауды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалдан өзекті мәселені табу және түсіну, мысалы, хаттардан, брошюралардан және қысқаша ресми құжаттардан; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау;

		10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады; 10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Тілді қолдану	10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі уақыттық және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және сипаттама және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 10.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістік пен сын есімнен кейін инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, шартты рай түрлерін қолдану және фразалық етістіктерді қолдана бастау; 10.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге түрлі жалғаулықтарды қолдану
2. Кәсібилік: уақыт талабы: 2.1 Білім алу - табысқа жол 2.2 Болашақ маманның кәсіби сапасы	Тыңдалым	10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгендетүсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілгенпікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы

		қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпаратмәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақтықайта-қайта қайталауды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде

		сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережелері; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анқытау
	Жазылым	10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін сипаттайтын хат жазу; 10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады; 10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу; 10.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 10.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары

		бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану; 10.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшелер және шырайлар ретінде түрлі күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі уақыттық және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай аяқталған формасының әртүрімен бірге мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышты қолдану; 10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш және сын білдіру үшін осы және өткен шақты білдірумен әр түрлі модальды формаларды қолдану; 10.5.14 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында және географиялық атаулардың алдында көмекші сөздерді қолдану; 10.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістік пен сын есімнен кейін инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, шартты рай түрлерін қолдану және фразалық етістіктерді қолдана бастау; 10.5.17 таныс жалпы және оқу тақырыптар бойынша қарым-қатынас процесінде етістіктің ашық рай және шартты райын белсендендіру
3. Көшбасшылық сапаны қалай дамытуға болады?: 3.1 Жастардың бос уақытын ұйымдастыру 3.2 Тұлғааралық қарым-қатынас. Келіспеушілік жағдайларды шешу	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста және т.б. жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілгенпікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына

		байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпаратмәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақтықайта-қайта қайталауды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау

	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 1 0.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анқытау
	Жазылым	10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін сипаттайтын хат жазу; 10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады; 10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар

		бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 10.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша предетерминатив рөлінде синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімдікті, onбелгісіз есімдігімен және сандық есімдіктермен бірге қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай аяқталған формасының әртүрімен бірге мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышты қолдану; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және сипаттама және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 10.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану; 10.5.11 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама және жапсарлас сұрақтарда ұсынылған тілдік нормаларды артығымен түрлендіріп қолдану; 10.5.12 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаүстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 10.5.14 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында және географиялық атаулардың алдында көмекші сөздерді қолдану; 10.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістік пен сын есімнен кейін

		инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, шартты рай түрлерін қолдану және фразалық етістіктерді қолдана бастау; 10.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге түрлі жалғаулықтарды қолдану
4. Ғылым мен техника: 4.1 Қазақстан әлемдік аренада 4.2 Қазақстан ұлттық экономикасының бәсекеге қабілеттілігі 4.3 Қазақстан және Францияның саяси жүйесі	Тыңдалым	10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілгенпікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпаратмәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп

		отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақтықайта-қайта қайталауды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалдан өзекті мәселені табу және түсіну, мысалы, хаттардан, брошюралардан және қысқаша ресми құжаттардан; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады;

		10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 10.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшелер және шырайлар ретінде түрлі күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша предетерминатив рөлінде синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі уақыттық және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімдікті, onбелгісіз есімдігімен және сандық есімдіктермен бірге қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай аяқталған формасының әртүрімен бірге мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышты қолдану; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және сипаттама және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш және сын білдіру үшін осы және өткен шақты білдірумен әр түрлі модальды формаларды қолдану; 10.5.14 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында және географиялық атаулардың алдында көмекші сөздерді қолдану

2) 11 – сынып (В1.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты

1.Мемлекет табысы - әлеуметтік кепілдік –: 1.1 Қазақстан Республикасының Конституциясы негізгі заң 1.2 Ұлт денсаулығы – болашақтың табысты негізі. Медициналық сақтандыру	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқабайланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер,репортаждар
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу;

		11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыр, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу хат жазу; 11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу

	Тілді қолдану	11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану; 11.5.7 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншамезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышпен және бірқатар ырықсыз түрімен бірге жай аяқталған формасын қолдану; 11.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану; 11.5.9 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және баяндау және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 11.5.10 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану; 11.5.11 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану; 11.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаүстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 11.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңғы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану; 11.5.16 жалпы таныс және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге инфинитивтіқұрылымды (күрделі

		толықтауыш, күрделі бастауыш) қолдану, сөйлемде есімшелі конструкцияларды, жақсыз конструкциялардықолдану
2. Кәсібилік – уақыт талабы: 2.1 IT-технологиялар 2.2 Мәдениет диалогі	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқабайланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер,репортаждар
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде

		кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сиапттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау;

		11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыр, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.5 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын және жаңалықтар туралы жеке хат жазу; 11.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу; 11.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану; 11.5.9 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және

		баяндау және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 11.5.11 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану; 11.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшінөткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану; 11.5.14 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында көмекші сөздерді артығымен түрлендіріп қолдану; 11.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңғы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану; 11.5.16 жалпы таныс және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге инфинитивті құрылымды (күрделі толықтауыш, күрделі бастауыш) қолдану, сөйлемде есімшелі конструкцияларды, жақсыз конструкцияларды қолдану; 11.5.17 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптар бойынша қатысымдық бағыныңқы сөйлем, етістіктің ашық рай және шартты райын қолдану
3. Көшбасшылық сапаны қалай дамытуға болады?: 3.1 Пікірталас. Диспут. Көпшілік алдындағы сөйлеу	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы

3.2 Заманауи жастардың өзін-өзі оқытуы және өзін-өзі дамытуы. 3.3 Қазақстандық патриоттық сезім, жастардың құқығы мен міндеті.		қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 1 1.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер, репортаждар
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен

		интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сиапттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анқытау
	Жазылым	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен

		және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыр, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу; 11.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 11.5.3 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көмегімен салыстырмалы құрылым жасауға болатын есімшелер ретінде күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша анықтауыш және болжауыш сөздерді қолдану; 11.5.7 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышпен және бірқатар ырықсыз түрімен бірге жай аяқталған формасын қолдану;

		11.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану; 11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшінөткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану
4. Еліміздің экономика және бәсекеге қабілеттілігіи: 4.1 Қазақстан мен Францияның дипломатиялық қарым-қатынасы 4.2 Жасыл экономика	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер, репортаждар
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар

		дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сиапттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау;

		11.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыр, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу; 11.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды

		зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 11.5.2 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша анықтауыш және болжауыш сөздерді қолдану; 11.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану; 11.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаүстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшінөткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану; 11.5.14 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында көмекші сөздерді артығымен түрлендіріп қолдану; 11.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңқы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану

3-тарау. «Француз тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

1-параграф. «Француз тілі» оқу пәнінің мазмұны

18. «Француз тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

19. «10-сыныпқа арналған Француз тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

2) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

3) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу

жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

4) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

5) Тілдік бағдар. Күрделі және күрделі зат есімнің сан алуан тіркестерінің, есептік және саналмайтын зат есімдерге арналған жиынтық көрсеткіштердің алуан түрлілігі, сонымен қатар есімдік сөз тіркестері, күрделі сын есімдердің алуан түрлері, сын есімдердің жіктік жалғауы, салыстырмалы құрылымдары және күшейткіш сын есімдердің әртүрлі ортақ мағынада қолданылуы. оқу жоспарынан таныс тақырыптар мен тақырыптар, анықтауыштар мен алдын ала анықтауыштардың құрылымының алуан түрлілігі, сұрақтардың кең ауқымы, салыстырмалы, көрнекілік, белгісіздік, сан есімдер, сонымен қатар оқу жоспарындағы әртүрлі жалпы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша рефлексиялық есімдіктердің құрылымдары. Жетілдірілген үздіксіз формаларды, сондай-ақ белсенді және пассивті дауыста бірқатар кемелді формаларды шақ көмегімен қолдану, белсенді және пассивті дауыстардың келер және келешек үздіксіз шақтағы әртүрлі формалары, алуан түрлі формалар. баяндауыш сөйлемдер мен жанама сөйлеудегі қазіргі, өткен және өткен шақтағы белсенді және пассивті дауыстар, Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы таныс тақырыптар бойынша белсенді және пассивті дауыстардың Present Continuous және Past Continuous формалары. Әртүрлі жанама сөйлеу мәлімдемелері мен сұрау формаларын белгілі жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдану, тұрақты және тұрақсыз үстеулерге қатысты үстеу құрылымдары, превербальды, кейінгі және шектен шыққан үстеулер, болжамды білдіру үшін модальды етістіктердің өткен шақ формаларының көбеюі. өткен шақ туралы қорытынды, зат есім мен сын есімнің алдындағы көсемше тіркестер, зат есімнен, сын есім мен етістіктен кейінгі тәуелдік жалғаулар. Көбейген етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитивтік формалардың, көптеген етістіктер мен көсемшелерден кейін герунд формаларының, көптеген көсемше және фразалық етістіктердің қолданылуы. Әртүрлі таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша кәсіподақтардың алуан түрлілігі. Шартты сөйлемнің үшінші түріндегі конструкциялар si/ si seulement, сабақтас құрмалас сөйлемдерді қолдану, оның ішінде әртүрлі жалпы және оқу бағдарламаларына таныс тақырыптарда qui.

20. 11 сыныпқа арналған «Француз тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

2) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

3) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

4) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда

жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

5) Тілдік бағдар. Күрделі және күрделі зат есімнің сан алуан тіркестерінің, есептік және саналмайтын зат есімдерге арналған жиынтық көрсеткіштердің алуан түрлілігі, сонымен қатар есімдік сөз тіркестері, күрделі сын есімдердің алуан түрлері, сын есімдердің жіктік жалғауы, салыстырмалы құрылымдары және күшейткіш сын есімдердің әртүрлі ортақ мағынада қолданылуы. оқу жоспарынан таныс тақырыптар мен тақырыптар, анықтауыштар мен алдын ала анықтауыштардың құрылымының алуан түрлілігі, сұрақтардың кең ауқымы, салыстырмалы, көрнекілік, белгісіздік, сан есімдер, сонымен қатар оқу жоспарындағы әртүрлі жалпы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша рефлексиялық есімдіктердің құрылымдары. Жетілдірілген үздіксіз формаларды, сондай-ақ белсенді және пассивті дауыста бірқатар кемелді формаларды шақ көмегімен қолдану, белсенді және пассивті дауыстардың келер және келешек үздіксіз шақтағы әртүрлі формалары, алуан түрлі формалар. баяндауыш сөйлемдер мен жанама сөйлеудегі қазіргі, өткен және өткен шақтағы белсенді және пассивті дауыстар, Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы таныс тақырыптар бойынша белсенді және пассивті дауыстардың формалары. Әртүрлі жанама сөйлеу мәлімдемелері мен сұрау формаларын белгілі жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдану, тұрақты және тұрақсыз үстеулерге қатысты үстеу құрылымдары, превербальды, кейінгі және шектен шыққан үстеулер, болжамды білдіру үшін модальды етістіктердің өткен шақ формаларының көбеюі. өткен шақ туралы қорытынды, зат есім мен сын есімнің алдындағы көсемше тіркестер, зат есімнен, сын есім мен етістіктен кейінгі тәуелдік жалғаулар. Көбейген етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитивтік формалардың, көптеген етістіктер мен көсемшелерден кейін герунд формаларының, көптеген көсемше және фразалық етістіктердің қолданылуы. Әртүрлі таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша кәсіподақтардың алуан түрлілігі. Шартты сөйлемнің үшінші түріндегі конструкциялар si/ si seulement, сабақтас құрмалас сөйлемдерді қолдану, оның ішінде әртүрлі жалпы және оқу бағдарламаларына таныс тақырыптарда qui.

21. Оқыту мақсаттары мұғалімдерге оқу іс-әрекетін жоспарлауға, білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалауға, білім алушыларға келесі қадамдар жасау керектігі туралы бағыт-бағдар беруге мүмкіндік беретін әрбір жеке қосалқы аймақтағы ілгерілеуді көрсетеді.

22. 1-бағыт: тыңдалым. Білім алушы әртүрлі жанрдағы түпнұсқа мәтіндердің негізгі идеясын түсінеді, таныс және жартылай бейтаныс тақырыптар бойынша пікірталастар, формаларды, кестелерді, диаграммаларды толтыру үшін егжей-тегжейлерді және нақты ақпаратты қамтитын функционалды маңызды

мағыналарды таниды, терминдер мен негізгі бөліктердің мағынасын түсінеді. танымдық және жалпылама тақырыптағы мәтіндердің мазмұнын анықтайды, факті мен пікірді ажыратады, жалпы және тәрбиелік тақырыптағы әртүрлі жанрлар мен стильдегі орташа мәтіндердегі қарама-қайшылықтарды таниды және салыстырады, контекстке байланысты бейтаныс сөздердің мағынасын белгілейді.

23. 2-бағыт: айтылым. Білім алушы күнделікті ресми және бейресми қарым-қатынас жағдайында пікірталасқа қатысады, тілдің лексикалық және грамматикалық ресурстарын пайдалана отырып, тұжырымдарды дұрыс тұжырымдайды, бұрын ұсынылған сөйлеу коммуникациясының стратегиясын пайдалана отырып, шындыққа эмоционалды және бағалаушы көзқарасын білдіреді, талдайды және салыстырады. мәтіндер, өз көзқарасын және сәйкес себептерін растайтын дәлелдер келтіре отырып, оқиғаларды, пікірлер мен мәселелерді бағалайды, қорытынды жасайды және берілген мәселені шешу жолдарын ұсынады.

224 3-бағыт: оқылым. Білім алушы гуманитарлық ғылымдар туралы әр түрлі жанрлар мен стильдегі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерінің негізгі идеясын түсінеді, стратегияларының бірқатарын пайдаланады, оқиғалар мен құбылыстардың уақыттық және себеп-салдарлық байланыстарын анықтайды, талдайды және салыстырады. қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, сөздердің мағынасын ашады, әр түрлі жанрлар мен стильдегі мәтіндердің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалайды.

25. 4-бағыт: Жазылым. Білім алушы жазбаша мәтінге қысқаша шолуды жоспарлайды және құрастырады, әртүрлі жанрлар мен сөйлеу мәнерлеріндегі мәтіндерді өңдейді және өңдейді, орфографиялық және грамматикалық ережелерді сақтайды, БАҚ ақпаратына негізделген жазбаша мәтінде дәлелдер келтіреді, іскерлік хаттар мен басқа да құжаттарды жазады. , бірқатар тақырыптарға, соның ішінде қоғамдық және гуманитарлық ғылымдарға қатысты пікір білдіре отырып, дискурсивті мәтіндер құрастырады.

26. 5-бағыт: Тілдік бағдар. Білім алушы жақсы сөздік қорын және жалпы тілдің әртүрлілігін жоғары дәлдікпен пайдалана отырып, өз ойын білдіреді. Білім алушытің өткен, осы және келер шақ түрлерін, модальды етістіктерді, белсенді және пассивті етістіктерді, тура және жанама сөйлеуді кеңінен қолдана білу дағдысы қалыптасады.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

27. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодпен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімнің ретін, үшінші және төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді.

28. Оқыту мақсаттарының жүйесі:

1-бөлім. Айтылым (Productionorale):

Білім алушылар білуге тиісті:

10- сынып	11 - сынып
B1.1	B1.2
10.1.1 мектепте, демалыста және т.б. жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну
10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгендетүсіну	11.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну
10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілгенпікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру	11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру
10.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну	11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқабайланысты дәріс немесе әңгімені түсіну
10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну	11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну
10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері	11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну
10.1.7 радио арқылы берілген ақпаратмәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну	11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну
10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер	11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер,репортаждар

2-бөлім. Айтылым (Productionorale):

Білім алушылар білуге тиісті:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу
10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау	11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау
10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру	11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау
10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру	11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру
10.2.5 тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау	11.2.5 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау
10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу	11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу
10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақтықайта-қайта қайталауды өтіну	11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну
10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау	11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау

3-бөлім. Оқылым (Compréhension des écrits):

Білім алушылар білуге тиісті:	
10-сынып	11-сынып

B1.1	B1.2
10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну
10.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну	11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сиапттамасын түсіну
10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау	11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау
10.3.4 күнделікті жазбаша материалдан өзекті мәселені табу және түсіну, мысалы, хаттардан, брошюралардан және қысқаша ресми құжаттардан	11.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу
10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну	11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну
10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау	11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау
10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережелері	11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну
10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану	11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анқытау	11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анқытау

4-бөлім. Жазылым (Production écrite):

Білім алушылар білуге тиісті:	
10 - сынып	11 - сынып
B1.1	B1.2

10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу
10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау	11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыр, өзінің тәжірибесін сипаттау
10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу	11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау
10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу	11.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу хат жазу
10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін сипаттайтын хат жазу	11.4.5 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын және жаңалықтар туралы жеке хат жазу
10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу	11.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады
10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады	11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады
10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу	11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу
10.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу	11.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу

5-бөлім. Француз тілін қолдану (Utilisationdelalangue):

Білім алушылар білуге тиісті:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі

абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану	құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану
10.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану	11.5.2 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану
10.5.3таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшелер және шырайлар ретінде түрлі күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану	11.5.3 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көмегімен салыстырмалы құрылым жасауға болатын есімшелер ретінде күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану
10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша предетерминатив рөлінде синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді қолдану	11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша анықтауыш және болжауыш сөздерді қолдану
10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі уақыттық және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану	11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану
10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімдікті, onбелгісіз есімдігімен және сандық есімдіктермен бірге қолдану	11.5.6 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатысымдық, көрсетімдік, белгісіз және сандық есімдіктерді және рефлексивтік есімдіктің көп бөлігін қолдану
10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай аяқталған формасының әртүрімен бірге мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышты қолдану	11.5.7 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншамезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышпен және бірқатар ырықсыз түрімен бірге жай аяқталған формасын қолдану
10.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану	11.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану
10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және сипаттама және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану	11.5.9 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және баяндау және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану

10.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану	11.5.10 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану
10.5.11 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама және жапсарлас сұрақтарда ұсынылған тілдік нормаларды артығымен түрлендіріп қолдану	11.5.11 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану
10.5.12 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаүстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану	11.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаүстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану
10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш және сын білдіру үшін осы және өткен шақты білдірумен әр түрлі модальды формаларды қолдану	11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш және сын білдіру үшінөткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану
10.5.14 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында және географиялық атаулардың алдында көмекші сөздерді қолдану	11.5.14 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында көмекші сөздерді артығымен түрлендіріп қолдану
10.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістік пен сын есімнен кейін инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, шартты рай түрлерін қолдану және фразалық етістіктерді қолдана бастау	11.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңғы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану
10.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге түрлі жалғаулықтарды қолдану	11.5.16 жалпы таныс және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге инфинитивтіқұрылымды (күрделі толықтауыш, күрделі бастауыш) қолдану,

	сөйлемде есімшелі конструкцияларды, жақсыз конструкциялардықолдану
10.5.17 таныс жалпы және оқу тақырыптар бойынша қарым-қатынас процесінде етістіктің ашық рай және шартты райын белсендендіру	11.5.17 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптар бойынша қатысымдық бағыныңқы сөйлем, етістіктің ашық рай және шартты райын қолдану

29. Бөлімдерге тоқсанға және бөлімдер ішіндегі сағаттарды бөлу оқытушының қалауы бойынша өзгереді.

30. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

1) 10 - сынып (B1.1):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1. Мемлекет табысы -әлеуметтік кепілдік : 1.1 Әлеуметтік қорғалу және кепілдік 1.2 Белсенді азаматтық ұстаным	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста және т.б. жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілгенпікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар

		дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақтықайта-қайта қайталауды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалдан өзекті мәселені табу және түсіну, мысалы, хаттардан, брошюралардан және қысқаша ресми құжаттардан; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану;

		10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады; 10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Тілді қолдану	10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі уақыттық және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және сипаттама және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 10.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістік пен сын есімнен кейін инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, шартты рай түрлерін қолдану және фразалық етістіктерді қолдана бастау; 10.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге түрлі жалғаулықтарды қолдану
2. Кәсібилік: уақыт талабы: 2.1 Білім алу - табысқа жол 2.2 Болашақ	Тыңдалым	10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгендетүсіну;

маманның кәсіби сапасы		10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілгенпікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпаратмәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу;

		10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақтықайта-қайта қайталауды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережелері; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анқытау
	Жазылым	10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін сипаттайтын хат жазу; 10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады;

		10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу; 10.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 10.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану; 10.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшелер және шырайлар ретінде түрлі күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі уақыттық және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай аяқталған формасының әртүрімен бірге мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышты қолдану; 10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш және сын білдіру үшін осы және өткен шақты білдірумен әр түрлі модальды формаларды қолдану; 10.5.14 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында және географиялық атаулардың алдында көмекші сөздерді қолдану; 10.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістік пен сын есімнен кейін инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, шартты рай түрлерін қолдану және фразалық етістіктерді қолдана бастау; 10.5.17 таныс жалпы және оқу тақырыптар бойынша қарым-қатынас процесінде етістіктің ашық рай және шартты райын белсендендіру
3. Көшбасшылық сапаны қалай	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста және т.б. жерлерде қолданылатын белгілі

дамытуға болады?: 3.1 Жастардың бос уақытын ұйымдастыру 3.2 Тұлғааралық қарым-қатынас. Келіспеушілік жағдайларды шешу		тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілгенпікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпаратмәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу;

		10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақтықайта-қайта қайталауды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін сипаттайтын хат жазу; 10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу;

		10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады; 10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 10.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша предетерминатив рөлінде синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімдікті, onбелгісіз есімдігімен және сандық есімдіктермен бірге қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай аяқталған формасының әртүрімен бірге мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышты қолдану; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және сипаттама және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 10.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану; 10.5.11 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама және жапсарлас сұрақтарда ұсынылған тілдік нормаларды артығымен түрлендіріп қолдану; 10.5.12 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаүстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы

		деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 10.5.14 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында және географиялық атаулардың алдында көмекші сөздерді қолдану; 10.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістік пен сын есімнен кейін инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, шартты рай түрлерін қолдану және фразалық етістіктерді қолдана бастау; 10.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге түрлі жалғаулықтарды қолдану
4. Ғылым мен техника: 4.1 Қазақстан әлемдік аренада 4.2 Қазақстан ұлттық экономикасының бәсекеге қабілеттілігі 4.3 Қазақстан және Францияның саяси жүйесі	Тыңдалым	10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілгенпікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпаратмәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру;

		10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақтықайта-қайта қайталауды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалдан өзекті мәселені табу және түсіну, мысалы, хаттардан, брошюралардан және қысқаша ресми құжаттардан; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау;

		10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады; 10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 10.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшелер және шырайлар ретінде түрлі күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша предетерминатив рөлінде синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі уақыттық және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімдікті, onбелгісіз есімдігімен және сандық есімдіктермен бірге қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай аяқталған формасының әртүрімен бірге мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышты қолдану; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және сипаттама және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш және сын білдіру үшін осы және өткен шақты білдірумен әр түрлі модальды формаларды қолдану;

		10.5.14 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында және географиялық атаулардың алдында көмекші сөздерді қолдану

2) 11 – сынып (В1.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1.Мемлекет табысы - әлеуметтік кепілдік –: 1.1 Қазақстан Республикасының Конституциясы негізгі заң 1.2 Ұлт денсаулығы – болашақтың табысты негізі. Медициналық сақтандыру	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқабайланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер,репортаждар
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені,

		жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыр, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу хат жазу; 11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс

		тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу
	Тілді қолдану	11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану; 11.5.7 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншамезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышпен және бірқатар ырықсыз түрімен бірге жай аяқталған формасын қолдану; 11.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану; 11.5.9 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және баяндау және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 11.5.10 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану; 1.5.11 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану; 11.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаүстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 11.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған

		зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңғы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану; 11.5.16 жалпы таныс және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге инфинитивтіқұрылымды (күрделі толықтауыш, күрделі бастауыш) қолдану, сөйлемде есімшелі конструкцияларды, жақсыз конструкциялардықолдану
2. Кәсібилік – уақыт талабы: 2.1 IT-технологиялар 2.2 Мәдениет диалогі	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқабайланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер,репортаждар

	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айтылым және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сиапттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу;

		11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыр, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.5 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын және жаңалықтар туралы жеке хат жазу; 11.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу; 11.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу

	Тілді қолдану	11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану; 11.5.9 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және баяндау және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 11.5.11 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану; 11.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшінөткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану; 11.5.14 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында көмекші сөздерді артығымен түрлендіріп қолдану; 11.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңғы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану; 11.5.16 жалпы таныс және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге инфинитивті құрылымды (күрделі толықтауыш, күрделі бастауыш) қолдану, сөйлемде есімшелі конструкцияларды, жақсыз конструкцияларды қолдану; 11.5.17 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптар бойынша

		қатысымдық бағыныңқы сөйлем, етістіктің ашық рай және шартты райын қолдану
3. Көшбасшылық сапаны қалай дамытуға болады?: 3.1 Пікірталас. Диспут. Көпшілік алдындағы сөйлеу 3.2 Заманауи жастардың өзін-өзі оқытуы және өзін-өзі дамытуы. 3.3 Қазақстандық патриоттық сезім, жастардың құқығы мен міндеті.	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтылыммен жеткізгенде түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер, репортаждар
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру,

		негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сиапттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау;

		11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анқытау
	Жазылым	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыр, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу; 11.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 11.5.3 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көмегімен салыстырмалы құрылым жасауға болатын есімшелер ретінде күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану;

		11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша анықтауыш және болжауыш сөздерді қолдану; 11.5.7 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышпен және бірқатар ырықсыз түрімен бірге жай аяқталған формасын қолдану; 11.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану; 11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшінөткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану
4. Еліміздің экономика және бәсекеге қабілеттілігіи: 4.1 Қазақстан мен Францияның дипломатиялық қарым-қатынасы 4.2 Жасыл экономика	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты

		нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер, репортаждар
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде

		сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сиапттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыр, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша

		хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу; 11.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 11.5.2 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша анықтауыш және болжауыш сөздерді қолдану; 11.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану; 11.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаүстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшінөткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану; 11.5.14 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында көмекші сөздерді артығымен түрлендіріп қолдану; 11.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңқы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану

4-тарау. Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары және өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11 (12) сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф . «Француз тілі» оқу пәнінің мазмұны

31. «Француз тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің ең жоғары мөлшері:
1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;
2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;
3) 12-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

32. 10 сыныпқа арналған «Француз тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша талқылауды түсіну. Жалпы және оқу тақырыптарының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу тақырыптары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу тақырыптарының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

2) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу тақырыптарының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

3) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу бағдарламасының тақырыптарына әртүрлі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық

ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

4) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдау. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы хабарлау және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

5) Француз тілін қолдану. Күрделі және күрделі зат есімнің сан алуан тіркестерінің, есептік және саналмайтын зат есімдерге арналған жиынтық көрсеткіштердің алуан түрлілігі, сонымен қатар есімдік сөз тіркестері, күрделі сын есімдердің алуан түрлері, сын есімдердің жіктік жалғауы, салыстырмалы құрылымдары және күшейткіш сын есімдердің әртүрлі ортақ мағынада қолданылуы. Оқу бағдарламасына таныс тақырыптардың, анықтауыштардың құрылымының алуан түрлілігі, сұрақтардың кең ауқымы, салыстырмалы, көрнекілік, белгісіздік, сан есімдер, сонымен қатар оқу бағдарламасының әртүрлі жалпы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша рефлексиялық есімдіктердің құрылымдары. Жетілдірілген үздіксіз формаларды, сондай-ақ белсенді және пассивті дауыста бірқатар кемелді формаларды шақ көмегімен қолдану, белсенді және пассивті дауыстардың келер және келешек үздіксіз шақтағы әртүрлі формалары, алуан түрлі формалар. баяндауыш сөйлемдер мен жанама сөйлеудегі қазіргі және өткен шақтағы белсенді және пассивті дауыстар, Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының таныс тақырыптары бойынша белсенді және пассивті дауыстардың формалары. Әртүрлі жанама сөйлеу мәлімдемелері мен сұрау формаларын белгілі жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдану, тұрақты және тұрақсыз үстеулерге қатысты үстеу құрылымдары, превербальды, кейінгі және шектен шыққан үстеулер, болжамды білдіру үшін модальды етістіктердің өткен шақ формаларының көбеюі. Өткен шақ туралы қорытынды, зат есім мен сын есімнің алдындағы көсемше тіркестер, зат есімнен, сын есім мен етістіктен кейінгі тәуелдік жалғаулар. Көбейген етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитивтік формалардың, көптеген етістіктер мен көсемшелерден кейін герунд формаларының, көптеген көсемше және фразалық етістіктердің қолданылуы. Әртүрлі таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша кәсіподақтардың алуан түрлілігі. Шартты сөйлемнің үшінші түріндегі конструкциялар si/ si seulement, сабақтас құрмалас сөйлемдерді қолдану, оның ішінде әртүрлі жалпы және оқу бағдарламаларына таныс тақырыптарда qui.

33. 11-сыныпқа арналған «Француз тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша талқылауды түсіну. Жалпы және оқу тақырыптарының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу тақырыптары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу тақырыптарының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

2) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу тақырыптарының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

3) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу бағдарламасының тақырыптарына әртүрлі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

4) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша

жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдау. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы хабарлау және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

5) Француз тілін қолдану. Белгілі бір қызметті білдіру үшін модальды етістіктің әртүрлі формаларын, әртүрлі псевдомодальды құрылымдарды, аз таралған зат есімдермен, сын есімдермен және етістіктермен тіркесетін алуан түрлі тәуелді көсемшелерді, келісім мен құрметті білдіретіндерді қоса алғанда, неғұрлым күрделі көсемше тіркестердің көп түрін қолдану, әртүрлі жалпы және силлабус тақырыптары бойынша әртүрлі синтаксистік типтегі көп сөзді етістіктердің алуан түрі, терминдерді білдіретін күрделірек жалғаулардың алуан түрі, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша келісім мен қарама-қайшылықтар, бұрын және кейін өзгертілген әртүрлі атау құрылымдары, жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары, жалпы және қосымша қолдануға арналған зат есімдерге қатысты әртүрлі анықтауыштар, сондай-ақ жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымына мәтіндік сілтемелер, ce/cet/cette сөзімен тіркесетін әртүрлі сын есімдер, инфинитив, сәйкес қосымшалары бар аффикстер, алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы мағына мен дұрыс жазылу, өтпелі және ырықсыз етістіктердің әр түрлі толықтауыш құрылымдары, жалпы және оқу тақырыптарындағы тұлғасыз сөйлемдер мен құрылымдардың алуан түрлілігі, белсенді және пассивті дауыстардың алуан түрлілігі, шақ, сондай-ақ жалпы және оқу тақырыптарының алуан түрлілігі бойынша толық үздіксіз формалардың бірқатары, келер шақ формаларының әртүрлілігі, әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы осы және өткен шақ формаларының алуан түрлілігі, жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша өсіп келе жатқан айырмашылықтардың саны (өткен және жетілген пішін / қарапайым және үздіксіз форма), мақұлдау және бұйрықтық сөйлемдер арқылы білдірілетін жанама сөйлеудің кең ауқымы, сондай-ақ әртүрлі жалпы мәселелер бойынша сұрақтар, сөйлем соңында қолданылатын превербальды, кейінгі және үстеу топтарының кең ауқымы, әртүрлі сын есімдердің ce/cet/cette, инфинитив, және әртүрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы сөйлемдерде қолдану.

34. 12-сыныпқа арналған «Француз тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша талқылауды түсіну. Жалпы және оқу тақырыптарының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу тақырыптары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі.

Жалпы және оқу тақырыптарының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

2) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу тақырыптарының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

3) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу бағдарламасының тақырыптарына әртүрлі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

4) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдау. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы хабарлау және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

5) Француз тілін қолдану. Белгілі бір қызметті білдіру үшін модальды етістіктің әртүрлі формаларын, әртүрлі псевдомодальды құрылымдарды, аз

таралған зат есімдермен, сын есімдермен және етістіктермен тіркесетін алуан түрлі тәуелді көсемшелерді, келісім мен құрметті білдіретіндерді қоса алғанда, неғұрлым күрделі көсемше тіркестердің көп түрін қолдану, әртүрлі жалпы және силлабус тақырыптары бойынша әртүрлі синтаксистік типтегі көп сөзді етістіктердің алуан түрі, терминдерді білдіретін күрделірек жалғаулардың алуан түрі, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша келісім мен қарама-қайшылықтар, бұрын және кейін өзгертілген әртүрлі атау құрылымдары, жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары, жалпы және қосымша қолдануға арналған зат есімдерге қатысты әртүрлі анықтауыштар, сондай-ақ жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымына мәтіндік сілтемелер, ce/cet/cette сөзімен тіркесетін әртүрлі сын есімдер, инфинитив, сәйкес қосымшалары бар аффикстер, алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы мағына мен дұрыс жазылу, өтпелі және ырықсыз етістіктердің әр түрлі толықтауыш құрылымдары, жалпы және оқу тақырыптарындағы тұлғасыз сөйлемдер мен құрылымдардың алуан түрлілігі, белсенді және пассивті дауыстардың алуан түрлілігі, шақ, сондай-ақ жалпы және оқу тақырыптарының алуан түрлілігі бойынша толық үздіксіз формалардың бірқатары, келер шақ формаларының әртүрлілігі, әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы осы және өткен шақ формаларының алуан түрлілігі, жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша өсіп келе жатқан айырмашылықтардың саны (өткен және жетілген пішін / қарапайым және үздіксіз форма), мақұлдау және бұйрықтық сөйлемдер арқылы білдірілетін жанама сөйлеудің кең ауқымы, сондай-ақ әртүрлі жалпы мәселелер бойынша сұрақтар, сөйлем соңында қолданылатын превербальды, кейінгі және үстеу топтарының кең ауқымы, әртүрлі сын есімдердің ce/cet/cette, инфинитив, және әртүрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы сөйлемдерде қолдану.

35. Оқыту мақсаттары әрбір бөлімшелер бойынша ілгерілеу деңгейін көрсетеді және мұғалімдерге білім алушылармен келесі қадамдармен бөлісе отырып, жоспарлауға және бағалауға мүмкіндік береді.

36. 1-бөлім: тыңдалым. Білім алушы әртүрлі жанрдағы түпнұсқа мәтіндердің негізгі идеясын түсінеді, таныс және жартылай бейтаныс тақырыптар бойынша пікірталастар, формаларды, кестелерді, диаграммаларды толтыру үшін егжей-тегжейлерді және нақты ақпаратты қамтитын функционалды маңызды мағыналарды таниды, терминдер мен негізгі бөліктердің мағынасын түсінеді. танымдық және жалпылама тақырыптағы мәтіндердің мазмұнын анықтайды, факті мен пікірді ажыратады, жалпы және тәрбиелік тақырыптағы әртүрлі жанрлар мен стильдегі орташа мәтіндердегі қарама-қайшылықтарды таниды және салыстырады, контекстке байланысты бейтаныс сөздердің мағынасын белгілейді.

37. 2-бөлім: Айтылым. Білім алушы күнделікті ресми және бейресми қарым-қатынас жағдайында пікірталасқа қатысады, тілдің лексикалық және грамматикалық ресурстарын пайдалана отырып, тұжырымдарды дұрыс тұжырымдайды, бұрын ұсынылған сөйлеу коммуникациясының стратегиясын пайдалана отырып, шындыққа эмоционалды және бағалаушы көзқарасын білдіреді, талдайды және салыстырады. мәтіндер, өз көзқарасын және сәйкес себептерін растайтын дәлелдер келтіре отырып, оқиғаларды, пікірлер мен

мәселелерді бағалайды, қорытынды жасайды және берілген мәселені шешу жолдарын ұсынады.

38. 3-бөлім: Оқылым. Білім алушы гуманитарлық ғылымдар туралы әр түрлі жанрлар мен стильдегі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерінің негізгі идеясын түсінеді, оқу стратегияларының бірқатарын пайдаланады, оқиғалар мен құбылыстардың уақыттық және себеп-салдарлық байланыстарын анықтайды, талдайды және салыстырады. қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, сөздердің мағынасын ашады, әр түрлі жанрлар мен стильдегі мәтіндердің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалайды.

39. 4-бөлім: Жазылым. Білім алушы жазбаша мәтінге қысқаша шолуды жоспарлайды және құрастырады, әртүрлі жанрлар мен сөйлеу мәнерлеріндегі мәтіндерді өңдейді және өңдейді, орфографиялық және грамматикалық ережелерді сақтайды, БАҚ ақпаратына негізделген жазбаша мәтінде дәлелдер келтіреді, іскерлік хаттар мен басқа да құжаттарды жазады. , бірқатар тақырыптарға, соның ішінде қоғамдық және гуманитарлық ғылымдарға қатысты пікір білдіре отырып, дискурсивті мәтіндер құрастырады.

40. 5-бөлім: Француз тілін қолдану. Білім алушы жақсы сөздік қорын және жалпы тілдің әртүрлілігін жоғары дәлдікпен пайдалана отырып, өз ойын білдіреді. Білім алушының өткен, осы және келер шақ түрлерін, модальды етістіктерді, белсенді және пассивті етістіктерді, тура және жанама сөйлеуді кеңінен қолдана білу дағдысы қалыптасады.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

41. Білім берудің мақсаттары бағдарламада кодтармен берілген. Кодтағы бірінші нөмір - сыныпты, екіншісі - бөлім нөмірін, ал үшіншісі – мақсаттың нөмірін білдіреді.

1) 1-бөлім: Тыңдалым:

10- сынып	11 - сынып	12 - сынып
B1.1	B1.2	B1.2
10.1.1 мектепте, демалыста және т.б. жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну	12.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну
10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі	11.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты	12.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты

ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну	бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну	бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну
10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру	11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру	12.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру
10.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну	11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну	12.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну
10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну	11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну	12.1.5 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну
10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері	11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну	12.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну
10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну	11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну	12.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну
10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым	11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың	12.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың

бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер	басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер, репортаждар	басым бөлігін, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер, репортаждады баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну

2) 2-бөлім: Айтылым:

10-сынып	11-сынып	12-сынып
B1.1	B1.2	B1.2
10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу	12.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу
10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау	11.2.2 өте тез бір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау	12.2.2 өте тез бір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау
10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру	11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау	12.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау
10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру	11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру	12.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру
10.2.5 тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай	11.2.5 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай	12.2.5 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай

түсінуге болатын хабарландырулар жасау	түсінуге болатын хабарландырулар жасау	түсінуге болатын хабарландырулар жасау
10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу	11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу	12.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу
10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну	11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну	12.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну
10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау	11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау	12.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау

3) 3-бөлім: Оқылым:

10-сынып	11-сынып	12-сынып
B1.1	B1.2	B1.2
10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну	12.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну
10.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну	11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну	12.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну

10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау	11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау	12.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау
10.3.4 күнделікті жазбаша материалдан өзекті мәселені табу және түсіну, мысалы, хаттардан, брошюралардан және қысқаша ресми құжаттардан	11.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу	12.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу
10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну	11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну	12.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну
10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау	11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау	12.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау
10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережелері	11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну	12.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну
10.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану	11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану	12.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі	11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген	12.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген

сәйкессіздіктерді анықтау	аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау	аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау

4) 4-бөлім: Жазылым:

10 - сынып	11 - сынып	12 - сынып
В1.1	В1.2	В1.2
10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу	12.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу
10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау	11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыру, өзінің тәжірибесін сипаттау	12.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыру, өзінің тәжірибесін сипаттау
10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу	11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау	12.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау
10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу	11.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу хат жазу	12.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу хат жазу
10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін сипаттайтын хат жазу	11.4.5 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын және жаңалықтар туралы жеке хат жазу	12.4.5 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын және жаңалықтар туралы жеке хат жазу
10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу	11.4.6 қысқа маңызды ақпаратты достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат түрінде жазу немесе	12.4.6 қысқа маңызды ақпаратты достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат түрінде жазу немесе

	күнделікті өмірде орын алған адамға маңызды деп есептейтін ойларын анық жаза алу	күнделікті өмірде орын алған адамға маңызды деп есептейтін ойларын анық жаза алу
10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады	11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады	12.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбалар жасау
10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу	11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу	12.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу

5) 5-бөлім: Француз тілін қолдану:

10-сынып	11-сынып	12-сынып
B1.1	B1.2	B1.2
10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану	12.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану
10.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану	11.5.2 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану	12.5.2 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану
10.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшелер және шырайлар ретінде түрлі күрделі сын	11.5.3 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көмегімен салыстырмалы құрылым жасауға болатын	12.5.3 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көмегімен салыстырмалы құрылым жасауға болатын

есімдерді және жай сын есімдерді қолдану	есімшелер ретінде күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану	есімшелер ретінде күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану
10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша предетерминатив рөлінде синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді қолдану	11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша анықтауыш және болжауыш сөздерді қолдану	12.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша анықтауыш және болжауыш сөздерді қолдану
10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану	11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану	12.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану
10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімдікті, on белгісіз есімдігімен және сандық есімдіктермен бірге қолдану	11.5.6 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатысымдық, көрсетімдік, белгісіз және сандық есімдіктерді және рефлексивтік есімдіктің көп бөлігін қолдану	12.5.6 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатысымдық, көрсетімдік, белгісіз және сандық есімдіктерді және рефлексивтік есімдіктің көп бөлігін қолдану
10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай аяқталған формасының әртүрімен бірге мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышты қолдану	11.5.7 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышпен және бірқатар ырықсыз түрімен бірге жай аяқталған формасын қолдану	12.5.7 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышпен және бірқатар ырықсыз түрімен бірге жай аяқталған формасын қолдану
10.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану	11.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану	12.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану
10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және	11.5.9 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және	12.5.9 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және

ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және сипаттама және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану	ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және баяндау және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану	ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және баяндау және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану
10.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану	11.5.10 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану	12.5.10 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану
10.5.11 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама және жапсарлас сұрақтарда ұсынылған тілдік нормаларды артығымен түрлендіріп қолдану	11.5.11 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану	12.5.11 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану
10.5.12 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану	11.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану	12.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану
10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшін осы және өткен шақты	11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшін өткен шақ	12.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшін өткен шақ

білдірумен әр түрлі модальды формаларды қолдану	модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану	модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану
10.5.14 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында және географиялық атаулардың алдында көмекші сөздерді қолдану	11.5.14 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында көмекші сөздерді артығымен түрлендіріп қолдану	12.5.14 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында көмекші сөздерді артығымен түрлендіріп қолдану
10.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістік пен сын есімнен кейін инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, шартты рай түрлерін қолдану және фразалық етістіктерді қолдана бастау	11.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңғы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану	12.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңғы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану
10.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге түрлі жалғаулықтарды қолдану	11.5.16 жалпы таныс және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге инфинитивті құрылымды (күрделі толықтауыш, күрделі бастауыш) қолдану, сөйлемде есімшелі конструкцияларды, жақсыз конструкцияларды қолдану	12.5.16 жалпы таныс және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге инфинитивті құрылымды (күрделі толықтауыш, күрделі бастауыш) қолдану, сөйлемде есімшелі конструкцияларды, жақсыз конструкцияларды қолдану
10.5.17 таныс жалпы және оқу тақырыптар бойынша қарым-қатынас процесінде етістіктің ашық рай және шартты райын белсендендіру	11.5.17 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптар бойынша қатысымдық бағыныңқы сөйлем, етістіктің ашық рай және шартты райын қолдану	12.5.17 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптар бойынша қатысымдық бағыныңқы сөйлем, етістіктің ашық рай және шартты райын қолдану

42. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімшелер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

43. Осы оқу бағдарламасы Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11(12)-сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11(12)-сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1- тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдіктер-мемлекеттің жетістігі: 1.1 Әлеуметтік қауіпсіздік және кепілдіктер 1.2 Белсенді азаматтық ұстаным	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста және т.б. жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін

		қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалдан өзекті мәселені табу және түсіну, мысалы, хаттардан, брошюралардан және қысқаша ресми құжаттардан; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген

		аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады; 10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Француз тілін қолдану	10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша өкініш пен сын білдіру үшін әртүрлі модальды етістіктерді қолдану; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және сипаттама және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 10.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістік пен сын есімнен кейін инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, шартты рай түрлерін қолдану және фразалық етістіктерді қолдана бастау; 10.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге түрлі жалғаулықтарды қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік: уақыт талабы: 2.1 Білім-табысқа жету жолы	Тыңдалым	10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін

2.2 Болашақ маманның кәсіби сапасы		айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру;

		10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережелері; 10.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу;

		10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін сипаттайтын хат жазу; 10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады; 10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу;
	Француз тілін қолдану	10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 10.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану; 10.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшелер және шырайлар ретінде түрлі күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану; 10.5.5 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай аяқталған формасының әртүрімен бірге мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышты қолдану; 10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшін осы және өткен шақты білдірумен әр түрлі модальды формаларды қолдану; 10.5.14 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында және географиялық атаулардың алдында көмекші сөздерді қолдану;

		10.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістік пен сын есімнен кейін инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, шартты рай түрлерін қолдану және фразалық етістіктерді қолдана бастау; 10.5.17 таныс жалпы және оқу тақырыптар бойынша қарым-қатынас процесінде етістіктің ашық рай және шартты райын белсендендіру
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытуға болады? 3.1 Жастардың бос уақытын ұйымдастыру 3.2 Тұлғааралық қарым-қатынас. Келіспеушілік жағдайларды шешу	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста және т.б. жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын

		тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану;

		10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін сипаттайтын хат жазу; 10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады; 10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Француз тілін қолдану	10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 10.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша предетерминатив рөлінде синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімдікті, on белгісіз есімдігімен және сандық есімдіктермен бірге қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай аяқталған формасының әртүрімен бірге мезгіл

		пысықтауыш және мекен пысықтауышты қолдану; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және сипаттама және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 10.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану; 10.5.11 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама және жапсарлас сұрақтарда ұсынылған тілдік нормаларды артығымен түрлендіріп қолдану; 10.5.12 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 10.5.14 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында және географиялық атаулардың алдында көмекші сөздерді қолдану; 10.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістік пен сын есімнен кейін инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, шартты рай түрлерін қолдану және фразалық етістіктерді қолдана бастау; 10.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге түрлі жалғаулықтарды қолдану
4-тоқсан		
4. Ғылым мен техника: 4.1 Қазақстан әлемдік	Тыңдалым	10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген

аренада 4.2 Қазақстан ұлттық экономикасының бәсекеге қабілеттілігі 4.3 Қазақстан және Франция саяси жүйесі		пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер

		сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалдан өзекті мәселені табу және түсіну, мысалы, хаттардан, брошюралардан және қысқаша ресми құжаттардан; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады; 10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Француз тілін қолдану	10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық

		топтарды қолдану; 10.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшелер және шырайлар ретінде түрлі күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша предетерминатив рөлінде синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді қолдану; 10.5.5 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімдікті, on белгісіз есімдігімен және сандық есімдіктермен бірге қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай аяқталған формасының әртүрімен бірге мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышты қолдану; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және сипаттама және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 10.5.13 таныс жалпы және тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшін осы және өткен шақты білдірумен әр түрлі модальды формаларды қолдану; 10.5.14 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында және географиялық атаулардың алдында көмекші сөздерді қолдану

2) 11 – сынып:

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдіктер-мемлекеттің жетістігі: 1.1 Конституция - Қазақстан Республикасының Негізгі Заңы 1.2 Ұлт денсаулығы – болашақтың табысты негізі. Медициналық сақтандыру	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер, репортаждар
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс

		тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарапайым байланысқан мәтін құрастыру, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу хат жазу; 11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым

		дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Француз тілін қолдану	11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану; 11.5.7 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышпен және бірқатар ырықсыз түрімен бірге жай аяқталған формасын қолдану; 11.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану; 11.5.9 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және баяндау және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 11.5.10 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану; 11.5.11 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану; 11.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 11.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат,

		жағдай, іс-әрекет бағыныңқы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану; 11.5.16 жалпы таныс және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге инфинитивті құрылымды (күрделі толықтауыш, күрделі бастауыш) қолдану, сөйлемде есімшелі конструкцияларды, жақсыз конструкцияларды қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік – уақыт талабы: 2.1 IT-технологиялар 2.2 Мәдениет диалогі	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты

		айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер, репортаждар
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тез бір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен

		немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарапайым байланысқан мәтін құрастыру, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.5 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын және жаңалықтар туралы жеке хат жазу; 11.4.6 қысқа маңызды ақпаратты достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат түрінде жазу немесе күнделікті өмірде орын алған адамға маңызды деп есептейтін ойларын анық жаза алу; 11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді

		тізімдеп жазбалар жасау; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Француз тілін қолдану	11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану; 11.5.9 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және баяндау және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 11.5.11 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану; 11.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшін өткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану; 11.5.14 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында көмекші сөздерді артығымен түрлендіріп қолдану; 11.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңқы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану; 11.5.16 жалпы таныс және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге инфинитивті

		құрылымды (күрделі толықтауыш, күрделі бастауыш) қолдану, сөйлемде есімшелі конструкцияларды, жақсыз конструкцияларды қолдану 11.5.17 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптар бойынша қатысымдық бағыныңқы сөйлем, етістіктің ашық рай және шартты райын қолдану
3-тоқсан		
Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамыту керек: 3.1 Пікірталас. Диспут. Көпшілік алдындағы сөйлеу 3.2 Заманауи жастардың өздігінен білім алуы және өзін-өзі дамытуы. 3.3 Қазақстандық патриотизм, жастардың құқықтары мен міндеттері.	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер, репортаждар

	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тез бір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру,

		сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарапайым байланысқан мәтін құрастыру, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша

		хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу;
	Француз тілін қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 11.5.3 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көмегімен салыстырмалы құрылым жасауға болатын есімшелер ретінде күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша анықтауыш және болжауыш сөздерді қолдану; 11.5.7 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышпен және бірқатар ырықсыз түрімен бірге жай аяқталған формасын қолдану; 11.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану; 11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшін өткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану
4-тоқсан		
4. Еліміздің экономика және бәсекеге қабілеттілігі: 4.1 Қазақстан мен Францияның дипломатиялық қарым-қатынасы 4.2 Жасыл экономика	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және

		кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер, репортаждар
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну;
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы

		орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну 11.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.5 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын және жаңалықтар туралы жеке хат жазу 11.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу;

	Француз тілін қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 11.5.2 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша анықтауыш және болжауыш сөздерді қолдану; 11.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану; 11.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшін өткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану; 11.5.14 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында көмекші сөздерді артығымен түрлендіріп қолдану; 11.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңқы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану

3) 12-сынып:

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		

1. Әлеуметтік кепілдіктер-мемлекеттің жетістігі: 1.1 Конституция - Қазақстан Республикасының Негізгі Заңы 1.2 Әлеуметтік қауіпсіздік 1.3 Күшті және табысты мемлекет	Тыңдалым	12.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 12.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 12.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 12.1.5 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 12.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 12.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер, репортаждар
	Айтылым	12.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 12.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 12.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 12.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама

		әзірлеу; 12.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну; 12.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	12.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 12.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 12.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 12.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 12.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	12.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарапайым байланысқан мәтін құрастыру, өзінің тәжірибесін сипаттау; 12.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 12.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу хат жазу; 12.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады;

		12.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Француз тілін қолдану	12.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану; 12.5.7 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышпен және бірқатар ырықсыз түрімен бірге жай аяқталған формасын қолдану; 12.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану; 12.5.9 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және баяндау және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 12.5.10 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану; 12.5.11 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану; 12.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 12.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңқы құрмалас

		сөйлемді, фразалық етістікті қолдану; 12.5.16 жалпы таныс және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге инфинитивті құрылымды (күрделі толықтауыш, күрделі бастауыш) қолдану, сөйлемде есімшелі конструкцияларды, жақсыз конструкцияларды қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік – уақыт талабы: 2.1 Замануи өнердегі жаңа тенденциялар 2.2 Музыка индустриясы 2.3 Көпмәдениеттілік және көптілділік	Тыңдалым	12.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 12.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 12.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 12.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 12.1.5 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 12.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну; 12.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 12.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер, репортаждар

	Айтылым	12.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 12.2.2 өте тез бір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 12.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 12.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 12.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 12.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну; 12.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	12.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 12.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну; 12.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау;

		12.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 12.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 12.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 12.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 12.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	12.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 12.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарапайым байланысқан мәтін құрастыру, өзінің тәжірибесін сипаттау; 12.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 12.4.5 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын және жаңалықтар туралы жеке хат жазу; 12.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 12.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады; 12.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан

		үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу;
	Француз тілін қолдану	12.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану; 12.5.9 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және баяндау және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 12.5.11 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану; 12.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 12.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшін өткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану; 12.5.14 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында көмекші сөздерді артығымен түрлендіріп қолдану; 12.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңқы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану; 12.5.16 жалпы таныс және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге инфинитивті құрылымды (күрделі толықтауыш, күрделі бастауыш) қолдану, сөйлемде есімшелі конструкцияларды, жақсыз

		конструкцияларды қолдану 12.5.17 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптар бойынша қатысымдық бағыныңқы сөйлем, етістіктің ашық рай және шартты райын қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытуға болады: 3.1 Көшбасшылық және басшылық 3.2 Коучинг және коуч көшбасшылығының артықшылықтары 3.3 Іскерлік қарым-қатынас этикасы	Тыңдалым	12.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 12.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 12.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 12.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 12.1.5 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 12.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 12.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер, репортаждар
	Айтылым	12.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу;

		12.2.2 өте тез бір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 12.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 12.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 12.2.5 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 12.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 12.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну; 12.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	12.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 12.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну; 12.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау;

		12.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 12.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 12.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 12.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 12.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	12.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 12.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарапайым байланысқан мәтін құрастыру, өзінің тәжірибесін сипаттау; 12.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 12.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 12.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады; 12.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу;

	Француз тілін қолдану	12.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 12.5.3 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көмегімен салыстырмалы құрылым жасауға болатын есімшелер ретінде күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану; 12.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша анықтауыш және болжауыш сөздерді қолдану; 12.5.7 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышпен және бірқатар ырықсыз түрімен бірге жай аяқталған формасын қолдану; 12.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану; 12.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшінөткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану
4-тоқсан		
4. Еліміздің экономика және бәсекеге қабілеттілігі: 4.1 Қазақстанның жаһандық бәсекеге қабілеттілігі 4.2 Әлемдік аренадағы Қазақстандық дипломатия 4.3 Қазақстан мен Францияның халықаралық қатынастары	Тыңдалым	12.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 12.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 12.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну;

		12.1.5 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 12.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 12.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер, репортаждады олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	12.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 12.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 12.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 12.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 12.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну
	Оқылым	12.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 12.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат

		жинау; 12.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 12.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 12.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 12.3.8 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 12.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	12.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 12.4.5 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын және жаңалықтар туралы жеке хат жазу; 12.4.6 қысқа маңызды ақпаратты достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат түрінде жазу немесе күнделікті өмірде орын алған адамға маңызды деп есептейтін ойларын анық жаза алу; 12.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбалар жасау; 12.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу

	Француз тілін қолдану	12.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 12.5.2 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану; 12.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша анықтауыш және болжаушы сөздерді қолдану; 12.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану; 12.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 12.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшін өткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану; 12.5.14 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында көмекші сөздерді артығымен түрлендіріп қолдану; 12.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңқы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану

бұйрығына 101-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
104-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Жалпы орта білім беру деңгейінде «Алгебра және анализ бастамалары» пәнін оқыту маңызды болып табылады, себебі оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру үшін неғұрлым тиімді әдістерді ұсынады және логикалық, абстрактілік, кеңістіктік, сыни ойлау қабілетін дамытуға ықпал етеді, шынайылықты танудың ғылыми әдістерін меңгереді, математиканың практикалық маңыздылығын жете түсінеді. Пайымдаулардағы қорытындыларды негіздеуде математикалық тілдің қолдану қажеттілігі оқушылардан математикалық терминологияны, логикалық конструкциялар мен таңбаларды еркін пайдалануын талап етеді, адамның жалпы мәдениетін қалыптастыруға ықпал етеді.

3. Мақсаты: практикалық іс-әрекетте қолдануға, басқа пәндерді игеруге, білім алуды жалғастыруға қажетті математикалық білімді оқушылардың меңгеруі; жалпы адами құндылықтар және ұлттық мәдениеттің озық салт-дәстүрлер негізінде оқушылардың зияткерлігін дамыту.

4. Міндеттері:

1) Бағдарламаның «Сандар», «Алгебра», «Статистика және ықтималдықтар теориясы», «Математикалық модельдеу және анализ» бөлімдері бойынша математикалық білім, білік және дағдыларын әрі қарай қалыптастыру мен дамытуға жағдай жасау;

2) математикалық тіл мен негізгі математикалық заңдарды қолдану дағдыларын дамытуға ықпал ету;

3) әртүрлі мәнмәтіндегі есептерді шешуде санды қатынастар мен кеңістіктік формаларды оқып білуге жәрдем беру;

4) нақты процестерді сипаттайтын математикалық модельдерді құру және интерпретациялау дағдыларын дамыту;

5) әртүрлі теориялық облыстар мен практикалық іс-әрекеттерде зерттеулер және есептер шешу үшін математикалық әдістерді қолданудың дағдыларын дамыту;

6) логикалық және сын тұрғысынан ойлау, шығармашылық қабілеттерін дамыту;

7) коммуникативтік, әртүрлі дереккөздерден ақпаратты іздеу және қолдану дағдыларын дамыту;

8) өздігінен, топта жұмыс істеуге қажетті тәуелсіздік, жауапкершілік, бастамашылдық, табандылық пен толеранттылық сияқты тұлғалық қасиеттерді дамыту;

9) қоғамның ілгерілеуі үшін математиканың маңыздылығын түсінуін қамтамасыз ету;

10) мәтіндерді талдау, интерпретациялау және академиялық адалдық қағидаттарын сақтай отырып құрастыру; зерттеулер жүргізу, бақылау нәтижелерін өңдеу және ғылыми құбылыстарды түсіндіру; өз жұмыстарын әзірлеу, жобалау және ұсыну, ақпаратты іздеу, талдау, құру және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

5. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік егемендік пен тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәнінің мазмұны

6. «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 4 сағат, оқу жылында – 136 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 4 сағат, оқу жылында – 136 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

7. 10-сыныпқа арналған «Алгебра және анализ бастамалары» пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 7-9-сыныптардағы алгебра курсын қайталау;

2) «Функция, оның қасиеттері және графигі». Функция және оның берілу тәсілдері. Функциялардың графиктерін түрлендіру. Функцияның қасиеттері. Бөлшек-сызықты функция. Күрделі және кері функция ұғымдары;

3) «Тригонометриялық функциялар». Тригонометриялық функциялар, олардың қасиеттері мен графиктері. Тригонометриялық функциялардың графиктерін түрлендірулер көмегімен салу;

4) «Кері тригонометриялық функциялар». Арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс. Кері тригонометриялық функциялар, олардың қасиеттері мен графиктері. Кері тригонометриялық функциялары бар қарапайым теңдеулер;

5) «Тригонометриялық теңдеулер». Қарапайым тригонометриялық теңдеулер. Тригонометриялық теңдеулер және олардың жүйелерін шешу әдістері;

6) «Тригонометриялық теңсіздіктер». Тригонометриялық теңсіздіктерді шешу;

7) «Ықтималдық». Комбинаторика элементтері және оларды оқиғалардың ықтималдықтарын табуда қолданылуы. Жуықтап есептеулер үшін Ньютон биномы (натурал көрсеткішті). Оқиға ықтималдығы және оның қасиеттері. Шартты ықтималдық. Ықтималдықтарды қосу және көбейту ережелері. Толық ықтималдық формуласы және Байес формуласы. Бернулли формуласы және оның салдарлары. Нақты құбылыстар мен процестердің ықтималдық модельдері;

8) «Көпмүшелер». Бірнеше айнымалысы бар көпмүшелер және олардың стандарт түрі. Біртекті және симметриялы көпмүшелер. Бір айнымалысы бар көпмүшенің жалпы түрі. Көбейткіштерге жіктеу әдісі арқылы бір айнымалысы бар көпмүше түбірлерін табу. Көпмүшені көпмүшеге «бұрыштап» бөлу. Безу теоремасы, Горнер схемасы. Анықталмаған коэффициенттер әдісі. Бүтін коэффициетті көпмүшенің рационал түбірлері туралы теорема. Квадрат теңдеу түріне келтірілетін жоғары дәрежелі теңдеулер. Үшінші дәрежелі көпмүше үшін жалпыланған Виет теоремасы;

9) «Функцияның шегі және үзіліссіздігі». Функцияның нүктедегі және шексіздіктегі шегі. Функция графигінің асимптоталары. Сан тізбегінің шегі. Функцияның нүктедегі және жиындағы үзіліссіздігі. Шектерді табу. Бірінші тамаша шек;

10) «Туынды». Туындының анықтамасы. Функция дифференциалы ұғымы. Туынды табу ережелері. Күрделі функция туындысы. Тригонометриялық

функциялардың туындылары. Кері тригонометриялық функциялардың туындылары. Туындының физикалық және геометриялық мағынасы. Функция графигіне жүргізілген жанаманың теңдеуі;

11) «Туындының қолданылуы». Функцияның өсу және кему белгілері. Функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелері. Функция графигінің иілу нүктелері, функция графигінің дөңестігі. Функцияны дөңестікке зерттеу. Туындының көмегімен функцияны зерттеу және графигін салу. Функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндері.

12) «Кездейсоқ шамалар және олардың сандық сипаттамалары». Кездейсоқ шамалар. Дискретті кездейсоқ шамалар. Үзіліссіз кездейсоқ шама ұғымы. Дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамалары. Дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім түрлері. Үлкен сандар заңы.

13) 10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау.

8. 11-сыныпқа арналған «Алгебра және анализ бастамалары» пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 10-сыныптағы математика курсын қайталау;

2) «Алғашқы функция және интеграл». Алғашқы функция және анықталмаған интеграл. Анықталмаған интеграл қасиеттері. Интегралдау әдістері. Қисықсызықты трапеция және оның ауданы. Анықталған интеграл. Анықталған интегралдың геометриялық және физикалық есептерді шығаруда қолданылуы;

3) «Математикалық статистика элементтері». Бас жиын және таңдама. Дискретті және интервалды вариациялық қатарлар. Кездейсоқ шаманың сандық сипаттамаларын таңдамалар бойынша бағалау;

4) «Дәрежелер және түбірлер. Дәрежелік функция». n-ші дәрежелі түбір және оның қасиеттері. Рационал көрсеткішті дәреже. Рационал көрсеткішті дәрежесі бар өрнектерді түрлендіру. Иррационал өрнектерді түрлендіру. Дәрежелік функция, оның қасиеттері және графигі. Нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысы мен интегралы;

5) «Иррационал теңдеулер мен теңсіздіктер». Иррационал теңдеулер мен олардың жүйелері. Иррационал теңсіздіктер;

6) «Комплекс сандар». Жорамал сандар. Комплекс сандар анықтамасы. Алгебралық түрдегі комплекс сандарға амалдар қолдану. Квадрат теңдеулердің комплекс түбірлері. Алгебраның негізгі теоремасы;

7) «Көрсеткіштік және логарифмдік функциялар». Көрсеткіштік функция, оның қасиеттері және графигі. Санның логарифмі және оның қасиеттері. Логарифмдік функция, оның қасиеттері және графигі. Көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралы. Логарифмдік функцияның туындысы;

8) «Көрсеткіштік және логарифмдік теңдеулер мен теңсіздіктер». Көрсеткіштік теңдеулер және олардың жүйелері. Логарифмдік теңдеулер және олардың жүйелері. Көрсеткіштік теңсіздіктер. Логарифмдік теңсіздіктер;

9) «Дифференциалдық теңдеулер». Дифференциалдық теңдеулер туралы жалпы мағлұмат. Айнымалылары ажыратылатын бірінші ретті дифференциалдық теңдеулер. Екінші ретті тұрақты коэффициентті біртекті сызықтық дифференциалдық теңдеулер;

10) 10-11-сыныптардағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау.

9. Оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бұл бөлімдер күтілетін нәтижелер (біліктер немесе дағдылар, білім немесе түсініктер) түрінде берілген сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады. Әр бөлімше ішінде тізбектеліп жазылған оқыту мақсаттары мұғалімге өз жұмысын жоспарлап, оқушылардың жетістіктерін бағалауға, сонымен қатар оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпарат беруге мүмкіндік жасайды.

10. Оқу пәнінің мазмұны төрт бөлімді қамтиды: «Сандар», «Алгебра», «Статистика және ықтималдықтар теориясы», «Математикалық модельдеу және анализ».

11. «Сандар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Сандар және шамалар туралы түсініктер;

2) Сандарға амалдар қолдану.

12. «Алгебра» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Алгебралық өрнектер және оларды түрлендіру;

2) Теңдеулер және теңсіздіктер, олардың жүйелері және жиынтықтары;

3) Тригонометрия.

13. «Статистика және ықтималдықтар теориясы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Комбинаторика негіздері;

2) Ықтималдықтар теориясының негіздері;

3) Статистика және деректерді талдау.

14. «Математикалық модельдеу және анализ» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Математикалық анализ бастамалары;

2) Математикалық тіл және математикалық модель;

3) Математикалық модельдеудің көмегімен есептер шығару.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

15. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

16. Білім алушыларға қойылатын талаптар:

1-бөлім. «Сандар»		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Сандар және шамалар туралы түсініктер	10.1.1.	11.1.1.
		11.1.1.1 комплекс санның және оның модулінің анықтамаларын білу;

		11.1.1.2 комплекс санды комплекс жазықтықта кескіндей алу; 11.1.1.3 түйіндес комплекс сандар анықтамасы мен олардың қасиеттерін білу;
2. Сандарға амалдар қолдану	10.1.2.	11.1.2.
		11.1.2.1 алгебралық түрде берілген комплекс сандарға арифметикалық амалдар қолдану; 11.1.2.2 алгебралық түрдегі комплекс санды бүтін дәрежеге шығарғанда мәнінің заңдылығын қолдану; 11.1.2.3 комплекс санның квадрат түбірін таба алу; 11.1.2.4 квадрат теңдеулерді комплекс сандар жиынында шешу; 11.1.2.5 алгебраның негізгі теоремасын және оның салдарларын білу
2-бөлім. «Алгебра»		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Алгебралық өрнектер және түрлендірулер	10.2.1.	11.2.1.
	10.2.1.1 - бірнеше айнымалысы бар көпмүшенің анықтамасын білу және оны стандарт түрге келтіру, стандарт түрдегі көпмүшенің дәрежесін анықтау; 10.2.1.2 - симметриялы және біртекті көпмүшелерді танып білу; 10.2.1.3 - бір айнымалысы бар көпмүшелерді ажырата және оны стандарт түрге келтіре алу; 10.2.1.4 - бір айнымалысы бар көпмүшенің бас	11.2.1.1 - n-ші дәрежелі түбір және n-ші дәрежелі арифметикалық түбір анықтамасын білу; 11.2.1.2 - n-ші дәрежелі түбір қасиеттерін білу; 11.2.1.3 - рационал көрсеткішті дәреже анықтамасын және қасиеттерін білу; 11.2.1.4 - алгебралық өрнектерді түрлендіру үшін рационал көрсеткішті дәреже қасиеттерін қолдану;

	коэффициентін, дәрежесін және бос мүшесін табу; 10.2.1.5 - көбейткіштерге жіктеу әдісі арқылы бір айнымалысы бар көпмүшенің түбірлерін табу; 10.2.1.6 - көпмүшелерді көбейткіштерге жіктеу үшін $x^n-a^n, x^{2n+1}+a^{2n+1}, n\in N$ формулаларын қолдану; 10.2.1.7 - көпмүшені көпмүшеге «бұрыштап» бөлуді орындау; 10.2.1.8 - Безу теоремасын және оның салдарларын есеп шығаруда қолдану; 10.2.1.9 - симметриялы және біртекті көпмүшелер түбірлерін табудың түрлі тәсілдерін қолдану; 10.2.1.10 - көпмүше түбірлерін табу үшін Горнер схемасын қолдану; 10.2.1.11 - бір айнымалысы бар бүтін коэффициетті көпмүшенің рационал түбірі туралы теореманы оның түбірлерін табуда қолдану; 10.2.1.12 - жалпыланған Виет теоремасын білу және оны үшінші ретті көпмүшелерге қолдану; 10.2.1.13 - анықталмаған коэффициенттер әдісін білу және оны көпмүшені көбейткіштерге жіктеуде қолдану	11.2.1.5 - иррационал өрнектерді түрлендіру үшін n-ші дәрежелі түбір қасиеттерін қолдану;
2. Теңдеулер және теңсіздіктер, олардың жүйелері және жиынтықтары	10.2.2.	11.2.2.
	10.2.2.1 - жоғары дәрежелі теңдеулерді шешуде көбейткіштерге жіктеу әдісін қолдану; 10.2.2.2 - жоғары дәрежелі теңдеулерді шешуде жаңа	11.2.2.1 - иррационал теңдеудің анықтамасын білу, оның мүмкін мәндер жиынын анықтай алу; 11.2.2.2 - теңдеудің екі жағын бірдей n-ші дәрежеге

	айнымалы енгізу әдісін қолдану	шығару әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.2.2.3 - айнымалыны алмастыру әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.2.2.4 - иррационал теңдеулер жүйелерін шеше алу; 11.2.2.5 - иррационал теңсіздіктерді шеше алу; 11.2.2.6 - көрсеткіштік теңдеулерді шешу әдістерін білу және қолдану; 11.2.2.7 - көрсеткіштік теңдеулер жүйелерін шеше білу; 11.2.2.8 - логарифмдік теңдеулерді шешу әдістерін білу және қолдану; 11.2.2.9 - логарифмдік теңдеулер жүйелерін шеше білу; 11.2.2.10 - көрсеткіштік теңсіздіктер мен олардың жүйелерін шеше білу; 11.2.2.11 - логарифмдік теңсіздіктер мен олардың жүйелерін шеше білу
3.Тригонометрия	10.2.3.	11.2.3.
	10.2.3.1 - тригонометриялық функциялар анықтамаларын, қасиеттерін білу және олардың графиктерін сала білу; 10.2.3.2 - тригонометриялық функциялардың графиктерін түрлендірулер көмегімен сала білу; 10.2.3.3 - арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс анықтамаларын білу және олардың мәндерін	

	таба білу; 10.2.3.4 - кері тригонометриялық функциялардың анықтамалары мен қасиеттерін білу; 10.2.3.5 - кері тригонометриялық функциялардың графиктерін салу; 10.2.3.6 - кері тригонометриялық функциялары бар өрнектерге түрлендірулер орындау; 10.2.3.7 - кері тригонометриялық функциялары бар қарапайым теңдеулерді шеше алу; 10.2.3.8 - қарапайым тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.2.3.9 - тригонометриялық теңдеулерді көбейткіштерге жіктеу арқылы шешу; 10.2.3.10 - квадрат теңдеуге келтірілетін тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.2.3.11 - тригонометриялық теңдеулерді тригонометриялық өрнектерді түрлендіру формулаларын қолдану арқылы шеше алу; 10.2.3.12 - біртекті тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.2.3.13 - тригонометриялық теңдеулерді тригонометриялық функциялардың дәрежесін төмендету формулалары арқылы шеше алу; 10.2.3.14 - тригонометриялық теңдеулерді қосымша	

	аргумент енгізу әдісі арқылы шеше алу; 10.2.3.15 - тригонометриялық теңдеулерді универсал алмастыру арқылы шеше алу; 10.2.3.16 - тригонометриялық теңдеулер жүйелерін шеше алу; 10.2.3.17 - қарапайым тригонометриялық теңсіздіктерді шеше алу; 10.2.3.18 - тригонометриялық теңсіздіктерді шеше алу	
3-бөлім. «Статистика және ықтималдықтар теориясы»		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Комбинаторика негіздері	10.3.1.	11.3.1.
	10.3.1.1 - қайталанбайтын және қайталанбалы «алмастырулар», «орналастырулар», «терулер» ұғымдарын ажырата білу; 10.3.1.2 - қайталанбайтын алмастырулар, орналастырулар және терулерді есептеу үшін формулаларды қолдану; 10.3.1.3 - қайталанбалы алмастырулар, орналастырулар және терулерді есептеу үшін формулаларды қолдану; 10.3.1.4 - комбинаторика формулаларын қолданып, ықтималдықтарды табуға есептер шығару; 10.3.1.5 - жуықтап есептеу үшін Ньютон биномын (натурал көрсеткішпен) қолдану	
2. Ықтималдықтар теориясының негіздері	10.3.2.	11.3.2.
	10.3.2.1 - кездейсоқ оқиға ұғымын, кездейсоқ оқиға	

	түрлерін білу және оларға мысалдар келтіру; 10.3.2.2 - ықтималдықтар қасиеттерін қолданып, кездейсоқ оқиғалардың ықтималдығын есептеу; 10.3.2.3 - ықтималдықтарды қосу ережелерін түсіну және қолдану * P(A + B) = P(A) + P(B) * P(A +B) = P(A) + P(B) – P(A · B); 10.3.2.4 - ықтималдықтарды көбейту ережелерін түсіну және қолдану * P(A · B) = P(A) · P(B) *P(A · B) = P(A) · PA(B)= P(B)PB(A); 10.3.2.5 - толық ықтималдық формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.3.2.6 - Байес формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.3.2.7 - Бернулли схемасын қолдану шартын және Бернулли формуласын білу; 10.3.2.8 - Бернулли формуласы мен оның салдарларын есептер шығаруда қолдану; 10.3.2.9 - кездейсоқ шаманың не екенін түсіну және кездейсоқ шамаларға мысалдар келтіру; 10.3.2.10 - дискретті және үзіліссіз кездейсоқ шамалардың анықтамаларын білу және оларды ажырата алу; 10.3.2.11 - кейбір дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім заңы кестесін құру; 10.3.2.12 - дискретті	

	кездейсоқ шаманың математикалық күтімі ұғымын және оның қасиеттерін білу; 10.3.2.13 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімін есептеу; 10.3.2.14 - дискретті кездейсоқ шаманың дисперсиясы мен орташа квадраттық (стандартты) ауытқуын есептеу; 10.3.2.15 - дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамаларын қолдану арқылы есептер шығару; 10.3.2.16 - дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім түрлерін ажырата білу: биномдық үлестірім, геометриялық үлестірім, гипергеометриялық үлестірім; 10.3.2.17 - үлкен сандар заңының тұжырымдамасын білу	
3. Статистика және деректерді талдау	10.3.3.	11.3.3.
		11.3.3.1 - математикалық статистиканың негізгі терминдерін білу және түсіну; 11.3.3.2 - дискретті және аралық вариациялық қатарларды құрастыру үшін таңдаманы өңдеу; 11.3.3.3 - берілген шартқа сәйкес вариациялық қатарлардың деректерін талдау; 11.3.3.4 - таңдама бойынша кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамаларын бағалау;

4-бөлім. «Математикалық модельдеу мен анализ»		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Математикалық анализ бастамалары	10.4.1.	11.3.1.
	10.4.1.1 - функция анықтамасын және берілу тәсілдерін білу; 10.4.1.2 - функция графигіне түрлендірулер орындай алу (параллель көшіру, сығу және созу); 10.4.1.3 - функция қасиеттерін анықтай алу; 10.4.1.4 - функцияның берілген графигі бойынша оның қасиеттерін: 1) функцияның анықталу облысы; 2) функцияныңмәндер жиыны; 3) функцияның нөлдері; 4) функцияның периодтылығы; 5) функцияның бірсарындылық аралықтары; 6) функцияның таңбатұрақтылық аралықтары; 7) функцияның ең үлкен және ең кіші мәндері; 8) функцияның жұптылығы, тақтылығы; 9) функцияның шектелгендігі; 10) функция үзіліссіздігі; 11) функцияның экстремумдары сипаттай алу; 10.4.1.5 - $y = \frac{ax+b}{cx+d},\ c \neq 0$, бөлшек-сызықты функциясының қасиеттерін анықтау және оның графигін салу; 10.4.1.6 - кері функцияның анықтамасын білу және	11.4.1.1 - алғашқы функция және анықталмаған интеграл анықтамаларын білу; 11.4.1.2 - анықталмаған интеграл қасиеттерін білу және қолдану; 11.4.1.3 - негізгі анықталмаған интегралдарды 1. $\int kdx = kx + C$ 2. $\int x^n dx = \frac{x^{n+1}}{n+1} + C, n \neq -1;$ 3. $\int \cos xdx = \sin x + C;$ 4. $\int \sin xdx = -\cos x + C$; 5. $\int \frac{dx}{\cos^2 x} = tgx + C$; 6. $\int \frac{dx}{\sin^2 x} = -ctgx + C$ білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.4.1.4 - айнымалыны алмастыру әдісімен интегралды есептеу; 11.4.1.5 - бөліктеп интегралдау әдісімен интегралды есептеу; 11.4.1.6 - қисықсызықты трапецияның анықтамасын білу және оның ауданын табу үшін Ньютон – Лейбниц формуласын қолдану; 11.4.1.7 - анықталған интеграл ұғымын білу, анықталған интегралды есептей білу; 11.4.1.8 - берілген сызықтармен шектелген жазық фигураның ауданын

	берілген функцияға кері функцияны табу және өзара кері функциялар графиктерінің орналасу қасиетін білу; 10.4.1.7 - f(g(x)) күрделі функциясын ажырата білу және функциялар композициясын құру; 10.4.1.8 - функцияның нүктедегі шегінің анықтамасын білу және оны есептеу; 10.4.1.9 - функцияның шексіздіктегі шегінің анықтамасын білу және оны есептеу; 10.4.1.10 - функция графигіне жүргізілген асимптотаның анықтамасын білу және асимптоталардың теңдеулерін құра білу; 10.4.1.11 - функцияның шексіздіктегі шегінің қасиеттерін қолданып сан тізбектерінің шектерін табу; 10.4.1.12 - функцияның нүктедегі үзіліссіздігінің және функцияның жиындағы үзіліссіздігінің анықтамаларын білу; 10.4.1.13 - үзіліссіз функциялардың қасиеттерін білу және оларды функция үзіліссіздігін дәлелдеуде қолдану; 10.4.1.14 - шектерді есептеуде $\frac{0}{0}; \frac{\infty}{\infty}$ және $\infty - \infty$ түріндегі анықталмағандықтарды ашу әдістерін қолдану;	есептеу; 11.4.1.9 - айналу денесінің көлемін анықталған интеграл көмегімен есептеу формуласын білу және қолдану; 11.4.1.10 - нақты көрсеткішті дәрежелік функция анықтамасын білу; дәреже көрсеткішіне тәуелді дәрежелік функция графигін салу; 11.4.1.11 - дәрежелік функция қасиеттерін білу; 11.4.1.12 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысын табу ережелерін білу және қолдану; 11.4.1.13 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның интегралын табу ережесін білу және қолдану; 11.4.1.14 көрсеткіштік функция анықтамасын білу және оның графигін салу; 11.4.1.15 көрсеткіштік функция қасиеттерін есептер шығаруда қолдану; 11.4.1.16 сан логарифмі, ондық және натурал логарифмдер анықтамаларын білу; 11.4.1.17 логарифм қасиеттерін білу және оны логарифмдік өрнектерді түрлендіруде қолдану; 11.4.1.18 логарифмдік функцияның анықтамасын білу және оның графигін салу; 11.4.1.19 логарифмдік функция қасиеттерін білу

	10.4.1.15 - бірінші тамаша шекті қолданып шектерді есептеу; 10.4.1.16 - аргумент өсімшесі мен функция өсімшесінің анықтамаларын білу; 10.4.1.17 - функция туындысының анықтамасын білу және анықтама бойынша функцияның туындысын табу; 10.4.1.18 - тұрақты функцияның және дәрежелік функцияның туындыларын табу; 10.4.1.19 - функция дифференциалы анықтамасын және дифференциалдың геометриялық мағынасын білу; 10.4.1.20 - функция дифференциалын табу; 10.4.1.21 - дифференциалдаудың ережелерін білу және қолдану; 10.4.1.22 - күрделі функцияның туындысын табу; 10.4.1.23 - тригонометриялық функциялардың туындыларын табу; 10.4.1.24 - кері тригонометриялық функциялардың туындыларын табу; 10.4.1.25 - берілген нүктеде функция графигіне жүргізілген жанама теңдеуін құру; 10.4.1.26 - функцияның аралықта өсуінің (кемуінің) қажетті және жеткілікті шартын білу; 10.4.1.27 - функцияның өсу (кему) аралықтарын табу; 10.4.1.28 - функцияның	және қолдану; 11.4.1.20 көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралын табу; 11.4.1.21 логарифмдік функцияның туындысын табу; 11.4.1.22 дифференциалдық теңдеулер туралы негізгі ұғымдарды білу; 11.4.1.23 дифференциалдық теңдеулердің жалпы және дербес шешімдері анықтамаларын білу; 11.4.1.24 - айнымалылары ажыратылатын дифференциалдық теңдеулерді шешу; 11.4.1.25 - екінші ретті біртекті сызықты дифференциалдық теңдеулерді шешу (ay"+by'+cy=0 түріндегі ,мұндағы a,b,c -тұрақты шамалар);

	кризистік нүктелерінің және экстремум нүктелерінің анықтамаларын, функция экстремумының бар болу шартын білу; 10.4.1.29 - функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелерін табу; 10.4.1.30 - функцияның екінші ретті туындысын табу; 10.4.1.31 - функция графигінің иілу нүктесінің анықтамасын және функция графигінің аралықтағы дөңестігінің (ойыстығының) қажетті және жеткілікті шартын білу, 10.4.1.32 - функция графигінің дөңес (ойыс) аралықтарын таба білу; 10.4.1.33 - туындының көмегімен функцияның қасиеттерін зерттеу және оның графигін салу; 10.4.1.34 - функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндерін табу	
2. Математикалық тіл және математикалық модель	10.4.2.	11.4.2.
	10.4.2.1 - туындының геометриялық мағынасын білу; 10.4.2.2 - туындының физикалық мағынасын білу; 10.4.2.3 - нақты құбылыстар мен процестердің ықтималдық модельдерін құру	11.4.2.1 - анықталған интегралды жұмыс пен арақашықтықты есептеуге берілген физикалық есептерді шығару үшін қолдану; 11.3.2.2 - математикалық статистиканың негізгі терминдерін білу және түсіну;
3. Математикалық модельдеудің көмегімен есеп шығару	10.4.3.	11.4.3.
	10.4.3.1 - туындының физикалық мағынасына сүйене отырып, қолданбалы есептер шығару; 10.4.3.2 - туындының	11.4.3.1 - физикалық есептерді шығаруда дифференциалдық теңдеулерді қолдану; 11.4.3.2 - гармоникалық

	геометриялық мағынасын қолданып есептер шығару; 10.4.3.3 - функцияның ең үлкен (ең кіші) мәндерін табуға байланысты қолданбалы есептер шығару	тербелістің теңдеуін құру және шешу

17. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

18. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
7-9-сыныптардағы алгебра курсын қайталау		
Функция, оның қасиеттері және графигі	Функция және оның берілу тәсілдері. Функциялардың графиктерін түрлендіру	10.4.1.1 - функция анықтамасын және берілу тәсілдерін білу; 10.4.1.2 - функция графигіне түрлендірулер орындай алу (параллель көшіру, сығу және созу);.
	Функцияның қасиеттері	10.4.1.3 - функция қасиеттерін анықтай алу; 10.4.1.4 - функцияның берілген графигі бойынша оның қасиеттерін: 1) функцияның анықталу облысы; 2) функцияның мәндер жиыны; 3) функцияның нөлдері; 4) функцияның периодтылығы; 5) функцияның бірсарындылық аралықтары;

		6) функцияның таңбатұрақтылық аралықтары; 7) функцияның ең үлкен және ең кіші мәндері; 8) функцияның жұптылығы,тақтылығы; 9) функцияның шектелгендігі; 10) функция үзіліссіздігі; 11) функцияның экстремумдары сипаттай алу;
	Бөлшек-сызықты функция	10.4.1.5 - $y = \frac{ax+b}{cx+d}, c \neq 0$, бөлшек-сызықты функциясының қасиеттерін анықтау және оның графигін салу
	Күрделі және кері функция ұғымдары	10.4.1.6 - кері функцияның анықтамасын білу және берілген функцияға кері функцияны табу және өзара кері функциялар графиктерінің орналасу қасиетін білу; 10.4.1.7 - f(g(x)) күрделі функциясын ажырата білу және функциялар композициясын құру
Тригонометриялық функциялар	Тригонометриялық функциялар, олардың қасиеттері мен графиктері	10.2.3.1 - тригонометриялық функциялар анықтамаларын, қасиеттерін білу және олардың графиктерін сала білу
	Тригонометриялық функциялардың графиктерін түрлендірулер көмегімен салу	10.2.3.2 - тригонометриялық функциялардың графиктерін түрлендірулер көмегімен сала білу
Кері тригонометриялық функциялар	Арксинус, арккосинус, арктангенс және арккотангенс	10.2.3.3 - арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс анықтамаларын білу және олардың мәндерін таба білу;
	Кері тригонометриялық функциялар, олардың	10.2.3.4 - кері тригонометриялық функциялардың анықтамалары мен қасиеттерін білу; 10.2.3.5 - кері тригонометриялық

	қасиеттері мен графиктері	функциялардың графиктерін салу; 10.2.3.6 - кері тригонометриялық функциялары бар өрнектерді түрлендірулер орындау
	Кері тригонометриялық функциялары бар қарапайым теңдеулер	10.2.3.7 - кері тригонометриялық функциялары бар қарапайым теңдеулерді шеше алу
2-тоқсан		
Тригонометриялық теңдеулер	Қарапайым тригонометриялық теңдеулер	10.2.3.8 - қарапайым тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.2.3.9 - тригонометриялық теңдеулерді көбейткіштерге жіктеу арқылы шешу;
	Тригонометриялық теңдеулер және олардың жүйелерін шешу әдістері	10.2.3.10 - квадрат теңдеуге келтірілетін тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.2.3.11 - тригонометриялық теңдеулерді тригонометриялық өрнектерді түрлендіру формулаларын қолдану арқылы шеше алу; 10.2.3.12 - біртекті тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.2.3.13 - тригонометриялық теңдеулерді тригонометриялық функциялардың дәрежесін төмендету формулалары арқылы шеше алу; 10.2.3.14 - тригонометриялық теңдеулерді қосымша аргумент енгізу әдісі арқылы шеше алу; 10.2.3.15 - тригонометриялық теңдеулерді универсал алмастыру арқылы шеше алу; 10.2.3.16 - тригонометриялық теңдеулер жүйелерін шеше алу
Тригонометриялық теңсіздіктер	Тригонометриялық теңсіздіктерді шешу	10.2.3.17 - қарапайым тригонометриялық теңсіздіктерді шеше алу;

		10.2.3.18 - тригонометриялық теңсіздіктерді шеше алу
Ықтималдық	Комбинаторика элементтері және оларды оқиғалардың ықтималдықтарын табуда қолданылуы. Жуықтап есептеулер үшін Ньютон биномы	10.3.1.1 - қайталанбайтын және қайталанбалы «алмастырулар», «орналастырулар», «терулер» ұғымдарын ажырата білу; 10.3.1.2 - қайталанбайтын алмастырулар, орналастырулар және терулерді есептеу үшін формулаларды қолдану; 10.3.1.3 - қайталанбалы алмастырулар, орналастырулар және терулерді есептеу үшін формулаларды қолдану; 10.3.1.4 - комбинаторика формулаларын қолданып, ықтималдықтарды табуға есептер шығару; 10.3.1.5 - жуықтап есептеулер үшін Ньютон биномын (натурал көрсеткішпен) қолдану
	Оқиға ықтималдығы және оның қасиеттері	10.3.2.1 - кездейсоқ оқиға ұғымын, кездейсоқ оқиға түрлерін білу және оларға мысалдар келтіру; 10.3.2.2 - ықтималдықтар қасиеттерін қолданып, кездейсоқ оқиғалардың ықтималдығын есептеу
	Шартты ықтималдық. Ықтималдықтарды қосу және көбейту ережелері	10.3.2.3 - ықтималдықтарды қосу ережелерін түсіну және қолдану * P(A + B) = P(A) + P(B) * P(A +B) = P(A) + P(B) – P(A · B); 10.3.2.4 - ықтималдықтарды көбейту ережелерін түсіну және қолдану * P(A · B) = P(A) · P(B) *P(A · B) = P(A) · PA(B)= P(B)PB(A);
	Толық ықтималдық формуласы және Байес формуласы	10.3.2.5 - толық ықтималдық формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану;

		10.3.2.6 - Байес формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану
	Бернулли формуласы және оның салдарлары	10.3.2.7 - Бернулли схемасын қолдану шартын және Бернулли формуласын білу; 10.3.2.8 - Бернулли формуласы мен оның салдарларын есептер шығаруда қолдану
	Нақты құбылыстар мен процестердің ықтималдық моделдері	10.4.2.3 - нақты құбылыстар мен процестердің ықтималдық модельдерін құру
3-тоқсан		
Көпмүшелер	Бірнеше айнымалысы бар көпмүшелер және олардың стандарт түрі	10.2.1.1 - бірнеше айнымалысы бар көпмүшенінің анықтамасын білу және оны стандарт түрге келтіру, стандарт түрдегі көпмүшенің дәрежесін анықтау
	Біртекті және симметриялы көпмүшелер	10.2.1.2 - симметриялы және біртекті көпмүшелерді танып білу
	Бір айнымалысы бар көпмүшенің жалпы түрі	10.2.1.3 - бір айнымалысы бар көпмүшелерді ажырата және оны стандарт түрге келтіре алу; 10.2.1.4 - бір айнымалысы бар көпмүшенің бас коэффициентін, дәрежесін және бос мүшесін табу
	Көбейткіштерге жіктеу әдісі арқылы бір айнымалысы бар көпмүше түбірлерін табу	10.2.1.5 - көбейткіштерге жіктеу әдісі арқылы бір айнымалысы бар көпмүшенің түбірлерін табу; 10.2.1.6 - көпмүшелерді көбейткіштерге жіктеу үшін $x^n - a^n, x^{2n+1} + a^{2n+1}, n \in N$ формулаларын қолдану
	Көпмүшені көпмүшеге «бұрыштап» бөлу	10.2.1.7 - көпмүшені көпмүшеге «бұрыштап» бөлуді орындау
	Безу теоремасы, Горнер схемасы	10.2.1.8 - Безу теоремасын және оның салдарларын есеп шығаруда қолдану; 10.2.1.9 - симметриялы және біртекті көпмүшелер түбірлерін

		табудың түрлі тәсілдерін қолдану; 10.2.1.10 - көпмүше түбірлерін табу үшін Горнер схемасын қолдану
	Анықталмаған коэффициенттер әдісі	10.2.1.13 - анықталмаған коэффициенттер әдісін білу және оны көпмүшені көбейткіштерге жіктеуде қолдану.
	Бүтін коэффициетті көпмүшенің рационал түбірлері туралы теорема	10.2.1.11 - бір айнымалысы бар бүтін коэффициетті көпмүшенің рационал түбірі туралы теореманы оның түбірлерін табуда қолдану
	Квадрат теңдеу түріне келтірілетін жоғары дәрежелі теңдеулер	10.2.2.1 - жоғары дәрежелі теңдеулерді шешуде көбейткіштерге жіктеу әдісін қолдану; 10.2.2.2 - жоғары дәрежелі теңдеулерді шешуде жаңа айнымалы енгізу әдісін қолдану
	Үшінші дәрежелі көпмүше үшін жалпыланған Виет теоремасы	10.2.1.12 - жалпыланған Виет теоремасын білу және оны үшінші ретті көпмүшелерге қолдану
Функцияның шегі және үзіліссіздігі	Функцияның нүктедегі және шексіздіктегі шегі	10.4.1.8 - функцияның нүктедегі шегінің анықтамасын білу және оны есептеу; 10.4.1.9 - функцияның шексіздіктегі шегінің анықтамасын білу және оны есептеу
	Функция графигінің асимптоталары	10.4.1.10 - функция графигіне жүргізілген асимптотаның анықтамасын білу және асимптоталардың теңдеулерін құра білу
	Сан тізбегінің шегі	10.4.1.11 - функцияның шексіздіктегі шегінің қасиеттерін қолданып сан тізбектерінің шектерін табу

	Функцияның нүктедегі және жиындағы үзіліссіздігі	10.4.1.12 - функцияның нүктедегі үзіліссіздігінің және функцияның жиындағы үзіліссіздігінің анықтамаларын білу; 10.4.1.13 - үзіліссіз функциялардың қасиеттерін білу және оларды функция үзіліссіздігін дәлелдеуде қолдану
	Шектерді табу. Бірінші тамаша шек	10.4.1.14 - шектерді есептеуде $\frac{0}{0}; \frac{\infty}{\infty}$ және $\infty - \infty$ түріндегі анықталмағандықтарды ашу әдістерін қолдану; 10.4.1.15 - бірінші тамаша шекті қолданып шектерді есептеу
Туынды	Туындының анықтамасы	10.4.1.16 - аргумент өсімшесі мен функция өсімшесінің анықтамаларын білу; 10.4.1.17 - функция туындысының анықтамасын білу және анықтама бойынша функцияның туындысын табу; 10.4.1.18 - тұрақты функцияның және дәрежелік функцияның туындыларын табу
	Функция дифференциалы ұғымы	10.4.1.19 - функция дифференциалы анықтамасын және дифференциалдың геометриялық мағынасын білу; 10.4.1.20 - функция дифференциалын табу
	Туынды табу ережелері	10.4.1.21 - дифференциалдаудың ережелерін білу және қолдану
	Күрделі функция туындысы	10.4.1.22 - күрделі функцияның туындысын табу
	Тригонометриялық функциялардың туындылары	10.4.1.23 - тригонометриялық функциялардың туындыларын табу;
	Кері тригонометриялық	10.4.1.24 - кері тригонометриялық

	функциялардың туындылары	функциялардың туындыларын табу
	Туындының физикалық және геометриялық мағынасы	10.4.2.1 - туындының геометриялық мағынасын білу; 10.4.2.2 - туындының физикалық мағынасын білу; 10.4.3.1 - туындының физикалық мағынасына сүйене отырып, қолданбалы есептер шығару; 10.4.3.2 - туындының геометриялық мағынасын қолданып есептер шығару
	Функция графигіне жүргізілген жанаманың теңдеуі	10.4.1.25 - берілген нүктеде функция графигіне жүргізілген жанама теңдеуін құру
4-тоқсан		
Туындының қолданылуы	Функцияның өсу және кему белгілері	10.4.1.26 - функцияның аралықта өсуінің (кемуінің) қажетті және жеткілікті шартын білу; 10.4.1.27 - функцияның өсу (кему) аралықтарын табу
	Функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелері	10.4.1.28 - функцияның кризистік нүктелерінің және экстремум нүктелерінің анықтамаларын, функция экстремумының бар болу шартын білу; 10.4.1.29 - функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелерін табу
	Функция графигінің иілу нүктелері, функция графигінің дөңестігі. Функцияны дөңестікке зерттеу	10.4.1.30 - функцияның екінші ретті туындысын табу; 10.4.1.31 - функция графигінің иілу нүктесінің анықтамасын және функция графигінің аралықтағы дөңестігінің (ойыстығының) қажетті және жеткілікті шартын білу, 10.4.1.32 - функция графигінің дөңес (ойыс) аралықтарын таба білу

	Туындының көмегімен функцияны зерттеу және графигін салу.	10.4.1.33 - туындының көмегімен функцияның қасиеттерін зерттеу және оның графигін салу
	Функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндері	10.4.1.34 - функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндерін табу; 10.4.3.3 - функцияның ең үлкен (ең кіші) мәндерін табуға байланысты қолданбалы есептер шығару
Кездейсоқ шамалар және олардың сандық сипаттамалары	Кездейсоқ шамалар	10.3.2.9 - кездейсоқ шаманың не екенін түсіну және кездейсоқ шамаларға мысалдар келтіру
	Дискретті кездейсоқ шамалар	10.3.2.10 - дискретті және үзіліссіз кездейсоқ шамалардың анықтамаларын білу және оларды ажырата алу; 10.3.2.11 - кейбір дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім заңы кестесін құру
	Үзіліссіз кездейсоқ шама ұғымы	10.3.2.12 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімі ұғымын және оның қасиеттерін білу
	Дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамалары	10.3.2.13 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімін есептеу; 10.3.2.14 - дискретті кездейсоқ шаманың дисперсиясы мен орташа квадраттық (стандартты) ауытқуын есептеу; 10.3.2.15 - дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамаларын
	Дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім түрлері. Үлкен сандар заңы	10.3.2.16 - дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім түрлерін ажырата білу: биномдық үлестірім, геометриялық үлестірім, гипергеометриялық үлестірім; 10.3.2.17 - үлкен сандар заңының тұжырымдамасын білу

10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау		
Алғашқы функция және интеграл	Алғашқы функция және анықталмаған интеграл. Анықталмаған интеграл қасиеттері	11.4.1.1 - алғашқы функция және анықталмаған интеграл анықтамаларын білу; 11.4.1.2 - анықталмаған интеграл қасиеттерін білу және қолдану; 11.4.1.3 - негізгі анықталмаған интегралдарды 1. $\int kdx = kx + C$ 2. $\int x^n dx = \frac{x^{n+1}}{n+1} + C, n \neq -1;$ 3. $\int \cos xdx = \sin x + C;$ 4. $\int \sin xdx = -\cos x + C$; 5. $\int \frac{dx}{\cos^2 x} = tgx + C$; 6. $\int \frac{dx}{\sin^2 x} = -ctgx + C$ білу және оларды есептер шығаруда қолдану
	Интегралдау тәсілдері	11.4.1.4 - айнымалыны алмастыру әдісімен интегралды есептеу; 11.4.1.5 - бөліктеп интегралдау әдісімен интегралды есептеу
	Қисықсызықты трапеция және оның ауданы. Анықталған интеграл.	11.4.1.6 - қисықсызықты трапецияның анықтамасын білу және оның ауданын табу үшін Ньютон – Лейбниц формуласын қолдану
	Анықталған интегралдың геометриялық және физикалық есептерді шығаруда қолданылуы	11.4.1.7 - анықталған интеграл ұғымын білу, анықталған интегралды есептей білу; 11.4.1.8 - берілген сызықтармен шектелген жазық фигураның ауданын есептеу;

		11.4.1.9 - айналу денесінің көлемін анықталған интеграл көмегімен есептеу формуласын білу және қолдану; 11.4.2.1 - анықталған интегралды жұмыс пен арақашықтықты есептеуге берілген физикалық есептерді шығару үшін қолдану
Математикалық статистика элементтері	Бас жиын және таңдама	11.3.2.2 - математикалық статистиканың негізгі терминдерін білу және түсіну
	Дискретті және интервалды вариациялық қатарлар	11.3.3.1 - математикалық статистиканың негізгі терминдерін білу және түсіну; 11.3.3.2 - дискретті және аралық вариациялық қатарларды құрастыру үшін таңдаманы өңдеу
	Кездейсоқ шаманың сандық сипаттамаларын таңдамалар бойынша бағалау	11.3.3.3 - берілген шартқа сәйкес вариациялық қатарлардың деректерін талдау; 11.3.3.4 - таңдама бойынша кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамаларын бағалау
2-тоқсан		
Дәрежелер мен түбірлер. Дәрежелік функция	n-ші дәрежелі түбір және оның қасиеттері	11.2.1.1 - n-ші дәрежелі түбір және n-ші дәрежелі арифметикалық түбір анықтамасын білу; 11.2.1.2 - n-ші дәрежелі түбір қасиеттерін білу
	Рационал көрсеткішті дәреже. Рационал көрсеткішті дәрежесі бар өрнектерді түрлендіру.	11.2.1.3 - рационал көрсеткішті дәреже анықтамасын және қасиеттерін білу; 11.2.1.4 - алгебралық өрнектерді түрлендіру үшін рационал көрсеткішті дәреже қасиеттерін қолдану
	Иррационал өрнектерді түрлендіру.	11.2.1.5 - иррационал өрнектерді түрлендіру үшін n-ші дәрежелі түбір қасиеттерін қолдану

	Дәрежелік функция, оның қасиеттері мен графигі	11.4.1.10 - нақты көрсеткішті дәрежелік функция анықтамасын білу; дәреже көрсеткішіне тәуелді дәрежелік функция графигін салу; 11.4.1.11 - дәрежелік функция қасиеттерін білу
	Нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысы мен интегралы	11.4.1.12 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысын табу ережелерін білу және қолдану; 11.4.1.13 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның интегралын табу ережесін білу және қолдану
Иррационал теңдеулер мен теңсіздіктер	Иррационал теңдеулер мен олардың жүйелері	11.2.2.1 - иррационал теңдеудің анықтамасын білу, оның мүмкін мәндер жиынын анықтай алу; 11.2.2.2 - теңдеудің екі жағын бірдей n-ші дәрежеге шығару әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.2.2.3 - айнымалыны алмастыру әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.2.2.4 - иррационал теңдеулер жүйелерін шеше алу
	Иррационал теңсіздіктер	11.2.2.5 - иррационал теңсіздіктерді шеше алу
3-тоқсан		
Комплекс сандар	Жорамал сандар. Комплекс сандар анықтамасы	11.1.1.1 - комплекс санның және оның модулінің анықтамаларын білу; 11.1.1.2 - комплекс санды комплекс жазықтықта кескіндеу алу; 11.1.1.3 - түйіндес комплекс сандар анықтамасы мен олардың қасиеттерін білу

	Алгебралық түрдегі комплекс сандарға амалдар қолдану	11.1.2.1 - алгебралық түрде берілген комплекс сандарға арифметикалық амалдар қолдану; 11.1.2.2 - алгебралық түрдегі комплекс санды бүтін дәрежеге шығарғанда мәнінің заңдылығын қолдану; 11.1.2.3 - комплекс санның квадрат түбірін таба алу;
	Квадрат теңдеулердің комплекс түбірлері	11.1.2.4 - квадрат теңдеулерді комплекс сандар жиынында шешу
	Алгебраның негізгі теоремасы	11.1.2.5 - алгебраның негізгі теоремасын және оның салдарларын білу
Көрсеткіштік және логарифмдік функциялар	Көрсеткіштік функция, оның қасиеттері және графигі	11.4.1.14 көрсеткіштік функция анықтамасын білу және оның графигін салу; 11.4.1.15 көрсеткіштік функция қасиеттерін есептер шығаруда қолдану
	Сан логарифмі және оның қасиеттері	11.4.1.16 сан логарифмі, ондық және натурал логарифмдер анықтамаларын білу; 11.4.1.17 логарифм қасиеттерін білу және оны логарифмдік өрнектерді түрлендіруде қолдану
	Логарифмдік функция, оның қасиеттері және графигі	11.4.1.18 логарифмдік функцияның анықтамасын білу және оның графигін салу; 11.4.1.19 логарифмдік функция қасиеттерін білу және қолдану
	Көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралы	11.4.1.20 көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралын табу
	Логарифмдік функцияның туындысы	11.4.1.21 логарифмдік функцияның туындысын табу
Көрсеткіштік және логарифмдік	Көрсеткіштік теңдеулер және олардың жүйелері	11.2.2.6 - көрсеткіштік теңдеулерді шешу әдістерін білу және қолдану;

теңдеулер мен теңсіздіктер		11.2.2.7 - көрсеткіштік теңдеулер жүйелерін шеше білу
	Логарифмдік теңдеулер және олардың жүйелері	11.2.2.8 - логарифмдік теңдеулерді шешу әдістерін білу және қолдану; 11.2.2.9 - логарифмдік теңдеулер жүйелерін шеше білу
	Көрсеткіштік теңсіздіктер	11.2.2.10 - көрсеткіштік теңсіздіктер мен олардың жүйелерін шеше білу;
	Логарифмдік теңсіздіктер	11.2.2.11 - логарифмдік теңсіздіктер мен олардың жүйелерін шеше білу
4-тоқсан		
Дифференциалдық теңдеулер	Дифференциалдық теңдеулер туралы жалпы мағлұмат	11.4.1.22 дифференциалдық теңдеулер туралы негізгі ұғымдарды білу; 11.4.1.23 дифференциалдық теңдеулердің жалпы және дербес шешімдері анықтамаларын білу
	Айнымалылары ажыратылатын бірінші ретті дифференциалдық теңдеулер	11.4.1.24 - айнымалылары ажыратылатын дифференциалдық теңдеулерді шешу; 11.4.3.1 - физикалық есептерді шығаруда дифференциалдық теңдеулерді қолдану
	Екінші ретті тұрақты коэффициентті біртекті сызықтық дифференциалдық теңдеулер.	11.4.1.25 - екінші ретті біртекті сызықты дифференциалдық теңдеулерді шешу (ay"+by'+cy=0 түріндегі ,мұндағы a,b,c -тұрақты шамалар); 11.4.3.2 - гармоникалық тербелістің теңдеуін құру және шешу
10-11-сыныптардағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау		

бұйрығына 102-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
105-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Жалпы орта білім беру деңгейінде «Алгебра және анализ бастамалары» пәнін оқыту маңызды болып табылады, себебі оны оқып-үйрену барысында математиканың практикалық маңыздылығы, тұлғаның логикалық және сыни тұрғыдан ойлау қабілетін қалыптастыру мен дамыту арқылы оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыруға мүмкіндік жасайды. Сондай-ақ, ғылыми-жаратылыстану пәндерін оқып-білуге қажетті математикалық білім мен білік негіздерін игеру қоршаған ортаның біртұтастығы туралы түсінікті қалыптастыруға ықпал етеді.

3. Мақсаты: қазіргі замандағы қоғамда өзін еркін сезінуге адамға қажетті ойлау қасиеттерін қалыптастыру арқылы оқушылардың зияткерлік деңгейін дамыту; практикалық іс-әрекеттерде қолдануда, басқа пәндерді үйренуде, білім алуды жалғастыруда қажетті математикалық білімді меңгеру.

4. Міндеттері:

Бағдарламаның «Алгебра», «Статистика және ықтималдықтар теориясы», «Математикалық модельдеу және анализ» бөлімдері бойынша математикалық білім, білік және дағдыларын қалыптастыру мен дамытуға жағдай жасау;

әртүрлі мәнмәтіндегі есептерді шешуде математикалық тілді және негізгі математикалық заңдарды қолдануға, сандық қатынастар мен кеңістіктік формаларды оқып білуге ықпал ету;

есептерді шешу мақсатында оқушылардың білімдерін математикалық модельдерді құруға және керісінше, шынайы процестерді сипаттайтын математикалық модельдерді суреттеп беруге бағыттау;

практикалық есептерді шешуде, алынған нәтижелерді бағалау мен олардың нақтылығын айқындауда лайықты математикалық әдістерді таңдап алу үшін логикалық және сыни тұрғыдан ойлауын, шығармашылық қабілеттерін дамыту;

коммуникативтік дағдыларын, оның ішінде, ақпаратты дұрыс және сауатты түрде беру, сонымен қатар түрлі ақпарат көздерінен, басылымдар мен электрондық құралдардан алынған ақпаратты қолдану қабілетін дамыту;

өздігінен және топта жұмыс істеуде қажетті тәуелсіздік, жауапкершілік, белсенділік, табандылық пен толеранттылық сияқты тұлғалық қасиеттерді дамыту;

мәтіндерді талдау, интерпретациялау және академиялық адалдық қағидаттарын сақтай отырып құрастыру; зерттеулер жүргізу, бақылау нәтижелерін өңдеу және ғылыми құбылыстарды түсіндіру; өз жұмыстарын әзірлеу, жобалау және ұсыну, ақпаратты іздеу, талдау, құру және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

5. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәнінің мазмұны

6. «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында – 102 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында – 102 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу

тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

7. 10-сыныпқа арналған «Алгебра және анализ бастамалары» пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 7-9-сыныптардағы алгебра курсын қайталау;

2) «Функция, оның қасиеттері және графигі». Функция және оның берілу тәсілдері. Функциядың графиктерін түрлендіру. Функцияның қасиеттері. Кері функция ұғымы. Күрделі функция;

3) «Тригонометриялық функциялар». Тригонометриялық функциялар, олардың қасиеттері мен графиктері. Арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс;

4) «Тригонометриялық теңдеулер мен теңсіздіктер». Қарапайым тригонометриялық теңдеулер. Тригонометриялық теңдеулерді шешу әдістері. Қарапайым тригонометриялық теңсіздіктерді шешу;

5) «Ықтималдық». Оқиға ықтималдығы және оның қасиеттері. Ықтималдықтарды қосу және көбейту ережелері;

6) «Туынды». Функцияның нүктедегі және шексіздіктегі шегі. Функцияның нүктедегі және жиындағы үзіліссіздігі. Туындының анықтамасы. Туындыны табу ережелері. Туындының физикалық және геометриялық мағынасы. Функция графигіне жүргізілген жанаманың теңдеуі. Күрделі функцияның туындысы. Тригонометриялық функциялардың туындылары;

7) «Туындының қолданылуы». Функцияның өсу және кему белгілері. Функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелері. Туындының көмегімен функцияны зерттеу және оның графигін салу. Функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндері;

8) «Кездейсоқ шамалар және олардың сандық сипаттамалары». Кездейсоқ шамалар. Дискретті және үздіксіз кездейсоқ шамалар. Дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамалары;

9) 10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау.

8. 11-сыныпқа арналған «Алгебра және анализ бастамалары» пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау;

2) «Алғашқы функция және интеграл». Алғашқы функция және анықталмаған интеграл. Анықталмаған интеграл қасиеттері. Қисықсызықты трапеция және оның ауданы. Анықталған интеграл. Жазық фигуралар аудандары мен айналу денелерінің көлемдерін анықталған интеграл көмегімен есептеу;

3) «Дәреже және түбір. Дәрежелік функция». n-ші дәрежелі түбір және оның қасиеттері. Рационал көрсеткішті дәреже. Рационал көрсеткішті дәрежесі бар өрнектерді түрлендіру. Иррационал өрнектерді түрлендіру. Дәрежелік функция, оның қасиеттері мен графигі. Нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысы мен интегралы;

4) «Иррационал теңдеулер». Иррационал теңдеулер. Иррационал теңдеулерді шешу әдістері;

5) «Көрсеткіштік және логарифмдік функциялар». Көрсеткіштік функция, оның қасиеттері мен графигі. Санның логарифмі және оның қасиеттері.

Логарифмдік функция, оның қасиеттері мен графигі. Көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралы. Логарифмдік функцияның туындысы;

6) «Көрсеткіштік және логарифмдік теңдеулер мен теңсіздіктер». Көрсеткіштік теңдеулер. Логарифмдік теңдеулер. Көрсеткіштік теңсіздіктер. Логарифмдік теңдеулер. Логарифмдік теңсіздіктер;

7) «Математикалық статистика элементтері». Бас жиын және таңдама. Дискретті және интервалды вариациялық қатарлар. Кездейсоқ шаманың сандық сипаттамаларын таңдама бойынша бағалау;

8) 10-11 сыныптардағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау.

9. Оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бұл бөлімдер күтілетін нәтижелер (біліктер немесе дағдылар, білім немесе түсініктер) түрінде берілген сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады. Әр бөлімше ішінде тізбектеліп жазылған оқыту мақсаттары мұғалімге өз жұмысын жоспарлап, оқушылардың жетістіктерін бағалауға, сонымен қатар оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпарат беруге мүмкіндік жасайды.

10. Оқу пәнінің мазмұны үш бөлімді қамтиды: «Алгебра», «Статистика және ықтималдықтар теориясы», «Математикалық модельдеу және анализ».

11. «Алгебра» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Алгебралық өрнектер және оларды түрлендіру,

2) Теңдеулер және теңсіздіктер, олардың жүйелері және жиынтықтары;

3) Тригонометрия.

12. «Статистика және ықтималдықтар теориясы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Ықтималдықтар теориясының негіздері;

2) Статистика және деректерді талдау.

13. «Математикалық модельдеу және анализ» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Математикалық анализ бастамалары;

2) Математикалық тіл және математикалық модель;

3) Математикалық модельдеудің көмегімен есептер шығару.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

14. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

15. Білім алушыларға қойылатын мақсаттар:

1-бөлім. «Алгебра»		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
	10.1.1.	11.1.1.

1.Алгебралық өрнектер және оларды түрлендіру		11.1.1.1 - n-ші дәрежелі түбір және n-ші дәрежелі арифметикалық түбірдің анықтамасын білу; 11.1.1.2 - n-ші дәрежелі түбір қасиеттерін білу; 11.1.1.3 - рационал көрсеткішті дәреже анықтамасын және қасиеттерін білу; 11.1.1.4 - алгебралық өрнектерді түрлендіру үшін рационал көрсеткішті дәреже қасиеттерін қолдану; 11.1.1.5 - иррационал өрнектерді түрлендіруде n-ші дәрежелі түбір қасиеттерін қолдану;
2. Теңдеулер және теңсіздіктер, олардың жүйелері және жиынтықтары	10.1.2.	11.1.2.
		11.1.2.1 - иррационал теңдеудің анықтамасын білу, оның мүмкін болатын мәндер жиынын анықтай алу; 11.1.2.2 - теңдеудің екі жағын n дәрежеге шығару әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.1.2.3 - айнымалыны алмастыру әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.1.2.4 - көрсеткіштік теңдеулерді шеше алу; 11.1.2.5 - логарифмдік теңдеулерді шеше алу; 11.1.2.6 - көрсеткіштік теңсіздіктерді шеше алу; 11.1.2.7 - логарифмдік теңсіздіктерді шеше алу;
3.Тригонометрия	10.1.3.	11.1.3.
	10.1.3.1 - тригонометриялық функциялар анықтамаларын,	

	қасиеттерін білу және олардың графиктерін сала білу; 10.1.3.2 - тригонометриялық функциялардың графиктерін түрлендірулер көмегімен сала білу; 10.1.3.3 - арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс анықтамаларын білу және олардың мәндерін таба білу; 10.1.3.4 - құрамында кері тригонометриялық функциялары бар өрнектердің мәндерін табу; 10.1.3.5 - қарапайым тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.1.3.6 - тригонометриялық теңдеулерді көбейткіштерге жіктеу арқылы шеше алу; 10.1.3.7 - квадрат теңдеуге келтірілетін тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.1.3.8 - біртекті тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.1.3.9 - қарапайым тригонометриялық теңсіздіктерді шеше алу;	
2-бөлім. «Статистика және ықтималдықтар теориясы»		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Ықтималдықтар теориясының негіздері	10.2.1.	11.2.1.
	10.2.1.1 - кездейсоқ оқиға ұғымын, кездейсоқ оқиға түрлерін білу және оларға	

	мысалдар келтіру; 10.2.1.2 - ықтималдықтар қасиеттерін қолданып, кездейсоқ оқиғалардың ықтималдығын есептеу; 10.2.1.3 - ықтималдықтарды қосу және көбейту ережелерін: * P(A · B) = P(A) · P(B); * P(A + B) = P(A) + P(B); * P(A +B) = P(A)+P(B)-P(A·B) түсіну және қолдану; 10.2.1.4 - кездейсоқ шаманың не екенін түсіну және кездейсоқ шамаларға мысалдар келтіру; 10.2.1.5 - дискретті және үзіліссіз кездейсоқ шамалардың анықтамаларын білу және оларды ажырата алу; 10.2.1.6 - кейбір дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім заңы кестесін құру; 10.2.1.7 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімі ұғымын және оның қасиеттерін білу; 10.2.1.8 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімін есептеу; 10.2.1.9 - дискретті кездейсоқ шаманың дисперсиясы мен орташа квадраттық (стандартты) ауытқуын есептеу; 10.2.1.10 - дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамаларын	

	қолдану арқылы есептер шығару;	
2. Статистика және деректерді талдау	10.2.2.	11.2.2.
		11.2.2.1 - математикалық статистиканың негізгі терминдерін білу және түсіну; 11.2.2.2 - дискретті және аралық вариациялық қатарларды құрастыру үшін таңдаманы өңдеу; 11.2.2.3 - таңдама бойынша кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамаларын бағалау;
3-бөлім. «Математикалық модельдеу және анализ»		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Математикалық анализ бастамалары	10.3.1.	11.3.1.
	10.3.1.1 - функция анықтамасын және берілу тәсілдерін білу; 10.3.1.2 - функция графигіне түрлендірулер орындай алу (параллель көшіру, сығу және созу); 10.1.1.3 - функция қасиеттерін анықтай алу; 10.3.1.4 - функцияның берілген графигі бойынша оның қасиеттерін: 1) функцияның анықталу облысы; 2) функцияның мәндер жиыны; 3) функцияның нөлдері; 4) функцияның периодтылығы; 5) функцияның бірсарындылық аралықтары; 6) функцияның таңбатұрақтылық аралықтары; 7) функцияның ең үлкен	11.3.1.1 - алғашқы функция және анықталмаған интеграл анықтамаларын білу; 11.3.1.2 - анықталмаған интеграл қасиеттерін білу және қолдану; 11.3.1.3 - негізгі анықталмаған интегралдарды 1. $\int kdx = kx + C$ 2. $\int x^n dx = \frac{x^{n+1}}{n+1} + C, n \neq -1;$ 3. $\int \cos xdx = \sin x + C;$ 4. $\int \sin xdx = -\cos x + C$; 5. $\int \frac{dx}{\cos^2 x} = tgx + C$; 6. $\int \frac{dx}{\sin^2 x} = -ctgx + C$ білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.1.4 - қисық сызықты трапецияның анықтамасын білу және оның ауданын табу үшін Ньютон-Лейбниц формуласын қолдану; 11.3.1.5 - анықталған интеграл

	және ең кіші мәндері; 8) функцияның жұптылығы, тақтылығы; 9) функцияның шектелгендігі; 10) функция үзіліссіздігі; 11) функцияның экстремумдары сипаттай алу; 10.3.1.5 - кері функцияның анықтамасын білу және берілген функцияға кері функцияны табу және өзара кері функциялар графиктерінің орналасу қасиетін білу; 10.3.1.6 - f(g(x)) күрделі функциясын ажырата білу және функциялар композициясын құру; 10.3.1.7 - функцияның нүктедегі және шексіздіктегі шегінің анықтамасын білу; 10.3.1.8 - үзіліссіз функцияның анықтамасын білу; 10.3.1.9 - функция туындысының анықтамасын білу және анықтама бойынша функцияның туындысын табу; 10.3.1.10 - тұрақты функцияның және дәрежелік функцияның туындыларын табу; 10.3.1.11 - дифференциалдаудың ережелерін білу және қолдану; 10.3.1.12 - функция графигіне жүргізілген жанаманың теңдеуін	ұғымын білу және оны есептеу; 11.3.1.6-берілген сызықтармен шектелген жазық фигураның ауданын есептеу; 11.3.1.7 - айналу денесінің көлемін анықталған интеграл көмегімен есептеу формуласын білу және қолдану; 11.3.1.8 - дәрежелік функция анықтамасын білу және дәреже көрсеткішіне тәуелді дәрежелік функция графигін салу; 11.3.1.9 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысын табу ережелерін білу және қолдану; 11.3.1.10 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның интегралын табу ережелерін білу және қолдану; 11.3.1.11 - көрсеткіштік функция анықтамасын білу және оның графигін салу; 11.3.1.12 - көрсеткіштік функцияның негізіне қатысты қасиеттерін білу; 11.3.1. 13 - сан логарифмі, ондық және натурал логарифмдер анықтамаларын білу; 11.3.1.14 - логарифм қасиеттерін білу және оны логарифмдік өрнектерді түрлендіруде қолдану; 11.3.1.15 - логарифмдік функцияның анықтамасын, қасиеттерін білу және оның графигін салу; 11.3.1.16 - көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралын табу; 11.3.1.17 - логарифмдік функцияның туындысын табу;

	құрастыру; 10.3.1.13 - тригонометриялық функциялардың туындыларын табу; 10.3.1.14 - күрделі функцияның анықтамасын білу және оның туындысын табу; 10.3.1.15 - функцияның аралықта өсуінің (кемуінің) қажетті және жеткілікті шартын білу және қолдану; 10.3.1.16 - функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелерінің анықтамаларын және экстремумының бар болу шартын білу; 10.3.1.17 - функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелерін табу; 10.3.1.18 - туындының көмегімен функция қасиеттерін зерттеу және оның графигін салу; 10.3.1.19 - функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндерін табу;	
2. Математикалық тіл және математикалық модель	10.3.2.	11.3.2.
	10.3.2.1 - туындының геометриялық мағынасын білу; 10.3.2.2 - туындының физикалық мағынасын білу;	
3. Математикалық модельдеудің көмегімен есептер шығару	10.3.3.	11.3.3.
	10.3.3.1 - туындының физикалық мағынасына сүйене отырып, қолданбалы есептер	

	шығару; 10.3.3.2 - туындының геометриялық мағынасын қолданып есептер шығару; 10.3.3.3 - функцияның ең үлкен (ең кіші) мәндерін табуға байланысты қолданбалы есептер шығару;	

16. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

17. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі қосымшада берілген ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары

1) 10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
7-9-сыныптардағы алгебра курсын қайталау		
Функция, оның қасиеттері және графигі	Функция және оның берілу тәсілдері	10.3.1.1 - функция анықтамасын және берілу тәсілдерін білу;
	Функциялардың графиктерін түрлендіру	10.3.1.2 - функция графигіне түрлендірулер орындай алу (параллель көшіру, сығу және созу);
	Функция қасиеттері	10.1.1.3 - функция қасиеттерін анықтай алу; 10.3.1.4 - функцияның берілген графигі бойынша оның қасиеттерін: 1) функцияның анықталу облысы; 2) функцияның мәндер жиыны; 3) функцияның нөлдері; 4) функцияның периодтылығы; 5) функцияның бірсарындылық

		аралықтары; 6) функцияның таңбатұрақтылық аралықтары; 7) функцияның ең үлкен және ең кіші мәндері; 8) функцияның жұптылығы,тақтылығы; 9) функцияның шектелгендігі; 10) функция үзіліссіздігі; 11) функцияның экстремумдары сипаттай алу;
	Кері функция ұғымы	10.3.1.5 - кері функцияның анықтамасын білу және берілген функцияға кері функцияны табу және өзара кері функциялар графиктерінің орналасу қасиетін білу;
	Күрделі функция	10.3.1.6 - f(g(x)) күрделі функциясын ажырата білу және функциялар композициясын құру;
Тригонометриялық функциялар	Тригонометриялық функциялар, олардың қасиеттері мен графиктері	10.1.3.1 - тригонометриялық функциялар анықтамаларын, қасиеттерін білу және олардың графиктерін сала білу; 10.1.3.2 - тригонометриялық функциялардың графиктерін түрлендірулер көмегімен сала білу;
	Арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс	10.1.3.3 - арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс анықтамаларын білу және олардың мәндерін таба білу; 10.1.3.4 - құрамында кері тригонометриялық функциялары бар өрнектердің мәнін табу;
2-тоқсан		
Тригонометриялық теңдеулер мен теңсіздіктер	Қарапайым тригонометриялық теңдеулер	10.1.3.5 - қарапайым тригонометриялық теңдеулерді шеше алу;
	Тригонометриялық теңдеулерді шешу әдістері	10.1.3.6 - тригонометриялық теңдеулерді көбейткіштерге жіктеу арқылы шеше алу; 10.1.3.7 - квадрат теңдеуге

		келтірілетін тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.1.3.8 - біртекті тригонометриялық теңдеулерді шеше алу;
	Қарапайым тригонометриялық теңсіздіктерді шешу	10.1.3.9 - қарапайым тригонометриялық теңсіздіктерді шеше алу
Ықтималдық	Оқиға ықтималдығы және оның қасиеттері	10.2.1.1 - кездейсоқ оқиға ұғымын, кездейсоқ оқиға түрлерін білу және оларға мысалдар келтіру; 10.2.1.2 - ықтималдықтар қасиеттерін қолданып, кездейсоқ оқиғалардың ықтималдығын есептеу;
	Ықтималдықтарды қосу және көбейту ережелері	10.2.1.3 - ықтималдықтарды қосу және көбейту ережелерін: * P(A · B) = P(A) · P(B); * P(A + B) = P(A) + P(B); * P(A +B) = P(A)+P(B) - P(A·B) түсіну және қолдану;
3-тоқсан		
Туынды	Функцияның нүктедегі және шексіздіктегі шегі	10.3.1.7 - функцияның нүктедегі және шексіздіктегі шегінің анықтамасын білу;
	Функцияның нүктедегі және жиындағы үзіліссіздігі	10.3.1.8 - үзіліссіз функцияның анықтамасын білу;
	Туындының анықтамасы	10.3.1.9 - функция туындысының анықтамасын білу білу және анықтама бойынша функцияның туындысын табу;
	Туындыны табу ережелері	10.3.1.10 - тұрақты функцияның және дәрежелік функцияның туындыларын табу; 10.3.1.11 - дифференциалдаудың ережелерін білу және қолдану;
	Туындының физикалық және	10.3.2.1 - туындының геометриялық мағынасын білу; 10.3.2.2 - туындының физикалық

	геометриялық мағынасы	мағынасын білу; 10.3.3.1 - туындының физикалық мағынасына сүйене отырып, қолданбалы есептер шығару; 10.3.3.2 - туындының геометриялық мағынасын қолданып есептер шығару;
	Функция графигіне жүргізілген жанаманың теңдеуі	10.3.1.12 - функция графигіне жүргізілген жанаманың теңдеуін құрастыру;
	Күрделі функцияның туындысы	10.3.1.14 - күрделі функцияның анықтамасын білу және оның туындысын табу;
	Тригонометриялық функциялардың туындылары	10.3.1.13 - тригонометриялық функциялардың туындыларын табу;
Туындының қолданылуы	Функцияның өсу және кему белгілері	10.3.1.15 - функцияның аралықта өсуінің (кемуінің) қажетті және жеткілікті шартын білу және қолдану;
	Функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелері	10.3.1.16 - функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелерінің анықтамаларын және экстремумының бар болу шартын білу; 10.3.1.17 - функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелерін табу;
	Туындының көмегімен функцияны зерттеу және оның графигін салу	10.3.1.18 - туындының көмегімен функция қасиеттерін зерттеу және оның графигін салу;
	Функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндері	10.3.1.19 - функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндерін табу; 10.3.3.3 - функцияның ең үлкен (ең кіші) мәндерін табуға байланысты қолданбалы есептер шығару;
4-тоқсан		

Кездейсоқ шамалар және олардың сандық сипаттамалары	Кездейсоқ шамалар	10.2.1.4 - кездейсоқ шаманың не екенін түсіну және кездейсоқ шамаларға мысалдар келтіру;
	Дискретті және үздіксіз кездейсоқ шамалар	10.2.1.5 - дискретті және үзіліссіз кездейсоқ шамалардың анықтамаларын білу және оларды ажырата алу; 10.2.1.6 - кейбір дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім заңы кестесін құру;
	Дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамалары	10.2.1.7 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімі ұғымын және оның қасиеттерін білу; 10.2.1.8 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімін есептеу; 10.2.1.9 - дискретті кездейсоқ шаманың дисперсиясы мен орташа квадраттық (стандартты) ауытқуын есептеу; 10.2.1.10 - дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамаларын қолдану арқылы есептер шығару;
10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау		

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау		
Алғашқы функция және интеграл	Алғашқы функция және анықталмаған интеграл. Анықталмаған интеграл қасиеттері	11.3.1.1 - алғашқы функция және анықталмаған интеграл анықтамаларын білу; 11.3.1.2 - анықталмаған интеграл қасиеттерін білу және қолдану; 11.3.1.3 - негізгі анықталмаған интегралдарды 1. $\int kdx = kx + C$

		2. $\int x^n dx = \frac{x^{n+1}}{n+1} + C, n \neq -1;$ 3. $\int \cos x dx = \sin x + C;$ 4. $\int \sin x dx = -\cos x + C$; 5. $\int \frac{dx}{\cos^2 x} = tgx + C$; 6. $\int \frac{dx}{\sin^2 x} = -ctgx + C$ білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
	Қисықсызықты трапеция және оның ауданы. Анықталған интеграл.	11.3.1.4 - қисықсызықты трапецияның анықтамасын білу және оның ауданын табу үшін Ньютон-Лейбниц формуласын қолдану; 11.3.1.5 - анықталған интеграл ұғымын білу және оны есептеу;
	Жазық фигуралар аудандары мен айналу денелерінің көлемдерін анықталған интеграл көмегімен есептеу	11.3.1.6 - берілген сызықтармен шектелген жазық фигураның ауданын есептеу; 11.3.1.7 - айналу денесінің көлемін анықталған интеграл көмегімен есептеу формуласын білу және қолдану;
2-тоқсан		
Дәреже мен түбір. Дәрежелік функция	n-ші дәрежелі түбір және оның қасиеттері	11.1.1.1 - n-ші дәрежелі түбір және n-ші дәрежелі арифметикалық түбірдің анықтамасын білу; 11.1.1.2 - n-ші дәрежелі түбір қасиеттерін білу;
	Рационал көрсеткішті дәреже	11.1.1.3 - рационал көрсеткішті дәреже анықтамасын және қасиеттерін білу;
	Рационал көрсеткішті дәрежесі бар өрнектерді түрлендіру	11.1.1.4 - алгебралық өрнектерді түрлендіру үшін рационал көрсеткішті дәреже қасиеттерін қолдану;
	Иррационал өрнектерді түрлендіру	11.1.1.5 - иррационал өрнектерді түрлендіруде n-ші дәрежелі түбір қасиеттерін қолдану;

	Дәрежелік функция, оның қасиеттері мен графигі	11.3.1.8 - дәрежелік функция анықтамасын білу және дәреже көрсеткішіне тәуелді дәрежелік функция графигін салу;
	Нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысы мен интегралы	11.3.1.9 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысын табу ережелерін білу және қолдану; 11.3.1.10 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның интегралын табу ережелерін білу және қолдану;
Иррационал теңдеулер	Иррационал теңдеулер. Иррационал теңдеулерді шешу әдістері	11.1.2.1 - иррационал теңдеудің анықтамасын білу, оның мүмкін болатын мәндер жиынын анықтай алу; 11.1.2.2 - теңдеудің екі жағын n дәрежеге шығару әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.1.2.3 - айнымалыны алмастыру әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу;
3-тоқсан		
Көрсеткіштік және логарифмдік функциялар	Көрсеткіштік функция, оның қасиеттері мен графигі	11.3.1.11 - көрсеткіштік функция анықтамасын білу және оның графигін салу; 11.3.1.12 - көрсеткіштік функцияның негізіне қатысты қасиеттерін білу;
	Сан логарифмі және оның қасиеттері	11.3.1. 13 - сан логарифмі, ондық және натурал логарифмдер анықтамаларын білу; 11.3.1.14 - логарифм қасиеттерін білу және оны логарифмдік өрнектерді түрлендіруде қолдану;
	Логарифмдік функция, оның қасиеттері мен графигі	11.3.1.15 - логарифмдік функцияның анықтамасын, қасиеттерін білу және оның графигін салу

	Көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралы	11.3.1.16 - көрсеткіштік функцияның туындысы мен мен интегралын табу;
	Логарифмдік функцияның туындысы	11.3.1.17 - логарифмдік функцияның туындысын табу;
Көрсеткіштік және логарифмдік теңдеулер мен теңсіздіктер	Көрсеткіштік теңдеулер	11.1.2.4 - көрсеткіштік теңдеулерді шеше алу;
	Логарифмдік теңдеулер	11.1.2.5 - логарифмдік теңдеулерді шеше алу;
	Көрсеткіштік теңсіздіктер	11.1.2.6 - көрсеткіштік теңсіздіктерді шеше алу;
	Логарифмдік теңсіздіктер	11.1.2.7 - логарифмдік теңсіздіктерді шеше алу;
4-тоқсан		
Математикалық статистика элементтері	Бас жиын және таңдама	11.2.2.1 - математикалық статистиканың негізгі терминдерін білу және түсіну;
	Дискретті және интервалды вариациялық қатарлар	11.2.2.2 - дискретті және аралық вариациялық қатарларды құрастыру үшін таңдаманы өңдеу;
	Кездейсоқ шаманың сандық сипаттамаларын таңдамалар бойынша бағалау	11.2.2.3 - таңдама бойынша кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамаларын бағалау;
10-11 сыныптардағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау		

бұйрығына 103-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
106-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Геометрия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Жалпы орта білім беру (қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы) деңгейінде «Геометрия» пәнін оқыту маңызды болып табылады, себебі оны оқып-үйрену барысында математиканың практикалық маңыздылығы, тұлғаның логикалық және сыни тұрғыдан ойлау қабілетін қалыптастыру мен дамыту арқылы оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыруға мүмкіндік жасайды. Сондай-ақ, ғылыми-жаратылыстану пәндерін оқып-білуге қажетті математикалық білім мен білік негіздерін игеру қоршаған ортаның бір тұтастығы туралы түсінікті қалыптастыруға ықпал етеді.

3. Мақсаты: практикалық іс-әрекетте қолдануға, басқа пәндерді игеруге, білім алуды жалғастыруға қажетті математикалық білімді оқушылардың меңгеруі; жалпы адами құндылықтар және ұлттық мәдениеттің озық салт-дәстүрлер негізінде оқушылардың зияткерлігін дамыту.

4. Міндеттері:

1) Геометрияның бөлімдері бойынша математикалық білім, білік және дағдыларын қалыптастыру мен дамытуға жағдай жасау;

2) математикалық тіл мен негізгі математикалық заңдарды қолдану дағдыларын дамытуға ықпал ету;

3) әртүрлі мәнмәтіндегі есептерді шешуде санды қатынастар мен кеңістіктік формаларды оқып білуге жәрдем беру;

4) нақты процестерді сипаттайтын математикалық модельдерді құру және интерпретациялау дағдыларын дамыту;

5) әртүрлі теориялық облыстар мен практикалық іс-әрекеттерде зерттеулер және есептер шешу үшін математикалық әдістерді қолданудың дағдыларын дамыту;

6) логикалық және сын тұрғысынан ойлау, шығармашылық қабілеттерін дамыту;

7) коммуникативтік, әртүрлі дереккөздерден ақпаратты іздеу және қолдану дағдыларын дамыту;

8) өздігінен, топта жұмыс істеуге қажетті тәуелсіздік, жауапкершілік, бастамашылдық, табандылық пен толеранттылық сияқты тұлғалық қасиеттерді дамыту;

9) қоғамның ілгерілеуі үшін математиканың маңыздылығын түсінуін қамтамасыз ету;

10) мәтіндерді талдау, интерпретациялау және академиялық адалдық қағидаттарын сақтай отырып құрастыру; зерттеулер жүргізу, бақылау нәтижелерін өңдеу және ғылыми құбылыстарды түсіндіру; өз жұмыстарын әзірлеу, жобалау және ұсыну, ақпаратты іздеу, талдау, құру және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

5. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Геометрия» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Геометрия» оқу пәнінің мазмұны

6. «Геометрия» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында – 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында – 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

7. 10-сыныпқа арналған «Геометрия» пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 7-9-сыныптардағы геометрия курсын қайталау;

2) «Стереометрия аксиомалары. Кеңістіктегі параллельдік». Стереометрия аксиомалары және олардың салдарлары. Кеңістіктегі түзулердің өзара орналасуы. Тетраэдр. Параллелепипед. Түзу мен жазықтықтың өзара орналасуы. Жазықтықтардың параллельдігі;

3) «Кеңістіктегі перпендикулярлық». Түзу мен жазықтықтың перпендикулярлығы. Үш перпендикуляр туралы теорема. Кеңістіктегі арақашықтықтар. Кеңістіктегі бұрыштар. Жазықтықтардың перпендикулярлығы. Тікбұрышты параллелепипед. Жазық фигураның жазықтыққа ортогональ проекциясы және оның ауданы;

4) «Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі және векторлар». Кеңістіктегі векторлар және оларға амалдар қолдану. Коллинеар және компланар векторлар. Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі. Кеңістіктегі вектордың координаталары. Координатасымен берілген векторларды қосу және азайту, координатасымен берілген векторды санға көбейту. Векторды үш компланар емес вектор бойынша жіктеу. Екі нүктенің арақашықтығы. Кесіндіні берілген қатынаста бөлу. Кесінді ортасының координаталары. Векторлардың скаляр көбейтіндісі. Сфера теңдеуі. Жазықтық теңдеуі. Кеңістіктегі түзудің теңдеуі;

5) 10-сыныптағы геометрния курсын қайталау.

8. 11-сыныпқа арналған «Геометрия» пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 10-сыныптағы геометрия курсын қайталау;

2) «Көпжақтар». Көпжақты бұрыш, геометриялық дене туралы түсінік. Көпжақ ұғымы. Призма және оның элементтері, призма түрлері. Призманың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары. Пирамида және оның элементтері. Дұрыс пирамида. Қиық пирамида. Пирамиданың, қиық пирамиданың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары. Көпжақтардың жазықтықпен қималары. Дұрыс көпжақтар;

3) «Кеңістіктегі түзу мен жазықтық теңдеулерінің қолданылуы». Кеңістіктегі түзу мен жазықтықтың өзара орналасуы. Кеңістістегі нүктеден жазықтыққа дейінгі арақашықтық. Кеңістіктегі түзулер арасындағы бұрышты, түзу мен жазықтық арасындағы бұрышты табу;

4) «Айналу денелері және олардың элементтері». Цилиндр және оның элементтері. Цилиндрдің жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары. Конус және оның элементтері. Конустың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары. Қиық конус және оның элементтері. Қиық конустың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары. Сфера, шар және олардың элементтері. Сфераға жүргізілген жанама жазықтық. Сфера бетінің ауданы. Шар және оның элементтері. Шардың, сфераның жазықтықпен қималары. Цилиндр, конус және шардың жазықтықпен қималары;

5) «Денелердің көлемдері». Денелер көлемдерінің жалпы қасиеттері. Призма көлемі. Пирамида және қиық пирамида көлемдері. Цилиндр көлемі. Конус және қиық конус көлемдері. Кеңістік фигураларының ұқсастығы. Шар және оның бөліктерінің көлемдері. Геометриялық денелердің комбинациялары;

6) 10-11-сыныптардағы геометрия курсын қайталау.

9. Оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бұл бөлімдер күтілетін нәтижелер (біліктер немесе дағдылар, білім немесе түсініктер) түрінде берілген сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтиды. Әр бөлім ішінде тізбектеліп жазылған оқыту мақсаттары мұғалімге өз жұмысын жоспарлап, оқушылардың жетістіктерін бағалауға, сонымен қатар оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпарат беруге мүмкіндік жасайды.

10. «Геометрия» оқу пәнінің мазмұны келесі бөлімдерден тұрады:

1) Геометриялық фигуралар туралы түсінік;

2) Геометриялық фигуралардың өзара орналасуы;

3) Метрикалық қатынастар;

4) Векторлар және түрлендірулер.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

11. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлім ретін, үшінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.1.2. кодында «10» - сынып, «1» - бөлім, «2» - оқу мақсатының реттік саны.

12. Білім алушыларға қойылатын талаптар:

Бөлім	10-сынып	11-сынып
1.Геометриялық фигуралар туралы түсінік	10.1.	11.1.
	10.1.1 - тетраэдр және параллелепипедтің анықтамаларын білу, тетраэдр, параллелепипедті және олардың элементтерін жазықтықта кескіндей алу; 10.1.2 - тікбұрышты параллелепипед анықтамасын және қасиеттерін білу;	11.1.1 - көпжақты бұрыш пен геометриялық дене ұғымдарын білу, оларды жазықтықта кескіндеу алу; 11.1.2 - көпжақтың анықтамасын және оның элементтерін білу; 11.1.3 - призманың анықтамасын, оның элементтерін, призма түрлерін білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.1.4 - пирамиданың анықтамасын, оның элементтерін, пирамида түрлерін білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.1.5 - қиық пирамида анықтамасын білу, оны жазықтықта кескіндей алу; 11.1.6 - дұрыс көпжақтың анықтамасын білу, дұрыс

		көпжақтардың түрлерін ажырата білу; 11.1.7 - цилиндрдің анықтамасын, оның элементтерін білу; цилиндрді жазықтықта кескіндей алу; 11.1.8 - конустың анықтамасын, оның элементтерін білу; конусты жазықтықта кескіндей алу; 11.1.9 - қиық конустың анықтамасын, оның элементтерін білу, қиық конусты жазықтықта кескіндей алу; 11.1.10 - сфера, шардың анықтамаларын білу; жазықтықта кескіндей алу; 11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай алу;
2. Геометриялық фигуралардың өзара орналасуы	10.2.	11.2.
	10.2.1 - стереометрия аксиомаларын, олардың салдарларын білу; оларды кескіндеу және математикалық символдар арқылы жазып көрсету; 10.2.2 - кеңістіктегі параллель және айқас түзулер анықтамаларын білу, оларды анықтау және кескіндеу; 10.2.3 - кеңістіктегі параллель түзулердің қасиеттерін білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.4 - түзу мен жазықтықтың параллельдік белгісін және қасиеттерін білу, оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.5 - жазықтықтардың	11.2.1 - көпжақтың жазықтықпен қималарын сала білу; 11.2.2 - цилиндрдің, конустың және шардың жазықтықпен қималарын кескіндеу; 11.2.3 - сфера мен жазықтықтың өзара орналасуын білу; 11.2.4 - пирамида төбесінің табан жазықтығына проекциясының орналасуын анықтау; 11.2.5 - көпжақтар мен айналу денелерінің комбинацияларын жазықтықта кескіндеу;

	параллельдік белгісін және қасиеттерін білу, оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.6 - перпендикуляр түзулердің анықтамасы мен қасиеттерін білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.7 - түзу мен жазықтықтың перпендикулярлық анықтамасын, белгісін және қасиеттерін білу, оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.8 - кеңістіктегі перпендикуляр, көлбеу және көлбеудің проекциясы анықтамаларын білу; 10.2.9 - кеңістіктегі екі түзу арасындағы бұрыш анықтамасын білу; 10.2.10 - айқас түзулер арасындағы бұрыш пен олардың ортақ перпендикулярын сызбада кескіндей алу; 10.2.11 - жазық фигураның ортогональ проекциясын жазықтықта салу;	
3. Метрикалық қатыстар	10.3.	11.3.
	10.3.1 - үш перпендикуляр туралы теореманы білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.3.2 - түзу мен жазықтық арасындағы бұрыштың анықтамасын білу, кескіндей алу және оның шамасын табу; 10.3.3 - жазықтықтар арасындағы бұрыштың (екіжақты бұрыш) анықтамасын білу, кескіндей алу және оның шамасын	11.3.1 - призманың бүйір және толық бетінің аудандары формулаларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.2 - пирамиданың (қиық пирамиданың) бүйір және толық бетінің аудандары формулаларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.3 - көпжақтардың элементтерін табуға есептер шығару;

	табу; 10.3.4 - жазықтықтардың перпендикулярлық белгісі мен қасиетін білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 10.3.5 - нүктеден жазықтыққа дейінгі және айқас түзулер арасындағы арақашықтықтарды таба білу; 10.3.6 - жазық фигураның жазықтыққа ортогональ проекциясы ауданының формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.3.7 - тікбұрышты параллелепипедтің қасиеттерін қорытып шығару және есептер шығаруда қолдану;	11.3.4 - цилиндрдің бүйір беті және толық беті аудандары формулаларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.5 - айналу денелерінің (цилиндр, конус, қиық конус, шар) элементтерін табуға есептер шығару; 11.3.6 - конустың бүйір және толық беті аудандары формулаларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.7 - қиық конустың бүйір беті және толық беті аудандары формуларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.8 - сфера бетінің ауданын табуға есептер шығару; 11.3.9 - сфераға жанама жазықтықтың анықтамасын және қасиетін білу; 11.3.10 - шар мен сфераның жазықтықпен қималарына байланысты есептер шығару; 11.3.11 - кеңістік денелерінің көлемдерінің қасиеттерін білу және қолдану; 11.3.12 - призма көлемін табу формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 11.3.13 - пирамида және қиық пирамида көлемдерін табу формулаларын білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.14 - цилиндр көлемін табу формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 11.3.15 - конус және қиық конус көлемдерін табу

		формулаларын білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.16 - шар және оның бөліктері көлемдерін табу формулаларын білу және оларды есеп шығаруда қолдану; 11.3.17 - кеңістіктегі ұқсас фигуралар көлемдерінің қасиетін білу және оны есептер шығаруда қолдану; 11.3.18 - геометриялық денелерінің комбинациясына берілген практикалық мазмұнды есептер шығару;
4. Векторлар және түрлендірулер	10.4.	11.4.
	10.4.1 - кеңістіктегі вектор, вектордың ұзындығы, тең векторлар анықтамаларын білу, 10.4.2 - векторларды қосу және векторды санға көбейтуді орындау; 10.4.3 - кеңістіктегі коллинеар және компланар векторлардың анықтамаларын білу; 10.4.4 - кеңістіктегі векторлардың скаляр көбейтіндісінің анықтамасы мен қасиеттерін білу; 10.4.5 - кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі анықтамасын білу және оны кескіндей алу; 10.4.6 - кеңістіктегі нүктені оның координаталары бойынша тікбұрышты координаталар жүйесінде кескіндеу; 10.4.7 - кеңістіктегі екі нүкте арасындағы арақашықтықты таба білу;	11.4.1 - нүктеден жазықтыққа дейінгі арақашықтықты табу формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 11.4.2 - түзулер арасындағы бұрышты (түзулердің теңдеулері бойынша) табу; 11.4.3 - координаталардағы түзулердің параллельдігі мен перпендикулярлығы шартын есептер шығаруда қолдану; 11.4.4 - координаталардағы сфера мен жазықтықтың өзара орналасуына есептер шығару; 11.4.5 - түзу мен жазықтық арасындағы бұрышты табу;

	10.4.8 - кесіндіні берілген қатынаста бөлетін нүкте координаталарының формулаларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 10.4.9 - кесінді ортасының координаталары формулаларын білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 10.4.10 - сфера теңдеуін білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.4.11 - вектордың координаталары ұғымын білу, вектор координаталарын бірлік векторлар бойынша жіктеп таба білу; 10.4.12 - кеңістіктегі вектордың координаталарын және ұзындығын таба білу; 10.4.13 - координаталарымен берілген векторларды қосуды және векторды санға көбейтуді орындау; 10.4.14 - векторлардың коллинеарлық және компланарлық шартын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.4.15 - векторды үш компланар емес векторлар бойынша жіктеу; 10.4.16 - координаталық түрдегі векторлардың скаляр көбейтіндісі формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.4.17 - кеңістіктегі екі вектордың арасындағы бұрышты есептеу; 10.4.18 - кеңістіктегі	

	векторлардың перпендикулярлық шартын білу және қолдану; 10.4.19 - жазықтықтың жалпы теңдеуін (ax+by+cz+d=0) нормаль вектор $\vec{n}(a;b;c)$ және осы жазықтықтағы нүкте бойынша қорытып шығару; 10.4.20 - түзудің канондық теңдеуін құрастыру; 10.4.21 - түзу теңдеуінің канондық түрінен параметрлік түріне көше алу; 10.4.22 - берілген екі нүкте арқылы өтетін түзудің теңдеуін құру;	

13. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Геометрия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша қосымшада берілген ұзақ мерзімді жоспарыға сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Геометрия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
7-9-сыныптардағы геометрия курсын қайталау		
Стереометрия аксиомалары. Кеңістіктегі параллельдік	Стереометрия аксиомалары және олардың салдарлары	10.2.1 - стереометрия аксиомаларын, олардың салдарларын білу; оларды кескіндеу және математикалық символдар арқылы жазып көрсету;

	Кеңістіктегі түзулердің өзара орналасуы	10.2.2 - кеңістіктегі параллель және айқас түзулер анықтамаларын білу, оларды анықтау және кескіндеу; 10.2.3 - кеңістіктегі параллель түзулердің қасиеттерін білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
	Тетраэдр, параллелепипед	10.1.1 - тетраэдр және параллелепипедтің анықтамаларын білу, тетраэдр, параллелепипедті және олардың элементтерін жазықтықта кескіндей алу;
	Түзу мен жазықтықтың өзара орналасуы. Жазықтықтардың параллельдігі	10.2.4 - түзу мен жазықтықтың параллельдік белгісін және қасиеттерін білу, оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.5 - жазықтықтардың параллельдік белгісін және қасиеттерін білу, оларды есептер шығаруда қолдану;
2-тоқсан		
Кеңістіктегі перпендикулярлық	Түзу мен жазықтықтың перпендикулярлығы. Үш перпендикуляр туралы теорема	10.2.6 - перпендикуляр түзулердің анықтамасы мен қасиеттерін білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.7 - түзу мен жазықтықтың перпендикулярлық анықтамасын, белгісін және қасиеттерін білу, оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.8 - кеңістіктегі перпендикуляр, көлбеу және көлбеудің проекциясы анықтамаларын білу;
	Кеңістіктегі арақашықтықтар	10.3.1 - үш перпендикуляр туралы теореманы білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.3.5 - нүктеден жазықтыққа

		дейінгі және айқас түзулер арасындағы арақашықтықтарды таба білу;
	Кеңістіктегі бұрыштар	10.2.9 - кеңістіктегі екі түзу арасындағы бұрыш анықтамасын білу; 10.2.10 - айқас түзулер арасындағы бұрыш пен олардың ортақ перпендикулярын сызбада кескіндей алу; 10.3.2 - түзу мен жазықтық арасындағы бұрыштың анықтамасын білу, кескіндей алу және оның шамасын табу; 10.3.3 - жазықтықтар арасындағы бұрыштың (екіжақты бұрыш) анықтамасын білу, кескіндей алу және оның шамасын табу;
	Жазықтықтардың перпендикулярлығы	10.3.4 - жазықтықтардың перпендикулярлық белгісі мен қасиетін білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
3-тоқсан		
Кеңістіктегі перпендикулярлық	Тікбұрышты параллелепипед	10.1.2 - тікбұрышты параллелепипед анықтамасын және қасиеттерін білу; 10.3.7 - тікбұрышты параллелепипедтің қасиеттерін қорытып шығару және есептер шығаруда қолдану;
	Жазық фигураның жазықтыққа ортогональ проекциясы және оның ауданы	10.2.11 - жазық фигураның ортогональ проекциясын жазықтықта салу; 10.3.6 - жазық фигураның жазықтыққа ортогональ проекциясы ауданының формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану;

Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі және векторлар	Кеңістіктегі векторлар және оларға амалдар қолдану. Коллинеар және компланар векторлар	10.4.1 - кеңістіктегі вектор, вектордың ұзындығы, тең векторлар анықтамаларын білу, 10.4.2 - векторларды қосу және векторды санға көбейтуді орындау; 10.4.3 - кеңістіктегі коллинеар және компланар векторлардың анықтамаларын білу;
	Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі	10.4.5 - кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі анықтамасын білу және оны кескіндей алу; 10.4.6 - кеңістіктегі нүктені оның координаталары бойынша тікбұрышты координаталар жүйесінде кескіндеу;
	Кеңістіктегі вектордың координаталары	10.4.11 - вектордың координаталары ұғымын білу, вектор координаталарын бірлік векторлар бойынша жіктеп таба білу;
	Координатасымен берілген векторларды қосу және азайту, координатасымен берілген векторды санға көбейту	10.4.13 - координаталарымен берілген векторларды қосуды және векторды санға көбейтуді орындау;
	Векторды үш компланар емес вектор бойынша жіктеу	10.4.14 - векторлардың коллинеарлық және компланарлық шартын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.4.15 - векторды үш компланар емес векторлар бойынша жіктеу;
	Екі нүктенің арақашықтығы	10.4.7 - кеңістіктегі екі нүкте арасындағы арақашықтықты таба білу; 10.4.12 - кеңістіктегі

		вектордың координаталарын және ұзындығын таба білу;
	Кесіндіні берілген қатынаста бөлу	10.4.8 - кесіндіні берілген қатынаста бөлетін нүкте координаталарының формулаларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану;
	Кесінді ортасының координаталары	10.4.9 - кесінді ортасының координаталары формулаларын білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
4-тоқсан		
Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі және векторлар	Векторлардың скаляр көбейтіндісі	10.4.4 - кеңістіктегі векторлардың скаляр көбейтіндісінің анықтамасы мен қасиеттерін білу; 10.4.16 - координаталық түрдегі векторлардың скаляр көбейтіндісі формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.4.17 - кеңістіктегі екі вектордың арасындағы бұрышты есептеу; 10.4.18 - кеңістіктегі векторлардың перпендикулярлық шартын білу және қолдану;
	Сфера теңдеуі	10.4.10 - сфера теңдеуін білу және оны есептер шығаруда қолдану;
	Жазықтық теңдеуі	10.4.19 - жазықтықтың жалпы теңдеуін (ax+by+cz+d=0) нормаль вектор және осы жазықтықтағы нүкте бойынша қорытып шығару;
	Кеңістіктегі түзудің теңдеуі	10.4.20 - түзудің канондық теңдеуін құрастыру; 10.4.21 - түзу теңдеуінің канондық түрінен параметрлік

		түріне көше алу; 10.4.22 - берілген екі нүкте арқылы өтетін түзудің теңдеуін құру;
10-сыныптағы геометрия курсын қайталау		

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
10-сыныптағы геометрия курсын қайталау		
Көпжақтар	Көпжақты бұрыш, геометриялық дене туралы түсінік	11.1.1 - көпжақты бұрыш пен геометриялық дене ұғымдарын білу, оларды жазықтықта кескіндеу алу;
	Көпжақ ұғымы	11.1.2 - көпжақтың анықтамасын және оның элементтерін білу; 11.3.3 - көпжақтардың элементтерін табуға есептер шығару;
	Призма және оның элементтері, призма түрлері	11.1.3 - призманың анықтамасын, оның элементтерін, призма түрлерін білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.3.3 - көпжақтардың элементтерін табуға есептер шығару;
	Призманың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары	11.3.1 - призманың бүйір және толық бетінің аудандары формулаларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай алу;
	Пирамида және оның элементтері. Дұрыс пирамида	11.1.4 - пирамиданың анықтамасын, оның элементтерін, пирамида түрлерін білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.2.4 - пирамида төбесінің табан жазықтығына проекциясының

		орналасуын анықтау; 11.3.3 - көпжақтардың элементтерін табуға есептер шығару;
	Қиық пирамида	11.1.5 - қиық пирамида анықтамасын білу, оны жазықтықта кескіндей алу; 11.3.3 - көпжақтардың элементтерін табуға есептер шығару;
2-тоқсан		
Көпжақтар	Пирамиданың, қиық пирамиданың жазбасы, бүйір беті және толық бетінің аудандары	11.3.2 - пирамиданың (қиық пирамиданың) бүйір және толық бетінің аудандары формулаларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай алу;
	Көпжақтардың жазықтықпен қималары	11.2.1 - көпжақтың жазықтықпен қималарын сала білу;
	Дұрыс көпжақтар	11.1.6 - дұрыс көпжақтың анықтамасын білу, дұрыс көпжақтардың түрлерін ажырата білу;
Кеңістіктегі түзу мен жазықтық теңдеулерінің қолданылуы	Кеңістіктегі түзу мен жазықтықтың өзара орналасуы	11.2.6 - кеңістіктегі түзу мен жазықтықтың өзара орналасуын білу;
	Кеңістіктегі нүктеден жазықтыққа дейінгі арақашықтық	11.4.1 - нүктеден жазықтыққа дейінгі арақашықтықты табу формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану;
	Кеңістіктегі түзулер арасындағы бұрышты, түзу мен жазықтық арасындағы бұрышты табу	11.4.2 - түзулер арасындағы бұрышты (түзулердің теңдеулері бойынша) табу; 11.4.3 - координаталардағы түзулердің параллельдігі мен перпендикулярлығы шартын есептер шығаруда қолдану; 11.4.5 - түзу мен жазықтық арасындағы бұрышты табу;

3-тоқсан		
Айналу денелері және олардың элементтері	Цилиндр және оның элементтері. Цилиндрдің жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары	11.1.7 - цилиндрдің анықтамасын, оның элементтерін білу; цилиндрді жазықтықта кескіндей алу; 11.3.4 - цилиндрдің бүйір беті және толық беті аудандары формулаларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.5 - айналу денелерінің (цилиндр, конус, қиық конус, шар) элементтерін табуға есептер шығару; 11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай алу;
	Конус және оның элементтері. Конустың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары	11.1.8 - конустың анықтамасын, оның элементтерін білу; конусты жазықтықта кескіндей алу; 11.3.5 - айналу денелерінің (цилиндр, конус, қиық конус, шар) элементтерін табуға есептер шығару; 11.3.6 - конустың бүйір және толық беті аудандары формулаларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай алу;
	Қиық конус және оның элементтері. Қиық конустың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары	11.1.9 - қиық конустың анықтамасын, оның элементтерін білу, қиық конусты жазықтықта кескіндей алу; 11.3.5 - айналу денелерінің (цилиндр, конус, қиық конус, шар) элементтерін табуға есептер шығару; 11.3.7 - қиық конустың бүйір беті және толық беті аудандары формуларын қорытып шығару

		және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай алу;
	Сфера, шар және олардың элементтері. Сфера бетінің ауданы	11.1.10 - сфера, шардың анықтамаларын білу; жазықтықта кескіндей алу; 11.3.8 - сфера бетінің ауданын табуға есептер шығару;
	Сфераға жүргізілген жанама жазықтық	11.2.3 - сфера мен жазықтықтың өзара орналасуын білу; 11.4.4 - координаталардағы сфера мен жазықтықтың өзара орналасуына есептер шығару; 11.3.9 - сфераға жанама жазықтықтың анықтамасын және қасиетін білу; 11.3.10 - шар мен сфераның жазықтықпен қималарына байланысты есептер шығару;
	Цилиндр, конус және шардың жазықтықпен қималары	11.2.2 - цилиндрдің, конустың және шардың жазықтықпен қималарын кескіндеу;
4-тоқсан		
Денелердің көлемдері	Денелер көлемдерінің жалпы қасиеттері	11.3.11 - кеңістік денелерінің көлемдерінің қасиеттерін білу және қолдану;
	Призма көлемі	11.3.12 - призма көлемін табу формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану;
	Пирамида және қиық пирамида көлемдері	11.3.13 - пирамида және қиық пирамида көлемдерін табу формулаларын білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
	Цилиндр көлемі	11.3.14 - цилиндр көлемін табу формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану;
	Конус және қиық конус көлемдері	11.3.15 - конус және қиық конус көлемдерін табу формулаларын

		білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
	Кеңістік фигураларының ұқсастығы	11.3.17 - кеңістіктегі ұқсас фигуралар көлемдерінің қасиетін білу және оны есептер шығаруда қолдану;
	Шар және оның бөліктерінің көлемдері	11.3.16 - шар және оның бөліктері көлемдерін табу формулаларын білу және оларды есеп шығаруда қолдану;
	Геометриялық денелердің комбинациялары	11.2.5 - көпжақтар мен айналу денелерінің комбинацияларын жазықтықта кескіндеу; 11.3.18 - геометриялық денелерінің комбинациясына берілген практикалық мазмұнды есептер шығару;
10-11-сыныптардағы геометрия курсын қайталау		

бұйрығына 104-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
107-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Геометрия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Жалпы орта білім беру (қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы) деңгейінде «Геометрия» пәнін оқыту маңызды болып табылады, себебі оны оқып-үйрену барысында математиканың практикалық маңыздылығы, тұлғаның логикалық және сыни тұрғыдан ойлау қабілетін қалыптастыру мен дамыту арқылы оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыруға мүмкіндік жасайды. Сондай-ақ, ғылыми-жаратылыстану пәндерін оқып-білуге қажетті математикалық білім мен білік негіздерін игеру қоршаған ортаның бір тұтастығы туралы түсінікті қалыптастыруға ықпал етеді.

3. Мақсаты: қазіргі замандағы қоғамда өзін еркін сезінуге адамға қажетті ойлау қасиеттерін қалыптастыру арқылы оқушылардың зияткерлік деңгейін дамыту; практикалық іс-әрекеттерде қолдануда, басқа пәндерді үйренуде, білім алуды жалғастыруда қажетті математикалық білімді меңгеру.

4. Міндеттері:

1) геометрия бойынша математикалық білім, білік және дағдыларын қалыптастыру мен дамытуға жағдай жасау;

2) әр түрлі мәнмәтіндегі есептерді шешуде математикалық тілді және негізгі математикалық заңдарды қолдануға, сандық қатынастар мен кеңістіктік формаларды оқып білуге ықпал ету;

3) есептерді шешу мақсатында оқушылардың білімдерін математикалық модельдерді құруға және керісінше, шынайы процестерді сипаттайтын математикалық модельдерді суреттеп беруге бағыттау;

4) практикалық есептерді шешуде, алынған нәтижелерді бағалау мен олардың нақтылығын айқындауда лайықты математикалық әдістерді таңдап алу үшін логикалық және сыни тұрғыдан ойлауын, шығармашылық қабілеттерін дамыту;

5) коммуникативтік дағдыларын, оның ішінде, ақпаратты дұрыс және сауатты түрде беру, сонымен қатар әр түрлі ақпарат көздерінен, басылымдар мен электрондық құралдардан алынған ақпаратты қолдану қабілетін дамыту;

6) өздігінен және топта жұмыс істеуде қажетті тәуелсіздік, жауапкершілік, белсенділік, табандылық пен толеранттылық сияқты тұлғалық қасиеттерді дамыту;

7) мәтіндерді талдау, интерпретациялау және академиялық адалдық қағидаттарын сақтай отырып құрастыру; зерттеулер жүргізу, бақылау нәтижелерін өңдеу және ғылыми құбылыстарды түсіндіру; өз жұмыстарын әзірлеу, жобалау және ұсыну, ақпаратты іздеу, талдау, құру және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

5. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Геометрия» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Геометрия» оқу пәнінің мазмұны

6. «Геометрия» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында – 34 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында – 34 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

7. 10-сыныпқа арналған «Геометрия» пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 7-9-сыныптардағы геометрия курсын қайталау;

2) «Стереометрия аксиомалары. Кеңістіктегі түзулер мен жазықтықтардың өзара орналасуы». Стереометрия аксиомалары және олардың салдарлары. Кеңістіктегі екі түзудің өзара орналасуы. Түзу мен жазықтықтың өзара орналасуы. Екі жазықтықтың өзара орналасуы:

3) «Кеңістіктегі бұрыш. Кеңістіктегі арақашықтық». Кеңістіктегі түзулер арасындағы бұрыш. Перпендикуляр және көлбеу. Үш перпендикуляр туралы теорема. Түзу мен жазықтық арасындағы бұрыш. Жазықтықтар арасындағы бұрыш. Кеңістіктегі арақашықтық;

4) «Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі және векторлар». Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі. Екі нүктенің арақашықтығы. Кесінді ортасының координаталары. Сфера теңдеуі. Кеңістіктегі вектордың координаталары. Векторлардың коллинеарлығы және компланарлығы. Векторларды қосу, векторды санға көбейту. Векторлардың скаляр көбейтіндісі:

5) 10-сыныптағы геометрия курсын қайталау.

8. 11-сыныпқа арналған «Геометрия» пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 10-сыныптағы геометрия курсын қайталау;

2) «Көпжақтар». Көпжақ ұғымы. Призма және оның элементтері. Тік және дұрыс призма. Тікбұрышты параллелепипед және оның қасиеттері. Призманың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары. Пирамида және оның элементтері. Қиық пирамида. Пирамиданың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары. Қиық пирамида бетінің ауданы. Дұрыс көпжақтар;

3) «Айналу денелері және олардың элементтері». Цилиндр және оның элементтері. Цилиндрдің жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары. Конус және оның элементтері. Конустың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары. Қиық конус және оның элементтері. Қиық конус бетінің ауданы. Сфера және шар. Сфера бетінің ауданы. Айналу денелерінің жазықтықпен қималары;

4) «Денелер көлемдері». Денелер көлемдерінің жалпы қасиеттері. Призма көлемі. Пирамида және қиық пирамида көлемдері. Цилиндр көлемі. Конус және қиық конус көлемдері. Шар көлемі;

5) 10-11-сыныптардағы геометрия курсын қайталау.

9. Оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бұл бөлімдер күтілетін нәтижелер (біліктер немесе дағдылар, білім немесе түсініктер) түрінде берілген сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтиды. Әр бөлім ішінде тізбектеліп жазылған оқыту мақсаттары мұғалімге өз жұмысын жоспарлап, оқушылардың жетістіктерін бағалауға, сонымен қатар оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпарат беруге мүмкіндік жасайды.

10. «Геометрия» оқу пәнінің мазмұны келесі бөлімдерді қамтиды:

1) Геометриялық фигуралар туралы түсінік;

2) Геометриялық фигуралардың өзара орналасуы;

3) Метрикалық қатынастар;

4) Векторлар және түрлендірулер.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

11. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлім ретін, үшінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.4. кодында «10» - сынып, «2» - бөлім, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

12. Білім алушыларға қойылатын талаптар:

Бөлім	10-сынып	11-сынып
1. Геометриялық фигуралар туралы түсінік	10.1.1.	11.1.1.
		11.1.1 - көпжақ анықтамасын және оның элементтерін білу; 11.1.2 - призманың анықтамасын, оның элементтері, призма түрлерін білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.1.3 - тікбұрышты параллелепипедтің анықтамасы мен қасиеттерін білу және оны жазықтықта кескіндеу; 11.1.4 - пирамиданың анықтамасын, оның элементтері, пирамида түрлерін білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.1.5 - қиық пирамиданың анықтамасын білу, оны жазықтықта кескіндей алу; 11.1.6 - дұрыс көпжақтың анықтамасын білу және дұрыс көпжақтардың түрлерін ажырату; 11.1.7 - цилиндрдің анықтамасын, оның элементтерін білу; цилиндрді жазықтықта кескіндей алу; 11.1.8 - конустың анықтамасын, оның элементтерін білу; конусты жазықтықта кескіндей алу; 11.1.9 - қиық конустың

		анықтамасын, оның элементтерін білу; қиық конусты жазықтықта кескіндей алу; 11.1.10 - сфера, шардың анықтамаларын білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай білу.
2. Геометриялық фигуралардың өзара орналасуы	10.2.	11.2.
	10.2.1 - стереометрия аксиомаларын, олардың салдарларын білу және оларды математикалық символдар арқылы жазып көрсету; 10.2.2 - кеңістіктегі параллель және айқас түзулердің анықтамаларын білу және оларды анықтау және кескіндеу; 10.2.3 - кеңістіктегі параллель түзулердің қасиеттерін білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.4 - түзу мен жазықтықтың параллельдік және перпендикулярлық белгілерін, қасиеттерін білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.5 - жазықтықтардың параллельдігі мен перпендикулярлығының белгілерін білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.6 - кеңістіктегі екі түзу арасындағы бұрыш анықтамасын білу.	11.2.1 - цилиндрдің, конустың және шардың жазықтықпен қималарын кескіндеу; 11.2.2 - сфера мен жазықтықтың өзара орналасуын білу; 11.2.3 - пирамида төбесінің табан жазықтығына проекциясының орналасуын анықтау.
3.Метрикалық қатынастар	10.3.	11.3.
	10.3.1 - үш перпендикуляр туралы теореманы білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.3.2 - түзу мен жазықтық	11.3.1 - призманың бүйір және толық бетінің аудандары формулаларын есептер шығаруда қолдану;

	арасындағы бұрыштың анықтамасын білу, кескіндей алу және оның шамасын табу; 10.3.3 - жазықтықтар арасындағы бұрыштың (екіжақты бұрыш) анықтамасын білу, кескіндей алу және оның шамасын табу; 10.3.4 - нүктеден жазықтыққа дейінгі және айқас түзулер арасындағы арақашықтықтарды таба білу; 10.3.5 – кеңістіктегі перпендикуляр, көлбеу және көлбеудің проекциясы анықтамаларын білу.	11.3.2 - пирамиданың (қиық пирамиданың) бүйір және толық бетінің аудандары формулаларын есептер шығаруда қолдану; 11.3.3 - көпжақтардың элементтерін табуға есептер шығару; 11.3.4 - айналу денелерінің (цилиндр, конус, қиық конус, шар) элементтерін табуға есептер шығару; 11.3.5 - цилиндрдің бүйір және толық беті аудандарының формулаларын есептер шығаруда қолдану; 11.3.6 - конустың бүйір және толық беті аудандарының формулаларын есептер шығаруда қолдану; 11.3.7 - қиық конустың бүйір және толық беті аудандарының формулаларын есептер шығаруда қолдану; 11.3.8 - сфера бетінің ауданын табуға есептер шығару; 11.3.9 - кеңістік денелерінің көлемдерінің қасиеттерін білу және қолдану; 11.3.10 - призма көлемін табу формуласын қолдану; 11.3.11 - пирамида және қиық пирамида көлемдерін табу формулаларын қолдану; 11.3.12 - цилиндр көлемін табу формуласын қолдану; 11.3.13 - конус және қиық конус көлемдерін табу формулаларын қолдану;

		11.3.14 - шар көлемін табу формуласын қолдану.
4. Векторлар және түрлендірулер	10.4.	11.4.
	10.4.1 - кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесін жазықтықта кескіндей алу және оны сипаттау; 10.4.2 - кеңістіктегі екі нүкте арасындағы арақашықтықты таба білу; 10.4.3 - кеңістіктегі кесінді ортасының координаталарын таба білу; 10.4.4 - сфера теңдеуін білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.4.5 - кеңістіктегі вектордың координаталарын және ұзындығын таба білу; 10.4.6 - кеңістіктегі коллинеар және компланар векторлардың анықтамаларын, векторлардың коллинеарлық шартын білу; 10.4.7 - векторларды қосу және азайтуды, векторды санға көбейтуді орындау; 10.4.8 - координаталық түрдегі векторлардың скаляр көбейтіндісі формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану.	

13. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Геометрия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі қосымшада берілген ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Геометрия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
7-9-сыныптардағы геометрия курсын қайталау		
Стереометрия аксиомалары. Кеңістіктегі түзулер мен жазықтықтар өзара орналасуы	Стереометрия аксиомалары және олардың салдарлары	10.2.1 - стереометрия аксиомаларын, олардың салдарларын білу және оларды математикалық символдар арқылы жазып көрсету;
	Кеңістіктегі екі түзудің өзара орналасуы	10.2.2 - кеңістіктегі параллель және айқас түзулердің анықтамаларын білу және оларды анықтау және кескіндеу; 10.2.3 - кеңістіктегі параллель түзулердің қасиеттерін білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
	Түзу мен жазықтықтың өзара орналасуы	10.2.4 - түзу мен жазықтықтың параллельдік және перпендикулярлық белгілерін, қасиеттерін білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
	Екі жазықтықтың өзара орналасуы	10.2.5 - жазықтықтардың параллельдігі мен перпендикулярлығының белгілерін білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
2-тоқсан		
Кеңістіктегі бұрыш. Кеңістіктегі арақашықтық	Кеңістіктегі түзулер арасындағы бұрыш	10.2.6 - кеңістіктегі екі түзу арасындағы бұрыш анықтамасын білу;
	Перпендикуляр және көлбеу	10.3.5 – кеңістіктегі перпендикуляр, көлбеу және көлбеудің проекциясы анықтамаларын білу;
	Үш перпендикуляр туралы теорема	10.3.1 - үш перпендикуляр туралы теореманы білу және оны есептер шығаруда қолдану;
3-тоқсан		

Кеңістіктегі бұрыш. Кеңістіктегі арақашықтық	Түзу мен жазықтық арасындағы бұрыш	10.3.2 - түзу мен жазықтық арасындағы бұрыштың анықтамасын білу, кескіндей алу және оның шамасын табу;
	Екі жазықтық арасындағы бұрыш. Екіжақты бұрыш	10.3.3 - жазықтықтар арасындағы бұрыштың (екіжақты бұрыш) анықтамасын білу, кескіндей алу және оның шамасын табу;
	Кеңістіктегі арақашықтық.	10.3.4 - нүктеден жазықтыққа дейінгі және айқас түзулер арасындағы арақашықтықтарды таба білу;
Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі және векторлар	Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі	10.4.1 - кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесін жазықтықта кескіндей алу және оны сипаттау;
	Екі нүктенің арақашықтығы	10.4.2 - кеңістіктегі екі нүкте арасындағы арақашықтықты таба білу;
	Кесінді ортасының координаталары	10.4.3 - кеңістіктегі кесінді ортасының координаталарын таба білу;
	Сфера теңдеуі	10.4.4 - сфера теңдеуін білу және оны есептер шығаруда қолдану;
4-тоқсан		
Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі және векторлар	Кеңістіктегі вектордың координаталары	10.4.5 - кеңістіктегі вектордың координаталарын және ұзындығын таба білу;
	Векторлардың коллинеарлығы және компланарлығы	10.4.6 - кеңістіктегі коллинеар және компланар векторлардың анықтамаларын, векторлардың коллинеарлық шартын білу;
	Векторларды қосу, векторды санға көбейту	10.4.7 - векторларды қосу және азайтуды, векторды санға көбейтуді орындау;
	Векторлардың скаляр көбейтіндісі	10.4.8 - координаталық түрдегі векторлардың скаляр көбейтіндісі формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану;
10-сыныптағы геометрия курсын қайталау		

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
10-сыныптағы геометрия курсын қайталау		
Көпжақтар	Көпжақ ұғымы	11.1.1 - көпжақ анықтамасын және оның элементтерін білу;
	Призма және оның элементтері. Тік және дұрыс призма	11.1.2 - призманың анықтамасын, оның элементтері, призма түрлерін білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.3.3 - көпжақтардың элементтерін табуға есептер шығару;
	Тікбұрышты параллелепипед және оның қасиеттері	11.1.3 - тікбұрышты параллелепипедтің анықтамасы мен қасиеттерін білу және оны жазықтықта кескіндеу;
	Призманың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары	11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай білу; 11.3.1 - призманың бүйір және толық бетінің аудандары формулаларын есептер шығаруда қолдану;
	Пирамида және оның элементтері	11.1.4 - пирамиданың анықтамасын, оның элементтері, пирамида түрлерін білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.3.3 - көпжақтардың элементтерін табуға есептер шығару;
	Қиық пирамида	11.1.5 - қиық пирамиданың анықтамасын білу, оны жазықтықта кескіндей алу; 11.3.3 - көпжақтардың элементтерін табуға есептер шығару;
2-тоқсан		
Көпжақтар	Пирамиданың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары	11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай білу; 11.3.2 - пирамиданың (қиық пирамиданың) бүйір және толық бетінің аудандары формулаларын есептер шығаруда қолдану;

	Қиық пирамида бетінің ауданы	11.3.2 - пирамиданың (қиық пирамиданың) бүйір және толық бетінің аудандары формулаларын есептер шығаруда қолдану;
	Дұрыс көпжақтар	11.1.6 - дұрыс көпжақтың анықтамасын білу және дұрыс көпжақтардың түрлерін ажырату;
3-тоқсан		
Айналу денелері және олардың элементтері	Цилиндр және оның элементтері	11.1.7 - цилиндрдің анықтамасын, оның элементтерін білу; цилиндрді жазықтықта кескіндей алу; 11.3.4 - айналу денелерінің (цилиндр, конус, қиық конус, шар) элементтерін табуға есептер шығару;
	Цилиндрдің жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары	11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай білу; 11.3.5 - цилиндрдің бүйір және толық беті аудандарының формулаларын есептер шығаруда қолдану;
	Конус және оның элементтері	11.1.8 - конустың анықтамасын, оның элементтерін білу; конусты жазықтықта кескіндей алу; 11.3.4 - айналу денелерінің (цилиндр, конус, қиық конус, шар) элементтерін табуға есептер шығару;
	Конустың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары	11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай білу; 11.3.6 - конустың бүйір және толық беті аудандарының формулаларын есептер шығаруда қолдану;
	Қиық конус және оның элементтері	11.1.9 - қиық конустың анықтамасын, оның элементтерін білу; қиық конусты жазықтықта кескіндей алу; 11.3.4 - айналу денелерінің (цилиндр, конус, қиық конус, шар) элементтерін табуға есептер шығару;
	Қиық конус бетінің ауданы	11.3.7 - қиық конустың бүйір және толық беті аудандарының формулаларын есептер шығаруда қолдану;

	Сфера және шар	11.1.10 - сфера, шардың анықтамаларын білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.2.2 - сфера мен жазықтықтың өзара орналасуын білу; 11.3.4 - айналу денелерінің (цилиндр, конус, қиық конус, шар) элементтерін табуға есептер шығару;
	Сфера бетінің ауданы	11.3.8 - сфера бетінің ауданын табуға есептер шығару;
	Айналу денелерінің жазықтықпен қималары	11.2.1 - цилиндрдің, конустың және шардың жазықтықпен қималарын кескіндеу;
4-тоқсан		
Денелер көлемдері	Денелер көлемдерінің жалпы қасиеттері	11.3.9 - кеңістік денелерінің көлемдерінің қасиеттерін білу және қолдану;
	Призма көлемі	11.3.10 - призма көлемін табу формуласын қолдану;
	Пирамида және қиық пирамида көлемдері	11.3.11 - пирамида және қиық пирамида көлемдерін табу формулаларын қолдану;
	Цилиндр көлемі	11.3.12 - цилиндр көлемін табу формуласын қолдану;
	Конус және қиық конус көлемдері	11.3.13 - конус және қиық конус көлемдерін табу формулаларын қолдану;
	Шар көлемі	11.3.14 - шар көлемін табу формуласын қолдану;
10-11-сыныптардағы геометрия курсын қайталау		

бұйрығына 105-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
108-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Информатика және жасанды интеллект» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №29031 болып тіркелген).

«Информатика және жасанды интеллект» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы білім берудің базалық құндылықтарына негізделген мазмұндық концептілер арқылы білім беру мен тәрбиелеудің бірлігін іске асыруды, білім алушының дүниетанымын, адамгершілік құндылықтарын қалыптастыруды қамтамасыз етеді.

«Информатика және жасанды интеллект» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны жалпы орта білім беруді аяқтағаннан кейін білім алушының бойында тұлғалық өзін-өзі жетілдіру құзыреттілігін, тілдік және коммуникативтік, мәдени-әлеуметтік, еңбек, танымдық, ғылыми және зерттеу, ақпараттық-технологиялық негізгі құзыреттіліктерді қалыптастыруға бағытталған.

2. «Информатика және жасанды интеллект» оқу пәнінің мақсаты: заманауи ақпараттық технологияларды тиімді пайдалану үшін білім алушыларды деректерді басқару және жасанды интеллект, алгоритмдеу және программалау, программалық өнімдерді жобалау және әзірлеу, ақпараттық процестер, компьютерлік ойлау саласындағы базалық білім, білік, дағдылармен қамтамасыз ету.

3. «Информатика және жасанды интеллект» оқу пәнінің міндеттері:

1) білім алушылардың заманауи цифрлық технологиялар, соның ішінде жасанды интеллекттің, деректерді өңдеу мен программалық жүйелердің жұмыс істеу принциптері, сондай-ақ олардың қоғам дамуындағы рөлі туралы түсінікті қалыптастыру;

2) білім алушылардың бойында жасанды интеллект, алгоритмдеу және программалау технологияларын өмірлік жағдайларда және білім беру процесінде практикаға бағытталған тапсырмаларды орындау кезінде қолдану үшін пайдалану икемділіктерін қалыптастыруға ықпал ету;

3) білім алушылардың алгоритмдердің жұмыс принциптері, деректер құрылымдары және машиналық оқыту модельдері туралы түсінігін, олардың жұмысын модельдеу, талдау және интерпретациялау мүмкіндігін беру арқылы кеңейту;

4) білім алушыларда бағдарламалық өнімдерді, соның ішінде web-қосымшаларды, мобильді қосымшаларды және деректер базасымен өзара әрекеттесетін жүйелерді әзірлеу дағдыларын қалыптастыру;

5) білім алушылардың алгоритмдік, логикалық және компьютерлік ойлауды, соның ішінде талдау, тапсырмаларды бөліктерге бөлу, модельдеу және тиімді шешімдерді таңдау қабілетін дамыту;

6) білім алушылардың цифрлық шешімдер әзірлеу үшін заманауи программалау (Python, HTML/CSS, деректер базасы, визуалды бағдарламалау орталары, frameworks) құралдарын қолдану дағдыларын қалыптастыру;

7) білім алушыларда ақпараттық қауіпсіздік, криптография және деректерді қорғау принциптері туралы түсінікті, сондай-ақ цифрлық ортадағы қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру;

8)білім алушылардың жобамен жұмыс істеу, соның ішінде мәселені қою, цифрлық өнімді әзірлеу, тестілеу және ұсыну дағдыларын дамытуға ықпал ету;

9) білім алушыларда ақпараттық мәдениетті және цифрлық технологияларды жеке тұлға мен бүкіл қазақстандық қоғамның мүддесі үшін пайдалануға жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру;

10) білім алушылардың информатиканың академиялық тілін дамыту және жасанды интеллект, алгоритмдер, программалық өнімдерді әзірлеу және ақпараттық қауіпсіздік терминдерін қоса алғанда, ұғымдық түсінігін кеңейту.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік егемендік пен тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Информатика және жасанды интеллект» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Информатика және жасанды интеллект» оқу пәнінің мазмұны

5. «Информатика және жасанды интеллект» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы №500 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №8170 болып тіркелген) үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

«Информатика және жасанды интеллект» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы құндылыққа бағдарланған, тұлғаға бағдарланған, құзыреттілік, сындарлылық, іс-әрекеттік, коммуникативтік және инклюзивті тәсілдерді қолдану арқылы іске асырылады.

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялардың ұсынымдарына сәйкес ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылардың жеке мүмкіндіктерін ескере отырып бейімделеді.

«Информатика және жасанды интеллект» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқу бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер сыныптар бойынша күтілетін нәтижелер түріндегі оқыту мақсаттары қамтылған бөлімшелерден тұрады.

Әр бөлімшеде көрсетілген оқыту мақсаттары мұғалімге білім алушылармен жұмысты жүйелі жоспарлауға, сондай-ақ олардың жетістіктерін бағалауға және оқудың келесі кезеңдері туралы хабардар етуге мүмкіндік береді.

6. Оқу пәнінің мазмұны 4 бөлімнен тұрады:

1) деректерді басқару және жасанды интеллект;

2) алгоритмдеу және программалау;

3) программалық өнімдерді жобалау және әзірлеу;

4) ақпараттық қауіпсіздік.

7. «Деректерді басқару және жасанды интеллект» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) деректер қорын басқару жүйелері (ДҚБЖ);

2) машиналық оқыту модельдері.

8. «Алгоритмдеу және программалау» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) рекурсивті әдістер және деректер құрылымы;

2) алгоритмдерді жобалау және талдау.

9. «Программалық өнімдерді жобалау және әзірлеу» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) программалық өнімдерді әзірлеу.

10. «Ақпараттық қауіпсіздік және аппараттық қамтамасыз ету» бөлімі келесі бөлімшені қамтиды:

1) криптография және деректерді қорғау;

2) орталық процессор архитектурасы.

11. 10-сыныпқа арналған «Информатика және жасанды интеллект» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Жасанды интеллект»: Жасанды интеллектінің даму тарихы; Машиналық оқытудың негізгі түсініктері; Перцептрон және оның қызметі; Машиналық оқыту модельдері; Машиналық оқыту алгоритмдері;

2) «Алгоритмдеу және программалау (Python)»: Рекурсия; Сұрыптау алгоритмдері;

3) «Web-жобалау»: web-беттің құрылымы; HTML-дегі мәтін және тізімдер; Мультимедиа және сілтемелер; HTML-дегі кестелер; CSS негіздері; web-бетті безендіру; Элементтерді орналастыру (Flexbox / Grid); web-беттің макеті; Web-қосымша әзірлеу;

4) «Деректер базасы (DB Browser for SQLite және т.б.)»: Деректер қорының негіздері және жобалау; Деректермен манипуляция жасау(SQL); Сұраныстар және деректерді талдау; Web-беттің деректер базасымен байланысы (Python); Full-stack жобаны әзірлеу.

12. 11-сыныпқа арналған «Информатика және жасанды интеллект» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Жасанды интеллект»: Нейрондық желілер; Жасанды интеллект міндеттерінің классификациясы; Нейрондық желілерді модельдеу;

2) «Графтардағы алгоритмдер (Python)»: Графтар теориясы; Көлденең іздеу алгоритмі; Тереңінен іздеу алгоритмі; Ең қысқа жолды іздеу; Графты айналып өту;

3) «Ақпараттық қауіпсіздік»: Ақпараттық қауіпсіздік; Шифрлау әдістері (RSA); Блокчейн; Виртуалды жеке желі.

4) «Процессор архитектурасы»: Компьютердің логикалық негіздері: Логикалық сызбаларды жобалау; Командалар жиынтығының (x86 и ARM) архитектурасы;

5) «Цифрлық өнімдерді әзірлеу»: IT StartUp; Кеңейтілген шындық технологиясы; Мобильді қосымшалар конструкторы; Мобильді қосымшалардың интерфейсін әзірлеу; Мобильді қосымшаны жасау.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

13. Үлгілік оқу бағдарламасында күтілетін оқу нәтижелеріне қол жеткізу оқу пәнінің мазмұнын анықтауға негіз болатын оқыту мақсаттарының жүйесі арқылы қамтамасыз етіледі.

Жалпы орта білім беру мазмұнын меңгерудің күтілетін нәтижелері білім алушының азаматтық-патриоттық, көшбасшылық, әдептілік, рухани-адамгершілік, шығармашылық негізгі құзыреттіліктерін және өзін-өзі ұйымдастыру дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.

14. Оқыту мақсаттары Бағдарламада кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім мен бөлімшені, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.2 кодында «10» - сынып, «2» - бөлім, «1» - бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

15. Оқыту мақсаттары бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) Деректерді басқару және жасанды интеллект:

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
Деректер қорын басқару жүйелері (ДҚБЖ)	10.1.1.1 реляциялық деректер базасының ұғымдарын түсіндіру (кесте, жазба, өріс, бастапқы кілт, сыртқы кілт, байланыстар (1:1, 1:N, N:N)); 10.1.1.2 деректерді қосу, жаңарту және жою үшін SQL-сұраныстарын орындай отырып, бір кестелі деректер базасын құру (CREATE, INSERT, UPDATE, DELETE); 10.1.1.3 Бір кестелі деректер базасынан деректерді алу үшін SQL-сұраныстарын орындау (SELECT); 10.1.1.4 қолданбалы есептерді шешу үшін сүзу мен сұрыптау шарттарын (WHERE, ORDER BY) қолдану	
Машиналық оқыту модельдері	10.1.2.1 жасанды интеллекттің даму кезеңдерін талдау және технологиялар мен деректер көлеміндегі өзгерістер оның дамуына қалай әсер еткенін талдау; 10.1.2.2 машиналық оқытудың негізгі ұғымдарын (модель, оқыту, оқыту деректері, негізгі белгілері және болжау) түсіндіру; 10.1.2.3 перцептрон құрылымын (кірістер, салмақ, белсендіру функциясы, шығыс) сипаттау; 10.1.2.4 электронды кестелерде бірлік секіріс (Хевисайд)	11.1.2.1 жасанды нейрондық желінің архитектурасын (кіріс, жасырын және шығыс қабаттары) түсіндіру; 11.1.2.2 белсендіру функцияларын (единичного скачка функциясы, Sigmoid и ReLU) олардың жасанды нейрондық желілерде қолданылу ерекшеліктерін түсіндіру арқылы салыстыру; 11.1.2.3 шешім қабылдауда нейрондық желілер

	функциясын қолданып, перцептрон жұмысын модельдеу және салмақтың өзгеруі оқыту үдерісіне қалай әсер ететінін түсіндіру; 10.1.2.5 машиналық оқыту түрлерін (мұғаліммен, мұғалімсіз, негіздеп) жіктеу; 10.1.2.6 электрондық кестелерде практикалық тапсырмалардың шешімін табу үшін k-means (ең жақын көршілер) және сызықтық регрессия оқыту алгоритмдерін модельдеу	қолданылатын міндеттерді (жіктеу, регрессия, бейнелерді тану) анықтау; 11.1.2.4 жасанды интеллект технологияларын (компьютерлік көру, табиғи тілді өңдеу, генеративті модельдер, сөйлеуді тану және синтездеу) қолдану салалары бойынша жіктеу; 11.1.2.5 электрондық кестелердегі дайын деректер жиынтығында қарапайым шығын функцияларын (MSE орташа квадраттық қате) қолданып модельдің қатесін есептеу; 11.1.2.6 қатенің тура және кері таралу (backpropagation) принциптерін тұжырымдамалық деңгейде түсіндіру

2) Алгоритмдеу және программалау:

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
Рекурсивті әдістер мен деректер құрылымы	10.2.1.1 рекурсивті және итеративті алгоритмдерді салыстыра отырып, рекурсияның жұмыс істеу принципін түсіндіру; 10.2.1.2 тапсырмалардың шешімін табу үшін рекурсияны қолданып программа әзірлеу	11.2.1.1 графтар теориясының негізгі ұғымдарын (граф, төбе, қабырға, жол, доға, төбелер дәрежесі) түсіндіру; 11.2.1.2 графтардың түрлерін (бағытталған, бағытталмаған, салмағы бар, салмақсыз, байланысқан, байланыспаған) ажырату
Жобалау және алгоритмдерді талдау	10.2.2.1 сұрыптау алгоритмдерінің (көпіршікті, таңдау, кірістіру) тиімділігін	11.2.2.1 көлденеңінен іздеу (BFS) алгоритмін Python тілінде іске асыру және оны өлшенбеген графты

	салыстыру арқылы жұмыс істеу принципін түсіндіру; 10.2.2.2 деректерді өңдеу үшін сұрыптау алгоритмдерін (көпіршікті, таңдау, кірістіру) Python тілінде іске асыру	қадам бойынша айналып өту үшін қолдану; 11.2.2.2 рекурсивті функцияларды қолданып тереңнен іздеу (DFS) алгоритмін Python тілінде іске асыру; 11.2.2.3 қолданбалы есептерде (маршруттау, логистика) ең қысқа жолды табу үшін графтарды айналып өту алгоритмдерін қолдану; 11.2.2.4 графтарды айналып өту алгоритмдерінің (BFS және DFS) тиімділігін талдау және нақты практикалық есептерді шешу үшін оңтайлы әдісті таңдау

3) Программалық өнімдерді жобалау және әзірлеу:

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
Программмалық өнімдер әзірлеу	10.3.1.1 <html>, <head>, <body>, <h1–h6>, <p>, , тегтерін қолданып web-бет құру; 10.3.1.2 web-бетке мультимедиялық контентті қосу және навигацияны ұйымдастыру үшін <img>, <audio>, <video>, < a> тегтерін қолдану; 10.3.1.3 web-бетт е ақпаратты ұсыну үшін <table>, <tr>, <td>, <th> тегтерін және colspan, rowspan атрибуттарын қолдану; 10.3.1.4 web-бетті безендіру үшін CSS қасиеттерін(color, background-color, font-size, margin, padding, border) қолдану; 10.3.1.5 web-бетте элементтерді орналастыру үшін CSS (display,	11.3.1.1 IT Startup(стартап) ұғымын сипаттау; 11.3.1.2 жобаны алға жылжыту және жүзеге асыру жолдарын сипаттау; 11.3.1.3 Extended Reality (VR, AR, MR) ұғымдарын түсіндіру; 11.3.1.4 Extended Reality технологияларының білім беру, медицина, өнеркәсіп, сәулет, мәдениет салаларында қолданылуын талдау; 11.3.1.5 Extended Reality технологияларының адамның физикалық

	flexbox немесе grid) технологияларын қолдану; 10.3.1.6 Python тілінде (Flask микрофреймворкін және sqlite3 кітапханасын қолдана отырып) web-қосымшаның серверлік логикасын әзірлеу; 10.3.1.7 ақпаратты тарату, сақтау және шығарып алу үшін HTML формаларды біркестелік деректер қорымен байланыстыру	және психикалық жағдайына әсерін бағалау; 11.3.1.6 визуалды программалау (MIT App Inventor ж.т.б.) ортасы интерфейсінің негізгі элементтерінің қызметін сипаттау; 11.3.1.7 оқиғаға бағытталған программалау принциптерін түсіндіру; 11.3.1.8 базалық компоненттер мен құрал-саймандар панелін (экрандар, батырмалар, мәтіндік өрістер, макеттер) қолданып, пайдаланушы тәжірибесі (UX) принциптері негізінде мобильді қосымшаның пайдаланушы интерфейсін (UI) жобалау; 11.3.1.9 визуалды блоктарды, соның ішінде экрандар арасындағы ауысуларды баптау және құрылғы датчиктерін қолдана отырып мобильді қосымша әзірлеу;

4) Ақпараттық қауіпсіздік және аппараттық қамтамасыз ету:

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
Криптография және деректерді қорғау		11.4.1.1 ақпараттық қауіпсіздіктің негізгі принциптерін (құпиялылық, тұтастық, қолжетімділік) түсіндіру; 11.4.1.2 цифрлық ортадағы негізгі қауіп-қатерлерді жіктеу;

		11.4.1.3 асимметриялық шифрлаудың математикалық негіздерін (RSA алгоритмі мысалында) сипаттау; 11.4.1.4 Python бағдарламалау тілінде хабарламаны базалық шифрлауды немесе кілттерді генерациялауды жүзеге асыру; 11.4.1.5 блокчейн технологиясының жұмыс істеу принципін (бөлінген тізілім, блоктарды хештеу) түсіндіру және оны қолдануға мысалдар келтіру; 11.4.1.6 XOR(шектеуші НЕМЕСЕ) амалын қолдана отырып, он алтылық форматта берілген қарапайым хеш-функцияның мәнін есептеу; 11.4.1.7 виртуалды жеке желі технологиясының жұмыс істеу принциптерін сипаттау; 11.4.1.8 жалпыға қолжетімді желі арқылы деректерді тасымалдаудың қорғалған арналарын құру қажеттілігін негіздеу;
Орталық процессордың архитектурасы		11.4.2.1 негізгі логикалық элементтердің: конъюнктор, дизъюнктор, инвертор, NAND, NOR, XOR тағайындалуын түсіндіру; 11.4.2.2 басқару құрылғысының, арифметикалық-логикалық құрылғының, кэш-жадының және жад регистрлерінің функцияларын процессордың жеке бөліктері ретінде сипаттау; 11.4.2.3 логикалық өрнектерді логикалық сызбаларға және кері түрлендіру; 11.4.2.4 логикалық сызбаның шығыс сигналын есептеу; 11.4.2.5 есептеу құрылғыларының әртүрлі типтерінде (серверлер, компьютерлер, мобильді құрылғылар) қолданылуын негіздей отырып, CISC (x86 мысалында) және RISC (ARM мысалында) типті процессорлардың архитектураларын салыстыру

16. Ұзақ мерзімді жоспар оқу пәнінің әр сыныпқа арналған оқыту мазмұны мен құрылымын тоқсандар бойынша анықтайды.

17. Бағдарламаның бөлімдері және бөлімшелері/тақырыптары бойынша оқу сағаттарын тоқсан ішінде бөлуді педагог ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес жүзеге

асырады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Информатика және жасанды интеллект» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Жасанды интеллект	Жасанды интеллектің даму тарихы	10.1.2.1 жасанды интеллекттің даму кезеңдерін талдау және технологиялар мен деректер көлеміндегі өзгерістер оның дамуына қалай әсер еткенін талдау
	Машиналық оқытудың негізгі ұғымдары	10.1.2.2 машиналық оқытудың негізгі ұғымдарын (модель, оқыту, оқыту деректері, негізгі белгілері және болжау) түсіндіру
	Перцептрон және оның қызметі	10.1.2.3 перцептрон құрылымын (кірістер, салмақ, белсендіру функциясы, шығыс) сипаттау; 10.1.2.4 электронды кестелерде бірлік секіріс (Хевисайд) функциясын қолданып, перцептрон жұмысын модельдеу және салмақтың өзгеруі оқыту үдерісіне қалай әсер ететінін түсіндіру
	Машиналық оқыту модельдері	10.1.2.5 машиналық оқыту түрлерін (мұғаліммен, мұғалімсіз, негіздеп) жіктеу
	Машиналық оқытудың алгоритмдері	10.1.2.6 электрондық кестелерде практикалық тапсырмалардың шешімін табу үшін k-means (ең жақын көршілер) және сызықтық регрессия оқыту алгоритмдерін модельдеу
2-тоқсан		
Алгоритмдеу және программалау(Python)	Рекурсия	10.2.1.1 рекурсивті және итеративті алгоритмдерді салыстыра отырып, рекурсияның жұмыс істеу принципін түсіндіру; 10.2.1.2 тапсырмалардың шешімін табу үшін рекурсияны қолданып программа әзірлеу

	Сұрыптау алгоритмдері	10.2.2.1 сұрыптау алгоритмдерінің (көпіршікті, таңдау, кірістіру) тиімділігін салыстыру арқылы жұмыс істеу принципін түсіндіру; 10.2.2.2 деректерді өңдеу үшін сұрыптау алгоритмдерін(көпіршікті, таңдау, кірістіру) Python тілінде іске асыру
3-тоқсан		
Web-жобалау	Web-беттің құрылымы	10.3.1.1 <html>, <head>, <body>, <h1–h6>, <p>, , тегтерін қолданып web-бет құру
	HTML-дағы мәтін және тізімдер	10.3.1.1 <html>, <head>, <body>, <h1–h6>, <p>, , тегтерін қолданып web-бет құру
	Мультимедиа және сілтемелер	10.3.1.2 web-бетке мультимедиялық контентті қосу және навигацияны ұйымдастыру үшін <img>, <audio>, <video>, < a> тегтерін қолдану
	HTML-дағы кесте	10.3.1.3 web-бетте ақпаратты ұсыну үшін <table>, <tr>, <td>, <th> тегтерін және colspan, rowspan атрибуттарын қолдану
	CSS негіздері	10.3.1.4 web-бетті безендіру үшін CSS қасиеттерін (color, background-color, font-size, margin, padding, border) қолдану
	Web-бетті безендіру	10.3.1.4 web-бетті безендіру үшін CSS қасиеттерін (color, background-color, font-size, margin, padding, border) қолдану
	Элементтерді орналастыру (Flexbox / Grid)	10.3.1.5 web-бетте элементтерді орналастыру үшін CSS (display, flexbox немесе grid) технологияларын қолдану
	Web-беттің макеті	10.3.1.5 web-бетте элементтерді орналастыру үшін CSS (display, flexbox немесе grid) технологияларын қолдану
	Web-қосымша әзірлеу	10.3.1.1 <html>, <head>, <body>, <h1–h6>, <p>, , тегтерін қолданып web-бет құру; 10.3.1.2 web-бетке мультимедиялық контентті қосу және навигацияны ұйымдастыру үшін <img>, <audio>, <video>, < a> тегтерін қолдану;

		10.3.1.3 web-бетте ақпаратты ұсыну үшін <table>, <tr>, <td>, <th> тегтерін және colspan, rowspan атрибуттарын қолдану; 10.3.1.4 web-бетті безендіру үшін CSS қасиеттерін (color, background-color, font-size, margin, padding, border) қолдану; 10.3.1.5 web-бетте элементтерді орналастыру үшін CSS (display, flexbox немесе grid) технологияларын қолдану
4-тоқсан		
Деректер қоры (DB Browser for SQLite және т.б.)	Деректер қорының негіздері және жобалау	10.1.1.1 реляциялық деректер базасының ұғымдарын түсіндіру (кесте, жазба, өріс, бастапқы кілт, сыртқы кілт, байланыстар (1:1, 1:N, N:N))
	Деректермен манипуляция (SQL)	10.1.1.2 деректерді қосу, жаңарту және жою үшін SQL-сұраныстарын орындай отырып, бір кестелі деректер базасын құру (CREATE, INSERT, UPDATE, DELETE)
	Сұраныстар және деректерді талдау	10.1.1.3 Бір кестелі деректер базасынан деректерді алу үшін SQL-сұраныстарын (SELECT) орындау; 10.1.1.4 қолданбалы есептерді шешу үшін сүзу мен сұрыптау шарттарын (WHERE, ORDER BY) қолдану
	Web-беттің деректер қорымен байланысы(Python)	10.3.1.6 Python тілінде (Flask микрофреймворкін және sqlite3 кітапханасын қолдана отырып) web-қосымшаның серверлік логикасын әзірлеу
	Full-stack жобасын әзірлеу	10.1.1.2 деректерді қосу, жаңарту және жою үшін SQL-сұраныстарын орындай отырып, бір кестелі деректер базасын құру (CREATE, INSERT, UPDATE, DELETE); 10.1.1.3 Бір кестелі деректер базасынан деректерді алу үшін SQL-сұраныстарын орындау (SELECT); 10.1.1.4 қолданбалы есептерді шешу үшін сүзу мен сұрыптау шарттарын (WHERE, ORDER BY) қолдану;

		10.3.1.6 Python тілінде (Flask микрофреймворкін және sqlite3 кітапханасын қолдана отырып) web-қосымшаның серверлік логикасын әзірлеу

2) 11-сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Жасанды интеллект	Нейрондық желілер	11.1.2.1 жасанды нейрондық желінің архитектурасын (кіріс, жасырын және шығыс қабаттары) түсіндіру; 11.1.2.2 белсендіру функцияларын (единичного скачка функциясы, Sigmoid и ReLU) олардың жасанды нейрондық желілерде қолданылу ерекшеліктерін түсіндіру арқылы салыстыру; 11.1.2.3 шешім қабылдауда нейрондық желілер қолданылатын міндеттерді (жіктеу, регрессия, бейнелерді тану) анықтау
	Жасанды интеллект міндеттерінің классификациясы	11.1.2.4 жасанды интеллект технологияларын (компьютерлік көру, табиғи тілді өңдеу, генеративті модельдер, сөйлеуді тану және синтездеу) қолдану салалары бойынша жіктеу
	Нейрондық желілерді жобалау	11.1.2.5 электрондық кестелердегі дайын деректер жиынтығында қарапайым шығын функцияларын (MSE орташа квадраттық қате) қолданып модельдің қатесін есептеу; 11.1.2.6 қатенің тура және кері таралу (backpropagation) принциптерін тұжырымдамалық деңгейде түсіндіру
2-тоқсан		
	Графтар теориясы	11.2.1.1 графтар теориясының негізгі ұғымдарын (граф, төбе,

Графтағы алгоритмдер (Python)		қабырға, жол, доға, төбелер дәрежесі) түсіндіру; 11.2.1.2 графтардың түрлерін (бағытталған, бағытталмаған, салмағы бар, салмақсыз, байланысқан, байланыспаған) ажырату;
	Көлденеңінен іздеу алгоритмі	11.2.2.1 көлденеңінен іздеу (BFS) алгоритмін Python тілінде іске асыру және оны өлшенбеген графты қадам бойынша айналып өту үшін қолдану
	Тереңнен іздеу алгоритмі	11.2.2.2 рекурсивті функцияларды қолданып тереңнен іздеу (DFS) алгоритмін Python тілінде іске асыру
	Ең қысқа жолды іздеу	11.2.2.3 қолданбалы есептерде (маршруттау, логистика) ең қысқа жолды табу үшін графтарды айналып өту алгоритмдерін қолдану
	Графты айналып өту	11.2.2.4 графтарды айналып өту алгоритмдерінің (BFS және DFS) тиімділігін талдау және нақты практикалық тапсырмаларды орындау үшін оңтайлы әдісті таңдау
3-тоқсан		
Ақпараттық қауіпсіздік	Ақпараттық қауіпсіздік	11.4.1.1 ақпараттық қауіпсіздіктің негізгі принциптерін (құпиялылық, тұтастық, қолжетімділік) түсіндіру; 11.4.1.2 цифрлық ортадағы негізгі қауіп-қатерлерді жіктеу
	Шифрлау әдістері (RSA)	11.4.1.3 асимметриялық шифрлаудың математикалық негіздерін (RSA алгоритмі мысалында) сипаттау; 11.4.1.4 Python бағдарламалау тілінде хабарламаны базалық шифрлауды немесе кілттерді генерациялауды жүзеге асыру

	Блокчейн	11.4.1.5 блокчейн технологиясының жұмыс істеу принципін (бөлінген тізілім, блоктарды хештеу) түсіндіру және оны қолдануға мысалдар келтіру; 11.4.1.6 XOR(шектеуші НЕМЕСЕ) амалын қолдана отырып, он алтылық форматта берілген қарапайым хеш-функцияның мәнін есептеу
	Виртуалды жеке желі	11.4.1.7 виртуалды жеке желі технологиясының жұмыс істеу принциптерін сипаттау; 11.4.1.8 жалпыға қолжетімді желі арқылы деректерді тасымалдаудың қорғалған арналарын құру қажеттілігін негіздеу
Процессордың архитектурасы	Компьютердің логикалық негіздері	11.4.2.1 негізгі логикалық элементтердің: конъюнктор, дизъюнктор, инвертор, NAND, NOR, XOR тағайындалуын түсіндіру; 11.4.2.2 басқару құрылғысының, арифметикалық-логикалық құрылғының, кэш-жадының және жад регистрлерінің функцияларын процессордың жеке бөліктері ретінде сипаттау
	Логикалық сызбаларды жобалау	11.4.2.3 логикалық өрнектерді логикалық сызбаларға және кері түрлендіру; 11.4.2.4 логикалық сызбаның шығыс сигналын есептеу
	Командалар жүйесінің архитектурасы (x86 және ARM)	11.4.2.5 есептеу құрылғыларының әртүрлі типтерінде (серверлер, компьютерлер, мобильді құрылғылар) қолданылуын негіздей отырып, CISC (x86 мысалында) және RISC (ARM мысалында) типті

		процессорлардың архитектураларын салыстыру
4-тоқсан		
Цифрлық өнімдерді әзірлеу	IT Startup	11.3.1.1 IT Startup(стартап) ұғымын сипаттау; 11.3.1.2 жобаны алға жылжыту және жүзеге асыру жолдарын сипаттау
	Кеңейтілген шындық технологиялары	11.3.1.3 Extended Reality (VR, AR, MR) ұғымдарын түсіндіру; 11.3.1.4 Extended Reality технологияларының білім беру, медицина, өнеркәсіп, сәулет, мәдениет салаларында қолданылуын талдау; 11.3.1.5 Extended Reality технологияларының адамның физикалық және психикалық жағдайына әсерін бағалау
	Мобильді қосымшалар конструкторы	11.3.1.6 визуалды программалау (MIT App Inventor ж.т.б.) ортасы интерфейсінің негізгі элементтерінің қызметін сипаттау; 11.3.1.7 оқиғаға бағытталған программалау принциптерін түсіндіру
	Мобильді қосымшалардың интерфейсін әзірлеу	11.3.1.8 базалық компоненттер мен құрал-саймандар панелін (экрандар, батырмалар, мәтіндік өрістер, макеттер) қолданып, пайдаланушы тәжірибесі (UX) принциптері негізінде мобильді қосымшаның пайдаланушы интерфейсін (UI) жобалау
	Мобильді қосымшаны құру	11.3.1.9 визуалды блоктарды, соның ішінде экрандар арасындағы ауысуларды баптау және құрылғы датчиктерін қолдана отырып мобильді қосымша әзірлеу

бұйрығына 106-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
109-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Информатика және жасанды интеллект» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №29031 болып тіркелген).

«Информатика және жасанды интеллект» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы білім берудің базалық құндылықтарына негізделген мазмұндық концептілер арқылы білім беру мен тәрбиелеудің бірлігін іске асыруды, білім алушының дүниетанымын, адамгершілік құндылықтарын қалыптастыруды қамтамасыз етеді.

«Информатика және жасанды интеллект» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны жалпы орта білім беруді аяқтағаннан кейін білім алушының бойында тұлғалық өзін-өзі жетілдіру құзыреттілігін, тілдік және коммуникативтік, мәдени-әлеуметтік, еңбек, танымдық, ғылыми және зерттеу, ақпараттық-технологиялық негізгі құзыреттіліктерді қалыптастыруға бағытталған.

2. «Информатика және жасанды интеллект» оқу пәнінің мақсаты: заманауи ақпараттық технологияларды тиімді пайдалану үшін білім алушыларды деректерді басқару және жасанды интеллект, алгоритмдеу және программалау, программалық өнімдерді жобалау және әзірлеу, ақпараттық процестер, компьютерлік ойлау саласындағы базалық білім, білік, дағдылармен қамтамасыз ету.

3. «Информатика және жасанды интеллект» оқу пәнінің міндеттері:

1) білім алушылардың заманауи цифрлық технологиялар, соның ішінде жасанды интеллекттің, деректерді өңдеу мен программалық жүйелердің жұмыс

істеу принциптері, сондай-ақ олардың қоғам дамуындағы рөлі туралы түсінікті қалыптастыру;

2) білім алушылардың бойында жасанды интеллект, алгоритмдеу және программалау технологияларын өмірлік жағдайларда және білім беру процесінде практикаға бағытталған тапсырмаларды орындау кезінде қолдану үшін пайдалану икемділіктерін қалыптастыруға ықпал ету;

3) білім алушылардың алгоритмдердің жұмыс принциптері, деректер құрылымдары және машиналық оқыту модельдері туралы түсінігін, олардың жұмысын модельдеу, талдау және интерпретациялау мүмкіндігін беру арқылы кеңейту;

4) білім алушыларда бағдарламалық өнімдерді, соның ішінде web-қосымшаларды, мобильді қосымшаларды және деректер базасымен өзара әрекеттесетін жүйелерді әзірлеу дағдыларын қалыптастыру;

5) білім алушылардың алгоритмдік, логикалық және компьютерлік ойлауды, соның ішінде талдау, тапсырмаларды бөліктерге бөлу, модельдеу және тиімді шешімдерді таңдау қабілетін дамыту;

6) білім алушылардың цифрлық шешімдер әзірлеу үшін заманауи программалау (Python, HTML/CSS, деректер базасы, визуалды бағдарламалау орталары, frameworks) құралдарын қолдану дағдыларын қалыптастыру;

7) білім алушыларда ақпараттық қауіпсіздік, криптография және деректерді қорғау принциптері туралы түсінікті, сондай-ақ цифрлық ортадағы қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру;

8)білім алушылардың жобамен жұмыс істеу, соның ішінде мәселені қою, цифрлық өнімді әзірлеу, тестілеу және ұсыну дағдыларын дамытуға ықпал ету;

9) білім алушыларда ақпараттық мәдениетті және цифрлық технологияларды жеке тұлға мен бүкіл қазақстандық қоғамның мүддесі үшін пайдалануға жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру;

10) білім алушылардың информатиканың академиялық тілін дамыту және жасанды интеллект, алгоритмдер, программалық өнімдерді әзірлеу және ақпараттық қауіпсіздік терминдерін қоса алғанда, ұғымдық түсінігін кеңейту.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Информатика және жасанды интеллект» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Информатика және жасанды интеллект» оқу пәнінің мазмұны

5. «Информатика және жасанды интеллект» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы №500 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №8170 болып тіркелген) үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

«Информатика және жасанды интеллект» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы құндылыққа бағдарланған, тұлғаға бағдарланған, құзыреттілік, сындарлылық, іс-әрекеттік, коммуникативтік және инклюзивті тәсілдерді қолдану арқылы іске асырылады.

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялардың ұсынымдарына сәйкес ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылардың жеке мүмкіндіктерін ескере отырып бейімделеді.

«Информатика және жасанды интеллект» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқу бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер сыныптар бойынша күтілетін нәтижелер түріндегі оқыту мақсаттары қамтылған бөлімшелерден тұрады.

Әр бөлімшеде көрсетілген оқыту мақсаттары мұғалімге білім алушылармен жұмысты жүйелі жоспарлауға, сондай-ақ олардың жетістіктерін бағалауға және оқудың келесі кезеңдері туралы хабардар етуге мүмкіндік береді.

6. Оқу пәнінің мазмұны 4 бөлімнен тұрады:

1) деректерді басқару және жасанды интеллект;

2) алгоритмдеу және программалау;

3) программалық өнімдерді жобалау және әзірлеу;

4) ақпараттық қауіпсіздік және аппараттық қамтамасыз ету.

7. «Деректерді басқару және жасанды интеллект» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) деректер қорын басқару жүйелері (ДҚБЖ);

2) машиналық оқыту модельдері.

8. «Алгоритмдеу және программалау» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) деректер құрылымы;

2) алгоритмдерді жобалау және талдау.

9. «Программалық өнімдерді жобалау және әзірлеу» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) программалық өнімдерді әзірлеу.

10. «Ақпараттық қауіпсіздік және аппараттық қамтамасыз ету» бөлімі келесі бөлімшені қамтиды:

1) криптография және деректерді қорғау;

2) орталық процессор архитектурасы.

11. Қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-сыныпқа арналған «Информатика және жасанды интеллект» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Жасанды интеллект»: Жасанды интеллектінің даму тарихы; Машиналық оқытудың негізгі түсініктері; Машиналық оқыту модельдері; Перцептрон және оның қызметі;

2) «Алгоритмдеу және программалау (Python)»: Сұрыптау алгоритмдері; Жобалық қызмет: деректерді жіктеу;

3) «Web-жобалау»: web-беттің құрылымы; HTML-дегі мәтін және тізімдер; Мультимедиа және сілтемелер; HTML-дегі кестелер; CSS негіздері; web-бетті безендіру; Элементтерді орналастыру (Flexbox / Grid); Web-қосымша әзірлеу;

4) «Деректер базасы (DB Browser for SQLite және т.б.)»: Деректер қорының негіздері және жобалау; Деректермен манипуляция жасау(SQL); Сұраныстар және деректерді талдау.

12. Қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 11-сыныпқа арналған «Информатика және жасанды интеллект» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Жасанды интеллект»: Нейрондық желілер; Жасанды интеллект міндеттерінің классификациясы; Нейрондық желілерді модельдеу;

2) «Графтардағы алгоритмдер (Python)»: Графтар теориясы; Ең қысқа жолды іздеу; Графты айналып өту;

3) «Ақпараттық қауіпсіздік»: Ақпараттық қауіпсіздік; Блокчейн;

4) «Процессор архитектурасы»: Компьютердің логикалық негіздері: Логикалық сызбаларды жобалау; Командалар жиынтығының (x86 и ARM) архитектурасы;

5) «Цифрлық өнімдерді әзірлеу»: IT StartUp; Мобильді қосымшалар конструкторы; Мобильді қосымшалардың интерфейсін әзірлеу; Мобильді қосымшаны жасау.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

13. Үлгілік оқу бағдарламасында күтілетін оқу нәтижелеріне қол жеткізу оқу пәнінің мазмұнын анықтауға негіз болатын оқыту мақсаттарының жүйесі арқылы қамтамасыз етіледі.

Жалпы орта білім беру мазмұнын меңгерудің күтілетін нәтижелері білім алушының азаматтық-патриоттық, көшбасшылық, әдептілік, рухани-адамгершілік, шығармашылық негізгі құзыреттіліктерін және өзін-өзі ұйымдастыру дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.

14. Оқыту мақсаттары Бағдарламада кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім мен бөлімшені, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.2 кодында «10» - сынып, «2» - бөлім, «1» - бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

15. Оқыту мақсаттары бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) Деректерді басқару және жасанды интеллект:

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
Деректер қорын басқару жүйелері (ДҚБЖ)	10.1.1.1 реляциялық деректер базасының ұғымдарын түсіндіру (кесте, жазба, өріс, бастапқы кілт, сыртқы кілт, байланыстар (1:1, 1:N, N:N)); 10.1.1.2 деректерді қосу, жаңарту және жою үшін SQL-сұраныстарын орындай отырып, бір кестелі деректер базасын құру (CREATE, INSERT, UPDATE, DELETE); 10.1.1.3 Бір кестелі деректер базасынан деректерді алу үшін SQL-сұраныстарын орындау (SELECT); 10.1.1.4 қолданбалы есептерді шешу үшін сүзу мен сұрыптау шарттарын (WHERE, ORDER BY) қолдану	
Машиналық оқыту модельдері	10.1.2.1 жасанды интеллекттің даму кезеңдерін талдау және технологиялар мен деректер көлеміндегі өзгерістер оның дамуына қалай әсер еткенін талдау; 10.1.2.2 машиналық оқытудың негізгі ұғымдарын (модель, оқыту, оқыту деректері, негізгі белгілері және болжау) түсіндіру; 10.1.2.3 машиналық оқыту түрлерін (мұғаліммен, мұғалімсіз, негіздеп) жіктеу; 10.1.2.4 перцептрон құрылымын (кірістер, салмақ, белсендіру функциясы, шығыс) сипаттау; 10.1.2.5 электронды кестелерде бірлік секіріс (Хевисайд) функциясын қолданып, перцептрон жұмысын модельдеу және салмақтың өзгеруі оқыту	11.1.2.1 жасанды нейрондық желінің архитектурасын (кіріс, жасырын және шығыс қабаттары) түсіндіру; 11.1.2.2 шешім қабылдауда нейрондық желілер қолданылатын міндеттерді (жіктеу, регрессия, бейнелерді тану) анықтау; 11.1.2.3 жасанды интеллект технологияларын (компьютерлік көру, табиғи тілді өңдеу, генеративті модельдер, сөйлеуді тану және синтездеу) қолдану салалары бойынша жіктеу; 11.1.2.4 қатенің тура және кері таралу (backpropagation) принциптерін

	үдерісіне қалай әсер ететінін түсіндіру	тұжырымдамалық деңгейде түсіндіру

2) Алгоритмдеу және программалау:

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
Деректер құрылымы	10.2.1.1 деректерді өңдеудің практикалық есептерін шешу үшін сұрыптау алгоритмдерін қолдану, алгоритмді таңдауды негіздеу	11.2.1.1 графтар теориясының негізгі ұғымдарын (граф, төбе, қабырға, жол, доға, төбелер дәрежесі) түсіндіру; 11.2.1.2 графтардың түрлерін (бағытталған, бағытталмаған, салмағы бар, салмақсыз, байланысқан, байланыспаған) ажырату
Жобалау және алгоритмдерді талдау	10.2.2.1 сұрыптау алгоритмдерінің (көпіршікті, таңдау, кірістіру) тиімділігін салыстыру арқылы жұмыс істеу принципін түсіндіру; 10.2.2.2 деректерді өңдеу үшін сұрыптау алгоритмдерін (көпіршікті, таңдау, кірістіру) Python тілінде іске асыру	11.2.2.1 қолданбалы есептерде (маршруттау, логистика) ең қысқа жолды табу үшін графтарды айналып өту алгоритмдерін қолдану; 11.2.2.2 графтарды айналып өту алгоритмдерінің (BFS және DFS) тиімділігін талдау және нақты практикалық есептерді шешу үшін оңтайлы әдісті таңдау

3) Программалық өнімдерді жобалау және әзірлеу:

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
Программмалық өнімдер әзірлеу	10.3.1.1 <html>, <head>, <body>, <h1–h6>, <p>, , , тегтерін қолданып web-бет құру; 10.3.1.2 web-бетке мультимедиялық контентті қосу және навигацияны ұйымдастыру үшін <img>, <audio>, <video>, < a> тегтерін қолдану; 10.3.1.3 web-бетт е ақпаратты ұсыну үшін	11.3.1.1 жобаны алға жылжыту және жүзеге асыру жолдарын сипаттау; 11.3.1.2 визуалды программалау (MIT App Inventor ж.т.б.) ортасы интерфейсінің негізгі элементтерінің қызметін сипаттау; 11.3.1.3 оқиғаға бағытталған программалау принциптерін түсіндіру;

	<table>, <tr>, <td>, <th> тегтерін және colspan, rowspan атрибуттарын қолдану; 10.3.1.4 web-бетті безендіру үшін CSS қасиеттерін(color, background-color, font-size, margin, padding, border) қолдану; 10.3.1.5 web-бетте элементтерді орналастыру үшін CSS (display, flexbox немесе grid) технологияларын қолдану	11.3.1.4 базалық компоненттер мен құрал-саймандар панелін (экрандар, батырмалар, мәтіндік өрістер, макеттер) қолданып, пайдаланушы тәжірибесі (UX) принциптері негізінде мобильді қосымшаның пайдаланушы интерфейсін (UI) жобалау; 11.3.1.5 визуалды блоктарды, соның ішінде экрандар арасындағы ауысуларды баптау және құрылғы датчиктерін қолдана отырып мобильді қосымша әзірлеу

4) Ақпараттық қауіпсіздік және аппараттық қамтамасыз ету:

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
Криптография және деректерді қорғау		11.4.1.1 ақпараттық қауіпсіздіктің негізгі принциптерін (құпиялылық, тұтастық, қолжетімділік) түсіндіру; 11.4.1.2 цифрлық ортадағы негізгі қауіп-қатерлерді жіктеу; 11.4.1.3 блокчейн технологиясының жұмыс істеу принципін (бөлінген тізілім, блоктарды хештеу) түсіндіру және оны қолдануға мысалдар келтіру
Орталық процессордың архитектурасы		11.4.2.1 негізгі логикалық элементтердің: конъюнктор, дизъюнктор, инвертор, NAND, NOR, XOR тағайындалуын түсіндіру; 11.4.2.2 логикалық өрнектерді логикалық сызбаларға және кері түрлендіру; 11.4.2.3 логикалық сызбаның шығыс сигналын есептеу; 11.4.2.4 есептеу құрылғыларының әртүрлі типтерінде (серверлер, компьютерлер, мобильді құрылғылар) қолданылуын негіздей отырып, CISC (x86 мысалында) және RISC (ARM мысалында) типті процессорлардың архитектураларын салыстыру

16. Ұзақ мерзімді жоспар оқу пәнінің әр сыныпқа арналған оқыту мазмұны мен құрылымын тоқсандар бойынша анықтайды.

17. Бағдарламаның бөлімдері және бөлімшелері/тақырыптары бойынша оқу сағаттарын тоқсан ішінде бөлуді педагог ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес жүзеге асырады:

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Информатика және жасанды интеллект» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Жасанды интеллект	Жасанды интеллектің даму тарихы	10.1.2.1 жасанды интеллекттің даму кезеңдерін талдау және технологиялар мен деректер көлеміндегі өзгерістер оның дамуына қалай әсер еткенін талдау
	Машиналық оқытудың негізгі ұғымдары	10.1.2.2 машиналық оқытудың негізгі ұғымдарын (модель, оқыту, оқыту деректері, негізгі белгілері және болжау) түсіндіру
	Машиналық оқыту модельдері	10.1.2.3 машиналық оқыту түрлерін (мұғаліммен, мұғалімсіз, негіздеп) жіктеу
	Перцептрон және оның қызметі	10.1.2.4 перцептрон құрылымын (кірістер, салмақ, белсендіру функциясы, шығыс) сипаттау; 10.1.2.5 электронды кестелерде бірлік секіріс (Хевисайд) функциясын қолданып, перцептрон жұмысын модельдеу және салмақтың өзгеруі оқыту үдерісіне қалай әсер ететінін түсіндіру
2-тоқсан		
Алгоритмдеу және программалау(Python)	Сұрыптау алгоритмдері	10.2.2.1 сұрыптау алгоритмдерінің (көпіршікті, таңдау, кірістіру) тиімділігін салыстыру арқылы жұмыс істеу принципін түсіндіру; 10.2.2.2 деректерді өңдеу үшін сұрыптау алгоритмдерін(көпіршікті,

		таңдау, кірістіру) Python тілінде іске асыру
	Жобалық қызмет: деректерді жіктеу	10.2.2.1 сұрыптау алгоритмдерінің (көпіршікті, таңдау, кірістіру) тиімділігін салыстыру арқылы жұмыс істеу принципін түсіндіру; 10.2.2.2 деректерді өңдеу үшін сұрыптау алгоритмдерін (көпіршікті, таңдау, кірістіру) Python тілінде іске асыру; 10.2.1.1 деректерді өңдеудің практикалық есептерін шешу үшін сұрыптау алгоритмдерін қолдану, алгоритмді таңдауды негіздеу
3-тоқсан		
Web-жобалау	Web-беттің құрылымы	10.3.1.1 <html>, <head>, <body>, <h1–h6>, <p>, , , тегтерін қолданып web-бет құру
	HTML-дағы мәтін және тізімдер	10.3.1.1 <html>, <head>, <body>, <h1–h6>, <p>, , , тегтерін қолданып web-бет құру
	Мультимедиа және сілтемелер	10.3.1.2 web-бетке мультимедиялық контентті қосу және навигацияны ұйымдастыру үшін <img>, <audio>, <video>, < a> тегтерін қолдану
	HTML-дағы кесте	10.3.1.3 web-бетте ақпаратты ұсыну үшін <table>, <tr>, <td>, <th> тегтерін және colspan, rowspan атрибуттарын қолдану
	CSS негіздері	10.3.1.4 web-бетті безендіру үшін CSS қасиеттерін (color, background-color, font-size, margin, padding, border) қолдану
	Элементтерді орналастыру (Flexbox / Grid)	10.3.1.5 web-бетте элементтерді орналастыру үшін CSS (display, flexbox немесе grid) технологияларын қолдану
	Web-қосымша әзірлеу	10.3.1.5 web-бетте элементтерді орналастыру үшін CSS (display, flexbox немесе grid) технологияларын қолдану
4-тоқсан		
Деректер қоры (DB Browser for	Деректер қорының негіздері және жобалау	10.1.1.1 реляциялық деректер базасының ұғымдарын түсіндіру (кесте, жазба, өріс, бастапқы кілт, сыртқы кілт, байланыстар (1:1, 1:N, N:N))

SQLite және т.б.)	Деректермен манипуляция (SQL)	10.1.1.2 деректерді қосу, жаңарту және жою үшін SQL-сұраныстарын орындай отырып, бір кестелі деректер базасын құру (CREATE, INSERT, UPDATE, DELETE)
	Сұраныстар және деректерді талдау	10.1.1.3 Бір кестелі деректер базасынан деректерді алу үшін SQL-сұраныстарын (SELECT) орындау; 10.1.1.4 қолданбалы есептерді шешу үшін сүзу мен сұрыптау шарттарын (WHERE, ORDER BY) қолдану

2) 11-сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Жасанды интеллект	Нейрондық желілер	11.1.2.1 жасанды нейрондық желінің архитектурасын (кіріс, жасырын және шығыс қабаттары) түсіндіру; 11.1.2.2 шешім қабылдауда нейрондық желілер қолданылатын міндеттерді (жіктеу, регрессия, бейнелерді тану) анықтау
	Жасанды интеллект міндеттерінің классификациясы	11.1.2.3 жасанды интеллект технологияларын (компьютерлік көру, табиғи тілді өңдеу, генеративті модельдер, сөйлеуді тану және синтездеу) қолдану салалары бойынша жіктеу
	Нейрондық желілерді жобалау	11.1.2.4 қатенің тура және кері таралу (backpropagation) принциптерін тұжырымдамалық деңгейде түсіндіру
2-тоқсан		
Графтағы алгоритмдер (Python)	Графтар теориясы	11.2.1.1 графтар теориясының негізгі ұғымдарын (граф, төбе, қабырға, жол, доға, төбелер дәрежесі) түсіндіру; 11.2.1.2 графтардың түрлерін (бағытталған, бағытталмаған, салмағы бар, салмақсыз, байланысқан, байланыспаған) ажырату

	Ең қысқа жолды іздеу	11.2.2.1 қолданбалы есептерде (маршруттау, логистика) ең қысқа жолды табу үшін графтарды айналып өту алгоритмдерін қолдану
	Графты айналып өту	11.2.2.2 графтарды айналып өту алгоритмдерінің (BFS және DFS) тиімділігін талдау және нақты практикалық тапсырмаларды орындау үшін оңтайлы әдісті таңдау
3-тоқсан		
Ақпараттық қауіпсіздік	Ақпараттық қауіпсіздік	11.4.1.1 ақпараттық қауіпсіздіктің негізгі принциптерін (құпиялылық, тұтастық, қолжетімділік) түсіндіру; 11.4.1.2 цифрлық ортадағы негізгі қауіп-қатерлерді жіктеу
	Блокчейн	11.4.1.3 блокчейн технологиясының жұмыс істеу принципін (бөлінген тізілім, блоктарды хештеу) түсіндіру және оны қолдануға мысалдар келтіру
Процессордың архитектурасы	Компьютердің логикалық негіздері	11.4.2.1 негізгі логикалық элементтердің: конъюнктор, дизъюнктор, инвертор, NAND, NOR, XOR тағайындалуын түсіндіру
	Логикалық сызбаларды жобалау	11.4.2.2 логикалық өрнектерді логикалық сызбаларға және кері түрлендіру; 11.4.2.3 логикалық сызбаның шығыс сигналын есептеу
	Командалар жүйесінің архитектурасы (x86 және ARM)	11.4.2.4 есептеу құрылғыларының әртүрлі типтерінде (серверлер, компьютерлер, мобильді құрылғылар) қолданылуын негіздей отырып, CISC (x86 мысалында) және RISC (ARM мысалында) типті

		процессорлардың архитектураларын салыстыру
4-тоқсан		
Цифрлық өнімдерді әзірлеу	IT Startup	11.3.1.1 жобаны алға жылжыту және жүзеге асыру жолдарын сипаттау
	Мобильді қосымшалар конструкторы	11.3.1.2 визуалды программалау (MIT App Inventor ж.т.б.) ортасы интерфейсінің негізгі элементтерінің қызметін сипаттау; 11.3.1.3 оқиғаға бағытталған программалау принциптерін түсіндіру
	Мобильді қосымшалардың интерфейсін әзірлеу	11.3.1.4 базалық компоненттер мен құрал-саймандар панелін (экрандар, батырмалар, мәтіндік өрістер, макеттер) қолданып, пайдаланушы тәжірибесі (UX) принциптері негізінде мобильді қосымшаның пайдаланушы интерфейсін (UI) жобалау
	Мобильді қосымшаны құру	11.3.1.5 визуалды блоктарды, соның ішінде экрандар арасындағы ауысуларды баптау және құрылғы датчиктерін қолдана отырып мобильді қосымша әзірлеу

бұйрығына 107-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
110-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Химия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Химия» пәнін оқытудың мақсаты - білім алушыларға зат және олардың айналымы, заттар қасиеттерінің олардың құрамы мен құрылысына тәуелділігін түсіндіретін заңдар мен теориялар туралы білім жүйесін ұсыну, шынайы өмірде қауіпсіз қолдана алу, ақпаратты сыни бағалау және шешім қабылдау үшін химиялық үдерістердің мағынасын, негізгі заңдар мен заңдылықтарды түсіну.

3. Оқу пәнінің міндеттері:

1) заттар және олардың бір-бірімен әрекеттесу заңдылығы туралы білім жүйесін қалыптастыру (фактілер, түсініктер, заңдар және теориялар);

2) зияткерлік және эксперименталдық біліктер мен дағдылар түрінде іс-әрекеттердің танымал әдістерін жүзеге асыру тәжірибелерін қалыптастыру;

3) жаңа проблемаларды шешуде жаңа бір жағдайда бұрын меңгерілген білім және білікті өз бетімен жаңғыртуды талап ететін шығармашылық, ізденіс іс-әрекеттер тәжірибесін қалыптастыру, танымал іс-әрекеттер негізінде жаңа әдісін қалыптастыру;

4) қоғамның әрбір мүшесінің өмірлік проблемасын шешуге әсер ететін, «Химия» пәнінің жиынтық үлесі болып табылатын өзекті және пәндік құзыреттіліктің қалыптасуында көрінетін, қоршаған ортаға қарым-қатынасын көрсететін адам әрекетінің объектіге немесе қаражатқа құнды және сындарлы қарым-қатынас тәжірибесін қалыптастыру;

5) зерттеулер жүргізу, бақылау нәтижелерін өңдеу және ғылыми құбылыстарды түсіндіру, өз жұмыстарын әзірлеу, жобалау және ұсыну,

ақпаратты іздеу, талдау, құру және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Химия» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Химия» оқу пәнінің мазмұны

5. «Химия» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

6. Оқу пәнінің мазмұны 5 бөлімнен тұрады:

1) заттардың бөлшектері;

2) химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары;

3) химиялық реакциялардың энергетикасы;

4) химия және қоршаған орта;

5) химия және өмір.

7. «Заттардың бөлшектері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) атомдар, иондар және молекулалар;

2) атом құрамы мен құрылысы;

3) атомда электрондардың қозғалысы мен таралуы;

4) химиялық байланыстың түрлері.

8. «Химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) химиялық элементтердің периодтық заңы мен периодтық жүйесі;

2) заттар массасының сақталу заңы;

3) тотығу-тотықсыздану реакциялары.

9. «Химиялық реакциялардың энергетикасы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) химиялық реакцияның жылдамдығы;

2) химиялық тепе-теңдік;

3) қышқылдар мен негіздер теориялары. Электролиттер ерітінділеріндегі иондық тепе-теңдіктер.

10. «Химия және қоршаған орта» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Жер химиясы;

2) көміртек және оның қосылыстары.

11. «Химия және өмір» бөлімі «Биохимия» бөлімшесінен тұрады.

12. «Химия» оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Атом құрылысы. Атом – күрделі бөлшек», радиоактивтілік, энергетикалық деңгейлер және деңгейшелер, кванттық сандар және орбитальдар;»Орташа салыстырмалы атомдық массаны есептеу» тақырыбына есептер шығару;

2) Периодтар мен топтардағы «Элементтер мен олардың қосылыстарының периодты өзгеруі», период және топ бойынша қышқылды-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары, периодтар және топтарда қосылыстардың тотығу-тотықсыздану қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары;

3) «Химиялық байланыс». Ковалентті байланыс, ковалентті байланыс қасиеттері, гибридтену түрлері: sp, sp2, sp3, электртерістілік және байланыс полярлығы, иондық байланыс, электронды жұптардың тебісу теориясы, металдық байланыс, сутекті байланыс;

№ 1 зертханалық тәжірибе: «Ковалентті байланысты заттардың (N2, O2, алмаз) модельдерін құрастыру»;

4) «Стехиометрия». Химияның негізгі стехиометриялық заңдары, салыстырмалы атомдық және молекулалық масса, зат мөлшері;

5) «Кинетика». Химиялық реакция жылдамдығы, концентрацияның реакция жылдамдығына әсері, қысымның химиялық реакция жылдамдығына әсері, температураның химиялық реакция жылдамдығына әсері, катализ;

«Әрекеттесуші массалар заңы» тақырыбына есептер шығару;

№ 2 практикалық жұмыс: «Химиялық реакция жылдамдығына әртүрлі факторлардың әсерін зерттеу»;

№ 2 зертханалық тәжірибе: «Химиялық реакция жылдамдығына әртүрлі катализаторлар әсерінің тиімділігін зерттеу»;

6) «Химиялық тепе-теңдік». Химиялық тепе-теңдікке әсер ететін факторлар, Ле-Шателье-Браун принципі, тепе-теңдік константасы, өнеркәсіптік процестердегі химиялық тепе-теңдік;

№ 3 зертханалық тәжірибе: «Әртүрлі факторлардың динамикалық тепе теңдік күйіне әсерін зерделеу»;

«Тепе-теңдік константасын мен тепе-теңдік күйдегі концентрацияларды табу»;

7) «Тотығу-тотықсыздану реакциялары». гальваникалық элементтер, электролит;

8) «17-топ элементтері». Галогендер қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары, галогендердің тотығу-тотықсыздану қасиетттері, сулы ерітіндідегі галогенид иондарын анықтау, галогендер және олардың қосылыстарының қолданылуы;

9) «2 (II)-топ элементтері». 2 (II)-топ элементтерінің физикалық қасиеттері; 2 (II)-топ элементтерінің химиялық қасиетттері; табиғи карбонаттар;

10) «Органикалық химияға кіріспе». Органикалық заттардың құрамы мен құрылысы, функционалдық топтар, гомологтық қатар, алифатты қосылыстардың IUPAC номенклатурасы, изомерия түрлері, алкандар, алкандардың жану өнімдері, алкандардың бос-радикалды орынбасу реакциясы механизмі, галогендеу;

№ 4 зертханалық тәжірибе: «Органикалық заттар молекулаларының модельдерін құрастыру»;

«Жану өнімдері және гомологиялық қатар бойынша заттардың молекулярлық формулаларын анықтау» тақырыбына есептер шығару

11) «Қанықпаған көмірсутектер». Алкендердің құрамы, құрылымы және реакцияға түсу қабілеті, стереоизомерия;

№ 5 зертханалық тәжірибе: «Байланыстың қанықпағандығына сапалық реакция»;

12) «Галогеналкандар». Галогеналкандарды алу,

13) «Спирттер: біратомды, көпатомды спирттер». Спирттердің жіктелуі және химиялық қасиеттері, этил спиртін өнеркәсіптік өндіру, фенол, оның құрылысы мен қасиеттері;

№ 6 зертханалық тәжірибе: «Бір атомды және көпатомды спирттерге сапалық реакциялар»;

Көрсетілім: «Глюкозаны ашыту арқылы этил спиртін алу»;

13. «Химия» оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны

1) «Ароматты қосылыстар қатары». Бензол молекуласының құрылысы, бензол және оның гомологтарын алу, бензол және оның гомологтарының химиялық қасиеттері;

2) «Карбонилді қосылыстар». Карбонильді қосылыстардың құрылысы және номенклатурасы, альдегидтер мен кетондардың алынуы, карбон қышқылдарының қасиеттері, этерификация реакциясы, күрделі эфирлер және сабын;

№2 зертханалық тәжірибе: «Сірке қышқылының қасиеттерін зерттеу»;

3) «Тірі ағза химиясы». Көмірсулардың жіктелуі және олардың құрылысы, көмірсулардың қасиеттері және қолданылуы;

№ 2 зертханалық тәжірибе: «Альдегидоспирт ретінде глюкозаның химиялық қасиеттері. Крахмалға сапалық реакция»;

4) «Аминдер және аминқышқылдары». Аминдердің жіктелуі және номенклатурасы, аминдердің физикалық, химиялық қасиеттері және алынуы, аминқышқылдарының құрамы, құрылысы, биологиялық рөлі, аминқышқылдардың физикалық және химиялық қасиеттері;

№ 3 зертханалық тәжірибе: «Аммиак және аминдер молекуласының модельдерін құрастыру»; пептидтік байланыс; нәруыздың түзілуі;

№ 4 зертханалық тәжірибе: «Аминқышқылы молекуласының модельдерін құрастыру және ассиметриялы көміртек атомын анықтау»;

№ 5 зертханалық тәжірибе: «Аминқышқылдар қасиеттері»;

4) «Тірі ағза химиясы». Нәруыздар, нәруыз молекулаларының құрылымы, полипептидтер құрылымын анықтау, ферменттер ролі және қолданылуы, ДНҚ құрылымы, биологиялық маңызды металдар, қоршаған ортаның ауыр металдармен ластануы, ауыр металдардың нәруыздарға әсері;

№ 6-зертханалық тәжірибесі «ДНҚ моделін жасау»

№ 1 практикалық жұмыс: «Денатурация және нәруыздардың түсті реакциялары»;

6) «Синтетикалық полимерлер». Жоғары молекулалы қосылыстар, полимерлену реакциясы, поликонденсация реакциялары, полиамидтер мен полиэфирлер, пластиктердің қолданылуы және қоршаған ортаға әсері;

№ 7 зертханалық тәжірибе: «Полимерлер және олардың қасиеттері»;

№ 2 практикалық жұмыс: «Пластмассаларды және талшықтарды тану»;

7) «Органикалық синтез». Органикалық қосылыстардағы негізгі функционалдық топтар, органикалық заттардың генетикалық байланысы;

8) «14-топ элементтері». 14 (IV)-топ элементтері қасиеттерінің өзгеруі, 14 (IV) топ элементтері және олардың қосылыстарының химиялық қасиеттері, 14 (IV)-топ элементтері оксидтерінің қасиеттері, жай заттардың табиғатта таралу түрлері және алыну әдістері;

9) «Азот және күкірт». Азот молекуласы құрылысының ерекшеліктері мен қасиеттері, аммиак және аммоний тұздары, азотты тыңайтқыштардың өнеркәсіптік алынуы, азот оксидтері және нитраттарының қоршаған ортаға экологиялық әсері, күкірттісутек және сульфидтер, күкірт оксидтері, күкірт диоксидінің қоршаған ортаға әсері және қолданылуы; күкірт қышқылын алудың жанасу әдісі;

Көрсетілім: «Күкірт және азот қышқылдарының тотықтырғыш қасиеттері»;

10) «Қышқыл және негіз ерітінділері». Қышқыл және негіздер теориясы, судың иондық көбейтіндісі, сутектік көрсеткіш, қышқыл және негіздер күші, буферлі ерітінділер;

11) «Металдар өндірісі». Металдар және құймаларды алу, электролитті өнеркәсіпте қолдану, металл өндірісі кезіндегі қоршаған ортаны қорғау проблемалары;

12) «Ауыспалы металдар». Ауыспалы металдардың жалпы сипаттамасы; кешенді қосылыстар; ауыспалы металдардың биологиялық ролі;

13) «Жаңа заттарды және материалдарды өндіру». Жаңа материалдарды әзірлеу және құру, физиологиялық белсенді табиғи және синтетикалық қосылыстар, дәрілік препараттарды синтездеу және өндіру, нанотехнология, нанокөміртекті бөлшектердің құрылымы, жаңа полимерлерді алу, жаңа материалдардың практикалық мәні;

14) «Жасыл химия». «Жасыл химияның» 12 принципі. Атмосфера, гидросфера, литосфераның ластануы. Жердің озон қабатының бұзылуы, Ғаламдық жылыну.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

14. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10»-сынып, «2.1» – екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» – оқыту мақсатының реттік саны.

1) Заттардың бөлшектері

Білім алушылар жасай алады		
	10-сынып	11-сынып
1.1 Атомдар, молекулалар және иондар	10.1.1.1 химияның негізгі стехиометриялық заңдарының тұжырымдамасын, қолдану аясын атау: зат массасының сақталу заңы, көлем қатынастар заңы, Авогадро заңы;	
1.2 Атомның құрамы мен құрылысы	10.1.2.1 «нуклидтер» мен «нуклондар» ұғымының мағынасын түсіндіру; 10.1.2.2 қоспадағы химиялық элементтің табиғи изотоптарының орташа салыстырмалы атомдық массаларын есептеу; 10.1.2.3 радиоактивтіліктің табиғатын және радиоактивті изотоптарды қолдануды түсіндіру	
1.3 Атомда электрондардың қозғалысы мен таралуы	10.1.3.1 квант сандарының сипаттамасы мен мәндерін атау; 10.1.3.2 алғашқы 36 химиялық элементтің электрондық конфигурациясын жазу	
1.4 Химиялық байланыстың түрлері	10.1.4.1 донор-акцепторлы және алмасу механизмі бойынша ковалентті байланыстың түзілуін түсіндіру; 10.1.4.2 қос және үш еселі байланыстың түзілуін түсіндіру; 10.1.4.3 ковалентті байланыстың қасиеттерін сипаттау; 10.1.4.4 әртүрлі гибридтену түрлерін түсіндіру;	

	10.1.4.5 заттың құрылысы мен қасиеттерінің өзара байланысын түсіндіру; 10.1.4.6 атомдардың электртерістілік ұғымының физикалық мәнін түсіндіру және оның негізінде химиялық байланыстың түрін болжау; 10.1.4.7 иондық байланыстың қарама-қарсы зарядталған иондардың электростатикалық тартылуы нәтижесінде түзілетіндігін түсіну; 10.1.4.8 металдық байланыстың табиғатын және оның металдардың физикалық қасиеттеріне әсерін түсіндіру; 10.1.4.9 сутекті байланыстың түзілу механизмін түсіндіру;	

2) Химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары

Білім алушылар білуі тиіс:		
	10-сынып	11-сынып
2.1 Периодтық заң және периодтық жүйе	10.2.1.1 химиялық элемент атомдарының қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарының сипаттау: радиусы, иондану энергиясы, электронтартқыштық, электртерістілік және тотығу дәрежесі 10.2.1.2 период және топ бойынша химиялық элементтердің оксидтерінің, гидроксидтерінің және сутекті қосылыстарының қышқылдық-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру 10.2.1.3 топ бойынша галогендердің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын	11.2.1.1 14 (IV) топ элементтерінің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіру; 11.2.1.2 14 (IV) элементтерінің және олардың қосылыстарының химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 11.2.1.3 14 (IV) топэлементтерінің +2 және +4 тотығу дәрежелі оксидтерінің қасиеттерін түсіндіре алу 11.2.1.4 14 (IV) топ элементтерінің жай заттары және химиялық қосылыстарының алыну әдістерін сипаттау;

	түсіндіру 10.2.1.4 галогендердің тотығу-тотықсыздану реакция теңдеулерін құрастыру 10.2.1.5 2 (II) топ элементтерінің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіре алу 10.2.1.6 - табиғаттағы карбонаттар айналымының схемасын құру және олардың қолданылу аймағын атау	11.2.1.5 азот молекуласының төмен химиялық белсенділігін түсіндіріңіз 11.2.1.6 аммоний ионындағы байланыстардың түзілу механизмін түсіндіру 11.2.1.7 азот тыңайтқыштары өндірісі үдерісін түсіндіру; 11.2.1.8 азот оксидтерінің атмосфераға, нитраттардың топыраққа және су ресурстарына әсерін талдау; 11.2.1.9 азот қосылыстарының қоршаған ортаға әсерін азайту мәселелерін шешудің жолдарын ұсыну; 11.2.1.10 - күкіртсутектің тотықсыздандырғыш қасиеттерін түсіндіру; 11.2.1.11 - сульфид-ионының сапалық реакциясын білу; 11.2.1.12 - атмосфераның күкірт диоксидімен ластану көздерін және қышқыл жаңбырдың түзілу мәселелерін атау; 11.2.1.13 тағам өнеркәсібінде күкірт (IV) оксидін қолданылу аймағын атау; 11.2.1.14 - күкірт қышқылын жанасу әдісімен алу процесін түсіндіру; 11.2.1.15 - күкірт қышқылының қолдану аймағын атау; 11.2.1.16 - ауыспалы элементтер айнымалы тотығу дәрежесін көрсететінін білу; 11.2.1.17 атомдар құрылысы негізінде ауыспалы металдардың физикалық және химиялық қасиеттерін түсіндіру; 11.2.1.18 кешенді қосылыстың құрылымын сипаттау;

		11.2.1.19 гемоглобин құрамында темір (+2) кешенінің болатынын түсіндіру және оттегін тасымалдаудағы оның ролін түсіну; 11.2.1.20 иіс газымен улану қалай жүретіндігін түсіндіру және алғашқы көмек көрсету әдісін сипаттау
2.2 Заттар массасының сақталу заңы	10.2.2.1 қалыпты және стандартты жағдайда «молярлық концентрация», «молярлық көлем» шамаларын қолданып есептеулер жүргізу; 10.2.2.2 бастапқы заттардың белгілі зат мөлшерлері (массалары, көлемдері, бөлшек сандары) бойынша реакцияға қатысқан заттардың біреуі артық мөлшерде және құрамында белгілі үлесте қоспалары бар болған жағдайда реакция өнімдерінің зат мөлшерлерін (массаларын, көлемдерін, бөлшек сандарын) есептеу;	11.2.2.1 параллель жүретін реакциялар теңдеулері бойынша есептер шығару;
2.3 Стандартты электрондық потенциалдар	10.2.3.1 электронды баланс әдісімен тотығу-тотықсыздану реакциясы теңдеулерін құрастыру; 10.2.3.2 жартылай иондық реакция әдісімен тотығу – тотықсыздану реакцияларының электрондық-иондық теңдеулерін құрастыру; 10.2.3.3 «стандартты электродтық потенциал» ұғымын түсіндіру; 10.2.3.4 гальваникалық элементтің жұмыс принципін түсіндіру; 10.2.3.5 аккумуляторларды	11.2.3.1 металдарды алудың маңызды әдістерін талдау: гидрометаллургия, пирометаллургия, электрометаллургия және олардың артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау; 11.2.3.2 ғылымда, техникада және тұрмыста қолданылатын маңызды құймалардың құрамын білу: шойын, болат, жез, қола, мельхиор, дюралюминий; 11.2.3.3 шойын және болатты алу әдістерін және қасиеттерін сипаттау; 11.2.3.4 металдарды

	зарядтау және разрядтау процесін сипаттау;	электролизбен алу әдісін түсіндіру; 11.2.3.5 гальваностегия, гальванопластика процестерін ажырату; 11.2.3.6 коррозиядан қорғау және декоративті мақсаттар үшін гальваникалық жабындарды қолдану принциптерін зерделеу; 11.2.3.7 металлургия өнеркәсібінің экологиялық проблемаларын түсіндіру

3) Химиялық реакциялардың энергетикасы

Білім алушылар жасай алады		
	10-сынып	11-сынып
3.1 Химиялық реакциялардың жылдамдығы	10.3.2.1 гомогенді және гетерогенді реакциялар үшін жылдамдық өрнегін білу 10.3.2.2 қарапайым реакциялардың орташа жылдамдығына есептеулер жүргізу 10.3.2.3 қайтымды реакциялар үшін әрекеттесуші массалар заңының қолданылатындығын түсіндіру 10.3.2.4 әрекеттесуші массалар заңы бойынша есептеулер жүргізу; 10.3.2.5 химиялық реакция жылдамдығына қысымның әсерін түсіндіру 10.3.2.6 химиялық реакция жылдамдығына температураның және концентрацияның әсерін тәжірибе жүзінде зерделеу 10.3.2.7 гомогенді және	

	гетерогенді катализді ажырату	
3.2 Химиялық тепе-теңдік	10.3.3.1 химиялық тепе-теңдікке температура, концентрация және қысым өзгерісінің әсерін болжау; 10.3.3.2 әр түрлі факторлардың тепе-теңдіктің ығысуына әсерін тәжірибе жүзінде зерттеу; 10.3.3.3 реакция үшін тепе-теңдік константасының өрнегін құру; 10.3.3.4 тепе-теңдік константасына әр түрлі факторлардың әсерін болжау; 10.3.3.5 тепе-теңдік константасына қатысты есептерді шығару;	
3.3 Қышқылдар мен негіздер теориясы. Электролиттер ерітінділеріндегі иондық тепе-теңдіктер		11.3.4.1 Аррениус, Льюис және Бренстед-Лоури теорияларын және олардың қолдану шектерін сипаттау және түсіну; 11.3.4.2 судың иондық көбейтіндісін білу; 11.3.4.3 күшті қышқыл және күшті негіздің pH ін есептеу; 11.3.4.4 буферлі ерітінділердің қолдану аймағын атау

4) Химия және қоршаған орта

Білім алушылар жасай алады		
	10-сынып	11-сынып
4.1 Жер химиясы		11.4.1.1 «Жасыл химияның» 12 принципін атау және оны түсіндіру; 11.4.1.2 атмосфера, гидросфера және литосфераның ластану масштабын түсіндіру; 11.4.1.3 озон қабатының бұзылу себептерін зерделеу; 11.4.1.4 «парникті эффектінің»

		салдарларын болжау; 11.4.1.5 ғаламдық мәселелерді шешудің жолдарын бағалау
4.2 Көміртек және оның қосылыстары	10.4.2.1 - органикалық химия - бұл көмірсутектер және олардың туындыларының химиясы деп түсіну 10.4.2.2 - көмірсутектердің эмпирикалық, молекулалық, құрылымдық және кеңістіктік формулаларын ажырату 10.4.2.3 - гомологтық қатардың қалыптасуын және оның өкілдері қасиеттерінің ұқсастығын түсіндіру 10.4.2.4 - қосылыстардың құрылымдық формуласын құру және оларды IUPAC номенклатурасы бойынша атау 10.4.2.5 - изомерия түрлерін атау және изомерлер формулаларын құрастыру: құрылымдық, байланыстың орны бойынша, функционалдық топтар және классаралық изомерлер 10.4.2.6 - әр түрлі алкандардың жану процесін зерттеу және олардың отын ретінде қолдануын түсіндіру	11.4.2.1 альдегидтердің, кетондардың және карбон қышқылдарының функциональды топтарының құрылысын сипаттау; 11.4.2.2 альдегидтердің, кетондардың және карбон қышқылдарының құрылымдық формулаларын құрастыру және оларды IUPAC бойынша атау 11.4.2.3 альдегидтер және кетондарды алудың түрлі әдістерін түсіндіру 11.4.2.4 карбон қышқылдарының химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру 11.4.2.5 карбон қышқылдарының физикалық қасиеттерін және алыну жолдарын түсіндіру 11.4.2.6 карбон қышқылдары, күрделі эфирлер, сабын, синтетикалық жуғыш заттар және биодизельді отындардың қолданылу аймағын атау 11.4.2.7 майлардың құрамы мен құрылысын білу 11.4.2.8 бензол және оның гомологтарын алу реакцияларын құрастыру 11.4.2.9 толуол молекуласындағы атомдардың өзара әсерлесуін түсіндіру 11.4.2.10 «мономер», «құрылымдық буын», «олигомер», «полимер», «полимерлену дәрежесі» негізгі ұғымдарын ажырату 11.4.2.11 полимерлену реакциясының теңдеуін құрастыру, поликонденсация реакциясының теңдеуін құру 11.4.2.12 поликонденсация реакциясы негізінде алынатын

	10.4.2.7 - алкандардың жану өнімдерін және қоршаған ортаға экологиялық салдарын бағалау 10.4.2.8 - берілген жану өнімдері бойынша заттың гомологтық қатары бойынша молекулалық формуласын анықтау 10.4.2.9 - алкандардың галогендеу реакция теңдеулерін құру 10.4.2.10 - «қанықпағандық» терминін және оның қосылыстың қасиеттеріне әсерін түсіндіру 10.4.2.11 - алкендердің қанықпағандығын тәжірибе жүзінде дәлелдеу 10.4.2.12 - химиялық реагенттерге қатысы бойынша пластиктердің салыстырмалы инерттілігін тәжірибе жүзінде дәлелдеу 10.4.2.13 полиэтилен өндірісі процесінің схемасын құру 10.4.2.14 алкадиендердің құрылысы негізінде олардың қасиеттерін түсіндіру 10.4.2.15 каучук пен резинаның табиғатта таралуын, алыну жолдарын оқу 10.4.2.16 алкиндердің құрылымдық	полимерлер гидролизденіп, биологиялық ыдырай алатынын түсіну 11.4.2.13 пластмасса және наноталшықтарды тәжірибе жүзінде анықтау 11.4.2.14 қоршаған ортаға пластиктер өндірісінің және қолданысының әсерін талдау 11.4.2.15 полимерлерді утилизациялау процесін сипаттау 11.4.2.16 жаңа материалдарды жасаумен және өндірумен айналысатын ғылымдар саласын атау 11.4.2.17 аспиринді, таксолды физиологиялық белсендігі жоғары табиғи және синтетикалық қосылыстардың өкілдері ретінде атау 11.4.2.18 синтетикалық дәрілік препарат үлгісі ретінде аспиринді алу процесін сипаттау 11.4.2.19 дәрілік заттарды өндіру проблемаларын атау 11.4.2.20 «нанобөлшек», «нанохимия» және «нанотехнология» ұғымдарының физикалық мәнін түсіндіру; 11.4.2.21 нанобөлшектерді синтездеу және зерттеу әдістерін сипаттау; 11.4.2.22 нанобөлшектердің қолдану аймағын атау 11.4.2.23 наноматериалдардың ерекшеліктерін сипаттау 11.4.2.24 сапалық реакциялар көмегімен функционалды топтарды анықтау 11.4.2.25 физикалық және химиялық сынақ көмегімен қосылыстарды анықтау 11.4.2.26 органикалық қосылыстардың негізгі

	формулаларын құрастыру, химиялық қасиеттері мен алыну жолдарын оқу 10.4.2.17 термиялық және катализдік крекинг процесін түсіндіру 10.4.2.18 мұнайға серік газдардан маңызды өнімдер алу жолдарын білу 10.4.2.19 спирттерді функционалдық топтардың орналасуы және гидроксил тобының саны бойынша жіктеу 10.4.2.20- біратомды және көпатомды спирттерге сапалық реакция жүргізу 10.4.2.21 - этанолды этиленді гидратациялау және глюкозаны ашыту арқылы алу реакциясының теңдеулерін құрастыру 10.4.2.22 - этанолды алу әдістерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау; 10.4.2.23 спирттердің адам ағзасына уытты әсерін зерделеу 10.4.2.24 фенолдың құрамы мен құрылысын, пластмасса өндіруде фенолдың қолданылуын білу 10.4.2.25 галогеналкандарды алу реакциясының радикалды механизімін түсіндіру;	кластарының генетикалық байланысын сипаттау 11.4.2.27 қарапайым органикалық синтезді жүргізе алу және түзілген өнімнің шығымын бағалау

	10.4.2.26 галогеналкандардың әсеріне байланысты қоршаған ортада туындаған мәселелерді айқындау;	

5) Химия және өмір

Білім алушылар жасай алады		
	10-сынып	11-сынып
5.1 Биохимия		11.5.1.1 аминдердің жіктелуін және номенклатурасын білу; 11.5.1.2 аммиак және аминдер құрылымын салыстыру; 11.5.1.3 аминдердің физикалық қасиеттерін түсіндіру; 11.5.1.4 аминқышқылдардың жүйелі және тривиальді аталуын білу; 11.5.1.5 аминқышқылдар молекулаларының құрамын, құрылысын сипаттау; 11.5.1.6 алмастырылатын және алмастырылмайтын аминқышқылдардың биологиялық ролін түсіндіру; 11.5.1.7 аминқышқылдардың биполярлы иондар түзу қабілетін түсіндіру; 11.5.1.8 -аминқышқылдардан нәруыздар алу кезінде пептидтік байланыстардың түзілуін түсіну; 11.5.1.9 нәруыздар гидролизнің реакция теңдеуін құрастыру; 11.5.1.10 глюкоза, фруктоза, рибоза, дезоксирибоза, сахароза, крахмал және целлюлозаның молекулаларының сызықты және циклді формасын құрастыру; 11.5.1.11 крахмалға сапалық реакция жүргізе алу; 11.5.1.12 сахароза, крахмал, целлюлозаның гидролиз өнімдерін атау; 11.5.1.13 крахмал және целлюлозаның құрылысын, қасиеттерін салыстыру; 11.5.1.14 нәруыздардың өмір үшін ролін сипаттау; 11.5.1.15 ақуызға сапалық реакцияларды тәжірибе жүзінде жасау; 11.5.1.16 «құлып және кілт» моделі тұрғысынан ферменттердің әрекетін және ферментативті катализ процесін түсіндіру; 11.5.1.17 ингибирлі бәсекелестікті түсіндіру; 11.5.1.18 ДНҚ құрылымының моделін сипаттау;

		11.5.1.19 биологиялық маңызды металдардың: темір, магний, кальций, калий, натрийдің ролін бағалау; 11.5.1.20 қоршаған ортаның ауыр металдармен ластану көздерін атау; 11.5.1.21 ауыр металдардың тірі ағзаға уытты әсерін түсіндіру

15. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

16. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Химия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Химия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Тақырыбы/Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
10.1 Атом құрылысы	Атом – күрделі бөлшек. «Орташа салыстармалы атомдық массаны есептеу» тақырыбына есептер шығару	10.1.2.1 «нуклидтер» мен «нуклондар» ұғымының физикалық мәнін түсіндіру 10.1.2.2 табиғи қоспадағы химиялық элемент изотоптарының орташа салыстырмалы атомдық массаларын есептеу
	Радиоактивтілік	10.1.2.3 радиоактивтіліктің табиғатын және радиоактивті изотоптарды қолдануды түсіндіру
	Энергетикалық деңгейлер. Кванттық сандар және орбитальдар	10.1.3.1 Квант сандарының мәні мен сипаттамасын атау 10.1.3.2 алғашқы 36 химиялық элементтің электрондық конфигурациясын жазу
10.1 Элементтер мен олардың	Период және топ бойынша элементтер	10.2.1.1 химиялық элемент атомдарының физикалық

қосылыстарының периодты өзгеруі	қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары	қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарының сипаттау: атом радиусы, иондану энергиясы, электронтартқыштық, электртерістілік және тотығу дәрежесі
	Периодтар және топтарда қосылыстардың тотығу-тотықсыздану қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары	10.2.1.2 период және топ бойынша химиялық элементтердің оксидтерінің, гидроксидтерінің және сутекті қосылыстарының қышқылдық-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру
10.1 Химиялық байланыс	Ковалентті байланыс.Ковалентті байланыс қасиеттері	10.1.4.1 донор-акцепторлы және алмасу механизмі бойынша ковалентті байланыстың түзілуін түсіндіру 10.1.4.2 қос және үш еселі байланыстың түзілуін түсіндіру 10.1.4.3 ковалентті байланыстың қасиеттерін сипаттау
	Гибридтену түрлері: sp, sp2, sp3. №1 зертханалық тәжірибе « Ковалентті байланысты заттардың (N2, O2, алмаз) моделін құрастыру»	10.1.4.4 гибридтелу түрінің әртүрлілігінің физикалық мәнін түсіндіру 10.1.4.5 заттың құрылысы мен қасиеттерінің өзара байланысын түсіндіру
	Электртерістілік және байланыс полярлығы	10.1.4.6 атомдардың электртерістілік ұғымының физикалық мәнін түсіндіру және оның негізінде химиялық байланыстың түрін болжау
	Иондық байланыс	10.1.4.7 иондық байланыстың қарама-қарсы зарядталған иондардың электростатикалық тартылуы нәтижесінде түзілетіндігін түсіну
	Металдық байланыс	10.1.4.8 металдық байланыстың табиғатын және оның металдардың физикалық қасиеттеріне әсерін түсіндіру

	Сутектік байланыс	10.1.4.9 сутекті байланыстың түзілу механизмін түсіндіру
10.1 Стехио-метрия	Химияның негізгі стехиометриялық заңдары	10.1.1.1 химияның негізгі стехиометриялық заңдарының тұжырымдамасын, қолдану аясын атау: зат массасының сақталу заңы, көлем қатынастар заңы, Авогадро заңы
	Реакция теңдеулері бойынша есептеулер. «Теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы өнімнің проценттік шығымын есептеу»	10.2.2.1 қалыпты және стандартты жағдайда «молярлық концентрация», «молярлық көлем» ұғымдарын қолданып есептеулер жүргізу 10.2.2.2 бастапқы заттардың белгілі зат мөлшерлері (массалары, көлемдері, бөлшек сандары) бойынша реакцияға қатысқан заттардың біреуі артық мөлшерде және құрамында белгілі үлесте қоспалары бар болған жағдайда реакция өнімдерінің зат мөлшерлерін (массаларын, көлемдерін, бөлшек сандарын) есептеу
2-тоқсан		
10.2 Кинетика	Химиялық реакция жылдамдығы	10.3.2.1 гомогенді және гетерогенді реакциялар үшін жылдамдық өрнегін білу 10.3.2.2 қарапайым реакциялардың орташа жылдамдығына есептеулер жүргізу
	Концентрацияның реакция жылдамдығына әсері.Қысымның реакция жылдамдығына әсері. Есеп шығару «Әрекеттесуші массалар заңы»	10.3.2.3 қайтымды реакциялар үшін әрекеттесуші массалар заңының қолданылатындығын түсіндіру 10.3.2.4 әрекеттесуші массалар заңы бойынша есептеулер жүргізу 10.3.2.5 химиялық реакция жылдамдығына қысымның әсерін түсіндіру

	Температураның реакция жылдамдығына әсері.№ 1 практикалық жұмыс «Химиялық реакция жылдамдығына әр түрлі факторлардың әсерін зерттеу».	10.3.2.6 химиялық реакция жылдамдығына температураның және концентрацияның әсерін тәжірибе жүзінде зерделеу
	Катализ. №2 зертханалық тәжірибе «Реакция жылдамдығына әр түрлі катализаторлар әсерінің тиімділігін зерттеу»	10.3.2.7 гомогенді және гетерогенді катализді ажырату;
10.2 Химиялық тепе-теңдік	Химиялық тепе-теңдікке әсер ететін факторлар. Ле-Шателье-Браун принципі. №3 зертханалық тәжірибе «Динамикалық тепе-теңдік күйіне әр түрлі факторларды зерттеу»	10.3.3.1 химиялық тепе-теңдікке температура, концентрация және қысым өзгерісінің әсерін болжау 10.3.3.2 әр түрлі факторлардың тепе-теңдіктің ығысуына әсерін тәжірибе жүзінде зерттеу
	Тепе-теңдік константасы. «Тепе-теңдік константасын мен тепе-теңдік күйдегі концентрацияларды табу» тақырыбына есептер шығару	10.3.3.3 берілген реакция үшін тепе-теңдік константасын жазу; 10.3.3.4 тепе-теңдік константасына әр түрлі факторлардың әсерін болжау 10.3.3.5 тепе-теңдік константасына қатысты есептерді шығару
3-тоқсан		
10.3 Тотығу-тотықсыздану реакциялары	Тотығу-тотықсыздану процесі	10.2.3.1 электрондық-иондық баланс әдісімен тотығу-тотықсыздану реакциясы теңдеулерін құрастыру 10.2.3.2 жартылай иондық реакция әдісімен тотығу-тотықсыздану реакция теңдеулерін құрастыру
	Гальваникалық элементтер.	10.2.3.4 гальваникалық элементтің жұмыс принципін түсіндіру; 10.2.3.5 аккумуляторларды

		зарядтау және разрядтау процесін сипаттау
10.3 17-топ элементтері 10.3 топ элементтері 2 (II) группы	Галогендер қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары	10.2.1.3 топ бойынша галогендердің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіру
	Галогендердің тотығу-тотықсыздану қасиетттері	10.2.1.4 галогендердің тотығу-тотықсыздану реакция теңдеулерін құрастыру
	2 (II)-топ элементтерінің физикалық және химиялық қасиеттеріқасиеттері	10.2.1.5 2 (II) топ элементтерінің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіре алу
	Табиғи карбонаттар	10.2.1.6 табиғаттағы карбонаттар айналымының схемасын құру және олардың қолданылу аймағын атау
10.3 Органикалық химияға кіріспе	Органикалық заттардың құрамы мен құрылысы	10.4.2.1 органикалық химия - бұл көмірсутектер және олардың туындыларының химиясы деп түсіну 10.4.2.2 көмірсутектердің эмпирикалық, молекулалық, құрылымдық және кеңістіктік формулаларын ажырату
	Гомологтық қатар.Алифатты қосылыстардың Теориялық және қолданбалы химияның халықаралық одағы номенклатурасы. №4 зертханалық тәжірибе «Органикалық заттар молекулаларының модельдерін құрастыру»	10.4.2.3 гомологтік қатардың қалыптасуын және оның өкілдері қасиеттерінің ұқсастығын түсіндіру; 10.4.2.4 - қосылыстардың құрылымдық формуласын құру және оларды IUPAC номенклатурасы бойынша атау
	Изомерия түрлері.	10.4.2.5 изомерия түрлерін атау және изомерлер формулаларын құрастыру: құрылымдық, байланыстың орны бойынша, функционалдық топтар және классаралық изомерлер

	Алкандар. Алкандардың жану өнімдері. «Жану өнімдері және гомологтық қатарлар бойынша заттардың формулаларын анықтау» тақырыбына есептер шығару	10.4.2.6 әр түрлі алкандардың жану процесін зерттеу және олардың отын ретінде қолдануын түсіндіру 10.4.2.7 алкандардың жану өнімдерін және қоршаған ортаға экологиялық салдарын бағалау; 10.4.2.8 берілген жану өнімдері бойынша заттың молекулалық формуласын анықтау
	Алкандардың бос-радикалды орынбасу реакциясы механизмі. Галогендеу	10.4.2.9 алкандардың галогендеу реакция теңдеулерін құру
4-тоқсан		
	Алкендердің құрамы, құрылымы және реакцияға түсу қабілеті.№5 зертханалық тәжірибе «Байланыстың қанықпағандығына сапалық реакция»	10.4.2.10 «қанықпағандық» терминін және оның қосылыстың қасиеттеріне әсерін түсіндіру 10.4.2.11 - алкендердің қанықпағандығын тәжірибе жүзінде дәлелдеу
	Полимеризация.	10.4.2.12 химиялық реагенттерге қатысы бойынша пластиктердің салыстырмалы инерттілігін тәжірибе жүзінде дәлелдеу 10.4.2.13 полиэтилен өндірісі процесінің схемасын құру
	Алкадиендер	10.4.2.14 алкадиендердің қасиеттерін олардың құрылысы негізінде түсіндіру 10.4.2.15 алкиндердің табиғатта таралуын, каучук пен резинаның алынуын зерделеу
	Алкиндер	10.4.2.16 алкиндердің құрылымдық формулаларын құрастыру, алкиндердің химиялық қасиеттері мен алыну жолдарын зерделеу
	Мұнай, құрамы, алыну жолдары.Табиғи газдар және көмір: негізгі	10.4.2.17 термиялық және катализдік крекинг процесін түсіндіру

	өнімдер және оны өндіру жолдары	10.4.2.18 мұнайға серік газдардан маңызды өнімдер алу жолдарын білу
10.4 Галоген-алкандар	Галогеналкандарды алу	10.4.2.25 галогеналкандарды алу реакциясының радикалды механизімін түсіндіру; 10.4.2.26 галогеналкандардың әсеріне байланысты қоршаған ортада туындаған мәселелерді айқындау
10.4 Спирттер	Спирттердің жіктелуі және химиялық қасиетттері. №6 зертханалық тәжірибе «Біратомды және көпатомды спиртттерге сапалық реакция жүргізу».	10.4.2.19 спирттерді функционалдық топтардың орналасуы және гидроксил тобының саны бойынша жіктеу 10.4.2.20 біратомды және көпатомды спиртттерге сапалық реакция жүргізу
	Этил спиртін өнеркәсіптік өндіру Көрсетілім «Глюкозаны ашыту арқылы этил спиртін алу»	10.4.2.21 этанолды этиленді гидратациялау және глюкозаны ашыту арқылы алу реакциясының теңдеулерін құрастыру; 10.4.2.22 этанолды алу әдістерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау 10.4.2.23 спирттердің адам ағзасына уытты әсерін зерттеу
	Фенол, оның құрамы мен қасиеттері	10.4.2.24 фенолдың құрамы мен қасиеттерін білу, пластмасса өндіруде фенолдың қолданылуы

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Тақырып/Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
11.1 Ароматты	Бензол және оның гомологтарын алу	11.4.2.7 бензол және оның гомологтарын алу реакцияларын құрастыру

қосылыстар қатары	Бензол және оның гомологтарының химиялық қасиеттері.	11.4.2.8 толуол молекуласындағы атомдардың өзара әсерлесуін түсіндіру
11.1 Карбонилді қосылыстар	Карбонильді қосылыстардың құрылысы және номенклатурасы	11.4.2.1 альдегидтер және кетондардың; карбонды қышқылдар функциональды топтарының құрылысын білу; 11.4.2.2 альдегидтер және кетондардың, карбонды қышқылдардың құрылымдық формулаларын құрастыру және оларды Теориялық және қолданбалы химияның халықаралық одағы бойынша атау
	Альдегидтер және кетондардың алынуы	11.4.2.3 альдегидтер және кетондарды алудың түрлі әдістерін түсіндіру
	Карбон қышқылдарының қасиеттері. №1 зертханалық тәжірибе: «Сірке қышқылының қасиеттерін зерттеу»	11.4.2.4 карбон қышқылдарының химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру 11.4.2.5 карбон қышқылдарының физикалық қасиеттерін және алыну жолдарын түсіндіру
	Этерификация реакциясы.Күрделі эфирлер және сабын.	11.4.2.6 карбон қышқылдары, күрделі эфирлер, сабын, синтетикалық жуғыш заттар және биодизельді отындардың қолданылу аймағын атау
	Майлар. Майлардың құрылысы мен қасиеттері	11.4.2.7 майлардың құрамы мен құрылысын білу
11.2 Тірі ағза химиясы	Көмірсулар: глюкоза, фруктоза, рибоза, дезоксирибоза, сахароза, крахмал және целлюлоза	11.5.1.10 глюкоза, фруктоза, рибоза, дезоксирибоза, сахароза, крахмал және целлюлозаның молекулаларының сызықты және циклді формасын құрастыру
	Құрылысы, қасиеттері және қолданылуы. №2 зертханалық тәжірибе «Альдегидоспирт ретінде глюкозаның химиялық қасиеттері. Крахмалға сапалық реакция»	11.5.1.11 крахмалға сапалық реакция жүргізу 11.5.1.12 сахароза, крахмал, целлюлозаның гидролиз өнімдерін атау 11.5.1.13 крахмал және целлюлозаның құрылысын, қасиеттерін салыстыру
2-тоқсан		

11.2 Аминдер және амин-қышқылдар	Аминдердің жіктелуі және номенклатурасы. №3 зертханалық тәжірибе «Аммиак және аминдер молекуласының модельдерін құрастыру»	11.5.1.1 аминдердің жіктелуін және номенклатурасын атау 11.5.1.2 аммиак және аминдер құрылымын салыстыру
	Аминдердің физикалық, химиялық қасиеттері және алынуы.	11.5.1.3 аминдердің физикалық қасиеттерін түсіндіру
	Аминқышқылдар: құрамы, құрылысы, биологиялық ролі. №4 зертханалық тәжірибе «Аминқышқылы молекуласының модельдерін құрастыру және ассиметриялы көміртегі атомдарын анықтау»	11.5.1.4 аминқышқылдардың жүйелі және тривиальді аталуын атау 11.5.1.5 аминқышқылдардың құрамын, құрылысын сипаттау; 11.5.1.6 алмастырылатын және алмастырылмайтын аминқышқылдардың биологиялық ролін түсіндіру
	Аминқышқылдар қасиеттері. №5 зертханалық тәжірибе «Аминқышқылдар қасиеттері»	11.5.1.7 аминқышқылдардың биполярлы иондар түзу қабілетін түсіндіру
	Пептидтік байланыс. Нәруыздың түзілуі	11.5.1.8 -аминқышқылдардан нәруыздар алу кезінде пептидтік байланыстардың түзілуін түсіндіру 11.5.1.9 нәруыздар гидролизнің реакция теңдеуін құрастыру
11.2 Тірі ағза химиясы	Нәруыздар.Нәруыз молекулаларының құрылымы	11.5.1.14 өмір үшін нәруыздардың ролін сипаттау; 11.5.1.16 нәруыздың әр түрлі құрылымдарының пішінін анықтайтын факторларды атау
	Полипептидтер құрылымын	11.5.1.15 нәруызға сапалық реакцияларды тәжірибе жүзінде жасау;

	анықтау.№1 практикалық жұмыс «Денатурация және нәруыздардың түсті реакциялары»	
	Ферменттер ролі және қолданылуы	11.5.1.17 ингибирлі бәсекелестікті түсіндіру
	ДНҚ және РНҚ құрылымы. № 6-зертханалық тәжірибесі «ДНҚ моделін жасау»	11.5.1.18 ДНҚ құрылымының моделін сипаттау
	Биологиялық маңызды металдар	11.5.1.19 биологиялық маңызды металдар: темір, магний, кальций, калий, натрийдің рөлін бағалау
	Қоршаған ортаның ауыр металдармен ластануы	11.5.1.20 қоршаған ортаның ауыр металдармен ластану көздерін атау
	Ауыр металдардың нәруызға әсері.	11.5.1.21 ауыр металдардың тірі ағзаға уытты әсерін түсіндіру
11.2 Синтетикалық полимерлер	Жоғары молекулалы қосылыстар	11.4.2.10 «мономер», «құрылымдық» «буын», «олигомер», «полимер», «полимерлену дәрежесі» негізгі ұғымдарын білу
	Полимерлену реакциясы. №7 зертханалық тәжірибе «Полимерлену реакциясы» Поликонденсация реакциялары: полиамидтер мен полиэфирлер	11.4.2.11 полимерлену реакциясы теңдеулерін құрастыру, поликонденсация реакциясы теңдеулерін құру 11.4.2.12 поликонденсация реакциясы негізінде алынатын полимерлер гидролизденіп, биологиялық ыдырай алатынын түсіну
	Пластиктердің қолданылуы және қоршаған ортаға әсері. № 2 практикалық жұмыс «Пластмассаларды және талшықтарды тану»	11.4.2.13 пластмасса және талшықтарды тәжірибе жүзінде анықтау 11.4.2.14 қоршаған ортаға пластиктер өндірісінің және қолданысының әсерін талдау; 11.4.2.15 полимерлерді утилизациялау процесін сипаттау

3-тоқсан		
11.3 Органикалық синтез	Органикалық қосылыстардағы негізгі функционалдық топтар.	11.4.2.24 сапалық реакциялар көмегімен функционалды топтарды анықтау 11.4.2.25 физикалық және химиялық сынақ көмегімен қосылыстарды анықтау
	Органикалық заттардың генетикалық байланысы.	11.4.2.26 органикалық қосылыстардың негізгі кластарының генетикалық байланысын сипаттау 11.4.2.27 қарапайым органикалық синтезді жүргізе алу және түзілген өнімнің шығымын бағалау
11.3 14-топ элементтері	14 (IV)топ элементтері қасиеттерінің өзгеруі	11.2.1.1 14 (IV) топ элементтерінің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіру
	14(IV) топ элементтері және олардың қосылыстарының химиялық қасиеттері.	11.2.1.2 14 (IV) элементтерінің және олардың қосылыстарының химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 11.2.2.1 параллель жүретін реакциялар теңдеулері бойынша есептер шығару
	Әр түрлі тотығу дәрежелерін көрсететін 14 (IV) - топ элементтері оксидтерінің қасиеттері	11.2.1.3 14 (IV) топ элементтерінің +2 және +4 тотығу дәрежелі оксидтерінің қасиеттерін түсіндіру
	Жай заттардың табиғатта таралу түрлері және алыну әдістері	11.2.1.4 14 (IV) топ элементтерінің жай заттары және химиялық қосылыстарының алыну әдістерінің реакция теңдеулерін құру
11.3 Азот және күкірт	Азот молекуласы құрылысының ерекшеліктері мен қасиеттері	11.2.1.5 азот молекуласының химиялық белсенділігінің төмендігін түсіндіру
	Аммиак және аммоний тұздары.	11.2.1.6 аммоний ионындағы байланыстардың түзілу механизмін ажырату

	Азотты тыңайтқыштардың өнеркәсіптік алынуы	11.2.1.7 азот тыңайтқыштары өндірісі үдерісінің химизмін түсіндіру
	Азот оксидтері және нитраттарының қоршаған ортаға экологиялық әсері	11.2.1.8 азот оксидтерінің атмосфераға, нитраттардың топыраққа және су ресурстарына әсерін талдау 11.2.1.9 азот қосылыстарының қоршаған ортаға әсерін азайту мәселелерін шешудің жолдарын ұсыну
	Күкірттісутек және сульфидтер	11.2.1.10 күкіртсутектің тотықсыздандырғыш қасиеттерін түсіндіру 11.2.1.11 сульфид ионын тәжірибе жүзінде анықтау
	Күкірт диоксиді және қышқыл жаңбырлар.Тағам өнеркәсібінде күкірт диоксидін қолдану. Көрсетілім «Күкірт және азот қышқылдарының тотықтырғыш қасиеттері»	11.2.1.12 атмосфераның күкірт диоксидімен ластану көздерін атау және қышқыл жаңбырдың түзілу мәселелерін сипаттау; 11.2.1.13 тағам өнеркәсібінде күкірт диоксиді қолданылу аймағын атау
	Күкірт қышқылын алудың контакт әдісі	11.2.1.14 күкірт қышқылын жанасу әдісімен алу процесін түсіндіру 11.2.1.15 күкірт қышқылының қолданылу аймағын атау
11.3 Қышқыл және негіз ерітінділері	Қышқыл-негіздік теория	11.3.4.1 Аррениус, Льюис және Бренстед-Лоури теорияларын және олардың қолдану шектерін сипаттау
	Судың иондық көбейтіндісі.Сутектік көрсеткіш	11.3.4.2 судың иондық көбейтіндісін білу 11.3.4.3 күшті қышқыл және күшті негіздің pHін есептеу
	Буферлі ерітінділер	11.3.4.4 буферлі ерітінділердің қолдану аймағын атау
4-тоқсан		
11.4 Металдар өндірісі	Металдар және құймаларды алу	11.2.3.1 металдарды алудың маңызды әдістерін талдау: гидрометаллургия, пирометаллургия, электрометаллургия

		және олардың артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау 11.2.3.2 ғылымда, техникада және тұрмыста қолданылатын маңызды құймалардың құрамын атау: шойын, болат, жез, қола, мельхиор, дюралюминий; 11.2.3.3 шойын және болатты алу әдістерін және қасиеттерін сипаттау
	Электролизді өнеркәсіпте қолдану.	11.2.3.4 металдарды электролизбен алу әдісін түсіндіру 11.2.3.5 гальваностегия, гальванопластика процестерін ажырату 11.2.3.6 коррозиядан қорғау және декоративті мақсаттар үшін гальваникалық жабындарды қолдану принциптерін зерделеу
	Металл өндірісі кезіндегі қоршаған ортаны қорғау проблемалары	11.2.3.7 металлургия өнеркәсібінің экологиялық проблемаларын түсіндіру
11.4 Ауыспалы металдар	Ауыспалы металдардың жалпы сипаттамасы	11.2.1.16 ауыспалы элементтер айнымалы тотығу дәрежесін көрсететінін білу 11.2.1.17 атомдар құрылысы негізінде ауыспалы металдардың физикалық және химиялық қасиеттерін түсіндіру;
	Кешенді қосылыстар.	11.2.2.18 комплексті қосылыстардың құрылысын сипаттау
	Ауыспалы металдардың биологиялық ролі.	11.2.1.19 гемоглобин құрамында темір (+2) кешенінің болатынын түсіндіру және оттегін тасымалдаудағы оның ролін түсіну 11.2.1.20 иіс газымен улану қалай жүретіндігін түсіндіру және алғашқы көмек көрсету әдісін сипаттау
11.4 Жаңа заттарды және материалдарды өндіру	Жаңа материалдар	11.4.2.16 жаңа материалдарды жасаумен және өндірумен айналысатын ғылымдар саласын білу
	Физиологиялық белсенді табиғи және	11.4.2.17 аспиринді, таксолды физиологиялық белсендігі жоғары

	синтетикалық қосылыстар	табиғи және синтетикалық қосылыстардың өкілдері ретінде атау
	Дәрілік препараттарды синтездеу және өндіру	11.4.2.18 синтетикалық дәрілік препарат үлгісі ретінде аспиринді алу процесін сипаттау 11.4.2.19 - дәрілік заттарды өндіру проблемаларын тізімдеу
	Нанотехнология.	11.4.2.20 «нанохимия» және «нанотехнология» ұғымдарының физикалық мәнін түсіндіру 11.4.2.21 нанобөлшектерді синтездеу және зерттеу әдістерін сипаттау 11.4.2.22 нанобөлшектердің қолдану аймағын атау
	Нанокөміртекті бөлшектердің құрылымы	11.4.2.23 наноматериалдардың ерекшеліктерін сипаттау
11.4 «Жасыл химия»	«Жасыл химияның» 12 принципі. Атмосфера, гидросфера, литосфераның ластануы	11.4.1.1 «Жасыл химияның» 12 принципін атау және оны түсіндіру 11.4.1.2 атмосфера, гидросфера және литосфераның ластану масштабын түсіндіру
	Жердің озон қабатының бұзылуы	11.4.1.3 озон қабатының бұзылу себептерін зерделеу
	Ғаламдық жылыну	11.4.1.4 «парниктi эффектінің» әсерін болжау; 11.4.1.5 ғаламдық мәселелерді шешудің жолдарын бағалау

3-тарау. «Химия» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

1-параграф. «Химия» оқу пәнінің мазмұны

17. «Химия» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі (гимназия/лицей сыныптарына арналған):

1) 10-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым

министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

18. Оқу пәнінің мазмұны 5 бөлімнен тұрады:

1) заттардың бөлшектері;

2) химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары;

3) химиялық реакциялардың энергетикасы;

4) химия және қоршаған орта;

5) химия және өмір.

19. «Заттардың бөлшектері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) атомдар, иондар және молекулалар;

2) атом құрамы мен құрылысы;

3) атомда электрондардың қозғалысы мен таралуы;

4) химиялық байланыстың түрлері.

20. «Химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) периодтық заң мен периодтық жүйе;

2) заттар массасының сақталу заңы;

3) стандартты электрондық потенциалдар.

21. «Химиялық реакциялардың энергетикасы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) экзотермиялық және эндотермиялық реакциялар;

2) химиялық реакцияның жылдамдығы;

3) химиялық тепе-теңдік;

4) қышқылдар мен негіздер теориялары. Электролиттер ерітінділеріндегі иондық тепе-теңдіктер.

22. «Химия және қоршаған орта» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Жер химиясы;

2) көміртек және оның қосылыстары.

23. «Химия және өмір» бөлімі «Биохимия» бөлімшесінен тұрады.

24. 10-сыныпқа арналған «Химия» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Атом құрылысы. Атом – күрделі бөлшек», радиоактивтілік, энергетикалық деңгейлер және деңгейшелер, кванттық сандар және орбитальдар;

«Орташа салыстырмалы атомдық массаны есептеу» тақырыбына есептер шығару;

2) Периодтар мен топтардағы «Элементтер мен олардың қосылыстарының периодты өзгеруі», период және топ бойынша қышқылды-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары, периодтар және топтарда қосылыстардың тотығу-тотықсыздану қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары;

3) «Химиялық байланыс». Ковалентті байланыс, ковалентті байланыс қасиеттері, гибридтену түрлері: sp, sp2, sp3, электртерістілік және байланыс полярлығы, иондық байланыс, электронды жұптардың тебісу теориясы, металдық байланыс, сутекті байланыс, кристалдық торлар;

№ 1 зертханалық тәжірибе: «Ковалентті байланысты заттардың (N2, O2, алмаз) модельдерін құрастыру»;

4) «Стехиометрия». Химияның негізгі стехиометриялық заңдары, салыстырмалы атомдық және молекулалық масса, зат мөлшері, стехиометриялық заңдар;

Реакция теңдеулері бойынша есептеулер. «Теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы өнімнің проценттік шығымын есептеу»;

5) «Термодинамикаға кіріспе». Ішкі энергия және энтальпия, Гесс заңы, Гиббстің бос энергиясы, энтропия;

№ 1 практикалық жұмыс: «Бейтараптану реакциясының жылу эффектісін анықтау»;

«Гесс заңы және оның салдарын қолдану» тақырыбына есептер шығару;

6) «Кинетика». Химиялық реакция жылдамдығы, концентрацияның реакция жылдамдығына әсері, қысымның химиялық реакция жылдамдығына әсері, температураның химиялық реакция жылдамдығына әсері, катализ;

«Әрекеттесуші массалар заңы» тақырыбына есептер шығару;

№ 2 практикалық жұмыс: «Химиялық реакция жылдамдығына әртүрлі факторлардың әсерін зерттеу»;

№ 2 зертханалық тәжірибе: «Химиялық реакция жылдамдығына әртүрлі катализаторлар әсерінің тиімділігін зерттеу»;

7) «Химиялық тепе-теңдік». Химиялық тепе-теңдікке әсер ететін факторлар, Ле-Шателье-Браун принципі, тепе-теңдік константасы, өнеркәсіптік процестердегі химиялық тепе-теңдік;

№ 3 зертханалық тәжірибе: «Әртүрлі факторлардың динамикалық тепе теңдік күйіне әсерін зерделеу»;

«Тепе-теңдік константасын мен тепе-теңдік күйдегі концентрацияларды табу». Өнеркәсіптік процестердегі химиялық тепе-теңдік тақырыбына есептер шығару;

8) «Тотығу-тотықсыздану реакциялары». Электрохимиялық потенциалдар қатары, гальваникалық элементтер, электролиз;

№ 3 практикалық жұмыс: «Металдардың электрохимиялық кернеу қатарын құрастыру»;

9) «17-топ элементтері». Галогендер қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары, галогендердің тотығу-тотықсыздану қасиетттері, сулы ерітіндідегі галогенид иондарын анықтау, галогендер және олардың қосылыстарының қолданылуы;

10) «2 (II)-топ элементтері». 2 (II)-топ элементтерінің физикалық қасиеттері; 2 (II)-топ элементтерінің химиялық қасиетттері; табиғи карбонаттар;

11) «Органикалық химияға кіріспе». Органикалық заттардың құрамы мен құрылысы, функционалдық топтар, гомологтық қатар, алифатты қосылыстардың IUPAC номенклатурасы, изомерия түрлері, алкандар, алкандардың жану өнімдері, алкандардың бос-радикалды орынбасу реакциясы механизмі, галогендеу;

№ 4 зертханалық тәжірибе: «Органикалық заттар молекулаларының модельдерін құрастыру»;

«Жану өнімдері және гомологиялық қатар бойынша заттардың молекулярлық формулаларын анықтау» тақырыбына есептер шығару

12) «Қанықпаған көмірсутектер». Алкендердің құрамы, құрылымы және реакцияға түсу қабілеті, стереоизомерия; алкендердің, алкадиендердің, алкиндердің қосылу реакциялары, мұнайдың құрамы, мұнай өнімдерін өңдеу әдістері, табиғи газ және көмір, олардың өндірудегі негізгі өнімдер, полимеризация;

№ 5 зертханалық тәжірибе: «Байланыстың қанықпағандығына сапалық реакция»;

13) «Галогеналкандар». Галогеналкандарды алу, Галогендердің нуклеофильді орынбасу реакциялары;

14) «Спирттер: біратомды, көпатомды спирттер». Спирттердің жіктелуі және химиялық қасиеттері, этил спиртін өнеркәсіптік өндіру, фенол, оның құрылысы мен қасиеттері;

№ 6 зертханалық тәжірибе: «Бір атомды және көпатомды спирттерге сапалық реакциялар»;

Көрсетілім: «Глюкозаны ашыту арқылы этил спиртін алу»;

25. 11-сыныпқа арналған «Химия» оқу пәнінің базалық білім мазмұны

1) «Ароматты қосылыстар қатары». Бензол молекуласының құрылысы, бензол және оның гомологтарын алу, бензол және оның гомологтарының химиялық қасиеттері;

№ 1 зертханалық тәжірибе: «Бензол молекуласының моделін құрастыру»;

2) «Карбонилді қосылыстар». Карбонильді қосылыстардың құрылысы және номенклатурасы, альдегидтер мен кетондардың алынуы, карбон қышқылдарының қасиеттері, этерификация реакциясы, күрделі эфирлер және сабын;

№2 зертханалық тәжірибе: «Сірке қышқылының қасиеттерін зерттеу»;

3) «Аминдер және аминқышқылдары». Аминдердің жіктелуі және номенклатурасы, аминдердің физикалық, химиялық қасиеттері және алынуы, аминқышқылдарының құрамы, құрылысы, биологиялық рөлі, аминқышқылдардың физикалық және химиялық қасиеттері; № 3 зертханалық тәжірибе: «Аммиак және аминдер молекуласының модельдерін құрастыру»; пептидтік байланыс; нәруыздың түзілуі;

№ 4 зертханалық тәжірибе: «Аминқышқылы молекуласының модельдерін құрастыру және ассиметриялы көміртек атомын анықтау»;

№ 5 зертханалық тәжірибе: «Аминқышқылдар қасиеттері»;

4) «Тірі ағза химиясы». Көмірсулардың жіктелуі және олардың құрылысы, көмірсулардың қасиеттері және қолданылуы, нәруыздар, нәруыз молекулаларының құрылымы, полипептидтер құрылымын анықтау, ферменттер ролі және қолданылуы, ДНҚ құрылымы, АТФ және энергия, биологиялық маңызды металдар, қоршаған ортаның ауыр металдармен ластануы, ауыр металдардың нәруыздарға әсері;

№ 6 зертханалық тәжірибе: «Альдегидоспирт ретінде глюкозаның химиялық қасиеттері. Крахмалға сапалық реакция»;

№ 1 практикалық жұмыс: «Денатурация және нәруыздардың түсті реакциялары»;

№ 7 зертханалық тәжірибе: «ДНҚ моделін жасау»;

5) «Синтетикалық полимерлер». Жоғары молекулалы қосылыстар, полимерлену реакциясы, поликонденсация реакциялары, полиамидтер мен полиэфирлер, пластиктердің қолданылуы және қоршаған ортаға әсері;

№ 8 зертханалық тәжірибе: «Полимерлер және олардың қасиеттері»;

№ 2 практикалық жұмыс: «Пластмассаларды және талшықтарды тану»;

6) «Органикалық синтез». Органикалық қосылыстардағы негізгі функционалдық топтар, органикалық заттардың генетикалық байланысы;

7) «14-топ элементтері». 14 (IV)-топ элементтері қасиеттерінің өзгеруі;

14 (IV) топ элементтері және олардың қосылыстарының химиялық қасиеттері, 14 (IV)-топ элементтері оксидтерінің қасиеттері, жай заттардың табиғатта таралу түрлері және алыну әдістері;

8) «Азот және күкірт». Азот молекуласы құрылысының ерекшеліктері мен қасиеттері, аммиак және аммоний тұздары, аммиакты өнеркәсіпте алу, азотты тыңайтқыштардың өнеркәсіптік алынуы, азот оксидтері және нитраттарының қоршаған ортаға экологиялық әсері, күкірттісутек және сульфидтер, күкірт оксидтері, күкірт диоксидінің қоршаған ортаға әсері және қолданылуы; күкірт қышқылын алудың жанасу әдісі;

Көрсетілім 1: «Күкірт және азот қышқылдарының тотықтырғыш қасиеттері»;

9) «Қышқыл және негіз ерітінділері». Қышқыл және негіздер теориясы, судың иондық көбейтіндісі, сутектік көрсеткіш, қышқыл және негіздер күші, буферлі ерітінділер;

10) «Металдар өндірісі». Металдар және құймаларды алу, электролизді өнеркәсіпте қолдану, химиялық өндірістің ғылыми принциптері, металл өндірісі кезіндегі қоршаған ортаны қорғау проблемалары;

11) «Ауыспалы металдар» Ауыспалы металдардың жалпы сипаттамасы; кешенді қосылыстар; ауыспалы металдардың биологиялық ролі;

12) «Жаңа заттарды және материалдарды өндіру». Жаңа материалдарды әзірлеу және құру, физиологиялық белсенді табиғи және синтетикалық қосылыстар, дәрілік препараттарды синтездеу және өндіру, нанотехнология, нанокөміртекті бөлшектердің құрылымы, жаңа полимерлерді алу, жаңа материалдардың практикалық мәні;

13) «Жасыл химия». «Жасыл химияның» 12 принципі. Атмосфера, гидросфера, литосфераның ластануы. Жердің озон қабатының бұзылуы, Ғаламдық жылыну.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

26. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының

реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10»-сынып, «2.1» – екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» – оқыту мақсатының реттік саны.

1. Заттардың бөлшектері:

Білім алушылар жасай алады		
	10-сынып	11-сынып
1.1 Атомдар, молекулалар және иондар	10.1.1.1 химияның негізгі стехиометриялық заңдарының тұжырымдамасын, қолдану аясын атау: зат массасының сақталу заңы, көлем қатынастар заңы, Авогадро заңы; 10.1.1.2 зат мөлшері шамасын және стехиометриялық заңдарды қолданып есептеулер жүргізу	
1.2 Атомның құрамы мен құрылысы	10.1.2.1 «нуклидтер» мен «нуклондар» ұғымының мағынасын түсіндіру; 10.1.2.2 қоспадағы химиялық элементтің табиғи изотоптарының орташа салыстырмалы атомдық массаларын есептеу; 10.1.2.3 радиоактивтіліктің табиғатын және радиоактивті изотоптарды қолдануды түсіндіру	
1.3 Атомда электрондардың қозғалысы мен таралуы	10.1.3.1 квант сандарының сипаттамасы мен мәндерін атау; 10.1.3.2 алғашқы 36 химиялық элементтің электрондық конфигурациясын жазу	
1.4 Химиялық байланыстың түрлері	10.1.4.1 донор-акцепторлы және алмасу механизмі бойынша ковалентті байланыстың түзілуін түсіндіру; 10.1.4.2 қос және үш еселі байланыстың түзілуін түсіндіру; 10.1.4.3 ковалентті	

	байланыстың қасиеттерін сипаттау; 10.1.4.4 әртүрлі гибридтену түрлерін түсіндіру; 10.1.4.5 заттың құрылысы мен қасиеттерінің өзара байланысын түсіндіру; 10.1.4.6 атомдардың электртерістілік ұғымының физикалық мәнін түсіндіру және оның негізінде химиялық байланыстың түрін болжау; 10.1.4.7 иондық байланыстың қарама-қарсы зарядталған иондардың электростатикалық тартылуы нәтижесінде түзілетіндігін түсіну; 10.1.4.8 металдық байланыстың табиғатын және оның металдардың физикалық қасиеттеріне әсерін түсіндіру; 10.1.4.9 сутекті байланыстың түзілу механизмін түсіндіру; 10.1.4.10 кристалл тор типтері және байланыс түрлері әртүрлі қосылыстардың қасиеттерін болжау	

2) Химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары:

Білім алушылар білуі тиіс:		
	10-сынып	11-сынып
2.1 Периодтық заң және периодтық жүйе	10.2.1.1 химиялық элемент атомдарының қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарының сипаттау: радиусы, иондану энергиясы, электронтартқыштық, электртерістілік және тотығу дәрежесі 10.2.1.2 период және топ бойынша химиялық элементтердің	11.2.1.1 14 (IV) топ элементтерінің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіру; 11.2.1.2 14 (IV) элементтерінің және олардың қосылыстарының химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 11.2.1.3 14 (IV)

	оксидтерінің, гидроксидтерінің және сутекті қосылыстарының қышқылдық-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру 10.2.1.3 - периодтық кестеде орналасуы бойынша химиялық элементтердің және олардың қосылыстарының қасиеттерін болжа 10.2.1.4 топ бойынша галогендердің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіру 10.2.1.5 галогендердің тотығу-тотықсыздану реакция теңдеулерін құрастыру 10.2.1.6 галогендер және олардың қосылыстарының физиологиялық ролін анықтау 10.2.1.7 2 (II) топ элементтерінің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіре алу 10.2.1.8 - табиғаттағы карбонаттар айналымының схемасын құру және олардың қолданылу аймағын атау	топэлементтерінің +2 және +4 тотығу дәрежелі оксидтерінің қасиеттерін түсіндіре алу 11.2.1.5 14 (IV) топ элементтерінің жай заттары және химиялық қосылыстарының алыну әдістерін сипаттау; 11.2.1.6 14 (IV) топ элементтерінің және оның қосылыстарының таралуы және қолданылуы туралы мәліметтерді талдау 11.2.1.7 аммоний ионындағы байланыстардың түзілу механизмін түсіндіру 11.2.1.8 газ тәрізді аммиактың және оның сулы ерітіндісінің химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру 11.2.1.9 аммиакты өнеркәсіпте өндірудің (Габер процесі) ғылыми принциптерін түсіндіру; 11.2.1.10 азот тыңайтқыштары өндірісі үдерісін түсіндіру; 11.2.1.11 азот оксидтерінің атмосфераға, нитраттардың топыраққа және су ресурстарына әсерін талдау; 11.2.1.12 азот қосылыстарының қоршаған ортаға әсерін азайту мәселелерін шешудің жолдарын ұсыну; 11.2.1.13 - күкіртсутектің тотықсыздандырғыш қасиеттерін түсіндіру; 11.2.1.14 - сульфид-ионының сапалық реакциясын білу; 11.2.1.15 - атмосфераның күкірт диоксидімен ластану көздерін және қышқыл жаңбырдың түзілу мәселелерін

		атау; 11.2.1.16- тағам өнеркәсібінде күкірт (IV) оксидін қолданылу аймағын атау; 11.2.1.17 - күкірт қышқылын жанасу әдісімен алу процесін түсіндіру; 11.2.1.18 - күкірт қышқылын өнеркәсіптік өндірудің ғылыми принциптерін түсіндіру; 11.2.1.19 - күкірт қышқылының қолдану аймағын атау; 11.2.1.20 - ауыспалы элементтер айнымалы тотығу дәрежесін көрсететінін білу; 11.2.1.21 атомдар құрылысы негізінде ауыспалы металдардың физикалық және химиялық қасиеттерін түсіндіру; 11.2.1.22 кешенді қосылыстың құрылымын сипаттау; 11.2.1.23 - ауыспалы металдардың кешенді қосылыстарының химиялық қасиеттерін сипаттау; 11.2.1.24 гемоглобин құрамында темір (+2) кешенінің болатынын түсіндіру және оттегін тасымалдаудағы оның ролін түсіну; 11.2.1.25 иіс газымен улану қалай жүретіндігін түсіндіру және алғашқы көмек көрсету әдісін сипаттау
2.2 Заттар массасының сақталу заңы	10.2.2.1 қалыпты және стандартты жағдайда «молярлық концентрация», «молярлық көлем» шамаларын қолданып есептеулер жүргізу; 10.2.2.2 бастапқы	11.2.2.1 параллель жүретін реакциялар теңдеулері бойынша есептер шығару; 11.2.2.2 тізбектеле жүретін реакция теңдеулері бойынша есептер шығару;

	заттардың белгілі зат мөлшерлері (массалары, көлемдері, бөлшек сандары) бойынша реакцияға қатысқан заттардың біреуі артық мөлшерде және құрамында белгілі үлесте қоспалары бар болған жағдайда реакция өнімдерінің зат мөлшерлерін (массаларын, көлемдерін, бөлшек сандарын) есептеу; 10.2.2.3 теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы реакция өнімінің шығымын пайызбен есептеу	
2.3 Стандартты электрондық потенциалдар	10.2.3.1 электронды баланс әдісімен тотығу-тотықсыздану реакциясы теңдеулерін құрастыру; 10.2.3.2 жартылай иондық реакция әдісімен тотығу – тотықсыздану реакцияларының электрондық-иондық теңдеулерін құрастыру; 10.2.3.3 «стандартты электродтық потенциал» ұғымын түсіндіру; 10.2.3.4 сулы ерітіндідегі химиялық реакциялардың жүру мүмкіндігін болжау үшін стандартты электродтық потенциалдар кестесін қолдану; 10.2.3.5 гальваникалық элементті химиялық реакция энергиясын электр энергиясына айналдыратын құрылғы	11.2.3.1 металдарды алудың маңызды әдістерін талдау: гидрометаллургия, пирометаллургия, электрометаллургия және олардың артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау; 11.2.3.2 ғылымда, техникада және тұрмыста қолданылатын маңызды құймалардың құрамын білу: шойын, болат, жез, қола, мельхиор, дюралюминий; 11.2.3.3 шойын және болатты алу әдістерін және қасиеттерін сипаттау; 11.2.3.4 металдарды электролизбен алу әдісін түсіндіру; 11.2.3.5 гальваностегия, гальванопластика процестерін ажырату; 11.2.3.6 коррозиядан қорғау және декоративті мақсаттар үшін гальваникалық

	есебінде түсіну; 10.2.3.6 гальваникалық элементтің жұмыс принципін түсіндіру; 10.2.3.7 аккумуляторларды зарядтау және разрядтау процесін сипаттау;	жабындарды қолдану принциптерін зерделеу; 11.2.3.7 химиялық өндірістің жалпы ғылыми принциптерін атау; 11.2.3.8 материалдарды екіншілік қайта өңдеудің қажеттілігін негіздеу; 11.2.3.9 металлургия өнеркәсібінің экологиялық проблемаларын түсіндіру

3) Химиялық реакциялар энергетикасы:

Білім алушылар жасай алады		
	10-сынып	11-сынып
3.1 Экзотермиялық және эндотермия-лық реакциялар	10.3.1.1 ішкі энергия және энтальпия өзгерістер жылу эффектісі болып табылатындығын түсіну 10.3.1.2 химиялық реакциялар - байланыстардың үзілуі мен жаңа байланыстардың түзілу процесін қамтитындығын түсіну; 10.3.1.3 реакцияның энтальпия өзгерісін тәжірибе жүзінде анықтау және оны анықтамалық деректер негізінде есептеу; 10.3.1.4 Гесс заңының физикалық мәнін түсіндіру және оны химиялық реакцияның энтальпия өзгерісін есептеу үшін қолдана алу; 10.3.1.5 энтропияны жүйенің ретсіздік өлшемі ретінде түсіндіру және оны анықтамалық деректер бойынша есептеу	

3.2 Химиялық реакциялардың жылдамдығы	10.3.2.1 гомогенді және гетерогенді реакциялар үшін жылдамдық өрнегін білу 10.3.2.2 қарапайым реакциялардың орташа жылдамдығына есептеулер жүргізу 10.3.2.3 қайтымды реакциялар үшін әрекеттесуші массалар заңының қолданылатындығын түсіндіру 10.3.2.4 әрекеттесуші массалар заңы бойынша есептеулер жүргізу; 10.3.2.5 химиялық реакция жылдамдығына қысымның әсерін түсіндіру 10.3.2.6 химиялық реакция жылдамдығына температураның әсерін тәжірибе жүзінде зерделеу 10.3.2.7 химиялық реакция жылдамдығына концентрацияның әсерін тәжірибе жүзінде зерделеу 10.3.2.8 «белсендіру энергиясы» ұғымының физикалық түсіндіру 10.3.2.9 катализ процесінің мәнін түсіндіру 10.3.2.10 гомогенді және гетерогенді катализді ажырату 10.3.2.11 катализаторлардың әсер ету механизмін түсіндіру	
3.3 Химиялық тепе-теңдік	10.3.3.1 химиялық тепе-теңдіктің динамикалық сипатын түсіндіру; 10.3.3.2 химиялық тепе-	

	теңдікке температура, концентрация және қысым өзгерісінің әсерін болжау; 10.3.3.3 не себепті катализатор тепе-теңдіктің тез орнауына әсер ететінін, бірақ ығысуына әсер етпейтіндігін түсіндіру; 10.3.3.4 әр түрлі факторлардың тепе-теңдіктің ығысуына әсерін тәжірибе жүзінде зерттеу; 10.3.3.5 реакция үшін тепе-теңдік константасының өрнегін құру; 10.3.3.6 тепе-теңдік константасына әр түрлі факторлардың әсерін болжау; 10.3.3.7 тепе-теңдік константасына қатысты есептерді шығару;	
3.4 Қышқылдар мен негіздер теориясы. Электролиттер ерітінділеріндегі иондық тепе-теңдіктер		11.3.4.1 Аррениус, Льюис және Бренстед-Лоури теорияларын және олардың қолдану шектерін сипаттау және түсіну; 11.3.4.2 судың иондық көбейтіндісін білу; 11.3.4.3 күшті қышқыл және күшті негіздің pH ін есептеу; 11.3.4.4 буферлі ерітінділердің әсер ету принципін түсіндіру; 11.3.4.5 буферлі ерітінділердің қолдану аймағын атау

4) Химия және қоршаған орта

Білім алушылар жасай алады		
	10-сынып	11-сынып

4.1 Жер химиясы		11.4.1.1 «Жасыл химияның» 12 принципін атау және оны түсіндіру; 11.4.1.2 атмосфера, гидросфера және литосфераның ластану масштабын түсіндіру; 11.4.1.3 озон қабатының бұзылу себептерін зерделеу; 11.4.1.4 «парниктi эффектінің» салдарларын болжау; 11.4.1.5 «парниктi эффектінің» және озон қабатының бұзылу мәселелерін ажырату; 11.4.1.6 ғаламдық мәселелерді шешудің жолдарын бағалау
4.2 Көміртек және оның қосылыстары	10.4.2.1 - органикалық химия - бұл көмірсутектер және олардың туындыларының химиясы деп түсіну 10.4.2.2 - көмірсутектердің эмпирикалық, молекулалық, құрылымдық және кеңістіктік формулаларын ажырату 10.4.2.3 - функционалдық топтар бойынша органикалық қосылыстардың негізгі кластарын ажырату 10.4.2.4 - гомологтық қатардың қалыптасуын және оның өкілдері қасиеттерінің ұқсастығын түсіндіру 10.4.2.5 - қосылыстардың құрылымдық формуласын құру және оларды IUPAC номенклатурасы бойынша атау 10.4.2.6 - изомерия түрлерін	11.4.2.1 альдегидтердің, кетондардың және карбон қышқылдарының функциональды топтарының құрылысын сипаттау; 11.4.2.2 альдегидтердің, кетондардың және карбон қышқылдарының құрылымдық формулаларын құрастыру және оларды IUPAC бойынша атау 11.4.2.3 карбон қышқылдарының физикалық қасиеттерін және алыну жолдарын түсіндіру 11.4.2.4 альдегидтер және кетондардың нуклеофильді қосылу реакциясына мысалдар келтіру 11.4.2.5 карбон қышқылдарының

	атау және изомерлер формулаларын құрастыру: құрылымдық, байланыстың орны бойынша, функционалдық топтар және классаралық изомерлер 10.4.2.7 - әр түрлі алкандардың жану процесін зерттеу және олардың отын ретінде қолдануын түсіндіру 10.4.2.8 - алкандардың жану өнімдерін және қоршаған ортаға экологиялық салдарын бағалау 10.4.2.9 - берілген жану өнімдері бойынша заттың гомологтық қатары бойынша молекулалық формуласын анықтау 10.4.2.10 - алкандардың галогендеу реакция теңдеулерін құру 10.4.2.11 - «қанықпағандық» терминін және оның қосылыстың қасиеттеріне әсерін түсіндіру 10.4.2.12 - алкендердің қанықпағандығын тәжірибе жүзінде дәлелдеу 10.4.2.13 - электрофильді және нуклеофильді бөлшектерді ажырату 10.4.2.14 - полимерлеу реакциясының мәнін түсіндіру 10.4.2.15 - химиялық реагенттерге қатысы бойынша пластиктердің салыстырмалы инерттілігін тәжірибе жүзінде дәлелдеу 10.4.2.16 полиэтилен өндірісі процесінің схемасын құру 10.4.2.17 полиалкендердің қолдану аймағын атау және	химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру 11.4.2.6 этерификация реакциясының механизмін сипаттау 11.4.2.7 карбон қышқылдары, күрделі эфирлер, сабын, синтетикалық жуғыш заттар және биодизельді отындардың қолданылу аймағын атау 11.4.2.8 майлардың құрамы мен құрылысын білу 11.4.2.9 бензол молекуласының құрылымын түсіндіру 11.4.2.10 бензол және оның гомологтарын алу реакцияларын құрастыру 11.4.2.11 бензолды нитрлеу және галогендеу реакциясының механизмін түсіндіру; 11.4.2.12 органикалық қосылыстар синтезі үшін бензол реакциясының маңыздылығын түсіндіру 11.4.2.13 толуол молекуласындағы атомдардың өзара әсерлесуін түсіндіру 11.4.2.14 «мономер», «құрылымдық буын», «олигомер», «полимер», «полимерлену дәрежесі» негізгі ұғымдарын ажырату 11.4.2.15 полимерлену реакциясының теңдеуін құрастыру, поликонденсация реакциясының теңдеуін құру

	олардың өнімдерін қайта өңдеудің маңыздылығын бағалау 10.4.2.18 алкадиендердің құрылысы негізінде олардың қасиеттерін түсіндіру 10.4.2.19 каучук пен резинаның табиғатта таралуын, алыну жолдарын оқу 10.4.2.20 алкиндердің құрылымдық формулаларын құрастыру, химиялық қасиеттері мен алыну жолдарын оқу 10.4.2.21 мұнайды айдау үдерісінің маңызын түсіну және қолданылу аясын сипаттау 10.4.2.22 термиялық және катализдік крекинг процесін түсіндіру 10.4.2.23 мұнайға серік газдардан маңызды өнімдер алу жолдарын білу 10.4.2.24 спирттерді функционалдық топтардың орналасуы және гидроксил тобының саны бойынша жіктеу 10.4.2.25 - молекуладағы атомдардың өзара әсері негізінде спирттердің химиялық қасиеттерін түсіндіру 10.4.2.26- біратомды және көпатомды спирттерге сапалық реакция жүргізу 10.4.2.27 - этанолды этиленді гидратациялау және глюкозаны ашыту арқылы алу реакциясының теңдеулерін құрастыру 10.4.2.28 - этанолды алу	11.4.2.16 поликонденсация реакциясы негізінде алынатын полимерлер гидролизденіп, биологиялық ыдырай алатынын түсіну 11.4.2.17 полиэтилен, полипропилен, полистирол, тефлон, поливинилхлорид, полиметилметакрилат, полиэфир, фенолформальдегид шайыры және олардың негізінде алынған пластмассалардың қасиеттерін, қолдану аймағын атау 11.4.2.18 пластмасса және наноталшықтарды тәжірибе жүзінде анықтау 11.4.2.19 қоршаған ортаға пластиктер өндірісінің және қолданысының әсерін талдау 11.4.2.20 полимерлерді утилизациялау процесін сипаттау 11.4.2.21 жаңа материалдарды жасаумен және өндірумен айналысатын ғылымдар саласын атау 11.4.2.22 аспиринді, таксолды физиологиялық белсендігі жоғары табиғи және синтетикалық қосылыстардың өкілдері ретінде атау 11.4.2.23 физиологиялық белсенділік үшін хиральділік және молекулалық қабаттың маңыздылығын түсіндіру 11.4.2.24 синтетикалық

	әдістерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау; 10.4.2.29 спирттердің адам ағзасына уытты әсерін зерделеу 10.4.2.30 фенолдың құрамы мен құрылысын, пластмасса өндіруде фенолдың қолданылуын білу 10.4.2.31 галогеналкандарды алу реакциясының радикалды механизімін түсіндіру; 10.4.2.32 галогеналкандардың әсеріне байланысты қоршаған ортада туындаған мәселелерді айқындау; 10.4.2.33 нуклеофильді реагенттермен галогеналкандардың реакция теңдеулерін құрастыру; 10.4.2.34 галогеналкандардың нуклеофильді орынбасу реакциясының механизмін түсіндіру;	дәрілік препарат үлгісі ретінде аспиринді алу процесін сипаттау 11.4.2.25 дәрілік заттарды өндіру проблемаларын атау 11.4.2.26 «нанобөлшек», «нанохимия» және «нанотехнология» ұғымдарының физикалық мәнін түсіндіру; 11.4.2.27 нанобөлшектерді синтездеу және зерттеу әдістерін сипаттау; 11.4.2.28 нанобөлшектердің қолдану аймағын атау 11.4.2.29 наноматериалдардың ерекшеліктерін сипаттау 11.4.2.30 көміртекті нанобөлшектер құрылымын сипаттау: фуллерен С60, графен, нанотүтік, наножіп, наноталшықтар; 11.4.2.31 кристалдарды өсіру және полимеризациялау жолымен наноматериалдардың алынуын сипаттау 11.4.2.32 жаңа полимерлер және композициялық материалдар өндірудің маңыздылығын түсіндіру; 11.4.2.33 сапалық реакциялар көмегімен функционалды топтарды анықтау 11.4.2.3 физикалық және химиялық сынақ көмегімен қосылыстарды анықтау 11.4.2.35 органикалық қосылыстардың негізгі

		кластарының генетикалық байланысын сипаттау 11.4.2.36 қарапайым органикалық синтезді жүргізе алу және түзілген өнімнің шығымын бағалау

5) Химия және өмір:

Білім алушылар жасай алады		
	10-сынып	11-сынып
5.1 Биохимия		11.5.1.1 аминдердің жіктелуін және номенклатурасын білу; 11.5.1.2 аммиак және аминдер құрылымын салыстыру; 11.5.1.3 аминдердің физикалық қасиеттерін түсіндіру; 11.5.1.4 аммиак, аминдер және анилиннің негіздік қасиеттерін салыстыру; 11.5.1.5 нитрилдерді тотықсыздандыру арқылы және галогеналкандардан нуклеофильді орынбасу реакциялары арқылы аминдердің түзілу механизмін сипаттау; 11.5.1.6 нитроқосылыстарды тотықсыздандырып анилин алу реакциясы теңдеуін құрастыру; 11.5.1.7 аминқышқылдардың жүйелі және тривиальді аталуынбілу; 11.5.1.8 аминқышқылдар молекулаларының құрамын, құрылысын сипаттау; 11.5.1.9 алмастырылатын және алмастырылмайтын аминқышқылдардың биологиялық ролін түсіндіру; 11.5.1.10 аминқышқылдардың биполярлы иондар түзу қабілетін түсіндіру; 11.5.1.11 аминқышқылдардың екідайлылығын тәжірибе жүзінде дәлелдеу; 11.5.1.12 α-аминқышқылдардан

		нәруыздар алу кезінде пептидтік байланыстардың түзілуін түсіну; 11.5.1.13 нәруыздар гидролизнің реакция теңдеуін құрастыру; 11.5.1.14 глюкоза, фруктоза, рибоза, дезоксирибоза, сахароза, крахмал және целлюлозаның молекулаларының сызықты және циклді формасын құрастыру; 11.5.1.15 глюкозаның функционалдық топтарын тәжірибе жүзінде анықтай алу; 11.5.1.16 глюкозаның спирттік, сүт қышқылды, май қышқылды ашу реакцияларының теңдеулерін құрастыру; 11.5.1.17 крахмалға сапалық реакция жүргізе алу; 11.5.1.18 сахароза, крахмал, целлюлозаның гидролиз өнімдерін атау; 11.5.1.19 крахмал және целлюлозаның құрылысын, қасиеттерін салыстыру; 11.5.1.20 нәруыздардың өмір үшін ролін сипаттау 11.5.1.21 гидролиз реакциясы бойынша берілген деректер негізінде полипептидтің құрамын анықтау; 11.5.1.22 ақуызға сапалық реакцияларды тәжірибе жүзінде жасау; 11.5.1.23 «құлып және кілт» моделі тұрғысынан ферменттердің әрекетін және ферментативті катализ процесін түсіндіру; 11.5.1.24 ингибирлі бәсекелестікті түсіндіру; 11.5.1.25 ДНҚ құрылымының моделін сипаттау; 11.5.1.26 ДНҚ молекуласындағы ақуыздың біріншілік құрылымын кодтау жүйесін түсіндіру; 11.5.1.27 АТФ гидролизі құрылымын және сызбасын құрастыру; 11.5.1.28 биологиялық маңызды металдардың: темір, магний, кальций, калий, натрийдің ролін бағалау;

		11.5.1.29 қоршаған ортаның ауыр металдармен ластану көздерін атау; 11.5.1.30 ауыр металдардың тірі ағзаға уытты әсерін түсіндіру

27. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

28. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Химия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына (гимназия/лицей сыныптарына арналған) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Химия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

1)10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Тақырыбы/Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
10.1 Атом құрылысы	Атом – күрделі бөлшек. «Орташа салыстармалы атомдық массаны есептеу» тақырыбына есептер шығару	10.1.2.1 «нуклидтер» мен «нуклондар» ұғымының физикалық мәнін түсіндіру 10.1.2.2 табиғи қоспадағы химиялық элемент изотоптарының орташа салыстырмалы атомдық массаларын есептеу
	Радиоактивтілік	10.1.2.3 радиоактивтіліктің табиғатын және радиоактивті изотоптарды қолдануды түсіндіру
	Энергетикалық деңгейлер. Кванттық сандар және орбитальдар	10.1.3.1 Квант сандарының мәні мен сипаттамасын атау 10.1.3.2 алғашқы 36 химиялық элементтің электрондық конфигурациясын жазу
10.1 Элементтер мен олардың қосылыстарының периодты өзгеруі	Период және топ бойынша элементтер қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары	10.2.1.1 химиялық элемент атомдарының физикалық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарының сипаттау: атом радиусы, иондану энергиясы, электронтартқыштық,

		электртерістілік және тотығу дәрежесі
	Периодтар және топтарда қосылыстардың тотығу-тотықсыздану қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары	10.2.1.2 период және топ бойынша химиялық элементтердің оксидтерінің, гидроксидтерінің және сутекті қосылыстарының қышқылдық-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру 10.2.1.3 периодтық кестеде орналасуы бойынша химиялық элементтердің және олардың қосылыстарының қасиеттерін болжау
10.1 Химиялық байланыс	Ковалентті байланыс. Ковалентті байланыс қасиеттері	10.1.4.1 донор-акцепторлы және алмасу механизмі бойынша ковалентті байланыстың түзілуін түсіндіру 10.1.4.2 қос және үш еселі байланыстың түзілуін түсіндіру 10.1.4.3 ковалентті байланыстың қасиеттерін сипаттау
	Гибридтену түрлері: sp, sp2, sp3. №1 зертханалық тәжірибе «Ковалентті байланысты заттардың (N2, O2, алмаз) моделін құрастыру»	10.1.4.4 гибридтелу түрінің әртүрлілігінің физикалық мәнін түсіндіру 10.1.4.5 заттың құрылысы мен қасиеттерінің өзара байланысын түсіндіру
	Электртерістілік және байланыс полярлығы	10.1.4.6 атомдардың электртерістілік ұғымының физикалық мәнін түсіндіру және оның негізінде химиялық байланыстың түрін болжау
	Иондық байланыс	10.1.4.7 иондық байланыстың қарама-қарсы зарядталған иондардың электростатикалық тартылуы нәтижесінде түзілетіндігін түсіну
	Металдық байланыс	10.1.4.8 металдық байланыстың табиғатын және оның металдардың

		физикалық қасиеттеріне әсерін түсіндіру
	Сутектік байланыс	10.1.4.9 сутекті байланыстың түзілу механизмін түсіндіру
	Кристалдық торлар.	10.1.4.10 кристалл тор типтері және байланыс түрлері әртүрлі қосылыстардың қасиеттерін болжау
10.1 Стехио-метрия	Химияның негізгі стехиометриялық заңдары	10.1.1.1 химияның негізгі стехиометриялық заңдарының тұжырымдамасын, қолдану аясын атау: зат массасының сақталу заңы, көлем қатынастар заңы, Авогадро заңы
	Салыстырмалы атомдық және молекулалық масса	10.1.1.2 «салыстырмалы атомдық масса», «салыстырмалы молекулалық масса» және «молярлық масса» ұғымдарының физикалық мәнін түсіндіру
	Реакция теңдеулері бойынша есептеулер. «Теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы өнімнің проценттік шығымын есептеу»	10.2.2.1 қалыпты және стандартты жағдайда «молярлық концентрация», «молярлық көлем» ұғымдарын қолданып есептеулер жүргізу 10.2.2.2 бастапқы заттардың белгілі зат мөлшерлері (массалары, көлемдері, бөлшек сандары) бойынша реакцияға қатысқан заттардың біреуі артық мөлшерде және құрамында белгілі үлесте қоспалары бар болған жағдайда реакция өнімдерінің зат мөлшерлерін (массаларын, көлемдерін, бөлшек сандарын) есептеу 10.2.2.3 теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы реакция өнімінің шығымын процентпен есептеу
2-тоқсан		
10.2 Термо-динамикаға кіріспе	Ішкі энергия және энтальпия. №1 практикалық жұмыс «Бейтараптану	10.3.1.1 ішкі энергия және энтальпия өзгерістер жылу эффектісі болып табылатындығын түсіну; 10.3.1.2 химиялық реакциялар -

	реакциясының жылу эффектісін анықтау»	байланыстардың үзілуі мен жаңа байланыстардың түзілу процесін қамтитындығын түсіну; 10.3.1.3 реакцияның энтальпия өзгерісін тәжірибе жүзінде анықтау және оны анықтамалық деректер негізінде есептеу
	Гесс заңы және оның салдары. Есеп шығару «Гесс заңы және оның салдарын қолдану»	10.3.1.4 Гесс заңының физикалық мәнін түсіндіру және оны химиялық реакцияның энтальпия өзгерісін есептеу үшін қолдана алу
	Энтропия	10.3.1.5 энтропияны жүйенің ретсіздік өлшемі ретінде түсіндіру және оны анықтамалық деректер арқылы есептеу
10.2 Кинетика	Химиялық реакция жылдамдығы	10.3.2.1 гомогенді және гетерогенді реакциялар үшін жылдамдық өрнегін білу 10.3.2.2 қарапайым реакциялардың орташа жылдамдығына есептеулер жүргізу
	Концентрацияның реакция жылдамдығына әсері. Қысымның реакция жылдамдығына әсері. Есеп шығару «Әрекеттесуші массалар заңы»	10.3.2.3 қайтымды реакциялар үшін әрекеттесуші массалар заңының қолданылатындығын түсіндіру 10.3.2.4 әрекеттесуші массалар заңы бойынша есептеулер жүргізу 10.3.2.5 химиялық реакция жылдамдығына қысымның әсерін түсіндіру
	Температураның реакция жылдамдығына әсері. № 2 практикалық жұмыс «Химиялық реакция жылдамдығына әр түрлі факторлардың әсерін зерттеу». жылдамдығы	10.3.2.6 химиялық реакция жылдамдығына температураның әсерін тәжірибе жүзінде зерделеу; 10.3.2.7 химиялық реакция жылдамдығына концентрацияның әсерін тәжірибе жүзінде зерделеу 10.3.2.8 «белсендіру энергиясы» ұғымының физикалық мәнін түсіндіру

	Катализ. №2 зертханалық тәжірибе «Реакция жылдамдығына әр түрлі катализаторлар әсерінің тиімділігін зерттеу»	10.3.2.9 катализ процесінің мәнін түсіндіру 10.3.2.10 гомогенді және гетерогенді катализді ажырату; 10.3.2.11 катализаторлардың әсер ету механизмін түсіндіру
10.2 Химиялық тепе-теңдік	Химиялық тепе-теңдік	10.3.3.1 химиялық тепе-теңдіктің динамикалық сипатын түсіндіру
	Химиялық тепе-теңдікке әсер ететін факторлар. Ле-Шателье-Браун принципі. №3 зертханалық тәжірибе «Динамикалық тепе-теңдік күйін зерттеу»	10.3.3.2 химиялық тепе-теңдікке температура, концентрация және қысым өзгерісінің әсерін болжау 10.3.3.3 не себепті катализатор тепе-теңдіктің тез орнауына әсер ететінін, бірақ ығысуына әсер етпейтіндігін түсіндіру; 10.3.3.4 әр түрлі факторлардың тепе-теңдіктің ығысуына әсерін тәжірибе жүзінде зерттеу
	Тепе-теңдік константасы. «Тепе-теңдік константасын мен тепе-теңдік күйдегі концентрацияларды табу» тақырыбына есептер шығару	10.3.3.5 берілген реакция үшін тепе-теңдік константасын жазу; 10.3.3.6 тепе-теңдік константасына әр түрлі факторлардың әсерін болжау 10.3.3.7 тепе-теңдік константасына қатысты есептерді шығару
3-тоқсан		
10.3 Тотығу-тотықсыздану реакциялары	Тотығу-тотықсыздану процесі	10.2.3.1 электрондық-иондық баланс әдісімен тотығу-тотықсыздану реакциясы теңдеулерін құрастыру 10.2.3.2 жартылай иондық реакция әдісімен тотығу-тотықсыздану реакция теңдеулерін құрастыру
	Электрохимиялық потенциалдар қатары	10.2.3.3 «стандартты электродтық потенциал» ұғымын сипаттау
	Гальваникалық элементтер. №3 практикалық жұмыс «Металдардың электрохимиялық	10.2.3.4 сулы ерітіндідегі химиялық реакциялардың жүру мүмкіндігін болжау үшін стандартты электродтық потенциалдар кестесін қолдану;

	кернеу қатарын құрастыру»	10.2.3.5 гальваникалық элементті химиялық реакция энергиясын электр энергиясына айналдыратын құрылғы есебінде түсіну; 10.2.3.6 гальваникалық элементтің жұмыс принципін түсіндіру; 10.2.3.7 аккумуляторларды зарядтау және разрядтау процесін сипаттау
10.3 17-топ элементтері 10.3 топ элементтері 2 (II) группы	Галогендер қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары	10.2.1.4 топ бойынша галогендердің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіру
	Галогендердің тотығу-тотықсыздану қасиеттері	10.2.1.5 галогендердің тотығу-тотықсыздану реакция теңдеулерін құрастыру 10.2.1.6 галогендердің және олардың қосылыстарының физиологиялық ролін анықтау
	2 (II)-топ элементтерінің физикалық және химиялық қасиеттеріқасиеттері	10.2.1.7 2 (II) топ элементтерінің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіре алу
	Табиғи карбонаттар	10.2.1.8 табиғаттағы карбонаттар айналымының схемасын құру және олардың қолданылу аймағын атау
10.3 Органикалық химияға кіріспе	Органикалық заттардың құрамы мен құрылысы	10.4.2.1 органикалық химия - бұл көмірсутектер және олардың туындыларының химиясы деп түсіну 10.4.2.2 көмірсутектердің эмпирикалық, молекулалық, құрылымдық және кеңістіктік формулаларын ажырату 10.2.2.3 теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы реакция өнімінің шығымын пайызбен есептеу
	Гомологтық қатар. Алифатты қосылыстардың Теориялық және қолданбалы химияның	10.4.2.4 гомологтік қатардың қалыптасуын және оның өкілдері қасиеттерінің ұқсастығын түсіндіру; 10.4.2.5 қосылыстардың құрылымдық формуласын құру және оларды Теориялық және қолданбалы

	халықаралық одағы номенклатурасы. №4 зертханалық тәжірибе «Органикалық заттар молекулаларының модельдерін құрастыру»	химияның халықаралық одағы номенклатурасы бойынша атау
	Изомерия түрлері.	10.4.2.6 изомерия түрлерін атау және изомерлер формулаларын құрастыру: құрылымдық, байланыстың орны бойынша, функционалдық топтар және классаралық изомерлер
	Алкандар. Алкандардың жану өнімдері. «Жану өнімдері және гомологтық қатарлар бойынша заттардың формулаларын анықтау» тақырыбына есептер шығару	10.4.2.7 әр түрлі алкандардың жану процесін зерттеу және олардың отын ретінде қолдануын түсіндіру 10.4.2.8 алкандардың жану өнімдерін және қоршаған ортаға экологиялық салдарын бағалау; 10.4.2.9 берілген жану өнімдері бойынша заттың молекулалық формуласын анықтау
	Алкандардың бос-радикалды орынбасу реакциясы механизмі. Галогендеу	10.4.2.10 алкандардың галогендеу реакция теңдеулерін құру
4-тоқсан		
10.4 Қанықпаған көмірсутектер	Алкендердің құрамы, құрылымы және реакцияға түсу қабілеті. №5 зертханалық тәжірибе «Байланыстың қанықпағандығына сапалық реакция»	10.4.2.11 «қанықпағандық» терминін және оның қосылыстың қасиеттеріне әсерін түсіндіру 10.4.2.12 - алкендердің қанықпағандығын тәжірибе жүзінде дәлелдеу
	Алкендердің қосылу реакциялары	10.4.2.13 электрофильді және нуклеофильді бөлшектерді ажырату

	Полимеризация.	10.4.2.14 полимерлеу реакциясының физикалық мәнін түсіндіру 10.4.2.15 химиялық реагенттерге қатысы бойынша пластиктердің салыстырмалы инерттілігін тәжірибе жүзінде дәлелдеу 10.4.2.16 полиэтилен өндірісі процесінің схемасын құру 10.4.2.17 полиалкендердің қолдану аймағын атау және олардың өнімдерін қайта өңдеудің маңыздылығын бағалау
	Алкадиендер	10.4.2.18 алкадиендердің қасиеттерін олардың құрылысы негізінде түсіндіру 10.4.2.19 алкиндердің табиғатта таралуын, каучук пен резинаның алынуын зерделеу
	Алкиндер	10.4.2.20 алкиндердің құрылымдық формулаларын құрастыру, алкиндердің химиялық қасиеттері мен алыну жолдарын зерделеу
	Мұнай, құрамы, алыну жолдары. Табиғи газдар және көмір: негізгі өнімдер және оны өндіру жолдары	10.4.2. 21 мұнайды фракциялау процесін және фракциялардың қолдану аясын түсіндіру 10.4.2.22 термиялық және катализдік крекинг процесін түсіндіру 10.4.2.23 мұнайға серік газдардан маңызды өнімдер алу жолдарын білу
10.4 Галоген-алкандар	Галогеналкандарды алу	10.4.2.31 галогеналкандарды алу реакциясының радикалды механизімін түсіндіру; 10.4.2.32 галогеналкандардың әсеріне байланысты қоршаған ортада туындаған мәселелерді айқындау
	Галогендердің нуклеофильді орынбасу реакциялары	10.4.2.33 нуклеофильді реагенттермен галогеналкандардың реакция теңдеулерін құрастыру; 10.4.2.34 нуклеофильді орынбасу реакциясының механизмін түсіндіру

10.4 Спирттер	Спирттердің жіктелуі және химиялық қасиетттері. №6 зертханалық тәжірибе «Біратомды және көпатомды спиртттерге сапалық реакция жүргізу».	10.4.2.24 спирттерді функционалдық топтардың орналасуы және гидроксил тобының саны бойынша жіктеу 10.4.2.25 молекуладағы атомдардың өзара әсері негізінде спирттердің химиялық қасиеттерін түсіндіру; 10.4.2.26 біратомды және көпатомды спиртттерге сапалық реакция жүргізу
	Этил спиртін өнеркәсіптік өндіру Көрсетілім «Глюкозаны ашыту арқылы этил спиртін алу»	10.4.2.27 этанолды этиленді гидратациялау және глюкозаны ашыту арқылы алу реакциясының теңдеулерін құрастыру; 10.4.2.28 этанолды алу әдістерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау 10.4.2.29 спирттердің адам ағзасына уытты әсерін зерттеу
	Фенол, оның құрамы мен қасиеттері	10.4.2.30 фенолдың құрамы мен қасиеттерін білу, пластмасса өндіруде фенолдың қолданылуы

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Тақырып/Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
11.1 Ароматты қосылыстар қатары	Бензол молекуласының құрылысы. №1 зертханалық тәжірибе «Бензол және толуол молекуласының моделін құрастыру»	11.4.2.9 бензол молекуласының құрылымын түсіндіру
	Бензол және оның гомологтарын алу	11.4.2.10 бензол және оның гомологтарын алу реакцияларын құрастыру
	Бензол және оның гомологтарының химиялық қасиеттері.	11.4.2.11 бензолды нитрлеу және галогендеу реакциясының механизмін түсіндіру 11.4.2.12 органикалық қосылыстар синтезі үшін бензол реакциясының маңыздылығын түсіндіру

		11.4.2.13 толуол молекуласындағы атомдардың өзара әсерлесуін түсіндіру
11.1 Карбонилді қосылыстар	Карбонильді қосылыстардың құрылысы және номенклатурасы	11.4.2.1 альдегидтер және кетондардың; карбонды қышқылдар функциональды топтарының құрылысын білу; 11.4.2.2 альдегидтер және кетондардың, карбонды қышқылдардың құрылымдық формулаларын құрастыру және оларды Теориялық және қолданбалы химияның халықаралық одағы бойынша атау
	Альдегидтер және кетондардың алынуы	11.4.2.3 альдегидтер және кетондарды алудың түрлі әдістерін түсіндіру
	Альдегидтер және кетондардың тотығу, нуклеофильді қосылу реакциялары.	11.4.2.4 альдегидтер және кетондардың нуклеофильді қосылу реакциясына мысалдар келтіру
	Карбон қышқылдарының қасиеттері. №2 зертханалық тәжірибе: «Сірке қышқылының қасиеттерін зерттеу»	11.4.2.5 карбон қышқылдарының физикалық қасиеттерін және алыну жолдарын түсіндіру
	Этерификация реакциясы. Күрделі эфирлер және сабын.	11.4.2.6 этерификация реакциясының механизмін сипаттау 11.4.2.7 карбон қышқылдары, күрделі эфирлер, сабын, синтетикалық жуғыш заттар және биодизельді отындардың қолданылу аймағын атау
	Майлар. Майлардың құрылысы мен қасиеттері	11.4.2. 8 майлардың құрамы мен құрылысын білу
2-тоқсан		
	Аминдердің жіктелуі және номенклатурасы.	11.5.1.1 аминдердің жіктелуін және номенклатурасын атау

11.2 Аминдер және амин-қышқылдар	№3 зертханалық тәжірибе «Аммиак және аминдер молекуласының модельдерін құрастыру»	11.5.1.2 аммиак және аминдер құрылымын салыстыру
	Аминдердің физикалық, химиялық қасиеттері және алынуы.	11.5.1.3 аминдердің физикалық қасиеттерін түсіндіру 11.5.1.4 аммиак, аминдер және анилиннің негіздік қасиеттерін салыстыру 11.5.1.5 нитрилдерді тотықсыздандыру арқылы және галогеналкандардан нуклеофильді орынбасу реакциялары арқылы аминдердің түзілу механизмін сипаттау 11.5.1.6 нитроқосылыстарды тотықсыздандырып анилин алу реакциясы теңдеуін құрастыру
	Аминқышқылдар: құрамы, құрылысы, биологиялық ролі №4 зертханалық тәжірибе «Аминқышқылы молекуласының модельдерін құрастыру және ассиметриялы көміртегі атомдарын анықтау»	11.5.1.7 аминқышқылдардың жүйелі және тривиальді аталуын атау 11.5.1.8 аминқышқылдардың құрамын, құрылысын сипаттау; 11.5.1.9 алмастырылатын және алмастырылмайтын аминқышқылдардың биологиялық ролін түсіндіру
	Аминқышқылдар қасиеттері. №5 зертханалық тәжірибе «Аминқышқылдар қасиеттері»	11.5.1.10 аминқышқылдардың биполярлы иондар түзу қабілетін түсіндіру 11.5.1.11 аминқышқылдардың екідайлылығын тәжірибе жүзінде дәлелдеу
	Пептидтік байланыс. Нәруыздың түзілуі	11.5.1.12 -аминқышқылдардан нәруыздар алу кезінде пептидтік байланыстардың түзілуін түсіндіру 11.5.1.13 нәруыздар гидролизнің реакция теңдеуін құрастыру

11.2 Тірі ағза химиясы	Көмірсулар: глюкоза, фруктоза, рибоза, дезоксирибоза, сахароза, крахмал және целлюлоза	11.5.1.14 глюкоза, фруктоза, рибоза, дезоксирибоза, сахароза, крахмал және целлюлозаның молекулаларының сызықты және циклді формасын құрастыру
	Құрылысы, қасиеттері және қолданылуы. №6 зертханалық тәжірибе «Альдегидоспирт ретінде глюкозаның химиялық қасиеттері. Крахмалға сапалық реакция»	11.5.1.15 глюкозаның функционалдық топтарын тәжірибе жүзінде анықтау 11.5.1.16 глюкозаның спирттік, сүт қышқылды, май қышқылды ашу реакцияларының теңдеулерін құрастыру 11.5.1.17 крахмалға сапалық реакция жүргізу 11.5.1.18 сахароза, крахмал, целлюлозаның гидролиз өнімдерін атау 11.5.1.19 крахмал және целлюлозаның құрылысын, қасиеттерін салыстыру
	Нәруыздар. Нәруыз молекулаларының құрылымы	11.5.1.20 өмір үшін нәруыздардың ролін сипаттау; 11.5.1.21 нәруыздың бірінші, екінші, үшінші реттік құрылымдарын ажырату 11.5.1.22 нәруыздың әр түрлі құрылымдарының пішінін анықтайтын факторларды атау 11.5.1.23 нәруыз қасиеттерінің аминқышқылдардың сапалық және сандық құрамына тәуелділігін сипаттау
	Полипептидтер құрылымын анықтау. №1 практикалық жұмыс «Денатурация және нәруыздардың түсті реакциялары»	11.5.1.24 гидролиз реакциясы бойынша берілген деректер негізінде полипептидтің құрамын анықтау 11.5.1.25 нәруызға сапалық реакцияларды тәжірибе жүзінде жасау; 11.5.1.26 нәруыздардың денатурациясы реакциясын тәжірибе жүзінде жасау

	Ферменттер ролі және қолданылуы	11.5.1.27 «құлып және кілт» моделі тұрғысынан ферменттердің әрекетін және ферментативті катализ процесін түсіндіру 11.5.1.28 ингибирлі бәсекелестікті түсіндіру
	Дезоксирибонуклеин қышқылының құрылымы. №7 зертханалық тәжірибе «Дезоксирибонуклеин қышқылының моделін жасау»	11.5.1.29 дезоксирибонуклеин және рибонуклеин қышқылының құрылымы моделін сипаттау 11.5.1.30 дезоксирибонуклеин қышқылының молекуласындағы ақуыздың біріншілік құрылымын кодтау жүйесін түсіндіру
	Аденозинтрифосфат және энергия	11.5.1.31 аденозинтрифосфат гидролизі құрылымын және сызбасын құрастыру
	Биологиялық маңызды металдар	11.5.1.32 биологиялық маңызды металдар: темір, магний, кальций, калий, натрийдің рөлін бағалау
	Қоршаған ортаның ауыр металдармен ластануы	11.5.1.33 қоршаған ортаның ауыр металдармен ластану көздерін атау
	Ауыр металдардың нәруызға әсері.	11.5.1.34 ауыр металдардың тірі ағзаға уытты әсерін түсіндіру
11.2 Синтетикалық полимерлер	Жоғары молекулалы қосылыстар	11.4.2.14 «мономер», «құрылымдық» «буын», «олигомер», «полимер», «полимерлену дәрежесі» негізгі ұғымдарын білу
	Полимерлену реакциясы №8 зертханалық тәжірибе «Полимерлену реакциясы» Поликонденсация реакциялары: полиамидтер мен полиэфирлер	11.4.2.15 полимерлену реакциясы теңдеулерін құрастыру, поликонденсация реакциясы теңдеулерін құру 11.4.2.16 поликонденсация реакциясы негізінде алынатын полимерлер гидролизденіп, биологиялық ыдырай алатынын түсіну
	Пластиктердің қолданылуы және қоршаған ортаға әсері. № 2 практикалық жұмыс	11.4.2.17 полиэтилен, полипропилен, полистирол, тефлон, поливинилхлорид, полиметилметакрилат, полиэфир, фенолформальдегид шайыры және

	«Пластмассаларды және талшықтарды тану»	олардың негізінде алынған пластмассалардың қасиеттерін, қолдану аймағын атау 11.4.2.18 пластмасса және талшықтарды тәжірибе жүзінде анықтау 11.4.2.19 қоршаған ортаға пластиктер өндірісінің және қолданысының әсерін талдау; 11.4.2.20 полимерлерді утилизациялау процесін сипаттау
3-тоқсан		
11.3 Органикалық синтез	Органикалық қосылыстардағы негізгі функционалдық топтар.	11.4.2.33 сапалық реакциялар көмегімен функционалды топтарды анықтау 11.4.2.34 физикалық және химиялық сынақ көмегімен қосылыстарды анықтау
	Органикалық заттардың генетикалық байланысы.	11.4.2.35 органикалық қосылыстардың негізгі кластарының генетикалық байланысын сипаттау 11.4.2.36 қарапайым органикалық синтезді жүргізе алу және түзілген өнімнің шығымын бағалау
11.3 14-топ элементтері	14 (IV)топ элементтері қасиеттерінің өзгеруі	11.2.1.1 14 (IV) топ элементтерінің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіру
	14(IV) топ элементтері және олардың қосылыстарының химиялық қасиеттері.	11.2.1.2 14 (IV) элементтерінің және олардың қосылыстарының химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 11.2.2.1 параллель жүретін реакциялар теңдеулері бойынша есептер шығару
	Әр түрлі тотығу дәрежелерін көрсететін 14 (IV) -топ элементтері оксидтерінің қасиеттері	11.2.1.3 14 (IV) топ элементтерінің +2 және +4 тотығу дәрежелі оксидтерінің қасиеттерін түсіндіру

	Жай заттардың табиғатта таралу түрлері және алыну әдістері	11.2.1.5 14 (IV) топ элементтерінің жай заттары және химиялық қосылыстарының алыну әдістерінің реакция теңдеулерін құру 11.2.1.6 14 (IV) топ элементтерінің және оның қосылыстарының таралуы және қолданылуы туралы мәліметтерді талдай білу
11.3 Азот және күкірт	Азот молекуласы құрылысының ерекшеліктері мен қасиеттері	11.2.1.7 азот молекуласының химиялық белсенділігінің төмендігін түсіндіру
	Аммиак және аммоний тұздары.	11.2.1.8 аммоний ионындағы байланыстардың түзілу механизмін ажырату
	Аммиакты өнеркәсіпте алу	11.2.1.10 аммиакты өнеркәсіпте өндірудің (Габер процесі) ғылыми принциптерін түсіндіру
	Азотты тыңайтқыштардың өнеркәсіптік алынуы	11.2.1.11 азот тыңайтқыштары өндірісі үдерісінің химизмін түсіндіру
	Азот оксидтері және нитраттарының қоршаған ортаға экологиялық әсері	11.2.1.12 азот оксидтерінің атмосфераға, нитраттардың топыраққа және су ресурстарына әсерін талдау 11.2.1.13 азот қосылыстарының қоршаған ортаға әсерін азайту мәселелерін шешудің жолдарын ұсыну
	Күкірттісутек және сульфидтер	11.2.1.14 күкіртсутектің тотықсыздандырғыш қасиеттерін түсіндіру 11.2.1.15 сульфид ионын тәжірибе жүзінде анықтау
	Күкірт диоксиді және қышқыл жаңбырлар. Тағам өнеркәсібінде күкірт диоксидін қолдану. №1 көрсетілім «Күкірт және азот қышқылдарының	11.2.1.16 атмосфераның күкірт диоксидімен ластану көздерін атау және қышқыл жаңбырдың түзілу мәселелерін сипаттау; 11.2.1.17 тағам өнеркәсібінде күкірт диоксиді қолданылу аймағын атау

	тотықтырғыш қасиеттері»	11.2.2.2 тізбектеле жүретін реакция теңдеулері бойынша есептер шығару
	Күкірт қышқылын алудың контакт әдісі	11.2.1.18 күкірт қышқылын жанасу әдісімен алу процесін түсіндіру 11.2.1.19 күкірт қышқылын өнеркәсіптік өндірудің ғылыми принциптерін түсіндіре алу 11.2.1.20 күкірт қышқылының қолданылу аймағын атау 11.2.2.3 олеумнің түзілуіне және сұйытылуына есептер шығару
11.3 Қышқыл және негіз ерітінділері	Қышқыл-негіздік теория	11.3.4.1 Аррениус, Льюис және Бренстед-Лоури теорияларын және олардың қолдану шектерін сипаттау
	Судың иондық көбейтіндісі. Сутектік көрсеткіш	11.3.4.2 судың иондық көбейтіндісін білу 11.3.4.3 күшті қышқыл және күшті негіздің pHін есептеу
	Буферлі ерітінділер	11.3.4.4 буферлі ерітінділердің әсер ету принципін түсіндіру 11.3.4.5 буферлі ерітінділердің қолдану аймағын атау
4-тоқсан		
11.4 Металдар өндірісі	Металдар және құймаларды алу	11.2.3.1 металдарды алудың маңызды әдістерін талдау: гидрометаллургия, пирометаллургия, электрометаллургия және олардың артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау 11.2.3.2 ғылымда, техникада және тұрмыста қолданылатын маңызды құймалардың құрамын атау: шойын, болат, жез, қола, мельхиор, дюралюминий; 11.2.3.3 шойын және болатты алу әдістерін және қасиеттерін сипаттау
	Электролизді өнеркәсіпте қолдану.	11.2.3.4 металдарды электролизбен алу әдісін түсіндіру

		11.2.3.5 гальваностегия, гальванопластика процестерін ажырату 11.2.3.6 коррозиядан қорғау және декоративті мақсаттар үшін гальваникалық жабындарды қолдану принциптерін зерделеу
	Химиялық өндірістің ғылыми принциптері	11.2.3.7 химиялық өндірістің жалпы ғылыми принциптерін атау 11.2.3.8 екіншілік қайта өңдеудің қажеттілігін негіздеу
	Металл өндірісі кезіндегі қоршаған ортаны қорғау проблемалары	11.2.3.9 металлургия өнеркәсібінің экологиялық проблемаларын түсіндіру
11.4 Ауыспалы металдар	Ауыспалы металдардың жалпы сипаттамасы	11. 2.1.22 ауыспалы элементтер айнымалы тотығу дәрежесін көрсететінін білу 11.2.1.23 атомдар құрылысы негізінде ауыспалы металдардың физикалық және химиялық қасиеттерін түсіндіру; 11.2.2.4 орынбасу реакциялары теңдеулері бойынша есептер шығару
	Кешенді қосылыстар.	11.2.2.24 комплексті қосылыстардың құрылысын сипаттау 11.2.1.25 ауыспалы металдардың кешенді қосылыстарының химиялық қасиеттерін сипаттау
	Ауыспалы металдардың биологиялық ролі.	11.2.1.26 гемоглобин құрамында темір (+2) кешенінің болатынын түсіндіру және оттегін тасымалдаудағы оның ролін түсіну 11.2.1.27 иіс газымен улану қалай жүретіндігін түсіндіру және алғашқы көмек көрсету әдісін сипаттау
11.4 Жаңа заттарды және	Жаңа материалдар	11.4.2.21 жаңа материалдарды жасаумен және өндірумен

материалдарды өндіру		айналысатын ғылымдар саласын білу
	Физиологиялық белсенді табиғи және синтетикалық қосылыстар	11.4.2.22 аспиринді, таксолды физиологиялық белсендігі жоғары табиғи және синтетикалық қосылыстардың өкілдері ретінде атау 11.4.2.23 физиологиялық белсенділік үшін хиральділік және молекулалық қабаттың маңыздылығын түсіндіру
	Дәрілік препараттарды синтездеу және өндіру	11.4.2.24 синтетикалық дәрілік препарат үлгісі ретінде аспиринді алу процесін сипаттау 11.4.2.25 - дәрілік заттарды өндіру проблемаларын тізімдеу
	Нанотехнология.	11.4.2.26 «нанохимия» және «нанотехнология» ұғымдарының физикалық мәнін түсіндіру 11.4.2.27 нанобөлшектерді синтездеу және зерттеу әдістерін сипаттау 11.4.2.28 нанобөлшектердің қолдану аймағын атау
	Нанокөміртекті бөлшектердің құрылымы	11.4.2.29 наноматериалдардың ерекшеліктерін сипаттау 11.4.2.30 көміртекті нанобөлшектер құрылымын сипаттау: фуллерен С60, графен, нанотүтік, наножіп, наноталшықтар 11.4.2.31 кристалдарды өсіру және полимеризациялау жолымен наноматериалдардың алынуын сипаттау
11.4 «Жасыл химия»	«Жасыл химияның» 12 принципі. Атмосфера, гидросфера, литосфераның ластануы	11.4.1.1 «Жасыл химияның» 12 принципін атау және оны түсіндіру 11.4.1.2 атмосфера, гидросфера және литосфераның ластану масштабын түсіндіру
	Жердің озон қабатының бұзылуы	11.4.1.3 озон қабатының бұзылу себептерін зерделеу

	Ғаламдық жылыну Мини- жоба: «Қоршаған ортаны қорғау»	11.4.1.4 «парникті эффектінің» әсерін болжау 11.4.1.5 «парникті эффектінің» және озон қабатының бұзылу мәселелерін ажырату 11.4.1.6 ғаламдық мәселелерді шешудің жолдарын бағалау

бұйрығына 108-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
111-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Химия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Химия» пәнін оқытудың мақсаты - білім алушыларға зат және олардың айналымы, заттар қасиеттерінің олардың құрамы мен құрылысына тәуелділігін түсіндіретін заңдар мен теориялар туралы білім жүйесін ұсыну, білім алушыларға химиялық үдерістердің мағынасын, негізгі заңдар мен заңдылықтарды түсініп, оларды шынайы өмірде қауіпсіз қолдана алуға, ақпаратты сыни бағалауға және шешім қабылдауға мүмкіндік беру.

3. Оқу пәнінің міндеттері:

1) заттар және олардың бір-бірімен әрекеттесу заңдылығы туралы білім жүйесін қалыптастыру (фактілер, түсініктер, заңдар және теориялар);

2) зияткерлік және эксперименталдық біліктер мен дағдылар түрінде іс-әрекеттердің танымал әдістерін жүзеге асыру тәжірибелерін қалыптастыру;

3) жаңа проблемаларды шешуде жаңа бір жағдайда бұрын меңгерілген білім және білікті өз бетімен жаңғыртуды талап ететін шығармашылық, ізденіс іс-әрекеттер тәжірибесін қалыптастыру, танымал іс-әрекеттер негізінде жаңа әдісін қалыптастыру;

4) қоғамның әрбір мүшесінің өмірлік проблемасын шешуге әсер ететін, «Химия» пәнінің жиынтық үлесі болып табылатын өзекті және пәндік құзіреттіліктің қалыптасуында көрінетін, қоршаған ортаға қарым-қатынасын көрсететін адам әрекетінің объектіге немесе қаражатқа құнды және сындарлы қарым-қатынас тәжірибесін қалыптастыру;

5) зерттеулер жүргізу, бақылау нәтижелерін өңдеу және ғылыми құбылыстарды түсіндіру, өз жұмыстарын әзірлеу, жобалау және ұсыну, ақпаратты іздеу, талдау, құру және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Химия» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Химия» оқу пәнінің мазмұны

5. «Химия» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

6. Оқыту мақсаттары мұғалім мен білім алушыларға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 5 бөлімнен тұрады:

1) заттардың бөлшектері;

2) химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары;

3) химиялық реакциялардың энергетикасы;

4) химия және қоршаған орта;

5) химия және өмір.

7. «Заттардың бөлшектері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) атомдар, иондар және молекулалар;

2) атом құрамы мен құрылысы;

3) атомда электрондардың қозғалысы мен таралуы;

4) химиялық байланыстардың түрлері.

8. «Химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) периодтық заң мен периодтық жүйе;

2) заттар массасының сақталу заңы;

3) стандартты электрондық потенциалдар.

9. «Химиялық реакциялардың энергетикасы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) экзотермиялық және эндотермиялық реакциялар;

2) химиялық реакцияның жылдамдығы;

3) химиялық тепе-теңдік;

4) қышқылдар мен негіздер теориясы. Электролиттер ерітінділеріндегі иондық тепе-теңдіктер.

10. «Химия және қоршаған орта» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жер химиясы;

2) көміртек және оның қосылыстары.

11. «Химия және өмір» бөлімі «Биохимия» бөлімшесінен тұрады.

12. 10-сыныпқа арналған «Химия» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Атом құрылысы». Атом құрылысының заманауи теориясы; атомдағы электрон күйі және қозғалысы; Квант саны; Паули принципі; Хунд ережесі; Клечковский ережесі; изотоптар; радиоактивті заттар туралы түсінік; ядролық реакциялар және олардың Қазақстанның энергетикалық потенциалындағы маңызы;

№1көрсетілім: «Атом құрылысы моделі»;

Есеп шығару: «құрамындағы химиялық элемент атомының массалық үлесі бойынша қосылыстың химиялық формуласын табу».

2) «Периодтық заң және химиялық элементтердің периодтық жүйесі». Периодтық заң және периодтық жүйе атом құрылысы тұрғысынан; атом валенттілігі және валенттілік мүмкіндігі; атомның тотығу дәрежесі; негізгі топшада және периодта элемент қасиеттерінің периодты өзгеруі; Периодта және топта қосылыстардың қышқылды-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары; қоршаған ортаның химиялық бейнесін және технология мен ғылымның дамуы үшін периодтық заңның мәнін түсіну.

3) Химиялық байланыс және зат құрылысы; химиялық байланыс түрінің біртұтас электронды табиғаты; ковалентті химиялық байланыс; ковалентті химиялық байланыс қасиеттері; ковалентті байланыстың донорлы- акцепторлы механизммен түзілуі ; атом орбитальдарының гибридтелуі (sp, sp2, sp3) және молекула геометриясы; электртерістілік және байланыс полярлығы; иондық химиялық байланыс және иондық кристалдық тор; металдық байланыс және металдық кристалдық тор; сутектік байланыс; жай және күрделі заттардың қасиеттерінің химиялық байланыс және кристалдық тор типіне тәуелділігі;

№2 көрсетілім: «Графит, алмаз, көміртегі (IV) оксидінің кристалдық тор моделі»;

№3 көрсетілім: «Натрий, мыс хлоридтерінің кристалдық тор моделі»;

№ 1 зертханалық тәжірибе: «Әр түрлі химиялық байланысты заттардың молекуласын даярлау. Түрлі кристалдық торлы заттардың қасиеттерін оқу».

4) «Химиялық реакциялар заңдылығы». Химиялық реакциялардың жіктелуі; жай, бинарлы және күрделі бейорганикалық заттардың қатысуымен

тотығу-тотығу реакциялары; тұз ерітінділерінің және балқымаларының электролизі; қышқыл, сілті және тұз ерітінділерінің pH-і; тұздар гидролизі; химиялық реакциялардың жылу эффектісі және оның маңызы;

№4 көрсетілім: «Өнеркәсіптік үдерістер электролизінің бейне көрсетілімдері: мыс, алюминий, натрий гидроксиді және хлоридінің өнеркәсіптік өндірісі»;

№ 2 зертханалық тәжірибе: «Гидроксидтер, қышқыл және тұздар қасиеттерін зерттеу. Тұздар гидролизі»;

№5 көрсетілім: «Экзо-эндотермиялық реакциялар».

5) «Кинетика». Химиялық реакция жылдамдығы; химиялық реакция жылдамдығына әсер ететін факторлар; катализаторлар мен ингибиторлар; гомогенді және гетерогенді катализ; Қазақстанда катализдік химия ғылымының дамуы;

6) «Химиялық тепе-теңдік». Химиялық тепе-теңдік және оның ығысуына әсер етуші жағдайлар. Ле Шателье-Браун принциптері;

№3 зертханалық тәжірибе: «Химиялық тепе-теңдіктің ығысуы (аммоний не калий тиоционаты мен темір (III) хлориді концентрациясының өзгеруі бойынша».

7) «Металдар мен бейметалдардың жалпы сипаттамасы». Металдар және бейметалдар: химиялық элементтер және жай заттар; металдар мен бейметалдардың (атом, ион) құрылысы және кристалдық торларының ерекшелігі, металдар мен бейметалдар, олардың қосылыстарының қасиеттерінің период және топ бойынша өзгеруі; металдар және бейметалдар: негізгі физикалық және химиялық қасиеттері; металдардың электрохимиялық кернеу қатары; металдар, бейметалдар және олардың қосылыстарының табиғатта кездесуі; тірі ағзалардың іс-әрекетінде металдар және бейметалдардың биологиялық ролі;

№6 көрсетілім: «Металдар, бейметалдар және олардың қосылыстарының үлгілері, металдардың кристалдық тор модельдері»;

№4 зертханалық тәжірибе: «Типтік металдар, бейметалдар мен амфотерлі элементтердің химиялық қасиеттері».

8) «Маңызды s-элементтер және олардың қосылыстары». Химиялық элементтердің периодтық жүйесіндегі s-элементтердің орны, атом құрылысының ерекшелігі, олардың металдық және тотықсыздандырғыштық қасиеттерін салыстыру; натрий, калий және олардың маңызды қосылыстарының физикалық, химиялық қасиеттері, алынуы, қолданылуы, биологиялық маңызы; кальций, магний және олардың қосылыстарының физикалық, химиялық қасиеттері, алынуы, қолданылуы, биологиялық маңызы; судың кермектігі, оны жою жолдары; сілтілік металдар мен сілтілік жер металдарының табиғи қосылыстарының Қазақстандағы кен орындары;

№7 көрсетілім: «Натрий, калий және кальцийдің сумен әрекеттесуі. Натрий, калий және кальций иондарына сапалық реакция (жалын түсінің өзгеруі);

№5 зертханалық тәжірибе: «Натрий, калий, магний, кальцийдің маңызды тұздарының үлгілерімен танысу, металдардың химиялық белсенділігін салыстыру. Сілтілік және сілтілік-жер металдары тұздарының жалынды бояуы».

9) «Маңызды d-элементтер және олардың қосылыстары». d-элементтердің периодтық жүйедегі орны, атом құрылысының ерекшелігі; Қазақстандағы мыс, мырыш, темір, хром және олардың қосылыстарының кен орындары; мыс, мырыш және олардың маңызды қосылыстары. Хром және оның қосылыстары; темір және оның қосылыстары; коррозия түрлері және коррозияның алдын алу шаралары;

№6 зертханалық тәжірибе: «Cu2+, Zn2+ иондарын тануға сапалық реакция»;

№7 зертханалық тәжірибе: №10 «Fe2+, Fe3+ иондарын тануға сапалық реакция»;

№1 практикалық жұмыс: «Темір (II), (III), мыс (II), мырыш, хром (III) гидроксидтерін алу; қышқыл мен сілтінің гидроксидтерге әсерін зерттеу».

10) «Маңызды p-элементтер және олардың қосылыстары». Периодтық жүйедегі p-элементтердің орны, олардың атом құрылысының ерекшеліктері; алюминий және олардың қосылыстары; көміртек, кремний және олардың қосылыстарының қасиеттері; көміртек, кремний және олардың қосылыстарының табиғатта таралуы; азот молекуласы құрылысы және қасиеттерінің ерекшеліктері; аммиак, аммоний тұздары; ортофосфор қышқылы және фосфаттар; азот және фосфор қосылыстарының тыңайтқыш ретінде қолданылуы; азот оксидтерінің, нитраттар және фосфаттардың қоршаған ортаға экологиялық әсері; күкірт, оның оксидтері, қышқылдары, сульфаттар; күкірт қышқылының қасиеттері; галогендер; хлорсутек, тұз қышқылы және хлоридтер;

«йод ерітіндісінің крахмалға әсері»; адам тіршілігіндегі йодтың биологиялық ролі; йод жетіспеушілігінен туындайтын аурулардан Қазақстан тұрғындарын сақтандыру шаралары;

№ 8 көрсетілім: «Еріген заттың белсендірілген көмірге сіңірілуі (адсорбция);

№ 2 практикалық жұмыс: «Кейбір аниондарға сапалық реакция» тақырыбына эксперименттік есептер шығару.

11) «Бейорганикалық қосылыстарды және құймаларды өндіру»; Қазақстанда қара және түсті металдарды және олардың құймаларын алу; жанасу әдісімен күкірт қышқылын өндіру; аммиак, азот қышқылыш өндіру; Қазақстандағы силикат өндірісі; химиялық және металлургиялық өндіріс қалдықтарымен қоршаған ортаның ластануы.

13. 11- сыныпқа арналған «Химия» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Органикалық химияға кіріспе». Көміртек атомы құрылысының ерекшеліктері; гибридизация; органикалық қосылыстардағы химиялық байланыстардың сипатттамасы және электрондық табиғаты А.М.Бутлеровтың органикалық қосылыстардың химиялық құрылыс теориясының негізгі қағидалары;изомерия және гомологтық қатар; бос радикалдар туралы ұғым және олардың тірі ағзалар өміріндегі маңызы; органикалық заттардың номенклатурасы мен жіктелуі; органикалық қосылыстардың табиғатттағы және

адам өміріндегі маңызы; органикалық химияның дамуындағы Қазақстандық ғалымдардың ролі;

№1 көрсетілім: «Органикалық затттар үлгілері (мұнай, керосин, этанол, глицерин, глюкоза, сахароза, парафин, мақта, ағаш сүрегі)»;

2) «Көмірсутектер және олардың көздері». Алкандар; циклоалкандар; алкендер. полиэтилен;

№2 көрсетілім: «Метан, этилен, ацетиленнің жануы. Каучуктер.резина, эбонит үлгілерімен танысу»;

№ 1 зертханалық тәжірибе: «Этиленнің, ацетиленнің, мұнай үлгісінің және бензолдың калий;

3) «Көмірсутектер және олардың көздері». Алкадиендер; алкиндер; арендер және олардың туындылары; көмірсутектердің және олардың туындыларының генетикалық байланысы; көмірсутектердің табиғи көздері және олардың Қазақстандағы кен орындары; газ, мұнай, көмірді өңдеу; Казақстанда көмір және мұнай-газ өндірістерінің дамуы; Қазақстанда өнімді өндірудегі, өңдеудегі экологиялық аспектілер;

№ 2 зертханалық тәжірибе: «Изопренді каучуктің шарөзекті моделін құрастыру».

4) «Оттекті органикалық қосылыстар». Оттекті органикалық қосылыстардың жіктелуі, номенклатурасы; біратомды және көпатомды спирттер; фенол; альдегидтер; кетондар; карбон қышқылдары;

№3 зертханалық тәжірибе: «Спирттердің суда еруі, жануы және біратомды және көпатомды спирттерге сапалық реакциялары»;

№ 1 практикалық жұмыс: «Оттекті органикалық қосылыстарға сапалық реакциялар».

5) «Оттекті органикалық қосылыстар». Жай және күрделі эфирлер; майлар; сабын және жуғыш заттар; Қазақстандағы сабын және синтетикалық жуғыш заттар өндірісі; көмірсулардың жіктелуі, биологиялық рөлі; моносахаридтер; глюкоза; фруктоза; дисахаридтер; сахароза; лактоза; полисахаридтер; крахмал; целлюлоза.

№ 3 көрсетілім: «Сабын және жуғыш ұнтақ ерітінділерін индикаторлармен сынау»

№ 4 зертханалық тәжірибе: «Тамақ өнімдеріндегі крахмалды анықтау»

6) «Құрамында азоты бар органикалық қосылыстар. Гетероциклді қосылыстар. Нуклеин қышқылдары». Аминдер; анилин; аминқышқылдары; нәруыздар; нуклеин қышқылдары;

№ 4 көрсетілім: «Аминқышқылдарында функционалдық топтардың барын дәлелдеу»;

№ 5 көрсетілім: «Нәруыздардың еруі және тұнбаға түсуі, белоктар денатурациясы; белоктардың жануы (жүн, құс қауырсыны);

№ 7 зертханалық тәжірибе: «Нәруыздардың түсті реакциялары»;

№ 6 көрсетілім: «ДНК мен РНК молекулаларының модельдері».

7) «Жасанды және синтетикалық полимерлер Химия адам өмірінде».

Жасанды және синтетикалық полимерлер; пластмассалар, каучуктер, талшықтар; Қазақстандағы полимерлер өндірісі; дәрумендер және гормондар

туралы түсінік; биогенді органикалық заттардың рөлі; химия және өмір; экологиялық мәселелер;

№ 7 көрсетілім: «Пластмассалар, синтетикалық каучуктер және талшықтар үлгілерімен таныстыру».

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

14. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10»-сынып, «2.1» – екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» – оқыту мақсатының реттік саны.

1) Заттардың бөлшектері

Білім алушылар орындауы тиіс		
	10-сынып	11-сынып
1.1 Атомдар, молекулалар және иондар	10.1.1.1 - құрамындағы химиялық элемент атомының массалық үлесі бойынша қосылыстың химиялық формуласын шығару	
1.2 Атомның құрамы мен құрылысы	10.1.2.1 - атом құрылысының заманауи теориясын білу 10.1.2.2 - s, p, d, f орбитальдарының пішінін ажырату; 10.1.2.3 - радиоактивтілік табиғатын және радиоактивті изотоптардың қолданылуын түсіндіру	
1.3 Атомда электрондардың қозғалысы және таралуы	10.1.3.1 - квант сандарының сипаттамасы мен мәндерін білу; 10.1.3.2 - электрон орбитальдарын толтыру ережелерін: минимальді энергия принципі, Паули принципі, Хунд ережесін қолдану; 10.1.3.3 - алғашқы 36 химиялық элементтің	

	электрондық конфигурациясын жазу	
1.4 Химиялық байланыстың түрлері	10.1.4.1 - донор-акцепторлы және алмасу механизмі бойынша коваленттi байланыстың түзілуін түсіндіру; 10.1.4.2 - коваленттi байланыстың қасиеттерін сипаттау; 10.1.4.3 - H2, Cl2, O2, N2, HCl, NH3 молекулалары үшін Льюис диаграммасын құру 10.1.4.4 - әртүрлі гибридтелу түрлерінің мәнін түсіндіру; 10.1.4.5 - BF3, CH4, NH3, H2O, BeCl2 мысалында молекуланың электронды және кеңістіктік құрылысына зат қасиетінің тәуелділігін түсіндіру 10.1.4.6 - атомдардың электртерістілік ұғымының физикалық мәнін түсіндіру және оның негізінде химиялық байланыстың түрін болжау; 10.1.4.7 - иондық байланыстың қарама-қарсы зарядталған иондардың электростатикалық тартылуы нәтижесінде түзілетіндігін түсіну; 10.1.4.8 - NaCl, CaO, MgF2, KH қосылыстары үшін Льюис диаграммасын құру 10.1.4.9 - металдық байланыстың табиғатын және оның металдардың физикалық қасиеттеріне әсерін түсіндіру; 10.1.4.10 - сутекті	

	байланыстың түзілу механизмін түсіндіру; 10.1.4.11 - кристалл тор типтері және байланыс түрлері әртүрлі қосылыстардың қасиеттерін болжау	

2) Химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары

Білім алушылар орындауы тиіс		
	10-сынып	11-сынып
2.1 Периодтық заң және периодтық жүйе	10.2.1.1 - периодтық заңның физикалық мәнін түсіндіру; 10.2.1.2 - валенттілік және атомның тотығу дәрежесі ұғымдарының физикалық мәнін түсіндіру; 10.2.1.3 - химиялық элемент атомдарының қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарының сипаттау: радиусы, иондану энергиясы, электронтартқыштық, электртерістілік және тотығу дәрежесі; 10.2.1.4 - период және топ бойынша химиялық элементтердің оксидтерінің, гидроксидтерінің және сутекті қосылыстарының қышқылдық-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру; 10.2.1.5 - периодтық кестеде орналасуы бойынша химиялық элементтердің және олардың қосылыстарының қасиеттерін болжау; 10.2.1.6 - периодтық кестенің ашылуымен байланысты дамыған ғылымдардың негізгі бағыттарын тізімдеу; 10.2.1.7 - химиялық реакцияларды үдерістің бағыты, саны мен құрамы, реагенттер мен	

	реакция өнімдеріндегі химиялық элементтердің тотығу дәрежелерінің өзгеруі бойынша жіктей білу; 10.2.1.8 - радиоактивті заттар ұғымын білу; 10.2.1.9 - радиоактивті ыдырау типін білу және қарапайым ядролық реакциялар теңдеуін құра алу (a, b-, b+, g ыдырау); 10.2.1.10 - Қазақстан энергетикалық потенциалында ядролық реакциялар мәнін түсіну; 10.2.1.11-металдар және бейметалдар құрылысының ерекшелігін сипаттау: радиусы, иондану энергиясы, электронтартқыштық, кристалл торы; 10.2.1.12-период және топта металл, бейметалл және олардың қосылыстарының қасиеттерінің өзгеру заңдылығын болжау; 10.2.1.13-металдар және бейметалдардың негізгі физикалық қасиеттерін түсіндіру; 10.2.1.14 - электрохимиялық кернеу қатарында металдардың орналасу принципін түсіну; 10.2.1.15 - металдар және бейметалдардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 10.2.1.16 - типтік металдар, бейметалдар мен амфотерлі элементтердің химиялық қасиеттерін тәжірибе жүзінде зерттеу; 10.2.1.17 - металдар, бейметалдар және олардың қосылыстарының табиғатта таралуы туралы білу 10.2.1.18 - атом құрылысы негізінде s-элементтердің жалпы	

	қасиеттерін түсіндіру 10.2.1.19 - s-элементтердің металдық, тотықсыздандырғыштық қасиеттерін салыстыру және реакция теңдеулерін құрастыру 10.2.1.20 - натрий, калий және олардың маңызды қосылыстарының алыну әдістерін білу; 10.2.1.21 - натрий, калий және кальцийдің сумен реакциясының химиялық белсенділігін ажыратуды түсіндіру ; 10.2.1.22 - кальций, магний және олардың қосылыстарының негізгі қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру 10.2.1.23 - калий, натрий, кальций иондарының сапалық реакциясын зерттеу (жалынды бояуы) 10.2.1.24 - атом құрылысы негізінде d-элементтердің периодтық жүйедегі орнын түсіндіру 10.2.1.25 - мыс, мырыш және олардың маңызды қосылыстарының қасиеттерін және қолданылуын түсіндіру 10.2.1.26 - Cu2+, Zn2+ иондарын тани білу; 10.2.1.27 - хром және оның қосылыстарың қасиеттерін және қолданылуын түсіндіру 10.2.1.28 - темір және оның қосылыстарының алынуын, тән физикалық және химиялық қасиеттерін сипаттау; 10.2.1.29 - Fe2+, Fe3+ иондарын тани білу; 10.2.1.30 - темір (II), (III), мыс (II), мырыш, хром (III) гидроксидтерін тәжірибе жүзінде ала білу және олардың қышқыл	

	және сілтілермен әрекеттесуін зерделеу 10.2.1.31 - атом құрылысы көзқарасы тұрғысынан периодта және топта р-элементтердің қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіру 10.2.1.32 - алюминий оксиді және гидроксидінің екәдайлы қасиеттерін оқып білу 10.2.1.33 - алюминий және оның құймаларының қолданылуын сипаттау 10.2.1.34 - көміртек, кремний және олардың қосылыстарының физикалық, химиялық қасиеттерін оқып білу 10.2.1.35 - иіс газымен уланудың қалай жүретінін түсіндіру және алғашқы көмек көрсету әдістерін сипаттау 10.2.1.36 - молекула құрылысы негізінде азоттың төмен химиялық белсенділігін түсіндіру; 10.2.1.37 - газтәрізді аммиактың және оның сулы ерітіндісінің химиялық қасиеттерін және алынуын сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 10.2.1.38 - ортофосфор қышқылының және фосфаттардың физикалық, хиииялық қасиеттерін оқып білу; 10.2.1.39 - құрамында күкірті бар қазбалы отындардың жануы кезіндегі күкірт диоксидінің түзілуін сипаттау; 10.2.1.40 - сұйылтылған және концентрлі күкірт қышқылының қасиеттерін салыстыру 10.2.1.41 - топ бойынша галогендердің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру	

	заңдылығын түсіндіру 10.2.1.42 - тұз қышқылының химиялық қасиеттерін оқып білу және оның қолданылу аймағын білу; 10.2.1.43 - хлорид-, бромид-, йодид-, сульфат-, карбонат-, фосфат-, нитрат-, силикат-иондарына сапалық реакцияны білу; 10.2.1.44 - аниондарды анықтау бойынша тәжірибе жоспарын құру және оны іс –жүзінде жүзеге асыру; 10.2.1.45 - күкірт қышқылын өнеркәсіптік өндірудің жанасу үдерісін сипаттаужәне оның өнеркәсіп үшін мәнін білу 10.2.1.46 - аммиак және азот қышқылын өнеркәсіптік өндіру әдістерін және оның өнімдерінің қолданылу саласын сипаттау	
2.2 Заттар массасының сақталу заңы	10.2.2.1 - металдар мен оның қосылыстарындағы генетикалық байланысты көрсететін химиялық реакция теңдеулері бойынша реагенттің немесе өнімнің массасына, зат мөлшеріне есептер шығару; 10.2.2.2 - металдар қатысуымен жүретін химиялық реакциялар теңдеуі бойынша (құрамында қоспасы бар реагенттер, теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы практикалық шығымның массалық үлесі) есептер шығару	
2.3 Стандартты электрондық потенциалдар	10.2.3.1 - зат формуласы бойынша элементтің тотығу дәрежесін анықтай алу; 10.2.3.2 - электронды баланс әдісін қолданып тотығу және тотықсыздану теңдеулерін құрастыра алу;	

	10.2.3.3 - ерітінді және балқыма арқылы электр тоғы өткен кезде жүретін үдерістерді оқу және түсіндіру 10.2.3.4 - электролит ерітінділерін және балқымаларын электролиздеу кезінде электродтарда түзілетін электролиз өнімдерін болжау; 10.2.3.5 - ерітінді және балқыма электролизі үдерісі сызбанұсқасын құра алу 10.2.3.6 - электролиз өнімдерінің массасын, көлемін (газ) есептей алу; 10.2.3.7 - коррозия түрлерін, коррозияның болу себептерін білу және оның конструкцияларының пайдалану ұзақтығына кері әсерін түсіндіру; 10.2.3.8 - өнеркәсіпте металдарды алу әдістерін білу; 10.2.3.9 - тұрмыста, техникада және ғылымда қолданылатын маңызды құймалардың құрамын атау: шойын, болат, жез, қола, мельхиор, дюраль; 10.2.3.10 - шойын және болаттың алыну әдістерін және қасиеттерін сипаттау; 10.2.3.11 - шыны, цемент өндіру үдерісін және олардың қолданылуын сипаттау	

3) Химиялық реакциялардың энергетикасы

Білім алушылар орындауы тиіс		
	10-сынып	11-сынып
3.1 Экзотермиялық және эндотермиялық реакциялар	10.3.1.1 - жылу эффектісі бойынша химиялық реакцияларды жіктей алу; 10.3.1.2 - химиялық реакциялардың жылу эффектісі мәнін түсіндіру; 10.3.1.3 - химиялық реакциялардың жылу эффектісін есептей алу	

3.2 Химиялық реакция-лардың жылдамдығы	10.3.2.1 - химиялық реакция жылдамдығына температура, концентрация, қысымның әсерін тәжірибелік зерттеу; 10.3.2.2 - химиялық реакция жылдамдына әртүрлі факторлар өзгерісінің әсерін түсіндіру; 10.3.2.3 - әрекеттесуші заттар концентрациясы және температурасы өзгеруі кезіндегі реакция жылдамдығының өзгерісін есептей алу; 10.3.2.4 - химиялық реакция жылдамдығына катализаторлар және ингибиторлар әсерін түсіндіру 10.3.2.5 - гомогенді және гетерогенді катализ механизмін түсіндіру 10.3.2.6 - Қазақстанда катализдік химияның дамуын білу	
3.3 Химиялық тепе-теңдік	10.3.3.1 - әр түрлі факторлардың тепе-теңдіктің ығысуына әсерін тәжірибе жүзінде зерттеу; 10.3.3.2 - химиялық тепе-теңдікке температура, концентрация және қысым өзгерісінің әсерін болжау; 10.3.3.3 - тепе-теңдік константасы өрнегін құра алу	
3.4 Қышқылдар мен негіздер теориясы. Электролиттер ерітінділеріндегі иондық тепе-теңдіктер	10.3.4.1 - ерітіндінің pH мәні бойынша тұздар, қышқылдар және гидроксид ерітінділерінің сапалық құрамын дәлелдеу; 10.3.4.2 - оның сапалық құрамы бойынша тұз ерітінділерінің ортасын болжау	

4) Химия және қоршаған орта

Білім алушылар орындауы тиіс		
	10-сынып	11-сынып
4.1 Жер химиясы	10.4.1.1 - кейбір металдар мен бейметалдардың және олардың қосылыстарының қоршаған ортаға әсерін	11.4.1.1 - «Жасыл химияның» 12 принципін білу және түсіндіру; 11.4.1.2 - атмосфера,

	зерделеу; 10.4.1.2 - тірі ағзалардың іс-әрекетінде металдар және бейметалдардың биологиялық рөлін түсіндіру; 10.4.1.3 - натрий және калий қосылыстарының биологиялық рөлін түсіндіру 10.4.1.4 - кальций және магнийдің биологиялық рөлін түсіндіру; 10.4.1.5 - судың кермектілігін және оны жою әдістерін түсіндіру; 10.4.1.6 - Қазақстанда таралған сілтілік және сілтілік жер металдардың табиғи қосылыстарын білу 10.4.1.7 - Қазақстандағы мыс, мырыш, темір, хром және олардың қосылыстарының кен орындары атау; 10.4.1.8 - азот оксидтерінің атмосфераға, нитраттардың топырақ және су ресурстарына әсерін анализдеу; 10.4.1.9 - азот және фосфор қосылыстарының қоршаған ортаға әсерін азайтудың мәселелерін шешу жолдарын ұсыну; 10.4.1.10 - қышқыл жаңбырлардың қалыптасуындағы күкірт диоксидінің ролін және оның қоршаған ортаға әсерін түсіндіру; 10.4.1.11 - тағам өнімдерін консервілеуде күкірт диоксидінің қолданылуын түсіндіру; 10.4.1.12 - адам ағзасындағы йодтың биологиялық рөлін	гидросфера және литосфераның ластану көздерін білу, жаһандану мәселелерін шешу жолдарын ұсыну; 11.4.1.3 - «парниктік эффект» пен озон қабатынының бұзылу мәселелері арасындағы айырмашылықты түсіндіру; 11.4.1.4 - Қазақстан химиялық өнеркәсібінің әр түрлі саласындағы экологиялық мәселелерді болжау және оның шешу жолдарын ұсыну

	білу және Қазақстан территориясында йод жетіспеушілігіне байланысты туындайтын ауруларды түсіндіру және осы мәселелерді шешу жолын ұсыну; 10.4.1.13 - Қазақстандағы химиялық өндірістердің экологиялық мәселелерін түсіндіру; 10.4.1.14 - химиялық және металлургиялық өндіріс қалдықтарының қоршаған ортаға әсерін бағалау	
4.2 Көміртек және оның қосылыстары		11.4.2.1 - көмірсутектердегі көміртектің гибридизациясын зерделеу; 11.4.2.1 - С-С байланысының түзілу қабылетін және көміртек атомының құрылыс ерекшеліктерін түсіндіру; 11.4.2.3 - А.М. Бутлеровтың органикалық қосылыстар теориясының негізгі қағидаларын білу; 11.4.2.4 - көмірсутектердің молекулалық, эмпирикалық, құрылымдық формулаларын ажырату 11.4.2.5 - изомерлердің түрлерін атау және құрылымдық, байланыстардың орналасуы, функционалдық топтар және класаралық изомерлерінің формулаларын құру; 11.4.2.6 - бос радикалдар туралы ұғымды қалыптастыру 11.4.2.7 - тірі ағзалар өміріндегі радикалдардың рөлін білу; 11.4.2.8 - гомологтық қатарлардың қалай

		түзілетіндігін түсіну 11.4.2.9 - гомологтардың ұқсастығы мен айырмашалығын түсіндіру; 11.4.2.10 - қосылыстардың құрылымдық формулаларын құру және оларды IUPAC номенклатурасы бойынша атау; 11.4.2.11 - органикалық қосылыстардың адам өміріндегі маңызын түсіну; 11.4.2.12 - қазақстандық ғалымдардың органикалық химияны дамуындағы үлесі 11.4.2.13 - әртүрлі алкандардың жану үдерісін зерттеу және олардың отын ретінде қолданылуын түсіндіру; 11.4.2.14 - алкандардың жану өнімдерін білу және олардың қоршаған ортаға әсерін бағалау 11.4.2.15 - берілген жану өнімдері бойынша заттардың молекулалық формулаларын анықтау; 11.4.2.16 - органикалық заттардың масссалық үлестері және олардың буының салыстырмалы тығыздығы бойынша органикалық заттардың қарапайым молекулалық формуларын анықтау; 11.4.2.17 - циклоалкандардың гомологтық қатарын, құрылысын, физикалық, химиялық қасиеттерін. қарастыру 11.4.2.18 - изомерлерінің формулаларын құрастыру, IUPAC бойынша атау;

		11.4.2.19 - алкендердің көмірсутектердің алыну жолдарын, физикалық және химиялық қасиеттерін, құрылысын, гомологтық қатарын қарастыру; 11.4.2.20 - полимерлену реакция теңдеулерін құра білу (полиэтилен, полипропилен, поливинилхлорид); 11.4.2.23 - алкадиендардің құрылысы, қасиеттерін білу; 11.4.2.24 - алкадиендердің қасиеттерін құрылысы негізінде түсіндіру; 11.4.2.25 - диендердің полимерлену реакциялары өнімдерінің шаростерженді модельдерін құрастыру (изопрен); 11.4.2.26 - алкиндердің алыну жолдарын, физикалық және химиялық қасиеттерін, құрылысын, гомологтық қатарын қарастыру; 11.4.2.27 - электрондардың делокализациясы тұрғысынан бензол молекуласының құрылымын түсіндіру; 11.4.2.28 - бензолды және оның гомологтарын алу, реакцияларының теңдеулерін құру; 11.4.2.29 - бензол және оның гомологтарына тән қасиеттерді сипаттау; 11.4.2.30-органикалық синтезде бензолды қолдануды білу 11.4.2.31-органикалық қосылыстардың негізгі кластарының генетикалық байланысының сызбанұсқасын құру;

		11.4.2.32 - өнімнің шығымын реагант мөлшері (көлем. масса) және реакция өнімнің берілген шамасы (көлем, массса) бойынша есептеу; 11.4.2.33-көміртек қосылыстарын отын ретінде қолдануға болатынын білу; 11.4.2.34 - көмір, мұнай, табиғи газдардың Қазақстандағы кен орындарын карта бойынша анықтау; 11.4.2.35 - шикі мұнайды айдау үдерісінің маңызын түсіну және өңдіру үдерісін сипаттау; 11.4.2.36 - шикі мұнайды айдау өнімдерінің қолдану аясын білу; 11.4.2.37 - қазба отындар қорының шектеулі екенін түсіну; 11.4.2.38 - көмірсутек отындарын жағу қоршаған ортаның ластануына әкеп соғатынын және оның климатқа әсерін білу; 11.4.2.39 - спирттер, альдегидтер, кетондар,карбон қышқылдары, эфирлердің функционалдық топтарының құрылысын сипаттау; 11.4.2.40 - спирттер, альдегидтер, кетондар,карбон қышқылдары, эфирлердің құрылымдық формулаларын құру және IUPAC бойынша атау; 11.4.2.41 - спирттердің құрылымдық, функционалдық топ, класаралық изомерлерінің формуларын құру және жіктелуін атау; 11.4.2.42 - спирттердің және фенолдың алу жолдарын білу;

		11.4.2.43 - спирттер мен фенолдың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 11.4.2.44 - спирттер мен фенолдың қолдану аясын атау; 11.4.2.45 - спирттердің адам ағзасына уытты әсерін зерделеу; 11.4.2.46 - альдегидтер мен кетондардың құрылымдық формулаларын құру және оларды IUPAC бойынша атау ; 11.4.2.47 - альдегидтер мен кетондарды алу реакция теңдеулерін құрастыру; 11.4.2.48 - альдегидтер мен кетондарды тәжірибе жүзінде анықтау; 11.4.2.49 - альдегидтер мен кетондардың тотығу және тотықсыздану реакция өнімдерін атау; 11.4.2.50 - карбон қышқылдарының алу тәсілдерін және физикалық қасиеттерін түсіндіру; 11.4.2.51 - карбон қышқылының химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 11.4.2.52 - карбон қышқылдары, күрделі эфирлер, сабын, синтетикалық жуғыш заттардың қолдану аясын атау; 11.4.2.53 - синтетикалық жуғыш заттардан табиғатты қорғау қажеттігін түсіну; 11.4.2.54 - аминдердің номенклатурасы мен жіктелуін білу;

		11.4.2.55 - анилин, аминдар, аммиактың негізгі қасиеттері мен құрылымын салыстыру; 11.4.2.56 - аминдер мен аниалиннің физикалық қасиеттерін түсіндіру; 11.4.2.57 - анилин мен аминдерді алу реакция теңдеулерін құрастыру; 11.4.2.58 - «мономер», «элементарлық буын», «олигомер», «полимер», «полимерлену дәрежесі» ұғымдарын ажырату; 11.4.2.59 - полимеризация мен поликонденсация реакцияларының теңдеулерін құру; 11.4.2.60 - кейбір полимерлер мен пластмассалардың қолдану аясын және қасиеттерін атау; 11.4.2.61 - тәжірибе жүзінде пластмассалар мен талшықтарды анықтау; 11.4.2.62-Қазақстанда өндірілетін полимерлердің түрлерін білу

5) Химия және өмір

Білім алушылар орындауы тиіс		
	10-сынып	11- сынып
5.1 Биохимия		11.5.1.1 - жай және күрделі эфирлерді алу реакцияларының теңдеулерін құрастыру; 11.5.1.2 - майлардың құрамы мен құрылысын білу ; 11.5.1.3 - майлардың функциясын түсіну; 11.5.1.4 - майларға сапалық реакция жасау; 11.5.1.5 - майлардың сабындану және гидролиз өнімдерін атау; 11.5.1.6 - глюкоза, фруктоза, рибоза,

		дезоксирибоза, сахароза, крахмал және целлюлоза молекулалары формулаларының айырмашылығын білу; 11.5.1.7 - глюкозада функционалдық топтардың болуын тәжірибе жүзінде анықтау; 11.5.1.8 - глюкозаның сүт қышқылды және спирттік ашуының реакция теңдеуін құрастыру; 11.5.1.9 - крахмалға сапалық реакцияны жасау; 11.5.1.10 - сахароза, крахмал және целлюлоза гидролизінің реакция өнімдерін атау; 11.5.1.11 - крахмал мен целлюлозаның құрылысы мен қасиеттерін салыстыру; 11.5.1.12 - аминқышқылдарын тривиалды және жүйелі номенклатуралар бойынша атауларын білу; 11.5.1.13 - аминқышқылдары молекулаларының құрамы мен құрылысын сипаттау; 11.5.1.14 - аминқышқылдарының екідайлылығын қарастыру; 11.5.1.15 – а-аминоқышқылдарынан нәруыздарды алудағы пептидтік байланыстың түзілуін түсіндіру; 11.5.1.16 - нәруыздар гидролизі өнімдерін білу; 11.5.1.17 - нәруыздардың қызметін білу; 11.5.1.18 - нәруыздардың сапалық реакцияларын және денатурациясын білу; 11.5.1.19 - нуклеин қышқылдары туралы жалпы ұғымды және олардың жіктелуін білу; 11.5.1.20 - ДНК мен РНК құрылымдарын салыстыру; 11.5.1.21 - ДНК мен РНК биологиялық рөлін түсіндіру; 11.5.1.22 - гендік инженерия мен биотехнологияның маңыздылығын

		түсіну; 11.5.1.23 - дәрумендер мен гормондардың адам ағзасындағы функциясын сипаттау; 11.5.1.24 - кейбір дәрумендердің табиғаттағы көздерін білу

15. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

16. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Химия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына (гимназия/лицей сыныптарына арналған) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Химия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

1) 10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Тақырыбы/Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
10.1 Атом құрылысы	Атом құрылысының заманауи теориясы. Атомдағы электрон күйі және қозғалысы. Көрсетілім №1 «Атом құрылысы моделі»	10.1.2.1 - атом құрылысының заманауи теориясын білу 10.1.2.2 - s, p, d, f орбитальдарының пішінін ажырату
	Квант саны. Паули принципі, Хунд ережесі, Клечковский ережесі	10.1.3.1 - квант сандарының сипаттамасы мен мәндерін білу; 10.1.3.2 - электрон орбитальдарын толтыру ережелерін: минимальді энергия принципі, Паули принципі, Хунд ережесін қолдану; 10.1.3.3 - алғашқы 36 химиялық элементтің электрондық конфигурациясын жазу

	Изотоптар. Есеп шығару: «Құрамындағы химиялық элемент атомының массалық үлесі бойынша қосылыстың химиялық формуласын табу»	10.1.2.3 - радиоактивтілік табиғатын және радиоактивті изотоптардың қолданылуын түсіндіру; 10.1.1.1 - құрамындағы химиялық элемент атомының массалық үлесі бойынша қосылыстың химиялық формуласын шығару
	Радиоактивті заттар туралы түсінік. Ядролық реакциялар және олардың Қазақстанның энергетикалық потенциалындағы маңызы	10.2.1.8 - радиоактивті заттар ұғымын білу; 10.2.1.9 - радиоактивті ыдырау типін білу және қарапайым ядролық реакциялар теңдеуін құра алу (a, b-, b+, g ыдырау); 10.2.1.10 - Қазақстан энергетикалық потенциалында ядролық реакциялар мәнін түсіну
10.1 Периодтық заң және химиялық элементтердің периодтық жүйесі	Периодтық заң және периодтық жүйе атом құрылысы тұрғысынан. Атом валенттілігі және валенттілік мүмкіндігі. Атомның тотығу дәрежесі Негізгі топшада және периодта элемент қасиеттерінің периодты өзгеруі	10.2.1.1 - периодтық заңның физикалық мәнін түсіндіру 10.2.1.2 - валенттілік және атомның тотығу дәрежесі ұғымдарының физикалық мәнін түсіндіру; 10.2.1.3 - химиялық элемент атомдарының қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарының сипаттау: радиусы, иондану энергиясы, электронтартқыштық, электртерістілік және тотығу дәрежесі
	Периодта және топта қосылыстардың қышқылды-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары	10.2.1.4 - период және топ бойынша химиялық элементтердің оксидтерінің, гидроксидтерінің және сутекті қосылыстарының қышқылдық-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру
	Қоршаған ортаның химиялық бейнесін және технология мен	10.2.1.5 - периодтық кестеде орналасуы бойынша химиялық элементтердің және олардың

	ғылымның дамуы үшін периодтық заңның мәнін түсіну	қосылыстарының қасиеттерін болжау; 10.2.1.6 - периодтық кестенің ашылуымен байланысты дамыған ғылымдардың негізгі бағыттарын тізімдеу
10.1 Химиялық байланыс және зат құрылысы	Химиялық байланыс түрінің біртұтас электронды табиғаты Коваленттi химиялық байланыс. Коваленттi химиялық байланыс қасиеттері Коваленттi байланыстың донорлы-акцепторлы механизммен түзілуі Көрсетілім №2 «Графит, алмаз, көміртегі (IV) оксидінің кристалдық тор моделі»	10.1.4.1 - донор-акцепторлы және алмасу механизмі бойынша коваленттi байланыстың түзілуін түсіндіру; 10.1.4.2 - коваленттi байланыстың қасиеттерін сипаттау; 10.1.4.3 - H2, Cl2, O2, N2, HCl, NH3 молекулалары үшін Льюис диаграммасын құру
	Атом орбитальдарының гибридтелуі (sp, sp2, sp3) және молекула геометриясы	10.1.4.4 - әртүрлі гибридтелу түрлерінің мәнін түсіндіру; 10.1.4.5 - BF3, CH4, NH3, H2O, BeCl2 мысалында молекуланың электронды және кеңістіктік құрылысына зат қасиетінің тәуелділігін түсіндіру
	Электртерістілік және байланыс полярлығы	10.1.4.6 - атомдардың электртерістілік ұғымының физикалық мәнін түсіндіру және оның негізінде химиялық байланыстың түрін болжау
	Ионды химиялық байланыс және иондық кристалдық тор. Металдық байланыс және металдық кристалдық тор. Көрсетілім №3 «Натрий, мыс хлоридтерінің кристалдық тор моделі»	10.1.4.7 - иондық байланыстың қарама-қарсы зарядталған иондардың электростатикалық тартылуы нәтижесінде түзілетіндігін түсіну; 10.1.4.8 - NaCl, CaO, MgF2, KH қосылыстары үшін Льюис диаграммасын құру; 10.1.4.9 - металдық байланыстың табиғатын және

		оның металдардың физикалық қасиеттеріне әсерін түсіндіру
	Сутектік байланыс. Жай және күрделі заттардың қасиеттерінің химиялық байланыс және кристалдық тор типіне тәуелділігі. Зертханалық тәжірибе № 1 «Әртүрлі химиялық байланысты заттардың молекуласын даярлау. Түрлі кристалдық торлы заттардың қасиеттерін оқу»	10.1.4.10 - сутекті байланыстың түзілу механизмін түсіндіру; 10.1.4.11 - кристалл тор типтері және байланыс түрлері әртүрлі қосылыстардың қасиеттерін болжау
2-тоқсан		
10.2 Химиялық реакциялар заңдылығы	Химиялық реакциялардың жіктелуі	10.2.1.7 - химиялық реакцияларды үдерістің бағыты, саны мен құрамы, реагенттер мен реакция өнімдеріндегі химиялық элементтердің тотығу дәрежелерінің өзгеруі бойынша жіктей білу
	Жай, бинарлы және күрделі бейорганикалық заттардың қатысуымен тотығу-тотығу реакциялары	10.2.3.1 - зат формуласы бойынша элементтің тотығу дәрежесін анықтай алу; 10.2.3.2 - электронды баланс әдісін қолданып тотығу және тотықсыздану теңдеулерін құрастыра алу
	Тұз ерітінділерінің және балқымаларының электролизі. Көрсетілім №4 «Өнеркәсіптік үдерістер электролизінің бейне көрсетілімдері: мыс, алюминий, натрий гидроксиді және хлоридінің өнеркәсіптік өндірісі»	10.2.3.3 - ерітінді және балқыма арқылы электр тоғы өткен кезде жүретін үдерістерді оқу және түсіндіру; 10.2.3.4 - электролит ерітінділерін және балқымаларын электролиздеу кезінде электродтарда түзілетін электролиз өнімдерін болжау; 10.2.3.5 - ерітінді және балқыма электролизі үдерісі

		сызбанұсқасын құра алу; 10.2.3.6 - электролиз өнімдерінің массасын, көлемін (газ) есептей алу
	Қышқыл, сілті және тұз ерітінділерінің pH-і Тұздар гидролизі Зертханалық тәжірибе № 2 «Гидроксидтер, қышқыл және тұздар қасиеттерін зерттеу. Тұздар гидролизі»	10.3.4.1 - ерітіндінің pH мәні бойынша тұздар, қышқылдар және гидроксид ерітінділерінің сапалық құрамын дәлелдеу; 10.3.4.2 - оның сапалық құрамы бойынша тұз ерітінділерінің ортасын болжау
	Химиялық реакциялардың жылу эффектісі және оның маңызы Көрсетілім №5 «Экзо – эндотермиялық реакциялар»	10.3.1.1 - жылу эффектісі бойынша химиялық реакцияларды жіктей алу; 10.3.1.2 - химиялық реакциялардың жылу эффектісі мәнін түсіндіру; 10.3.1.3 - химиялық реакциялардың жылу эффектісін есептей алу
10.2 Кинетика	Химиялық реакция жылдамдығы. Химиялық реакция жылдамдығына әсер ететін факторлар.	10.3.2.1 - химиялық реакция жылдамдығына температура, концентрация, қысымның әсерін тәжірибелік зерттеу; 10.3.2.2 - химиялық реакция жылдамдына әртүрлі факторлар өзгерісінің әсерін түсіндіру; 10.3.2.3 - әрекеттесуші заттар концентрациясы және температурасы өзгеруі кезіндегі реакция жылдамдығының өзгерісін есептей алу
	Катализаторлар мен ингибиторлар. Гомогенді және гетерогенді катализ.	10.3.2.4 - химиялық реакция жылдамдығына катализаторлар және ингибиторлар әсерін түсіндіру; 10.3.2.5 - гомогенді және гетерогенді катализ механизмін түсіндіру; 10.3.2.6 - Қазақстанда

		катализдік химияның дамуын білу
10.2 Химиялық тепе-теңдік	Химиялық тепе-теңдік және оның ығысуына әсер етуші жағдайлар. Ле Шателье-Браун принциптері. Зертханалық тәжірибе №3 «Химиялық тепе-теңдіктің ығысуы (аммоний не калий тиоционаты мен темір (III) хлориді концентрациясының өзгеруі бойынша»	10.3.3.1 - әр түрлі факторлардың тепе-теңдіктің ығысуына әсерін тәжірибе жүзінде зерттеу; 10.3.3.2 - химиялық тепе-теңдікке температура, концентрация және қысым өзгерісінің әсерін болжау; 10.3.3.3 - тепе-теңдік константасы өрнегін құра алу
3-тоқсан		
10.3 Металдар мен бейме-талдардың жалпы сипат-тамасы	Металдар және бейметалдар: химиялық элементтер және жай заттар. Металдар мен бейметалдардың (атом, ион) құрылысы және кристалдық торларының ерекшелігі, металдар мен бейметалдар, олардың қосылыстарының қасиеттерінің период және топ бойынша өзгеруі Көрсетілім №6 «Металдар, бейметалдар және олардың қосылыстарының үлгілері; металдардың кристалдық тор модельдері»	10.2.1.11 - металдар және бейметалдар құрылысының ерекшелігін сипаттау: атом радиусы, иондану энергиясы, электронтартқыштық, кристалл торы; 10.2.1.12 - период және топта металл, бейметалл және олардың қосылыстарының қасиеттерінің өзгеру заңдылығын болжау
	Металдар және бейметалдар: негізгі физикалық және химиялық қасиеттері. Металдардың электрохимиялық кернеу қатары. Зертханалық тәжірибе №4 «Типтік	10.2.1.13 - металдар және бейметалдардың негізгі физикалық қасиеттерін түсіндіру; 10.2.1.14 - электрохимиялық кернеу қатарында металдардың орналасу принципін түсіну; 10.2.1.15 - металдар және

	металдар, бейметалдар мен амфотерлі элементтердің химиялық қасиеттері»	бейметалдардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 10.2.1.16 - типтік металдар, бейметалдар мен амфотерлі элементтердің химиялық қасиеттерін тәжірибе жүзінде зерттеу
	Металдар, бейметалдар және олардың қосылыстарының табиғатта кездесуі	10.2.1.17 - металдар, бейметалдар және олардың қосылыстарының табиғатта таралуы туралы білу; 10.4.1.1 - кейбір металдар мен бейметалдардың және олардың қосылыстарының қоршаған ортаға әсерін зерделеу
	Тірі ағзалардың іс-әрекетінде метлдар және бейметалдардың биологиялық ролі	10.4.1.2 - тірі ағзалардың іс-әрекетінде металдар және бейметалдардың биологиялық рөлін түсіндіру
10.3 Маңызды s-элементтер және олардың қосылыстары	Химиялық элементтердің периодтық жүйесіндегі s-элементтердің орны, атом құрылысының ерекшелігі, олардың металдық және тотықсыздандырғыштық қасиеттерін салыстыру	10.2.1.18 - атом құрылысы негізінде s-элементтердің жалпы қасиеттерін түсіндіру; 10.2.1.19 - s-элементтердің металдық, тотықсыздандырғыштық қасиеттерін салыстыру және реакция теңдеулерін құрастыру
	Натрий, калий және олардың маңызды қосылыстарының физикалық, химиялық қасиеттері, алынуы, қолданылуы, биологиялық маңызы. Көрсетілім №7 «Натрий, калий және кальцийдің сумен әрекеттесуі. Натрий, калий және кальций иондарына	10.2.1.20 - натрий, калий және олардың маңызды қосылыстарының алыну әдістерін білу; 10.2.1.21 - натрий, калий және кальцийдің сумен реакциясының химиялық белсенділігін ажыратуды түсіндіру 10.4.1.3 - натрий және калий қосылыстарының биологиялық рөлін түсіндіру

	сапалық реакция (жалын түсінің өзгеруі)	
	Кальций, магний және олардың қосылыстарының физикалық, химиялық қасиеттері, алынуы, қолданылуы, биологиялық маңызы Зертханалық тәжірибе №5 «Натрий, калий, магний, кальцийдің маңызды тұздарының үлгілерімен танысу, металдардың химиялық белсенділігін салыстыру. Сілтілік және сілтілік-жер металдары тұздарының жалынды бояуы»	10.2.1.22 - кальций, магний және олардың қосылыстарының негізгі қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 10.2.1.23 - калий, натрий, кальций иондарының сапалық реакциясын зерттеу (жалынды бояуы) 10.4.1.4 - кальций және магнийдің биологиялық рөлін түсіндіру
	Судың кермектігі, оны жою жолдары. Сілтілік металдар мен сілтілік жер металдарының табиғи қосылыстарының Қазақстандағы кен орындары	10.4.1.5 - судың кермектігін және оны жою әдістерін түсіндіру; 10.4.1.6 - Қазақстанда таралған сілтілік және сілтілік жер металдардың табиғи қосылыстарын білу; 10.2.2.1 - металдар мен оның қосылыстарындағы генетикалық байланысты көрсететін химиялық реакция теңдеулері бойынша реагенттің немесе өнімнің массасына, зат мөлшеріне есептер шығару
10.3 Маңызды d-элементтер және олардың қосылыстары	d-элементтердің периодтық жүйедегі орны, атом құрылысының ерекшелігі. Қазақстандағы мыс, мырыш, темір, хром және олардың	10.2.1.24 - атом құрылысы негізінде d-элементтердің периодтық жүйедегі орнын түсіндіру; 10.4.1.7 - Қазақстандағы мыс, мырыш, темір, хром және олардың қосылыстарының кен орындары атау

	қосылыстарының кен орындары	
	Мыс, мырыш және олардың маңызды қосылыстары. Зертханалық тәжірибе №6 «Cu2+, Zn2+ иондарын тануға сапалық реакция»	10.2.1.25 - мыс, мырыш және олардың маңызды қосылыстарының қасиеттерін және қолданылуын түсіндіру; 10.2.1.26 - Cu2+, Zn2+ иондарын тани білу
	Хром және оның қосылыстары	10.2.1.27 - хром және оның қосылыстарың қасиеттерін және қолданылуын түсіндіру
	Темір және оның қосылыстары. Зертханалық тәжірибе №7 «Fe2+, Fe3+ иондарын тануға сапалық реакция»	10.2.1.28 - темір және оның қосылыстарының алынуын, тән физикалық және химиялық қасиеттерін сипаттау; 10.2.1.29 Fe2+, Fe3+ иондарын тани білу
	Практикалық жұмыс №1 «Темір (II), (III), мыс (II), мырыш, хром (III) гидроксидтерін алу; қышқыл мен сілтінің гидроксидтерге әсерін зерттеу»	10.2.1.30 - темір (II), (III), мыс (II), мырыш, хром (III) гидроксидтерін тәжірибе жүзінде ала білу және олардың қышқыл және сілтілермен әрекеттесуін зерделеу
	Коррозия түрлері және коррозияның алдын алу шаралары	10.2.3.7 - коррозия түрлерін, коррозияның болу себептерін білу және оның конструкцияларының пайдалану ұзақтығына кері әсерін түсіндіру 10.2.2.2 - металдар қатысуымен жүретін химиялық реакциялар теңдеуі бойынша (құрамында қоспасы бар реагенттер, теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы практикалық шығымның массалық үлесі) есептер шығару
4-тоқсан		
10.4 Маңызды p-элементтер	Периодтық жүйедегі p-элементтердің орны,	10.2.1.31 - атом құрылысы көзқарасы тұрғысынан

және олардың қосылыстары	олардың атом құрылысының ерекшеліктері. Алюминий және олардың қосылыстары.	периодта және топта p-элементтердің қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіру; 10.2.1.32 - алюминий оксиді және гидроксидінің екәдайлы қасиеттерін оқып білу; 10.2.1.33 - алюминий және оның құймаларының қолданылуын сипаттау;
	Көміртек, кремний және олардың қосылыстарының қасиеттері. Көміртек, кремний және олардың қосылыстарының табиғатта таралуы. Көрсетілім № 8 «Еріген заттың белсендірілген көмірге сіңірілуі (адсорбция)	10.2.1.34 - көміртек, кремний және олардың қосылыстарының физикалық, химиялық қасиеттерін оқып білу; 10.2.1.35 - иіс газымен уланудың қалай жүретінін түсіндіру және алғашқы көмек көрсету әдістерін сипаттау
	Азот молекуласы құрылысы және қасиеттерінің ерекшеліктері. Аммиак, аммоний тұздары. Ортофосфор қышқылы және фосфаттар. Азот және фосфор қосылыстарының тыңайтқыш ретінде қолданылуы. Азот оксидтерінің, нитраттар және фосфаттардың қоршаған ортаға экологиялық әсері.	10.2.1.36 - молекула құрылысы негізінде азоттың төмен химиялық белсенділігін түсіндіру; 10.2.1.37 - газтәрізді аммиактың және оның сулы ерітіндісінің химиялық қасиеттерін және алынуын сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 10.4.1.8 - азот оксидтерінің атмосфераға, нитраттардың топырақ және су ресурстарына әсерін анализдеу; 10.4.1.9 - азот және фосфор қосылыстарының қоршаған ортаға әсерін азайтудың мәселелерін шешу жолдарын ұсыну; 10.2.1.38 - ортофосфор қышқылының және фосфаттардың физикалық,

		хииимялық қасиеттерін оқып білу
	Күкірт, оның оксидтері, қышқылдары, сульфаттар. Күкірт қышқылының қасиеттері	10.2.1.39 - құрамында күкірті бар қазбалы отындардың жануы кезіндегі күкірт диоксидінің түзілуін сипаттау; 10.4.1.10 - қышқыл жаңбырлардың қалыптасуындағы күкірт диоксидінің ролін және оның қоршаған ортаға әсерін түсіндіру; 10.2.1.40 - сұйылтылған және концентрлі күкірт қышқылының қасиеттерін салыстыру; 10.4.1.11 - тағам өнімдерін консервілеуде күкірт диоксидінің қолданылуын түсіндіру
	Галогендер. Хлорсутек, тұз қышқылы және хлоридтер. Адам тіршілігіндегі йодтың биологиялық ролі. Йод жетіспеушілігінен туындайтын аурулардан Қазақстан тұрғындарын сақтандыру шаралары	10.2.1.41 - топ бойынша галогендердің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру; 10.2.1.42 - тұз қышқылының химиялық қасиеттерін оқып білу және оның қолданылу аймағын білу; 10.4.1.12 - адам ағзасындағы йодтың биологиялық ролін білу және Қазақстан территориясында йод жетіспеушілігіне байланысты туындайтын ауруларды түсіндіру және осы мәселелерді шешу жолын ұсыну
	Практикалық жұмыс № 2 «Кейбір аниондарға сапалық реакция» тақырыбына эксперименттік есептер шығару	10.2.1.43 - хлорид-, бромид-, йодид-, сульфат-, карбонат-, фосфат-, нитрат-, силикат-иондарына сапалық реакцияны білу; 10.2.1.44 - аниондарды анықтау

		бойынша тәжірибе жоспарын құру және оны іс –жүзінде жүзеге асыру
10.4 Бейорганикалық қосылыстарды және құймаларды өндіру	Қазақстанда қара және түсті металдарды және олардың құймаларын алу	10.2.3.8 - өнеркәсіпте металдарды алу әдістерін білу; 10.2.3.9 - Тұрмыста, техникада және ғылымда қолданылатын маңызды құймалардың құрамын атау: шойын, болат, жез, қола, мельхиор, дюралюминий; 10.2.3.10 - шойын және болаттың алыну әдістерін және қасиеттерін сипаттау; 10.4.1.13 - Қазақстандағы химиялық өндірістердің экологиялық мәселелерін түсіндіру
	Жанасу әдісімен күкірт қышқылын өндіру	10.2.1.45 - күкірт қышқылын өнеркәсіптік өндірудің жанасу үдерісін сипаттаужәне оның өнеркәсіп үшін мәнін білу
	Аммиак, азот қышқылыш өндіру	10.2.1.46 - аммиак және азот қышқылын өнеркәсіптік өндіру әдістерін және оның өнімдерінің қолданылу саласын сипаттау
	Қазақстандағы силикат өндірісі	10.2.3.11 - шыны, цемент өндіру үдерісін және олардың қолданылуын сипаттау
	Химиялық және металлургиялық өндіріс қалдықтарымен қоршаған ортаның ластануы	10.4.1.14 - химиялық және металлургиялық өндіріс қалдықтарының қоршаған ортаға әсерін бағалау

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/ Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		

11.1 Органикалық химияға кіріспе Орагникалық қосылыстардың құрылыс теориясы	Көміртек атомы құрылысының ерекшеліктері. Гибридизация. Органикалық қосылыстардағы химиялық байланыстардың сипатттамасы және электрондық табиғаты .Көрсетілім №1 «Органикалық затттар үлгілері (мұнай, керосин, этанол, глицерин, глюкоза, сахароза, парафин, мақта, ағаш сүрегі)»	11.4.2.1 - көмірсутектердегі көміртектің гибридизациясын зерделеу; 11.4.2.1 - С-С байланысының түзілуін және көміртек атомының құрылыс ерекшеліктерін түсіндіру
	.А.М.Бутлеровтың органикалық қосылыстардың химиялық құрылыс теориясының негізгі қағидалары. Изомерия және гомологтық қатар	11.4.2.3 - А.М. Бутлеровтың органикалық қосылыстардың құрылыс теориясының негізгі қағидаларын білу; 11.4.2.4 - көмірсутектердің молекулалық, эмпирикалық, құрылымдық формулаларын ажырату; 11.4.2.5 - изомерлердің түрлерін атау және көміртек қаңқасы, еселі байланыстың орналасуы, функционалдық топтар және класаралық изомерлерінің формулаларын құру
	Бос радикалдар туралы ұғым және олардың тірі ағзалар өміріндегі маңызы	11.4.2.6 - бос радикалдар туралы ұғымды қалыптастыру; 11.4.2.7 - тірі ағзалар өміріндегі радикалдардың ролін білу
	Органикалық заттардың номенклатурасы мен жіктелуі. Зертханалық тәжірибе №1 «Метан, этан, этилен, ацетилен, бензол, метанол, этанол, сірке қышқылы	11.4.2.8 - гомологтық қатарлардың қалай түзілетіндігін түсіну; 11.4.2.9 - гомологтардың ұқсастығы мен айырмашалығын түсіндіру; 11.4.2.10 - қосылыстардың

	молекулаларының модельдері»	құрылымдық формулаларын құру және оларды IUPAC номенклатурасы бойынша атау
	Органикалық қосылыстардың табиғатттағы және адам өміріндегі маңызы. Органикалық химияның дамуындағы Қазақстандық ғалымдардың ролі	11.4.2.11 - органикалық қосылыстардың адам өміріндегі маңызын түсіну 11.4.2.12 - қазақстандық ғалымдардың органикалық химияны дамуындағы үлесін түсіну
11. Көмірсутектер және олардың көздері	Алкандар. Көрсетілім №2 «Метан, этилен, ацетиленнің жануы. Каучуктер.резина, эбонит үлгілерімен танысу»	11.4.2.13 - әртүрлі алкандардың жану үдерісін зерттеу және олардың отын ретінде қолданылуын түсіндіру; 11.4.2.14 - алкандардың жану өнімдерін білу және олардың қоршаған ортаға әсерін бағалау; 11.4.2.15 - берілген жану өнімдері бойынша заттардың молекулалық формулаларын анықтау; 11.4.2.16 - органикалық заттардың масссалық үлестері және олардың буының салыстырмалы тығыздығы бойынша органикалық заттардың қарапайым молекулалық формуларын анықтау
	Циклоалкандар	11.4.2.17 - циклоалкандардың гомологтық қатарын, құрылысын, физикалық, химиялық қасиеттерін. қарастыру 11.4.2.18 - изомерлерінің формулаларын құрастыру, IUPAC бойынша атау
	Алкендер. Полиэтилен.	11.4.2.19 - алкендердің алыну жолдарын,физикалық

		және химиялық қасиеттерін, құрылысын, гомологтық қатарын қарастыру: 11.4.2.20 - полимерлену реакция теңдеулерін құра білу (полиэтилен, полипропилен, поливинилхлорид)
2-тоқсан		
11.2 Көмірсутектер және олардың көздері	Алкадиендер Зертханалық тәжірибе № 2 «Изопренді каучуктің шарөзекті моделін құрастыру»	11.4.2.23 - алкадиендардің құрылысы, қасиеттерін білу; 11.4.2.24 - алкадиендердің қасиеттерін құрылысы негізінде түсіндіру; 11.4.2.25 - диендердің полимерлену реакциялары өнімдерінің шаростерженді модельдерін құрастыру (изопрен)
	Алкиндер	11.4.2.26 - алкиндердің алыну жолдарын, физикалық және химиялық қасиеттерін, құрылысын, гомологтық қатарын қарастыру
	Арендер және олардың туындылары	11.4.2.27 - электрондардың делокализациясы тұрғысынан бензол молекуласының құрылымын түсіндіру; 11.4.2.28 - бензолды және оның гомологтарын алу реакцияларының теңдеулерін құру; 11.4.2.29 - бензол және оның гомологтарына тән қасиеттерді сипаттау; 11.4.2.30 - органикалық синтезде бензолды қолдануды білу
	Көмірсутектердің және олардың туындыларының генетикалық байланысы	11.4.2.31 - органикалық қосылыстардың негізгі кластарының генетикалық

		байланысының сызбанұсқасын құру; 11.4.2.32 - өнімнің шығымын реагант мөлшері (көлем, масса) және реакция өнімнің берілген шамасы (көлем, массса) бойынша есептеу
	Көмірсутектердің табиғи көздері және олардың Қазақстандағы кен орындары. Газ, мұнай, көмірді өңдеу. Казақстанда көмір және мұнай-газ өндірістерінің дамуы. Қазақстанда өнімді өндірудегі, өңдеудегі экологиялық аспектілер	11.4.2.33 - көміртек қосылыстарын отын ретінде қолдануға болатынын білу; 11.4.2.34 - көмір, мұнай, табиғи газдардың Қазақстандағы кен орындарын карта бойынша анықтау; 11.4.2.35 - шикі мұнайды айдау үдерісінің маңызын түсіну және өңдіру үдерісін сипаттау; 11.4.2.36 - шикі мұнайды айдау өнімдерінің қолдану аясын білу; 11.4.2.37 - қазба отындар қорының шектеулі екенін түсіну; 11.4.2.38 - көмірсутек отындарын жағу қоршаған ортаның ластануына әкеп соғатынын және оның климатқа әсерін білу
3-тоқсан		
11.3 Оттекті органикалық қосылыстар	Оттекті органикалық қосылыстардың жіктелуі, номенклатурасы	11.4.2.39 - спирттер, альдегидтер, кетондар,карбон қышқылдары, эфирлердің функционалдық топтарының құрылысын сипаттау.; 11.4.2.40 - спирттер, альдегидтер, кетондар,карбон қышқылдары, эфирлердің

		құрылымдық формулаларын құру және IUPAC бойынша атау
	Біратомды және көпатомды спирттер. Фенол Зертханалық тәжірибе №3 «Спирттердің суда еруі, жануы және біратомды және көпатомды спирттерге сапалық реакциялары»	11.4.2. 41 - спирттердің құрылымдық, функционалдық топ, класаралық изомерлерінің формуларын құру және жіктелуін атау 11.4.2.42 - спирттердің және фенолдың алу жолдарын білу; 11.4.2.43 - спирттер мен фенолдың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 11.4.2.44 - спирттер мен фенолдың қолдану аясын атау; 11.4.2.45 - спирттердің адам ағзасына уытты әсерін зерделеу
	Альдегидтер. Кетондар. Карбон қышқылдары. Практикалық жұмыс № 1 «Оттекті органикалық қосылыстарға сапалық реакциялар»	11.4.2.46 - альдегидтер мен кетондардың құрылымдық формулаларын құру және оларды IUPAC бойынша атау ; 11.4.2.47 - альдегидтер мен кетондарды алу реакция теңдеулерін құрастыру; 11.4.2.48 - альдегидтер мен кетондарды тәжірибе жүзінде анықтау; 11.4.2.49 - альдегидтер мен кетондардың тотығу және тотықсыздану реакция өнімдерін атау; 11.4.2.50 - карбон қышқылдарының алу тәсілдерін және физикалық қасиеттерін түсіндіру; 11.4.2.51 - карбон қышқылының химиялық

		қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру
11.3 Оттекті органикалық қосылыстар	Жай және күрделі эфирлер. Майлар. Сабын және жуғыш заттар .Казақстандағы сабын және синтетикалық жуғыш заттар өндірісі. Көрсетілім № 3 «Сабын және жуғыш ұнтақ ерітінділерін индикаторлармен сынау»	11.5.1.1 - жай және күрделі эфирлерді алу реакцияларының теңдеулерін құрастыру; 11.5.1.2 - майлардың құрамы мен құрылысын білу ; 11.5.1.3 - майлардың функциясын түсіну; 11.5.1.4 - майларға сапалық реакция жасау; 11.5.1.5 - майлардың сабындану және гидролиз өнімдерін атау; 11.4.2.52 - карбон қышқылдары,күрделі эфирлер,сабын, синтетикалық жуғыш заттардың қолдану аясын атау; 11.4.2.53 - синтетикалық жуғыш заттардан табиғатты қорғау қажеттігін түсіну
	Көмірсулардың жіктелуі, биологиялық рөлі. Моносахаридтер. Глюкоза. Фруктоза Дисахаридтер. Сахароза. Лактоза. Полисахаридтер. Крахмал. Целлюлоза. Зертханалық тәжірибе № 4 «Тамақ өнімдеріндегі крахмалды анықтау»	11.5.1.6 - глюкоза, фруктоза, рибоза, дезоксирибоза, сахароза, крахмал және целлюлоза молекулалары формулаларының айырмашылығын білу; 11.5.1.7 - глюкозада функционалдық топтардың болуын тәжірибе жүзінде анықтау; 11.5.1.8 - глюкозаның сүт қышқылды және спирттік ашуының реакция теңдеуін құрастыру; 11.5.1.9 - крахмалға сапалық реакцияны жасау; 11.5.1.10 - сахароза, крахмал және целлюлоза гидролизінің реакция

		өнімдерін атау; 11.5.1.11 - крахмал мен целлюлозаның құрылысы мен қасиеттерін салыстыру
4-тоқсан		
11.4 Құрамында азоты бар органикалық қосылыстар. Гетероциклді қосылыстар. Нуклеин қышқылдары	Аминдер. Анилин	11.4.2.54 - аминдердің номенклатурасы мен жіктелуін білу; 11.4.2.55 - анилин, аминдер, аммиактың негізгі қасиеттері мен құрылымын салыстыру; 11.4.2.56 - аминдер мен аниалиннің физикалық қасиеттерін түсіндіру; 11.4.2.57 - анилин мен аминдерді алу реакция теңдеулерін құрастыру
	Аминқышқылдары. Көрсетілім №4: «Аминқышқылдарында функционалдық топтардың барын дәлелдеу»	11.5.1.12 - аминқышқылдарын тривиалды және жүйелі номенклатуралар бойынша атауларын білу; 11.5.1.13 - аминқышқылдары молекулаларының құрамы мен құрылысын сипаттау; 11.5.1.14 - аминқышқылдарының екідайлылығын қарастыру
	Нәруыздар Көрсетілім № 5: «Нәруыздардың еруі және тұнбаға түсуі, белоктар денатурациясы;белоктардың жануы (жүн, құс қауырсыны) Зертханалық тәжірибе №5 «Нәруыздардың түсті реакциялары «	11.5.1.15 - а – аминоқышқылдарынан нәруыздарды алудағы пептидтік байланыстың түзілуін түсіндіру; 11.5.1.16 - нәруыздар гидролизі өнімдерін білу; 11.5.1.17 - нәруыздардың функциясын білу ; 11.5.1.18 - нәруыздардың сапалық реакцияларын және денатурациясын білу

	Нуклеин қышқылдары Көрсетілім № 6 «ДНК мен РНК молекулаларының модельдері»	11.5.1.19 - нуклеин қышқылдары туралы жалпы ұғымды және олардың жіктелуін білу; 11.5.1.20 - ДНК мен РНК құрылымдарын салыстыру; 11.5.1.21 - ДНК мен РНК биологиялық рөлін түсіндіру ; 11.5.1.22 - гендік инженерия мен биотехнологияның маңыздылығын түсіну
11.4. Жасанды және синтети-калық поли-мерлер Химия адам өмірінде	Жасанады және синтетикалық полимерлер; пластмассалар, каучуктер, талшықтар Қазақстандағы полимерлер өндірісі. Көрсетілім № 7 «Пластмассалар, синтетикалық каучуктер және талшықтар үлгілерімен таныстыру».	11.4.2.58 - «мономер», «элементарлық буын», «олигомер», «полимер», «полимерлену дәрежесі» ұғымдарын ажырату; 11.4.2.59 - полимеризация мен поликонденсация реакцияларының теңдеулерін құру; 11.4.2.60 - кейбір полимерлер мен пластмассалардың қолдану аясын және қасиеттерін атау; 11.4.2.61 - тәжірибе жүзінде пластмассалар мен талшықтарды анықтау; 11.4.2.62 - Қазақстанда өндірілетін полимерлердің түрлерін білу
	Дәрумендер және гормондар туралы түсінік. Биогенді органикалық заттардың рөлі.	11.5.1.23 - дәрумендер мен гормондардың адам ағзасындағы функциясын сипаттау; 11.5.1.24 - кейбір дәрумендердің табиғаттағы көздерін білу
	Химия және өмір. Экологиялық мәселелер.	11.4.1.1 - «Жасыл химияның» 12 принципін атау және түсіндіру; 11.4.1.2 - атмосфера,

		гидросфера және литосфераның ластану көздерін білу, жаһандану мәселелерін шешу жолдарын ұсыну; 11.4.1.3 - «парниктік эффект» пен озон қабатынының бұзылу мәселелері арасындағы айырмашылықты түсіндіру; 11.4.1.4 - Қазақстан химиялық өнеркәсібінің әр түрлі саласындағы экологиялық мәселелерді болжау және оның шешу жолдарын ұсыну

бұйрығына 109-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
112-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Физика» оқу пәнін оқыту мақсаты - білім алушылардың ғылыми дүиетанымдық негіздерін, әлемнің жаратылыстанымдық-ғылыми бейнесін тұтастай қабылдауын, өмірде маңызды практикалық мәселелерді шешуде табиғат құбылыстарын бақылау, жазу, талдау қабілеттерін қалыптастыру.

3. Мақсатқа сәйкес оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері мынадай болып табылады:

1) білім алушылардың әлемнің заманауи физикалық бейнесінің негізінде жатқан заңдылықтар мен принциптер туралы іргелі білімді, табиғатты танудың ғылыми әдістерді меңгеруіне ықпал ету;

2) білім алушылардың интеллектуалдық, ақпараттық, коммуникативтік және рефлективтік мәдениетін дамытуға, физикалық экспериментті және зерттеу жұмыстарын орындау дағдыларын қалыптастыру;

3) зерттеулер жүргізу, бақылау нәтижелерін өңдеу және ғылыми құбылыстарды түсіндіру барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектіні саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын қалыптастыру;

4) меңгерген дағдыларды табиғат ресурстарын пайдалану мен қоршаған ортаны қорғауда, қоғам мен адам өмірінің қауіпсіздігін қамтамасыз етуде қолдану.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен

Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Физика» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Физика» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

5. «Физика» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

6. Оқу пәнінің мазмұны 9 бөлімді қамтиды:

механика;

молекулалық физика;

электр және магнетизм;

тербелістер;

толқындар;

оптика;

кванттық физика;

нанотехнология және наноматериалдар;

космология.

7. «Механика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

кинематика;

динамика;

статика және гидростатика

сақталу заңдары;

гидродинамика.

8. «Молекулалық физика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

молекулалық физика;

газ заңдары;

термодинамика негіздері;

сұйық және қатты денелер.

9. «Электр және магнетизм» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

электростатика;
тұрақты ток;
әртүрлі ортадағы электр тогы.
магнит өрісі;
электромагниттік индукция.
10. «Тербелістер» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
механикалық тербелістер;
электромагниттік тербелістер;
айнымалы ток.
11. «Толқындар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
электромагниттік толқындар.
12. «Оптика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
толқындық оптика;
геометриялық оптика;
салыстырмалы теорияның элементтері
13. «Кванттық физика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
атомдық және кванттық физика;
атом ядросының физикасы.
14. «Нанотехнология және наноматериалдар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
нанотехнология және наноматериалдар
15. «Космология» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
космология
16. 10- сыныпқа арналған «Физика» оқу пәнінің базалық мазмұны:
«Кинематика». Бірқалыпты үдемелі қозғалыс кинематикасының негізгі ұғымдары мен теңдеулері; салыстырмалы қозғалыс; қисық сызықты қозғалыс кинематикасы;
«Динамика».Күштер; күштерді қосу; Ньютон заңдары; бүкіл әлемдік тартылыс заңы; гравитациялық өрістегі дененің қозғалысы;
«Статика және гидростатика». Массалар центрі; тепе-теңдік түрлері, Паскаль заңы, атмосфералық қысым.
«Сақталу заңдары». Механикадағы импульс және энергияның сақталу заңдары;
«Гидродинамика». Сұйықтық кинематикасы;
№ 1 Зертханалық жұмыс: «Тұтқыр сұйықта қозғалатын кішкентай шардың қозғалысын зерттеу»;
«Молекулалық физика». Молекулалық кинетикалық теориясының негізгі қағидалары, термодинамикалық параметрлер; қатты денелердің, сұйықтар мен газдардың моделі; идеал газ молекула-кинетикалық теорияның негізгі теңдеуі;
«Газ заңдары». Идеал газ күйінің теңдеуі; изопроцестер.
«Термодинамика негіздері». Идеал газдың ішкі энергиясы, термодинамиканың бірінші заңы, термодинамиканың екінші заңы, адиабаталық процесс, жылу қозғалтқыштары;

«Сұйық және қатты денелер». Кебу. Қаныққан және қанықпаған булар, ауаның ылғалдылығы, сұйықтың беттік керілуі, жұғу, қылтүтіктік құбылыстар; кристалды және аморфты денелер.

«Электростатика». Электр заряды, Кулон заңы, электр өрісі, электр өрісінің кернеулігі, потенциал, электр өрісінің потенциалдар айырымы, электрсыйымдылық; конденсаторлар; электр өрісінің энергиясы;

«Тұрақты ток». Электр тогы, ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісі; толық тізбек үшін Ом заңы, электр тогының жұмысы мен қуаты;

№ 2 Зертханалық жұмыс. «Өткізгіштерді аралас жалғауды оқып үйрену»

№ 3 Зертханалық жұмыс. «Ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісін анықтау».

«Әртүрлі ортадағы электр тогы». Металдардағы, жартылай өткізгіштердегі, электролиттердегі, газдар мен вакуумдағы электр тогы, жартылай өткізгішті құралдар, асқын өткізгіштік.

№ 4 Зертханалық жұмыс: «Электролиттердегі электр тогының пайда болуын зерттеу»;

«Магнит өрісі». Магнит өрісі; Ампер тәжірибесі, магнит индукциясының векторы; бұрғы ережесі; Ампер күші; Лоренц күші; заттардың магниттік қасиеттері; жасанды магниттер; соленоид;

«Электромагниттік индукция». магнит ағыны, электромагниттік индукция құбылысы, электромагниттік индукция заңы; Ленц ережесі; магнит өрісінің энергиясы; электромагниттік құралдар; магниттік-резонанстық томография

17. 11- сыныпқа арналған «Физика» оқу пәнінің базалық мазмұны:

«Механикалық тербелістер». Гармоникалық тербелістер

«Электромагниттік тербелістер». Еркін және еріксіз электромагниттік тербелістер; механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістер арасындағы ұқсастық;

«Айнымалы ток». Айнымалы ток генераторы; еріксіз электромагниттік тербелістер; айнымалы ток, электр тізбегіндегі кернеу резонансы; Қазақстандағы және дүние жүзіндегі электр энергиясын өндіру және қолдану; трансформатор.

№ 1 Зертханалық жұмыс: «Трансформатор орамасындағы орам санын анықтау»;

«Электромагниттік толқындар». Электромагниттік толқындардың жұтылуы мен шығарылуы; радиобайланыс; аналогты-сандық түрлендірулер; байланыс арналары; байланыс құралдары;

«Толқындық оптика». Жарықтың интерференциясы; жарықтың дифракциясы; дифракциялық торлар; жарықтың поляризациясы;

№ 2 Зертханалық жұмыс: «Дифракциялық тордың көмегімен жарықтың толқын ұзындығын анықтау»;

№ 3 Зертханалық жұмыс: «Поляризация құбылысын бақылау»;

«Геометриялық оптика». Геометриялық оптика заңдары, оптикалық құралдар;

№ 4 Зертханалық жұмыс: шынының сыну көрсеткішін анықтау;

«Салыстырмалы теорияның элементтері». Арнайы салыстырмалылық теориясының постулаттары; ұзындық пен уақыт аралықтарының салыстырмалылығы; масса мен энергияның өзара байланыс заңы.

«Атомдық және кванттық физика». Жарықтың корпускулярлық-толқындық табиғатының біртұтастығы; сәулеленудің түрлері; спектрлер; спектрлік құралдар; спектрлік анализ; электромагниттік сәулелену шкаласы; фотоэффект; фотоэффектіні қолдану; жарық қысымы; жарықтың химиялық әсері; лазерлер;

«Атом ядросының физикасы». Табиғи радиоактивтілік; радиоактивті ыдырау заңы; атомдық ядро; ядроның нуклондық моделі; изотоптар; ядродағы нуклондардың байланыс энергиясы; ядролық реакциялар; жасанды радиоактивтілік; ауыр ядролардық бөлінуі; тізбекті ядролық реакция; сындық масса; радиоактивті сәулелердің биологиялық әсері; радиациядан қорғану; ядролық реактор; ядролық энергетика; термоядролық реакциялар.

№ 5 Зертханалық жұмыс: «Жартылай ыдырау периодын анықтау»;

«Нанотехнология және наноматериалдар». Нанотехнологияның негізгі жетістіктері, өзекті мәселелелері және дамуы; наноматериалдар;

«Космология». Жұлдыздар әлемі, жұлдыздық шамалар, жұлдыздардың классификациясы, қашықтықты анықтау, күңгірт энергия, әлемнің үдеуі мен ұлғаюы, үлкен жарылыс теориясы. қызыл ығысу

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

18. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

Білім алушылар білуі тиіс:

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1.1 Кинематика	10.1.1.1 - кинематика теңдеулерін қолдану және орын ауыстыру, жылдамдық, үдеудің графиктерін талдай білу	
	10.1.1.2 - жылдамдықтар мен орын ауыстыруды қосудың классикалық заңына күнделікті өмірден мысалдар келтіру	
	10.1.1.3 - қисықсызықты қозғалыс кезіндегі траекторияның қисықтық	

	радиусын, дененің тангенциалды, центрге тартқыш және толық үдеуін анықтау	
1.2 Динамика	10.1.2.1 - бірнеше күштің әрекетінен болатын дененің қозғалысына есеп шығарудың алгоритмдерін құру	
	10.1.2.2 - бүкіл әлемдік тартылыс заңын түсіну және ғарыш аппаратының қозғалысын сипаттау	
	10.1.2.3 - көкжиекке бұрыш жасай және вертикаль лақтырылған дененің қозғалысы кезіндегі физикалық шамалардың өзгерісін сипаттау	
1.3 Статика және гидростатика	10.1.3.1 - абсолют қатты дененің және денелер жүйесінің массалар центрін анықтау	
	10.1.3.2- Паскаль заңын сипаттау және оның қолданылуы	
	10.1.3.3- гидростатикалық қысым терминін түсіндіру	
1.4. Сақталу заңдары	10.1.4.1 - сақталу заңдарын сандық және эксперименттік есептерді шығаруда қолдану	
1.5 Гидродинамика	10.1.5.1 сұйықтар мен газдардың ламинарлық және турбуленттік ағыстарын сипаттау	
	10.1.5.2 - тәуелсіз, тәуелді және тұрақты физикалық шамаларды анықтау және физикалық шамалардың өлшеу дәлдігін ескеру	
	10.1.5.3 - эксперименттің нәтижесіне әсер етуші факторларды анықтау және	

	нәтижені жақсартудың жолдарын ұсыну	
2.1 Молекулалық физика	10.2.1.1 - температура мен молекулалардың ілгерілемелі қозғалысының орташа кинетикалық энергиясының байланысын сипаттау 10.2.1.2 -қатты дененің, сұйықтың, газдың модельдерін молекулалық кинетикалық теорияның негізінде сипаттау; 10.2.1.3-кристалл және кристалл емес қатты заттардың құрылысын ажырату	
2.2 Газ заңдары	10.2.2.1 - идеал газ күйінің негізгі теңдеуін қолдану және газ процестерінің графиктерін ажырату	
2.3 Термодинамика негіздері	10.2.3.1 - термодинамиканың бірінші және екінші заңының мағынасын түсіндіру	
	10.2.3.2 - жылу қозғалтқышының жұмыс істеу принципі мен қолданылуын сипаттау	
2.4 Сұйық және қатты денелер	10.2.4.1 -ауаның салыстырмалы ылғалдылығын анықтау	
	10.2.4.2 - сұйықтың беттік керілу құбылысының табиғатын түсіну және қылтүтіктік құбылыстардың өмірдегі маңызы.	
	10.2.4.4- серпімді деформация кезіндегі Юнг модулін анықтау	
3.1 Электростатика	10.3.1.1 - электр өрісінің қасиетін талқылау және оның күштік сипаттамасын анықтау	

	10.3.1.2 - электр өрісінің қозғалыстағы зарядтарға әсерін сипаттау;	
	10.3.1.3 - гравитациялық және электростатикалық өрістердің қасиеттерін салыстыру	
	10.3.1.4 - конденсаторларды тізбектей және параллель жалғау формулаларын есеп шығаруда қолдану	
3.2 Тұрақты ток	10.3.2.1 - сыртқы тізбектегі электр қозғаушы күші пен кернеу түсуінің айырмашылығын түсіну	
	10.3.2.2 - өткізгіштерді аралас жалғауды зерттеу	
	10.3.2.3- толық тізбек үшін Ом заңын қолдану және қысқа тұйықталудың салдарын түсіну	
	10.3.2.4 - эксперимент арқылы ток көзінің электр қозғаушы күші мен ішкі кедергісін анықтау	
3.3 Әртүрлі ортадағы электр тогы	10.3.3.1 - әртүрлі ортадағы электр тогының пайда болуын салыстыру 10.3.3.2 - электролиттердегі электр тогыныың пайда болу шартын эксперимент арқылы анықтау	
	10.3.3.3-жартылай өткізгішті құралдардың қолданылуына мысалдар келтіру	
	10.3.3.4 - асқын өткізгіштік құбылысы мен практикалық қолданылуын сипаттау;	
3.4 Магнит өрісі	10. 3.4.1 - өткізгіштің магнит өрісін сипаттайтын шамаларды түсіну	
	10. 3.4.2 - сол қол ережесін қолдануды және зарядталған бөлшектердің қозғалысы мен	

	тогы бар өткізгішке магнит өрісінің әсерін сипаттау	
	10. 3.4 .3 - магниттік материалдардың(неодим магниттер, датчиктер, сейсмометрлер, металл детекторлар) заманауи қолдану аймағын және олардың қолдану үрдісін талқылау	
	10.3.4.4 - жасанды магниттерді эксперимент жүзінде жинау және қолданылу аясын түсіндіру	
	10.3.4.5 - соленоидтың магнит өрісіне әсер ететін факторларды сипаттау	
3.5 Электромагниттік индукция	10.3.5.1 - магнит ағыны өзгеруі салдарынан электр қозғаушы күштің пайда болуын түсіндіру	
	10.3.5.2 - Ленц ережесін түсіндіру	
	10.3.5.3 - электромагниттік құралдардың (электромагниттік реле, генератор, трансформатор) жұмыс істеу принципін түсіндіру	
	10.3.5.4 - магниттік-резонанстық томографияның практикалық маңызын түсіндіру	
4.1 Механикалық тербелістер		11.4.1.1 - эксперименттік, аналитикалық және графиктік тәсілмен гармоникалық тербелісті (x(t), v(t), a(t)) зерттеу
4.2 Электромагниттік тербелістер		11.4.2.1 - еркін және еріксіз тербелістердің пайда болу шарттарын сипаттау 11.4.2.2 - механикалық және электромагниттік

		тербелістер арасындағы ұқсастықтарды сәйкестендіру
4.3 Айнымалы ток		11.4.3.1 - генератор моделін қолданып, айнымалы ток генераторының жұмыс істеу принципін зерттеу
		11.4.3.2 - физикалық шамаларды (период, жиілік, кернеу, ток күші мен элерктр қозғаушы күші максималды және әсерлік мәндері) қолданып, айнымалы токты сипаттау
		11.4.3.3 - резонанс шартын түсіндіру және оның қолданылуына саласына мысал келтіру; 11.4.3.4 - Резонанстық жиілікті есептеу
		11.4.3.5 - электр энергиясын тасымалдау үшін жоғары кернеудегі айнымалы токтың экономикалық артықшылықтарын түсіндіру
		11.4.3.6 - трансформатор орамасындағы орам санын эксперимент арқылы анықтау
		11.4.3.7 - Қазақстандағы электр энергиясы көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау
5.1 Электромагниттік толқындар		11.5.1.1 - электромагниттік толқындардың пайда болу шарттарын түсіндіру және олардың қасиеттерін сипаттау

		11.5.1.2 - жоғары жиілікті электромагниттік тербелістердің модуляциясы мен детекциясын сипаттау 11.5.1.3- радиоқабылдағыштың жұмыс істеу принципін түсіндіру
		11.5.1.4 - аналогтықпен салыстырғанда сандық форматтағы сигналды берудің артықшылықтарын түсіндіру
		11.5.1.5 - байланыс құралдарын жүйелеу және оларды жетілдірудің жолдарын ұсыну
6.1 Толқындық оптика		11.6.1.1 – жарық жылдамдығын анықтаудың зертханалық және астрономиялық әдістерін түсіндіру
		11.6.1.2 – дифракциялық торды толқын ұзындығын анықтау үшін қолдану
		11.6.1.3 - жарықтың интерференциясы, дифракция және поляризация құбылыстарын талдау арқылы жарықтың электромагниттік табиғатын тәжірибелік түрде дәлелдеу
6.2 Геометриялық оптика		11.6.2.1 - шынының сыну көрсеткішін эксперименттік жолмен анықтау; 11.6.2.2 - жарық сигналдарын тасымалдауда оптоталшықты

		технологияның артықшылығын түсіндіру
		11.6.2.3 - телескоп, микроскоп және лупадағы сәуленің жолын салу және түсіндіру
6.3 Салыстырмалы теорияның элементтері		11.6.3.1 – Эйнштейн постулаттары мен Лоренц түрлендірулерін пайдаланып, релятивистік әсерлерді түсіндіру.
		11.6.3.2 – масса мен энергияның өзара байланысын түсіндіру және оның көрініс табуына мысалдар келтіру.
7.1 Кванттық физика		11.7.1.1 - электромагнитік сәулеленудің корпускулярлық-толқындық табиғатының дәлелдейтін мысалдар келтіру(элементар бөлшектердің толқындық табиғаты);
		11.7.1.2 - спектрлік талдау әдісін және оның қолданылуын сипаттау
		11.7.1.3 - электромагниттік сәулеленуді, олардың пайда болу табиғаты мен затпен әрекеттесуіне қарай ажырату
		11.7.1.4 - фотоэффектінің табиғатын түсіндіру және оны қолдануға мысалдар келтіру
		11.7.1.5 - фотосинтез және фотография үдерісін мысалға келтіре отырып, жарықтың химиялық әсерін сипаттау
		11.7.1.6 - компьютерлік және магниттік-

		резонанстық томографияны салыстыру
		11.7.1.7-лазер құрылғысының әсері мен қолданылуын түсіндіру; 11.7.1.8 - голографияның даму кезеңдерін талқылау
7.2 Атом ядросының физикасы		11. 7.2.1- радиоактивті ыдырау заңы негізінде ядролық қалдықтармен аймақтың зақымдануының ұзаққа созылу себептерін түсіндіру
		11. 7.2.2 - графикалық тәсіл арқылы жартылай ыдырау периодын анықтау
		11. 7.2.3- ядролық реакцияны жазу кезінде массалық және зарядтық санның сақталу заңын қолдану
		11. 7.2.4 - радиоактивті сәулелердің иондалу және өтімділік қабілеттерін түсіндіру; 11. 7.2.5 - радиоактивті материалдарды өңдеуді, қолдануды, сақтауды және олармен жұмыс кезіндегі қауіпсіздік ережелерін сипаттау
		11. 7.2.6 - ядролық реакторлардың құрылысы мен жұмыс істеу принципін сипаттау; 11. 7.2.7 - ядролық энергетиканың даму кезеңдерін талқылау
8.1 Нанотехнология және наноматериалдар		11.8.1.1- наноматериалдардың физикалық қасиеттерін және оларды алудың жолдарын, қолдануын түсіндіру

9.1 Космология		11.9.1.1 - жұлдыздардың жарықтылығы бойынша жіктелетінін, көрінерлік жұлдыздық шамамен және абсолют жұлдыздық шамамен сипатталатынын түсіндіру
		11.9.1.2 - Жұлдыздар эволюциясын түсіндіру үшін Герцшпрунг-Рассель диаграммасын қолдану; 11.9.1.3 - қара құрдымдар, нейтронды жұлдыздар және аса жаңа жұлдыздардың қасиеттерін сипаттау
		11.9.1.4 - ара қашықтықты анықтау үшін қолданылатын «жаңа тәсілдерді» әдісін пайдалануды сипаттау
		11.9.1.5 - Әлемнің ұлғаюы мен күңгірт энергия туралы пікірталасты талқылау; 11.9.1.6 - берілген астрономиялық бақылауларға сүйене отырып әлемнің ұлғаюы туралы болжамды талқылау
		11.9.1.7 - Хаббл заңын қолданып, Әлемнің жасын бағалай алу
		11.9.1.8 - микротолқынды фондық сәулелену туралы ақпаратты қолданып, Үлкен Жарылыс теориясын түсіндіру

19. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

20. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған

«Физика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі қосымшада берілген ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімшесі	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Кинематика	Дене қозғалысы кинематикасының теңдеулері мен графиктері	10.1.1.1- кинематика теңдеулерін қолдану және орын ауыстыру, жылдамдық, үдеудің графиктерін талдай білу
	Салыстырмалы қозғалыс	10.1.1.2 - жылдамдықтар мен орын ауыстыруды қосудың классикалық заңына күнделікті өмірден мысалдар келтіру
	Қисық сызықты қозғалыс кинематикасы	10.1.1.3 - қисықсызықты қозғалыс кезіндегі траекторияның қисықтық радиусын, дененің тангенциалды, центрге тартқыш және толық үдеуін анықтау;
Динамика	Күштер. Күштерді қосу. Ньютон заңдары	10.1.2.1- бірнеше күштің әрекетінен болатын дененің қозғалысына есеп шығарудың алгоритмдерін құру
	Бүкіл әлемдік тартылыс заңы	10.1.2.2 - бүкіл әлемдік тартылыс заңын түсіну және ғарыш аппаратының қозғалысын сипаттау
	Гравитациялық өрістегі дененің қозғалысы	10.1.2.3 - көкжиекке бұрыш жасай және вертикаль лақтырылған дененің қозғалысы кезіндегі физикалық шамалардың өзгерісін сипаттау

Статика және гидростатика	Массалар центрі. Тепе-теңдік түрлері	10.1.3.1 - абсолют қатты дененің массалар центрін анықтау және әртүрлі тепе-теңдікті түсіндіру
	Паскаль заңы. Атмосфералық қысым	10.1.3.2- Паскаль заңын сипаттау және оның қолданылуы 10.1.3.3- гидростатикалық қысым терминін түсіндіру
Сақталу заңдары	Механикадағы импульс және энергияның сақталу заңдары	10.1.4.1- сақталу заңдарын сандық және эксперименттік есептерді шығаруда қолдану
Гидродинамика	Сұйықтық кинематикасы	10.1.5.1 - сұйықтар мен газдардың ламинарлық және турбуленттік ағыстарын сипаттау
	№ 1 Зертханалық жұмыс: «Тұтқырлығы әртүрлі сұйықта қозғалатын кішкентай шардың қозғалысын зерттеу»	10.1.5.2. - тәуелсіз, тәуелді және тұрақты физикалық шамаларды анықтау және физикалық шамалардың өлшеу дәлдігін ескеру; 10.1.5.3 - эксперименттің нәтижесіне әсер етуші факторларды анықтау және нәтижені жақсартудың жолдарын ұсыну
2-тоқсан		
Молекулалық физика	Молекулалық кинетикалық теорияның негіздері қағидалары. Термодинамикалық параметрлер Қатты денелердің, сұйықтар мен газдардың моделі. Идеал газ. Молекулалық кинетикалық теорияның негізгі теңдеуі	10.2.1.1- температура мен молекулалардың ілгерілемелі қозғалысының орташа кинетикалық энергиясының байланысын сипаттау; 10.2.1.2 - қатты дененің, сұйықтың, газдың модельдерін молекулалық кинетикалық теорияның негізінде сипаттау;
Газ заңдары	Идеал газ күйінің теңдеуі Изопроцестер.	10.2.2.1 - идеал газ күйінің негізгі теңдеуін қолдану және

		газ процестерінің графиктерін ажырату
Термодинамика негіздері	Идеал газдың ішкі энергиясы. Термодинамиканың бірінші заңы. Термодинамиканың екінші заңы, адиабаталық процесс.	10.2.3.1 – термодинамиканың бірінші және екінші заңының мағынасын түсіндіру;
	Жылу қозғалтқыштары.	10.2.3.2 – жылу қозғалтқышының жұмыс істеу принципі мен қолданылуын сипаттау
Сұйық және қатты денелер	Кебу. Қаныққан және қанықпаған булар. Ауаның ылғалдылығы. Сұйықтың беттік керілуі. Жұғу, қылтүтіктік құбылыстар Кристалды және аморфты денелер	10.2.4.1 - ауаның салыстырмалы ылғалдылығын анықтау; 10.2.4.2 - сұйықтың беттік керілу құбылысының табиғатын түсіну және қылтүтіктік құбылыстардың өмірдегі маңызы. 10.2.1.3 - кристалл және кристалл емес қатты заттардың құрылысын ажырату 10.2.4.2- серпімді деформация кезіндегі Юнг модулін анықтау
3-тоқсан		
Электростатика	Электр заряды. Кулон заңы. Электр өрісі. Электр өрісінің кернеулігі. Потенциал, электр өрісінің потенциалдар айырымы	10.3.1.1 – электр өрісінің қасиетін талқылау және оның күштік сипаттамасын анықтау; 10.3.1.2 - зарядтың қозғалысына электростатикалық өрістің әсерін сипаттау;
		10.3.1.3 - гравитациялық және электростатикалық өрістердің қасиеттерін салыстыру
	Электрсыйымдылық. Конденсаторлар. Электр өрісінің энергиясы.	10.3.1.4 – конденсаторларды тізбектей және параллель жалғау формулаларын есеп шығаруда қолдану
Тұрақты ток	Электр тогы. Ток көзінің электр қозғаушы күші	10.3.2.1 –- сыртқы тізбектегі электр қозғаушы күші пен

	мен ішкі кедергісі. № 2 Зертханалық жұмыс «Өткізгіштерді аралас жалғауды оқып үйрену»	кернеу түсуінің айырмашылығын түсіну 10.3.2.2 - өткізгіштерді аралас жалғауды зерттеу
	Толық тізбек үшін Ом заңы. Электр тогының жұмысы мен қуаты	10.3.2.3- толық тізбек үшін Ом заңын қолдану және қысқа тұйықталудың салдарын түсіну
	№ 3 Зертханалық жұмыс «Ток көзінің электр қозғаушы күші мен ішкі кедергісін анықтау».	10.3.2.4 – эксперимент арқылы ток көзінің электр қозғаушы күші мен ішкі кедергісін анықтау
Әртүрлі ортадағы электр тогы	Металдардағы, жартылай өткізгіштердегі, электролиттердегі, газдар мен вакуумдағы электр тогы. № 4 Зертханалық жұмыс: «Электролиттердегі электр тогының пайда болу шарттарын зерттеу»	10.3.3.1 – әртүрлі ортадағы электр тогының пайда болуын салыстыру; 10.3.3.2 - Электролиттердегі электр тогының пайда болу шарттарын эксперимент арқылы анықтау
	Жартылай өткізгішті құралдар	10.3.3.3 – жартылай өткізгішті құралдардың қолданылуына мысалдар келтіру
	Асқын өткізгіштік	10.3.3.4 - асқын өткізгіштік құбылысы мен практикалық қолданылуын сипаттау
4-тоқсан		
Магнит өрісі	Магнит өрісі. Амер тәжірибесі. Магнит индукциясының векторы. Бұрғы ережесі.	10.3.4.1 – өткізгіштің магнит өрісін сипаттайтын шамаларды түсіну
	Ампер күші, Лоренц күші.	10.3.4.2 – сол қол ережесін қолдануды және зарядталған бөлшектердің қозғалысы мен тогы бар өткізгішке магнит өрісінің әсерін сипаттау
	Заттың магниттік қасиеттері.	10.3.4.3 – магниттік материалдардың(неодим магниттер, датчиктер, сейсмометрлер, металл

		детекторлар) заманауи қолдану аймағын және олардың қолдану үрдісін талқылау
	Жасанды магниттер.Соленоид	10.3.4.4 - жасанды магниттерді эксперимент жүзінде жинау және қолданылу аясын түсіндіру; 10.3.4.5- соленоидтың магнит өрісіне әсер ететін факторларды сипаттау
Электромагниттік индукция	Магнит ағыны. Электромагниттік индукция құбылысы. Электромагниттік индукция заңы. Ленц ережесі. Магнит өрісінің энергиясы. Электромагниттік құралдар	10.3.5.1- магнит ағыны өзгеруі салдарынан электр қозғаушы күштің пайда болуын түсіндіру; 10.3.5.2- Ленц ережесін түсіндіру; 10.3.5.3 - электромагниттік құралдардың (электромагниттік реле, генератор, трансформатор) жұмыс істеу принципін түсіну
	Магниттік-резонанстық томография	10.3.5.4 - магниттік-резонанстық томографияның практикалық маңызын түсіну

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімшесі	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Механикалық тербелістер	Гармоникалық тербелістер	11.4.1.1 - эксперименттік, аналитикалық және графиктік тәсілмен гармоникалық тербелісті (x(t), v(t), a(t)) зерттеу
Электромагниттік тербелістер	Еркін және еріксіз электромагниттік тербелістер. Механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелестер арасындағы ұқсастық.	11.4.2.1 - еркін және еріксіз тербелістердің пайда болу шарттарын сипаттау; 11.4.2.2 - механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістерді сәйкестендіру
Айнымалы ток	Айнымалы ток генераторы	11.4.3.1 - генератор моделін қолданып, айнымалы ток

		генераторының жұмыс істеу принципін зерттеу
	Еріксіз электромагниттік тербелістер. Айнымалы ток	11.4.3.2 - физикалық шамаларды (период, жиілік, кернеу, ток күші мен электр қозғаушы күшінің максималды және әсерлік мәндері) қолданып, айнымалы токты сипаттау
	Электр тізбегіндегі кернеу резонансы	11.4.3.3 - резонанс шартын түсіндіру және оның қолданылуына мысал келтіру; 11.4.3.4 - резонанстық жиілікті есептеу
	Қазақстандағы және дүние жүзіндегі электр энергиясын өндіру және қолдану, трансформатор	11.4.3.5 - электр энергиясын тасымалдау үшін жоғары кернеудегі айнымалы токтың экономикалық артықшылықтарын түсіндіру 11.4.3.7 - Қазақстандағы электр энергиясы көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау
	№ 1 Зертханалық жұмыс: «Трансформатор орамасындағы орам санын анықтау»	11.4.3.6 - трансформатор орамасындағы орам санын эксперимент арқылы анықтау
2 - тоқсан		
Электромагниттік толқындар	Электромагниттік толқындардың жұтылуы мен шығарылуы	11.5.1.1 - электромагниттік толқындардың пайда болу шарттарын түсіндіру және олардың қасиеттерін сипаттау
	Радиобайланыс	11.5.1.2 - жоғары жиілікті электромагниттік тербелістердің модуляциясы мен детектрленуін сипатт ау; 11.5.1.3 - радиоқабылдағыштың жұмыс істеу принципін түсіндіру
	Аналогты-сандық түрлендірулер. Байланыс арналары	11.5.1.4 - аналогтықпен салыстырғанда сандық форматтағы сигналды берудің артықшылықтарын түсіндіру

	Байланыс құралдары	11.5.1.5 - байланыс құралдарын жүйелеу және оларды жетілдірудің жолдарын ұсыну
Толқындық оптика	Жарықтың интерференциясы Жарықтың дифракциясы	11.6.1.1 – жарық жылдамдығын анықтаудың зертханалық және астрономиялық әдістерін түсіндіру
	Дифракциялық торлар № 2 Зертханалық жұмыс: «Дифракциялық тордың көмегімен жарықтың толқын ұзындығын анықтау»	11.6.1.2 – дифракциялық торды толқын ұзындығын анықтау үшін қолдану
	Жарықтың поляризациясы. № 3 Зертханалық жұмыс: «Жарықтың поляризациясын бақылау»	11.6.1.3- жарықтың интерференциясы, дифракция және поляризация құбылыстарын талдау арқылы жарықтың электромагниттік табиғатын тәжірибелік түрде дәлелдеу
Геометриялық оптика	Геометриялық оптика заңдары № 4 Зертханалық жұмыс: шынының сыну көрсеткішін анықтау;	11.6.2.1 - шынының сыну көрсеткішін эксперименттік жолмен анықтау; 11.6.2.2 - жарық сигналдарын тасымалдауда оптоталшықты технологияның артықшылығын түсіндіру
	Оптикалық құралдар	11.6.2.3 - телескоп, микроскоп және лупадағы сәуленің жолын салу және түсіндіру
Салыстырмалы теорияның элементтері	Арнайы салыстырмалылық теориясының постулаттары; ұзындық пен уақыт аралықтарының салыстырмалылығы;	11.6.3.1 – Эйнштейн постулаттары мен Лоренц түрлендірулерін пайдаланып, релятивистік әсерлерді түсіндіру.
	Масса мен энергияның өзара байланыс заңы.	11.6.3.2 – масса мен энергияның өзара байланысын түсіндіру және оның көрініс табуына мысалдар келтіру.
3-тоқсан		

Кванттық физика	Жарықтың корпускулярлық-толқындық табиғатының біртұтастығы	11.7.1.1 - электромагнитік сәулеленудің корпускулярлық-толқындық табиғатынын дәлелдейтін мысалдар келтіру (элементар бөлшектердің толқындық табиғаты)
	Сәулеленудің түрлері. Спектрлер. Спектрлік құралдар. Спектрлік анализ	11.7.1.2 - спектрлік талдау әдісін және оның қолданылуын сипаттау
	Электромагниттік сәулелену шкаласы	11.7.1.3 - электромагниттік сәулеленуді, олардың пайда болу табиғаты мен затпен әрекеттесуіне қарай ажырату
	Фотоэффект. Фотоэффектіні қолдану	11.7.1.4 - фотоэффектінің табиғатын түсіндіру және оны қолдануға мысалдар келтіру
	Жарық қысымы. Жарықтың химиялық әсері	11.7.1.5 - фотосинтез және фотография үдерісін мысалға келтіре отырып, жарықтың химиялық әсерін сипаттау
	Рентгендік сәулелену	11.7.1.6 - компьютерлік және магниттік-резонанстық томографияны салыстыру
	Лазерлер.	11.7.1.7 - лазер құрылғысының әсері мен қолданылуын түсіндіру; 11.7.1.8 - голографияның даму кезеңдерін талқылау
Атом ядросының физикасы	Табиғи радиоактивтілік. Радиоактивті ыдырау заңы	11.7.2.1- - радиоактивті ыдырау заңы негізінде ядролық қалдықтармен аймақтың зақымдануының ұзаққа созылу себептерін түсіндіру
	№5 Зертханалық жұмыс: «Жартылай ыдырау периодын анықтау»	11.7.2.2 - графикалық тәсіл арқылы жартылай ыдырау периодын анықтау
	Атомдық ядро. Ядроның нуклондық моделі. Изотоптар. Ядродағы нуклондардың байланыс энергиясы.	11. 7.2. 3 - ядролық реакцияны жазу кезінде массалық және зарядтық санның сақталу заңын қолдану

	ядролық реакциялар. Жасанды радиоактивтілік. Ауыр ядролардық бөлінуі. Тізбекті ядролық реакция. Сындық масса	
	Радиоактивті сәулелердің биологиялық әсері. Радиациядан қорғану	11.7.2.4 – радиоактивтті сәулелердің иондалу табиғатын және өтімділік қабілеттерін түсіндіру; 11.7.2.5 - радиоактивті материалдарды өңдеуді, қолдануды, сақтауды және олармен жұмыс кезіндегі қауіпсіздік ережелерін сипаттау
	Ядролық реактор. Ядролық энергетика. Термоядролық реакциялар	11.7.2.6 - ядролық реакторлардың құрылысы мен жұмыс істеу принципін сипаттау; 11.7.2.7 - ядролық энергетиканың даму кезеңдерін талқылау
Нанотехнология және наноматериалдар	Нанотехнологияның негізгі жетістіктері, наноматериалдарды дамытудың проблемалары және келешегі	11.8.1.1 - наноматериалдардың физикалық қасиеттерін және оларды алудың жолдарын, қолдануын түсіндіру
4-тоқсан		
Космология	Жұлдыздар әлемі. Жұлдыздық шамалар.	11.9.1.1 - жұлдыздардың жыракқтылығы бойынша жіктелетінін, көрінерлік жұлдыздық шамамен және абсолют жұлдыздық шамамен сипатталатынын түсіндіру
	Жұлдыздардың классификациясы	11.9.1.2 - жұлдыздар эволюциясын түсіндіру үшін Герцшпрунг-Рассель диаграммасын қолдану; 11.9.1.3 - қара құрдымдар, нейтронды жұлдыздар және аса

		жаңа жұлдыздардың қасиеттерін сипаттау
	Қашықтықты анықтау	11.9.1.4 - ара қашықтықты анықтау үшін қолданылатын «жаңа тәсілдер» әдісін пайдалануды сипаттау
	Күңгірт энергия. Әлемнің үдеуі мен ұлғаюы	11.9.1.5 - Әлемнің ұлғаюы мен күңгірт энергия туралы пікірталасты талқылау; 11.9.1.6 - берілген астрономиялық бақылауларға сүйене отырып әлемнің ұлғаюы туралы болжамды талқылау
	Үлкен жарылыс теориясы. Қызыл ығысу	11.9.1.7 - Хаббл заңын қолданып, Әлемнің жасын бағалай алу;
		11.9.1.8 - микротолқынды фондық сәулелену туралы ақпаратты қолданып, Үлкен Жарылыс теориясын түсіндіру

3-тарау. «Физика оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (гимназия/лицей сыныптарына арналған) 1-параграф. «Физика» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

18. «Физика» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі (гимназия/лицей сыныптарына арналған):

1) 10-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

19. Оқу пәнінің мазмұны 10 бөлімді қамтиды:

механика;

жылу физикасы;

электр және магнетизм;

электромагниттік тербелістер;

электромагниттік толқындар;

оптика;

салыстырмалы теорияның элементтері;
кванттық физика;
нанотехнология және наноматериалдар;
космология.
20. «Механика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
кинематика;
динамика;
статика;
сақталу заңдары;
сұйықтар мен газдардың механикасы.
21. «Жылу физикасы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
молекулалы-кинетикалық теория негіздері;
газ заңдары;
термодинамика негіздері;
сұйық және қатты денелер.
22. «Электр және магнетизм» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
электростатика;
ұрақты ток;
әртүрлі ортадағы электр тогы;
магнит өрісі;
электромагниттік индукция.
23. «Электромагниттік тербелістер» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
механикалық тербелістер;
электромагниттік тербелістер;
айнымалы ток.
24. «Электромагниттік толқындар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
толқындық қозғалыс;
электромагниттік толқындар.
25. «Оптика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
толқындық оптика;
геометриялық оптика.
26. «Салыстырмалы теорияның элементтері» бөлімі «Салыстырмалы теорияның элементтері» бөлімшесінен тұрады.
27. «Кванттық физика» бөлімі келесі бөлімшесінен тұрады:
атомдық және кванттық физика;
атом ядросының физикасы.
28. «Нанотехнология және наноматериалдар» бөлімі «Нанотехнология және наноматериалдар» бөлімшесінен тұрады.
29. «Космология» бөлімі «Космология» бөлімшесінен тұрады.
30. 10-сыныпқа арналған «Физика» оқу пәнінің базалық мазмұны:
1) «Кинематика». Қазіргі замандағы физиканың рөлі. Физикалық өлшеулер; физикалық шамалардың қателіктері; өлшеулер нәтижесін өңдеу;
Теңүдемелі қозғалыс кинематикасының негізгі теңдеулері мен ұғымдары; инвариантты және салыстырмалы физикалық шамалар; Галилейдің

салыстырмалылық принципі; қисық сызықты қозғалыс кинематикасы; көкжиекке бұрыш жасай лақтырылған дененің қозғалысы.

№1 Зертханалық жұмыс: көлбеу жазықтық бойымен қозғалатын дененің үдеуін анықтау;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

2) «Динамика». Күштер; күштерді қосу; Ньютон заңдары; бүкіл әлемдік тартылыс заңы; абсолют қатты дененің инерция моменті; импульс моменті; импульс моментінің сақталу заңы және оның кеңістік қасиеттерімен байланысы; айналмалы қозғалыс динамикасының негізгі теңдеуі;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

3) «Статика». Массалар центрі; тепе-теңдік түрлері.

№ 2 Зертханалық жұмыс: бір-біріне бұрыш жасай бағытталған күштерді қосу;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

4) «Сақталу заңдары». Механикадағы импульс пен энергияның сақталу заңдары және олардың кеңістік пен уақыттың қасиеттерімен байланысы;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

5) «Сұйықтар мен газдардың механикасы». Гидродинамика. Сұйықтар мен газдардың ламинарлық және турбуленттік ағыстары; Үзіліссіздік теңдеуі. Бернулли теңдеуі. Көтергіш күш; Тұтқыр сұйықтың қозғалысы. Стокс формуласы. Денелерді қапталдай ағуы;

№3 Зертханалық жұмыс: тұтқыр сұйықта қозғалатын кішкентай шардың жылдамдығының оның радиусынан тәуелділігін зерттеу;

6) «Газдардың молекулалық- кинетикалық теория негіздері». Газдардың молекулалық кинетикалық теориясының негізгі қағидалары және оның тәжірибелік дәлелдемелері; термодинамикалық жүйелер және термодинамикалық параметрлер; тепе-теңдік және тепе-теңдік емес күйдегі термодинамикалық жүйе; температура - зат бөлшектерінің жылулық қозғалысының орташа кинетикалық энергиясының өлшемі; идеал газ; газдардың молекулалық-кинетикалық теориясының негізгі теңдеуі;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

7) «Газ заңдары». Идеал газ күйінің теңдеуі; изопроцестер; изопроцесстер графиктері; Дальтон заңы;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару; молекулалық физиканың заңын компьютерлік модельдеу.

8) «Термодинамика негіздері». Идеал газдың ішкі энергиясы; термодинамикалық жұмыс; жылу мөлшері; жылусыйымдылық; термодинамиканың бірінші заңы; термодинамиканың бірінші заңын изопроцестерге қолдану; адиабаталық процесс, Пуассон теңдеуі; қайтымды және қайтымсыз процестер; энтропия; термодинамиканың екінші заңы; айналмалы үдерістер және оның пайдалы әсер коэффициенті; Карно циклі;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

9) «Сұйық және қатты денелер». Қаныққан және қанықпаған бу; ауаның ылғалдылығы; фазалық диаграммалар; үштік нүкте; заттың кризистік күйі;

сұйықтың беткі қабатының қасиеттері; жұғу, қылтүтіктік құбылыстар; кристалл және аморф денелер; қатты денелердің механикалық қасиеттері;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

10) «Электростатика». Электр заряды; зарядтың беттік және көлемдік тығыздығы; зарядтың сақталу заңы; Кулон заңы; электр өрісі; біртекті және біртекті емес электр өрісі; электр өрісінің кернеулігі; электр өрісінің суперпозиция принципі; электр өрісінің кернеулік векторының ағыны; Гаусс теоремасы; зарядтың орын ауыстыруы кезіндегі электр өрісінің жұмысы; потенциал; электр өрісінің потенциалдар айырымы; эквипотенциал беттер; біртекті электр өрісі үшін кернеулік пен потенциалдар айырымы арасындағы байланыс; электр өрісіндегі өткізгіштер мен диэлектриктер; электрсыйымдылығы; конденсаторлар; конденсаторларды жалғау; электр өрісінің энергиясы;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

11) «Тұрақты ток». Электр тогы; тізбек бөлігіне арналған Ом заңы; өткізгіштерді аралас жалғау; ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісі; толық тізбек үшін Ом заңы; Кирхгоф заңдары; электр тогының жұмысы мен қуаты; Джоуль –Ленц заңы; ток көзінің пайдалы әсер коэффициенті;

№4 Зертханалық жұмыс: өткізгіштерді аралас жалғауды оқып үйрену;

№5 Зертханалық жұмыс: ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісін анықтау;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

12) «Әртүрлі ортадағы электр тогы». Металдардағы электр тогы; асқын өткізгіштік; жартылай өткізгіштердегі электр тогы; жартылайөткізгішті құралдар; электролит ерітінділеріндегі және балқыламалардағы электр тогы; электролиз заңы; газдардағы электр тогы; вакуумдегі электр тогы; электронды-сәулелік түтікше;

№ 6 Зертханалық жұмыс: шамның қыл сымының, резистордың және жартылай өткізгішті диодтың вольт-амперлік сипаттамасы;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

13) «Магнит өрісі». Магнит өрісі; тогы бар өткізгіштің өзара әрекеттесуі, Ампер тәжірибелері; бұрғы ережесі; Ампер күші, сол қолы ережесі; Лоренц күші; магнит өрісіндегі зарядталған бөлшектердің қозғалысы; заттың магниттік қасиеттері; кюри температуры;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

14) «Электромагниттік индукция». Ампер күшінің жұмысы; магнит ағыны; электромагниттік индукция құбылысы; электромагниттік индукция заңы; Ленц ережесі; өздік индукция; индуктивтілік; магнит өрісінің энергиясы; электр қозғалтқыш және тұрақты токтың электр генераторы.

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

31. 11- сыныпқа арналған «Физика» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Механикалық тербелістер». Гармоникалық тербелістердің теңдеулері мен графиктері.

2) Электромагниттік тербелістер». Еркін және еріксіз электромагниттік тербелістер; механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістер арасындағы ұқсастық.

Практикалық жұмыстар: мазмұндық есептерді шығару; электромагниттік тербелістерді компьютерлік модельдеу; тербелмелі контурдың әртүрлі параметрлері үшін электрлік тербелістер кезіндегі кернеудің және ток күшінің, электр және магнит энергиясының уақытқа тәуелділігін компьютерлік модельдеу.

3) «Айнымалы ток». Айнымалы ток генераторы; еріксіз электромагниттік тербелістер; айнымалы ток; айнымалы ток тізбегінде активті және реактивті кедергі; активті және реактивті кедергілерден тұратын айнымалы токтың тізбектелген электр тізбегі үшін Ом заңы; айнымалы ток тізбегіндегі қуат; электр тізбегіндегі кернеу резонансы; Қазақстандағы және дүние жүзіндегі электр энергиясын өндіру және қолдану;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

4) «Толқындық қозғалыс». Серпімді механикалық толқындар; бойлық және тұрғын толқындардың теңдеуі; механикалық толқындардың таралуы; механикалық толқындардың интерференциясы; Гюйгенс принципі; механикалық толқындардың дифракциясы;

№ 1 Зертханалық жұмыс: Ауадағы дыбыстың жылдамдығын анықтау.

«Электромагниттік толқындар».

5) Электромагниттік толқындардың жұтылуы мен шығарылу; радиобайланыс; детекторлы радиоқабылдағыш; аналогты-сандық түрлендірулер; байланыс арналары; байланыс құралдары;

Практикалық жұмыстар: эксперименттік есептерді шығару; электромагниттік толқындарды компьютерлік модельдеу және олардың қасиеттерін зерделеу.

6) «Толқындық оптика». Жарықтың электромагниттік табиғаты; жарықтың жылдамдығы; жарықтың дисперсиясы; жарықтың интерференциясы; жарықтың дифракциясы; дифракциялық торлар; жарықтың поляризациясы;

№ 2 Зертханалық жұмыс: жарықтың интерференциясын, дифракциясын және поляризациясын бақылау;

7) «Геометриялық оптика». Гюйгенс принципі; жарықтың шағылу заңы; жазық және сфералық айналар; жарықтың сыну заңы; толық ішкі шағылу; линзалар жүйесінде кескін салу; жұқа линза формуласы; оптикалық құралдар;

№ 3 Зертханалық жұмыс: шынының сыну көрсеткішін анықтау;

Практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару; ойыс айнаға түскен және шағылған стандартты сәулелердің жүрісі; жинағыш және шашыратқыш линзадағы негізгі сәулелердің жүрісі; көз бен фотоаппараттың оптикалық жүйелерін салыстыру.

8) «Салыстырмалы теорияның элементтері».

Салыстырмалы теорияның постулаттары; Лоренц түрлендірулері; энергия; релятивистік динамикадағы импульс және масса; материалдық дене үшін энергия мен массаның байланыс заңы;

9) «Атомдық және кванттық физика».

Сәулеленудің түрлері; спектрлер; спектрлік құралдар; спектрлік анализ; инфракызыл және ультракүлгін сәулелену; рентген сәулелері; жылулық сәулелену; Стефан –Больцман және Винн заңдары; ультракүлгін апаты; Планк формуласы; фотондар; фотоэффект; электромагниттік сәулелену шкаласы фотоэффектіні қолдану; жарық қысымы; жарықтың химиялық әсері; рентгендік сәулелену; жарықтың корпускулярлық-толқындық табиғатының біртұтастығы; альфа бөлшектің шашырауы бойынша Резерфорд тәжірибесі; Бор постулаттары; Франк және Герц тәжірибелері; сызықты емес оптика туралы түсінік; лазерлер; бөлшектің толқындық қасиеттері; Бор теориясының қиыншылығы; де Бройль толқындары;

№ 4 Зертханалық жұмыс: сәулеленудің тұтас және сызықтық спектрлерін бақылау;

10) «Атом ядросның физикасы». Табиғи радиоактивтілік; радиоактивті ыдырау заңы; атомдық ядро; ядроның нуклондық моделі; изотоптар; ядродағы нуклондардың байланыс энергиясы; ядролық реакциялар; жасанды радиоактивтілік; ауыр ядролардық бөлінуі; тізбекті ядролық реакция; сындық масса; радиоактивті сәулелердің биологиялық әсері; радиациядан қорғану; ядролық реактор; ядролық энергетика; термоядролық реакциялар;

№ 5 Зертханалық жұмыс: дайын сурет бойынша зарядталған бөлшектердің тректерін оқып үйрену;

11) «Нанотехнология және наноматериалдар».

Нанотехнологияның негізгі жетістіктері, өзекті мәселелер және даму кезеңдері; наноматериалдар.

12) «Космология».

Жұлдыздар әлемі; жұлдызға дейінгі қашықтық; айнымалы жұлдыздар; Күн-Жер байланыстары; жұлдыздардың планеталық жүйелері; Жер топтарындағы планеталар және гигант-планеталар; Күн жүйесіндегі кіші денелер; біздің Галактика; басқа Галактикалардың ашылуы; квазарлар; Үлкен жарылыс теориясы; қызыл ығысу және Галактикаға дейінгі қашықтықты анықтау; Әлемнің ұлғаюы; Әлемнің эволюциясының негізгі кезеңдері; әлемнің моделдері; өмір және Әлем туралы ойлар; адамзаттың космостық болашағы және космосты игеру.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

Бөлімшелер	10-сынып	11-сынып
1.1 Кинематика	10.1.1.1 - қазіргі заманғы физиканың рөлі туралы пікірін айту және өз пікірін дәлелдеу	
	10.1.1.2 - жүйелік және кездейсоқ қателіктерді ажырата білу	

	10.1.1.3 - тәуелсіз, тәуелді және тұрақты физикалық шамаларды анықтау	
	10.1.1.4 - физикалық шамалардың өлшеу дәлдігін ескере отырып, эксперименттік зерттеудің соңғы нәтижесін жазу	
	10.1.1.5 - жылдамдықтың уақытқа тәуелділігі графигін пайдалана отырып, теңүдемелі қозғалыс кезіндегі орын ауыстыру формуласын қорытып шығару	
	10.1.1.6 - сандық және графиктік есептерді шығаруда кинематика теңдеулерін қолдану	
	10.1.1.7- инварианты және салыстырмалы физикалық шамаларды ажырату	
	10.1.1.8 - жылдамдықтарды қосу мен орын ауыстыруды қосудың классикалық заңын есеп шығаруда қолдану	
	10.1.1.9 - қисықсызықты қозғалыс кезіндегі траекторияның қисықтық радиусын, дененің тангенциалды, центрге тартқыш және толық үдеуін анықтау	
	10.1.1.10 - көкжиекке бұрыш жасай лақтырылған дененің қозғалысы кезіндегі кинематикалық шамаларын анықтау	
1.2 Динамика	10.1.2.1 - бірнеше күштің әрекетінен болатын дененің қозғалысына есеп	

	шығарудың алгоритмдерін құру	
	10.1.2.2 - инертті масса мен гравитациялық массаның физикалық мағынасын түсіндіру	
	10.1.2.3 - материалдық нүктенің гравитациялық өріс кернеулігі мен потенциалының қашықтыққа тәуелділік графигін түсіндіру	
	10.1.2.4 - бүкіл әлемдік тартылыс заңын есептер шығаруда қолдану	
	10.1.2.5 - материалдық дененің инерция моментін есептеу үшін Штейнер теоремасын қолдану	
	10.1.2.6 - есептерді шешу кезінде айналмалы қозғалыс динамикасының негізгі теңдеуін оның әртүрлі формаларында қолдану	
	10.1.2.7 - айналмалы және ілгерілемелі қозғалысты сипаттайтын физикалық шамалардың арасындағы сәйкестікті жүргізу	
1.3 Статика	10.1.3.1 - абсолют қатты дененің және денелер жүйесінің массалар центрін анықтау	
	10.1.3.2 - әртүрлі тепе-теңдікті түсіндіру кезінде себеп-салдар байланысын орнату	
	10.1.3.3 - күштерді қосудың заңдылығын эксперименттік тексеру және күш шамасын	

	тәжірибелік жолмен анықтау	
1.4. Сақталу заңдары	10.1.4.1 - сақталу заңдарын сандық және эксперименттік есептерді шығаруда қолдану	
1.5. Сұйықтар мен газдардың механикасы	10.1.5.1 - сұйықтар мен газдардың ламинарлық және турбуленттік ағыстарын сипаттау	
	10.1.5.2 - үзіліссіздік теңдеуі мен Бернулли теңдеуін эксперименттік, сандық және сапалық есептерді шығаруда қолдану	
	10.1.5.3 - Торричелли теңдеуін эксперименттік, сандық және сапалық есептерді шығаруда қолдану	
	10.1.5.4 - эксперименттің нәтижесіне әсер етуші факторларды анықтау және нәтижені жақсартудың жолдарын ұсыну	
2.1 Молекулалық кинетикалық теорияның негіздері	10.2.1.1 - температура мен молекулалардың ілгерілемелі қозғалысының орташа кинетикалық энергиясының байланысын сипаттау	
	10.2.1.2 - идеал газ моделін сипаттау	
	10.2.1.3- молекулалық кинетикалық теорияның негізгі теңдеуін есептер шығаруда қолдану	
2.2 Газ заңдары	10.2.2.1 - идеал газ күйінің негізгі теңдеуін есептер шығаруда қолдану	

	10.2.2.2 - тұрақты температура кезінде қысымның газ көлеміне тәуелділігін зерттеу (Бойль-Мариотт заңы)	
	10.2.2.3 - тұрақты қысым кезінде газ көлемінің температураға тәуелділігін зерттеу (Гей-Люссак заңы)	
	10.2.2.4 - тұрақты көлем кезінде қысымның газ температурасына тәуелділігін зерттеу (Шарль заңы)	
	10.2.2.5 - газ заңдарын сандық және графиктік есептер шығаруда қолдану	
2.3 Термодинамика негіздері	10.2.3.1 - бір атомды және екі атомды идеал газдың ішкі энергиясының формуласын есептер шығаруда қолдану	
	10.2.3.2 - термодинамиканың бірінші заңын изопроцестерге және адиабаталық процеске қолдану	
	10.2.3.3 - идеал жылу қозғалтқышы үшін Карно циклін сипаттау	
	10.2.3.4 - жылу қозғалтқышының пайдалы әсер коэффициенті формуласын есептерді шығаруда қолдану	
2.4 Сұйық және қатты денелер	10.2.4.1 - гигрометрдің және психрометрдің көмегімен ауаның салыстырмалы ылғалдылығын анықтау	
	10.2.4.2 - сұйықтың беттік керілу коэффициентін	

	әртүрлі тәсілдермен анықтау	
	10.2.4.3 - әртүрлі қатты денелер мысалында кристалдық және аморфты денелердің құрылымын ажырату	
	10.2.4.4 - серпімді деформация кезіндегі Юнг модулін анықтау	
3.1 Электростатика	10.3.1.1 - электр зарядының сақталу заңы мен Кулон заңын есептер шығаруда қолдану	
	10.3.1.2 - суперпозиция принципін электр өрісінің қорытқы кернеулігін анықтау үшін пайдалану	
	10.3.1.3 - зарядталған жазықтықтың, шардың, сфераның электр өрісінің кернеулігін анықтау	
	10.3.1.4 - нүктелік зарядтың электр өрісінің потенциалы мен жұмысын есептеу	
	10.3.1.5 - электростатикалық өрісте күшті және энергетикалық сипаттамаларды байланыстыратын формуланы есептер шығаруда қолдану	
	10.3.1.6 - гравитациялық және электростатикалық өрістерде күшті және энергетикалық сипаттамаларды салыстыру	
	10.3.1.7 - диэлектриктердегі поляризация құбылысы мен өткізгіштердегі электростатикалық	

	индукция құбылысына салыстырмалы талдау жасау	
	10.3.1.8 - конденсатор сыйымдылығының оның параметрлеріне тәуелділігін зерттеу	
	10.3.1.9 - конденсаторларды тізбектей және параллель жалғау формулаларын есеп шығаруда	
	10.3.1.10 - электр өрісінің энергиясын есептеу;	
3.2 Тұрақты ток	10.3.2.1 - аралас жалғанған өткізгіштерден тұратын тізбек бөлігі үшін Ом заңын қолдану	
	10.3.2.2 - өткізгіштерді аралас жалғауды зерттеу	
	10.3.2.3 - элерктр қозғаушы күші мен кернеу көзінің әртүрлі жұмыс режиміндегі (жұмыстық, бос жүріс, қысқа тұйықталу) байланысын зерттеу	
	10.3.2.4 - толық тізбек үшін Ом заңын қолдану	
	10.3.2.5 - эксперимент арқылы ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісін анықтау	
	10.3.2.6 - электр тогының жұмысы, қуаты және ток көзінің пайдалы әсер коэффициентінің формулаларын есептер шығаруда қолдану	
3.3 Әртүрлі ортадағы электр тогы	10.3.3.1 - металдардағы электр тогын сипаттау және кедергінің температураға тәуелділігін талдау	

	10.3.3.2 - жоғары температурада асқын өткізгішті материалдарды алудың келешегін талқылау	
	10.3.3.3-жартылай өткізгіштердегі электр тогын сипаттау және жартылай өткізгіш құралдарын қолдану принципін түсіндіру	
	10.3.3.4-шамның қылсымының, резистордың және жартылай өткізгіш диодтың вольт-амперлік сипаттамасын зерттеу	
	10.3.3.5 - электролиттердегі электр тогын сипаттау және электролиз заңын есептер шығаруда қолдану	
	10.3.3.6 - газдардағы және вакуумдағы электр тогын сипаттау	
3.4 Магнит өрісі	10.3.4.1 - магнит индукция векторының физикалық мағынасын заманауи техниканың жетістіктері мен есептер шығару арқылы түсіндіру	
	10.3.4.2 - электр өлшеуіш құралдардың, электр қозғалтқыштың жұмыс істеу принципін түсіндіру	
	10.3.4.3 - токомак, циклотрон, андронды коллайдер, магниттік тордың жұмыс істеу принципін талдау және поляр шұғыласының табиғатын түсіндіру	
	10.3.4.4 - зарядталған бөлшектердің қозғалысына	

	магнит өрісінің әсерін зерттеу	
	10.3.4.5 - заттың магниттік қасиеттері бойынша топтастыру және олардың қолдану аймағын анықтау	
	10.3.4.6 - магниттік материалдарды (неодим магниттер, датчиктер, сейсмометрлер, металл іздегіш) заманауи қолдану аймағын және олардың қолдану үрдісін талқылау	
3.5 Электромагниттік индукция	10.3.5.1 - электромагниттік құралдардың (электромагниттік реле, генератор, трансформатор) жұмыс істеу принципін зерттеу	
	10.3.5.2 - электромагниттік индукция заңын есептер шығаруда қолдану	
	10.3.5.3 - механикалық және магнит өрісінің энергиялары арасындағы сәйкестікті жүргізу	
	10.3.5.4 - қолданыстағы электрқозғалтқыштың моделін зерттеу және Фарадей заңы мен Ленц ережесін қолданып алынған нәтижелерді пайдалана отырып дәлелді түрде түсіндіру	
4.1 Механикалық тербелістер		11.4.1.1 - эксперименттік, аналитикалық және графиктік тәсілмен гармоникалық тербелісті (x(t), v(t), a(t)) зерттеу
4.2 Электромагниттік тербелістер		11.4.2.1 - еркін және еріксіз тербелістердің пайда болу шарттарын сипаттау

		11.4.2.2 - механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістерді сәйкестендіру
		11.4.2.3 - компьютерлік моделдеу арқылы заряд пен ток күшінің уақытқа тәуелді графиктерін зерттеу
4.3 Айнымалы ток		11.4.3.1 - генератор моделін қолданып, айнымалы ток генераторының жұмыс істеу принципін зерттеу
		11.4.3.2 - физикалық шамаларды (период, жиілік, кернеу, ток күші мен элерктр қозғаушы күшінің максималды және әсерлік мәндері) қолданып, айнымалы токты сипаттау
		11.4.3.3 - синусоидалы айнымалы ток немесе кернеуді гармоникалық функция түрінде көрсете алу
		11.4.3.4 - айнымалы ток тізбегінде тек активті жүктеме кезінде(резистор) фаза ығысуын сипаттау
		11.4.3.5 - айнымалы ток тізбегінде реактивті жүктемелер кезінде (катушка, конденсатор) фаза ығысуын сипаттау
		11.4.3.6 - R, L, C -дан тұратын айнымалы токтың тізбектелген электр тізбегін есептеу
		11.4.3.7 - айнымалы токтың активті және реактивті қуат ұғымының физикалық мағынасын түсіндіру

		11.4.3.8 - векторлық диаграмма салу арқылы қуат коэффициентін анықтау
		11.4.3.9 - резонанс шартын түсіндіру және оның қолданылуына мысал келтіру;
		11.4.3.10 - резонанстық жиілікті есептеу
		11.4.3.11 - трансформатордың жұмыс істеу принципін талдау
		11.4.3.12 - электр энергиясын тасымалдау үшін жоғары кернеудегі айнымалы токтың экономикалық артықшылықтарын түсіндіру
		11.4.3.14 - Қазақстандағы электр энергиясы көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау
5.1 Толқындық қозғалыс		11.5.1.1 - ауадағы тұрғын дыбыс толқындарының пайда болуын зерттеу
		11.5.1.2 - графикалық әдісті қолданып түйіндер мен шоғырларды анықтау және тұрғын толқындардың пайда болуын түсіндіру
		11.5.1.3 - судың бетінде екі көзде пайда болған интерференцияны зерттеу
5.2 Электромагниттік толқындар		11.5.2.1 - электромагниттік толқындардың пайда болу шарттарын түсіндіру және олардың қасиеттерін сипаттау
		11.5.2.2 - жоғары жиілікті электромагниттік тербелістердің модуляциясы мен детекторлауды сипаттау

		11.5.2.3 - амплитудалық және жиіліктік модуляцияны ажырату
		11.5.2.4 - детекторлы радиоқабылдағыштың жұмыс істеу принципін түсіндіру
		11.5.2.5 - аналогтықпен салыстырғанда сандық форматтағы сигналды берудің артықшылықтарын түсіндіру
		11.5.2.6 - байланыс құралдарын жүйелеу және оларды жетілдірудің жолдарын ұсыну
6.1 Толқындық оптика		11.6.1.1 жарық жылдамдығын анықтаудың зертханалық және астрономиялық әдістерін түсіндіру
		11.6.1.2 - призма арқылы өткен кездегі ақ жарықтың жіктелуін түсіндіру
		11.6.1.3 - механикалық және жарық толқындарының интерференциялық көріністеріне салыстырмалы талдау жүргізу
		11.6.1.4 - жұқа пленкаға түскен және шағылған жарықтардан пайда болған интерференциялық максимумдар мен минимумдарды бақылау шарттарын анықтау
		11.6.1.5 - Френель теориясын қолданып, қылдан, саңылаулардан, дөңгелек саңылаудан пайда болған дифракциялық көріністерді түсіндіру

		11.6.1.7 - жарықтың интерференция, дифракция және поляризация құбылысын талдай отырып, эксперимент арқылы жарықтың электромагниттік табиғатын дәлелдеу
6.2 Геометриялық оптика		11.6.2.1 - Гюйгенс принципінің көмегімен жарықтың шағылу заңын түсіндіру
		11.6.2.2 - сфералық айнадағы сәуленің жолын салу және сфералық айнаның формуласын есептер шығаруда қолдану
		11.6.2.3 - Гюйгенс принципінің көмегімен жарықтың сыну заңын түсіндіру
		11.6.2.4 - жарық сигналдарын тасымалдауда оптоталшықты технологияның артықшылығын түсіндіру
		11.6.2.5 - шынының сыну көрсеткішін эксперименттік жолмен анықтау және экспериментті жақсартудың жолдарын ұсыну
		11.6.2.6 - линзалар жүйесінде сәулелердің жолын салу;
		11.6.2.7 - телескоп, микроскоп және лупадағы сәуленің жолын салу және түсіндіру
7.1 Салыстырмалы теорияның элементтері		11.7.1.1 - Галилейдің салыстырмалы принципі мен Эйнштейннің салыстырмалы принципін сәйкестендіру
		11.7.1.2 - Эйнштейн постулаттары мен Лоренц

		түрлендірулерін есептер шығаруда қолдана отырып, релятивистік эффектіні түсіндіру
		11.7.1.3 - зарядталған бөлшектердің үдеткіштерінің жұмыс істеу принципін, оларда орын алатын релятивистік эффектіні ескере отырып түсіндіру
8.1 Атомдық және кванттық физика		11.8.1.1 - сәулеленудің көздері мен түрлерін топтастыру
		11.8.1.2 - электромагниттік сәулелену, олардың табиғатта пайда болуы мен затпен өзара әрекеттесуін ажырату
		11.8.1.3 - Стефан-Больцман, Винн заңдарын және Планк формуласын ультракүлгін апаттын негіздеу және абсолют қара дененің жылулық сәулеленуін сипаттау үшін қолдану
		11.8.1.4 - фотоэффектінің табиғатын түсіндіру және оны қолдануға мысалдар келтіру
		11.8.1.5 - фотоэффектінің заңдары мен Эйнштейн теңдеуін есеп шығаруда қолдану
		11.8.1.6 - жарықтың кванттық теориясы негізінде жарық қысымының табиғатын түсіндіру
		11.8.1.7 - фотосинтез және фотография үдерісін мысалға келтіре отырып, жарықтың химиялық әсерін сипаттау

		11.8.1.8 - компьютерлік және магниттік-резонанстық томографияны салыстыру
		11.8.1.9 - электромагнитік сәулеленудің корпускулярлық-толқындық табиғатының дәлелдейтін мысалдар келтіру
		11.8.1.10 - атомның планетарлық моделін альфа бөлшектің ыдырауы бойынша Резерфорд тәжірибесіне сүйене отырып негіздеу
		11.8.1.11 - бор постулаттарына сүйеніп атомның орнықты күйінің шартын түсіндіру
		11.8.1.12 - сутегі атомының энергетикалық құрылымына сүйене отырып, сызықтық спектрдің табиғатын түсіндіру
		11.8.1.13 - лазер құрылғысын және әсер ету принципін түсіндіру
		11.8.1.14 - голографияның даму кезеңдерін талқылау
		11.8.1.15 - элементар бөлшектердің толқындық табиғатының пайда болуы мен практикада қолданылуына мысалдар келтіру
		11.8.1.16 - де Бройль толқын ұзындығының формуласын есептер шығаруда қолдану
8.2 Атом ядросының физикасы		11.8.2.1 - радиоактивті ыдырау заңы негізінде ядролық қалдықтармен аймақтың зақымдануының

		ұзаққа созылу себептерін түсіндіру
		11.8.2.2 - радиоактивті ыдыраудың формуласын есептер шығаруда қолдану
		11.8.2.3 - атомдық ядроның байланыс энергиясын есептеу және меншікті байланыс энергиясының ядроның массалық санына тәуелділігін түсіндіру
		11.8.2.4 - ядролық реакцияны жазу кезінде массалық және зарядтық санның сақталу заңын қолдану
		11.8.2.5 - ядролық синтездің және табиғи радиоактивтіліктің табиғатын түсіну
		11.8.2.6 - магнит өрісіндегі зарядталған бөлшектердің қозғалыс сипатын түсіндіру
		11.8.2.7 - a, b және g сәулелерінің табиғатын, қасиеттерін және биологиялық әсерін түсіндіру
		11.8.2.8 - ядролық реакторлардың құрылысы мен жұмыс істеу принципін сипаттау
		11.8.2.9 - ядролық энергетиканың даму кезеңдерін талқылау
9.1 Нанотехнология және наноматериалдар		11.9.1.1 - наноматериалдардың физикалық қасиеттерін және оларды алудың жолдарын түсіндіру
		11.9.2.2 - нанотехнологияның қолданылуын талқылау

10.1 Космология		11.10.1.1 - жұлдыздардың басты спектрлік класын сипаттау
		11.10.1.2 - көрінерлік жұлдыздық шама және абсолют жұлдыздық шама ұғымдарын ажырату
		11.10.1.3 - көрінерлік және абсолют жұлдыздық шаманы анықтау үшін формулаларды қолдану
		11.10.1.4 - Жұлдыздар эволюциясын түсіндіру үшін Герцшпрунг-Рассель диаграммасын қолдану
		11.10.1.5 - қара құрдымдар, нейтронды жұлдыздар және аса жаңа жұлдыздардың қасиеттерін сипаттау
		11.10.1.6 - ара қашықтықты анықтау үшін, «қарапайым май шамдар» әдісін пайдалануды сипаттау
		11.10.1.7 - Әлемнің жеделдеуі мен қара энергия туралы пікірталасты талқылау
		11.10.1.8 - Хаббл заңын қолданып, Әлемнің жасын бағалай алу
		11.10.1.9 - микротолқынды фондық сәулелену туралы ақпаратты қолданып, Үлкен Жарылыс теориясын түсіндіру

32. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

33. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі қосымшада берілген Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар(гимназия/лицей сыныптарына арналған)

10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Тақырыптар/ Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Кинематика	Қазіргі заманғы физиканың рөлі	10.1.1.1 -қазіргі заманғы физиканың рөлі туралы пікір айту және өз пікірін дәлелдеу
	Физикалық шамалардың қателіктері. Өлшеулер нәтижесін өңдеу. № 1 Зертханалық жұмыс «Көлбеу жазықтық бойымен қозғалатын дененің үдеуін анықтау»	10.1.1.2 - жүйелік және кездейсоқ қателіктерді ажырата білу; 10.1.1.3 - тәуелсіз, тәуелді және тұрақты физикалық шамаларды анықтау; 10.1.1.4 - физикалық шамалардың өлшеу дәлдігін ескере отырып, тәжірибелік зерттеудің соңғы нәтижесін жазу
	Теңүдемелі қозғалыс кинематикасының негізгі теңдеулері мен ұғымдары	10.1.1.5 - жылдамдықтың уақытқа тәуелділігі графигін пайдалана отырып, теңүдемелі қозғалыс кезіндегі орын ауыстыру формуласын қорытып шығару; 10.1.1.6 - сандық және графиктік есептерді шығаруда кинематика теңдеулерін қолдану
	Инвариантты және салыстырмалы физикалық шамалар. Галилейдің салыстырмалылық принципі	10.1.1.7 - инварианты және салыстырмалы физикалық шамаларды ажырату; 10.1.1.8 - жылдамдықтарды қосу мен орын ауыстыруды қосудың классикалық заңын есеп шығаруда қолдану

	Қисық сызықты қозғалыс кинематикасы	10.1.1.9 - қисықсызықты қозғалыс кезіндегі траекторияның қисықтық радиусын, дененің тангенциалды, центрге тартқыш және толық үдеуін анықтау;
	Көкжиекке бұрыш жасай лақтырылған дененің қозғалысы.	10.1.1.10 - көкжиекке бұрыш жасай лақтырылған дененің қозғалысы кезіндегі кинематикалық шамаларын анықтау;
Динамика	Күштер. Күштерді қосу. Ньютон заңдары	10.1.2.1 - бірнеше күштің әрекетінен болатын дененің қозғалысына есеп шығарудың алгоритмдерін құру
	Бүкіл әлемдік тартылыс заңы	10.1.2.2 - инертті масса мен гравитациялық массаның физикалық мағынасын түсіндіру; 10.1.2.3 - материалдық нүктенің гравитациялық өріс кернеулігі мен потенциалының қашықтыққа тәуелділік графигін түсіндіру; 10.1.2.4 - бүкіл әлемдік тартылыс заңын есептер шығаруда қолдану
	Абсолют қатты дененің инерция моменті	10.1.2.5 - материалдық дененің инерция моментін есептеу үшін Штейнер теоремасын қолдану
	Импульс моменті. Импульс моментінің сақталу заңы және оның кеңістік қасиеттерімен байланысы. Айналмалы қозғалыс динамикасының негізгі теңдеуі	10.1.2.6 - есептерді шешу кезінде айналмалы қозғалыс динамикасының негізгі теңдеуін оның әртүрлі формаларында қолдану; 10.1.2.7 - айналмалы және ілгерілемелі қозғалысты сипаттайтын физикалық шамалардың арасындағы сәйкестікті жүргізу

Статика	Массалар центрі.	10.1.3.1 - абсолют қатты дененің және денелер жүйесінің массалар центрін анықтау
	Тепе-теңдік түрлері.	10.1.3.2 - әртүрлі тепе-теңдікті түсіндіру кезінде себеп-салдар байланысын орнату
	№ 2 Зертханалық жұмыс «Бір-біріне бұрыш жасай бағытталған күштерді қосу»	10.1.3.3 - күштерді қосудың заңдылығын эксперименттік тексеру және күш шамасын тәжірибелік жолмен анықтау
Сақталу заңдары	Механикадағы импульс пен энергияның сақталу заңдары және олардың кеңістік пен уақыттың қасиеттерімен байланысы.	10.1.4.1 - сақталу заңдарын сандық және эксперименттік есептерді шығаруда қолдану
Сұйықтар мен газдардың механикасы	Гидродинамика. Сұйықтар мен газдардың ламинарлық және турбуленттік ағыстары	10.1.5.1 - сұйықтар мен газдардың ламинарлық және турбуленттік ағыстарын сипаттау
	Үзіліссіздік теңдеуі. Бернулли теңдеуі. Көтергіш күш	10.1.5.2 - үзіліссіздік теңдеуі мен Бернулли теңдеуін эксперименттік, сандық және сапалық есептерді шығаруда қолдану
	Тұтқыр сұйықтың қозғалысы. Стокс формуласы. Денелерді қапталдай ағу	10.1.5.3 - Торричелли теңдеуін эксперименттік, сандық және сапалық есептерді шығаруда қолдану
	№ 3 Зертханалық жұмыс «Тұтқыр сұйықта қозғалатын кішкентай шардың жылдамдығының оның радиусынан тәуелділігін зерттеу»	10.1.5.4 - эксперименттің нәтижесіне әсер етуші факторларды анықтау және нәтижені жақсартудың жолдарын ұсыну
2-тоқсан		
Молекулалық-кинетикалық теория негіздері	Газдардың молекулалық кинетикалық теориясының негізгі қағидалары және оның тәжірибелік	10.2.1.1 - температура мен молекулалардың ілгерілемелі қозғалысының орташа кинетикалық энергиясының байланысын сипаттау

	дәлелдемелері. Термодинамикалық жүйелер және термодинамикалық параметрлер. Тепе-теңдік және тепе-теңдік емес күйдегі термодинамикалық жүйе. Температура - зат бөлшектерінің жылулық қозғалысының орташа кинетикалық энергиясының өлшемі ретінде	
	Идеал газ. Газдардың молекулалық-кинетикалық теориясының негізгі теңдеуі	10.2.1.2 - идеал газ моделін сипаттау; 10.2.1.3 - молекулалық кинетикалық теорияның негізгі теңдеуін есептер шығаруда қолдану
Газ заңдары	Идеал газ күйінің теңдеуі	10.2.2.1 - идеал газ күйінің негізгі теңдеуін есептер шығаруда қолдану;
	Изопроцестер. Изопроцесстер графиктері. Дальтон заңы	10.2.2.2 - тұрақты температура кезінде қысымның газ көлеміне тәуелділігін зерттеу (Бойль-Мариотт заңы); 10.2.2.3 - тұрақты қысым кезінде газ көлемінің температураға тәуелділігін зерттеу (Гей-Люссак заңы); 10.2.2.4 - тұрақты көлем кезінде қысымның газ температурасына тәуелділігін зерттеу (Шарль заңы); 10.2.2.5 - газ заңдарын сандық және графиктік есептер шығаруда қолдану
Термодинамика негіздері	Идеал газдың ішкі энергиясы. Термодинамикалық жұмыс. Жылу мөлшері, жылусыйымдылық	10.2.3.1 - бір атомды және екі атомды идеал газдың ішкі энергиясының формуласын есептер шығаруда қолдану

	Термодинамиканың бірінші заңы. Термодинамиканың бірінші заңын изопроцестерге қолдану. Адиабаталық процесс, Пуассон теңдеуі	10.2.3.2 - термодинамиканың бірінші заңын изопроцестерге және адиабаталық процеске қолдану
	Қайтымды және қайтымсыз процестер. Энтропия. Термодинамиканың екінші заңы. Айналмалы процесс және оның пайдалы әсер коэффициенті, Карно циклі	10.2.3.3 - идеал жылу қозғалтқышы үшін Карно циклін сипаттау; 10.2.3.4 жылу қозғалтқышының пайдалы әсер коэффициенті формуласын есептерді шығаруда қолдану
Сұйық және қатты денелер	Қаныққан және қанықпаған бу. Ауаның ылғалдылығы. Фазалық диаграммалар. Үштік нүкте. Заттың кризистік күйі	10.2.4.1 - гигрометрдің және психрометрдің көмегімен ауаның салыстырмалы ылғалдылығын анықтау
	Сұйықтың беткі қабатының қасиеттері. Жұғу, қылтүтіктік құбылыстар	10.2.4.2 - сұйықтың беттік керілу коэффициентін әртүрлі тәсілдермен анықтау
	Кристалл және аморф денелер. Қатты денелердің механикалық қасиеттері	10.2.4.3 - әртүрлі қатты денелер мысалында кристалдық және аморфты денелердің құрылымын ажырату; 10.2.4.4 - серпімді деформация кезіндегі Юнг модулін анықтау
3-тоқсан		
Электростатика	Электр заряды. Зарядтың беттік және көлемдік тығыздығы. Зарядтың сақталу заңы. Кулон заңы	10.3.1.1 - электр зарядының сақталу заңы мен Кулон заңын есептер шығаруда қолдану
	Электр өрісі. Біртекті және біртекті емес электр өрісі. Электр өрісінің кернеулігі. Электр	10.3.1.2 - суперпозиция принципін электр өрісінің қорытқы кернеулігін анықтау үшін пайдалану

	өрісінің суперпозиция принципі	
	Электр өрісінің кернеулік векторының ағыны.	10.3.1.3-зарядталған жазықтықтың, шардың, сфераның электр өрісінің кернеулігін анықтау
	Зарядтың орын ауыстыруы кезіндегі электр өрісінің жұмысы. Потенциал. Электр өрісінің потенциалдар айырымы	10.3.1.4 - нүктелік зарядтың электр өрісінің потенциалы мен жұмысын есептеу
	Эквипотенциал беттер. Біртекті электр өрісі үшін кернеулік пен потенциалдар айырымы арасындағы байланыс	10.3.1.5 - электростатикалық өрісте күшті және энергетикалық сипаттамаларды байланыстыратын формуланы есептер шығаруда қолдану; 10.3.1.6 - гравитациялық және электростатикалық өрістерде күшті және энергетикалық сипаттамаларды салыстыру
	Электр өрісіндегі өткізгіштер мен диэлектриктер	10.3.1.7 - диэлектриктердегі поляризация құбылысы мен өткізгіштердегі электростатикалық индукция құбылысына салыстырмалы талдау жасау
	Электрсыйымдылығы. Конденсаторлар. Конденсаторларды жалғау	10.3.1.8 - конденсатор сыйымдылығының оның параметрлеріне тәуелділігін зерттеу; 10.3.1.9 - конденсаторларды тізбектей және параллель жалғау формулаларын есеп шығаруда қолдану
	Электр өрісінің энергиясы;	10.3.1.10 - электр өрісінің энергиясын есептеу
Тұрақты ток	Электр тогы. Тізбек бөлігіне арналған Ом заңы. Өткізгіштерді аралас жалғау	10.3.2.1 - аралас жалғанған өткізгіштерден тұратын тізбек бөлігі үшін Ом заңын қолдану

	№ 4 Зертханалық жұмыс «Өткізгіштерді аралас жалғауды оқып үйрену»	10.3.2.2 - өткізгіштерді аралас жалғауды зерттеу
	Ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісі	10.3.2.3 - элерктр қозғаушы күші мен кернеу көзінің әртүрлі жұмыс режиміндегі (жұмыстық, бос жүріс, қысқа тұйықталу) байланысын зерттеу
	Толық тізбек үшін Ом заңы;	10.3.2.4 - толық тізбек үшін Ом заңын қолдану
	№ 5 Зертханалық жұмыс «Ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісін анықтау» Электр тогының жұмысы мен қуаты. Джоуль –Ленц заңы. Ток көзінің пайдалы әсер коэффициенті	10.3.2.5 - эксперимент арқылы ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісін анықтау
		10.3.2.7 - электр тогының жұмысы, қуаты және ток көзінің пайдалы әсер коэффициентінің формулаларын есептер шығаруда қолдану
Әртүрлі ортадағы электр тогы	Металдардағы электр тогы. Асқын өткізгіштік	10.3.3.1 - металдардағы электр тогын сипаттау және кедергінің температураға тәуелділігін талдау; 10.3.3.2 - жоғары температурада асқын өткізгішті материалдарды алудың келешегін талқылау
	Жартылай өткізгіштердегі электр тогы. Жартылай өткізгішті құралдар	10.3.3.3 - жартылай өткізгіштердегі электр тогын сипаттау және жартылай өткізгіш құралдарын қолдану принципін түсіндіру
	№ 6 Зертханалық жұмыс «Шамның қыл сымының, резистордың және жартылай өткізгіш диодтың вольт-амперлік сипаттамасы»	10.3.3.4 - шамның қылсымының, резистордың және жартылай өткізгіш диодтың вольт-амперлік сипаттамасын зерттеу
	Электролит ерітінділеріндегі және	10.3.3.5 - электролиттердегі электр тогын сипаттау және

	балқыламалардағы электр тогы. Электролиз заңы	электролиз заңын есептер шығаруда қолдану
	Газдардағы электр тогы. Вакуумдегі электр тогы.	10.3.3.6 - газдардағы және вакуумдағы электр тогын сипаттау;
4-тоқсан		
Магнит өрісі	Магнит өрісі. Тогы бар өткізгіштің өзара әрекеттесуі. Ампер тәжірибелері Магнит индукция векторы. Дөңгелек және шексіз түзу тогы бар өткізгіштердің индукциясы. Бұрғы ережесі	10.3.4.1 - магнит индукция векторының физикалық мағынасын заманауи техниканың жетістіктері мен есептер шығару арқылы түсіндіру;
	Ампер күші, сол қолы ережесі;	10.3.4.2 - электр өлшеуіш құралдардың, электр қозғалтқыштың жұмыс істеу принципін түсіндіру;
	Лоренц күші. Магнит өрісіндегі зарядталған бөлшектердің қозғалысы	10.3.4.3 - токомак, циклотрон, андронды коллайдер, магниттік тордың жұмыс істеу принципін талдау және поляр шұғыласының табиғатын түсіндіру; 10.3.4.4 - зарядталған бөлшектердің қозғалысына магнит өрісінің әсерін зерттеу;
	Заттың магниттік қасиеттері. Кюри температуры	10.3.4.5 - заттың магниттік қасиеттері бойынша топтастыру және олардың қолдану аймағын анықтау; 10.3.4.6 - магниттік материалдарды(неодим магниттер, датчиктер, сейсмометрлер, металл іздегіш) заманауи қолдану аймағын және олардың қолдану үрдісін талқылау
Электромагниттік индукция	Ампер күшінің жұмысы. Магнит ағыны.	10.3.5.1 - Электромагниттік құралдардың

	Электромагниттік индукция құбылысы	(электромагниттік реле, генератор, трансформатор) жұмыс істеу принципін зерттеу
	Электромагниттік индукция заңы. Ленц ережесі. Өздік индукция. Индуктивтілік	10.3.5.2 - электромагниттік индукция заңын есептер шығаруда қолдану
	Магнит өрісінің энергиясы	10.3.5.3 - механикалық және магнит өрісінің энергиялары арасындағы сәйкестікті жүргізу
	Электр қозғалтқыш және тұрақты токтың электр генераторы	10.3.5.4 - қолданыстағы электрқозғалтқыштың моделін зерттеу және Фарадей заңы мен Ленц ережесін қолданып алынған нәтижелерді пайдалана отырып дәлелді түрде түсіндіру
	Физикалық практикум	

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Тақырыптар/ Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Механикалық тербелістер	Гармоникалық тербелістердің теңдеулері мен графиктері	11.4.1.1 - эксперименттік, аналитикалық және графиктік тәсілмен гармоникалық тербелісті (x(t), v(t), a(t)) зерттеу
Электромагниттік тербелістер	Еркін және еріксіз электромагниттік тербелістер Механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістер арасындағы ұқсастық	11.4.2.1 - еркін және еріксіз тербелістердің пайда болу шарттарын сипаттау 11.4.2.2 - механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістерді сәйкестендіру; 11.4.2.3 - компьютерлік моделдеу арқылы заряд пен ток күшінің уақытқа тәуелді графиктерін зерттеу

Айнымалы ток	Айнымалы ток генераторы	11.4.3.1 - генератор моделін қолданып, айнымалы ток генераторының жұмыс істеу принципін зерттеу
	Еріксіз электромагниттік тербелістер. Айнымалы ток	11.4.3.2 - физикалық шамаларды (период, жиілік, кернеу, ток күші мен элерктр қозғаушы күшінің максималды және әсерлік мәндері) қолданып, айнымалы токты сипаттау; 11.4.3.3 - синусоидалы айнымалы ток немесе кернеуді гармоникалық функция түрінде көрсете алу
	Айнымалы ток тізбегінде активті және реактивті кедергі	11.4.3.4 - айнымалы ток тізбегінде тек активті жүктеме кезінде(резистор) фаза ығысуын сипаттау; 11.4.3.5 - айнымалы ток тізбегінде реактивті жүктемелер кезінде (катушка, конденсатор) фаза ығысуын сипаттау
	Активті және реактивті кедергілерден тұратын айнымалы токтың тізбектелген электр тізбегі үшін Ом заңы	11.4.3.6 - R, L, C -дан тұратын айнымалы токтың тізбектелген электр тізбегін есептеу
	Айнымалы ток тізбегіндегі қуат	11.4.3.7 - айнымалы токтың активті және реактивті қуат ұғымының физикалық мағынасын түсіндіру; 11.4.3.8 - векторлық диаграмма салу арқылы қуат коэффициентін анықтау
	Электр тізбегіндегі кернеу резонансы	11.4.3.9 - резонанс шартын түсіндіру және оның қолданылуына мысал келтіру; 11.4.3.10 - Резонанстық жиілікті есептеу
	Электр энергиясын өндіру, тасымалдау	11.4.3.11 - қуат формуласының негізінде трансформатордың жұмыс істеу принципін талдау;

	және қолдану, трансформатор	11.4.3.12 - электр энергиясын тасымалдау үшін жоғары кернеудегі айнымалы токтың экономикалық артықшылықтарын түсіндіру
	Қазақстандағы және дүние жүзіндегі электр энергиясын өндіру және қолдану	11.4.3.13 - Қазақстандағы электр энергиясы көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау
2-тоқсан		
Толқындық қозғалыс	Серпімді механикалық толқындар. Бойлық және тұрғын толқындардың теңдеуі. № 1 Зертханалық жұмыс «Ауадағы дыбыс жылдамдығын анықтау»	11.5.1.1 - ауадағы тұрғын дыбыс толқындарының пайда болуын зерттеу; 11.5.1.2 - графикалық әдісті қолданып түйіндер мен шоғырларды анықтау және тұрғын толқындардың пайда болуын түсіндіру
	Механикалық толқындардың таралуы. Механикалық толқындардың интерференциясы және дифракциясы	11.5.1.3 – механикалық толқындардың интерференциясы мен дифракциясын мысалдармен түсіндіру
Электромагниттік толқындар	Электромагниттік толқындардың жұтылуы мен шығарылуы	11.5.2.1 - электромагниттік толқындардың пайда болу шарттарын түсіндіру және олардың қасиеттерін сипаттау
	Радиобайланыс. Детекторлы радиоқабылдағыш	11.5.2.2 - жоғары жиілікті электромагниттік тербелістердің модуляциясы мен детекторлауды сипаттау; 11.5.2.3 - амплитудалық (АМ) және жиіліктік (FM) модуляцияны ажырату; 11.5.2.4 - детекторлы радиоқабылдағыштың жұмыс істеу принципін түсіндіру
	Аналогты-сандық түрлендірулер. Байланыс арналары	11.5.2.5 - аналогтықпен салыстырғанда сандық форматтағы сигналды берудің артықшылықтарын түсіндіру

	Байланыс құралдары	11.5.2.6 - байланыс құралдарын жүйелеу және оларды жетілдірудің жолдарын ұсыну
Толқындық оптика	Жарықтың электромагниттік табиғаты. Жарықтың жылдамдығы	11.6.1.1 - жарық жылдамдығын анықтаудың зертханалық және астрономиялық әдістерін түсіндіру
	Жарықтың дисперсиясы. Жарықтың интерференциясы	11.6.1.2 - призма арқылы өткен кездегі ақ жарықтың жіктелуін түсіндіру; 11.6.1.3 - механикалық және жарық толқындарының интерференциялық көріністеріне салыстырмалы талдау жүргізу; 11.6.1.4 - жұқа пленкаға түскен және шағылған жарықтардан пайда болған интерференциялық максимумдар мен минимумдарды бақылау шарттарын анықтау
	Жарықтың дифракциясы. Дифракциялық торлар	11.6.1.5 - Френель теориясын қолданып, қылдан, саңылаулардан, дөңгеле саңылаудан пайда болған дифракциялық көріністерді түсіндіру
	Жарықтың поляризациясы. № 2 Зертханалық жұмыс «Жарықтың интерференциясын, дифракциясын және поляризациясын бақылау»	11.6.1.6 - жарықтың интерференция, дифракция және поляризация құбылысын талдай отырып, эксперимент арқылы жарықтың электромагниттік табиғатын дәлелдеу
3-тоқсан		
Геометриялық оптика	Гюйгенс принципі. Жарықтың шағылу заңы	11.6.2.1 - Гюйгенс принципінің көмегімен жарықтың шағылу заңын түсіндіру
	Жазық және сфералық айналар	11.6.2.2 - сфералық айнадағы сәуленің жолын салу және сфералық айнаның формуласын есептер шығаруда қолдану

	Жарықтың сыну заңы	11.6.2.3 - Гюйгенс принципінің көмегімен жарықтың сыну заңын түсіндіру
	Толық ішкі шағылу	11.6.2.4 - жарық сигналдарын тасымалдауда оптоталшықты технологияның артықшылығын түсіндіру
	№ 3 Зертханалық жұмыс «Шынының сыну көрсеткішін анықтау»	11.6.2.5 - шынының сыну көрсеткішін эксперименттік жолмен анықтау және эксперименті жақсартудың жолдарын ұсыну
	Линзалар жүйесінде кескін салу. Жұқа линза формуласы. Оптикалық құралдар	11.6.2.6 - линзалар жүйесінде сәулелердің жолын салу; 11.6.2.7 - телескоп, микроскоп және лупадағы сәуленің жолын салу және түсіндіру
Салыстырмалы теорияның элементтері	Салыстырмалы теорияның постулаттары. Лоренц түрлендірулері	11.7.1.1 - Галилейдің салыстырмалы принципі мен Эйнштейннің салыстырмалы принципін сәйкестендіру; 11.7.1.2 - Эйнштейн постулаттары мен Лоренц түрлендірулерін есептер шығаруда қолдана отырып, релятивистік эффектіні түсіндіру
	Энергия. Релятивистік динамикадағы импульс және масса. Материалдық дене үшін энергия мен массаның байланыс заңы	11.7.1.3 - зарядталған бөлшектердің үдеткіштерінің жұмыс істеу принципін, оларда орын алатын релятивистік эффектіні ескере отырып түсіндіру
Атомдық және кванттық физика	Сәулеленудің түрлері Спектрлер.	11.8.1.1 - сәулеленудің көздері мен түрлерін топтастыру
	Инфракызыл және ультракүлгін сәулелену. Рентген сәулелері. Электромагниттік сәулелену шкаласы	11.8.1.2 - электромагниттік сәулелену, олардың табиғатта пайда болуы мен затпен өзара әрекеттесуін ажырату
	Жылулық сәулелену. Стефан –Больцман және Винн заңдары.	11.8.1.3 - - Стефан-Больцман, Винн заңдарын және Планк формуласын ультракүлгін

	Ультракүлгін апаты. Планк формуласы. Фотондар. Фотоэффект	апаттын негіздеу және абсолют қара дененің жылулық сәулеленуін сипаттау үшін қолдану
	Фотоэффектіні қолдану	11.8.1.4 - фотоэффектінің табиғатын түсіндіру және оны қолдануға мысалдар келтіру; 11.8.1.5 - фотоэффектінің заңдары мен Эйнштейн теңдеуін есеп шығаруда қолдану
	Жарық қысымы	11.8.1.6 - жарықтың кванттық теориясы негізінде жарық қысымының табиғатын түсіндіру
	Жарықтың химиялық әсері	11.8.1.7 - фотосинтез және фотография үдерісін мысалға келтіре отырып, жарықтың химиялық әсерін сипаттау
	Рентгендік сәулелену	11.8.1.8 - компьютерлік және магниттік-резонанстық томографияны салыстыру
	Жарықтың корпускулярлық-толқындық табиғатының біртұтастығы	11.8.1.9 - электромагнитік сәулеленудің корпускулярлық-толқындық табиғатынын дәлелдейтін мысалдар келтіру
	Альфа бөлшектің шашырауы бойынша Резерфорд тәжірибесі. Бор постулаттары. Франк және Герц тәжірибелері	11.8.1.10 - атомның планетарлық моделін альфа бөлшектің ыдырауы бойынша Резерфорд тәжірибесіне сүйене отырып негіздеу; 11.8.1.11 - Бор постулаттарына сүйеніп атомның орнықты күйінің шартын түсіндіру
	№ 4 Зертханалық жұмыс «Сәулеленудің тұтас және сызықтық спектрлерін бақылау»	11.8.1.12- сутегі атомының энергетикалық құрылымына сүйене отырып, сызықтық спектрдің табиғатын түсіндіру;
	Сызықты емес оптика туралы түсінік. Лазерлер	11.8.1.13 - лазер құрылғысын және әсер ету принципін түсіндіру; 11.8.1.14 - голографияның даму кезеңдерін талқылау

	Бөлшектің толқындық қасиеттері. Бор теориясының қиыншылығы. де Бройль толқындары	11.8.1.15 - элементар бөлшектердің толқындық табиғатының пайда болуы мен практикада қолданылуына мысалдар келтіру; 11.8.1.16 - де Бройль толқын ұзындығының формуласын есептер шығаруда қолдану
Атом ядросның физикасы	Табиғи радиоактивтілік. Радиоактивті ыдырау заңы	11.8.2.1 - радиоактивті ыдырау заңы негізінде ядролық қалдықтармен аймақтың зақымдануының ұзаққа созылу себептерін түсіндіру; 11. 8.2.2 - радиоактивті ыдыраудың формуласын есептер шығаруда қолдану
	Атомдық ядро. Ядроның нуклондық моделі. Изотоптар. Ядродағы нуклондардың байланыс энергиясы	11. 8.2.3 - атомдық ядроның байланыс энергиясын есептеу және меншікті байланыс энергиясының ядроның массалық санына тәуелділігін түсіндіру
	Ядролық реакциялар. Жасанды радиоактивтілік. Ауыр ядролардық бөлінуі. Тізбекті ядролық реакция. Сындық масса	11. 8.2.4 - ядролық реакцияны жазу кезінде массалық және зарядтық санның сақталу заңын қолдану; 11.8.2.5 - ядролық синтездің және табиғи радиоактивтіліктің табиғатын түсіну
	№ 5 Зертханалық жұмыс «Дайын сурет бойынша зарядталған бөлшектердің тректерін оқып үйрену»	11. 8.2.6 - магнит өрісіндегі зарядталған бөлшектердің қозғалыс сипатын түсіндіру
	Радиоактивті сәулелердің биологиялық әсері. Радиациядан қорғану	11. 8.2.7 - a, b және g сәулелерінің табиғатын, қасиеттерін және биологиялық әсерін түсіндіру
	Ядролық реактор. Ядролық энергетика. Термоядролық реакциялар	11. 8.2.8 - ядролық реакторлардың құрылысы мен жұмыс істеу принципін сипаттау; 11. 8.2.9 - ядролық

		энергетиканың даму кезеңдерін талқылау
Нанотехнология және наноматериалдар	Нанотехнологияның негізгі жетістіктері, өзекті мәселелер және даму кезеңдері. Наноматериалдар	11.9.1.1 - наноматериалдардың физикалық қасиеттерін және оларды алудың жолдарын түсіндіру; 11.9.1.2 - нанотехнологияның қолданылуын талқылау
4-тоқсан		
Космология	Жұлдыздар әлемі. Жұлдызға дейінгі қашықтық. Айнымалы жұлдыздар	11.10.1.1 - жұлдыздардың басты спектрлік класын сипаттау; 11.10.1.2 - көрінерлік жұлдыздық шама және абсолют жұлдыздық шама ұғымдарын ажырату; 11.10.1.3 - көрінерлік және абсолют жұлдыздық шаманы анықтау үшін формулаларды қолдану
	Жұлдыздардың планеталық жүйелері. Жер топтарындағы планеталар және гигант-планеталар. Күн жүйесіндегі кіші денелер	11.10.1.4 - Жұлдыздар эволюциясын түсіндіру үшін Герцшпрунг-Рассель диаграммасын қолдану; 11.10.1.5 - қара құрдымдар, нейтронды жұлдыздар және аса жаңа жұлдыздардың қасиеттерін сипаттау
	Біздің Галактика. Басқа Галактикалардың ашылуы. Квазарлар	11.10.1.6 - ара қашықтықты анықтау үшін, «қарапайым май шамдар» әдісін пайдалануды сипаттау
	Үлкен жарылыс теориясы. Қызыл ығысу және Галактикаға дейінгі қашықтықты анықтау.	11.10.1.7 - Әлемнің жеделдеуі мен қара энергия туралы пікірталасты талқылау;
	Әлемнің эволюциясының негізгі кезеңдері. Әлемнің моделдері. Өмір және Әлем туралы ойлар Адамзаттың космостық	11.10.1.8 - Хаббл заңын қолданып, Әлемнің жасын бағалай алу; 11.10.1.9 - микротолқынды фондық сәулелену туралы ақпаратты қолданып, Үлкен Жарылыс теориясын түсіндіру

	болашағы және космосты игеру	
	Физикалық практикум	

бұйрығына 110-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
113-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Физика» оқу бағдарламасының мақсаты - білім алушылардың ғылыми дүиетанымдық негіздерін, әлемнің жаратылыстанымдық-ғылыми бейнесін тұтастай қабылдауын, өмірде маңызды практикалық мәселелерді шешуде табиғат құбылыстарын бақылау, жазу, талдау қабілеттерін қалыптастыру.

3. Мақсатқа сәйкес оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері мынадай болып табылады:

1) білім алушылардың әлемнің заманауи физикалық бейнесінің негізінде жатқан заңдылықтар мен принциптер туралы іргелі білімді, табиғатты танудың ғылыми әдістерді меңгеруіне ықпал ету;

2) білім алушылардың интеллектуалдық, ақпараттық, коммуникативтік және рефлективтік мәдениетін дамытуға, физикалық экспериментті және зерттеу жұмыстарын орындау дағдыларын қалыптастыру;

3) зерттеулер жүргізу, бақылау нәтижелерін өңдеу және ғылыми құбылыстарды түсіндіру барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектіні саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын қалыптастыру;

4) меңгерген дағдыларды табиғат ресурстарын пайдалану мен қоршаған ортаны қорғауда, қоғам мен адам өмірінің қауіпсіздігін қамтамасыз етуде қолдану.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Физика» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Физика» оқу пәнінің мазмұны

5. «Физика» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

6. Оқу пәнінің мазмұны 9 бөлімді қамтиды:

механика;

молекулалық физика;

электр және магнетизм;

тербелістер;

толқындар;

оптика;

кванттық физика;

нанотехнология және наноматериалдар;

космология.

7. «Механика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

кинематика;

динамика;

статика және гидростатика

сақталу заңдары;

гидродинамика.

8. «Молекулалық физика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

молекулалық физика;

газ заңдары;

термодинамика негіздері;

сұйық және қатты денелер.

9. «Электр және магнетизм» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

электростатика;

тұрақты ток;

әртүрлі ортадағы электр тогы.

магнит өрісі;

электромагниттік индукция.

10. «Тербелістер» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

механикалық тербелістер;

электромагниттік тербелістер;

айнымалы ток.

11. «Толқындар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

электромагниттік толқындар.

12. «Оптика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

толқындық оптика;

геометриялық оптика.

13. «Кванттық физика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) атомдық және кванттық физика;

2) атом ядросының физикасы.

14. 10-сыныпқа арналған «Физика» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Кинематика». Дене қозғалысы кинематикасының негізгі теңдеулері мен графиктері; салыстырмалы қозғалыс, қисық сызықты қозғалыс кинематикасы;

2) «Динамика».Күштер; күштерді қосу; Ньютон заңдары; бүкіл әлемдік тартылыс заңы; гравитациялық өрістегі дене қозғалысы;

3) «Статика және гидростатика». Массалар центрі; тепе-теңдік түрлері, қатынас ыдыстар; Паскаль заңы, атмосфералық қысым, Торричелли тәжірибесі.

4) «Сақталу заңдары». Механикадағы импульс және энергияның сақталу заңдары, серпімді және серпімсіз соқтығысулар;

5) «Гидродинамика». Газдар мен сұйықтардың ламинарлық және турбуленттік ағысы, денелердің тұтқыр сұйықтағы қозғалысы;

№ 1 Зертханалық жұмыс: «Тұтқыр сұйықта қозғалатын кішкентай шардың қозғалысын зерттеу»;

6) «Молекулалық физика».Молекулалық кинетикалық теориясының негізгі қағидалары, термодинамикалық параметрлер; кристалл және кристалл емес заттар, қатты денелердің, сұйықтар мен газдардың моделі, молекула-кинетикалық теорияның негізгі теңдеуі;

7) «Газ заңдары». Идеал газ күйінің теңдеуі; изопроцестер; адиабаталық процесс;

8) «Термодинамика негіздері». Идеал газдың ішкі энергиясы, термодинамикалық жұмыс, жылу мөлшері, жылусыйымдылық, термодинамиканың бірінші заңы, термодинамиканың бірінші заңын әртүрлі процестерге қолдану, адиабаталық процесс, термодинамиканың екінші заңы, жылу қозғалтқыштары;

9) «Сұйық және қатты денелер». Қаныққан және қанықпаған бу, ауаның ылғалдылығы, шық нүктесі, сұйықтың беттік керілуі, жұғу, қылтүтіктік құбылыстар;

10) «Электростатика». Электр заряды, Кулон заңы, электр өрісі, электр өрісінің кернеулігі, біртекті электр өрісіндегі электр өрісінің кернеулігі мен потенциалдар арасындағы байланыс, электрсыйымдылық; конденсаторлар; сыйымдылықтың өлшем бірлігі және электр өрісінің энергиясы;

11) «Тұрақты ток». Электр тогы, ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісі; толық тізбек үшін Ом заңы, электр тогының жұмысы мен қуаты, ток көзінің пайдалы әсер коэффициенті, пайдаланылған энергия құны;

Практикалық жұмыс: «Тұрмыстық құралдардың тұтынатын қуаты мен жұмысын есептеу»;

12) «Әртүрлі ортадағы электр тогы». Металдардағы электр тогы; асқын өткізгіштік, жартылай өткізгіштердегі электр тогы, жартылай өткізгішті құралдар, электролит ерітінділеріндегі электр тогы, электролиз заңы, газдардағы және вакуумдегі электр тогы;

№ 2 Зертханалық жұмыс: «Электролиттердегі электр тогының пайда болуын зерттеу»;

13) «Магнит өрісі». Магнит өрісі; тогы бар өткізгіштердің әсері, Ампер тәжірибесі, магнит индукциясының векторы; бұрғы ережесі; Ампер күші; зарядталған бөлшектердің магнит өрісіндегі қозғалысы; заттардың магниттік қасиеттері; жасанды магниттер; соленоид;

14) «Электромагниттік индукция». Магнит ағыны, электромагниттік индукция, электромагниттік индукция заңы; Ленц ережесі; магнит өрісінің энергиясы; электрқозғалтқыш және тұрақты токтың электрогенераторы;

15. 11- сыныпқа арналған «Физика» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Механикалық тербелістер». Гармоникалық тербелістердің теңдеулері мен графиктері;

2) «Электромагниттік тербелістер». Еркін және еріксіз электромагниттік тербелістер; механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістер арасындағы ұқсастық;

3) «Айнымалы ток». Айнымалы ток генераторы; еріксіз электромагниттік тербелістер; айнымалы ток; электр тізбегіндегі кернеу резонансы; Қазақстандағы және дүние жүзіндегі электр энергиясын өндіру және қолдану;

№ 1 Зертханалық жұмыс: «Трансформатор орамасындағы орам санын анықтау»;

4) «Электромагниттік толқындар». Электромагниттік толқындардың жұтылуы мен шығарылуы; радиобайланыс; детекторлы радиоқабылдағыш; аналогты-сандық түрлендірулер; байланыс арналары; байланыс құралдары;

5) «Толқындық оптика». Жарықтың интерференциясы; жарықтың дифракциясы; дифракциялық торлар; жарықтың поляризациясы;

№ 2 Зертханалық жұмыс: «Дифракциялық тордың көмегімен жарықтың толқын ұзындығын анықтау»;

№ 3 Зертханалық жұмыс: «Поляризация құбылысын бақылау»;

6) «Геометриялық оптика». Геометриялық оптика заңдары, жазық-параллель пластинадан шағылу, толық ішкі шағылу; оптика-талшықты тасымалдаушылар, оптикалық құралдар;

№ 4 Зертханалық жұмыс: «Шынының сыну көрсеткішін анықтау»;

7) «Атомдық және кванттық физика». Жарықтың корпускулярлық-толқындық табиғатының біртұтастығы; сәулеленудің түрлері; спектрлер; спектрлік құралдар; спектрлік анализ; инфракызыл және ультракүлгін сәулелену; рентген сәулелері; электромагниттік сәулелену шкаласы; фотоэффект; фотоэффектіні қолдану; жарық қысымы; жарықтың химиялық әсері; лазерлер; голография; фотография; томография;

8) «Атом ядросының физикасы». Табиғи радиоактивтілік; радиоактивті ыдырау заңы; атомдық ядро; ядроның нуклондық моделі; изотоптар; ядродағы нуклондардың байланыс энергиясы; ядролық реакциялар; жасанды радиоактивтілік; ауыр ядролардық бөлінуі; тізбекті ядролық реакция; сындық масса; радиоактивті сәулелердің биологиялық әсері; радиациядан қорғану; ядролық реактор; ядролық энергетика; термоядролық реакциялар;

№ 5 Зертханалық жұмыс: «Жартылай ыырау периодын анықтау»;

9) «Нанотехнология және наноматериалдар». Нанотехнологияның негізгі жетістіктері, өзекті мәселелелері және дамуы; наноматериалдар;

10) «Космология». Жұлдыздар әлемі; жұлдызға дейінгі қашықтық; айнымалы жұлдыздар; біздің Галактика; басқа Галактикалардың ашылуы; квазарлар; Үлкен жарылыс теориясы; қызыл ығысу және Галактикаға дейінгі қашықтықты анықтау; қара құрдым; Әлемнің ұлғаюы; Әлемнің эволюциясының негізгі кезеңдері; әлемнің моделдері; өмір және Әлем туралы ойлар; қара материя; нетронды жұлдыздар; аса жаңа жұлдыздар; Герцшпрунг-Рассел диаграммасы.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1.1 Кинематика	10.1.1.1 - кинематика теңдеулерін қолдану және орын ауыстыру, жылдамдық, үдеудің графиктерін талдай білу	
	10.1.1.2 - жылдамдықтар мен орын ауыстыруды қосудың классикалық заңына күнделікті өмірден мысалдар келтіру	
	10.1.1.3 - қисықсызықты қозғалысты сипаттайтын шамаларды анықтау	

1.2 Динамика	10.1.2.1 - Ньютон заңдарын түсіну және теңәрекетті күшті табу	
	10.1.2.2 - бүкіл әлемдік тартылыс заңын түсіну және ғарыш аппаратының қозғалысын сипаттау	
	10.1.2.3 - көкжиекке бұрыш жасай және вертикаль лақтырылған дененің қозғалысы кезіндегі физикалық шамалардың өзгерісін сипаттау	
1.3 Статика және гидростатика	10.1.3.1 - абсолют қатты дененің және денелер жүйесінің массалар центрін анықтау	
	10.1.3.2- Паскаль заңын сипаттау және оның қолданылуы	
	10.1.3.3- гидростатикалық қысым терминін түсіндіру	
1.4. Сақталу заңдары	10.1.4.1 - сақталу заңдарын түсіндіру	
1.5 Гидродинамика	10.1.5.1 - сұйықтар мен газдардың ағыстарын сипаттау	
	10.1.5.2 - тәуелсіз, тәуелді және тұрақты физикалық шамаларды анықтау және физикалық шамалардың өлшеу дәлдігін ескереру	
	10.1.5.3 - эксперименттің нәтижесіне әсер етуші факторларды анықтау және нәтижені жақсартудың жолдарын ұсыну	
2.1 Молекулалық кинетикалық теорияның негіздері	10.2.1.1 - молекулалық кинетикалық теорияның негізгі қағидалары мен идеал газды сипаттау	

	10.2.1.2 -қатты дененің, сұйықтың, газдың модельдерін молекулалық кинетикалық теорияның негізінде сипаттау	
	10.2.1.3-кристалл және кристалл емес қатты заттардың құрылысын ажырату	
2.2 Газ заңдары	10.2.2.1 - идеал газ күйінің негізгі теңдеуін қолдану және газдардың процестерінің графиктерін ажырату	
2.3Термодинамика негіздері	10.2.3.1 - термодинамиканың бірінші және екінші заңының мағынасын түсіндіру	
	10.2.3.2 - жылу қозғалтқышының жұмыс істеу принципі мен қолданылуын сипаттау	
2.4 Сұйық және қатты денелер	10.2.4.1 -ауаның салыстырмалы ылғалдылығын анықтау	
	10.2.4.2- сұйықтың беттік керілу құбылысының табиғатын түсіну және қылтүтіктік құбылыстардың өмірдегі маңызы	
3.1 Электростатика	10.3.1.1 - электр өрісінің қасиетін талқылау және оның күштік сипаттамасын анықтау	
	10.3.1.2 - электр өрісінің қозғалыстағы зарядтарға әсерін сипаттау;	
	10.3.1.3 - - гравитациялық және электростатикалық өрістердің қасиеттерін салыстыру	

	10.3.1.4 - қарапайым электр тізбегіндегі конденсатордың ролі	
3.2 Тұрақты ток	10.3.2.1 - ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергі ұғымын түсіну	
	10.3.2.2 - сыртқы тізбектегі элерктр қозғаушы күші мен кернеу түсуінің айырмашылығын түсіну	
	10.3.2.3- толық тізбек үшін Ом заңын қолдану және қысқа тұйықталудың салдарын түсіну	
	10.3.2.4 - тұрмыстағы электр құралдарының жұмыс құны мен қуатына практикалық есептеулер жүргізу	
3.3 Әртүрлі ортадағы электр тогы	10.3.3.1 - әртүрлі ортадағы электр тогының пайда болуын салыстыру	
	10.3.3.2 - электролиз үдерісіндегі электр тогы шартын эксперимент арқылы анықтау	
	10.3.3.3-жартылай өткізгішті құралдардың қолданылуына мысалдар келтіру	
	10.3.3.4 -асқын өткізгіштік құбылысы мен практикалық қолданылуын сипаттау	
3.4 Магнит өрісі	10. 3.4.1 - өткізгіштің магнит өрісін сипаттайтын шамаларды түсіну	
	10. 3.4.2 - сол қол ережесін қолдануды және зарядталған бөлшектердің қозғалысы мен тогы бар өткізгішке магнит өрісінің әсерін сипаттау	

	10. 3.4 .3 - магниттік материалдардың(неодим магниттер, датчиктер, сейсмометрлер, металл детекторлар) заманауи қолдану аймағын және олардың қолдану үрдісін талқылау	
	10.3.4.4 - жасанды магниттерді эксперимент жүзінде жинау және қолданылу аясын түсіндіру	
	10.3.4.5 - соленоидтың магнит өрісіне әсер ететін факторларды сипаттау	
3.5 Электромагниттік индукция	10.3.5.1 - магнит ағыны өзгеруі салдарынан электр қозғаушы күштің пайда болуын түсіндіру	
	10.3.5.2 - Ленц ережесін түсіндіру	
	10.3.5.3 - электромагниттік құралдардың (электромагниттік реле, генератор, трансформатор) жұмыс істеу принципін түсіну	
	10.3.5.4 - магниттік-резонанстық томографияның практикалық маңызын түсіну	
4.1 Механикалық тербелістер		11.4.1.1 - эксперименттік, аналитикалық және графиктік тәсілмен гармоникалық тербелісті (x(t), v(t), a(t)) зерттеу
4.2 Электромагниттік тербелістер		11.4.2.1 - еркін және еріксіз тербелістердің пайда болу шарттарын сипаттау

		11.4.2.2 - механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістерді сәйкестендіру
4.3 Айнымалы ток		11.4.3.1 - генератор моделін қолданып, айнымалы ток генераторының жұмыс істеу принципін зерттеу
		11.4.3.2 - физикалық шамаларды (период, жиілік, кернеу, ток күші мен элерктр қозғаушы күші максималды және әсерлік мәндері) қолданып, айнымалы токты сипаттау
		11.4.3.3 - резонанс шартын түсіндіру және оның қолданылуына мысал келтіру; 11.4.3.4 - Резонанстық жиілікті есептеу
		11.4.3.5 - электр энергиясын тасымалдау үшін жоғары кернеудегі айнымалы токтың экономикалық артықшылықтарын түсіндіру
		11.4.3.6 - трансформатор орамасындағы орам санын эксперимент арқылы анықтау
		11.4.3.7 - Қазақстандағы электр энергиясы көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау
5.1 Электромагниттік толқындар		11.5.1.1 - электромагниттік толқындардың пайда болу шарттарын түсіндіру және олардың қасиеттерін сипаттау
		11.5.1.2 - жоғары жиілікті электромагниттік

		тербелістердің амплитудалық және жиіліктік мен детектрленуін сипатт ау;
		11.5.1.3 радиоқабылдағыштың жұмыс істеу принципін түсіндіру
		11.5.1.4 - аналогтықпен салыстырғанда сандық форматтағы сигналды берудің артықшылықтарын түсіндіру
		11.5.1.5 - байланыс құралдарын жүйелеу және оларды жетілдірудің жолдарын ұсыну
6.1 Толқындық оптика		11.6.1.1 – жарық толқындарының интерференциясы және дифракциясы пайда болуын шарттарын сипаттау
		11.6.1.2 – дифракциялық торды толқын ұзындығын анықтау үшін қолдану
		11.6.1.3 - жарықтың поляризация құбылысын эксперимент арқылы зерттеу
6.2 Геометриялық оптика		11.6.2.1 - шынының сыну көрсеткішін эксперименттік жолмен анықтау; 11.6.2.2 - жарық сигналдарын тасымалдауда оптоталшықты технологияның артықшылығын түсіндіру
		11.6.2.3 - телескоп, микроскоп және лупадағы сәуленің жолын салу және түсіндіру

7.1 Атомдық және кванттық физика		11.7.1.1 - электромагнитік сәулеленудің корпускулярлық-толқындық табиғатынын дәлелдейтін мысалдар келтіру(элементар бөлшектердің толқындық табиғаты);
		11.7.1.2 - спектрлік талдау әдісін және оның қолданылуын сипаттау
		11.7.1.3 - электромагниттік сәулеленуді, олардың пайда болу табиғаты мен затпен әрекеттесуіне қарай ажырату
		11.7.1.4 - фотоэффектінің табиғатын түсіндіру және оны қолдануға мысалдар келтіру
		11.7.1.5 - фотосинтез және фотография үдерісін мысалға келтіре отырып, жарықтың химиялық әсерін сипаттау
		11.7.1.6 - компьютерлік және магниттік-резонанстық томографияны салыстыру
		11.7.1.7-лазер құрылғысының әсері мен қолданылуын түсіндіру;
		11.7.1.8 - голографияның даму кезеңдерін талқылау
7.2 Атом ядросының физикасы		11. 7.2.1- Табиғи радиоактивті ыдырау құбылысын (a, b және g) және жартылай ыдырау периоды терминін түсіндіру
		11. 7.2.2 - графикалық тәсіл арқылы жартылай ыдырау периодын анықтау

		11. 7.2.3- ядролық ыдырау және синтез процестерін түсіндіру
		11. 7.2.4 - радиоактивті сәулелердің иондалу және өтімділік қабілеттерін түсіндіру;
		11. 7.2.5 - радиоактивті материалдарды өңдеуді, қолдануды, сақтауды және олармен жұмыс кезіндегі қауіпсіздік ережелерін сипаттау
		11. 7.2.6 - ядролық реакторлардың құрылысы мен жұмыс істеу принципін сипаттау;
		11. 7.2.7 - ядролық энергетиканың даму кезеңдерін талқылау
8.1 Нанотехнология және наноматериалдар		11.8.1.1- наноматериалдардың физикалық қасиеттерін және оларды алудың жолдарын, қолдануын түсіндіру
9.1 Космология		11.9.1.1 – жұлдыздардың жырақтылығы бойынша жіктелетінін, көрінерлік жұлдыздық шамамен және абсолют жұлдыздық шамамен сипатталатынын түсіндіру
		11.9.1.2 - Жұлдыздар эволюциясын түсіндіру үшін Герцшпрунг-Рассель диаграммасын қолдану; 11.9.1.3 - қара құрдымдар, нейтронды жұлдыздар және аса жаңа жұлдыздардың қасиеттерін сипаттау
		11.9.1.4 - ара қашықтықты анықтау үшін қолданылатын

		«жаңа тәсілдер» әдісін пайдалануды сипаттау
		11.9.1.5 - Әлемнің ұлғаюы мен күңгірт энергия туралы пікірталасты талқылау;
		11.9.1.6 - берілген астрономиялық бақылауларға сүйене отырып әлемнің ұлғаюы туралы болжамды талқылау
		11.9.1.7 - Хаббл заңын қолданып, Әлемнің жасын бағалай алу;
		11.9.1.8 - микротолқынды фондық сәулелену туралы ақпаратты қолданып, Үлкен Жарылыс теориясын түсіндіру

16. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

17. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі қосымшада берілген ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарға арналған «Физика» пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10 сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімшесі	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Кинематика		10.1.1.1- кинематика теңдеулерін қолдану және орын ауыстыру, жылдамдық,

		үдеудің графиктерін талдай білу
	Салыстырмалы қозғалыс	10.1.1.2 - жылдамдықтар мен орын ауыстыруды қосудың классикалық заңына күнделікті өмірден мысалдар келтіру
	Қисық сызықты қозғалыс кинематикасы	10.1.1.3 - қисықсызықты қозғалысты сипаттайтын шамаларды анықтау
Динамика	Күштер. Күштерді қосу. Ньютон заңдары	10.1.2.1 - Ньютон заңдарын түсіну және теңәрекетті күшті табу
	Бүкіл әлемдік тартылыс заңы	10.1.2.2 - бүкіл әлемдік тартылыс заңын түсіну және ғарыш аппаратының қозғалысын сипаттау
	Гравитациялық өрістегі снарядтың қозғалысы	10.1.2.3 - көкжиекке бұрыш жасай және вертикаль лақтырылған дененің қозғалысы кезіндегі физикалық шамалардың өзгерісін сипаттау
Статика және гидростатика	Массалар центрі. Тепе-теңдік түрлері	10.1.3.1 - абсолют қатты дененің массалар центрін анықтау және әртүрлі тепе-теңдікті түсіндіру
	Қатынас ыдыстар. Гидравликалық пресс. Паскаль заңын қолдану Торичелли тәжірибесі	10.1.3.2- Паскаль заңын сипаттау және оның қолданылуы 10.1.3.3- гидростатикалық қысым терминін түсіндіру
Сақталу заңдары	Механикадағы импульс пен энергияның сақталу заңдары	10.1.4.1 - сақталу заңдарын түсіндіру
Гидродинамика	Сұйықтық кинематикасы	10.1.5.1 - сұйықтар мен газдардың ағыстарын сипаттау
	№ 1 Зертханалық жұмыс: «Тұтқырлығы әртүрлі сұйықта қозғалатын	10.1.5.2. - тәуелсіз, тәуелді және тұрақты физикалық шамаларды анықтау және

	кішкентай шардың қозғалысын зерттеу»	физикалық шамалардың өлшеу дәлдігін ескеру; 10.1.5.3 - эксперименттің нәтижесіне әсер етуші факторларды анықтау және нәтижені жақсартудың жолдарын ұсыну
2-тоқсан		
Молекулалық физика	Молекулалық кинетикалық теорияның негіздері қағидалары. Термодинамикалық параметрлер Кристалл және кристалл емес заттар	10.2.1.1 – молекулалық кинетикалық теорияның негізгі қағидалары мен идеал газды сипаттау; 10.2.1.2 - қатты дененің, сұйықтың, газдың модельдерін Молекулалық кинетикалық теорияның негізінде сипаттау; 10.2.1.3 - кристалл және кристалл емес қатты заттардың құрылысын ажырату
Газ заңдары	Идеал газ күйінің теңдеуі Изопроцестер.Адиабаталық процесс	10.2.2.1 - идеал газ күйінің негізгі теңдеуін қолдану және газдардың процестерінің графиктерін ажырату
Термодинамика негіздері	Термодинамика заңдарын қолдану Жылу қозғалтқыштары.	10.2.3.1 – термодинамиканың бірінші және екінші заңының мағынасын түсіндіру; сипаттау; 10.2.3.2 – жылу қозғалтқышының жұмыс істеу принципі мен қолданылуын сипаттау
Сұйық және қатты денелер	Ауаның ылғалдылығы, шық нүктесі Сұйықтың беттік керілуі. Жұғу, қылтүтіктік құбылыстар	10.2.4.1 - ауаның салыстырмалы ылғалдылығын анықтау; 10.2.4.2 - сұйықтың беттік керілу құбылысының табиғатын түсіну және қылтүтіктік құбылыстардың өмірдегі маңызы
3-тоқсан		

Электростатика	Электр өрісі	10.3.1.1 – электр өрісінің қасиетін талқылау және оның күштік сипаттамасын анықтау; 10.3.1.2 - электр өрісінің қозғалыстағы зарядтарға әсерін сипаттау;
		10.3.1.3 - гравитациялық және электростатикалық өрістердің қасиеттерін салыстыру
	Электрсыйымдылық. Конденсаторлар. Сыйымдылықтың өлшем бірлігі және электр мөлшері	10.3.1.4 – қарапайым электр тізбегіндегі конденсатордың ролі
Тұрақты ток	Ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісі. Кернеу және потенциалдар айырмасы	10.3.2.1 – ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергі ұғымын түсіну; 10.3.2.2 - сыртқы тізбектегі элерктр қозғаушы күші пен кернеу түсуінің айырмашылығын түсіну
	Толық тізбек үшін Ом заңы	10.3.2.3- толық тізбек үшін Ом заңын қолдану және қысқа тұйықталудың салдарын түсіну
	Электр тогының жұмысы мен қуаты	10.3.2.4 –тұрмыстағы электр құралдарының жұмыс құны мен қуатына практикалық есептеулер жүргізу
Әртүрлі ортадағы электр тогы	Металдардағы, жартылай өткізгіштердегі, электролиттердегі, газдар мен вакуумдағы электр тогы. № 2 Зертханалық жұмыс: «Электролиттердегі электр тогының пайда болу шарттарын зерттеу»	10.3.3.1 – әртүрлі ортадағы электр тогының пайда болуын салыстыру; 10.3.3.2 - электролиттердегі токтың пайда болу шарттарын эксперименттік түрде анықтау
	Жартылай өткізгішті құралдар	10.3.3.3 – жартылай өткізгішті құралдардың қолданылуына мысалдар келтіру

	Асқын өткізгіштік	10.3.3.4 - асқын өткізгіштік құбылысы мен практикалық қолданылуын сипаттау
4-тоқсан		
Магнит өрісі	Магнит өрісі. Магнит индукциясының векторы. Бұрғы ережесі.	10.3.4.1 – өткізгіштің магнит өрісін сипаттайтын шамаларды түсіну
	Ампер күші, Лоренц күші.	10.3.4.2 – сол қол ережесін қолдануды және зарядталған бөлшектердің қозғалысы мен тогы бар өткізгішке магнит өрісінің әсерін сипаттау
	Заттың магниттік қасиеттері.	10.3.4.3 – магниттік материалдардың(неодим магниттер, датчиктер, сейсмометрлер, металл детекторлар) заманауи қолдану аймағын және олардың қолдану үрдісін талқылау
	Жасанды магниттер.Соленоид	10.3.4.4 - жасанды магниттерді эксперимент жүзінде жинау және қолданылу аясын түсіндіру; 10.3.4.5- соленоидтың магнит өрісіне әсер ететін факторларды сипаттау
Электромагниттік индукция	Электромагниттік индукция заңы. Электромагниттік құралдар	10.3.5.1- магнит ағыны өзгеруі салдарынан электр қозғаушы күштің пайда болуын түсіндіру; 10.3.5.2- Ленц ережесін түсіндіру; 10.3.5.3 - электромагниттік құралдардың (электромагниттік реле, генератор, трансформатор) жұмыс істеу принципін түсіну
	Магниттік-резонанстық томография	10.3.5.4 - магниттік-резонанстық томографияның практикалық маңызын түсіну
	Физикалық практикум	

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімшесі	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Механикалық тербелістер	Гармоникалық тербелістер	11.4.1.1 - эксперименттік, аналитикалық және графиктік тәсілмен гармоникалық тербелісті (x(t), v(t), a(t)) зерттеу
Электромагниттік тербелістер	Еркін және еріксіз электромагниттік тербелістер	11.4.2.1 - еркін және еріксіз тербелістердің пайда болу шарттарын сипаттау; 11.4.2.2 - механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістерді сәйкестендіру
Айнымалы ток	Айнымалы ток генераторы	11.4.3.1 - генератор моделін қолданып, айнымалы ток генераторының жұмыс істеу принципін зерттеу
	Еріксіз электромагниттік тербелістер. Айнымалы ток	11.4.3.2 - физикалық шамаларды (период, жиілік, кернеу, ток күші мен электр қозғаушы күшінің максималды және әсерлік мәндері) қолданып, айнымалы токты сипаттау
	Айнымалы ток тізбегіндегі резонанс	11.4.3.3 - резонанс шартын түсіндіру және оның қолданылуына мысал келтіру; 11.4.3.4 - резонанстық жиілікті есептеу
	Электр энергиясын өндіру, тасымалдау және қолдану, трансформатор	11.4.3.5 - электр энергиясын тасымалдау үшін жоғары кернеудегі айнымалы токтың экономикалық артықшылықтарын түсіндіру
	№ 1 Зертханалық жұмыс: «Трансформатор орамасындағы орам санын анықтау»	11.4.3.6 - трансформатор орамасындағы орам санын эксперимент арқылы анықтау

	Қазақстандағы және дүние жүзіндегі электр энергиясын өндіру және қолдану	11.4.3.7 - Қазақстандағы электр энергиясы көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау
2 - тоқсан		
Электромагниттік толқындар	Электромагниттік толқындардың жұтылуы мен шығарылуы	11.5.1.1 - электромагниттік толқындардың пайда болу шарттарын түсіндіру және олардың қасиеттерін сипаттау
	Радиобайланыс	11.5.1.2 - жоғары жиілікті электромагниттік тербелістердің модуляциясы мен детектрленуін сипатт ау; 11.5.1.3 - радиоқабылдағыштың жұмыс істеу принципін түсіндіру
	Аналогты-сандық түрлендірулер. Байланыс арналары	11.5.1.4 - аналогтықпен салыстырғанда сандық форматтағы сигналды берудің артықшылықтарын түсіндіру
	Байланыс құралдары	11.5.1.5 - байланыс құралдарын жүйелеу және оларды жетілдірудің жолдарын ұсыну
Толқындық оптика	Жарықтың интерференциясы Жарықтың дифракциясы	11.6.1.1 – жарық толқындарының интерференциясы және дифракциясы пайда болуын шарттарын сипаттау
	Дифракциялық торлар № 2 Зертханалық жұмыс: «Дифракциялық тордың көмегімен жарықтың толқын ұзындығын анықтау»	11.6.1.2 – дифракциялық торды толқын ұзындығын анықтау үшін қолдану
	Жарықтың поляризациясы. № 3 Зертханалық жұмыс: «Жарықтың поляризациясын бақылау»	11.6.1.3 - жарықтың поляризация құбылысын эксперимент арқылы зерттеу

Геометриялық оптика	Геометриялық оптика заңдары	11.6.2.1 - шынының сыну көрсеткішін эксперименттік жолмен анықтау; 11.6.2.2 - жарық сигналдарын тасымалдауда оптоталшықты технологияның артықшылығын түсіндіру
	Оптикалық құралдар	11.6.2.3 - телескоп, микроскоп және лупадағы сәуленің жолын салу және түсіндіру
3-тоқсан		
Кванттық физика	Жарықтың корпускулярлық-толқындық табиғатының біртұтастығы	11.7.1.1 - электромагнитік сәулеленудің корпускулярлық-толқындық табиғатының дәлелдейтін мысалдар келтіру (элементар бөлшектердің толқындық табиғаты)
	Спектрлік талдау	11.7.1.2 - спектрлік талдау әдісін және оның қолданылуын сипаттау
	Электромагниттік сәулелену шкаласы	11.7.1.3 - электромагниттік сәулеленуді, олардың пайда болу табиғаты мен затпен әрекеттесуіне қарай ажырату
	Фотоэффектіні қолдану	11.7.1.4 - фотоэффектінің табиғатын түсіндіру және оны қолдануға мысалдар келтіру
	Жарықтың химиялық әсері	11.7.1.5 - фотосинтез және фотография үдерісін мысалға келтіре отырып, жарықтың химиялық әсерін сипаттау
	Рентгендік сәулелену	11.7.1.6 - компьютерлік және магниттік-резонанстық томографияны салыстыру
	Лазерлер.	11.7.1.7 - лазер құрылғысының әсері мен қолданылуын түсіндіру; 11.7.1.8 - голографияның даму кезеңдерін талқылау
Атом ядросының физикасы	Табиғи радиоактивтілік. Радиоактивті ыдырау заңы	11.7.2.1- табиғи радиоактивті ыдырау құбылысын (a, b және g) және жартылай ыдырау периоды терминін түсіндіру

	№4 Зертханалық жұмыс: «Жартылай ыдырау периодын анықтау»	11.7.2.2 - графикалық тәсіл арқылы жартылай ыдырау периодын анықтау
	Ядролық реакциялар. Ауыр ядролардық бөлінуі. Тізбекті ядролық реакция	11. 7.2. 3 - ядролық ыдырау және синтез процестерін түсіндіру
	Радиоактивті сәулелердің биологиялық әсері. Радиациядан қорғану	11.7.2.4 - радиоактивті сәулелердің иондалу және өтімділік қабілеттерін түсіндіру; 11.7.2.5 - радиоактивті материалдарды өңдеуді, қолдануды, сақтауды және олармен жұмыс кезіндегі қауіпсіздік ережелерін сипаттау
	Ядролық реактор. Ядролық энергетика	11.7.2.6 - ядролық реакторлардың құрылысы мен жұмыс істеу принципін сипаттау; 11.7.2.7 - ядролық энергетиканың даму кезеңдерін талқылау
Нанотехнология және наноматериалдар	Нанотехнологияның негізгі жетістіктері, өзекті мәселелер және даму кезеңдері. Наноматериалдар	11.8.1.1 - наноматериалдардың физикалық қасиеттерін және оларды алудың жолдарын, қолдануын түсіндіру
4-тоқсан		
Космология	Жұлдыздар әлемі. Жұлдыздық шамалар.	11.9.1.1 - жұлдыздардың жырақтылығы бойынша жіктелетінін, көрінерлік жұлдыздық шамамен және абсолют жұлдыздық шамамен сипатталатынын түсіндіру
	Жұлдыздардың классификациясы	11.9.1.2 - жұлдыздар эволюциясын түсіндіру үшін Герцшпрунг-Рассель диаграммасын қолдану; 11.9.1.3 - қара құрдымдар, нейтронды жұлдыздар және аса жаңа жұлдыздардың қасиеттерін сипаттау

	Қашықтықты анықтау	11.9.1.4 - ара қашықтықты анықтау үшін қолданылатын «жаңа тәсілдер» әдісін пайдалануды сипаттау
	Күңгірт энергия. Әлемнің үдеуі мен ұлғаюы	11.9.1.5 - Әлемнің ұлғаюы мен күңгірт энергия туралы пікірталасты талқылау; 11.9.1.6 - берілген астрономиялық бақылауларға сүйене отырып әлемнің ұлғаюы туралы болжамды талқылау
	Үлкен жарылыс теориясы. Қызыл ығысу	11.9.1.7 - Хаббл заңын қолданып, Әлемнің жасын бағалай алу; 11.9.1.8 - микротолқынды фондық сәулелену туралы ақпаратты қолданып, Үлкен Жарылыс теориясын түсіндіру
	Физикалық практикум	

бұйрығына 111-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
114-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарға арналған «Биология» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Биология» оқу пәнінің мақсаты – білім алушылардың заман талаптарына сай білімдері мен біліктерін дамыту; өмірдің мәнін, дамуын, оның түрлі ұйымдасу деңгейлерінде көрініс табуын түсіну; өмірдің ең басты құндылық ретіндегі маңызын түсінетін жан-жақты дамыған тұлғаны дайындау.

3. Оқу пәнінің міндеттері:

1) табиғаттың даму заңдарын түсінуге негізделе отырып, адамның табиғаттағы рөлін анықтайтын маңызды биологиялық білімдер мен біліктер ауқымын кеңейту;

2) табиғаттың даму және тіршілігін жалғастыру заңдарын жаңа білімдерді алу, оларды ары қарай дамыту және тереңдету негізі және құралы ретінде пайдалану;

3) жүйені меңгеру барысында ғылым білім мен дүниетаным негіздерін; шығармашылық дербестік пен сын тұрғысынан ойлау қабілетін; зерттеушілік дағдыларын қалыптастыру;

4) әдеп мәселелерімен және қоғамның әлеуметтік өмірі мен еңбек әрекетіне тікелей қатысумен байланысты қоршаған шынайылықта еркін бағдарлануға мүмкіндік беретін, бастамашыл тұлғаның қасиеттерін дамыту;

5) білім алушылардың білім алуды және өздігінен білім алуды жалғастыруы үшін қажетті зияткерлік біліктерді дамыту;

6) зерттеулер жүргізу, бақылау нәтижелерін өңдеу және ғылыми құбылыстарды түсіндіру, өз жұмыстарын әзірлеу, жобалау және ұсыну, ақпаратты

іздеу, талдау, құру және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Биология» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Биология» оқу пәнінің мазмұны

5. «Биология» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

6. Оқу пәнінің мазмұны 4 бөлімді қамтиды:

1) тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері;

2) көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму;

3) ағза мен қоршаған орта;

4) қолданбалы кіріктірілген ғылымдар.

7. «Тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) тірі ағзалардың көптүрлілігі;

2) қоректену:

3) заттардың тасымалдануы;

4) тыныс алу;

5) бөліп шығару;

6) қозғалыс;

7) координация және реттелу.

8. «Көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көбею;

2) жасушалық айналым;

3) өсу және даму;

4) тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары;

5) селекция негіздері;

6) эволюциялық даму.

9. «Ағза мен қоршаған орта» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) биосфера, экожүйе, популяция;

2) адам қызметінің қоршаған ортаға әсері.

10. «Қолданбалы кіріктірілген ғылымдар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) молекулалық биология мен биохимия;

2) жасушалық биология;

3) микробиология және биотехнология;

4) биомедицина және биоинформатика.

11. 10-сыныпқа арналған «Биология» оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) «Тірі ағзалардың әртүрлілігі». Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдері. Филогенетикалық шежіре ағашы. Кладограммалар. Түсінік «Соңғы әмбебап жалпы ата тек». Модельдеу «Кладограмма құру». Филогенетикалық картның әр түрлі формалары. Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштардың айырмашылығы. Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштардың эволюциялық маңызы.

2) «Қоректену». Ферменттер белсенділігіне әсер ететін факторлар мен жағдайлар: pH; температура; субстрат концентрациясы, фермент ингибитор және активатор.

3) «Заттардың тасымалдануы». Адам гемоглобині мен миоглобинінің құрылысы мен қызметі. Адам гемоглобині мен миоглобині үшін оттектің диссоциациялануының қисық сызығы.

4) Пассивті тасымалдау механизмі: қарапайым тасымал, мембраналық каналдар арқылы диффузия, жеңілдетілген диффузия.

5) «Тыныс алу». Аденозинүшфосфаттың құрылысы мен қызметі. Аденозинүшфосфаттың синтезі: глюкозаның анаэробты және аэробты ыдырау кезеңдері. Метаболизм түрлері. Энергетикалық алмасу кезеңдері. Митохондрияның құрылымы мен қызметтері. Кребс циклі және оның биологиялық маңызы.

6) «Бөліп шығару». Абсорбция және реабсорбция. Зәрдің түзілуі. Су мөлшерін реттеу. Нысана мүшелер. Әсер ету эффектсі. Гипофункция. Гиперфункция. Адам денесіндегі қан мен басқа сұйықтықтарды жасанды тазарту. Созылмалы бүйрек жетіспеушілігі. Диализ және бүйрек трансплантациясы.

7) «Қозғалыс». Көлденең жолақты бұлшықет ұлпаларының құрылысы. Миофибрилла құрылымы (аймақ, дисклер, саркомерлер, актин, миозин). Жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттерін, орналасуы мен құрылысы. Актинге қатысты қаңқа бұлшықет ұлпаларының түрлері.

8) «Координация және реттелу». Жүйке жасушаларының құрылысы. Мембраналық потенциал. Әрекет потенциалы. Нейронның аксон бойымен қозудың берілуі. Рефрактерлық кезең мен оның маңызы. Миелинденген және миелинденбеген нейрондарды салыстыру. Механорецепторлардың түрлері. Пачини денешігі мысалында рецепторлардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беру реакциясы.

9) «Жасушалық цикл». Митоз. Жасушада митоздың әр түрлі кезеңдерінде жүретін үрдістер.

10) Өсімдіктер мен жануарлардағы гаметогенез. Гаметалар. Гаметогенез кезеңдері. Өсімдіктердегі спорогенез және гаметогенез. Онкологиялық жаңатүзілулердің пайда болуы. Обыралды жағдайлардың туындауына әсер етуші факторлар. Қартаю. Қартаю үрдісі туралы теориялар.

11) «Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары». Модификациялық өзгергіштік. Белгілердің өзгеруіндегі вариациялық қатарлар.

Зертханалық жұмыс «Вариациялық қатар мен қисыққа құрылған модификациялық өзгергіштікті зерттеу».

12) Белгілердің тұқымқуалауындағы цитологиялық негіздер. Дигибридті будандастыру кезіндегі хромосомалардың тәуелсіз ажырауы. Жынысқа тіркес тұқым қуалау. Көптік аллельділік;

Есептер шығару.

13) Тұқымқуалаушылықтың хромосомалық теориясы. Кроссинговер нәтижесінде белгілердің тұқымқуалау заңдылықтарының бұзылуы. Аллельді және аллельді емес гендердің өзара әрекеттесуі. Эпистаз. Комплиментарлық. Полимерия. Хуго де Фриздің мутация теориясы. Кенеттен және индуцияланған мутация. Нүктелік, хромосомалық, геномдық, ядролық және цитоплазмалық мутациялар. Модельдеу «Адам хромосомасы жиынтығынан кариограмм құру. Геномдық мутацияны оқып білу». Хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық аурулары.

14) «Селекция негіздері». Селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдері. Гибридизация (будандастыру). Полиплоидия. Жасанды мутагенез.

15) «Эволюциялық даму». Тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланыс. Комбинативтік өзгергіштік, мутациялар. Табиғи сұрыпталу. Тіршілік үшін күрес. Гендер дрейфі. Популяциялық толқындар. Эволюцияның дәлелдемелері. Түр түзілудің тәсілдері. Түр түзілудің механизмі. Түр түзілудің оқшаулаушы механизмі. Түртүзілудегі репродуктивті оқшаулану. Полиплоидия және гибридизация. Антропогенез кезеңдері.

16) «Молекулалық биология және биохимия». Жердегі тіршілік үшін судың маңызы. Көмірсуларды жіктеу: моносахаридтер, дисахаридтер, полисахаридтер. Көмірсулардың қасиеті және қызметтері.

17) Липидтердің құрылымдық компонентері. Майлардың химиялық құрылысы мен қызметтері. Нәруыздарды құрамы (жай, күрделі) және қызметі бойынша жіктеу. Нәруыздардың құрылымдық деңгейлері мен құрылысы. Нәруыз денатурациясы мен ренатурациясы;

Зертханалық жұмыс «Нәруыздардың құрылымына әр түрлі жағдайлардың әсері (температура, pH)».

18) Биологиялық нысандарда нәруыздың болуы;

Зертханалық жұмыс «Биологиялық нысандарда нәруыздың болуын анықтау».

19) Дезоксирибонуклеин қышқылы (ДНҚ) құрылысы. Дезоксирибонуклеин қышқылы құрылымы (бірінші және екінші реттік). Дезоксирибонуклеин қышқылы молекуласының қызметі. Репликация механизмі. Дезоксирибонуклеин қышқылы. Мезелсон мен Сталь тәжірибесі. Чаргафф ережесі. Рибонуклеин

қышқылы (РНҚ) молекуласының құрылысы мен қызметтері. Матрицалық рибонуклеин қышқылы. Рибосомалық рибонуклеин қышқылы. Транспорттық рибонуклеин қышқылы. Рибонуклеин қышқылы және дезоксирибонуклеин қышқылы молекулалары құрылысының ұқсастықтары мен айырмашылықтары.

20) «Жасушалық биология». Жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері. Жасушаның негізгі компоненттері: жасуша қабырғасы, плазмалық мембрана, цитоплазма және оның органоидтары (мембранасыз, бірмембраналы және қосмембраналы). Ядро. Жасушаның негізгі компоненттерінің қызметтері. Жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланыс.

21) Бактерия, саңырауқұлақ, өсімдік және жануар жасушаларының құрылым ерекшеліктері мен қызметтері.

22) «Биотехнология». Микроағзаларды өндірісте, ауыл шаруашылығында, медицинада, тұрмыста қолданудың артықшылықтары мен кемшіліктері. Полимеразды тізбекті реакцияны қолдану. Полимеразды тізбекті реакцияның таксономия, медицина, криминалистикадағы маңызы. Гендік-инженериялық манипуляциялаудың кезеңдері. Гендік инженерияның маңызы. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың оң және теріс тұстары. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтары.

23) «Биомедицина және биоинформатика». Биомеханиканы робототехникада қолдану. Инженерлік биомеханика (экзоқаңқа, робототехника). Медициналық биомеханика (протездеу). Эргометриялық биомеханика (оптимизация). Модельдеу «Жердегі тірі ағзалар қозғалысының биомеханикасын зерттеу». Жүректің өткізгіш жүйесі. Жүрек автоматиясының механизмі. Жүректегі қозудың өту жылдамдығы. Жүрек бұлшықеттерінің жиырылғыштығы. Электрокардиография, оның диагностикалық маңызы. Модельдеу «Жүректе өтетін электрлік үрдісті зерттеу».

12. 11-сыныпқа арналған «Биология» оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) «Қоректену». Хлоропластың құрылымдық компоненттері және олардың қызметтері. Фотосинтездің пигменттері. Rf мәні.

Зертханалық жұмыс «Әртүрлі өсімдік жасушаларында фотосинтездеуші пигменттердің болуын зерттеу».

2) Фотосинтездің жарық кезеңі. Фотофосфорлану. Фотосинтездің қараңғы кезеңі. Кальвин циклі.

3) Фотосинтездің жылдамдығына әсер ететін факторлар. Фотосинтездің шектеуші факторлары: жарық толқынының ұзындығы мен жарық интенсивтілігі, көмірқышқыл газының концентрациясы, температура.

4) Хемосинтез. Фотосинтез бен хемосинтез үдерістерін салыстыру.

5) «Заттардың тасымалдануы». Өсімдіктердегі заттар транслокациясының механизмі. Заттар тасымалдануының симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдары және олардың маңызы. Жасуша мембранасы арқылы заттар тасымалдануының типтері. Мембраналық потенциалды сақтаудағы белсенді тасымалдың ролі.

6) «Координация және реттелу». Биологиядағы басқару жүйесі. «Басқару жүйесі» ұғымы. Мембраналық рецепторлар арқылы гормондық сигналдардың берілуі. Инсулин мен эстроген мысалдарында гормондардың нысана-жасушаларға әсер ету механизмі.

7) «Көбею». Гаметогенез. Адам гаметогенезінің сатылары. Сперматогенез бен оогенездің айырмашылықтары. Сперматогенез бен оогенезді салыстыру.

8) «Өсу және даму». Бағаналы жасушалар ұғымы және олардың қасиеттері. Практикада қолданылуы. Этикалық аспектісі.

9) «Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары». Дезоксирибонуклеин қышқылының кездейсоқ мутациясы. Репликацияның, репарацияның, рекомбинацияның генетикалық үдерістердің қателері.

10) «Адам геномы» жобасы. Адамның геномдық дезоксирибонуклеин қышқылын секвенирлеу.

11) «Биосфера, экожүйе, популяция». Экологиялық пирамидалар. Трофикалық деңгейлер.

Экологиялық жағдайлар мен экологиялық есептер шешу.

12) Түрлердің алуан түрлілігі. Харди - Вайнбергтің генетикалық тепе-теңдік заңы.

Зертханалық жұмыс «Талдаудың статистикалық әдістерін қолдану арқылы өз регионы экожүйесінің жағдайын анықтау».

13) «Экология және адам іс-әрекетінің қоршаған ортаға әсері». Ғаламдық жылыну: себептері, салдарлары және шешу жолдары. Модельдеу «Климаттың ғаламдық жылынуын компьютерлік модельдеу». Қазақстанның экологиялық проблемалары және оларды шешу жолдары.

14) «Молекулярлық биология және биохимия». Антиденелердің құрылысы мен құрылымы. Антиденелердің арнайылығы (белсенді орталығының). Антиген мен антидененің әрекеттесуі. Фермент пен субстраттың өзара әрекеттесуі. Ферментативті катализде белсенді орталықтың ролі. Фишердің теориясы. Ферменттердің иммобилизациясы.

15) Ферменттердің бәсекелес және бәсекелес емес ингибирленуі. Дәрілік препараттар мен ауыр металдар иондарының ферменттердің белсенділігіне әсері;

16) Транскрипция. Премрибонуклеин қышқылы посттранскрипциялық модификациясы. Генетикалық кодтың қасиеттері: үшөрімділігі, көптігі, әмбебаптығы, бірін-бірі жаппайтындығы.

17) «Жасушалық биология». Жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау.

Зертханалық жұмыс «Жасушалардың негізгі компоненттерін микрофотографиялар қолданып сипаттау».

18) «Биотехнология». Микробиологиялық зерттеулердің кезеңдері. Микроағзалармен жұмыс жасағандағы дезинфекциялау және стерильдеу әдістері.

Зертханалық жұмыс «Сүтқышқылды өнімдердің түрлі қоректік ортадағы микрофлорасын зерттеу».

19) Грамм оң және грамм теріс бактериялар және олардың құрылыс ерекшеліктері.

20) «Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы» ұғымы. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылын алу тәсілдері. Плазмиданың қасиеттері және олардың генетикалық клондауда қолданылуы. «Клондау» ұғымы. Ағзаларды клондау тәсілдері. Ферменттердің медицинада, химияда және өнеркәсіпте қолданылуы.

21) «Биомедицина және биоинформатика». Электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсер ету ерекшеліктері. Эпигенетика туралы жалпы түсініктер. Адамдағы эпигенетикалық салдарлар. «Биоинформатика» ұғымы. Биоинформатиканың құралдарын зерттеулерге қолдану. Экстракорпоральды ұрықтандыру әдісі және оның маңызы. Экстракорпоральды ұрықтандырудың этикалық аспектілері. Моноклоналды антиденелердің маңызы. Моноклоналды антиденелердің өндірісі. Моноклоналды антиденелер көмегімен ауруларды диагностикалау және емдеу.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада оқыту мақсаттарын пайдалану ыңғайлылығы үшін кодтау енгізілді. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімшенің, төртінші сан – оқыту мақсатының реттік санын білдіреді. Мысалы, 10.1.1.1. кодында «10» - сынып, «1.1» - бірінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «1» - оқыту мақсатының реттік саны.

14. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген.

Бөлім	Бөлімше	Оқыту мақсаттары	
		10-сынып	11-сынып
1. Тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері	1 Тірі организмдердің әртүрлілігі	10.1.1.1 - Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдерін және сызбаларын сипаттау; 10.1.1.2 филогенетикалық карталарды (кладограммалар мен филогенетикалық ағаштарды) құру және (интерпретациялау) түсіндіріп беру; 10.1.1.3 әр алуан филогенетикалық карталар-дың (кладограммалар мен филогенетикалық ағаштар) принциптерін салыстыру	

	2 Қоректену	10.1.2.1 - әр түрлі жағдайлардың ферменттер белсенділігіне әсерін түсіндіру (температура, pH, субстрат концентрациясы, ингибитор)	11.1.2.1 - хлоропласттың құрылымы мен қызметі арасындағы өзара байланысты орнату; 11.1.2.2 - фотосинтездің жарық кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру; 11.1.2.3 - фотосинтездің қараңғы кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру; 11.1.2.4 - фотосинтездің шектеуші факторларын түсіндіру; 11.1.2.5 - фотосинтез және хемосинтез процестерінің ерекшеліктерін салыстыру
	3 Заттардың тасымал-дануы	10.1.3.1 - эмбрион мен ересек ағзаның гемоглобині мен миогло-бині үшін оттектің диссоциациялануының қисық сызығын түсіндіру; 10.1.3.2 - пассивті тасымалдау механизмін түсіндіру	11.1.3.1 - өсімдіктердегі заттар транслокация механизмін түсіндіру; 11.1.3.2 - заттар тасымалданудың симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдарының мәнін түсіндіру; 11.1.3.3 - жасуша мембранасы арқылы заттарды тасымалдаудың әр түрлі типтерінің механизмдерін түсіндіру; 11.1.3.4 - мембраналық потенциалды сақтаудағы активті тасымалдың маңызын анықтау
	4 Тыныс алу	10.1.4.1 - аденозинүшфосфатты ң құрылысы мен қызметтерін сипаттау; 10.1.4.2 - анаэробты және аэробты тыныс алу барысындағы аденозинүшфосфатты ң синтезін салыстыру;	

		10.1.4.3 - метоболизмнің түрлерін атау; 10.1.4.4 энергетикалық алмасу кезеңдерін сипаттау; 10.1.4.5 - митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысты орнату; 10.1.4.6 - Кребс циклін сипаттау	
	5 Бөліп шығару	10.1.5.1 - зәрдің сүзілу (фильтрация) және түзілуі механизмін түсіндіру; 10.1.5.2 - су мөлшерін бақылаудағы антидиуретикалық гормонның рөлін түсіндіру; 10.1.5.3 - диализ механизмін түсіндіру;	
	6 Қозғалыс	10.1.6.1 - көлденең жолақты бұлшықеттердің құрылымын түсіндіру 10.1.6.2 - жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттерін, орналасуы мен құрылысының байланысын орналастыру	
	7 Координа	10.1.7.1 - миеленденген нейрон аксонында әрекет потенциалының	11.1.7.1 - биологиядағы басқару жүйесін сипаттау; 11.1.7.2 - гормондардың әрекет ету механизмін түсіндіру;

	ция және реттелу	инициациясы мен трансмиссиясын сипаттау және түсіндіру; 10.1.7.2 - рефрактерлық кезең мен миелин қабығының маңызын түсіндіру; 10.1.7.3 - механорецепторлардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беруін (Пачини денешігі) сипаттау	11.1.7.3 - өсімдіктердің өсуіне стимуляторлардың (өсуді тездететін) әсер ету механизмін түсіндіру
2. Көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму	1 Көбею		11.2.1.1 - адам гаметогенезінің сызбасын талдау; 11.2.1.2 - сперматогенез бен оогенездің айырмашылығын түсіндіру
	2 Жасуша-лық цикл	10.2.2.1 - митоз фазаларын сипаттау; 10.2.2.2 - өсімдіктер мен жануарлардағы гаметалардың қалыптасу ерекшелігін түсіндіру; 10.2.2.3 - жасушалардың бақылауға бағынбайтын бөлінуі нәтижесінде обырдың түзілуін түсіндіру; 10.2.2.4 - қартаю үдерісін түсіндіру	
	3 Өсу және даму		11.2.3.1 - бағаналы жасушалардың мамандану үдерісін және олардың практикалық қолданылуын түсіндіру
	4 Тұқым қуалауш	10.2.4.1 - модификациялық өзгергіштіктің	11.2.4.1 - мутациялардың дезоксирибонуклеин қышқылы репарациясы,

	ылық пен өзгергіштік заңдылықтары	заңдылықтарын зерттеу; 10.2.4.2 - дигибридті будандастыру, жыныспен тіркес-кен тұқым қуалау мен көп аллельділіктің цитологиялық негіздерін есептер шығаруда қолдану; 10.2.4.3 - кроссинговер нәтиже-сінде белгілердің тұқымқуалау заңдылықтарының бұзылуын түсіндіру; 10.2.4.4 - аллельді және аллельді емес гендердің өзара әрекеттесуін салыстыру; 10.2.4.5 - Хуго де Фриздің мутация теориясын, мутагенез себептер, мутагенез себептерін және мутация түрлерін зерттеу; 10.2.4.6 - хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық ауруларын сипаттау	дезоксирибонуклеин қышқылы рекомбинациясы, дезоксирибонуклеин қышқылы репликациясы арасындағы байланысын табу; 11.2.4.2. - «Адам геномы» жобасының маңызын талқылау
	5 Селекция негіздері	10.2.5.1 - селекцияәдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдердің зерттеу	

	6 Эволюциялық даму	10.2.6.1 – тұқым қуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланысты түсіндіру 10.2.6.2 - эволюция үдерісіне әсер ететін факторларды талдау 10.2.6.3 - эволюцияның дәлелдемелерін талдау 10.2.6.4 - түр түзілудің негізгі механизмдерін жіктеу 10.2.6.5 - антропогенездің кезеңдерін атау	
3. Ағза мен қоршаған орта	1 Биосфера, экожүйе, популяция		11.3.1.1 - экологиялық пирамида ережесін түсіндіру 11.3.1.2 - экожүйенің алуан түрлілігі мен тұрақтылығы арасындағы өзара байланысын орнату; 11.3.1.3 - өз аймақтың экожүйесін статистика-лық талдау әдістерін (Стьюденттің t-критерийі, c2-критерий) қолданып зерттеу
	2 Адам іс-әрекетінің қоршаған ортаға әсері		11.3.2.1 - мүмкін болатын климаттың жаһандық жылыну салдарыа болжау; 11.3.2.2 - Қазақстанның экологиялық проблемаларын оқып білу және шешу жолдарын ұсыну
4.Қолдан-балы кіріктірілген ғылым дар	1 Молекулалық биология және	10.4.1.1 - Жердегі тіршілік үшін судың іргелі маңызын түсіндіру; 10.4.1.2 - көмірсуларды құрылымы, құрамы	11.4.1.1 - антиген мен антидененің әрекеттесуін түсіндіру; 11.4.1.2 - фермент-субстрат комплек-сінің түзілу механизмін түсіндіру;

	биохимия	және қызметтері бойынша жіктеу; 10.4.1.3 - майлардың химиялық құрылысы мен қызметтерін сипаттау; 10.4.1.4 - нәруыздарды олардың құрылымы, құрамы, атқаратын қызметтері бойынша жіктеу; 10.4.1.5 - түрлі жағдайлардың нәруыздар құрылымына әсерін зерттеу; 10.4.1.6 - биологиялық нысандарда нәруыздың болуын анықтау; 10.4.1.7 - дезоксирибонуклеин қышқылы құрылымы мен қызметі арасындағы байланысты орнату; 10.4.1.8 -рибонуклеин қышқылы типтерінің құрылысы мен қызметтерін ажырату	11.4.1.3 - ферменттердің бәсекелес және бәсекелес емес ингибирленуін салыстыру; 11.4.1.4 - нәруыз биосинтезі үдерісіндегі транскрипция мен трансляцияны сипаттау; 11.4.1.5 - генетикалық кодтың қасиеттерін түсіндіру
	2 Жасушалық биология	10.4.2.1 - электронды микроскоп арқылы көрінетін жасуша органоид-терінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктерін түсіндіру; 10.4.2.2 - жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және	11.4.2.1 - микрофотография қолданып жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау және сипаттау

		қызметтері арасындағы байланысты түсіндіру	
	3 Биотехнология	10.4.3.1 - биотехнологияда қолданылатын тірі ағзалардың артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау; 10.4.3.2 - полимеразды тізбекті реакцияның таксономияда, медицина мен криминалистикадағы маңызын сипаттау; 10.4.3.3- гендік-инженериялық манипуляциялаудың кезеңдерін түсіндіру; 10.4.3.4 - гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтарын талқылау	11.4.3.1 - микробиологиялық зерттеу кезеңдерін сипаттау және түсіндіру; 11.4.3.2 - грамм «оң» және грамм «теріс» бактерияларды зерттеу; 11.4.3.3 - рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылын алу тәсілдерін түсіндіру; 11.4.3.4 - ағзаларды клондау тәсілдерін түсіндіру; 11.4.3.5 - ферменттерді медицинада, өнеркәсіпте қолдану мүмкіндігін талқылау
	4 Биомедицина және биоинформатика	10.4.4.1 - биомеханиканы робототехникада қолданылуын зерттеу; 10.4.4.2 - электрокардиограмманы қолдана отырып жүрек автоматиясы механизмін түсіндіру	11.4.4.1 - электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсерін түсіндіру; 11.4.4.2 - гендердің реттілігін бұзбайтын, гендерді реттеудің механизмін зерттеудегі эпигенетиканың маңызын түсіндіру; 11.4.4.3- биоинформатика-ның рөлін сипаттау 11.4.4.4 -экстракорпоральды ұрықтандыру әдісінің маңызын түсіндіру; 11.4.4.5 - ауруларды диагностикалау және емдеуде моноклональды антиденелерді қолдануды түсіндіру

15. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

16. Осы оқу бағдарламасы қосымшада берілген Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Биология» пәні бойынша оқу жүктемесі үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарға арналған «Биология» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Молекулалық биология және биохимия	Жердегі тіршілік үшін судың маңызы	10.4.1.1 - Жердегі тіршілік үшін судың іргелі маңызын түсіндіру
	Көмірсуларды жіктеу: моносахаридтер, дисахаридтер, полисахаридтер. Көмірсулардың қасиеті және қызметтері	10.4.1.2 - көмірсуларды құрылымы, құрамы және қызметтері бойынша жіктеу
	Липидтердің құрылымдық компоненттері. Майлардың химиялық құрылысы мен қызметтері	10.4.1.3 - майлардың химиялық құрылысы мен қызметтерін сипаттау
	Нәруыздарды құрамы (жай, күрделі) және қызметі бойынша жіктеу. Нәруыздардың құрылымдық деңгейлері мен құрылысы. Нәруыз денатурациясы мен ренатурациясы. №1 зертханалық жұмыс «Нәруыздардың құрылымына әр түрлі жағдай-лардың әсері (температура, pH)»	10.4.1.4 - нәруыздарды олардың құрылымы, құрамы, атқаратын қызметтері бойынша жіктеу 10.4.1.5 - түрлі жағдайлардың нәруыздар құрылымына әсерін зерттеу
	Биологиялық нысандарда нәруыздың болуы. №2 зертханалық жұмыс «Биологиялық нысандарда нәруыздың болуын анықтау».	10.4.1.6 - биологиялық нысандарда нәруыздың болуын анықтау
	Дезоксирибонуклеин қышқылы құрылысы мен құрылымы (бірінші және екінші реттік).	10.4.1.7 - дезоксирибонуклеин қышқылы құрылымы мен

	Дезоксирибонуклеин қышқылы молекуласының қызметі	қызметі арасындағы байланысты орнату
	Рибонуклеин қышқылы молекуласының құрылысы мен қызметтері. Матрицалық рибонуклеин қышқылы. Рибосомалық рибонуклеин қышқылы. Транспорттық рибонуклеин қышқылы	10.4.1.8 -рибонуклеин қышқылы типтерінің құрылысы мен қызметтерін ажырату
Жасушалық биология	Жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері. Жасушаның негізгі компоненттері. Жасушаның негізгі компоненттерінің қызметтері	10.4.2.1 - электронды микроскоп арқылы көрінетін жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктерін түсіндіру
	Жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланыс.	10.4.2.2 - жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланысты түсіндіру
Қоректену	Ферменттер белсенділігіне әсер ететін факторлар мен жағдайлар.	10.1.2.1 - ферменттер белсенділігіне әр түрлі жағдайлардың әсерін түсіндіру
2-тоқсан		
Заттардың тасымалдануы	Адам гемоглобині мен миоглобинінің құрылысы мен қызметі. Адам гемоглобині мен миоглобині үшін оттектің диссоциациялануының қисық сызығы	10.1.3.1 - эмбрион мен ересек ағзаның гемоглобині мен миоглобині үшін оттектің диссоциациялануының қисық сызығын түсіндіру
	Пассивті тасымалдау механизмі	10.1.3.2 - пассивті тасымалдау механизмін түсіндіру
Тыныс алу	Аденозинүшфосфаттың құрылысы мен қызметі	10.1.4.1 -аденозинүшфосфаттың құрылысы мен қызметтерін сипаттау
	Аденозинүшфосфаттың синтезі: глюкозаның	10.1.4.2 - анаэробты және аэробты тыныс алу барысындағы

	анаэробты және аэробты ыдырау кезеңдері	аденозинүшфосфаттың синтезін салыстыру
	Метаболизм түрлері. Энергетикалық алмасу кезеңдері	10.1.4.3 - метоболизмнің түрлерін атау; 10.1.4.4 - энергетикалық алмасу кезеңдерін сипаттау
	Митохондрияның құрылымы мен қызметтері. Кребс циклі және оның биологиялық маңызы	10.1.4.5 - митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысты орнату 10.1.4.6 - Кребс циклін сипаттау
Бөліп шығару	Абсорбция және реабсорбция. Зәрдің түзілуі.	10.1.5.1 - зәрдің сүзілу (фильтрация) және түзілуі механизмін түсіндіру
	Су мөлшерін реттеу. Нысана мүшелер. Әсер ету эффектсі. Гипофункция. Гиперфункция	10.1.5.2 - су мөлшерін бақылаудағы антидиуретикалық гормонның рөлін түсіндіру
	Адам денесіндегі қан мен басқа сұйықтықтарды жасанды тазарту. Созылмалы бүйрек жетіспеушілігі. Диализ және бүйрек трансплантациясы.	10.1.5.3 - диализ және бүйрек трансплантациясы механизмін түсіндіру
3-тоқсан		
Жасушалық цикл	Митоз. Жасушада митоздың әр түрлі кезеңдерінде жүретін үрдістер.	10.2.2.1 - митоз фазаларын сипаттау
	Өсімдіктер мен жануарлардағы гаметогенез. Гаметалар. Гаметогенез кезеңдері. Өсімдіктердегі спорогенез және гаметогенез	10.2.2.2 - өсімдіктер мен жануарлардағы гаметалардың қалыптасу ерекшелігін түсіндіру
	Онкологиялық жаңа түзілулердің пайда болуы. Обыралды жағдайлардың туындауына әсер етуші факторлар	10.2.2.3 - жасушалардың бақылауға бағынбайтын бөлінуі нәтижесінде обырдың түзілуін түсіндіру
	Қартаю. Қартаю үрдісі туралы теориялар.	10.2.2.4 - қартаю үдерісін түсіндіру

Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылық Тары	Модификациялық өзгергіштік. Белгілердің өзгеруіндегі вариациялық қатарлар. №3 зертханалық жұмыс «Вариациялық қатар мен қисыққа құрылған модификациялық өзгергіштікті зерттеу».	10.2.4.1 - модификациялық өзгергіштіктің заңдылықтарын зерттеу
	Белгілердің тұқымқуалауындағы цитологиялық негіздер. Дигибридті будандастыру кезіндегі хромосомалардың тәуелсіз ажырауы. Жыныспен тіркесіп тұқым қуалау. Көптік аллельділік. Есептер шығару	10.2.4.2 - дигибридті будандастыру; жыныспен тіркескен тұқым қуалау мен көп аллельділіктің цитологиялық негіздерін есептер шығаруда қолдану
	Тұқымқуалаушылықтың хромосомалық теориясы. Кроссинговер нәтижесінде белгілердің тұқымқуалау заңдылықтарының бұзылуы	10.2.4.3 - кроссинговер нәтижесінде белгілердің тұқымқуалау заңдылықтарының бұзылуын түсіндіру
	Аллельді және аллельді емес ген-дердің өзара әрекеттесуі. Эпистаз. Комплиментарлық. Полимерия	10.2.4.4 - аллельді және аллельді емес гендердің өзара әрекеттесуін салыстыру
	Хуго де Фриздің мутация теориясы. Кенеттен және индуцияланған мутация. Модельдеу «Адам хромосомасы жиынтығынан кариограмм құру. Геномдық мутацияны оқып білу»	10.2.4.5 - Хуго де Фриздің мутация теориясын, мутагенез себептер, мутагенез себептерін және мутация түрлерін зерттеу
	Хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық аурулары.	10.2.4.6 - хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық ауруларын сипаттау
Эволюциялық даму. Селекция негіздері. Тірі ағзалардың көптүрлілігі	Тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланыс. Комбинативтік өзгергіштік, мутациялар. Табиғи сұрыпталу. Тіршілік үшін күрес. Гендер дрейфі. Популяциялық толқындар	10.2.6.1 - тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланысты түсіндіру;

		10.2.6.2 - эволюция үдерісіне әсер ететін факторларды талдау
	Эволюцияның дәлелдемелері.	10.2.6.3 - эволюцияның дәлелдемелерін талдау
	Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдері	10.1.1.1 - Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдерін және сызбаларын сипаттау
	Филогенетикалық шежіре ағашы. Кладограммалар. Түсінік «Соңғы әмбебап жалпы ата тек». Модельдеу «Кладограмма құру». Филогенетикалық картаның әр түрлі формалары. Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштардың айырмашылығы. Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштардың эволюциялық маңызы.	10.1.1.2 - филогенетикалық карталарды (кладограммалар мен филогенетикалық ағаштарды) құру және түсіндіріп беру 10.1.1.3 әр алуан филогенетикалық карталар-дың (кладограммалар мен филогенетикалық ағаштар) принциптерін салыстыру
	Түр түзілудің тәсілдері. Түр түзілудің механизмі. Түр түзілудің оқшаулаушы механизмі. Түртүзілудегі репродуктивті оқшаулану. Полиплоидия және гибридизация	10.2.6.4 - түр түзілудің тәсілдерін атау және түр түзілудің негізгі механизмдерін жіктеу
	Селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдері. Гибридизация (будандастыру). Полиплоидия. Жасанды мутагенез	10.2.5.1 - селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдердің зерттеу
	Антропогенез кезеңдері.	10.2.6.5 - антропогенездің кезеңдерін атау
4-тоқсан		
Координация және реттеу	Жүйке жасушаларының құрылысы. Мембраналық	10.1.7.1 - миеленденген нейрон аксонында әрекет

	потенциал. Әрекет потенциалы. Нейронның аксон бойымен қозудың берілуі	потенциалының инициациясы мен трансмиссиясын сипаттау және түсіндіру
	Рефрактерлық кезең мен оның маңызы. Миелинденген және миелинденбеген нейрондарды салыстыру	10.1.7.2 - рефрактерлық кезең мен миелин қабығының маңызын түсіндіру
	Механорецепторлардың түрлері. Пачини денешігі мысалында рецепторлардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беру реакциясы	10.1.7.3 - механорецепторлардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беруін (Пачини денешігі) сипаттау
Қозғалыс	Көлденең жолақты бұлшықет ұлпаларының құрылысы. Миофибрилла құрылымы	10.1.6.1 - көлденең жолақты бұлшықеттердің құрылымын түсіндіру
	Жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттерін, орналасуы мен құрылысы. Актинге қатысты қаңқа бұлшықет ұлпаларының түрлер	10.1.6.2 - жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшық-тарының ортақ қасиеттерін, орналасуы мен құрылысының байланысын орналастыру
Биомедицина және биоинфор матика	Биомеханиканы робототехникада қолдану. Инженерлік биомеханика (экзоқаңқа, робототехника). Медициналық биомеханика (протездеу). Эргометриялық биомеханика(оптимизация). Модельдеу «Жердегі тірі ағзалар қозғалысының биомеханикасын зерттеу»	10.4.4.1 - биомеханиканы робототехникада қолданылуын зерттеу
	Жүректің өткізгіш жүйесі. Жүрек автоматиясының механизмі. Жүректегі қозудың өту жылдамдығы. Жүрек бұлшықеттерінің жиырылғыштығы. Электрокардиография, оның диагностикалық маңызы. Модельдеу « Жүректе өтетін электрлік үрдісті зерттеу»	10.4.4.2 - электрокардиограмманы қолдана отырып жүрек автоматиясы механизмін түсіндіру

Биотехнология	Микроағзаларды өндірісте, ауыл шаруашылығында, медицинада, тұрмыста қолданудың артықшылықтары мен кемшіліктері	10.4.3.1 биотехнологияда қолданылатын тірі ағзалардың артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау
	Полимеразды тізбекті реакцияны қолдану. Полимеразды тізбекті реакцияның таксономия, медицина, криминалистикадағы маңызы	10.4.3.2 - полимеразды тізбекті реакцияның таксономияда, медицинада және криминалистикадағы маңызын сипаттау
	Гендік -инженериялық манипуляциялаудың кезеңдері. Гендік инженерияның маңызы	10.4.3.3- гендік-инженериялық манипуляциялаудың кезеңдерін түсіндіру
	Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың оң және теріс тұстары. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтары.	10.4.3.4 - гендік модификация-ланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтарын талқылау

2) 11-сынып

Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Молекулярлық биология және биохимия	Антиденелердің құрылысы мен құрылымы. Антиген мен антидененің әрекеттесуі	11.4.1.1 - антиген мен антидененің әрекеттесуін түсіндіру
	Фермент пен субстраттың өзара әрекеттесуі. Фишердің теориясы. Ферменттердің иммобилизациясы.	11.4.1.2 - фермент-субстрат комплексінің түзілу механизмін түсіндіру
	Ферменттердің бәсекелес және бәсекелес емес ингибирленуі. Дәрілік препараттар мен ауыр металдар иондарының ферменттердің белсенділігіне әсері.	11.4.1.3 - ферменттердің бәсекелес және бәсекелес емес ингибирленуін салыстыру
	Транскрипция. Премрибонуклеин қышқылы посттранскрипциялық модификациясы.	11.4.1.4 - нәруыз биосинтезі үдерісіндегі транскрипция мен трансляцияны сипаттау

	Генетикалық кодтың қасиеттері: үшөрімділігі, көптігі, әмбебаптығы, бірін-бірі жаппайтындығы	11.4.1.5 - генетикалық кодтың қасиеттерін түсіндіру
Қоректену	Хлоропластың құрылымдық компоненттері және олардың қызметтері. Rf мәні. №1 зертханалық жұмыс «Әртүрлі өсімдік жасушаларында фотосинтездеуші пигменттердің болуын зерттеу»	11.1.2.1 - хлоропласттың құрылымы мен қызметі арасындағы өзара байланысты орнату
	Фотосинтездің жарық кезеңі. Фотофосфорлану	11.1.2.2 - фотосинтездің жарық кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру
	Фотосинтездің қараңғы кезеңі. Кальвин циклі	11.1.2.3 - фотосинтездің қараңғы кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру
	Фотосинтездің жылдамдығына әсер ететін факторлар.	11.1.2.4 - фотосинтездің шектеуші факторларын түсіндіру
	Хемосинтез. Фотосинтез бен хемосинтез үдерістерін салыстыру	11.1.2.5 - фотосинтез және хемосинтез үдерістерінің ерекшеліктерін салыстыру
Заттардың тасымал дануы	Өсімдіктердегі заттар транслокациясының механизмі	11.1.3.1 - өсімдіктердегі заттар транслокациясы механизмін түсіндіру
	Заттар тасымалдануының симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдары және олардың маңызы	11.1.3.2 - заттар тасымалданудың симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдарының мәнін түсіндіру
	Жасуша мембранасы арқылы заттар тасымалдануының типтері	11.1.3.3 - жасуша мембранасы арқылы заттар тасымалының әр түрлі типтерінің механизмдерін түсіндіру

	Мембраналық потенциалды сақтаудағы белсенді тасымалдың ролі	11.1.3.4 - мембраналық потенциалды сақтаудағы активті тасымалдың маңызын анықтау
2-тоқсан		
Координация және реттелу	Биологиядағы басқару жүйесі. «Басқару жүйесі» ұғымы.	11.1.7.1 - биологиядағы басқару жүйесін сипаттау
	Мембраналық рецепторлар арқылы гормондық сигналдардың берілуі. Инсулин мен эстроген мысалдарында гормондардың нысана-жасушаларға әсер ету механизмі	11.1.7.2 - гормондардың әсер ету механизмін түсіндіру
	Өсіргіш заттар. Ауксин мен гибериллиннің әсері.	11.1.7.3 - өсімдіктердің өсуіне стимуляторлардың (өсіргіш заттар) әсер ету механизмін түсіндіру
Көбею	Гаметогенез. Адам гаметогенезінің сатылары	11.2.1.1 - адам гаметогенезінің сызбасын талдау
	Сперматогенез бен оогенездің айырмашылықтары. Сперматогенез бен оогенезді салыстыру	11.2.1.2 - сперматогенез бен оогенездің айырмашылығын түсіндіру
Өсу және даму	Бағаналы жасушалар ұғымы және олардың қасиеттері Практикада қолданылуы. Этикалық аспектісі	11.2.3.1 - бағаналы жасушалардың мамандану үдерісін және олардың практикалық қолданылуын түсіндіру
Тұқым Қуалаушылықпен өзгергіштік заңдылықтары	Дезоксирибонуклеинқышқылының кездейсоқ мутациясы. Репликацияның, репарацияның, рекомбинацияның генетикалық үдерістердің қателері	11.2.4.1 - мутациялардың дезоксирибонуклеинқышқылы репарациясы, дезоксирибонуклеин қышқылы рекомбинациясы, дезоксирибонуклеин қышқылы

		репликациясы арасындағы байланысын табу
	«Адам геномы» жобасы. Адамның геномдық ДНҚ-ын секвенирлеу.	11.2.4.2 - «Адам геномы» жобасының маңызын талқылау
3-тоқсан		
Жасуша лық биология	Жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау. №2 зертханалық жұмыс «Жасушалардың негізгі компоненттерін микрофотографиялар қолданып сипаттау»	11.4.2.1 - микрофотография қолданып жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау және сипаттау
Биотехнология	Микробиологиялық зерттеулердің кезеңдері. Микроағзалармен жұмыс жасағандағы дезинфекциялау және стерильдеу әдістері. №3 зертханалық жұмыс «Сүтқышқылды өнімдердің түрлі қоректік ортадағы микрофлорасын зерттеу»	11.4.3.1 - микробиологиялық зерттеу кезеңдерін сипаттау және түсіндіру
	Грамм оң және грамм теріс бактериялар және олардың құрылыс ерекшеліктері.	11.4.3.2 -грамм оң және грамм теріс бактерияларды салыстыру
	«Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы» ұғымы. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы алу тәсілдері. Плазмиданың қасиеттері және олардың генетикалық клондауда қолданылуы. «Клондау» ұғымы	11.4.3.3 - рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы алу тәсілдерін түсіндіру
	Ағзаларды клондау тәсілдері	11.4.3.4 - ағзаларды клондау тәсілдерін түсіндіру

	Ферменттердің медицинада, химияда және өнеркәсіпте қолданылуы	11.4.3.5 - ферменттерді медицинада, өнеркәсіпте қолдану мүмкіндігін талқылау
Биомедицина және биоинформатика	Электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсер ету ерекшеліктері	11.4.4.1 - электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсерін түсіндіру
	Эпигенетика туралы жалпы түсініктер. Адамдағы эпигенетикалық салдарлар.	11.4.4.2 - гендердің реттілігін бұзбайтын, гендерді реттеудің механизмін зерттеудегі эпигенетиканың маңызын түсіндіру
	«Биоинформатика» ұғымы. Биоинформатиканың құралдарын зерттеулерге қолдану.	11.4.4.3 - биоинформатиканың ролін сипаттау
	Экстракорпоральды ұрықтандыру әдісі және оның маңызы. Экстракорпоральды ұрықтандырудың этикалық аспектілері	11.4.4.4 - экстракорпоральды ұрықтандыру әдісінің маңызын түсіндіру
	Моноклоналды антиденелердің маңызы. Моноклоналды антиденелер көмегімен ауруларды диагностикалау және емдеу	11.4.4.5 - ауруларды диагностикалау және емдеуде моноклоналды антиденелерді қолдануды түсіндіру
4-тоқсан		
Биосфера, экожүйе, популяция	Экологиялық пирамидалар. Трофикалық деңгейлер. Экологиялық жағдайлар мен экологиялық есептер шешу	11.3.1.1 - экологиялық пирамида ережесін түсіндіру
	Түрлердің алуантүрлілігі. Харди - Вайнбергтің генетикалық тепе-теңдік заңы.	11.3.1.2 - экожүйенің алуан түрлілігі мен тұрақтылығы арасындағы өзара байланысты орнату
	Жергілікті экожүйедегі ағзалардың саны мен таралуын анықтауда түрлі	11.3.1.3 - өз аймақтың экожүйесін статистикалық талдау

	статистикалық әдістерді қолдану. №4 зертханалық жұмыс «Талдаудың статистикалық әдістерін қолдану арқылы өз регионы экожүйесінің жағдайын анықтау»	әдістерін (Стьюденттің t-критерийі, c2-критерий) қолданып зерттеу
Экология және адам іс-әрекетінің қоршаған ортаға әсері	Ғаламдық жылыну: себептері, салдарлары және шешу жолдары. Модельдеу «Климаттың ғаламдық жылынуын компьютерлік модельдеу»	11.3.2.1 - мүмкін болатын климаттың жаһандық жылыну салдарын болжау
	Қазақстанның экологиялық проблемалары және оларды шешу жолдары	11.3.2.2 - Қазақстанның экологиялық проблемаларын оқып білу және шешу жолдарын ұсыну.

3-тарау «Биология» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

1-параграф. «Биология» оқу пәнінің мазмұны (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

17. «Биология» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:
1) 10-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;
11-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат.
18. Оқу пәнінің мазмұны 4 бөлімді қамтиды:
1) тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері;
2) көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму;
3) ағза мен қоршаған орта;
4) қолданбалы кіріктірілген ғылымдар.
19. «Тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) тірі ағзалардың көптүрлілігі;
2) қоректену:
3) заттардың тасымалдануы;
4) тыныс алу;
5) бөліп шығару;
6) қозғалыс;
7) координация және реттелу.

20. «Көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көбею;

2) жасушалық айналым;

3) өсу және даму;

4) тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары;

5) селекция негіздері;

6) эволюциялық даму.

21. «Ағза мен қоршаған орта» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) биосфера, экожүйе, популяция;

2) адам қызметінің қоршаған ортаға әсері.

22. «Қолданбалы кіріктірілген ғылымдар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) молекулалық биология мен биохимия;

2) жасушалық биология;

3) микробиология және биотехнология;

4) биомедицина және биоинформатика.

23. 10-сыныпқа арналған «Биология» оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) «Тірі ағзалардың әртүрлілігі». Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдері. Филогенетикалық шежіре ағашы. Кладограммалар. Түсінік «Соңғы әмбебап жалпы ата тек». Модельдеу «Кладограмма құру». Филогенетикалық картаның әр түрлі формалары. Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштардың эволюциялық маңызы.

2) «Қоректену». Ферменттер белсенділігіне әсер ететін факторлар мен жағдайлар: pH; температура;

3) «Заттардың тасымалдануы». Адам гемоглобині мен миоглобинінің құрылысы мен қызметі.

4) Пассивті тасымалдау механизмі: қарапайым тасымал, мембраналық каналдар арқылы диффузия, жеңілдетілген диффузия.

5) «Тыныс алу». Аденозинүшфосфаттың (АТФ) құрылысы мен қызметі. Аденозинүшфосфаттың синтезі: глюкозаның анаэробты және аэробты ыдырау кезеңдері. Метаболизм түрлері. Митохондрияның құрылымы мен қызметтері. Митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысы. Кребс циклі. Электрондық-тасымалдау тізбегі. Биологиялық жүйелер үшін маңызы.

6) «Бөліп шығару». Абсорбция және реабсорбция. Зәрдің түзілуі. Су мөлшерін реттеу. Нысана мүшелер. Әсер ету эффектсі. Гипофункция. Гиперфункция. Адам денесіндегі қан мен басқа сұйықтықтарды жасанды тазарту. Диализ әсерінің себептері. Диализ әдістері: перитонеальды, гемодиализ. Созылмалы бүйрек жетіспеушілігі. Диализ және бүйрек трансплан-тациясы. Артықшылықтары мен кемшіліктері.

7) «Қозғалыс». Көлденең жолақты бұлшықет ұлпаларының құрылысы. Миофибрилла құрылымы (аймақ, дисклер, саркомерлер, актин, миозин). Жылдам

және баяу жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттерін, орналасуы мен құрылысы. Актинге қатысты қаңқа бұлшықет ұлпаларының түрлері.

8) «Координация және реттеу». Жүйке жасушаларының құрылысы. Орталық жүйке жүйесінің құрылысы. Мидың құрылысы мен қызметтері. Жұлынның құрылысы мен. Механорецепторлардың түрлері. Пачини денешігі мысалында рецепторлардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беру реакциясы. Холинергиялық синапстың құрылысы мен қызметі арасындағы байланыс.

9) «Жасушалық цикл». Митоз. Жасушада митоздың әр түрлі кезеңдерінде жүретін үрдістер.

Зертханалық жұмыс «Пияз тамыры ұшындағы жасушалардан митоздың белсенділік деңгейін анықтау».

10) Өсімдіктер мен жануарлардағы гаметогенез. Гаметалар. Гаметогенез кезеңдері. Өсімдіктердегі спорогенез және гаметогенез. Онкологиялық жаңатүзілулердің пайда болуы. Обыралды жағдайлардың туындауына әсер етуші факторлар. Қартаю. Қартаю үрдісі туралы теориялар.

11) «Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары». Модификациялық өзгергіштік. Белгілердің өзгеруіндегі вариациялық қатарлар.

Зертханалық жұмыс «Вариациялық қатар мен қисыққа құрылған модификациялық өзгергіштікті зерттеу».

13) Тұқымқуалаушылықтың хромосомалық теориясы. Кроссинговер нәтижесінде белгілердің тұқымқуалау заңдылықтарының бұзылуы. Эпистаз. Комплиментарлық. Полимерия. Хуго де Фриздің мутация теориясы. Кенеттен және индуцияланған мутация. Нүктелік, хромосомалық, геномдық, ядролық және цитоплазмалық мутациялар. Модельдеу «Адам хромосомасы жиынтығынан кариограмм құру. Геномдық мутацияны оқып білу». Хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық аурулары.

14) «Селекция негіздері». Селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдері. Гибридизация (будандастыру). Полиплоидия. Жасанды мутагенез.

15) «Эволюциялық даму». Тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланыс. Тұқымқуалайтын өзгергіштік – эволюция негізі. Комбинативтік өзгергіштік, мутациялар. Табиғи сұрыпталу. Тіршілік үшін күрес. Гендер дрейфі. Популяциялық толқындар. Эволюцияның дәлелдемелері. Салыстырмалы-анатомиялық. Эмбриологиялық. Палеонтологиялық. Биогеографиялық. Биохимиялық. Антропогенез кезеңдері. Проантроптар. Архантроптар. Палеоантроптар. Неоантроптар.

16) «Молекулалық биология және биохимия». Жердегі тіршілік үшін судың маңызы. Көмірсуларды жіктеу: моносахаридтер, дисахаридтер, полисахаридтер. Көмірсулардың қасиеті және қызметтері.

17) Липидтердің құрылымдық компонентері. Майлардың құрамы мен қызметтері. Нәруыздарды құрамы (жай, күрделі) және қызметі бойынша жіктеу. Нәруыз денатурациясы мен ренатурациясы;

Зертханалық жұмыс «Нәруыздардың құрылымына әр түрлі жағдайлардың әсері (температура, pH)».

18) Дезоксирибонуклеин қышқылы (ДНҚ) құрылысы. Дезоксирибонуклеин қышқылы молекуласының қызметі. Репликация механизмі. Дезоксирибонуклеин қышқылы. Мезелсон мен Сталь тәжірибесі. Чаргафф ережесі. Рибонуклеин қышқылы (РНҚ) молекуласының құрылысы мен қызметтері. Матрицалық рибонуклеин қышқылы. Рибосомалық рибонуклеин қышқылы. Транспорттық рибонуклеин қышқылы.

19) «Жасушалық биология». Жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері. Жасушаның негізгі компоненттері: жасуша қабырғасы, плазмалық мембрана, цитоплазма және оның органоидтары (мембранасыз, бірмембраналы және қосмембраналы). Ядро. Жасушаның негізгі компоненттерінің қызметтері. Жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланыс. Жасуша мембранасының сұйық кристалды моделі. Мембраналық нәруыздардың, фосфолипидтердің, гликопротеиндердің, гликолипидтердің, холестеролдың қызметі.

Зертханалық жұмыс «Жасуша мембранасына әр түрлі жағдайлардың әсері».

20) Бактерия, саңырауқұлақ, өсімдік және жануар жасушаларының құрылым ерекшеліктері мен қызметтері.

21) «Биотехнология». Микроағзаларды өндірісте, ауыл шаруашылығында, медицинада, тұрмыста қолданудың артықшылықтары мен кемшіліктері. Полимеразды тізбекті реакцияны қолдану. Медициналық диагностикалауда, әкелікті негіздеуде, тұлғаларды дербестендіру медицинасында, гендерді клондауда, дезоксирибонуклеин қышқылы секвенирлеуде мутагенезде полимеразды тізбекті реакцияның маңызы. Гендік-инженериялық манипуляциялаудың кезеңдері. Гендік инженерияның маңызы. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың оң және теріс тұстары. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтары.

22) «Биомедицина және биоинформатика». Биомеханиканы робототехникада қолдану. Инженерлік биомеханика (экзоқаңқа, робототехника). Медициналық биомеханика (протездеу). Эргометриялық биомеханика (оптимизация). Модельдеу «Жердегі тірі ағзалар қозғалысының биомеханикасын зерттеу». Жүректің өткізгіш жүйесі. Жүрек автоматиясының механизмі. Жүректегі қозудың өту жылдамдығы. Жүрек бұлшықеттерінің жиырылғыштығы. Электрокардиография, оның диагностикалық маңызы. Модельдеу «Жүректе өтетін электрлік үрдісті зерттеу».

24. 11-сыныпқа арналған «Биология» оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) «Қоректену». Хлоропластың құрылымдық компоненттері және олардың қызметтері. Фотосинтездің пигменттері. Rf мәні.

Зертханалық жұмыс «Әртүрлі өсімдік жасушаларында фотосинтездеуші пигменттердің болуын зерттеу».

2) Фотосинтездің жарық кезеңі. Фотофосфорлану. Фотосинтездің қараңғы кезеңі. Кальвин циклі.

3) Фотосинтездің жылдамдығына әсер ететін факторлар. Фотосинтездің шектеуші факторлары: жарық толқынының ұзындығы мен жарық интенсивтілігі, көмірқышқыл газының концентрациясы, температура.

Зертханалық жұмыс «Шектеуші факторлардың фотосинтездің интенсивтілігіне әсерін зерттеу».

4) Хемосинтез. Фотосинтез бен хемосинтез үдерістерін салыстыру.

5) «Заттардың тасымалдануы». Өсімдіктердегі заттар транслокациясының механизмі. Заттар тасымалдануының симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдары және олардың маңызы. Жасуша мембранасы арқылы заттар тасымалдануының типтері. Мембраналық потенциалды сақтаудағы белсенді тасымалдың ролі.

6) «Координация және реттелу». Биологиядағы басқару жүйесі. Биологиядағы «Басқару жүйесі» ұғымы. Басқару жүйесінің негізгі компоненттері. Температураның/көмірқышқыл газының/оттегі газының деңгейлерінің реттелуі мысалында кері байланыс принципі. Мембраналық рецепторлар арқылы гормондық сигналдардың берілуі. Инсулин мен эстроген мысалдарында гормондардың нысана-жасушаларға әсер ету механизмі. Өсіргіш заттар. Өсіргіш заттардың өсімдіктерге әсер ету механизмі.

7) «Көбею». Гаметогенез. Адам гаметогенезінің сатылары. Сперматогенез бен оогенездің айырмашылықтары. Сперматогенез бен оогенезді салыстыру.

8) «Өсу және даму». Бағаналы жасушалар ұғымы және олардың қасиеттері (қайта жаңаруы, жіктелуі). Бағаналы жасушалардың түрлері: эмбрионалды және соматикалық. Практикада қолданылуы. Этикалық аспектісі.

9) «Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары». Дезоксирибонуклеин қышқылының кездейсоқ мутациясы. Репликацияның, репарацияның, рекомбинацияның генетикалық үдерістердің қателері.

10) «Адам геномы» жобасы. Адамның геномдық дезоксирибонуклеин қышқылын секвенирлеу. Жоба аясында жүргізілген зерттеулердің маңызы.

11) «Биосфера, экожүйе, популяция». Трофикалық деңгейлер. Қарым-қатынас түрлері. Модельдеу «Қоректік тізбектерде энергияның тасымалдануының сызбасын құрастыру».

Экологиялық жағдайлар мен экологиялық есептер шешу жолдары.

12) Түрлердің алуан түрлілігі. Харди - Вайнбергтің генетикалық тепе-теңдік заңы. Сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктер мен жануарлардың түрлерін қорғау. Жергілікті экожүйедегі ағзалардың саны мен таралуын анықтауда түрлі статистикалық әдістерді қолдану. Жергілікті экожүйенің биоалуантүрлілігін анықтауда кездейсоқ іріктеу әдісінің маңызы;

13) «Экология және адам іс-әрекетінің қоршаған ортаға әсері». Ғаламдық жылыну: себептері, салдарлары және шешу жолдары. Модельдеу «Климаттың ғаламдық жылынуын компьютерлік модельдеу». Қазақстанның экологиялық проблемалары және оларды шешу жолдары.

14) «Молекулярлық биология және биохимия». Антиденелердің құрылысы мен құрылымы. Антиденелердің арнайылығы (белсенді орталығының). Антиген мен антидененің әрекеттесуі.

15) Транскрипция. Пре-м рибонуклеин қышқылы посттранскрипциялық модификациясы. Трансляцияның кезеңдері. Генетикалық кодтың қасиеттері: үшөрімділігі, көптігі, әмбебаптығы, бірін-бірі жаппайтындығы.

16) «Жасушалық биология». Жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау.

Зертханалық жұмыс «Жасушалардың негізгі компоненттерін микрофотографиялар қолданып сипаттау».

17) «Биотехнология». Микробиологиялық зерттеулердің кезеңдері. Микроағзалармен жұмыс жасағандағы дезинфекциялау және стерильдеу әдістері. Қоректік орталардың түрлері және оларды әзірлеу. Қоректік орталарға себу тәсілдері мен техникасы. Инкубация.

Зертханалық жұмыс «Сүтқышқылды өнімдердің түрлі қоректік ортадағы микрофлорасын зерттеу».

18) Грамм оң және грамм теріс бактериялар және олардың құрылыс ерекшеліктері. Өкілдері.

Зертханалық жұмыс «Бактерияларды Грамм әдісі бойынша бояу».

19) «Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы» ұғымы. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылыалу тәсілдері. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылының қолданылуы. Плазмиданың қасиеттері және олардың генетикалық клондауда қолданылуы. «Клондау» ұғымы. Ағзаларды клондау тәсілдері. «Микроклоналды көбею» ұғымы. Өсімдіктерді микроклоналды көбейтудің кезеңдері мен әдістері. Маңызы. Ферменттердің медицинада, химияда және өнеркәсіпте қолданылуы.

20) «Биомедицина және биоинформатика». Электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсер ету ерекшеліктері. «Эпигенетика» ұғымы. Эпигенетика туралы жалпы түсініктер. Эпигенетиканың молекулярлық негіздері. Адамдағы эпигенетикалық салдарлар. Эпигенетика және эпигеномика. дезоксирибонуклеин қышқылының метилденуі. «Биоинформатика» ұғымы. Биоинформатиканың құралдарын зерттеулерге қолдану. Экстракорпоральды ұрықтандыру әдісі және оның маңызы. Экстракорпоральды ұрықтандырудың этикалық аспектілері. Моноклоналды антиденелердің маңызы. Моноклоналды антиденелердің өндірісі. Моноклоналды антиденелер көмегімен ауруларды диагностикалау және емдеу.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

25. Бағдарламада оқыту мақсаттарын пайдаланудың қарапайымдылығы үшін кодтау енгізілді. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандарды – бөлім мен бөлімді, төртінші сан оқу мақсатының нөмірленуін көрсетеді. Мысалы, кодтауда 10.1.1.1 «10» – сынып, «1.1» – бөлім және кіші бөлім, «1» – оқу мақсатын нөмірлеу.

26. Оқыту мақсаттары жүйесі әр сынып үшін бөлімдер бойынша боялған:

Бөлім	Бөлімше	Оқыту мақсаттары

		10-сынып	11-сынып
1. Тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылы мы мен қызметтері	1.1 Тірі организмдердің әртүрлілігі	10.1.1.1 - Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдерін және сызбаларын сипаттау; 10.1.1.2 филогенетикалық карталарды (кладограммалар мен филогенетикалық ағаштарды) құру және (интерпретациялау) түсіндіріп беру;	
	1.2 Қоректену	10.1.2.1 - әр түрлі жағдайлардың (температура, pH, субстрат пен ингибитор концентрациясы) ферменттер белсенділігіне әсерін зерттеу	11.1.2.1 - хлоропласттың құрылымы мен қызметі арасындағы өзара байланысты орнату; 11.1.2.2 - фотосинтездің жарық және қараңғы кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру; 11.1.2.3 - фотосинтездің шектеуші факторларын зерттеу және түсіндіру; 11.1.2.4 - фотосинтез және хемосинтез процестерінің ерекшеліктерін салыстыру
	1.3 Заттардың тасымалдануы	10.1.3.1 - эмбрион мен ересек ағзаның гемоглобині мен миогло-бині үшін оттектің диссоциациялануы	11.1.3.1 - өсімдіктердегі заттар транслокация механизмін түсіндіру; 11.1.3.2 - заттар тасымалданудың

		ның қисық сызығын түсіндіру; 10.1.3.2 - пассивті тасымалдау механизмін түсіндіру	симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдарының мәнін түсіндіру; 11.1.3.3 - жасуша мембранасы арқылы заттарды тасымалдаудың әр түрлі типтерінің механизмдерін түсіндіру; 11.1.3.4 - мембраналық потенциалды сақтаудағы активті тасымалдың маңызын анықтау
	1.4 Тыныс алу	10.1.4.1 - аденозинүшфосфаттың (АТФ) құрылысы мен қызметтерін сипаттау; 10.1.4.2 - анаэробты және аэробты тыныс алу барысындағы аденозинүшфосфаттың синтезін салыстыру; 10.1.4.3 - метоболизмнің түрлерін атау; 10.1.4.4 - митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысты орнату; 10.1.4.5 - Кребс циклін сипаттау	

	1.5 Бөліп шығару	10.1.5.1 - зәрдің сүзілу (фильтрация) және түзілуі механизмін түсіндіру; 10.1.5.2 - су мөлшерін бақылаудағы антидиуретикалық гормонның (АДГ) рөлін түсіндіру; 10.1.5.3 - диализ механизмін түсіндіру; 10.1.5.4 - бүйрек трансплантациясы мен диализдің артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау	
	1.6 Қозғалыс	10.1.6.1 - көлденең жолақты бұлшықеттердің ультрақұрылымын зерттеу; 10.1.6.2 - жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттерін сипаттау	
	1.7 Координа-ция және реттеу	10.1.7.1 - миеленденген нейрон аксонын сипаттау 10.1.7.2 - жұлын мен мидың құрылысы мен қызметтерін оқып білу; 10.1.7.3 - механорецепторлардың	11.1.7.1 - биологиядағы басқару жүйесін сипаттау; 11.1.7.2 - гормондардың әрекет ету механизмін түсіндіру

		тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беруін (Пачини денешігі) сипаттау; 10.1.7.4 - холинергиялық синапстың құрылысы мен қызметі арасындағы байланысты орнату	
2. Көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму	2.1 Көбею		11.2.1.1 - адам гаметогенезінің сызбасын талдау; 11.2.1.2 - сперматогенез бен оогенездің айырмашылығын түсіндіру
	2.2 Жасуша-лық цикл	10.2.2.1 - дайын микропрепараттар көмегімен митоз фазаларын зерттеу; 10.2.2.2 - өсімдіктер мен жануарлардағы гаметалардың қалыптасу ерекшелігін түсіндіру; 10.2.2.3 - жасушалардың бақылауға бағынбайтын бөлінуі нәтижесінде обырдың түзілуін түсіндіру; 10.2.2.4 - қартаю үдерісін түсіндіру	
	2.3 Өсу және даму		11.2.3.1 - бағаналы жасушалардың мамандану үдерісін және олардың

			практикалық қолданылуын түсіндіру
	2.4 Тұқым қуалаушы-лық пен өзгергіштік заңдылық-тары	10.2.4.1 - модификациялық өзгергіштіктің заңдылықтарын зерттеу; 10.2.4.2 - кроссинговер нәтиже-сінде белгілердің тұқымқуалау заңдылықтарының бұзылуын түсіндіру; 10.2.4.3 - Хуго де Фриздің мутация теориясын, мутагенез себептер, мутагенез себептерін және мутация түрлерін зерттеу; 10.2.4.4 - хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық ауруларын (аутосомдық және жыныстық) сипаттау	11.2.4.1 - мутациялардың дезоксирибонуклеин қышқылы репарациясы, дезоксирибонуклеин қышқылы рекомбинациясы, дезоксирибонуклеин қышқылы репликациясы арасындағы байланысын сипаттау; 11.2.4.2 - «Адам геномы» жобасының маңызын талқылау
	2.5 Селекция негіздері	10.2.5.1 - селекцияәдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын	

		жақсарту тәсілдердің зерттеу	
	2.6 Эволюциялық даму	10.2.6.1 – тұқым қуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланысты түсіндіру 10.2.6.2 - эволюция үдерісіне әсер ететін факторларды талдау 10.2.6.3 - эволюцияның дәлелдемелерін талдау механизмдерін жіктеу 10.2.6.4 - антропогенездің кезеңдерін атау	
3. Ағза мен қоршаған орта	3.1 Биосфера, экожүйе, популяция		11.3.1.1 - экожүйелердегі трофикалық деңгейлердің сызбасын құрастыру; 11.3.1.2 - экожүйенің алуан түрлілігі мен тұрақтылығы арасындағы өзара байланысын орнату; 11.3.1.3 - жергілікті экожүйенің биоалуантүрлілігін сипаттау
	3.2 Адам іс-әрекетінің қоршаған ортаға әсері		11.3.2.1 - мүмкін болатын климаттың жаһандық жылыну салдарыа болжау; 11.3.2.2 - Қазақстанның экологиялық

			проблемаларын оқып білу және шешу жолдарын ұсыну
4.Қолдан-балы кіріктірілген ғылым дар	4.1 Молекула лық биология және биохимия	10.4.1.1 - Жердегі тіршілік үшін судың іргелі маңызын түсіндіру; 10.4.1.2 - көмірсуларды құрамы және қызметтері бойынша сипаттау; 10.4.1.3 - майлардың құрамы мен қызметтерін сипаттау; 10.4.1.4 - нәруыздарды олардың құрамы, атқаратын қызметтері бойынша сиптаттау; 10.4.1.5 - түрлі жағдайлардың нәр-уыздар құрылымына әсерін зерттеу; 10.4.1.6 - дезоксирибонуклеи н қышқылықұрылым ы мен қызметі арасындағы байланысты түсіндіру; 10.4.1.7 - Чаргафф ережелері негізінде дезоксирибонуклеи н қышқылы репликациясы үдерісін сипаттау; 10.4.1.8 - рибонуклеин	11.4.1.1 - антиген мен антидененің әрекеттесуін түсіндіру; 11.4.1.2- нәруыз биосинтезі үдерісіндегі транскрипция мен трансляцияны сипаттау; 11.4.1.3 - генетикалық кодтың қасиеттерін түсіндіру

		қышқылы (РНҚ) типтерінің құрылысы мен қызметтерін ажырату	
	4.2 Жасуша лық биология	10.4.2.1 - жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктерін түсіндіру; 10.4.2.2 - жасуша мембранасының сұйық кристалды моделін пайдала-нып, жасуша мембранасының құры-лымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланысты орнату; 10.4.2.3 - прокариот және эукариот жасушаларының құрылым ерекшеліктері мен қызметтерін салыстыру	11.4.2.1 - микрофотография қолданып жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау және сипаттау;
	4.3 Биотехно логия	10.4.3.1 - биотехнологияда қолданылатын тірі ағзалардың артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау; 10.4.3.2 - полимеразды тізбекті реакцияның таксономияда, медицина мен	11.4.3.1 - микробиологиялық зерттеу кезеңдерін сипаттау және түсіндіру; 11.4.3.2 - грамм «оң» және грамм «теріс» бактерияларды зерттеу; 11.4.3.3 - рекомбинантты дезоксирибонуклеин

		криминалистикадағы маңызын сипаттау; 10.4.3.3- гендік-инженериялық манипуляциялаудың кезеңдерін түсіндіру; 10.4.3.4 - гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтарын талқылау	қышқылын алу тәсілдерін түсіндіру; 11.4.3.4 - ағзаларды клондау тәсілдерін түсіндіру; 11.4.3.5 - өсімдіктердің микроклоналды көбейту тәсілін сипаттау; 11.4.3.6 - ферменттерді медицинада, өнеркәсіпте қолдану мүмкіндігін талқылау
	4.4 Биомедицина және биоинформатика	10.4.4.1 - биомеханиканы робототехникада қолдалынуын зерттеу; 10.4.4.2 - электрокардиограм-маны қолдана отырып жүрек автоматиясы механизмін түсіндіру	11.4.4.1 - электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсерін түсіндіру; 11.4.4.2 - гендердің реттілігін бұзбайтын, гендерді реттеудің механизмін зерттеудегі эпигенетиканың маңызын түсіндіру; 11.4.4.3- биоинформатика-ның рөлін сипаттау 11.4.4.4 - экстракорпоральды ұрықтандыру (ЭКО) әдісінің маңызын түсіндіру; 11.4.4.5 - ауруларды диагностикалау және емдеуде моноклональды антиденелерді қолдануды түсіндіру

27. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

28. Осы оқу бағдарламасы қосымшада берілген жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Биология» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады (гимназия/лицей сыныптарына арналған).

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарға арналған «Биология» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

1) 10-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаты
1-тоқсан		
Молекулалық биология және биохимия	Жердегі тіршілік үшін судың маңызы	10.4.1.1 - Жердегі тіршілік үшін судың іргелі маңызын түсіндіру
	Көмірсуларды жіктеу: моносахаридтер, дисахаридтер, полисахаридтер. Көмірсулардың қасиеті және қызметтері	10.4.1.2 - көмірсуларды құрамы және қызметтері бойынша жіктеу
	Липидтердің құрылымдық компоненттері. Майлардың құрамы мен қызметтері	10.4.1.3 - майлардың құрамы мен қызметтерін сипаттау
	Нәруыздарды құрамы (жай, күрде-лі) және қызметі бойынша жіктеу. Нәруыз денатурациясы мен ренатурациясы. Зертханалық жұмыс «Нәруыздардың құрылымына әр түрлі жағдай-лардың әсері (температура, pH) «	10.4.1.4 - нәруыздарды олардың құрамы, атқаратын қызметтері бойынша жіктеу
		10.4.1.5 - түрлі жағдайлардың нәруыздар құрылымына әсерін зерттеу
	Дезоксирибонуклеин қышқылы құрылысы. Дезоксирибо-нуклеин қышқылымолекуласының қызметі	10.4.1.6 -дезоксирибонуклеин қышқылықұрылымы мен қызметі арасындағы байланысты түсіндіру
	Репликация механизмі. Дезоксири-бонуклеин қышқылы. Мезелсон мен Сталь тәжірибесі. Чаргафф ережесі	10.4.1.7 - Чаргафф ережелері негізінде дезоксирибонуклеин қышқылы репликациясы үдерісін сипаттау
	Рибонуклеин қышқылы молекуласының құрылысы мен қызметтері. Матрицалық	10.4.1.8 -рибонуклеин қышқылы типтерінің құрылысы мен қызметтерін ажырату

	рибонуклеин қышқылы. Рибосомалық рибонуклеин қышқылы. Транспорттық рибонуклеин қышқылы	
Жасушалық биология	Жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері. Жасушаның негізгі компоненттері: жасуша қабырғасы, плазмалық мембрана, цитоплазма және оның органоидтары. Ядро. Жасушаның негізгі компоненттерінің қызметтері	10.4.2.1 - жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктерін түсіндіру
	Жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланыс. Жасуша мембранасының сұйық кристалды моделі. Мембраналық нәруыздардың, фосфолипидтердің, гликопротеиндердің, гликолипид-тердің, холестеролдың қызметі. Зертханалық жұмыс «Жасуша мембранасына әр түрлі жағдайлардың әсері»	10.4.2.2 - жасуша мембранасының сұйық кристалды моделін пайдаланып, жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланысты орнату
	Бактерия, саңырауқұлақ, өсімдік және жануар жасушаларының құрылым ерекшеліктері мен қызметтері	10.4.2.3 - прокариот және эукариот жасушаларының құрылым ерекшеліктері мен қызметтерін салыстыру
Қоректену	Ферменттер белсенділігіне әсер ететін факторлар мен жағдайлар: pH; температура; субстрат, ингибитор және активатор.	10.1.2.1 - әр түрлі жағдайлардың (температура, pH, субстрат пен ингибитор концентрациясы
2-тоқсан		
Заттардың тасымалда Нуы	Адам гемоглобині мен миоглобинінің құрылысы мен қыз-меті. Адам гемоглобині мен миоглобині үшін оттектің диссоциациялануының қисық сызығы	10.1.3.1 - эмбрион мен ересек ағзаның гемоглобині мен миоглобині үшін оттектің диссоциациялануының қисық сызығын түсіндіру

	Пассивті тасымалдау механизмі: қарапайым тасымал, мембраналық каналдар арқылы диффузия, жеңілдетілген диффузия.	10.1.3.2- пассивті тасымалдау механизмін түсіндіру
Тыныс алу	Аденозинүшфосфаттың (АТФ)құрылысы мен қызметі	10.1.4.1-аденозинүшфосфаттың құрылысы мен қызметтерін сипаттау
	Аденозинүшфосфаттың синтезі: глюкозаның анаэробты және аэробты ыдырау кезеңдері	10.1.4.2 - анаэробты және аэробты тыныс алу барысындағы аденозинүшфосфаттың синтезін салыстыру
	Метаболизм түрлері.	10.1.4.3 - метоболизмнің түрлерін атау
	Митохондрияның құрылымы мен қызметтері. Митохондрия құры-лымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысы	10.1.4.4 - митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысты сипаттау
	Кребс циклі. Электрондық-тасымалдау тізбегі. Биологиялық жүйелер үшін маңызы	10.1.4.5 - Кребс циклін сипаттау
Бөліп шығару	Абсорбция және реабсорбция. Зәрдің түзілуі.	10.1.5.1 - зәрдің сүзілу (фильтрация) және түзілуі механизмін түсіндіру
	Су мөлшерін реттеу. Нысана мүшелер. Әсер ету эффектісі. Гипофункция. Гиперфункция	10.1.5.2 - су мөлшерін бақылаудағы антидиуретикалық гормонның рөлін түсіндіру
	Адам денесіндегі қан мен басқа сұйықтықтарды жасанды тазарту. Диализ әсерінің себептері. Диализ әдістері: перитонеальды, гемодиализ	10.1.5.3 - диализ механизмін түсіндіру
	Созылмалы бүйрек жетіспеушілігі. Диализ және бүйрек трансплан-тациясы. Артықшылықтары мен кемшіліктері	10.1.5.4 - бүйрек трансплантациясы мен диализдің артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау
3-тоқсан		
Жасушалық цикл	Митоз. Жасушада митоздың әр түрлі кезеңдерінде жүретін үрдістер. Зертханалық жұмыс	10.2.2.1 - дайын микропрепараттар көмегімен митоз фазаларын зерттеу

	«Пияз тамыры ұшындағы жасушалардан митоздың белсенділік деңгейін анықтау»	
	Өсімдіктер мен жануарлардағы гаметогенез. Гаметалар. Гаметогенез кезеңдері. Өсімдіктердегі спорогенез және гаметогенез	10.2.2.2 - өсімдіктер мен жануарлардағы гаметалардың қалыптасу ерекшелігін түсіндіру
	Онкологиялық жаңатүзілулердің пайда болуы. Обыралды жағдайлардың туындауына әсер етуші факторлар	10.2.2.3 - жасушалардың бақылауға бағынбайтын бөлінуі нәтижесінде обырдың түзілуін түсіндіру
	Қартаю. Қартаю үрдісі туралы теориялар.	10.2.2.4 - қартаю үдерісін түсіндіру
Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылық Тары	Модификациялық өзгергіштік. Белгілердің өзгеруіндегі вариациялық қатарлар. Зертханалық жұмыс «Вариациялық қатар мен қисыққа құрылған модификациялық өзгергіштікті зерттеу».	10.2.4.1 - модификациялық өзгергіштіктің заңдылықтарын зерттеу
	Тұқымқуалаушылықтың хромосо-малық теориясы. Кроссинговер нәтижесінде белгілердің тұқымқуалау заңдылықтарының бұзылуы	10.2.4.2 - кроссинговер нәтижесінде белгілердің тұқымқуалау заңдылықтарының бұзылуын түсіндіру
	Хуго де Фризадің мутация теория-сы. Кенеттен және индуцияланған мутация. Нүктелік, хромосомалық, геномдық, ядролық және цитоплаз-малық мутациялар. Модельдеу «Адам хромосомасы жиынтығынан кариограмм құру. Геномдық мутацияны оқып білу»	10.2.4.3 - Хуго де Фриздің мутация теориясын, мутагенез себептер, мутагенез себептерін және мутация түрлерін зерттеу
	Хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық аурулары.	10.2.4.4 - хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық ауруларын (ауто-сомдық және жыныстық) сипаттау

Эволюциялық даму. Селекция негіздері. Тірі ағзалардың көптүрлілігі	Тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланыс. Тұқымқуалайтын өзгергіштік – эволюция негізі. Комбинативтік өзгергіштік, мутациялар. Табиғи сұрыпталу. Тіршілік үшін күрес. Гендер дрейфі. Популяциялық толқындар	10.2.6.1 - тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланысты түсіндіру; 10.2.6.2 - эволюция үдерісіне әсер ететін факторларды талдау
	Эволюцияның дәлелдемелері. Салыстырмалы-анатомиялық. Эмбриологиялық. Палеонтологиялық. Биогеографиялық. Биохимиялық	10.2.6.3 - эволюцияның дәлелдемелерін талдау
	Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдері	10.1.1.1 - Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдерін және сызбаларын сипаттау
	Филогенетикалық шежіре ағашы. Кладограммалар. Түсінік «Соңғы әмбебап жалпы ата тек». Модельдеу «Кладограмма құру». Филогенетикалық картның әр түрлі формалары.	10.1.1.2 - филогенетикалық карталарды (кладограммалар мен филогенетикалық ағаштарды) құру және түсіндіріп беру
	Селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдері. Гибридизация (будандастыру). Полиплоидия. Жасанды мутагенез	10.2.5.1 - селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдердің зерттеу
	Антропогенез кезеңдері. Проантроптар. Архантроптар. Палеоантроптар. Неоантроптар	10.2.6.4 - антропогенездің кезеңдерін атау
4-тоқсан		
Координация және реттеу	Жүйке жасушаларының құрылысы.	10.1.7.1 - миеленденген нейрон аксонын сипаттау
	Орталық жүйке жүйесінің құрылысы. Мидың құрылысы мен қызметтері. Жұлынның құрылысы мен	10.1.7.2 - жұлын мен мидың құрылысы мен қызметтерін оқып білу
	Механорецепторлардың түрлері. Пачини денешігі мысалында рецепторлардың	10.1.7.3 - механорецепторлардың тітіркендіргіштің өзгерісіне

	тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беру реакциясы	жауап беруін (Пачини денешігі) сипаттау
	Холинергиялық синапстың құрылысы мен қызметі арасындағы байланыс.	10.1.7.4 - холинергиялық синапстың құрылысы мен қызметі арасындағы байланысты орнату
Қозғалыс	Көлденең жолақты бұлшықет ұлпаларының құрылысы. Миофибрилла құрылымы (аймақ, дисклер, саркомерлер, актин, миозин)	10.1.6.1 - көлденең жолақты бұлшықеттердің ультрақұрылымын зерттеу
	Жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттері. Актинге қатысты қаңқа бұлшықет ұлпаларының түрлер	10.1.6.2 - жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшық-тарының ортақ қасиеттерін сипаттау
Биомедицина және биоинформатика	Биомеханиканы робототехникада қолдану. Инженерлік биомеханика (экзоқаңқа, робототехника). Медициналық биомеханика (протездеу). Эргометриялық биомеханика(оптимизация). Модельдеу Жердегі тірі ағзалар қозғалысының биомеханикасын зерттеу»	10.4.4.1-биомеханиканы робототехникада қолдалынуын зерттеу
	Жүректің өткізгіш жүйесі. Жүрек автоматиясының механизмі. Жүректегі қозудың өту жылдамды-ғы. Жүрек бұлшықеттерінің жиырылғыштығы. Электрокардио-графия, оның диагностикалық маңызы. Модельдеу «Жүректе өтетін электрлік үрдісті зерттеу»	10.4.4.2- электрокардиограмманы қолдана отырып жүрек автоматиясы механизмін түсіндіру
Биотехнология	Микроағзаларды өндірісте, ауыл шаруашылығында, медицинада, тұрмыста қолданудың артықшылықтары мен кемшіліктері	10.4.3.1 биотехнологияда қолданылатын тірі ағзалардың артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау
	Полимеразды тізбекті реакцияны қолдану.	10.4.3.2 - полимеразды тізбекті реакцияның таксономияда,

	Медициналық диагности-калауда, әкелікті негіздеуде, тұлға-ларды дербестендіру медицинасын-да, гендерді клондауда, дезоксирибонуклеин қышқылысеквенирлеуде мутагенезде полимеразды тізбекті реакцияның маңызы	медицинада мен криминалистикада және, маңызын сипаттау
	Гендік -инженериялық манипуля-циялаудың кезеңдері. Гендік инженерияның маңызы	10.4.3.3 - гендік-инженериялық манипуляциялаудың кезеңдерін түсіндіру
	Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың оң және теріс тұстары. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтары	10.4.3.4-гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтарын талқылау

2) 11-сынып

Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Молекулярлық биология және биохимия	Антиденелердің құрылысы мен құры-лымы. Антиденелердің арнайылығы (белсенді орталығының). Антиген мен антидененің әрекеттесуі	11.4.1.1 - антиген мен антидененің әрекеттесуін түсіндіру
	Транскрипция. Премрибонуклеин қышқылыпосттранскрипциялық модификациясы. Трансляцияның кезеңдері	11.4.1.2 - нәруыз биосинтезі үдерісіндегі транскрипция мен трансляцияны сипаттау
	Генетикалық кодтың қасиеттері.	11.4.1.3 - генетикалық кодтың қасиеттерін түсіндіру
Қоректену	Хлоропластың құрылымдық компо-ненттері және олардың қызметтері. Фотосинтездің пигменттері. Rf мәні. Зертханалық жұмыс «Әртүрлі өсімдік жасушаларында фотосинтездеуші пигменттердің болуын зерттеу»	11.1.2.1 - хлоропласттың құрылымы мен қызметі арасындағы өзара байланысты орнату
	Фотосинтездің жарық және қараңғы кезеңі. Кальвин циклы.	11.1.2.2 - фотосинтездің жарық және қараңғы кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру

	Фотосинтездің жылдамдығына әсер ететін факторлар. Фотосинтездің шектеуші факторлары: жарық толқынының ұзындығы мен жарық интенсивтілігі, көмірқышқыл газының концентрациясы, температура. Зертханалық жұмыс «Шектеуші факторлардың фотосинтездің интенсивтілігіне әсерін зерттеу»	11.1.2.3 - фотосинтездің шектеуші факторларын зерттеу және түсіндіру
	Хемосинтез. Фотосинтез бен хемосинтез үдерістерін салыстыру	11.1.2.4- фотосинтез және хемосинтез үдерістерінің ерекшеліктерін салыстыру
Заттардың тасымал дануы	Өсімдіктердегі заттар транслокациясының механизмі	11.1.3.1 - өсімдіктердегі заттар транслокациясы механизмін түсіндіру
	Заттар тасымалдануының симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдары және олардың маңызы	11.1.3.2 - заттар тасымалданудың симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдарының мәнін түсіндіру
	Жасуша мембранасы арқылы заттар тасымалдануының типтері	11.1.3.3 - жасуша мембранасы арқылы заттар тасымалының әр түрлі типтерінің механизмдерін түсіндіру
	Мембраналық потенциалды сақтаудағы белсенді тасымалдың ролі	11.1.3.4 - мембраналық потенциалды сақтаудағы активті тасымалдың маңызын анықтау
2-тоқсан		
Координация және реттелу	Биологиядағы басқару жүйесі. «Басқару жүйесі» ұғымы. Басқару жүйесінің негізгі компоненттері. Температураның/көмірқышқыл газының/оттегі газының деңгейлерінің реттелуі мысалында кері байланыс принципі	11.1.7.1 - биологиядағы басқару жүйесін сипаттау
	Мембраналық рецепторлар арқылы гормондық сигналдардың берілуі. Инсулин мен эстроген мысалдарында	11.1.7.2 - гормондардың әсер ету механизмін түсіндіру

	гормондардың нысана-жасушаларға әсер ету механизмі	
	Өсіргіш заттар. Өсіргіш заттардың өсімдіктерге әсер ету механизмі.	11.1.7.3 - өсімдіктердің өсуіне стимуляторлардың (өсіргіш заттар) әсер ету механизмін түсіндіру
Көбею	Гаметогенез. Адам гаметогенезінің сатылары	11.2.1.1 - адам гаметогенезінің сызбасын талдау
	Сперматогенез бен оогенездің айырмашылықтары. Сперматогенез бен оогенезді салыстыру	11.2.1.2 - сперматогенез бен оогенездің айырмашылығын түсіндіру
Өсу және даму	Бағаналы жасушалар ұғымы және олардың қасиеттері (қайта жаңаруы, жіктелуі). Бағаналы жасушалардың түрлері: эмбрионалды және соматикалық. Практикада қолданылуы. Этикалық аспектісі	11.2.3.1 - бағаналы жасушалардың мамандану үдерісін және олардың практикалық қолданылуын түсіндіру
Тұқым Қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары	Дезоксирибонуклеин қышқылының кездейсоқ мутациясы. Репликацияның, репарацияның, рекомбинацияның генетикалық үдерістердің қателері	11.2.4.1 - мутациялардың дезоксирибонуклеинқышқылы репарациясы, дезоксирибонуклеин қышқылы рекомбинациясы, дезоксирибонуклеин қышқылы репликациясы арасындағы байланысын сипаттау
	«Адам геномы» жобасы. Адамның геномдық ДНҚ-ін секвенирлеу. Жоба аясында жүргізілген зерттеулердің маңызы	11.2.4.2 - «Адам геномы» жобасының маңызын талқылау
3-тоқсан		
Жасушалық биология	Жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау. Зертханалық жұмыс «Жасушалардың негізгі компоненттерін микрофотографиялар қолданып сипаттау»	11.4.2.1 - микрофотография қолданып жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау және сипаттау

	Микробиологиялық зерттеулердің кезеңдері. Микроағзалармен жұмыс жасағандағы дезинфекциялау және стерильдеу әдістері. Қоректік орталардың түрлері және оларды әзірлеу. Қоректік орталарға себу тәсілдері мен техникасы. Инкубация. Зертханалық жұмыс «Сүтқышқылды өнімдердің түрлі қоректік ортадағы микрофлорасын зерттеу»	11.4.3.1 - микробиологиялық зерттеу кезеңдерін сипаттау және түсіндіру
	Грамм оң және грамм теріс бактериялар және олардың құрылыс ерекшеліктері. Өкілдері. Зертханалық жұмыс №6 «Бактерияларды Грамм әдісі бойынша бояу»	11.4.3.2 -грамм оң және грамм теріс бактерияларды зерттеу
Биотехнология	«Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы» ұғымы. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы алу тәсілдері. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылының қолданылуы. Плазмиданың қасиеттері және олардың генетикалық клондауда қолданылуы. «Клондау» ұғымы	11.4.3.3 - рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы алу тәсілдерін түсіндіру
	Ағзаларды клондау тәсілдері	11.4.3.4 - ағзаларды клондау тәсілдерін түсіндіру
	«Микроклоналды көбею» ұғымы. Өсімдіктерді микроклоналды көбейтудің кезеңдері мен әдістері. Маңызы	11.4.3.5 - өсімдіктерді микроклоналды көбейту тәсілін сипаттау
	Ферменттердің медицинада, химияда және өнеркәсіпте қолданылуы	11.4.3.6 - ферменттерді медицинада, өнеркәсіпте қолдану мүмкіндігін талқылау
Биомедицина және	Электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсер ету ерекшеліктері	11.4.4.1 - электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсерін түсіндіру

биоинформатика	«Эпигенетика» ұғымы. Эпигенетика туралы жалпы түсініктер. Эпигенетиканың молекулярлық негіздері. Адамдағы эпигенетикалық салдарлар. Эпигенетика және эпигеномика. дезоксирибонуклеин қышқылың метилденуі.	11.4.4.2 - гендердің реттілігін бұзбайтын, гендерді реттеудің механизмін зерттеудегі эпигенетиканың маңызын түсіндіру
	«Биоинформатика» ұғымы. Биоинформатиканың құралдарын зерттеулерге қолдану.	11.4.4.3 - биоинформатиканың ролін сипаттау
	Экстракорпоральды ұрықтандыру әдісі және оның маңызы. Экстракорпоральды ұрықтандырудың этикалық аспектілері	11.4.4.4 -экстракорпоральды ұрықтандыру әдісінің маңызын түсіндіру
	Моноклоналды антиденелердің маңызы. Моноклоналды антиденелердің өндірісі. Моноклоналды антиденелер көмегімен ауруларды диагностикалау және емдеу	11.4.4.5 - ауруларды диагностикалау және емдеуде моноклоналды антиденелерді қолдануды түсіндіру
4-тоқсан		
Биосфера, экожүйе, Популяция Түрлердің алуантүрлілігі	Экологиялық пирамидалар. Трофикалық деңгейлер. Қарым-қатынас түрлері. Модельдеу «Қоректік тізбектерде энергияның тасымалдануының сызбасын құрастыру». Экологиялық жағдайлар мен экологиялық есептер шешу	11.3.1.1 - экожүйелердегі трофикалық деңгейлердің сызбасын құрастыру
	Түрлердің алуантүрлілігі. Харди - Вайнбергтің генетикалық тепе-теңдік заңы. Сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктер мен жануарлардың түрлерін қорғау.	11.3.1.2 - экожүйенің алуан түрлілігі мен тұрақтылығы арасындағы өзара байланысты орнату
	Жергілікті экожүйедегі ағзалардың саны мен таралуын анықтауда түрлі статистикалық	11.3.1.3 - жергілікті экожүйенің биоалуантүрлілігін сипаттау

	әдістерді қолдану. Жергілікті экожүйенің биоалуантүрлі-лігін анықтауда кездейсоқ іріктеу әдісінің маңызы.	
Экология және адам іс-әрекетінің қоршаған ортаға әсері	Ғаламдық жылыну: себептері, салдарлары және шешу жолдары. Модельдеу «Климаттың ғаламдық жылынуын компьютерлік модельдеу»	11.3.2.1 - мүмкін болатын климаттың жаһандық жылыну салдарын болжау
	Қазақстанның экологиялық проблемалары және оларды шешу жолдары	11.3.2.2 - Қазақстанның экологиялық проблемаларын оқып білу және шешу жолдарын ұсыну.

бұйрығына 112-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
115-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарға арналған «Биология» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Биология» оқу пәнінің мақсаты – білім алушылардың заман талаптарына сай білімдері мен біліктерін дамыту; өмірдің мәнін, дамуын, оның түрлі ұйымдасу деңгейлерінде көрініс табуын түсіну; өмірдің ең басты құндылық ретіндегі маңызын түсінетін жан-жақты дамыған тұлғаны дайындау.

3. Міндеттері:

1) табиғаттың даму заңдарын түсінуге негізделе отырып, адамның табиғаттағы рөлін анықтайтын маңызды биологиялық білімдер мен біліктер ауқымын кеңейту;

2) табиғаттың даму және тіршілігін жалғастыру заңдарын жаңа білімдерді алу, оларды ары қарай дамыту және тереңдету негізі және құралы ретінде пайдалану;

3) жүйені меңгеру барысында ғылым білім мен дүниетаным негіздерін; шығармашылық дербестік пен сын тұрғысынан ойлау қабілетін; зерттеушілік дағдыларын қалыптастыру;

4) әдеп мәселелерімен және қоғамның әлеуметтік өмірі мен еңбек әрекетіне тікелей қатысумен байланысты қоршаған шынайылықта еркін бағдарлануға мүмкіндік беретін, бастамашыл тұлғаның қасиеттерін дамыту;

5) білім алушылардың білім алуды және өздігінен білім алуды жалғастыруы үшін қажетті зияткерлік біліктерді дамыту;

6) зерттеулер жүргізу, бақылау нәтижелерін өңдеу және ғылыми құбылыстарды түсіндіру, өз жұмыстарын әзірлеу, жобалау және ұсыну, ақпаратты іздеу, талдау, құру және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Биология» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Биология» оқу пәнінің мазмұны

5. «Биология» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

6. Оқу пәнінің мазмұны 4 бөлімді қамтиды:

1) тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері;

2) көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму;

3) ағза мен қоршаған орта;

4) қолданбалы кіріктірілген ғылымдар.

7. «Тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) тірі ағзалардың көптүрлілігі;

2) қоректену:

3) заттардың тасымалдануы;

4) тыныс алу;

5) бөліп шығару;

6) қозғалыс;

7) координация және реттелу.

8. «Көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көбею;

2) жасушалық айналым;

3) өсу және даму;

4) тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары;

5) селекция негіздері;

6) эволюциялық даму.

9. «Ағза мен қоршаған орта» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) биосфера, экожүйе, популяция;

2) адам қызметінің қоршаған ортаға әсері.

10. «Қолданбалы кіріктірілген ғылымдар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) молекулалық биология мен биохимия;

2) жасушалық биология;

3) микробиология және биотехнология;

4) биомедицина және биоинформатика.

11. 10-сыныпқа арналған»Биология» оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) «Тірі ағзалардың әртүрлілігі». Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдері. Филогенетикалық шежіре ағашы. Кладограммалар. Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштардың айырмашылығы. Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштардың эволюциялық маңызы.

2) «Заттардың тасымалдануы». Беттік аудан мөлшерінің көлемге қатынасының диффузия жылдамдығына әсері. Эритроцит жасушасы беттік аудан мөлшерінің, көлемге қатынасының маңызы.

Зертханалық жұмыс «Жасушаның беттік аудан мөлшерінің көлемге қатынасын анықтау».

3) Пассивті тасымалдау механизмі: қарапайым диффузия, жеңілдетілген диффузия. Белсенді тасымалдың механизмі.

4) «Тыныс алу». Аденозинтүшфосфаттың (АТФ) құрылысы мен қызметі. Аденозинтүшфосфаттың синтезі: глюкозаның анаэробты және аэробты ыдырау кезеңдері. Метаболизм түрлері. Энергетикалық алмасу кезеңдері. Митохондрияның құрылымы мен қызметтері. Митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысы.

5) «Бөліп шығару». Су мөлшерінің реттелуі. Нысана мүшелер. Әсер ету эффектсі. Гипофункция. Гиперфункция. Адам денесіндегі қан мен басқа сұйықтықтарды жасанды тазарту. Диализ әсерінің себептері. Диализ әдістері: перитонеальды, гемодиализ. Созылмалы бүйрек жетіспеушілігі. Диализ және бүйрек трансплантациясы. Артықшылықтары мен кемшіліктері.

6) «Қозғалыс». Көлденең жолақты бұлшықет ұлпаларының құрылысы. Миофибрилла құрылымы (саркомерлер, актин, миозин т.б.). Жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттерін, орналасуы мен құрылысы.

7) «Координация және реттеу». Орталық жүйке жүйесінің құрылысы. Мидың құрылысы мен қызметтері. Жұлынның құрылысы мен. Механорецепторлардың түрлері. Пачини денешігі мысалында рецепторлардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беру реакциясы.

8) «Жасушалық цикл» Өсімдіктер мен жануарлардағы гаметогенез. Гаметалар. Гаметогенез кезеңдері. Өсімдіктердегі спорогенез және гаметогенез. Ісіктің пайда болуы. Обыр алды жағдайлардың туындауына әсер етуші факторлар. Қартаю. Қартаю үрдісі туралы теориялар.

9) «Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары». Модификациялық өзгергіштік. Белгілердің өзгеруіндегі вариациялық қатарлар.

Зертханалық жұмыс «Вариациялық қатар мен қисыққа құрылған модификациялық өзгергіштікті зерттеу».

10) Белгілердің тұқым қуалауындағы цитологиялық негіздер. Дигибридті будандастыру кезіндегі хромосомалардың тәуелсіз ажырауы. Жынысқа тіркес тқұым қуалау.

Есептер шығару.

11) Тұқымқуалаушылықтың хромосомалық теориясы. Кроссинговер нәтижесінде белгілердің тұқымқуалау заңдылықтарының бұзылуы. Аллельді және аллельді емес гендердің өзара әрекеттесуі. Көптік аллельділік. Комплиментарлық. Полимерия. Кенеттен және индукцияланған мутация. Гендік, хромосомалық, геномдық мутациялар. Модельдеу «Адам кариограммасын құру. Геномдық мутацияны оқып білу». Хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық аурулары.

12) «Селекция негіздері». Селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдері. Гибридизация (будандастыру). Полиплоидия. Жасанды мутагенез.

13) «Эволюциялық даму». Тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланыс. Тұқымқуалайтын өзгергіштік – эволюция негізі. Комбинативтік өзгергіштік, мутациялар. Табиғи сұрыпталу. Тіршілік үшін күрес. Гендер дрейфі. Популяциялық толқындар. Эволюцияның дәлелдемелері: молекулалық-генетикалық, салыстырмалы-анатомиялық, эмбриологиялық, палеонтологиялық, биогеографиялық, биохимиялық дәлеледемелер. Түр түзілудің механизмі. Түр түзілудің оқшаулаушы механизмі. Түртүзілудегі репродуктивті оқшаулану. Антропогенез кезеңдері. Проантроптар. Архантроптар. Палеоантроптар. Неоантроптар.

14) «Молекулалық биология және биохимия». Жердегі тіршілік үшін судың маңызы. Көмірсуларды жіктеу: моносахаридтер, дисахаридтер, полисахаридтер. Химиялық құрылымы. Көмірсулардың қасиеті және қызметтері. Липидтердің құрылымдық компоненттері. Майлардың химиялық құрылысы мен қызметтері. Нәруыздарды құрамы (жай, күрделі) және қызметі бойынша жіктеу. Нәруыздардың құрылымдық деңгейлері мен құрылысы. Нәруыз денатурациясы мен ренатурациясы.

Зертханалық жұмыс «Нәруыздардың құрылымына әртүрлі жағдайлардың әсері (температура, pH)».

15) Биологиялық нысандарда нәруыздың болуы.

Зертханалық жұмыс «биологиялық нысандарда нәруыздың болуын анықтау».

16) Дезоксирибонуклеин қышқылы молекуласының қызметі. Репликация механизмі. Дезоксирибонуклеин қышқылы. Мезелсон мен Сталь тәжірибесі. Чаргафф ережесі. Рибонуклеин қышқылы (РНҚ) молекуласының құрылысы мен қызметтері. Матрицалық рибонуклеин қышқылы. Рибосомалық рибонуклеин қышқылы. Транспорттық рибонуклеин қышқылы. Рибонуклеин қышқылы және дезоксирибонуклеин қышқылы молекулалары құрылысының ұқсастықтары мен айырмашылықтары.

17) «Жасушалық биология». Жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері. Жасушаның негізгі компоненттері: жасуша қабырғасы, плазмалық мембрана, цитоплазма және оның органоидтары (мембранасыз, бірмембраналы және қосмембраналы). Ядро. Жасушаның негізгі компоненттерінің қызметтері. Жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланыс. Жасуша мембранасының сұйық-мозаикалық моделі. Мембраналық нәруыздардың, фосфолипидтердің, гликопротеиндердің, гликолипидтердің, холестеролдың қызметі.

Зертханалық жұмыс «Жасуша мембранасына әртүрлі жағдайлардың әсері».

18) «Биотехнология» Микроағзаларды өндірісте, ауыл шаруашылығында, медицинада, тұрмыста қолданудың артықшылықтары мен кемшіліктері. Полимеразды тізбекті реакцияны (ПТР) қолдану. Медициналық диагностикалауда, әкелікті негіздеуде, тұлғаларды дербестендіру медицинасында, гендерді клондауда, дезоксирибонуклеин қышқылы секвенирлеуде мутагенезде полимеразды тізбекті реакцияның маңызы. Гендік - инженериялық манипуляциялаудың кезеңдері. Гендік инженерияның маңызы. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың оң және теріс тұстары. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтары.

19) «Биомедицина и биоинформатика». Биомехаником робототехникада қолдану. Инженерлік биомеханика (экзоқаңқа, робототехника т.б.). Медициналық биомеханика (протездеу т.б. Эргометриялық биомеханика (оптимизация т.б.) Жүрек автоматиясының механизмі. Жүрек бұлшықеттерінің жиырылғыштығы. Электрокардиография, оның диагностикалық маңызы.

12. 11-сыныпқа арналған «Биология» оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) «Қоректену». Хлоропластың құрылымдық компоненттері және олардың қызметтері. Фотосинтездің пигменттері.

Зертханалық жұмыс «Әртүрлі өсімдік жасушаларында фотосинтездеуші пигменттердің болуын зерттеу».

2) Фотосинтездің жарық кезеңі. Фотофосфорлану. Фотосинтездің қараңғы кезеңі. Кальвин циклі. Фотосинтездің жылдамдығына әсер ететін факторлар. Фотосинтездің шектеуші факторлары: жарық толқынының ұзындығы немесе жарық интенсивтілігі, көмірқышқыл газының концентрациясы, температура.

Зертханалық жұмыс «Шектеуші факторлардың фотосинтездің интенсивтілігіне әсерін зерттеу».

3) Хемосинтез. Фотосинтез бен хемосинтез үдерістерін салыстыру.

4) «Заттардың тасымалдануы». Заттар тасымалдануының симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдары және олардың маңызы. Жасуша мембранасы арқылы заттар тасымалдануының типтері. Натрий-калий сорғысы белсенді тасымал механизмінің мысалы ретінде. Мембраналық потенциалды сақтаудағы белсенді тасымалдың ролі. Су потенциалы.

Зертханалық жұмыс «Түрлі концентрациялы тұз ерітінділеріндегі жасушалардың су потенциалын анықтау».

5) «Координация және реттеу». Биологиядағы басқару жүйесі. «Басқару жүйесі» ұғымы. Температураның/көмірқышқыл газының/оттегі газының деңгейлерінің реттелуі мысалында кері байланыс принципі. Гормондардың әсер ету механизмі. Инсулин мен эстроген мысалдарында гормондардың нысана-жасушаларға әсер ету механизмі. Өсіргіш заттар. Өсіргіш заттардың өсімдіктерге әсер ету механизмі. Ауксин әсері.

Зертханалық жұмыс «Ауксиннің тамырдың өсуіне ықпал етуі».

6) «Көбею». Гаметогенез. Адам гаметогенезінің сатылары. Сперматогенез бен оогенезді салыстыру.

7) «Өсу және даму». Бағаналы жасушалар ұғымы және олардың қасиеттері (қайта жаңаруы, жіктелуі). Бағаналы жасушалардың түрлері: эмбрионалды және соматикалық. Практикада қолданылуы. Этикалық аспектісі.

8) «Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары». Дезоксирибонуклеин қышқылының кездейсоқ мутациясы. генетикалық үдеріс қателері: репликация және рекомбинауия. Халықаралық «Адам геномы» жобасы. Адамның геномдық езоксирибонуклеин қышқылынын секвенирлеу. Жоба аясында жүргізілген зерттеулердің маңызы.

9) «Биосфера, экожүйе, популяция». Түрлердің биоалуантүрлілігі мен экожүйенің тұрақтылығынң арасындағы бпйланыс. Түрлердің биоалуантүрлілігі. Харди - Вайнбергтің генетикалық тепе-теңдік заңы. Сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктер мен жануарлардың түрлерін қорғау. Жергілікті экожүйедегі ағзалардың саны мен таралуын анықтауда түрлі статистикалық әдістерді қолдану. Жергілікті экожүйенің биоалуантүрлілігін анықтауда кездейсоқ іріктеу әдісінің маңызы.

Зертханалық жұмыс «Талдаудың статистикалық әдістерін қолдану арқылы өз аймағының экожүйесінің жағдайын анықтау».

10) «Экология және адам іс-әрекетінің қоршаған ортаға әсері». Ғаламдық жылыну: себептері, салдарлары және шешу жолдары. Модельдеу «климаттың ғаламдық жылынуының компьютерлік моделі». Қазақстанның экологиялық проблемалары және оларды шешу жолдары.

11) «Молекулалық биология және биохимия». Антиденелердің құрылысы мен құрылымы. Антиген мен антидененің әрекеттесу механизмі. Фермент пен субстраттың өзара әрекеттесуі. Ферментативті катализде белсенді орталықтың рөлі. Ферменттердің иммобилизациясы;

Зертханалық жұмыс «Иммобилизациялаудың ферменттердің белсенділігіне әсерін зерттеу».

12) Транскрипция. Трансляцияның кезеңдері. Генетикалық кодтың қасиеттері: үшөрімділігі, көптігі, әмбебаптығы, бірін-бірі жаппайтындығы.

13) «Жасушалық биология». Жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау.

Зертханалық жұмыс «Жасушалардың негізгі компоненттерін микрофотографиялар қолданып сипаттау».

14) Органелдердің сызықтық ұлғаюын есептеу. Оптикалық және электронды микроскоптардың үлкейту және айқындау мүмкіндіктері арасындағы айырмашылықтар.

15) «Биотехнология». Грамм оң және грамм теріс бактериялар және олардың құрылыс ерекшеліктері. «Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы» ұғымы. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылын алу тәсілдері. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылының қолданылуы. «Клондау» ұғымы. Ағзаларды клондау тәсілдері. «Микроклондау арқылы көбейту» ұғымы. Микроклондау арқылы көбейтудің кезеңдері мен әдістері. Маңызы. Ферменттердің медицинада, химияда және өнеркәсіпте қолданылуы.

16) «Биомедицина және биоинформатика». Электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсер ету ерекшеліктері. «Биоинформатика» ұғымы. Биоинформатиканың құралдарын зерттеулерге қолдану. Экстрокорпоральды ұрықтандыру (ЭКҰ) әдісі және оның маңызы. Экстрокорпоральды ұрықтандырудың этикалық аспектілері. Моноклоналды антиденелердің маңызы. Моноклоналды антиденелердің өндірісі. Моноклоналды антиденелер көмегімен ауруларды диагностикалау және емдеу.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламадағы оқыту мақсаттары кодтауды қамтиды. Кодтың бірінші саны сыныпты, екінші және үшінші сандарды – бағдарламаның бөлімі мен бөлімін, төртінші сан осы бөлімдегі оқу мақсатының нөмірленуін көрсетеді. Мысалы, кодтауда 10.1.1.1 «10» – сынып, «1.1» – бөлім және кіші бөлім, «1» – оқу мақсатын нөмірлеу.

14. Оқыту мақсаттары жүйесі әр сынып үшін бөлімдер бойынша боялған.

Бөлім	Бөлімше	Оқыту мақсаттары	
1. Тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері	1.1 Тірі организмдердің әртүрлілігі	10-сынып	11-сынып
		10.1.1.1 - жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдерін және сызбаларын сипаттау	
		10.1.1.2 - кладограммалар мен филогенетикалық	

		ағаштарды түсіндіріп беру	
	1.2 Қоректену		11.1.2.1. - хлоропласттың құры-лымы мен қызметі арасындағы өзара байланысты орнату; 11.1.2.2 - фотосинтездің жарық кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру; 11.1.2.3 - фотосинтездің қараңғы кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру; 11.1.2.4 - фотосинтездің шектеуші факторларын зерттеу және түсіндіру; 11.1.2.5 - фотосинтез және хемосинтез процестерінің ерекшеліктерін салыстыру
	1.3 Заттардың тасымалдануы	10.1.3.1.- беттік аудан мөлшерінің көлемге қатынасының мәнін есептеу және олардың заттарды тасымалдауға қатысты маңызын түсіндіру; 10.1.3.2 - пассивті және активті тасымалдау механизмдерін салыстыру	11.1.3.1 - заттар тасымал-данудың симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдарының мәнін түсіндіру; 11.1.3.2 - натрий-калий сорғысы мысалында белсенді тасымалды түсіндіру; 11.1.3.3 - түрлі концентрациялы тұз

			ерітінділеріндегі жасуша-лардың су потенциалын зерттеу
	1.4 Тыныс алу	10.1.4.1 - аденозинүшфосфаттың (АТФ) құрылысы мен қызметтерін сипаттау; 10.1.4.2 - анаэробты және аэробты тыныс алу барысындағы аденозинүшфосфаттың синтезін салыстыру; 10.1.4.3 - метоболизмнің түрлерін сипаттау; 10.1.4.4 - энергетикалық алмасу кезеңдерін сипаттау 10.1.4.5 - митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысты орнату	
	1.5 Бөліп шығару	10.1.5.1 - су мөлшерін реттеудегі антидиурети-калық гормонның (АДГ) рөлін түсіндіру; 10.1.5.2 - диализ механизмін түсіндіру; 10.1.5.3 - бүйрек трансплантациясы мен диализдің артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау	
	1.6 Қозғалыс	10.1.6.1 - көлденең жолақты бұлшықеттердің құрылымы мен бұлшықеттің жиырылу механизмін арасындағы байланысты түсіндіру;	

		10.1.6.2 - жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттерін, орналасуы мен құрылысының байланысын орналастыру	
	1.7 Координация және реттеу	10.1.7.1 - жұлын мен мидың құрылысы мен қызметтерін оқып білу; 10.1.7.2 - механорецептор-лардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беруін (Пачини денешігі) сипаттау; 10.1.7.3 - синапстың құры-лысы мен қызметі арасындағы байланысты орнату	11.1.7.1 - биологиядағы басқару жүйесін сипаттау; 11.1.7.2 - гормондардың әрекет ету механизмін түсіндіру; 11.1.7.3 - өсімдіктердің өсуіне стимуляторлардың (өсуді тездететін) әсер етуін зерттеу
2 Көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік, эволюциялық даму	2.1 Көбею		11.2.1.1. - адам гаметогенезін түсіндіру; 11.2.1.2 - сперматогенез бен оогенездің айырмашылығын түсіндіру
	2.2 Жасушалық цикл	10.2.2.1 - өсімдіктер мен жануарлардағы гаметалардың қалыптасу ерекшелігін түсіндіру; 10.2.2.2 - жасушалардың бақылауға бағынбайтын бөлінуі нәтижесінде обырдың түзілуін түсіндіру;	

		10.2.2.3 - қартаю үдерісін түсіндіру	
	2.3 Өсу және даму		11.2.3.1 - бағаналы жасуша-лардың мамандану үдерісін және олардың практикалық қолданылуын түсіндіру
	2.4 Тұқым қуалаушы лық пен өзгергіштік заңдылық тары	10.2.4.1 - модификациялық өзгергіштіктің заңдылықтарын зерттеу; 10.2.4.2 - дигибридті будандастыру, жыныспен тіркескен тұқым қуалаудың цитологиялық негіздерін есептер шығаруда қолдану; 10.2.4.3 - аллельді және аллельді емес гендердің өзара әрекеттесуін салыстыру; 10.2.4.4 - мутация типтері мен мутагенез себептерін зерттеу; 10.2.4.5 - хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық ауруларын (аутосомдық және жыныстық) сипаттау	11.2.4.1 - мутациялардың ДНҚ репликациясы арасындағы байланысын табу 11.2.4.2 - Халықаралық «Адам геномы» жобасының маңызын талқылау
	2.5 Селекция негіздері	10.2.5.1 - селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдердің зерттеу	

	2.6 Эволюция лық даму	10.2.6.1 - тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланысты түсіндіру; 10.2.6.2 - эволюцияның дәлелдемелерін талдау; 10.2.6.3 - эволюцияның дәлелдемелерін оқып-білу; 10.2.6.4 - антропогенездің кезеңдерін атау	
3. Ағза мен қоршаған орта	3.1 Биосфера, экожүйе, популяция		11.3.1.1 - экожүйенің алуан түрлілігі мен тұрақтылығы арасындағы өзара байланысын орнату; 11.3.1.2 - өз аймағының экожүйесін статистикалық талдау әдістерін қолданып зерттеу
	3.2 Адам іс-әрекетінің қоршаған ортаға әсері		11.3.2.1 - мүмкін болатын климаттың жаһандық жылыну салдарын болжау; 11.3.2.2 Қазақстанның экологиялық проблемаларының шешу жолдарын ұсыну
4. Қолданбалы кіріктірілген ғылымдар	4.1 Молекула лық биология және биохимия	10.4.1.1 - Жердегі тіршілік үшін судың іргелі маңызын түсіндіру; 10.4.1.2 - көмірсуларды құрылымы, құрамы және қызметтері	11.4.1.1 - антиген мен антидененің әрекеттесуін түсіндіру; 11.4.1.2 - фермент-субстрат комплексінің түзілу

		бойынша жіктеу; 10.4.1.3 - майлардың химиялық құрылысы мен қызметтерін сипаттау; 10.4.1.4 - нәруыздарды олардың құрылымы, құрамы, атқаратын қызметтері бойынша жіктеу, 10.4.1.5 - түрлі жағдай-лардың нәруыздар құрылы-мына әсерін зерттеу; 10.4.1.6 - биологиялық нысандарда нәруыздың болуын анықтау; 10.4.1.7 - Чаргафф ережелері негізінде дезоксирибо-нуклеин қышқылы репликациясы үдерісін сипаттау; 10.4.1.8 - рибонуклеин қышқылы типтерінің құрылысы мен қызметтерін ажырату; 10.4.1.9 – рибонуклеин қыш-қылы және дезоксири-бонуклеин қышқылы молекулаларының құрылысын салыстыру	механизмін түсіндіру; 11.4.1.3 - нәруыз биосинтезі үдерісінің кезеңдерін сипаттау; 11.4.1.4 - генетикалық кодтың қасиеттерін түсіндіру
	4.2 Жасушалық биология	10.4.2.1 - электронды микроскоп арқылы көрінетін жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктерін түсіндіру; 10.4.2.2 - жасуша мембранасының сұйық кристалды моделін	11.4.2.1 - микрофотография қолданып жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау және сипаттау 11.4.2.2 - жасушалардың компоненттерінің

		пайдаланып, жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланысты орнату	нақты мөлшерін анықтау
	4.3 Биотехнология	10.4.3.1 - биотехнологияда қолданылатын тірі ағзалардың артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау; 10.4.3.2 - полимеразды тізбекті реакцияның таксономияда, медицина мен криминалистикадағы маңызын сипаттау; 10.4.3.3 - рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылын алу тәсілдерін түсіндіру; 10.4.3.4 - гендік модифика-цияланған ағзаларды қолданудың этикалық тұрғыдан талқылау	11.4.3.1 - грамм «оң» және грамм «теріс» бактерияларды зерттеу; 11.4.3.2 - рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылын алу тәсілдерін түсіндіру; 11.4.3.3 - ағзаларды клондау тәсілдерін түсіндіру; 11.4.3.4 - ферменттерді медицинада, өнеркәсіпте қолдану мүмкіндігін талқылау;
	4.4 Биомедицина және биоинформатика	10.4.4.1- биомеханиканы робототехникада қолдалынуын зерттеу; 10.4.4.2 - электрокардиограмманы қолдана отырып жүрек автоматиясы механизмін түсіндіру	11.4.4.1 - электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсерін түсіндіру; 11.4.4.2 - биоинформатиканың рөлін сипаттау; 11.4.4.3 - экстракорпоральды ұрықтандыру (ЭКҰ) әдісінің маңызын түсіндіру; 11.4.4.4 - ауруларды

			диагностикалау және емдеуде моноклональды антиденелерді қолдануды түсіндіру

15. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

16. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарға арналған «Биология» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарға арналған «Биология» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
Молекулалық биология және биохимия	Жердегі тіршілік үшін судың маңызы.	10.4.1.1 - Жердегі тіршілік үшін судың іргелі маңызын түсіндіру
	Көмірсуларды жіктеу: моносахаридтер, дисахаридтер, полисахаридтер. Химиялық құрылымы. Көмірсулардың қасиеті және қызметтері.	10.4.1.2 - көмірсуларды құрылымы, құрамы және қызметтері бойынша жіктеу
	Липидтердің құрылымдық компоненттері. Майлардың химиялық құрылысы мен қызметтері.	10.4.1.3 - майлардың химиялық құрылысы мен қызметтерін сипаттау
	Нәруыздарды құрамы (жай, күрделі) және қызметі бойынша жіктеу. Нәруыздардың құрылымдық деңгейлері мен құрылысы. Нәруыз денатурациясы мен ренатурациясы. Зертханалық жұмыс	10.4.1.4 - нәруыздарды олардың құрылымы, құрамы, атқаратын қызметтері бойынша жіктеу
		10.4.1.5 - түрлі жағдайлардың нәруыздар құрылымына әсерін зерттеу

	«Нәруыздардың құрылымына әртүрлі жағдайлардың әсері (температура, pH)».	
	Биологиялық нысандарда нәруыздың болуы. Зертханалық жұмыс «Биологиялық нысандарда нәруыздың болуын анықтау».	10.4.1.6 - биологиялық нысандарда нәруыздың болуын анықтау
	Репликация механизмі. ДНҚ. Мезелсон мен Сталь тәжірибесі. Чаргафф ережесі.	10.4.1.7 – дезоксирибонуклеин қышқылы репликациясы үдерісін сипаттау
	РНҚ молекуласының құрылысы мен қызметтері. Матрицалық (ақпараттық) рибонуклеин қышқылы. Рибосомалық рибонуклеин қышқылы. Транспорттық рибонуклеин қышқылы.	10.4.1.8 - рибонуклеин қышқылы типтерінің құрылысы мен қызметтерін ажырату
	рибонуклеин қышқылы және дезоксирибонуклеин қышқылы молекулалары құрылысынның ұқсастықтары мен айырмашылықтары.	10.4.1.9 - рибонуклеин қышқылы және дезоксирибонуклеин қышқылы молекулаларының құрылысын салыстыру
Жасушалық биология	Жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері. Жасушаның негізгі компоненттері: жасуша қабырғасы, плазмалық мембрана, цитоплазма және оның органоидтары (мембранасыз, бірмембраналы және қосмем-браналы). Ядро. Жасуша-ның негізгі компоненттерінің қызметтері.	10.4.2.1 - электронды микроскоп арқылы көрінетін жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктерін түсіндіру

	Жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланыс. Жасуша мембранасының сұйық - мозаикалық моделі. Мембраналық нәруыздардың, фосфолипид-тердің, гликопротеиндердің, гликолипидтердің, холестеролдың қызметі. Зертханалық жұмыс «Жасуша мембранасына әртүрлі жағдайлардың әсері». Бактерия, саңырауқұлақ., өсімдік және жануар жасушаларының құрылым ерекшеліктері мен қызметтері.	10.4.2.2 - жасуша мембрана-сының сұйық кристалды моделін пайдаланып, жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланысты орнату
2- тоқсан		
Заттардың тасымалдануы	Беттік аудан мөлшерінің көлемге қатынасының диффузия жылдамдығына әсері. Эритроцит жасушасы беттік аудан мөлшерінің, көлемге қатынасының маңызы. Зертханалық жұмыс «Жасушаның беттік аудан мөлшерінің көлемге қатынасын анықтау».	10.1.3.1 - беттік аудан мөлшерінің көлемге қатынасының мәнін есептеу
	Пассивті тасымалдау механизмі:қарапайым тасымал, мембраналық каналдар арқылы диффузия, жеңілдетілген диффузия Белсенді тасымалдау механизмі	10.1.3.2 - пассивті және активті тасымалдау механизмдерін салыстыру
Тыныс алу	Аденозинүшфосфор қышқылының құрылысы мен қызметі	10.1.4.1 - аденозинүшфосфор қышқылының құрылысы мен қызметтерін сипаттау

	Аденозинүшфосфор қышқылының синтезі: глюкозаның анаэробты және аэробты ыдырау кезеңдері	10.1.4.2 - анаэробты және аэробты тыныс алу барысындағы аденозинүш-фосфор қышқылы синтезін салыстыру
	Метаболизм түрлері. Энергетикалық алмасу кезеңдері	10.1.4.3 - метоболизмнің түрлерін атау
		10.1.4.4 - энергетикалық алмасу кезеңдерін сипаттау
	Митохондрияның құрылымы мен қызметтері. Митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысы	10.1.4.5 - митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысты орнату
Бөліп шығару	Су мөлшерін реттеу. Нысана мүшелер. әсер ету эффектсі. Гипофункция. Гиперфункция	10.1.5.1 - су мөлшерін бақылаудағы антидиуретикалық гормонның (АДГ) ролін түсіндіру
	Адам денесіндегі қан мен басқа сұйықтықтарды жасанды тазарту. Диализ әсерінің себептері,. Диализ әдістері: перитонеальды, гемодиализ	10.1.5.2 - диализ механизмін түсіндіру
	Созылмалы бүйрек жетіспеушілігі. Диализ және бүйрек трансплантациясы. Артықшылықтары мен кемшіліктері	10.1.5.3 - бүйрек трансплантациясы мен диализдің артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау
3-тоқсан		
Жасушалық цикл	Өсімдіктер мен жануарлардағы гаметогенез. Гаметалар. Гаметогенез кезеңдері. Өсімдіктердегі спорогенез және гаметогенез.	10.2.2.1 - өсімдіктер мен жануарлардағы гаметалардың қалыптасу ерекшелігін түсіндіру
	Онкологиялық жаңа түзілулердің пайда болуы.	10.2.2.2 - жасушалардың бақылауға бағынбайтын бөлінуі

	Обыралды жағдайлардың туындауына әсер етуші факторлар	нәтижесінде обырдың түзілуін түсіндіру
	Қартаю. Қартаю үрдісі туралы теориялар	10.2.2.3 - қартаю үдерісін түсіндіру
Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары	Модификациялық өзгергіштік. Белгілердің өзгеруіндегі вариациялық қатарлар. Зертханалық жұмыс «Вариациялық қатар мен қисыққа құрылған модификациялық өзгергіштікті зерттеу».	10.2.4.1 - модификациялық өзгергіштіктің заңдылықтарын зерттеу
	Белгілердің тұқымқуалауындағы цитологиялық негіздер. Дигибридті будандастыру кезіндегі хромосомалардың тәуелсіз ажырауы Жыныспен тіркесіп тұқым қуалау. Есептер шығару.	10.2.4.2 - дигибридті будандастыру; жыныспен тіркескен тұқым қуалаудың цитологиялық негіздерін есептер шығаруда қолдану
		10.2.4.3 - жыныспен тіркескен тұқым қуалауға есептер шығару
	Аллельді және аллельді емес гендердің өзара әрекеттесуі. Комплиментарлық. Полимерия, көп аллелділік. Кодоминанттылық. Көп аллельділік.	10.2.4.4 - аллельді және аллельді емес гендердің өзара әрекеттесуін салыстыру
	Кенеттен және индуцияланған мутация. Гендік, хромосомалық, геномдық мутациялар. Модельдеу «Адам кариограммасын құру. Геномдық мутацияны оқып білу».	10.2.4.5 - мутагенез себептерін және мутация түрлерін зерттеу
	Хромосомалар санының ауытқуына байланысты адамның хромосомалық аурулары	10.2.4.6 - хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық ауруларын (аутосомдық және жыныстық) сипаттау

Эволюциялық даму Селекция негіздері. Тірі ағзалардың алуантүрлілігі	Кладограммалар. Түсінік «Соңғы әмбебап жалпы ата тек». Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштардың айырмашылығы. Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштардың эволюциялық маңызы	10.1.1.1 - Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдерін және сызбаларын сипаттау 10.1.1.2 кладограммалар мен филогенетикалық ағаштарды түсіндіріп беру
	Селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдері. Гибридизация (будандастыру). Полиплоидия. Жасанды мутагенез	10.2.5.1 - селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдердің зерттеу
	Тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланыс. Тұқымқуалайтын өзгергіштік – эволюция негізі. Комбинативтік өзгергіштік, мутациялар. Табиғи сұрыпталу. Тіршілік үшін күрес. Гендер дрейфі. Популяциялық толқындар	10.2.6.1 - тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланысты түсіндіру
	Эволюцияның дәлелдемелері. Салыстырмалы-анатомиялық, молекулалық – генетикалық эмбриологиялық, палеонтоло-гиялық, биогеографиялық, биохимиялық, дәлелдемелер	10.2.6.2 - эволюцияның дәлелдемелерін талдау
	Түр түзілудің механизмі. Түр түзілудің оқшаулаушы механизмі. Түртүзілудегі репродуктивті оқшаулану.	10.2.6.3 - түр түзілудің негізгі механизмдерін жіктеу

	Полиплоидия және гибридизация	
	Антропогенез кезеңдері. Проантроптар. Архантроптар. Палеоантроптар. Неоантроптар	10.2.6.4 - антропогенездің кезеңдерін атау
4-тоқсан		
Координация және реттеу	Орталық жүйке жүйесінің құрылысы. Мидың құрылысы мен қызметтері. Жұлынның құрылысы мен қызметтері	10.1.7.3 - жұлын мен мидың құрылысы мен қызметтерін оқып білу
	Холинергиялық синапстың құрылысы мен қызметі арасындағы байланыс. Холинергиялық синапстың мысалында синапстық берілудің механизмі	10.1.7.4 - синапстың құрылысы мен қызметі арасындағы байланысты орнату
	Механорецепторлардың түрлері. Пачини денешігі мысалында рецепторлардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беру реакциясы	10.1.7.5 – механорецептор-лардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беруін сипаттау
Қозғалыс	Көлденең жолақты бұлшықет ұлпаларының құрылысы. Миофибрилла құрылысы (саркомерлер, актин, миозин т.б.). Бұлшықет талшықтарының жиырылу механизмі	10.1.6.1 - көлденең жолақты бұлшықеттердің құрылымы мен бұлшықеттің жиырылу механизмінің өзара байланысын түсіндіру
	Жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттерін, орналасуы мен құрылысы	10.1.6.2 - жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттерін, орналасуы мен құрылысының байланысын орналастыру
Биофизика	Биомеханиканы робототехникада қолдану. Инженерлік биомеханика (экзоқаңқа, робототехника	10.4.4.1 - биомеханиканы робототехникада қолдалынуын зерттеу

	т.б.). Медициналық биомеханика (протездеу т.б. Эргометриялық биомеханика (оптимизация т.б.)	
	Жүрек автоматиясының механизмі. Жүректегі қозудың өту жылдамдығы. Жүрек бұлшықеттерінің жиырылғыштығы. Электрокардиография, оның диагностикалық маңызы	10.4.4.2 - электрокардио-грамманы қолдана отырып жүрек автоматиясы механизмін түсіндіру
Биотехнология	Микроағзаларды өндірісте, ауыл шаруашылығында, медицинада, тұрмыста қолданудың артықшылықтары мен кемшіліктері. Гендік инженерияның маңызы	10.4.3.1 - биотехнологияда қолданылатын тірі ағзалардың артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау
	Полимеразды тізбекті реакцияны қолдану. Медициналық диагностикалауда, әкелікті негіздеуде, тұлғаларды дербестендіру медицинасында, гендерді клондауда, Дезоксирибонуклеин қышқылын секвенирлеуде мутагенезде полимеразды тізбекті реакцияның маңызы	10.4.3.2 - полимеразды тізбекті реакцияның таксономияда, медицинада мен криминалистикада және маңызын сипаттау
	Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың оң және теріс тұстары. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтары	10.4.3.3 - гендік модификация-ланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтарын талқылау

2) 11-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары

1-тоқсан		
Молекулярлық биология және биохимия	Антиген мен антидененің әрекеттесу механизмі	11.4.1.1 - антиген мен антидененің әрекеттесуін түсіндіру
	Фермент пен субстраттың өзара әрекеттесуі. Ферментативті катализде белсенді орталықтың рөлі. Зертханалық жұмыс «Иммобилизациялаудың ферменттердің белсенділігіне әсерін зерттеу».	11.4.1.2 - фермент-субстрат комплексінің түзілу механизмін түсіндіру
	Транскрипция. Трансляцияның кезеңдері.	11.4.1.3 - нәруыз биосинтезі үдерісі кезеңдерін сипаттау
	Генетикалық кодтың қасиеттері: үшөрімділігі, көптігі, әмбебаптығы, бірін-бірі жаппайтындығы.	11.4.1.4 - генетикалық кодтың қасиеттерін түсіндіру
Қоректену	Хлоропластың құрылымдық компоненттері және олардың қызметтері. Фотосинтездің пигменттері. Зертханалық жұмыс «Әртүрлі өсімдік жасушаларында фотосинтездеуші пигменттердің болуын зерттеу».	11.1.2.1. - хлоропласттың құрылымы мен қызметі арасындағы өзара байланысты орнату
	Фотосинтездің жарық кезеңі. Фотофосфорлану.	11.1.2.2 - фотосинтездің жарық кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру
	Фотосинтездің қараңғы кезеңі. Кальвин циклі.	11.1.2.3 - фотосинтездің қараңғы кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру
	Фотосинтездің жылдамдығына әсер ететін факторлар. Фотосинтездің шектеуші факторлары: жарық толқынының ұзындығы немесе жарық интенсивтілігі, көмірқышқыл газының концентрациясы, температура.	11.1.2.4 - фотосинтездің шектеуші факторларын зерттеу және түсіндіру

	Зертханалық жұмыс «Шектеуші факторлардың фотосинтездің интенсивтілігіне әсерін зерттеу».	
	Хемосинтез. Фотосинтез бен хемосинтез үдерістерін салыстыру.	11.1.2.5 - фотосинтез және хемосинтез үдерістерінің ерекшеліктерін салыстыру
2-тоқсан		
Заттар тасымалы	Натрий-калий сорғысы мысалында белсенді тасымалдың механизмі	11.1.3.1 - натрий-калий сорғысы мысалында белсенді тасымалды түсіндіру
	Заттар тасымалдануының симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдары және олардың маңызы.	11.1.3.2 - заттар тасымалданудың симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдарының мәнін түсіндіру
	Су потенциалы. Зертханалық жұмыс «Түрлі концентрациялы тұз ерітінділеріндегі жасушалардың су потенциалын анықтау»	11.1.3.3 - түрлі концентрациялы тұз ерітінділеріндегі жасушалардың су потенциалын зерттеу
Координация және реттелу	Биологиядағы басқару жүйесі. «Басқару жүйесі» ұғымы. Температураның/көмірқышқыл газының/оттегі газының деңгейлерінің реттелуі мысалында кері байланыс принципі.	11.1.7.1 - биологиядағы басқару жүйесін сипаттау
	Гормондардың әсер ету механизмі. Инсулин мен эстроген мысалдарында гормондардың нысана - жасушаларға әсер ету механизмі.	11.1.7.2 - гормондардың әсер ету механизмін түсіндіру
	Өсіргіш заттар. Өсіргіш заттардың өсімдіктерге әсер	11.1.7.3 - өсімдіктердің өсуіне стимуляторлардың

	ету механизмі. Ауксин әсері. Зертханалық жұмыс «Ауксиннің тамырдың өсуіне ықпал етуі».	(өсіргіш заттар) әсер етуін зерттеу
Көбею	Гаметогенез. Адам гаметогенезінің сатылары.	11.2.1.1. - адам гаметогенезін түсіндіру
	Сперматогенез бен оогенезді салыстыру.	11.2.1.2 - сперматогенез бен оогенездің айырмашылығын түсіндіру
3-тоқсан		
Өсу және даму	Бағаналы жасушалар ұғымы және олардың қасиеттері (қайта жаңаруы, жіктелуі). Бағаналы жасушалардың түрлері: эмбрионалды және соматикалық. Практикада қолданылуы. Этикалық аспектісі.	11.2.3.1 - бағаналы жасушалардың мамандану үдерісін және олардың практикалық қолданылуын түсіндіру
Тұқым қуалау-шылық пен өзгергіштік заңды лықтары	Дезоксирибонуклеин қышқылының кездейсоқ мутациясы. генетикалық үдеріс қателері: репликация.	11.2.4.1 - дезоксирибонуклеин қышқылы рекомбинациясы мен мутациялардың арасындағы байланысын табу
	Халықаралық «Адам геномы» жобасы. Адамның геномдық Дезокси-рибонуклеин қышқылын секвенирлеу. Жоба аясында жүргізілген зерттеулердің маңызы.	11.2.4.2 - Халықаралық «Адам геномы» жобасының маңызын талқылау
Жасушалық биология	Жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау. Зертханалық жұмыс «Жасушалардың негізгі компоненттерін микрофотографиялар қолданып сипаттау».	11.4.2.1 - микрофотография қолданып жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау және сипаттау
	Органелдердің сызықтық ұлғаюын есептеу. Оптикалық және электронды	11.4.2.2 - жасушалардың компоненттерінің нақты мөлшерін анықтау

	микроскоптардың үлкейту және айқындау мүмкіндіктері арасындағы айырмашылықтар.	
Биотехнология	Грамм оң және грамм теріс бактериялар және олардың құрылыс ерекшеліктері.	11.4.3.1 - грамм оң және грамм теріс бактерияларды салыстыру
	«Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы» ұғымы. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылының алу тәсілдері. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылының қолданылуы.»Клондау» ұғымы.	11.4.3.2 - рекомбинантты Дезоксирибонуклеин қышқылын алу тәсілдерін түсіндіру
	Ағзаларды клондау тәсілдері.	11.4.3.3 - ағзаларды клондау тәсілдерін түсіндіру
	Ферменттердің медицинада, химияда және өнеркәсіпте қолданылуы.	11.4.3.4 - ферменттерді медицинада, өнеркәсіпте қолдану мүмкіндігін талқылау
4-тоқсан		
Биомедицина және биоинформатика	Электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсер ету ерекшеліктері.	11.4.4.1 - электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсерін түсіндіру
	«Биоинформатика» ұғымы. Биоинформатиканың құралдарын зерттеулерге қолдану.	11.4.4.2 - биоинформатиканың рөлін сипаттау
	экстракорпоральды ұрықтандыру (ЭКҰ) әдісі және оның маңызы. экстракорпоральды ұрықтандырудың этикалық аспектілері.	11.4.4.3 - экстракорпоральды ұрықтандыру (ЭКҰ) әдісінің маңызын түсіндіру

	Моноклоналды антиденелердің маңызы. Моноклоналды антиденелердің өндірісі. Моноклоналды антиденелер көмегімен ауруларды диагностикалау және емдеу.	11.4.4.4 - ауруларды диагностикалау және емдеуде моноклоналды антиденелерді қолдануды түсіндіру
Биосфера, экожүйе, популяция	Түрлердің биоалуантүрлілігі. Харди - Вайнбергтің генетикалық тепе-теңдік заңы. Сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктер мен жануарлардың түрлерін қорғау.	11.3.1.1 - экожүйенің биоалуан түрлілігі мен тұрақтылығы арасындағы өзара байланысты орнату
	Жергілікті экожүйедегі ағзалардың саны мен таралуын анықтауда түрлі статистикалық әдістерді қолдану. Жергілікті экожүйенің биоалуантүрлілігін анықтауда кездейсоқ іріктеу әдісінің маңызы. Зертханалық жұмыс «Талдаудың статистикалық әдістерін қолдану арқылы өз аймағының экожүйесінің жағдайын анықтау».	11.3.1.2 - өз аймағының экожүйесін статистикалық талдау әдістерін пайдаланып зерттеу
Адам іс-әрекетінің қоршаған ортаға әсері	Ғаламдық жылыну: себептері, салдарлары және шешу жолдары. Модельдеу «климаттың ғаламдық жылынуының компьютерлік моделі»	11.3.2.1 - мүмкін болатын климаттың жаһандық жылыну салдарын болжау
	Қазақстанның экологиялық проблемалары және оларды шешу жолдары.	11.3.2.2 - Қазақстанның экологиялық проблемаларының шешу жолдарын ұсыну

бұйрығына 113-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
116-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «География» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасs

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленді., техникалық және кәсіптік, (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген) сәйкес жүзеге асырылады.

2. Жоғары мектептегі «География» оқу пәнінің мақсаты – оқушылардың қоғам мен географиялық кеңістіктің барлық деңгейлерінде туындаған геоэкологиялық, геоэкономикалық, әлеуметтік, геосаяси және ғаламдық проблемаларды шешуге бағытталған географиялық білімдерін, біліктері мен дағдыларын қолдану үшін жағдай жасау.

3. Оқу пәннің міндеттері:

1) оқушылардың бойында географиялық кеңістіктік ойлауды, географиялық мәдениет пен тілді дамыту;

2) геоэкологиялық, геосаяси, геоэкономикалық, әлеуметтік үдерістер мен құбылыстарды зерттеу үшін ғаламдық, аймақтық және жергілікті ұстанымдардың түсінуін дамыту;

3) оқушыларға картографияны, геоэкологияны, геоэкономиканы, геосаясатты, елтану мен адамзаттың ғаламдық проблемаларын зерттеу барысында геокеңістіктік деректерді өңдеудің заманауи әдістерін қолдану үшін жағдай жасау;

4) оқушының бойында қазіргі дүниенің географиялық көрінісін іс-әрекеттер арқылы зерттептану барысында құндылықтар жүйесін қалыптастыру;

5) геокеңістіктік әдістер және деректермен жұмыс істейтін мамандық пен кәсіп иелері атқаратын әрекеттерді орындату арқылы оқушыларға кәсіби бағдар беру.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік егемендік пен тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «География» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «География» оқу пәнінің мазмұны

5. «География» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағатты, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағатты, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

6. Оқу пәнінің мазмұны 7 бөлімді қамтиды:

1) географиялық зерттеу әдістері;

2) картография және геоинформатика;

3) табиғатты пайдалану және геоэкология;

4) геоэкономика;

5) геосаясат;

6) елтану;

7) адамзаттың ғаламдық проблемалары.

7. Оқу пәнінің мазмұны оқытудың бөлімдері арқылы ұйымдастырылған. Бөлімдер білім, білік, түсінік және дағдыларды қамтитын күтілетін нәтижелер түріндегі оқыту мақсаттарынан тұратын бөлімшелерге бөлінген.

8. «Географиялық зерттеу әдістері» бөлімі «Жалпы географиялық әдістер» бөлімшесінен тұрады.

9. «Картография және геоинформатика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) картография;

2) геоинформатика негіздері.

10. «Табиғатты пайдалану және геоэкология» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) табиғатты пайдалану;

2) геоэкологиялық зерттеу негіздері.

11. «Геоэкономика» бөлімі «Геоэкономика негіздері» бөлімшесінен тұрады.

12. «Геосаясат» бөлімі «Геосаясат негіздері» бөлімшесінен тұрады.

13. «Елтану» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) дүниежүзі аймақтары;

2) елдерді салыстыру әдістемесі.

14. «Адамзаттың ғаламдық проблемалары» бөлімі «Ғаламдық проблемаларды шешу» бөлімшесінен тұрады.

15. 10-сыныпқа арналған География» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Географиялық зерттеу әдістері». Жалпы географиялық әдістер; зерттеу әдістерінің түрлері;

2) «Картография және геоинформатика». Картография; заманауи картографиялық әдістер; геоинформатика негіздері; географиялық деректер базасы; географиялық деректерді визуализациялау;

3) «Табиғатты пайдалану және геоэкология». Табиғатты пайдалану; табиғатты пайдалану түрлері. табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау; табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттары, экологиялық таза өндірістерді жобалау; геоэкологиялық зерттеулер негіздері; геоэкологияның зерттеу пәні мен өзектілігі, геосфералардың ластануы, геоэкологиялық аудандастыру; геоэкологиядағы антропогендік факторлар; ғаламдық экологиялық проблемалар, экологиядағы инновациялық технологиялар; Қазақстанның экологиялық проблемалары,

4) «Геоэкономика». Геоэкономика негіздері; геоэкономиканың зерттеу пәні мен өзектілігі; шаруашылықты ұйымдастырудың аумақтық факторлары; дүниежүзілік шаруашылықтың құрылымы; дүниежүзілік шаруашылықтың аумақтық модельдері; дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштері; экономикалық дамудағы әлемдік тәжірибе; Қазақстан Республикасы экономикалық дамуындағы мақсатты көрсеткіштер;

5) «Геосаясат». Геосаясат негіздері; геосаясаттың өзектілігі; дүниежүзінің геосаяси кеңістігі; геосаясат және географиялық факторлар; мемлекеттік аумақтың морфологиясы; мемлекеттік шекара;

6) «Елтану». Дүниежүзі аймақтары; кешенді географиялық аудандастыру; дүниежүзі елдерін салыстыру әдістері; салыстырмалы елтану;

7) «Адамзаттың ғаламдық проблемалары». Ғаламдық проблемаларды шешу; ғаламдық проблемалардың географиялық аспектілері.

16. 11-сыныпқа арналған География» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Географиялық зерттеу әдістері». Жалпыгеографиялық әдістер; географиялық зерттеулердің өзекті әдістері;

2) «Картография және геоинформатика». Картография; заманауи картографиялық әдістер; геоинформатика негіздері; геоақпараттық жүйелер; географиялық деректер базасы; географиялық деректерді визуализациялау;

3) «Табиғатты пайдалану және геоэкология». Табиғатты пайдалану; табиғатты пайдалануды реттеу, табиғатты қорғау шаралары; табиғатты қорғауда

жеке тұлғаның рөлі; геоэкологиялық зерттеулер негіздері; қоршаған ортаның антропогендік өзгеруі; қоршаған ортаның сапасы; геоэкологиялық жобалау;

4) «Геоэкономика». Геоэкономика негіздері; Қазақстан Республикасы аймақтарының геоэкономикалық жағдайы мен әлеуеті; геоэкономикалық даму стратегиялары;

5) «Геосаясат». Геосаясат негіздері; заманауи геосаяси процестер; Қазақстанның геосаяси жағдайы; Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігі; Қазақстанның геосаяси интеграциясы;

6) «Елтану». Дүниежүзі аймақтары; дүниежүзін аймақтарға аудандастырудың қолданбалы аспектілері; дүниежүзі аймақтары картасындағы Қазақстанның орны; елдері салыстыру әдістері; дүниежүзі елдерінің салыстырмалы көрсеткіштері; дүниежүзі елдерін халықаралық салыстырулардағы Қазақстанның орны; өмір сүру деңгейін жоғарлатудағы азаматтың рөлі; қолданбалы елтану;

7) «Адамзаттың ғаламдық проблемалары». Ғаламдық проблемаларды шешу; ғаламдық проблемаларды шешу жолдары.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

17. Бағдарламада оқыту мақсаттары қолдануға ыңғайлы болу үшін төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімшені, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.1 кодында: «10» – сынып, «2.1.» - бөлімше; «1» - оқу мақсатының реттік нөмірі.

Бөлім	Бөлімше	Оқыту мақсаттары	
		10-сынып	11-сынып
1. Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Жалпы географиялық әдістер	10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру, сандық әдістерін қолдану; 10.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 10.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолданады	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама, аудандастыру әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану
2. Картография және	2.1 Картография	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық

геоинформатика			ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
	2.2 Геоинформатика негіздері	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасын қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру; 10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды жасау; 10.2.2.3 - ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың графикалық редакторларын қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау	11.2.2.1 - қашықтықтан зерделеу әдістерінің ерекшеліктерін түсіндіру; 11.2.2.2 - геоақпараттық әдістер мен геоақпараттық жүйелер (ГАЖ) технологияларының ерекшеліктерін, басқа ғылымдар мен өндіріс салаларымен байланыстарын түсіндіру; 11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау; 11.2.2.4 - компьютерлік бағдарламаларды

			қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэколо-гия	3.1 Табиғатты пайдалану	10.3.1.1 - табиғатты пайдаланудың қажеттілігін түсіндіріп, түрлерін (шаруашылық тұрғысынан) анықтау, графикалық түрде ұсыну; 10.3.1.2 - тиімді табиғатты пайдаланудың қағидаттарын анықтау; 10.3.1.3 - табиғатты пайдалану түрлерінің тиімділігін арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу (жергілікті аймақтық компоненттің негізінде); 10.3.1.4 - экологиялық таза өндірістік жобаларды ұсыну(жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)	11.3.1.1 - табиғатты пайдалану түрлерінің заңнамалық тәртіппен бекітілген нормаларға сәйкестігін анықтау (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде); 11.3.1.2 - жеке тұлғаның табиғатты пайдаланудағы рөлін анықтап, «экологиялық ізін» есептеу;
	3.2 Геоэкологиялық зерттеулер негіздері	10.3.2.1 - геоэкологияның негізгі категорияларын түсіндіру; 10.3.2.2 - геосфералардың ластану деңгейін анықтап, себеп-салдарын зерттеу; 10.3.2.3 - дүниежүзі аумағын ластану және табиғи ортаның бұзылу деңгейі бойынша аудандастыру; 10.3.2.4 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторларды топтастыру және графикалық түрде ұсыну; 10.3.2.5 - табиғатқа әсер	11.3.2.1 - қоршаған ортаның антропогендік өзгерістерін жіктеу; 11.3.2.2 - қоршаған орта сапасының көрсеткіштерін жіктеу; 11.3.2.3 - дүниежүзі елдерін қоршаған ортаның сапасы бойынша жіктеу; 11.3.2.4 - қоршаған орта сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу(жергілікті/ аймақтық

		ететін антропогендік факторлардың азайту жолдарын ұсыну; 10.3.2.6 - ғаламдық экологиялық проблемалардың пайда болу механизмін түсіндіру; 10.3.2.7 - геоэкологиялық үдерістерде географиялық қабық заңдылықтарының рөлін анықтау; 10.3.2.8 - ғаламдық экология-лық проблемаларды шешудегі әлемдік тәжірибені зерттеу; 10.3.2.9 - Қазақстан аумағын экологиялық тұрғыдан аудандастыру; 10.3.2.10 - Қазақстандағы экологиялық проблемалардың шешу жолдарын ұсыну	компоненттің негізінде); 11.3.2.5 - қоршаған ортаның бұзылған аумақтарын қалпына келтіру жөнінде жобаларды ұсыну (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
4. Геоэкономика	4.1 Геоэкономика негіздері	10.4.1.1 - геоэкономика бағытының мақсаты мен міндеттерін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.4.1.2 - елдер мен аймақтардың экономикалық дамуындағы географиялық кеңістіктің рөлін анықтау(қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.3 - шаруашылық салала-рын орналастыруда кеңістіктік (аумақтық) факторларды талдау;	11.4.1.1 - Қазақстан аймақтарын шаруашылығының салалық және аумақтық құрылымы мен экономикалық даму көрсеткіштері бойынша салыстырып талдау; 11.4.1.2 - Қазақстан аймақтарының экономикалық даму әлеуетін анықтау(өз аймағы негізінде); 11.4.1.3 - Қазақстан аймақтарын экономикалық

		10.4.1.4 - дүниежүзілік шаруашылықтың салаларын заманауи орналастыру факторларын талдау; 10.4.1.5 - дүниежүзі елдерін шаруашылық құрылымы бойынша жіктеу; 10.4.1.6 - дүниежүзі шаруашылығының аумақтық модельдерін талдау; 10.4.1.7 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштерін салыстыру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.8 - дүниежүзі елдерін экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу; 10.4.1.9 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму стратегияларына баға беру (қазақстан-дық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.10 - Қазақстан Республикасы үшін тиімді шаруашылықтың құрылымын, шаруашылық салаларының арақатынасын, шаруашылы-ғының аумақтық құрылымын, экономикалық дамуындағы тиімді көрсеткіштерді анықтау	тұрғыда дамыту жөнінде стратегиялардың жобаларын ұсыну (өз аймағы негізінде); 11.4.1.4 - Қазақстан өнімдерінің танымалдығын арттыру жөнінде шығармашылық идеяларды ұсыну
5. Геосаясат	5.1 Геосаясат негіздері	10.5.1.1 - геосаясаттың мақсаты мен міндеттерін, зерттеу пәнін, негізгі	11.5.1.1 - қазіргі заманның геосаяси үдерістерін

		категорияларын түсіндіру; 10.5.1.2 - негізгі геосаяси объектілер мен субъектілерді анықтау; 10.5.1.3 - дүниежүзінің геосаяси кеңістігін талдау; 10.5.1.4 - геосаясаттағы физикалық-географиялық, экономикалық, әлеуметтік, демографиялық, саяси, әскери, технологиялық факторларға баға беру; 10.5.1.5 - мемлекеттік аумақтың морфологиялық ерекшеліктерін талдау және жіктеу; 10.5.1.6 - мемлекеттік шекаралардың функциясын, түрлерін, анықтау және белгілеу шараларын, динамикасын талдау; 10.5.1.7 - Қазақстан Республикасының мемлекет-тік шекараларының қалыптасу үдерісін, басты көрсеткіштері мен динамикасын зерттеу;	түсіндіру; 11.5.1.2 - Қазақстанның геосаяси жағдайына кешенді баға беру; 11.5.1.3 - Қазақстан Республикасының геосаяси қауіпсіздігіне әсер ететін факторларды анықтау; 11.5.1.4 - Қазақстанның дүниежүзі елдері мен дүниежүзілік және аймақтық ұйымдармен байланыстарын күшейту жөнінде ұсыныстар әзірлеу
6. Елтану	6.1 Дүниежүзі аймақтары	10.6.1.1 - дүниежүзінің түрлі белгілер бойынша физикалық географиялық, тарихи-мәдени, саяси-географиялық, геосаяси аудандарға бөлінуін түсіндіру; 10.6.1.2 - кешенді географиялық және	11.6.1.1 – дүниежүзін аймақтарға аудандастыру қажеттілігін аргументтер келтіріп түсіндіру; 11.6.1.2 - Қазақстан Республикасының физикалық-

		тарихи-географиялық аудандастырудың өз үлгісін ұсыну; 10.6.1.3 - дүниежүзінің тарихи-географиялық аймақтарын, олардың құрамы мен ерекшеліктерін, географиялық сипаттамасын шығармашылық түрде ұсыну	географиялық, тарихи-географиялық, саяси-географиялық және геосаяси аймақтарында орналасуын анықтау;
	6.2 Дүниежүзі елдерін салыстыру	10.6.2.1 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын белгілерді анықтау; 10.6.2.2 - көрсеткіштердің бірі бойынша графикалық түрде дүниежүзі елдерінің рейтингін көрсету (таңдау бойынша); 10.6.2.3 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің индекстері мен рейтингтерін сипаттау (есепке/бағалауға алынатын көрсеткіштер, бағалау субъектісі, нәтижелерінің қолдану аясы); 10.6.2.4 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің рейтингтерін графикалық түрде көрсету; 10.6.2.5 - елдің рейтингте орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау	11.6.2.1 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін индекстер мен рейтингтердегі Қазақстан орнының динамикасын зерттеу (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.2 - Қазақстанның жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін рейтингтерде орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.3 - елдің индекстер мен рейтингтерде

		(таңдау бойынша рейтингтің басында, ортасында және соңында орналасқан үш елдің мысалында)	орнын анықтағанда есепке алынатын өмір сүру деңгейінің жеке көрсеткіштерін жоғарылату жөнінде жеке азаматтың рөлін түсіндіру; 11.6.2.4 - қолданбалы елтанушылық ақпараттың маңыздылығын, субъектілері мен тұтынушыларын анықтау; 11.6.2.5 - түрлі мақсатты аудиториялар үшін кешенді дүниежүзі елдерінің кешенді елтанушылық сипаттамаларды әзірлеу және шығармашылық түрде ұсыну (елдер мен ұсыну формасы – таңдау бойынша)
7. Адамзатың ғаламдық проблема-лары	7.1 Ғаламдық проблемаларды шешу	10.7.1.1 - адамзаттың дамуындағы проблемаларын топтастыру; 10.7.1.2 - ғаламдық проблемалардың критерийлерін анықтау; 10.7.1.3 - ғаламдық проблемалардың себептері мен салдарын анықтап, топтастыру; 10.7.1.4 - ғаламдық проблемалардың аумақтық көріністерін анықтау	11.7.1.1 - ғаламдық проблемаларды шешу жөнінде әлемдік тәжірибені зерттеу; 11.7.1.2 - Қазақстанның аумағында көрініс тапқан ғаламдық проблемаларды анықтау; 11.7.1.3 - ғаламдық, оның ішінде Қазақстан аумағында

			байқалатын проблемалардың алдын алудың немесе шешудің өзіндік жобасын ұсыну

18. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

19. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарға арналған «География» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған жаратылыстану-математикалық бағыттағы «География» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. Географиялық зерттеу әдістері		
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Зерттеу әдістерінің түрлері	10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру, сандық әдістерін қолдану; 10.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 10.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолданады
2. Картография және геоинформатика		
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректер базасы	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасын қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру

	Географиялық деректерді визуа-лизациялау	10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды жасау; 10.2.2.3 - ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың графикалық редакторларын қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.1 Табиғатты пайдалану	Табиғатты пайдалану түрлері	10.3.1.1 - табиғатты пайдаланудың қажеттілігін түсіндіріп, түрлерін (шаруашылық тұрғысынан) анықтау, графикалық түрде ұсыну
	Табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттары	10.3.1.2 - табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттарын анықтау; 10.3.1.3 - табиғатты пайдалану түрлерінің тиімділігін арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
	Экологиялық таза өндірістерді жобалау	10.3.1.4 - экологиялық таза өндірістік жобаларды ұсыну (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
2-тоқсан		
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.2 Геоэкологиялық зерттеу негіздері	Геоэкологияның зерттеу пәні мен өзектілігі	10.3.2.1 - геоэкологияның негізгі категорияларын түсіндіру
	Геосфералардың ластануы	10.3.2.2 - геосфералардың ластану деңгейін анықтап, себеп-салдарын зерттеу
	Геоэкологиялық аудандастыру	10.3.2.3 - дүниежүзі аумағын ластану және табиғи ортаның бұзылу деңгейі бойынша аудандастыру

	Геоэкологиядағы антропогендік факторлар	10.3.2.4 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторларды топтастыру және графикалық түрде ұсыну; 10.3.2.5 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторлардың азайту жолдарын ұсыну;
	Ғаламдық экологиялық проблемалар	10.3.2.6 - ғаламдық экологиялық проблемалардың пайда болу механизмін түсіндіру; 10.3.2.7 - геоэкологиялық үдерістерде географиялық қабық заңдылықтарының рөлін анықтау; 10.3.2.8 - ғаламдық экология-лық проблемаларды шешудегі әлемдік тәжірибені зерттеу;
	Қазақстанның экологиялық проблемалары	10.3.2.9 - Қазақстан аумағын экологиялық тұрғыдан аудандастыру; 10.3.2.10 - Қазақстандағы экологиялық проблемалардың шешу жолдарын ұсыну
3-тоқсан		
4. Геоэкономика		
4.1 Геоэкономика негіздері	Геоэкономиканың зерттеу пәні мен өзектілігі	10.4.1.1 - геоэкономика бағытының мақсаты мен міндеттерін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.4.1.2 - елдер мен аймақтардың экономикалық дамуындағы географиялық кеңістіктің рөлін анықтау(қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде);
	Шаруашылықты ұйымдастырудың аумақтық факторлары	10.4.1.3 - шаруашылық салаларын орналастыруда кеңістіктік (аумақтық) факторларды талдау; 10.4.1.4 - дүниежүзілік шаруашылықтың салаларын заманауи орналастыру факторларын талдау;

	Дүниежүзілік шаруашылықтың құрылымы	10.4.1.5 - дүниежүзі елдерін шаруашылық құрылымы бойынша жіктеу;
	Дүниежүзілік шаруашылықтың аумақтық модельдері	10.4.1.6 - дүниежүзі шаруашылығының аумақтық модельдерін талдау;
	Дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіш-тері	10.4.1.7 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштерін салыстыру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.8 - дүниежүзі елдерін экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу;
	Экономикалық дамудағы әлемдік тәжірибе	10.4.1.9 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму стратегияларына баға беру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде);
	Қазақстан Республикасы экономикалық дамуындағы мақ-сатты көр-сеткіштер мен индикаторлар	10.4.1.10 - Қазақстан Республикасы үшін тиімді шаруашылықтың құрылымын, шаруашылық салаларының арақатынасын, шаруашылы-ғының аумақтық құрылымын, экономикалық дамуындағы тиімді көрсеткіштерді анықтау
5. Геосаясат		
5.1 Геосаясат негіздері	Геосаясаттың өзектілігі	10.5.1.1 - геосаясаттың мақсаты мен міндеттерін, зерттеу пәнін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.5.1.2 - негізгі геосаяси объектілер мен субъектілерді анықтау;
	Дүниежүзінің геосаяси кеңістігі	10.5.1.3 - дүниежүзінің геосаяси кеңістігін талдау
	Геосаясаттағы географиялық факторлар	10.5.1.4 - геосаясаттағы физикалық-географиялық, экономикалық, әлеуметтік, демографиялық, саяси, әскери, технологиялық факторларға баға беру

	Мемлекеттік аумақтың морфологиясы	10.5.1.5 - мемлекеттік аумақтың морфологиялық ерекшеліктерін талдау және жіктеу;
	Мемлекеттік шекара	10.5.1.6 - мемлекеттік шекаралардың функциясын, түрлерін, анықтау және белгілеу шараларын, динамикасын талдау; 10.5.1.7 - Қазақстан Республикасының мемлекет-тік шекараларының қалыптасу үдерісін, басты көрсеткіштері мен динамикасын зерттеу;
4-тоқсан		
6. Елтану		
6.1 Дүниежүзі аймақтары	Кешенді географиялық аудандастыру	10.6.1.1 - дүниежүзінің түрлі белгілер бойынша физикалық географиялық, тарихи-мәдени, саяси-географиялық, геосаяси аудандарға бөлінуін түсіндіру; 10.6.1.2 - кешенді географиялық және тарихи-географиялық аудандастырудың өз үлгісін ұсыну; 10.6.1.3 - дүниежүзінің тарихи-географиялық аймақтарын, олардың құрамы мен ерекшеліктерін, географиялық сипаттамасын шығармашылық түрде ұсыну
6.2 Дүниежүзі елдері	Салыстырмалы елтану	10.6.2.1 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын белгілерді анықтау; 10.6.2.2 - көрсеткіштердің бірі бойынша графикалық түрде дүниежүзі елдерінің рейтингін көрсету (таңдау бойынша); 10.6.2.3 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің индекстері мен рейтингтерін сипаттау (есепке/бағалауға алынатын көрсеткіштер, бағалау субъектісі, нәтижелерінің қолдану аясы);

		10.6.2.4 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің рейтингтерін графикалық түрде көрсету; 10.6.2.5 - елдің рейтингте орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша рейтингтің басында, ортасында және соңында орналасқан үш елдің мысалында)
7. Адамзаттың ғаламдық проблемалары		
7.1 Ғаламдық проблемаларды шешу	Ғаламдық проблемалардың географиялық аспектілері	10.7.1.1 - адамзаттың дамуындағы проблемаларын топтастыру; 10.7.1.2 - ғаламдық проблемалардың критерийлерін анықтау; 10.7.1.3 - ғаламдық проблемалардың себептері мен салдарын анықтап, топтастыру; 10.7.1.4 - ғаламдық проблемалардың аумақтық көріністерін анықтау

2) 11-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1. Географиялық зерттеулер әдістері		
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Өзекті география-лық зерттеу әдістері	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама, аудандастыру әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану;
2. Картография және геоинформатика		
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен

		аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
2.2 Геоинформатика негіздері	Геоақпаратық зерттеу әдістері	11.2.2.1 - қашықтықтан зерделеу әдістерінің ерекшеліктерін түсіндіру; 11.2.2.2 - геоақпараттық әдістер мен геоақпараттық жүйелер (ГАЖ) технологияларының ерекшеліктерін, басқа ғылымдар мен өндіріс салаларымен байланыстарын түсіндіру
	Географиялық деректер базасы	11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуализациялау	11.2.2.4 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.1 Табиғатты пайдалану	Табиғатты пайдалануды реттеу	11.3.1.1 - табиғатты пайдалану түрлерінің заңнамалық тәртіппен бекітілген нормаларға сәйкестігін анықтау (жергілікті/ аймақтық компоненттің негізінде)
	Табиғатты қорғауда жеке тұлғаның рөлі	11.3.1.2 - жеке тұлғаның табиғатты пайдаланудағы рөлін анықтап, «экологиялық ізін» есептеу;
2-тоқсан		
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.2 Геоэкологиялық зерттеулер негіздері	Қоршаған ортаның антропогендік өзгеруі	11.3.2.1 - қоршаған ортаның антропогендік өзгерістерін жіктеу
	Қоршаған ортаның сапасы	11.3.2.2 - қоршаған орта сапасының көрсеткіштерін жіктеу; 11.3.2.3 - дүниежүзі елдерін қоршаған ортаның сапасы бойынша жіктеу; 11.3.2.4 - қоршаған орта сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу(жергілікті/ аймақтық компоненттің негізінде);

	Геоэкологиялық жобалау	11.3.2.5 - қоршаған ортаның бұзылған аумақтарын қалпына келтіру жөнінде жобаларды ұсыну (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
3-тоқсан		
4. Геоэкономика		
4.1 Геоэкономика негіздері	Қазақстан Республикасы аймақтарының геоэкономикалық жағдайы мен әлеуеті	11.4.1.1 - Қазақстан аймақтарын шаруашылығының салалық және аумақтық құрылымы мен экономикалық даму көрсеткіштері бойынша салыстырып талдау; 11.4.1.2 - Қазақстан аймақтарының экономикалық даму әлеуетін анықтау(өз аймағы негізінде)
	Геоэкономикалық даму стратегиялары	11.4.1.3 - Қазақстан аймақтарын экономикалық тұрғыда дамыту жөнінде стратегиялардың жобаларын ұсыну (өз аймағы негізінде); 11.4.1.4 - Қазақстан өнімдерінің танымалдығын арттыру жөнінде шығармашылық идеяларды ұсыну
5. Геосаясат		
5.1 Геосаясат негіздері	Заманауи геосаяси үдерістер	11.5.1.1 - қазіргі заманның геосаяси үдерістерін түсіндіру
	Қазақстанның геосаяси жағдайы	11.5.1.2 - Қазақстанның геосаяси жағдайына кешенді баға беру
	Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігі	11.5.1.3 - Қазақстан Республикасының геосаяси қауіпсіздігіне әсер ететін факторларды анықтау;
	Қазақстан-ның геосаяси интеграциясы	11.5.1.4 - Қазақстанның дүниежүзі елдері мен дүниежүзілік және аймақтық ұйымдармен байланыстарын күшейту жөнінде ұсыныстар әзірлеу
4-тоқсан		
6. Елтану		

6.1 Дүниежүзі аймақтары	Дүниежүзі елдерін аймақтарға аудандасты-рудың қолданбалы аспектілері	11.6.1.1 - дүниежүзін аймақтарға аудандастыру қажеттілігін аргументтер келтіріп түсіндіру;
	Дүниежүзі аймақтар картасында Қазақстаның орны	11.6.1.2 - Қазақстан Республикасының физикалық-географиялық, тарихи-географиялық, саяси-географиялық және геосаяси аймақтарында орналасуын анықтау;
6.2 Дүниежүзі елдерін салыстыру	Қазақстанның халықаралық салыстырулардағы орны	11.6.2.1 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін индекстер мен рейтингтердегі Қазақстан орнының динамикасын зерттеу (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.2 - Қазақстанның жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін рейтингтерде орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында);
	Өмір сүру деңгейін жоғарылатудағы азаматтың орны	11.6.2.3 - елдің индекстер мен рейтингтерде орнын анықтағанда есепке алынатын өмір сүру деңгейінің жеке көрсеткіштерін жоғарлату жөнінде жеке азаматтың рөлін түсіндіру
	Қолданбалы елтану	11.6.2.4 - қолданбалы елтанушылық ақпараттың маңыздылығын, субъектілері мен тұтынушыларын анықтау; 11.6.2.5 - түрлі мақсатты аудиториялар үшін кешенді дүниежүзі елдерінің кешенді елтанушылық сипаттамаларды әзірлеу және шығармашылық

		түрде ұсыну (елдер мен ұсыну формасы – таңдау бойынша)
7. Адамзаттың ғаламдық проблемалары		
7.1 Ғаламдық проблемалар-ды шешу	Ғаламдық проблемаларды шешу жолдары	11.7.1.1 - ғаламдық проблемаларды шешу жөнінде әлемдік тәжірибені зерттеу; 11.7.1.2 - Қазақстанның аумағында көрініс тапқан ғаламдық проблемаларды анықтау; 11.7.1.3 - ғаламдық, оның ішінде Қазақстан аумағында байқалатын проблемалардың алдын алудың немесе шешудің өзіндік жобасын ұсыну

3-тарау. «География» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

1-параграф. «География» оқу пәнінің мазмұны

20. «География» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 102 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

21. Оқу пәнінің мазмұны 7 бөлімді қамтиды:

1) географиялық зерттеу әдістері;

2) картография және геоинформатика;

3) табиғатты пайдалану және геоэкология;

4) геоэкономика;

5) геосаясат;

6) елтану;

7) адамзаттың ғаламдық проблемалары.

22. Оқу пәнінің мазмұны оқытудың бөлімдері арқылы ұйымдастырылған. Бөлімдер білім, білік, түсінік және дағдыларды қамтитын күтілетін нәтижелер түріндегі оқыту мақсаттарынан тұратын бөлімшелерге бөлінген.

23. «Географиялық зерттеу әдістері» бөлімі «Жалпы географиялық әдістер» бөлімшесінен тұрады

24. «Картография және геоинформатика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) картография;

2) геоинформатика негіздері.

25. «Табиғатты пайдалану және геоэкология» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) табиғатты пайдалану;

2) геоэкологиялық зерттеу негіздері.

26. «Геоэкономика» бөлімі «Геоэкономика негіздері» бөлімшесінен тұрады.

27. «Геосаясат» бөлімі «Геосаясат негіздері» бөлімшесінен тұрады.

28. «Елтану» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) дүниежүзі аймақтары;

2) елдерді салыстыру әдістемесі.

29. «Адамзаттың ғаламдық проблемалары» бөлімі «Ғаламдық проблемаларды шешу» бөлімшесінен тұрады.

30. 10-сыныпқа арналған География» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Географиялық зерттеу әдістері». Жалпы географиялық әдістер; зерттеу әдістерінің түрлері;

2) «Картография және геоинформатика». Картография; заманауи картографиялық әдістер; геоинформатика негіздері; географиялық деректер базасы; географиялық деректерді визуализациялау;

3) «Табиғатты пайдалану және геоэкология». Табиғатты пайдалану; табиғатты пайдалану түрлері. табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау; табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттары, экологиялық таза өндірістерді жобалау; геоэкологиялық зерттеулер негіздері; геоэкологияның зерттеу пәні мен өзектілігі, геосфералардың ластануы, геоэкологиялық аудандастыру; гоэкологиядағы антропогендік факторлар; ғаламдық экологиялық проблемалар, экологиядағы инновациялық технологиялар; Қазақстанның экологиялық проблемалары,

4) «Геоэкономика». Геоэкономика негіздері; геоэкономиканың зерттеу пәні мен өзектілігі; шаруашылықты ұйымдастырудың аумақтық факторлары; дүниежүзілік шаруашылықтың құрылымы; дүниежүзілік шаруашылықтың аумақтық модельдері; дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштері; экономикалық дамудағы әлемдік тәжірибе; Қазақстан Республикасы экономикалық дамуындағы мақсатты көрсеткіштер;

5) «Геосаясат». Геосаясат негіздері; геосаясаттың өзектілігі; дүниежүзінің геосаяси кеңістігі; геосаясат және географиялық факторлар; мемлекеттік аумақтың морфологиясы; мемлекеттік шекара;

6) «Елтану». Дүниежүзі аймақтары; кешенді географиялық аудандастыру; дүниежүзі елдерін салыстыру әдістері; салыстырмалы елтану;

7) «Адамзаттың ғаламдық проблемалары». Ғаламдық проблемаларды шешу; ғаламдық проблемалардың географиялық аспектілері.

31. 11-сыныпқа арналған География» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Географиялық зерттеу әдістері». Жалпыгеографиялық әдістер; географиялық зерттеулердің өзекті әдістері;

2) «Картография және геоинформатика». Картография; заманауи картографиялық әдістер; геоинформатика негіздері; геоақпараттық жүйелер; географиялық деректер базасы; географиялық деректерді визуализациялау;

3) «Табиғатты пайдалану және геоэкология». Табиғатты пайдалану; табиғатты пайдалануды реттеу, табиғатты қорғау шаралары; табиғатты қорғауда жеке тұлғаның рөлі; геоэкологиялық зерттеулер негіздері; қоршаған ортаның антропогендік өзгеруі; қоршаған ортаның сапасы; геоэкологиялық жобалау;

4) «Геоэкономика». Геоэкономика негіздері; Қазақстан Республикасы аймақтарының геоэкономикалық жағдайы мен әлеуеті; геоэкономикалық даму стратегиялары;

5) «Геосаясат». Геосаясат негіздері; заманауи геосаяси процестер; Қазақстанның геосаяси жағдайы; Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігі; Қазақстанның геосаяси интеграциясы;

6) «Елтану». Дүниежүзі аймақтары; дүниежүзін аймақтарға аудандастырудың қолданбалы аспектілері; дүниежүзі аймақтары картасындағы Қазақстанның орны; елдері салыстыру әдістері; дүниежүзі елдерінің салыстырмалы көрсеткіштері; дүниежүзі елдерін халықаралық салыстырулардағы Қазақстанның орны; өмір сүру деңгейін жоғарлатудағы азаматтың рөлі; қолданбалы елтану;

7) «Адамзаттың ғаламдық проблемалары». Ғаламдық проблемаларды шешу; ғаламдық проблемаларды шешу жолдары.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

Бөлім	Бөлімше	Оқыту мақсаттары	
		10-сынып	11-сынып
1. Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Жалпы географиялық әдістер	10.1.1.1 -зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық мониторинг әдістерін қолдану; 10.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру, сандық әдістерін қолдану; 10.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 10.1.1.4 - зерттеу тақырыбына сәйкес	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама, аудандастыру әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану; 11.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес модельдеу әдістерін қолдану;

		аудандастыру әдістерін қолданады	
2. Карто-графия және геоинфор-матика	2.1 Карто-графия	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
	2.2 Геоинфор-матика негіздері	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасын қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру; 10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды жасау; 10.2.2.3 - ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың графикалық редакторларын қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау	11.2.2.1 - қашықтықтан зерде-леу әдістерінің ерекшеліктерін түсіндіру; 11.2.2.2 - геоақпараттық әдіс-тер мен геоақпараттық жүйе-лер (ГАЖ) технологиялары-ның ерекшеліктерін, басқа ғылымдар мен өндіріс салаларымен байланыстарын түсіндіру; 11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау 11.2.2.4 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэколо-гия	3.1 Табиғатты пайдалану	10.3.1.1 - табиғатты пайдаланудың қажеттілігін түсіндіріп, түрлерін (шаруашылық тұрғысынан) анықтау, графикалық түрде ұсыну; 10.3.1.2 - табиғатты пайдалану түрлерінің	11.3.1.1 - шаруашылық және тұтыну салалары бойынша табиғатты пайдалануды реттеу механизмін талдау; 11.3.1.2 - табиғатты пайдалану түрлерінің заңнамалық тәртіппен бекітілген нормаларға

		қоршаған ортаға тигізетін әсерін анықтап, баға беру, кері әсерін азайтудың жолдарын ұсыну (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде); 10.3.1.3 - тиімді табиғатты пайдаланудың қағидаттарын анықтау; 10.3.1.4 - табиғатты пайдалану түрлерінің тиімділігін арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу (жергілікті аймақтық компоненттің негізінде); 10.3.1.5 - экологиялық таза өндірістік жобаларды ұсыну(жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)	сәйкестігін анықтау (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде); 11.3.1.3 - табиғатты қорғау шараларының тиімділігіне баға беру (жергілікті/ аймақтық компонентті қосымша қамту негізінде); 11.3.1.4 - жеке тұлғаның табиғатты пайдаланудағы рөлін анықтап, «экологиялық ізін» есептеу; 11.3.1.5 - жеке тұлғаның табиғатты қорғауға бағытталған өмір сүру салтының басты қағидаттарын ұсыну (тұтыну тұрғысынан)
	3.2 Геоэкологиялық зерттеулер негіздері	10.3.2.1 - геоэкологиялық зерттеулердің мәнін, мазмұнын, бағыттарын графикалық түрде ұсыну; 10.3.2.2 - геоэкологияның негізгі категорияларын түсіндіру; 10.3.2.3 - геосфералардың ластану деңгейін анықтап, себеп-салдарын зерттеу; 10.3.2.4 - дүниежүзі аумағын ластану және табиғи ортаның бұзылу деңгейі бойынша аудандастыру; 10.3.2.5 - табиғатқа әсер ететін антропогендік	11.3.2.1 - қоршаған ортаның антропогендік өзгерістерін жіктеу; 11.3.2.2 - қоршаған орта сапасының көрсеткіштерін жіктеу; 11.3.2.3 - ластанған қоршаған ортаның адам өміріне тигізетін әсеріне баға беру (жергілікті/аймақтық компонентті қосымша қамту негізінде); 11.3.2.4 - дүниежүзі елдерін қоршаған ортаның сапасы бойынша жіктеу; 11.3.2.5 - қоршаған орта сапасын тәжірибелік зерттеу арқылы анықтау (жергілікті/ аймақтық компоненттің негізінде);

		факторларды топтастыру және графикалық түрде ұсыну; 10.3.2.6 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторлардың азайту жолдарын ұсыну; 10.3.2.7 - ғаламдық экология-лық проблемалардың пайда болу механизмін түсіндіру; 10.3.2.8 - геоэкологиялық үдерістерде географиялық қабық заңдылықтарының рөлін анықтау; 10.3.2.9 - ғаламдық экология-лық проблемаларды шешудегі әлемдік тәжірибені зерттеу; 10.3.2.10 - экологиялық проб-лемаларды шешудегі иннова-циялық технологиялардың рөлін анықтау; 10.3.2.11 - Қазақстан аумағын экологиялық тұрғыдан аудандастыру; 10.3.2.12 - Қазақстандағы экологиялық проблемалардың шешу жолдарын ұсыну	11.3.2.6 - қоршаған орта сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу(жергілікті/ аймақтық компоненттің негізінде); 11.3.2.7 - қоршаған ортаның бұзылған аумақтарын қалпына келтіру жөнінде жобаларды ұсыну (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
4. Геоэко-номика	4.1 Геоэконо-мика негіздері	10.4.1.1 - геоэкономика бағытының мақсаты мен міндеттерін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.4.1.2 - геоэкономика мен экономикалық	11.4.1.1 - Қазақстан аймақтарын шаруашылығының салалық және аумақтық құрылымы мен экономикалық даму көрсеткіштері бойынша салыстырып талдау;

		география арасындағы айырмашылықтарды анықтау; 10.4.1.3 - елдер мен аймақтар-дың экономикалық дамуында-ғы географиялық кеңістіктің рөлін анықтау(қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.4 - шаруашылық салала-рын орналастыруда кеңістіктік (аумақтық) факторларды талдау; 10.4.1.5 - дүниежүзілік шаруашылықтың салаларын заманауи орналастыру факторларын талдау; 10.4.1.6 - дүниежүзі елдерінің шаруашылық құрылымын бағалау; 10.4.1.7 - дүниежүзі елдерін шаруашылық құрылымы бойынша жіктеу; 10.4.1.8 - дүниежүзі шаруашылығының аумақтық модельдерін талдау; 10.4.1.9 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштерін салыстыру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.10 - дүниежүзі елдерін экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу;	11.4.1.2 - Қазақстан аймақтарының экономикалық дамуын теңестіру жөнінде идеяларды ұсыну; 11.4.1.3 - Қазақстан аймақтарының экономикалық даму әлеуетін анықтау (өз аймағы негізінде); 11.4.1.4 - талдау негізінде Қазақстан аймақтарының экономикалық даму кедергілерін жою жөнінде ұсыныстар әзірлеу (өз аймағы мысалында); 11.4.1.5 - Қазақстан Республикасының аймақтарында қосымша құны жоғары өнімдер мен қызметтерді өндіру жөнінде бизнес-идеяларды ұсыну (өз аймағы негізінде); 11.4.1.6 - Қазақстан аймақтарын экономикалық тұрғыда дамыту жөнінде стратегиялардың жобаларын ұсыну (өз аймағы негізінде); 11.4.1.7 - Қазақстан өнімдерінің танымалдығын арттыру жөнінде шығармашылық идеяларды ұсыну

		10.4.1.11 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму стратегия-ларына баға беру (қазақстан-дық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.12 - Қазақстан Республикасы үшін тиімді шаруашылықтың құрылымын, шаруашылық салаларының арақатынасын, шаруашылы-ғының аумақтық құрылымын, экономикалық дамуындағы тиімді көрсеткіштерді анықтау	
5. Геосаясат	5.1 Геосаясат негіздері	10.5.1.1 - геосаясаттың мақсаты мен міндеттерін, зерттеу пәнін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.5.1.2 - негізгі геосаяси объектілер мен субъектілерді анықтау; 10.5.1.3 - геосаяси ықпал көрсетудің негізгі құралдарын зерттеу; 10.5.1.4 - дүниежүзінің геосаяси кеңістігін талдау; 10.5.1.5 - геосаясаттағы физикалық-географиялық, экономикалық, әлеуметтік, демографиялық, саяси, әскери, технологиялық факторларға баға беру; 10.5.1.6 - мемлекеттік аумақтың морфологиялық	11.5.1.1 - қазіргі заманның геосаяси үдерістерін түсіндіру; 11.5.1.2 - Қазақстанның геосаяси жағдайына кешенді баға беру; 11.5.1.3 - Қазақстан Республикасының геосаяси қауіпсіздігіне әсер ететін факторларды анықтау; 11.5.1.4 - Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігін күшейту жөнінде ұсыныстарды әзірлеу; 11.5.1.5 - Қазақстанның дүниежүзі елдері мен дүниежүзілік және аймақтық ұйымдармен байланыстарын күшейту жөнінде ұсыныстар әзірлеу

		ерекшеліктерін талдау және жіктеу; 10.5.1.7 - Қазақстан Республикасы мемлекеттік аумағының морфологиялық ерекшеліктеріне кешенді баға беру; 10.5.1.8 - мемлекеттік шекаралардың функциясын, түрлерін, анықтау және белгілеу шараларын, динамикасын талдау; 10.5.1.9 - Қазақстан Республикасының мемлекет-тік шекараларының қалыптасу үдерісін, басты көрсеткіштері мен динамикасын зерттеу; 10.5.1.10 - Қазақстан Республикасының шекараларын күшейту жөнінде ұсыныстар әзірлеу	
6. Елтану	6.1 Дүниежүзі аймақтары	10.6.1.1 - дүниежүзінің түрлі белгілер бойынша физикалық географиялық, тарихи-мәдени, саяси-географиялық, геосаяси аудандарға бөлінуін түсіндіру; 10.6.1.2 - кешенді географиялық және тарихи-географиялық аудандастырудың өз үлгісін ұсыну; 10.6.1.3 - дүниежүзінің тарихи-географиялық аймақтарын, олардың құрамы мен ерекшеліктерін,	11.6.1.1 - дүниежүзін аймақтарға аудандастыру қажеттілігін аргументтер келтіріп түсіндіру; 11.6.1.2 - ғаламдану жағдай-ында тарихи-мәдени аймақ-тардың өзгеруін зерттеу арқылы болжау; 11.6.1.3 - Қазақстан Республикасының физикалық-географиялық, тарихи-географиялық, саяси-географиялық және геосаяси аймақтарында орналасуын анықтау; 11.6.1.4 - ғаламдану жағдай-ында Қазақстанның

		географиялық сипаттамасын шығармашылық түрде ұсыну	геогра-фиялық аймақтар картасын-дағы орнының өзгеруін зерттеу арқылы болжау
	6.2 Дүниежүзі елдерін салыстыру	11.6.2.1 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын белгілерді анықтау; 10.6.2.2 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын көрсеткіштердің бірін есептеу әдісін түсіндіру (таңдау бойынша: жалпы ішкі өнім (ЖІӨ), ұлттық жалпы өнім (ҰЖӨ), оның ішінде жан басына шаққанда, сатып алу қабілетінің паритеті (СҚП), гендерлік тепе-теңдік); 10.6.2.3 - көрсеткіштердің бірі бойынша графикалық түрде дүниежүзі елдерінің рейтингін көрсету (таңдау бойынша); 10.6.2.4 - жиынтық көрсеткіш-тер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің индекс-тері мен рейтингтерін сипаттау (есепке/бағалауға алынатын көрсеткіштер, бағалау субъектісі, нәтижелерінің қолдану аясы); 10.6.2.5 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің рейтингтерін	11.6.2.1 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін индекстер мен рейтингтердегі Қазақстан орнының динамикасын зерттеу (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.2 - Қазақстанның жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін рейтингтерде орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.3 - көрсеткіштердің жиынтығы бойынша анықтал-ған рейтингтер мен индекс-терде есептерді қолданумен Қазақстанның орнын жоғарылату идеяларды ұсыну (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.4 - елдің индекстер мен рейтингтерде орнын анықтағанда есепке алынатын өмір сүру деңгейінің жеке көрсеткіштерін жоғарылату жөнінде жеке азаматтың рөлін түсіндіру; 11.6.2.5 - қолданбалы елтанушылық ақпараттың маңыздылығын, субъектілері мен тұтынушыларын анықтау;

		графикалық түрде көрсету; 10.6.2.6 - елдің рейтингте орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша рейтингтің басында, ортасында және соңында орналасқан үш елдің мысалында)	11.6.2.6 - түрлі мақсатты аудиториялар үшін кешенді дүниежүзі елдерінің кешенді елтанушылық сипаттамаларды әзірлеу және шығармашылық түрде ұсыну (елдер мен ұсыну формасы – таңдау бойынша)
7. Адамзатың ғаламдық проблема-лары	7.1 Ғаламдық проблема-ларды шешу	10.7.1.1 - адамзаттың дамуындағы проблемаларын топтастыру; 10.7.1.2 - ғаламдық проблемалардың критерийлерін анықтау; 10.7.1.3 - ғаламдық проблемалардың себептері мен салдарын анықтап, топтастыру; 10.7.1.4 - ғаламдық проблемалардың аумақтық көріністерін анықтау	11.7.1.1 - ғаламдық проблемаларды шешу жөнінде әлемдік тәжірибені зерттеу; 11.7.1.2 - Қазақстанның аумағында көрініс тапқан ғаламдық проблемаларды анықтау; 11.7.1.3 - ғаламдық, оның ішінде Қазақстан аумағында байқалатын проблемалардың алдын алудың немесе шешудің өзіндік жобасын ұсыну

32. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

33. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарға арналған «География» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (гимназия/лицей сыныптарына арналған) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «География» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

1) 10-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. Географиялық зерттеу әдістері		
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Зерттеу әдістерінің түрлері	10.1.1.1 -зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық мониторинг әдістерін қолдану; 10.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру, сандық әдістерін қолдану; 10.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 10.1.1.4 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолданады
2. Картография және геоинформатика		
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректер базасы	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасын қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуализациялау	10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды жасау; 10.2.2.3 - ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың графикалық редакторларын қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.1 Табиғатты пайдалану	Табиғатты пайдалану түрлері	10.3.1.1 - табиғатты пайдаланудың қажеттілігін түсіндіріп, түрлерін (шаруашылық тұрғысынан) анықтау, графикалық түрде ұсыну

	Табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау	10.3.1.2 - табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға тигізетін әсерін анықтау, баға беру, кері әсерін азайтудың жолдарын ұсыну (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде);
	Табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттары	10.3.1.3 - табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттарын анықтау; 10.3.1.4 - табиғатты пайдалану түрлерінің тиімділігін арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
	Экологиялық таза өндірістерді жобалау	10.3.1.5 - экологиялық таза өндірістік жобаларды ұсыну (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
2-тоқсан		
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.2 Геоэкологиялық зерттеу негіздері	Геоэкологияның зерттеу пәні мен өзектілігі	10.3.2.1 - геоэкологиялық зерттеулердің мәнін, мазмұнын, бағыттарын графикалық түрде ұсыну; 10.3.2.2 - геоэкологияның негізгі категорияларын түсіндіру
	Геосфералардың ластануы	10.3.2.3 - геосфералардың ластану деңгейін анықтап, себеп-салдарын зерттеу
	Геоэкологиялық аудандастыру	10.3.2.4 - дүниежүзі аумағын ластану және табиғи ортаның бұзылу деңгейі бойынша аудандастыру
	Геоэкологиядағы антропогендік факторлар	10.3.2.5 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторларды топтастыру және графикалық түрде ұсыну; 10.3.2.6 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторлардың азайту жолдарын ұсыну

	Ғаламдық экологиялық проблемалар	10.3.2.7 - ғаламдық экологиялық проблемалардың пайда болу механизмін түсіндіру; 10.3.2.8 - геоэкологиялық үдерістерде географиялық қабық заңдылықтарының рөлін анықтау; 10.3.2.9 - ғаламдық экологиялық проблемаларды шешудегі әлемдік тәжірибені зерттеу
	Экологиядағы инновациялық технологиялар	10.3.2.10 - экологиялық проблемаларды шешудегі инновациялық технологиялардың рөлін анықтау
	Қазақстанның экологиялық проблемалары	10.3.2.11 - Қазақстан аумағын экологиялық тұрғыдан аудандастыру; 10.3.2.12 - Қазақстандағы экологиялық проблемалардың шешу жолдарын ұсыну
3-тоқсан		
4. Геоэкономика		
4.1 Геоэкономика негіздері	Геоэкономиканың зерттеу пәні мен өзектілігі	10.4.1.1 - геоэкономика бағытының мақсаты мен міндеттерін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.4.1.2 - геоэкономика мен экономикалық география арасындағы айырмашылықтарды анықтау; 10.4.1.3 - елдер мен аймақтардың экономикалық дамуындағы географиялық кеңістіктің рөлін анықтау (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде)
	Шаруашылықты ұйымдастырудың аумақтық факторлары	10.4.1.4 - шаруашылық салаларын орналастыруда кеңістіктік (аумақтық) факторларды талдау; 10.4.1.5 - дүниежүзілік

		шаруашылықтың салаларын заманауи орналастыру факторларын талдау
	Дүниежүзілік шаруашылықтың құрылымы	10.4.1.6 - дүниежүзі елдерінің шаруашылық құрылымын бағалау; 10.4.1.7 - дүниежүзі елдерін шаруашылық құрылымы бойынша жіктеу
	Дүниежүзілік шаруашылықтың аумақтық модельдері	10.4.1.8 - дүниежүзі шаруашылығының аумақтық модельдерін талдау
	Дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіш-тері	10.4.1.9 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштерін салыстыру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.10 - дүниежүзі елдерін экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу
	Экономикалық дамудағы әлемдік тәжірибе	10.4.1.11 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму стратегияларына баға беру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде)
	Қазақстан Республикасы экономикалық дамуындағы мақсатты көрсеткіштер мен индикаторлар	10.4.1.12 - Қазақстан Республикасы үшін тиімді шаруашылықтың құрылымын, шаруашылық салаларының арақатынасын, шаруашылығының аумақтық құрылымын, экономикалық дамуындағы тиімді көрсеткіштерді анықтау
5. Геосаясат		
5.1 Геосаясат негіздері	Геосаясаттың өзектілігі	10.5.1.1 - геосаясаттың мақсаты мен міндеттерін, зерттеу пәнін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.5.1.2 - негізгі геосаяси объектілер мен субъектілерді анықтау;

		10.5.1.3 - геосаяси ықпал көрсетудің негізгі құралдарын зерттеу
	Дүниежүзінің геосаяси кеңістігі	10.5.1.4 - дүниежүзінің геосаяси кеңістігін талдау
	Геосаясаттағы географиялық факторлар	10.5.1.5 - геосаясаттағы физикалық-географиялық, экономикалық, әлеуметтік, демографиялық, саяси, әскери, технологиялық факторларға баға беру
	Мемлекеттік аумақтың морфологиясы	10.5.1.6 - мемлекеттік аумақтың морфологиялық ерекшеліктерін талдау және жіктеу; 10.5.1.7 - Қазақстан Республикасы мемлекеттік аумағының морфологиялық ерекшеліктеріне кешенді баға беру
	Мемлекеттік шекара	10.5.1.8 - мемлекеттік шекаралардың функциясын, түрлерін, анықтау және белгілеу шараларын, динамикасын талдау; 10.5.1.9 - Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекараларының қалыптасу үдерісін, басты көрсеткіштері мен динамикасын зерттеу; 10.5.1.10 - Қазақстан Республикасының шекараларын күшейту жөнінде ұсыныстар әзірлеу
4-тоқсан		
6. Елтану		
6.1 Дүниежүзі аймақтары	Кешенді географиялық аудандастыру	10.6.1.1 - дүниежүзінің түрлі белгілер бойынша физикалық географиялық, тарихи-мәдени, саяси-географиялық, геосаяси аудандарға бөлінуін түсіндіру; 10.6.1.2 - кешенді географиялық және тарихи-географиялық

		аудандастырудың өз үлгісін ұсыну; 10.6.1.3 - дүниежүзінің тарихи-географиялық аймақтарын, олардың құрамы мен ерекшеліктерін, географиялық сипаттамасын шығармашылық түрде ұсыну
6.2 Дүниежүзі елдері	Салыстырмалы елтану	10.6.2.1 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын белгілерді анықтау; 10.6.2.2 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын көрсеткіштердің бірін есептеу әдісін түсіндіру (таңдау бойынша: жалпы ішкі өнім (ЖІӨ), ұлттық жалпы өнім (ҰЖӨ), оның ішінде жан басына шаққанда, сатып алу қабілетінің паритеті (СҚП), гендерлік тепе-теңдік); 10.6.2.3 - көрсеткіштердің бірі бойынша графикалық түрде дүниежүзі елдерінің рейтингін көрсету (таңдау бойынша); 10.6.2.4 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің индекстері мен рейтингтерін сипаттау (есепке/бағалауға алынатын көрсеткіштер, бағалау субъектісі, нәтижелерінің қолдану аясы); 10.6.2.5 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің рейтингтерін графикалық түрде көрсету; 10.6.2.6 - елдің рейтингте орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша рейтингтің басында,

		ортасында және соңында орналасқан үш елдің мысалында)
7. Адамзаттың ғаламдық проблемалары		
7.1 Ғаламдық проблемаларды шешу	Ғаламдық проблема-лардың географиялық аспектілері	10.7.1.1 - адамзаттың дамуындағы проблемаларын топтастыру; 10.7.1.2 - ғаламдық проблемалардың критерийлерін анықтау; 10.7.1.3 - ғаламдық проблемалардың себептері мен салдарын анықтап, топтастыру; 10.7.1.4 - ғаламдық проблемалардың аумақтық көріністерін анықтау

2) 11-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1. Географиялық зерттеулер әдістері		
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Өзекті географиялық зерттеу әдістері	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама, аудандастыру әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану; 11.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес модельдеу әдістерін қолдану
2. Картография және геоинформатика		
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)

2.2 Геоинформатика негіздері	Геоақпараттық зерттеу әдістері	11.2.2.1 - қашықтықтан зерделеу әдістерінің ерекшеліктерін түсіндіру; 11.2.2.2 - геоақпараттық әдістер мен геоақпараттық жүйелер (ГАЖ) технологияларының ерекшеліктерін, басқа ғылымдар мен өндіріс салаларымен байланыстарын түсіндіру
	Географиялық деректер базасы	11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуализациялау	11.2.2.4 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.1 Табиғатты пайдалану	Табиғатты пайдалануды реттеу	11.3.1.1 - шаруашылық және тұтыну салалары бойынша табиғатты пайдалануды реттеу механизмін талдау; 11.3.1.2 - табиғатты пайдалану түрлерінің заңнамалық тәртіппен бекітілген нормаларға сәйкестігін анықтау(жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
	Табиғатты қорғау шаралары	11.3.1.3 - табиғатты қорғау шараларының тиімділігіне баға беру (жергілікті/аймақтық компонентті қосымша қамту негізінде)
	Табиғатты қорғауда жеке тұлғаның рөлі	11.3.1.4 - жеке тұлғаның табиғатты пайдаланудағы рөлін анықтап, «экологиялық ізін» есептеу; 11.3.1.5 - жеке тұлғаның табиғатты қорғауға бағытталған өмір сүру салтының басты қағидаттарын ұсыну (тұтыну тұрғысынан)
2-тоқсан		

3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.2 Геоэкологиялық зерттеулер негіздері	Қоршаған ортаның антропогендік өзгеруі	11.3.2.1 - қоршаған ортаның антропогендік өзгерістерін жіктеу
	Қоршаған ортаның сапасы	11.3.2.2 - қоршаған орта сапасының көрсеткіштерін жіктеу; 11.3.2.3 - ластанған қоршаған ортаның адам өміріне тигізетін әсеріне баға беру(жергілікті/аймақтық компонентті қосымша қамту негізінде); 11.3.2.4 - дүниежүзі елдерін қоршаған ортаның сапасы бойынша жіктеу; 11.3.2.5 - қоршаған орта сапасын практикалық зерттеу арқылы анықтау (жергілікті / аймақтық компоненттің негізінде); 11.3.2.6 - қоршаған орта сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу(жергілікті / аймақтық компоненттің негізінде)
	Геоэкологиялық жобалау	11.3.2.7 - қоршаған ортаның бұзылған аумақтарын қалпына келтіру жөнінде жобаларды ұсыну (жергілікті / аймақтық компоненттің негізінде)
3-тоқсан		
4. Геоэкономика		
4.1 Геоэкономика негіздері	Қазақстан Республикасы аймақтарының геоэкономикалық жағдайы мен әлеуеті	11.4.1.1 - Қазақстан аймақтарын шаруашылығының салалық және аумақтық құрылымы мен экономикалық даму көрсеткіштері бойынша салыстырып талдау; 11.4.1.2 - Қазақстан аймақтарының экономикалық дамуын теңестіру жөнінде идеяларды ұсыну; 11.4.1.3 - Қазақстан

		аймақтарының экономикалық даму әлеуетін анықтау (өз аймағы негізінде); 11.4.1.4 - талдау негізінде Қазақстан аймақтарының экономикалық даму кедергілерін жою жөнінде ұсыныстар әзірлеу(өз аймағы мысалында)
	Геоэкономикалық даму стратегиялары	11.4.1.5 - Қазақстан Республикасының аймақтарында қосымша құны жоғары өнімдер мен қызметтерді өндіру жөнінде бизнес-идеяларды ұсыну(өз аймағы негізінде); 11.4.1.6 - Қазақстан аймақтарын экономикалық тұрғыда дамыту жөнінде стратегиялардың жобаларын ұсыну(өз аймағы негізінде); 11.4.1.7 - Қазақстан өнімдерінің танымалдығын арттыру жөнінде шығармашылық идеяларды ұсыну
5. Геосаясат		
5.1 Геосаясат негіздері	Заманауи геосаяси үдерістер	11.5.1.1 - қазіргі заманның геосаяси үдерістерін түсіндіру
	Қазақстанның геосаяси жағдайы	11.5.1.2 - Қазақстанның геосаяси жағдайына кешенді баға беру
	Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігі	11.5.1.3 - Қазақстан Республикасының геосаяси қауіпсіздігіне әсер ететін факторларды анықтау; 11.5.1.4 - Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігін күшейту жөнінде ұсыныстарды әзірлеу
	Қазақстанның геосаяси интеграциясы	11.5.1.5 - Қазақстанның дүниежүзі елдері мен дүниежүзілік және аймақтық ұйымдармен байланыстарын күшейту жөнінде ұсыныстар әзірлеу
4-тоқсан		

6. Елтану		
6.1 Дүниежүзі аймақтары	Дүниежүзі елдерін аймақтарға аудандастырудың қолданбалы аспектілері	11.6.1.1 – дүниежүзін аймақтарға аудандастыру қажеттілігін аргументтер келтіріп түсіндіру; 11.6.1.2 - ғаламдану жағдайында тарихи-мәдени аймақтардың өзгеруін зерттеу арқылы болжау
	Дүниежүзі аймақтар картасында Қазақстаның орны	11.6.1.3 - Қазақстан Республикасының физикалық-географиялық, тарихи-географиялық, саяси-географиялық және геосаяси аймақтарында орналасуын анықтау; 11.6.1.4 - ғаламдану жағдайында Қазақстанның географиялық аймақтар картасындағы орнының өзгеруін зерттеу арқылы болжау
6.2 Дүниежүзі елдерін салыстыру	Қазақстанның халықаралық салыстырулардағы орны	11.6.2.1 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін индекстер мен рейтингтердегі Қазақстан орнының динамикасын зерттеу (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.2 - Қазақстанның жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін рейтингтерде орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.3 - көрсеткіштердің жиынтығы бойынша анықталған рейтингтер мен индекстерде есептердің қолданысымен Қазақстанның орнын жоғарлату жөнінде идеяларды ұсыну (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында)

	Өмір сүру деңгейін жоғарылатудағы азаматтың орны	11.6.2.4 - елдің индекстер мен рейтингтерде орнын анықтағанда есепке алынатын өмір сүру деңгейінің жеке көрсеткіштерін жоғарлату жөнінде жеке азаматтың рөлін түсіндіру
	Қолданбалы елтану	11.6.2.5 - қолданбалы елтанушылық ақпараттың маңыздылығын, субъектілері мен тұтынушыларын анықтау; 11.6.2.6 - түрлі мақсатты аудиториялар үшін кешенді дүниежүзі елдерінің кешенді елтанушылық сипаттамаларды әзірлеу және шығармашылық түрде ұсыну (елдер мен ұсыну формасы – таңдау бойынша)
7. Адамзаттың ғаламдық проблемалары		
7.1 Ғаламдық проблемалар-ды шешу	Ғаламдық проблемаларды шешу жолдары	11.7.1.1 - ғаламдық проблемаларды шешу жөнінде әлемдік тәжірибені зерттеу; 11.7.1.2 - Қазақстанның аумағында көрініс тапқан ғаламдық проблемаларды анықтау; 11.7.1.3 - ғаламдық, оның ішінде Қазақстан аумағында байқалатын проблемалардың алдын алудың немесе шешудің өзіндік жобасын ұсыну

бұйрығына 114-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
117-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «География» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Жоғары мектептегі «География» оқу пәнінің мақсаты – оқушылардың қоғам мен географиялық кеңістіктің барлық деңгейлерінде туындаған геоэкологиялық, геоэкономикалық, әлеуметтік, геосаяси және ғаламдық проблемаларды шешуге бағытталған географиялық білімдерін, біліктері мен дағдыларын қолдану үшін жағдай жасау.

3. Оқу пәнінің міндеттері:

1) оқушылардың бойында географиялық кеңістіктік ойлауды, географиялық мәдениет пен тілді дамыту;

2) геоэкологиялық, геосаяси, геоэкономикалық, әлеуметтік үдерістер мен құбылыстарды зерттеу үшін ғаламдық, аймақтық және жергілікті ұстанымдардың түсінуін дамыту;

3) оқушыларға картографияны, геоэкологияны, геоэкономиканы, геосаясатты, елтану мен адамзаттың ғаламдық проблемаларын зерттеу барысында геокеңістіктік деректерді өңдеудің заманауи әдістерін қолдану үшін жағдай жасау;

4) оқушының бойында қазіргі дүниенің географиялық көрінісін іс-әрекеттер арқылы зерттеп-тану барысында құндылықтар жүйесін қалыптастыру;

5) геокеңістіктік әдістер және деректермен жұмыс істейтін мамандық пен кәсіп иелері атқаратын әрекеттерді орындату арқылы оқушыларға кәсіби бағдар беру;

6) оқу пәні білім алушылардың мәтіндерді талдау, зерттеу жүргізу, ақпаратты өңдеу, жобалар әзірлеу және цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті, академиялық адалдық қағидаттарын сақтай отырып қауіпсіз әрі жауапкершілікпен қолдану дағдыларын дамытады.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «География» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «География» оқу пәнінің мазмұны

5. «География» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 1 сағатты, оқу жылында 34 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 1 сағатты, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

6. Оқу пәнінің мазмұны 7 бөлімді қамтиды:

1) географиялық зерттеу әдістері;

2) картография және геоинформатика;

3) табиғатты пайдалану және геоэкология;

4) геоэкономика;

5) геосаясат;

6) елтану;

7) адамзаттың ғаламдық проблемалары.

7. Бөлімдер күтілетін нәтижелер түрінде оқыту мақсаттарын қамтитын: білім, түсіну, іскерліктер және дағдылар бөлімшелерінен тұрады.

8. «Географиялық зерттеу әдістері» бөлімі «Жалпы географиялық әдістер» бөлімшесінен тұрады.

9. «Картография және геоинформатика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) картография;

2) геоинформатика негіздері.

10. «Табиғатты пайдалану және геоэкология» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) табиғатты пайдалану;

2) геоэкологиялық зерттеу негіздері.

11. «Геоэкономика» бөлімі «Геоэкономика негіздері» бөлімшесінен тұрады.

12. «Геосаясат» бөлімі «Геосаясат негіздері» бөлімшесінен тұрады.

13. «Елтану» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) дүниежүзі аймақтары;

2) елдерді салыстыру әдістемесі.

14. «Адамзаттың ғаламдық проблемалары» бөлімі «Ғаламдық проблемаларды шешу» бөлімшесінен тұрады.

15. 10-сыныпқа арналған География» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Географиялық зерттеу әдістері». Жалпы географиялық әдістер; зерттеу әдістерінің түрлері;

2) «Картография және геоинформатика». Картография; заманауи картографиялық әдістер; геоинформатика негіздері; географиялық деректер базасы; географиялық деректерді визуализациялау;

3) «Табиғатты пайдалану және геоэкология». Табиғатты пайдалану; табиғатты пайдалану түрлері. табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау; табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттары, экологиялық таза өндірістерді жобалау; геоэкологиялық зерттеулер негіздері; геоэкологияның зерттеу пәні мен өзектілігі, геосфералардың ластануы, геоэкологиялық аудандастыру; гоэкологиядағы антропогендік факторлар; ғаламдық экологиялық проблемалар, экологиядағы инновациялық технологиялар; Қазақстанның экологиялық проблемалары,

4) «Геоэкономика». Геоэкономика негіздері; геоэкономиканың зерттеу пәні мен өзектілігі; шаруашылықты ұйымдастырудың аумақтық факторлары; дүниежүзілік шаруашылықтың құрылымы; дүниежүзілік шаруашылықтың аумақтық модельдері; дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштері; экономикалық дамудағы әлемдік тәжірибе; Қазақстан Республикасы экономикалық дамуындағы мақсатты көрсеткіштер;

5) «Геосаясат». Геосаясат негіздері; геосаясаттың өзектілігі; дүниежүзінің геосаяси кеңістігі; геосаясат және географиялық факторлар; мемлекеттік аумақтың морфологиясы; мемлекеттік шекара;

6) «Елтану». Дүниежүзі аймақтары; кешенді географиялық аудандастыру; дүниежүзі елдерін салыстыру әдістері; салыстырмалы елтану;

7) «Адамзаттың ғаламдық проблемалары». Ғаламдық проблемаларды шешу; ғаламдық проблемалардың географиялық аспектілері.

16. 11-сыныпқа арналған География» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Географиялық зерттеу әдістері». Жалпыгеографиялық әдістер; географиялық зерттеулердің өзекті әдістері;

2) «Картография және геоинформатика». Картография; заманауи картографиялық әдістер; геоинформатика негіздері; геоақпараттық жүйелер; географиялық деректер базасы; географиялық деректерді визуализациялау;

3) «Табиғатты пайдалану және геоэкология». Табиғатты пайдалану; табиғатты пайдалануды реттеу, табиғатты қорғау шаралары; табиғатты қорғауда жеке тұлғаның рөлі; геоэкологиялық зерттеулер негіздері; қоршаған ортаның антропогендік өзгеруі; қоршаған ортаның сапасы; геоэкологиялық жобалау;

4) «Геоэкономика». Геоэкономика негіздері; Қазақстан Республикасы аймақтарының геоэкономикалық жағдайы мен әлеуеті; геоэкономикалық даму стратегиялары;

5) «Геосаясат». Геосаясат негіздері; заманауи геосаяси процестер; Қазақстанның геосаяси жағдайы; Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігі; Қазақстанның геосаяси интеграциясы;

6) «Елтану». Дүниежүзі аймақтары; Қазақстанның әлем өңірлері картасындағы орны; елдерді салыстыру әдістері; Қазақстанның әлем елдерін халықаралық салыстырудағы орны; қолданбалы елтану;

7) «Адамзаттың ғаламдық проблемалары». Ғаламдық проблемаларды шешу; ғаламдық проблемаларды шешу жолдары.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

17. Бағдарламада оқыту мақсаттары қолдануға ыңғайлы болу үшін төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімшені, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.1 кодында: «10» – сынып, «2.1.» - бөлімше; «1» - оқу мақсатының реттік нөмірі.

Бөлім	Бөлімше	Оқыту мақсаттары	
		10-сынып	11-сынып
1. Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Жалпы география-лық әдістер	10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру, сандық, аудандастыру әдістерін қолданады	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану;
2. Карто-графия және геоинформатик а	2.1 Карто-графия	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталар-ды оқу, оларды қолданумен

			географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
	2.2 Геоинфор-матика негіздері	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасын қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру; 10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды, тақырыптық картасызбалар жасау	11.2.2.1 - геоақпараттық әдістер мен геоақпараттық жүйелер (ГАЖ) технологияларының ерекшеліктерін, басқа ғылымдар мен өндіріс салаларымен байланыстарын түсіндіру; 11.2.2.2 - компьютерлік бағдарламаларды қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру; 11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэколо-гия	3.1 Табиғатты пайдалану	10.3.1.1 - табиғатты пайдаланудың қажеттілігін түсіндіріп, түрлерін (шаруашылық тұрғысынан) анықтау, графикалық түрде ұсыну; 10.3.1.2 - тиімді табиғатты	11.3.1.1 - табиғатты пайдалану түрлерінің заңнамалық тәртіппен бекітілген нормаларға сәйкестігін анықтау (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде);

		пайдаланудың қағидаттарын анықтау;	11.3.1.2 - жеке тұлғаның табиғатты пайдаланудағы рөлін анықтап, «экологиялық ізін» есептеу;
	3.2 Геоэкологиялық зерттеулер негіздері	10.3.2.1 - геосфералардың ластану деңгейін анықтап, себеп-салдарын зерттеу; 10.3.2.2 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторларды топтастыру және графикалық түрде ұсыну; 10.3.2.3 - ғаламдық экологиялық проблемалардың пайда болуында географиялық заңдылықтардың орнын анықтау; 10.3.2.4 - экологиялық проблемаларды шешудегі ғылыми-техникалық прогрестің рөлін анықтау; 10.3.2.5 - Қазақстан аумағын экологиялық тұрғыдан аудандастыру негізінде экологиялық проблемаларды шешу жолдарын ұсыну	11.3.2.1 - қоршаған ортаның антропогендік өзгерістерін жіктеу; 11.3.2.2 - қоршаған орта сапасының көрсеткіштерін жіктеу; 11.3.2.3 - дүниежүзі елдерін қоршаған ортаның сапасы бойынша жіктеу; 11.3.2.4 - қоршаған орта сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар (жергілікті/ аймақтық компоненттің негізінде) әзірлеу
4. Геоэко-номика	4.1 Геоэконо-мика негіздері	10.4.1.1 - геоэкономика бағытының мақсаты мен міндеттерін, негізгі категорияларын	11.4.1.1 - Қазақстан аймақтарын шаруашылығының салалық және аумақтық құрылымы мен

		түсіндіру; 10.4.1.2 - елдер мен аймақтар-дың экономикалық дамуында-ғы географиялық кеңістіктің рөлін анықтау(қазақстанды қ компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.3 - шаруашылық салаларын орналастыруда факторлар мен алғышарттардың жиынтығын талдау; 10.4.1.4 - дүниежүзі елдерін шаруашылық құрылымы бойынша жіктеу; 10.4.1.5 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштерін салыстыру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.6 - дүниежүзі елдерін экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу; 10.4.1.7 - Қазақстан Республикасы үшін тиімді шаруашылықтың құрылымын, шаруашылық салаларының арақатынасын, шаруашылығының	экономикалық даму көрсеткіштері бойынша салыстырып талдау; 11.4.1.2 - Қазақстан аймақтарының экономикалық даму әлеуетін анықтау(өз аймағы негізінде);

		аумақтық құрылымын, экономикалық дамуындағы тиімді көрсеткіштерді анықтау	
5. Геосаясат	5.1 Геосаясат негіздері	10.5.1.1 - геосаясаттың мақсаты мен міндеттерін, зерттеу пәнін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.5.1.2 - негізгі геосаяси объектілер мен субъектілерді анықтау; 10.5.1.3 - түрлі көрсеткіштер немесе олардың жиынтығы бойынша ерекшеленген геосаяси аймақтарды анықтау; 10.5.1.4 - геосаясаттағы физикалық-географиялық, экономикалық, әлеуметтік, демографиялық, саяси, әскери, технологиялық факторларға баға беру; 10.5.1.5 - мемлекеттік аумақтың морфологиялық ерекшеліктерін талдау;	11.5.1.1 - қазіргі заманның геосаяси үдерістерін түсіндіру; 11.5.1.2 - Қазақстанның геосаяси жағдайына кешенді баға беру; 11.5.1.3 - Қазақстан Республикасының геосаяси қауіпсіздігіне әсер ететін факторларды анықтау; 11.5.1.4 - Қазақстанның дүниежүзі елдері мен дүниежүзілік және аймақтық ұйымдармен байланыстарын күшейту жөнінде ұсыныстар әзірлеу
6. Елтану	6.1 Дүниежүзі аймақтары	10.6.1.1 - дүниежүзінің түрлі белгілер бойынша физикалық географиялық,	11.6.1.1 - Қазақстан Республикасының физикалық-географиялық, тарихи-

		тарихи-мәдени, саяси-географиялық, геосаяси аудандарға бөлінуін түсіндіру; 10.6.1.2 - дүниежүзінің тарихи-географиялық аймақтарын, олардың құрамы мен ерекшеліктерін, географиялық сипаттамасын шығармашылық түрде ұсыну	географиялық, саяси-географиялық және геосаяси аймақтарында орналасуын анықтау; 11.6.1.2 - ғаламдану жағдайында Қазақстанның геогра-фиялық аймақтар картасындағы орнының өзгеруін зерттеу арқылы болжау
	6.2 Дүниежүзі елдерін салыстыру әдістері	10.6.2.1 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын белгілерді анықтау; 10.6.2.2 - көрсеткіштердің бірі бойынша графикалық түрде дүниежүзі елдерінің рейтингін көрсету (таңдау бойынша); 10.6.2.3 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің индекстері мен рейтингтерін сипаттау (есепке/бағалауға алынатын көрсеткіштер, бағалау субъектісі, нәтижелерінің қолдану аясы); 10.6.2.4 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін	11.6.2.1 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін индекстер мен рейтингтердегі Қазақстан орнының динамикасын зерттеу (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.2 - Қазақстанның жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін рейтингтерде орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында);

		дүниежүзі елдерінің рейтингтерін графикалық түрде көрсету; 10.6.2.5 - елдің рейтингте орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша рейтингтің басында, ортасында және соңында орналасқан үш елдің мысалында)	11.6.2.3 - қолданбалы елтанушылық ақпараттың маңыздылығын, субъектілері мен тұтынушыларын анықтау; 11.6.2.4 - түрлі мақсатты аудиториялар үшін дүниежүзі елдерінің кешенді елтану сипаттамаларын дайындау және шығармашылық нысанда әзірлеу, графикалық нысанда көрсеткіштердің жиынтығы бойынша айқындалған әлем елдерінің рейтингтері мен индекстерін ұсыну
7. Адамзатың ғаламдық проблемлары	7.1 Ғаламдық проблемаларды шешу	10.7.1.1 - адамзаттың дамуындағы проблемаларын топтастыру; 10.7.1.2 - ғаламдық проблемалардың критерийлерін, себептері мен салдарын, аумақтық көріністерін анықтау	11.7.1.1 - ғаламдық проблемаларды шешу жөнінде әлемдік тәжірибені зерттеу; 11.7.1.2 - Қазақстанның аумағында көрініс тапқан ғаламдық проблемаларды анықтау; 11.7.1.3 - ғаламдық, оның ішінде Қазақстан аумағында байқалатын проблемалардың алдын алудың немесе шешудің

			өзіндік жобасын ұсыну

18. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

19. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «География» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «География» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. Географиялық зерттеу әдістері		
1.1 Жалпы география-лық әдістер	Зерттеу әдістерінің түрлері	10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру, сандық, аудандастыру әдістерін қолданады
2. Картография және геоинформатика		
2.1 Карто-графия	Заманауи картографиялық әдістер	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану
2.2 Геоинфор-матика негіздері	Географиялық деректер базасы	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасын қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	География-лық дерек-терді визуа-лизациялау	10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды, тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.1 Табиғатты пайдалану	Табиғатты пайдалану түрлері	10.3.1.1 - табиғатты пайдаланудың қажеттілігін түсіндіріп, түрлерін (шаруашылық тұрғысынан) анықтау, графикалық түрде ұсыну

	Табиғатты пайдалану қағидаттары	10.3.1.2 - тиімді табиғатты пайдаланудың қағидаттарын анықтау;
2-тоқсан		
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.2 Геоэкологиялық зерттеу негіздері	Геосфералардың ластануы	10.3.2.1 - геосфералардың ластану деңгейін анықтап, себеп-салдарын зерттеу;
	Геоэкологиядағы антро-погендік факторлар	10.3.2.2 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторларды топтастыру және графикалық түрде ұсыну; 10.3.2.3 - ғаламдық экологиялық проблемалардың пайда болуында географиялық заңдылықтардың орнын анықтау;
	Ғаламдық экология-лық проблемалар	10.3.2.4 - экологиялық проблемаларды шешудегі ғылыми-техникалық прогрестің рөлін анықтау;
	Қазақстанның экологиялық проблемалары	10.3.2.5 - Қазақстан аумағын экологиялық тұрғыдан аудандастыру негізінде экологиялық проблемаларды шешу жолдарын ұсыну
3-тоқсан		
4. Геоэкономика		
4.1 Геоэконо-мика негіздері	Геоэкономиканың зерттеу пәні мен өзектілігі	10.4.1.1 - геоэкономика бағытының мақсаты мен міндеттерін түсіндіру, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.4.1.2 - елдер мен аймақтардың экономикалық дамуындағы географиялық кеңістіктің рөлін анықтау (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде);
	Шаруашылықты ұйымдастырудың аумақтық факторлары	10.4.1.3 - шаруашылық салаларын орналастыруда факторлар мен алғышарттардың жиынтығын талдау;
	Дүниежүзі-лік шаруашылықтың құрылымы	10.4.1.4 - дүниежүзі елдерін шаруашылық құрылымы бойынша жіктеу;

	Дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштері	10.4.1.5 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштерін салыстыру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.6 - дүниежүзі елдерін экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу;
	Қазақстан Республика-сы экономи-калық даму-ындағы мақ-сатты көр-сеткіштер мен индика-торлар	10.4.1.7 - Қазақстан Республикасы үшін тиімді шаруашылықтың құрылымын, шаруашылық салаларының арақатынасын, шаруашылығының аумақтық құрылымын, экономикалық дамуындағы тиімді көрсеткіштерді анықтау
5. Геосаясат		
5.1 Геосаясат негіздері	Геосаясаттың өзектілігі	10.5.1.1 - геосаясаттың мақсаты мен міндеттерін, зерттеу пәнін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.5.1.2 - негізгі геосаяси объектілер мен субъектілерді анықтау;
	Дүниежүзі-нің геосаяси кеңістігі	10.5.1.3 - түрлі көрсеткіштер немесе олардың жиынтығы бойынша ерекшеленген геосаяси аймақтарды анықтау;
	Геосаясат-тағы геогра-фиялық факторлар	10.5.1.4 - геосаясаттағы физикалық-географиялық, экономикалық, әлеуметтік, демографиялық, саяси, әскери, технологиялық факторларға баға беру;
	Мемлекет-тік аумақтың морфологиясы	10.5.1.5 - мемлекеттік аумақтың морфологиялық ерекшеліктерін талдау;
4-тоқсан		
6. Елтану		
6.1 Дүниежүзі аймақтары	Кешенді географиялық аудандастыру	10.6.1.1 - дүниежүзінің түрлі белгілер бойынша физикалық географиялық, тарихи-мәдени, саяси-географиялық, геосаяси аудандарға бөлінуін түсіндіру; 10.6.1.2 - дүниежүзінің тарихи-

		географиялық аймақтарын, олардың құрамы мен ерекшеліктерін, географиялық сипаттамасын шығармашылық түрде ұсыну
6.2 Дүниежүзі елдерін салыстыру әдістері	Салыстыр-малы елтану	10.6.2.1 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын белгілерді анықтау; 10.6.2.2 - көрсеткіштердің бірі бойынша әлем елдерінің рейтингін графикалық түрде ұсыну; 10.6.2.3 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің индекстері мен рейтингтерін сипаттау (есепке/бағалауға алынатын көрсеткіштер, бағалау субъектісі, нәтижелерінің қолдану аясы); 10.6.2.4 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің рейтингтерін графикалық түрде көрсету; 10.6.2.5 - елдің рейтингте орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша рейтингтің басында, ортасында және соңында орналасқан үш елдің мысалында)
7. Адамзаттың ғаламдық проблемалары		
7.1 Ғаламдық проблемаларды шешу	Ғаламдық проблема-лардың география-лық аспектілері	10.7.1.1 - адамзаттың дамуындағы проблемаларын топтастыру; 10.7.1.2 - ғаламдық проблемалардың критерийлерін, себептері мен салдарын, аумақтық көріністерін анықтау

2) 11-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. Географиялық зерттеулер әдістері		

1.1 Жалпы географиялық әдістер	Өзекті географиялық зерттеу әдістері	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану;
2. Картография және геоинформатика		
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
2.2 Геоинформатика негіздері	Геоақпараттық зерттеу әдістері	11.2.2.1 - геоақпараттық әдіс-тер мен геоақпараттық жүйе-лер (ГАЖ) технологиялары-ның ерекшеліктерін, басқа ғылымдар мен өндіріс салаларымен байланыстарын түсіндіру
	Географиялық деректер базасы	11.2.2.2 - компьютерлік бағдарламаларды қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру;
	Географиялық деректерді визуализациялау	11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.1 Табиғатты пайдалану	Табиғатты пайдалану-ды реттеу	11.3.1.1 - табиғатты пайдалану түрлерінің заңнамалық тәртіппен бекітілген нормаларға сәйкестігін анықтау (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде);
	Табиғатты қорғауда жеке тұлға-ның рөлі	11.3.1.2 - жеке тұлғаның табиғатты пайдаланудағы рөлін анықтап, «экологиялық ізін» есептеу;
2-тоқсан		
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.2 Геоэкология-	Қоршаған ортаның антропогендік өзгеруі	11.3.2.1 - қоршаған ортаның антропогендік өзгерістерін жіктеу

лық зерттеулер негіздері	Қоршаған ортаның сапасы	11.3.2.2 - қоршаған орта сапасының көрсеткіштерін жіктеу; 11.3.2.3 - дүниежүзі елдерін қоршаған ортаның сапасы бойынша жіктеу;
	Геоэкологиялық жобалау	11.3.2.4 - қоршаған орта сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу(жергілікті/ аймақтық компоненттің негізінде)
3-тоқсан		
4. Геоэкономика		
4.1 Геоэкономи-ка негіздері	Қазақстан Республикасы аймақтарының геоэкономикалық жағдайы мен әлеуеті	11.4.1.1 - Қазақстан аймақтарын шаруашылығының салалық және аумақтық құрылымы мен экономикалық даму көрсеткіштері бойынша салыстырып талдау; 11.4.1.2 - Қазақстан аймақтарының экономикалық даму әлеуетін анықтау(өз аймағы негізінде);
	Геоэкономикалық даму стратегиясы	11.4.1.5 - Қазақстан өңірлерінің экономикалық даму стратегияларының жобаларын (өз өңірінің мысалында) ұсыну
5. Геосаясат		
5.1 Геосаясат негіздері	Заманауи геосаяси үдерістер	11.5.1.1 - қазіргі заманның геосаяси үдерістерін түсіндіру
	Қазақстанның геосаяси жағдайы	11.5.1.2 - Қазақстанның геосаяси жағдайына кешенді баға беру
	Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігі	11.5.1.3 - Қазақстан Республикасының геосаяси қауіпсіздігіне әсер ететін факторларды анықтау; 11.5.1.4 - Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігін күшейту жөнінде ұсыныстарды әзірлеу
4-тоқсан		
6. Елтану		
6.1 Дүниежүзі аймақтары	Дүниежүзі аймақтар картасында Қазақстаның орны	11.6.1.1 - Қазақстан Республикасының физикалық-географиялық, тарихи-географиялық, саяси-географиялық және геосаяси аймақтарында орналасуын анықтау;

		11.6.1.2 - ғаламдану жағдайында Қазақстанның географиялық аймақтар картасын-дағы орнының өзгеруін зерттеу арқылы болжау
6.2 Дүниежүзі елдерін салыстыру тәсілдері	Қазақстанның халықаралық салыстырулардағы орны	11.6.2.1 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін индекстер мен рейтингтердегі Қазақстан орнының динамикасын зерттеу (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.2 - Қазақстанның жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін рейтингтерде орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында);
	Қолданбалы елтану	11.6.2.3 - қолданбалы елтанушылық ақпараттың маңыздылығын, субъектілері мен тұтынушыларын анықтау; 11.6.2.4 - түрлі мақсатты аудиториялар үшін кешенді дүниежүзі елдерінің кешенді елтанушылық сипаттамаларды әзірлеу және шығармашылық түрде ұсыну (елдер мен ұсыну формасы – таңдау бойынша)
7. Адамзаттың ғаламдық проблемалары		
7.1 Ғаламдық проблемаларды шешу	Ғаламдық проблемаларды шешу жолдары	11.7.1.1 - ғаламдық проблемаларды шешу жөнінде әлемдік тәжірибені зерттеу; 11.7.1.2 - Қазақстанның аумағында көрініс тапқан ғаламдық проблемаларды анықтау; 11.7.1.3 - ғаламдық, оның ішінде Қазақстан аумағында байқалатын проблемалардың алдын алудың немесе шешудің өзіндік жобасын ұсыну

3-тарау. «География» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

1-параграф. «География» оқу пәнінің мазмұны

20. «География» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағатты, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағатты, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

21. Оқу пәнінің мазмұны 7 бөлімді қамтиды:

1) географиялық зерттеу әдістері;

2) картография және геоинформатика;

3) табиғатты пайдалану және геоэкология;

4) геоэкономика;

5) геосаясат;

6) елтану;

7) адамзаттың ғаламдық проблемалары.

22. Оқу пәнінің мазмұны оқытудың бөлімдері арқылы ұйымдастырылған. Бөлімдер білім, білік, түсінік және дағдыларды қамтитын күтілетін нәтижелер түріндегі оқыту мақсаттарынан тұратын бөлімшелерге бөлінген.

23. «Географиялық зерттеу әдістері» бөлімі «Жалпы географиялық әдістер» бөлімшесінен тұрады.

24. «Картография және геоинформатика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) картография;

2) геоинформатика негіздері.

25. «Табиғатты пайдалану және геоэкология» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) табиғатты пайдалану;

2) геоэкологиялық зерттеу негіздері.

26. «Геоэкономика» бөлімі «Геоэкономика негіздері» бөлімшесінен тұрады.

27. «Геосаясат» бөлімі «Геосаясат негіздері» бөлімшесінен тұрады.

28. «Елтану» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) дүниежүзі аймақтары;

2) елдерді салыстыру әдістемесі.

29. «Адамзаттың ғаламдық проблемалары» бөлімі «Ғаламдық проблемаларды шешу» бөлімшесінен тұрады.

30. 10-сыныпқа арналған География» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Географиялық зерттеу әдістері». Жалпы географиялық әдістер; зерттеу әдістерінің түрлері;

2) «Картография және геоинформатика». Картография; заманауи картографиялық әдістер; геоинформатика негіздері; географиялық деректер базасы; географиялық деректерді визуализациялау;

3) «Табиғатты пайдалану және геоэкология». Табиғатты пайдалану; табиғатты пайдалану түрлері. табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау; табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттары, экологиялық таза өндірістерді жобалау; геоэкологиялық зерттеулер негіздері; геоэкологияның зерттеу пәні мен өзектілігі, геосфералардың ластануы, геоэкологиялық аудандастыру; геоэкологиядағы антропогендік факторлар; ғаламдық экологиялық проблемалар, экологиядағы инновациялық технологиялар; Қазақстанның экологиялық проблемалары,

4) «Геоэкономика». Геоэкономика негіздері; геоэкономиканың зерттеу пәні мен өзектілігі; шаруашылықты ұйымдастырудың аумақтық факторлары; дүниежүзілік шаруашылықтың құрылымы; дүниежүзілік шаруашылықтың аумақтық модельдері; дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштері; экономикалық дамудағы әлемдік тәжірибе; Қазақстан Республикасы экономикалық дамуындағы мақсатты көрсеткіштер;

5) «Геосаясат». Геосаясат негіздері; геосаясаттың өзектілігі; дүниежүзінің геосаяси кеңістігі; геосаясат және географиялық факторлар; мемлекеттік аумақтың морфологиясы; мемлекеттік шекара;

6) «Елтану». Дүниежүзі аймақтары; кешенді географиялық аудандастыру; дүниежүзі елдерін салыстыру әдістері; салыстырмалы елтану;

7) «Адамзаттың ғаламдық проблемалары». Ғаламдық проблемаларды шешу; ғаламдық проблемалардың географиялық аспектілері.

31. 11-сыныпқа арналған География» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Географиялық зерттеу әдістері». Жалпыгеографиялық әдістер; географиялық зерттеулердің өзекті әдістері;

2) «Картография және геоинформатика». Картография; заманауи картографиялық әдістер; геоинформатика негіздері; геоақпараттық жүйелер; географиялық деректер базасы; географиялық деректерді визуализациялау;

3) «Табиғатты пайдалану және геоэкология». Табиғатты пайдалану; табиғатты пайдалануды реттеу, табиғатты қорғау шаралары; табиғатты қорғауда жеке тұлғаның рөлі; геоэкологиялық зерттеулер негіздері; қоршаған ортаның антропогендік өзгеруі; қоршаған ортаның сапасы; геоэкологиялық жобалау;

4) «Геоэкономика». Геоэкономика негіздері; Қазақстан Республикасы аймақтарының геоэкономикалық жағдайы мен әлеуеті; геоэкономикалық даму стратегиялары;

5) «Геосаясат». Геосаясат негіздері; заманауи геосаяси процестер; Қазақстанның геосаяси жағдайы; Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігі; Қазақстанның геосаяси интеграциясы;

6) «Елтану». Дүниежүзі аймақтары; дүниежүзін аймақтарға аудандастырудың қолданбалы аспектілері; дүниежүзі аймақтары картасындағы Қазақстанның орны; елдері салыстыру әдістері; дүниежүзі елдерінің салыстырмалы көрсеткіштері; дүниежүзі елдерін халықаралық

салыстырулардағы Қазақстанның орны; өмір сүру деңгейін жоғарлатудағы азаматтың рөлі; қолданбалы елтану;

7) «Адамзаттың ғаламдық проблемалары». Ғаламдық проблемаларды шешу; ғаламдық проблемаларды шешу жолдары.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

32. Бағдарламада оқыту мақсаттары қолдануға ыңғайлы болу үшін төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімшені, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.1 кодында: «10» – сынып, «2.1.» - бөлімше; «1» - оқу мақсатының реттік нөмірі.

Бөлім	Бөлімше	Оқыту мақсаттары	
		10-сынып	11-сынып
1. География-лық зерттеу әдістері	1.1 Жалпы география-лық әдістер	10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру, сандық әдістерін қолдану; 10.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 10.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолданады	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама, аудандастыру әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану;
2. Карто-графия және геоинфор-матика	2.1 Карто-графия	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық

			көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
	2.2 Геоинформатика негіздері	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасын қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру; 10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды жасау; 10.2.2.3 - ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың графикалық редакторларын қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау	11.2.2.1 - қашықтықтан зерделеу әдістерінің ерекшеліктерін түсіндіру; 11.2.2.2 - геоақпараттық әдістер мен геоақпараттық жүйелер (ГАЖ) технологиялары-ның ерекшеліктерін, басқа ғылымдар мен өндіріс салаларымен байланыстарын түсіндіру; 11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау; 11.2.2.4 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология	3.1 Табиғатты пайдалану	10.3.1.1 - табиғатты пайдаланудың қажеттілігін түсіндіріп, түрлерін (шаруашылық тұрғысынан) анықтау, графикалық түрде ұсыну; 10.3.1.2 - тиімді табиғатты пайдаланудың қағидаттарын анықтау; 10.3.1.3 - табиғатты пайдалану түрлерінің тиімділігін арттыру	11.3.1.1 - табиғатты пайдалану түрлерінің заңнамалық тәртіппен бекітілген нормаларға сәйкестігін анықтау (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде); 11.3.1.2 - жеке тұлғаның табиғатты

		жөнінде ұсыныстар әзірлеу (жергілікті аймақтық компоненттің негізінде); 10.3.1.4 - экологиялық таза өндірістік жобаларды ұсыну(жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)	пайдаланудағы рөлін анықтап, «экологиялық ізін» есептеу;
	3.2 Геоэкологиялық зерттеулер негіздері	10.3.2.1 - геоэкологияның негізгі категорияларын түсіндіру; 10.3.2.2 - геосфералардың ластану деңгейін анықтап, себеп-салдарын зерттеу; 10.3.2.3 - дүниежүзі аумағын ластану және табиғи ортаның бұзылу деңгейі бойынша аудандастыру; 10.3.2.4 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторларды топтастыру және графикалық түрде ұсыну; 10.3.2.5 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторлардың азайту жолдарын ұсыну; 10.3.2.6 - ғаламдық экологиялық проблемалардың пайда болу механизмін түсіндіру; 10.3.2.7 - геоэкологиялық үдерістерде географиялық қабық заңдылықтарының рөлін анықтау; 10.3.2.8 - ғаламдық экология-лық проблемаларды шешудегі әлемдік тәжірибені зерттеу; 10.3.2.9 - Қазақстан аумағын экологиялық	11.3.2.1 - қоршаған ортаның антропогендік өзгерістерін жіктеу; 11.3.2.2 - қоршаған орта сапасының көрсеткіштерін жіктеу; 11.3.2.3 - дүниежүзі елдерін қоршаған ортаның сапасы бойынша жіктеу; 11.3.2.4 - қоршаған орта сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу(жергілікті/ аймақтық компоненттің негізінде); 11.3.2.5 - қоршаған ортаның бұзылған аумақтарын қалпына келтіру жөнінде жобаларды ұсыну (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)

		тұрғыдан аудандастыру; 10.3.2.10 - Қазақстандағы экологиялық проблемалардың шешу жолдарын ұсыну	
4. Геоэко-номика	4.1 Геоэкономика негіздері	10.4.1.1 - геоэкономика бағытының мақсаты мен міндеттерін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.4.1.2 - елдер мен аймақтардың экономикалық дамуындағы географиялық кеңістіктің рөлін анықтау(қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.3 - шаруашылық салала-рын орналастыруда кеңістіктік (аумақтық) факторларды талдау; 10.4.1.4 - дүниежүзілік шаруашылықтың салаларын заманауи орналастыру факторларын талдау; 10.4.1.5 - дүниежүзі елдерін шаруашылық құрылымы бойынша жіктеу; 10.4.1.6 - дүниежүзі шаруашылығының аумақтық модельдерін талдау; 10.4.1.7 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштерін салыстыру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.8 - дүниежүзі елдерін экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу;	11.4.1.1 - Қазақстан аймақтарын шаруашылығының салалық және аумақтық құрылымы мен экономикалық даму көрсеткіштері бойынша салыстырып талдау; 11.4.1.2 - Қазақстан аймақтарының экономикалық даму әлеуетін анықтау(өз аймағы негізінде); 11.4.1.3 - Қазақстан аймақтарын экономикалық тұрғыда дамыту жөнінде стратегиялардың жобаларын ұсыну (өз аймағы негізінде); 11.4.1.4 - Қазақстан өнімдерінің танымалдығын арттыру жөнінде шығармашылық идеяларды ұсыну

		10.4.1.9 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму стратегияларына баға беру (қазақстан-дық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.10 - Қазақстан Республикасы үшін тиімді шаруашылықтың құрылымын, шаруашылық салаларының арақатынасын, шаруашылы-ғының аумақтық құрылымын, экономикалық дамуындағы тиімді көрсеткіштерді анықтау	
5. Геосаясат	5.1 Геосаясат негіздері	10.5.1.1 - геосаясаттың мақсаты мен міндеттерін, зерттеу пәнін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.5.1.2 - негізгі геосаяси объектілер мен субъектілерді анықтау; 10.5.1.3 - дүниежүзінің геосаяси кеңістігін талдау; 10.5.1.4 - геосаясаттағы физикалық-географиялық, экономикалық, әлеуметтік, демографиялық, саяси, әскери, технологиялық факторларға баға беру; 10.5.1.5 - мемлекеттік аумақтың морфологиялық ерекшеліктерін талдау және жіктеу; 10.5.1.6 - мемлекеттік шекаралардың функциясын, түрлерін, анықтау және белгілеу шараларын, динамикасын талдау; 10.5.1.7 - Қазақстан Республикасының	11.5.1.1 - қазіргі заманның геосаяси үдерістерін түсіндіру; 11.5.1.2 - Қазақстанның геосаяси жағдайына кешенді баға беру; 11.5.1.3 - Қазақстан Республикасының геосаяси қауіпсіздігіне әсер ететін факторларды анықтау; 11.5.1.4 - Қазақстанның дүниежүзі елдері мен дүниежүзілік және аймақтық ұйымдармен байланыстарын күшейту жөнінде ұсыныстар әзірлеу

		мемлекет-тік шекараларының қалыптасу үдерісін, басты көрсеткіштері мен динамикасын зерттеу;	
6. Елтану	6.1 Дүниежүзі аймақтары	10.6.1.1 - дүниежүзінің түрлі белгілер бойынша физикалық географиялық, тарихи-мәдени, саяси-географиялық, геосаяси аудандарға бөлінуін түсіндіру; 10.6.1.2 - кешенді географиялық және тарихи-географиялық аудандастырудың өз үлгісін ұсыну; 10.6.1.3 - дүниежүзінің тарихи-географиялық аймақтарын, олардың құрамы мен ерекшеліктерін, географиялық сипаттамасын шығармашылық түрде ұсыну	11.6.1.1 – дүниежүзін аймақтарға аудандастыру қажеттілігін аргументтер келтіріп түсіндіру; 11.6.1.2 - Қазақстан Республикасының физикалық-географиялық, тарихи-географиялық, саяси-географиялық және геосаяси аймақтарында орналасуын анықтау;
	6.2 Дүниежүзі елдерін салыстыру	10.6.2.1 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын белгілерді анықтау; 10.6.2.2 - көрсеткіштердің бірі бойынша графикалық түрде дүниежүзі елдерінің рейтингін көрсету (таңдау бойынша); 10.6.2.3 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің индекстері мен рейтингтерін сипаттау (есепке/бағалауға алынатын көрсеткіштер, бағалау субъектісі, нәтижелерінің қолдану	11.6.2.1 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін индекстер мен рейтингтердегі Қазақстан орнының динамикасын зерттеу (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.2 - Қазақстанның жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін

		аясы); 10.6.2.4 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің рейтингтерін графикалық түрде көрсету; 10.6.2.5 - елдің рейтингте орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша рейтингтің басында, ортасында және соңында орналасқан үш елдің мысалында)	рейтингтерде орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.3 - елдің индекстер мен рейтингтерде орнын анықтағанда есепке алынатын өмір сүру деңгейінің жеке көрсеткіштерін жоғарылату жөнінде жеке азаматтың рөлін түсіндіру; 11.6.2.4 - қолданбалы елтанушылық ақпараттың маңыздылығын, субъектілері мен тұтынушыларын анықтау; 11.6.2.5 - түрлі мақсатты аудиториялар үшін кешенді дүниежүзі елдерінің кешенді елтанушылық сипаттамаларды әзірлеу және шығармашылық түрде ұсыну (елдер мен ұсыну формасы – таңдау бойынша)
7. Адамзатың ғаламдық	7.1 Ғаламдық проблемаларды шешу	10.7.1.1 - адамзаттың дамуындағы проблемаларын	11.7.1.1 - ғаламдық проблемаларды шешу жөнінде

проблема-лары		топтастыру; 10.7.1.2 - ғаламдық проблемалардың критерийлерін анықтау; 10.7.1.3 - ғаламдық проблемалардың себептері мен салдарын анықтап, топтастыру; 10.7.1.4 - ғаламдық проблемалардың аумақтық көріністерін анықтау	әлемдік тәжірибені зерттеу; 11.7.1.2 - Қазақстанның аумағында көрініс тапқан ғаламдық проблемаларды анықтау; 11.7.1.3 - ғаламдық, оның ішінде Қазақстан аумағында байқалатын проблемалардың алдын алудың немесе шешудің өзіндік жобасын ұсыну

33. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

34. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарға арналған «География» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады (төмендетілген оқу жүкетемесімен).

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы «География» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

10-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. Географиялық зерттеу әдістері		
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Зерттеу әдістерінің түрлері	10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру, сандық әдістерін қолдану; 10.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану;

		10.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолданады
2. Картография және геоинформатика		
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректер базасы	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасын қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуализациялау	10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды жасау; 10.2.2.3 - ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың графикалық редакторларын қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.1 Табиғатты пайдалану	Табиғатты пайдалану түрлері	10.3.1.1 - табиғатты пайдаланудың қажеттілігін түсіндіріп, түрлерін (шаруашылық тұрғысынан) анықтау, графикалық түрде ұсыну
	Табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттары	10.3.1.2 - табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттарын анықтау; 10.3.1.3 - табиғатты пайдалану түрлерінің тиімділігін арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
	Экологиялық таза өндірістерді жобалау	10.3.1.4 - экологиялық таза өндірістік жобаларды ұсыну (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
2-тоқсан		
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.2 Геоэкологиялық зерттеу негіздері	Геоэкологияның зерттеу пәні мен өзектілігі	10.3.2.1 - геоэкологияның негізгі категорияларын түсіндіру

	Геосфералардың ластануы	10.3.2.2 - геосфералардың ластану деңгейін анықтап, себеп-салдарын зерттеу
	Геоэкологиялық аудандастыру	10.3.2.3 - дүниежүзі аумағын ластану және табиғи ортаның бұзылу деңгейі бойынша аудандастыру
	Геоэкологиядағы антропогендік факторлар	10.3.2.4 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторларды топтастыру және графикалық түрде ұсыну; 10.3.2.5 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторлардың азайту жолдарын ұсыну;
	Ғаламдық экологиялық проблемалар	10.3.2.6 - ғаламдық экологиялық проблемалардың пайда болу механизмін түсіндіру; 10.3.2.7 - геоэкологиялық үдерістерде географиялық қабық заңдылықтарының рөлін анықтау; 10.3.2.8 - ғаламдық экология-лық проблемаларды шешудегі әлемдік тәжірибені зерттеу;
	Қазақстанның экологиялық проблемалары	10.3.2.9 - Қазақстан аумағын экологиялық тұрғыдан аудандастыру; 10.3.2.10 - Қазақстандағы экологиялық проблемалардың шешу жолдарын ұсыну
3-тоқсан		
4. Геоэкономика		
4.1 Геоэконо-мика негіздері	Геоэкономиканың зерттеу пәні мен өзектілігі	10.4.1.1 - геоэкономика бағытының мақсаты мен міндеттерін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.4.1.2 - елдер мен аймақтардың экономикалық дамуындағы географиялық кеңістіктің рөлін анықтау(қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде);
	Шаруашылықты ұйымдастырудың аумақтық факторлары	10.4.1.3 - шаруашылық салаларын орналастыруда кеңістіктік (аумақтық) факторларды талдау; 10.4.1.4 - дүниежүзілік

		шаруашылықтың салаларын заманауи орналастыру факторларын талдау;
	Дүниежүзілік шаруашылықтың құрылымы	10.4.1.5 - дүниежүзі елдерін шаруашылық құрылымы бойынша жіктеу;
	Дүниежүзілік шаруашылықтың аумақтық модельдері	10.4.1.6 - дүниежүзі шаруашылығының аумақтық модельдерін талдау;
	Дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіш-тері	10.4.1.7 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштерін салыстыру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.8 - дүниежүзі елдерін экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу;
	Экономикалық дамудағы әлемдік тәжірибе	10.4.1.9 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму стратегияларына баға беру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде);
	Қазақстан Республикасы экономикалық дамуындағы мақ-сатты көр-сеткіштер мен индикаторлар	10.4.1.10 - Қазақстан Республикасы үшін тиімді шаруашылықтың құрылымын, шаруашылық салаларының арақатынасын, шаруашылы-ғының аумақтық құрылымын, экономикалық дамуындағы тиімді көрсеткіштерді анықтау
5. Геосаясат		
5.1 Геосаясат негіздері	Геосаясаттың өзектілігі	10.5.1.1 - геосаясаттың мақсаты мен міндеттерін, зерттеу пәнін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.5.1.2 - негізгі геосаяси объектілер мен субъектілерді анықтау;
	Дүниежүзінің геосаяси кеңістігі	10.5.1.3 - дүниежүзінің геосаяси кеңістігін талдау
	Геосаясаттағы географиялық факторлар	10.5.1.4 - геосаясаттағы физикалық-географиялық, экономикалық, әлеуметтік, демографиялық, саяси, әскери, технологиялық факторларға баға беру

	Мемлекеттік аумақтың морфологиясы	10.5.1.5 - мемлекеттік аумақтың морфологиялық ерекшеліктерін талдау және жіктеу;
	Мемлекеттік шекара	10.5.1.6 - мемлекеттік шекаралардың функциясын, түрлерін, анықтау және белгілеу шараларын, динамикасын талдау; 10.5.1.7 - Қазақстан Республикасының мемлекет-тік шекараларының қалыптасу үдерісін, басты көрсеткіштері мен динамикасын зерттеу;
4-тоқсан		
6. Елтану		
6.1 Дүниежүзі аймақтары	Кешенді географиялық аудандастыру	10.6.1.1 - дүниежүзінің түрлі белгілер бойынша физикалық географиялық, тарихи-мәдени, саяси-географиялық, геосаяси аудандарға бөлінуін түсіндіру; 10.6.1.2 - кешенді географиялық және тарихи-географиялық аудандастырудың өз үлгісін ұсыну; 10.6.1.3 - дүниежүзінің тарихи-географиялық аймақтарын, олардың құрамы мен ерекшеліктерін, географиялық сипаттамасын шығармашылық түрде ұсыну
6.2 Дүниежүзі елдері	Салыстырмалы елтану	10.6.2.1 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын белгілерді анықтау; 10.6.2.2 - көрсеткіштердің бірі бойынша графикалық түрде дүниежүзі елдерінің рейтингін көрсету (таңдау бойынша); 10.6.2.3 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің индекстері мен рейтингтерін сипаттау (есепке/бағалауға алынатын көрсеткіштер, бағалау субъектісі, нәтижелерінің қолдану аясы); 10.6.2.4 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің рейтингтерін графикалық

		түрде көрсету; 10.6.2.5 - елдің рейтингте орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша рейтингтің басында, ортасында және соңында орналасқан үш елдің мысалында)
7. Адамзаттың ғаламдық проблемалары		
7.1 Ғаламдық проблемаларды шешу	Ғаламдық проблемалардың географиялық аспектілері	10.7.1.1 - адамзаттың дамуындағы проблемаларын топтастыру; 10.7.1.2 - ғаламдық проблемалардың критерийлерін анықтау; 10.7.1.3 - ғаламдық проблемалардың себептері мен салдарын анықтап, топтастыру; 10.7.1.4 - ғаламдық проблемалардың аумақтық көріністерін анықтау

11-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1. Географиялық зерттеулер әдістері		
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Өзекті географиялық зерттеу әдістері	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама, аудандастыру әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану;
2. Картография және геоинформатика		
2.1 Карто-графия	Заманауи картографиялық әдістер	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
2.2 Геоинфор-матика негіздері	Геоақпаратық зерттеу әдістері	11.2.2.1 - қашықтықтан зерделеу әдістерінің ерекшеліктерін түсіндіру; 11.2.2.2 - геоақпараттық әдістер мен

		геоақпараттық жүйелер (ГАЖ) технологияларының ерекшеліктерін, басқа ғылымдар мен өндіріс салаларымен байланыстарын түсіндіру
	Географиялық деректер базасы	11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуализациялау	11.2.2.4 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.1 Табиғатты пайдалану	Табиғатты пайдалануды реттеу	11.3.1.1 - табиғатты пайдалану түрлерінің заңнамалық тәртіппен бекітілген нормаларға сәйкестігін анықтау (жергілікті/ аймақтық компоненттің негізінде)
	Табиғатты қорғауда жеке тұлғаның рөлі	11.3.1.2 - жеке тұлғаның табиғатты пайдаланудағы рөлін анықтап, «экологиялық ізін» есептеу;
2-тоқсан		
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.2 Геоэкология-лық зерттеулер негіздері	Қоршаған ортаның антропогендік өзгеруі	11.3.2.1 - қоршаған ортаның антропогендік өзгерістерін жіктеу
	Қоршаған ортаның сапасы	11.3.2.2 - қоршаған орта сапасының көрсеткіштерін жіктеу; 11.3.2.3 - дүниежүзі елдерін қоршаған ортаның сапасы бойынша жіктеу; 11.3.2.4 - қоршаған орта сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу(жергілікті/ аймақтық компоненттің негізінде);
	Геоэкологиялық жобалау	11.3.2.5 - қоршаған ортаның бұзылған аумақтарын қалпына келтіру жөнінде жобаларды ұсыну (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
3-тоқсан		
4. Геоэкономика		

4.1 Геоэкономика негіздері	Қазақстан Республикасы аймақтарының геоэкономикалық жағдайы мен әлеуеті	11.4.1.1 - Қазақстан аймақтарын шаруашылығының салалық және аумақтық құрылымы мен экономикалық даму көрсеткіштері бойынша салыстырып талдау; 11.4.1.2 - Қазақстан аймақтарының экономикалық даму әлеуетін анықтау(өз аймағы негізінде);
	Геоэкономикалық даму стратегиялары	11.4.1.3 - Қазақстан аймақтарын экономикалық тұрғыда дамыту жөнінде стратегиялардың жобаларын ұсыну (өз аймағы негізінде); 11.4.1.4 - Қазақстан өнімдерінің танымалдығын арттыру жөнінде шығармашылық идеяларды ұсыну
5. Геосаясат		
5.1 Геосаясат негіздері	Заманауи геосаяси үдерістер	11.5.1.1 - қазіргі заманның геосаяси үдерістерін түсіндіру
	Қазақстанның геосаяси жағдайы	11.5.1.2 - Қазақстанның геосаяси жағдайына кешенді баға беру
	Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігі	11.5.1.3 - Қазақстан Республикасының геосаяси қауіпсіздігіне әсер ететін факторларды анықтау;
	Қазақстан-ның геосаяси интеграциясы	11.5.1.4 - Қазақстанның дүниежүзі елдері мен дүниежүзілік және аймақтық ұйымдармен байланыстарын күшейту жөнінде ұсыныстар әзірлеу
4-тоқсан		
6. Елтану		
6.1 Дүниежүзі аймақтары	Дүниежүзі елдерін аймақтарға аудандасты-рудың қолданбалы аспектілері	11.6.1.1 - дүниежүзін аймақтарға аудандастыру қажеттілігін аргументтер келтіріп түсіндіру;
	Дүниежүзі аймақтар картасында Қазақстаның орны	11.6.1.2 - Қазақстан Республикасының физикалық-географиялық, тарихи-географиялық, саяси-географиялық және геосаяси аймақтарында орналасуын анықтау;
	Қазақстанның халықаралық	11.6.2.1 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін индекстер мен

6.2 Дүниежүзі елдерін салыстыру	салыстырулардағы орны	рейтингтердегі Қазақстан орнының динамикасын зерттеу (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.2 - Қазақстанның жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін рейтингтерде орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында);
	Өмір сүру деңгейін жоғарылатудағы азаматтың орны	11.6.2.3 - елдің индекстер мен рейтингтерде орнын анықтағанда есепке алынатын өмір сүру деңгейінің жеке көрсеткіштерін жоғарлату жөнінде жеке азаматтың рөлін түсіндіру
	Қолданбалы елтану	11.6.2.4 - қолданбалы елтанушылық ақпараттың маңыздылығын, субъектілері мен тұтынушыларын анықтау; 11.6.2.5 - түрлі мақсатты аудиториялар үшін кешенді дүниежүзі елдерінің кешенді елтанушылық сипаттамаларды әзірлеу және шығармашылық түрде ұсыну (елдер мен ұсыну формасы – таңдау бойынша)
7. Адамзаттың ғаламдық проблемалары		
7.1 Ғаламдық проблемаларды шешу	Ғаламдық проблемаларды шешу жолдары	11.7.1.1 - ғаламдық проблемаларды шешу жөнінде әлемдік тәжірибені зерттеу; 11.7.1.2 - Қазақстанның аумағында көрініс тапқан ғаламдық проблемаларды анықтау; 11.7.1.3 - ғаламдық, оның ішінде Қазақстан аумағында байқалатын проблемалардың алдын алудың немесе шешудің өзіндік жобасын ұсыну

бұйрығына 115-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
118-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) 10-11 (12) сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Отандық тарихты зерделеу өткен тарихи оқиғаларды түсіну және оларды талдау негізінде қазіргі замандағы орнын анықтау, азаматтық ұстанымын қалыптастыру және оқиғалар мен құбылыстарға жеке көзқарасын білдіре отырып, олардың маңызы мен мәнін түсінуді қамтамасыз ететін жеке тұлғаның тарихи санасын қалыптастыруға бағытталған.

3. «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің мазмұны білім алушыларға әртүрлі тарихи кезеңдердегі Қазақстанның әлемдік тарихи процестегі орны мен рөлін анықтай отырып, этникалық, саяси, әлеуметтік-экономикалық және мәдени даму жолдарының негізгі ерекшеліктерін түсінуге мүмкіндік береді және «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды

дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

4. «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің мақсаты – отандық тарихтың негізгі оқиғалары мен процестерін оқыту негізінде тарихи санаға, азаматтылық пен отансүйгіштік қасиеттерге ие, тарихи білім мен дағдыларды оқу және қоғамдық іс-әрекеттерде тиімді және шығармашылықпен қолдана алатын тұлға қалыптастыру.

5. Оқу пәнінің міндеттері:

1) Қазақстан аумағындағы қоғамның әртүрлі тарихи кезеңдеріндегі этникалық, әлеуметтік, экономикалық, саяси және мәдени дамуының негізгі мәселелері туралы білім қалыптастыру;

2) тарихи қалыптасқан мәдени, ұлттық дәстүр, әлеуметтік және адамгершілік нормаларды білім алушылардың түсінуі негізінде оларда азаматтылық пен қазақстандық бірегейлікті, дүниетанымдық ұстанымдарды тәрбиелеу;

3) әлемдік тарихи процестегі Қазақстанның орны мен рөлі туралы жалпы тұтас түсінік қалыптастыру;

4) тарихи оқиғалар, құбылыстарды тарихи заңдылықтарды ескере отырып зерттеу, оқиғалар мен тұлғаларға қатысты пікірлер мен берілген бағаларды салыстыру және сыни тұрғыдан талдау дағдыларын дамыту, өткен кезеңмен қазіргі уақытқа қатысты пікірталастық мәселелерге өзіндік көзқарасты қалыптастыру;

5) өлке тарихын зерделеу, өлкетанулық жұмыстарды жүргізу дағдыларын дамыту;

6) әртүрлі тарихи деректермен жұмыс істеу, тарихи ақпаратты іздеу және жүйелеу дағдыларын дамыту;

7) әртүрлі деректерді қолдана отырып, жобалық, зерттеу әрекетін және тарихи реконструкция дағдыларын дамыту; өз жұмыстарын әзірлеу, жобалау және ұсыну, ақпаратты іздеу, талдау және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллект құралдарын саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту;

8) қазіргі кездегі саяси, әлеуметтік-экономикалық және мәдени процестерді түсіну үшін тарихи білімдерін қолдана білу дағдыларын қалыптастыру;

9) коммуникативтік дағдыларды дамыту, өз ойын ауызша және жазбаша түрде дәлелді жеткізу, командада тиімді жұмыс істеу, түрлі дереккөздерден алынған ақпаратты сыни бағалау, академиялық адалдық қағидаттарын сақтай отырып пайдалану және ұсыну дағдыларын қалыптастыру.

2-тарау. «Қазақстан тарихы»оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақстан тарихы»оқу пәнінің мазмұны

6. «Қазақстан тарихы»оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

7. «Қазақстан тарихы»оқу пәні бойынша білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

8. Оқу пәнінің білім мазмұны төрт бөлімді қамтиды:

10-сыныпта:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) этникалық және әлеуметтік процестер;

3) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан;

4) мәдениеттің дамуы.

11-сыныпта:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) саяси-құқықтық процестер;

3) қоғамдық-саяси ойдың дамуы;

4) білім мен ғылымның дамуы.

9. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Орталық Азия өркениеттері: саналуандылығы және мәдени ортақтығы;

2) Ұлы дала өркениеті;

3) Орталық Азия және әлемдік өркениет.

10. «Этникалық және әлеуметтік процестер» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) қазақ халқының шығу тегінің бастауы;

2) дәстүрлі қазақ қоғамы: этникалық құрылымы және әлеуметтік ұйымдасуы.

11. «Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттер;

2) Ұлы даланың көшпенді империялары;

3) қазақ хандығы - Орталық Азиядағы алғашқы ұлттық мемлекет;

4) Тәуелсіздікке жол және ұлттық мемлекеттілікті жаңғырту.

12. «Мәдениеттің дамуы» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) қазақ халқының дәстүрлі мәдениеті - дала өркениетінің мұрасы;

2) кеңестік кезеңдегі Қазақстан мәдениеті;

3) ұлттық жаңғыру кезеңіндегі мәдениет.

13. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) қазақтардың тіршілікті қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесі;

2) дала мен қала: өзара қарым-қатынас және өзара әсері;

3) Қазақстанның қазіргі замандағы әлеуметтік- экономикалық дамуы.

14. «Саяси-құқықтық процестер» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасу тарихы;

2) Қазақстан Республикасының этносаралық қатынастар саласындағы саясаты.

15. «Қоғамдық-саяси ойдың дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың эволюциясы;

2) «Алаш» – қоғамдық ой және ұлттық идея;

3) Жалпыұлттық құндылықтар және Қазақстанның дамуындағы идеологиялық бағдарлар

16. «Білім мен ғылымның дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) ортағасырлық Қазақстанның ғылыми мұрасы;

2) XVIII-XX ғасырлардағы Қазақстандағы білім мен ғылымның дамуы;

3) қазіргі кезеңдегі Қазақстандық білім және ғылым жүйесі.

17. Оқыту мақсаттары әр бөлімше ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

18. Оқу бағдарламасы базалық тарихи ойлау дағдыларын: тарихи деректердің интерпретациясы, уақыт пен кеңістікте бағдарлану, тарихи талдау және түсіндіруді қалыптастыруға бағытталған.

19. «Қазақстан тарихы»пәні бойынша тарихи ойлау дағдыларын қалыптастыру және оқыту мақсаттарын тиімді жүзеге асыру төмендегі тарихи концептілерге (түсініктерге) негізделеді:

1) өзгеріс пен сабақтастық;

2) себеп пен салдар;

3) дәлел;

4) ұқсастық пен айырмашылық;

5) маңыздылық;

6) интерпретация.

20. Тарихи концептілер негізінде оқытудың күтілетін нәтижелері:

1) «Өзгеріс пен сабақтастық» бойынша білім алушылар: сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды уақыт пен кеңістікте талдайды және бағалайды; сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды ұзақ уақыт бойы ауқымды тарихи процестер мен тақырыптарға дейін біріктіреді; тарихи оқиғалар мен процестердің белгілі бір уақыт межесінде жүйеленуі мен ұйымдасуының негізін (критерийлер) түсіндіреді;

2) «Себеп және салдар» бойынша білім алушылар: бір немесе бірнеше себептердің және/немесе ықпалдардың өзара әрекеттесуін талдайды және

бағалайды; ұқсастықтарды, себеп-салдарды, өзара байланысты көрсете отырып тарихи себептілікті түсінеді; тарихи құбылыс, оқиға немесе процесті басқа ұқсас тарихи құбылыстармен уақыт пен кеңістікте байланыстырудың әдістерін түсіндіреді және бағалайды;

3) «Дәлел» бойынша білім алушылар: қарастырылып отырған дәлелге қатысты: аудитория, мақсаттар, көзқарастар, формат, аргумент, шектеулер және контекст сынды тарихи айғақтардың ерекшеліктерін талдайды, тарихи айғақтарды талдау және бағалау негізінде дәйекті қорытынды жасайды, өткен заман туралы объективті түсінік қалыптастыру мақсатында түпнұсқалық және қосалқы деректерден әртүрлі, қарама-қайшы айғақтарды талдайды;

4) «Ұқсастық пен айырмашылық» бойынша білім алушылар: белгілі бір жерде, белгіленген бір уақыт кезеңінде және/немесе әртүрлі қоғамдарда, немесе бір қоғамның ішіндегі өзара байланысқан тарихи оқиғаларды салыстырады;

5) «Маңыздылық» бойынша білім алушылар: қоғамның дамуы үшін тарихи оқиғаның, құбылыстың, процестің маңыздылығын анықтайды;

6) «Интерпретация» бойынша білім алушылар: белгілі бір тарихи оқиғаға, құбылысқа, процеске қатысты әртүрлі көзқарастарды түсіндіреді және бағалайды.

21. 10-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы»оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениет: даму ерекшеліктері. Орталық Азия өркениеттері: саналуандылығы және мәдени ортақтығы. «Орталық Азия» ұғымының тарихи және географиялық аспектілері. Орталық Азияның дәстүрлі өркениеттерін зерттеу тарихы. Орталық Азия өркениеттері пайда болуының факторлары. Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтарының ерекшеліктері. Ұлы Дала өркениеті. «Ұлы Дала» ұғымының тарихи-географиялық сипаттамасы. Ұлы дала өркениетінің қайнар көзі және қалыптасуының ерекшеліктері (энеолит, қола дәуірі). Қазақстан аумағындағы ежелгі археологиялық мәдениеттердің ерекшеліктері. Ерте көшпенділер дәуіріндегі Ұлы Дала өркениеті. Ұлы Дала ежелгі мәдениеттерінің сабақтастығы және өзара байланысы. Ерте көшпенділер өркениетінің әлемдік тарихи процестер барысына әсері. Орталық Азия және әлемдік өркениет. Орталық Азия халықтарының әлемдік материалдық мәдениеттің дамуына қосқан үлесі. Орталық Азия халықтарының әлемдік рухани мәдениеттің дамуына қосқан үлесі. Зерттеу жұмысы: Әлемдік өркениет тарихындағы Ұлы Дала;

2) этникалық және әлеуметтік процестер. Қазақ халқының шығу тегі. «Антропогенез», «этногенез», «этнос» ұғымдары. Қазақстан аумағындағы этногенез және этникалық процестер. Қазақ этносының қалыптасуы – көп ғасырларлық этникалық процестердің нәтижесі. Мәдени-генетикалық код - ұлттың негізі. Дәстүрлі қазақ қоғамы: этникалық құрылымы және әлеуметтік ұйымдасуы. Қазақтарда ру-тайпалық құрылым қалыптасуының тарихи шарттары. Қазақтардың ру-тайпалық құрылымының эволюциясы. Туыстық принциптердің және рулық құрылымның функционалдық маңызы. «Ауызша тарихнама», «шежіре», «ру», «тайпа», «ата-жұрт», «атамекен», «ел» ұғымы. Қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасуының біріктіруші рөлі. Дәстүрлі қазақ қоғамының әлеуметтік жіктелуі. «Ақсүйек», «қарасүйек», «хан», «сұлтан», «би», «батыр»

ұғымдары. Дәстүрлі қазақ қоғамындағы әлеуметтік институттардың қызметі. Зерттеу жұмысы: Дәстүрлі қазақ қоғамының этноәлеуметтік ұйымдасуы;

3) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан. Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттер. Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттердің саяси ұйымдасуы. «Мемлекет», «билік», «саяси ұйым» ұғымдары. Ұлы Дала көшпенділерінің империялары. Түркі империясы - көшпенділер мемлекеттілігінің классикалық үлгісі. Ұлы Түрік қағанатының қалыптасуы мен дамуы. Түркі империясының мұрагерлері. Мемлекеттік құрылым түрлерінің сабақтастығы. Ерте және дамыған орта ғасырлардағы түркі мемлекеттерінің геосаяси белсенділігі. Түркі әлемінің қалыптасуы мен дамуындағы түркі империясының рөлі. Шыңғысхан империясы және оның мұрагерлері. Шыңғысханның әлем тарихындағы рөлі. Қазақстан аумағында ұлыс жүйесінің дамуы. XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердің геосаяси белсенділігі және олардың Еуразиядағы тарихи процестердің барысына әсер етуі. Қазақ хандығы – Орталық Азиядағы алғашқы ұлттық мемлекет. Ақ Орда мен Қазақ хандығының тарихи сабақтастығы. Қазақ хандығының құрылуы – Қазақстан аумағындағы тарихи процестердің заңды нәтижесі. Қазақ хандарының Қазақ мемлекетінің қалыптасуы мен нығаюындағы рөлі. Қазақ хандығының саяси институттары. Мемлекеттік құрылым түрлерінің сабақтастығы. Бабаларымыздың ұлан-ғайыр аумақты қорғап сақтаудағы рөлі. Тәуелсіздікке жол және ұлттық мемлекеттіліктің қайта жаңғыртылуы. Қазақ халқының мемлекеттік Егемендікті қалпына келтіру үшін жүргізген ұлт-азаттық күресі. Түркістан (Қоқан) және Алаш автономиясы түрінде мемлекеттік Егемендіктің қалпына келтірілуі. Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрі. «Автономдық кеңес республикасы», «Кеңес одағы республикасы», «унитарлы мемлекет» ұғымдары. Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуының жетістіктері мен қайшылықтары. Ұлттық мемлекеттіліктің жаңғыртылуы. Қазақстанның мемлекеттік тәуелсіздігінің қалпына келтірілуі – тарихи процестердің заңды нәтижесі. Қазақстан Республикасы мемлекет басшыларының ұлттық мемлекеттілікті жаңғыртудағы рөлі. Қазақстан Республикасының даму стратегиялары мен мемлекеттік бағдарламалары. Зерттеу жұмысы: Қазақ мемлекеттілігінің эволюциясы;

4) мәдениеттің дамуы. Қазақ халқының дәстүрлі мәдениеті – дала өркениетінің мұрасы. Қазақ халқының материалдық мәдениеті және қолданбалы қолөнері. «Мәдениет», «дала өркениеті», «материалдық мәдениет», «рухани мәдениет», «қолданбалы өнер», «мәдени мұра» ұғымдары. Қазақстандағы тарихи-этнографиялық процестердің эволюциясы және сабақтастығы. Қазақтардың дәстүрлі дүниетанымы. «Әдет-ғұрып» «рәсім», «салт-дәстүр», «діл (менталитет)» ұғымдары. Қазақ халқының рухани-адамгершілік құндылықтары: әдет-ғұрыптар мен салт-дәстүрлер. Туған жерге, оның мәдениеті мен салт-дәстүріне құрмет көрсету- шынайы патриотизмнің көрінісі. Дала өркениеті тарихымен мәдениетінің ескерткіштері. Тарихи және мәдени ескерткіштердің классификациясы. Қазақстанның рухани құндылықтары – ұлттық бірегейліктің негізі. Қазақ халқының әдеби және музыкалық мұрасы: бастауы, дәстүрі, қазіргі уақыттағы дамуы. Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның мәдениеті. Кеңестік кезеңдегі мәдениет саласындағы жетістіктер мен қайшылықтар. Жаңа бағыттар мен

жанрлар. Ұлттық жаңғыру кезеңіндегі мәдениет. Қазақстандық мәдениеттің дамуы. Жаңа бағыттар мен жанрлар. Халықаралық мәдени кеңістікке кірігу процесі. Зерттеу жұмысы: Мәдениет және дәстүр – ұлттың генетикалық коды.

22. 11-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы»оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениет: даму ерекшеліктері. Қазақтардың тіршілігін қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесі. Қазақстан аумағындағы көшпелі мал шаруашылығы және егіншілік. Қазақстан халқының тіршілікті қамтамасыз ету жүйесінің қалыптасуына және дамуына табиғи-географиялық факторлардың әсері. «Тіршілікті қамтамасыз ету жүйесі», «қоныстану жүйесі», «экожүйе» ұғымдары. Дәстүрлі шаруашылық қызмет түрлерінің классификациясы. Қазақ халқының тіршілікті қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесіндегі кәсіптері мен қолөнері. Қазақтардың қолөнері мен кәсіптерінің этнографиялық зерттелуі. Дала мен қала: өзара қарым-қатынас және өзара әсері. Ұлы Жібек жолының Қазақстан аумағындағы бағыттары мен жолдары. Қазақстан аумағында қалалардың пайда болуы мен дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөлі. Отырықшы және көшпенді халықтардың экономикалық және мәдени өзара қарым-қатынасы және өзара әсері. Қазақстанның қазіргі замандағы әлеуметтік-экономикалық дамуы. «Экономикалық жүйе», «дәстүрлі (аграрлы) экономика», «жоспарлы (социалистік) экономика» ұғымдары. XX ғасырда Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық даму бағыттарын анықтаған факторлар. Қазақстан Республикасы экономикасының даму кезеңдері. Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық даму болашағы. Зерттеу жұмысы: Әртүрлі тарихи кезеңдердегі Қазақстанның экономикалық даму ерекшеліктері;

2) саяси-құқықтық процестер. Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасу тарихы. «Аграрлық саясат», «көші-қон саясаты», «моноэтностық құрам» ұғымдары. Қазақстан аумағындағы халықтың этникалық құрамының өзгеру кезеңдері. Кеңестік кезеңде Қазақстандағы полиэтникалық қоғамның қалыптасуы. «Депортация», «арнайы қоныс аударылғандар», «полиэтникалық қоғам», «ұлттық саясат», «интернационализм» ұғымдары. Кеңестік кезеңдегі Қазақстан этностарының өзара мәдени әсерлері. Қазақстан Республикасының этносаралық қатынастар саласындағы саясаты. «Көші-қон», «эмиграция», «иммиграция», «репатриант», «диаспора», «ирридента» ұғымдары. Қазақстан Республикасының көші-қон саясатының негізгі бағыттары мен басымдықтары. Этносаралық және конфессияаралық келісімнің қазақстандық моделі. Қазақстан Халық Кеңесі – жалпыұлттық диалогты ұйымдастыруға, қоғамдық келісімді, жалпыұлттық бірлік пен ынтымақты нығайтуға бағытталған орган. Зерттеу жұмысы: Қазақстан этностары: тарихы мен тағдыры;

3) қоғамдық-саяси ойдың дамуы. Қазақстандағы әлеуметтік-саяси ойдың эволюциясы. Ежелгі және ортағасырлық Қазақстанда қоғамдық-саяси ойдың дамуы. Қазақ хандығы дәуіріндегі қоғамдық-саяси ойдың дамуы. «Зар заман» ағымы өкілдерінің идеологиялық құндылықтары. XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси көзқарастары. «Алаш» – қоғамдық ой және ұлттық идея. «Алаш» ұлттық идеясының тұжырымдамалық негіздері. Қазақ мемлекеттілігінің даму жолдары туралы ұлттық зиялылардың қоғамдық-саяси

көзқарастары («Алаш» қозғалысы және қазақ революционер-демократтарының саяси көзқарастары). Қазақстанның дамуының жалпыұлттық құндылықтары мен идеологиялық бағдарлары. Мемлекеттің идеология саласындағы саясаты: «Мәңгілік Ел» идеясынан «Әділетті Қазақстан» қағидаттарына дейін. Қазақстандық қоғамның жалпыұлттық құндылықтары. «Адал азамат» бағдарламасының құндылықтары. «Таза Қазақстан» аумақтардың тұрақты дамуы. Зерттеу жұмысы: Қоғамдық-саяси ойдың біріктіруші рөлі;

4) білім мен ғылымның дамуы. Ортағасырлық Қазақстанның ғылыми мұрасы. Ортағасырлық Қазақстандағы ғылымның дамуы. Ортағасырлық Қазақстанның көрнекті ғалымдары мен ойшылдары. XVIII-XX ғасырлардағы Қазақстандағы білім мен ғылымның дамуы. XVIII-XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы зерттеулер. Зерттеушілердің Қазақстандағы ғылымды дамытуға қосқан үлесі. XIX ғасырда Қазақстанда оқу орындарының пайда болуы мен дамуы. XIX ғасырда -XX ғасырдың басында Қазақстанда өмір сүрген білім беру мекемелерінің ерекшеліктері. Кеңестік білім беру жүйесінің жетістіктері мен қайшылықтары. Сауатсыздықты жою. Мектептік, кәсіби және жоғары білім беру. Кеңестік білім беру жүйесінің реформалары. Қазақстан ғылымын дамытудағы Қазақ КСР Ғылым академиясының рөлі. Қазақстанның көрнекті ғалымдары. Кеңестік саяси жүйе жағдайында Қазақстан ғылымы дамуының қиындықтары және қарама-қайшылықтары. Қазіргі кезеңдегі Қазақстандағы білім және ғылым жүйесі. Тәуелсіздік жылдарындағы Қазақстан Республикасының білім және ғылым жүйесінің дамуы: жетістіктері, проблемалары және болашағы. Қазақстан Республикасы білім беру жүйесінің жаңғыртылуы. Қазақстанның әлемдік білім және ғылым кеңістігіне кірігуі. Қазақстан Республикасының білім және ғылым саласындағы стратегиялары мен бағдарламалары. Қазақстан Республикасының «Болашақ» халықаралық білім беру бағдарламасы. Қазақстан Республикасының инновациялық ғылыми және білім беру ұйымдары. Білім мен ғылымның цифрлық трансформациясы, қазіргі Қазақстандағы жасанды интеллект пен инновациялардың дамуы. Зерттеу жұмысы: Білім мен ғылымға үлес қосқан менің өлкемнің тұлғалары.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

23. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.2 кодында «10» – сынып, “2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

1) 1- бөлім:

10-сынып Өркениет: даму ерекшеліктері	11-сынып Өркениет: даму ерекшеліктері
Білім алушылар:	
10.1.1.1 «Орталық Азия» түсінігін аймақтың тарихи және географиялық	11.1.1.1 Қазақстан халқының тіршілікті қамтамасыз ету жүйесінің

ерекшеліктерін сипаттау үшін пайдалану	қалыптасуына және дамуына табиғи-географиялық факторлардың әсерін зерттеу
10.1.1.2 әлемдік өркениеттегі Орталық Азияның рөлі туралы ғалымдардың пікірін зерттеу	11.1.1.2 көшпелі мал шаруашылығы мен егіншіліктің ерекшеліктерін «тіршілікті қамтамасыз ету жүйесі» , «қоныстану жүйесі», «экожүйе» ұғымдарын пайдалана отырып анықтау
10.1.1.3 Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтарының ерекшеліктерін сипаттау	11.1.1.3 картаны пайдаланып дәстүрлі шаруашылық қызмет түрлерін классификациялау
10.1.2.1 картаны пайдаланып «Ұлы Дала» тарихи-географиялық аймағын анықтау	11.1.1.4 этнографиялық материалдар негізінде қазақтарда қолөнер мен кәсіптердің дамуын сипаттау
10.1.2.2 тарихи дерек көздерді талдау негізінде «Ұлы Дала» ұғымының мәнін түсіндіру	11.1.2.1 картаны пайдаланып, Ұлы Жібек жолының Қазақстан аумағындағы бағыттары мен жолдарын зерттеу
10.1.2.3 Ұлы дала өркениетінің пайда болуы мен қалыптасу ерекшеліктерін түсіндіру	11.1.2.2 Қазақстан аумағында қалалардың пайда болуы мен дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөліне талдау жасау
10.1.2.4 Қазақстан аумағындағы ежелгі археологиялық мәдениеттердің ерекшеліктерін сипаттау	11.1.2.3 сауда-экономикалық қарым-қатынастар жүйесіндегі көшпелі және отырықшы халықтың өзара қарым-қатынасын сипаттау
10.1.2.5 Ұлы Дала ежелгі мәдениеттерінің сабақтастығын және өзара байланысын талдау	11.1.2.4 дереккөздер негізінде көшпелі және отырықшы халықтың мәдени өзара әсерін анықтау
10.1.2.6 «Өркениет» ұғымын айқындау критерийлерін пайдалана отырып, Ұлы Дала көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін сипаттау	11.1.3.1 Қазақстанның экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін «экономикалық жүйе», «дәстүрлі (аграрлы) экономика», «жоспарлы (социалистік) экономика» ұғымдарын пайдалану
10.1.2.7 әртүрлі көзқарастарды талдау арқылы ерте көшпенділер өркениетінің әлемдік тарихи процестер барысына әсерін бағалау	11.1.3.2 XX ғасырда Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық даму бағыттарын анықтаған факторларды талдау
10.1.3.1 Орталық Азия халықтарының материалдық мәдениет жетістіктерін талдау арқылы адамзаттың дамуына қосқан үлесін қорытындылау	11.1.3.3 Қазақстан Республикасы экономикасының даму кезеңдерін талдау, олардың ерекшеліктерін анықтау

10.1.3.2 Орталық Азия халықтарының рухани мәдениеті мен ғылым саласындағы жетістіктерін талдау арқылы адамзаттың дамуына қосқан үлесін қорытындылау	11.1.4.4 мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттеу және Қазақстан Республикасы әлеуметтік-экономикалық даму болашағын болжау

2) 2-бөлім:

10- сынып Этникалық және әлеуметтік процестер	11- сынып Саяси-құқықтық процестер
Білім алушылар:	
10.2.1.1 Қазақстандағы этникалық процестерді түсіндіру үшін «антропогенез», «этногенез», «этнос» ұғымдарын пайдалану	11.2.1.1 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін «аграрлық саясат», «көші-қон саясаты», «моноэтностық құрам» ұғымдарын пайдалану
10.2.1.2 этникалық процестердің сабақтастығын анықтай отырып, Қазақстан аумағында этногенездің кезеңдерін айқындау	11.2.1.2 Қазақстан аумағындағы халықтың этникалық құрамының өзгеру кезеңдерін зерттеу
10.2.2.1 қазақтардың этникалық құрылымын сипаттау үшін «ру», «тайпа», «жүз», « ата-жұрт», «ата-мекен» ұғымдарын пайдалану	11.2.1.3 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін «депортация», «арнайы қоныс аударылғандар», «полиэтникалық қоғам», «ұлттық саясат», «интернационализм» ұғымдарын пайдалану
10.2.2.2 тарихи кезеңдерді талдау негізінде қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасу түрінің қалыптасу алғышарттарын талдау	11.2.1.4 Кеңестік кезеңде Қазақстан этностарының өзара мәдени әсерлесу ерекшеліктерін түсіндіру
10.2.2.3 қазақтардың ру-тайпалық құрылымының ерекшеліктерін ауызша тарихнама негізінде түсіндіру (шежіре, генеалогиялық аңыздар)	11.2.2.1 көші-қон саясатының ерекшеліктерін анықтау үшін «көші-қон», «эмиграция», «иммиграция», «репатриант», «диаспора», «ирридента» ұғымдарын пайдалану
10.2.2.4 қазақ көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін ескере отырып, туыстық принциптердің және рулық құрылымның функционалдық маңызын түсіндіру	11.2.2.2 Қазақстандық заңнаманың және мемлекеттік бағдарламалардың негізінде көші-қон саясатының негізгі бағыттары мен басымдықтарын түсіндіру
10.2.2.5 қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасуының біріктіруші рөлін түсіндіру	11.2.2.3 мемлекеттік стратегияларды және бағдарламаларды зерттеу негізінде ұлтаралық және

	конфессияаралық келісімнің қазақстандық үлгісін бағалау
10.2.2.6 қазақтардың әлеуметтік жіктелуіне тән ерекшеліктерді анықтау үшін «ақсүйек», «қарасүйек», «хан», «сұлтан», «би», «батыр» ұғымдарын пайдалану	11.2.2.4 Ұлттық бірлікті және қазақстандық бірегейлікті нығайтудағы Қазақстан Халық Кеңесінің рөлін сипаттау
10.2.2.7 дәстүрлі қазақ қоғамындағы әлеуметтік институттардың функционалдық рөлін түсіндіру	
10.2.2.8 туған жердің мәдениеті, салт дәстүрінің маңызына баға беруде «мәдени-генетикалық код» ұғымын қолдану	

3) 3- бөлім:

10-сынып Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан:	11-сынып Қоғамдық саяси ойдың дамуы
Білім алушылар:	
10.3.1.1 Қазақстандағы ерте көшпенділердегі мемлекеттілік белгілерін анықтау үшін «мемлекет», «билік», «саяси ұйым» ұғымдарын пайдалану	11.3.1.1 ежелгі және ортағасырлық Қазақстанның тарихи тұлғаларының қоғамдық-саяси идеяларын анықтау
10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру	11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
10.3.1.3 Қазақстан территориясындағы ерте мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін сипаттау	11.3.1.3 қазақ хандығы дәуіріндегі тарихи тұлғалардың қоғамдық-саяси идеяларын анықтау
10.3.2.1 деректерді талдау негізінде түркі мемлекеттерінің дамуын зерттеу, мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтау	11.3.1.4 қазақ ұлттық мемлекеттілігінің тарихи тағдыры туралы «Зар-заман» өкілдерінің идеяларын түсіндіру
10.3.2.2 ерте және дамыған ортағасырлардағы түркі мемлекеттерінің геосаяси белсенділігін сипаттау	11.3.1.5 XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси қызметін талдау
10.3.2.3 түркі әлемінің қалыптасуы мен дамуындағы Түркі империясының рөлін бағалау	11.3.2.1 «Алаш» ұлттық идеясының тарихи негіздерін анықтау

10.3.2.4 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақстан аумағындағы ұлыс жүйесінің дамуын зерттеу	11.3.2.2 қазақ мемлекеттілігінің даму жолдары туралы ұлттық зиялылардың қоғамдық-саяси көзқарастарын салыстыру
10.3.2.5 XIII -XV ғасырлардағы мемлекеттердің геосаяси белсенділігін сипаттау арқылы, олардың Еуразиядағы тарихи процестердің барысына әсер ету дәрежесін анықтау	11.3.3.1 Қазақстан тарихындағы ұлттық идеялар мен құндылықтардың тарихи сабақтастығын цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті қолдана отырып талдау
10.3.3.1 Ақ Орда және Қазақ хандығының тарихи сабақтастығын анықтау	11.3.3.2 «Адал азамат» тәрбие бағдарламасы мен «Әділетті Қазақстан» қағидаттарын зерделеу негізінде қазіргі қоғамдағы жалпыұлттық құндылықтардың маңызын түсіндіру
10.3.3.2 Қазақ хандығының құрылуын Қазақстан аумағындағы тарихи процестердің заңды нәтижесі ретінде тұжырымдау	11.3.3.3 жалпыұлттық құндылықтардың қоғамның тұрақты дамуындағы рөлін талдау.
10.3.3.3 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақ хандығының саяси институттарының ерекшеліктерін зерттеу	
10.3.4.1 Қазақстанның мемлекеттік Егемендігінен айрылуының себеп-салдарын анықтау	
10.3.4.2 қазақ халқының мемлекеттік Егемендікті қалпына келтіру үшін жүргізген күресін зерттеу	
10.3.4.3 Түркістан (Қоқан) және Алаш автономиясы түрінде мемлекеттік Егемендікті қалпына келтіру тарихын зерттеу	
10.3.4.4 Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрін түсіндіру үшін «автономдық кеңес республикасы», «кеңес одағы республикасы», «унитарлы мемлекет» ұғымдарын пайдалану	
10.3.4.5 Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуының жетістіктері мен қайшылықтарын талдау	

10.3.4.6 Қазақстан Республикасын жаңғырту мен нығайтудағы мемлекет басшыларының рөлін анықтау	
10.3.4.7 мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттей отырып, Қазақстан Республикасының даму бағдарларын болжау	

4) 4- бөлім:

10 - сынып Мәдениеттің дамуы	11- сынып Білім мен ғылымның дамуы
Білім алушылар:	
10.4.1.1 қазақ халқының мәдени жетістіктерін сипаттау үшін «мәдениет», «дала өркениеті», «материалдық мәдениет», «рухани мәдениет», «қолданбалы өнер», «мәдени мұра» ұғымдарын пайдалану	11.4.1.1 әртүрлі тарихи кезеңдердегі ғылымның жетістіктерін анықтау
10.4.1.2 қазақ халқының материалдық мәдениетінің маңызды жетістіктерін анықтау; - Қазақстандағы тарихи-этнографиялық процестердің сабақтастығын талдау	11.4.1.2 ғылымның дамуына Қазақстан ортағасырлық ғалымдардың қосқан үлесін зерттеу
10.4.1.3 қазақ халқының дәстүрлі дүниетанымын анықтау үшін «әдет-ғұрып» «рәсім», «салт-дәстүр», «діл (менталитет)» ұғымдарын пайдалану	11.4.2.1 XVIII ғасырдағы -XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы ғылыми зерттеулердің негізгі бағыттарын түсіндіру
10.4.1.4 қазақ халқының рухани-адамгершілік құндылықтарын салт-дәстүрлерді зерттеу негізінде түсіндіру	11.4.2.2 XVIII ғасырдағы-XX ғасырдың басындағы зерттеушілердің еңбектерін зерделеу негізінде Қазақстандағы ғылымды дамытуға қосқан үлесін бағалау
10.4.1.5 дала өркениетінің белгілі тарихи және мәдени ескерткіштерін зерттеу	11.4.2.3 XIX-XX ғасырдың басында Қазақстан аумағында оқу орындарының дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықты анықтау
10.4.1.6 типологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, тарихи және мәдени ескерткіштерді классификациялау	11.4.2.4 XIX-XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы білім беру мекемелерін қызметтік ерекшеліктеріне сәйкес жіктеу
10.4.1.7 қазақ халқының мәдени мұрасындағы ауыз әдебиетінің маңызын анықтау	11.4.2.5 Кеңестік білім беру жүйесінің даму ерекшеліктерін анықтау үшін «сауатсыздықты жою», «қызыл отау»,

	«мұғалімдер институты», «мектептегі білім беру», «кәсіби білім беру», «жоғары оқу орындары» ұғымдарын пайдалану
10.4.1.8 халықтың рухани - адамгершілік құндылықтарын сипаттайтын қазақ әдебиетінің маңызды жетістіктерін анықтау	11.4.2.6 Қазақстандағы кеңестік білім беру жүйесін реформалауды талдау, жетістіктері мен қайшылықтарын анықтау
10.4.1.9 фольклор және зерттеушілер еңбектерінің негізінде дәстүрлі музыкалық мәдениеттің бастаулары мен ерекшеліктерін анықтау	11.4.2.7 Қазақстан ғылымын дамытудағы Қазақ КСР Ғылым академиясының рөлін анықтау
10.4.2.1 Кеңестік дәуірдегі Қазақстанның мәдениет саласындағы жаңа бағыттарын және жанрларды анықтау	11.4.2.8 Кеңестік кезеңде ғылымның дамуына Қазақстанның көрнекті ғалымдарының қосқан үлесін бағалау
10.4.2.2 кеңестік дәуірдегі мәдениеттің даму ерекшеліктерін қорытындылай келе, жетістіктер мен қайшылықтарды талдау	11.4.2.9 Кеңестік саяси жүйе жағдайында Қазақстан ғылымы дамуының қиындықтарын және қарама-қайшылықтарын талдау
10.4.3.1 Қазақстан Республикасының мәдениет саласындағы жаңа бағыттарын және жанрларды сипаттау	11.4.3.1 Қазақстан Республикасының білім мен ғылымды дамыту саласындағы мемлекеттік саясатының басым бағыттарын талдау
10.4.3.2 халықаралық мәдени кеңістікке кірігу процесін түсіндіру	11.4.3.2 әлемдік білім мен ғылым кеңістігіне ену үшін инновациялық ғылыми және білім беру ұйымдарын құру маңыздылығын бағалау
10.4.3.3 ұлттық мәдениет туралы білімді қорытындылау	11.4.3.3 Қазақстан Республикасындағы білім, ғылым және инновациялар саласының дамуындағы цифрлық технологиялар мен жасанды интеллекттің рөлін талдау
10.4.3.4 халықтың тарихи мәдени мұрасының маңызын зерттеуде «Туған жер» ұғымын қолдану	

24. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

25. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) 10-11 сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

26. Тұлғаның танымдық белсенділігін, шығармашылық, жобалық-зерттеушілік қабілеттерін дамыту үшін әр тақырыптық бөлім білім алушылардың зерттеу жұмысымен аяқталады. Ұзақ мерзімді жоспарда зерттеу тақырыптары жалпылама берілген. Білім алушылар осы белгіленген тақырып шеңберінде түрлі мәселелерді қарастыра алады.

3-параграф. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) 10-11 сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары

1) 10-сынып:

Бөлім	Тарау	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Орталық Азия өркениеттері: саналуандылығы және мәдени ортақтығы	Орталық Азия: ұғымының тарихи және географиялық аспектілері	10.1.1.1 «Орталық Азия» түсінігін аймақтың тарихи және географиялық ерекшеліктерін сипаттау үшін пайдалану
		Орталық Азияның дәстүрлі өркениеттерін зерттеу тарихы	10.1.1.2 әлемдік өркениеттегі Орталық Азияның рөлі туралы ғалымдардың пікірін зерттеу
		Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтары	10.1.1.3 Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтарының ерекшеліктерін сипаттау
	Ұлы Дала өркениеті	«Ұлы Дала»: тарихи-географиялық сипаттамасы	10.1.2.1 картаны пайдаланып «Ұлы Дала» тарихи-географиялық аймағын анықтау; 10.1.2.2 тарихи дерек көздерді талдау негізінде «Ұлы Дала» ұғымының мәнін түсіндіру

		Ұлы дала өркениетінің қайнар көзі және қалыптасуының ерекшеліктері (энеолит, қола дәуірі)	10.1.2.3 Ұлы дала өркениетінің пайда болуы мен қалыптасу ерекшеліктерін түсіндіру; 10.1.2.4 Қазақстан аумағындағы ежелгі археологиялық мәдениет тердің ерекшеліктерін сипаттау; 10.1.2.5 Ұлы Дала ежелгі мәдениеттерінің сабақтастығын және өзара байланысын талдау
		Ерте көшпенділер дәуіріндегі Ұлы Дала өркениеті	10.1.2.6 «Өркениет» ұғымын айқындау критерийлерін пайдалана отырып, Ұлы Дала көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін сипаттау; 10.1.2.7 әртүрлі көзқарастарды талдау арқылы ерте көшпенділер өркениетінің әлемдік тарихи процестер барысына әсерін бағалау
	Орталық Азия және әлемдік өркениет	Әлемдік мәдениеттің дамуына Орталық Азия халықтарының қосқан үлесі	10.1.3.1 Орталық Азия халықтарының материалдық мәдениет жетістіктерін талдау арқылы адамзаттың дамуына қосқан үлесін қорытындылау; 10.1.3.2 Орталық

			Азия халықтарының рухани мәдениеті мен ғылым саласындағы жетістіктерін талдау арқылы адамзаттың дамуына қосқан үлесін қорытындылау
	Зерттеу жұмысы	Әлемдік өркениет тарихындағы Ұлы Дала	
2-тоқсан			
Этникалық және әлеуметтік процестер	Қазақ халқының шығу тегі	Қазақстандағы этногенез және этникалық процестер	10.2.1.1 Қазақстандағы этникалық процестерді түсіндіру үшін «антропогенез», «этногенез», «этнос» ұғымдарын пайдалану; 10.2.1.2 этникалық процестердің сабақтастығын анықтай отырып, Қазақстан аумағындағы этногенездің кезеңдерін айқындау
	Дәстүрлі қазақ қоғамы: этникалық құрылымы және әлеуметтік ұйымдасуы	қазақтардың ру-тайпалық құрылымы қалыптасуының тарихи шарттары	10.2.2.1 қазақтардың этникалық құрылымын сипаттау үшін «ру», «тайпа «, «жүз», «ата-жұрт», «ата-мекен» ұғымдарын пайдалану; 10.2.2.2 тарихи кезеңдерді талдау негізінде қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасу түрінің қалыптасу алғышарттарын

			талдау; 10.2.2.8 туған жердің мәдениеті, салт дәстүрінің маңызына баға беруде «мәдени-генетикалық код» ұғымын қолдану
		қазақтардың ру-тайпалық құрылымының ерекшеліктері	10.2.2.3 қазақтардың ру-тайпалық құрылымының ерекшеліктерін ауызша тарихнама негізінде түсіндіру (шежіре, генеалогиялық аңыздар); 10.2.2.4 қазақ көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін ескере отырып, туыстық принциптердің және рулық құрылымның функционал дық маңызын түсіндіру; 10.2.2.5 қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасуының біріктіруші рөлін түсіндіру
		Дәстүрлі қазақ қоғамының әлеуметтік жіктелуінің ерекшеліктері	10.2.2.6 қазақтардың әлеуметтік жіктелуіне тән ерекшеліктерді анықтау үшін «ақсүйек», «қарасүйек», «хан», «сұлтан», «би», «батыр» ұғымдарын пайдалану; 10.2.2.7 дәстүрлі қазақ қоғамындағы әлеуметтік

			институттардың функционалдық рөлін түсіндіру
	Зерттеу жұмысы	Дәстүрлі қазақ қоғамының этноәлеуметтік ұйымдасуы	
3-тоқсан			
Мемлекет, соғыс және революциялар тарихы нан	Қазақстан территориясындағы ерте мемлекеттер	Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттердің саяси ұйымдасуы	10.3.1.1 Қазақстандағы ерте көшпенділердегі мемлекеттілік белгілерін анықтау үшін «мемлекет», «билік «, «саяси ұйым» ұғымдарын пайдалану; 10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.1.3 Қазақстан территориясындағы ерте мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін сипаттау
	Ұлы Дала көшпенділерінің империялары	Түркі империясы - көшпенділер мемлекеттілігінің классикалық үлгісі. Түркі империясының мұрагерлері	10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.2.1 деректерді талдау негізінде түркі мемлекеттерінің дамуын зерттеу, мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтау; 10.3.2.2 ерте және дамыған орта ғасырлардағы түркі мемлекеттерінің

			геосаяси белсенділігін сипаттау; 10.3.2.3 Түркі әлемінің қалыптасуы мен дамуындағы Түркі империясының рөлін бағалау
		Шыңғысхан империясы және оның мұрагерлері	10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.2.4 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақстан аумағында ұлыс жүйесінің дамуын зерттеу; 10.3.2.5 XIII -XV ғасырлардағы мемлекеттердің геосаяси белсенділігін сипаттау арқылы, олардың Еуразиядағы тарихи процестердің барысына әсер ету дәрежесін анықтау
	Қазақ хандығы - Орталық Азиядағы алғашқы ұлттық мемлекет	Ақ Орда - Қазақ хандығының негізі	10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.3.1 Ақ Орда және Қазақ хандығының тарихи сабақтастығын анықтау

		Қазақ хандығы: мемлекеттің саяси институттары	10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.3.2 Қазақ хандығының құрылуын Қазақстан аумағындағы тарихи процестердің заңды нәтижесі ретінде тұжырымдау; 10.3.3.3 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақ хандығының саяси институттарының ерекшеліктерін зерттеу
	Тәуелсіздікке жол және ұлттық мемлекеттілік тің қайта жаңғыртылуы	Мемлекеттік Егемендікті қалпына келтіру жолындағы қазақ халқының күресі	10.3.4.1 Қазақстанның мемлекеттік Егемендігінен айрылуының себеп-салдарын анықтау; 10.3.4.2 қазақ халқының мемлекеттік Егемендікті қалпына келтіру үшін жүргізген күресін зерттеу; 10.3.4.3 Түркістан (Қоқан) және Алаш автономиясы түрінде мемлекеттік Егемендікті қалпына келтіру тарихын зерттеу
		Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрі	10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының

			тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.4.4 Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрін түсіндіру үшін «автономдық кеңес республикасы», «кеңес одағы республикасы», «унитарлы мемлекет» ұғымдарын пайдалану; 10.3.4.5 Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуының жетістіктері мен қайшылықтарын талдау
		Ұлттық мемлекеттіліктің жаңғыртылуы	10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.4.6 Қазақстан Республикасын жаңғырту мен нығайтудағы мемлекет басшыларының рөлін анықтау; 10.3.4.7 мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттей отырып Қазақстан Республикасының даму бағдарларын болжау
	Зерттеу жұмысы	Қазақ мемлекеттілігінің эволюциясы	
4-тоқсан			

Мәдениеттің дамуы	Қазақ халқының дәстүрлі мәдениеті - дала өркениетінің мұрасы	Қазақ халқының материалдық мәдениеті және қолданбалы қолөнері	10.4.1.1 Қазақ халқының мәдени жетістіктерін сипаттау үшін «мәдениет», «дала өркениеті», «материалдық мәдениет», «рухани мәдениет», «қолданбалы өнер», «мәдени мұра» ұғымдарын пайдалану; 10.4.1.2 қазақ халқының материалдық мәдениетінің маңызды жетістіктерін анықтау -Қазақстан аумағындағы тарихи-этнографиялық үдерістердің сабақтастығын талдау
		Қазақтардың дәстүрлі дүниетанымы	10.4.1.3 қазақ халқының дәстүрлі дүниетанымын анықтау үшін «әдет-ғұрып» «рәсім», «салт-дәстүр», «діл (менталитет)» ұғымдарын пайдалану; 10.4.1.4 қазақ халқының рухани-адамгершілік құндылықтарын салт-дәстүрлерді зерттеу негізінде түсіндіру

		Тарихи және мәдени ескерткіштер	10.4.1.5 дала өркениетінің белгілі тарихи және мәдени ескерткіштерін зерттеу; 10.4.1.6 типологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, тарихи және мәдени ескерткіштерді классификациялау
		Қазақ халқының әдеби және музыкалық мұрасы	10.4.1.7 Қазақ халқының мәдени мұрасындағы ауыз әдебиетінің маңызын анықтау; 10.4.1.8 халықтың рухани - адамгершілік құндылықтарын сипаттайтын қазақ әдебиетінің маңызды жетістіктерін анықтау; 10.4.1.9 фольклор және зерттеушілер еңбектерінің негізінде дәстүрлі музыкалық мәдениеттің бастаулары мен ерекшеліктерін анықтау
	Кеңестік кезеңдегі Қазақстан мәдениеті	Кеңестік кезеңдегі мәдениет саласындағы жетістіктер мен қайшылықтар	10.4.2.1 Кеңестік дәуірдегі Қазақстан мәдениеті саласындағы жаңа бағыттарды және жанрларды анықтау; 10.4.2.2 кеңестік дәуірдегі мәдениеттің даму ерекшеліктерін

			қорытындылай отырып, жетістіктер мен қайшылықтарды талдау
	Ұлттық жаңғыру кезеңіндегі мәдениет	Мәдениеттің қазіргі кезеңдегі дамуы	10.4.3.1 Қазақстан Республикасының мәдениет саласындағы жаңа бағыттарын және жанрларды сипаттау; 10.4.3.2 халықаралық мәдени кеңістікке кірігу процесін түсіндіру; 10.4.3.3 ұлттық мәдениет туралы білімді қорытындылау; 10.4.3.4 халықтың тарихи мәдени мұрасының маңызын зерттеуде «Туған жер» ұғымын қолдану
	Зерттеу жұмысы	Мәдениет және дәстүр – ұлттың генетикалық коды	

2) 11-сынып:

Бөлім	Тарау	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Қазақтардың тіршілікті қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесі	Қазақстанда көшпелі мал шаруашылығы және егіншіліктің дамуы	11.1.1.1 Қазақстан халқының тіршілікті қамтамасыз ету жүйесінің қалыптасуына және дамуына табиғи-географиялық факторлардың әсерін зерттеу; 11.1.1.2 көшпелі мал шаруашылығы және егіншіліктің ерекшеліктерін «тіршілікті қамтамасыз ету жүйесі»,

			«қоныстану жүйесі», «экожүйе» ұғымдарын пайдалана отырып анықтау; 11.1.1.3 картаны пайдаланып дәстүрлі шаруашылық қызмет түрлерін жіктеу
		Қолөнер мен кәсіптер	11.1.3.4 этнографиялық материалдардың қазақтарда қолөнер мен кәсіптердің дамуын сипаттау
	Дала мен қала: өзара қарым-қатынас және өзара әсері	Қазақстан қала мәдениетінің дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөлі	11.1.2.1 картаны пайдаланып, Ұлы Жібек жолының Қазақстан аумағындағы бағыттары мен жолдарын зерттеу; 11.1.2.2 Қазақстан аумағында қалалардың пайда болуы мен дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөлін талдау
		Экономикалық және мәдени өзара қарым-қатынас және өзара әсері	11.1.2.3 сауда-экономикалық қарым-қатынастар жүйесінде көшпелі және отырықшы халықтың өзара қарым-қатынасын сипаттау; 11.1.2.4 дереккөздер негізінде көшпелі және отырықшы халықтың мәдени өзара әсерін анықтау
	Қазақстанның қазіргі замандағы әлеуметтік-экономикалық дамуы	XX ғасырдағы Қазақстан экономикасының дамуы	11.1.3.1 Қазақстанның экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін «экономикалық жүйе», «дәстүрлі (аграрлы) экономика», «жоспарлы (социалистік) экономика» ұғымдарын пайдалану; 11.1.3.2 XX ғасырда Қазақстанның әлеуметтік-

			экономикалық даму бағыттарын анықтаған факторларды талдау
		Қазақстан Республикасының экономикасының дамуы	11.1.3.3 Қазақстан Республикасы экономикасының даму кезеңдерін талдау, олардың ерекшеліктерін анықтау; 11.1.4.4 мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттеу және Қазақстан Республикасы әлеуметтік-экономикалық даму болашағын болжау
	Зерттеу жұмысы	Әртүрлі тарихи кезеңдердегі Қазақстанның экономикалық даму ерекшеліктері	
2-тоқсан			
Саяси-құқық тық процес тер	Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасу тарихы	Қазақстан халқының моноэтникалық құрамының өзгеруі (XVIII ғасыр - XX ғасырдың басы)	11.2.1.1 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін «аграрлық саясат», «көші-қонсаясаты», «моноэтностыққұрам» ұғымдарын пайдалану; 11.2.1.2 Қазақстан аумағындағы халықтың этникалық құрамының өзгеру кезеңдерін зерттеу
		Кеңестік кезеңде Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасуы	11.2.1.3 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін «депортация», «арнайы қонысаударылған дар», «полиэтникалық қоғам», «ұлттық саясат», «интернационализм» ұғымдарын пайдалану; 11.2.1.2 Қазақстанда халықтың этникалық құрамының өзгеру кезеңдерін зерттеу; 11.2.1.4 Кеңестік кезеңде

			Қазақстан этностарының өзара мәдени әсерлесу ерекшеліктерін түсіндіру;
	Қазақстан Республикасының этносаралық қатынастар саласындағы саясаты	Қазақстан Республикасының көші-қон саясаты	11.2.2.1 көші-қон саясатының ерекшеліктерін анықтау үшін «көші-қон», «эмиграция», «иммиграция», «репатриант», «диаспора», «ирридента» ұғымдарын пайдалану; 11.2.2.2 Қазақстандық заңнаманың және мемлекеттік бағдарламалардың негізінде көші-қон саясатының негізгі бағыттары мен басымдықтарын түсіндіру
		Этносаралық және конфессияаралық келісімнің қазақстандық моделі	11.2.2.3 мемлекеттік стратегияларды және бағдарламаларды зерттеу негізінде ұлтаралық және конфессияаралық келісімнің қазақстандық үлгісін бағалау
		Қазақстан Халық Кеңесі –қоғамдық келісім мен жалпыұлттық бірлікті нығайтуға бағытталған орган	11.2.2.4 Ұлттық бірлікті және қазақстандық бірегейлікті нығайтудағы Қазақстан Халық Кеңесінің рөлін сипаттау
	Зерттеу жұмысы	Қазақстан этностары: тарихы мен тағдыры	
3-тоқсан			
Қоғамдық-саяси ойдың дамуы	Қазақстандағы әлеуметтік-саяси ойдың эволюциясы	Қоғамдық-саяси ойдың бастауы және дамуы	11.3.1.1 Ежелгі және ортағасырлық Қазақстанның тарихи тұлғаларының қоғамдық-саяси идеяларын анықтау; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи

			қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
		Қазақ хандығы дәуіріндегі қоғамдық-саяси ойдың дамуы	11.3.1.3 Қазақ хандығы дәуіріндегі тарихи тұлғалардың қоғамдық-саяси идеяларын анықтау; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
		«Зарзаман» ағымы өкілдерінің идеологиялық құндылықтары	11.3.1.4 Қазақ ұлттық мемлекеттілігінің тарихи тағдыры туралы «Зар-заман» өкілдерінің идеяларын түсіндіру; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
		XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси көзқарастары	11.3.1.5 XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси қызметін талдау; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
	«Алаш» – қоғамдық ой және ұлттық идея	«Алаш» ұлттық идеясының тұжырымдамалық негіздері	11.3.2.1 «Алаш» ұлттық идеясының тарихи негіздерін анықтау
		«Алаш» қозғалысы және қазақ революционер-демократтарының саяси көзқарастары	11.3.2.2 Қазақ мемлекеттілігінің даму жолдары туралы ұлттық зиялылардың қоғамдық-саяси көзқарастарын салыстыру; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи

			қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
	Қазақстанның дамуының жалпыұлттық құндылықтары мен идеологиялық бағдарлары	Мемлекеттің идеология саласындағы саясаты: «Мәңгілік Ел» идеясынан «Әділетті Қазақстан» қағидаттарына дейін	11.3.3.1 Қазақстан тарихындағы ұлттық идеялар мен құндылықтардың тарихи сабақтастығын цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті қолдана отырып талдау
		Қазақстан қоғамының жалпыұлттық құндылықтары	11.3.3.2 «Адал азамат» тәрбие бағдарламасы мен «Әділетті Қазақстан» қағидаттарын зерделеу негізінде қазіргі қоғамдағы жалпыұлттық құндылықтардың маңызын түсіндіру; 11.3.3.3 жалпыұлттық құндылықтардың қоғамның тұрақты дамуындағы рөлін талдау
	Зерттеу жұмысы	Қоғамдық-саяси ойдың біріктіруші рөлі	
4-тоқсан			
Білім мен ғылым ның дамуы	Ортағасырлық Қазақстанның ғылыми мұрасы	Ортағасырлық Қазақстандағы ғылымның дамуы	11.4.1.1 әртүрлі тарихи кезеңдердегі ғылымның жетістіктерін анықтау; 11.4.1.2 ғылымның дамуына Қазақстан ортағасырлық ғалымдардың қосқан үлесін зерттеу
	XVIII-XX ғасырлардағы Қазақстандағы білім мен ғылымның дамуы	XVIII-XX ғасырдың басында Қазақстандағы зерттеулер	11.4.2.1 XVIII-XX ғасырдың басында Қазақстандағы ғылыми зерттеулердің негізгі бағыттарын түсіндіру; 11.4.2.2 XVIII-XX ғасырдың басындазерттеушілердің еңбектерін зерделеу негізінде Қазақстандағы

			ғылымды дамытуға қосқан үлесін бағалау
		XIX - XX ғасырдың басында Қазақстандағы оқу орындарының қызметі	11.4.2.3 XIX-XX ғасырдың басындағы Қазақстан аумағында оқу орындардың дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықты анықтау; 11.4.2.4 XIX-XX ғасырдың басындағы Қазақстанда өмір сүрген білім беру мекемелерін қызметтік ерекшеліктеріне сәйкес жіктеу
		Кеңестік білім беру жүйесінің жетістіктері мен қайшылықтары	11.4.2.5 Кеңестік білім беру жүйесінің даму ерекшеліктерін анықтау үшін «сауатсыздықты жою», «қызыл отау», «мұғалімдер институты», «мектептегі білім беру», «кәсіби білім беру», «жоғары оқу орындары» ұғымдарын пайдалану; 11.4.2.6 Қазақстандағы кеңестік білім беру жүйесін реформалауды талдау, жетістіктері мен қайшылықтарын анықтау
		Қазақ КСР Ғылым академиясы – КСРО-ның ірі ғылыми орталығы	11.4.2.7 Қазақстан ғылымын дамытудағы Қазақ КСР Ғылым академиясының рөлін анықтау; 11.4.2.8 Кеңестік кезеңдегі ғылымның дамуына Қазақстанның көрнекті ғалымдарының қосқан үлесін бағалау; 11.4.2.9 Кеңестік саяси жүйе жағдайында Қазақстан ғылымы дамуының қиындықтарын

			және қарама-қайшылықтарын талдау
	Бүгінгі таңдағы Қазақстандағы білім және ғылым жүйесі	Қазақстан Республикасы білімімен ғылымы дамуының мәселелері мен болашағы	**11.4.3.1 Қазақстан Республикасының білім мен ғылымды дамыту саласындағы мемлекеттік саясатының басым бағыттарын талдау;** 11.4.3.2 әлемдік білім және ғылым кеңістігіне ену үшін инновациялық ғылыми және білім беру ұйымдарын құрудың маңыздылығын бағалау; 11.4.3.3 Қазақстан Республикасындағы білім, ғылым және инновациялар саласының дамуындағы цифрлық технологиялар мен жасанды интеллекттің рөлін талдау
	Зерттеу жұмысы	Білім мен ғылымға үлес қосқан менің өлкемнің тұлғалары.	

3-тарау. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы»оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

1-параграф. «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің мазмұны

27. «Қазақстан тарихы»оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

28.Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

29. «Қазақстан тарихы»оқу пәні бойынша білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

30. Оқу пәнінің білім мазмұны төрт бөлімді қамтиды:

10-сыныпта:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) этникалық және әлеуметтік процестер;

3) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан;

4) мәдениеттің дамуы.

11-сыныпта:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) саяси-құқықтық процестер;

3) қоғамдық-саяси ойдың дамуы;

4) білім мен ғылымның дамуы.

31. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Орталық Азия өркениеттері: саналуандылығы және мәдени ортақтығы;

2) Ұлы дала өркениеті;

3) Орталық Азия және әлемдік өркениет.

32. «Этникалық және әлеуметтік процестер» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) қазақ халқының шығу тегінің бастауы;

2) дәстүрлі қазақ қоғамы: этникалық құрылымы және әлеуметтік ұйымдасуы.

33. «Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттер;

2) Ұлы даланың көшпенді империялары;

3) қазақ хандығы - Орталық Азиядағы алғашқы ұлттық мемлекет;

4) Тәуелсіздікке жол және ұлттық мемлекеттілікті жаңғырту.

34. «Мәдениеттің дамуы» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) қазақ халқының дәстүрлі мәдениеті - дала өркениетінің мұрасы;

2) кеңестік кезеңдегі Қазақстан мәдениеті;

3) ұлттық жаңғыру кезеңіндегі мәдениет.

35. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) қазақтардың тіршілікті қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесі;

2) дала мен қала: өзара қарым-қатынас және өзара әсері;

3) Қазақстанның қазіргі замандағы әлеуметтік- экономикалық дамуы.

36. «Саяси-құқықтық процестер» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасу тарихы;

2) Қазақстан Республикасының этносаралық қатынастар саласындағы саясаты.

37. «Қоғамдық-саяси ойдың дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың эволюциясы;

2) «Алаш» – қоғамдық ой және ұлттық идея;

3) Жалпыұлттық құндылықтар және Қазақстанның дамуындағы идеологиялық бағдарлар

38. «Білім мен ғылымның дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) ортағасырлық Қазақстанның ғылыми мұрасы;

2) XVIII-XX ғасырлардағы Қазақстандағы білім мен ғылымның дамуы;

3) қазіргі кезеңдегі Қазақстандық білім және ғылым жүйесі.

39. Оқыту мақсаттары әр бөлімше ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

40. Оқу бағдарламасы базалық тарихи ойлау дағдыларын: тарихи деректердің интерпретациясы, уақыт пен кеңістікте бағдарлану, тарихи талдау және түсіндіруді қалыптастыруға бағытталған.

41. «Қазақстан тарихы»пәні бойынша тарихи ойлау дағдыларын қалыптастыру және оқыту мақсаттарын тиімді жүзеге асыру төмендегі тарихи концептілерге (түсініктерге) негізделеді:

1) өзгеріс пен сабақтастық;

2) себеп пен салдар;

3) дәлел;

4) ұқсастық пен айырмашылық;

5) маңыздылық;

6) интерпретация.

42. Тарихи концептілер негізінде оқытудың күтілетін нәтижелері:

1) «Өзгеріс пен сабақтастық» бойынша білім алушылар: сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды уақыт пен кеңістікте талдайды және бағалайды; сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды ұзақ уақыт бойы ауқымды тарихи процестер мен тақырыптарға дейін біріктіреді; тарихи оқиғалар мен процестердің белгілі бір уақыт межесінде жүйеленуі мен ұйымдасуының негізін (критерийлер) түсіндіреді;

2) «Себеп және салдар» бойынша білім алушылар: бір немесе бірнеше себептердің және/немесе ықпалдардың өзара әрекеттесуін талдайды және бағалайды; ұқсастықтарды, себеп-салдарды, өзара байланысты көрсете отырып тарихи себептілікті түсінеді; тарихи құбылыс, оқиға немесе процесті басқа ұқсас тарихи құбылыстармен уақыт пен кеңістікте байланыстырудың әдістерін түсіндіреді және бағалайды;

3) «Дәлел» бойынша білім алушылар: қарастырылып отырған дәлелге қатысты: аудитория, мақсаттар, көзқарастар, формат, аргумент, шектеулер және контекст сынды тарихи айғақтардың ерекшеліктерін талдайды, тарихи айғақтарды талдау және бағалау негізінде дәйекті қорытынды жасайды, өткен заман туралы объективті түсінік қалыптастыру мақсатында түпнұсқалық және қосалқы деректерден әртүрлі, қарама-қайшы айғақтарды талдайды;

4) «Ұқсастық пен айырмашылық» бойынша білім алушылар: белгілі бір жерде, белгіленген бір уақыт кезеңінде және/немесе әртүрлі қоғамдарда, немесе бір қоғамның ішіндегі өзара байланысқан тарихи оқиғаларды салыстырады;

5) «Маңыздылық» бойынша білім алушылар: қоғамның дамуы үшін тарихи оқиғаның, құбылыстың, процестің маңыздылығын анықтайды;

6) «Интерпретация» бойынша білім алушылар: белгілі бір тарихи оқиғаға, құбылысқа, процеске қатысты әртүрлі көзқарастарды түсіндіреді және бағалайды.

43. 10-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы»оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениет: даму ерекшеліктері. Орталық Азия өркениеттері: саналуандылығы және мәдени ортақтығы. «Орталық Азия» ұғымының тарихи және географиялық аспектілері. Орталық Азияның дәстүрлі өркениеттерін зерттеу тарихы. Орталық Азия өркениеттері пайда болуының факторлары. Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтарының ерекшеліктері. Ұлы Дала өркениеті. «Ұлы Дала» ұғымының тарихи-географиялық сипаттамасы. Ұлы дала өркениетінің қайнар көзі және қалыптасуының ерекшеліктері (энеолит, қола дәуірі). Қазақстан аумағындағы ежелгі археологиялық мәдениеттердің ерекшеліктері. Ерте көшпенділер дәуіріндегі Ұлы Дала өркениеті. Ұлы Дала ежелгі мәдениеттерінің сабақтастығы және өзара байланысы. Ерте көшпенділер өркениетінің әлемдік тарихи процестер барысына әсері. Орталық Азия және әлемдік өркениет. Орталық Азия халықтарының әлемдік материалдық мәдениеттің дамуына қосқан үлесі. Орталық Азия халықтарының әлемдік рухани мәдениеттің дамуына қосқан үлесі.

2) этникалық және әлеуметтік процестер. Қазақ халқының шығу тегі. «Антропогенез», «этногенез», «этнос» ұғымдары. Қазақстан аумағындағы этногенез және этникалық процестер. Қазақ этносының қалыптасуы – көп ғасырларлық этникалық процестердің нәтижесі. Мәдени-генетикалық код - ұлттың негізі. Дәстүрлі қазақ қоғамы: этникалық құрылымы және әлеуметтік ұйымдасуы. Қазақтарда ру-тайпалық құрылым қалыптасуының тарихи шарттары. Қазақтардың ру-тайпалық құрылымының эволюциясы. Туыстық принциптердің және рулық құрылымның функционалдық маңызы. «Ауызша тарихнама», «шежіре», «ру», «тайпа», «ата-жұрт», «атамекен», «ел» ұғымы. Қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасуының біріктіруші рөлі. Дәстүрлі қазақ қоғамының әлеуметтік жіктелуі. «Ақсүйек», «қарасүйек», «хан», «сұлтан», «би», «батыр» ұғымдары. Дәстүрлі қазақ қоғамындағы әлеуметтік институттардың қызметі.

3) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан. Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттер. Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттердің саяси ұйымдасуы. «Мемлекет», «билік», «саяси ұйым» ұғымдары. Ұлы Дала көшпенділерінің империялары. Түркі империясы - көшпенділер мемлекеттілігінің классикалық үлгісі. Ұлы Түрік қағанатының қалыптасуы мен дамуы. Түркі империясының мұрагерлері. Мемлекеттік құрылым түрлерінің сабақтастығы. Ерте және дамыған орта ғасырлардағы түркі мемлекеттерінің геосаяси белсенділігі. Түркі әлемінің қалыптасуы мен дамуындағы түркі империясының рөлі. Шыңғысхан империясы және оның мұрагерлері. Шыңғысханның әлем тарихындағы рөлі. Қазақстан аумағында ұлыс жүйесінің дамуы. XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердің геосаяси белсенділігі және олардың Еуразиядағы тарихи процестердің барысына

әсер етуі. Қазақ хандығы – Орталық Азиядағы алғашқы ұлттық мемлекет. Ақ Орда мен Қазақ хандығының тарихи сабақтастығы. Қазақ хандығының құрылуы – Қазақстан аумағындағы тарихи процестердің заңды нәтижесі. Қазақ хандарының Қазақ мемлекетінің қалыптасуы мен нығаюындағы рөлі. Қазақ хандығының саяси институттары. Мемлекеттік құрылым түрлерінің сабақтастығы. Бабаларымыздың ұлан-ғайыр аумақты қорғап сақтаудағы рөлі. Тәуелсіздікке жол және ұлттық мемлекеттіліктің қайта жаңғыртылуы. Қазақ халқының мемлекеттік Егемендікті қалпына келтіру үшін жүргізген ұлт-азаттық күресі. Түркістан (Қоқан) және Алаш автономиясы түрінде мемлекеттік Егемендіктің қалпына келтірілуі. Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрі. «Автономдық кеңес республикасы», «Кеңес одағы республикасы», «унитарлы мемлекет» ұғымдары. Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуының жетістіктері мен қайшылықтары. Ұлттық мемлекеттіліктің жаңғыртылуы. Қазақстанның мемлекеттік тәуелсіздігінің қалпына келтірілуі – тарихи процестердің заңды нәтижесі. Қазақстан Республикасы мемлекет басшыларының ұлттық мемлекеттілікті жаңғыртудағы рөлі. Қазақстан Республикасының даму стратегиялары мен мемлекеттік бағдарламалары.;

4) мәдениеттің дамуы. Қазақ халқының дәстүрлі мәдениеті – дала өркениетінің мұрасы. Қазақ халқының материалдық мәдениеті және қолданбалы қолөнері. «Мәдениет», «дала өркениеті», «материалдық мәдениет», «рухани мәдениет», «қолданбалы өнер», «мәдени мұра» ұғымдары. Қазақстандағы тарихи-этнографиялық процестердің эволюциясы және сабақтастығы. Қазақтардың дәстүрлі дүниетанымы. «Әдет-ғұрып» «рәсім», «салт-дәстүр», «діл (менталитет)» ұғымдары. Қазақ халқының рухани-адамгершілік құндылықтары: әдет-ғұрыптар мен салт-дәстүрлер. Туған жерге, оның мәдениеті мен салт-дәстүріне құрмет көрсету- шынайы патриотизмнің көрінісі. Дала өркениеті тарихымен мәдениетінің ескерткіштері. Тарихи және мәдени ескерткіштердің классификациясы. Қазақстанның рухани құндылықтары – ұлттық бірегейліктің негізі. Қазақ халқының әдеби және музыкалық мұрасы: бастауы, дәстүрі, қазіргі уақыттағы дамуы. Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның мәдениеті. Кеңестік кезеңдегі мәдениет саласындағы жетістіктер мен қайшылықтар. Жаңа бағыттар мен жанрлар. Ұлттық жаңғыру кезеңіндегі мәдениет. Қазақстандық мәдениеттің дамуы. Жаңа бағыттар мен жанрлар. Халықаралық мәдени кеңістікке кірігу процесі.

44. 11-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы»оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениет: даму ерекшеліктері. Қазақтардың тіршілігін қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесі. Қазақстан аумағындағы көшпелі мал шаруашылығы және егіншілік. Қазақстан халқының тіршілікті қамтамасыз ету жүйесінің қалыптасуына және дамуына табиғи-географиялық факторлардың әсері. «Тіршілікті қамтамасыз ету жүйесі», «қоныстану жүйесі», «экожүйе» ұғымдары. Дәстүрлі шаруашылық қызмет түрлерінің классификациясы. Қазақ халқының тіршілікті қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесіндегі кәсіптері мен қолөнері. Қазақтардың қолөнері мен кәсіптерінің этнографиялық зерттелуі. Дала мен қала: өзара қарым-қатынас және өзара әсері. Ұлы Жібек жолының Қазақстан

аумағындағы бағыттары мен жолдары. Қазақстан аумағында қалалардың пайда болуы мен дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөлі. Отырықшы және көшпенді халықтардың экономикалық және мәдени өзара қарым-қатынасы және өзара әсері. Қазақстанның қазіргі замандағы әлеуметтік-экономикалық дамуы. «Экономикалық жүйе», «дәстүрлі (аграрлы) экономика», «жоспарлы (социалистік) экономика» ұғымдары. XX ғасырда Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық даму бағыттарын анықтаған факторлар. Қазақстан Республикасы экономикасының даму кезеңдері. Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық даму болашағы.

2) саяси-құқықтық процестер. Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасу тарихы. «Аграрлық саясат», «көші-қон саясаты», «моноэтностық құрам» ұғымдары. Қазақстан аумағындағы халықтың этникалық құрамының өзгеру кезеңдері. Кеңестік кезеңде Қазақстандағы полиэтникалық қоғамның қалыптасуы. «Депортация», «арнайы қоныс аударылғандар», «полиэтникалық қоғам», «ұлттық саясат», «интернационализм» ұғымдары. Кеңестік кезеңдегі Қазақстан этностарының өзара мәдени әсерлері. Қазақстан Республикасының этносаралық қатынастар саласындағы саясаты. «Көші-қон», «эмиграция», «иммиграция», «репатриант», «диаспора», «ирридента» ұғымдары. Қазақстан Республикасының көші-қон саясатының негізгі бағыттары мен басымдықтары. Этносаралық және конфессияаралық келісімнің қазақстандық моделі. Қазақстан Халық Кеңесі – жалпыұлттық диалогты ұйымдастыруға, қоғамдық келісімді, жалпыұлттық бірлік пен ынтымақты нығайтуға бағытталған орган. .

3) қоғамдық-саяси ойдың дамуы. Қазақстандағы әлеуметтік-саяси ойдың эволюциясы. Ежелгі және ортағасырлық Қазақстанда қоғамдық-саяси ойдың дамуы. Қазақ хандығы дәуіріндегі қоғамдық-саяси ойдың дамуы. «Зар заман» ағымы өкілдерінің идеологиялық құндылықтары. XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси көзқарастары. «Алаш» – қоғамдық ой және ұлттық идея. «Алаш» ұлттық идеясының тұжырымдамалық негіздері. Қазақ мемлекеттілігінің даму жолдары туралы ұлттық зиялылардың қоғамдық-саяси көзқарастары («Алаш» қозғалысы және қазақ революционер-демократтарының саяси көзқарастары). Қазақстанның дамуының жалпыұлттық құндылықтары мен идеологиялық бағдарлары. Мемлекеттің идеология саласындағы саясаты: «Мәңгілік Ел» идеясынан «Әділетті Қазақстан» қағидаттарына дейін. Қазақстандық қоғамның жалпыұлттық құндылықтары. «Адал азамат» бағдарламасының құндылықтары. «Таза Қазақстан» аумақтардың тұрақты дамуы.

4) білім мен ғылымның дамуы. Ортағасырлық Қазақстанның ғылыми мұрасы. Ортағасырлық Қазақстандағы ғылымның дамуы. Ортағасырлық Қазақстанның көрнекті ғалымдары мен ойшылдары. XVIII-XX ғасырлардағы Қазақстандағы білім мен ғылымның дамуы. XVIII-XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы зерттеулер. Зерттеушілердің Қазақстандағы ғылымды дамытуға қосқан үлесі. XIX ғасырда Қазақстанда оқу орындарының пайда болуы мен дамуы. XIX ғасырда -XX ғасырдың басында Қазақстанда өмір сүрген білім беру мекемелерінің ерекшеліктері. Кеңестік білім беру жүйесінің жетістіктері мен қайшылықтары. Сауатсыздықты жою. Мектептік, кәсіби және жоғары білім беру. Кеңестік білім беру жүйесінің реформалары. Қазақстан ғылымын дамытудағы

Қазақ КСР Ғылым академиясының рөлі. Қазақстанның көрнекті ғалымдары. Кеңестік саяси жүйе жағдайында Қазақстан ғылымы дамуының қиындықтары және қарама-қайшылықтары. Қазіргі кезеңдегі Қазақстандағы білім және ғылым жүйесі. Тәуелсіздік жылдарындағы Қазақстан Республикасының білім және ғылым жүйесінің дамуы: жетістіктері, проблемалары және болашағы. Қазақстан Республикасы білім беру жүйесінің жаңғыртылуы. Қазақстанның әлемдік білім және ғылым кеңістігіне кірігуі. Қазақстан Республикасының білім және ғылым саласындағы стратегиялары мен бағдарламалары. Қазақстан Республикасының «Болашақ» халықаралық білім беру бағдарламасы. Қазақстан Республикасының инновациялық ғылыми және білім беру ұйымдары. Білім мен ғылымның цифрлық трансформациясы, қазіргі Қазақстандағы жасанды интеллект пен инновациялардың дамуы.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

45. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.2 кодында «10» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

1) 1- бөлім:

10-сынып Өркениет: даму ерекшеліктері	11-сынып Өркениет: даму ерекшеліктері
Білім алушылар:	
10.1.1.1 «Орталық Азия» түсінігін аймақтың тарихи және географиялық ерекшеліктерін сипаттау үшін пайдалану	11.1.1.1 Қазақстан халқының тіршілікті қамтамасыз ету жүйесінің қалыптасуына және дамуына табиғи-географиялық факторлардың әсерін зерттеу
10.1.1.2 әлемдік өркениеттегі Орталық Азияның рөлі туралы ғалымдардың пікірін зерттеу	11.1.1.2 көшпелі мал шаруашылығы мен егіншіліктің ерекшеліктерін «тіршілікті қамтамасыз ету жүйесі» , «қоныстану жүйесі», «экожүйе» ұғымдарын пайдалана отырып анықтау
10.1.1.3 Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтарының ерекшеліктерін сипаттау	11.1.1.3 картаны пайдаланып дәстүрлі шаруашылық қызмет түрлерін классификациялау
10.1.2.1 картаны пайдаланып «Ұлы Дала» тарихи-географиялық аймағын анықтау	11.1.1.4 этнографиялық материалдар негізінде қазақтарда қолөнер мен кәсіптердің дамуын сипаттау

10.1.2.2 тарихи дерек көздерді талдау негізінде «Ұлы Дала» ұғымының мәнін түсіндіру	11.1.2.1 картаны пайдаланып, Ұлы Жібек жолының Қазақстан аумағындағы бағыттары мен жолдарын зерттеу
10.1.2.3 Ұлы дала өркениетінің пайда болуы мен қалыптасу ерекшеліктерін түсіндіру	11.1.2.2 Қазақстан аумағында қалалардың пайда болуы мен дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөліне талдау жасау
10.1.2.4 Қазақстан аумағындағы ежелгі археологиялық мәдениеттердің ерекшеліктерін сипаттау	11.1.2.3 сауда-экономикалық қарым-қатынастар жүйесіндегі көшпелі және отырықшы халықтың өзара қарым-қатынасын сипаттау
10.1.2.5 Ұлы Дала ежелгі мәдениеттерінің сабақтастығын және өзара байланысын талдау	11.1.2.4 дереккөздер негізінде көшпелі және отырықшы халықтың мәдени өзара әсерін анықтау
10.1.2.6 «Өркениет» ұғымын айқындау критерийлерін пайдалана отырып, Ұлы Дала көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін сипаттау	11.1.3.1 Қазақстанның экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін «экономикалық жүйе», «дәстүрлі (аграрлы) экономика», «жоспарлы (социалистік) экономика» ұғымдарын пайдалану
10.1.2.7 әртүрлі көзқарастарды талдау арқылы ерте көшпенділер өркениетінің әлемдік тарихи процестер барысына әсерін бағалау	11.1.3.2 XX ғасырда Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық даму бағыттарын анықтаған факторларды талдау
10.1.3.1 Орталық Азия халықтарының материалдық және рухани мәдениет жетістіктерін талдау арқылы адамзаттың дамуына қосқан үлесін қорытындылау	11.1.3.3 Қазақстан Республикасы экономикасының даму кезеңдерін талдау, олардың ерекшеліктерін анықтау
	11.1.3.4 мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттеу және Қазақстан Республикасы әлеуметтік-экономикалық даму болашағын болжау

2-бөлім:

10-сынып Этникалық және әлеуметтік процестер	11-сынып Саяси-құқықтық процестер
Білім алушылар:	
10.2.1.1 Қазақстандағы этникалық процестерді түсіндіру үшін «антропогенез», «этногенез», «этнос» ұғымдарын пайдалану	11.2.1.1 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін «аграрлық саясат», «көші-қон

	саясаты», «моноэтностық құрам» ұғымдарын пайдалану
10.2.1.2 этникалық процестердің сабақтастығын анықтай отырып, Қазақстан аумағында этногенездің кезеңдерін айқындау	11.2.1.2 Қазақстан аумағындағы халықтың этникалық құрамының өзгеру кезеңдерін зерттеу
10.2.2.1 қазақтардың этникалық құрылымын сипаттау үшін «ру», «тайпа», «жүз», «ата-жұрт», «ата-мекен» ұғымдарын пайдалану	11.2.1.3 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін «депортация», «арнайы қоныс аударылғандар», «полиэтникалық қоғам», «ұлттық саясат», «интернационализм» ұғымдарын пайдалану
10.2.2.2 тарихи кезеңдерді талдау негізінде қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасу түрінің қалыптасу алғышарттарын талдау	11.2.2.1 көші-қон саясатының ерекшеліктерін анықтау үшін «көші-қон», «эмиграция», «иммиграция», «репатриант», «диаспора», «ирридента» ұғымдарын пайдалану
10.2.2.3 қазақтардың ру-тайпалық құрылымының ерекшеліктерін ауызша тарихнама негізінде түсіндіру (шежіре, генеалогиялық аңыздар)	11.2.2.2 Қазақстандық заңнаманың және мемлекеттік бағдарламалардың негізінде көші-қон саясатының негізгі бағыттары мен басымдықтарын түсіндіру
10.2.2.4 қазақ көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін ескере отырып, туыстық принциптердің және рулық құрылымның функционалдық маңызын түсіндіру	11.2.2.3 мемлекеттік стратегияларды және бағдарламаларды зерттеу негізінде ұлтаралық және конфессияаралық келісімнің қазақстандық үлгісін бағалау
10.2.2.5 қазақтардың әлеуметтік жіктелуіне тән ерекшеліктерді анықтау үшін «ақсүйек», «қарасүйек», «хан», «сұлтан», «би», «батыр» ұғымдарын пайдалану	11.2.2.4 Ұлттық бірлікті және қазақстандық бірегейлікті нығайтудағы Қазақстан Халық Кеңесінің рөлін сипаттау
10.2.2.6 дәстүрлі қазақ қоғамындағы әлеуметтік институттардың функционалдық рөлін түсіндіру	
10.2.2.7 туған жердің мәдениеті, салт дәстүрінің маңызына баға беруде «мәдени-генетикалық код» ұғымын қолдану	

3-бөлім:

10-сынып Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан:	11-сынып Қоғамдық саяси ойдың дамуы
Білім алушылар:	

10.3.1.1 Қазақстандағы ерте көшпенділердегі мемлекеттілік белгілерін анықтау үшін «мемлекет», «билік», «саяси ұйым» ұғымдарын пайдалану	11.3.1.1 ежелгі және ортағасырлық Қазақстанның тарихи тұлғаларының қоғамдық-саяси идеяларын анықтау
10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру	11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
10.3.1.3 Қазақстан территориясындағы ерте мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін сипаттау	11.3.1.3 қазақ хандығы дәуіріндегі тарихи тұлғалардың қоғамдық-саяси идеяларын анықтау
10.3.2.1 деректерді талдау негізінде түркі мемлекеттерінің дамуын зерттеу, мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтау	11.3.1.4 қазақ ұлттық мемлекеттілігінің тарихи тағдыры туралы «Зар-заман» өкілдерінің идеяларын түсіндіру
10.3.2.2 ерте және дамыған ортағасырлардағы түркі мемлекеттерінің геосаяси белсенділігін бағалау	11.3.1.5 XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси қызметін талдау
10.3.2.3 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақстан аумағындағы ұлыс жүйесінің дамуын талдау	11.3.2.1 «Алаш» ұлттық идеясының тарихи негіздерін анықтау
10.3.2.4 XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердің геосаяси белсенділігін сипаттау арқылы, олардың Еуразиядағы тарихи процестердің барысына әсер ету дәрежесін бағалау	11.3.2.2 қазақ мемлекеттілігінің даму жолдары туралы ұлттық зиялылардың қоғамдық-саяси көзқарастарын салыстыру
10.3.3.1 Ақ Орда және Қазақ хандығының тарихи сабақтастығын анықтау	11.3.3.1 Қазақстан тарихындағы ұлттық идеялар мен құндылықтардың тарихи сабақтастығын цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті қолдана отырып талдау
10.3.3.2 Қазақ хандығының құрылуын Қазақстан аумағындағы тарихи процестердің заңды нәтижесі ретінде тұжырымдау	11.3.3.2 «Адал азамат» тәрбие бағдарламасы мен «Әділетті Қазақстан» қағидаттарын зерделеу негізінде қазіргі қоғамдағы жалпыұлттық құндылықтардың маңызын түсіндіру;
10.3.3.3 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақ	11.3.3.3 жалпыұлттық құндылықтардың қоғамның тұрақты

хандығының саяси институттарының ерекшеліктерін талдау	дамуындағы рөлін талдау
10.3.4.1 Қазақстанның мемлекеттік Егемендігіненайрылуының себеп-салдарын анықтау	
10.3.4.2 қазақ халқының мемлекеттік Егемендікті қалпына келтіру үшін жүргізген күресін зерттеу	
10.3.4.3 Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрін түсіндіру үшін «автономдық кеңес республикасы», «кеңес одағы республикасы», «унитарлы мемлекет» ұғымдарын пайдалану	
10.3.4.4 Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуының жетістіктері мен қайшылықтарын талдау	
10.3.4.5 Қазақстан Республикасын жаңғырту мен нығайтудағы мемлекет басшыларының рөлін анықтау	
10.3.4.6 мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттей отырып, Қазақстан Республикасының даму бағдарларын болжау	

4-бөлім:

10 - сынып Мәдениеттің дамуы	11- сынып Білім мен ғылымның дамуы
Білім алушылар:	
10.4.1.1 қазақ халқының мәдени жетістіктерін сипаттау үшін «мәдениет», «дала өркениеті», «материалдық мәдениет», «рухани мәдениет», «қолданбалы өнер», «мәдени мұра» ұғымдарын пайдалану	11.4.1.1 ғылымның дамуына Қазақстан ортағасырлық ғалымдардың қосқан үлесін зерттеу
10.4.1.2 қазақ халқының материалдық мәдениетінің маңызды жетістіктерін анықтау; - Қазақстандағы тарихи-этнографиялық процестердің сабақтастығын талдау	11.4.2.1 XVIII ғасырдағы, XX ғасырдың басындағы зерттеушілердің еңбектерін зерделеу негізінде Қазақстандағы ғылымды дамытуға қосқан үлесін бағалау
10.4.1.3 қазақ халқының дәстүрлі дүниетанымын анықтау үшін «әдет-ғұрып» «рәсім», «салт-дәстүр», «діл (менталитет)» ұғымдарын пайдалану	11.4.2.2 XIX-XX ғасырдың басында Қазақстан аумағында оқу орындарының дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықты анықтау

10.4.1.4 қазақ халқының рухани-адамгершілік құндылықтарын салт-дәстүрлерді зерттеу негізінде түсіндіру	11.4.2.3 XIX-XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы білім беру мекемелерін қызметтік ерекшеліктеріне сәйкес жіктеу
10.4.1.5 дала өркениетінің белгілі тарихи және мәдени ескерткіштерін зерттеу	11.4.2.4 Кеңестік білім беру жүйесінің даму ерекшеліктерін анықтау үшін «сауатсыздықты жою», «қызыл отау», «мұғалімдер институты», «мектептегі білім беру», «кәсіби білім беру», «жоғары оқу орындары» ұғымдарын пайдалану
10.4.1.6 типологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, тарихи және мәдени ескерткіштерді классификациялау	11.4.2.5 Қазақстандағы кеңестік білім беру жүйесін реформалауды талдау, жетістіктері мен қайшылықтарын анықтау
10.4.1.7 қазақ халқының мәдени мұрасындағы ауыз әдебиетінің маңызын анықтау	11.4.2.6 Кеңестік кезеңде ғылымның дамуына Қазақстанның көрнекті ғалымдарының қосқан үлесін бағалау
10.4.1.8 халықтың рухани -адамгершілік құндылықтарын сипаттайтын қазақ әдебиетінің маңызды жетістіктерін анықтау	11.4.2.7 Кеңестік саяси жүйе жағдайында Қазақстан ғылымы дамуының қиындықтарын және қарама-қайшылықтарын талдау
10.4.2.1 Кеңестік дәуірдегі Қазақстанның мәдениет саласындағы жаңа бағыттарын және жанрларды анықтау	11.4.3.1 Қазақстан Республикасының білім мен ғылымды дамыту саласындағы мемлекеттік саясатының басым бағыттарын талдау
10.4.2.2 кеңестік дәуірдегі мәдениеттің даму ерекшеліктерін қорытындылай келе, жетістіктер мен қайшылықтарды талдау	11.4.3.2 Қазақстан Республикасындағы білім, ғылым және инновациялар саласының дамуындағы цифрлық технологиялар мен жасанды интеллекттің рөлін талдау
10.4.3.1 Қазақстан Республикасының мәдениет саласындағы жаңа бағыттарын және жанрларды сипаттау	
10.4.3.2 халықаралық мәдени кеңістікке кірігу процесін түсіндіру	
10.4.3.3 халықтың тарихи мәдени мұрасының маңызын зерттеуде «Туған жер» ұғымын қолдану	

46. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

47. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) 10-11 сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы»оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады (гимназия/лицей сыныптарына арналған).

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) 10-11 сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы»оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

1) 10-сынып:

Бөлім	Тарау	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекше ліктері	Орталық Азия өркениеттері: саналуандылығы және мәдени ортақтығы	Орталық Азия: ұғымының тарихи және географиялық аспектілері	10.1.1.1 «Орталық Азия» түсінігін аймақтың тарихи және географиялық ерекшеліктерін сипаттау үшін пайдалану
		Орталық Азияның дәстүрлі өркениеттерін зерттеу тарихы	10.1.1.2 әлемдік өркениеттегі Орталық Азияның рөлі туралы ғалымдардың пікірін зерттеу
		Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтары	10.1.1.3 Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтарының ерекшелікте рін сипаттау
	«Ұлы дала өркениеті	«Ұлы Дала»: тарихи-географиялық сипаттамасы	10.1.2.1 картаны пайдаланып «Ұлы Дала» тарихи-географиялық аймағын анықтау; 10.1.2.2 тарихи дерек көздерді талдау негізінде «Ұлы Дала» ұғымыныңмәнін түсіндіру
		Ұлы дала өркениетінің қайнар көзі және қалыптасуының	10.1.2.3 Ұлы дала өркениетінің пайда болуы мен қалыптасуерекшеліктері

		ерекшеліктері (энеолит, қола дәуірі)	н түсіндіру; 10.1.2.4 Қазақстан аумағындағы ежелгі археологиялық мәдениет тердің ерекшеліктерін сипаттау; 10.1.2.5 Ұлы дала ежелгі мәдениеттерінің сабақтастығын және өзара байланысын талдау
		Ерте көшпенділер дәуіріндегі Ұлы Дала өркениеті	10.1.2.6 «Өркениет» ұғымын айқындау критерийлерін пайдалана отырып, Ұлы Дала көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін сипаттау; 10.1.2.7 әртүрлі көзқарастарды талдау арқылы ерте көшпенділер өркениетінің әлемдік тарихи процестер барысына әсерін бағалау
	Орталық Азия және әлемдік өркениет	Әлемдік мәдениеттің дамуына Орталық Азия халықтарының қосқан үлесі	10.1.3.1 Орталық Азия халықтарының материалдық және рухани мәдениет жетістіктерін талдау арқылы адамзаттың дамуына қосқан үлесін қорытындылау
	Қайталау		
2-тоқсан			
Этникалық және әлеуметтік процестер	Қазақ халқының шығу тегі	Қазақстандағы этногенез және этникалық процестер	10.2.1.1 Қазақстандағы этникалық процестерді түсіндіру үшін «антропогенез», «этногенез», «этнос» ұғымдарын пайдалану; 10.2.1.2 этникалық

			процестердің сабақтастығын анықтай отырып, Қазақстан аумағындағы этногенездің кезеңдерін айқындау
	Дәстүрлі қазақ қоғамы: этникалық құрылымы және әлеуметтік ұйымдасуы	Қазақтардың ру-тайпалық құрылымы қалыптасуының тарихи шарттары	10.2.2.1 қазақтардың этникалық құрылымын сипаттау үшін «ру», «тайпа», «жүз», «ата-жұрт», «ата-мекен» ұғымдарын пайдалану; 10.2.2.2 тарихи кезеңдерді талдау негізінде қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасу түрінің қалыптасу алғышарттарын талдау; 10.2.2.8 туған жердің мәдениеті, салт дәстүрінің маңызына баға беруде «мәдени-генетикалық код» ұғымын қолдану
		Қазақтардың ру-тайпалық құрылымының ерекшеліктері	10.2.2.3 қазақтардың ру-тайпалық құрылымының ерекшеліктерін ауызша тарихнама негізінде түсіндіру (шежіре, генеалогиялық аңыздар); 10.2.2.4 қазақ көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін ескере отырып, туыстық принциптердің және рулық құрылымның функционал дық маңызын түсіндіру
		Дәстүрлі қазақ қоғамының әлеуметтік	10.2.2.5 қазақтардың әлеуметтік жіктелуіне тән ерекшеліктерді анықтау үшін

		жіктелуінің ерекшеліктері	«ақсүйек», «қарасүйек», «хан», «сұлтан», «би», «батыр» ұғымдарын пайдалану; 10.2.2.6 дәстүрлі қазақ қоғамындағы әлеуметтік институттардың функционалдық рөлін түсіндіру
	Қайталау		
3-тоқсан			
Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан	Қазақстан территориясындағы ерте мемлекеттер	Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттердің саяси ұйымдасуы	10.3.1.1 Қазақстандағы ерте көшпенділердегі мемлекеттілік белгілерін анықтау үшін «мемлекет», «билік», «саяси ұйым» ұғымдарын пайдалану; 10.3.1.3 Қазақстан территориясындағы ерте мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін сипаттау
Ұлы дала көшпенділерінің империялары		Түркі империясы - көшпенділер мемлекеттілігінің классикалық үлгісі. Түркі империясының мұрагерлері	10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.2.1 деректерді талдау негізінде түркі мемлекеттерінің дамуын зерттеу, мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтау; 10.3.2.2 ерте және дамыған орта ғасырлардағы түркі мемлекеттерінің геосаяси белсенділігін бағалау
		Шыңғысхан империясы және оның мұрагерлері	10.3.2.3 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақстан аумағында ұлыс

			жүйесінің дамуын талдау; 10.3.2.4 XIII -XV ғасырлардағы мемлекеттердің геосаяси белсенділігін сипаттау арқылы, олардың Еуразиядағы тарихи процестердің барысына әсер ету дәрежесін бағалау
	Қазақ хандығы - Орталық Азиядағы алғашқы ұлттық мемлекет	Ақ Орда - Қазақ хандығының негізі	10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.3.1 Ақ Орда және Қазақ хандығының тарихи сабақтастығын анықтау
		Қазақ хандығы: мемлекеттің саяси институттары	10.3.3.2 Қазақ хандығының құрылуын Қазақстан аумағындағы тарихи процестердің заңды нәтижесі ретінде тұжырымдау; 10.3.3.3 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақ хандығының саяси институттарының ерекшеліктерін талдау
	Тәуелсіздікке жол және ұлттық мемлекеттіліктің қайта жаңғыртылуы	Мемлекеттік Егемендікті қалпына келтіру жолындағы қазақ халқының күресі	10.3.4.1 Қазақстанның мемлекеттік Егемендігінен айрылуының себеп-салдарын анықтау; 10.3.4.2 қазақ халқының мемлекеттік Егемендікті қалпына келтіру үшін жүргізген күресін зерттеу

		Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрі	10.3.4.3 Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрін түсіндіру үшін «автономдық кеңес республикасы», «кеңес одағы республикасы», «унитарлы мемлекет» ұғымдарын пайдалану; 10.3.4.4 Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуының жетістіктері мен қайшылықтарын талдау
		Ұлттық мемлекеттіліктің жаңғыртылуы	10.3.4.5 Қазақстан Республикасын жаңғырту мен нығайтудағы мемлекет басшыларының рөлін анықтау; 10.3.4.6 мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттей отырып Қазақстан Республикасының даму бағдарларын болжау
	Қайталау		
4-тоқсан			
Мәдениеттің дамуы	Қазақ халқының дәстүрлі мәдениеті - дала өркениетінің мұрасы	Қазақ халқының материалдық мәдениеті және қолданбалы қолөнері	10.4.1.1 Қазақ халқының мәдени жетістіктерін сипаттау үшін «мәдениет», «дала өркениеті», «материалдық мәдениет», «рухани мәдениет», «қолданбалы өнер», «мәдени мұра» ұғымдарын пайдалану; 10.4.1.2 қазақ халқының материалдық мәдениетінің маңызды жетістіктерін анықтау; - Қазақстандағы тарихи-

			этнографиялық процестердің сабақтастығын талдау
		Қазақтардың дәстүрлі дүниетанымы	10.4.1.3 қазақ халқының дәстүрлі дүниетанымын анықтау үшін «әдет-ғұрып» «рәсім», «салт-дәстүр», «діл (менталитет)» ұғымдарын пайдалану; 10.4.1.4 қазақ халқының рухани-адамгершілік құндылықтарын салт-дәстүрлерді зерттеу негізінде түсіндіру
		Тарихи және мәдени ескерткіштер	10.4.1.5 дала өркениетінің белгілі тарихи және мәдени ескерткіштерін зерттеу; 10.4.1.6 типологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, тарихи және мәдени ескерткіштерді классификациялау
		Қазақ халқының әдеби және музыкалық мұрасы	10.4.1.7 Қазақ халқының мәдени мұрасындағы ауыз әдебиетінің маңызын анықтау; 10.4.1.8 халықтың рухани -адамгершілік құндылықтарын сипаттайтын қазақ әдебиетінің маңызды жетістіктерін анықтау
	Кеңестік кезеңдегі Қазақстан мәдениеті	Кеңестік кезеңдегі мәдениет саласындағы жетістіктер мен қайшылықтар	10.4.2.1 Кеңестік дәуірдегі Қазақстан мәдениеті саласындағы жаңа бағыттарды және жанрларды анықтау; 10.4.2.2 кеңестік дәуірдегі мәдениеттің даму ерекшеліктерін қорытындылай отырып,

			жетістіктер мен қайшылықтарды талдау
	Ұлттық жаңғыру кезеңіндегі мәдениет	Мәдениеттің қазіргі кезеңдегі дамуы	10.4.3.1 Қазақстан Республикасының мәдениет саласындағы жаңа бағыттарын және жанрларды сипаттау; 10.4.3.2 халықаралық мәдени кеңістікке кірігу процесін түсіндіру; 10.4.3.3 халықтың тарихи мәдени мұрасының маңызын зерттеуде «Туған жер» ұғымын қолдану
	Қайталау		

2) 11-сынып:

Бөлім	Тарау	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Қазақтардың тіршілікті қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесі	Қазақстанда көшпелі мал шаруашылығы және егіншіліктің дамуы	11.1.1.1 Қазақстан халқының тіршілікті қамтамасыз ету жүйесінің қалыптасуына және дамуына табиғи-географиялық факторлардың әсерін зерттеу; 11.1.1.2 көшпелі мал шаруашылығы және егіншіліктің ерекшеліктерін «тіршілікті қамтамасыз ету жүйесі , «қоныстану жүйесі», «экожүйе» ұғымдарын пайдалана отырып анықтау; 11.1.1.3 картаны пайдаланып дәстүрлі шаруашылық қызмет түрлерін жіктеу
		Қолөнер мен кәсіптер	11.1.3.4 этнографиялық материалдардың қазақтарда қолөнер мен

			кәсіптердің дамуын сипаттау
	Дала мен қала: өзара қарым-қатынас және өзара әсері	Қазақстан қала мәдениетінің дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөлі	11.1.2.1 картаны пайдаланып, Ұлы Жібек жолының Қазақстан аумағындағы бағыттары мен жолдарын зерттеу; 11.1.2.2 Қазақстан аумағында қалалардың пайда болуы мен дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөлін талдау
		Экономикалық және мәдени өзара қарым-қатынас және өзара әсері	11.1.2.3 сауда-экономикалық қарым-қатынастар жүйесінде көшпелі және отырықшы халықтың өзара қарым-қатынасын сипаттау; 11.1.2.4 дереккөздер негізінде көшпелі және отырықшы халықтың мәдени өзара әсерін анықтау
	Қазақстанның қазіргі замандағы әлеуметтік-экономикалық дамуы	XX ғасырдағы Қазақстан экономикасының дамуы	11.1.3.1 Қазақстанның экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін «экономикалық жүйе», «дәстүрлі (аграрлы) экономика», «жоспарлы (социалистік) экономика» ұғымдарын пайдалану; 11.1.3.2 XX ғасырда Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық даму бағыттарын анықтаған факторларды талдау
		Қазақстан Республикасының экономикасының дамуы	11.1.3.3 Қазақстан Республикасы экономикасының даму кезеңдерін талдау, олардың ерекшеліктерін анықтау; 11.1.4.4 мемлекеттік

			стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттеу және Қазақстан Республикасы әлеуметтік-экономикалық даму болашағын болжау
	Қайталау		
2-тоқсан			
Саяси-құқық тық процес тер	Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасу тарихы	Қазақстан халқының моноэтникалық құрамының өзгеруі (XVIII ғасыр - XX ғасырдың басы)	11.2.1.1 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін «аграрлық саясат», «көші-қонсаясаты», «моноэтностыққұрам» ұғымдарын пайдалану; 11.2.1.2 Қазақстан аумағындағы халықтың этникалық құрамының өзгеру кезеңдерін зерттеу
		Кеңестік кезеңде Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасуы	11.2.1.3 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін «депортация», «арнайы қонысаударылған дар», «полиэтникалық қоғам», «ұлттық саясат», «интернационализм» ұғымдарын пайдалану; 11.2.1.2 Қазақстанда халықтың этникалық құрамының өзгеру кезеңдерін зерттеу
	Қазақстан Республикасының этносаралық қатынастар саласындағы саясаты	Қазақстан Республикасының көші-қон саясаты	11.2.2.1 көші-қон саясатының ерекшеліктерін анықтау үшін «көші-қон», «эмиграция», «иммиграция», «репатриант», «диаспора», «ирридента» ұғымдарын пайдалану; 11.2.2.2 Қазақстандық заңнаманың және

			мемлекеттік бағдарламалардың негізінде көші-қон саясатының негізгі бағыттары мен басымдықтарын түсіндіру
		Этносаралық және конфессияаралық келісімнің қазақстандық моделі	11.2.2.3 мемлекеттік стратегияларды және бағдарламаларды зерттеу негізінде ұлтаралық және конфессияаралық келісімнің қазақстандық үлгісін бағалау
		Қазақстан Халық Кеңесі –қоғамдық келісім мен жалпыұлттық бірлікті нығайтуға бағытталған орган	11.2.2.4 Ұлттық бірлікті және қазақстандық бірегейлікті нығайтудағы Қазақстан Халық Кеңесінің рөлін сипаттау
	Қайталау		
3-тоқсан			
Қоғам дық-саяси ойдың дамуы	Қазақстандағы әлеуметтік-саяси ойдың эволюциясы	Қоғамдық-саяси ойдың бастауы және дамуы	11.3.1.1 Ежелгі және ортағасырлық Қазақстанның тарихи тұлғаларының қоғамдық-саяси идеяларын анықтау; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
		Қазақ хандығы дәуіріндегі қоғамдық-саяси ойдың дамуы	11.3.1.3 Қазақ хандығы дәуіріндегі тарихи тұлғалардың қоғамдық-саяси идеяларын анықтау; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
		«Зарзаман» ағымы өкілдерінің	11.3.1.4 Қазақ ұлттық мемлекеттілігінің тарихи тағдыры туралы «Зар-

		идеологиялық құндылықтары	заман» өкілдерінің идеяларын түсіндіру; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
		XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси көзқарастары	11.3.1.5 XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси қызметін талдау; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
	«Алаш» – қоғамдық ой және ұлттық идея	«Алаш» ұлттық идеясының тұжырымдамалық негіздері	11.3.2.1 «Алаш» ұлттық идеясының тарихи негіздерін анықтау
		«Алаш» қозғалысы және қазақ революционер-демократтарының саяси көзқарастары	11.3.2.2 Қазақ мемлекеттілігінің даму жолдары туралы ұлттық зиялылардың қоғамдық-саяси көзқарастарын салыстыру; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
	Қазақстанның дамуының жалпыұлттық құндылықтары мен идеологиялық бағдарлары	Мемлекеттің идеология саласындағы саясаты: «Мәңгілік Ел» идеясынан «Әділетті Қазақстан» қағидаттарына дейін	11.3.3.1 Қазақстан тарихындағы ұлттық идеялар мен құндылықтардың тарихи сабақтастығын цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті қолдана отырып талдау
		Қазақстан қоғамының жалпыұлттық құндылықтары	11.3.3.2 «Адал азамат» тәрбие бағдарламасы мен «Әділетті Қазақстан» қағидаттарын зерделеу

			негізінде қазіргі қоғамдағы жалпыұлттық құндылықтардың маңызын түсіндіру; 11.3.3.3 жалпыұлттық құндылықтардың қоғамның тұрақты дамуындағы рөлін талдау
	Қайталау		
4-тоқсан			
Білім мен ғылым ның дамуы	Ортағасырлық Қазақстанның ғылыми мұрасы	Ортағасырлық Қазақстандағы ғылымның дамуы	11.4.1.1 ғылымның дамуына Қазақстан ортағасырлық ғалымдардың қосқан үлесін зерттеу
	XVIII-XX ғасырлардағы Қазақстандағы білім мен ғылымның дамуы	XVIII-XX ғасырдың басында Қазақстандағы зерттеулер	11.4.2.1 XVIII-XX ғасырдың басында зерттеушілердің еңбектерін зерделеу негізінде Қазақстандағы ғылымды дамытуға қосқан үлесін бағалау
		XIX - XX ғасырдың басында Қазақстандағы оқу орындарының қызметі	11.4.2.2 XIX-XX ғасырдың басындағы Қазақстан аумағында оқу орындардың дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықты анықтау; 11.4.2.3 XIX-XX ғасырдың басындағы Қазақстанда өмір сүрген білім беру мекемелерін қызметтік ерекшеліктеріне сәйкес жіктеу
		Кеңестік білім беру жүйесінің жетістіктері мен қайшылықтары	11.4.2.4 Кеңестік білім беру жүйесінің даму ерекшеліктерін анықтау үшін «сауатсыздықты жою», «қызыл отау», «мұғалімдер институты», «мектептегі білім беру», «кәсіби білім беру», «жоғары оқу орындары»

			ұғымдарын пайдалану; 11.4.2.5 Қазақстандағы кеңестік білім беру жүйесін реформалауды талдау, жетістіктері мен қайшылықтарын анықтау
		Қазақ КСР Ғылым академиясы – КСРО-ның ірі ғылыми орталығы	11.4.2.6 Кеңестік кезеңдегі ғылымның дамуына Қазақстанның көрнекті ғалымдарының қосқан үлесін бағалау; 11.4.2.7 Кеңестік саяси жүйе жағдайында Қазақстан ғылымы дамуының қиындықтарын және қарама-қайшылықтарын талдау
	Бүгінгі таңдағы Қазақстандағы білім және ғылым жүйесі	Қазақстан Республикасы білімі мен ғылымы дамуының мәселелері мен болашағы	11.4.3.1 Қазақстан Республикасының білім мен ғылымды дамыту саласындағы мемлекеттік саясатының басым бағыттарын талдау; 11.4.3.2 Қазақстан Республикасындағы білім, ғылым және инновациялар саласының дамуындағы цифрлық технологиялар мен жасанды интеллекттің рөлін талдау
	Қайталау		

4-тарау. Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласында мамандандырылған мектептерге арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің мазмұны

48. «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
2) 11-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
3) 12-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

49. «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

50. Оқу пәнінің білім мазмұны келесі бөлімдерді қамтиды:

10-сыныпта:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) этникалық және әлеуметтік процестер.

11-сыныпта:

1) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан;

2) мәдениеттің дамуы.

12-сыныпта:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) саяси-құқықтық процестер;

3) қоғамдық-саяси ойдың дамуы;

4) білім мен ғылымның дамуы.

51. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Орталық Азия өркениеттері: саналуандылығы және мәдени ортақтығы;

2) Ұлы дала өркениеті;

3) Орталық Азия және әлемдік өркениет.

52. «Этникалық және әлеуметтік процестер» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) қазақ халқының шығу тегінің бастауы;

2) дәстүрлі қазақ қоғамы: этникалық құрылымы және әлеуметтік ұйымдасуы.

53. «Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттер;

2) Ұлы даланың көшпенді империялары;

3) қазақ хандығы - Орталық Азиядағы алғашқы ұлттық мемлекет;

4) Тәуелсіздікке жол және ұлттық мемлекеттілікті жаңғырту.

54. «Мәдениеттің дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) қазақ халқының дәстүрлі мәдениеті - дала өркениетінің мұрасы;

2) кеңестік кезеңдегі Қазақстан мәдениеті;

3) ұлттық жаңғыру кезеңіндегі мәдениет.

55. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 12-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) қазақтардың тіршілікті қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесі;

2) дала мен қала: өзара қарым-қатынас және өзара әсері;

3) Қазақстанның қазіргі замандағы әлеуметтік- экономикалық дамуы.

56. «Саяси-құқықтық процестер» бөлімі 12-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасу тарихы;

2) Қазақстан Республикасының этносаралық қатынастар саласындағы саясаты.

57. «Қоғамдық-саяси ойдың дамуы» бөлімі 12-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың эволюциясы;

2) «Алаш» – қоғамдық ой және ұлттық идея;

3) Жалпыұлттық құндылықтар және Қазақстанның дамуындағы идеологиялық бағдарлар

58. «Білім мен ғылымның дамуы» бөлімі 12-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) ортағасырлық Қазақстанның ғылыми мұрасы;

2) XVIII-XX ғасырлардағы Қазақстандағы білім мен ғылымның дамуы;

3) қазіргі кезеңдегі Қазақстандық білім және ғылым жүйесі.

59. Оқыту мақсаттары әр бөлімше ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

60. Оқу бағдарламасы базалық тарихи ойлау дағдыларын: тарихи деректердің интерпретациясы, уақыт пен кеңістікте бағдарлану, тарихи талдау және түсіндіруді қалыптастыруға бағытталған.

61. «Қазақстан тарихы» пәні бойынша тарихи ойлау дағдыларын қалыптастыру және оқыту мақсаттарын тиімді жүзеге асыру төмендегі тарихи концептілерге (түсініктерге) негізделеді:

1) өзгеріс пен сабақтастық;

2) себеп пен салдар;

3) дәлел;

4) ұқсастық пен айырмашылық;

5) маңыздылық;

6) интерпретация.

62. Тарихи концептілер негізінде оқытудың күтілетін нәтижелері:

1) «Өзгеріс пен сабақтастық» бойынша білім алушылар: сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды уақыт пен кеңістікте талдайды және бағалайды; сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды ұзақ уақыт бойы ауқымды тарихи процестер мен тақырыптарға дейін біріктіреді; тарихи оқиғалар мен процестердің белгілі бір уақыт межесінде жүйеленуі мен ұйымдасуының негізін (критерийлер) түсіндіреді;

2) «Себеп және салдар» бойынша білім алушылар: бір немесе бірнеше себептердің және/немесе ықпалдардың өзара әрекеттесуін талдайды және бағалайды; ұқсастықтарды, себеп-салдарды, өзара байланысты көрсете отырып тарихи себептілікті түсінеді; тарихи құбылыс, оқиға немесе процесті басқа ұқсас тарихи құбылыстармен уақыт пен кеңістікте байланыстырудың әдістерін түсіндіреді және бағалайды;

3) «Дәлел» бойынша білім алушылар: қарастырылып отырған дәлелге қатысты: аудитория, мақсаттар, көзқарастар, формат, аргумент, шектеулер және контекст сынды тарихи айғақтардың ерекшеліктерін талдайды, тарихи айғақтарды талдау және бағалау негізінде дәйекті қорытынды жасайды, өткен заман туралы объективті түсінік қалыптастыру мақсатында түпнұсқалық және қосалқы деректерден әртүрлі, қарама-қайшы айғақтарды талдайды;

4) «Ұқсастық пен айырмашылық» бойынша білім алушылар: белгілі бір жерде, белгіленген бір уақыт кезеңінде және/немесе әртүрлі қоғамдарда, немесе бір қоғамның ішіндегі өзара байланысқан тарихи оқиғаларды салыстырады;

5) «Маңыздылық» бойынша білім алушылар: қоғамның дамуы үшін тарихи оқиғаның, құбылыстың, процестің маңыздылығын анықтайды;

6) «Интерпретация» бойынша білім алушылар: белгілі бір тарихи оқиғаға, құбылысқа, процеске қатысты әртүрлі көзқарастарды түсіндіреді және бағалайды.

63. 10-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениет: даму ерекшеліктері. Орталық Азия өркениеттері: саналуандылығы және мәдени ортақтығы. «Орталық Азия» ұғымының тарихи және географиялық аспектілері. Орталық Азияның дәстүрлі өркениеттерін зерттеу тарихы. Орталық Азия өркениеттері пайда болуының факторлары. Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтарының ерекшеліктері. Ұлы Дала өркениеті. «Ұлы Дала» ұғымының тарихи-географиялық сипаттамасы. Ұлы дала өркениетінің қайнар көзі және қалыптасуының ерекшеліктері (энеолит, қола дәуірі). Қазақстан аумағындағы ежелгі археологиялық мәдениеттердің ерекшеліктері. Ерте көшпенділер дәуіріндегі Ұлы Дала өркениеті. Ұлы Дала ежелгі мәдениеттерінің сабақтастығы және өзара байланысы. Ерте көшпенділер өркениетінің әлемдік тарихи процестер барысына әсері. Орталық Азия және әлемдік өркениет. Орталық Азия халықтарының әлемдік материалдық мәдениеттің дамуына қосқан үлесі. Орталық Азия халықтарының әлемдік рухани мәдениеттің дамуына қосқан үлесі. Зерттеу жұмысы: Әлемдік өркениет тарихындағы Ұлы Дала;

2) этникалық және әлеуметтік процестер. Қазақ халқының шығу тегі. «Антропогенез», «этногенез», «этнос» ұғымдары. Қазақстан аумағындағы этногенез және этникалық процестер. Қазақ этносының қалыптасуы – көп ғасырларлық этникалық процестердің нәтижесі. Мәдени-генетикалық код - ұлттың негізі. Дәстүрлі қазақ қоғамы: этникалық құрылымы және әлеуметтік ұйымдасуы. Қазақтарда ру-тайпалық құрылым қалыптасуының тарихи шарттары. Қазақтардың ру-тайпалық құрылымының эволюциясы. Туыстық принциптердің және рулық құрылымның функционалдық маңызы. «Ауызша тарихнама», «шежіре», «ру», «тайпа», «ата-жұрт», «атамекен», «ел» ұғымы. Қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасуының біріктіруші рөлі. Дәстүрлі қазақ қоғамының әлеуметтік жіктелуі. «Ақсүйек», «қара сүйек», «хан», «сұлтан», «би», «батыр» ұғымдары. Дәстүрлі қазақ қоғамындағы әлеуметтік институттардың қызметі. Зерттеу жұмысы: Дәстүрлі қазақ қоғамының этноәлеуметтік ұйымдасуы;

64. 11-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан. Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттер. Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттердің саяси ұйымдасуы. «Мемлекет», «билік», «саяси ұйым» ұғымдары. Ұлы Дала көшпенділерінің империялары. Түркі империясы - көшпенділер мемлекеттілігінің классикалық үлгісі. Ұлы Түрік қағанатының қалыптасуы мен дамуы. Түркі империясының мұрагерлері. Мемлекеттік құрылым түрлерінің сабақтастығы. Ерте және дамыған орта ғасырлардағы түркі мемлекеттерінің геосаяси белсенділігі. Түркі әлемінің

қалыптасуы мен дамуындағы түркі империясының рөлі. Шыңғысхан империясы және оның мұрагерлері. Шыңғысханның әлем тарихындағы рөлі. Қазақстан аумағында ұлыс жүйесінің дамуы. XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердің геосаяси белсенділігі және олардың Еуразиядағы тарихи процестердің барысына әсер етуі. Қазақ хандығы – Орталық Азиядағы алғашқы ұлттық мемлекет. Ақ Орда мен Қазақ хандығының тарихи сабақтастығы. Қазақ хандығының құрылуы – Қазақстан аумағындағы тарихи процестердің заңды нәтижесі. Қазақ хандарының Қазақ мемлекетінің қалыптасуы мен нығаюындағы рөлі. Қазақ хандығының саяси институттары. Мемлекеттік құрылым түрлерінің сабақтастығы. Бабаларымыздың ұлан-ғайыр аумақты қорғап сақтаудағы рөлі. Тәуелсіздікке жол және ұлттық мемлекеттіліктің қайта жаңғыртылуы. Қазақ халқының мемлекеттік Егемендікті қалпына келтіру үшін жүргізген ұлт-азаттық күресі. Түркістан (Қоқан) және Алаш автономиясы түрінде мемлекеттік Егемендіктің қалпына келтірілуі. Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрі. «Автономдық кеңес республикасы», «Кеңес одағы республикасы», «унитарлы мемлекет» ұғымдары. Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуының жетістіктері мен қайшылықтары. Ұлттық мемлекеттіліктің жаңғыртылуы. Қазақстанның мемлекеттік тәуелсіздігінің қалпына келтірілуі – тарихи процестердің заңды нәтижесі. Қазақстан Республикасы мемлекет басшыларының ұлттық мемлекеттілікті жаңғыртудағы рөлі. Қазақстан Республикасының даму стратегиялары мен мемлекеттік бағдарламалары; Зерттеу жұмысы: Қазақ мемлекеттілігінің эволюциясы;

2) мәдениеттің дамуы. Қазақ халқының дәстүрлі мәдениеті – дала өркениетінің мұрасы. Қазақ халқының материалдық мәдениеті және қолданбалы қолөнері. «Мәдениет», «дала өркениеті», «материалдық мәдениет», «рухани мәдениет», «қолданбалы өнер», «мәдени мұра» ұғымдары. Қазақстандағы тарихи-этнографиялық процестердің эволюциясы және сабақтастығы. Қазақтардың дәстүрлі дүниетанымы. «Әдет-ғұрып» «рәсім», «салт-дәстүр», «діл (менталитет)» ұғымдары. Қазақ халқының рухани-адамгершілік құндылықтары: әдет-ғұрыптар мен салт-дәстүрлер. Туған жерге, оның мәдениеті мен салт-дәстүріне құрмет көрсету- шынайы патриотизмнің көрінісі. Дала өркениеті тарихымен мәдениетінің ескерткіштері. Тарихи және мәдени ескерткіштердің классификациясы. Қазақстанның рухани құндылықтары – ұлттық бірегейліктің негізі. Қазақ халқының әдеби және музыкалық мұрасы: бастауы, дәстүрі, қазіргі уақыттағы дамуы. Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның мәдениеті. Кеңестік кезеңдегі мәдениет саласындағы жетістіктер мен қайшылықтар. Жаңа бағыттар мен жанрлар. Ұлттық жаңғыру кезеңіндегі мәдениет. Қазақстандық мәдениеттің дамуы. Жаңа бағыттар мен жанрлар. Халықаралық мәдени кеңістікке кірігу процесі. Зерттеу жұмысы: Мәдениет және дәстүр – ұлттың генетикалық коды.

65. 12-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениет: даму ерекшеліктері. Қазақтардың тіршілігін қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесі. Қазақстан аумағындағы көшпелі мал шаруашылығы және егіншілік. Қазақстан халқының тіршілікті қамтамасыз ету жүйесінің қалыптасуына және дамуына табиғи-географиялық факторлардың әсері.

«Тіршілікті қамтамасыз ету жүйесі», «қоныстану жүйесі», «экожүйе» ұғымдары. Дәстүрлі шаруашылық қызмет түрлерінің классификациясы. Қазақ халқының тіршілікті қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесіндегі кәсіптері мен қолөнері. Қазақтардың қолөнері мен кәсіптерінің этнографиялық зерттелуі. Дала мен қала: өзара қарым-қатынас және өзара әсері. Ұлы Жібек жолының Қазақстан аумағындағы бағыттары мен жолдары. Қазақстан аумағында қалалардың пайда болуы мен дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөлі. Отырықшы және көшпенді халықтардың экономикалық және мәдени өзара қарым-қатынасы және өзара әсері. Қазақстанның қазіргі замандағы әлеуметтік-экономикалық дамуы. «Экономикалық жүйе», «дәстүрлі (аграрлы) экономика», «жоспарлы (социалистік) экономика» ұғымдары. XX ғасырда Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық даму бағыттарын анықтаған факторлар. Қазақстан Республикасы экономикасының даму кезеңдері. Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық даму болашағы. Зерттеу жұмысы: Әртүрлі тарихи кезеңдердегі Қазақстанның экономикалық даму ерекшеліктері;

2) саяси-құқықтық процестер. Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасу тарихы. «Аграрлық саясат», «көші-қон саясаты», «моноэтностық құрам» ұғымдары. Қазақстан аумағындағы халықтың этникалық құрамының өзгеру кезеңдері. Кеңестік кезеңде Қазақстандағы полиэтникалық қоғамның қалыптасуы. «Депортация», «арнайы қоныс аударылғандар», «полиэтникалық қоғам», «ұлттық саясат», «интернационализм» ұғымдары. Кеңестік кезеңдегі Қазақстан этностарының өзара мәдени әсерлері. Қазақстан Республикасының этносаралық қатынастар саласындағы саясаты. «Көші-қон», «эмиграция», «иммиграция», «репатриант», «диаспора», «ирридента» ұғымдары. Қазақстан Республикасының көші-қон саясатының негізгі бағыттары мен басымдықтары. Этносаралық және конфессияаралық келісімнің қазақстандық моделі. Қазақстан Халық Кеңесі – жалпыұлттық диалогты ұйымдастыруға, қоғамдық келісімді, жалпыұлттық бірлік пен ынтымақты нығайтуға бағытталған орган. Зерттеу жұмысы: Қазақстан этностары: тарихы мен тағдыры;

3) қоғамдық-саяси ойдың дамуы. Қазақстандағы әлеуметтік-саяси ойдың эволюциясы. Ежелгі және ортағасырлық Қазақстанда қоғамдық-саяси ойдың дамуы. Қазақ хандығы дәуіріндегі қоғамдық-саяси ойдың дамуы. «Зар заман» ағымы өкілдерінің идеологиялық құндылықтары. XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси көзқарастары. «Алаш» – қоғамдық ой және ұлттық идея. «Алаш» ұлттық идеясының тұжырымдамалық негіздері. Қазақ мемлекеттілігінің даму жолдары туралы ұлттық зиялылардың қоғамдық-саяси көзқарастары («Алаш» қозғалысы және қазақ революционер-демократтарының саяси көзқарастары). Қазақстанның дамуының жалпыұлттық құндылықтары мен идеологиялық бағдарлары. Мемлекеттің идеология саласындағы саясаты: «Мәңгілік Ел» идеясынан «Әділетті Қазақстан» қағидаттарына дейін. Қазақстандық қоғамның жалпыұлттық құндылықтары. «Адал азамат» бағдарламасының құндылықтары. «Таза Қазақстан» аумақтардың тұрақты дамуы. Зерттеу жұмысы: Қоғамдық-саяси ойдың біріктіруші рөлі;

4) білім мен ғылымның дамуы. Ортағасырлық Қазақстанның ғылыми мұрасы. Ортағасырлық Қазақстандағы ғылымның дамуы. Ортағасырлық

Қазақстанның көрнекті ғалымдары мен ойшылдары. XVIII-XX ғасырлардағы Қазақстандағы білім мен ғылымның дамуы. XVIII-XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы зерттеулер. Зерттеушілердің Қазақстандағы ғылымды дамытуға қосқан үлесі. XIX ғасырда Қазақстанда оқу орындарының пайда болуы мен дамуы. XIX ғасырда -XX ғасырдың басында Қазақстанда өмір сүрген білім беру мекемелерінің ерекшеліктері. Кеңестік білім беру жүйесінің жетістіктері мен қайшылықтары. Сауатсыздықты жою. Мектептік, кәсіби және жоғары білім беру. Кеңестік білім беру жүйесінің реформалары. Қазақстан ғылымын дамытудағы Қазақ КСР Ғылым академиясының рөлі. Қазақстанның көрнекті ғалымдары. Кеңестік саяси жүйе жағдайында Қазақстан ғылымы дамуының қиындықтары және қарама-қайшылықтары. Қазіргі кезеңдегі Қазақстандағы білім және ғылым жүйесі. Тәуелсіздік жылдарындағы Қазақстан Республикасының білім және ғылым жүйесінің дамуы: жетістіктері, проблемалары және болашағы. Қазақстан Республикасы білім беру жүйесінің жаңғыртылуы. Қазақстанның әлемдік білім және ғылым кеңістігіне кірігуі. Қазақстан Республикасының білім және ғылым саласындағы стратегиялары мен бағдарламалары. Қазақстан Республикасының «Болашақ» халықаралық білім беру бағдарламасы. Қазақстан Республикасының инновациялық ғылыми және білім беру ұйымдары. Білім мен ғылымның цифрлық трансформациясы, қазіргі Қазақстандағы жасанды интеллект пен инновациялардың дамуы. Зерттеу жұмысы: Білім мен ғылымға үлес қосқан менің өлкемнің тұлғалары.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

66. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.2 кодында «10» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

1) 1- бөлім:

10-сынып Өркениет: даму ерекшеліктері	12-сынып Өркениет: даму ерекшеліктері
10.1.1.1 «Орталық Азия» түсінігін аймақтың тарихи және географиялық ерекшеліктерін сипаттау үшін пайдалану	12.1.1.1 Қазақстан халқының тіршілікті қамтамасыз ету жүйесінің қалыптасуына және дамуына табиғи-географиялық факторлардың әсерін зерттеу
10.1.1.2 әлемдік өркениеттегі Орталық Азияның рөлі туралы ғалымдардың пікірін зерттеу	12.1.1.2 көшпелі мал шаруашылығы мен егіншіліктің ерекшеліктерін «тіршілікті қамтамасыз ету жүйесі» , «қоныстану жүйесі», «экожүйе» ұғымдарын пайдалана отырып анықтау

10.1.1.3 Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтарының ерекшеліктерін сипаттау	12.1.1.3 картаны пайдаланып дәстүрлі шаруашылық қызмет түрлерін классификациялау
10.1.2.1 картаны пайдаланып «Ұлы Дала» тарихи-географиялық аймағын анықтау	12.1.1.4 этнографиялық материалдар негізінде қазақтарда қолөнер мен кәсіптердің дамуын сипаттау
10.1.2.2 тарихи дерек көздерді талдау негізінде «Ұлы Дала» ұғымының мәнін түсіндіру	12.1.2.1 картаны пайдаланып, Ұлы Жібек жолының Қазақстан аумағындағы бағыттары мен жолдарын зерттеу
10.1.2.3 Ұлы дала өркениетінің пайда болуы мен қалыптасу ерекшеліктерін түсіндіру	12.1.2.2 Қазақстан аумағында қалалардың пайда болуы мен дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөліне талдау жасау
10.1.2.4 Қазақстан аумағындағы ежелгі археологиялық мәдениеттердің ерекшеліктерін сипаттау	12.1.2.3 сауда-экономикалық қарым-қатынастар жүйесіндегі көшпелі және отырықшы халықтың өзара қарым-қатынасын сипаттау
10.1.2.5 Ұлы Дала ежелгі мәдениеттерінің сабақтастығын және өзара байланысын талдау	12.1.2.4 дереккөздер негізінде көшпелі және отырықшы халықтың мәдени өзара әсерін анықтау
10.1.2.6 «Өркениет» ұғымын айқындау критерийлерін пайдалана отырып, Ұлы Дала көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін сипаттау	12.1.3.1 Қазақстанның экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін «экономикалық жүйе», «дәстүрлі (аграрлы) экономика», «жоспарлы (социалистік) экономика» ұғымдарын пайдалану
10.1.2.7 әртүрлі көзқарастарды талдау арқылы ерте көшпенділер өркениетінің әлемдік тарихи процестер барысына әсерін бағалау	12.1.3.2 XX ғасырда Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық даму бағыттарын анықтаған факторларды талдау
10.1.3.1 Орталық Азия халықтарының материалдық мәдениет жетістіктерін талдау арқылы адамзаттың дамуына қосқан үлесін қорытындылау	12.1.3.3 Қазақстан Республикасы экономикасының даму кезеңдерін талдау, олардың ерекшеліктерін анықтау
10.1.3.2 Орталық Азия халықтарының рухани мәдениеті мен ғылым саласындағы жетістіктерін талдау арқылы адамзаттың дамуына қосқан үлесін қорытындылау	12.1.3.4 мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттеу және Қазақстан Республикасы әлеуметтік-экономикалық даму болашағын болжау
11-сынып Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан.	
11.1.1.1 Қазақстандағы ерте көшпенділердегі мемлекеттілік белгілерін анықтау үшін «мемлекет», «билік», «саяси ұйым» ұғымдарын пайдалану	

11.1.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру
11.1.1.3 Қазақстан территориясындағы ерте мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін сипаттау
11.1.2.1 деректерді талдау негізінде түркі мемлекеттерінің дамуын зерттеу, мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтау
11.1.2.2 ерте және дамыған ортағасырлардағы түркі мемлекеттерінің геосаяси белсенділігін сипаттау
11.1.2.3 түркі әлемінің қалыптасуы мен дамуындағы Түркі империясының рөлін бағалау
11.1.2.4 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақстан аумағындағы ұлыс жүйесінің дамуын зерттеу
11.1.2.5 XIII -XV ғасырлардағы мемлекеттердің геосаяси белсенділігін сипаттау арқылы, олардың Еуразиядағы тарихи процестердің барысына әсер ету дәрежесін анықтау
11.1.3.1 Ақ Орда және Қазақ хандығының тарихи сабақтастығын анықтау
11.1.3.2 Қазақ хандығының құрылуын Қазақстан аумағындағы тарихи процестердің заңды нәтижесі ретінде тұжырымдау
11.1.3.3 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақ хандығының саяси институттарының ерекшеліктерін зерттеу
11.1.4.1 Қазақстанның мемлекеттік егемендігінен айрылуының себеп-салдарын анықтау
11.1.4.2 қазақ халқының мемлекеттік егемендікті қалпына келтіру үшін жүргізген күресін зерттеу
11.1.4.3 Түркістан (Қоқан) және Алаш автономиясы түрінде мемлекеттік егемендікті қалпына келтіру тарихын зерттеу
11.1.4.4 Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрін түсіндіру үшін «автономдық кеңес республикасы», «кеңес одағы республикасы», «унитарлы мемлекет» ұғымдарын пайдалану
11.1.4.5 Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуының жетістіктері мен қайшылықтарын талдау
11.1.4.6 Қазақстан Республикасын жаңғырту мен нығайтудағы мемлекет басшыларының рөлін анықтау
11.1.4.7 мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттей отырып, Қазақстан Республикасының даму бағдарларын болжау

2) 2-бөлім:

10- сынып Этникалық және әлеуметтік процестер	12- сынып Саяси-құқықтық процестер
10.2.1.1 Қазақстандағы этникалық процестерді түсіндіру үшін «антропогенез», «этногенез», «этнос» ұғымдарын пайдалану	12.2.1.1 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін «аграрлық саясат», «көші-қон саясаты», «моноэтностық құрам» ұғымдарын пайдалану

10.2.1.2 этникалық процестердің сабақтастығын анықтай отырып, Қазақстан аумағында этногенездің кезеңдерін айқындау	12.2.1.2 Қазақстан аумағындағы халықтың этникалық құрамының өзгеру кезеңдерін зерттеу
10.2.2.1 қазақтардың этникалық құрылымын сипаттау үшін «ру», «тайпа», «жүз», « ата-жұрт», «ата-мекен», «ел» ұғымдарын пайдалану	12.2.1.3 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін «депортация», «арнайы қоныс аударылғандар», «полиэтникалық қоғам», «ұлттық саясат», «интернационализм» ұғымдарын пайдалану
10.2.2.2 тарихи кезеңдерді талдау негізінде қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасу түрінің қалыптасу алғышарттарын талдау	12.2.1.4 Кеңестік кезеңде Қазақстан этностарының өзара мәдени әсерлесу ерекшеліктерін түсіндіру
10.2.2.3 қазақтардың ру-тайпалық құрылымының ерекшеліктерін ауызша тарихнама негізінде түсіндіру (шежіре, генеалогиялық аңыздар)	12.2.2.1 көші-қон саясатының ерекшеліктерін анықтау үшін «көші-қон», «эмиграция», «иммиграция», «репатриант», «диаспора», «ирридента» ұғымдарын пайдалану
10.2.2.4 қазақ көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін ескере отырып, туыстық принциптердің және рулық құрылымның функционалдық маңызын түсіндіру	12.2.2.2 Қазақстандық заңнаманың және мемлекеттік бағдарламалардың негізінде көші-қон саясатының негізгі бағыттары мен басымдықтарын түсіндіру
10.2.2.5 қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасуының біріктіруші рөлін түсіндіру	12.2.2.3 мемлекеттік стратегияларды және бағдарламаларды зерттеу негізінде ұлтаралық және конфессияаралық келісімнің қазақстандық үлгісін бағалау
10.2.2.6 қазақтардың әлеуметтік жіктелуіне тән ерекшеліктерді анықтау үшін «ақсүйек», «қарасүйек», «хан», «сұлтан», «би», «батыр» ұғымдарын пайдалану	12.2.2.4 Ұлттық бірлікті және қазақстандық бірегейлікті нығайтудағы Қазақстан Халық Кеңесінің рөлін сипаттау
10.2.2.7 дәстүрлі қазақ қоғамындағы әлеуметтік институттардың функционалдық рөлін түсіндіру	
10.2.2.8 туған жердің мәдениеті, салт дәстүрінің маңызына баға беруде «мәдени-генетикалық код» ұғымын қолдану	
11 – сынып Мәдениеттің дамуы	

11.2.1.1 қазақ халқының мәдени жетістіктерін сипаттау үшін «мәдениет», «дала өркениеті», «материалдық мәдениет», «рухани мәдениет», «қолданбалы өнер», «мәдени мұра» ұғымдарын пайдалану
11.2.1.2 қазақ халқының материалдық мәдениетінің маңызды жетістіктерін анықтау; - Қазақстандағы тарихи-этнографиялық процестердің сабақтастығын талдау
11.2.1.3 қазақ халқының дәстүрлі дүниетанымын анықтау үшін «әдет-ғұрып» «рәсім», «салт-дәстүр», «діл (менталитет)» ұғымдарын пайдалану
11.2.1.4 қазақ халқының рухани-адамгершілік құндылықтарын салт-дәстүрлерді зерттеу негізінде түсіндіру
11.2.1.5 дала өркениетінің белгілі тарихи және мәдени ескерткіштерін зерттеу
11.2.1.6 типологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, тарихи және мәдени ескерткіштерді классификациялау
11.2.1.7 қазақ халқының мәдени мұрасындағы ауыз әдебиетінің маңызын анықтау
11.2.1.8 халықтың рухани -адамгершілік құндылықтарын сипаттайтын қазақ әдебиетінің маңызды жетістіктерін анықтау
11.2.1.9 фольклор және зерттеушілер еңбектерінің негізінде дәстүрлі музыкалық мәдениеттің бастаулары мен ерекшеліктерін анықтау
11.2.2.1 Кеңестік дәуірдегі Қазақстанның мәдениет саласындағы жаңа бағыттарын және жанрларды анықтау
11.2.2.2 кеңестік дәуірдегі мәдениеттің даму ерекшеліктерін қорытындылай келе, жетістіктер мен қайшылықтарды талдау
11.2.3.1 Қазақстан Республикасының мәдениет саласындағы жаңа бағыттарын және жанрларды сипаттау
11.2.3.2 халықаралық мәдени кеңістікке кірігу процесін түсіндіру
11.2.3.3 ұлттық мәдениет туралы білімді қорытындылау
11.2.3.4 халықтың тарихи мәдени мұрасының маңызын зерттеуде «Туған жер» ұғымын қолдану

3) 3- бөлім:

12-сынып Қоғамдық саяси ойдың дамуы
12.3.1.1 ежелгі және ортағасырлық Қазақстанның тарихи тұлғаларының қоғамдық-саяси идеяларын анықтау
12.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
12.3.1.3 қазақ хандығы дәуіріндегі тарихи тұлғалардың қоғамдық-саяси идеяларын анықтау
12.3.1.4 қазақ ұлттық мемлекеттілігінің тарихи тағдыры туралы «Зар-заман» өкілдерінің идеяларын түсіндіру
12.3.1.5 XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси қызметін талдау
12.3.2.1 «Алаш» ұлттық идеясының тарихи негіздерін анықтау
12.3.2.2 қазақ мемлекеттілігінің даму жолдары туралы ұлттық зиялылардың қоғамдық-саяси көзқарастарын салыстыру

12.3.3.1 Қазақстан тарихындағы ұлттық идеялар мен құндылықтардың тарихи сабақтастығын цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті қолдана отырып талдау
12.3.3.2 «Адал азамат» тәрбие бағдарламасы мен «Әділетті Қазақстан» қағидаттарын зерделеу негізінде қазіргі қоғамдағы жалпыұлттық құндылықтардың маңызын түсіндіру;

4) 4- бөлім:

12- сынып Білім мен ғылымның дамуы
Білім алушылар:
12.4.1.1 әртүрлі тарихи кезеңдердегі ғылымның жетістіктерін анықтау
12.4.1.2 ғылымның дамуына Қазақстан ортағасырлық ғалымдардың қосқан үлесін зерттеу
12.4.2.1 XVIII ғасырдағы -XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы ғылыми зерттеулердің негізгі бағыттарын түсіндіру
12.4.2.2 XVIII ғасырдағы-XX ғасырдың басындағы зерттеушілердің еңбектерін зерделеу негізінде Қазақстандағы ғылымды дамытуға қосқан үлесін бағалау
12.4.2.3 XIX-XX ғасырдың басында Қазақстан аумағында оқу орындарының дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықты анықтау
12.4.2.4 XIX-XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы білім беру мекемелерін қызметтік ерекшеліктеріне сәйкес жіктеу
12.4.2.5 Кеңестік білім беру жүйесінің даму ерекшеліктерін анықтау үшін «сауатсыздықты жою», «қызыл отау», «мұғалімдер институты», «мектептегі білім беру», «кәсіби білім беру», «жоғары оқу орындары» ұғымдарын пайдалану
12.4.2.6 Қазақстандағы кеңестік білім беру жүйесін реформалауды талдау, жетістіктері мен қайшылықтарын анықтау
12.4.2.7 Қазақстан ғылымын дамытудағы Қазақ КСР Ғылым академиясының рөлін анықтау
12.4.2.8 Кеңестік кезеңде ғылымның дамуына Қазақстанның көрнекті ғалымдарының қосқан үлесін бағалау
12.4.2.9 Кеңестік саяси жүйе жағдайында Қазақстан ғылымы дамуының қиындықтарын және қарама-қайшылықтарын талдау
12.4.3.1 Қазақстан Республикасының білім мен ғылымды дамыту саласындағы мемлекеттік саясатының басым бағыттарын талдау
12.4.3.2 әлемдік білім мен ғылым кеңістігіне ену үшін инновациялық ғылыми және білім беру ұйымдарын құру маңыздылығын бағалау
12.4.3.3 Қазақстан Республикасындағы білім, ғылым және инновациялар саласының дамуындағы цифрлық технологиялар мен жасанды интеллекттің рөлін талдау

67. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

68. Осы оқу бағдарламасы Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11(12)-

сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы»оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

69. Тұлғаның танымдық белсенділігін, шығармашылық, жобалық-зерттеушілік қабілеттерін дамыту үшін әр тақырыптық бөлім білім алушылардың зерттеу жұмысымен аяқталады. Ұзақ мерзімді жоспарда зерттеу тақырыптары жалпылама берілген. Білім алушылар осы белгіленген тақырып шеңберінде түрлі мәселелерді қарастыра алады.

3-параграф. Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11(12)-сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Орталық Азия өркениеттері: саналуандылығы және мәдени ортақтығы	Орталық Азия: ұғымының тарихи және географиялық аспектілері	10.1.1.1 «Орталық Азия» түсінігін аймақтың тарихи және географиялық ерекшеліктерін сипаттау үшін пайдалану
		Орталық Азияның дәстүрлі өркениеттерін зерттеу тарихы	10.1.1.2 әлемдік өркениеттегі Орталық Азияның рөлі туралы ғалымдардың пікірін зерттеу
		Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтары	10.1.1.3 Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтарының ерекшеліктерін сипаттау
	Ұлы Дала өркениеті	«Ұлы Дала»: тарихи-географиялық сипаттамасы	10.1.2.1 картаны пайдаланып «Ұлы Дала» тарихи-географиялық аймағын анықтау; 10.1.2.2 тарихи дерек көздерді талдау негізінде «Ұлы Дала»

			ұғымының мәнін түсіндіру
2-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Ұлы Дала өркениеті	Ұлы дала өркениетінің қайнар көзі және қалыптасуының ерекшеліктері (энеолит, қола дәуірі)	10.1.2.3 Ұлы дала өркениетінің пайда болуы мен қалыптасу ерекшеліктерін түсіндіру; 10.1.2.4 Қазақстан аумағындағы ежелгі археологиялық мәдениеттердің ерекшеліктерін сипаттау; 10.1.2.5 Ұлы Дала ежелгі мәдениеттерінің сабақтастығын және өзара байланысын талдау
		Ерте көшпенділер дәуіріндегі Ұлы Дала өркениеті	10.1.2.6 «Өркениет» ұғымын айқындау критерийлерін пайдалана отырып, Ұлы Дала көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін сипаттау; 10.1.2.7 әртүрлі көзқарастарды талдау арқылы ерте көшпенділер өркениетінің әлемдік тарихи процестер барысына әсерін бағалау
	Орталық Азия және әлемдік өркениет	Әлемдік мәдениеттің дамуына Орталық Азия халықтарының қосқан үлесі	10.1.3.1 Орталық Азия халықтарының материалдық мәдениет жетістіктерін талдау арқылы адамзаттың дамуына қосқан үлесін

			қорытындылау; 10.1.3.2 Орталық Азия халықтарының рухани мәдениеті мен ғылым саласындағы жетістіктерін талдау арқылы адамзаттың дамуына қосқан үлесін қорытындылау
	Зерттеу жұмысы. Әлемдік өркениет тарихындағы Ұлы Дала		
3-тоқсан			
Этникалық және әлеуметтік процестер	Қазақ халқының шығу тегі	Қазақстандағы этногенез және этникалық процестер	10.2.1.1 Қазақстандағы этникалық процестерді түсіндіру үшін «антропогенез», «этногенез», «этнос» ұғымдарын пайдалану; 10.2.1.2 этникалық процестердің сабақтастығын анықтай отырып, Қазақстан аумағындағы этногенездің кезеңдерін айқындау
	Дәстүрлі қазақ қоғамы: этникалық құрылымы және әлеуметтік ұйымдасуы	қазақтардың ру-тайпалық құрылымы қалыптасуының тарихи шарттары	10.2.2.1 қазақтардың этникалық құрылымын сипаттау үшін «ру», «тайпа «, «жүз», «ата-жұрт», «ата-мекен», «ел» ұғымдарын пайдалану; 10.2.2.2 тарихи кезеңдерді талдау негізінде қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасу түрінің қалыптасу

			алғышарттарын талдау; 10.2.2.8 туған жердің мәдениеті, салт дәстүрінің маңызына баға беруде «мәдени-генетикалық код» ұғымын қолдану
4-тоқсан			
Этникалық және әлеумет тік процестер	Дәстүрлі қазақ қоғамы: этникалық құрылымы және әлеуметтік ұйымдасуы	Қазақтардың ру-тайпалық құрылымының ерекшеліктері	10.2.2.3 қазақтардың ру-тайпалық құрылымының ерекшеліктерін ауызша тарихнама негізінде түсіндіру (шежіре, генеалогиялық аңыздар); 10.2.2.4 қазақ көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін ескере отырып, туыстық принциптердің және рулық құрылымның функционал дық маңызын түсіндіру; 10.2.2.5 қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасуының біріктіруші рөлін түсіндіру
		Дәстүрлі қазақ қоғамының әлеуметтік жіктелуінің ерекшеліктері	10.2.2.6 қазақтардың әлеуметтік жіктелуіне тән ерекшеліктерді анықтау үшін «ақсүйек», «қарасүйек», «хан», «сұлтан», «би», «батыр» ұғымдарын пайдалану; 10.2.2.7 дәстүрлі

			қазақ қоғамындағы әлеуметтік институттардың функционалдық рөлін түсіндіру
	Зерттеу жұмысы. Дәстүрлі қазақ қоғамының этноәлеуметтік ұйымдасуы		

2)11-сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан	Қазақстан территориясындағы ерте мемлекеттер	Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттердің саяси ұйымдасуы	11.1.1.1 Қазақстандағы ерте көшпенділердегі мемлекеттілік белгілерін анықтау үшін «мемлекет», «билік», «саяси ұйым» ұғымдарын пайдалану; 11.1.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 11.1.1.3 Қазақстан территориясындағы ерте мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін сипаттау
	Ұлы Дала көшпенділерінің империялары	Түркі империясы - көшпенділер мемлекеттілігінің классикалық үлгісі. Түркі империясының мұрагерлері	11.1.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 11.1.2.1 деректерді талдау негізінде түркі мемлекеттерінің дамуын зерттеу, мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтау;

			11.1.2.2 ерте және дамыған орта ғасырлардағы түркі мемлекеттерінің геосаяси белсенділігін сипаттау; 11.1.2.3 Түркі әлемінің қалыптасуы мен дамуындағы Түркі империясының рөлін бағалау
		Шыңғысхан империясы және оның мұрагерлері	11.1.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 11.1.2.4 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақстан аумағында ұлыс жүйесінің дамуын зерттеу; 11.1.2.5 XIII - XV ғасырлардағы мемлекеттердің геосаяси белсенділігін сипаттау арқылы, олардың Еуразиядағы тарихи процестердің барысына әсер ету дәрежесін анықтау
2-тоқсан			
Мемлекет, соғыс және революциялар тарихы нан	Қазақ хандығы - Орталық Азиядағы алғашқы ұлттық мемлекет	Ақ Орда - Қазақ хандығының негізі	11.1.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 11.1.3.1 Ақ Орда және Қазақ

			хандығының тарихи сабақтастығын анықтау
		Қазақ хандығы: мемлекеттің саяси институттары	11.1.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 11.1.3.2 Қазақ хандығының құрылуын Қазақстан аумағындағы тарихи процестердің заңды нәтижесі ретінде тұжырымдау; 11.1.3.3 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақ хандығының саяси институттарының ерекшеліктерін зерттеу
	Тәуелсіздікке жол және ұлттық мемлекеттіліктің қайта жаңғыртылуы	Мемлекеттік Егемендікті қалпына келтіру жолындағы қазақ халқының күресі	11.1.4.1 Қазақстанның мемлекеттік Егемендігінен айрылуының себеп-салдарын анықтау; 11.1.4.2 қазақ халқының мемлекеттік Егемендікті қалпына келтіру үшін жүргізген күресін зерттеу; 11.1.4.3 Түркістан (Қоқан) және Алаш автономиясы түрінде мемлекеттік Егемендікті қалпына келтіру тарихын зерттеу

		Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрі	11.1.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 11.1.4.4 Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрін түсіндіру үшін «автономдық кеңес республикасы», «кеңес одағы республикасы», «унитарлы мемлекет» ұғымдарын пайдалану; 11.1.4.5 Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуының жетістіктері мен қайшылықтарын талдау
		Ұлттық мемлекеттіліктің жаңғыртылуы	11.1.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 11.1.4.6 Қазақстан Республикасын жаңғырту мен нығайтудағы мемлекет басшыларының рөлін анықтау; 11.1.4.7 мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттей отырып Қазақстан Республикасының

			даму бағдарларын болжау
	Зерттеу жұмысы. Қазақ мемлекеттілігінің эволюциясы		
3-тоқсан			
Мәдениеттің дамуы	Қазақ халқының дәстүрлі мәдениеті - дала өркениетінің мұрасы	Қазақ халқының материалдық мәдениеті және қолданбалы қолөнері	11.2.1.1 Қазақ халқының мәдени жетістіктерін сипаттау үшін «мәдениет», «дала өркениеті», «материалдық мәдениет», «рухани мәдениет», «қолданбалы өнер», «мәдени мұра» ұғымдарын пайдалану; 11.2.1.2 қазақ халқының материалдық мәдениетінің маңызды жетістіктерін анықтау -Қазақстан аумағындағы тарихи-этнографиялық үдерістердің сабақтастығын талдау
		Қазақтардың дәстүрлі дүниетанымы	11.2.1.3 қазақ халқының дәстүрлі дүниетанымын анықтау үшін «әдет-ғұрып» «рәсім», «салт-дәстүр», «діл (менталитет)» ұғымдарын пайдалану; 11.2.1.4 қазақ халқының рухани-адамгершілік құндылықтарын салт-дәстүрлерді

			зерттеу негізінде түсіндіру
		Тарихи және мәдени ескерткіштер	11.2.1.5 дала өркениетінің белгілі тарихи және мәдени ескерткіштерін зерттеу; 11.2.1.6 типологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, тарихи және мәдени ескерткіштерді классификациялау
		Қазақ халқының әдеби және музыкалық мұрасы	11.2.1.7 Қазақ халқының мәдени мұрасындағы ауыз әдебиетінің маңызын анықтау; 11.2.1.8 халықтың рухани - адамгершілік құндылықтарын сипаттайтын қазақ әдебиетінің маңызды жетістіктерін анықтау; 11.2.1.9 фольклор және зерттеушілер еңбектерінің негізінде дәстүрлі музыкалық мәдениеттің бастаулары мен ерекшеліктерін анықтау
4-тоқсан			
Мәдениеттің дамуы	Кеңестік кезеңдегі Қазақстан мәдениеті	Кеңестік кезеңдегі мәдениет саласындағы жетістіктер мен қайшылықтар	11.2.2.1 Кеңестік дәуірдегі Қазақстан мәдениеті саласындағы жаңа бағыттарды және жанрларды анықтау; 11.2.2.2 кеңестік

			дәуірдегі мәдениеттің даму ерекшеліктерін қорытындылай отырып, жетістіктер мен қайшылықтарды талдау
	Ұлттық жаңғыру кезеңіндегі мәдениет	Мәдениеттің қазіргі кезеңдегі дамуы	11.2.3.1 Қазақстан Республикасының мәдениет саласындағы жаңа бағыттарын және жанрларды сипаттау; 11.2.3.2 халықаралық мәдени кеңістікке кірігу процесін түсіндіру; 11.2.3.3 ұлттық мәдениет туралы білімді қорытындылау; 11.2.3.4 халықтың тарихи мәдени мұрасының маңызын зерттеуде «Туған жер» ұғымын қолдану
	Зерттеу жұмысы.Мәдениет және дәстүр – ұлттың генетикалық коды		

3)12-сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Қазақтардың тіршілікті қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесі	Қазақстанда көшпелі мал шаруашылығы және егіншіліктің дамуы	12.1.1.1 Қазақстан халқының тіршілікті қамтамасыз ету жүйесінің қалыптасуына және дамуына табиғи-географиялық факторлардың әсерін зерттеу; 12.1.1.2 көшпелі мал шаруашылығы және егіншіліктің

			ерекшеліктерін «тіршілікті қамтамасыз ету жүйесі», «қоныстану жүйесі», «экожүйе» ұғымдарын пайдалана отырып анықтау; 12.1.1.3 картаны пайдаланып дәстүрлі шаруашылық қызмет түрлерін жіктеу
		Қолөнер мен кәсіптер	12.1.3.4 этнографиялық материалдардың қазақтарда қолөнер мен кәсіптердің дамуын сипаттау
	Дала мен қала: өзара қарым-қатынас және өзара әсері	Қазақстан қала мәдениетінің дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөлі	12.1.2.1 картаны пайдаланып, Ұлы Жібек жолының Қазақстан аумағындағы бағыттары мен жолдарын зерттеу; 12.1.2.2 Қазақстан аумағында қалалардың пайда болуы мен дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөлін талдау
		Экономикалық және мәдени өзара қарым-қатынас және өзара әсері	12.1.2.3 сауда-экономикалық қарым-қатынастар жүйесінде көшпелі және отырықшы халықтың өзара қарым-қатынасын сипаттау; 12.1.2.4 дереккөздер негізінде көшпелі және отырықшы халықтың мәдени өзара әсерін анықтау
	Қазақстанның қазіргі замандағы	XX ғасырдағы Қазақстан	12.1.3.1 Қазақстанның экономикалық даму

	әлеуметтік-экономикалық дамуы	экономикасының дамуы	ерекшеліктерін талдау үшін «экономикалық жүйе», «дәстүрлі (аграрлы) экономика», «жоспарлы (социалистік) экономика» ұғымдарын пайдалану; 12.1.3.2 XX ғасырда Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық даму бағыттарын анықтаған факторларды талдау
		Қазақстан Республикасының экономикасының дамуы	12.1.3.3 Қазақстан Республикасы экономикасының даму кезеңдерін талдау, олардың ерекшеліктерін анықтау; 12.1.3.4 мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттеу және Қазақстан Республикасы әлеуметтік-экономикалық даму болашағын болжау
	Зерттеу жұмысы	Әртүрлі тарихи кезеңдердегі Қазақстанның экономикалық даму ерекшеліктері	
2-тоқсан			
Саяси-құқықтық процестер	Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасу тарихы	Қазақстан халқының моноэтникалық құрамының өзгеруі (XVIII ғасыр - XX ғасырдың басы)	12.2.1.1 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін «аграрлық саясат», «көші-қонсаясаты», «моноэтностыққұрам» ұғымдарын пайдалану; 12.2.1.2 Қазақстан аумағындағы халықтың этникалық

			құрамының өзгеру кезеңдерін зерттеу
		Кеңестік кезеңде Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасуы	12.2.1.3 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін «депортация», «арнайы қоныс аударылған дар», «полиэтникалық қоғам», «ұлттық саясат», «интернационализм» ұғымдарын пайдалану; 12.2.1.2 Қазақстанда халықтың этникалық құрамының өзгеру кезеңдерін зерттеу; 12.2.1.4 Кеңестік кезеңде Қазақстан этностарының өзара мәдени әсерлесу ерекшеліктерін түсіндіру;
	Қазақстан Республикасының этносаралық қатынастар саласындағы саясаты	Қазақстан Республикасының көші-қон саясаты	12.2.2.1 көші-қон саясатының ерекшеліктерін анықтау үшін «көші-қон», «эмиграция», «иммиграция», «репатриант», «диаспора», «ирридента» ұғымдарын пайдалану; 12.2.2.2 Қазақстандық заңнаманың және мемлекеттік бағдарламалардың негізінде көші-қон саясатының негізгі бағыттары мен басымдықтарын түсіндіру

		Этносаралық және конфессияаралық келісімнің қазақстандық моделі	12.2.2.3 мемлекеттік стратегияларды және бағдарламаларды зерттеу негізінде ұлтаралық және конфессияаралық келісімнің қазақстандық үлгісін бағалау
		Қазақстан Халық Кеңесі –қоғамдық келісім мен жалпыұлттық бірлікті нығайтуға бағытталған орган	12.2.2.4 Ұлттық бірлікті және қазақстандық бірегейлікті нығайтудағы Қазақстан Халық Кеңесінің рөлін сипаттау
	Зерттеу жұмысы	Қазақстан этностары: тарихы мен тағдыры	
3-тоқсан			
Қоғамдық-саяси ойдың дамуы	Қазақстандағы әлеуметтік-саяси ойдың эволюциясы	Қоғамдық-саяси ойдың бастауы және дамуы	12.3.1.1 Ежелгі және ортағасырлық Қазақстанның тарихи тұлғаларының қоғамдық-саяси идеяларын анықтау; 12.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
		Қазақ хандығы дәуіріндегі қоғамдық-саяси ойдың дамуы	12.3.1.3 Қазақ хандығы дәуіріндегі тарихи тұлғалардың қоғамдық-саяси идеяларын анықтау; 12.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
		«Зарзаман» ағымы өкілдерінің идеологиялық құндылықтары	12.3.1.4 Қазақ ұлттық мемлекеттілігінің тарихи тағдыры туралы «Зар-заман»

			өкілдерінің идеяларын түсіндіру; 12.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
		XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси көзқарастары	12.3.1.5 XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси қызметін талдау; 12.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
	«Алаш» – қоғамдық ой және ұлттық идея	«Алаш» ұлттық идеясының тұжырымдамалық негіздері	12.3.2.1 «Алаш» ұлттық идеясының тарихи негіздерін анықтау
		«Алаш» қозғалысы және қазақ революционер-демократтарының саяси көзқарастары	12.3.2.2 Қазақ мемлекеттілігінің даму жолдары туралы ұлттық зиялылардың қоғамдық-саяси көзқарастарын салыстыру; 12.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
	Қазақстанның дамуының жалпыұлттық құндылықтары мен идеологиялық бағдарлары	Мемлекеттің идеология саласындағы саясаты: «Мәңгілік Ел» идеясынан «Әділетті Қазақстан» қағидаттарына дейін	12.3.3.1 Қазақстан тарихындағы ұлттық идеялар мен құндылықтардың тарихи сабақтастығын цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті қолдана отырып талдау

		Қазақстан қоғамының жалпыұлттық құндылықтары	12.3.3.2 «Адал азамат» тәрбие бағдарламасы мен «Әділетті Қазақстан» қағидаттарын зерделеу негізінде қазіргі қоғамдағы жалпыұлттық құндылықтардың маңызын түсіндіру
	Зерттеу жұмысы	Қоғамдық-саяси ойдың біріктіруші рөлі	
4-тоқсан			
Білім мен ғылымның дамуы	Ортағасырлық Қазақстанның ғылыми мұрасы	Ортағасырлық Қазақстандағы ғылымның дамуы	12.4.1.1 әртүрлі тарихи кезеңдердегі ғылымның жетістіктерін анықтау; 12.4.1.2 ғылымның дамуына Қазақстан ортағасырлық ғалымдардың қосқан үлесін зерттеу
	XVIII-XX ғасырлардағы Қазақстандағы білім мен ғылымның дамуы	XVIII-XX ғасырдың басында Қазақстандағы зерттеулер	12.4.2.1 XVIII-XX ғасырдың басында Қазақстандағы ғылыми зерттеулердің негізгі бағыттарын түсіндіру; 12.4.2.2 XVIII-XX ғасырдың басында зерттеушілердің еңбектерін зерделеу негізінде Қазақстандағы ғылымды дамытуға қосқан үлесін бағалау
		XIX - XX ғасырдың басында Қазақстандағы оқу орындарының қызметі	12.4.2.3 XIX-XX ғасырдың басындағы Қазақстан аумағында оқу орындардың дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықты анықтау;

			12.4.2.4 XIX-XX ғасырдың басындағы Қазақстанда өмір сүрген білім беру мекемелерін қызметтік ерекшеліктеріне сәйкес жіктеу
		Кеңестік білім беру жүйесінің жетістіктері мен қайшылықтары	12.4.2.5 Кеңестік білім беру жүйесінің даму ерекшеліктерін анықтау үшін «сауатсыздықты жою», «қызыл отау», «мұғалімдер институты», «мектептегі білім беру», «кәсіби білім беру», «жоғары оқу орындары» ұғымдарын пайдалану; 12.4.2.6 Қазақстандағы кеңестік білім беру жүйесін реформалауды талдау, жетістіктері мен қайшылықтарын анықтау
		Қазақ КСР Ғылым академиясы – КСРО-ның ірі ғылыми орталығы	12.4.2.7 Қазақстан ғылымын дамытудағы Қазақ КСР Ғылым академиясының рөлін анықтау; 12.4.2.8 Кеңестік кезеңдегі ғылымның дамуына Қазақстанның көрнекті ғалымдарының қосқан үлесін бағалау; 12.4.2.9 Кеңестік саяси жүйе жағдайында Қазақстан ғылымы дамуының қиындықтарын және

			қарама-қайшылықтарын талдау
	Бүгінгі таңдағы Қазақстандағы білім және ғылым жүйесі	Қазақстан Республикасы білімімен ғылымы дамуының мәселелері мен болашағы	12.4.3.1 Қазақстан Республикасының білім мен ғылымды дамыту саласындағы мемлекеттік саясатының басым бағыттарын талдау; 12.4.3.2 әлемдік білім және ғылым кеңістігіне ену үшін инновациялық ғылыми және білім беру ұйымдарын құрудың маңыздылығын бағалау; 11.4.3.3 Қазақстан Республикасындағы білім, ғылым және инновациялар саласының дамуындағы цифрлық технологиялар мен жасанды интеллекттің рөлін талдау
	Зерттеу жұмысы	Білім мен ғылымға үлес қосқан менің өлкемнің тұлғалары.	

бұйрығына 116-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
119-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Дүниежүзі тарихы»пәнін оқыту өткен тарихты ұғыну және қазіргі әлемде өз орнын, азаматтық ұстанымын және оқиғалар мен құбылыстарға деген қарым-қатынасын анықтап, олардың мәні мен бағытын түсіну арқылы тұлғаның тарихи санасын қалыптастыруға бағытталған. Тарихты зерделеу патриотизмге тәрбиелеу, білім алушылардың бойында азаматтық-құқықтық сананың қалыптасуына, жалпы мәдениеттік даму, ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар арқылы әлеуметтенуге септігін тигізеді.

3. «Дүниежүзі тарихы» пәнін оқу оқушылардың әр түрлі тарихи кезеңдегі әлем тарихының этникалық, саяси, әлеуметтік-экономикалық және мәдени дамуының негізгі сұрақтары бойынша түсінік қалыптастыруды көздейді. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

4. Оқу пәнінің мақсаты - дүниежүзі тарихының негізгі оқиғалары мен процестерін оқу негізінде тарихи санасы қалыптасқан, азаматтық-патриоттық

қасиеттерге ие, ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтарды құрметтейтін, тарихи білім мен дағдыларын оқу процесінде және әлеуметтік жағдайда белсенді әрі шығармашылықпен қолдана алатын тұлға қалыптастыру.

5. Оқу пәнінің міндеттері:

1) тарихи кезеңдегі қоғамдағы негізгі этникалық, әлеуметтік, экономикалық, саяси, мәдени мәселелер туралы білімдерді қалыптастыру;

2) тарихи кезеңдер бойы адамзат қалыптастырған патриотизмді, толеранттылықты, гуманистік ұғыптар мен демократиялық құндылықтарды құрметтеуге тәрбиелеу;

3) әлемдік-тарихи процесс туралы толық біртұтас білім қалыптастыру;

4) оқиғалар мен құбылыстарды тарихи себептілігі, салыстырмалылығы мен көзқарастар, тарихи оқиғалар және тұлғаларға баға беруде сыни тұрғыдан зерттеу барысында, өткен және қазіргі таңдағы пікірталастық мәселелерге білім алушы тарапынан өзіндік көзқарас білдіруді дамыту;

5) тарихи деректердің типтерімен жұмыс жасау, іздеу және тарихи материалды жіктеу дағдыларын дамыту;

6) деректерді қолдана отырып жобалық, зерттеу әрекетін және тарихи реконструкция дағдыларын дамыту;

7) қазіргі кездегі саяси, әлеуметтік-экономикалық және мәдени мәселелерді ұғыну үшін тарихи білімдері мен дағдыларын қолдана білу қабілетін дамыту;

8) коммукативтік дағдыларды дамыту: өз ойын ауызша және жазбаша түрде анық жеткізе білу, топта жұмыс жасау, деректерден алынған ақпараттарды академиялық адалдық қағидаттарын сақтай отырып қолдану;

9) тарихи ақпаратты іздеу, талдау, сыни бағалау, жүйелеу және ұсыну, тарихи дереккөздермен жұмыс істеу, зерттеулер жүргізу, жобалық қызметті жүзеге асыру барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

2-тарау. «Дүниежүзі тарихы»оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Дүниежүзі тарихы»оқу пәнінің мазмұны

6. «Дүниежүзі тарихы»оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10- сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат;

2) 11- сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

7. «Дүниежүзі тарихы»оқу пәні бойынша білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

8. Оқу пәнінің білім мазмұны төрт бөлімді қамтиды:

10-сынып:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) этникалық және әлеуметтік процестер;

3) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан;

4) мәдениеттің дамуы.

11-сынып:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) саяси-құқықтық процестер;

3) қоғамдық-саяси ойдың дамуы;

4) білім мен ғылымның дамуы.

9. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) өркениет түсінігі және оның түрлері;

2) әлем өркениеттерінің тарихы;

3) өркениеттердің өзара әрекеттесуі.

10. «Этникалық және әлеуметтік процестер» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) антропогенез және этногенез;

2) әлем тарихындағы этносаралық қатынастар;

3) қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары.

11. «Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) мемлекеттің тарихи типтері, формалары және саяси режимдер;

2) әлем тарихының барысына әсер еткен әскери-саяси оқиғалар;

3) революциялар қоғам өзгеруінің бір факторы ретінде.

12. «Мәдениеттің дамуы.» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) адамзаттың мәдени мұрасын сақтап қалу жолдары;

2) өнер – қоғам дамуының бейнесі;

3) қазіргі қоғамның рухани-адамгершілік құндылықтары.

13. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) экономикалық жүйелердің тарихи типтері: өзгеріс пен сабақтастық;

2) мемлекеттердің экономикалық дамуына табиғи-географиялық фактордың әсері;

3) қазіргі кезеңде әлем елдерінің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі.

14. «Саяси-құқықтық процестер» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам;

2) әлемнің қазіргі саяси жүйесі;

3) қазіргі кездегі бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтау мәселесі.

15. «Қоғамдық-саяси ойдың дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жаңа заман және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың эволюциясы;

2) XX ғасырдағы бостандық пен әділеттілік үшін күресушілер;

3) XX ғасырдағы- XXI ғасырдың басындағы көрнекті саясаткер-реформаторлар.

16. «Білім мен ғылымның дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) білім алу бүкіл адамзаттық құндылық ретінде;

2) ғылыми-техникалық прогресс;

3) қазіргі заманғы ғылыми технологиялар.

17. Оқыту мақсаттары әр тарау ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

18. «Дүниежүзі тарихы»пәні бойынша оқыту мақсаттары мен тәсілдерін тиімді жүзеге асыру төмендегі тарихи концептілерге (түсініктерге) негізделеді:

1) дәлел;

2) өзгеріс пен сабақтастық;

3) себеп пен салдар;

4) ұқсастық пен айырмашылық;

5) маңыздылық;

6) интерпретация.

19. Тарихи концептілер негізінде оқытудың күтілетін нәтижелері:

1) «Дәлел» бойынша білім алушылар: қарастырылып отырған дәлелге қатысты: аудитория, мақсаттар, көзқарастар, формат, аргумент, шектеулер және контекст сынды тарихи айғақтың ерекшеліктерін талдайды, тарихи айғақтарды талдау және бағалау негізінде дәйекті қорытынды жасайды, өткен заман туралы объективті түсінік қалыптастыру мақсатында түпнұсқалық және қосалқы деректерден , қарама-қайшы айғақтарды талдайды;

2) «Өзгеріс пен сабақтастық» бойынша білім алушылар: сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды уақыт пен кеңістікте талдайды және бағалайды, сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды ұзақ уақыт бойы ауқымды тарихи процестер мен тақырыптарға дейін біріктіреді, тарихи оқиғалар мен процестердің белгілі бір уақыт межесінде жүйеленуі мен ұйымдасуының негізін (критерийлер) түсіндіреді;

3) «Себеп және салдар» бойынша білім алушылар: бір немесе бірнеше себептердің және/немесе ықпалдардың өзара әрекеттесуін талдайды және бағалайды, ұқсастықтарды, себеп-салдарды, өзара байланысты көрсете отырып тарихи себептілікті түсінеді, тарихи құбылыс, оқиға немесе процесті басқа ұқсас тарихи құбылыстармен уақыт пен кеңістікте байланыстырудың әдістерін түсіндіреді және бағалайды;

4) «Ұқсастық пен айырмашылық» бойынша білім алушылар: белгілі бір жерде, белгіленген бір уақыт кезеңінде және/немесе қоғамдарда, немесе бір қоғамның ішіндегі өзара байланысқан тарихи оқиғаларды салыстырады;

5) «Маңыздылық» бойынша білім алушылар: қоғамның дамуы үшін тарихи оқиғаның, құбылыстың, процестің маңыздылығын анықтайды;

6) «Интерпретация» бойынша білім алушылар: белгілі бір тарихи оқиғаға, құбылысқа, процеске қатысты көзқарастарды түсіндіреді және бағалайды.

20. 10-сыныпқа арналған «Дүниежүзі тарихы»оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениет: даму ерекшеліктері. Өркениет: зерттеудің теориялары мен тәсілдері. «Өркениет» түсінігі. «Өркениет» түсінігін зерттеудегі негізгі тәсілдер. Өркениеттердің жіктелуі. Өркениеттің дәстүрлі (аграрлы) түрі: отырықшы-егіншілік, көшпелі. Өркениет дамуының индустриалдық және постиндустриалдық кезеңдері. Қазіргі заманғы өркениеттің дамуына ақпараттық технологиялардың ықпалы. Әлем өркениеттерінің тарихы. Ежелгі әлем өркениеттері (Ежелгі Египет, Ежелгі Месопотамия, Ежелгі Қытай, Ежелгі Үндістан, Ежелгі Греция, Ежелгі Рим). Ежелгі діни наным-сенімдер (синтоизм, индуизм, иудаизм, зороастризм, манихейлік, даосизм). Ежелгі философиялық ілімдер (Платон, Сократ, Аристотель, Конфуций, Лао Цзы). Африка (бушмендер, нубийлер, Гана, Мали, Сунгай), Америка (майя, инктер, ацтектер) және Австралия мен Океанияның (полинезиялық, Таити аралының тайпалары, гавайлықтар) дәстүрлі өркениеттері. Әлемдік діндер және өркениеттің дамуы (буддизм, христиандық, ислам). Қазіргі заманғы әлемдік діндердің даму тенденциялары. Қазіргі заманғы деструктивті діни ұйымдар мен ағымдар. Өркениеттердің өзара әрекеттесуі. Өркениеттердің сауда-экономика саласындағы өзара әрекеттесулері (Ұлы жібек жолы, халықаралық ұйымдар: Дүниежүзілік сауда ұйымы (ДСҰ), Халықаралық валюта қоры (ХВҚ), Мұнай экспорттаушы елдер ұйымы(МЭЕҰ), Шанхай Ынтымақтастық Ұйымы (ШЫҰ), Еуразиялық Экономикалық Одақ (ЕАЭО) және тағы басқалар. Өркениеттердің дипломатиялық саладағы өзара әрекеттесулері. Дипломатия өркениеттердің өзара жақындасу факторы ретінде. Өркениеттердің өзара әрекеттесуінің әскери-саяси аспектісі (жаулаушылық соғыстар, отарлық экспансия, әскери-саяси одақтар, дүниежүзілік соғыстар, қырғи-қабақ соғыс, жергілікті қақтығыстар, этносаралық қақтығыстар). Мәдениеттер диалогі (мәдениеттердің өзара әрекеттесуі мен өзара ықпалдары);

2) этникалық және әлеуметтік процестер. Антропогенез және этногенез. Адамның пайда болуы туралы теориялар (діни, ғарыштық, эволюциялық). «Этнос», «этногенез», «ұлт» ұғымдары. Этностардың пайда болуына байланысты теориялар. Әлемнің этникалық картасы: өткен заман және қазіргі уақытта (ұлттық мемлекеттердің қалыптасуы мен ыдырауы, «ұлттық сана», этностардың ассимиляциясы, шағын этностардың проблемалары). Әлем тарихындағы этносаралық қатынастар. Этносаралық қатынастар: мәселелер және қарама-қайшылықтар. Ұлтаралық қақтығыстардың себептері мен салдарлары (ұлтшылдық, шовинизм, нәсілдік кемсітушілік, нацизм). Этностардың бейбіт өзара әрекеттесуінің тәсілдері (халықаралық интеграция, Біріккен Ұлттар Ұйымы (БҰҰ), Еуропа Одағы (ЕО), Түркі мәдениетін және өнерін дамыту халықаралық ұйымы(ТҮРКСОЙ), Еуразиялық Экономикалық Одақ (ЕАЭО), Ислам Ынтымақтастық Ұйымы (ИЫҰ), Этномәдени өзара іс-қимылдың әлемдік модельдері контекстіндегі этносаралық келісімнің қазақстандық тәжірибесі).

Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары. Социогез туралы теориялардың әртүрлілігі (формациялық тәсіл, өркениеттік тәсіл және тағы басқалар). Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары (қоғам ұйымдасуының қандық-туыстық, көршілік-аумақтық, макроэтникалық қағидалары). Қазіргі қоғамның әлеуметтік стратификациясы;

3) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан. Мемлекеттің тарихи типтері, формалары және саяси режимдер. «Мемлекет», «билік», «басқару институты» ұғымдары. Мемлекеттің пайда болу теориялары (Аристотель, Платон, Конфуций, Ф. Аквинский, Н. Макиавелли, Дж. Локк, Т. Гоббс, Т. Джефферсон, Ф. Энгельс және тағы басқалар). Мемлекет формаларының эволюциясы: ежелгі заманнан бүгінгі күнге дейін (монархия, республика, теократиялық мемлекеттер). Саяси режимдердің типтері (тоталитарлық, авторитарлық, демократиялық). Әлем тарихының барысына әсер еткен әскери - саяси оқиғалар. Антикалық дәуірдегі әлемдік империяларының қалыптасуы (Парсы империясы, Александр Македонский империясы, Рим империясы). Ғұндардың жаулап алушылық жорықтары Батыс Рим империясының ыдырауы мен антикалық кезеңінен орта ғасырларға көшу процесінің бір факторы ретінде. Араб шапқыншылықтары мен Крест жорықтары (Араб халифаты мен кресшілер мемлекеттерінің құрылуы мен ыдырауы). Еуразия картасының өзгеруіне Шыңғысхан жорықтарының әсері (Моңғол империясы, Алтын Орда, Әмір Темір империясы, Мәскеу мемлекеті, Құбылай мемлекеті, Ильханат). Еуропаның өзгеруіне Наполеон жорықтарының әсері (капиталистік дамудың жеделдетілуі, Еуропада либералдық әлеуметтік идеялардың таратылуы). Дүниежүзілік соғыстар және халықаралық қатынастар жүйесі: Версаль - Вашингтон, Ялта - Потсдам жүйелері. Революциялар қоғам өзгеруінің бір факторы ретінде. Буржуазиялық революциялар индустриалды қоғам қалыптасуының катализаторы ретінде (XVII ғасырдағы Ағылшын буржуазиялық революциясы, XVIII ғасырдағы Француз буржуазиялық революцияы, АҚШ-ғы тәуелсіздік үшін соғыс, Еуропадағы 1848 жылғы «ұлттар көктемі»). Социалистік революция әлеуметтік теңдік идеяларын жүзеге асырудың радикалды тәсілі ретінде (1917 жылғы Қазан Социалистік революциясы, Қытайдағы 1946-1949 жылдардағы Азаматтық соғыс, 1959 жылғы Куба революциясы). Социалистік революциялар нәтижесіндегі қоғамдық құрылымының өзгеруі. Қазіргі заманның революциялары: себептері мен салдарлары (Шығыс Еуропадағы 1989-1990 жылдардағы «барқыт революциясы», Таяу Шығыстағы 2010-2011 жылдардағы «Араб көктемі», бұрынғы Кеңес Одағы елдеріндегі «түрлі-түсті революциялар»). Қоғам проблемаларын революциялық жолмен шешудің салдарлары;

4) мәдениеттің дамуы. Адамзаттың мәдени мұрасын сақтап қалу жолдары. Адамзаттың тарихи-мәдени мұрасын сақтап қалуға бағытталған ЮНЕСКО-ның қызметі. ЮНЕСКО-ның Дүниежүзілік мұрасының тізімі. Әлемнің ең ірі мұражайлары: адамзаттың тарихи зердесінің қазынасы (Эрмитаж, Лувр, Британ мұражайы, Метрополитен, Жапония Ұлттық мұражайы, Египет мұражайы, Уффици галереясы, Қазақстан Республикасының Ұлттық мұражайы және тағы басқалар). Әлем халықтарының тарихи-мәдени мұрасын зерттеу және сақтау барысындағы мұражайлардың рөлі. Өнер – қоғам дамуының көрінісі. Тарихи

процестер аясындағы өнердің бағыттары мен стильдері (абстракционизм, модернизм, постмодернизм, авангардизм, футуризм, кубизм, сюрреализм, экспрессионизм, гиперреализм, хайтек стилі және тағы басқалар). Өнердің бағыттары мен стильдерінің дамуына қоғамдық процестердің тигізетін әсері. Қазіргі кездегі өнердің даму тенденциялары. Бұқаралық мәдениет және оның қазіргі қоғамға тигізетін әсері (кино, радио, теледидар, интернет, спорт, музыка, қазіргі заманғы әдебиет, қазіргі заманғы бейнелеу өнері). Қазіргі қоғамның рухани-адамгершілік құндылықтары. Жалпыадамзаттық моральдық құндылықтардың қалыптасуы (діни және философиялық идеялар, ұлттық әдет-ғұрыптар мен салт-дәстүрлер, фольклор, дәстүрлі музыка мен әдебиет, отбасылық құндылықтар). Тарихи оқиғалар аясындағы құндылықтардың өзгеруі (ұлттық мемлекеттердің қалыптасуы, дүниежүзілік соғыстар, қырғи-қабақ соғыстың аяқталуы). Қоғамның адамгершілік құндылықтарды қайта бағалауына ықпал еткен XX ғасырдың тарихи оқиғалары. Жаһандану жағдайындағы рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеру мәселесі (прагматизм, рационализм, шектен тыс дарашылдық, нигилизм, конформизм, әлеуметтік апатия, тұтынушылық психология, діни фанатизм, неофашизм, бейресми жастар ұйымдары);

21. 11-сыныпқа арналған «Дүниежүзі тарихы»оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениеттер: даму ерекшеліктері. Экономикалық жүйелердің тарихи типтері: өзгеріс пен сабақтастық. Экономика және экономикалық жүйелердің типтері («экономика» және «экономикалық жүйе» ұғымдары). Елдердің экономикалық дамуының ерекшеліктері. Дәстүрлі (аграрлық) экономика. Нарықтық экономика (либералды экономика). Жоспарлы (социалистік) экономика. Аралас экономика. Табиғи және географиялық факторлардың мемлекеттердің экономикалық дамуына тигізетін әсері. Табиғи және географиялық факторларға байланысты елдердің экономикалық мамандандырылуы (Парсы шығанағы елдері, Канада, Австралия, Түркия, Бразилия және тағы басқалар). Мемлекеттердің экономикалық дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің тарихи мысалдары (Жапония, Израиль, Сингапур, Малайзия және тағы басқалар). Қазіргі кезеңде әлем елдерінің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі. Мемлекеттердің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі. Қазіргі кезеңдегі мемлекеттердің біркелкі емес экономикалық даму мәселелері (бұрынғы отарлардың экономикалық дамуы, неоколониализм, шикізатқа бағытталған экономикалар). Мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілік пен экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудегі халықаралық ұйымдардың рөлі;

2) саяси-құқықтық процестер. Құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам. Құқықтық мемелекет ұғымы, принциптері мен қалыптасуының тарихи алғышарттары (мемлекеттік билікті бөлу принципі, заңның үстемдігі, құқықтар мен бостандықтардың кепілдігі). Құқықтық мемлекет принциптерінің жүзеге асырылуының тарихи тәжірибесі (Адам мен азаматтың құқықтары туралы декларациясы, АҚШ-тың тәуелсіздік туралы декларациясы, АҚШ-та құлдықты жою туралы Заң, Жалпыға бірдей адам құқықтарының декларациясы, Қазақстан

Республикасының Конституциясы). Азаматтық қоғамның түсінігі мен жалпы сипаттамасы (Үкіметтік емес ұйымдар, лоббизм, қоғамдық ұйымдар мен қозғалыстар). Мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің қазіргі заманғы даму тенденциялары. Үкіметтік емес ұйымдар және олардың азаматтық қоғамның қалыптасуы мен дамуындағы рөлі. Әлемнің қазіргі саяси жүйесі. Әлемнің саяси жүйесінің өзгеруі. Халықаралық қатынастардағы Ялта-Потсдам жүйесінің ыдырау себептері. Әлемнің биполярлы жүйесінің ерешеліктері. Әлем құрылысының постбиполярлық жүйесі. «Постбиполярлы жүйе», «көпвекторлы саясат», «бірполярлы әлем» ұғымдары. Халықаралық қатынастардың қазіргі замандағы тенденциялары. Қазіргі кезеңдегі бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтау мәселесі. Халықаралық қауіпсіздіктің қазіргі кездегі қауіп-қатерлері (сепаратизм, ланкестік, фундаментализм, экстремизм, босқындар мәселесі, ірі мемлекеттердің қарсыласуы). Бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтаудағы мемлекеттердің бірлескен әрекеттері. Халықаралық және аймақтық ұйымдары: Біріккен Ұлттар Ұйымы (БҰҰ), Еуропадағы Қауіпсіздік және Ынтымақтастық Ұйымы (ЕҚЫҰ), НАТО, Шанхай Ынтымақтастық Ұйымы (ШЫҰ), Азиядағы Өзара Ықпалдастық және Сенім Шаралары жөніндегі Кеңес (АӨСШК), Ұжымдық Қауіпсіздік туралы Шарт Ұйымы (ҰҚШҰ) және тағы басқалар;

3) қоғамдық-саяси ойдың дамуы. Жаңа замандағы және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың эволюциясы. Жаңа замандағы және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың дамуының негізгі бағыттары (либерализм, ұлтшылдық, социал-демократия, марксизм, экзистенциализм, прагматизм, позитивизм). XX ғасырдағы бостандық пен әділеттілік үшін күресушілер. Бостандық пен азаматтық құқықтар үшін күрес. М. Ганди және оның бейбіт жолмен қарсыласу идеясы (сатьяграха, свараджа, свадеши). Мартин Лютер Кингтің ұлы арманы (нәсілдік кемсітушілік, сегрегация, азаматтық құқықтар үшін күрес). Н. Манделла – апартеидке қарсы күресуші (апартеид, азаматтық құқықтар). XX ғасырдағы – XXI ғасырдың басындағы көрнекті саясаткер-реформаторлар. Мемлекет тархындағы тұлғаның ролі. Мұстафа Кемал Ататүрік – Түрік Республикасының негізін қалаушысы (зайырлы мемлекет, этатизм). Франклин Делано Рузвельт және оның «жаңа бағыты». Ф. Рузвельттің бейбіт және соғыс кезіндегі ішкі және сыртқы саясатының ерекшеліктері. Шарль де Голль: Франция ұлылығының қайта өрлеуі (голлизм, Бесінші республика). Дэн Сяопин – көрнекті Қытай реформаторы («қытайлық ерекшелігі бар социализм», «бір ел – екі жүйе»). Ли Куан Ю, Махатхир Мохаммад: «үшінші әлемнен бірінші әлемге» («экономикалық ғажайып», «азиялық серпініс», жаңа индустриалды елдер).). Мемлекет басшыларының Қазақстандық жаңғырту моделін іске асырудағы рөлі (Н. Назарбаев және модернизацияның қазақстандық моделі. Қ.Тоқаев және «Әділетті Қазақстан» – мемлекетті дамытудың жаңа моделі. Саяси және конституциялық реформалар, «Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасының құндылықтары мен «Заң мен Тәртіп» қағидаты).

4) білім мен ғылымның дамуы. Білім алу жалпы адамзаттық құндылық ретінде. Жазу мен кітап бастыру – адамзаттың ұлы жетістіктері (пиктография, иероглифтер, сына жазу, руникалық жазу, кітап бастыру және тағы басқалары). Мектептегі білім беру: ежелгі кезеңнен бүгінгі күнге дейін (гимнасия, палестра,

академия, спарталық мектеп, схоластика, жеті «еркін өнер», мектебтер, медреселер, жексенбілік мектептер, қолөнер мектептері және тағы басқалар). Мектептегі білім берудің заманауи модельдері. Жоғары білім беру жүйесі: тарих пен қазіргі кезең (Кордова, Прага, Оксфорд, Кембридж, Сорбонна университеттері және тағы басқалары). Ағартушылық пен ғылымды өрістетудегі алғашқы университеттердің рөлі. Жоғарғы білім берудің заманауи модельдері. Ғылыми-техникалық прогресс. Ғылыми-техникалық прогрестің тарихи кезеңдері. «Өнеркәсіп төңкерісі», «ғылыми-техникалық революция» ұғымдары. Қазіргі кездегі өркениеттің дамуындағы ғылыми-техникалық революцияның маңыздылығын бағалау. Ғылыми-техникалық прогресс және қазіргі заманның жаһандық мәселелері. Қазіргі кездегі ғылыми технологиялар. Қазіргі заманғы ақпараттық технологиялар. Қоғамның дамуына ақпараттық технологиялардың әсері. Қазіргі ғылымның перспективалық салалары (робототехника, космонавтика, гендік инженерия).

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

22. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.2 кодында «10» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқу мақсатының реттік саны.

1- бөлім:

10- сынып Өркениет: даму ерекшеліктері	11- сынып Өркениет: даму ерекшеліктері
Білім алушылар:	
10.1.1.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «өркениет», «өркениет типі» терминдерін қолдану	11.1.1.1 мемлекеттердің экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін «экономика» және «экономикалық жүйе» ұғымдарын қолдану
10.1.1.2 «Өркениет» түсінігін зерттеудің негізгі әдістерін түсіндіру	11.1.1.2 экономикалық жүйелердің тарихи типтерінің белгілерін түсіндіре отырып оларды жіктеу
10.1.2.1 өркениеттің дәстүрлі, индустриалды және постиндустриалды түрінің ерекшеліктерін анықтау	11.1.1.3 мемлекеттердің мысалында экономиканың дәстүрлі (аграрлы) түріне тән белгілерін анықтау
10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшелітерін түсіндіру
10.1.3.1 ежелгі өркениеттердің ерекшеліктерін талдау	11.1.1.5 елдердің мысалында нарықтық экономикаға тән белгілерді анықтау

10.1.3.2 мемлекет пен қоғамның дамуы туралы ежелгі философиялық ілімдерді зерттеу	11.1.1.6 мемлекеттердің мысалында жоспарлы (социалистік) экономикаға тән белгілерін анықтау
10.1.3.3 локальді өркениеттердің ерекшеліктерін талдау	11.1.1.7 экономиканың аралас түріне тән белгілерді анықтай отырып, оған көшудің себептерін зерттеу
10.1.3.4 әлемдік діндердің даму кезеңдері мен ерекшеліктерін сипаттау	11.1.2.1 экономиканың дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің амалдарын зерттеу
10.1.3.5 қазіргі кездегі өркениет жағдайында әлемдік діндердің даму тенденцияларын анықтау	11.1.2.2 қазіргі заман тарихында шектеуші табиғи-географиялық факторлар жағдайындағы мемлекеттердің сәтті экономикалық дамуының мысалдарын тұжырымдау
10.1.3.6 қазіргі кездегі деструктивті діни ұйымдар мен ағымдардың қоғамға әсерін бағалау	11.1.3.1 мемлекеттер мен аймақтардың әркелкі экономикалық дамуының тарихи алғышарттарын анықтау
10.1.4.1 себеп-салдарлық байланысты анықтай отырып, әлемдік сауданың өркениет дамуындағы рөлін анықтау	11.1.3.2 өлшемшарттар негізінде мемлекеттерді экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу
10.1.4.2 әлемдік экономиканың дамуындағы халықаралық ұйымдардың рөлін анықтау	1.1.3.3 мемлекеттердің кедейшілік мәселесін шешуге бағытталған іс-әрекетін зерттеп, оның тиімділігін анықтау
	11.1.3.4 мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілік пен экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудегі халықаралық ұйымдардың рөлін бағалау
10.1.4.3 қазіргі өркениеттің дамуындағы дипломатияның рөлін анықтау	
10.1.4.4 ежелгі және орта ғасырлардағы жаулап алушылық жорықтардың себептерін түсіндіру	
10.1.4.5 қазіргі өркениеттің даму контекстінде әскери қақтығыстардың ерекшеліктері мен салдарларын анықтау	

2- бөлім:

10- сынып Этникалық және әлеуметтік процестер	11-сынып Саяси-құқықтық процестер

Білім алушылар:	
10.2.1.1 антропогенездің әртүрлі теорияларын жүйелеу және тұжырымдау	11.2.1.1 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «құқықтық мемелекет» ұғымын қолдану
10.2.1.2 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «этнос», «этногенез», «ұлт» ұғымдарын қолдану	11.2.1.2 мемлекеттердің мысалында құқықтық мемлекеттің қалыптасу жолдарын талдау
10.2.1.3 әлем картасын пайдалана отырып әртүрлі тарихи кезеңдердегі этникалық процестерді түсіндіру	11.2.1.3 қазіргі кездегі адам құқықтарының Жалпы Декларациясының маңызын негіздеу
10.2.1.4 қазіргі кездегі ассимиляция мен саны аз этностардың жойылып кету себептерін анықтау	11.2.1.4 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесі дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «азаматтық қоғам» ұғымын қолдану
10.2.1.5 жаһандану жағдайындағы этникалық және мәдени лікті сақтаудың маңыздылығын негіздеу	11.2.1.5 құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның құрылуының байланысын анықтау
10.2.2.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «ұлтшылдық», «шовинизм», «нәсілдік кемсітушілік» терминдерін қолдану	11.2.1.6 мемлекеттердегі үкіметтік емес ұйымдардың қызметін бағалау
10.2.2.2 этносаралық қақтығыстардың пайда болуының себеп-салдарлық байланысын анықтау	11.2.2.1 Ялта-Потсдам халықаралық қатынастар жүйесінің ыдырау себептерін талдау
10.2.2.3 тарихи оқиғаларды талдау негізінде қазіргі кездегі этносаралық қатынастардың сипатын бағалау	11.2.2.2 әлемнің биполярлы жүйесінің ерекшеліктерін сипаттау
10.2.2.4 этносаралық қатынастарды реттеудегі халықаралық ұйымдардың рөлін талдау	11.2.2.3 қазіргі кездегі халықаралық қатынастарды сипаттау үшін «постбиполярлық жүйе», «көпвекторлы саясат», «бір полярлы әлем» ұғымдарын қолдану
10.2.3.1 тарихи процестерді түсіндіру үшін «социогенез», «формациялық әдіс», «өркениеттік әдіс» ұғымдарын қолдану	11.2.2.4 қазіргі кездегі халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын сипаттау
10.2.3.2 социгенездің әртүрлі теорияларын жүйелеу және тұжырымдау	11.2.3.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «сепаратизм», «терроризм»,

	«фундаментализм», «экстремизм», «миграция», «босқындар» терминдерін қолдану
10.2.3.3 қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формаларын, оларға тән белгілерін анықтай отырып түсіндіру	11.2.3.2 сепаратизм, экстремизм және халықаралық лаңкестіктің таралу себептері мен салдарларын анықтау
10.2.3.4 қазіргі қоғамның әлеуметтік стратификациясын зерттеу	11.2.3.3 бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтауға бағытталған халықаралық ұйымдардың қызметін талдау

3- бөлім:

10- сынып Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан	11-сынып Қоғамдық-саяси ойдың дамуы
Білім алушылар:	
10.3.1.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «мемлекет», «билік», «басқару институты» терминдерін қолдану	11.3.1.1 қоғамдық ойдың дамуын түсіндіру үшін «либерализм», «ұлтшылдық», «социал -демократия», «марксизм», «экзистенциализм», «прагматизм», «позитивизм» түсініктерін қолдану
10.3.1.2 деректерді талдау негізінде саяси режимдер түрлерінің мықты және әлсіз жақтарын анықтай отырып, салыстыру	11.3.1.2 қоғамдық-саяси ойдың дамуы үшін Ағартушылық дәуір идеяларының маңыздылығын бағалау
10.3.2.1 деректерді қолдана отырып грек-парсы соғыстарының мысалында ерте империялардың пайда болу процесін түсіндіру	11.3.1.3 XIX-XX ғасырлардағы қоғамдық құрылыс туралы философиялық ойдың даму ерекшеліктерін зерттеу
10.3.2.2 эллинизмді таратудағы А.Македонскийдің жорықтарының рөлін бағалау	11.3.2.1 Үндістанның қоғамдық-саяси даму идеологиясы ретінде «гандизм» ұғымын түсіндіру
10.3.2.3 халықтардың ұлы қоныс аударуының жағымды және жағымсыз салдарларын анықтау	11.3.2.2 Үндістанның ұлттық тәуелсіздікке жетудегі бейбіт жолмен қарсыласу идеяларының маңыздылығын анықтау
10.3.2.4 тарихи деректердің негізінде антикалық дәуірден орта ғасырларға өтудің заңдылығын тұжырымдау	11.3.2.3 АҚШ-тағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «нәсілдік кемсітушілік», «сегрегация» ұғымдарын қолдану
10.3.2.5 дәйекті қорытындылар жасау арқылы араб	11.3.2.4 азаматтық құқықтар үшін күресте тұлғаның белсенді азаматтық позициясының маңыздылығын бағалау

шапқыншылықтары мен крест жорықтарының себептерін анықтау	
10.3.2.6 моңғол шапқыншылығының Еуразиядағы ұлттық мемлекеттердің қалыптасу процесіне әсерін талдау	11.3.2.5 Оңтүстік Африка Республикасындағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «апартеид» ұғымын қолдану
10.3.2.7 әлемдегі өзгерістерді зерттей отырып моңғол шапқыншылығының салдарларын бағалау	11.3.3.1 мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығын бағалау
10.3.2.8 Наполеон соғыстары мен Еуропа мемлекеттеріндегі капиталистік дамудың ілгерілеуі арасындағы себеп-салдарлық байланысты орнату	11.3.3.2 тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «этатизм», «зайырлы мемлекет» ұғымдарын қолдану
10.3.2.9 Наполеон Кодексінің Еуропадағы либералды қоғамдық идеялардың таралуындағы маңыздылығын бағалау	11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі туралы қорытындылар жасау
10.3.2.10 тарихи құжаттарды талдау негізінде Бірінші және Екінші дүниежүзілік соғыстардың себептері мен салдарларын түсіндіру	11.3.3.4 бейбіт және соғыс кезеңіндегі Ф. Рузвельттің ішкі және сыртқы саясатының ерекшеліктерін анықтау
10.3.2.11 Версаль-Вашингтон және Ялта-Потсдам жүйелерінің тиімділігін және олардың қазіргі заманға әсерін бағалау	11.3.3.5 Франциядағы әлеуметтік-саяси процестерді түсіндіру үшін «голлизм» ұғымын қолдану
10.3.3.1 аграрлы қоғамнан индустриалды қоғамға өту заңдылықтарын тұжырымдау	11.3.3.6 Ш. Голль қызметінің мысалында мықты президенттік билік институтының маңыздылығын дәлелдеу
10.3.3.2 буржуазиялық революциялардың нәтижесіндегі әлеуметтік құрылымдағы өзгерістерді түсіндіру	11.3.3.7 әлеуметтік-экономикалық процестерді түсіндіру үшін «қытайлық ерекшелігі бар социализм» ұғымын қолдану
10.3.3.3 социалисттік революцияның мәнін түсіну үшін әлеуметтік теңдік идеясының даму кезеңдерін зерттеу	11.3.3.8 Қытай Халық Республикасы мысалында жоспарлы экономикадан нарықтық экономикаға көшудің себептерін талдау
10.3.3.4 капитализмнен социализмге өтудің әлеуметтік-экономикалық және саяси алғышарттарын анықтау	11.3.3.9 тарихи оқиғаларды талдау негізінде Оңтүстік-Шығыс Азиядағы «экономикалық ғажайып» факторларын тұжырымдау

10.3.3.5 социалистік революциялардың нәтижесінде қоғамның әлеуметтік құрылымындағы өзгерістерін түсіндіру	11.3.3.10 Сингапур және Малайзия мысалында мемлекет модернизациясының ерекшеліктерін салыстыру
10.3.3.6 Шығыс Еуропадағы «барқыт» революцияларының мазмұны мен нәтижелерін талдау	11.3.3.11 қазақстандық модернизация үлгісін жүзеге асырудағы мемлекет басшыларының рөлін бағалау
10.3.3.7 «араб көктемі» және «түрлі-түсті революциялардың» ішкі және сыртқы факторларын анықтау	11.3.3.12 «Адал азамат», «Заң мен Тәртіп» және «Таза Қазақстан» бастамаларының қазақстандық қоғамды жаңғыртудағы маңызын талдау

4-бөлім:

10- сынып Мәдениеттің дамуы	11-сынып Білім мен ғылымның дамуы
Білім алушылар:	
10.4.1.1 ЮНЕСКО қызметін мысалға ала отырып тарихи-мәдени мұраны сақтап қалу жолдарын түсіндіру	11.4.1.1 тарихи даму контекстіндегі әлем халықтарының жазу түрлерін жіктеу
10.4.1.2 ЮНЕСКО-ның Әлемдік мұра нысандар тізімі ескерткіштерінің мысалында тарихи-мәдени мұраның маңыздылығын анықтау	11.4.1.2 адамзат өркениетінің дамуындағы жазу мен кітап бастыру ісінің маңыздылығын анықтау
10.4.1.3 әлемнің ең ірі мұражайларын зерттеп, ерекшеліктерін анықтау	11.4.1.3 адамзат тарихы контекстінде мектептегі білім берудің дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықтарды сипаттау
10.4.1.4 әлем халықтарының тарихи-мәдени мұрасын зерттеу және сақтап қалудағы мұражайлардың рөлін түсіндіру	11.4.1.4 мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы білім берудің рөлін талдау
10.4.2.1 қоғамдағы өзгерістерді түсіну үшін «абстракционизм», «модернизм», «постмодер- низм», «авангардизм», «футуризм», «кубизм», «сюрреализм», «экспрессионизм», «гиперреа-лизм», «хайтек» терминдерін қолдану	11.4.1.5 мектептегі білім берудің заманауи үлгілерін, оның ерекшеліктері мен артықшылықтарын анықтай отырып салыстыру
10.4.2.2 өнердің стильдері мен бағыттарының дамуына қоғамдық процестердің әсерін анықтау	11.4.1.6 жоғары оқу орындарының пайда болу тарихын, олардың ортақ даму тенденцияларын анықтай отырып зерттеу

10.4.2.3 әлем мәдениетінің көрнекті өкілдерінің шығармашылық туындыларын талдап, олардың ерекшеліктерін анықтау	11.4.1.7 ағартушылық пен ғылымды өрістетудегі алғашқы университеттердің рөлін талдау
10.4.2.4 өзгерістер пен сабақтастықтарды анықтай отырып, қазіргі кездегі өнердің даму тенденцияларын анықтау	11.4.1.8 заманауи жоғарғы білім беру үлгілерін салыстырып, артықшылықтары мен ерекшеліктерін анықтау
10.4.2.5 бұқаралық мәдениеттің ерекшеліктерін түсіндіріп, оның қазіргі қоғамға әсерін талдау	11.4.2.1 мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуын талдау үшін «өнеркәсіп революциясы», «ғылыми-техникалық революция» ұғымдарын қолдану
10.4.3.1 қоғамның тарихи даму контекстіндегі рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеру мысалдарын зерттеу	11.4.2.2 қазіргі кездегі өркениеттің дамуындағы ғылыми-техникалық революцияның маңыздылығын бағалау
10.4.3.2 қоғамның моральдық құндылықтарын қайта бағалауға септігін тигізген XX ғасырдың тарихи оқиғаларының ерекшеліктерін анықтау	11.4.2.3 әлеуметтік-экономикалық процестердің ерекшеліктерін түсіндіру үшін «ғылыми-техникалық прогресс» ұғымын қолдану
10.4.3.3 қоғамның тұрақты дамуы үшін қазіргі әлемнің жалпыадамзаттық адамгершілік құндылықтарының маңызын түсіндіру	11.4.2.4 қазіргі заманның жаһандық мәселелерінің туындауына ғылыми-техникалық прогресстің әсерін зерттеу
10.4.3.4 жаһанданудың ұлттық-мәдени дамуға әсерін талдау	11.4.3.1 қоғамның дамуына ақпараттық технологиялардың әсерін зерттеу
	11.4.3.2 адамзат өркениетінің дамуы үшін ақпараттық технологиялар саласындағы жетістіктердің ықтимал салдарын болжау
	11.4.3.3 ғылымның заманауи тенденцияларының дамуын түсіндіру үшін «гендік инженерия», «нанотехнология», «энергияның балама көздері» ұғымдарын қолдану
	11.4.3.4 жаңа ғылыми бағытттар жетістіктерінің әлеуметтік-экономикалық дамуға әсерін талдау
	11.4.3.5 қазіргі заманның жаһандық мәселелерін шешу үшін ғылым мен техниканың заманауи түрлерінің дамуынның маңызын түсіндіру

23. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

24. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы»оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы»оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары

1) 10-сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Өркениет түсінігі және оның түрлері	«Өркениет» түсінігі	10.1.1.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «өркениет», «өркениет типі» терминдерін қолдану; 10.1.1.2 «Өркениет» түсінігін зерттеудің негізгі әдістерін түсіндіру
		Өркениеттің: дәстүрлі, индустриалды және постиндустриалды түрлері	10.1.2.1 өркениеттің дәстүрлі, индустриалды және постиндустриалды түрінің ерекшеліктерін анықтау; 10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау
	Әлем өркениеттерінің тарихы	Ежелгі әлем өркениеті	10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен

			өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау; 10.1.3.1 ежелгі өркениеттердің ерекшеліктерін талдау
		Африка, Америка, Австралия және Океанияның дәстүрлі өркениеттері	10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау; 10.1.3.3 локальді өркениеттердің ерекшеліктерін талдау
		Әлемдік діндер және өркениеттердің дамуы	10.1.3.4 әлемдік діндердің даму кезеңдері мен ерекшеліктерін сипаттау; 10.1.3.6 қазіргі кездегі деструктивті діни ұйымдар мен ағымдардың қоғамға әсерін бағалау
	Өркениеттер дің өзара әрекеттесуі	Өркениеттер әрекеттестігінің сауда-экономикалық аясы	10.1.4.1 себеп-салдарлық байланыс ты анықтай отырып, әлемдік сауданың өркениет дамуындағы рөлін анықтау; 10.1.4.2 әлемдік экономиканың дамуындағы халықаралық ұйымдар дың рөлін анықтау
		Өркениеттер әрекеттестігінің дипломатиялық аясы	10.1.4.3 қазіргі өркениеттің дамуындағы

			дипломатияның рөлін анықтау
		Өркениеттер әрекеттестігінің әскери-саяси аясы	10.1.4.4 ежелгі және орта ғасырлардағы жаулап алушылық жорықтардың себептерін түсіндіру; 10.1.4.5 қазіргі өркениеттің даму контекстінде әскери қақтығыстардың ерекшеліктері мен салдарларын анықтау
2-тоқсан			
Этника лық және әлеумет тік процестер	Антропогенез және этногенез	Адамның шығу тегі теориялары	10.2.1.1 антропогенездің теорияларын жүйелеу және тұжырымдау
		Этностардың пайда болуы және дамуы	10.2.1.2 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «этнос», «этногенез», «ұлт» ұғымдарын қолдану; 10.2.1.3 әлем картасын пайдалана отырып тарихи кезеңдердегі этникалық процестерді түсіндіру; 10.2.1.5 жаһандану жағдайындағы этникалық және мәдениліктi сақтаудың маңыздылығын негіздеу

	Әлем тарихындағы этносаралық қатынастар	Этносаралық қатынастар: проблемалары және қарама-қайшылықтары	10.2.2.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «ұлтшылдық», «шовинизм», «нәсілдік кемсітушілік» терминдерін қолдану; 10.2.2.2 2 этносаралық қақтығыстар дың пайда болуының себеп-салдарлық байланысын анықтау
		Этносаралық қатынастар: бейбіт өзара әрекеттестік тәсілдері	10.2.2.3 2 этносаралық қатынастарды реттеудегі халықаралық ұйымдардың рөлін талдау; 10.2.2.4 этносаралық келісімнің қазақстандық үлгісінің мысалында этностар арасындағы бейбіт әрекеттестіктің мүмкіндігін дәлелдеу
	Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары	Социогенез туралы теориялардың алуан түрлілігі	10.2.3.1 тарихи процестерді түсіндіру үшін «социогенез», «формациялық әдіс», «өркениеттік әдіс» ұғымдарын қолдану; 10.2.3.2 социгенез

			теорияларын жүйелеу және тұжырымдау
		Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары	10.2.3.3 қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формаларын, оларға тән белгілерін анықтай отырып түсіндіру; 10.2.3.4 қазіргі қоғамның әлеуметтік стратификациясын зерттеу
3 - тоқсан			
Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан	Мемлекеттің тарихи типтері, формалары және саяси режимдер	Мемлекет түсінігі және саяси режимдердің түрлері	10.3.1.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «мемлекет», «билік», «басқару институты» терминдерін қолдану
			10.3.1.2 деректерді талдау негізінде саяси режимдер түрлерінің мықты және әлсіз жақтарын анықтай отырып, салыстыру
	Әлем тарихының барысына әсер еткен әскери - саяси оқиғалар	Антикалық кезеңдегі әлемдік империялардың қалыптасуы	10.3.2.1 деректерді қолдана отырып грек-парсы соғыстарының мысалында ерте империялардың пайда болу процесін түсіндіру; 10.3.2.2 эллинизмді таратуда А.Македонскийдің

			жорықтарының рөлін бағалау
		Ғұндардың жаулап алушылық жорықтары ежелгі заманнан ортағасырларға өтудің бір факторы ретінде	10.3.2.3 халықтардың ұлы қоныс аударуының жағымды және жағымсыз салдарларын анықтау; 10.3.2.4 тарихи деректердің негізінде антикалық дәуірден орта ғасырларға өту заңдылығын тұжырымдау
		Араб шапқыншылықтары мен Крест жорықтары	10.3.2.5 дәйекті қорытындылар жасай отырып, араб шапқыншылықтары мен мен крест жорықтарының себептерін анықтау
		Еуразия картасының өзгеруіне Шыңғысхан жорықтарының ықпалы	10.3.2.6 моңғол шапқыншылығының Еуразиядағы ұлттық мемлекеттердің қалыптасу процесіне әсерін талдау; 10.3.2.7 әлемдегі өзгерістерді зерттей отырып моңғол шапқыншылығының салдарларын бағалау
		Еуропаның өзгеруіне Наполеон жорықтарының әсері	10.3.2.8 Наполеон соғыстары мен Еуропа мемлекеттеріндегі капиталистік дамудың ілгерілеуі арасындағы себеп-салдарлық

			байланысты орнату; 10.3.2.9 Наполеон Кодексінің Еуропадағы либералды қоғамдық идеялардың таралуындағы маңыздылығын бағалау
		XX ғасырдағы дүниежүзілік соғыстардың халықаралық қатынастар жүйесіне әсері	10.3.2.10 тарихи құжаттарды талдау негізінде Бірінші және Екінші дүниежүзілік соғыстардың себептері мен салдарларын түсіндіру; 10.3.2.11 Версаль-Вашингтон және Ялта-Потсдам жүйелерінің тиімділігін және олардың қазіргі заманға әсерін бағалау
	Революциялар қоғам өзгеруінің бір факторы ретінде	Буржуазиялық революциялар – индустриалды қоғамның құрылуының катализаторы	10.3.3.1 аграрлы қоғамнан индустриалды қоғамға өту заңдылықтарын тұжырымдау; 10.3.3.2 буржуазиялық революция лардың нәтижесіндегі әлеуметтік құрылымдағы өзгерістерді түсіндіру
		Социалистік революция әлеуметтік теңдік	10.3.3.3 социалисттік революцияның

		идеяларын жүзеге асырудың радикалды әдісі ретінде	мәнін түсіну үшін әлеуметтік теңдік идеясының даму кезеңдерін зерттеу; 10.3.3.4 капитализмнен социализмге өтудің әлеуметтік-экономикалық және саяси алғышарттарын анықтау
		Қазіргі кездегі революциялар: себептері мен салдары	10.3.3.6 Шығыс Еуропадағы «барқыт» революцияларының мазмұны мен нәтижелерін талдау; 10.3.3.7 «араб көктемі» және «түрлі-түсті революциялардың» ішкі және сыртқы факторларын анықтау
4 - тоқсан			
Мәдениет тің дамуы	Адамзаттың мәдени мұрасын сақтап қалу жолдары	Адамзаттың тарихи-мәдени мұрасын сақтап қалудағы ЮНЕСКО-ның қызметі	10.4.1.1 ЮНЕСКО қызметін мысалға ала отырып тарихи-мәдени мұраны сақтау жолдарын түсіндіру; 10.4.1.2 ЮНЕСКО-ның Әлемдік мұра нысандар тізімі ескерткіштерінің мысалында тарихи-мәдени мұраның маңыздылығын анықтау
		Әлемнің ең ірі мұражайлары: адамзаттың тарихи	10.4.1.3 әлемнің ең ірі мұражайларын зерттеп, ерекшелік-терін анықтау;

		зердесінің қазынасы	10.4.1.4 әлем халықтарының тарихи-мәдени мұрасын зерттеу және сақтап қалудағы мұражайлардың рөлін түсіндіру;
	Өнер – қоғам дамуының бейнесі	Тарихи процестер контекстіндегі өнердің бағыттары мен стильдері	10.4.2.1 қоғамдағы өзгерістерді түсіну үшін «абстракцианизм», «модернизм», «постмодернизм», «авангардизм», «футуризм», «кубизм», «сюрреализм», «экспрессионизм», «гиперреализм», «хайтек» терминдерін қолдану; 10.4.2.2 өнердің стильдері мен бағыттарының дамуына қоғамдық процестердің әсерін анықтау; 10.4.2.3 әлем мәдениетінің көрнекті өкілдерінің шығармашылық туындыларын талдап, олардың ерекшеліктерін анықтау
		Зманауи өнердің даму тенденциялары	10.4.2.4 өзгерістер пен сабақтастықтарды анықтай отырып, қазіргі кездегі өнердің даму тенденцияларын

			анықтау; 10.4.2.5 бұқаралық мәдениеттің ерекшеліктерін түсіндіріп, оның қазіргі қоғамға әсерін талдау
	Қазіргі қоғамның рухани-адамгер шілік құндылық тары	Тарихи оқиғалар контекстіндегі құндылықтардың өзгеруі	10.4.3.1 қоғамның тарихи даму контекстіндегі рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеруінің мысалдарын зерттеу; 10.4.3.2 қоғамның моральдық құндылықтарын қайта бағалауға септігін тигізген XX ғасырдың тарихи оқиғаларының ерекшеліктерін анықтау
		Жаһандану жағдайындағы рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеру мәселесі	10.4.3.3 қоғамның тұрақты дамуы үшін қазіргі әлемнің жалпыадамзаттық адамгершілік құндылықтардың маңызын түсіндіру; 10.4.3.4 жаһанданудың ұлттық-мәдени дамуға әсерін талдау

2) 11-сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар тиісті:
1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Экономикалық жүйелердің тарихи типтері:	Экономика және экономикалық жүйелердің типтері	11.1.1.1 мемлекеттердің экономикалық даму

	өзгеріс пен сабақтастық		ерекшеліктерін талдау үшін «экономика» және «экономикалық жүйе» ұғымдарын қолдану; 11.1.1.2 экономикалық жүйелердің тарихи типтерінің белгілерін түсіндіре отырып оларды жіктеу
		Дәстүрлі (аграрлық) экономика	11.1.1.3 мемлекеттердің мысалында экономиканың дәстүрлі (аграрлы) түріне тән белгілерін анықтау
		Нарықтық экономика	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшелітерін түсіндіру; 11.1.1.5 елдердің мысалында нарықтық экономикаға тән белгілерді анықтау
		Жоспарлы (социалистік) экономика	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшеліктерін түсіндіру; 11.1.1.6 мемлекеттердің мысалында жоспарлы (социалистік) экономикаға тән белгілерін анықтау
		Экономиканың аралас түрі	11.1.1.7 экономиканың аралас түріне тән белгілерді анықтай

			отырып, оған көшудің себептерін зерттеу
	Мемлекеттің экономикалық дамуына табиғи-географиялық фактордың әсері	Мемлекеттердің экономикалық дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің тарихи мысалдары	11.1.2.1 экономиканың дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің амалдарын зерттеу; 11.1.2.2 қазіргі заман тарихында шектеуші табиғи-географиялық факторлар жағдайындағы мемлекет тердің сәтті экономикалық дамуының мысалдарын тұжырымдау
	Қазіргі кезеңде әлем елдерінің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі	Мемлекеттердің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі	11.1.3.1 мемлекеттер мен аймақтардың әркелкі экономикалық дамуының тарихи алғышарттарын анықтау; 11.1.3.2 алғышарттардың негізінде мемлекеттерді экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу
		Жекелеген мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілікке және экономикалық артта қалушылыққа төтеп беру жолдары	1.1.3.3 мемлекеттердің кедейшілік мәселесін шешуге бағытталған іс-әрекетін зерттеп, оның тиімділігін анықтау; 11.1.3.4 мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілік пен экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудегі халықаралық ұйымдардың рөлін бағалау
2-тоқсан			

Саяси-құқықтық процестер	Құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам	Құқықтық мемлекет түсінігі	11.2.1.1 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «құқықтық мемлекет» ұғымын қолдану
		Құқықтық мемлекет принциптерінің жүзеге асырылуының тарихи тәжірибесі	11.2.1.2 мемлекеттердің мысалында құқықтық мемлекеттің қалыптасу жолдарын талдау; 11.2.1.3 қазіргі кездегі адам құқықтарының Жалпы Декларациясының маңызын негіздеу
		Азаматтық қоғам түсінігі және жалпы сипаттамасы	11.2.1.4 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «азаматтық қоғам» ұғымын қолдану; 11.2.1.5 құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның құрылуының тарихи байланысын анықтау
		Азаматтық қоғамдағы үкіметтік емес ұйымдар	11.2.1.6 мемлекеттердегі үкіметтік емес ұйымдардың қызметін бағалау
	Әлемнің қазіргі саяси жүйесі	Әлемнің саяси жүйесінің өзгеруі	11.2.2.1 Ялта-Потсдам халықаралық қатынастар жүйесінің ыдырау себептерін талдау; 11.2.2.2 әлемнің биполярлы жүйесінің

			ерекшеліктерін сипаттау
		Әлем құрылысының постбиполярлық жүйесі	11.2.2.3 қазіргі кездегі халықаралық қатынастарды сипаттау үшін «постбиполярлық жүйе», «көпвекторлы саясат», «бір полярлы әлем» ұғымдарын қолдану; 11.2.2.4 қазіргі кездегі халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын сипаттау
	Қазіргі кездегі бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтау мәселесі	Халықаралық қауіпсіздікке төнген қазіргі кездегі қауіп-қатерлер	11.2.3.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «сепаратизм», «терроризм», «фундаментализм», «экстремизм», «миграция», «босқын» терминдерін қолдану; 11.2.3.2 сепаратизм, экстремизм және халықаралық терроризмнің таралу себептері мен салдарларын анықтау
		Бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтауда мемлекеттердің бірлескен әрекеттері	11.2.2.4 тарихи оқиғалар, процестер мен құбылыстарды талдау негізінде қазіргі кездегі халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын сипаттау; 11.2.3.3 бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтауға бағытталған халықаралық ұйымдардың қызметін талдау

3 - тоқсан			
Қоғамдық-саяси ойдың дамуы	Жаңа заман және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың эволюциясы	Жаңа заман және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың дамуының негізгі бағыттары	11.3.1.1 қоғамдық ойдың дамуын түсіндіру үшін «либерализм», «ұлтшылдық», «социал-демократия», «марксизм», «экзистенциализм», прагматизм», «позитивизм» түсініктерін қолдану; 11.3.1.2 қоғамдық-саяси ойдың дамуы үшін Ағартушылық дәуір идеяларының маңыздылығын бағалау; 11.3.1.3 XIX-XX ғасырлардағы қоғамдық құрылыс туралы философиялық ойдың даму ерекшеліктерін зерттеу
	XX ғасырдағы бостандық пен әділеттілік үшін күресушілер	М. Ганди және оның бейбіт жолмен қарсыласу идеясы	11.3.2.1 Үндістанның қоғамдық-саяси даму идеологиясы ретінде «гандизм» ұғымын түсіндіру; 11.3.2.2 Үндістанның ұлттық тәуелсіздікке жетудегі бейбіт жолмен қарсыласу идеяларының маңыздылығын анықтау
		Мартин Лютер Кингтің ұлы арманы	11.3.2.3 АҚШ-тағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «нәсілдік кемсітушілік», «сегрегация» ұғымдарын қолдану; 11.3.2.4 - азаматтық

			құқықтар үшін күресте тұлғаның белсенді азаматтық позициясының маңыздылығын бағалау
		Н. Манделла – апартеидке қарсы күресуші	11.3.2.4 азаматтық құқықтар үшін күресте тұлғаның белсенді азамат- тық позициясының маңыздылығын бағалау; 11.3.2.5 Оңтүстік Африка Республикасындағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «апартеид» ұғымын қолдану
	XX ғасырдағы – XXI ғасырдың. басындағы көрнекті саясаткер-реформатор лар	Мұстафа Кемал Ататүрік –Түрік Республикасының негізін қалаушы	11.3.3.1 мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығын бағалау; 11.3.3.2 тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «этатизм», «зайырлы мемлекет» ұғымдарын қолдану; 11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытын-дылар жасау
		Франклин Делано Рузвельт және оның «жаңа бағыты»	11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау; 11.3.3.4 бейбіт және соғыс кезеңіндегі Ф. Рузвельттің ішкі және сыртқы саясатының ерекшеліктерін анықтау

		Шарль де Голль: Франция ұлылығының қайта жаңғыруы	11.3.3.5 Франциядағы әлеуметтік-саяси процестерді түсіндіру үшін «голлизм» ұғымын қолдану; 11.3.3.6 Ш. Голль қызметінің мысалында мықты президенттік билік институтының маңыздылығын дәлелдеу
		Дэн Сяопин – көрнекті қытай реформаторы	11.3.3.7 әлеуметтік-экономикалық процестерді түсіндіру үшін «қытайлық ерекшелігі бар социализм» ұғымын қолдану; 11.3.3.8 ҚХР мысалында жоспарлы экономикадан нарықтық экономикаға көшу себептерін талдау
		Ли Куан Ю и Махатхир Мохаммад: «үшінші әлемнен бірінші әлемге»	11.3.3.9 тарихи оқиғаларды талдау негізінде Оңтүстік-Шығыс Азиядағы «экономикалық ғажайып» факторларын тұжырымдау; 11.3.3.10 Сингапур және Малайзия мысалында мемлекет модернизациясының ерекшеліктерін салыстыру
		Мемлекет басшыларының Қазақстандық жаңғырту моделін іске асырудағы рөлі	11.3.3.11 қазақстандық модернизация үлгісін жүзеге асырудағы мемлекет басшыларының рөлін бағалау; 11.3.3.12 «Адал азамат», «Заң мен

			Тәртіп» және «Таза Қазақстан» бастамаларының қазақстандық қоғамды жаңғыртудағы маңызын талдау
4-тоқсан			
Білім мен ғылымның дамуы	Білім алу бүкіл адамзаттық құндылық ретінде	Жазу мен кітап бастыру – адамзаттың ұлы жетістіктері	11.4.1.1 тарихи даму контекстіндегі әлем халықтарының жазу түрлерін жіктеу; 11.4.1.2 адамзат өркениетінің дамуындағы жазу мен кітап бастыру ісінің маңыздылығын анықтау
		Мектептегі білім беру: ежелгі заманнан бүгінгі күнге дейін	11.4.1.3 адамзат тарихы контекстінде мектептегі білім берудің дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықтарды сипаттау; 11.4.1.4 мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы білім берудің рөлін талдау; 11.4.1.5 мектептегі білім берудің заманауи үлгілерін, оның ерекшеліктері мен артықшылықтарын анықтай отырып салыстыру
		Жоғары білім беру жүйесі: өткені мен бүгіні	11.4.1.6 жоғары оқу орындарының пайда болу тарихын, олардың ортақ даму тенденцияларын анықтай отырып

			зерттеу; 11.4.1.7 ағартушылық пен ғылымды өрістетудегі алғашқы университеттердің рөлін талдау; 11.4.1.8 заманауи жоғары білім беру үлгілерін салыстырып, артықшылықтары мен ерекшеліктерін анықтау
	Ғылыми-техникалық прогресс	Ғылыми-техникалық прогресстің тарихи кезеңдері	11.4.2.1 мемлекетердің әлеуметтік-экономикалық дамуын талдау үшін «өнеркәсіп революциясы», «ғылыми-техникалық революция» ұғымдарын қолдану; 11.4.2.2 қазіргі кездегі өркениеттің дамуындағы ғылыми-техникалық революцияның маңыздылығын бағалау;
		Ғылыми-техникалық прогресс және қазіргі заманның жаһандық проблемалары	11.4.2.3 әлеуметтік-экономикалық процестердің ерекшеліктерін түсіндіру үшін «ғылыми-техникалық прогресс» ұғымын қолдану; 11.4.2.4 қазіргі заманның жаһандық мәселелерінің туындауына ғылыми-техникалық прогресстің әсерін зерттеу

	Қазіргі заманғы ғылыми технологиялар	Қазіргі кездегі ақпараттық технологиялар	11.4.3.1 қоғамның дамуына ақпараттық технологиялардың әсерін зерттеу; 11.4.3.2 адамзат өркениетінің дамуы үшін ақпараттық технологиялар саласындағы жетістіктер дің ықтимал салдарын болжау
		Қазіргі ғылымның перспективті салалары	11.4.3.3 ғылымның заманауи тенденция ларының дамуын түсіндіру үшін «гендік инженерия», «нанотехнология», «энергияның балама көздері» ұғымдарын қолдану; 11.4.3.4 жаңа ғылыми бағыттар жетістіктерінің әлеуметтік-экономикалық дамуға әсерін талдау; 11.4.3.5 қазіргі заманның жаһандық мәселелерін шешу үшін ғылым мен техниканың заманауи түрлері дамуының маңызын түсіндіру

бұйрығына 117-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
120-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан

Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнін оқыту өткен тарихты ұғыну және қазіргі әлемде өз орнын, азаматтық ұстанымын және оқиғалар мен құбылыстарға деген қарым-қатынасын анықтап, олардың мәні мен бағытын түсіну арқылы тұлғаның тарихи санасын қалыптастыруға бағытталған. Тарихты зерделеу патриотизмге тәрбиелеу, білім алушылардың бойында азаматтық-құқықтық сананың қалыптасуына, жалпы мәдениеттік даму, ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар арқылы әлеуметтенуге септігін тигізеді.

3. «Дүниежүзі тарихы» пәнін оқу оқушылардың әртүрлі тарихи кезеңдегі әлем тарихының этникалық, саяси, әлеуметтік-экономикалық және мәдени дамуының негізгі сұрақтары бойынша түсінік қалыптастыруды көздейді. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

4. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің мақсаты – дүниежүзі тарихының негізгі оқиғалары мен процестерін оқу негізінде тарихи санасы қалыптасқан, азаматтық-патриоттық қасиеттерге ие, ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтарды құрметтейтін, тарихи білім мен дағдыларын оқу процесінде және әлеуметтік жағдайда белсенді әрі шығармашылықпен қолдана алатын тұлға қалыптастыру.

5. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің міндеттері:

1) тарихи кезеңдегі қоғамдағы негізгі этникалық, әлеуметтік, экономикалық, саяси, мәдени мәселелер туралы білімдерді қалыптастыру;

2) тарихи кезеңдер бойы адамзат қалыптастырған патриотизмді, толеранттылықты, гуманистік ұғыптар мен демократиялық құндылықтарды құрметтеуге тәрбиелеу;

3) әлемдік-тарихи процесс туралы толық біртұтас білім қалыптастыру;

4) оқиғалар мен құбылыстарды тарихи себептілігі, салыстырмалылығы мен көзқарастар, тарихи оқиғалар және тұлғаларға баға беруде сыни тұрғыдан зерттеу барысында, өткен және қазіргі таңдағы пікірталастық мәселелерге білім алушы тарапынан өзіндік көзқарас білдіруді дамыту;

5) тарихи деректердің типтерімен жұмыс жасау, іздеу және тарихи материалды жіктеу дағдыларын дамыту;

6) деректерді қолдана отырып жобалық, зерттеу әрекетін және тарихи реконструкция дағдыларын дамыту;

7) қазіргі кездегі саяси, әлеуметтік-экономикалық және мәдени мәселелерді ұғыну үшін тарихи білімдері мен дағдыларын қолдана білу қабілетін дамыту;

8) коммуникативтік дағдыларды дамыту: өз ойын ауызша және жазбаша түрде анық жеткізе білу, топта жұмыс жасау, деректерден алынған ақпараттарды академиялық адалдық қағидаттарын сақтай отырып қолдану;

9) тарихи ақпаратты іздеу, талдау, сыни бағалау, жүйелеу және ұсыну, тарихи дереккөздермен жұмыс істеу, зерттеулер жүргізу, жобалық қызметті жүзеге асыру барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

2-тарау. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің мазмұны

6. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

7. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

8. Оқу пәнінің білім мазмұны төрт бөлімді қамтиды:

10-сынып:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) этникалық және әлеуметтік процестер;

3) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан;

4) мәдениеттің дамуы.

11-сынып:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) саяси-құқықтық процестер;

3) қоғамдық-саяси ойдың дамуы;

4) білім мен ғылымның дамуы.

9. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) өркениет: зерттеудің теориялары мен әдістері;

2) өркениеттердің жіктелуі;

3) әлем өркениеттерінің тарихы;

4) өркениеттердің өзара әрекеттесуі.

10. «Этникалық және әлеуметтік процестер» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) антропогенез және этногенез;

2) әлем тарихындағы этносаралық қатынастар;

3) қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары.

11. «Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) мемлекеттің тарихи типтері, формалары және саяси режимдер;

2) әлем тарихының барысына әсер еткен әскери-саяси оқиғалар;

3) революциялар қоғам өзгеруінің бір факторы ретінде.

12. «Мәдениеттің дамуы.» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) адамзаттың мәдени мұрасын сақтап қалу жолдары;

2) өнер – қоғам дамуының бейнесі;

3) қазіргі қоғамның рухани-адамгершілік құндылықтары.

13. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) экономикалық жүйелердің тарихи типтері: өзгеріс пен сабақтастық;

2) мемлекеттердің экономикалық дамуына табиғи-географиялық фактордың әсері;

3) қазіргі кезеңде әлем елдерінің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі.

14. «Саяси-құқықтық процестер» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам;

2) әлемнің қазіргі саяси жүйесі;

3) қазіргі кездегі бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтау мәселесі.

15. «Қоғамдық-саяси ойдың дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жаңа заман және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың эволюциясы;

2) XX ғасырдағы бостандық пен әділеттілік үшін күресушілер;

3) XX ғасырдағы- XXI ғасырдың басындағы көрнекті саясаткер-реформаторлар.

16. «Білім мен ғылымның дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) білім алу бүкіл адамзаттық құндылық ретінде;

2) ғылыми-техникалық прогресс;

3) қазіргі заманғы ғылыми технологиялар.

17. Оқыту мақсаттары әр тарау ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

18. «Дүниежүзі тарихы» пәні бойынша оқыту мақсаттары мен тәсілдерін тиімді жүзеге асыру төмендегі тарихи концептілерге (түсініктерге) негізделеді:

1) дәлел;

2) өзгеріс пен сабақтастық;

3) себеп пен салдар;

4) ұқсастық пен айырмашылық;

5) маңыздылық;

6) интерпретация.

19. Тарихи концептілер негізінде оқытудың күтілетін нәтижелері:

1) «Дәлел» бойынша білім алушылар: қарастырылып отырған дәлелге қатысты: аудитория, мақсаттар, көзқарастар, формат, аргумент, шектеулер және контекст сынды тарихи айғақтың ерекшеліктерін талдайды, тарихи айғақтарды талдау және бағалау негізінде дәйекті қорытынды жасайды, өткен заман туралы объективті түсінік қалыптастыру мақсатында түпнұсқалық және қосалқы деректерден , қарама-қайшы айғақтарды талдайды;

2) «Өзгеріс пен сабақтастық» бойынша білім алушылар: сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды уақыт пен кеңістікте талдайды және бағалайды, сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды ұзақ уақыт бойы ауқымды тарихи процестер мен тақырыптарға дейін біріктіреді, тарихи оқиғалар мен процестердің белгілі бір уақыт межесінде жүйеленуі мен ұйымдасуының негізін (критерийлер) түсіндіреді;

3) «Себеп және салдар» бойынша білім алушылар: бір немесе бірнеше себептердің және/немесе ықпалдардың өзара әрекеттесуін талдайды және бағалайды, ұқсастықтарды, себеп-салдарды, өзара байланысты көрсете отырып тарихи себептілікті түсінеді, тарихи құбылыс, оқиға немесе процесті басқа ұқсас тарихи құбылыстармен уақыт пен кеңістікте байланыстырудың әдістерін түсіндіреді және бағалайды;

4) «Ұқсастық пен айырмашылық» бойынша білім алушылар: белгілі бір жерде, белгіленген бір уақыт кезеңінде және/немесе қоғамдарда, немесе бір қоғамның ішіндегі өзара байланысқан тарихи оқиғаларды салыстырады;

5) «Маңыздылық» бойынша білім алушылар: қоғамның дамуы үшін тарихи оқиғаның, құбылыстың, процестің маңыздылығын анықтайды;

6) «Интерпретация» бойынша білім алушылар: белгілі бір тарихи оқиғаға, құбылысқа, процеске қатысты көзқарастарды түсіндіреді және бағалайды.

20. 10-сыныпқа арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениет: даму ерекшеліктері. Өркениет: зерттеудің теориялары мен тәсілдері. «Өркениет» түсінігі. «Өркениет» түсінігін зерттеудегі негізгі тәсілдер. Өркениеттердің жіктелуі. Өркениеттің дәстүрлі (аграрлы) түрі: отырықшы-егіншілік, көшпелі. Өркениет дамуының индустриалдық және постиндустриалдық кезеңдері. Қазіргі заманғы өркениеттің дамуына ақпараттық технологиялардың ықпалы. Әлем өркениеттерінің тарихы. Ежелгі әлем өркениеттері (Ежелгі Египет, Ежелгі Месопотамия, Ежелгі Қытай, Ежелгі Үндістан, Ежелгі Греция, Ежелгі Рим). Ежелгі діни наным-сенімдер (синтоизм, индуизм, иудаизм, зороастризм, манихейлік, даосизм). Ежелгі философиялық ілімдер (Платон, Сократ, Аристотель, Конфуций, Лао Цзы). Африка (бушмендер, нубийлер, Гана, Мали, Сунгай), Америка (майя, инктер, ацтектер) және Австралия мен Океанияның (полинезиялық, Таити аралының тайпалары, гавайлықтар)

дәстүрлі өркениеттері. Әлемдік діндер және өркениеттің дамуы (буддизм, христиандық, ислам). Қазіргі заманғы әлемдік діндердің даму тенденциялары. Қазіргі заманғы деструктивті діни ұйымдар мен ағымдар. Өркениеттердің өзара әрекеттесуі. Өркениеттердің сауда-экономика саласындағы өзара әрекеттесулері (Ұлы жібек жолы, халықаралық ұйымдар: Дүниежүзілік сауда ұйымы (ДСҰ), Халықаралық валюта қоры (ХВҚ), Мұнай экспорттаушы елдер ұйымы(МЭЕҰ), Шанхай Ынтымақтастық Ұйымы (ШЫҰ), Еуразиялық Экономикалық Одақ (ЕАЭО) және тағы басқалар. Өркениеттердің дипломатиялық саладағы өзара әрекеттесулері. Дипломатия өркениеттердің өзара жақындасу факторы ретінде. Өркениеттердің өзара әрекеттесуінің әскери-саяси аспектісі (жаулаушылық соғыстар, отарлық экспансия, әскери-саяси одақтар, дүниежүзілік соғыстар, қырғи-қабақ соғыс, жергілікті қақтығыстар, этносаралық қақтығыстар). Мәдениеттер диалогі (мәдениеттердің өзара әрекеттесуі мен өзара ықпалдары). Зерттеу жұмысы: Әлемдік тарих контекстіндегі өркениеттердің өзара әрекеттесу және өзара ықпалдасу тәсілдері.

2) этникалық және әлеуметтік процестер. Антропогенез және этногенез. Адамның пайда болуы туралы теориялар (діни, ғарыштық, эволюциялық). «Этнос», «этногенез», «ұлт» ұғымдары. Этностардың пайда болуына байланысты теориялар. Әлемнің этникалық картасы: өткен заман және қазіргі уақытта (ұлттық мемлекеттердің қалыптасуы мен ыдырауы, «ұлттық сана», этностардың ассимиляциясы, шағын этностардың проблемалары). Әлем тарихындағы этносаралық қатынастар. Этносаралық қатынастар: мәселелер және қарама-қайшылықтар. Ұлтаралық қақтығыстардың себептері мен салдарлары (ұлтшылдық, шовинизм, нәсілдік кемсітушілік, нацизм). Этностардың бейбіт өзара әрекеттесуінің тәсілдері (халықаралық интеграция, Біріккен Ұлттар Ұйымы (БҰҰ), Еуропа Одағы (ЕО), Түркі мәдениетін және өнерін дамыту халықаралық ұйымы(ТҮРКСОЙ), Еуразиялық Экономикалық Одақ (ЕАЭО), Ислам Ынтымақтастық Ұйымы (ИЫҰ), Этномәдени өзара іс-қимылдың әлемдік модельдері контекстіндегі этносаралық келісімнің қазақстандық тәжірибесі). Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары. Социогез туралы теориялардың әртүрлілігі (формациялық тәсіл, өркениеттік тәсіл және тағы басқалар). Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары (қоғам ұйымдасуының қандық-туыстық, көршілік-аумақтық, макроэтникалық қағидалары). Қазіргі қоғамның әлеуметтік стратификациясы. Зерттеу жұмысы: Әлем тарихындағы этникалық және әлеуметтік процестер;

3) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан. Мемлекеттің тарихи типтері, формалары және саяси режимдер. «Мемлекет», «билік», «басқару институты» ұғымдары. Мемлекеттің пайда болу теориялары (Аристотель, Платон, Конфуций, Ф. Аквинский, Н. Макиавелли, Дж. Локк, Т. Гоббс, Т. Джефферсон, Ф. Энгельс және тағы басқалар). Мемлекет формаларының эволюциясы: ежелгі заманнан бүгінгі күнге дейін (монархия, республика, теократиялық мемлекеттер). Саяси режимдердің типтері (тоталитарлық, авторитарлық, демократиялық). Әлем тарихының барысына әсер еткен әскери - саяси оқиғалар. Антикалық дәуірдегі әлемдік империяларының қалыптасуы (Парсы империясы, Александр Македонский империясы, Рим империясы). Ғұндардың жаулап алушылық

жорықтары Батыс Рим империясының ыдырауы мен антикалық кезеңінен орта ғасырларға көшу процесінің бір факторы ретінде. Араб шапқыншылықтары мен Крест жорықтары (Араб халифаты мен кресшілер мемлекеттерінің құрылуы мен ыдырауы). Еуразия картасының өзгеруіне Шыңғысхан жорықтарының әсері (Моңғол империясы, Алтын Орда, Әмір Темір империясы, Мәскеу мемлекеті, Құбылай мемлекеті, Ильханат). Еуропаның өзгеруіне Наполеон жорықтарының әсері (капиталистік дамудың жеделдетілуі, Еуропада либералдық әлеуметтік идеялардың таратылуы). Дүниежүзілік соғыстар және халықаралық қатынастар жүйесі: Версаль - Вашингтон, Ялта - Потсдам жүйелері. Революциялар қоғам өзгеруінің бір факторы ретінде. Буржуазиялық революциялар индустриалды қоғам қалыптасуының катализаторы ретінде (XVII ғасырдағы Ағылшын буржуазиялық революциясы, XVIII ғасырдағы Француз буржуазиялық революцияы, АҚШ-ғы тәуелсіздік үшін соғыс, Еуропадағы 1848 жылғы «ұлттар көктемі»). Социалистік революция әлеуметтік теңдік идеяларын жүзеге асырудың радикалды тәсілі ретінде (1917 жылғы Қазан Социалистік революциясы, Қытайдағы 1946-1949 жылдардағы Азаматтық соғыс, 1959 жылғы Куба революциясы). Социалистік революциялар нәтижесіндегі қоғамдық құрылымының өзгеруі. Қазіргі заманның революциялары: себептері мен салдарлары (Шығыс Еуропадағы 1989-1990 жылдардағы «барқыт революциясы», Таяу Шығыстағы 2010-2011 жылдардағы «Араб көктемі», бұрынғы Кеңес Одағы елдеріндегі «түрлі-түсті революциялар»). Қоғам проблемаларын революциялық жолмен шешудің салдарлары. Зерттеу жұмысы: Әлеуметтік-экономикалық және саяси мәселелерді шешу жолдары;

4) мәдениеттің дамуы. Адамзаттың мәдени мұрасын сақтап қалу жолдары. Адамзаттың тарихи-мәдени мұрасын сақтап қалуға бағытталған ЮНЕСКО-ның қызметі. ЮНЕСКО-ның Дүниежүзілік мұрасының тізімі. Әлемнің ең ірі мұражайлары: адамзаттың тарихи зердесінің қазынасы (Эрмитаж, Лувр, Британ мұражайы, Метрополитен, Жапония Ұлттық мұражайы, Египет мұражайы, Уффици галереясы, Қазақстан Республикасының Ұлттық мұражайы және тағы басқалар). Әлем халықтарының тарихи-мәдени мұрасын зерттеу және сақтау барысындағы мұражайлардың рөлі. Өнер – қоғам дамуының көрінісі. Тарихи процестер аясындағы өнердің бағыттары мен стильдері (абстракционизм, модернизм, постмодернизм, авангардизм, футуризм, кубизм, сюрреализм, экспрессионизм, гиперреализм, хайтек стилі және тағы басқалар). Өнердің бағыттары мен стильдерінің дамуына қоғамдық процестердің тигізетін әсері. Қазіргі кездегі өнердің даму тенденциялары. Бұқаралық мәдениет және оның қазіргі қоғамға тигізетін әсері (кино, радио, теледидар, интернет, спорт, музыка, қазіргі заманғы әдебиет, қазіргі заманғы бейнелеу өнері). Қазіргі қоғамның рухани-адамгершілік құндылықтары. Жалпыадамзаттық моральдық құндылықтардың қалыптасуы (діни және философиялық идеялар, ұлттық әдет-ғұрыптар мен салт-дәстүрлер, фольклор, дәстүрлі музыка мен әдебиет, отбасылық құндылықтар). Тарихи оқиғалар аясындағы құндылықтардың өзгеруі (ұлттық мемлекеттердің қалыптасуы, дүниежүзілік соғыстар, қырғи-қабақ соғыстың аяқталуы). Қоғамның адамгершілік құндылықтарды қайта бағалауына ықпал еткен XX ғасырдың тарихи оқиғалары. Жаһандану жағдайындағы рухани-

адамгершілік құндылықтардың өзгеру мәселесі (прагматизм, рационализм, шектен тыс дарашылдық, нигилизм, конформизм, әлеуметтік апатия, тұтынушылық психология, діни фанатизм, неофашизм, бейресми жастар ұйымдары). Зерттеу жұмысы: Мәдениет – адамзаттың рухани-адамгершілік құндылықтарының көрінісі ретінде;

21. 11-сыныпқа арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениеттер: даму ерекшеліктері. Экономикалық жүйелердің тарихи типтері: өзгеріс пен сабақтастық. Экономика және экономикалық жүйелердің типтері («экономика» және «экономикалық жүйе» ұғымдары). Елдердің экономикалық дамуының ерекшеліктері. Дәстүрлі (аграрлық) экономика. Нарықтық экономика (либералды экономика). Жоспарлы (социалистік) экономика. Аралас экономика. Табиғи және географиялық факторлардың мемлекеттердің экономикалық дамуына тигізетін әсері. Табиғи және географиялық факторларға байланысты елдердің экономикалық мамандандырылуы (Парсы шығанағы елдері, Канада, Австралия, Түркия, Бразилия және тағы басқалар). Мемлекеттердің экономикалық дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің тарихи мысалдары (Жапония, Израиль, Сингапур, Малайзия және тағы басқалар). Қазіргі кезеңде әлем елдерінің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі. Мемлекеттердің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі. Қазіргі кезеңдегі мемлекеттердің біркелкі емес экономикалық даму мәселелері (бұрынғы отарлардың экономикалық дамуы, неоколониализм, шикізатқа бағытталған экономикалар). Мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілік пен экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудегі халықаралық ұйымдардың рөлі. Зерттеу жұмысы: Әлемдік тәжірибені талдау негізінде Қазақстанның шектеуші табиғи-географиялық факторларға төтеп беру перспективалары;

2) саяси-құқықтық процестер. Құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам. Құқықтық мемелекет ұғымы, принциптері мен қалыптасуының тарихи алғышарттары (мемлекеттік билікті бөлу принципі, заңның үстемдігі, құқықтар мен бостандықтардың кепілдігі). Құқықтық мемлекет принциптерінің жүзеге асырылуының тарихи тәжірибесі (Адам мен азаматтың құқықтары туралы декларациясы, АҚШ-тың тәуелсіздік туралы декларациясы, АҚШ-та құлдықты жою туралы Заң, Жалпыға бірдей адам құқықтарының декларациясы, Қазақстан Республикасының Конституциясы). Азаматтық қоғамның түсінігі мен жалпы сипаттамасы (Үкіметтік емес ұйымдар, лоббизм, қоғамдық ұйымдар мен қозғалыстар). Мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің қазіргі заманғы даму тенденциялары. Үкіметтік емес ұйымдар және олардың азаматтық қоғамның қалыптасуы мен дамуындағы рөлі. Әлемнің қазіргі саяси жүйесі. Әлемнің саяси жүйесінің өзгеруі. Халықаралық қатынастардағы Ялта-Потсдам жүйесінің ыдырау себептері. Әлемнің биполярлы жүйесінің ерешеліктері. Әлем құрылысының постбиполярлық жүйесі. «Постбиполярлы жүйе», «көпвекторлы саясат», «бірполярлы әлем» ұғымдары. Халықаралық қатынастардың қазіргі замандағы тенденциялары. Қазіргі кезеңдегі бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтау мәселесі. Халықаралық қауіпсіздіктің қазіргі кездегі қауіп-қатерлері (сепаратизм,

ланкестік, фундаментализм, экстремизм, босқындар мәселесі, ірі мемлекеттердің қарсыласуы). Бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтаудағы мемлекеттердің бірлескен әрекеттері. Халықаралық және аймақтық ұйымдары: Біріккен Ұлттар Ұйымы (БҰҰ), Еуропадағы Қауіпсіздік және Ынтымақтастық Ұйымы (ЕҚЫҰ), НАТО, Шанхай Ынтымақтастық Ұйымы (ШЫҰ), Азиядағы Өзара Ықпалдастық және Сенім Шаралары жөніндегі Кеңес (АӨСШК), Ұжымдық Қауіпсіздік туралы Шарт Ұйымы (ҰҚШҰ) және тағы басқалар. Зерттеу жұмысы. XXI ғасырдағы әлем: халықаралық қауіпсіздікті қамтамасыз етудің жолдары мен тәсілдері;

3) қоғамдық-саяси ойдың дамуы. Жаңа замандағы және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың эволюциясы. Жаңа замандағы және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың дамуының негізгі бағыттары (либерализм, ұлтшылдық, социал-демократия, марксизм, экзистенциализм, прагматизм, позитивизм). XX ғасырдағы бостандық пен әділеттілік үшін күресушілер. Бостандық пен азаматтық құқықтар үшін күрес. М. Ганди және оның бейбіт жолмен қарсылысу идеясы (сатьяграха, свараджа, свадеши). Мартин Лютер Кингтің ұлы арманы (нәсілдік кемсітушілік, сегрегация, азаматтық құқықтар үшін күрес). Н. Манделла – апартеидке қарсы күресуші (апартеид, азаматтық құқықтар). XX ғасырдағы – XXI ғасырдың басындағы көрнекті саясаткер-реформаторлар. Мемлекет тархындағы тұлғаның ролі. Мұстафа Кемал Ататүрік – Түрік Республикасының негізін қалаушысы (зайырлы мемлекет, этатизм). Франклин Делано Рузвельт және оның «жаңа бағыты». Ф. Рузвельттің бейбіт және соғыс кезіндегі ішкі және сыртқы саясатының ерекшеліктері. Шарль де Голль: Франция ұлылығының қайта өрлеуі (голлизм, Бесінші республика). Дэн Сяопин – көрнекті Қытай реформаторы («қытайлық ерекшелігі бар социализм», «бір ел – екі жүйе»). Ли Куан Ю, Махатхир Мохаммад: «үшінші әлемнен бірінші әлемге» («экономикалық ғажайып», «азиялық серпініс», жаңа индустриалды елдер). Мемлекет басшыларының Қазақстандық жаңғырту моделін іске асырудағы рөлі (Н. Назарбаев және модернизацияның қазақстандық моделі. Қ.Тоқаев және «Әділетті Қазақстан» – мемлекетті дамытудың жаңа моделі. Саяси және конституциялық реформалар, «Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасының құндылықтары мен «Заң мен тәртіп» қағидаты). Зерттеу жұмысы: Тарихтағы тұлғаның рөлі;

4) білім мен ғылымның дамуы. Білім алу жалпы адамзаттық құндылық ретінде. Жазу мен кітап бастыру – адамзаттың ұлы жетістіктері (пиктография, иероглифтер, сына жазу, руникалық жазу, кітап бастыру және тағы басқалары). Мектептегі білім беру: ежелгі кезеңнен бүгінгі күнге дейін (гимнасия, палестра, академия, спарталық мектеп, схоластика, жеті «еркін өнер», мектебтер, медреселер, жексенбілік мектептер, қолөнер мектептері және тағы басқалар). Мектептегі білім берудің заманауи модельдері. Жоғары білім беру жүйесі: тарих пен қазіргі кезең (Кордова, Прага, Оксфорд, Кембридж, Сорбонна университеттері және тағы басқалары). Ағартушылық пен ғылымды өрістетудегі алғашқы университеттердің рөлі. Жоғарғы білім берудің заманауи модельдері. Ғылыми-техникалық прогресс. Ғылыми-техникалық прогрестің тарихи кезеңдері. «Өнеркәсіп төңкерісі», «ғылыми-техникалық революция» ұғымдары. Қазіргі кездегі өркениеттің дамуындағы ғылыми-техникалық революцияның маңыздылығын бағалау. Ғылыми-техникалық прогресс және қазіргі заманның

жаһандық мәселелері. Қазіргі кездегі ғылыми технологиялар. Қазіргі заманғы ақпараттық технологиялар. Қоғамның дамуына ақпараттық технологиялардың әсері. Қазіргі ғылымның перспективалық салалары (робототехника, космонавтика, гендік инженерия). Зерттеу жұмысы: Жаһандану жағдайындағы ғылым мен техниканың перспективті салалары.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

22. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.2 кодында «10» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқу мақсатының реттік саны.

1- бөлім:

10- сынып Өркениет: даму ерекшеліктері	11- сынып Өркениет: даму ерекшеліктері
Білім алушылар:	
10.1.1.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «өркениет», «өркениет типі» терминдерін қолдану	11.1.1.1 мемлекеттердің экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін «экономика» және «экономикалық жүйе» ұғымдарын қолдану
10.1.1.2 «Өркениет» түсінігін зерттеудің негізгі әдістерін түсіндіру	11.1.1.2 экономикалық жүйелердің тарихи типтерінің белгілерін түсіндіре отырып оларды жіктеу
10.1.2.1 өркениеттің дәстүрлі, индустриалды және постиндустриалды түрінің ерекшеліктерін анықтау	11.1.1.3 мемлекеттердің мысалында экономиканың дәстүрлі (аграрлы) түріне тән белгілерін анықтау
10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшеліктерін түсіндіру
10.1.2.3 ақпараттық технологиялардың қазіргі өркениеттің дамуына әсерін анықтау	11.1.1.5 елдердің мысалында нарықтық экономикаға тән белгілерді анықтау
10.1.3.1 ежелгі өркениеттердің ерекшеліктерін талдау	11.1.1.6 мемлекеттердің мысалында жоспарлы (социалистік) экономикаға тән белгілерін анықтау
10.1.3.2 мемлекет пен қоғамның дамуы туралы ежелгі философиялық ілімдерді зерттеу	11.1.1.7 экономиканың аралас түріне тән белгілерді анықтай отырып, оған көшудің себептерін зерттеу
10.1.3.3 локальді өркениеттердің ерекшеліктерін талдау	11.1.2.1 экономиканың дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші

	факторларға төтеп берудің амалдарын зерттеу
10.1.3.4 әлемдік діндердің даму кезеңдері мен ерекшеліктерін сипаттау	11.1.2.2 қазіргі заман тарихында шектеуші табиғи-географиялық факторлар жағдайындағы мемлекеттердің сәтті экономикалық дамуының мысалдарын тұжырымдау
10.1.3.5 қазіргі кездегі өркениет жағдайында әлемдік діндердің даму тенденцияларын анықтау	11.1.3.1 мемлекеттер мен аймақтардың әркелкі экономикалық дамуының тарихи алғышарттарын анықтау
10.1.3.6 қазіргі кездегі деструктивті діни ұйымдар мен ағымдардың қоғамға әсерін бағалау	11.1.3.2 өлшемшарттар негізінде мемлекеттерді экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу
10.1.4.1 себеп-салдарлық байланысты анықтай отырып, әлемдік сауданың өркениет дамуындағы рөлін анықтау	1.1.3.3 мемлекеттердің кедейшілік мәселесін шешуге бағытталған іс-әрекетін зерттеп, оның тиімділігін анықтау
10.1.4.2 әлемдік экономиканың дамуындағы халықаралық ұйымдардың рөлін анықтау	11.1.3.4 мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілік пен экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудегі халықаралық ұйымдардың рөлін бағалау
10.1.4.3 қазіргі өркениеттің дамуындағы дипломатияның рөлін анықтау	
10.1.4.4 ежелгі және орта ғасырлардағы жаулап алушылық жорықтардың себептерін түсіндіру	
10.1.4.5 отаршыл экспансия мен қазіргі замандағы жаһандық мәселелердің себеп-салдарлық байланысын анықтау	
10.1.4.6 қазіргі өркениеттің даму контекстінде әскери қақтығыстардың ерекшеліктері мен салдарларын анықтау	
10.1.4.7 өркениеттердің жетістіктерін зерттей отырып, мәдениеттердің өзара әрекеттестігі мен өзара ықпалын сипаттау	
10.1.4.8 жаһанданудың жағымды және жағымсыз жақтарын анықтай отырып, оның қоғамның рухани дамуына әсерін бағалау	

2- бөлім:

10- сынып Этникалық және әлеуметтік процестер	11-сынып Саяси-құқықтық процестер
Білім алушылар:	
10.2.1.1 антропогенездің әртүрлі теорияларын жүйелеу және тұжырымдау	11.2.1.1 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «құқықтық мемелекет» ұғымын қолдану
10.2.1.2 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «этнос», «этногенез», «ұлт» ұғымдарын қолдану	11.2.1.2 мемлекеттердің мысалында құқықтық мемлекеттің қалыптасу жолдарын талдау
10.2.1.3 әлем картасын пайдалана отырып әртүрлі тарихи кезеңдердегі этникалық процестерді түсіндіру	11.2.1.3 қазіргі кездегі адам құқықтарының Жалпы Декларациясының маңызын негіздеу
10.2.1.4 қазіргі кездегі ассимиляция мен саны аз этностардың жойылып кету себептерін анықтау	11.2.1.4 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесі дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «азаматтық қоғам» ұғымын қолдану
10.2.1.5 жаһандану жағдайындағы этникалық және мәдениліктісақтаудың маңыздылығын негіздеу	11.2.1.5 құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның құрылуының байланысын анықтау
10.2.2.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «ұлтшылдық», «шовинизм», «нәсілдік кемсітушілік» терминдерін қолдану	11.2.1.6 мемлекеттердегі үкіметтік емес ұйымдардың қызметін бағалау
10.2.2.2 этносаралық қақтығыстардың пайда болуының себеп-салдарлық байланысын анықтау	11.2.2.1 Ялта-Потсдам халықаралық қатынастар жүйесінің ыдырау себептерін талдау
10.2.2.3 тарихи оқиғаларды талдау негізінде қазіргі кездегі этносаралық қатынастардың сипатын бағалау	11.2.2.2 әлемнің биполярлы жүйесінің ерекшеліктерін сипаттау
10.2.2.4 этносаралық қатынастарды реттеудегі халықаралық ұйымдардың рөлін талдау	11.2.2.3 қазіргі кездегі халықаралық қатынастарды сипаттау үшін «постбиполярлық жүйе», «көпвекторлы саясат», «бір полярлы әлем» ұғымдарын қолдану
10.2.2.5 қазіргі кездегі интеграциялық процестердің тиімділігін бағалау	11.2.2.4 қазіргі кездегі халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын сипаттау

10.2.2.6 этносаралық келісімнің қазақстандық үлгісінің мысалында этностар арасындағы бейбіт әрекеттестіктің мүмкіндігін дәлелдеу	11.2.3.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «сепаратизм», «терроризм», «фундаментализм», «экстремизм», «миграция», «босқындар» терминдерін қолдану
10.2.3.1 тарихи процестерді түсіндіру үшін «социогенез», «формациялық әдіс», «өркениеттік әдіс» ұғымдарын қолдану	11.2.3.2 сепаратизм, экстремизм және халықаралық лаңкестіктің таралу себептері мен салдарларын анықтау
10.2.3.2 социгенездің әртүрлі теорияларын жүйелеу және тұжырымдау	11.2.3.3 бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтауға бағытталған халықаралық ұйымдардың қызметін талдау
10.2.3.3 қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формаларын, оларға тән белгілерін анықтай отырып түсіндіру	
10.2.3.4 қазіргі қоғамның әлеуметтік стратификациясын зерттеу	

3- бөлім:

10- сынып Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан	11-сынып Қоғамдық-саяси ойдың дамуы
Білім алушылар:	
10.3.1.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «мемлекет», «билік», «басқару институты» терминдерін қолдану	11.3.1.1 қоғамдық ойдың дамуын түсіндіру үшін «либерализм», «ұлтшылдық», «социал-демократия», «марксизм», «экзистенциализм», «прагматизм», «позитивизм» түсініктерін қолдану
10.3.1.2 деректерді талдау негізінде саяси режимдер түрлерінің мықты және әлсіз жақтарын анықтай отырып, салыстыру	11.3.1.2 қоғамдық-саяси ойдың дамуы үшін Ағартушылық дәуір идеяларының маңыздылығын бағалау
10.3.1.3 тоталитарлық саяси режимнен қазіргі замандағы демократияға ауысудың ерекшеліктерін талдау	11.3.1.3 XIX-XX ғасырлардағы қоғамдық құрылыс туралы философиялық ойдың даму ерекшеліктерін зерттеу
10.3.2.1 деректерді қолдана отырып грек-парсы соғыстарының мысалында ерте империялардың пайда болу процесін түсіндіру	11.3.2.1 Үндістанның қоғамдық-саяси даму идеологиясы ретінде «гандизм» ұғымын түсіндіру

10.3.2.2 эллинизмді таратудағы А.Македонскийдің жорықтарының рөлін бағалау	11.3.2.2 Үндістанның ұлттық тәуелсіздікке жетудегі бейбіт жолмен қарсыласу идеяларының маңыздылығын анықтау
10.3.2.3 халықтардың ұлы қоныс аударуының жағымды және жағымсыз салдарларын анықтау	11.3.2.3 АҚШ-тағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «нәсілдік кемсітушілік», «сегрегация» ұғымдарын қолдану
10.3.2.4 тарихи деректердің негізінде антикалық дәуірден орта ғасырларға өтудің заңдылығын тұжырымдау	11.3.2.4 азаматтық құқықтар үшін күресте тұлғаның белсенді азаматтық позициясының маңыздылығын бағалау
10.3.2.5 дәйекті қорытындылар жасау арқылы араб шапқыншылықтары мен крест жорықтарының себептерін анықтау	11.3.2.5 Оңтүстік Африка Республикасындағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «апартеид» ұғымын қолдану
10.3.2.6 моңғол шапқыншылығының Еуразиядағы ұлттық мемлекеттердің қалыптасу процесіне әсерін талдау	11.3.3.1 мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығын бағалау
10.3.2.7 әлемдегі өзгерістерді зерттей отырып моңғол шапқыншылығының салдарларын бағалау	11.3.3.2 тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «этатизм», «зайырлы мемлекет» ұғымдарын қолдану
10.3.2.8 Наполеон соғыстары мен Еуропа мемлекеттеріндегі капиталистік дамудың ілгерілеуі арасындағы себеп-салдарлық байланысты орнату	11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі туралы қорытындылар жасау
10.3.2.9 Наполеон Кодексінің Еуропадағы либералды қоғамдық идеялардың таралуындағы маңыздылығын бағалау	11.3.3.4 бейбіт және соғыс кезеңіндегі Ф. Рузвельттің ішкі және сыртқы саясатының ерекшеліктерін анықтау
10.3.2.10 тарихи құжаттарды талдау негізінде Бірінші және Екінші дүниежүзілік соғыстардың себептері мен салдарларын түсіндіру	11.3.3.5 Франциядағы әлеуметтік-саяси процестерді түсіндіру үшін «голлизм» ұғымын қолдану
10.3.2.11 Версаль-Вашингтон және Ялта-Потсдам жүйелерінің тиімділігін және олардың қазіргі заманға әсерін бағалау	11.3.3.6 Ш. Голль қызметінің мысалында мықты президенттік билік институтының маңыздылығын дәлелдеу
10.3.2.12 дүниежүзілік соғыстар кезеңінде халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын талдау	11.3.3.7 әлеуметтік-экономикалық процестерді түсіндіру үшін «қытайлық ерекшелігі бар социализм» ұғымын қолдану
10.3.3.1 аграрлы қоғамнан индустриалды қоғамға өту заңдылықтарын тұжырымдау	11.3.3.8 Қытай Халық Республикасы мысалында жоспарлы экономикадан

	нарықтық экономикаға көшудің себептерін талдау
10.3.3.2 буржуазиялық революциялардың нәтижесіндегі әлеуметтік құрылымдағы өзгерістерді түсіндіру	11.3.3.9 тарихи оқиғаларды талдау негізінде Оңтүстік-Шығыс Азиядағы «экономикалық ғажайып» факторларын тұжырымдау
10.3.3.3 революциялардың жағымды және жағымсыз салдарларын бағалау	11.3.3.10 Сингапур және Малайзия мысалында мемлекет модернизациясының ерекшеліктерін салыстыру
10.3.3.4 социалисттік революцияның мәнін түсіну үшін әлеуметтік теңдік идеясының даму кезеңдерін зерттеу	11.3.3.11 қазақстандық модернизация үлгісін жүзеге асырудағы мемлекет басшыларының рөлін бағалау
10.3.3.5 капитализмнен социализмге өтудің әлеуметтік-экономикалық және саяси алғышарттарын анықтау	11.3.3.12 «Адал азамат», «Заң мен Тәртіп» және «Таза Қазақстан» бастамаларының қазақстандық қоғамды жаңғыртудағы маңызын талдау
10.3.3.6 социалистік революциялардың нәтижесінде қоғамның әлеуметтік құрылымындағы өзгерістерін түсіндіру	
10.3.3.7 Шығыс Еуропадағы «барқыт» революцияларының мазмұны мен нәтижелерін талдау	
10.3.3.8 «араб көктемі» және «түрлі-түсті революциялардың» ішкі және сыртқы факторларын анықтау	
10.3.3.9 қоғамдық мәселелерді шешудің революциялық тәсілінің салдары жайлы қорытынды жасау	

4-бөлім:

10- сынып Мәдениеттің дамуы	11-сынып Білім мен ғылымның дамуы
Білім алушылар:	
10.4.1.1 ЮНЕСКО қызметін мысалға ала отырып тарихи-мәдени мұраны сақтап қалу жолдарын түсіндіру	11.4.1.1 тарихи даму контекстіндегі әлем халықтарының жазу түрлерін жіктеу
10.4.1.2 ЮНЕСКО-ның Әлемдік мұра нысандар тізімі ескерткіштерінің мысалында	11.4.1.2 адамзат өркениетінің дамуындағы жазу мен кітап бастыру ісінің маңыздылығын анықтау

тарихи-мәдени мұраның маңыздылығын анықтау	
10.4.1.3 әлемнің ең ірі мұражайларын зерттеп, ерекшеліктерін анықтау	11.4.1.3 адамзат тарихы контекстінде мектептегі білім берудің дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықтарды сипаттау
10.4.1.4 әлем халықтарының тарихи-мәдени мұрасын зерттеу және сақтап қалудағы мұражайлардың рөлін түсіндіру	11.4.1.4 мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы білім берудің рөлін талдау
10.4.2.1 қоғамдағы өзгерістерді түсіну үшін «абстракционизм», «модернизм», «постмодер- низм», «авангардизм», «футуризм», «кубизм», «сюрреализм», «экспрессионизм», «гиперреа-лизм», «хайтек» терминдерін қолдану	11.4.1.5 мектептегі білім берудің заманауи үлгілерін, оның ерекшеліктері мен артықшылықтарын анықтай отырып салыстыру
10.4.2.2 өнердің стильдері мен бағыттарының дамуына қоғамдық процестердің әсерін анықтау	11.4.1.6 жоғары оқу орындарының пайда болу тарихын, олардың ортақ даму тенденцияларын анықтай отырып зерттеу
10.4.2.3 әлем мәдениетінің көрнекті өкілдерінің шығармашылық туындыларын талдап, олардың ерекшеліктерін анықтау	11.4.1.7 ағартушылық пен ғылымды өрістетудегі алғашқы университеттердің рөлін талдау
10.4.2.4 өзгерістер пен сабақтастықтарды анықтай отырып, қазіргі кездегі өнердің даму тенденцияларын анықтау	11.4.1.8 заманауи жоғарғы білім беру үлгілерін салыстырып, артықшылықтары мен ерекшеліктерін анықтау
10.4.2.5 бұқаралық мәдениеттің ерекшеліктерін түсіндіріп, оның қазіргі қоғамға әсерін талдау	11.4.2.1 мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуын талдау үшін «өнеркәсіп революциясы», «ғылыми-техникалық революция» ұғымдарын қолдану
10.4.3.1 қоғамның тарихи даму контекстіндегі рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеру мысалдарын зерттеу	11.4.2.2 әртүрлі мемлекеттердегі өнеркәсіп революциясының ерекшеліктерінің анықтап, олардың ұқсастықтары мен айырмашылық- тарын анықтау
10.4.3.2 қоғамның моральдық құндылықтарын қайта бағалауға септігін тигізген XX ғасырдың тарихи оқиғаларының ерекшеліктерін анықтау	11.4.2.3 қазіргі кездегі өркениеттің дамуындағы ғылыми-техникалық революцияның маңыздылығын бағалау

10.4.3.3 қоғамның тұрақты дамуы үшін қазіргі әлемнің жалпыадамзаттық адамгершілік құндылықтарының маңызын түсіндіру	11.4.2.4 әлеуметтік-экономикалық процестердің ерекшеліктерін түсіндіру үшін «ғылыми-техникалық прогресс» ұғымын қолдану
10.4.3.4 жаһанданудың ұлттық-мәдени дамуға әсерін талдау	11.4.2.5 қазіргі заманның жаһандық мәселелерінің туындауына ғылыми-техникалық прогресстің әсерін зерттеу
10.4.3.5 болашақтағы адамның моральдық бейнесін анықтай отырып, адамзаттың рухани-адамгершілік дамуының ықтимал жолдарын болжау	11.4.3.1 қоғамның дамуына ақпараттық технологиялардың әсерін зерттеу
	11.4.3.2 адамзат өркениетінің дамуы үшін ақпараттық технологиялар саласындағы жетістіктердің ықтимал салдарын болжау
	11.4.3.3 ғылымның заманауи тенденцияларының дамуын түсіндіру үшін «гендік инженерия», «нанотехнология», «энергияның балама көздері» ұғымдарын қолдану
	11.4.3.4 жаңа ғылыми бағытттар жетістіктерінің әлеуметтік-экономикалық дамуға әсерін талдау
	11.4.3.5 қазіргі заманның жаһандық мәселелерін шешу үшін ғылым мен техниканың заманауи түрлерінің дамуынның маңызын түсіндіру

23. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

24. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

25. Тұлғаның танымдық белсенділігін, шығармашылық, жобалық-зерттеушілік қабілеттерін дамыту үшін әр тақырыптық бөлім білім алушылардың зерттеу жұмысымен аяқталады. Ұзақ мерзімді жоспарда зерттеу тақырыптары жалпылама берілген. Білім алушылар осы белгіленген тақырып шеңберінде түрлі мәселелерді қарастыра алады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні

бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары

1) 10-сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшелік тері	Өркениет: зерттеудің теориялары мен әдістері	«Өркениет» түсінігі	10.1.1.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «өркениет», «өркениет типі» терминдерін қолдану; 10.1.1.2 «Өркениет» түсінігін зерттеудің негізгі әдістерін түсіндіру
	Өркениеттер дің жіктелуі	Өркениеттің дәстүрлі (аграрлық) түрі: көшпелі және отырықшы-егіншілік	10.1.2.1 өркениеттің дәстүрлі, индустриалды және постиндустриалды түрінің ерекшеліктерін анықтау; 10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау
		Өркениеттің индустриалдық даму кезеңі	10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау; 10.1.2.1 өркениеттің дәстүрлі, индустриалды және постиндустриалды түрінің ерекшеліктерін анықтау
		Өркениеттің постиндустриалды даму кезеңі	10.1.2.1 өркениеттің дәстүрлі, индустриалды және постиндустриалды түрінің ерекшеліктерін анықтау; 10.1.2.3 ақпараттық технологиялар дың қазіргі өркениеттің дамуына әсерін анықтау

	Әлем өркениеттері нің тарихы	Ежелгі әлем өркениеті	10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау; 10.1.3.1 ежелгі өркениеттердің ерекшеліктерін талдау 10.1.3.2 мемлекет пен қоғамның дамуы туралы ежелгі философиялық ілімдерді зерттеу
		Африка, Америка, Австралия және Океанияның дәстүрлі өркениеттері	10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау; 10.1.3.3 локальді өркениеттердің ерекшеліктерін талдау
		Әлемдік діндер және өркениеттердің дамуы	10.1.3.4 әлемдік діндердің даму кезеңдері мен ерекшеліктерін сипаттау; 10.1.3.5 қазіргі кездегі өркениет жағдайында әлемдік діндердің даму тенденцияларын анықтау; 10.1.3.6 қазіргі кездегі деструктивті діни ұйымдар мен ағымдардың қоғамға әсерін бағалау
	Өркениеттер дің өзара әрекеттесуі	Өркениеттер әрекеттестігінің сауда- экономикалық аясы	10.1.4.1 себеп-салдарлық байланыс ты анықтай отырып, әлемдік сауданың өркениет дамуындағы рөлін анықтау; 10.1.4.2 әлемдік экономиканың дамуындағы халықаралық ұйымдар дың рөлін анықтау

		Өркениеттер әрекеттестігінің дипломатиялық аясы	10.1.4.3 қазіргі өркениеттің дамуындағы дипломатияның рөлін анықтау
		Өркениеттер әрекеттестігінің әскери-саяси аясы	10.1.4.4 ежелгі және орта ғасырлардағы жаулап алушылық жорықтардың себептерін түсіндіру; 10.1.4.5 отаршыл экспансия мен қазіргі замандағы жаһандық мәселе лердің себеп-салдарлық байланысын анықтау; 10.1.4.6 қазіргі өркениеттің даму контекстінде әскери қақтығыстардың ерекшеліктері мен салдарларын анықтау
		Мәдениеттер диалогі	10.1.4.7 өркениеттердің жетістіктерін зерттей отырып, мәдениеттердің өзара әрекеттестігі мен өзара ықпалын сипаттау; 10.1.4.8 жаһанданудың жағымды және жағымсыз жақтарын анықтай отырып, оның қоғамның рухани дамуына әсерін бағалау
Зерттеу жұмысы		Әлемдік тарих тұрғысындағы өркениеттердің өзара әрекеттестігі мен өзара ықпал ету тәсілдері	
2-тоқсан			
Этникалық және әлеуметтік процестер	Антропогенез және этногенез	Адамның шығу тегі теориялары	10.2.1.1 антропогенездің теорияларын жүйелеу және тұжырымдау
		Этностардың пайда болуы және дамуы	10.2.1.2 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «этнос», «этногенез», «ұлт» ұғымдарын қолдану; 10.2.1.3 әлем картасын

			пайдалана отырып тарихи кезеңдердегі этникалық процестерді түсіндіру; 10.2.1.5 жаһандану жағдайындағы этникалық және мәдениліктi сақтаудың маңыздылығын негіздеу
	Әлем тарихындағы этносаралық қатынастар	Этносаралық қатынастар: проблемалары және қарама-қайшылықтары	10.2.2.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «ұлтшылдық», «шовинизм», «нәсілдік кемсітушілік» терминдерін қолдану; 10.2.2.2 этносаралық қақтығыстар дың пайда болуының себеп-салдарлық байланысын анықтау; 10.2.2.3 тарихи оқиғаларды талдау негізінде қазіргі кездегі этносаралық қатынастардың сипатын бағалау
		Этносаралық қатынастар: бейбіт өзара әрекеттестік тәсілдері	10.2.2.4 этносаралық қатынастарды реттеудегі халықаралық ұйымдардың рөлін талдау; 10.2.2.5 қазіргі кездегі интеграциялық процестердің тиімділігін бағалау; 10.2.2.6 этносаралық келісімнің қазақстандық үлгісінің мысалында этностар арасындағы бейбіт әрекеттестіктің мүмкіндігін дәлелдеу

	Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары	Социогенез туралы теориялардың алуан түрлілігі	10.2.3.1 тарихи процестерді түсіндіру үшін «социогенез», «формациялық әдіс», «өркениеттік әдіс» ұғымдарын қолдану; 10.2.3.2 социгенез теорияларын жүйелеу және тұжырымдау
		Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары	10.2.3.3 қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формаларын, оларға тән белгілерін анықтай отырып түсіндіру; 10.2.3.4 қазіргі қоғамның әлеуметтік стратификациясын зерттеу
Зерттеу жұмысы		Әлем тарихындағы этникалық және әлеуметтік процестер	
3 - тоқсан			
Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан	Мемлекеттің тарихи типтері, формалары және саяси режимдер	Мемлекет түсінігі. Мемлекеттің пайда болуы	10.3.1.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «мемлекет», «билік», «басқару институты» терминдерін қолдану
		Саяси режимдердің типтері	10.3.1.2 деректерді талдау негізінде саяси режимдер түрлерінің мықты және әлсіз жақтарын анықтай отырып, салыстыру; 10.3.1.3 тоталитарлық саяси режимнен қазіргі замандағы демократияға ауысудың ерекшеліктерін талдау
	Әлем тарихының барысына әсер еткен әскери - саяси оқиғалар	Антикалық кезеңдегі әлемдік империялардың қалыптасуы	10.3.2.1 деректерді қолдана отырып грек - парсы соғыстарының мысалында ерте империялардың пайда

			болу процесін түсіндіру; 10.3.2.2 эллинизмді таратуда А.Македонскийдің жорықтарының рөлін бағалау
		Ғұндардың жаулап алушылық жорықтары ежелгі заманнан ортағасырларға өтудің бір факторы ретінде	10.3.2.3 халықтардың ұлы қоныс аударуының жағымды және жағымсыз салдарларын анықтау; 10.3.2.4 тарихи деректердің негізінде антикалық дәуірден орта ғасырларға өту заңдылығын тұжырымдау
		Араб шапқыншылықтары мен Крест жорықтары	10.3.2.5 дәйекті қорытындылар жасай отырып, араб шапқыншылықтары мен мен крест жорықтарының себептерін анықтау
		Еуразия картасының өзгеруіне Шыңғысхан жорықтарының ықпалы	10.3.2.6 моңғол шапқыншылығы ның Еуразиядағы ұлттық мемлекеттердің қалыптасу процесіне әсерін талдау; 10.3.2.7 әлемдегі өзгерістерді зерттей отырып моңғол шапқыншылығының салдарларын бағалау
		Еуропаның өзгеруіне Наполеон жорықтарының әсері	10.3.2.8 Наполеон соғыстары мен Еуропа мемлекеттеріндегі капиталистік дамудың ілгерілеуі арасындағы себеп-салдарлық байланысты орнату; 10.3.2.9 Наполеон Кодексінің Еуропадағы

			либералды қоғамдық идеялардың таралуындағы маңыздылығын бағалау
		XX ғасырдағы дүниежүзілік соғыстардың халықаралық қатынастар жүйесіне әсері	10.3.2.10 тарихи құжаттарды талдау негізінде Бірінші және Екінші дүниежүзілік соғыстардың себептері мен салдарларын түсіндіру; 10.3.2.11 Версаль-Вашингтон және Ялта-Потсдам жүйелерінің тиімділігін және олардың қазіргі заманға әсерін бағалау; 10.3.2.12 дүниежүзілік соғыстар кезеңінде халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын талдау
	Революциялар қоғам өзгеруінің бір факторы ретінде	Буржуазиялық революциялар – индустриалды қоғамның құрылуының катализаторы	10.3.3.1 аграрлы қоғамнан индустриалды қоғамға өту заңдылықтарын тұжырымдау; 10.3.3.2 буржуазиялық революция лардың нәтижесіндегі әлеуметтік құрылымдағы өзгерістерді түсіндіру; 10.3.3.3 революциялардың жағымды және жағымсыз салдарларын бағалау
		Социалистік революция әлеуметтік теңдік идеяларын жүзеге асырудың радикалды әдісі ретінде	10.3.3.4 социалисттік революцияның мәнін түсіну үшін әлеуметтік теңдік идеясының даму кезеңдерін зерттеу; 10.3.3.5 капитализмнен

			социализмге өтудің әлеуметтік-экономикалық және саяси алғышарттарын анықтау
		Қазіргі кездегі революциялар: себептері мен салдары	10.3.3.7 Шығыс Еуропадағы «барқыт» революцияларының мазмұны мен нәтижелерін талдау; 10.3.3.8 «араб көктемі» және «түрлі-түсті революциялардың» ішкі және сыртқы факторларын анықтау; 10.3.3.9 қоғамдық мәселелерді шешудің революциялық тәсілінің салдары жайлы қорытынды жасау
Зерттеу жұмысы		Әлеуметтік-экономикалық және саяси мәселелерді шешудің тәсілдері	
4 - тоқсан			
Мәдениеттің дамуы	Адамзаттың мәдени мұрасын сақтап қалу жолдары	Адамзаттың тарихи-мәдени мұрасын сақтап қалудағы ЮНЕСКО-ның қызметі	10.4.1.1 ЮНЕСКО қызметін мысалға ала отырып тарихи-мәдени мұраны сақтау жолдарын түсіндіру; 10.4.1.2 ЮНЕСКО-ның Әлемдік мұра нысандар тізімі ескерткіштерінің мысалында тарихи-мәдени мұраның маңыздылығын анықтау
		Әлемнің ең ірі мұражайлары: адамзаттың тарихи зердесінің қазынасы	10.4.1.3 әлемнің ең ірі мұражайларын зерттеп, ерекшелік- терін анықтау; 10.4.1.4 әлем халықтарының тарихи-мәдени мұрасын зерттеу және сақтап қалудағы мұражайлардың рөлін түсіндіру;

	Өнер – қоғам дамуының бейнесі	Тарихи процестер контекстіндегі өнердің бағыттары мен стильдері	10.4.2.1 қоғамдағы өзгерістерді түсіну үшін «абстракцианизм», «модернизм», «постмодернизм», «авангардизм», «футуризм», «кубизм», «сюрреализм», «экспрессионизм», «гиперреализм», «хайтек» терминдерін қолдану; 10.4.2.2 өнердің стильдері мен бағыттарының дамуына қоғамдық процестердің әсерін анықтау; 10.4.2.3 әлем мәдениетінің көрнекті өкілдерінің шығармашылық туындыларын талдап, олардың ерекшеліктерін анықтау
		Зманауи өнердің даму тенденциялары	10.4.2.4 өзгерістер пен сабақтастықтарды анықтай отырып, қазіргі кездегі өнердің даму тенденцияларын анықтау; 10.4.2.5 бұқаралық мәдениеттің ерекшеліктерін түсіндіріп, оның қазіргі қоғамға әсерін талдау
	Қазіргі қоғамның рухани-адамгершілік құндылықтары	Тарихи оқиғалар контекстіндегі құндылықтардың өзгеруі	10.4.3.1 қоғамның тарихи даму контекстіндегі рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеруінің мысалдарын зерттеу; 10.4.3.2 қоғамның моральдық

			құндылықтарын қайта бағалауға септігін тигізген XX ғасырдың тарихи оқиғаларының ерекшеліктерін анықтау
		Жаһандану жағдайындағы рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеру мәселесі	10.4.3.3 қоғамның тұрақты дамуы үшін қазіргі әлемнің жалпыадамзаттық адамгершілік құндылықтардың маңызын түсіндіру; 10.4.3.4 жаһанданудың ұлттық-мәдени дамуға әсерін талдау; 10.4.3.5 болашақтағы адамның моральдық бейнесін анықтай отырып, адамзаттың рухани-адамгершілік дамуының ықтимал жолдарын болжау
Зерттеу жұмысы		Мәдениет адамзаттың рухани-адамгершілік құндылықтардың бейнесі ретінде	

2) 11-сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар тиісті:
1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Экономикалық жүйелердің тарихи типтері: өзгеріс пен сабақтастық	Экономика және экономикалық жүйелердің типтері	11.1.1.1 мемлекеттердің экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін «экономика» және «экономикалық жүйе» ұғымдарын қолдану; 11.1.1.2 экономикалық жүйелердің тарихи типтерінің белгілерін түсіндіре отырып оларды жіктеу
		Дәстүрлі (аграрлық) экономика	11.1.1.3 мемлекеттердің мысалында экономиканың дәстүрлі (аграрлы) түріне тән белгілерін анықтау

		Нарықтық экономика	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшелітерін түсіндіру; 11.1.1.5 елдердің мысалында нарықтық экономикаға тән белгілерді анықтау
		Жоспарлы (социалистік) экономика	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшеліктерін түсіндіру; 11.1.1.6 мемлекеттердің мысалында жоспарлы (социалистік) экономикаға тән белгілерін анықтау
		Экономиканың аралас түрі	11.1.1.7 экономиканың аралас түріне тән белгілерді анықтай отырып, оған көшудің себептерін зерттеу
	Мемлекеттің экономикалық дамуына табиғи-географиялық фактордың әсері	Мемлекеттердің экономикалық дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің тарихи мысалдары	11.1.2.1 экономиканың дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің амалдарын зерттеу; 11.1.2.2 қазіргі заман тарихында шектеуші табиғи-географиялық факторлар жағдайындағы мемлекет тердің сәтті экономикалық дамуының мысалдарын тұжырымдау

	Қазіргі кезеңде әлем елдерінің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі	Мемлекеттердің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі	11.1.3.1 мемлекеттер мен аймақтардың әркелкі экономикалық дамуының тарихи алғышарттарын анықтау; 11.1.3.2 алғышарттардың негізінде мемлекеттерді экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу
		Жекелеген мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілікке және экономикалық артта қалушылыққа төтеп беру жолдары	1.1.3.3 мемлекеттердің кедейшілік мәселесін шешуге бағытталған іс-әрекетін зерттеп, оның тиімділігін анықтау; 11.1.3.4 мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілік пен экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудегі халықаралық ұйымдардың рөлін бағалау
Зерттеу жұмысы		Әлемдік тәжірибені талдау негізінде Қазақстанның шектеуші табиғи-географиялық факторларға төтеп берудің перспективалары	
2-тоқсан			
Саяси-құқықтық процестер	Құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам	Құқықтық мемлекет түсінігі	11.2.1.1 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «құқықтық мемлекет» ұғымын қолдану
		Құқықтық мемлекет принциптерінің жүзеге асырылуының тарихи тәжірибесі	11.2.1.2 мемлекеттердің мысалында құқықтық мемлекеттің қалыптасу жолдарын талдау; 11.2.1.3 қазіргі кездегі адам құқықтарының

			Жалпы Декларациясының маңызын негіздеу
		Азаматтық қоғам түсінігі және жалпы сипаттамасы	11.2.1.4 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «азаматтық қоғам» ұғымын қолдану; 11.2.1.5 құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның құрылуының тарихи байланысын анықтау
		Азаматтық қоғамдағы үкіметтік емес ұйымдар	11.2.1.6 мемлекеттердегі үкіметтік емес ұйымдардың қызметін бағалау
	Әлемнің қазіргі саяси жүйесі	Әлемнің саяси жүйесінің өзгеруі	11.2.2.1 Ялта-Потсдам халықаралық қатынастар жүйесінің ыдырау себептерін талдау; 11.2.2.2 әлемнің биполярлы жүйесінің ерекшеліктерін сипаттау
		Әлем құрылысының постбиполярлық жүйесі	11.2.2.3 қазіргі кездегі халықаралық қатынастарды сипаттау үшін «постбиполярлық жүйе», «көпвекторлы саясат», «бір полярлы әлем» ұғымдарын қолдану; 11.2.2.4 қазіргі кездегі халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын сипаттау
	Қазіргі кездегі бейбітшілік пен	Халықаралық қауіпсіздікке	11.2.3.1 тарихи оқиғалар мен

	қауіпсіздікті сақтау мәселесі	төнген қазіргі кездегі қауіп-қатерлер	процестерді түсіндіру үшін «сепаратизм», «терроризм», «фундаментализм», «экстремизм», «миграция», «босқын» терминдерін қолдану; 11.2.3.2 сепаратизм, экстремизм және халықаралық терроризмнің таралу себептері мен салдарларын анықтау
		Бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтауда мемлекеттердің бірлескен әрекеттері	11.2.2.4 тарихи оқиғалар, процестер мен құбылыстарды талдау негізінде қазіргі кездегі халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын сипаттау; 11.2.3.3 бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтауға бағытталған халықаралық ұйымдардың қызметін талдау
Зерттеу жұмысы		XXI ғасырдағы әлем: халықаралық қауіпсіздікті қамтамасыз етудің жолдары мен тәсілдері	
3 - тоқсан			
Қоғамдық-саяси ойдың дамуы	Жаңа заман және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың эволюциясы	Жаңа заман және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың дамуының негізгі бағыттары	11.3.1.1 қоғамдық ойдың дамуын түсіндіру үшін «либерализм», «ұлтшылдық», «социал-демократия», «марксизм», «экзистенциализм», прагматизм», «позитивизм» түсініктерін қолдану; 11.3.1.2 қоғамдық-саяси ойдың дамуы

			үшін Ағартушылық дәуір идеяларының маңыздылығын бағалау; 11.3.1.3 XIX-XX ғасырлардағы қоғамдық құрылыс туралы философиялық ойдың даму ерекшеліктерін зерттеу
	XX ғасырдағы бостандық пен әділеттілік үшін күресушілер	М. Ганди және оның бейбіт жолмен қарсыласу идеясы	11.3.2.1 Үндістанның қоғамдық-саяси даму идеологиясы ретінде «гандизм» ұғымын түсіндіру; 11.3.2.2 Үндістанның ұлттық тәуелсіздікке жетудегі бейбіт жолмен қарсыласу идеяларының маңыздылығын анықтау
		Мартин Лютер Кингтің ұлы арманы	11.3.2.3 АҚШ-тағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «нәсілдік кемсітушілік», «сегрегация» ұғымдарын қолдану; 11.3.2.4 - азаматтық құқықтар үшін күресте тұлғаның белсенді азаматтық позициясының маңыздылығын бағалау
		Н. Манделла – апартеидке қарсы күресуші	11.3.2.4 азаматтық құқықтар үшін күресте тұлғаның белсенді азамат- тық позициясының маңыздылығын бағалау; 11.3.2.5 Оңтүстік Африка

			Республикасындағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «апартеид» ұғымын қолдану
	XX ғасырдағы – XXI ғасырдың. басындағы көрнекті саясаткер-реформаторлар	Мұстафа Кемал Ататүрік –Түрік Республикасының негізін қалаушы	11.3.3.1 мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығын бағалау; 11.3.3.2 тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «этатизм», «зайырлы мемлекет» ұғымдарын қолдану; 11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау
		Франклин Делано Рузвельт және оның «жаңа бағыты»	11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау; 11.3.3.4 бейбіт және соғыс кезеңіндегі Ф. Рузвельттің ішкі және сыртқы саясатының ерекшеліктерін анықтау
		Шарль де Голль: Франция ұлылығының қайта жаңғыруы	11.3.3.5 Франциядағы әлеуметтік-саяси процестерді түсіндіру үшін «голлизм» ұғымын қолдану; 11.3.3.6 Ш. Голль қызметінің мысалында мықты президенттік билік институтының маңыздылығын дәлелдеу
		Дэн Сяопин – көрнекті қытай реформаторы	11.3.3.7 әлеуметтік-экономикалық процестерді түсіндіру

			үшін «қытайлық ерекшелігі бар социализм» ұғымын қолдану; 11.3.3.8 ҚХР мысалында жоспарлы экономикадан нарықтық экономикаға көшу себептерін талдау
		Ли Куан Ю и Махатхир Мохаммад: «үшінші әлемнен бірінші әлемге»	11.3.3.9 тарихи оқиғаларды талдау негізінде Оңтүстік-Шығыс Азиядағы «экономикалық ғажайып» факторларын тұжырымдау; 11.3.3.10 Сингапур және Малайзия мысалында мемлекет модернизациясының ерекшеліктерін салыстыру
		Мемлекет басшыларының Қазақстандық жаңғырту моделін іске асырудағы рөлі	11.3.3.11 қазақстандық модернизация үлгісін жүзеге асырудағы мемлекет басшыларының рөлін бағалау; 11.3.3.12 «Адал азамат», «Заң мен Тәртіп» және «Таза Қазақстан» бастамаларының қазақстандық қоғамды жаңғыртудағы маңызын талдау
Зерттеу жұмысы		Тарихтағы тұлғаның ролі	
4-тоқсан			
Білім мен ғылымның дамуы	Білім алу бүкіл адамзаттық құндылық ретінде	Жазу мен кітап бастыру – адамзаттың ұлы жетістіктері	11.4.1.1 тарихи даму контекстіндегі әлем халықтарының жазу түрлерін жіктеу; 11.4.1.2 адамзат

			өркениетінің дамуындағы жазу мен кітап бастыру ісінің маңыздылығын анықтау
		Мектептегі білім беру: ежелгі заманнан бүгінгі күнге дейін	11.4.1.3 адамзат тарихы контекстінде мектептегі білім берудің дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықтарды сипаттау; 11.4.1.4 мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы білім берудің рөлін талдау; 11.4.1.5 мектептегі білім берудің заманауи үлгілерін, оның ерекшеліктері мен артықшылықтарын анықтай отырып салыстыру
		Жоғары білім беру жүйесі: өткені мен бүгіні	11.4.1.6 жоғары оқу орындарының пайда болу тарихын, олардың ортақ даму тенденцияларын анықтай отырып зерттеу; 11.4.1.7 ағартушылық пен ғылымды өрістетудегі алғашқы университеттердің рөлін талдау; 11.4.1.8 заманауи жоғары білім беру үлгілерін салыстырып, артықшылықтары мен ерекшеліктерін анықтау
		Ғылыми-техникалық	11.4.2.1 мемлекетердің әлеуметтік-

	Ғылыми-техникалық прогресс	прогресстің тарихи кезеңдері	экономикалық дамуын талдау үшін «өнеркәсіп революциясы», «ғылыми-техникалық революция» ұғымдарын қолдану; 11.4.2.2 мемлекеттердегі өнеркәсіп революциясының ерекшеліктерін анықтап, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 11.4.2.3 қазіргі кездегі өркениеттің дамуындағы ғылыми-техникалық революцияның маңыздылығын бағалау;
		Ғылыми-техникалық прогресс және қазіргі заманның жаһандық проблемалары	11.4.2.4 әлеуметтік-экономикалық процестердің ерекшеліктерін түсіндіру үшін «ғылыми-техникалық прогресс» ұғымын қолдану; 11.4.2.5 қазіргі заманның жаһандық мәселелерінің туындауына ғылыми-техникалық прогресстің әсерін зерттеу
	Қазіргі заманғы ғылыми технологиялар	Қазіргі кездегі ақпараттық технологиялар	11.4.3.1 қоғамның дамуына ақпараттық технологиялардың әсерін зерттеу; 11.4.3.2 адамзат өркениетінің дамуы үшін ақпараттық

			технологиялар саласындағы жетістіктер дің ықтимал салдарын болжау
		Қазіргі ғылымның перспективті салалары	11.4.3.3 ғылымның заманауи тенденция ларының дамуын түсіндіру үшін «гендік инженерия», «нанотехнология», «энергияның балама көздері» ұғымдарын қолдану; 11.4.3.4 жаңа ғылыми бағыттар жетістіктерінің әлеуметтік-экономикалық дамуға әсерін талдау; 11.4.3.5 қазіргі заманның жаһандық мәселелерін шешу үшін ғылым мен техниканың заманауи түрлері дамуының маңызын түсіндіру
Зерттеу жұмысы		Жаһандану жағдайындағы ғылым мен техниканың перспективті салалары	

бұйрығына 118-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
121-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Құқық негіздері» пәнін оқыту білім алушылардың қазіргі қоғамдағы құқықтық және саяси қатынастардың субъектісі ретінде, өз құқықтары мен міндеттемелерін жүзеге асыру үшін қажетті білім мен дағдыларды игеруге бағытталған.

3. Оқу пәнінің мақсаты – белсенді азаматтық ұстанымы бар, құқықтық тұрғыдан сауатты тұлғаны тәрбиелеу, құқықтық мәдениетті қалыптастыру, құқықтық білімді тәжірибеде қолдана алу дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің міндеттері:

1) әлеуметтік және құқықтық нормалар жүйесі: адам құқығы, құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам, заңдылық және құқықтық тәртіп туралы білімдерін тереңдету және кеңейту;

2) қазақстандық құқық пен халықаралық құқықтың базалық салаларының негізгі түсініктері мен мазмұны туралы білімдерін дамыту;

3) құқыққа деген оң көзқарасты қалыптастыру және заңдарды білу мен орындаудың әлеуметтік пайдалылығын түсіну;

4) қазақстандық патриотизм, жалпыадамзаттық құндылықтар, гуманизм мен әділеттілік негізінде тұлғаның құқықтық санасын қалыптастыру;

5) оқу және тәжірибелік іс-әрекетте құқықтық ақпаратты табу, талдау және қолдану дағдыларын қалыптастыру;

6) әртүрлі өмірлік жағдайларда құқықтық нормаларға сәйкес іс-әрекеттерді таңдау кезінде құқықтық білім мен дағдыларды қолдана алу біліктерін дамыту;

7) қоғамдағы құқықтық қатынастармен байланысты практикалық жағдаяттарды сын тұрғысынан талдау және бағалау дағдыларын дамыту;

8) қазіргі уақыттағы өзекті қоғамдық және құқықтық мәселелерге қатысты пікірталасқа қатысу дағдыларын дамыту;

9) құқықтық ақпаратты іздеу, талдау және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, оның ішінде жасанды интеллект құралдарын саналы, этикалық және сыни тұрғыдан қолдану дағдыларын дамыту;

10) ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, барлық білім алушылардың білім алуға тең қол жеткізуі үшін жағдай жасау;

5. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік егемендік пен тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Құқық негіздері» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Құқық негіздері» оқу пәнінің мазмұны

6. Құқық негіздері» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

7. «Құқық негіздері» оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

8. Оқу пәнінің білім мазмұны бес бөлімді қамтиды:

1) Мемлекет және құқық;

2) Жария құқық;

3) Жеке құқық;

4) Іс жүргізу құқығының негіздері;

5) Халықаралық құқық.

9. «Мемлекет және құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар;

2) Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам;

3) Адам құқығы түсінігі;

4) Сот төрелігінің қағидаттары. Құқық қорғау органдары.

10. «Жария құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан Республикасының конституциялық құқық жүйесі;

2) Әкімшілік құқық жүйесі;

3) Экологиялық құқық негіздері;

4) Қылмыстық құқық жүйесі;

5) Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі.

11. «Жеке құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары;

2) Тұтынушылар құқығы туралы заңнама;

3) Отбасы құқығы жүйесі;

4) Еңбек құқығы жүйесі.

12. «Іс жүргізу құқығының негіздері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері;

2) Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері;

3) Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері.

13. «Халықаралық құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Халықаралық жария құқығы;

2) Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы.

14. «Мемлекет және құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде;

2) Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы;

3) Қазақстан Республикасында адам құқығын қорғау;

4) Сот жүйесі.

15. «Жария құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау ;

2) Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері;

3) Жер құқығы негіздері;

4) Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері;

5) Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік.

16. «Жеке құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері;

2) Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы;

3) Авторлық құқық негіздері;

4) Отбасы құқығының институттары;

5) Еңбек құқығының базалық нормалары.

17. «Іс жүргізу құқығының негіздері» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары;

2) Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары;

3) Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары.

18. «Халықаралық құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшеден тұрады:

Қазақстан Республикасы - халықаралық құқық субъектісі.

19. Оқыту мақсаттары әр бөлімше ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

20. 10-сыныпқа арналған «Құқық негіздері» оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) Мемлекет және құқық:

Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар. Құқықтың негізгі белгілері мен функциясы. Құқық жүйесі: саласы, құқықтық институт, құқықтық норма. Мемлекет құқықтың ерекше субъектісі: құқықтық нормаларды шығарушы және құқық субъектісі ретінде. Қазақстан Республикасының Конституцияның ерекшеліктері: конституциялық құрылыс, адам құқықтары мен бостандықтары, мемлекеттік органдар жүйесі. Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам. Құқықтық мемлекет түсінігі және оның қағидаттары. Цифрландырудың құқықтық мемлекеттің дамуына әсері. Азаматтық қоғам түсінігі, оның негізгі элементтері мен институттары. Адам құқығы түсінігі. Адам құқығы және оның негізгі түрлері. Адамның цифрлық ортадағы құқықтары және олардың Қазақстан Республикасының Конституциясында бекітілуі. Сот төрелігінің қағидаттары. Құқық қорғау органдары. Сот төрелігінің қағидаттары. Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары: прокуратура, ішкі істер органдары, сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет органдары.

2) Жария құқық. Қазақстан Республикасының конституциялық құқық жүйесі. Қазақстан Республикасы конституциялық құқығының институттары: Президент, Вице-Президент, Құрылтай, Қазақстан Халық Кеңесі, Үкімет, Конституциялық Сот, Соттар және сот төрелігі, Жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару. Әкімшілік құқық жүйесі. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелуі: салалық және аймақтық басқару. Экологиялық құқық негіздері. Экологиялық құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны. Экологиялық мәдениетті дамытудың 2024 – 2029 жылдарға арналған «Таза Қазақстан» тұжырымдамасы. Қылмыстық құқық жүйесі. Қылмыстық құқықтың мазмұны мен құрылымы. Қылмыстық құқық бұзушылық және қылмыстық жауапкершілікке тартылатын тұлғалар. Қылмыстық жаза түсінігі және одан босату шарттары. Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі. Қазақстан Республикасындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске бағытталған құқықтық және саяси актілер.

3) Жеке құқық.

Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары. Азаматтық құқықтың қағидаттары мен субъектілері. Азаматтық құқықтың объектілері. Мәміле түсінігі және оның түрлері. Меншік құқығы түсінігі және оның қорғалуы. Міндеттемелік құқық. Тұтынушылар құқығы туралы заңнама. Қазақстан Республикасында тұтынушылар құқықтарының заңды түрде бекітілуі. Отбасы

құқығы жүйесі. Қазақстан Республикасындағы отбасы құқығының қайнар көздері. Қазақстан Республикасында отбасылық қарым-қатынастардың құқықтық реттелуі. Еңбек құқығы жүйесі. Қазақстан Республикасында еңбек қатынастарының құқықтық реттелуі.

4) Іс жүргізу құқығының негіздері.

Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері. Қылмыстық процестің міндеттері мен қағидаттары. Қылмыстық процесс субъектілері. Қылмыстық іс жүргізу құқығындағы сот талқылауы негіздері: қылмыстық процестегі субъектілердің функционалдық рөлдері. Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері. Азаматтық процестің міндеттері мен қағидаттары. Азаматтық процесстің субъектілері. Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері. Әкімшілік процесс түсінігі, міндеттері мен қағидаттары. Цифрлық ортадағы құқық бұзушылықтардың алдын алу. Киберқұқық бұзушылықтардың алдын алу. Цифрлық ортадағы құқық бұзушылықтар үшін жауапкершілік.

5) Халықаралық құқық.

Халықаралық жария құқығы. Халықаралық жария құқығы түсінігі. Негізгі мемлекет субъектілері, халықаралық ұйымдар. Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы. Қазіргі халықаралық құқықта адам құқықтарын қорғау механизмдері мен процедуралары.

21. 11-сыныпқа арналған «Құқық негіздері» оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) Мемлекет және құқық.

Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде. Заң шығару жүйесі: құқықтық актілердің құрылымы мен заң шығарудың кезеңдері. Заңдылық және құқықтық тәртіп. Құқықтық сана және құқықтық мәдениет. Мемлекет қоғамның саяси жүйесінде. Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы. Қазақстан Республикасы – құқықтық мемлекет. Қазақстан Республикасында азаматтық қоғам институттарының дамуы. Цифрландырудың құқықтық мемлекеттің дамуына әсері. Цифрлық ортадағы адам құқықтарының ерекшеліктері Қазақстан Республикасында адам құқығын қорғау. Қазақстан Республикасында адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарының қорғалуы. Қазақстан Республикасындағы ювеналды әділет: жасөспірімнің құқығын қорғау. Мүмкіндігі шектеулі тұлғалар құқықтарының қорғалуы және жүзеге асырылуы. Сот жүйесі. Сот жүйесі және судьялардың мәртебесі.

2) Жария құқық.

Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау. Қазақстан Республикасының азаматтылығы. «Қан құқығы» және «Топырақ құқығы» қағидаттары. Қазақстан Республикасындағы сайлау құқығы. Сайлау процесінің субъектілері (сайлаушы, сайлау комиссиясы, бақылаушы). Электоралдық мәдениеттің негіздері және азаматтардың сайлауға қатысуы. Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері. Қоғамдық тәртіпке және адамгершілікке қол сұғатын әкімшілік құқық бұзушылық түрлері. Жер құқығы негіздері. Жер құқығының құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны. Жер және жер қойнауы түсініктерінің заңды айырмашылықтары. Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері. Адам және

азаматтардың конституциялық және басқа да құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылық. Қоғамдық қауіпсіздік пен қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылық. Цифрлық ортадағы құқық бұзушылықтардың алдын алу жүйесі.Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін тәртіптік, әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік.

3) Жеке құқық.

Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері. Сату-сатып алу келісімшарты. Айырбас және сыйға тарту келісімшарты. Жалға беру келісімшарты. Тұрғын үйді жалдау. Қарыз келісімшарты. Сақтандыру келісімшарты. Мұрагерлік құқық. Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы. Қазақстан Республикасындағы тұтынушылар құқығын қорғау механизмдері. Авторлық құқық негіздері. Авторлық және сабақтас құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны. Отбасы құқығының институттары. Отбасы. Ерлі-зайыптылардың құқықтары мен міндеттемелері. Ата-анасының қамқорлығынсыз қалған және жетім балалардың құқығы мен мүддесін қорғау түрлері. Отбасы мүшелерінің алименттік міндеттемелері. Еңбек құқығының базалық нормалары. Еңбек қарым-қатынасы субъектілерінің құқықтары мен міндеттемелері және олардың мемлекеттік кепілдіктері. Еңбек дауларының қаралуы.

4) Іс жүргізу құқығының негіздері.

Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары. Қылмыстық қудалау – қылмыстық іс жүргізу құқығының институты. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылығы бойынша іс жүргізу. Алқа билер соты ұғымы және оның қызметінің негіздері. Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары. Талап қою іс жүргізуінің негіздері. Азаматтық іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері. Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары. Әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілетті органдар. Әкімшілік іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері;

5) Халықаралық құқық.

Қазақстан Республикасы – халықаралық құқық субъектісі. Қазақстан халықаралық ұйымдардың қатысушысы. Халықаралық актілер негізінде Қазақстан Республикасы азаматтары құқығының жүзеге асырылуы.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

22. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.2 кодында «10» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

1) Мемлекет және құқық:

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып

10.1.1.1 - құқық белгілерін қорытындылай отырып, ұғымын түсіндіру	11.1.1.1 - нормативтік құқықтық актілердің негізгі элементтерін анықтау
10.1.1.2 - құқықтың функционалдық маңызын нақты мысалдар арқылы ашу	11.1.1.2 - заңдылық пен құқықтық тәртіп ұғымдарын нақты мысалдармен түсіндіру
10.1.1.3 - құқық жүйесі және оның негізгі элементтерін түсіндіру (құқық нормалары, сала, ішкі сала, құқықтық институт)	11.1.1.3 –қазақстандық қоғамның саяси жүйесінің негізгі элементін жасанды интеллект құралдарын құқықтық ақпараттық жүйелеу үшін қолдана отырып анықтау
10.1.1.4 - мемлекетті құқық және құқықтық қатынастың негізгі субъектісі ретінде анықтау	
10.1.2.1 – құқықтық мемлекет қағидаттарын айқындау (жасанды интеллект көмегімен құқықтық жағдайларды модельдеу арқылы)	11.1.2.1 - Қазақстан Республикасының саяси-құқықтық актілері негізінде құқықтық мемлекеттің қағидаттарының жүзеге асырылуын түсіндіру
10.1.2.2 - конституциялық қағидаттар негізінде азаматтық қоғамның элементтері мен институттарын ажырату	11.1.2.2 - Қазақстан Республикасының азаматтық қоғамының негізгі функционалдық қажеттілігін түсіндіру
10.1.2.3 - цифрландырудың құқықтық мемлекеттің дамуына әсерін талдау	
10.1.3.1 - тұлғаның құқықтық мүмкіндіктері түсінігін көрсете отырып, адамның құқығы мен бостандығы ұғымдарын түсіндіру	11.1.3.1 - нақты мысал келтіре отырып, Қазақстан Республикасындағы адам және азаматтың құқығы мен бостандықтарын қорғау механизмін түсіндіру
10.1.3.2 – Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкес адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын жіктеу (саяси, азаматтық, әлеуметтік, экономикалық және мәдени)	11.1.3.2 – Қазақстан Республикасының Конституциясы негізінде азаматтардың білікті заң көмегін алу құқығының мазмұнын ашып көрсету
	11.1.3.3 - Қазақстан Республикасындағы кәмелетке толмағандардың құқығын қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
	11.1.3.4 - Қазақстан Республикасындағы мүмкіндігі шектеулі адамдардың құқығын жүзеге асыру және қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру

10.1.4.1 - сот төрелігінің қағидаттарын нақты мысалдар келтіре отырып түсіндіру	11.1.4.1 - сот жүйесі элементтерін анықтау және оны графикалық түрде көрсету
10.1.4.2 - Қазақстан Республикасы құқық қорғау органдарының функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау	

2) Жария құқық.

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.2.1.1 - Конституциялық құқық институттарын құқықтық норма жүйесі ретінде жасанды интеллект құралдарын құқықтық ақпаратты талдау үшін қолдана отырып түсіндіру	11.2.1.1 - қазақстандық азаматтықты алу және азаматтықтан айырылудың негіздемелерін нақты мысалдар арқылы түсіндіру
	11.2.1.2 – Қазақстан Республикасы сайлаушыларының және сайлау процесінің басқа да субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау
	11.2.1.3 – азаматтардың сайлауға қатысуының маңызын бағалау
10.2.2.1 - мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелу ерекшеліктерін графикалық сызба құру арқылы түсіндіру	11.2.2.1 – Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық нормаларына сәйкес тұлғалардың әрекетін саралау
10.2.3.1 - экологиялық құқықтың құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру	11.2.3.1 - жер құқығының құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын жасанды интеллект құралдарын құқықтық ақпаратты іздеу үшін қолдана отырып түсіндіру
10.2.3.2 - Экологиялық кодекс негізінде өзекті экологиялық проблемаларды шешудің құқықтық жолдарын ұсыну	11.2.3.2- Қазақстан Республикасының Жер кодексі негізінде жерге меншік құқығы, пайдалану құқығы, және басқа да құқық түрлерін ажырату
10.2.4.1 - нақты өмірлік жағдаяттарды қылмыстық құқық нормаларына сәйкестендіру	11.2.4.1 - Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес тұлғалардың әрекетін саралау
10.2.4.2 - нақты мысалдар арқылы қылмыстық теріс қылық пен қылмысты қоғамдық қауіптілік дәрежесіне сәйкес сипаттау	11.2.4.2 - цифрлық ортадағы құқық бұзушылықтардың алдын алу жүйесін түсіндіру

10.2.4.3 - кәмелетке толмағандарды қылмыстық жауапкершілікке тарту ерекшеліктерін құқықтық жағдаят мысалында анықтау	
10.2.4.4 - жеңілдететін және ауырлататын мән-жайларды ескере отырып, қылмыстық құқық бұзушылықты бағалау	
10.2.4.5 - қылмыстық жауаптылықтан адамның босатылу шарттарын айқындау	
10.2.5.1 - сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарламалық саяси және құқықтық актілердің негізгі ережелерін қолдану	11.2.5.1 – Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау

3) Жеке құқық.

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.3.1.1 - азаматтық құқықтың қағидаттары мен субъектілерін сипаттау	11.3.1.1 - келісімшарттың ерекше белгілерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру
10.3.1.2 - азаматтық құқық объектілерін олардың елеулі белгілері бойынша ажырата білу	11.3.1.2 - келісімшарттың негізгі шарттарын нақты мысал арқылы түсіндіру
10.3.1.3 - құқықтық жағдаят мысалында мәміле ұғымы және оның түрлерін түсіндіру	11.3.1.3 - мұрагерлік құқықтың құқықтық реттелу ұғымы мен нысанын түсіндіру
10.3.1.4 - мысалдар келтіре отырып, меншік құқығы ұғымы және оның негізгі өкілеттілігін түсіндіру	
10.3.1.5 - құқықтық жағдаятты (казусты) талдай отырып, меншік құқығын қорғау жолдарын түсіндіру	
10.3.1.6 - міндеттемелік құқықтың мәнін және міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерін құқықтық жағдаятты талдай отырып анықтау	
10.3.2.1 –Қазақстан Республикасының «Тұтынушылардың құқықтарын қорғау	11.3.2.1 - Қылмыстық, Әкімшілік, Азаматтық кодекстердің жеке нормаларын

туралы» заңына сәйкес құқықтық қатынастар субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау	қолдана отырып, тұтынушылар құқығын қорғау механизмдерін түсіндіру
10.3.2.2 - заң терминдерін пайдалана отырып, тұтынушылардың құқықтарын қорғау жолдарын нақты жағдаяттық мысалдармен (казустармен) түсіндіру	11.3.2.2 - нақты мысалдар келтіре отырып сатушының (өндіруші, орындаушы) құқығы мен міндеттерін анықтау
10.3.3.1 - отбасылық қарым-қатынастар саласындағы нормативтік құқықтық актілердің қажеттілігін түсіндіру («Қазақстан Республикасының неке және отбасы туралы кодексі», «Қазақстан Республикасының бала құқықтары туралы заңы»)	11.3.3.1 - авторлық және сабақтас құқықтардың құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру
10.3.3.2 - Қазақстан Республикасының отбасылық қатынастарын құқықтық реттеудің негізгі ұғымдары мен қағидаттарын түсіндіру	
10.3.4.1 - Қазақстан Республикасының еңбек қатынастарын құқықтық реттеудің негізгі ұғымдары мен қағидаттарын жасанды интеллект құралдарын құқықтық жағдайларды моделдеу үшін қолдана отырып түсіндіру	11.3.4.1 - ерлі-зайыптылардың жеке және мүліктік құқықтары мен міндеттерінің мазмұнын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
	11.3.4.2 - жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығысыз қалған балалардың құқығы мен мүддесін қорғау формаларын талдау
	11.3.4.3 - алименттік қатынастардың субъектілерін және алименттік қатынастардың пайда болу негіздерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
	11.3.5.1 - еңбек құқығын қамтамасыз ету тәсілдерінің тиімділігін құқықтық жағдаяттар мысалында бағалау
	11.3.5.2 - кәмелетке толмағандардың еңбек құқығын жүзеге асыруын зерттеу
	11.3.5.3 - жеке және ұжымдық еңбек дауларын қарастыру механизмдерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау

4) Іс жүргізу құқығының негіздері.

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.4.1.1 - қылмыстық процестің негізгі міндеттері мен қағидаттарын түсіндіру	11.4.1.1 - қылмыстық қудалауды жүзеге асыру шарттарын түсіндіру
10.4.1.2 - қылмыстық процесс субъектілерін ажырату	11.4.1.2 - кәмелетке толмағандардың қатысуымен болатын қылмыстық құқық бұзушылық істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктерін айқындау
10.4.1.3 - Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу кодексіне сәйкес сот талқылауының негіздері бойынша білімін шығармашылық түрде көрсету	11.4.1.3 - құқық бұзушылықтардың алдын алуға негізделген цифрлық ортадағы мінез-құлық ерекшеліктерін сипаттау
	11.4.1.4 - Қазақстан Республикасының алқабилер соты қызметінің құқықтық негіздерін анықтау
10.4.2.1 - азаматтық процестің негізгі міндеттері мен қағидаттарын талдау	11.4.2.1 - талап қою шарттарын жасанды интеллект құралдарын өзіндік ерекшеліктерін анықтау үшін қолдана отырып түсіндіру
10.4.2.2 - азаматтық процестің субъектілерін ажырату	11.4.2.2 - талап қою арызын оның мазмұны мен формасына қойылатын шарттарға сәйкес құрастыру
	11.4.2.3 - Қазақстан Республикасының Азаматтық іс жүргізу кодексіне сәйкес соттың істі қарау негіздері мен ерекшеліктері бойынша білімдерін шығармашылық түрде көрсету
10.4.3.1 - әкімшілік процесс ұғымын, оның міндеттері мен қағидаттарын анықтау	11.4.3.1 - әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілетті органдардың (лауазымды тұлғалардың) құзыретін құқықтық жағдаяттар мысалында ажырата білу
10.4.3.2 цифрлық ортадағы адам құқықтарының ерекшеліктерін түсіндіру	11.4.3.2 - әкімшілік құқық бұзушылық бойынша соттың істі қарау ерекшеліктері туралы білімдерін шығармашылық түрде көрсету
10.4.3.3 құқық бұзушылықтың алдын алуға негізделген цифрлық ортадағы мінез-құлық ерекшеліктерін сипаттау	

10.4.3.4 ақпараттық қауіпсіздікке қол сұғудың құқықтық жағдаяттарын талдау	

5) Халықаралық құқық.

10-сынып	11-сынып
10.5.1.1 - халықаралық жария құқық ұғымын түсіндіру және оның реттейтін қоғамдық қатынастар салаларын анықтау	11.5.1.1 - Қазақстан Республикасы таныған халықаралық құқықтың қайнар көздері негізінде Қазақстан Республикасының халықаралық құқығы мен міндеттемелерін түсіндіру
10.5.1.2 - қазіргі халықаралық құқықтағы адам құқықтарын қорғауды жүзеге асыратын органдар мен ұйымдарды анықтау	11.5.1.2 - Қазақстан Республикасы азаматтарының шетелде адам құқығы, еңбек қатынастары, білім беру салалары бойынша құқықтарын жүзеге асыруын халықаралық актілер негізінде зерттеу

23. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

24. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары

1) 10 сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар тиісті:
1-тоқсан			
Мемлекет және құқық	Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар	Құқықтың негізгі белгілері мен функциясы	10.1.1.1 - құқық белгілерін қорытындылай отырып ұғымын түсіндіру; 10.1.1.2 - құқықтың функционалдық маңызын нақты мысалдар арқылы ашу
		Құқық жүйесі. Мемлекет құқықтың ерекше субъектісі ретінде	10.1.1.3 - құқық жүйесі және оның негізгі элементтерін түсіндіру (құқық нормалары,

			сала, ішкі сала, құқықтық институт); 10.1.1.4 - мемлекетті құқық және құқықтық қатынастың негізгі субъектісі ретінде анықтау
	Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам	Құқықтық мемлекет түсінігі және оның қағидаттары	10.1.2.1 – құқықтық мемлекет қағидаттарын айқындау (жасанды интеллект көмегімен құқықтық жағдайларды модельдеу арқылы)
		Азаматтық қоғам түсінігі, оның негізгі элементтері мен институттары	10.1.2.2 - конституциялық қағидаттар негізінде азаматтық қоғамның элементтері мен институттарын ажырату;
		Цифрландырудың құқықтық мемлекеттің дамуына әсері	10.1.2.3 - цифрландырудың құқықтық мемлекеттің дамуына әсерін талдау
	Адам құқықтары түсінігі	Адам құқығы түсінігі және оның негізгі түрлері	10.1.3.1 - тұлғаның құқықтық мүмкіндіктері түсінігін көрсете отырып, адамның құқығы мен бостандығы ұғымдарын түсіндіру; 10.1.3.2 - Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкес адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын жіктеу (саяси, азаматтық, әлеуметтік, экономикалық және мәдени)
	Сот төрелігінің қағидаттары. Құқық қорғау органдары	Сот төрелігінің қағидаттары	10.1.4.1 - сот төрелігінің қағидаттарын нақты мысалдар келтіре отырып түсіндіру
		Қазақстан Республикасының	10.1.4.2 - Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдарының

		құқық қорғау органдары	функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау
2-тоқсан			
Жария құқық	Қазақстан Республикасының конституциялық құқық жүйесі	Қазақстан Республикасы конституциялық құқығының институттары	10.2.1.1 - Конституциялық құқық институттарын құқықтық норма жүйесі ретінде жасанды интеллект құралдарын құқықтық ақпаратты талдау үшін қолдана отырып түсіндіру
	Әкімшілік құқық жүйесі	Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелуі	10.2.2.1 - мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелу ерекшеліктерін графикалық сызба құру арқылы түсіндіру
	Экологиялық құқық негіздері	Экологиялық құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	10.2.3.1 - экологиялық құқықтың құқықтық реттеу ұғымын және нысанын түсіндіру; 10.2.3.2 - экологиялық кодекс негізінде өзекті экологиялық проблемаларды шешудің құқықтық жолдарын ұсыну
	Қылмыстық құқық жүйесі	Қылмыстық кодекс қылмыстық құқықтың негізгі қайнар көзі ретінде	10.2.4.1 - нақты өмірлік жағдаяттарды қылмыстық құқық нормаларына сәйкестендіру
		Қылмыстық құқық бұзушылық және қылмыстық жауапкершілікке тартылатын тұлғалар	10.2.4.2 - нақты мысалдар арқылы қылмыстық теріс қылық пен қылмысты қоғамдық қауіптілік дәрежесіне сәйкес сипаттау; 10.2.4.3 - кәмелетке толмағандарды қылмыс тық жауапкершілікке тарту ерекшеліктерін құқықтық жағдаят мысалында анықтау
		Қылмыстық жаза түсінігі және одан босату шарттары	10.2.4.4 - жеңілдететін және ауырлататын мән-жайларды ескере отырып қылмыстық құқық бұзушылықты бағалау;

			10.2.4.5 - адамның қылмыстық жауаптылықтан босатылу шарттарын айқындау
	Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі	Қазақстан Республикасындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске бағытталған құқықтық және саяси актілер	10.2.5.1 - сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарламалық-саяси және құқықтық актілердің негізгі ережелерін қолдану
3-тоқсан			
Жеке құқық	Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары	Азаматтық құқықтың қағидаттары мен субъектілері	10.3.1.1 - азаматтық құқық қағидаттары мен субъектілерін анықтау
		Азаматтық құқықтың объектілері	10.3.1.2 - азаматтық құқық объектілерін олардың елеулі белгілері бойынша ажырата білу
		Мәміле түсінігі және оның түрлері	10.3.1.3 - құқықтық жағдаят мысалында мәміле ұғымын және оның түрлерін түсіндіру
		Меншік құқығы түсінігі және оның қорғалуы	10.3.1.4 - мысалдар келтіре отырып, меншік құқығы ұғымын және оның негізгі өкілеттілігін түсіндіру; 10.3.1.5 - құқықтық жағдаятты (казусты) талдай отырып, меншік құқығын қорғау жолдарын түсіндіру
		Міндеттемелік құқық	10.3.1.6 - міндеттемелік құқықтың мәнін және міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерін құқықтық жағдаятты талдай отырып анықтау
	Тұтынушылар құқығы	Қазақстан Республикасында	10.3.2.1 - Қазақстан Республикасының

	туралы заңнама	тұтынушылар құқықтарының заңды түрде бекітілуі	«Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы» заңына сәйкес құқықтық қатынастар субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау; 10.3.2.2 - заң терминдерін пайдалана отырып, тұтынушылардың құқықтарын қорғау жолдарын нақты жағдаяттық мысалдармен (казустармен) түсіндіру
	Отбасы құқығы жүйесі	Қазақстан Республикасындағы отбасы құқығының қайнар көздері	10.3.3.1 - отбасылық қарым-қатынастар саласындағы нормативтік құқықтық актілердің қажеттілігін түсіндіру («Қазақстан Республикасының неке және отбасы туралы кодексі», «Қазақстан Республикасының бала құқықтары туралы заңы»)
		Қазақстан Республикасында отбасылық қарым-қатынастардың құқықтық реттелуі	10.3.3.2 - Қазақстан Республикасының отбасылық қатынастарын құқықтық реттеудің негізгі ұғымдары мен қағидаттарын түсіндіру
	Еңбек құқығы жүйесі	Қазақстан Республикасында еңбек қатынастарының құқықтық реттелуі	10.3.4.1 - Қазақстан Республикасы еңбек қатынастарын құқықтық реттеудің негізгі ұғымдары мен қағидаттарын жасанды интеллект құралдарын құқықтық жағдайларды моделдеу үшін қолдана отырып түсіндіру
4-тоқсан			
Іс жүргізу құқығы ның негіздері	Қылмыстық іс жүргізу	Қылмыстық процестің	10.4.1.1 - қылмыстық процестің негізгі міндеттері мен қағидаттарын түсіндіру

	құқығының негіздері	міндеттері мен қағидаттары	10.4.1.2 - қылмыстық процесс субъектілерін ажырату
		Қылмыстық іс жүргізу құқығындағы сот талқылауының негіздері	10.4.1.3 - Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу кодексіне сәйкес сот талқылауының негіздері бойынша білімін шығармашылық түрде көрсету
	Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері	Азаматтық процестің міндеттері мен қағидаттары	10.4.2.1 - азаматтық процестің негізгі міндеттері мен қағидаттарын талдау
			10.4.2.2 - азаматтық процестің негізгі міндеттері мен қағидаттарын талдау
	Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері	Әкімшілік процесс түсінігі, міндеттері мен қағидаттары	10.4.3.1 - әкімшілік процесс ұғымын, оның міндеттері мен қағидаттарын анықтау
		Цифрлық ортадағы құқық бұзушылықтардың алдын алу	10.4.3.2 цифрлық ортадағы адам құқықтарының ерекшеліктерін түсіндіру
			10.4.3.3 құқық бұзушылықтардың алдын алу мақсатында цифрлық ортадағы мінез-құлық ерекшеліктерін сипаттау
		Цифрлық ортадағы құқықбұзушылық үшін жауапкершілік	10.4.3.4 ақпараттық қауіпсіздіктің бұзылуына байланысты құқықтық жағдаяттарды талдау
Халықаралық құқық	Халықаралық жария құқығы	Халықаралық жария құқығы түсінігі	10.5.1.1 - халықаралық жария құқық ұғымын түсіндіру және оның реттейтін қоғамдық қатынастар саласын анықтау
	Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы	Қазіргі халықаралық құқықта адам құқықтарын қорғау	10.5.1.2 - қазіргі халықаралық құқықтағы адам құқықтарын қорғауды жүзеге асыратын органдар мен ұйымдарды анықтау

		механизмдері мен процедуралары	

2) 11 сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары Білім алушылар тиісті:
1-тоқсан			
Мемлекет және құқық	Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде	Заң шығару жүйесі	11.1.1.1 - нормативтік құқықтық актілердің негізгі элементтерін анықтау
		Заңдылық және құқықтық тәртіп. Құқықтық сана және құқықтық мәдениет	11.1.1.2 - заңдылық және құқықтық тәртіп ұғымдарын нақты мысалдармен түсіндіру
		Мемлекет қоғамның саяси жүйесінде	11.1.1.3 - қазақстандық қоғамның саяси жүйесінің негізгі элементін жасанды интеллект құралдарын құқықтық ақпараттық жүйелеу үшін қолдана отырып анықтау
	Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы	Қазақстан Республикасы - құқықтық мемлекет	11.1.2.1 - Қазақстан Республикасының саяси-құқықтық актілері негізінде құқықтық мемлекеттің қағидаттарының жүзеге асырылуын түсіндіру
		Қазақстан Республикасында азаматтық қоғам институттарының дамуы	11.1.2.2 - Қазақстан Республикасы азаматтық қоғамының негізгі функционалдық қажеттілігін түсіндіру;
	Қазақстан Республикасында адам құқығын қорғау	Қазақстан Республикасында адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарының қорғалуы	11.1.3.1 - нақты мысал келтіре отырып, Қазақстан Республикасының адам және азаматтың құқығы мен бостандықтарын қорғау механизмін түсіндіру;

			11.1.3.2 Қазақстан Республикасының Конституциясы негізінде азаматтардың білікті заң көмегін алу құқығының мазмұнын ашу
		Қазақстан Республикасындағы ювеналды әділет	11.1.3.3 - Қазақстан Республикасындағы кәмелетке толмағандардың құқығын қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
		Мүмкіндігі шектеулі тұлғалар құқықтарының қорғалуы және жүзеге асырылуы	11.1.3.4 - Қазақстан Республикасындағы мүмкіндігі шектеулі адамдардың құқығын жүзеге асыру және қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
	Сот жүйесі	Сот жүйесі және судьялардың мәртебесі	11.1.4.1 - сот жүйесі элементтерін анықтау және оны графикалық түрде көрсету
2-тоқсан			
Жария құқық	Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау	Азаматтық - Қазақстан Республикасы конституциялық құқығының институты	11.2.1.1 - қазақстандық азаматтықты алу және азаматтықтан айырылудың негіздемелерін нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Қазақстан Республикасындағы сайлау құқығы	11.2.1.2 - Қазақстан Республикасы сайлаушыларының және сайлау процесінің басқа да субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау;

			11.2.1.3 – азаматтардың сайлауға қатысуының маңызын бағалау
	Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері	Қоғамдық тәртіпке және адамгершілікке қол сұғатын әкімшілік құқық бұзушылық түрлері	11.2.2.1 - Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
	Жер құқығы негіздері	Жер құқығының құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	11.2.3.1 - жер құқығының құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын жасанды интеллект құралдарын құқықтық ақпаратты іздеу үшін қолдана отырып түсіндіру; 11.2.3.2 - Қазақстан Республикасының Жер кодексі негізінде жерге меншік құқығы, пайдалану құқығы, және басқа да құқық түрлерін ажырату
	Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері	Адам және азаматтардың конституция лық және басқа да құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылық	11.2.4.1 - Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау; 11.2.4.2 - цифрлық ортадағы құқық бұзушылықтардың алдын алу жүйесін түсіндіру
		Қоғамдық қауіпсіздік пен қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылық	11.2.4.1 - Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
	Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік	Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін тәртіптік, әкімшілік	11.2.5.1 - Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларына сәйкес

		және қылмыстық жауапкершілік	адамдардың әрекетін саралау
3-тоқсан			
Жеке құқық	Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері	Сату-сатып алу келісімшарты. Айырбас және сыйға тарту келісімшарты	11.3.1.1 - келісімшарттың ерекше белгілерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру; 11.3.1.2 - келісімшарттың негізгі шарттарын нақты мысал арқылы түсіндіру
		Жалға беру келісімшарты. Тұрғын үйді жалдау. Қарыз келісімшарты. Сақтандыру келісімшарты	11.3.1.1 - келісімшарттың ерекше белгілерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру; 11.3.1.2 - келісімшарттың негізгі шарттарын нақты мысал арқылы түсіндіру
		Мұрагерлік құқық	11.3.1.3 - мұрагерлік құқықтың құқықтық реттелу ұғымы мен нысанын түсіндіру;
	Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы	Қазақстан Республикасындағы тұтынушылар құқығын қорғау механизмдері	11.3.2.1 - Қылмыстық, Әкімшілік, Азаматтық кодекстердің жеке нормаларын қолдана отырып, тұтынушылар құқығын қорғау механизмдерін түсіндіру; 11.3.2.2 - нақты мысалдар келтіре отырып сатушының (өндіруші, орындаушы) құқығы мен міндеттерін анықтау
	Авторлық құқық негіздері	Авторлық және сабақтас құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	11.3.3.1 - авторлық және сабақтас құқықтардың құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру
	Отбасы құқығы институттары	Отбасы. Ерлі-зайыптылардың құқықтары мен міндеттемелері	11.3.4.1 - ерлі-зайыптылардың жеке және мүліктік құқықтары мен міндеттерінің мазмұнын

			нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Ата-анасының қамқорлығысыз қалған және жетім балалардың құқығы мен мүддесін қорғау түрлері	11.3.4.2 - жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығысыз қалған балалардың құқығы мен мүддесін қорғау формаларын талдау
		Отбасы мүшелерінің алименттік міндеттемелері	11.3.4.3 - алименттік қатынастардың субъекті лерін және алименттік қатынастардың пайда болу негіздерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
	Еңбек құқығының базалық нормалары	Еңбек қарым-қатынасы субъектілерінің құқықтары мен міндеттемелері және олардың мемлекеттік кепілдіктері	11.3.5.1 - еңбек құқығын қамтамасыз ету тәсілдерінің тиімділігін құқықтық жағдаяттар мысалында бағалау; 11.3.5.2 - кәмелетке толмағандардың еңбек құқығын жүзеге асыруын зерттеу
		Еңбек дауларының қаралуы	11.3.5.3 - жеке және ұжымдық еңбек дауларын қарастыру механизмдерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
4-тоқсан			
Іс жүргізу құқығы ның негіздері	Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары	Қылмыстық қудалау - қылмыстық іс жүргізу құқығының институты	11.4.1.1 - қылмыстық қудалауды жүзеге асыру шарттарын түсіндіру
		Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылығы бойынша іс жүргізу	11.4.1.2 - кәмелетке толмағандардың қатысуымен болатын қылмыстық құқық бұзушылық істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктерін айқындау;

			11.4.1.3 - құқық бұзушылықтардың алдын алуға негізделген цифрлық ортадағы мінез-құлық ерекшеліктерін сипаттау
		Алқабилер соты ұғымы және оның қызметінің негіздері	11.4.1.4 – Қазақстан Республикасы алқабилер соты қызметінің құқықтық негіздерін анықтау
	Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары	Талап қою іс жүргізуінің негіздері	11.4.2.1 - талап қою шарттарын жасанды интеллект құралдарын өзіндік ерекшеліктерін анықтау үшін қолдана отырып түсіндіру; 11.4.2.2 - талап қою арызын оның мазмұны мен формасына қойылатын шарттарға сәйкес құрастыру
		Азаматтық іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері	11.4.2.3 - Қазақстан Республикасының азаматтық іс жүргізу кодексіне сәйкес соттың істі қарау негіздері мен ерекшеліктері бойынша білімдерін шығармашылық түрде көрсету
	Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары	Әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілетті органдар	11.4.3.1 - әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілетті органдардың (лауазымды тұлғалардың) құзыретін құқықтық жағдаяттар мысалында ажырата білу
		Әкімшілік іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері	11.4.3.2 - әкімшілік құқық бұзушылық бойынша соттың істі қарау ерекшеліктері туралы білімдерін

			шығармашылық түрде көрсету
Халықаралық құқық	Қазақстан Республикасы халықаралық құқық субъектісі	Халықаралық актілер негізінде Қазақстан Республикасы азаматтары құқығының жүзеге асырылуы	11.5.1.1 - Қазақстан Республикасы таныған халықаралық құқықтың қайнар көздері негізінде Қазақстан Республикасының халықаралық құқығы мен міндеттемелерін түсіндіру; 11.5.1.2 - Қазақстан Республикасы азаматтарының шетелде адам құқығы, еңбек қатынастары, білім беру салалары бойынша құқықтарын жүзеге асыруын халықаралық актілер негізінде зерттеу

2005

2006

бұйрығына 119-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
122-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Құқық негіздері» пәнін оқыту білім алушылардың қазіргі қоғамдағы құқықтық және саяси қатынастардың субъектісі ретінде, өз құқықтары мен міндеттемелерін жүзеге асыру үшін қажетті білім мен дағдыларды игеруге бағытталған.

3. Оқу пәнінің мақсаты – белсенді азаматтық ұстанымы бар, құқықтық тұрғыдан сауатты тұлғаны тәрбиелеу, құқықтық мәдениетті қалыптастыру, құқықтық білімді тәжірибеде қолдана алу дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің міндеттері:

1) әлеуметтік және құқықтық нормалар жүйесі: адам құқығы, құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам, заңдылық және құқықтық тәртіп туралы білімдерін тереңдету және кеңейту;

2) қазақстандық құқық пен халықаралық құқықтың базалық салаларының негізгі түсініктері мен мазмұны туралы білімдерін дамыту;

3) құқыққа деген оң көзқарасты қалыптастыру және заңдарды білу мен орындаудың әлеуметтік пайдалылығын түсіну;

4) қазақстандық патриотизм, жалпыадамзаттық құндылықтар, гуманизм мен әділеттілік негізінде тұлғаның құқықтық санасын қалыптастыру;

5) оқу және тәжірибелік іс-әрекетте құқықтық ақпаратты табу, талдау және қолдану дағдыларын қалыптастыру;

6) әртүрлі өмірлік жағдайларда құқықтық нормаларға сәйкес іс-әрекеттерді таңдау кезінде құқықтық білім мен дағдыларды қолдана алу біліктерін дамыту;

7) қоғамдағы құқықтық қатынастармен байланысты практикалық жағдаяттарды сын тұрғысынан талдау және бағалау дағдыларын дамыту;

8) қазіргі уақыттағы өзекті қоғамдық және құқықтық мәселелерге қатысты пікірталасқа қатысу дағдыларын дамыту;

9) құқықтық ақпаратты іздеу, талдау және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, оның ішінде жасанды интеллект құралдарын саналы, этикалық және сыни тұрғыдан қолдану дағдыларын дамыту;

10) ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, барлық білім алушылардың білім алуға тең қол жеткізуі үшін жағдай жасау;

5. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік егемендік пен тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Құқық негіздері» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Құқық негіздері» оқу пәнінің мазмұны

6. Құқық негіздері» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

7. «Құқық негіздері» оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

8. Оқу пәнінің білім мазмұны бес бөлімді қамтиды:

1) Мемлекет және құқық;

2) Жария құқық;

3) Жеке құқық;

4) Іс жүргізу құқығының негіздері;

5) Халықаралық құқық.

9. «Мемлекет және құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар;
2) Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам;
3) Адам құқығы түсінігі;
4) Сот төрелігінің қағидаттары. Құқық қорғау органдары.
10. «Жария құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:
1) Қазақстан Республикасының конституциялық құқық жүйесі;
2) Әкімшілік құқық жүйесі;
3) Экологиялық құқық негіздері;
4) Қылмыстық құқық жүйесі;
5) Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі.
11. «Жеке құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:
1) Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары;
2) Тұтынушылар құқығы туралы заңнама;
3) Отбасы құқығы жүйесі;
4) Еңбек құқығы жүйесі.
12. «Іс жүргізу құқығының негіздері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:
1) Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері;
2) Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері;
3) Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері.
13. «Халықаралық құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:
1) Халықаралық жария құқығы;
2) Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы.
14. «Мемлекет және құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:
1) Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде;
2) Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы;
3) Қазақстан Республикасында адам құқығын қорғау;
4) Сот жүйесі.
15. «Жария құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:
1) Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау ;
2) Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері;
3) Жер құқығы негіздері;
4) Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері;
5) Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік.
16. «Жеке құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:
1) Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері;
2) Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы;
3) Авторлық құқық негіздері;
4) Отбасы құқығының институттары;
5) Еңбек құқығының базалық нормалары.
17. «Іс жүргізу құқығының негіздері» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары;

2) Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары;

3) Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары.

18. «Халықаралық құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшеден тұрады:

Қазақстан Республикасы - халықаралық құқық субъектісі.

19. Оқыту мақсаттары әр бөлімше ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

20. 10-сыныпқа арналған «Құқық негіздері» оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) Мемлекет және құқық:

Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар. Құқықтың негізгі белгілері мен функциясы. Құқық жүйесі: саласы, құқықтық институт, құқықтық норма. Мемлекет құқықтың ерекше субъектісі: құқықтық нормаларды шығарушы және құқық субъектісі ретінде. Қазақстан Республикасының Конституцияның ерекшеліктері: конституциялық құрылыс, адам құқықтары мен бостандықтары, мемлекеттік органдар жүйесі. Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам. Құқықтық мемлекет түсінігі және оның қағидаттары. Цифрландырудың құқықтық мемлекеттің дамуына әсері. Азаматтық қоғам түсінігі, оның негізгі элементтері мен институттары. Адам құқығы түсінігі. Адам құқығы және оның негізгі түрлері. Адамның цифрлық ортадағы құқықтары және олардың Қазақстан Республикасының Конституциясында бекітілуі. Сот төрелігінің қағидаттары. Құқық қорғау органдары. Сот төрелігінің қағидаттары. Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары: прокуратура, ішкі істер органдары, сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет органдары.

2) Жария құқық. Қазақстан Республикасының конституциялық құқық жүйесі. Қазақстан Республикасы конституциялық құқығының институттары: Президент, Вице-Президент, Құрылтай, Қазақстан Халық Кеңесі, Үкімет, Конституциялық Сот, Соттар және сот төрелігі, Жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару. Әкімшілік құқық жүйесі. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелуі: салалық және аймақтық басқару. Экологиялық құқық негіздері. Экологиялық құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны. Экологиялық мәдениетті дамытудың 2024 – 2029 жылдарға арналған «Таза Қазақстан» тұжырымдамасы. Қылмыстық құқық жүйесі. Қылмыстық құқықтың мазмұны мен құрылымы. Қылмыстық құқық бұзушылық және қылмыстық жауапкершілікке тартылатын тұлғалар. Қылмыстық жаза түсінігі және одан босату шарттары. Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі. Қазақстан Республикасындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске бағытталған құқықтық және саяси актілер.

3) Жеке құқық.

Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары. Азаматтық құқықтың қағидаттары мен субъектілері. Азаматтық құқықтың объектілері. Мәміле түсінігі және оның түрлері. Меншік құқығы түсінігі және оның қорғалуы. Міндеттемелік құқық. Тұтынушылар құқығы туралы заңнама. Қазақстан Республикасында тұтынушылар құқықтарының заңды түрде бекітілуі. Отбасы

құқығы жүйесі. Қазақстан Республикасындағы отбасы құқығының қайнар көздері. Қазақстан Республикасында отбасылық қарым-қатынастардың құқықтық реттелуі. Еңбек құқығы жүйесі. Қазақстан Республикасында еңбек қатынастарының құқықтық реттелуі.

4) Іс жүргізу құқығының негіздері.

Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері. Қылмыстық процестің міндеттері мен қағидаттары. Қылмыстық процесс субъектілері. Қылмыстық іс жүргізу құқығындағы сот талқылауы негіздері: қылмыстық процестегі субъектілердің функционалдық рөлдері. Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері. Азаматтық процестің міндеттері мен қағидаттары. Азаматтық процесстің субъектілері. Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері. Әкімшілік процесс түсінігі, міндеттері мен қағидаттары. Цифрлық ортадағы құқық бұзушылықтардың алдын алу. Киберқұқық бұзушылықтардың алдын алу. Цифрлық ортадағы құқық бұзушылықтар үшін жауапкершілік.

5) Халықаралық құқық.

Халықаралық жария құқығы. Халықаралық жария құқығы түсінігі. Негізгі мемлекет субъектілері, халықаралық ұйымдар. Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы. Қазіргі халықаралық құқықта адам құқықтарын қорғау тетіктері мен процедуралары.

21. 11-сыныпқа арналған «Құқық негіздері» оқу пәнінің базалық мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) Мемлекет және құқық.

Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде. Заң шығару жүйесі: құқықтық актілердің құрылымы мен заң шығарудың кезеңдері. Заңдылық және құқықтық тәртіп. Құқықтық сана және құқықтық мәдениет. Мемлекет қоғамның саяси жүйесінде. Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы. Қазақстан Республикасы – құқықтық мемлекет. Қазақстан Республикасында азаматтық қоғам институттарының дамуы. Цифрландырудың құқықтық мемлекеттің дамуына әсері. Цифрлық ортадағы адам құқықтарының ерекшеліктері Қазақстан Республикасында адам құқығын қорғау. Қазақстан Республикасында адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарының қорғалуы. Қазақстан Республикасындағы ювеналды әділет: жасөспірімнің құқығын қорғау. Мүмкіндігі шектеулі тұлғалар құқықтарының қорғалуы және жүзеге асырылуы. Сот жүйесі. Сот жүйесі және судьялардың мәртебесі.

2) Жария құқық.

Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау. Қазақстан Республикасының азаматтылығы. «Қан құқығы» және «Топырақ құқығы» қағидаттары. Қазақстан Республикасындағы сайлау құқығы. Сайлау процесінің субъектілері (сайлаушы, сайлау комиссиясы, бақылаушы). Электоралдық мәдениеттің негіздері және азаматтардың сайлауға қатысуы. Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері. Қоғамдық тәртіпке және адамгершілікке қол сұғатын әкімшілік құқық бұзушылық түрлері. Жер құқығы негіздері. Жер құқығының құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны. Жер және жер қойнауы түсініктерінің заңды айырмашылықтары. Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері. Адам және

азаматтардың конституциялық және басқа да құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылық. Қоғамдық қауіпсіздік пен қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылық. Цифрлық ортадағы құқық бұзушылықтардың алдын алу жүйесі.Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін тәртіптік, әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік.

3) Жеке құқық.

Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері. Сату-сатып алу келісімшарты. Айырбас және сыйға тарту келісімшарты. Жалға беру келісімшарты. Тұрғын үйді жалдау. Қарыз келісімшарты. Сақтандыру келісімшарты. Мұрагерлік құқық. Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы. Қазақстан Республикасындағы тұтынушылар құқығын қорғау механизмдері. Авторлық құқық негіздері. Авторлық және сабақтас құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны. Отбасы құқығының институттары. Отбасы. Ерлі-зайыптылардың құқықтары мен міндеттемелері. Ата-анасының қамқорлығынсыз қалған және жетім балалардың құқығы мен мүддесін қорғау түрлері. Отбасы мүшелерінің алименттік міндеттемелері. Еңбек құқығының базалық нормалары. Еңбек қарым-қатынасы субъектілерінің құқықтары мен міндеттемелері және олардың мемлекеттік кепілдіктері. Еңбек дауларының қаралуы.

4) Іс жүргізу құқығының негіздері.

Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары. Қылмыстық қудалау – қылмыстық іс жүргізу құқығының институты. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылығы бойынша іс жүргізу. Алқа билер соты ұғымы және оның қызметінің негіздері. Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары. Талап қою іс жүргізуінің негіздері. Азаматтық іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері. Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары. Әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілетті органдар. Әкімшілік іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері;

5) Халықаралық құқық.

Қазақстан Республикасы – халықаралық құқық субъектісі. Қазақстан халықаралық ұйымдардың қатысушысы. Халықаралық актілер негізінде Қазақстан Республикасы азаматтары құқығының жүзеге асырылуы.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

22. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.2 кодында «10» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

1) Мемлекет және құқық:

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып

10.1.1.1 - құқық белгілерін қорытындылай отырып, ұғымын түсіндіру	11.1.1.1 - нормативтік құқықтық актілердің негізгі элементтерін анықтау
10.1.1.2 - құқықтың функционалдық маңызын нақты мысалдар арқылы ашу	11.1.1.2 - заңдылық пен құқықтық тәртіп ұғымдарын нақты мысалдармен түсіндіру
10.1.1.3 - құқық жүйесі және оның негізгі элементтерін түсіндіру (құқық нормалары, сала, ішкі сала, құқықтық институт)	11.1.1.3 –қазақстандық қоғамның саяси жүйесінің негізгі элементін жасанды интеллект құралдарын құқықтық ақпараттық жүйелеу үшін қолдана отырып анықтау
10.1.1.4 - мемлекетті құқық және құқықтық қатынастың негізгі субъектісі ретінде анықтау	
10.1.2.1 – құқықтық мемлекет қағидаттарын айқындау (жасанды интеллект көмегімен құқықтық жағдайларды модельдеу арқылы)	11.1.2.1 - Қазақстан Республикасының саяси-құқықтық актілері негізінде құқықтық мемлекеттің қағидаттарының жүзеге асырылуын түсіндіру
10.1.2.2 - конституциялық қағидаттар негізінде азаматтық қоғамның элементтері мен институттарын ажырату	11.1.2.2 - Қазақстан Республикасының азаматтық қоғамының негізгі функционалдық қажеттілігін түсіндіру
10.1.2.3 - цифрландырудың құқықтық мемлекеттің дамуына әсерін талдау	
10.1.3.1 - тұлғаның құқықтық мүмкіндіктері түсінігін көрсете отырып, адамның құқығы мен бостандығы ұғымдарын түсіндіру	11.1.3.1 - нақты мысал келтіре отырып, Қазақстан Республикасындағы адам және азаматтың құқығы мен бостандықтарын қорғау механизмін түсіндіру
10.1.3.2 – Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкес адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын жіктеу (саяси, азаматтық, әлеуметтік, экономикалық және мәдени)	11.1.3.2 – Қазақстан Республикасының Конституциясы негізінде азаматтардың білікті заң көмегін алу құқығының мазмұнын ашып көрсету
	11.1.3.3 - Қазақстан Республикасындағы кәмелетке толмағандардың құқықтарын қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
	11.1.3.4 - Қазақстан Республикасындағы мүмкіндігі шектеулі адамдардың құқықтарын жүзеге асыру және қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру

10.1.4.1 - сот төрелігінің қағидаттарын нақты мысалдар келтіре отырып түсіндіру	11.1.4.1 - сот жүйесі элементтерін анықтау және оны графикалық түрде көрсету
10.1.4.2 - Қазақстан Республикасы құқық қорғау органдарының функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау	

2) Жария құқық.

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.2.1.1 - Конституциялық құқық институттарын құқықтық норма жүйесі ретінде жасанды интеллект құралдарын құқықтық ақпаратты талдау үшін қолдана отырып түсіндіру	11.2.1.1 - қазақстандық азаматтықты алу және азаматтықтан айырылудың негіздемелерін нақты мысалдар арқылы түсіндіру
	11.2.1.2 – Қазақстан Республикасы сайлаушыларының және сайлау процесінің басқа да субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау
	11.2.1.3 – азаматтардың сайлауға қатысуының маңызын бағалау
10.2.2.1 - мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелу ерекшеліктерін графикалық сызба құру арқылы түсіндіру	11.2.2.1 – Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық нормаларына сәйкес тұлғалардың әрекетін саралау
10.2.3.1 - экологиялық құқықтың құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру	11.2.3.1 - жер құқығының құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын жасанды интеллект құралдарын құқықтық ақпаратты іздеу үшін қолдана отырып түсіндіру
10.2.3.2 - Экологиялық кодекс негізінде өзекті экологиялық проблемаларды шешудің құқықтық жолдарын ұсыну	11.2.3.2- Қазақстан Республикасының Жер кодексі негізінде жерге меншік құқығы, пайдалану құқығы және басқа да құқық түрлерін ажырату
10.2.4.1 - нақты өмірлік жағдаяттарды қылмыстық құқық нормаларына сәйкестендіру	11.2.4.1 - Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес тұлғалардың әрекетін саралау
10.2.4.2 - нақты мысалдар арқылы қылмыстық теріс қылық пен қылмысты қоғамдық қауіптілік дәрежесіне сәйкес сипаттау	11.2.4.2 - цифрлық ортадағы құқық бұзушылықтардың алдын алу жүйесін түсіндіру

10.2.4.3 - кәмелетке толмағандарды қылмыстық жауапкершілікке тарту ерекшеліктерін құқықтық жағдаят мысалында анықтау	
10.2.4.4 - жеңілдететін және ауырлататын мән-жайларды ескере отырып, қылмыстық құқық бұзушылықты бағалау	
10.2.4.5 - қылмыстық жауаптылықтан адамның босатылу шарттарын айқындау	
10.2.5.1 - сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарламалық саяси және құқықтық актілердің негізгі ережелерін қолдану	11.2.5.1 – Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау

3) Жеке құқық.

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.3.1.1 - азаматтық құқықтың қағидаттары мен субъектілерін сипаттау	11.3.1.1 - келісімшарттың ерекше белгілерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру
10.3.1.2 - азаматтық құқық объектілерін олардың елеулі белгілері бойынша ажырата білу	11.3.1.2 - келісімшарттың негізгі шарттарын нақты мысал арқылы түсіндіру
10.3.1.3 - құқықтық жағдаят мысалында мәміле ұғымы және оның түрлерін түсіндіру	11.3.1.3 - мұрагерлік құқықтың құқықтық реттелу ұғымы мен нысанын түсіндіру
10.3.1.4 - мысалдар келтіре отырып, меншік құқығы ұғымы және оның негізгі өкілеттілігін түсіндіру	
10.3.1.5 - құқықтық жағдаятты (казусты) талдай отырып, меншік құқығын қорғау жолдарын түсіндіру	
10.3.1.6 - міндеттемелік құқықтың мәнін және міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерін құқықтық жағдаятты талдай отырып анықтау	
10.3.2.1 –Қазақстан Республикасының «Тұтынушылардың құқықтарын қорғау	11.3.2.1 - Қылмыстық, Әкімшілік, Азаматтық кодекстердің жеке нормаларын

туралы» заңына сәйкес құқықтық қатынастар субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау	қолдана отырып, тұтынушылар құқығын қорғау механизмдерін түсіндіру
10.3.2.2 - заң терминдерін пайдалана отырып, тұтынушылардың құқықтарын қорғау жолдарын нақты жағдаяттық мысалдармен (казустармен) түсіндіру	11.3.2.2 - нақты мысалдар келтіре отырып сатушының (өндіруші, орындаушы) құқығы мен міндеттерін анықтау
10.3.3.1 - отбасылық қарым-қатынастар саласындағы нормативтік құқықтық актілердің қажеттілігін түсіндіру («Қазақстан Республикасының неке және отбасы туралы кодексі», «Қазақстан Республикасының бала құқықтары туралы заңы»)	11.3.3.1 - авторлық және сабақтас құқықтардың құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру
10.3.3.2 - Қазақстан Республикасының отбасылық қатынастарын құқықтық реттеудің негізгі ұғымдары мен қағидаттарын түсіндіру	
10.3.4.1 - Қазақстан Республикасының еңбек қатынастарын құқықтық реттеудің негізгі ұғымдары мен қағидаттарын жасанды интеллект құралдарын құқықтық жағдайларды моделдеу үшін қолдана отырып түсіндіру	11.3.4.1 - ерлі-зайыптылардың жеке және мүліктік құқықтары мен міндеттерінің мазмұнын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
	11.3.4.2 - жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығысыз қалған балалардың құқығы мен мүддесін қорғау формаларын талдау
	11.3.4.3 - алименттік қатынастардың субъектілерін және алименттік қатынастардың пайда болу негіздерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
	11.3.5.1 - еңбек құқығын қамтамасыз ету тәсілдерінің тиімділігін құқықтық жағдаяттар мысалында бағалау
	11.3.5.2 - кәмелетке толмағандардың еңбек құқығын жүзеге асыруын зерттеу
	11.3.5.3 - жеке және ұжымдық еңбек дауларын қарастыру механизмдерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау

4) Іс жүргізу құқығының негіздері.

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.4.1.1 - қылмыстық процестің негізгі міндеттері мен қағидаттарын түсіндіру	11.4.1.1 - қылмыстық қудалауды жүзеге асыру шарттарын түсіндіру
10.4.1.2 - қылмыстық процесс субъектілерін ажырату	11.4.1.2 - кәмелетке толмағандардың қатысуымен болатын қылмыстық құқық бұзушылық істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктерін айқындау
10.4.1.3 - Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу кодексіне сәйкес сот талқылауының негіздері бойынша білімін шығармашылық түрде көрсету	11.4.1.3 - құқық бұзушылықтардың алдын алуға негізделген цифрлық ортадағы мінез-құлық ерекшеліктерін сипаттау
	11.4.1.4 - Қазақстан Республикасының алқабилер соты қызметінің құқықтық негіздерін анықтау
10.4.2.1 - азаматтық процестің негізгі міндеттері мен қағидаттарын талдау	11.4.2.1 - талап қою шарттарын жасанды интеллект құралдарын өзіндік ерекшеліктерін анықтау үшін қолдана отырып түсіндіру
10.4.2.2 - азаматтық процестің субъектілерін ажырату	11.4.2.2 - талап қою арызын оның мазмұны мен формасына қойылатын шарттарға сәйкес құрастыру
	11.4.2.3 - Қазақстан Республикасының Азаматтық іс жүргізу кодексіне сәйкес соттың істі қарау негіздері мен ерекшеліктері бойынша білімдерін шығармашылық түрде көрсету
10.4.3.1 - әкімшілік процесс ұғымын, оның міндеттері мен қағидаттарын анықтау	11.4.3.1 - әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілетті органдардың (лауазымды тұлғалардың) құзыретін құқықтық жағдаяттар мысалында ажырата білу
10.4.3.2 цифрлық ортадағы адам құқықтарының ерекшеліктерін түсіндіру	11.4.3.2 - әкімшілік құқық бұзушылық бойынша соттың істі қарау ерекшеліктері туралы білімдерін шығармашылық түрде көрсету
10.4.3.3 құқық бұзушылықтың алдын алуға негізделген цифрлық ортадағы мінез-құлық ерекшеліктерін сипаттау	

10.4.3.4 ақпараттық қауіпсіздікке қол сұғудың құқықтық жағдаяттарын талдау	

5) Халықаралық құқық.

10-сынып	11-сынып
10.5.1.1 - халықаралық жария құқық ұғымын түсіндіру және оның реттейтін қоғамдық қатынастар салаларын анықтау	11.5.1.1 - Қазақстан Республикасы таныған халықаралық құқықтың қайнар көздері негізінде Қазақстан Республикасының халықаралық құқығы мен міндеттемелерін түсіндіру
10.5.1.2 - қазіргі халықаралық құқықтағы адам құқықтарын қорғауды жүзеге асыратын органдар мен ұйымдарды анықтау	11.5.1.2 - Қазақстан Республикасы азаматтарының шетелде адам құқығы, еңбек қатынастары, білім беру салалары бойынша құқықтарын жүзеге асыруын халықаралық актілер негізінде зерттеу

23. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

24. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары

1) 10 сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар тиісті:
1-тоқсан			
Мемлекет және құқық	Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар	Құқықтың негізгі белгілері мен функциясы	10.1.1.1 - құқық белгілерін қорытындылай отырып ұғымын түсіндіру; 10.1.1.2 - құқықтың функционалдық маңызын нақты мысалдар арқылы ашу
		Құқық жүйесі. Мемлекет	10.1.1.3 - құқық жүйесі және оның негізгі элементтерін түсіндіру (құқық нормалары,

		құқықтың ерекше субъектісі ретінде	сала, ішкі сала, құқықтық институт); 10.1.1.4 - мемлекетті құқық және құқықтық қатынастың негізгі субъектісі ретінде анықтау
	Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам	Құқықтық мемлекет түсінігі және оның қағидаттары	10.1.2.1 – құқықтық мемлекет қағидаттарын айқындау (жасанды интеллект көмегімен құқықтық жағдайларды модельдеу арқылы)
		Азаматтық қоғам түсінігі, оның негізгі элементтері мен институттары	10.1.2.2 - конституциялық қағидаттар негізінде азаматтық қоғамның элементтері мен институттарын ажырату;
		Цифрландырудың құқықтық мемлекеттің дамуына әсері	10.1.2.3 - цифрландырудың құқықтық мемлекеттің дамуына әсерін талдау
	Адам құқықтары түсінігі	Адам құқығы түсінігі және оның негізгі түрлері	10.1.3.1 - тұлғаның құқықтық мүмкіндіктері түсінігін көрсете отырып, адамның құқығы мен бостандығы ұғымдарын түсіндіру; 10.1.3.2 - Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкес адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын жіктеу (саяси, азаматтық, әлеуметтік, экономикалық және мәдени)
	Сот төрелігінің қағидаттары. Құқық қорғау органдары	Сот төрелігінің қағидаттары	10.1.4.1 - сот төрелігінің қағидаттарын нақты мысалдар келтіре отырып түсіндіру
		Қазақстан Республикасының	10.1.4.2 - Қазақстан Республикасының құқық

		құқық қорғау органдары	қорғау органдарының функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау
2-тоқсан			
Жария құқық	Қазақстан Республикасының конституциялық құқық жүйесі	Қазақстан Республикасы конституциялық құқығының институттары	10.2.1.1 - Конституциялық құқық институттарын құқықтық норма жүйесі ретінде жасанды интеллект құралдарын құқықтық ақпаратты талдау үшін қолдана отырып түсіндіру
	Әкімшілік құқық жүйесі	Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелуі	10.2.2.1 - мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелу ерекшеліктерін графикалық сызба құру арқылы түсіндіру
	Экологиялық құқық негіздері	Экологиялық құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	10.2.3.1 - экологиялық құқықтың құқықтық реттеу ұғымын және нысанын түсіндіру; 10.2.3.2 - экологиялық кодекс негізінде өзекті экологиялық проблемаларды шешудің құқықтық жолдарын ұсыну
	Қылмыстық құқық жүйесі	Қылмыстық кодекс қылмыстық құқықтың негізгі қайнар көзі ретінде	10.2.4.1 - нақты өмірлік жағдаяттарды қылмыстық құқық нормаларына сәйкестендіру
		Қылмыстық құқық бұзушылық және қылмыстық жауапкершілікке тартылатын тұлғалар	10.2.4.2 - нақты мысалдар арқылы қылмыстық теріс қылық пен қылмысты қоғамдық қауіптілік дәрежесіне сәйкес сипаттау; 10.2.4.3 - кәмелетке толмағандарды қылмыс тық жауапкершілікке тарту ерекшеліктерін құқықтық жағдаят мысалында анықтау
		Қылмыстық жаза түсінігі және одан босату шарттары	10.2.4.4 - жеңілдететін және ауырлататын мән-жайларды ескере отырып қылмыстық

			құқық бұзушылықты бағалау; 10.2.4.5 - адамның қылмыстық жауаптылықтан босатылу шарттарын айқындау
	Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі	Қазақстан Республикасындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске бағытталған құқықтық және саяси актілер	10.2.5.1 - сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарламалық-саяси және құқықтық актілердің негізгі ережелерін қолдану
3-тоқсан			
Жеке құқық	Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары	Азаматтық құқықтың қағидаттары мен субъектілері	10.3.1.1 - азаматтық құқық қағидаттары мен субъектілерін анықтау
		Азаматтық құқықтың объектілері	10.3.1.2 - азаматтық құқық объектілерін олардың елеулі белгілері бойынша ажырата білу
		Мәміле түсінігі және оның түрлері	10.3.1.3 - құқықтық жағдаят мысалында мәміле ұғымын және оның түрлерін түсіндіру
		Меншік құқығы түсінігі және оның қорғалуы	10.3.1.4 - мысалдар келтіре отырып, меншік құқығы ұғымын және оның негізгі өкілеттілігін түсіндіру; 10.3.1.5 - құқықтық жағдаятты (казусты) талдай отырып, меншік құқығын қорғау жолдарын түсіндіру
		Міндеттемелік құқық	10.3.1.6 - міндеттемелік құқықтың мәнін және міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерін құқықтық жағдаятты талдай отырып анықтау

	Тұтынушылар құқығы туралы заңнама	Қазақстан Республикасында тұтынушылар құқықтарының заңды түрде бекітілуі	10.3.2.1 - Қазақстан Республикасының «Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы» заңына сәйкес құқықтық қатынастар субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау; 10.3.2.2 - заң терминдерін пайдалана отырып, тұтынушылардың құқықтарын қорғау жолдарын нақты жағдаяттық мысалдармен (казустармен) түсіндіру
	Отбасы құқығы жүйесі	Қазақстан Республикасындағы отбасы құқығының қайнар көздері	10.3.3.1 - отбасылық қарым-қатынастар саласындағы нормативтік құқықтық актілердің қажеттілігін түсіндіру («Қазақстан Республикасының неке және отбасы туралы кодексі», «Қазақстан Республикасының бала құқықтары туралы заңы»)
		Қазақстан Республикасында отбасылық қарым-қатынастардың құқықтық реттелуі	10.3.3.2 - Қазақстан Республикасының отбасылық қатынастарын құқықтық реттеудің негізгі ұғымдары мен қағидаттарын түсіндіру
	Еңбек құқығы жүйесі	Қазақстан Республикасында еңбек қатынастарының құқықтық реттелуі	10.3.4.1 - Қазақстан Республикасы еңбек қатынастарын құқықтық реттеудің негізгі ұғымдары мен қағидаттарын жасанды интеллект құралдарын құқықтық жағдайларды моделдеу үшін қолдана отырып түсіндіру
4-тоқсан			

Іс жүргізу құқығы ның негіздері	Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері	Қылмыстық процестің міндеттері мен қағидаттары	10.4.1.1 - қылмыстық процестің негізгі міндеттері мен қағидаттарын түсіндіру
			10.4.1.2 - қылмыстық процесс субъектілерін ажырату
		Қылмыстық іс жүргізу құқығындағы сот талқылауының негіздері	10.4.1.3 - Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу кодексіне сәйкес сот талқылауының негіздері бойынша білімін шығармашылық түрде көрсету
	Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері	Азаматтық процестің міндеттері мен қағидаттары	10.4.2.1 - азаматтық процестің негізгі міндеттері мен қағидаттарын талдау
			10.4.2.2 - азаматтық процестің негізгі міндеттері мен қағидаттарын талдау
	Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері	Әкімшілік процесс түсінігі, міндеттері мен қағидаттары	10.4.3.1 - әкімшілік процесс ұғымын, оның міндеттері мен қағидаттарын анықтау
		Цифрлық ортадағы құқық бұзушылықтардың алдын алу	10.4.3.2 цифрлық ортадағы адам құқықтарының ерекшеліктерін түсіндіру
			10.4.3.3 құқық бұзушылықтардың алдын алу мақсатында цифрлық ортадағы мінез-құлық ерекшеліктерін сипаттау
		Цифрлық ортадағы құқықбұзушылық үшін жауапкершілік	10.4.3.4 ақпараттық қауіпсіздіктің бұзылуына байланысты құқықтық жағдаяттарды талдау
Халықаралық құқық	Халықаралық жария құқығы	Халықаралық жария құқығы түсінігі	10.5.1.1 - халықаралық жария құқық ұғымын түсіндіру және оның реттейтін қоғамдық қатынастар саласын анықтау
	Халықаралық құқықтағы	Қазіргі халықаралық	10.5.1.2 - қазіргі халықаралық құқықтағы

	адам құқықтарының қорғалуы	құқықта адам құқықтарын қорғау механизмдері мен процедуралары	адам құқықтарын қорғауды жүзеге асыратын органдар мен ұйымдарды анықтау

2) 11 сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары Білім алушылар тиісті:
1-тоқсан			
Мемлекет және құқық	Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде	Заң шығару жүйесі	11.1.1.1 - нормативтік құқықтық актілердің негізгі элементтерін анықтау
		Заңдылық және құқықтық тәртіп. Құқықтық сана және құқықтық мәдениет	11.1.1.2 - заңдылық және құқықтық тәртіп ұғымдарын нақты мысалдармен түсіндіру
		Мемлекет қоғамның саяси жүйесінде	11.1.1.3 - қазақстандық қоғамның саяси жүйесінің негізгі элементін жасанды интеллект құралдарын құқықтық ақпараттық жүйелеу үшін қолдана отырып анықтау
	Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы	Қазақстан Республикасы - құқықтық мемлекет	11.1.2.1 - Қазақстан Республикасының саяси-құқықтық актілері негізінде құқықтық мемлекеттің қағидаттарының жүзеге асырылуын түсіндіру
		Қазақстан Республикасында азаматтық қоғам институттарының дамуы	11.1.2.2 - Қазақстан Республикасы азаматтық қоғамының негізгі функционалдық қажеттілігін түсіндіру;
	Қазақстан Республикасында адам құқығын қорғау	Қазақстан Республикасында адам және азаматтың құқықтары мен	11.1.3.1 - нақты мысал келтіре отырып, Қазақстан Республикасының адам және азаматтың құқығы мен бостандықтарын

		бостандықтарының қорғалуы	қорғау механизмін түсіндіру; 11.1.3.2 Қазақстан Республикасының Конституциясы негізінде азаматтардың білікті заң көмегін алу құқығының мазмұнын ашу
		Қазақстан Республикасындағы ювеналды әділет	11.1.3.3 - Қазақстан Республикасындағы кәмелетке толмағандардың құқығын қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
		Мүмкіндігі шектеулі тұлғалар құқықтарының қорғалуы және жүзеге асырылуы	11.1.3.4 - Қазақстан Республикасындағы мүмкіндігі шектеулі адамдардың құқығын жүзеге асыру және қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
	Сот жүйесі	Сот жүйесі және судьялардың мәртебесі	11.1.4.1 - сот жүйесі элементтерін анықтау және оны графикалық түрде көрсету
2-тоқсан			
Жария құқық	Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау	Азаматтық - Қазақстан Республикасы конституциялық құқығының институты	11.2.1.1 - қазақстандық азаматтықты алу және азаматтықтан айырылудың негіздемелерін нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Қазақстан Республикасындағы сайлау құқығы	11.2.1.2 - Қазақстан Республикасы сайлаушыларының және сайлау процесінің басқа да субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау;

			11.2.1.3 – азаматтардың сайлауға қатысуының маңызын бағалау
	Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері	Қоғамдық тәртіпке және адамгершілікке қол сұғатын әкімшілік құқық бұзушылық түрлері	11.2.2.1 - Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
	Жер құқығы негіздері	Жер құқығының құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	11.2.3.1 - жер құқығының құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын жасанды интеллект құралдарын құқықтық ақпаратты іздеу үшін қолдана отырып түсіндіру; 11.2.3.2 - Қазақстан Республикасының Жер кодексі негізінде жерге меншік құқығы, пайдалану құқығы және басқа да құқық түрлерін ажырату
	Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері	Адам және азаматтардың конституция лық және басқа да құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылық	11.2.4.1 - Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау; 11.2.4.2 - цифрлық ортадағы құқық бұзушылықтардың алдын алу жүйесін түсіндіру
		Қоғамдық қауіпсіздік пен қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылық	11.2.4.1 - Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
	Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік	Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін тәртіптік, әкімшілік	11.2.5.1 - Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларына сәйкес

		және қылмыстық жауапкершілік	адамдардың әрекетін саралау
3-тоқсан			
Жеке құқық	Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері	Сату-сатып алу келісімшарты. Айырбас және сыйға тарту келісімшарты	11.3.1.1 - келісімшарттың ерекше белгілерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру; 11.3.1.2 - келісімшарттың негізгі шарттарын нақты мысал арқылы түсіндіру
		Жалға беру келісімшарты. Тұрғын үйді жалдау. Қарыз келісімшарты. Сақтандыру келісімшарты	11.3.1.1 - келісімшарттың ерекше белгілерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру; 11.3.1.2 - келісімшарттың негізгі шарттарын нақты мысал арқылы түсіндіру
		Мұрагерлік құқық	11.3.1.3 - мұрагерлік құқықтың құқықтық реттелу ұғымы мен нысанын түсіндіру;
	Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы	Қазақстан Республикасындағы тұтынушылар құқығын қорғау механизмдері	11.3.2.1 - Қылмыстық, Әкімшілік, Азаматтық кодекстердің жеке нормаларын қолдана отырып, тұтынушылар құқығын қорғау механизмдерін түсіндіру; 11.3.2.2 - нақты мысалдар келтіре отырып сатушының (өндіруші, орындаушы) құқығы мен міндеттерін анықтау
	Авторлық құқық негіздері	Авторлық және сабақтас құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	11.3.3.1 - авторлық және сабақтас құқықтардың құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру
	Отбасы құқығы институттары	Отбасы. Ерлі-зайыптылардың құқықтары мен міндеттемелері	11.3.4.1 - ерлі-зайыптылардың жеке және мүліктік құқықтары мен міндеттерінің мазмұнын

			нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Ата-анасының қамқорлығысыз қалған және жетім балалардың құқығы мен мүддесін қорғау түрлері	11.3.4.2 - жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығысыз қалған балалардың құқығы мен мүддесін қорғау формаларын талдау
		Отбасы мүшелерінің алименттік міндеттемелері	11.3.4.3 - алименттік қатынастардың субъекті лерін және алименттік қатынастардың пайда болу негіздерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
	Еңбек құқығының базалық нормалары	Еңбек қарым-қатынасы субъектілерінің құқықтары мен міндеттемелері және олардың мемлекеттік кепілдіктері	11.3.5.1 - еңбек құқығын қамтамасыз ету тәсілдерінің тиімділігін құқықтық жағдаяттар мысалында бағалау; 11.3.5.2 - кәмелетке толмағандардың еңбек құқығын жүзеге асыруын зерттеу
		Еңбек дауларының қаралуы	11.3.5.3 - жеке және ұжымдық еңбек дауларын қарастыру механизмдерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
4-тоқсан			
Іс жүргізу құқығы ның негіздері	Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары	Қылмыстық қудалау - қылмыстық іс жүргізу құқығының институты	11.4.1.1 - қылмыстық қудалауды жүзеге асыру шарттарын түсіндіру
		Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылығы бойынша іс жүргізу	11.4.1.2 - кәмелетке толмағандардың қатысуымен болатын қылмыстық құқық бұзушылық істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктерін айқындау;

			11.4.1.3 - құқық бұзушылықтардың алдын алуға негізделген цифрлық ортадағы мінез-құлық ерекшеліктерін сипаттау
		Алқабилер соты ұғымы және оның қызметінің негіздері	11.4.1.4 – Қазақстан Республикасы алқабилер соты қызметінің құқықтық негіздерін анықтау
	Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары	Талап қою іс жүргізуінің негіздері	11.4.2.1 - талап қою шарттарын жасанды интеллект құралдарын өзіндік ерекшеліктерін анықтау үшін қолдана отырып түсіндіру; 11.4.2.2 - талап қою арызын оның мазмұны мен формасына қойылатын шарттарға сәйкес құрастыру
		Азаматтық іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері	11.4.2.3 - Қазақстан Республикасының азаматтық іс жүргізу кодексіне сәйкес соттың істі қарау негіздері мен ерекшеліктері бойынша білімдерін шығармашылық түрде көрсету
	Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары	Әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілетті органдар	11.4.3.1 - әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілетті органдардың (лауазымды тұлғалардың) құзыретін құқықтық жағдаяттар мысалында ажырата білу
		Әкімшілік іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері	11.4.3.2 - әкімшілік құқық бұзушылық бойынша соттың істі қарау ерекшеліктері туралы білімдерін

			шығармашылық түрде көрсету
Халықаралық құқық	Қазақстан Республикасы халықаралық құқық субъектісі	Халықаралық актілер негізінде Қазақстан Республикасы азаматтары құқығының жүзеге асырылуы	11.5.1.1 - Қазақстан Республикасы таныған халықаралық құқықтың қайнар көздері негізінде Қазақстан Республикасының халықаралық құқығы мен міндеттемелерін түсіндіру; 11.5.1.2 - Қазақстан Республикасы азаматтарының шетелде адам құқығы, еңбек қатынастары, білім беру салалары бойынша құқықтарын жүзеге асыруын халықаралық актілер негізінде зерттеу

3-тарау. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

1-параграф. «Құқық негіздері» оқу пәнінің мазмұны

25. «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

26. Құқық негіздері» оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша күтілетін нәтижелер түріндегі оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

27. Оқу пәнінің білім мазмұны бес бөлімді қамтиды:

1) Мемлекет және құқық;

2) Жария құқық;

3) Жеке құқық;

4) Іс жүргізу құқығының негіздері;

5) Халықаралық құқық.

28. «Мемлекет және құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар;

2) Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам;

3) Адам құқықтары түсінігі;

4) Сот төрелігінің қағидаттары. Құқық қорғау органдары.

29. «Жария құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан Республикасының конституциялық құқық жүйесі;

2) Әкімшілік құқық жүйесі;

3) Экологиялық құқық негіздері;

4) Қылмыстық құқық жүйесі;

5) Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі.

30. «Жеке құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары;

2) Тұтынушылар құқығы туралы заңнама;

3) Отбасы құқығы жүйесі;

4) Еңбек құқығы жүйесі.

31. «Іс жүргізу құқығының негіздері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері;

2) Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері;

3) Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері.

32. «Халықаралық құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Халықаралық жария құқығы;

2) Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы.

33. «Мемлекет және құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде;

2) Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы;

3) Қазақстан Республикасында адам құқығын қорғау;

4) Сот жүйесі.

34. «Жария құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау ;

2) Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері;

3) Жер құқығы негіздері;

4) Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері;

5) Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік.

35. «Жеке құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері;

2) Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы;

3) Авторлық құқық негіздері;

4) Отбасы құқығының институттары;

5) Еңбек құқығының базалық нормалары.

36. «Іс жүргізу құқығының негіздері» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары;

2) Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары;

3) Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары.

37. «Халықаралық құқық» бөлімі 11-сыныпта Қазақстан Республикасы - халықаралық құқық субъектісінен тұрады:

38. Оқыту мақсаттары әр бөлімше ішінде мұғалімге өз жұмысын жоспарлауға, білім алушылардың жетістіктерін бағалауға және оларды оқытудың келесі кезеңдері туралы хабардар етуге мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

39. 10 - сыныпқа арналған «Құқық негіздері» оқу пәнінің базалық мазмұны келесі бөлімдерден тұрады:

1) Мемлекет және құқық:

Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар. Құқықтың негізгі белгілері мен функциясы. Құқық жүйесі: саласы, құқықтық институт, құқықтық норма. Мемлекет құқықтың ерекше субъектісі: құқықтық нормаларды шығарушы және құқық субъектісі ретінде. Қазақстан Республикасының Конституцияның ерекшеліктері: конституциялық құрылыс, адам құқықтары мен бостандықтары, мемлекеттік органдар жүйесі Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам. Құқықтық мемлекет түсінігі және оның қағидаттары. Цифрландырудың құқықтық мемлекеттің дамуына әсері. Азаматтық қоғам түсінігі, оның негізгі элементтері мен институттары. Адам құқықтары түсінігі. Адам құқығы түсінігі және оның негізгі түрлері. Адамның цифрлық ортадағы құқықтары және олардың Конституцияда бекітілуі. Сот төрелігінің қағидаттары. Құқық қорғау органдары. Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары: ішкі істер министрлігі, прокуратура, сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет органдары. Жобалық-зерттеу жұмысы: Мемлекет және құқық формаларының эволюциясы

2) Жария құқық. Қазақстан Республикасының конституциялық құқық жүйесі. Қазақстан Республикасы конституциялық құқығының институттары: Президент, Вице-Президент, Құрылтай, Қазақстан Халық Кеңесі, Үкімет, Конституциялық Сот, Соттар және сот төрелігі, Жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару. Әкімшілік құқық жүйесі. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелуі: салалық және аймақтық басқару. Экологиялық құқық негіздері. Экологиялық құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны. Экологиялық мәдениетті дамытудың 2024 – 2029 жылдарға арналған «Таза Қазақстан» тұжырымдамасы. Қылмыстық құқық жүйесі. Қылмыстық құқықтың мазмұны мен құрылымы. Қылмыстық құқық бұзушылық және қылмыстық жауапкершілікке тартылатын тұлғалар. Қылмыстық жаза түсінігі және одан босату шарттары. Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі. Қазақстан Республикасындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске бағытталған құқықтық және саяси актілер. Жобалық-зерттеу жұмысы: Жария құқық салалары ерекшеліктерінің сипаттамасы.

3) Жеке құқық:

Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары. Азаматтық құқықтың қағидаттары мен субъектілері. Азаматтық құқықтың объектілері. Мәміле түсінігі және оның түрлері. Меншік құқығы түсінігі және оның қорғалуы. Міндеттемелік құқық. Тұтынушылар құқығы туралы заңнама. Қазақстан Республикасында тұтынушылар құқықтарының заңды түрде бекітілуі. Отбасы құқығы жүйесі. Қазақстан Республикасындағы отбасы құқығының қайнар көздері. Қазақстан Республикасында отбасылық қарым-қатынастардың құқықтық реттелуі. Еңбек құқығы жүйесі. Қазақстан Республикасында еңбек қатынастарының құқықтық реттелуі. Жобалық-зерттеу жұмысы: Жеке құқық – адамның табиғи құқықтары мен бостандықтарының жүзеге асуының кепілдігі.

4) Іс жүргізу құқығының негіздері: Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері. Қылмыстық процестің міндеттері мен қағидаттары. Қылмыстық процесс субъектілері. Қылмыстық іс жүргізу құқығындағы сот талқылауы негіздері: қылмыстық процестегі субъектілердің функционалдық рөлдері. Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері. Азаматтық процестің міндеттері мен қағидаттары. Азаматтық процесстің субъектілері. Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері. Әкімшілік процесс түсінігі, міндеттері мен қағидаттары. Жобалық-зерттеу жұмысы: Құқыққа қатысты процестер қадамдарының сипаттамасы.

5) Халықаралық құқық:

Халықаралық жария құқығы. Халықаралық жария құқығы түсінігі. Негізгі мемлекет субъектілері, халықаралық ұйымдар. Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы. Қазіргі халықаралық құқықта адам құқықтарын қорғау механизмдері мен процедуралары. Жобалық-зерттеу жұмысы: Адам құқықтарын қорғау жөніндегі қазіргі заманғы халықаралық ұйымдар.

40. 11 - сыныпқа арналған «Құқық негіздері» оқу пәнінің базалық мазмұны келесі бөлімдерден тұрады:

1) Мемлекет және құқық.

Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде. Заң шығару жүйесі. Құқықтық актілердің құрылымы. Заң шығарудың кезеңдері. Заңдылық және құқықтық тәртіп. Құқықтық сана және құқықтық мәдениет. Мемлекет қоғамның саяси жүйесінде. Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы. Қазақстан Республикасы – құқықтық мемлекет. Қазақстан Республикасында азаматтық қоғам институттарының дамуы. Қазақстан Республикасындағы адам құқықтарының қорғалуы. Цифрландырудың құқықтық мемлекеттің дамуына әсері. Адамның цифрлық ортадағы құқықтарының ерекшеліктері. Қазақстан Республикасында адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарының қорғалуы. Қазақстан Республикасындағы ювеналды әділет: жасөспірімнің құқығын қорғау. Мүмкіндігі шектеулі тұлғалар құқықтарының қорғалуы және жүзеге асырылуы. Сот жүйесі. Судьялардың мәртебесі. Жобалық-зерттеу жұмысы: Қазіргі кезеңдегі Қазақстан Республикасының құқық жүйесі және мемлекеттік органдар жүйесі.

2) Жария құқық:

Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау. Қазақстан Республикасының азаматтылығы. «Қан құқығы» және «Топырақ құқығы»

қағидаттары. Қазақстан Республикасындағы сайлау құқығы. Сайлау процесінің субъектілері (сайлаушы, сайлау комиссиясы, бақылаушы). Электоралдық мәдениеттің негіздері және азаматтардың сайлауға қатысуы..

Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері. Қоғамдық тәртіпке және адамгершілікке қол сұғатын әкімшілік құқық бұзушылық түрлері. Жер құқығы негіздері. Жер құқығының құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны. Жер және жер қойнауы түсініктерінің заңды айырмашылықтары. Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері. Адам және азаматтардың конституциялық және басқа да құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылық. Қоғамдық қауіпсіздік пен қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылық. Цифрлық ортадағы құқықбұзушылықтың алдын алу жүйесі. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін тәртіптік, әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік. Жобалық-зерттеу жұмысы: Мемлекеттік билік пен басқару органдарының қызметін реттеудегі жария құқықтың рөлі.

3) Жеке құқық:

Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері. Сату-сатып алу келісімшарты. Айырбас және сыйға тарту келісімшарты. Жалға беру келісімшарты. Тұрғын үйді жалдау. Қарыз келісімшарты. Сақтандыру келісімшарты. Мұрагерлік құқық. Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы. Қазақстан Республикасындағы тұтынушылар құқығын қорғау механизмдері. Авторлық құқық негіздері. Авторлық және сабақтас құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны.

Отбасы құқығының институттары. Отбасы. Ерлі-зайыптылардың құқықтары мен міндеттемелері. Ата-анасының қамқорлығынсыз қалған және жетім балалардың құқығы мен мүддесін қорғау түрлері. Отбасы мүшелерінің алименттік міндеттемелері. Еңбек құқығының базалық нормалары. Еңбек қарым-қатынасы субъектілерінің құқықтары мен міндеттемелері және олардың мемлекеттік кепілдіктері. Еңбек дауларының қаралуы. Жобалық-зерттеу жұмысы: Жеке меншік құқықты қорғауды қамтамасыз етудегі жеке құқықтың рөлі.

4) Іс жүргізу құқығының негіздері:

Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары. Қылмыстық қудалау – қылмыстық іс жүргізу құқығының институты. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылығы бойынша іс жүргізу. Алқа билер соты ұғымы және оның қызметінің негіздері. Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары. Талап қою іс жүргізуінің негіздері. Азаматтық іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері. Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары. Әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілетті органдар. Әкімшілік іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері. Жобалық-зерттеу жұмысы: Қазақстан Республикасында азаматтық құқықтарды қорғау әдістері.

5) Халықаралық құқық:

Қазақстан Республикасы - халықаралық құқық субъектісі. Қазақстан халықаралық ұйымдардың қатысушысы. Халықаралық актілер негізінде Қазақстан Республикасы азаматтары құқығының жүзеге асырылуы. Жобалық-

зерттеу жұмысы: Қазақстан Республикасы құқықтық жүйесіндегі халықаралық құқық нормаларын жүзеге асыру.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

41. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4 кодында «10» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «4» – оқыту мақсатының реттік саны.

1) Мемлекет және құқық:

Білім алушылар білуі тиіс:	
10-сынып	11-сынып
10.1.1.1 құқық белгілерін қорытындылай отырып, ұғымын түсіндіру	11.1.1.1 нормативтік құқықтық актілердің негізгі элементтерін анықтау
10.1.1.2 құқықтың функционалдық маңызын нақты мысалдар арқылы ашу	11.1.1.2 нормативтік құқықтық актілердің әзірленуі, қабылдануы мен күшіне ену процесін зерттеу
10.1.1.3 құқық жүйесі және оның негізгі элементтерін түсіндіру (құқық нормалары, сала, ішкі сала, құқықтық институт)	11.1.1.3 заңдылық пен құқықтық тәртіп ұғымдарын нақты мысалдармен түсіндіру
10.1.1.4 мемлекетті құқық және құқықтық қатынастың негізгі субъектісі ретінде анықтау	11.1.1.4 заңдарды білу және оларды орындаудың әлеуметтік пайдалылығы мен қажеттілігін түсіндіру
	11.1.1.5 қазақстандық қоғамның саяси жүйесінің негізгі элементтерін жасанды интеллект құралдарын құқықтық ақпаратты жүйелеу үшін қолдана отырып анықтау
10.1.2.1 құқықтық мемлекет принциптерін жасанды интеллект құралдарын қолдана отырып айқындау	11.1.2.1 Қазақстан Республикасының саяси-құқықтық актілері негізінде құқықтық мемлекеттің принциптерінің жүзеге асырылуын түсіндіру
10.1.2.2 әлемдік тәжірибедегі құқықтық мемлекеттің мәні мен функционалдық маңызы туралы білімін көрсету	11.1.2.2 Қазақстан Республикасының азаматтық қоғамының негізгі функционалдық қажеттілігін түсіндіру

10.1.2.3 конституциялық принциптер негізінде азаматтық қоғамның элементтері мен институттарын ажырату	11.1.2.3 Қазақстан Республикасындағы азаматтық қоғам институтары (үкіметтік емес ұйымдар)қызметінің тиімділігін бағалау
10.1.2.4 азаматтық қоғамның мәні мен функционалдық маңызы туралы білімін көрсету	
10.1.3.1 тұлғаның құқықтық мүмкіндіктері түсінігін көрсете отырып, адамның құқығы мен бостандығы ұғымдарын түсіндіру	11.1.3.1 нақты мысал келтіре отырып, Қазақстан Республикасындағы адам және азаматтың құқығы мен бостандықтарын қорғау механизмін түсіндіру
10.1.3.2 Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкес адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын жіктеу (саяси, азаматтық, әлеуметтік, экономикалық және мәдени)	11.1.3.2 азаматтардың құқығын қорғай-тын (адвокат, медиатор) тұлғалардың функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау
10.1.3.3 адам құқықтары саласындағы халықаралық құжаттардың маңыздылығын бағалау (Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы, Азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пакт, Экономикалық, әлеуметтік және және мәдени құқықтар туралы халықаралық пакт)	11.1.3.3 азаматтардың Қазақстан Республикасы Конституциясы негізінде білікті заң көмегін алу құқығының мазмұнын түсіндіру
	11.1.3.4 - Қазақстан Республикасындағы кәмелетке толмағандардың құқығын қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
	11.1.3.5 Қазақстан Республикасындағы мүмкіндігі шектеулі адамдардың құқығын жүзеге асыру және қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
10.1.4.1 сот төрелігінің принциптерін нақты мысалдар келтіре отырып түсіндіру	11.1.4.1 сот жүйесі элементтерін анықтау және оны графикалық түрде көрсету
10.1.4.2 Қазақстан Республикасы құқық қорғау органдарының	11.1.4.2 судьялар мәртебесі және олардың қызметінің кепілдемесін ашып көрсету

функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау	

2) Жария құқық:

Білім алушылар білуі тиіс:	
10-сынып	11-сынып
10.2.1.1 Конституциялық құқық институт тарын құқықтық норма жүйесі ретінде жасанды интеллект құралдарын қолдана отырып түсіндіру	11.2.1.1 азаматтық ұғымын ашып көрсету
10.2.1.2 Конституциялық құқықтың қайнар көздерін анықтау және олардың міндеттерін түсіндіру (Конституция, Конституциялық заңдар, Конституциялық Соттың актілері және тағы басқалар)	11.2.1.2 қазақстандық азаматтықты алу және азаматтықтан айырылудың негіздемелерін нақты мысалдар арқылы түсіндіру
	11.2.1.3 – сайлау құқығы мен электоралдық мәдениеттің негіздерін түсіндіру
	11.2.1.4 – Қазақстан Республикасы сайлаушыларының және сайлау процесінің басқа да субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау
	11.2.1.5 – азаматтардың сайлауға қатысуының маңызын бағалау.
10.2.2.1 мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелу ерекшеліктерін графикалық сызба құру арқылы түсіндіру	11.2.2.1 Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық нормаларына сәйкес тұлғалардың әрекетін саралау
10.2.3.1 экологиялық құқықтың құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру	11.2.3.1 - жер құқығының құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын жасанды интеллект құралдарын құқықтық ақпаратты іздеу үшін қолдана отырып түсіндіру
10.2.3.2 экологиялық кодекс негізінде өзекті экологиялық проблемаларды шешудің құқықтық жолдарын ұсыну	11.2.3.2 - Қазақстан Республикасының Жер кодексі негізінде меншік құқығын, жер пайдалану құқығын және жерге қатысты өзге де құқықтарды ажырату
10.2.4.1 қылмыстық кодекстің мазмұны мен құрылымын анықтау	11.2.4.1 Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес тұлғалардың әрекетін саралау

10.2.4.2 нақты өмірлік жағдаяттарды қылмыстық құқық нормаларына сәйкестендіру	11.2.4.2 - цифрлық ортадағы құқық бұзушылықтардың алдын алуды жүйесін түсіндіру
10.2.4.3 нақты мысалдар арқылы қылмыстық теріс қылық пен қылмысты қоғамдық қауіптілік дәрежесіне сәйкес сипаттау	
10.2.4.4 кәмелетке толмағандарды қылмыстық жауапкершілікке тарту ерекшеліктерін құқықтық жағдаят мысалында анықтау	
10.2.4.5 жеңілдететін және ауырлататын мән-жайларды ескере отырып, қылмыстық құқық бұзушылықты бағалау	
10.2.4.6 қылмыстық жауаптылықтан адамның босатылу шарттарын айқындау	
10.2.5.1 сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарламалық саяси және құқықтық актілердің негізгі ережелерін түсіндіру	11.2.5.1 сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықты басқа құқық бұзушылық түрлерінен (заңсыз сыйақы алу, алаяқтық) ажырату
10.2.5.2 нақты жағдаяттарды талдау кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы заңның негізгі ережелерін пайдалану	11.2.5.2 Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау

3) Жеке құқық:

Білім алушылар білуі тиіс:	
10-сынып	11-сынып
10.3.1.1 Қазақстан Республикасы азаматтық құқығының қайнар көздерін түсіндіру (Азаматтық кодексі, заңдар, заңға тәуелді актілер, Азаматтық кодексін толықтыратын және нақтылайтын ережелер)	11.3.1.1 келісімшарттың ерекше белгілерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру
10.3.1.2 азаматтық құқық принциптерін нақты мысалдар арқылы түсіндіру	11.3.1.2 келісімшарттың негізгі шарттарын түсінгенін нақты мысалдар келтіру арқылы көрсету
10.3.1.3 азаматтық құқық субъектілерін анықтау	11.3.1.3 мұрагерлік құқықтың құқықтық реттелу ұғымы мен нысанын түсіндіру

10.3.1.4 азаматтық құқық объектілерін олардың елеулі белгілері бойынша ажырата білу	11.3.1.4 заң және өсиет бойынша мұрагерлікке ие болуды ажырату
10.3.1.5 нақты мысал негізінде жеке мүліктік емес құқықтардың ерекшеліктерін анықтау	
10.3.1.6 құқықтық жағдаят мысалында мәміле ұғымы және оның түрлерін түсіндіру	
10.3.1.7 мысалдар келтіре отырып, меншік құқығы ұғымы және оның негізгі өкілеттілігін түсіндіру	
10.3.1.8 құқықтық жағдаятты (казусты) талдай отырып, меншік құқығын қорғау жолдарын түсіндіру	
10.3.1.9 заң терминдерін пайдаланып, міндеттемелік құқықтың мәнін ашу	
10.3.1.10 міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерін құқықтық жағдаятты талдай отырып анықтау	
10.3.2.1 Қазақстан Республикасы тұтынушылар құқығы туралы заңына сәйкес құқықтық қатынастар субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау	11.3.2.1 Азаматтық, Әкімшілік, Қылмыстық кодекстердің жеке нормаларын қолдана отырып, тұтынушылар құқығын қорғау механизмдерін түсіндіру
10.3.2.2 заң терминдерін пайдалана отырып, тұтынушылардың құқықтарын қорғау жолдарын нақты жағдаяттық мысалдармен (казустармен) түсіндіру	11.3.2.2 нақты мысалдар келтіре отырып сатушының (өндіруші, орындаушы) құқықтары мен міндеттерін анықтау
10.3.3.1 отбасылық қарым-қатынастар саласындағы нормативтік құқықтық актілердің қажеттілігін түсіндіру («Қазақстан Республикасының неке және отбасы туралы кодексі», «Қазақстан Республикасының бала құқықтары туралы заңы»)	11.3.3.1 авторлық және сабақтас құқықтарды құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру
10.3.3.2 Қазақстан Республикасының отбасылық қарым-қатынастарының	11.3.3.2 авторлық құқық саласындағы нақты жағдаяттың(казус) құқықтық шешу жолын ұсыну

құқықтық реттелуінің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсіндіру	
10.3.3.3 әртүрлі өмірлік жағдайларда балалар құқықтарының жүзеге асырылуын зерттеу	
10.3.4.1 Қазақстан Республикасының еңбек қатынастарын құқықтық реттеудің негізгі ұғымдары мен принциптерін жасанды интеллект құралдарын қолдана отырып түсіндіру	11.3.4.1 отбасын отбасы құқығының институты ретінде айқындау
10.3.4.2 әртүрлі өмірлік жағдаяттарда еңбек құқықтарын жүзеге асыруды зерттеу	11.3.4.2 ерлі-зайыптылардың жеке және мүліктік құқықтары мен міндеттерінің мазмұнын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
	11.3.4.3 жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығысыз қалған балалардың құқығы мен мүддесін қорғау формаларын айқындау
	11.3.4.4 алименттік қатынастардың субъектілерін және алименттік қатынастардың пайда болу негіздерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
	11.3.5.1 еңбек құқығын қамтамасыз ету тәсілдерінің тиімділігін құқықтық жағдаяттар мысалында бағалау
	11.3.5.2 кәмелетке толмағандардың еңбек құқығын жүзеге асыруын зерттеу
	11.3.5.3 жеке және ұжымдық еңбек дауларын қарастыру механизмдерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау

4) Іс жүргізу құқығының негіздері:

Білім алушылар білуі тиіс:	
10-сынып	11-сынып
10.4.1.1 қылмыстық процестің негізгі міндеттері мен принциптерін түсіндіру	11.4.1.1 қылмыстық қудалауды жүзеге асыру шарттарын түсіндіру
10.4.1.2 қылмыстық процесс субъектілерін ажырату	11.4.1.2 кәмелетке толмағандардың қатысуымен болатын қылмыстық құқық

	бұзушылық істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктерін айқындау
	11.4.1.3 -құқық бұзушылықтардың алдын алуға негізделген цифрлық ортадағы мінез-құлық ерекшеліктерін сипаттау
10.4.1.3 Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу кодексіне сәйкес сот талқылауының негіздері бойынша білімін шығармашылық түрде көрсету	11.4.1.4 Қазақстан Республикасының алқабилер соты қызметінің құқықтық негіздерін анықтау
10.4.2.1 азаматтық процестің негізгі міндеттері мен принциптерін талдау	11.4.2.1 талап қою шарттарын жасанды интеллект құралдарын өзіндік ерекшеліктерін анықтау үшін қолдана отырып түсіндіру
10.4.2.2 азаматтық процестің субъектілерін ажырату	11.4.2.2 талап қою арызын оның мазмұны мен формасына қойылатын шарттарға сәйкес құрастыру
10.4.2.3 кәмелетке толмағандардың азаматтық процеске қатысу ерекшеліктерін анықтау	11.4.2.3 Қазақстан Республикасының Азаматтық іс жүргізу кодексіне сәйкес соттың істі қарау негіздері мен ерекшеліктері бойынша білімдерін шығармашылық түрде көрсету
10.4.3.1 әкімшілік процесс ұғымын, оның міндеттері мен принциптерін түсіндіру	11.4.3.1 әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілеттті органдардың (лауазымды тұлғалардың) құзыретін құқықтық жағдаяттар мысалында ажырата білу
10.4.3.2 әкімшілік процесті жүзеге асырудың құқықтық негіздерін анықтау	11.4.3.2 әкімшілік құқық бұзушылық бойынша соттың істі қарау ерекшеліктері туралы білімдерін шығармашылық түрде көрсету
10.4.3.3 адамның цифрлық құқықтарының ерекшеліктерін түсіндіру	
10.4.3.4 құқық бұзушылықтың алдын алуға негізделген цифрлық ортадағы мінез-құлық ерекшеліктерін сипаттау	
10.4.3.5 ақпараттық қауіпсіздікке қол сұғудың құқықтық жағдаяттарын талдау	

5)Халықаралық құқық:

10-сынып	11-сынып
10.5.1.1 халықаралық жария құқық ұғымын түсіндіру және оның реттейтін қоғамдық қатынастар салаларын анықтау	11.5.1.1 Қазақстан Республикасы таныған халықаралық құқықтың қайнар көздері негізінде Қазақстан Республикасының халықаралық құқығы мен міндеттемелерін түсіндіру
10.5.2.1 қазіргі халықаралық құқықтағы адам құқықтарын қорғауды жүзеге асыратын органдар мен ұйымдарды анықтау	11.5.1.2 Қазақстан Республикасы азаматтарының шетелде адам құқығы, еңбек қатынастары, білім беру салалалары бойынша құқықтарын жүзеге асыруын халықаралық актілер негізінде зерттеу

42. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

43.Тұлғаның танымдық белсенділігін, шығармашылық, жобалық-зерттеушілік дағдыларын дамыту үшін білім алушыларды зерттеу жұмысына тарту қарастырылған. Әр тақырыптық тарау білім алушылардың жобалық-зерттеу жұмысымен аяқталуы оқу бағдарламасының бірден-бір ерекшелігі болып табылады. Ұзақ мерзімді жоспарда зерттеу тақырыптары жалпылама берілген. Білім алушылар осы белгіленген тақырып шеңберінде түрлі мәселелерді қарастыруға мүмкіндігі бар.

44. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11- сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (гимназия/лицей сыныптарына арналған) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары (гимназия/лицей сыныптарына арналған)

1) 10 сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар тиісті:
1-тоқсан			
Мемлекет және құқық	Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар	Құқықтың негізгі белгілері мен функциясы	10.1.1.1 құқық белгілерін қорытындылай отырып ұғымын түсіндіру; 10.1.1.2 құқықтың функционалдық

			маңызын нақты мысалдар арқылы ашу
		Құқық жүйесі. Мемлекет құқықтың ерекше субъектісі ретінде	10.1.1.3 құқық жүйесі және оның негізгі элементтерін түсіндіру (құқық нормалары, сала, ішкі сала, құқықтық институт); 10.1.1.4 мемлекетті құқық және құқықтық қатынастың негізгі субъектісі ретінде анықтау
	Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам	Құқықтық мемлекет түсінігі және оның принциптері	10.1.2.1 құқықтық мемлекеттің принциптерін жасанды интеллект құралдарын қолдана отырып айқындау; 10.1.2.2 әлемдік тәжірибедегі құқықтық мемлекеттің мәні мен функционалдық маңызы туралы білімін көрсету
		Азаматтық қоғам түсінігі, оның негізгі элементтері мен институттары	10.1.2.3 конституциялық принциптер негізінде азаматтық қоғамның элементтері мен институттарын ажырату; 10.1.2.4 азаматтық қоғамның мәні мен функционалдық маңызы туралы білімін көрсету
	Адам құқықтары түсінігі	Адам құқығы түсінігі және оның негізгі түрлері	10.1.3.1 тұлғаның құқықтық мүмкіндіктері түсінігін көрсете отырып, адамның құқығы мен бостандығы ұғымдарын түсіндіру;

			10.1.3.2 Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкес адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын жіктеу (саяси, азаматтық, әлеуметтік, экономикалық және мәдени); 10.1.3.3 адам құқықтары саласындағы халықаралық құжаттардың маңыздылығын бағалау (Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы, Азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пакт, Экономикалық, әлеуметтік және және мәдени құқықтар туралы халықаралық пакт)
	Сот төрелігінің принциптері. Құқық қорғау органдары	Сот төрелігінің принциптері	10.1.4.1 сот төрелігінің принциптерін нақты мысалдар келтіре отырып түсіндіру
		Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары	10.1.4.2 Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдарының функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау
Жобалық-зерттеу жұмысы:		Мемлекет және құқық формаларының эволюциясы	
2-тоқсан			
Жария құқық	Қазақстан Республикасының	Қазақстан Республикасы конституция	10.2.1.1 Конституциялық құқық институттарын

	конституция лық құқық жүйесі	лық құқығының институттары	жасанды интеллект құралдарын қолдана отырып құқықтық норма жүйесі ретінде түсіндіру; 10.2.1.2 Конституциялық құқықтың қайнар көздерін анықтау және олардың міндеттерін түсіндіру (Конституция, Конституциялық заңдар, Конституциялық Соттың актілері және тағы басқалар)
	Әкімшілік құқық жүйесі	Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелуі	10.2.2.1 мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелу ерекшеліктерін графикалық сызба құру арқылы түсіндіру
	Экологиялық құқық негіздері	Экологиялық құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	10.2.3.1 экологиялық құқықтың құқықтық реттеу ұғымын және нысанын түсіндіру; 10.2.3.2 экологиялық кодекс негізінде өзекті экологиялық проблемаларды шешудің құқықтық жолдарын ұсыну
	Қылмыстық құқық жүйесі	Қылмыстық кодекс қылмыстық құқықтың негізгі қайнар көзі ретінде	10.2.4.1 қылмыстық кодекстің мазмұны мен құрылымын анықтау; 10.2.4.2 нақты өмірлік жағдаяттарды қылмыстық құқық нормаларына сәйкестендіру
		Қылмыстық құқық бұзушылық және қылмыстық	10.2.4.3 нақты мысалдар арқылы қылмыстық теріс қылық пен қылмысты қоғамдық

		жауапкершілікке тартылатын тұлғалар	қауіптілік дәрежесіне сәйкес сипаттау; 10.2.4.4 кәмелетке толмағандарды қылмыстық жауапкершілікке тарту ерекшеліктерін құқықтық жағдаят мысалында анықтау
		Қылмыстық жаза түсінігі және одан босату шарттары	10.2.4.5 жеңілдететін және ауырлататын мән-жайларды ескере отырып қылмыстық құқық бұзушылықты бағалау; 10.2.4.6 адамның қылмыстық жауаптылықтан босатылу шарттарын айқындау
	Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі	Қазақстан Республикасындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске бағытталған құқықтық және саяси актілер	10.2.5.1 сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарламалық-саяси және құқықтық актілердің негізгі ережелерін түсіндіру; 10.2.5.2 нақты жағдаяттарды талдау кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы заңның негізгі ережелерін пайдалану
Жобалық-зерттеу жұмысы:		Жария құқық салалары ерекшеліктерінің сипаттамасы.	
3-тоқсан			
Жеке құқық	Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары	Азаматтық құқықтың принциптері мен субъектілері	10.3.1.1 Қазақстан Республикасының азаматтық құқығының қайнар көздерін түсіндіру (Азаматтық кодексі, заңдар, заңға тәуелді актілер, Азаматтық кодексін

			толықтыратын және нақтылайтын ережелер); 10.3.1.2 азаматтық құқық субъектілерін анықтау
		Азаматтық құқықтың объектілері	10.3.1.3 азаматтық құқық объектілерін олардың елеулі белгілері бойынша ажырата білу; 10.3.1.4 нақты мысал негізінде жеке мүліктік емес құқықтардың ерекшеліктерін анықтау
		Мәміле түсінігі және оның түрлері	10.3.1.5 құқықтық жағдаят мысалында мәміле ұғымын және оның түрлерін түсіндіру
		Меншік құқығы түсінігі және оның қорғалуы	10.3.1.6 мысалдар келтіре отырып, меншік құқығы ұғымын және оның негізгі өкілеттілігін түсіндіру; 10.3.1.7 құқықтық жағдаятты (казусты) талдай отырып, меншік құқығын қорғау жолдарын түсіндіру
		Міндеттемелік құқық	10.3.1.8 заң терминдерін пайдаланып, міндеттемелік құқықтың мәнін ашу; 10.3.1.9 міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерін құқықтық жағдаятты талдай отырып анықтау
	Тұтынушылар құқығы туралы заңнама	Қазақстан Республикасында тұтынушылар	10.3.2.1 Қазақстан Республикасының тұтынушылар құқығы

		құқықтарының заңды түрде бекітілуі	туралы заңына сәйкес құқықтық қатынастар субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау; 10.3.2.2 заң терминдерін пайдалана отырып, тұтынушылардың құқықтарын қорғау жолдарын нақты жағдаяттық мысалдармен (казустармен) түсіндіру
	Отбасы құқығы жүйесі	Қазақстан Республикасындағы отбасы құқығының қайнар көздері	10.3.3.1 отбасылық қарым-қатынастар саласындағы нормативтік құқықтық актілердің қажеттілігін түсіндіру («Қазақстан Республикасының неке және отбасы туралы кодексі», «Қазақстан Республикасының бала құқықтары туралы заңы»)
		Қазақстан Республикасында отбасылық қарым-қатынастардың құқықтық реттелуі	10.3.3.2 Қазақстан Республикасының отбасылық қарым-қатынастарының құқықтық реттелуінің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсіндіру; 10.3.3.3 әртүрлі өмірлік жағдайларда балалар құқықтарының жүзеге асырылуын зерттеу
	Еңбек құқығы жүйесі	Қазақстан Республикасында еңбек қатынастарының құқықтық реттелуі	10.3.4.1 Қазақстан Республикасы еңбек қатынастарын құқықтық реттеудің негізгі ұғымдары мен принциптерін жасанды

			интеллект құралдарын қолдана отырып түсіндіру; 10.3.4.2 әртүрлі өмірлік жағдаяттарда еңбек құқықтарының іске асуын зерттеу
Жобалық-зерттеу жұмысы		Жеке құқық – адамның табиғи құқықтары мен бостандықтарының жүзеге асуының кепілдігі	
4-тоқсан			
Іс жүргізу құқығы ның негіздері	Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері	Қылмыстық процестің міндеттері мен принциптері	10.4.1.1 қылмыстық процестің негізгі міндеттері мен қағидаттарын түсіндіру
		Қылмыстық процесс субъектілері	10.4.1.2 қылмыстық процесс субъектілерін ажырату
		Қылмыстық іс жүргізу құқығындағы сот талқылауының негіздері	10.4.1.3 Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу кодексіне сәйкес сот талқылауының негіздері бойынша білімін шығармашылық түрде көрсету
	Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері	Азаматтық процестің міндеттері мен принциптері	10.4.2.1 азаматтық процестің негізгі міндеттері мен принциптерін талдау
		Азаматтық процестің субъектілері	10.4.2.2 азаматтық процестің негізгі міндеттері мен принциптерін талдау; 10.4.2.3 кәмелетке толмағандардың азаматтық процеске қатысу ерекшеліктерін анықтау
	Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері	Әкімшілік процесс түсінігі, міндеттері мен принциптері	10.4.3.1 әкімшілік процесс ұғымын, оның міндеттері мен принциптерін

			түсіндіру; 10.4.3.2 әкімшілік процесті жүзеге асырудың құқықтық негіздерін анықтау
		Цифрлық ортадағы құқық бұзушылықтардың алдын алу	10.4.3.3 адамның цифрлық құқықтарының ерекшеліктерін түсіндіру
		Киберқұқықбұзу шылықтардың алдын алу	10.4.3.4 құқық бұзушылықтардың алдын алу мақсатында цифрлық ортадағы мінез-құлық ерекшеліктерін сипаттау
		Цифрлық ортадағы құқықбұзушылық үшін жауапкершілік	10.4.3.5 ақпараттық қауіпсіздіктің бұзылуына байланысты құқықтық жағдаяттарды талдау.
Жобалық-зерттеу жұмысы		Құқыққа қатысты процестер қадамдарының сипаттамасы.	
Халықаралық құқық	Халықаралық жария құқығы	Халықаралық жария құқығы түсінігі	10.5.1.1 халықаралық жария құқық ұғымын түсіндіру және оның реттейтін қоғамдық қатынастар саласын анықтау
	Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы	Қазіргі халықаралық құқықта адам құқықтарын қорғау механизмдері мен процедуралары	10.5.2.1 қазіргі халықаралық құқықтағы адам құқықтарын қорғауды жүзеге асыратын органдар мен ұйымдарды анықтау
Жобалық-зерттеу жұмысы		Адам құқықтарын қорғау жөніндегі қазіргі заманғы халықаралық ұйымдар.	

2) 11 сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары Білім алушылар тиісті:
1-тоқсан			
Мемлекет және құқық	Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде	Заң шығару жүйесі	11.1.1.1 нормативтік құқықтық актілердің негізгі элементтерін анықтау; 11.1.1.2 нормативтік құқықтық актілердің әзірленуі, қабылдануы мен күшіне ену процесін зерттеу
		Заңдылық және құқықтық тәртіп. Құқықтық сана және құқықтық мәдениет	11.1.1.3 заңдылық және құқықтық тәртіп ұғымдарын нақты мысалдармен түсіндіру; 11.1.1.4 заңдарды білу және оларды орындаудың әлеуметтік пайдалылығы мен қажеттілігін түсіндіру
		Мемлекет қоғамның саяси жүйесінде	11.1.1.5 қазақстандық қоғамның саяси жүйесінің негізгі элементтерін жасанды интеллект құралдарын құқықтық ақпаратты жүйелеу үшін қолдана отырып анықтау
	Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы	Қазақстан Республикасы - құқықтық мемлекет	11.1.2.1 - Қазақстан Республикасының саяси-құқықтық актілері негізінде құқықтық мемлекеттің принциптерінің жүзеге асырылуын түсіндіру
		Қазақстан Республикасында азаматтық қоғам институттарының дамуы	11.1.2.2 Қазақстан Республикасы азаматтық қоғамының негізгі функционалдық қажеттілігін түсіндіру; 11.1.2.3 Қазақстан

			Республикасының азаматтық қоғам институттары (Үкіметтік емес ұйымдар) қызметінің тиімділігін бағалау
	Қазақстан Республикасында адам құқығын қорғау	Қазақстан Республикасында адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарының қорғалуы	11.1.3.1 нақты мысал келтіре отырып, Қазақстан Республикасының адам және азаматтың құқығы мен бостандықтарын қорғау механизмін түсіндіру; 11.1.3.2 азаматтардың құқығын қорғайтын (адвокат, медиатор) тұлғалардың функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау; 11.1.3.3 Қазақстан Республикасы Конституциясы негізінде азаматтардың білікті заң көмегін алу құқығының мазмұнын түсіндіру
		Қазақстан Республикасындағы ювеналды юстиция	11.1.3.4 Қазақстан Республикасындағы кәмелетке толмағандардың құқығын қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
		Мүмкіндігі шектеулі тұлғалар құқықтарының қорғалуы және жүзеге асырылуы	11.1.3.5 Қазақстан Республикасындағы мүмкіндігі шектеулі адамдардың құқығын жүзеге асыру және қорғау механизмдерін

			нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
	Сот жүйесі	Сот жүйесі және судьялардың мәртебесі	11.1.4.1 сот жүйесі элементтерін анықтау және оны графикалық түрде көрсету; 11.1.4.2 судьялар мәртебесі және олардың қызметінің кепілдемесін ашып көрсету
Жобалық-зерттеу жұмысы:		Қазіргі кезеңдегі Қазақстан Республикасының құқық жүйесі және мемлекеттік органдар жүйесі.	
2-тоқсан			
Жария құқық	Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау	Азаматтық - Қазақстан Республикасы конституциялық құқығының институты	11.2.1.1 азаматтық ұғымын ашып көрсету; 11.2.1.2 қазақстандық азаматтықты алу және азаматтықтан айырылудың негіздемелерін нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Қазақстан Республикасындағы сайлау құқығы	11.2.1.3 – сайлау құқығы мен электоралдық мәдениеттің негіздерін түсіндіру; 11.2.1.4 - Қазақстан Республикасы сайлаушыларының және сайлау процесінің басқа да субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау; 11.2.1.5 – азаматтардың сайлауға қатысуының маңызын бағалау
	Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері	Қоғамдық тәртіпке және адамгершілікке қол сұғатын әкімшілік	11.2.2.1 – Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық нормаларына сәйкес

		құқық бұзушылық түрлері	адамдардың әрекетін саралау
	Жер құқығы негіздері	Жер құқығының құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	11.2.3.1 – жер құқығының құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын жасанды интеллект құралдарын құқықтық ақпаратты жүйелеу үшін қолдана отырып түсіндіру; 11.2.3.2 – Қазақстан Республикасының Жер кодексі негізінде жерге меншік құқығы, пайдалану құқығы және басқа да құқық түрлерін ажырату
	Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері	Адам және азаматтардың конституция лық және басқа да құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылық	11.2.4.1 – Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау; 11.2.4.2 – цифрлық ортадағы құқық бұзушылықтардың алдын алу жүйесін түсіндіру
		Қоғамдық қауіпсіздік пен қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылық	11.2.4.1 Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
	Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік	Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін тәртіптік, әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік	11.2.5.1 сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықты басқа құқық бұзушылық түрлерінен (заңсыз сыйақы алу, алаяқтық) ажырату; 11.2.5.2 Қазақстан Республикасының

			сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
Жобалық-зерттеу жұмысы		Мемлекеттік билік пен басқару органдарының қызметін реттеудегі жария құқықтың рөлі.	
3-тоқсан			
Жеке құқық	Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері	Сату-сатып алу келісімшарты. Айырбас және сыйға тарту келісімшарты	11.3.1.1 келісімшарттың ерекше белгілерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру; 11.3.1.2 келісімшарттың негізгі шарттарын түсінгенін нақты мысалдар келтіру арқылы көрсету
		Жалға беру келісімшарты. Тұрғын үйді жалдау. Қарыз келісімшарты. Сақтандыру келісімшарты	11.3.1.1 келісімшарттың ерекше белгілерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру; 11.3.1.2 келісімшарттың негізгі шарттарын түсінгенін нақты мысалдар келтіру арқылы көрсету
		Мұрагерлік құқық	11.3.1.3 мұрагерлік құқықтың құқықтық реттелу ұғымы мен нысанын түсіндіру; 11.3.1.4 заң және өсиет бойынша мұрагерлікке ие болуды ажырату
	Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы	Қазақстан Республикасындағы тұтынушылар құқығын қорғау механизмдері	11.3.2.1 Азаматтық, Әкімшілік, Қылмыстық кодекстердің жеке нормаларын қолдана отырып, тұтынушылар құқығын қорғау механизмдерін түсіндіру; 11.3.2.2 нақты мысалдар

			келтіре отырып сатушының (өндіруші, орындаушы) құқықтары мен міндеттерін анықтау
	Авторлық құқық негіздері	Авторлық және сабақтас құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	11.3.3.1 авторлық және сабақтас құқықтарды құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру; 11.3.3.2 авторлық құқық саласындағы нақты жағдаяттың (казус) құқықтық шешу жолын ұсыну
	Отбасы құқығы институттары	Отбасы. Ерлі-зайыптылардың құқықтары мен міндеттемелері	11.3.4.1 Отбасын отбасы құқығының институты ретінде айқындау; 11.3.4.2 ерлі-зайыптылардың жеке және мүліктік құқықтары мен міндеттерінің мазмұнын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Ата-анасының қамқорлығысыз қалған және жетім балалардың құқығы мен мүддесін қорғау түрлері	11.3.4.3 жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалардың құқығы мен мүддесін қорғау формаларын айқындау
		Отбасы мүшелерінің алименттік міндеттемелері	11.3.4.4 алименттік қатынастардың субъектілерін және алименттік қатынастардың пайда болу негіздерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
	Еңбек құқығының базалық нормалары	Еңбек қарым-қатынасы субъектілерінің құқықтары мен міндеттемелері және олардың	11.3.5.1 еңбек құқығын мемлекеттік қамтамасыз ету тәсілдерінің тиімділігін құқықтық жағдаяттар мысалында бағалау;

		мемлекеттік кепілдіктері	11.3.5.2 кәмелетке толмағандардың еңбек құқығын жүзеге асыруын зерттеу
		Еңбек дауларының қаралуы	11.3.5.3 жеке және ұжымдық еңбек дауларын қарастыру механизмдерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
Жобалық-зерттеу жұмысы		Жеке меншік құқықты қорғауды қамтамасыз етудегі жеке құқықтың рөлі	
4-тоқсан			
Іс жүргізу құқығы ның негіздері	Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары	Қылмыстық қудалау – қылмыстық іс жүргізу құқығының институты	11.4.1.1 қылмыстық қудалауды жүзеге асыру шарттарын түсіндіру
		Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылығы бойынша іс жүргізу	11.4.1.2 кәмелетке толмағандардың қатысуымен болатын қылмыстық құқық бұзушылық істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктерін айқындау; 11.4.1.3 - құқық бұзушылықтардың алдын алу мақсатында цифрлық ортадағы мінез-құлық ерекшеліктерін сипаттау
		Алқабилер соты ұғымы және оның қызметінің негіздері	11.4.1.4 Қазақстан Республикасы алқабилер соты қызметінің құқықтық негіздерін анықтау
	Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары	Талап қою іс жүргізуінің негіздері	11.4.2.1 талап қою шарттарын жасанды интеллект құралдарын өзіндік ерекшеліктерін

			қолдана отырып түсіндіру; 11.4.2.2 талап қою арызын оның мазмұны мен формасына қойылатын шарттарға сәйкес құрастыру
		Азаматтық іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері	11.4.2.3 Қазақстан Республикасының Азаматтық іс жүргізу кодексіне сәйкес соттың істі қарау негіздері мен ерекшеліктері бойынша білімдерін шығармашылық түрде көрсету
	Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары	Әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілетті органдар	11.4.3.1 әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілетті органдардың (лауазымды тұлғалардың) құзыретін құқықтық жағдаяттар мысалында ажырата білу
		Әкімшілік іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері	11.4.3.2 әкімшілік құқық бұзушылық бойынша соттың істі қарау ерекшеліктері туралы білімдерін шығармашылық түрде көрсету
Жобалық-зерттеу жұмысы		Қазақстан Республикасында азаматтық құқықтарды қорғау әдістері	
Халықаралық құқық	Қазақстан Республикасы халықаралық құқық субъектісі	Халықаралық актілер негізінде Қазақстан Республикасы азаматтары құқығының жүзеге асырылуы	11.5.1.1 Қазақстан Республикасы таныған халықаралық құқықтың қайнар көздері негізінде Қазақстан Республикасының халықаралық құқығы мен міндеттемелерін түсіндіру;

			11.5.1.2 Қазақстан Республикасы азаматтарының шетелде адам құқығы, еңбек қатынастары, білім беру салалары бойынша құқықтарын жүзеге асыруын халықаралық актілер негізінде зерттеу.
Жобалық-зерттеу жұмысы		Қазақстан Республикасының құқықтық жүйесінде халықаралық құқық нормаларын іске асыру	

бұйрығына 120-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
123-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 (12) сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Француз тілін оқу білім алушылардың коммуникативтік, мәдениетаралық және тілдік құзыреттерін дамытуға, француз тілін оқу, күнделікті және болашақ кәсіби қарым-қатынаста тиімді қолдануына, сондай-ақ сыни ойлау, шығармашылық, ынтымақтастық және өмір бойы білім алу дағдыларын қалыптастыруға ықпал етеді.

3. «Француз тілі» оқу пәнінің мақсаты - білім алушылардың коммуникативтік құзыреттілігін B1 деңгейінде дамыту, француз тілін оқу, әлеуметтік, мәдениетаралық және кәсіби бағдарланған қарым-қатынас

жағдайларында тиімді қолдану қабілетін қалыптастыру, сондай-ақ білім алушылардың сыни ойлауын, шығармашылық қабілетін, ақпаратпен жұмыс істеу және өз ойын ауызша әрі жазбаша түрде дәлелді жеткізу дағдыларын дамыту.

4. «Француз тілі» оқу пәнінің міндеттері:

1) білім алушылардың тыңдалым, айту, оқу және жазу дағдыларын француз тілін меңгерудің B1 деңгейіне сәйкес дамыту, сөздік қорын кеңейту, грамматикалық құрылымдарды орынды қолдану және тілдік нормаларды сақтай отырып қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру;

2) білім алушылардың әртүрлі тақырыптар бойынша өз ойын еркін, жүйелі және дәлелді жеткізу қабілетін қалыптастыру;

3) білім алушылардың көркем, ғылыми-көпшілік, ақпараттық және академиялық мәтіндерді түсіну, талдау, бағалау және интерпретациялау дағдыларын дамыту;

4) білім алушылардың француз тіліндегі ауызша және жазбаша ақпаратты түсіну, өңдеу және оны қарым-қатынас барысында тиімді қолдану қабілетін жетілдіру;

5) білім алушылардың пікірталас жүргізу, өз көзқарасын негіздеу, басқа адамдардың пікірін тыңдалым және сындарлы қарым-қатынас жасау дағдыларын дамыту;

6) білім алушылардың француз тілінде сөйлейтін елдердің мәдениетімен танысуы арқылы мәдениетаралық қарым-қатынасқа, өзара түсіністікке және сыйластыққа тәрбиелеу;

7) ақпаратты іздеу, талдау, жасау және қолдану үшін цифрлық ресурстарды, оның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапты пайдалану дағдыларын дамыту.

5. Оқу курсының мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Шетел тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Шетел тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәнінің мазмұны

6. «Шетел тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің 10-11-сыныптар үшін жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

7.Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің Үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

7. Оқу жоспары француз тілін меңгеру деңгейлеріне сәйкес оқыту кезеңдері (сыныптар) мен сөйлеу әрекетінің түрлері (тыңдалым, айту, оқу, жазу) бойынша тілдік дағдылар мен оларды бағалау критерийлері, бүкіл оқу кезеңіне арналған ұзақ мерзімді жоспардан тұрады (10-11 сыныптар).

8. «Шетел тілі (екінші). Француз тілі» пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқу бөлімдері бойынша (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым, француз тілін пайдалану) құрылымдалған.

9. Әрбір бөлімшеде көрсетілген оқыту мақсаттары мұғалімге сөйлеу әрекетінің барлық түрлерін (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым, француз тілін қолдану) дамыту бойынша жұмысты жүйелі түрде жоспарлауға, оқушылардың жетістіктерін бағалауға, келесі кезеңдері туралы хабардар етуге мүмкіндік береді.

10. Бағдарламаның негізгі мазмұнында француз тілін оқытудың сыныптарға жіктелген жалпы мақсаттары ұсынылады.

11. «Тыңдалым», «Айтылым», «Оқылым» және «Жазылым» бөлімдерінде оқыту мақсаттары шет тілін меңгеру деңгейлерімен корреляцияланған сөйлеу әрекетінің түрлері француз тілін оқыту нәтижесіне бағытталып белгіленеді (10 – сынып B1.1, 11-сынып - B1.2).

12. «Француз тілін қолдану» тарауында білім алушы француз тілінің лексико-грамматикалық, синтаксистік құрылымдарын сөйлеу кезінде қажетті білім деңгейіне сәйкес дұрыс қолдану талаптарымен танысады.

13. 10-сыныпқа арналған «Шетел тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны: (B1.1 деңгейі)

14. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) шетелдік мәдениет өкілдерімен әлеуметтік-мәдени деңгейде қарым-қатынас;

2) ұзақ талқылаулардың негізгі мазмұнын түсіну, өз пікірін білдіру немесе достық әңгімеде басқалардан сұхбат алу, қарапайым тілдің көп мөлшерін жеткілікті түрде еркін қолдану өмірде туындайтын қалыпты емес жағдайларды шешу, кез келген дерлік ойды білдіруді білдіреді;

3) таныс тақырып бойынша әңгімеге дайындықсыз қатысу;

4) шағым беру;

5) сұхбатта/кеңес беруде бастамашылық көрсету;

6) таныс немесе қызықты тақырыптарға байланысты қарапайым мәтіндер жазу;

7) жеке сипаттағы хаттар жазу, оларда өзінің жеке басынан кешкендері мен әсерлері туралы баяндау;

8) аймақтық және мәдени білімнің болуы, қарым-қатынас нормалары мен стереотиптері, француз тілінде сөйлеушілердің ұлттық сипатының ерекшеліктері мен ұлттық менталитетінің ерекшеліктері, олардың нақты тілдік және мәдени ортада қолданылуы;

9) сөйлемдерді құрастыру, оларды мәтінге біріктіру ережелерін білу;

10) әртүрлі коммуникативті функцияларды орындау үшін мәлімдемелерді пайдалану;

11) өзара әрекеттесу схемаларына сәйкес мәлімдемені дәйекті құрастыру.

15. Тәрбиелік аспект:

1) француз тілі мен мәдениетіне деген оң көзқарастың көрінісі;

2) әртүрлі көзқарастарды құрметтеу, толеранттылықтың көрінісі, Отанға деген патриоттық сезім.

16. Жалпыбілімдік аспект:

1) француз тілі арқылы жалпы мәдениетін арттыру, ой-өрісін кеңейту, оқытылатын тілдің елі туралы, жалпы қоршаған әлем туралы білімдерін кеңейту.

17. Дамытушылық аспектісі:

1) тілдік қабілеттерді және тілдік болжамды, сөйлеу тәртібі мәдениетін, француз тілін үйренуге қызығушылықты, тұлғаның жағымды қасиеттерін дамыту: ерік-жігер, есте сақтау қабілеті;

2) берілген параметрлер бойынша тілді меңгерудің тиімділігін қамтамасыз ететін анықтамалық әдебиеттерді, оқытудың заманауи технологияларын пайдалану;

3) өз ойын логикалық және дәйекті түрде жеткізу, жалпы қабылданған тақырыптар бойынша талқылау, коммуникативті сипаттағы стандартты емес жағдайларды шешу;

4) жалпыадамзаттық мәдениетті дамытудағы ұлттық мәдениеттердің (өз және шетелдік) жетістіктері және ана тілі мен мәдениетінің жат мәдениет айнасындағы рөлі туралы кең түсініктердің болуы.

18. Стратегиялық аспект:

1) өз бетінше шетел тілінде қарым-қатынас жасауға қабілетті және дайын қосалқы тілдік тұлғаның негізгі сипаттамаларын меңгеру.

19. 11-сыныпқа арналған «Шетел тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:)

20. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) шетел мәдениетінің өкілдерімен дерлік барлық деңгейде табысты қарым-қатынас;

2) ұзақ талқылаулардың негізгі мазмұнын толық түсіну;

3) туындаған мәселелер туралы сұрау салу хабарламасын алу;

4) сұхбат/консультация процесінде қажетті ақпаратты ұсыну (мысалы, дәрігерге симптомдарыңызды сипаттаңыз);

5) бір нәрсенің неліктен проблема туғызатынын түсіндіру;

6) әңгіменің, мақаланың сюжетін, әңгіме мазмұнын, пікірталас, деректі фильмді талқылау;

7) өз көзқарасын білдіру және бірқатар нақтылау сұрақтарына жауап беру;

8) алдын ала дайындалған әңгіме жүргізу, қолда бар ақпаратты тексеру және бекіту, әңгіме құрастыру, істің қалай орындалғаны, нақты нұсқаулар беру;

9) мүдделілік саласына жататын ішкі және тұрмыстық емес мәселелер бойынша жинақталған деректі ақпаратпен айтарлықтай сенімді алмасу;

10) қызықтыратын тақырыптар бойынша шағын қарапайым эссе жазу;

11) аймақтық және мәдени білімнің болуы, қарым-қатынас нормалары мен стереотиптерді, ұлттық сипаттағы ерекшеліктері мен ұлттық ерекшеліктерін білу.

12) сөйлемдерді құру, оларды мәтінге біріктіру ережелерін білу;

13) әртүрлі коммуникативті функцияларды орындау үшін мәлімдемелерді еркін және бейсаналық пайдалану;

14) сызбалық өзара әрекеттесулерге сәйкес мәлімдемелерді тізбектей құрастыру.

21. Тәрбиелік аспект:

1) француз тілі мен мәдениетіне деген оң көзқарастың көрінісі;

2) әртүрлі көзқарастарды құрметтеу, толеранттылық пен Отанға деген патриоттық сезімнің көрінісі.

22. Жалпыбілімділік аспект:

1) француз тілі арқылы жалпы мәдениетін арттыру, ой-өрісін кеңейту, оқытылатын тілдің елі, жалпы қоршаған әлем туралы білімдерін кеңейту.

23. Дамытушылық аспектісі:

1) тілдік қабілеттерді және тілдік болжамды, сөйлеу тәртібі мәдениетін, француз тілін үйренуге қызығушылықты, тұлғаның жағымды қасиеттерін дамыту: ерік-жігер, есте сақтау;

2) берілген параметрлер бойынша тілді меңгерудің тиімділігін қамтамасыз ететін анықтамалық әдебиеттерді, заманауи оқыту технологияларын пайдалану;

3) өз ойын логикалық және дәйекті түрде жеткізу, жалпы қабылданған тақырыптарды талқылау, коммуникативті сипаттағы стандартты емес жағдайларды шешу;

4) ұлттық мәдениеттердің (отандық және шетелдік) адамзат мәдениетінің дамуындағы жетістіктері және ана тілі мен мәдениетінің шетел мәдениетінің айнасындағы рөлі туралы кең түсініктердің болуы.

24. Стратегиялық аспект:

1) өз бетінше шетел тілінде қарым-қатынас жасауға қабілетті және дайын қосалқы тілдік тұлғаның негізгі сипаттамаларын меңгеру.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

25. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодпен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімнің ретін, үшінші және төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.1 кодында: «1» – сынып, «1» – бөлім, «2.1» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

26. Оқыту мақсаттарының жүйесі:

1-бөлім. Тыңдалым (Compréhension de l’oral):

Білім алушылар білуге тиісті:	
10- сынып	11 - сынып
B1.1	B1.2
10.1.1 мектепте, демалыста және т.б. жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну
10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгендетүсіну	11.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну
10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілгенпікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру	11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру
10.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну	11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқабайланысты дәріс немесе әңгімені түсіну
10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну	11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну
10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері	11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну
10.1.7 радио арқылы берілген ақпаратмәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну	11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну
10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты	11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған

айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер	жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер,репортаждар

2-бөлім. Айтылым (Productionorale):

Білім алушылар білуге тиісті:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу
10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау	11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау
10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру	11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау
10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру	11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру
10.2.5 тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау	11.2.5 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау
10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу	11.2.6 асынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу
10.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақтықайта-қайта қайталауды өтіну	11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну
10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау	11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау

3-бөлім. Оқылым (Compréhension des écrits):

Білім алушылар білуге тиісті:

10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну
10.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну	11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сиапттамасын түсіну
10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау	11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау
10.3.4 күнделікті жазбаша материалдан өзекті мәселені табу және түсіну, мысалы, хаттардан, брошюралардан және қысқаша ресми құжаттардан	11.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу
10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну	11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну
10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау	11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау
10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережелері	11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну
10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану	11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анқытау	11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анқытау

4-бөлім. Жазылым (Production écrite):

Білім алушылар білуге тиісті:	
10 - сынып	11 - сынып
B1.1	B1.2

10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу
10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау	11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыр, өзінің тәжірибесін сипаттау
10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу	11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау
10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу	11.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу хат жазу
10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін сипаттайтын хат жазу	11.4.5 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын және жаңалықтар туралы жеке хат жазу
10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу	11.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады
10.4.7 қызықты тақырып туралы ауызша айтып тұруы бойынша кейін қолдануға болатын нақты жазбахат жазады	11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады
10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу	11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу
10.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу	11.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу

5-бөлім. Француз тілін қолдану (Utilisationdelalangue):

Білім алушылар білуге тиісті:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану

және күрделі атаулық топтарды қолдану	
10.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану	11.5.2 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану
10.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшелер және шырайлар ретінде түрлі күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану	11.5.3 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көмегімен салыстырмалы құрылым жасауға болатын есімшелер ретінде күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану
10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша предетерминатив рөлінде синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді қолдану	11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша анықтауыш және болжауыш сөздерді қолдану
10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі уақыттық және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану	11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану
10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімдікті, onбелгісіз есімдігімен және сандық есімдіктермен бірге қолдану	11.5.6 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатысымдық, көрсетімдік, белгісіз және сандық есімдіктерді және рефлексивтік есімдіктің көп бөлігін қолдану
10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай аяқталған формасының әртүрімен бірге мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышты қолдану	11.5.7 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншамезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышпен және бірқатар ырықсыз түрімен бірге жай аяқталған формасын қолдану
10.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану	11.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану
10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және сипаттама және	11.5.9 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және

төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану	баяндау және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану
10.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану	11.5.10 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану
10.5.11 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама және жапсарлас сұрақтарда ұсынылған тілдік нормаларды артығымен түрлендіріп қолдану	11.5.11 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану
10.5.12 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаүстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану	11.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаүстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану
10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш және сын білдіру үшін осы және өткен шақты білдірумен әр түрлі модальды формаларды қолдану	11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш және сын білдіру үшінөткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану
10.5.14 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында және географиялық атаулардың алдында көмекші сөздерді қолдану	11.5.14 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында көмекші сөздерді артығымен түрлендіріп қолдану
10.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістік пен сын есімнен кейін инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, шартты рай түрлерін қолдану және фразалық етістіктерді қолдана бастау	11.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңғы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану

10.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге түрлі жалғаулықтарды қолдану	11.5.16 жалпы таныс және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге инфинитивтіқұрылымды (күрделі толықтауыш, күрделі бастауыш) қолдану, сөйлемде есімшелі конструкцияларды, жақсыз конструкциялардықолдану
10.5.17 таныс жалпы және оқу тақырыптар бойынша қарым-қатынас процесінде етістіктің ашық рай және шартты райын белсендендіру	11.5.17 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптар бойынша қатысымдық бағыныңқы сөйлем, етістіктің ашық рай және шартты райын қолдану

27. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

28. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Шетел тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асырудың ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Шетел тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

10 - сынып (B1.1):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Мемлекет табысы - әлеуметтік кепілдік : 1.1 Әлеуметтік қорғалу және кепілдік 1.2 Белсенді азаматтық ұстаным	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста және т.б. жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілгенпікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым

		бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер
	Айтылым	10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.5 тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анқытау
	Жазылым	10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу

	Тілді қолдану	10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі уақыттық және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және сипаттама және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 10.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістік пен сын есімнен кейін инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, шартты рай түрлерін қолдану және фразалық етістіктерді қолдана бастау; 10.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге түрлі жалғаулықтарды қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік: уақыт талабы: 2.1 Білім алу - табысқа жол 2.2 Болашақ маманның кәсіби сапасы	Тыңдалым	10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгендетүсіну; 10.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпаратмәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну;

	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу;
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережелері;
	Жазылым	10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып ақпарат сұрап хат жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін сипаттайтын хат жазу; 10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу; 10.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес

		тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 10.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі сандық сын есімдерді қолдану; 10.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшелер және шырайлар ретінде түрлі күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай аяқталған формасының әртүрімен бірге мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышты қолдану; 10.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістік пен сын есімнен кейін инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, шартты рай түрлерін қолдану және фразалық етістіктерді қолдана бастау; 10.5.17 таныс жалпы және оқу тақырыптар бойынша қарым-қатынас процесінде етістіктің ашық рай және шартты райын белсендендіру
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық сапаны қалай дамытуға болады? 3.1 Жастардың бос уақытын ұйымдастыру 3.2 Тұлғааралық қарым-қатынас. Келіспеушілік жағдайларды шешу	Тыңдалым	10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілгенпікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпаратмәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну;
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу;

		10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анқытау
	Жазылым	10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жиақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін сипаттайтын хат жазу; 10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу;
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары

		бойынша предетерминатив рөлінде синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімдікті, onбелгісіз есімдігімен және сандық есімдіктермен бірге қолдану; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белсенді және ырықсыз осы және өткен қарапайым формалары түрлерін түрлендіріп және сипаттама және төлеу сөзде соңғы аяқталған формасын қолдану; 10.5.11 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама және жапсарлас сұрақтарда ұсынылған тілдік нормаларды артығымен түрлендіріп қолдану; 10.5.12 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаүстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 10.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге түрлі жалғаулықтарды қолдану
4-тоқсан		
4. Ғылым мен техника: 4.1 Қазақстан әлемдік аренада 4.2 Қазақстан ұлттық экономикасының бәсекеге қабілеттілігі 4.3 Қазақстан және Францияның саяси жүйесі	Тыңдалым	10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілгенпікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай

		білу; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу;
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалдан өзекті мәселені табу және түсіну, мысалы, хаттардан, брошюралардан және қысқаша ресми құжаттардан; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 10.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшелер және шырайлар ретінде түрлі күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану;

		10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша предетерминатив рөлінде синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімдікті, onбелгісіз есімдігімен және сандық есімдіктермен бірге қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай аяқталған формасының әртүрімен бірге мезгіл пысықтауыш және мекен пысықтауышты қолдану; 10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойыншаөтініш және сын білдіру үшін осы және өткен шақты білдірумен әр түрлі модальды формаларды қолдану; 10.5.14 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында және географиялық атаулардың алдында көмекші сөздерді қолдану

2)11 – сынып (В1.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1.Мемлекет табысы - әлеуметтік кепілдік – 1.1 Қазақстан Республикасының Конституциясы негізгі заң 1.2 Ұлт денсаулығы – болашақтың табысты негізі. Медициналық сақтандыру	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқабайланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну;
	Айтылым	11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру,

		негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну;
	Оқылым	11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау;
	Жазылым	11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыр, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу
	Тілді қолдану	11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану; 11.5.7 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншамезгіл пысықтауыш және мекен

		пысықтауышпен және бірқатар ырықсыз түрімен бірге жай аяқталған формасын қолдану; 11.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін қолдану; 11.5.10 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде үздіксіз өсетін ырықсыз форма түрлерін қолдану; 11.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаүстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 11.5.16 жалпы таныс және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI шартты бағыныңқымен бірге инфинитивтіқұрылымды (күрделі толықтауыш, күрделі бастауыш) қолдану, сөйлемде есімшелі конструкцияларды, жақсыз конструкциялардықолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік – уақыт талабы: 2.1 IT-технологиялар 2.2 Мәдениет диалогі	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну;

	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну;
	Жазылым	11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыр, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.5 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті

		тақырыптар бойынша өз ойларын және жаңалықтар туралы жеке хат жазу; 11.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу; 11.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану; 11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшінөткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану; 11.5.14 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында көмекші сөздерді артығымен түрлендіріп қолдану; 11.5.15 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша етістіктік инфинитив түрін қолдану, етістіктен туған зат есім түрін қолдану, мақсат, жағдай, іс-әрекет бағыныңғы құрмалас сөйлемді, фразалық етістікті қолдану; 11.5.17 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптар бойынша қатысымдық бағыныңқы сөйлем, етістіктің ашық рай және шартты райын қолдану
3- тоқсан		
3. Көшбасшылық сапаны қалай дамытуға болады? 3.1 Пікірталас. Диспут. Көпшілік алдындағы сөйлеу 3.2 Заманауи жастардың өзін-өзі	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру;

оқытуы және өзін-өзі дамытуы. 3.3 Қазақстандық патриоттық сезім, жастардың құқығы мен міндеті.		11.1.4 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер, репортаждар
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну;
	Оқылым	11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сиапттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен

		көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.5 мәтінде қозғалып отырған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анқытау
	Жазылым	11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарпайым байланысқан мәтін құрастыр, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу; 11.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану; 11.5.3 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көмегімен салыстырмалы құрылым жасауға болатын есімшелер ретінде күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану; 11.5.8 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ырықсыз етіспен бірге келер шақ түрлерін

		қолдану; 11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшінөткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану
4-тоқсан		
4. Еліміздің экономика және бәсекеге қабілеттілігіи: 4.1 Қазақстан мен Францияның дипломатиялық қарым-қатынасы 4.2 Жасыл экономика	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.5 баяу, нақты нормативті айтылғанжағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидениялық бағдарламалардың басым бөлігін, олар баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәрістер, репортаждар
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тіл мен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.5 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып

		бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу;
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.5 реферат немесе мәдени тақырыптар бойынша жаңалықтар мен ойлар туралы жеке хаттар жазу: музыка, фильмдер; 11.4.6 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 11.4.7 нормативтік диалектіде нақты айтылған, қарапайым сөйлеу тілінде, таныс тақырыпқа жазылған қарапайым дәрістер барысында негізгі кезеңдерді тізімдеп жазбахат жазады; 11.4.8 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым ілмен жазу; 11.4.9 тарихи оқиғаны жазбаша айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша абстрактілі құрамды зат есімді және күрделі атаулық топтарды қолдану;

		11.5.12 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойыншаүстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 11.5.13 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшінөткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану; 11.5.14 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімнің алдында көмекші сөздерді артығымен түрлендіріп қолдану

3-тарау. Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11 (12) сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Шет тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәнінің мазмұны

29. «Шет тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің ең жоғары мөлшері:

1) 10-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат;

3) 12-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

30. 10-сыныпқа арналған «Шет тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Мазмұны. Тыңдалым және айту дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалау және сындарлы жауап беру, жеке оқыту мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдалану. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастыру және беру. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастыру және қорғану. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдалану. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша талқылауды түсіну. Жалпы және оқу тақырыптарының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны

бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу тақырыптары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу тақырыптарының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу тақырыптарының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу бағдарламасының тақырыптарына әртүрлі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдау. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы хабарлау

және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6) Француз тілін қолдану. Күрделі және күрделі зат есімнің сан алуан тіркестерінің, есептік және саналмайтын зат есімдерге арналған жиынтық көрсеткіштердің алуан түрлілігі, сонымен қатар есімдік сөз тіркестері, күрделі сын есімдердің алуан түрлері, сын есімдердің жіктік жалғауы, салыстырмалы құрылымдары және күшейткіш сын есімдердің әртүрлі ортақ мағынада қолданылуы. оқу бағдарламасына таныс тақырыптардың, анықтауыштардың құрылымының алуан түрлілігі, сұрақтардың кең ауқымы, салыстырмалы, көрнекілік, белгісіздік, сан есімдер, сонымен қатар оқу бағдарламасының әртүрлі жалпы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша рефлексиялық есімдіктердің құрылымдары. Жетілдірілген үздіксіз формаларды, сондай-ақ белсенді және пассивті дауыста бірқатар кемелді формаларды шақ көмегімен қолдану, белсенді және пассивті дауыстардың келер және келешек үздіксіз шақтағы әртүрлі формалары, алуан түрлі формалар. баяндауыш сөйлемдер мен жанама сөйлеудегі қазіргі, өткен және өткен шақтағы белсенді және пассивті дауыстар, Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының таныс тақырыптары бойынша белсенді және пассивті дауыстардың Present Continuous және Past Continuous формалары. Әртүрлі жанама сөйлеу мәлімдемелері мен сұрау формаларын белгілі жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдану, тұрақты және тұрақсыз үстеулерге қатысты үстеу құрылымдары, превербальды, кейінгі және шектен шыққан үстеулер, болжамды білдіру үшін модальды етістіктердің өткен шақ формаларының көбеюі. өткен шақ туралы қорытынды, зат есім мен сын есімнің алдындағы көсемше тіркестер, зат есімнен, сын есім мен етістіктен кейінгі тәуелдік жалғаулар. Көбейген етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитивтік формалардың, көптеген етістіктер мен көсемшелерден кейін герунд формаларының, көптеген көсемше және фразалық етістіктердің қолданылуы. Әртүрлі таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша кәсіподақтардың алуан түрлілігі. Шартты сөйлемнің үшінші түріндегі конструкциялар si/ si seulement, сабақтас құрмалас сөйлемдерді қолдану, оның ішінде әртүрлі жалпы және оқу бағдарламаларына таныс тақырыптарда qui.

31. 11 сыныпқа арналған «Шет тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Мазмұны. Тыңдалым және айту дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқыту мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ

талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша талқылауды түсіну. Жалпы және оқу тақырыптарының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу тақырыптары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу тақырыптарының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу тақырыптарының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу бағдарламасының тақырыптарына әртүрлі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдау. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу

бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы хабарлау және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6) Француз тілін қолдану. Белгілі бір қызметті білдіру үшін модальды етістіктің әртүрлі формаларын, әртүрлі псевдомодальды құрылымдарды, аз таралған зат есімдермен, сын есімдермен және етістіктермен тіркесетін алуан түрлі тәуелді көсемшелерді, келісім мен құрметті білдіретіндерді қоса алғанда, неғұрлым күрделі көсемше тіркестердің көп түрін қолдану, әртүрлі жалпы және силлабус тақырыптары бойынша әртүрлі синтаксистік типтегі көп сөзді етістіктердің алуан түрі, терминдерді білдіретін күрделірек жалғаулардың алуан түрі, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша келісім мен қарама-қайшылықтар, бұрын және кейін өзгертілген әртүрлі атау құрылымдары, жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары, жалпы және қосымша қолдануға арналған зат есімдерге қатысты әртүрлі анықтауыштар, сондай-ақ жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымына мәтіндік сілтемелер, ce/cet/cette сөзімен тіркесетін әртүрлі сын есімдер, инфинитив, сәйкес қосымшалары бар аффикстер, алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы мағына мен дұрыс жазылу, өтпелі және ырықсыз етістіктердің әр түрлі толықтауыш құрылымдары, жалпы және оқу тақырыптарындағы тұлғасыз сөйлемдер мен құрылымдардың алуан түрлілігі, белсенді және пассивті дауыстардың алуан түрлілігі, шақ, сондай-ақ жалпы және оқу тақырыптарының алуан түрлілігі бойынша толық үздіксіз формалардың бірқатары, келер шақ формаларының әртүрлілігі, әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы осы және өткен шақ формаларының алуан түрлілігі, жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша өсіп келе жатқан айырмашылықтардың саны (өткен және жетілген пішін / қарапайым және үздіксіз форма), мақұлдау және бұйрықтық сөйлемдер арқылы білдірілетін жанама сөйлеудің кең ауқымы, сондай-ақ әртүрлі жалпы мәселелер бойынша сұрақтар, сөйлем соңында қолданылатын превербальды, кейінгі және үстеу топтарының кең ауқымы, әртүрлі сын есімдердің ce/cet/cette, инфинитив, және әртүрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы сөйлемдерде қолдану.

32. 12 сыныпқа арналған «Шет тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Мазмұны. Тыңдалым және айту дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқыту мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша талқылауды түсіну. Жалпы және оқу тақырыптарының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу тақырыптары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу тақырыптарының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу тақырыптарының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу бағдарламасының тақырыптарына әртүрлі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдау. Таныс

жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы хабарлау және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6) Француз тілін қолдану. Белгілі бір қызметті білдіру үшін модальды етістіктің әртүрлі формаларын, әртүрлі псевдомодальды құрылымдарды, аз таралған зат есімдермен, сын есімдермен және етістіктермен тіркесетін алуан түрлі тәуелді көсемшелерді, келісім мен құрметті білдіретіндерді қоса алғанда, неғұрлым күрделі көсемше тіркестердің көп түрін қолдану, әртүрлі жалпы және силлабус тақырыптары бойынша әртүрлі синтаксистік типтегі көп сөзді етістіктердің алуан түрі, терминдерді білдіретін күрделірек жалғаулардың алуан түрі, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша келісім мен қарама-қайшылықтар, бұрын және кейін өзгертілген әртүрлі атау құрылымдары, жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары, жалпы және қосымша қолдануға арналған зат есімдерге қатысты әртүрлі анықтауыштар, сондай-ақ жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымына мәтіндік сілтемелер, ce/cet/cette сөзімен тіркесетін әртүрлі сын есімдер, инфинитив, сәйкес қосымшалары бар аффикстер, алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы мағына мен дұрыс жазылу, өтпелі және ырықсыз етістіктердің әр түрлі толықтауыш құрылымдары, жалпы және оқу тақырыптарындағы тұлғасыз сөйлемдер мен құрылымдардың алуан түрлілігі, белсенді және пассивті дауыстардың алуан түрлілігі, шақ, сондай-ақ жалпы және оқу тақырыптарының алуан түрлілігі бойынша толық үздіксіз формалардың бірқатары, келер шақ формаларының әртүрлілігі, әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы осы және өткен шақ формаларының алуан түрлілігі, жалпы және оқу тақырыптарының кең ауқымы бойынша өсіп келе жатқан айырмашылықтардың саны (өткен және жетілген пішін / қарапайым және үздіксіз форма), мақұлдау және бұйрықтық сөйлемдер арқылы білдірілетін жанама сөйлеудің кең ауқымы, сондай-ақ әртүрлі жалпы мәселелер бойынша сұрақтар, сөйлем соңында қолданылатын превербальды, кейінгі және үстеу топтарының кең ауқымы, әртүрлі сын есімдердің ce/cet/cette, инфинитив, және әртүрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы сөйлемдерде қолдану.

33. Оқыту мақсаттары мұғалімдерге оқу іс-әрекетін жоспарлауға, білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалауға, білім алушыларға келесі қадамдар жасау керектігі туралы бағыт-бағдар беруге мүмкіндік беретін әрбір жеке қосалқы аймақтағы ілгерілеуді көрсетеді.

34. 1-бөлім: Тыңдалым. Білім алушы әртүрлі жанрдағы түпнұсқа мәтіндердің негізгі идеясын түсінеді, таныс және жартылай бейтаныс тақырыптар бойынша пікірталастар, формаларды, кестелерді, диаграммаларды толтыру үшін егжей-тегжейлерді және нақты ақпаратты қамтитын функционалды маңызды мағыналарды таниды, терминдер мен негізгі бөліктердің мағынасын түсінеді. танымдық және жалпылама тақырыптағы мәтіндердің мазмұнын анықтайды, факті мен пікірді ажыратады, жалпы және тәрбиелік тақырыптағы әртүрлі

жанрлар мен стильдегі орташа мәтіндердегі қарама-қайшылықтарды таниды және салыстырады, контекстке байланысты бейтаныс сөздердің мағынасын белгілейді.

35. 2-бөлім: Айтылым. Білім алушы күнделікті ресми және бейресми қарым-қатынас жағдайында пікірталасқа қатысады, тілдің лексикалық және грамматикалық ресурстарын пайдалана отырып, тұжырымдарды дұрыс тұжырымдайды, бұрын ұсынылған сөйлеу коммуникациясының стратегиясын пайдалана отырып, шындыққа эмоционалды және бағалаушы көзқарасын білдіреді, талдайды және салыстырады. мәтіндер, өз көзқарасын және сәйкес себептерін растайтын дәлелдер келтіре отырып, оқиғаларды, пікірлер мен мәселелерді бағалайды, қорытынды жасайды және берілген мәселені шешу жолдарын ұсынады.

36. 3-бөлім: Оқылым. Білім алушы гуманитарлық ғылымдар туралы әр түрлі жанрлар мен стильдегі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерінің негізгі идеясын түсінеді, оқу стратегияларының бірқатарын пайдаланады, оқиғалар мен құбылыстардың уақыттық және себеп-салдарлық байланыстарын анықтайды, талдайды және салыстырады. қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, сөздердің мағынасын ашады, әр түрлі жанрлар мен стильдегі мәтіндердің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалайды.

37. 4-бөлім: Жазылым. Білім алушы жазбаша мәтінге қысқаша шолуды жоспарлайды және құрастырады, әртүрлі жанрлар мен сөйлеу мәнерлеріндегі мәтіндерді өңдейді, орфографиялық және грамматикалық ережелерді сақтайды, БАҚ ақпаратына негізделген жазбаша мәтінде дәлелдер келтіреді, іскерлік хаттар мен басқа да құжаттарды жазады. , бірқатар тақырыптарға, соның ішінде қоғамдық және гуманитарлық ғылымдарға қатысты пікір білдіре отырып, дискурсивті мәтіндер құрастырады.

38. 5-бөлім: Француз тілін қолдану. Білім алушы жақсы сөздік қорын және жалпы тілдің әртүрлілігін жоғары дәлдікпен пайдалана отырып, өз ойын білдіреді. Білім алушының өткен, осы және келер шақ түрлерін, модальды етістіктерді, белсенді және пассивті етістіктерді, тура және жанама сөйлеуді кеңінен қолдана білу дағдысы қалыптасады.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

39. Білім берудің мақсаттары бағдарламада кодтармен берілген. Кодтағы бірінші нөмір - сыныпты, екіншісі бөлім нөмірін, ал үшіншісі – мақсаттың нөмірін білдіреді.

1) 1-бөлім: Тыңдалым:

10-сынып	11-сынып	12-сынып
B1.1	B1.2	B1.2
10.1.1 мектепте, демалыста және т.б. жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған	12.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған

әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну	пікірлердің негізгі ережелерін түсіну	пікірлердің негізгі ережелерін түсіну
10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну	11.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну	12.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну
10.1.3 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну	11.1.3 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқабайланысты дәріс немесе әңгімені түсіну	12.1.3 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқабайланысты дәріс немесе әңгімені түсіну
10.1.4 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну	11.1.4 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну	12.1.4 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну
10.1.5 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері	11.1.5 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну	12.1.5 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну
10.1.6 радио, телевидениялық бағдарламалар	11.1.6 қызықты тақырыптар бойынша радио және теледидар	12.1.6 қызықты тақырыптар бойынша радио және теледидар

арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну	жаңалықтарының негізгі ойларын түсіну, мысалы, сұхбаттар, қысқаша лекциялар, баяндамалар, олар баяу және анық айтылған кезде	жаңалықтарының негізгі ойларын түсіну, мысалы, сұхбаттар, қысқаша лекциялар, баяндамалар, олар баяу және анық айтылған кезде

2) 2-бөлім: Айтылым:

10-сынып	11-сынып	12-сынып
B1.1	B1.2	B1.2
10.2.1 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау	11.2.1 өте тез бір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау	12.2.1 өте тез бір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау
10.2.2 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру	11.2.2 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау	12.2.2 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау
10.2.3 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру	11.2.3 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру	12.2.3 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру
10.2.4 тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау	11.2.4 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау	12.2.4 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау

10.2.5 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу	11.2.5 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу	12.2.5 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу
10.2.6 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну	11.2.6 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну	12.2.6 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну

3) 3-бөлім: Оқылым:

10-сынып	11-сынып	12-сынып
B1.1	B1.2	B1.2
10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну	12.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну
10.3.2 досымен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғанын, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну сипаттауын түсіну	11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну	12.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну
10.3.3 күнделікті жазбаша материалдан, мысалы, хаттардан, брошюралардан және қысқа ресми құжаттардан өзекті ақпаратты табу және түсіну	11.3.3 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу	12.3.3 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу
10.3.4 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау	11.3.4 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі	12.3.4 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі

	тұжырымдамасын анықтау	тұжырымдамасын анықтау
10.3.5 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану	11.3.5 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану	12.3.5 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
10.3.6 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау	11.3.6 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау	12.3.6 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау

4) 4-бөлім: Жазылым:

10-сынып	11-сынып	12-сынып
B1.1	B1.2	B1.2
10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу	12.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу
10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау	11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарапайым байланысқан мәтін құрастыру, өзінің тәжірибесін сипаттау	12.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарапайым байланысқан мәтін құрастыру, өзінің тәжірибесін сипаттау
10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу	11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау	12.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау
10.4.4 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін сипаттайтын хат жазу	11.4.4 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын	12.4.4 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын

	және жаңалықтар туралы жеке хат жазу	және жаңалықтар туралы жеке хат жазу
10.4.5 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу	11.4.5 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады	12.4.5 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады
10.4.6 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу	11.4.6 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу	12.4.6 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу

5) 5-бөлім. Француз тілін қолдану:

10-сынып	11-сынып	12-сынып
B1.1	B1.2	B1.2
10.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша Degrés de comparaison des adjectifs әртүрлі сын есімдерді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша Le superlatif сын есімдерінің үстемдіктерін қолдану	12.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша Le superlatif сын есімдерінің үстемдіктерін қолдану
10.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы созылыңқы шақты және өткен созылыңқы шақ түрлерін, соның ішінде өсетін пассивті форма түрлерін қолдану	11.5.2 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы созылыңқы шақты және өткен созылыңқы шақ түрлерін, соның ішінде өсетін пассивті форма түрлерін қолдану	12.5.2 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы үздіксіз шақты және өткен үздіксіз шақ түрлерін, соның ішінде өсетін пассивті форма түрлерін қолдану
10.5.3 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама және тікелей сұрақтарда ұсынылған тілдік нормаларды артығымен түрлендіріп қолдану	11.5.3 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану	12.5.3 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану

10.5.4 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша салыстырмалы үстеу құрылымының әртүрлілігін қолдану	11.5.4 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша салыстырмалы үстеу құрылымының әртүрлілігін қолдану	12.5.4 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша салыстырмалы үстеу құрылымының әртүрлілігін қолдану
10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша өкініш пен сын білдіру үшін әртүрлі модальды етістіктерді қолдану	11.5.5 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өкініш пен сын білдіру үшін әртүрлі модальды етістіктерді қолдану	12.5.5 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өкініш пен сын білдіру үшін әртүрлі модальды етістіктерді қолдану
10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша SI қосылысын қолдану	11.5.6 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша SI + présent; futur simple (présent, impératif) конструкцияларды қолдану	12.5.6 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша SI + présent; futur simple (présent, impératif) конструкцияларды қолдану

40. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімшелер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

41. Осы оқу бағдарламасы Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11(12)-сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11(12)-сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10 сынып:

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдіктер-мемлекеттің жетістігі: 1.1 Әлеуметтік қауіпсіздік және	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста және т.б. жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну;

кепілдіктер 1.2 Белсенді азаматтық ұстаным		10.1.3 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну 10.1.5 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері 10.1.6 радио, телевидениялық бағдарламалар арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.2 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.3 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.4 тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.6 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 күнделікті жазбаша материалдан өзекті мәселені табу және түсіну, мысалы, хаттардан, брошюралардан және қысқаша ресми құжаттардан; 10.3.4 таныс тақырыптағы газет

		мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.5 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 10.3.6 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.5 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.6 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Француз тілін қолдану	10.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша Degrés de comparaison des adjectifs әртүрлі сын есімдерді қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша SI қосылысын қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік: уақыт талабы 2.1 Білім-табысқа жету жолы 2.2 Болашақ маманның кәсіби сапасы	Тыңдалым	10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 10.1.3 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.4 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа

		қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.6 радио, телевидениялық бағдарламалар арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.2 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.3 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.6 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 досымен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғанын, сезімнің және ынтаның суреттеуін және сипаттауын түсіну; 10.3.3 күнделікті жазбаша материалдардан, мысалы, хаттардан, брошюралардан және қысқа ресми құжаттардан өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 мағынасын тексеру және түсінікті

		кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 10.3.6 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.4 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін сипаттайтын хат жазу; 10.4.5 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.6 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу;
	Француз тілін қолдану	10.5.3 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама және тікелей сұрақтарда ұсынылған тілдік нормаларды артығымен түрлендіріп қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша өкініш пен сын білдіру үшін әртүрлі модальды етістіктерді қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытуға болады? 3.1 Жастардың бос уақытын ұйымдастыру 3.2 Тұлға аралық қарым-қатынас. Келіспеушілік жағдайларды шешу	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста және т.б. жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 10.1.3 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.4 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну;

		10.1.5 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері
	Айтылым	10.2.1 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.2 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.3 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.6 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну;
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 досымен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғанын, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну сипаттауын түсіну; 10.3.4 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.5 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 10.3.6 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау

	Жазылым	10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қарапайым қысқа эссе жазу; 10.4.4 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін сипаттайтын хат жазу; 10.4.5 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу; 10.4.6 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Француз тілін қолдану	10.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы созылыңқы шақты және өткен созылыңқы шақ түрлерін, соның ішінде өсетін пассивті форма түрлерін қолдану; 10.5.3 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама және тікелей сұрақтарда ұсынылған тілдік нормаларды артығымен түрлендіріп қолдану; 10.5.4 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша салыстырмалы үстеу құрылымының әртүрлілігін қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша SI қосылысын қолдану
4-тоқсан		
4. Ғылым мен техника: 4.1 Қазақстан әлемдік аренада 4.2 Қазақстан ұлттық экономикасының бәсекеге қабілеттілігі 4.3 Қазақстан және Францияның саяси жүйесі	Тыңдалым	10.1.3 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері

	Айтылым	10.2.2 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.3 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.4 тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.5 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.6 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 күнделікті жазбаша материалдан өзекті мәселені табу және түсіну, мысалы, хаттардан, брошюралардан және қысқаша ресми құжаттардан; 10.3.4 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.5 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	10.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 10.4.2 қызықты, таныс сұрақтар бойынша қарапайым, нақты сипаттама жасау; 10.4.3 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу;

		10.4.5 проблеманы айқындайтын, түсіндіретін, сұрақ келтірілген хабарлама жазу 10.4.6 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Француз тілін қолдану	10.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша Degrés de comparaison des adjectifs әртүрлі сын есімдерді қолдану; 10.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы созылыңқы шақты және өткен созылыңқы шақ түрлерін, соның ішінде өсетін пассивті форма түрлерін қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша өкініш пен сын білдіру үшін әртүрлі модальды формаларды қолдану

2) 11-сынып:

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1.Мемлекет табысы - әлеуметтік кепілдік: 1.1 Әлеуметтік қауіпсіздік және кепілдіктер 1.2 Белсенді азаматтық ұстаным	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.3 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.4 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.5 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну
	Айтылым	11.2.2 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.3 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені,

		жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.6 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.4 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.5 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарапайым байланысқан мәтін құрастыру, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.6 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Француз тілін қолдану	11.5.2 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы созылыңқы шақты және өткен созылыңқы шақ түрлерін, соның ішінде өсетін пассивті форма түрлерін қолдану; 11.5.3 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану; 11.5.4 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша салыстырмалы үстеу құрылымының

		әртүрлілігін қолдану; 11.5.6 жалпы таныс және оқу тақырыптарды түсіндіргенде SI + présent; futur simple (présent, impératif) конструкцияларды қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік – уақыт талабы 2.1 IT-технологиялар 2.2 Мәдениет диалогі	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 11.1.3 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну 11.1.4 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну 11.1.5 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну 11.1.6 қызықты тақырыптар бойынша радио және теледидар жаңалықтарының негізгі ойларын түсіну, мысалы, сұхбаттар, қысқаша лекциялар, баяндамалар, олар баяу және анық айтылған кезде
	Айтылым	11.2.1 өте тез бір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.2 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.3 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі

		нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.6 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.4 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.5 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарапайым байланысқан мәтін құрастыру, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.4 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын және жаңалықтар туралы жеке хат жазу; 11.4.5 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет

		көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 11.4.6 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Француз тілін қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша Le superlatif сын есімдерінің үстемдіктерін қолдану; 11.5.3 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану; 11.5.4 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша салыстырмалы үстеу құрылымының әртүрлілігін қолдану; 11.5.5 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша жанашырлық таныту және сын білдіру үшін модалді етістіктерді қолдану; 11.5.6 жалпы таныс және оқу тақырыптарды бойынша SI + présent; futur simple (présent, impératif) конструкцияларды қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытуға болады? 3.1 Пікірталас. Диспут. Көпшілік алдында сөйлеу 3.2 Заманауи жастардың өздігінен білім алуы және өзін-өзі дамытуы. 3.3 Қазақстандық патриотизм, жастардың құқығы мен міндеті.	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 11.1.3 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.4 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі

		түсіну; 11.1.5 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез бір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.2 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.3 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.4 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 11.2.5 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.6 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.4 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.5 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану;

		11.3.6 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарапайым байланысқан мәтін құрастыру, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.5 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 11.4.6 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Француз тілін қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша Le superlatif сын есімдерінің үстемдіктерін қолдану; 11.5.2 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы созылыңқы шақты және өткен созылыңқы шақ түрлерін, соның ішінде өсетін пассивті форма түрлерін қолдану; 11.5.5 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша жанашырлық таныту және сын білдіру үшін модалді етістіктерді қолдану
4-тоқсан		
4. Еліміздің экономика және бәсекеге қабілеттілігі: 4.1 Қазақстан мен Францияның дипломатиялық	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 11.1.3 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және

қарым-қатынасы 4.2 Жасыл экономика		кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.4 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.5 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну
	Айтылым	11.2.2 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.3 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.6 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.4 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.5 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 11.3.6 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес

		қарапайым байланысқан мәтін жазу; 11.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарапайым байланысқан мәтін құрастыру, өзінің тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 11.4.4 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын және жаңалықтар туралы жеке хат жазу; 11.4.5 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 11.4.6 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Француз тілін қолдану	11.5.5 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеу құрылымын дұрыс және дұрыс емес үстеулермен салыстырмалы деңгейде артығымен түрлендіріп қолдану, алдын ала вербальді түрде қолдану; 11.5.6 жалпы таныс және оқу тақырыптарды бойынша SI + présent; futur simple (présent, impératif) конструкцияларды қолдану

3) 12 сынып:

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдіктер-мемлекеттің жетістігі 1.1 Конституция – Қазақстан Республикасының негізгі заңы 1.2 Әлеуметтік қауіпсіздік	Тыңдалым	12.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 12.1.3 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені

1.3 Күшті және табысты мемлекет		түсіну; 12.1.4 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 12.1.5 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну
	Айтылым	12.2.2 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 12.2.3 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 12.2.5 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 12.2.6 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну
	Оқылым	12.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 12.3.4 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 12.3.5 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	12.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарапайым байланысқан мәтін құрастыру, өзінің тәжірибесін сипаттау; 12.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және

		жинақтау; 12.4.6 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Француз тілін қолдану	12.5.2 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы созылыңқы шақты және өткен созылыңқы шақ түрлерін, соның ішінде өсетін пассивті форма түрлерін қолдану; 12.5.3 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану; 12.5.4 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша салыстырмалы үстеу құрылымының әртүрлілігін қолдану; 12.5.6 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша SI + présent; futur simple (présent, impératif) конструкцияларды қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік – уақыт талабы: 2.1 Замануи өнердегі жаңа тенденциялар 2.2 Музыка индустриясы 2.3 Көпмәдениеттілік және көптілділік	Тыңдалым	12.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 12.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 12.1.3 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну 12.1.4 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа

		қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.5 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну 12.1.6 қызықты тақырыптар бойынша радио және теледидар жаңалықтарының негізгі ойларын түсіну, мысалы, сұхбаттар, қысқаша лекциялар, баяндамалар, олар баяу және анық айтылған кезде
	Айтылым	12.2.1 өте тез бір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 12.2.2 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 12.2.3 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 12.2.5 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 12.2.6 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну
	Оқылым	12.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 12.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну; 12.3.3 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу;

		12.3.4 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 12.3.5 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
	Жазылым	12.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 12.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарапайым байланысқан мәтін құрастыру, өзінің тәжірибесін сипаттау; 12.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 12.4.4 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын және жаңалықтар туралы жеке хат жазу; 12.4.5 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 12.4.6 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Француз тілін қолдану	12.5.3 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш, сұрақтар мен команда үшін оның ішінде жанама сұрақтарда тілдік формаларды қолдану; 12.5.4 таныс және таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша салыстырмалы үстеу құрылымының әртүрлілігін қолдану;

		12.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша өкініш пен сын білдіру үшін әртүрлі модалді етістіктерді қолдану; 12.5.6 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша SI + présent; futur simple (présent, impératif) конструкцияларды қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытуға болады? 3.1 Көшбасшылық және басшылық 3.2 Коучинг және коуч көшбасшылығының артықшылықтары 3.3 Іскерлік қарым-қатынас этикасы	Тыңдалым	12.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 12.1.2 кәсіби қызметпен күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын және нақты бөлшектерін айқын және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 12.1.3 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 12.1.4 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 12.1.5 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну
	Айтылым	12.2.1 өте тез бір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 12.2.2 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 12.2.3 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру;

		12.2.4 оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 12.2.5 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 12.2.6 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну;
	Оқылым	12.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 12.3.2 бір-бірімен тұрақты жеке хат жазысу барысында мүмкіндік беру шегінде сипатталған оқиғалар, сезімдер мен тілектердің сипаттамасын түсіну; 12.3.3 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 12.3.4 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 12.3.5 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 12.3.6 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	12.4.1 жекелеген қысқа элементтерін бір жерге жинақтап қызықты сұрақтарымен және көп таныстар тобына сәйкес қарапайым байланысқан мәтін жазу; 12.4.2 өз сезімдері мен оған әсері туралы қарапайым байланысқан мәтін

		құрастыру, өзінің тәжірибесін сипаттау; 12.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 12.4.5 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 12.4.6 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу;
	Француз тілін қолдану	12.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша Le superlatif сын есімдерінің үстемдіктерін қолдану; 12.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша өкініш пен сын білдіру үшін әртүрлі модальды етістіктерді қолдану
4-тоқсан		
4. Еліміздің экономика және бәсекеге қабілеттілігі: 4.1 Қазақстанның жаһандық бәсекеге қабілеттілігі 4.2 Әлемдік аренадағы Қазақстандық дипломатия 4.3 Қазақстан мен Францияның халықаралық қатынастары	Тыңдалым	12.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі ережелерін түсіну; 12.1.3 баяндама пәні таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 12.1.4 баяу, нақты нормативті айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 12.1.5 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну
	Айтылым	12.2.2 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және

		әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 12.2.3 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 12.2.5 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 12.2.6 өзінің баяндамасы бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған жағдайда сұрақты қайта-қайта қайталауды өтіну
	Оқылым	12.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 12.3.3 жалпы таныс емес және оқу тақырыптары бойынша көркем және көркем емес ұзақ мәтіндерді оқу; 12.3.4 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 12.3.5 мағынасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану; 12.3.6 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	12.4.3 іс-әрекет аясында жүрген таныстарының күнделікті өмірі, әлеуметтік сұрақтар, жинақталған нақты ақпарат бойынша өзінің еркін білдірілген пікірін хабарлау және жинақтау; 12.4.4 мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын және жаңалықтар туралы жеке хат жазу; 12.4.5 қысқа маңызды ақпарат туралы достарына, мұғаліміне, қызмет

		көрсетушілерге жазбахат жазу немесе нені маңызды деп есептейтінін жазады; 12.4.6 мәтін құрылымын тұжырымдауды пайдаланып түрлі көлемдегі қысқаша хаттардан үзінділерді қайта қарапайым тілмен жазу
	Француз тілін қолдану	12.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көмегімен салыстырмалы құрылым жасауға болатын есімшелер ретінде күрделі сын есімдерді және жай сын есімдерді қолдану; 12.5.2 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы созылыңқы шақты және өткен созылыңқы шақ түрлерін, соның ішінде өсетін пассивті форма түрлерін қолдану; 12.5.5 таныс және ішінара таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш және сын білдіру үшін өткен шақ модалді формасының түрлі қызметтеріне арналған модалді форманы қолдану

бұйрығына 121-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
124-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 (12) сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Ағылшын тілі» оқу пәні білім алушылардың ағылшын тілін жоғары деңгейде меңгеруіне, ауызша және жазбаша қарым-қатынас дағдыларын жетілдіруіне, академиялық және мәдениетаралық ортада тиімді өзара әрекеттесуіне, сондай-ақ ағылшын тілін өмір бойы білім алу және болашақ кәсіби қызметте қолдануға дайындығын қалыптастыруға ықпал етеді.

3. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің мақсаты: білім алушылардың ағылшын тілін жоғары B1 деңгейінде меңгеруін қамтамасыз ету, олардың ауызша және жазбаша қарым-қатынас жасау, ақпаратты түсіну, талдау, бағалау және өз ойын дәлелді

жеткізу дағдыларын дамыту, сондай-ақ жаһандық, академиялық және мәдениетаралық ортада ағылшын тілін тиімді қолдануға дайындау.

4. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің міндеттері:

1) білім алушылардың тыңдалым, айту, оқу және жазу дағдыларын жоғары В2 деңгейіне сәйкес жүйелі түрде дамыту;

2) ағылшын тілінің құрылымын, тілдік заңдылықтарын, грамматикалық және лексикалық ерекшеліктерін саналы түрде қолдану дағдыларын қалыптастыру;

3) білім алушылардың ауызша және жазбаша дереккөздерден нақты, егжей-тегжейлі ақпаратты түсіну, талдау, салыстыру және бағалау қабілетін дамыту;

4) жаһандық, әлеуметтік, академиялық және оқу бағдарламасына қатысты тақырыптар бойынша өз пікірін білдіру, дәлел келтіру және негізделген қорытынды жасау дағдыларын жетілдіру;

5) пәнге қатысты және академиялық лексиканы қолдана отырып, ресми және бейресми ауызша және жазбаша мәтіндер құрастыру қабілетін дамыту;

6) білім алушылардың мәдениетаралық қарым-қатынасқа түсу, өзге мәдениеттерді түсіну және Қазақстанның мәдениеті, дәстүрлері мен құндылықтары туралы ақпаратты ағылшын тілінде таныстыру дағдыларын қалыптастыру;

7) ақпаратты іздеу, талдау, жасау және қолдану үшін цифрлық ресурстарды, оның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапты пайдалану дағдыларын дамыту.

5. Оқу курсының мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Шетел тілі (екінші). Ағылшын тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф . «Шетел тілі (екінші). Ағылшын тілі» оқу пәнінің мазмұны

6. «Шетел тілі (екінші). Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің 10-11-сыныптар үшін жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8

қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

7. 10-сыныпқа арналған «Ағылшын тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Мазмұны. Топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; сыныптастарына орынды кері байланыс жасау. Өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу. Өзгелердің кері байланысын бағалау және сындарлы жауап беру; жеке бас оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану. Ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру. Айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру. Оқу мен талдау арқылы мәдениаралық хабардарлықты дамыту. Ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану. Сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану.

2) Тыңдалым. Мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі идеяларды түсіну; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің арнайы ақпаратын және бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі оқушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну. Мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесу мәнмәтінінен мағынаны шығару. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты сөйлеушілердің арасындағы көзқарастар мен нақты келісім бойынша деңгей; Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша сөйлесудегі дәлелдің сәйкессіздіктерін анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми тілдік тіркеулерді қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзіңіздің және өзгелердің көзқарастарын түсіндіру және нақтылау; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты саны өсіп келе жатқан сан алуан сөйлеу мәнмәтіндерінде өзгелердің көзқарасын бағалау және түсініктеме беру. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу. Өз сөзімен айту және сөйлесуге түзетулер енгізу арқылы сөйлесуді басқару және тілді өзгерті. Жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы сөйлесу үшін тиісті пәнге қатысты лексиканы және синтаксисті пайдалану.

4) Оқылым. Қосымша мәтіндердегі негізгі ойларды түсіну; оқушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы, және кейбір бейтаныс тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну және толық түсіну; Оқушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап

шығу. Оқушыларға таныс және бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу. Оқушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару. Қосымша мәтіндерде оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірі немесе көзқарасы. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтары. Мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрі. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдің сәйкессіздіктері.

5) Жазылым. Мәтін деңгейінде тақырып пен жанрға сәйкес келетін саны өсіп келе жатқан және сан алуын жазбаша жанрларда дұрыс жазылған лексиканы тәуелсіз қолдана отырып, жоспарлау, жазу, редакциялау және оқу. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы саны өсіп келе жатқан жазбаша жанрлардағы сәйкес ресмилілік деңгейіне қол жеткізу үшін грамматикалық тұрғыдан дұрыс жазу, стильді қолдану. Мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту. Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу. Әр түрлі функциялар арқылы хат-хабарлардағы жаңалықтар мен сезімдерге қатысты қарым-қатынас жасау және жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы мәтіндік деңгейдегі дұрыс дәлдікпен келтірілген пунктуация.

6) Ағылшын тілін қолдану. Түрлі дерексіз күрделі зат есімдерді және күрделі есім фразаларын қолдану; саналатын және саналмайтын зат есімдерге қажетті көптік есімдер және әр түрлі есім фразалар қолдану; әр түрлі күрделі сын есімдер, сын есімдерli есімше ретінде, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты сын есімдердің деңгейін анықтауда және күшейтудегі салыстырмалы құрылымдар қолдану; анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; сұрақтардың кең қатары; қатыстық, сілтеу, белгісіз, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative]of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану. Perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials) қолдану; төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану; нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану.

Оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің алуан түрін қолдану; өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can't have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану; зат есімдер мен сын есімдердің алдында келетін әр түрлі көмекші сөздерден құралған фразалар қолдану; зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану. Етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану; бірнеше етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасында қолдану; кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану. Оқушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану. Оқушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты if / if only үшінші шартты құрылымда (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану.

8. 11-сыныпқа арналған «Ағылшын тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Мазмұны. Топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; сыныптастарына орынды кері байланыс жасау. Өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу. Өзгелердің кері байланысын бағалау және сындарлы жауап беру; жеке бас оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану. Айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру. Оқу мен талдау арқылы мәдениаралық хабардарлықты дамыту. Ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану. Сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану.

2) Тыңдалым. Дәлел келтірілген мағынаның негізгі ойларын, арнайы ақпаратты, егжей-тегжейлі түсіндіру; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны өсіп келе жатқан оқушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну. Оқушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару; сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердегі дәлелдің сәйкессіздіктерін түсіну.

3) Айтылым. Сөйлесуде ресми және бейресми тілді пайдалану. Ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану. Өзіңіздің және өзгелердің көзқарастарын түсіндіру және нақтылау; саны өсіп келе жатқан сөйлеу мәнмәтіндерінде өзгелердің көзқарасын бағалау және түсініктеме беру; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау

үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысыты өз сөзімен айту және сөйлесуге түзетулер енгізу арқылы сөйлесуді басқару және тілді өзгерті. Жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде пәнге қатысты лексиканы және синтаксисті пайдалану.

4) Оқылым. Қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; қосымша мәтіндердегі арнайы ақпарат пен дәйекті ақпарат. Оқушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз. Оқушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу. Қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын жәнеұзақ мәтіндерді [параграф аралық деңгей] дамыту заңдылықтарын анықтау. Мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау. Күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну.

5) Жазылым. Мәтін деңгейінде тақырып пен жанрға сәйкес келетін сан алуан дұрыс жазылған лексиканы қолдана отырып, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша тәуелсіз жоспарлау, жазу, редакциялау және оқу; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша сан алуан жазбаша жанрлардың сәйкес ресмилілік деңгейіне жету үшін стилді пайдалана отырып, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымына грамматикалық дәлдікпен жазу. Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. Шамалы көмек ұсынылған. Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу. Сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу.

6) Ағылшын тілін қолдану. Тиісті функцияларды білдіру үшін әртүрлі өткен шақтағы модальды формаларды қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты бірқатар модальды құрылымдар, соның ішінде supposed to, bound to, due, willing to қолдану; жалпы есім, сын есім

және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану; концессия мен құрметке жататын күрделі көмекші сөз тіркестерді қоса алғанда алуан түрін қолдану; оқушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі синтаксистік типтердегі бірнеше сөзден тұратын етістіктердің алуан түрін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген біршама тақырыптар аясында концессия мен контрастты білдіру үшін күрделірек жалғаулықтың өсіп келе жатқан түрін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану; оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың және мәтіндік сілтемелердің кең қатарын қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді, жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану

Бұл бағдарламаның мазмұндық білімі болып табылады және біз бұл пән бойынша не білетінімізді және осы білімді қалай алғанымызды қамтиды. Бұл пән бойынша білім оқыту бағыттары бойынша ұйымдастырылған. Бағыттар одан әрі қарай бағытшаларға бөлінеді, яғни дағды немесе тақырып, білім немесе түсінік деңгейінде. Бағдаршалар, сыныпқа байланысты күтулер ретінде, пән бойынша оқыту мақсаттарын қалыптастырады.

9. Оқыту мақсаттары әрбір бағдаршалар бойынша ілгерілеу деңгейін көрсетеді және мұғалімдерге оқушылармен келесі қадамдармен бөлісе отырып, жоспарлауға және бағалауға мүмкіндік береді.

10. 1-ші бағыт: Мазмұны. Оқушылар проблемаларды шешу үшін айту мен тыңдалым, басқа адамдар үшін нақты ақпаратты ұйымдастыру және оқу және талдау арқылы мәдениетаралық хабардарлықты дамыту секілді дағдыларды қолдана отырып бірқатар академиялық пәндер бойынша жақсы болу үшін дағдыларды дамытады.

11. 2-ші бағыт: Тыңдалым. Оқушы бірқатар жанрлардың түпнұсқалық мәтіндерінің негізгі идеяларын, таныс және ішінара таныс тақырыптар бойынша әңгімелесулерді түсінеді, функционалды маңызды мәндерді, соның ішінде мәліметтерді, кестелерді, схемаларды толтыру үшін қажетті егжей-тегжейлі және арнайы ақпаратты түсінеді, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты терминдердің мәнін және мәтіннің негізгі бірліктерін түсінеді; факті мен пікір арасындағы айырмашылықты біледі, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты түрлі жанрлар мен стильдерде берілген орта көлемді мәтіндердегі сәйкессіздіктерді біледі және салыстырады, мәнмәтінді пайдала отырып, бейтаныс сөздердің мағынасын анықтайды.

12. 3-ші бағыт: Айтылым. Оқушы ресми және бейресми күнделікті қарым-қатынастарда сөйлесуге қатысады, тілдің лексикалық және грамматикалық ресурстарын пайдалана отырып сөйлеу мәнерін дұрыс тұжырымдайды, осының алдында ұсынылған ауызша қарым-қатынас стратегиясын қолдана отырып, шындыққа эмоционалды және бағалайтын көзқарасты білдіреді, өздерінің пікірлерін қолдау үшін қажетті дәлелдерді қамтамасыз ету үшін мәтіндерді салыстырады және талдайды, оқиғаларды, пікірлерді және проблемаларды бағалау себептері, берілген мәселенің шешу жолдарын ұсынады және қорытындылар жасайды.

13. 4-ші бағыт: Оқылым. Оқушы гуманитарлық ғылымдарға арналған жанрлар мен стильдердің бірқатар әдеби және ғылыми мәтіндерінің негізгі идеяларын түсінеді, оқуның түрлі стратегияларын түсінеді, оқиғалар мен құбылыстардың уақыт бойынша және себеп-салдарлық байланыстарын анықтайды, қағаз және сандық ресурстарды пайдалан отырып, сөздердің мағынасын талдайды және салыстырады, бірқатар жанрлар мен стильдердегі мәтіндерінің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалайды.

14. 5-ші бағдар: Жазылым. Оқушы жазбаша мәтіннің қысқаша сипаттамасын жоспарлайды және жасайды, бірқатар жанрлар мен стильдердегі мәтіндерді түзетеді және редакциялайды; емле және грамматика ережелерін қадағалайды; медиа ақпаратқа негізделген жазбаша мәтінде дәлелдер ұсынады; іскери хаттар мен басқа да құжаттар жазады; бірқатар тақырыптарға қатысты, оның ішінде әлеуметтік зерттеулер мен гуманитарлық ғылымдармен байланысты тақырыптарға қатысты пікірді білдіретін дискурстық мәтіндерді жазады.

15. 6-ші бағдар: Оқушы өзін жақсы лексикалық диапазонды және жоғары дәрежелі дәлдіктегі әртүрлі тілдің қолданушысы ретінде сипаттайды. Оқушы өткен, осы және келер шақ формаларын, модальдарды, етістіктің актив және пассивті формаларын, тқл және төлеу сөз үлгілерін қолдану қабілеттерін дамытады.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

16. Білім берудің мақсаттары бағдарламады кодтармен берілген. Кодтағы бірінші нөмір - сыныпты, екіншісі бағдаршаның нөмірін, ал үшіншісі - мақсаттың нөмірін білдіреді.

1) 1-ші бағыт: Мазмұны:

10-шы сынып	11-ші сынып
төмен деңгей В1	жоғары деңгей В1
10.1.1 - топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану	11.1.1 -топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану
10.1.2 - сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану	11.1.2 - сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану
10.1.3 - өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу	10.1.3 - өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу
10.1.4 - басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару	11.1.4 - басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару
10.1.5 - өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану	11.1.5 - өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану
10.1.6 - ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру	11.1.6 - ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру
10.1.7 - айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру	11.1.7 - айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру
10.1. 8 - оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту	11.1.8 - оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту
10.1.9 - ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану	11.1.9 - ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану
10.1.10 - сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану	11.1.10 - сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану

2) 2-ші бағыт: Айтылым:

10-шы сынып	11-ші сынып
Орташадан төмен деңгей В2	Жоғары деңгей В2
10.2.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну	11.2.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну
10.2.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан	11.2.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан

алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну	алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну
10.2.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну	10.2.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну
10.2.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі оқушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну;	11.2.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағына, оның ішінде саны шектеулі оқушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесудегі мағына;
10.2.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі оқушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну;	11.2.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі оқушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну
10.2.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде оқушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу;	11.2.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде оқушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу;
10.2.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту;	11.2.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің

	арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту;
10.2.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердегі дәлелдің сәйкессіздіктерін түсіну;	11.2.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну;

3) 3-ші бағыт: Айтылым:

10-шы сынып	11-ші сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.3.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану	11.3.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану
10.3.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру	11.3.2 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану
10.3.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу	11.3.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу
11.3.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа оқушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру	11.3.4 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа оқушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру
10.3.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастармен өзара қарым-қатынасқа түсу	11.3.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу
10.3.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бір қатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер	11.3.6 - оқушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар

арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту;	мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту
10.3.7 - жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану	11.3.7 - жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану

4) 4-ші бағыт: Оқылым:

10-шы сынып	11-ші сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.4.1 - оқушыларға бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну	11.4.1- оқушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну
10.4.2 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну	11.4.2 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну
10.4.3 - оқушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз	11.4.3 - оқушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз
10.4.4 - оқушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу	11.4.4 - оқушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу
10.4.5 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару	11.4.5 - оқушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару
10.4.6 - қосымша мәтіндерде оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан	11.4.6 - қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында

алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау	көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау
10.4.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану	12.4.7 - күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану
10.4.8 - мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану	11.4.8 - мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау
10.4.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну	11.4.9 - күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну

5) 5-ші бағдар: Жазылым:

10-шы сынып	11-ші сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру	10.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру
10.5.2 - тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану	11.5.2 - тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану
10.5.3 - грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу	11.5.3 - грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға жазу
10.5.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану	11.5.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану
10.5.5 - мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет	11.5.5 - Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда

болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту	мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. Шамалы көмек ұсынылған.
10.5.6 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу	11.5.6 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу
10.5.7 - бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу	11.5.7 - сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу
10.5.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру	11.5.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру
10.5.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу	11.5.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу

6) 6-шы бағыт: Ағылшын тілін қолдану:

10-шы сынып	11-ші сынып
Орташадан төмен деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.6.1 - оқушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану	11.6.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану
10.6.2 - саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану	11.6.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында жалпы мақсаттағы зат есімдеріне қатысты кейбір белгілерді қолдануға, кейбір қолдануға және мәтіндік сілтеме жасауға болады

10.6.3 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану	11.6.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану
10.6.4 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану	11.6.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану;
10.6.5 оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану	11.6.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану
10.6.6 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты қатыстық, сілтеу, белгісіз, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative]of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану	11.6.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану
10.6.7 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials)	11.6.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану.
10.6.8 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future	11.6.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану

active and passive) пен future continuous формасын қолдану.	
10.6.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану	11.6.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
10.6.10 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану	10.6.11 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер, топқа арналған сұрақтардың мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану;
10.6.11 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану	11.6.11 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану;
10.6.12 - салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану;	11.6.12 - тиісті функцияларды білдіру үшін өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрлерін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты бірқатар модальды құрылымдар, соның ішінде supposed to, bound to, due, willing to қолдану
10.6.13 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can’t have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану	11.6.13 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану
10.6.14 - зат есім мен сын есімдердің алдында көмекші сөз тіркестердің алуан түрін қолдану	11.6.14 - концессия мен құрметке жататын күрделі көмекші сөз тіркестерді қоса алғанда алуан түрін

жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану;	қолдану; оқушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі синтаксистік типтердегі бірнеше сөзден тұратын етістіктердің алуан түрін қолдану;
10.6.15 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға алуан түрлі етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану	11.6.15 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға күрделі жалғаулықтардың бірнеше түрін шартты концессия және контрасты көрсету үшін қолдану
10.6.16 - оқушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану	
10. 6.17 - if / if only үшінші шартты құрылымда қолдану (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану	

17. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

18. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын бойынша іске асырудың ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-шы сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-ші тоқсан		

Аңыз немесе шындық?	Кіріспе сабақтар	
	Аңыз немесе ақиқат (қалалық аңыздарды талдау және айту) (Қазақстанға қосымша фокус)	10.1.6 - ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 10.2.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 10.2.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа оқушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.4.1 - оқушыларға бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.3 - оқушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 10.5.2 - тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.6.7 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous

		формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials); 10.6.11 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.12 - салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану; 10.6.13 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can’t have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану
	Мифтерді бұзушылар (тарих, география)	10.1.2 - сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.1.4 - басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару 10.1. 8 - оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 10.2.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан

		алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 10.3.7 - жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 10.4.8 - мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану
	Мақала жазу	10.1.10 - сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.5.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану 10. 5.6 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу;

		10.5.7 - бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.5.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу 10.6.2 - саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану; 10.6.10 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану 10.6.12 - салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану;

		10.6.16 -оқушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
Даулы мәселелер	Иммиграцияның артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау	10.1.9 - ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 10.2.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 10.2.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.3.5 - Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.4.5 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару 10.4.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.6.3 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір

		салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану; 10.6.4 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6. 15 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға сан алуан етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану; бірнеше етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасында қолдану; кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану
	Гендерлік теңдік мәселелері жөніндегі пікірлерді білдіру	10.1.5 - өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.2.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде оқушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 10.3.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 10.3.7 - жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы

		әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.3 - оқушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 10.4.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 10.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру 10.5 3 грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.5.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 10.6.7 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials); 10.6.12 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан

		тақырыптарға қатысты дара және күрделі үстеулермен салыстыру деңгейін білдіретін үстеулерді қолдану, етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің алуан түрін қолдану 10.6.14 - зат есім мен сын есімдердің алдында көмекші сөз тіркестердің алуан түрін қолдану жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану; 10.6.17 - оқушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты if / if only үшінші шартты құрылымда (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану. 10.1.1 - топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану 10.2.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіну және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 10.5.5 - мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту;

		10.6.3 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану
2-ші тоқсан		
Виртуальды шындық	Қиял елін жасау және түсіндіру (география, заң, экономика, өнеркәсіп)	10.1.1 - топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану 10.1.4 - басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару 10.1.5 - өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.2.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 10.3.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.3.7 - жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.1 - оқушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша

		мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.2 - оқушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.5.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану 10.6.1 - оқушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану 10.6.4 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6. 15 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға сан алуан етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану; бірнеше етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасында қолдану; кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану
	Қиял-ғажайып кітаптар мен фильмдер туралы пікір айту және дәлелдеу (эссе)	10.1.7 - айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру 10.1.10 - сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және

		оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.2.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.3.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.4.3 - оқушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 10.4.5 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару 10.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.3 - грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10. 5.6 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 10.5.7 - бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетлігген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз

		бетімен жазу; 10.5.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 10.5.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу 10.6.2 - саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану
Бұл әлемнен тыс	Сіз ғарыш туралы білмеген нәрселер	10.1.9 - ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 10.2.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі оқушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты

		мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде оқушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 10.3.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру; 10.3.7 - жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.2 - оқушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.4.5 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару 10.6.2 - саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.7 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life»

		деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials); 10.6.8 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану; 10.6. 15 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға сан алуан етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану; бірнеше етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасында қолдану; кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану
	Ғылыми-фантастикалық фильмге шолу	10.1.6 - ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру 10.1.7 - айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру 10.1.10 - сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.2.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 10.2.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіну және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту;

		10.3.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.4.8 - мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану; 10.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.2 - тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10. 5.6 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 10.5.7 - бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.6.8 - өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты 10.6.10 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану

		10.6.11 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.14 - зат есім мен сын есімдердің алдында көмекші сөз тіркестердің алуан түрін қолдану жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану; 10.6.16 - оқушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
3-ші тоқсан		
Стресс және қорқыныш	Стресс белгілерін сипаттау	10.1.5 - өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.2.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.3.7 - жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.1 - оқушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.2 - оқушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген

		тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.5.2 - тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.5.3 - грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.6.1 - оқушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану 10.6.4 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану
	Стрессті азайту бойынша кеңес беру (психология)	10.1.4 - басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару 10.2.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы

		сөйлесуді түсіну; 10.2.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі оқушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа оқушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.3.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.4.5 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару 10.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.3 - грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.5.7 - бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.6. 15 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген

		бірқатар тақырыптарға сан алуан етістіктер мен сын есімдерге инфинитив формаларын қолдану; бірнеше етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасында қолдану; кейбір көмекші сөздердің формалары мен сөз тіркесінен тұратын етістікті қолдану 10.6.16 -оқушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
	Фобия мен қорқынышты жағдайларды талдау және сипаттау	10.1.7 - айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру 10.1.10 - сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.2.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі оқушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 10.3.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.4.2 - оқушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық

		түсіну; 10.5.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 10.6.6 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 10.6.2 - саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.7 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында perfect continuous формасын, сонымен қатар қарапайым ырықсыз және өздік етістерін (simple perfect active and passive forms), оның ішінде time adverbials so far, lately, all my life» деген мезгілді білдіретін сөздерді (time adverbials); 10.6.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану; 10.6.12 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты дара және күрделі үстеулермен салыстыру деңгейін білдіретін үстеулерді

		қолдану, етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің алуан түрін қолдану
Қиял және жасампаздық	Шабыт не екенін және оның қайдан келетінін түсіндіріңіз	10.1.1 - топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану 10.1.9 - ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 10.2.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.2.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа оқушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.3.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бір қатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 10.4.2 - оқушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.4.5 - оқушыларға таныс және

		кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару; 10.5.2 - тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.6.1 - оқушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану 10.6.5 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.6 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты қатыстық, сілтеу, белгісіз, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative]of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану; 10.6.17 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану; 10.6.16 -оқушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға

		жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
	Шығармашылық адамдар (өнер, әдебиет, музыка)	10.1. 8 - оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 10.2.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіну және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 10.2.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.1.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру; 10.4.4 - оқушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.4.8 - мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану; 10.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.6.3 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір

		салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану; 10.6.5 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.11 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.13 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can't have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану
	Ақыл-ойдың көптігі (өзін-өзі зерттеу жобасы)	10.1.2 - сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.1.6 - ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру 10.1.7 - айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру 10.1.10 - сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.2.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде оқушыларға

		саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 10.3.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру; 10.3.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.3.7 - жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.4 - оқушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.4.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 10.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.3 - грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.5.5 - мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда

		мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.6.5 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10. 6.17 - if/if only үшінші шартты құрылымдарды қолдану оқушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты which [whole previous clause reference] сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану
Рахат алу үшін оқу	Оқушылар классикалық фантастика кітаптарын оқиды	10.1.2 - сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.1.3 - өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 10.3.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа оқушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.4.4 - оқушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.4.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.5.2 - тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану; 10.5.4 - жалпы және оқу

		бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану 10.6.5 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.16 -оқушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға жалғаулықтардың бірнеше түрін қолдану
4-ші тоқсан		
Өмір сүрудің әр түрлі жолдары	Ақша бақыт алып келеді ме? Осыны талқылау	10.1.5 - өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 10.2.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген шектеулі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 10.2.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі оқушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.3.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу;

		10.3.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 10.4.1 - оқушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.5 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) мәнмәтіннен мағынаны шығару 10.6.2 - саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.6 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты қатыстық, сілтеу, белгісіз, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative]of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану; 10.6.8 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану; 10.6.13 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан

		тақырыптарға қатысты өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрін, оның ішінде must have, can’t have, might have-ты өткен оқиға бойынша қорытындыны білдіру үшін қолдану
	Ақшасыз өмір сүрудің артықшылықтарын бағалау	10.1.9 - ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 10.2.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі оқушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіну және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 10.3.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы сан алуан әңгіменің мәнмәтініне қатысты басқа оқушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 10.4.6 - қосымша мәтіндерде оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 10.4.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.5.2 - тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе

		жатқан лексиканы қолдану; 10.5.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу 10.6.2 - саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.4 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 10.6.8 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану; 10.6.17 - оқушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты if / if only үшінші шартты құрылымда (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану
	Дауншифтинг ұғымын зерттеу	10.1.3 - өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 10.1.6 - ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру 10.1. 8 - оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты

		дамыту; 10.2.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі оқушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде оқушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 10.3.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 10.3.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.4.3 - оқушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз 10.4.6 - қосымша мәтіндерде оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 10.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу

		бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.3 - грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға жазу; 10.5.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану 10.5.5 - мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.6.8 - өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты 10.6.10 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты нақ осы шақты (present continuous) және past continuous-тің өздік және ырықсыз етістерін қолдану
Тәуелсіз жоба	Тәуелсіз жоба нұсқаулығы	10.1.3 - өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 10.1. 8 - оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 10.2.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы

		қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.2.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі оқушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру; 10.4.6 - қосымша мәтіндерде оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 10.4.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 10.5.5 - мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.5.7 - бірқатар жалпы және оқу бағдарламасында көрсетліген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 10.5.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен

		сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 10.5.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу 10.6.1 - оқушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану 10.6.3 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану; 10.6.8 - өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты 10.6.11 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; 10.6.14 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және

		етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану; 10.6.17 - оқушыларға таныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты if / if only үшінші шартты құрылымда (third conditional structures) қолдану; which сөзін қоса алғанда бірнеше анықтаушы шартты сөйлемдер (relative clauses) қолдану
	Болашақтың тұрақты қаласын жоспарлау (экономикалық фокус) (Қазақстан бойынша қосымша фокус)	10.1.1 - топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану 10.1.2 - сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.2.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.3.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 10.3.7 - жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.4 - оқушыларға таныс және

		бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.4.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.5.5 - мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.6.8 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында өздік және ырықсыз райда тұрған келер шақ (future active and passive) пен future continuous формасын қолдану

11-сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-ші тоқсан		
Байланыс орнату	Кіріспе сабақтар Жаңа оқу жылына қатысты шешім	11.1.1 - топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.1.5 - өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 11.2.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде оқушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын

		болжап табу; 11.3.2 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану 11.5.2 - тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану; 11.6.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану
	Елдер мен қалаларды сипаттау (Сәулет) Тарих және дәстүр (киіз үйлердің сәулеттік құндылығы)	11.1.6 - ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 11.1.8 - оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.2.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде оқушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.4.3 - оқушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу

		бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.5.2 - тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану; 11.5.5 - Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. Шамалы көмек ұсынылған. 11.6.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану
	Мәдени шокты еңсеру	11.1.3 - өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.1.4 - басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.2.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.3.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.4 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша

		мәтіндерде басқа оқушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.4.1- оқушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; 11.5.3 - грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға жазу; 11.6.2 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 11.6.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; 11.6.15 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға күрделі жалғаулықтардың бірнеше түрін шартты концессия және контрасты көрсету үшін қолдану
	Ресми және бейресми жазу	11.1.4 - басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.2.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.2.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан

		алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.4 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа оқушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.4.2 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну 11.4.5 - оқушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 10.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.5.3 - грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан ақырыптарға жазу; 11.5.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану; 11.6.2 - оқушыларға таныс, жалпы

		және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 11.6.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану; 11.6.13 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану
Жануарлар әлемін зерттеңіз және олар туралы баяндаңыз: бит, бүркіт, аю және дельфиндер.	Тақырыпқа кіріспе	11.1.1 - топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.1.3 - өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.3.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану 11.4.3 - оқушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.4.5 - оқушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша

		мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 11.4.8 - мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 11.6.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану
	Жануарлардың ерекшеліктерін талдау	11.1.3 - өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.1.7 - айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 11.2.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.4 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа оқушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.3.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру 11.5.4 - жалпы және оқу

		бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен perfect continuous формасын қолдану; 11.6.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
	Жануарлардың ерекшеліктерін туралы презентация жасау	11.1.4 - басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.1.5 - өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 11.1.7 - айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 10.2.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.2.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.3.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме

		барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 11.3.4 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа оқушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.3.6 - оқушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 10.6.11 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты айтылған мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану
2-ші тоқсан		
Сұхбаттар мен нұсқаулар	Сұхбат беру кезінде қалай табысты болуға болады Сұхбат талдау	11.1.2 - сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану; 11.1.4 - басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.2.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.2.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде оқушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын

		болжап табу; 11.3.2 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану 11.4.3 - оқушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.5.7 - сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 11.6.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.13 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану; 11.6.14 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты күрделі қосымша сөздердің алуан түрін, соның ішінде концессия және құрметтеуге қатысты сөздерді қос алғанда және әртүрлі синтаксистік

		түрлерге жататын multi-word verbs қолдану
	Нұсқауларды беру және орындау (Құрылғыны пайдалану әдісі)	11.1.10 - сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.4.2 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.5.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.12 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі мақсаттағы алуан түрлі модальды формаларды, сонымен қатар supposed to, bound to, due, willing to модальды формаларын қолдану; 11.6.15 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға күрделі жалғаулықтардың бірнеше түрін шартты концессия және контрасты көрсету үшін қолдану
	Жады техникасын пайдалану	11.1.9 - ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.2.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан

		алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі оқушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.4.4 - оқушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 11.5.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 11.6.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.12 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан түрлі тақырыптарға бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі мақсаттағы алуан түрлі модальды формаларды, сонымен қатар supposed to, bound to, due, willing to модальды формаларын қолдану
Уақытты қадағалау құрылғыларын/ Ғылым видео бойынша зерттеу және есеп беру	Сабаққа кіріспе	11.1.1 - топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.2.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді

		түсіну; 11.3.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.4.2 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну
	Уақыты қадағалау құрылғыларының тарихы	11.1.3 - өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.1.6 - ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 11.2.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.4.7 - күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар

		аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 11.4.8 - мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 10.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.6.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану.
	Ақпаратты PPT арқылы ұсыну	11.1.2 - сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану; 11.1.4 - басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 11.1.7 - айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 11.2.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде сан алуан бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.2.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде оқушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу;

		11.2.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.3.7 - жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген таныс және бейтаныс алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 11.6.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану; 11.6.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану.
3-ші тоқсан		
Кәсіп және өнертабыстар	Кәсіптер әлемін зерттеу	11.1.8 - оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.1.5 - өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 11.2.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.6 - оқушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.3 - оқушыларға күрделірек

		және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 11.5.2 - тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша бай лексиканы қолдану; 11.5.3 - грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан ақырыптарға жазу; 11. 5.6 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 11.6.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану
	Бизнестегі табысты қарастыру	11.1.9 - ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.2.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі оқушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.4.1- оқушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну;

		11.5.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру; 11.6.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану
	Өнертабыстарды салыстыру, талдау және бағалау Өз өнертабысыңызды жасаңыз	11.1.1 - топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.2.7 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 10.3.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.4 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа оқушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.3.7 - жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген таныс және бейтаныс алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 11.4.8 - мағынаны тексеру және

		түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 10.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.5.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; 11.6.14 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты күрделі қосымша сөздердің алуан түрін, соның ішінде концессия және құрметтеуге қатысты сөздерді қос алғанда және әртүрлі синтаксистік түрлерге жататын multi-word verbs қолдану
Әлеуметтік өзгерістер мен одан әрі қарайғы зерттеу	Табысты сөйлеу ингредиенттер талдау	11.1.2 - сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану; 11.1.9 - ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.2.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.2.7 - жалпы және оқу

		бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына, соның ішінде кейбір бейтаныс тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 11.2.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.3.4 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа оқушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.4.2 - оқушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 11. 5.6 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 11.6.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.8 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану; 11.6.9 - жалпы және оқу

		бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
	Қарама-қайшы мәселелерді талқылау Академиялық тілді талдау	11.1.10 - сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі негізгі ойларды түсіну; 11.2.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.1 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 11.3.6 - оқушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.6 - қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау 10.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу

		бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.6.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану
Рахат алу үшін оқу	Оқушылар ғылыми - танымал оқулықтарды оқиды	11.1.8 - оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.1.10 - сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі оқушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.4 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа оқушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 11.4.2 - оқушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты

		толық түсіну; 11.4.4 - оқушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 11.4.5 - оқушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 11.4.6 - қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау 11.4.8 - мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 11.4.9 - күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.5.4 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты сан алуан жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.5.5 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. шамалы көмек ұсынылған. 11.6.9 - жалпы және оқу

		бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
4-ші тоқсан		
Өтініш жасау және ақпаратпен қамтамасыз ету	Өзін-өзі танытудың әртүрлі тәсілдері	11.1.10 - сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.2 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.6 - оқушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.2 - оқушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 10.5.1 - өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.5.7 - сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 11.6.10 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан

		алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану; 11.6.13 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану
	Болашақ мансап үшін таңдаулар Ақпараттық парақшалар шығару	11.1.8 - оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 10.3.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.4.2 - оқушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.4.4 - оқушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 11.4.7 - күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 11.5.3 - грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан ақырыптарға жазу; 11.5.5 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты

		логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. шамалы көмек ұсынылған. 11.5.7 - сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу; 11.6.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді қолдану; 11.6.14 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты күрделі қосымша сөздердің алуан түрін, соның ішінде концессия және құрметтеуге қатысты сөздерді қос алғанда және әртүрлі синтаксистік түрлерге жататын multi-word verbs қолдану
Киім сапарлары	Сабаққа кіріспе	11.1.10 - сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі оқушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.6 - оқушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер

		арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.4 - оқушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу
	Киім өндіруге қатысты ресурстар мен үдерістерді зерттеу Сән саласына қатысты мәселені зерттеу	11.1.8 - оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 11.3.2 - таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану 11.3.5 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.4.5 - оқушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 11.4.6 - қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау 11.4.7 - күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде

		[параграф аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 11.4.9 - күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.5.3 - грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан ақырыптарға жазу; 11.5.5 - жалпы таныс және оқу бағдарлама-сында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту мұғалім. шамалы көмек ұсынылған. 11. 5.6 - жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 11.5.9 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу; 11.6.3 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; 11.6.11 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін

		үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану
	Нәтижелер бойынша баяндама жасау және салыстыру	11.1.2 - сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану; 11.1.3 - өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 11.1.5 - өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 11.1.6 - ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 11.3.7 - жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген таныс және бейтаныс алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 11.6.11 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген оқушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану; 11.6.2 - оқушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану; 11.6.6 - жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану

3-тарау. Мамандандырылған музыка мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11 (12) сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Ағылшын тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф . «Шет тілі (екінші). Ағылшын тілі» оқу пәнінің мазмұны

19. «Шет тілі (екінші). Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің ең жоғары мөлшері:

1) 10-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат;

3) 12-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

20. «Шет тілі (екінші). Ағылшын тілі» оқу пәнінің 10 сыныпқа арналған базалық мазмұны.

1) Мазмұны. Өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу. Өзгелердің кері байланысын бағалау және сындарлы жауап беру, жеке оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану. Айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру. Оқу мен талдау арқылы мәдениаралық хабардарлықты дамыту. Айту мен жазуда логикалық дәлел келтіру және оны дәлелдеу. Ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану. Талқылауды немесе жазуды рефлексия жасау және өмірге деген көзқарасты зерделеу құралы ретінде қолдану.

2) Тыңдалым. Еркін талқылаудағы негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу тақырыптарында көрсетілген әртүрлі тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз ұзақ талқылаудағы дәлелдің, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы талқылауды қоса алғанда анық ақпаратты және бөліктерін түсіну. Жалпы және оқу тақырыптарына көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты еркін сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасын немесе ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну. Еркін сөйлесу мәнмәтінінен мағынаны анықтау. Жалпы және оқу тақырыптарында көрсетілген бірқатар тақырыптарында аясында еркін сөйлесудегі дәлелдің сәйкессіздіктерін анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми тілдік тіркеулерді қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу. Жалпы және оқу тақырыптары аясында тиісті арнайы лексиканы және синтаксисті пайдалану.

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердегі негізгі ойларды түсіну. Білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді көз жүгіртіп оқу. Білім алушыларға таныс және бейтаныс жалпы және оқу тақырыптарында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу. Оқу бағдарламасы аясында таныс әртүрлі тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес

тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына сүйене отырып, қорытынды жасау. Бағдарламада көрсетілген бірқатар жалпы және оқу тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [абзацтар арасындағы интервал] даму шаблондары. Мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрі. Бағдарламада көрсетілген жалпы және оқу бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдің сәйкессіздіктерін табу

5) Жазылым. Мәтін деңгейінде тақырып пен жанрға сәйкес келетін саны артып келе жатқан және сан алуан жазбаша жанрларда лексикалық қорды қолдана отырып дұрыс жазылған, жеке жоспарлау, жазу, редакциялау және мәтін деңгейінде түзету. Жалпы және оқу тақырыптары аясындағы саны артып келе жатқан жазбаша жанрлардағы сәйкес ресмилілік деңгейіне қол жеткізу үшін грамматикалық тұрғыдан дұрыс жазу, стильді қолдану. Жалпы таныс және оқу тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрлардағы логикалық дәлелдерді мұғалімнің көмегімен, қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту. Бірқатар жалпы таныс және оқу тақырыптарында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу. Бірқатар жалпы және оқу тақырыптарына көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу. Әр түрлі функциялар арқылы хат-хабарлардағы жаңалықтар мен сезімдерге қатысты қарым-қатынас жасау және жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы мәтіндік деңгейдегі дұрыс дәлдікпен келтірілген пунктуация.

6) Ағылшын тілін қолдану. Түрлі құрама және күрделі есімді тіркестерін қолдану; саналатын және саналмайтын зат есімдерге қажетті көптікті білдіретін көрсеткіштерді қолдану, әр түрлі күрделі сын есімдер, сын есімдерді есімше ретінде, жалпы және оқу тақырыптарға қатысты сын есімдердің деңгейін анықтауда және күшейтудегі салыстырмалы құрылымдарды қолдану, анықтаушы сөздердің, сонымен қатар сөз алдында келетін анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану, сұрақтардың кең ауқымын; қатыстық, сілтеу, белгісіздік, есептік есімдіктерді, сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының кең қатарын қолдану. Хабарлы сөйлемдердің төл және төлеу сөздеріндегі Perfect continuous формаларын, негізгі және ырықсыз етістерінде - so far, lately, all my life уақыт білдіретін пысықтауыш арқылы Perfect формалары қатарын, Future және Future Continuous-тің негізгі және ырықсыз етістерінің әртүрлі формаларын, Present Simpe, Past Simple и Past Perfect-тің негізгі және ырықсыз етістерінің сан алуан формаларын, әртүрлі жалпы және таныс тақырыптарда Present Perfect continuous және Past Perfect Continuous формасын қолдану. Білім алушыларға бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптарына қатысты төлеу сөздегі мәлімдемелер мен сұрақтардың кең қатарын пайдалану; салыстырмалы шырайдағы дұрыс және бұрыс үстеуі бар үстеу құрылымдарын қолдану, етістіктің алдында, етістіктің соңында және шеткі келетін үстеулердің алуан түрін қолдану;

21. «Шет тілі (екінші). Ағылшын тілі» оқу пәнінің 11 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Мазмұны. Топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; Өзгелердің кері байланысын

бағалау және сындарлы жауап беру; Айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру. Ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану. Сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану.

2) Тыңдалым. Арнайы ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны өсіп келе жатқан білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердегі дәлелдің сәйкессіздіктерін түсіну.

3) Айтылым. Өзіңіздің және өзгелердің көзқарастарын түсіндіру және нақтылау; саны өсіп келе жатқан сөйлеу мәнмәтіндерінде өзгелердің көзқарасын бағалау және түсініктеме беру; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысыты өз сөзімен айту және сөйлесуге түзетулер енгізу арқылы сөйлесуді басқару және тілді өзгерту. Жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде пәнге қатысты лексиканы және синтаксисті пайдалану.

4) Оқылым. Қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; қосымша мәтіндердегі арнайы ақпарат пен дәйекті ақпарат. Қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын және ұзақ мәтіндерді [абзац аралық деңгей] дамыту заңдылықтарын анықтау. Мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау. Күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну.

5) Жазылым. Мәтін деңгейінде тақырып пен жанрға сәйкес келетін сан алуан дұрыс жазылған лексиканы қолдана отырып, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша тәуелсіз жоспарлау, жазу, редакциялау және оқу; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша сан алуан жазбаша жанрлардың сәйкес ресмилілік деңгейіне жету үшін стилді пайдалана отырып, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымына грамматикалық дәлдікпен жазу. Мұғалімнің ең аз қолдауымен логикалық аргументтерді құрастыру және қажет болған жағдайда жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты жазу жанрларының ауқымына мысалдар мен себептерді келтіру. Жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі байланыстырушы сөздерді қолдана отырып, мәтін деңгейінде ой байланысын құру. Жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейіндегі контурларды өз бетінше пайдалану. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан

тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу.

6) Ағылшын тілін қолдану. Тиісті функцияларды білдіру үшін әртүрлі өткен шақтағы модальды формаларды қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты бірқатар модальды құрылымдар, соның ішінде supposed to, bound to, due, willing to қолдану; жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді қолдану; концессия мен құрметке жататын күрделі көмекші сөз тіркестерді қоса алғанда алуан түрін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген біршама тақырыптар аясында концессия мен контрастты білдіру үшін күрделірек жалғаулықтың өсіп келе жатқан түрін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану.

22. «Шет тілі (екінші). Ағылшын тілі» оқу пәнінің 12 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Мазмұны. Өзгелердің ой-пікірін сыйлау, жеке бас оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану. Өзгелердің кері байланысын бағалау және сындарлы жауап беру; Оқу мен талдау арқылы мәдениаралық хабардарлықты дамыту. Ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану. Сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану.

2) Тыңдалым. Арнайы ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны өсіп келе жатқан білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну. жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің еркін талқылауы кезінде мән мәтіннен мағынаны шығару; сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердегі дәлелдің сәйкессіздіктерін түсіну.

3) Айтылым. Сөйлесуде ресми және бейресми тілді пайдалану. Ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану. Өзіңіздің және өзгелердің көзқарастарын түсіндіру және нақтылау; саны өсіп келе жатқан сөйлеу мәнмәтіндерінде өзгелердің көзқарасын бағалау және түсініктеме беру; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысыты өз сөзімен айту және сөйлесуге түзетулер енгізу арқылы сөйлесуді басқару және тілді өзгерту.

4) Оқылым. Қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; Білім алушыларға күрделірек және деректі емес, таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді (жылдам) қарап шығу; қосымша мәтіндерде күрделірек және дерексіз жалпы

тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша автордың пікірін немесе көзқарасын жәнеұзақ мәтіндерді [параграф аралық деңгей] дамыту заңдылықтарын анықтау. Мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау. Күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну.

5) Жазылым. Мәтін деңгейінде тақырып пен жанрға сәйкес келетін сан алуан дұрыс жазылған лексиканы қолдана отырып, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша тәуелсіз жоспарлау, жазу, редакциялау және оқу; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша сан алуан жазбаша жанрлардың сәйкес ресмилілік деңгейіне жету үшін стилді пайдалана отырып, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымына грамматикалық дәлдікпен жазу. Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты сан алуан жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып мұғалімнің минималды көмегімен дамыту. Жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу. Сан алуан жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты мәтінді жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен жазу. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты көптеген функциялар арқылы хат-қатынастағы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу.

6) Ағылшын тілін қолдану. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты ауыспалы және сабақты етістіктерді толықтыратын үлгілерді, жақсыз және cleft-сөйлемдерді қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында келер шақ және future perfect формасын қолдану, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақ және past perfect шақтың сан алуан түрін орынды қолдану.

Жоғарыда бағдарлама мазмұнына кіретін пән бойынша білімді қамтитын және ол білімді алу жолын қарастыратын негізгі құзіреттіліктер тізімі берілген. Пәннің мазмұны бөлімдер түрінде берілген. Бөлімдер одан әрі қарай бөлімшелерге бөлінеді, яғни дағды немесе тақырып, білім немесе түсінік деңгейінде. Бөлімшелер, сыныпқа байланысты күтілетін нәтилер ретінде, пән бойынша оқыту мақсаттарын қалыптастырады.

23. Оқыту мақсаттары әрбір бөлімшелер бойынша ілгерілеу деңгейін көрсетеді және мұғалімдерге білім алушылармен келесі қадамдармен бөлісе отырып, жоспарлауға және бағалауға мүмкіндік береді.

24. 1-бөлім: Мазмұны. Білім алушылар проблемаларды шешу үшін айту мен тыңдалым, басқа адамдар үшін нақты ақпаратты ұйымдастыру және оқу және талдау арқылы мәдениетаралық хабардарлықты дамыту секілді дағдыларды қолдана отырып бірқатар академиялық пәндер бойынша жақсы болу үшін дағдыларды дамытады.

25. 2-бөлім: Тыңдалым. Білім алушы бірқатар жанрлардың түпнұсқалық мәтіндерінің негізгі идеяларын, таныс және ішінара таныс тақырыптар бойынша әңгімелесулерді түсінеді, функционалды маңызды мәндерді, соның ішінде мәліметтерді, кестелерді, схемаларды толтыру үшін қажетті егжей-тегжейлі және арнайы ақпаратты түсінеді, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты терминдердің мәнін және мәтіннің негізгі бірліктерін түсінеді; факті мен пікір арасындағы айырмашылықты біледі, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты түрлі жанрлар мен стильдерде берілген орта көлемді мәтіндердегі сәйкессіздіктерді біледі және салыстырады, мәнмәтінді пайдала отырып, бейтаныс сөздердің мағынасын анықтайды.

26. 3-бөлім: Айтылым. Білім алушы ресми және бейресми күнделікті қарым-қатынастарда талқылауға қатысады, тілдің лексикалық және грамматикалық ресурстарын пайдалана отырып сөйлеу мәнерін дұрыс тұжырымдайды, осының алдында ұсынылған ауызша қарым-қатынас стратегиясын қолдана отырып, шындыққа эмоционалды және бағалаушы көзқарасын білдіреді, сөйлеу коммуникациясының бұрын ұсынылған стратегиясын пайдалана отырып, мәтіндерді талдайды және салыстырады, өз көзқарасын және сәйкес себептерін растайтын дәлелдер келтіреді, оқиғаларды, пікірлер мен мәселелерді бағалайды, қорытынды жасай алады0 және осы мәселені шешу жолдарын ұсынады.

27. 4-бөлім: Оқылым. Білім алушы гуманитарлық ғылымдарға арналған жанрлар мен стильдердің бірқатар әдеби және ғылыми мәтіндерінің негізгі идеяларын түсінеді, оқуның түрлі стратегияларын түсінеді, оқиғалар мен құбылыстардың уақыт бойынша және себеп-салдарлық байланыстарын анықтайды, қағаз және сандық ресурстарды пайдалан отырып, сөздердің мағынасын талдайды және салыстырады, бірқатар жанрлар мен стильдердегі мәтіндерінің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалайды.

28. 5-бөлім: Жазылым. Білім алушы жазбаша мәтіннің қысқаша сипаттамасын жоспарлайды және жасайды, бірқатар жанрлар мен стильдердегі мәтіндерді түзетеді және редакциялайды; емле және грамматика ережелерін қадағалайды; медиа ақпаратқа негізделген жазбаша мәтінде дәлелдер ұсынады; тақырыпқа қатысты ойды білдіретін дискурстық мәтіндерді жазады; іскери хаттар мен басқа да құжаттар жазады; бірқатар тақырыптарға қатысты эссе жазады, оның ішінде аса күрделі гуманитарлық тақырыптарға.

29. 6-бөлім: Білім алушы өзінің лексикалық диапазонды сөздік қоры және жоғары дәрежелі дәлдіктегі әртүрлі тілдің қолданушысы ретінде өз ойын білдіреді.. Білім алушы өткен, осы және келер шақ формаларын, модальдарды,

етістіктің актив және пассивті формаларын, төл және төлеу сөз үлгілерін қолдану қабілеттерін дамытады.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

30. Білім берудің мақсаттары бағдарламада кодтармен берілген. Кодтағы бірінші нөмір - сыныпты, екіншісі – бөлім нөмірін, ал үшіншісі - мақсаттың нөмірін білдіреді.

1) 1 – бөлім: Мазмұны:

10-сынып	11-сынып	12-сынып
Төмен және орташа деңгей B2	Жоғары деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.1.1 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдау дағдыларын қолдану	11.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдау дағдыларын пайдалану	12.1.1 басқа білім алушылардан алынған кері байланысты бағалау және сындарлы жауап беру
10.1.2 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу;	11.1.2 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру;	12.1.2 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану;
10.1.3 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру;	11.1.3 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру;	12.1.3 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру;
10.1.4 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану;	11.1.4 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану;	12.1.4 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту;
10.1.5 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану;	11.1.5 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану;	12.1.5 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану;
		12.1.6 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану

		құралдары ретінде қолдану

2) 2-бөлім: Тыңдалым:

10-сынып	11-сынып	12-сынып
Төмен және орташа деңгей В2	Жоғары деңгей В2	Жоғары деңгей В2
10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты оның ішінде таныс емес тақырыптар бойынша еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну;	11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну;	12.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну;
10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну;	11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну;	12.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну;
10.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну;	11.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну;	12.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу;

10.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту;	11.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну;	12.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну;
10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердегі дәлелдің сәйкессіздіктерін түсіну;		12.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердегі дәлелдің сәйкессіздіктерін түсіну

3) 3 – бөлім: Айтылым:

10-сынып	11-сынып	12-сынып
Төмен және орташа деңгей B2	Жоғары деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану;	11.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу;	12.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану
10.3.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру;	11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікіріңді білдіру;	12.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану;
10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам	11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан	12.3.3 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша

жасау үшін сыныптастармен өзара қарым-қатынасқа түсу;	тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу;	мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру;
10.3.4 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану;	11.3.4 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту;	12.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу;
	11.3.5 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану	12.3.5 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту

4) 4 – бөлім: Оқылым:

10- сынып	11- сынып	12- сынып
Төмен және орташа деңгей B2	Жоғары деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.4.1 білім алушыларға бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну	11.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну	12.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша нақты ақпаратты және ұзақ мәтіндердің егжей-тегжейлерін түсіну
10.4.2 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар	11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы	12.4.2 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген

тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз	қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну	тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару
10.4.3 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу	11.4.3 таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндер контекстінен мағынаны анықтау	12.4.3 біршама күрделі және дерексіз жалпы және оқу тақырыптары бойынша көлемді мәтіндер авторының көзқарасын, пікірін және стилін анықтау
10.4.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару	11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардың авторының көзқарасын, пікірін және стилін анықтау	12.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптары бойынша [абзац деңгейінде] көлемді мәтіндерді құру құрылымын тану
10.4.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [абзац аралық деңгей] даму заңдылықтарын тан;	11.4.5 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағала;	12.4.5 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау
10.4.6 - мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану;	11.4.6 - күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну;	12.4.6 - күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну

5) 5 – бөлім: Жазылым:

10- сынып	11- сынып	12- сынып
Төмен және орташа деңгей B2	Жоғары деңгей B2	Жоғары деңгей B2

10.5.1 грамматикалық ережелерді ескере отырып, көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру;	11.5.1 грамматикалық ережелерді ескере отырып, көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру;	12.5.1 грамматикалық ережелерді ескере отырып, көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру;
10.5.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану, тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану;	11.5.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану, тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану;	12.5.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану, тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану;
10.5.3 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту;	11.5.3 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту;	12.5.3 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту;
10.5.4 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт	11.5.4 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт	12.5.4 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт

беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу;	беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу;	беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу

6) 6 – бөлім: Ағылшын тілін қолдану:

10- сынып	11- сынып	12 сынып
Төмен және орташа деңгей B2	Жоғары деңгей B2	Жоғары деңгей B2
10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану;	11.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында командалық және сұраулық формада көптеген мәлімдемелерді қолдану;	12.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh-clauses толықтырылған сын есімді қолдану;
10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану;	11.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында жалпы мақсаттағы зат есімдеріне қатысты кейбір белгілерді қолдануға, кейбір қолдануға және мәтіндік сілтеме жасауға болады;	12.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану;
10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің	11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану;	12.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану;

(intensifying adjectives) алуан түрін қолдану;		
10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты қатыстық, сілтеу, белгісіз, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative]of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану;	11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану;	12.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында командалық және сұраулық формада көптеген мәлімдемелерді қолдану;
10.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану;	11.6.5 тиісті функцияларды білдіру үшін өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрлерін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты бірқатар модальды құрылымдар, соның ішінде supposed to, bound to, due, willing to қолдану;	12.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану;
10.6.6 салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында,	11.6.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді, күрделі көмекші сөз	

етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану;	тіркестерді қоса алғанда алуан түрін қолдану; білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі синтаксистік типтердегі бірнеше сөзден тұратын етістіктердің алуан түрін қолдану;	
10.6.7 зат есім мен сын есімдердің алдында көмекші сөз тіркестердің алуан түрін қолдану жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану		

31. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімшелер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

32. Осы оқу бағдарламасы Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласының мамандандырылған мектептерінің 10-11 (12) сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласының мамандандырылған мектептерінің 10-11 (12) сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10- сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
Факт немесе қиял?	Кіріспе сабақтар. Факт немесе қиял (қала туралы аңыздарды талдау және айту) (Қазақстанға қосымша фокус)	10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты оның ішінде таныс емес тақырыптар бойынша еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну; 10.4.1 білім алушыларға бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.2 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 10.6.6 салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану
	Мифтерді бұзушылар (тарих, география)	10.1.1 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.3.4 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану;

		10.4.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [абзац аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 10.4.6 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану
	Мақала жазу	10.1.5 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.5.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану, тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 10.5.4 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ,

		өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану; 10.6.6 салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану
Қарама-қайшы мәселелер	Көші-қон процестерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау.	10.1.4 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты оның ішінде таныс емес тақырыптар бойынша еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну; 10.4.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің

		(intensifying adjectives) алуан түрін қолдану;
	Гендерлік теңдік мәселесіне қатысты өз пікірін білдіру	10.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 10.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастармен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.3.4 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.2 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 10.4.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [абзац аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану 10.5.1 грамматикалық ережелерді ескере отырып, көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын

		салып қойып шығу, өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.3 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану; 10.6.6 салыстыру деңгейін білдіретін бірқатар үстеу құрылымдарын дара және күрделі үстеулермен қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану; 10.6.7 зат есім мен сын есімдердің алдында көмекші сөз тіркестердің алуан түрін қолдану жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді

		және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану
2- тоқсан		
Виртуалды шындық	Қиял елін құру және түсіндіру (география, заңдар, экономика, өнеркәсіп)	10.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты оның ішінде таныс емес тақырыптар бойынша еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастармен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.3.4 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.1 білім алушыларға бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.5.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану, тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз

		тіркестердің алуан түрін қолдану, анықтаушы құрылымдардың кең қатарын қолдану;
	Фантастикалық кітаптар мен фильмдерге (эсселерге)қатысты өз пікіріңізді білдіру және негіздеу	10.1.3 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 10.1.5 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердегі дәлелдің сәйкессіздіктерін түсіну; 10.4.2 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 10.4.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 10.5.1 грамматикалық ережелерді ескере отырып, көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу, өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.4 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу;

		10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
Стресс және қорқыныш	Стресс белгілерін сипаттау	10.3.4 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 10.4.1 білім алушыларға бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану; 10.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
	Стресс деңгейін қалай азайтуға болатыны	10.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан

	туралы кеңестер (психология)	алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастармен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.4.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 10.5.1 грамматикалық ережелерді ескере отырып, көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу, өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру
	Фобия мен қорқынышты жағдайларды талдау және сипаттау	10.1.3 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 10.1.5 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді

		түсіну; 10.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты қатыстық, сілтеу, белгісіз, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative]of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану; 10.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану; 10.6.6 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу;
3-тоқсан		
Қиял және шығармашылық	Шығармашылық адамдар (өнер, әдебиет, музыка)	10.1.1 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және

		тыңдалым дағдыларын қолдану 10.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердегі дәлелдің сәйкессіздіктерін түсіну; 10.4.3 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.4.6 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстардың алуан түрін қолдану; 10.5.1 грамматикалық ережелерді ескере отырып, көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу, өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар

		күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану
	Көптеген интеллект (өздік жоба)	10.1.1 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.1.2 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 10.4.3 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.5.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану, тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану;
Рахат алу үшін оқу	Білім алушылар классикалық көркем әдебиет шығармаларын оқиды	10.1.1 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.1.2 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 10.4.3 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген

		бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.5.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану, тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану
4- тоқсан		
Өмір сүрудің әр түрлі жолдары	Ақшаның бақыт әкелетіні туралы талқылау	10.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердегі дәлелдің сәйкессіздіктерін түсіну; 10.4.1 білім алушыларға таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 10.4.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен қатар зат есімнен тұратын сөз

		тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану; 10.6.4 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты қатыстық, сілтеу, белгісіз, есептік есімдіктерді (relative, demonstrative, indefinite, quantitative]of pronouns), сонымен қатар өздік есімдік құрылымдарының (reflexive pronoun structures) кең қатарын қолдану;
	Ақшасыз өмір сүрудің артықшылықтарын бағалау	10.1.4 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында сөйлеушінің көзқарасын түсіндіру және сөйлеушілердің арасындағы дәлелдердің сәйкес келуін кеңейту; 10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.6.2 саналатын және саналмайтын заттардың санын білдіретін сөздерді, сонымен

		қатар зат есімнен тұратын сөз тіркестерін таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында қолдану;
	Дауншифтинг ұғымын зерттеу	10.1.2 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастармен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.4.2 білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында толық оқуды қажет ететін мазмұнды анықтау үшін жылдамдықпен ұзақ мәтіндерді жылдам қарап шығыңыз; 10.5.1 грамматикалық ережелерді ескере отырып, көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 10.5.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану, тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 10.5.3 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу

		бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту;
Өздік жоба	Өздік жобаны орындау жөніндегі нұсқаулық	10.1.2 өзгелердің ой-пікірін сыйлау, есепке алу; 10.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 10.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердегі дәлелдің сәйкессіздіктерін түсіну; 10.3.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты ақпаратты алу үшін күрделі сұрақтар қою және оларға жауап беру; 10.4.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы ұзақ мәтіндерде [абзац аралық деңгей] даму заңдылықтарын тану; 10.5.3 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту;

		10.6.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға қатысты дерексіз күрделі зат есімдер мен зат есімнен тұратын күрделі сөз тіркестердің алуан түрін қолдану; 10.6.3 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында күрделі сын есімдерді және есімше орнында қолданылатын сын есімдерді және кейбір салыстырмалы деңгейді білдіретін құрылымдарды, сонымен қатар күшейтуші сын есімдердің (intensifying adjectives) алуан түрін қолдану; 10.6.7 зат есім мен сын есімдердің алдында көмекші сөз тіркестердің алуан түрін қолдану жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін алуан түрлі көмекші сөздерді қолдану;
	Болашақтың тұрақты дамып келе жатқан қаласын жоспарлау (экономикалық бағыт) (Қазақстанға қосымша бағыт)	10.1.1 сыныптастарының көңілін ескере отырып орынды кері байланыс беру үшін айту және тыңдалым дағдыларын қолдану; 10.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастармен өзара қарым-қатынасқа түсу; 10.3.4 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану;

		10.4.3 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 10.4.9 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 10.5.3 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту

2) 11- сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
Байланыс орнату	Кіріспе сабақтар Жаңа оқу жылына арналған мақсаттар	11.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану;
	Елдер мен қалаларды сипаттау (Сәулет) Тарих және дәстүр (киіз үйлердің сәулеттік құндылығы)	11.1.2 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 11.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау үшін сыныптастармен өзара қарым-

		қатынасқа түсу; 11.4.3 таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндер контекстінен мағынаны анықтау; 11.5.3 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту;
	Мәдени шокпен қалай күресуге болады	11.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікіріңді білдіру; 11.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну; 11.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында жалпы мақсаттағы зат есімдеріне қатысты кейбір белгілерді қолдануға, кейбір қолдануға және мәтіндік сілтеме жасауға болады;
	Ресми және бейресми хат	11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты

		ақпаратты түсіну; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікіріңді білдіру; 11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.4.3 таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндер контекстінен мағынаны анықтау; 11.5.1 грамматикалық ережелерді ескере отырып, көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.5.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану, тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында жалпы мақсаттағы зат есімдеріне қатысты кейбір белгілерді қолдануға, кейбір

		қолдануға және мәтіндік сілтеме жасауға болады; 11.6.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді, күрделі көмекші сөз тіркестерді қоса алғанда алуан түрін қолдану; білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі синтаксистік типтердегі бірнеше сөзден тұратын етістіктердің алуан түрін қолдану;
Жануарлар әлемін зерттеу және талдау: жарқанаттар, бүркіттер, аралар және дельфиндер.	Тақырыпқа кіріспе	11.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.4.3 таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндер контекстінен мағынаны анықтау; 11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардың авторының көзқарасын, пікірін және стилін анықтау; 11.4.5 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау
	Жануарлардың ерекше белгілерін талдау	11.1.3 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген

		қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікіріңді білдіру; 11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 11.5.1 грамматикалық ережелерді ескере отырып, көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.5.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану, тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану;

		11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында командалық және сұраулық формада көптеген мәлімдемелерді қолдану;
	Жануарлардың ерекше белгілерін талдау	11.1.3 айту немесе жазу кезінде дәйекті дәлел келтіру; 11.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікіріңді білдіру; 11.3.4 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту;
2- тоқсан		
Сұхбаттар мен нұсқаулар	Сұхбат беру кезінде қалай табысты болуға болады Сұхбат талдау	11.4.3 таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндер контекстінен мағынаны анықтау; 11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген

		алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді, күрделі көмекші сөз тіркестерді қоса алғанда алуан түрін қолдану; білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі синтаксистік типтердегі бірнеше сөзден тұратын етістіктердің алуан түрін қолдану
	Нұсқаулар және оларды қолдану (Құрылғыны пайдалану әдісі)	11.1.5 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.5.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану, тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және

		лексиканы пайдалану; 11.6.5 тиісті функцияларды білдіру үшін өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрлерін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты бірқатар модальды құрылымдар, соның ішінде supposed to, bound to, due, willing to қолдану;
	Есте сақтау техникасын пайдалану	11.1.4 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.5 тиісті функцияларды білдіру үшін өткен шақтағы модальды формалардың алуан түрлерін қолдану; жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты бірқатар модальды құрылымдар, соның ішінде supposed to, bound to, due, willing to қолдану;
Кәсіп және өнертабыс	Еңбек нарығын зерттеу	11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.4 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.3 таныс және бейтаныс, жалпы

		және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндер контекстінен мағынаны анықтау; 11.5.4 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу
	Бизнестегі жетістік дегеніміз не?	11.1.4 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндердің күрделі және дерексіз идеясын түсіну
	Өнертабыстарды салыстыру, талдау және бағалау Өз өнертабыстарын ойдан шығару	11.1.1 топ ішінде мәселелерді креативті және бірлесе отырып шешу үшін айту және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 11.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікіріңді білдіру; 11.3.5 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 11.4.5 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау;

		11.5.1 грамматикалық ережелерді ескере отырып, көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.5.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану, тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану;
3-тоқсан		
Әлеуметтік өзгерістер мен одан әрі зерттеулер	Сәтті сөйлеуге әсер ететін элементтерді талдау	11.1.4 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 11.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікіріңді білдіру; 11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.5.4 жалпы таныс және оқу

		бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 11.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты pre- және post- modifying зат есім құрылымын қолдану; 11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану; 11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға сан алуан тақырыптар аясында командалық және сұраулық формада көптеген мәлімдемелерді қолдану
	Даулы мәселелерді талқылау Академиялық тілді талдау	11.1.5 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.4 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген

		тақырыптардың авторының көзқарасын, пікірін және стилін анықтау; 11.5.1 грамматикалық ережелерді ескере отырып, көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты қажетті мағынасы бар және емлесі дұрыс бірқатар аффикстерді қолдану;
Рахат алу үшін оқу	Білім алушылар классикалық көркем әдебиет шығармаларын оқиды	11.1.5 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікіріңді білдіру; 11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.4.3 таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндер контекстінен мағынаны анықтау; 11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, таныс және бейтаныс, жалпы және оқу

		бағдарламасында көрсетілген тақырыптардың авторының көзқарасын, пікірін және стилін анықтау; 11.4.5 мағынаны тексеру және түсінігін тереңдету мақсатында сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды таңдау және бағалау; 11.4.6 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.5.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану, тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 11.5.3 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 11.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында командалық және сұраулық формада көптеген мәлімдемелерді қолдану;
4- тоқсан		
Өтініш жасау және ақпаратпен қамтамасыз ету	Өзін-өзі танытудың әртүрлі тәсілдері	11.1.5 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан

		алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі нақты ақпаратты түсіну; 11.3.4 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.5.1 грамматикалық ережелерді ескере отырып, көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 11.6.6 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты жалпы есім, сын есім және етістіктен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді, күрделі көмекші сөз тіркестерді қоса алғанда алуан түрін қолдану; білім алушыларға таныс жалпы тақырыптар, сондай-ақ оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясында әртүрлі синтаксистік типтердегі бірнеше сөзден тұратын етістіктердің алуан түрін қолдану
	Болашақ мансап мүмкіндіктері	11.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген

	Ақпараттық парақшалар шығару	бірқатар тақырыптар бойынша өзінің және өзгенің пікірін түсіндіріп, дәлелдеу; 11.4.2 білім алушыларға таныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндерде (оның ішінде кейбір қосымша мәтіндер де бар) арнайы ақпаратты толық түсіну; 11.5.3 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту;
Өздік жоба	Сабаққа кіріспе	11.1.5 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 11.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 11.3.4 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту
	Өздік жобаны орындау жөніндегі нұсқаулық	11.3.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-

		қатынасқа түсу; 11.4.3 таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндер контекстінен мағынаны анықтау; 11.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардың авторының көзқарасын, пікірін және стилін анықтау; 11.4.6 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 11.5.3 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 11.5.4 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу
	Болашақтың тұрақты дамып келе жатқан қаласын жобалау (әлеуметтік бағыт) (Қазақстанға қосымша бағыт)	11.1.2 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 11.3.5 жалпы тақырыптар және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптар туралы әңгімелерде тиісті лексиканы және синтаксисті пайдалану; 11.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар аясында жалпы мақсаттағы зат есімдеріне қатысты

		кейбір белгілерді қолдануға, кейбір қолдануға және мәтіндік сілтеме жасауға болады

3) 12-сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
Сағат туралы зеттеу және баяндама/ғылыми бейне	Кіріспе сабақтар	12.1.1 басқа білім алушылардан алынған кері байланысты бағалау және сындарлы жауап беру; 12.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 12.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша нақты ақпаратты және ұзақ мәтіндердің егжей-тегжейлерін түсіну
	Сағаттардың тарихы	12.1.3 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 12.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 12.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу;

		12.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарыбойынша [абзац деңгейінде] көлемді мәтіндерді құру құрылымын тану; 12.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 12.5.1 грамматикалық ережелерді ескере отырып, көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу, өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 12.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану
	Түрлі техникалық құралдар мен презентацияларға арналған бағдарламалар арқылы ақпаратты көрсету	12.1.1 басқа білім алушылардан алынған кері байланысты бағалау және сындарлы жауап беру; 12.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 12.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты

		мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 12.2.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар, соның ішінде бейтарап тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 12.2.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі сөйлеушінің(лердің) қатынасы мен ойын, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 12.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану
Медиа мен кино әлемі	Әлеуметтік желілер және олардың мүмкіндіктері	12.1.2 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 12.2.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде білім алушыларға саны шектеулі бейтаныс тақырыптың мағынасын болжап табу; 12.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық

		жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану
	Бұқаралық құралдарының санаға әсері	12.1.3 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 12.1.4 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 12.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 12.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану
2-тоқсан		
Ғалам	Ғарыш жайлы сен білмейтін фактілер	12.1.1 басқа білім алушылардан алынған кері байланысты бағалау және сындарлы жауап беру; 12.3.3 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 12.5.3 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып

		дамыту; 12.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; 12.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану;
	Ғылыми-фантастикалық фильмге шолу	12.1.1 басқа білім алушылардан алынған кері байланысты бағалау және сындарлы жауап беру; 12.3.3 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 12.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша нақты ақпаратты және ұзақ мәтіндердің егжей-тегжейлерін түсіну; 12.4.2 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 12.5.1 грамматикалық ережелерді ескере отырып, көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін бар назарын салып қойып шығу өз бетімен жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарға мәтін

		құрастыру, жазу, түзету және тексеру; 12.5.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану, тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 12.5.3 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 12.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану; 12.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында командалық және сұраулық формада көптеген мәлімдемелерді қолдану; 12.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану;

Мотивация	Талант немесе қажырлы еңбек	12.1.2 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 12.1.4 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 12.3.5 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 12.5.3 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 12.5.4 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 12.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану;
	Шабыт деген не және оны қалай табуға болатыны жайлы түсінік	12.1.5 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 12.2.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты

		мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі дәлелдің бөліктерін, оның ішінде саны шектеулі бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 12.3.3 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 12.3.5 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту; 12.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша нақты ақпаратты және ұзақ мәтіндердің егжей-тегжейлерін түсіну; 12.4.2 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 12.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; 12.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and

		progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану; 12.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану; 12.6.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында командалық және сұраулық формада көптеген мәлімдемелерді қолдану
3-тоқсан		
Мәдениет	Дәстүрлер және олардың әсері	12.1.5 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 12.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 12.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану
	Қазіргі мәдени кеңістік	12.3.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптарына әңгіме барысында ресми және бейресми тілді пайдалану; 12.4.2 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу

		бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 12.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 12.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану
Рахат алу үшін оқу	Білім алушылар классикалық көркем әдебиет шығармаларын оқиды	12.1.4 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 12.1.6 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 12.2.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мұғалімнің көмегінсіз берілген қосымша сөйлесудегі ұйғарынды мағынаны, оның ішінде саны шектеулі білім алушыларға бейтаныс тақырыптағы сөйлесуді түсіну; 12.3.3 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы қосымша мәтіндерде басқа білім алушылардың көзқарасын бағалау және өз пікірңіді білдіру; 12.4.1 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптар бойынша нақты

		ақпаратты және ұзақ мәтіндердің егжей-тегжейлерін түсіну; 12.4.2 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 12.4.3 біршама күрделі және дерексіз жалпы және оқу тақырыптары бойынша көлемді мәтіндер авторының көзқарасын, пікірін және стилін анықтау; 12.4.5 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы қосымша мәтіндердегі мәнмәтіннен мағынаны шығару; 12.5.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырып пен жанрға қатысты және дұрыс жазу ережесіне сәйкес қолданысы бойынша өсіп келе жатқан лексиканы қолдану, тақырыптарға қатысты бірқатар жазбаша жанрына қатысты ресми деңгейде жазу үшін стильді және лексиканы пайдалану; 12.6.3 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс сан алуан тақырыптарға қатысты осы шақ, өткен шақ соның ішінде [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] алуан түрін орынды қолдану;
4-тоқсан		
Киім әлеміне саяхат	Сабаққа кіріспе	12.1.6 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 12.3.5 білім алушыларға таныс

		және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту;
	Киім өндірісінің ресурстары мен процесін зерттеу Сән индустриясындағы мәселелерді зерттеу	12.1.4 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 12.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану; 12.3.4 біршама күрделі және дерексіз жалпы және оқу тақырыптары бойынша көлемді мәтіндер авторының көзқарасын, пікірін және стилін анықтау; 12.4.3 білім алушыларға таныс және бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптардағы көркем және ғылыми жанрдағы қосымша мәтіндердің алуан түрін оқу; 12.4.6 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 12.5.3 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту;

		12.5.4 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 12.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; 12.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану;
	Деректерді ұсыну және алынған нәтижелерді салыстыру	12.1.2 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 12.1.3 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 12.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану
Өздік жоба	Сабаққа кіріспе	12.1.6 сөйлеу және жазуды бірқатар әлем басымдықтары бойынша рефлексия жасау және оларды тану құралдары ретінде қолдану; 12.3.5 білім алушыларға таныс және кейбір таныс емес жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі

		тақырыптарға қатысты әңгімеде фразалар мен түзетулер арқылы әңгімені жүргізу және тілді өзгерту;
	Өздік жобаны орындау жөніндегі нұсқаулық	12.1.4 оқу мен талдау арқылы мәдениаралық сезімталдықты дамыту; 12.3.2 таныс және кейбір бейтаныс, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптардағы ашық жоғары дәрежелі сұрақтарды қоюда және сондай сұрақтарға жауап беруде сәйкес синтаксис пен лексиканы қолдану; 12.3.4 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыларға таныс және бейтаныс сан алуан тақырыптарына қатысты болжам жасау және баламалы ұсыныстарды бағалау үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу; 12.4.3 біршама күрделі және дерексіз жалпы және оқу тақырыптары бойынша көлемді мәтіндер авторының көзқарасын, пікірін және стилін анықтау; 12.4.4 білім алушыларға күрделірек және дерексіз, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарыбойынша [абзац деңгейінде] көлемді мәтіндерді құру құрылымын тану; 12.4.6 күрделірек және дерексіз жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген бірқатар тақырыптар аясындағы қосымша мәтіндерде дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіну; 12.5.3 мұғалімнің қолдауымен жалпы таныс және оқу

		бағдарламасында көрсетілген тақырыптарына қатысты бірқатар жазбаша жанрларында қатысты логикалық дәлелдер қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту; 12.5.4 жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға бағыт беруші жалғаулықтардың бірнеше түрін пайдалана отырып мәтін ретінде дәлел келтіріп жазу; 12.6.1 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында that, инфинитив және wh- clauses толықтырылған сын есімді қолдану; 12.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану;
	Болашақтың тұрақты дамып келе жатқан қаласын жобалау (экономикалық бағыт) (Қазақстанға қосымша бағыт)	12.1.2 өзіне оқыту мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 12.1.3 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және таныстыру; 12.6.2 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптар аясында simple perfect active және passive forms пен future continuous формасын қолдану; 12.6.5 жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген білім алушыға таныс бірқатар тақырыптарға қатысты етістіктің

		алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің/үстеулік фазалардың алуан түрін қолдану

бұйрығына 122-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
125-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 (12) сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Неміс тілі» оқу пәні білім алушылардың неміс тілінде ауызша және жазбаша қарым-қатынас жасау дағдыларын дамытуға, әртүрлі өмірлік, оқу, әлеуметтік және мәдениетаралық жағдаяттарда өз ойын еркін әрі сауатты жеткізуіне, неміс тіліндегі ақпаратты түсінуіне және қолдануына, сондай-ақ Қазақстанды шетелдік ортада таныстыруға мүмкіндік беретін коммуникативтік құзыреттілігін қалыптастыруға ықпал етеді.

3. «Неміс тілі» оқу пәнінің мақсаты: білім алушылардың неміс тілін CEFR деңгейлеріне сәйкес B1 деңгейінде меңгеруін қамтамасыз ету, олардың тыңдалым, айту, оқу және жазу дағдыларын дамыту, неміс тіліндегі ауызша және жазбаша ақпаратты түсіну, талдау және қолдану қабілетін жетілдіру, сондай-ақ неміс тілін оқу, мәдениетаралық қарым-қатынас, болашақ кәсіби қызмет және өмір бойы білім алу мақсатында қолдануға дайындау.

4. «Неміс тілі» оқу пәнінің міндеттері:

1) білім алушылардың тыңдалым, айту, оқу және жазу дағдыларын CEFR талаптарына сәйкес B1 деңгейіне дейін жүйелі түрде дамыту;

2) білім алушылардың неміс тілінің фонетикалық, лексикалық және грамматикалық ерекшеліктерін дұрыс әрі орынды қолдану дағдыларын қалыптастыру;

3) білім алушылардың неміс тіліндегі ауызша және жазбаша мәтіндерден негізгі және нақты ақпаратты түсіну, талдау, салыстыру және қорытынды жасау қабілетін дамыту;

4) күнделікті, оқу, әлеуметтік, мәдени және кәсіби бағдарланған тақырыптар бойынша өз ойын неміс тілінде жүйелі, түсінікті және дәлелді жеткізу дағдыларын жетілдіру;

5) білім алушылардың мәдениетаралық қарым-қатынасқа түсу, өзге мәдениеттерді түсіну және Қазақстанның мәдениеті, дәстүрлері мен құндылықтары туралы ақпаратты неміс тілінде таныстыру дағдыларын қалыптастыру;

6) білім алушылардың неміс тіліндегі ақпараттық, әдеби, оқу және медиамәтіндермен жұмыс істеу, сондай-ақ неміс тілін жоғары білім алу, болашақ кәсіби қызмет және өмір бойы білім алу құралы ретінде қолдану қабілетін дамыту;

7) ақпаратты іздеу, талдау, жасау және қолдану үшін цифрлық ресурстарды, оның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапты пайдалану дағдыларын дамыту.

5. Оқу курсының мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Шетел тілі (екінші). Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Шетел тілі (екінші). Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұны

6. «Шетел тілі (екінші). Неміс тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің 10-11 сыныптар үшін жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

7. Оқу бағдарламасы оқыған деңгейлеріне, сөйлеу қызметінің (тыңдалым, айту, оқу, жазу) төрт түрі бойынша тілдік дағды мен икемін бағалау өлшеміне сәйкес неміс тіліне оқыту кезеңін, жалпы оқыту кезеңінің (10-11 сынып) ұзақ мерзімді жоспарын қамтиды.

8. «Неміс тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқыту бөлімдері (Тыңдалым, Айту, Оқу, Жазу, Неміс тілін қолдану) бойынша құрылған.

9. Әр бөлімшеде көрсетілген оқыту мақсаты сөйлеу қызметінің (Тыңдалым, Айту, Оқу, Жазу, Неміс тілін қолдану) барлық түрін дамыту бойынша мұғалімге жұмысты жүйелі жоспарлауға, білім алушылардың жетістігін бағалауға, оларды оқытудың келесі кезеңдері бойынша хабардар етуге мүмкіндік береді.

10. Бағдарламаның базалық мазмұнында сыныптар бойынша неміс тілінің жалпы оқыту мақсаттары көрсетілген.

11. «Тыңдалым», «Айту», «Оқу» және «Жазу» бөлімдерінде, шетел тілі (10 сынып – B1.1, 11 сынып – B1.2) оқыту деңгейлерімен белгіленген сөйлеу қызметінің түрлері бойынша мақсаттары, неміс тілінде оқытудың түпкілікті нәтижесі оларға жетуге бағытталған.

12. «Неміс тілін қолдану» бөлімінде білім алушы талап етілген оқу деңгейіне сәйкес неміс тілінің лексикалық-грамматикалық, синтаксистік құрылымын сыпайы қолдану талаптарымен танысады.

13. Базалық мазмұн (Inhalt).

14. 10-сыныпқа (B1.1 деңгейі) арналған «Шетел тілі (екінші). Неміс тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

15. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) қоғамдық мәдениет деңгейінде басқа тілді мәдениет өкілдерімен қарым-қатынас жасау;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын түсіну, достық әңгімелесуде өз пікірін білдіру немесе басқалардан сұхбат алу, тіршілік етуде туындайтын кез-келген ойды білдіру, үйреншікті емес жағдайды шешу үшін көпшілік қарапайым тілдік құралды еркін қолдану;

3) таныс тақырыпқа арналған әңгімеге дайындықсыз қатысу;

4) шағым түсіру;

5) сұхбат/кеңестерде бастамашылық көрсету;

6) таныс немесе қызықтыратын тақырыптарға қарапайым жүйелі мәтіндер жазу;

7) өзінің жеке уайымы мен әсері туралы хабарлап жеке сипаттағы хат жазу;

8) неміс тілін тұтынушылардың елтану және мәдениеттану білімінің болуы, ұлттық сипатының қарым-қатынас нормалары мен стереотипі, ерекшеліктері мен ұлттық менталитеттің ерекшелігін білу, оларды нақты тілдік және мәдени ортада қолдану;

9) пікірлерді білдіру, оларды мәтінде қосу қағидатын білу;

10) әртүрлі коммуникативтік функцияларды орындау үшін пікірлерді қолдану;

11) өзара әрекет ету сызбасына сәйкес айтылатын ойды тізбектеп құру.

16. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетке позитивті көзқарас білдіру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен, сабырлықпен қарау, толеранттылыққа, Отанға деген сүйіспеншілік сезімін көрсету.

17. Жалпы білім беру аспектісі: неміс тілі арқылы жалпы мәдениетті жоғарылату, тілін үйренетін елі туралы ой-өрісін, білімін, қоршаған орта туралы білімін кеңейту.

18. Дамыту аспекті:

1) неміс тілін үйренуге деген тілдік икем мен тілдік тапқырлықты, сөз тәртібінің мәдениетін, қызығушылығын, тұлғаның жағымды қасиеттерін дамыту: жігерлік, ақыл-есі;

2) тапсырылған параметрлерде тілді тиімді игеруді қамтамасыз ететін анықтамалық әдебиетті, заманауи оқыту технологияларын қолдану;

3) өз ой-пікірін ойға қонымды және жүйелі баяндау, көпшілік мақұлдаған тақырыпқа арналған пікірталас, коммуникативтік сипаттағы үйреншікті емес ахуалды шешу;

4) жалпы адамзат мәдениетін дамытуда ұлттық мәдениеттің (өз және басқа тілдік) жетістіктері туралы және басқа мәдениет аясында ана тілі мен мәдениетінің рөлі туралы кеңінен түсінігі болуы тиіс.

19. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын , екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

20. 11-сыныпқа (В1.2-деңгей) арналған «Шетел тілі (екінші). Неміс тілі» оқу пәнінің базалық мазмұны:

21. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) басқа тілідік мәдени өкілдерімен барлық деңгейде табысты тілдесу;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын жете түсіну;

3) туындаған мәселелер бойынша хабарлама-сауалды қабылдау;

4) сұхбаттасу/кеңес үдерісіне қажетті ақпаратты беру (мысалы, дәрігерге өзінің ауру белгісінің нышанын айту);

5) не нәрсенің мәселе болып жатқандығын түсіндіру;

6) қысқа әңгіменің, мақаланың сюжетін, сұхбаттасудың мазмұнын талқылау, деректі фильмді талқылау;

7) анықтайтын сұрақтарға жауап беру және өз пікірін білдіру;

8) бар ақпаратты тексеріп және растап, алдын ала дайындалған сұхбаттасуды өткізу, нақты нұсқау бере отырып, ненің қалай істелінетіні туралы айту;

9) мүдделі саладағы тұрмыстық және тұрмыстық емес мәселелер бойынша деректі ақпаратпен алмасу;

10) қызықтыратын тақырып бойынша қысқа қарапайым эссе жазу;

11) елтаным мен мәдени білімнің болуы, қарым –қатынас жасау нормалары бойынша білім, ұлттық сипаттың өзгешелігі және неміс тілін білетіндердің ұлттық менталитетінің ерекшелігі, еркін тілдік және мәдени ортада қолдану;

12) пікір білдіру ережелерін білу, оларды мәтінде біріктіру;

13) әртүрлі коммуникативтік қызметті орындау үшін өз пікірін еркін қолдану;

14) қарым-қатынас жасау сызбасына сәйкес пікірді дәйекті түрде құру.

22. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетіне позитивті қатынас қалыптастыру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен қарау, толеранттылық және Отанға деген патриоттық сезім көрсету.

23. Жалпы білім беру аспектісі: мәдениетті дамыту, ой өрісін кеңейту, неміс тілі арқылы ел, қоршаған орта туралы білімдерін жетілдіру.

24. Дамыту аспектісі:

1) тілдік қабілетті және тілдік болжауды, сөйлеу мәдениетін, неміс тілін үйренуге қызығушылықты, тұлғаның жағымды қасиеттерін: зейін, ерік-жігерін арттыру;

2) белгіленген параметрлер бойынша тілді меңгеру тиімділігін қамтамасыз ететін әдеби анықтамалар, оқытудың заманауи технологияларын қолдану;

3) жалпылама тақырыптар бойынша пікірталастар, дәйекті түрде өз ойын білдіру, коммуникативті сипаттағы стандартты емес жағдаяттарды шешу;

4) жалпы адами мәдениеттің дамуында ұлттық мәдениеттің (өзіндік және басқа тілдік) жетістіктері туралы кең көріністің болуы және басқа мәдениетте ана тілі мен мәдениетінің рөлі.

25. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын , екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

2-параграф. Оқытудың мақсаттар жүйесі

26. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімді, үшінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді.

1-бөлім. Тыңдалым:

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.1.1 әдеби нормаға сәйкес анық айтылған мектепте, демалыста таныс тақырыптардың негізгі ережелерін түсіну	11.1.1 кәсіби ортада кездесетін белгілі тақырыптарға арналған әдеби нормалар шегінде анық айтылған сөздердің негізгі ережелерін түсіну
10.1.2 егерде анық, айтуы таныс болса, күнделікті мәселелер туралы және оқу туралы қарапайым ақпараттық хабарламаларды, оның ішінде негізгі ойды түсіну	11.1.2 оқу және болашақ кәсібіи қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы ақпараттық хабарламаларды түсіну
10.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылатын жағдайда, ұзақ пікірталастың негізгі кездерін түсіну	11.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі сәттерән түсіну
10.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу тақырыбы бойынша дәрісті не әңгімені түсіну	11.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөздің өзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу және кәсіби тақырып боынша дәрісті немесе әңгімені түсіну
10.1.5 асықпай, анық нормативке сәйкес сөйлеген жағдайда таныс тақырыптарды жалпылама қысқа қарапайым әңгімелерді түсіну	11.1.5 таныс тақырыптарға асықпай, анық сөйлеген жағдайда қысқа қарапайым әңгімелерді түсіну

10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданатын аспаптарды пайдалану ережесі	11.1.6 техникалық сипаттағы нұсқаулықтарды түсіну
10.1.7 радио бойынша жаңалықтар легінің негізгі ережелері мен ақырын және анық естілетін, жазылған таныс тақырыптарға араналған қарапайым тақараптарды түсіну	11.1.7 нақты, нормативке сәйкес айтылатын радиода не жазбада кездетін, көбінесе қызықтыратын материалдар бар ақпаратты түсіну
10.1.8 қызықтыратын тақырып бойынша телевизиялық бағдарламаның артық бөлігін түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәріс, репортаж, егер олар ақырын және анық естілсе	11.1.8 қызықтыратын тақырыптар бойынша телеарна материалдардың көбірек бөлігін түсіну, мысалы, егерде олар анық және баяу айтылса, онда сұхбаттасу, интервью, қысқа дәрістер

2-бөлім. Айтылым:

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу	11.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу
10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, тәжірибені, осы тәжірибеге байланысты реакциясын, сезімін суреттеу	11.2.2 шапшаң бірдеңені ,суреттеу не болмаса дәйекті түрдегі бекітуді айту, кітаптың не фильмнің сюжетін айту және оған деген өзінің реакциясын айту
10.2.3 оның ойын түсіну қиын болмайтын. дәлелді құру	11.2.3 жалпылама және оқу тақырыптарына қатысты сұхбаттасушының көзқарасын бағалау және өз пікірін түсіндіру, негіздеу
10.2.4 қысқаша бірдеңенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру	11.2.4 жанжақты бірдеңенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру
10.2.5 екіпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау	11.2.5 екіпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын қызметтің кәсіби саласындағы тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау
10.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала дәріс дайындау, оның	11.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала ауқымды дәріс дайындау, оның мазмұны

мазмұны практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі	практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі
10.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну	11.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну
10.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу	11.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу

3-бөлім. Оқылым:

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды нақты түсіну	11.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну
10.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғанын, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну сипаттауын түсіну	11.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғанын, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну
10.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін үлкен мәтінді қарау	11.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін көлемі үлкен мәтінді қарау
10.3.4 күнделікті жазба материалдарынан өзекті ақпаратты түсіну және табу, мысалы, хаттардан, жазбашалардан не болмаса қысқа ресми құжаттардан	11.3.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде көркем не көркем емес әдебиеттен ұзын мәтіндерді оқу
10.3.5 бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндерден қандай негізгі қорытынды жасалғанын түсіну	11.3.5 мәтінде қарастырылған тақырып бойынша ойларды түсіну
10.3.6 газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу	11.3.6 әртүрлі газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу
10.3.7 қарапайым тілмен жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережесі	11.3.7 жабдықтарды қолдану бойынша қарапайым нұсқауларды түсіну

10.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану	11.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
10.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына қысқа мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау	11.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына ұзын мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау

4-бөлім. Жазылым:

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу	11.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, көлемі ауқымды таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу
10.4.2 таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым сипаттамалар жазу	11.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тқжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу
10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа және қарапайым эссе жазу	11.4.3 күнделікті таныс және әлеуметтік мәселелер бойынша іс жүзінде жиналған ақпараттарды қосындылау және еркін өз ойын жеткізу
10.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу	11.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу
10.4.5 өзінің сезімін, оқиғасын және тәжірибесін сипаттап, хат жазу	11.4.5 мәдениет: ән-күй, фильмдерге қатысты абстракты тақырыптар бойынша өзінің ойын білдіріп және жаңалықтарды айтып, хат жазу
10.4.6 сұрақтар туындататын, мәселелерді түсіндіретін хабарламаларды жазу	11.4.6 достарына, ұстаздарына, қызмет көрсетуші қызметкерлерге не болмаса күнделікті өмірде жиі көрінетіндерге маңыздыны айтып жазулар жазу
10.4.7 егерде қызықтыратын тақырып бойынша болса, кейін қолдануға болатын айтып тұру арқылы нақты жазулар жазу	11.4.7 егерде тақырып таныс болса, сөйлеу қарапайым және нақты, нормативтік диалекте болса, дәріс уақытында негізгі ойлардың тізімі түрінде жазулар жасау
10.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау	11.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, әртүрлі көлемдегі қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау
10.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту	11.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту

5-бөлім. Неміс тілінің қолданысы:

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.5.1 таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану	11.5.1 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану
10.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану	11.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану
10.5.3зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану	11.5.3 зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану
10.5.4 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану	11.5.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану
10.5.5 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған сұрақтарды қолдану	11.5.5 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған әртүрлі сұрақтарды қолдану
10.5.6 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану	11.5.6 жартылай таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану
10.5.7 кейбір пассивті және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.7 үздіксіз көбейген пассив және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс, жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану

10.5.8 мүмкіндікті білдіру, модальдің әртүрлі тәсілдері бойынша білімді жүйелеу үшін haben/ sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану	11.5.8 әртүрлі модаль құрылымдарды, құрмалас салалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде қолдану
10.5.9 сыпайы өтініште, жанама сұрақта ob жалғаулықпен Konjunktiv форманы haben, sein, werden, kőnnen, mőgen етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.9 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша субстантивтенген есімше, шартты рай формасы: wűrde + Infinitiv тіркесін, Präteritum Konjunktiv қолдану
10.5.10 басқарумен жиі қолданатын етістіктерді қолдану; использовать после глаголов типа beginnen, vorhaben етістіктерден кейін, сочетаний типа den Wunsch haben + тіркесті Infinitiv c zu (Ich habe vor, eine Reise zu machen) маңызы бар етістіктерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша қолдану	11.5.10 жартылай таныс және таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында етістіктерді және тұрақты етістік тіркестерді aufhören mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ für A., Angst haben vorD күрделі басқарумен қолдану
10.5.11 сабақтас және салалас құрмалас сөйлемдерді жалғаулықтарымен және жалғаулық сөздерімен таныс/таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.11 қарсылықты бағыныңқылы сөйлем –сабақтас құрмалас сөйлемді obwohl/ obgleich жалғаулығымен таныс және жартылай таныс емес сөйлемдерде қолдану
10.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.	11.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.
10.5.13 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану	10.5.13 таныс және жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану

27. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

28. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Шетел тілі (екінші). Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын бойынша іске асырудың ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Шетел тілі (екінші). Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

10-сынып (B1.1):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік – мемлекет жетістігі: 1.1 Әлеуметтік қорғалу және кепілдіктер 1.2 Белсенді азаматтық ұстаным	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын

		хабарландырулар жасау; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу;

		10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын

		қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік: уақыт талабы: 2.1 Білім - табысқа апарар жол 2.2 Болашақ маманның кәсіби қасиеттері	Тыңдалым	10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын егжей-тегжейлі және таныс айтумен жеткізгенде түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері;

		10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты

		тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді мысалы, қауіпсіздік ережелерін түсіну; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып, қажетті қарапайым ақпарат сұрап жеке хат және жазбалар жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 10.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз

		көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу

		тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз? 3.1 Жастардың бос уақытын ұйымдастыру 3.2 Тұлғааралық қарым-қатынас. Конфликтілі жағдайларды шешу	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын

		тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы

		кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп

		таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen етістіктерінен шығатын Konjunktiv формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Ғылым мен техника: 4.1 Қазақстан әлемдік аренада	Тыңдалым	10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру;

4.2 Қазақстанның ұлттық экономикасының бәсекеге қабілеттілігі 4.3 Қазақстан мен Германияның саяси жүйесі		10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну

	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік

		есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen етістіктерінен шығатын Konjunktiv формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді

		пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану

11-сынып (В1.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік - мемлекет жетістігі: 1.1 Конституция – Қазақстан Республикасының негізгі заңы 1.2 Ұлт денсаулығы – табысты болашақтың негізі. Медициналық сақтандыру	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде

		сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша

		жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.4 кез келген қажетті ақпаратты сұрата отырып, маңызды деп есептейтін нәрсені нақты баяндай отырып жеке хаттар мен жазбаларды жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану;

		11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік – уақыт талабы: 2.1 IT-технологиялар 2.2 Мәдениеттер диалогі	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті

		сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің

		түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты

		сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы

		және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv, Prateritum Konjunktiv/; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік

		тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз: 3.1 Пікірталас. Диспут. Көпшілік алдында сөйлеу 3.2 Қазіргі жастардың өздігінен білім алуы және өздерін дамытуы. 3.3 Қазақстандық патриотизм, құқық және жастардың міндеттері.	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және

		нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 тақырыпқа қатысты оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді

		жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат

		жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын,

		модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv, Prateritum Konjunktiv/; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Экономика және елдің бәсекеге қабілеттілігі: 4.1 Қазақстан мен Германияның	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған

дипломатиялық қарым-қатынасы 4.2 Жасыл экономика		жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну

	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін

		тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын,

		модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv, Prateritum Konjunktiv/; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану

3-тарау. Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары және өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11 (12) сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф . «Шет тілі (екінші). Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұны

29. «Шет тілі (екінші). Неміс тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің ең жоғары мөлшері:

1) 10-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат;

3) 12-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

30. Оқу бағдарламасында оқыту деңгейлеріне сәйкес Неміс тілін оқыту кезеңдері (сыныптар), сөйлеу іс-әрекетінің түрлері бойынша тілдік дағдылар мен дағдыларды бағалау критерийлері (тыңдалым, айту, оқу, жазу), бүкіл оқу кезеңіне арналған ұзақ мерзімді жоспар (10-11 (12)-сыныптар) қамтылады.

31. «Неміс тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқыту бөлімдері бойынша құрылымдалған (Тыңдалым, Айтылым, Оқылым, Жазылым, Неміс тілін қолдану).

32. Әр бөлімде көрсетілген оқыту мақсаттары мұғалімге сөйлеу әрекетінің барлық түрлерін (Тыңдалым, Айтылым, Оқылым, Жазылым, Неміс тілін қолдану) дамыту бойынша жұмысты жүйелі түрде жоспарлауға, білім алушылардың жетістіктерін бағалауға, оларды оқытудың келесі кезеңдері туралы хабардар етуге мүмкіндік береді.

33. Бағдарламаның базалық мазмұны сыныптар бойынша неміс тілін оқытудың жалпы мақсаттарын ұсынады.

34. «Тыңдалым», «Айтылым», «Оқылым» және «Жазылым» бөлімдерінде шет тілін оқыту деңгейлерімен (10 – сынып – В1.1, 11-сынып-В1.2, 12 сынып-В1.2) байланысты сөйлеу қызметінің түрлері бойынша оқыту мақсаттары жазылған, оларға қол жеткізу неміс тілін оқытудың түпкілікті нәтижесіне бағытталған.

35. «Неміс тілін қолдану» бөлімінде білім алушы неміс тілінің лексикалық-грамматикалық, синтаксистік құрылымдарын сөйлеуде оқытудың ұсынылған деңгейіне сәйкес дұрыс қолдану талаптарымен танысады.

36. 10 сынып (В1.1 деңгейі):

37. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) Әлеуметтік-мәдени деңгейде шет тілді мәдениет өкілдерімен қарым-қатынас жасау;

2) ұзақ талқылаулардың негізгі мазмұнын түсіну, өз пікірін айту немесе достық әңгімеде басқалармен сұхбаттасу, кез келген дерлік ойды білдіру үшін көптеген қарапайым тілдік құралдарды еркін пайдалану, өмірде туындайтын стандартты емес жағдайларды шешу;

3) таныс тақырыпқа әңгіме дайындамай қатысу;

4) шағым беру;

5) сұхбат / консультацияда бастама көрсету;

6) таныс немесе қызықтыратын тақырыптарға қарапайым дәйекті мәтіндер жазу;

7) жеке тәжірибелері мен әсерлері туралы хабарлай отырып, жеке сипаттағы хаттар жазу;

8) Елтану және мәдениеттану білімінің болуы, қарым-қатынас нормалары мен стереотиптерін, неміс тілінде сөйлейтіндердің ұлттық менталитетінің ұлттық сипаты мен ерекшеліктерін, олардың нақты тілдік және мәдени ортада қолданылуын білу;

9) мәлімдемелер құру, оларды мәтінге біріктіру қағидаларын білу;

10) әртүрлі коммуникативтік функцияларды орындау үшін мәлімдемелерді пайдалану;

11) өзара іс-қимыл схемаларына сәйкес мәлімдемені дәйекті құру.

38. Тәрбиелік аспект:

1) Неміс тілі мен мәдениетіне оң көзқарас таныту;

2)әртүрлі көзқарастарды құрметтеу, толеранттылық, Отанға деген патриоттық сезім.

39. Жалпы білім беру аспектісі: жалпы мәдениетті арттыру, ой-өрісін кеңейту, зерттелетін тілдің елі туралы, жалпы әлем туралы неміс тілі арқылы білім.

40. Даму аспектісі:

1) тілдік қабілеттер мен тілдік болжамдарды, сөйлеу мінез-құлық мәдениетін, неміс тілін үйренуге қызығушылықты, тұлғаның жағымды қасиеттерін дамыту: ерікті қасиеттер, есте сақтау; 2) берілген параметрлерде тілді меңгерудің тиімділігін қамтамасыз ететін анықтамалық әдебиеттерді, заманауи оқыту технологияларын пайдалану; 3) өз ойларын логикалық және дәйекті түрде ұсыну, жалпы қабылданған тақырыптар бойынша пікірталас, коммуникативтік сипаттағы стандартты емес жағдайларды шешу; 4) жалпыадамзаттық мәдениеттің дамуындағы ұлттық мәдениеттердің (өзіндік және шет тіліндегі) жетістіктері туралы және бөтен мәдениеттің айнасындағы Ана тілі мен мәдениетінің рөлі туралы кең түсініктердің болуы.

41. Стратегиялық аспект: тәуелсіз шет тілдік қарым-қатынасқа қабілетті және дайын екінші тілдік тұлғаның негізгі сипаттамаларын меңгеру.

42. 11 сынып (B1.2 деңгейі).

43. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) барлық деңгейлерде шет тілді мәдениет өкілдерімен табысты қарым-қатынас жасау;

2) ұзақ талқылаулардың негізгі мазмұнын егжей-тегжейлі түсіну;

3) туындаған проблемалар туралы хабарлама-сұрау салуды қабылдау;

4) сұхбат/ кеңес беру процесінде қажетті ақпаратты беру (мысалы, дәрігерге өз белгілерін сипаттау);

5) бір нәрсенің неліктен проблема екенін түсіндіру;

6) қысқа әңгіменің, мақаланың сюжетін, әңгіменің мазмұнын, деректі фильмді талқылауды, талқылауды баяндау;

7) өз көзқарасын білдіру және бірқатар нақтылау сұрақтарына жауап беру;

8) алдын ала дайындалған әңгімелесуді жүргізу, қолда бар ақпаратты тексеру және растау, бір нәрсенің қалай жасалатыны туралы әңгіме жасау, нақты нұсқаулар беру;

9) мүдделер саласында жатқан тұрмыстық және тұрмыстық емес мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпаратпен жеткілікті сенімді алмасу;

10) қызығушылық тудыратын тақырыптарға қысқа, қарапайым эссе жазу;

11) Елтану және мәдениеттану білімінің болуы, қарым-қатынас нормалары мен стереотиптерді, неміс тілінде сөйлейтіндердің ұлттық менталитетінің ұлттық сипаты мен ерекшеліктерін, олардың нақты тілдік және мәдени ортада еркін қолданылуын білу;

12) мәлімдемелер құру, оларды мәтінге біріктіру қағидаларын білу;

13) әртүрлі коммуникативтік функцияларды орындау үшін мәлімдемені еркін және бейсаналық пайдалану;

14) өзара іс-қимыл схемаларына сәйкес мәлімдемені дәйекті құру.

44. Тәрбиелік аспект:

1) Неміс тілі мен мәдениетіне оң көзқарас таныту;

2) әртүрлі көзқарастарды құрметтеу, Отанға деген толеранттылық пен патриотизм сезімін көрсету.

45. Жалпы білім беру аспектісі: жалпы мәдениетті арттыру, ой-өрісін кеңейту, зерттелетін тілдің елі туралы, жалпы әлем туралы неміс тілі арқылы білім.

46. Даму аспектісі:

1) тілдік қабілеттер мен тілдік болжамдарды, сөйлеу мінез-құлық мәдениетін, неміс тілін үйренуге қызығушылықты, тұлғаның жағымды қасиеттерін дамыту: ерікті қасиеттер, есте сақтау;

2) берілген параметрлерде тілді меңгерудің тиімділігін қамтамасыз ететін анықтамалық әдебиеттерді, заманауи оқыту технологияларын пайдалану;

3) өз ойларын логикалық және дәйекті түрде ұсыну, жалпы қабылданған тақырыптар бойынша пікірталас, коммуникативтік сипаттағы стандартты емес жағдайларды шешу;

4) жалпыадамзаттық мәдениеттің дамуындағы ұлттық мәдениеттердің (өзіндік және шет тіліндегі) жетістіктері туралы және бөтен мәдениеттің айнасындағы Ана тілі мен мәдениетінің рөлі туралы кең түсініктердің болуы.

47. Стратегиялық аспект: тәуелсіз шет тілдік қарым-қатынасқа қабілетті және дайын екінші тілдік тұлғаның негізгі сипаттамаларын меңгеру.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

48. Білім берудің мақсаттары бағдарламада кодтармен берілген. Кодтағы бірінші нөмір - сыныпты, екіншісі – бөлім нөмірін, ал үшіншісі - мақсаттың нөмірін білдіреді.

1 бөлім. Тыңдалым (Hören):

Білім алушылар білуі тиіс:		
10-сынып	11-сынып	12-сынып
B1.1	B1.2	B1.2
10.1.1 әдеби нормаға сәйкес анық айтылған мектепте, демалыста	11.1.1 кәсіби ортада кездесетін белгілі тақырыптарға арналған әдеби нормалар шегінде	12.1.1 кәсіби ортада кездесетін белгілі тақырыптарға арналған әдеби нормалар шегінде

таныс тақырыптардың негізгі ережелерін түсіну	анық айтылған сөздердің негізгі ережелерін түсіну	анық айтылған сөздердің негізгі ережелерін түсіну
10.1.2 анық, айтуы таныс болса, күнделікті мәселелер туралы және оқу туралы қарапайым ақпараттық хабарламаларды, оның ішінде негізгі ойды түсіну	11.1.2 оқу және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы ақпараттық хабарламаларды түсіну	12.1.2 оқу және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы ақпараттық хабарламаларды түсіну
10.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылатын жағдайда, ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну	11.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну	12.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну
10.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу тақырыбы бойынша дәрісті не әңгімені түсіну	11.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөздің өзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу және кәсіби тақырып бойынша дәрісті немесе әңгімені түсіну	12.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөздің өзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу және кәсіби тақырып бойынша дәрісті немесе әңгімені түсіну

2-бөлім. Айтылым (Sprechen):

Білім алушылар білуі тиіс:		
10-сынып	11-сынып	12-сынып
B1.1	B1.2	B1.2
10.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу	11.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу	12.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу
10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, тәжірибені, осы тәжірибеге байланысты реакциясын, сезімін суреттеу	11.2.2 шапшаң бірдеңені, суреттеу не болмаса дәйекті түрдегі бекітуді айту, кітаптың не фильмнің сюжетін айту және оған деген өзінің реакциясын айту	12.2.2 шапшаң бірдеңені ,суреттеу не болмаса дәйекті түрдегі бекітуді айту, кітаптың не фильмнің сюжетін айту және оған деген өзінің реакциясын айту
10.2.3 ойын түсіну қиын болмайтын. дәлелді құру	11.2.3 жалпылама және оқу тақырыптарына қатысты сұхбаттасушының	12.2.3 жалпылама және оқу тақырыптарына қатысты сұхбаттасушының

	көзқарасын бағалау және өз пікірін түсіндіру, негіздеу	көзқарасын бағалау және өз пікірін түсіндіру, негіздеу
10.2.4 қысқаша бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру	11.2.4 жанжақты бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру	12.2.4 жанжақты бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру
10.2.5 екпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау	11.2.5 екпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын қызметтің кәсіби саласындағы тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау	12.2.5 екпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын қызметтің кәсіби саласындағы тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау

3-бөлім. Оқылым (Leseverstehen):

Білім алушылар білуі тиіс:		
10-сынып	11-сынып	12-сынып
B1.1	B1.2	B1.2
10.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды нақты түсіну	11.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну	12.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну
10.3.2 досымен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғаның, сезімнің және ынтаның суреттеуін және сипаттауын түсіну;	11.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғаның, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну	12.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғаның, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну
10.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты	11.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты	12.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты

табу үшін үлкен мәтінді қарау	табу үшін көлемі үлкен мәтінді қарау	табу үшін көлемі үлкен мәтінді қарау
10.3.4 күнделікті жазба материалдарынан өзекті ақпаратты түсіну және табу, мысалы, хаттардан, жазбашалардан не болмаса қысқа ресми құжаттардан	11.3.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде көркем не көркем емес әдебиеттен ұзын мәтіндерді оқу	12.3.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде көркем не көркем емес әдебиеттен ұзын мәтіндерді оқу

4-бөлім. Жазылым (Schreiben):

Білім алушылар білуі тиіс:		
10-сынып	11-сынып	12-сынып
B1.1	B1.2	B1.2
10.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу	11.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, көлемі ауқымды таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу	12.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, көлемі ауқымды таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу
10.4.2 таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым сипаттамалар жазу	11.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тұжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу	12.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тұжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу
10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа және қарапайым эссе жазу	11.4.3 күнделікті таныс және әлеуметтік мәселелер бойынша іс жүзінде жиналған ақпараттарды қосындылау және еркін өз ойын жеткізу	12.4.3 күнделікті таныс және әлеуметтік мәселелер бойынша іс жүзінде жиналған ақпараттарды қосындылау және еркін өз ойын жеткізу
10.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу	11.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу	12.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу

5-бөлім. Неміс тілін қолдану (Sprachenwendung):

Білім алушылар білуі тиіс:		
10-сынып	11-сынып	12-сынып
B1.1	B1.2	B1.2
10.5.1 таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама	11.5.1 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама	12.5.1 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама

есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану	есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану	есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану
10.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану	11.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану	12.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану
10.5.3зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану	11.5.3 зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану	12.5.3 сөзжасамның шексіз өнімді тәсілдерін (аффиксация, сөзжасам, конверсия), сөйлеу этикетінің негізгі нормаларын (реплика-клише, ең көп таралған бағалау лексикасы), синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәлімдеме жасау үшін пайдалану
10.5.4 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану	11.5.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану	12.5.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану
10.5.5 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді	11.5.5 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және	12.5.5 жартылай таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II

қамтыған сұрақтарды қолдану	модаль етістіктерді қамтыған әртүрлі сұрақтарды қолдану	(der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдан
10.5.6 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану	11.5.6 жартылай таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану	12.5.6 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша субстантивтенген есімше, шартты рай формасы: wűrde + Infinitiv тіркесін, Präteritum Konjunktiv қолдану
10.5.7 кейбір пассивті және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.7 үздіксіз көбейген пассив және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс, жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	12.5.7 жартылай таныс және таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында етістіктерді және тұрақты етістік тіркестерді aufhören mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ für A., Angst haben vorD күрделі басқарумен қолдану
10.5.8 мүмкіндікті білдіру, модальдің әртүрлі тәсілдері бойынша білімді жүйелеу үшін haben/ sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану	11.5.8 әртүрлі модаль құрылымдарды, құрмалас салалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде қолдану	12.5.8 қарсылықты бағыныңқылы сөйлем – сабақтас құрмалас сөйлемді obwohl/ obgleich жалғаулығымен таныс және жартылай таныс емес сөйлемдерде қолдану
10.5.9 сыпайы өтініште, жанама сұрақта ob жалғаулықпен Konjunktiv форманы haben, sein, werden, kőnnen, mőgen етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.9 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша субстантивтенген есімше, шартты рай формасы: wűrde + Infinitiv тіркесін, Präteritum Konjunktiv қолдану	12.5.9 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.

10.5.10 басқарумен жиі қолданатын етістіктерді қолдану; beginnen, vorhaben сияқты етістіктерден кейін, den Wunsch haben + тіркесті Infinitiv c zu (Ich habe vor, eine Reise zu machen), маңызы бар етістіктерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша қолдану	11.5.10 жартылай таныс және таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында етістіктерді және тұрақты етістік тіркестерді aufhören mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ für A., Angst haben vorD күрделі басқарумен қолдану	12.5.10 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану
10.5.11 сабақтас және салалас құрмалас сөйлемдерді жалғаулықтарымен және жалғаулық сөздерімен таныс/таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.11 қарсылықты бағыныңқылы сөйлем – сабақтас құрмалас сөйлемді obwohl/ obgleich жалғаулығымен таныс және жартылай таныс емес сөйлемдерде қолдану	
10.5.12 предлогтардың функционалдық маңызы туралы, сөйлеудегі мәтіндегі әртүрлі қарым-қатынас құралдары туралы білімдерін оның тұтастығын, келісімділігін қамтамасыз ету үшін пайдалану (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt)	11.5.12 предлогтардың функционалдық маңызы туралы, сөйлеудегі мәтіндегі әртүрлі қарым-қатынас құралдары туралы білімдерін оның тұтастығын, келісімділігін қамтамасыз ету үшін пайдалану (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt)	

49. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлім ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылды.

50. Осы оқу бағдарламасы Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11(12)-сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерінің 10-11 (12)-

сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік – мемлекет жетістігі: 1.1 Әлеуметтік қорғалу және кепілдіктер 1.2 Белсенді азаматтық ұстаным	Тыңдалым	10.1.1 әдеби нормаға сәйкес анық айтылған мектепте, демалыста таныс тақырыптардың негізгі ережелерін түсіну
	Айтылым	10.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, тәжірибені, осы тәжірибеге байланысты реакциясын, сезімін суреттеу
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды нақты түсіну; 10.3.2 досымен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғанын, сезімнің және ынтаның суреттеуін және сипаттауын түсіну
	Жазылым	10.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу; 10.4.2 таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым сипаттамалар жазу
	Неміс тілін қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу

		тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану;
2-тоқсан		
2. Кәсібилік: уақыт талабы: 2.1 Білім - табысқа апарар жол 2.2 Болашақ маманның кәсіби қасиеттері	Тыңдалым	10.1.2 анық, айтуы таныс болса, күнделікті мәселелер туралы және оқу туралы қарапайым ақпараттық хабарламаларды, оның ішінде негізгі ойды түсіну
	Айтылым	10.2.3 ойын түсіну қиын болмайтын. дәлелді құру
	Оқылым	10.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін үлкен мәтінді қарау
	Жазылым	10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа және қарапайым эссе жазу
	Неміс тілін қолдану	10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану;
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз? 3.1 Жастардың бос уақытын ұйымдастыру 3.2 Тұлғааралық қарым-қатынас. Конфликтілі жағдайларды шешу	Тыңдалым	10.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылатын жағдайда, ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну
	Айтылым	10.2.4 қысқаша бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру
	Оқылым	10.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі

		мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін үлкен мәтінді қарау
	Жазылым	10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа және қарапайым эссе жазу
	Неміс тілін қолдану	10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen етістіктерінен шығатын Konjunktiv формаларын қолдану;
4-тоқсан		
4. Ғылым мен техника: 4.1 Қазақстан әлемдік аренада 4.2 Қазақстанның ұлттық экономикасының бәсекеге қабілеттілігі 4.3 Қазақстан мен Германияның саяси жүйесі	Тыңдалым	10.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу тақырыбы бойынша дәрісті не әңгімені түсіну
	Айтылым	10.2.5 екіпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау
	Оқылым	10.3.4 күнделікті жазба материалдарынан өзекті ақпаратты түсіну және табу, мысалы, хаттардан, жазбашалардан не болмаса қысқа ресми құжаттардан
	Жазылым	10.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу
	Неміс тілін қолдану	10.5.10 басқарумен жиі қолданатын етістіктерді қолдану; beginnen, vorhaben сияқты етістіктерден кейін, den Wunsch haben + тіркесті Infinitiv c zu (Ich habe vor, eine Reise zu machen), маңызы бар етістіктерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша қолдану 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу

		тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану

2) 11 – сынып:

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік - мемлекет жетістігі: 1.1 Конституция – Қазақстан Республикасының негізгі заңы 1.2 Ұлт денсаулығы – табысты болашақтың негізі. Медициналық сақтандыру	Тыңдалым	11.1.1 кәсіби ортада кездесетін белгілі тақырыптарға арналған әдеби нормалар шегінде анық айтылған сөздердің негізгі ережелерін түсіну
	Айтылым	11.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну
	Жазылым	11.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, көлемі ауқымды таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу
	Неміс тілін қолдану	11.5.1 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану 11.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану 11.5.3 зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану

2-тоқсан		
2. Кәсібилік – уақыт талабы: 2.1 IT-технологиялар 2.2 Мәдениеттер диалогі	Тыңдалым	11.1.2 оқу және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы ақпараттық хабарламаларды түсіну
	Айтылым	11.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну 11.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғаның, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну
	Жазылым	11.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тұжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу
	Неміс тілін қолдану	11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/ таралған анықтамаларды қолдану;
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз: 3.1 Пікірталас. Диспут. Көпшілік	Тыңдалым	11.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну
	Айтылым	11.2.2 шапшаң бірдеңені, суреттеу не болмаса дәйекті түрдегі бекітуді айту,

алдында сөйлеу 3.2 Қазіргі жастардың өздігінен білім алуы және өздерін дамытуы. 3.3 Қазақстандық патриотизм, жастардың құқықтары міндеттері.		кітаптың не фильмнің сюжетін айту және оған деген өзінің реакциясын айту 11.2.3 жалпылама және оқу тақырыптарына қатысты сұхбаттасушының көзқарасын бағалау және өз пікірін түсіндіру, негіздеу
	Оқылым	11.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін көлемі үлкен мәтінді қарау
	Жазылым	11.4.3 күнделікті таныс және әлеуметтік мәселелер бойынша іс жүзінде жиналған ақпараттарды қосындылау және еркін өз ойын жеткізу
	Неміс тілін қолдану	11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану: wurde + Infinitiv, Prateritum Konjunktiv/; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану;
4-тоқсан		
4. Елдің экономикасы және бәсекеге	Тыңдалым	11.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөздің өзі қарапайым және құрылымы анық болған

қабілеттілігі: 4.1 Қазақстан мен Германияның дипломатиялық қарым-қатынасы 4.2 Жасыл экономика		жағдайда оқу және кәсіби тақырып бойынша дәрісті немесе әңгімені түсіну
	Айтылым	11.2.4 жанжақты бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру 11.2.5 екпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын қызметтің кәсіби саласындағы тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау
	Оқылым	11.3.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде көркем не көркем емес әдебиеттен ұзын мәтіндерді оқу
	Жазылым	11.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу
	Неміс тілін қолдану	11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 предлогтардың функционалдық маңызы туралы, сөйлеудегі мәтіндегі әртүрлі қарым-қатынас құралдары туралы білімдерін оның тұтастығын, келісімділігін қамтамасыз ету үшін пайдалану (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt)

3) 12-сынып:

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
1 Білім беру және оқыту 1.1.Қазақстандағы білім 1.2 Жоғары оқу орнында оқу	Тыңдалым	12.1.1 кәсіби ортада кездесетін белгілі тақырыптарға арналған әдеби нормалар шегінде анық айтылған сөздердің негізгі ережелерін түсіну
	Айтылым	12.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу
	Оқылым	12.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар

		қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну
	Жазылым	12.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, көлемі ауқымды таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу
	Неміс тілін қолдану	12.5.1 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану 12.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану 12.5.3 сөзжасамның шексіз өнімді тәсілдерін (аффиксация, сөзжасам, конверсия), сөйлеу этикетінің негізгі нормаларын (реплика-клише, ең көп таралған бағалау лексикасы), синонимдерді, антонимдерді және басқа да қызметтік сөздерді бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәлімдеме жасау үшін пайдалану
2 - тоқсан		
2. Мамандық, мансап, жұмыс: 2.1 Танымал кәсіптер каталогы 2.2 Қоғамның игілігі үшін еңбек	Тыңдалым	12.1.2 оқу және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы ақпараттық хабарламаларды түсіну
	Айтылым	12.2.2 шапшаң бірдеңені ,суреттеу не болмаса дәйекті түрдегі бекітуді айту, кітаптың не фильмнің сюжетін айту және оған деген өзінің реакциясын айту
	Оқылым	12.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғаның, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну
	Жазылым	12.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тұжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу
	Неміс тілін қолдану	12.5.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі

		нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану 12.5.5 жартылай таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдан 12.5.6 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша субстантивтенген есімше, шартты рай формасы: wűrde + Infinitiv тіркесін, Präteritum Konjunktiv қолдану
3- тоқсан		
3. Денсаулық және тамақтану 3.1.Салауатты өмір салты 3.2 Дұрыс тамақтану: принциптер, ережелер және тағамдар	Тыңдалым	12.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі түйіндерін түсіну
	Айтылым	12.2.3 жалпылама және оқу тақырыптарына қатысты сұхбаттасушының көзқарасын бағалау және өз пікірін түсіндіру, негіздеу
	Оқылым	12.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін көлемі үлкен мәтінді қарау
	Жазылым	12.4.3 күнделікті таныс және әлеуметтік мәселелер бойынша іс жүзінде жиналған ақпараттарды қосындылау және еркін өз ойын жеткізу
	Неміс тілін қолдану	12.5.7 жартылай таныс және таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында етістіктерді және тұрақты етістік тіркестерді aufhören mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ für A., Angst haben vorD күрделі басқарумен қолдану 12.5.8 қарсылықты бағыныңқылы сөйлем –сабақтас құрмалас сөйлемді obwohl/ obgleich жалғаулығымен таныс және жартылай таныс емес сөйлемдерде қолдану
4 - тоқсан		

4. Саясат және қоғам 4.1 Қоғам өміріндегі саясаттың рөлі 4.2 Еуропа елдеріндегі саясат және қоғам	Тыңдалым	12.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөздің өзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу және кәсіби тақырып бойынша дәрісті немесе әңгімені түсіну
	Айтылым	12.2.4 жанжақты бір нәрсенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру 12.2.5 екпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын қызметтің кәсіби саласындағы тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау
	Оқылым	12.3.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде көркем не көркем емес әдебиеттен ұзын мәтіндерді оқу
	Жазылым	12.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу
	Неміс тілін қолдану	12.5.9 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен 12.5.10 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану

бұйрығына 123-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
126-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің (қоғамдық-гуманитарлық бағыты, жаратылыстану-математикалық бағыты) 10-11 (12) сыныптарына арналған «Дене шынықтыру» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Дене шынықтыру жалпы білім беретін мектептегі оқу пәні ретінде жалпыадамзаттық мәдениет саласында белсенді шығармашылық өзін-өзі жүзеге асыруға дайын тұлғаны қалыптастыруға ықпал етеді.

3. Оқу пәннің мақсаты – оқушылардың бойында өз денсаулығына қамқорлықпен қарауға қажеттілікті қалыптастыру, дененің физикалық және психикалық қасиеттерді жүйелі дамыту, салауатты өмір салтын ұйымдастыруда дене шынықтыру құралдарын шығармашылық тұрғыдан қолдану.

4. Оқу пәннің міндеттері:

1) денсаулықты нығайту, негізгі дененің физикалық сапаларын дамыту және ағзаның қызмет ету мүмкіндіктерін арттыру; базалық спорт түрлерінің техникалық-тактикалық әрекеттерін жетілдіру;

2) өз денсаулығына қамқорлықпен қарау, оны нығайту және сақтау қажеттіліктерін тәрбиелеу;

3) дене шынықтыру және спорттың пайда болу тарихы мен даму ерекшеліктері, салауатты өмір салтын дамытудағы рөлі туралы білім деңгейлерін игеру;

4) оқу және жарыс кезіндегі ұжымдық қарым-қатынас пен ынтымақтастықты орындау және жеке тұлғаның оң қасиеттерін тәрбиелеу.

5. «Дене шынықтыру» пәнін оқыту процесінде білім алушыларға:

1) жеке тазалық ережелерін сақтау қажеттілігін түсінуге; пәндік білімдерін, шеберліктері мен дағдыларын күнделікті өмірлерінде қолдануға;

2) дене жаттығуларының адамның физикалық және энергетикалық жүйелеріне әсері туралы білу;

3) жеке бас пен моральдық-өнегелілік қасиеттерін дамыту және әділ бәсекелестік пен өздерін үздіксіз дамытудың қажеттілігін түсіну;

4) өзінің физикалық дамуын жетілдіруде қимыл-қозғалыс құзыреттіліктерін жақсарту қажеттіліктерін бағалауға; жалпы, кәсіптік-қолданбалы және сауықтыру-түзету бағытындағы дене жаттығуларымен шұғылданудың маңыздылығын бағалауға мүмкіндік береді.

6. «Дене шынықтыру» оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік егемендік пен тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Дене шынықтыру» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1 параграф. «Дене шынықтыру» оқу пәнінің мазмұны

7. «Дене шынықтыру» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 3 сағат, барлығы 102 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 3 сағат, барлығы 102 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

8. Оқу бағдарламаның құрылымы мен мазмұны екі бөлімнен тұрады:

1) дене шынықтыру туралы білім (ақпараттық компонент);

2) денені жетілдіру және шеберлік (әрекеттік компонент).

9. «Дене шынықтыру туралы білім» бөлімінің мазмұны адамның таным белсенділігінің дамуы туралы негізгі түсініктеріне сәйкес:

1) «Қазақстандағы спорт пен дене шынықтырудың даму тарихы»;

2) «Қазіргі қоғамдағы спорт және дене шынықтыру»;

3) «Адамның дене мәдениеті» тақырыптарын қамтиды.

Бөлімде Қазақстан Республикасындағы спорт пен дене шынықтыруды дамытудың, республикадағы ұлттық спорт түрлерінің қалыптасуы, қазіргі қоғамдағы дене шынықтыруды дамытудың негізгі бағыттары, белсенді демалысты ұйымдастыру жолдары және дене шынықтыру құралдарының көмегімен адам денсаулығын нығайту тәсілдері туралы мәліметтер енгізілген. Бұл

бөлімде дене және спорттық дайындықтардың негізгі түсініктері, өз бетімен дене шынықтыру жаттығуларымен айналысуды ұйымдастыру мен өткізу ерекшеліктері жан-жақты ашылып көрсетілген және қауіпсіздік техникасын қадағалау мен талап етудің ережелері берілген.

10. «Денені жетілдіру және шеберлік» бөлімі білім алушылардың дене шынықтыру және тактикалық даярлықтарын шыңдауға бағытталған және аталған бөлімде арнайы дене дайындығы құралдары туралы ақпараттар берілген. Бағдарламада арнайы құралдар ретінде қолданбалы маңызға ие болатын базалық спорт түрлерінің (гимнастика негіздері, жеңіл атлетика, спорт ойындары, шаңғы және жүзу) дене жаттығулары мен қимыл-қозғалыс әрекеттері ұсынылады.

11. Вариативті компонент дене шынықтыру мұғалімі спорттық ойындарды тереңдетіп оқыту мақсатында оқытудың заманауи әдістері мен педагогикалық технологияларын қолдануға және енгізуге бағдарлайды. Вариативті компонентті нақты білім беру ұйымы, материалдық базасы мен өңірдің орналасу ерекшеліктерін, білім алушының қызығушылықтарын және оқытушылар ұжымының мүмкіндіктерін ескере отырып дене шынықтыру мұғалімі әзірлейді.

12. Бағдарлама талаптарына және әрбір білім алушының жеке мүмкіндіктері мен жыныстық даму ерекшеліктерін бағамдай отырып, мұғалім өздігінен жеке талаптар қойып (қорытынды тапсырмалар), талаптардың өзіндік шкаласын құруына және сол бойынша білім алушылардың жылдық үлгерімдерін бағалауына болады. Бұл тәсілді қолдану негізделген, өйткені ол дене шынықтыру мұғалімдеріне бүкіл оқу кезеңінде олардың дамуының жеке жас ерекшеліктерін ескере отырып, оқушылардың үлгерімін объективті бағалауға мүмкіндік береді.

13. Орта мектептегі дене шынықтырудың педагогикалық жүйесін ұйымдастырудың негізгі түрлері:

1) дене шынықтыру сабақтары;

2) оқу күндерінде ұйымдастырылатын дене тәрбиесі және сауықтыру іс-шаралары;

3) спорттық жарыстар мен мерекелік шаралар;

4) спорт секциялары мен үйірмелер;

5) дене жаттығуларымен өздігінен шұғылдану (үй тапсырмалары).

Сабақтар білім алушылардың дене шынықтыру пәнінің мазмұнын игеру процесіндегі іс-әрекеттерін ұйымдастырудың негізгі түрі болып табылады.

14. «Дене шынықтыру» пәнін оқыту барысында білім алушыларды білім беру ұйымының медицина қызметкері арнайы медициналық топқа бөлу медициналық тексерістің нәтижесі көрсетілген анықтаманың негізінде іске асырылады. Осы топтарды арнайы профилактикалық бағдарлама бойынша аурудың түріне байланысты оқытады.

15. Бұл бағдарлама мектепте дененің шынығуы мен адамгершілікке тәрбиелеудің кешенді жүйесін құрайтын дене шынықтырудың барлық негізгі нысандарының мазмұнын қамтиды және бұл міндеттерді барлық оқу жылында рет-ретімен шешуге мүмкіндік береді. Бағдарламаның әрбір үшінші сағаты білім алушылардың белсенділігін арттыруға (спорт және қозғалмалы ойындар санын кеңейту арқылы) және сауықтыру процесіне бағытталған.

16. Дене шынықтыру бойынша сабақ өткізу процесінде пәнаралық байланыс іске асырылады:

1) «Қазақ тілі», «Орыс тілі», «Ағылшын тілі»: сөз қорын дене шынықтыру саласында қолданылатын терминдермен толықтыру;

2) «Физика»: «механикалық жұмыс», «ауаның қарсылығы», «дене салмағы», «біркелкі емес және біркелкі сырғу», «қуаттылық» секілді түсініктер бойынша қабылданған білім деңгейін қолдану;

3) «Алгебра және анализ бастамалары», «Геометрия»: ұзындықты, биіктікті, жылдамдықты, қашықтықты, уақытты есептеу, ұзындық пен биіктікке секіру үшін жүгіруді есептеп шығару;

4) «Биология»: шылым шегу мен алкоголдік ішімдік ішудің ағзаға тигізетін зияны туралы, зат алмасу процесі туралы материалдарды қолдану;

5) «Дүниежүзі тарихы», «Қазақстан тарихы»: олимпиадалық қозғалыс тарихы; қазақтың ұлттық ойындарының пайда болу тарихы;

6) «География»: көкжиек тұстарын білу, жергілікті жерлерде түрлі белгілер және карта бойынша бағдарлай білу біліктілігі;

7) «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық»: саптық жаттығуларды пайдалану; кедергілер жолағынан өту; өмірлік маңызы бар қимыл-қозғалыс дағдылары мен біліктілікке, оларды түрлі жағдайларда қолдана білуді оқыту және үйрету; патриотизмді және өз Отанына деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу.

17. 10-сыныптағы «Дене шынықтыру» оқу пәнінің мазмұны.

Тақырыптық жоспар «Бағдарламаның бөлімдерінің жылдық сағаттар санын тоқсандарға бөлу».

Бағдарлама бөліктері	Бағдарлама бөлімдері	Оқу тоқсандары. Сағаттар саны				
		1	2	3	4	S
Базалық	1. Жеңіл атлетика	7	-	-	7	14
	2. Спорт ойындары	15	8	15	7	45
	Футбол	8	-	-	7	15
	Баскетбол	-	8	7	-	15
	Волейбол	7	-	8	-	15
	3. Гимнастика	-	9	-	-	9
	4. Шаңғы дайындығы*	-	-	10	-	10
	5. Жүзу**	-	-	-	6	6
	Базалық бөлік бойынша барлығы:	22	17	25	20	84
Вариативті	Вариативтік бөлім білім беру ұйымының таңдауы бойынша белгілі бір	2	7	5	4	18

	спорттық ойынды (футбол, волейбол, баскетбол) тереңдетіп оқыту арқылы жүзеге асырылады					
Оқу жылы бойынша сағаттар саны:		24	24	30	24	102

Ескерту:

*- Қарсыз аудандарда шаңғы дайындығы сабақтарының орнына жалпы төзімділікті дамытуға сауықтыру жүгіру сабақтары мен басқа да аэробты жүктеме жаттығуларын қолдану ұсынылады.

**- Жүзу сабағын өткізу мүмкін болмаған жағдайда, бағдарламаның жүзу бөлімін іске асыруға арналған уақытты спорттық дағдыларын жетілдіру үшін, мектептің педагогикалық кеңесінің шешімімен оның орнына дене шынықтырудың спорттық ойын түрлерін қолдану ұсынылады.

18. Білім негіздері:

1) Дене жаттығуларымен шұғылданудың жұмыс істеу қабілетіне тигізетін әсері. Дене шынықтырудың заманауи сауықтыру жүйелері және олардың түрлері және мазмұны.

19. Жеңіл атлетика:

1) Қашықтыққа байланысты жүгіру техникасы мен тактикасының ерекшеліктері. 100 м жүгіру. 4×100 м эстафеталық жүгіру. Кедергілер арқылы жүгіру. 800 м жүгіру. 3000 м (ер балалар) және 2000 м (қыз балалар) жүгіру.

2) Жеке тәсілмен ұзындыққа секіру, жүгіріп келіп ұзындыққа секіру.

3) 18-20 м (ер балалар), 12-14 м (қыз балалар) түрлі жарақтарды нысанаға лақтыру. Граната лақтыру: ер балалар (700 г), қыз балалар (500 г).

20. Спорт ойындары:

1) Баскетбол: Қозғалу техникаларының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Допты қағып алу мен беруді қорғаушының қарсылығынсыз және қарсылық көрсету кезінде орындау нұсқалары. Қорғаушының қарсылығынсыз және қарсылық көрсету кезінде доппен қозғалу. Доппен және допсыз әрекет етуші ойыншыға қарсы әрекет (тартып алу, соғып жіберу, жармасу, жабу). Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Оқу-үйрену ойыны.

2) Волейбол: Қозғалу техникаларының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Допты беру және қабылдау техникаларының нұсқалары. Допты жоғарыдан тік қолмен ойынға қосу. Ойынға қосылған допты қабылдау. Тігінен шабуылдау соққысын тордан асыра орындау. Шабуыл соққысына тосқауыл қою нұсқалары (жалғыз және жұптасып). Сақтандыру. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Оқу-үйрену ойыны.

3) Футбол: Қозғалу техникаларының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Допты игеру техникасының қимыл-қозғалыстарынан құрылған комбинациялар. Доппен және допсыз әрекет етуші ойыншыға қарсы әрекет. Қақпашы іс-әрекеті. Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер.

21. Гимнастика:

1) Саптық жаттығулар: Бұрынғы үйретілген жаттығуларды қайталау, қозғалыстағы бұрылу тәсілдері. Бір колоннадан екі, төрт және сегіз колоннаға қайта сап құру.

2) Жалпы дамыту жаттығулары: Дененің негізгі бұлшық еттерін дамытуға арналған жаттығулар (ауырлықпен және ауырлықсыз).

3) Гимнастиканың әртүрлі түрлері (шейпинг, пилатес, стрейчтинг, күш гимнастикасы).

4) Таянып секіру (ер балалар): Ұзынынан қойылған гимнастикалық ағаш аттың шеткі бұрышынан қолмен итеріліп, аяқты ашып секіру (Ағаш аттың биіктігі 130 см).

5) Таянып секіру (қыз балалар): Гимнастикалық кіші аттан аяқты ашып секіру (кіші аттың биіктігі 120 см).

6) Кермеде орындалатын жаттығулар (ер балалар): Асылып тұрған қалыптан күшпен көтеріліп таяну. Асылып тұрған қалыптан күшпен аунап көтеріліп таяну. Аяқты сермеп орындалатын жаттығулар. Асылып тұрып аяқты сермеу – шалқая көтерілу. Таянып тұрып артқа құлау – кермеге жанаса айналу. Таянып тұрған қалыптан аяқты доға бойынша сермеп, артқа сермелген сәтте секіріп түсу.

7) Арыста орындалатын жаттығулар (ер балалар). Қолмен таянып тұрып тербелу; қолмен таянып тұрып тербеліп, қолды бүге көтерілу, аяқты ашып отыру; аяқты ашып отырған қалыптан алға аунап, аяқты ашып отыру; таянып тұрып тербеліп, артқа сермелген сәтте шалқая секіріп түсу.

8) Бөренеде орындалатын тепе-теңдік жаттығулары (қыз балалар): Жүрелей таянып отыру, сол аяқпен жүрелеп отыру – оң аяқ артқа; көлденең жүрелей таянып отыру – қол қапталда. Жүру түрлері: аяқ ұшымен, тізені биік көтеріп, алға ұмтыла. Секірулер мен бұрылулар: аяқты жартылай және толығымен сермеп бұрылу. Иіліп, шалқайып секіріп түсу.

9) Акробатика (ер балалар): Биіктігі 80-90 см кедергіден алға ұзыннан аунай секіріп өту. Қолмен тұру. Қолмен тұрып, аунап айналуға көшу. Басымен және қолмен тұру арқылы көпір жасауға көшу.

10) Акробатика (қыз балалар): Бұрынғы үйренген акробатика элементтерінен жинақталған жеке кешен жаттығулары.

11) Өрмелеу. Биіктігі 4 м арқанға аяқтың көмегінсіз өрмелеу (ер балалар).

22. Шаңғы дайындығы:

1) Бұрынғы үйретілген шаңғы жүрістерін жергілікті жер бедері және қардың жағдайына қарай қолданып шаңғымен қозғалу.

2) Шаңғы жолындағы табиғи кедергілерден аттап, секіріп және астынан еңкейіп өту.

3) 3-5 шақырым қашықтыққа жүгіру. Шаңғымен көтерілу түрлері: сырғи адымдап, «шырша» тәсілдерімен. Биік және төмен тұру қалпымен еңіске түсу. Шаңғымен бұрылу түрлері: «адымдап», «соқаша», «тіреліп».

23. Сауықтыру жүгірісі, жүру және басқа да аэробты жүктеме жаттығулары:

1) Жылдамдықты өзгертіп жүгіру. Бірқалыпты жылдамдықты қолдап 5 шақырымға дейін қашықтыққа жүгіру.

2) Табиғи кедергілерден өту арқылы жүгіру.

3) Скандинавия жүрісі.

4) Фартлек (жылдамдық ойыны немесе жүгіру ойыны).

24. Жүзу:

1) Бұрынғы үйретілген тәсілдермен жүзу, таңдап алған тәсілмен 2×50 м жүзу.

2) Қолданбалы жүзу түрлері, суға батушыны құтқару тәсілдері.

25. 10-сынып білім алушылардың дене дайындықтарын бағалау кестесі (ер балалар).

Сынақ түрлері	Дене дайындығының деңгейі					
	Х (орташаландырылған)	төмен	орташадан төмен	орташа	орташадан жоғары	жоғары
30 м жүгіру	4,9	5,6	5,5 – 5,3	5,2 – 4,6	4,5 – 4,3	4,2
Бір орыннан ұзындыққа секіру	213	190	191 – 201	202 – 224	225 – 235	236
Нығыздалған допты екі қолмен бастан асыра лақтыру	611,0	434,0	435 – 522	523 – 699	700 – 785	786,0
3×10 м қайталап жүгіру	8,3	9,1	9,0 – 8,7	8,6 – 7,8	7,7 -7,4	7,3
Қолдың білезік буынының динамометриясы (оң қолмен)	42,0	33,0	34,0 – 37,0	38,0-46,0	47,0 – 50,0	51,0

26. 10-сынып білім алушылардың дене дайындықтарын бағалау кестесі (қыз балалар).

Сынақ түрлері	Дене дайындығының деңгейі					
	X (орташаландырылған)	төмен	орташа-дан төмен	орташа	орташадан жоғары	жоғары
30 м жүгіру	5,4	6,3	6,2 – 5,9	5,8 – 5,0	4,9 – 4,6	4,5
Бір орыннан ұзындыққа секіру	170,0	146	147 – 160	161 – 181	182 – 194	195
Нығыздалған допты екі қолмен бастан асыра лақтыру	497,0	372	373 – 434	435 – 559	560 – 621	622,0
3×10 м қайталап жүгіру	9,1	10,0	9,9 – 9,6	9,5 – 8,6	8,5 – 8,1	8,0
Қолдың білезік буынының динамометриясы (оң қолмен)	26,0	19,5	20,0 – 22,5	23,0 – 29,0	29,5 – 32,0	32,5

27. 11-сыныптағы «Дене шынықтыру» оқу пәнінің мазмұны.

Тақырыптық жоспар «Бағдарламаның бөлімдерінің жылдық сағаттар санын тоқсандарға бөлу».

Бағдарлама бөліктері	Бағдарлама бөлімдері	Оқу тоқсандары. Сағаттар саны				
		1	2	3	4	S
Базалық	1. Жеңіл атлетика	7	-	-	7	14
	2. Спорт ойындары	15	8	15	7	45
	Футбол	8	-	-	7	15
	Баскетбол	-	8	7	-	15
	Волейбол	7	-	8	-	15
	3. Гимнастика	-	9	-	-	9
	4. Шаңғы дайындығы*	-	-	10	-	10
	5. Жүзу**	-	-	-	6	6
	Базалық бөлім бойынша барлығы:	22	17	25	20	84

Вариативті	Вариативті бөлім білім беру ұйымының таңдауы бойынша белгілі бір спорттық ойынды (футбол, волейбол, баскетбол) тереңдетіп оқыту арқылы жүзеге асырылады	2	7	5	4	18
Оқу жылы бойынша сағаттар саны:		24	24	30	24	102

Ескерту:

* - Қарсыз аудандарда шаңғы дайындығы сабақтарының орнына жалпы төзімділікті дамытуға сауықтыру жүгіру сабақтары мен басқа да аэробты жүктеме жаттығуларын қолдану ұсынылады.

** - Жүзу сабағын өткізу мүмкін болмаған жағдайда, бағдарламаның жүзу бөлімін іске асыруға арналған уақытты спорттық дағдыларын жетілдіру үшін, мектептің педагогикалық кеңесінің шешімімен оның орнына дене шынықтырудың спорттық ойын түрлерін қолдану ұсынылады.

28. Білім негіздері:

1) Дене шынықтыру, спорт, туризм, денсаулықты қорғау және денсаулық салалары бойынша Қазақстан Республикасының заңнамасының негіздері.

2) Дене жаттығуларының ағзаның қызмет ету жүйелеріне тигізетін әсерін анықтайтын факторлар: жаттығудың сипаты (циклді және күрделі қимыл-қозғалыс жаттығулары); дене жүктемесінің көлемі мен қарқыны.

3) Отбасына арналған дене шынықтыру.

29. Жеңіл атлетика:

1) Жарыс жаттығуларының жеке техникаларын жетілдіру (бұрынғы үйретілген оқу материалдарының негізінде). 100 м төменгі сөреден қарқынды жылдамдықпен жүгіру. 4×100 м эстафеталық жүгіру. 3000 м (ер балалар) және 2000 м (қыз балалар) жүгіру.

2) «Аяқты бүгу» тәсілімен ұзындыққа секіру.

3) Салмағы 700 г (ер балалар) және 500 г (қыз балалар) гранатаны лақтыру.

30. Спорт ойындары:

1) Баскетбол: Ойын техникасының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Екі жақты ойын.

2) Волейбол: Ойын техникасының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Екі жақты ойын.

3) Футбол. Ойын техникасының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы жекелеген

тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Қақпашының ойын әрекеттері. Екі жақты ойын.

31. Гимнастика:

1) Саптық жаттығулар, өткен оқу материалдарын қайталау және жетілдіру.

2) Негізгі бұлшық ет топтарын дамытуға бағытталған жалпы дамыту жаттығулары (ауырлықтармен және ауырлықсыз).

3) Гимнастиканың әртүрлі түрлері (шейпинг, пилатес, стрейчтинг, күш гимнастикасы).

4) Таянып секіру (ер балалар): Ұзынынан қойылған ағаш аттың алыс бөлігінен қолмен итеріле аяқты ашып секіру (ағаш аттың биіктігі 130 см).

5) Таянып секіру (қыз балалар): Кіші ағаш аттан аяқты ашып секіру (кіші ағаш аттың биіктігі 120 см).

6) Кермеде орындалатын жаттығулар (ер балалар): Күшпен көтерілу, бұрыштай келе асылу қалпына түсу және күшпен айналып көтерілу. Асылып тұрған қалыптан күшпен айналып көтеріліп таяну. Аяқты сермеп орындайтын жаттығулар. Асылып тұрып тербелу – түзеле көтерілу. Таянып тұрған қалыптан аяқты артқа сілтеп, айналым – сырғауылға жанаса аунау. Таянып тұрған қалыптан аяқты артқа сермеп секіріп түсу.

7) Арыста орындалатын жаттығулар (ер балалар): Арыста таянып тұрып алға және артқа тербелу кезінде қолды бүгіп-жазу. Аяқты алға сермеп көтерілу, артқа сермеу, алға сермеп аяқты ашып отыру. Иығымен таянып тұру. Алға аунап, аяқты ашып отыру. Аяқты ортаға түсіріп, артқа сермеген сәтте секіріп түсу.

8) Бөренеде орындалатын тепе-теңдік жаттығулары (қыз балалар): Бұрынғы үйретілген жаттығулардан құрылған комбинациялар. Секірулер мен бұрылулар: аяқты жартылай сермеп және толығымен сермеп бұрылу. Иіліп, шалқайып секіріп түсу.

9) Акробатика: Бұрынғы үйретілген жаттығулардан құрылған комбинациялар.

10) Өрмелеу: Биіктігі 4 м арқанға өрмелеу (ер балалар).

32. Шаңғы дайындығы:

1) Қашықтық шарты мен шаңғы жолының жағдайына байланысты жүруден жүру тәсілдеріне көшу.

2) Шаңғымен 5000 м қашықтықты тиімді екпінмен жүріп өту.

33. Сауықтыру жүгірісі, жүру және басқа да аэробты жүктеме жаттығулары:

1) Жылдамдықты өзгертіп жүгіру. Бірқалыпты жылдамдықты қолдап 5 шақырымға дейін қашықтыққа жүгіру.

2) Табиғи кедергілерден өту арқылы жүгіру.

3) Скандинавия жүрісі.

4) Фартлек (жылдамдық ойыны немесе жүгіру ойыны).

34. Жүзу:

1) Толық үйлесімде жүзу. Бұрынғы үйретілген тәсілдермен 3×50 м кешенді жүзу;

2) 100 м қашықтықты жылдам жүзіп өту. Суға батушы адамға алғашқы дәрігерлік көмек көрсету.

35. 11-сынып білім алушылардың дене дайындықтарын бағалау кестесі (ер балалар).

Сынақ түрлері	Дене дайындығының деңгейі					
	Х (орташаланған дырылған)	төмен	орташадан төмен	орташа	орташадан жоғары	жоғары
30 м жүгіру	4,7	5,2	5,1 – 5,0	4,9 – 4,5	4,4 – 4,3	4,2
Бір орыннан ұзындыққа секіру	220	197	198 – 208	209 – 231	232 – 244	245
Нығыздалған допты екі қолмен бастан асыра лақтыру	713	540	541 – 626	627 – 799	800 – 885	886
3х10 м қайталап жүгіру	8,0	8,7	8,6 – 8,4	8,3 – 7,7	7,6 – 7,3	7,2
Қолдың білезік буынының динамометриясы (оң қолмен)	43,5	35	36 – 39	40 – 48	49 – 52	53

36. 11-сынып білім алушылардың дене дайындықтарын бағалау кестесі (қыз балалар).

Сынақ түрлері	Дене дайындығының деңгейі					
	Х (орташаландырылған)	төмен	орташадан төмен	орташа	орташадан жоғары	жоғары
30 м жүгіру	5,4	6,3	6,2 – 5,9	5,8 – 5,0	4,9 – 4,6	4,5
Бір орыннан ұзындыққа секіру	172	143	144 – 157	158 – 182	183 – 197	198
Нығыздалған допты екі қолмен бастан асыра лақтыру	514	373	374 – 443	444 – 584	585 – 654	655

3х10 м қайталап жүгіру	9,0	9,9	9,8 – 9,5	9,4 – 8,6	8,5 – 8,1	8,0
Қолдың білезік буынының динамометриясы (оң қолмен)	28	20,5	21 – 24,5	25 – 31	31,5 – 34	34,5

2-параграф. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

37. Дене шынықтыру бойынша білім алушылардың дайындық деңгейлеріне қойылатын талаптар келесі 6 базалық негіздермен анықталады: «білу/түсіну», «орындай білу», «игерген білім деңгейлерін іс жүзінде орындалатын іс-әрекет кезінде және күнделікті өмірде қолдану», «талдау», «синтездеу», «бағалау».

38. 11-сыныпты аяқталғанда білім алушы:

1) дене шынықтыру жаттығуларын орындау барысында техникалық қауіпсіздік ережелерін; әр түрлі бағыттылығы бар дене жаттығулары сабақтарының кешенін; жалпы дамыту және түзету бағытындағы дене жаттығуларының биодинамикалық ерекшеліктері мен мазмұнын, денені дамыту және денсаулықты нығайту міндеттерін шешуде оларды қолдану негіздерін; дене жүктемелері кезінде өз ағзасының қызмет етудегі физиологиялық негіздерін, дене шынықтыру арқылы оларды дамыту мен жетілдіру мүмкіндіктерін біледі;

2) өз ағзасының психикалық-функционалдық ерекшеліктерін; дене шынықтырумен жүйелі шұғылдану арқылы жеке тұлғаның дербес қалыптасу мүмкіндігі мен қасиеттерін; салауатты өмір салтын ұстануға қажеттілікті; атқарылатын қозғалыс әрекеттерінің ауырлық деңгейін; физикалық дайындықтың әртүрлі кезеңдерінде түрлі физикалық жүктеменің талап етілген қарқындылығына жету қажеттілігін түсінеді;

3) өз бетімен жетілу мақсатында түрлі дене жаттығуларын, салауатты өмір салтын және бос уақытын ұтымды ұйымдастыруды, ойын кезінде немесе арнайы құрылған жаттығулар кешенін орындау кезінде қажетті негізгі техникалық-тактикалық әрекеттерді; ағзаның бейімделу қасиеттерін дамытуды қадағалау және денсаулықты нығайту мен дене ширақтығының дайындығын жоғарылатудың дербес жолдарын; функционалдық қызмет ету бағыты әртүрлі дене жаттығуларымен өз бетімен ұйымдастыру тәсілдерін; түрлі ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолданады;

4) сауықтыру және дене шымырлығы мен ширақтығын жетілдіру мақсатында дене жаттығуларын орындау кезінде өз ағзасының функционалды қызмет ету жағдайын талдайды;

5) қалыптасқан дағдыларды дене шынықтыру сабағымен қатар күнделікті өмірдегі әртүрлі жағдаяттарда қолдану жүйесін; салауатты және қауіпсіз өмір сүруді қалыптастыруда дағдыларды; дене шынықтыру сабақтарының шеңберінде мәселелерді зерттеу және шешу үшін сын тұрғысынан ойлау құралдары мен

білімін; адам өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін төтенше жағдайларда жеке және ұжымның қауіпсіз әрекеттерінің ережелерін білуді жинақтайды;

6) жалпы, кәсіптік-қолданбалы және сауықтыру-түзету бағытындағы дене жаттығуларымен шұғылданудың маңыздылығын; өз бетінше жетілу және қимыл-қозғалыс дайындығының деңгейін; дене жаттығуларымен шұғылдану тиімділігін, ағзаның функционалды қызмет ету жағдайы мен жұмыс істеу қабілетін; дене жүктемелерін және дене жаттығуларының әсер ету бағытын мөлшерлеуді бағалайды.

3-тарау. Мамандандырылған музыкалық мектеп-интернаттары мен өнер саласындағы мамандандырылған мектептерге арналған «Дене шынықтыру» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Дене шынықтыру» оқу пәнінің мазмұны

39. «Дене шынықтыру» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 3 сағат, барлығы 102 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, барлығы 68 сағат;

3) 12-сыныпта – аптасына 2 сағат, барлығы 68 сағатты құрайды.

40. Оқу бағдарламаның құрылымы мен мазмұны екі бөлімнен тұрады:

1) Дене шынықтыру туралы білім (ақпараттық компонент);

2) Денені жетілдіру және шеберлік (әрекеттік компонент).

41. «Дене шынықтыру туралы білім» бөлімінің мазмұны адамның таным белсенділігінің дамуы туралы негізгі түсініктеріне сәйкес:

1) «Қазақстандағы спорт пен дене шынықтырудың даму тарихы»;

2) «Қазіргі қоғамдағы спорт және дене шынықтыру»;

3) «Адамның дене мәдениеті» тақырыптарын қамтиды.

Бөлімде Қазақстандағы спорт пен дене шынықтыруды дамытудың, республикадағы ұлттық спорт түрлерінің қалыптасуы, қазіргі қоғамдағы дене шынықтыруды дамытудың негізгі бағыттары, белсенді демалысты ұйымдастыру жолдары және дене шынықтыру құралдарының көмегімен адам денсаулығын нығайту тәсілдері туралы мәліметтер енгізілген. Бұл бөлімде дене және спорттық дайындықтардың негізгі түсініктері, өз бетімен дене шынықтыру жаттығуларымен айналысуды ұйымдастыру мен өткізу ерекшеліктері жан-жақты ашылып көрсетілген және қауіпсіздік техникасын қадағалау мен талап етудің ережелері берілген.

42. «Денені жетілдіру және шеберлік» бөлімі білім алушылардың дене шынықтыру және тактикалық даярлықтарын шыңдауға бағытталған және аталған бөлімде арнайы дене дайындығы құралдары туралы ақпараттар берілген. Бағдарламада арнайы құралдар ретінде қолданбалы маңызға ие болатын базалық спорт түрлерінің (гимнастика негіздері, жеңіл атлетика, спорт ойындары, шаңғы және жүзу) дене жаттығулары мен қимыл-қозғалыс әрекеттері ұсынылады.

43. Вариативті компонент дене шынықтыру мұғалімі спорттық ойындарды тереңдетіп оқыту мақсатында оқытудың заманауи әдістері мен педагогикалық технологияларын қолдануға және енгізуге бағдарлайды. Вариативті компонентті нақты білім беру ұйымы, материалдық базасы мен өңірдің орналасу ерекшеліктерін, білім алушының қызығушылықтарын және оқытушылар ұжымының мүмкіндіктерін ескере отырып дене шынықтыру мұғалімі әзірлейді.

44. Бағдарлама талаптарына және әрбір білім алушының жеке мүмкіндіктері мен жыныстық даму ерекшеліктерін бағамдай отырып, мұғалім өздігінен жеке талаптар қойып (қорытынды тапсырмалар), талаптардың өзіндік шкаласын құруына және сол бойынша білім алушылардың жылдық үлгерімдерін бағалауына болады. Бұл тәсілді қолдану негізделген, өйткені ол дене шынықтыру мұғалімдеріне бүкіл оқу кезеңінде олардың дамуының жеке жас ерекшеліктерін ескере отырып, оқушылардың үлгерімін объективті бағалауға мүмкіндік береді.

45. Орта мектептегі дене шынықтырудың педагогикалық жүйесін ұйымдастырудың негізгі түрлері:

1) дене шынықтыру сабақтары;

2) оқу күндерінде ұйымдастырылатын дене тәрбиесі және сауықтыру іс-шаралары;

3) спорттық жарыстар мен мерекелік шаралар;

4) спорт секциялары мен үйірмелер;

5) дене жаттығуларымен өздігінен шұғылдану (үй тапсырмалары).

Сабақтар білім алушылардың дене шынықтыру пәнінің мазмұнын игеру процесіндегі іс-әрекеттерін ұйымдастырудың негізгі түрі болып табылады.

46. «Дене шынықтыру» пәнін оқыту барысында білім алушыларды білім беру ұйымының медицина қызметкері арнайы медициналық топқа бөлу медициналық тексерістің нәтижесі көрсетілген анықтаманың негізінде іске асырылады. Осы топтарды арнайы профилактикалық бағдарлама бойынша аурудың түріне байланысты оқытады.

47. Бұл бағдарлама мектепте дененің шынығуы мен адамгершілікке тәрбиелеудің кешенді жүйесін құрайтын дене шынықтырудың барлық негізгі нысандарының мазмұнын қамтиды және бұл міндеттерді барлық оқу жылында рет-ретімен шешуге мүмкіндік береді. Бағдарламаның әрбір үшінші сағаты білім алушылардың белсенділігін арттыруға (спорт және қозғалмалы ойындар санын кеңейту арқылы) және сауықтыру процесіне бағытталған.

48. Дене шынықтыру бойынша сабақ өткізу процесінде пәнаралық байланыс іске асырылады:

1) «Қазақ тілі», «Орыс тілі», «Ағылшын тілі»: сөз қорын дене шынықтыру саласында қолданылатын терминдермен толықтыру;

2) «Физика»: «механикалық жұмыс», «ауаның қарсылығы», «дене салмағы», «біркелкі емес және біркелкі сырғу», «қуаттылық» секілді түсініктер бойынша қабылданған білім деңгейін қолдану;

3) «Алгебра және анализ бастамалары», «Геометрия»: ұзындықты, биіктікті, жылдамдықты, қашықтықты, уақытты есептеу, ұзындық пен биіктікке секіру үшін жүгіруді есептеп шығару;

4) «Биология»: шылым шегу мен алкоголдік ішімдік ішудің ағзаға тигізетін зияны туралы, зат алмасу процесі туралы материалдарды қолдану;

5) «Дүниежүзі тарихы», «Қазақстан тарихы»: олимпиадалық қозғалыс тарихы; қазақтың ұлттық ойындарының пайда болу тарихы;

6) «География»: көкжиек тұстарын білу, жергілікті жерлерде түрлі белгілер және карта бойынша бағдарлай білу біліктілігі;

7) «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық»: саптық жаттығуларды пайдалану; кедергілер жолағынан өту; өмірлік маңызы бар қимыл-қозғалыс дағдылары мен біліктілікке, оларды түрлі жағдайларда қолдана білуді оқыту және үйрету; патриотизмді және өз Отанына деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу.

49. 10-сыныптағы Дене шынықтыру оқу пәнінің мазмұны.

Тақырыптық жоспар Бағдарламаның бөлімдерінің жылдық сағаттар санын тоқсандарға бөлу.

	Бағдарлама бөлімдері	Оқу тоқсандары. Сағаттар саны				
		1	2	3	4	S
Инвариантық	1. Жеңіл атлетика	7	-	-	7	14
	2. Спорт ойындары	15	8	15	7	45
	Футбол	8	-	-	7	15
	Баскетбол	-	8	7	-	15
	Волейбол	7	-	8	-	15
	3. Гимнастика	-	9	-	-	9
	4. Шаңғы дайындығы*	-	-	10	-	10
	5. Жүзу**	-	-	-	6	6
	Базалық бөлік бойынша барлығы:	22	17	25	20	84
Вариативтік	Вариативті бөлім білім беру ұйымының таңдауы бойынша белгілі бір спорттық ойынды (футбол, волейбол, баскетбол) тереңдетіп оқыту арқылы жүзеге асырылады	2	7	5	4	18
Оқу жылы бойынша сағаттар саны:		24	24	30	24	102

Ескерту:

*- Қарсыз аудандарда шаңғы дайындығы сабақтарының орнына жалпы төзімділікті дамытуға сауықтыру жүгіру сабақтары мен басқа да аэробты жүктеме жаттығуларын қолдану ұсынылады.

**- Жүзу сабағын өткізу мүмкін болмаған жағдайда, бағдарламаның жүзу бөлімін іске асыруға арналған уақытты спорттық дағдыларын жетілдіру үшін, мектептің педагогикалық кеңесінің шешімімен оның орнына дене шынықтырудың спорттық ойын түрлерін қолдану ұсынылады.

50. Білім негіздері:

1) Дене жаттығуларымен шұғылданудың жұмыс істеу қабілетіне тигізетін әсері. Дене шынықтырудың заманауи сауықтыру жүйелері және олардың түрлері және мазмұны.

51. Жеңіл атлетика:

1) Қашықтыққа байланысты жүгіру техникасы мен тактикасының ерекшеліктері. 100 метр жүгіру. 4×100 метр эстафеталық жүгіру. Кедергілер арқылы жүгіру. 800 метр жүгіру. 3000 метр (ер балалар) және 2000 метр (қыз балалар) жүгіру.

2) Жеке тәсілмен ұзындыққа секіру, жүгіріп келіп ұзындыққа секіру.

3) 18-20 метр (ер балалар), 12-14 метр (қыз балалар) түрлі жарақтарды нысанаға лақтыру. Граната лақтыру: ер балалар (700 грамм), қыз балалар (500 грамм).

52. Спорт ойындары:

1) Баскетбол: Қозғалу техникаларының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Допты қағып алу мен беруді қорғаушының қарсылығынсыз және қарсылық көрсету кезінде орындау нұсқалары. Қорғаушының қарсылығынсыз және қарсылық көрсету кезінде доппен қозғалу. Доппен және допсыз әрекет етуші ойыншыға қарсы әрекет (тартып алу, соғып жіберу, жармасу, жабу). Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Оқу-үйрену ойыны.

2) Волейбол: Қозғалу техникаларының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Допты беру және қабылдау техникаларының нұсқалары. Допты жоғарыдан тік қолмен ойынға қосу. Ойынға қосылған допты қабылдау. Тігінен шабуылдау соққысын тордан асыра орындау. Шабуыл соққысына тосқауыл қою нұсқалары (жалғыз және жұптасып). Сақтандыру. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Оқу-үйрену ойыны.

3) Футбол: Қозғалу техникаларының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Допты игеру техникасының қимыл-қозғалыстарынан құрылған комбинациялар. Доппен және допсыз әрекет етуші ойыншыға қарсы әрекет. Қақпашы іс-әрекеті. Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер.

53. Гимнастика:

1) Саптық жаттығулар: Бұрынғы үйретілген жаттығуларды қайталау, қозғалыстағы бұрылу тәсілдері. Бір колоннадан екі, төрт және сегіз колоннаға қайта сап құру.

2) Жалпы дамыту жаттығулары: Дененің негізгі бұлшық еттерін дамытуға арналған жаттығулар (ауырлықпен және ауырлықсыз).

3) Гимнастиканың әртүрлі түрлері (шейпинг, пилатес, стрейчтинг, күш гимнастикасы).

4) Таянып секіру (ер балалар): Ұзынынан қойылған гимнастикалық ағаш аттың шеткі бұрышынан қолмен итеріліп, аяқты ашып секіру (Ағаш аттың биіктігі 130 сантиметр).

5) Таянып секіру (қыз балалар): Гимнастикалық кіші аттан аяқты ашып секіру (кіші аттың биіктігі 120 сантиметр).

6) Кермеде орындалатын жаттығулар (ер балалар): Асылып тұрған қалыптан күшпен көтеріліп таяну. Асылып тұрған қалыптан күшпен аунап көтеріліп таяну. Аяқты сермеп орындалатын жаттығулар. Асылып тұрып аяқты сермеу – шалқая көтерілу. Таянып тұрып артқа құлау – кермеге жанаса айналу. Таянып тұрған қалыптан аяқты доға бойынша сермеп, артқа сермелген сәтте секіріп түсу.

7) Арыста орындалатын жаттығулар (ер балалар). Қолмен таянып тұрып тербелу; қолмен таянып тұрып тербеліп, қолды бүге көтерілу, аяқты ашып отыру; аяқты ашып отырған қалыптан алға аунап, аяқты ашып отыру; таянып тұрып тербеліп, артқа сермелген сәтте шалқая секіріп түсу.

8) Бөренеде орындалатын тепе-теңдік жаттығулары (қыз балалар): Жүрелей таянып отыру, сол аяқпен жүрелеп отыру – оң аяқ артқа; көлденең жүрелей таянып отыру – қол қапталда. Жүру түрлері: аяқ ұшымен, тізені биік көтеріп, алға ұмтыла. Секірулер мен бұрылулар: аяқты жартылай және толығымен сермеп бұрылу. Иіліп, шалқайып секіріп түсу.

9) Акробатика (ер балалар): Биіктігі 80-90 сантиметр кедергіден алға ұзыннан аунай секіріп өту. Қолмен тұру. Қолмен тұрып, аунап айналуға көшу. Басымен және қолмен тұру арқылы көпір жасауға көшу.

10) Акробатика (қыз балалар): Бұрынғы үйренген акробатика элементтерінен жинақталған жеке кешен жаттығулары.

11) Өрмелеу. Биіктігі 4 метр арқанға аяқтың көмегінсіз өрмелеу (ер балалар).

54. Шаңғы дайындығы:

1) Бұрынғы үйретілген шаңғы жүрістерін жергілікті жер бедері және қардың жағдайына қарай қолданып шаңғымен қозғалу.

2) Шаңғы жолындағы табиғи кедергілерден аттап, секіріп және астынан еңкейіп өту.

3) 3-5 шақырым қашықтыққа жүгіру. Шаңғымен көтерілу түрлері: сырғи адымдап, «шырша» тәсілдерімен. Биік және төмен тұру қалпымен еңіске түсу. Шаңғымен бұрылу түрлері: «адымдап», «соқаша», «тіреліп».

55. Сауықтыру жүгірісі, жүру және басқа да аэробты жүктеме жаттығулары:

1) Жылдамдықты өзгертіп жүгіру. Бірқалыпты жылдамдықты қолдап 5 шақырымға дейін қашықтыққа жүгіру.

2) Табиғи кедергілерден өту арқылы жүгіру.

3) Скандинавия жүрісі.

4) Фартлек (жылдамдық ойыны немесе жүгіру ойыны).

56. Жүзу:

1) Бұрынғы үйретілген тәсілдермен жүзу, таңдап алған тәсілмен 2×50 метр жүзу.

2) Қолданбалы жүзу түрлері, суға батушыны құтқару тәсілдері.

57. 10-сынып білім алушылардың дене дайындықтарын бағалау кестесі (ер балалар).

Сынақ түрлері	Дене дайындығының деңгейі					
	Х (орташа-ландырылған)	төмен	орташа-дан төмен	орташа	орташадан жоғары	жоғары
60 метр жүгіру	4,9	5,6	5,5 – 5,3	5,2 – 4,6	4,5 – 4,3	4,2
Бір орыннан ұзындыққа секіру	213	190	191 – 201	202 – 224	225 - 235	236
Нығыздалған допты екі қолмен бастан асыра лақтыру	611,0	434,0	435-522	523 – 699	700 – 785	786,0
3×10 қайталап жүгіру	8,3	9,1	9,0 – 8,7	8,6 – 7,8	7,7 – 7,4	7,3
Қолдың білезік буынының динамометриясы (оң қолмен)	42,0	33,0	34,0 – 37,0	38,0 – 46,0	47,0 – 50,0	51,0

58. 10-сынып білім алушылардың дене дайындықтарын бағалау кестесі (қыз балалар).

Сынақ түрлері	Дене дайындығының деңгейі					
	Х (орташалан-дырылған)	төмен	орташадан төмен	орташа	орташадан жоғары	жоғары
60 метр жүгіру	5,4	6,3	6,2 – 5,9	5,8 – 5,0	4,9 – 4,6	4,5

Бір орыннан ұзындыққа секіру	170,0	146	147 – 160	161 – 181	82 – 194	95
Нығыздалған допты екі қолмен бастан асыра лақтыру	497,0	372	373 – 434	435 – 559	560 – 621	622,0
3×10 қайталап жүгіру	9,1	10,0	9,9 – 9,6	9,5 – 8,6	8,5 – 8,1	8,0
Қолдың білезік буынының динамометриясы (оң қолмен)	26,0	19,5	20,0 – 22,5	23,0 – 29,0	29,5 – 32,0	32,5

59. 11-сыныптағы «Дене шынықтыру» оқу пәнінің мазмұны.

Тақырыптық жоспар «Бағдарламаның бөлімдерінің жылдық сағаттар санын тоқсандарға бөлу».

Бағдарлама бөліктері	Бағдарлама бөлімдері	Оқу тоқсандары. Сағаттар саны				
		1	2	3	4	S
Инвариантты	1. Жеңіл атлетика	4	-	-	4	8
	2. Спорт ойындары	4	-	6	-	10
	Футбол	4	-	-	-	4
	Баскетбол	-	-	3	-	3
	Волейбол	-	-	3	-	3
	3. Гимнастика	-	8	-	-	8
	4. Шаңғы дайындығы*	-	-	4	-	4
	5. Жүзу**	-	-	-	4	4
	Базалық бөлім бойынша барлығы:	8	8	10	8	34
Вариативті	Вариативті бөлім білім беру ұйымының таңдауы бойынша белгілі бір спорттық ойынды, сондай-ақ осы бағдарламаның бөлімдерін (футбол, волейбол, баскетбол) тереңдетіп оқыту арқылы жүзеге асырылады	8	8	10	8	34
Оқу жылы бойынша сағаттар саны:		16	16	20	16	68

Ескерту:

* - Қарсыз аудандарда шаңғы дайындығы сабақтарының орнына жалпы төзімділікті дамытуға сауықтыру жүгіру сабақтары мен басқа да аэробты жүктеме жаттығуларын қолдану ұсынылады.

** - Жүзу сабағын өткізу мүмкін болмаған жағдайда, бағдарламаның жүзу бөлімін іске асыруға арналған уақытты спорттық дағдыларын жетілдіру үшін, мектептің педагогикалық кеңесінің шешімімен оның орнына дене шынықтырудың спорттық ойын түрлерін қолдану ұсынылады.

60. Білім негіздері:

1) дене жаттығуларының ағзаның қызмет ету жүйелеріне тигізетін әсерін анықтайтын факторлар: жаттығулардың сипаты (циклді және күрделі қимыл-қозғалыс жаттығулары); дене жүктемесінің көлемі мен қарқыны.

2) дене шынықтыру сабақтарындағы қауіпсіздік қағидалары мен техникасы, қозғалыс әрекеттерін, әртүрлі бағыттағы дене жаттығулары кешендерін орындау қағидалары мен техникасы, бұлшықет жүктемелері кезінде өз ағзасы жүйелері қызметінің физиологиялық негіздері, оларды дамыту және дене шынықтыру құралдарымен жетілдіру мүмкіндіктері;

3) салауатты өмір салтын ұстану қажеттілігі;

4) отбасына арналған дене шынықтыру.

61. Жеңіл атлетика:

1) Жарыс жаттығуларының жеке техникаларын жетілдіру (бұрынғы үйретілген оқу материалдарының негізінде). 100 метр төменгі сөреден қарқынды жылдамдықпен жүгіру. 4×100 метр эстафеталық жүгіру. 3000 метр (ер балалар) және 2000 метр (қыз балалар) жүгіру.

2) «Аяқты бүгу» тәсілімен ұзындыққа секіру.

3) Салмағы 700 грамм (ер балалар) және 500 грамм (қыз балалар) гранатаны лақтыру.

62. Спорт ойындары:

1) Баскетбол: Ойын техникасының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Екі жақты ойын.

2) Волейбол: Ойын техникасының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Екі жақты ойын.

3) Футбол. Ойын техникасының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Қақпашының ойын әрекеттері. Екі жақты ойын.

63. Гимнастика:

1) Саптық жаттығулар, өткен оқу материалдарын қайталау және жетілдіру.

2) Негізгі бұлшық ет топтарын дамытуға бағытталған жалпы дамыту жаттығулары (ауырлықтармен және ауырлықсыз).

3) Гимнастиканың әртүрлі түрлері (шейпинг, пилатес, стрейчтинг, күш гимнастикасы).

4) Таянып секіру (ер балалар): Ұзынынан қойылған ағаш аттың алыс бөлігінен қолмен итеріле аяқты ашып секіру (ағаш аттың биіктігі 130 сантиметр).

5) Таянып секіру (қыз балалар): Кіші ағаш аттан аяқты ашып секіру (кіші ағаш аттың биіктігі 120 сантиметр).

6) Кермеде орындалатын жаттығулар (ер балалар): Күшпен көтерілу, бұрыштай келе асылу қалпына түсу және күшпен айналып көтерілу. Асылып тұрған қалыптан күшпен айналып көтеріліп таяну. Аяқты сермеп орындайтын жаттығулар. Асылып тұрып тербелу – түзеле көтерілу. Таянып тұрған қалыптан аяқты артқа сілтеп, айналым – сырғауылға жанаса аунау. Таянып тұрған қалыптан аяқты артқа сермеп секіріп түсу.

7) Арыста орындалатын жаттығулар (ер балалар): Арыста таянып тұрып алға және артқа тербелу кезінде қолды бүгіп-жазу. Аяқты алға сермеп көтерілу, артқа сермеу, алға сермеп аяқты ашып отыру. Иығымен таянып тұру. Алға аунап, аяқты ашып отыру. Аяқты ортаға түсіріп, артқа сермеген сәтте секіріп түсу.

8) Бөренеде орындалатын тепе-теңдік жаттығулары (қыз балалар): Бұрынғы үйретілген жаттығулардан құрылған комбинациялар. Секірулер мен бұрылулар: аяқты жартылай сермеп және толығымен сермеп бұрылу. Иіліп, шалқайып секіріп түсу.

9) Акробатика: Бұрынғы үйретілген жаттығулардан құрылған комбинациялар.

10) Өрмелеу: Биіктігі 4 метр арқанға өрмелеу (ер балалар).

64. Шаңғы дайындығы:

1) Қашықтық шарты мен шаңғы жолының жағдайына байланысты жүруден жүру тәсілдеріне көшу.

2) Шаңғымен 5000 метр қашықтықты тиімді екпінмен жүріп өту.

65. Сауықтыру жүгірісі, жүру және басқа да аэробты жүктеме жаттығулары:

1) Жылдамдықты өзгертіп жүгіру. Бірқалыпты жылдамдықты қолдап 5 шақырымға дейін қашықтыққа жүгіру.

2) Табиғи кедергілерден өту арқылы жүгіру.

3) Скандинавия жүрісі.

4) Фартлек (жылдамдық ойыны немесе жүгіру ойыны).

66. Жүзу:

1) Толық үйлесімде жүзу. Бұрынғы үйретілген тәсілдермен 3×50 метр кешенді жүзу;

2) 100 метр қашықтықты жылдам жүзіп өту. Суға батушы адамға алғашқы дәрігерлік көмек көрсету.

67. 11-сынып білім алушылардың дене дайындықтарын бағалау кестесі (ер балалар).

Сынақ түрлері	Дене дайындығының деңгейі

	Х (орташалан-дырылған)	төмен	орташадан төмен	орташа	орташадан жоғары	жоғары
100 метр жүгіру	4,7	5,2	5,1 – 5,0	4,9 – 4,5	4,4 -4,3	4,2
Бір орыннан ұзындыққа секіру	220,0	197	198- 208	209 – 231	232 - 244	245
Нығыздалған допты екі қолмен бастан асыра лақтыру	713,0	540,0	541,0-626,0	627,0-799,0	800,0–885,0	886,0
3х10 қайталап жүгіру	8,0	8,7	8,6 – 8,4	8,3 – 7,7	7,6 -7,3	7,2
Қолдың білезік буынының динамометриясы (оң қолмен)	43,5	35,0	36,0-39,0	40,0 - 48,0	49,0 – 52,0	53,0

68. 11-сынып білім алушылардың дене дайындықтарын бағалау кестесі (қыз балалар).

Сынақ түрлері	Дене дайындығының деңгейі					
	Х (орташалан-дырылған)	төмен	орташадан төмен	орташа	орташадан жоғары	жоғары
100 метр жүгіру	5,4	6,3	6,2 – 5,9	5,8 – 5,0	4,9 -4,6	4,5
Бір орыннан ұзындыққа секіру	172,0	143	144 -157	158 – 182	183 – 197	198
Нығыздалған допты екі қолмен бастан асыра лақтыру	514,0	373,0	374,0–443,0	444,0–584,0	585,0 – 654,0	655,0
3х10 қайталап жүгіру	9,0	9,9	9,8 – 9,5	9,4 – 8,6	8,5 –8,1	8,0
Қолдың білезік буынының	28,0	20,5	21,0 –24,5	25,0-3,01	31,5–34,0	34,5

динамометриясы (оң қолмен)						

69. 12-сыныптағы «Дене шынықтыру» оқу пәнінің мазмұны.

Тақырыптық жоспар «Бағдарламаның бөлімдерінің жылдық сағаттар санын тоқсандарға бөлу».

Бағдарлама бөліктері	Бағдарлама бөлімдері	Оқу тоқсандары. Сағаттар саны				
		1	2	3	4	S
Инвариантты	1. Жеңіл атлетика	4	-	-	4	8
	2. Спорт ойындары	4	-	6	-	10
	Футбол	4	-	-	-	4
	Баскетбол	-	-	3	-	3
	Волейбол	-	-	3	-	3
	3. Гимнастика	-	8	-	-	8
	4. Шаңғы дайындығы*	-	-	4	-	4
	5. Жүзу**	-	-	-	4	4
	Базалық бөлім бойынша барлығы:	8	8	10	8	34
Вариативті	Вариативті бөлім білім беру ұйымының таңдауы бойынша белгілі бір спорттық ойынды, сондай-ақ осы бағдарламаның бөлімдерін (футбол немесе волейбол немесе баскетбол) тереңдетіп оқыту арқылы жүзеге асырылады	8	8	10	8	34
Оқу жылы бойынша сағаттар саны:		16	16	20	16	68

Ескерту:

* - Қарсыз аудандарда шаңғы дайындығы сабақтарының орнына жалпы төзімділікті дамытуға сауықтыру жүгіру сабақтары мен басқа да аэробты жүктеме жаттығуларын қолдану ұсынылады.

** - Жүзу сабағын өткізу мүмкін болмаған жағдайда, бағдарламаның жүзу бөлімін іске асыруға арналған уақытты спорттық дағдыларын жетілдіру үшін, мектептің педагогикалық кеңесінің шешімімен оның орнына ритмикалық гимнастика және де, дене шынықтырудың спорттық ойын түрлерін қолдану ұсынылады.

70. Білім негіздері:

1) дене шынықтыру, спорт, туризм, денсаулықты қорғау және денсаулық салалары бойынша Қазақстан Республикасының заңнамасының негіздері.

2) дене шынықтыру жаттығуларының жұмыс қабілеттілігінің динамикасына әсері. Дене шынықтырудың заманауи сауықтыру жүйелері, олардың формалары, түрлері, мазмұны;

3) бұлшықет жүктемелері кезінде өз ағзасының жүйелері қызметінің физиологиялық негіздері, оларды дамыту және дене шынықтыру құралдарымен жетілдіру мүмкіндіктері.

71. Жеңіл атлетика:

1) қашықтыққа байланысты жүгіру техникасы мен тактикасының ерекшеліктері. 100 метр жүгіру. 4×100 метр эстафеталық жүгіру. Кедергілер арқылы жүгіру. 800 метр жүгіру. 3000 метр (ер балалар) және 2000 метр (қыз балалар) жүгіру.

2) жеке тәсілмен ұзындыққа секіру, жүгіріп келіп ұзындыққа секіру.

3) 18-20 метр (ер балалар), 12-14 метр (қыз балалар) түрлі жарақтарды нысанаға лақтыру. Граната лақтыру: қыз балалар (500 грамм), ер балалар (700 грамм).

72. Спорт ойындары:

1) Баскетбол: Қозғалу техникаларының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Допты қағып алу мен беруді қорғаушының қарсылығынсыз және қарсылық көрсету кезінде орындау нұсқалары. Қорғаушының қарсылығынсыз және қарсылық көрсету кезінде доппен қозғалу. Доппен және допсыз әрекет етуші ойыншыға қарсы әрекет (тартып алу, соғып жіберу, жармасу, жабу). Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Оқу-үйрену ойыны.

2) Волейбол: Қозғалу техникаларының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Допты беру және қабылдау техникаларының нұсқалары. Допты жоғарыдан тік қолмен ойынға қосу. Ойынға қосылған допты қабылдау. Тігінен шабуылдау соққысын тордан асыра орындау. Шабуыл соққысына тосқауыл қою нұсқалары (жалғыз және жұптасып). Сақтандыру. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Оқу-үйрену ойыны.

3) Футбол: Қозғалу техникаларының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Допты игеру техникасының қимыл-қозғалыстарынан құрылған комбинациялар. Доппен және допсыз әрекет етуші ойыншыға қарсы әрекет. Қақпашы іс-әрекеті. Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер.

73. Гимнастика:

Саптық жаттығулар: Бұрынғы үйретілген жаттығуларды қайталау, қозғалыстағы бұрылу тәсілдері. Бір колоннадан екі, төрт және сегіз колоннаға қайта сап құру.

Жалпы дамыту жаттығулары: Дененің негізгі бұлшық еттерін дамытуға арналған жаттығулар (ауырлықпен және ауырлықсыз).

Гимнастиканың әртүрлі түрлері (шейпинг, пилатес, стрейчтинг, күш гимнастикасы).

Таянып секіру (ер балалар): Ұзынынан қойылған гимнастикалық ағаш аттың шеткі бұрышынан қолмен итеріліп, аяқты ашып секіру (Ағаш аттың биіктігі 130 сантиметр).

Таянып секіру (қыз балалар): Гимнастикалық кіші аттан аяқты ашып секіру (кіші аттың биіктігі 120 сантиметр).

Кермеде орындалатын жаттығулар (ер балалар): Асылып тұрған қалыптан күшпен көтеріліп таяну. Асылып тұрған қалыптан күшпен аунап көтеріліп таяну. Аяқты сермеп орындалатын жаттығулар. Асылып тұрып аяқты сермеу – шалқая көтерілу. Таянып тұрып артқа құлау – кермеге жанаса айналу. Таянып тұрған қалыптан аяқты доға бойынша сермеп, артқа сермелген сәтте секіріп түсу.

Арыста орындалатын жаттығулар (ер балалар). Қолмен таянып тұрып тербелу; қолмен таянып тұрып тербеліп, қолды бүге көтерілу, аяқты ашып отыру; аяқты ашып отырған қалыптан алға аунап, аяқты ашып отыру; таянып тұрып тербеліп, артқа сермелген сәтте шалқая секіріп түсу.

Бөренеде орындалатын тепе-теңдік жаттығулары (қыз балалар): Жүрелей таянып отыру, сол аяқпен жүрелеп отыру – оң аяқ артқа; көлденең жүрелей таянып отыру – қол қапталда. Жүру түрлері: аяқ ұшымен, тізені биік көтеріп, алға ұмтыла. Секірулер мен бұрылулар: аяқты жартылай және толығымен сермеп бұрылу. Иіліп, шалқайып секіріп түсу.

Акробатика (ер балалар): Биіктігі 80-90 сантиметр кедергіден алға ұзыннан аунай секіріп өту. Қолмен тұру. Қолмен тұрып, аунап айналуға көшу. Басымен және қолмен тұру арқылы көпір жасауға көшу. Акробатика (қыз балалар): Бұрынғы үйренген акробатика элементтерінен жинақталған жеке кешен жаттығулары.

10) Өрмелеу: Биіктігі 4 метр арқанға өрмелеу (ер балалар).

74. Шаңғы дайындығы:

1) Бұрынғы үйретілген шаңғы жүрістерін жергілікті жер бедері және қардың жағдайына қарай қолданып шаңғымен қозғалу.

2) Шаңғы жолындағы табиғи кедергілерден аттап, секіріп және астынан еңкейіп өту.

3) 3-5 шақырым қашықтыққа жүгіру. Шаңғымен көтерілу түрлері: сырғи адымдап, «шырша» тәсілдерімен. Биік және төмен тұру қалпымен еңіске түсу. Шаңғымен бұрылу түрлері: «адымдап», «соқаша», «тіреліп».

75. Сауықтыру жүгірісі, жүру және басқа да аэробты жүктеме жаттығулары:

1) Жылдамдықты өзгертіп жүгіру. Бірқалыпты жылдамдықты қолдап 5 шақырымға дейін қашықтыққа жүгіру.

2) Табиғи кедергілерден өту арқылы жүгіру.

3) Скандинавия жүрісі.

4) Фартлек (жылдамдық ойыны немесе жүгіру ойыны).

76. Жүзу:

1) Бұрынғы үйретілген тәсілдермен жүзу, таңдап алған тәсілмен 2×50 метр жүзу.

2) Қолданбалы жүзу түрлері, суға батушыны құтқару тәсілдері.

77. 12-сынып білім алушылардың дене дайындықтарын бағалау кестесі (ер балалар).

Сынақ түрлері	Дене дайындығының деңгейі					
	Х (орташалан-дырылған)	төмен	орташадан төмен	орташа	орташадан жоғары	жоғары
100 метр жүгіру	4,9	5,6	5,5 – 5,3	5,2 – 4,6	4,5 – 4,3	4,2
Бір орыннан ұзындыққа секіру	220	197	198 – 208	209 – 231	232 – 244	245
Нығыздалған допты екі қолмен бастан асыра лақтыру	713	540	541 – 626	627 – 799	800 – 885	886
3х10 метр қайталап жүгіру	8,0	8,7	8,6 – 8,4	8,3 – 7,7	7,6 – 7,3	7,2
Қолдың білезік буынының динамометриясы (оң қолмен)	43,5	35	36 – 39	40 – 48	49 – 52	53

78. 12-сынып білім алушылардың дене дайындықтарын бағалау кестесі (қыз балалар).

Сынақ түрлері	Дене дайындығының деңгейі					
	Х (орташалан-дырылған)	төмен	орташадан төмен	орташа	орташадан жоғары	жоғары
100 метр жүгіру	5,4	6,3	6,2 – 5,9	5,8 – 5,0	4,9 – 4,6	4,5
Бір орыннан ұзындыққа секіру	172	143	144 – 157	158 – 182	183 – 197	198
Нығыздалған допты екі қолмен бастан асыра лақтыру	514	373	374 – 443	444 – 584	585 – 654	655

3х10 қайталап жүгіру	9,0	9,9	9,8 – 9,5	9,4 – 8,6	8,5 – 8,1	8,0
Қолдың білезік буынының динамометриясы (оң қолмен)	28	20,5	21 – 24,5	25 – 31	31,5 – 34	34,5

2-параграф. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

79. Дене шынықтыру бойынша білім алушылардың дайындық деңгейлеріне қойылатын талаптар келесі 6 базалық негіздермен анықталады: «білу/түсіну», «орындай білу», «игерген білім деңгейлерін іс жүзінде орындалатын іс-әрекет кезінде және күнделікті өмірде қолдану», «талдау», «жинақтау», «бағалау».

80. Жалпы орта білім беру деңгейін аяқтағаннан кейін білім алушы:

1) дене шынықтыру жаттығуларын орындау барысында техникалық қауіпсіздік ережелерін; әр түрлі бағыттылығы бар дене жаттығулары сабақтарының кешенін; жалпы дамыту және түзету бағытындағы дене жаттығуларының биодинамикалық ерекшеліктері мен мазмұнын, денені дамыту және денсаулықты нығайту міндеттерін шешуде оларды қолдану негіздерін; дене жүктемелері кезінде өз ағзасының қызмет етудегі физиологиялық негіздерін, дене шынықтыру арқылы оларды дамыту мен жетілдіру мүмкіндіктерін біледі;

2) өз ағзасының психикалық-функционалдық ерекшеліктерін; дене шынықтырумен жүйелі шұғылдану арқылы жеке тұлғаның дербес қалыптасу мүмкіндігі мен қасиеттерін; салауатты өмір салтын ұстануға қажеттілікті; атқарылатын қозғалыс әрекеттерінің ауырлық деңгейін; физикалық дайындықтың әртүрлі кезеңдерінде түрлі физикалық жүктеменің талап етілген қарқындылығына жету қажеттілігін түсінеді;

3) өз бетімен жетілу мақсатында түрлі дене жаттығуларын, салауатты өмір салтын және бос уақытын ұтымды ұйымдастыруды, ойын кезінде немесе арнайы құрылған жаттығулар кешенін орындау кезінде қажетті негізгі техникалық-тактикалық әрекеттерді; ағзаның бейімделу қасиеттерін дамытуды қадағалау және денсаулықты нығайту мен дене ширақтығының дайындығын жоғарылатудың дербес жолдарын; функционалдық қызмет ету бағыты әртүрлі дене жаттығуларымен өз бетімен ұйымдастыру тәсілдерін; түрлі ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолданады;

4) сауықтыру және дене шымырлығы мен ширақтығын жетілдіру мақсатында дене жаттығуларын орындау кезінде өз ағзасының функционалды қызмет ету жағдайын талдайды;

5) қалыптасқан дағдыларды дене шынықтыру сабағымен қатар күнделікті өмірдегі әртүрлі жағдаяттарда қолдану жүйесін; салауатты және қауіпсіз өмір сүруді қалыптастыруда дағдыларды; дене шынықтыру сабақтарының шеңберінде мәселелерді зерттеу және шешу үшін сын тұрғысынан ойлау құралдары мен

білімін; адам өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін төтенше жағдайларда жеке және ұжымның қауіпсіз әрекеттерінің ережелерін білуді жинақтайды;

6) жалпы, кәсіптік-қолданбалы және сауықтыру-түзету бағытындағы дене жаттығуларымен шұғылданудың маңыздылығын; өз бетінше жетілу және қимыл-қозғалыс дайындығының деңгейін; дене жаттығуларымен шұғылдану тиімділігін, ағзаның функционалды қызмет ету жағдайы мен жұмыс істеу қабілетін; дене жүктемелерін және дене жаттығуларының әсер ету бағытын мөлшерлеуді бағалайды.

бұйрығына 124-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
127-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Бастапқы әскери даярлық» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Қазақстан Республикасының білім беру ұйымдарында білім алушылардың бастапқы әскери даярлығын ұйымдастыру және өткізу үшін негіздеме:

1) Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 16 ақпандағы «Әскери қызмет және әскери қызметшілердің мәртебесі туралы» Заңы;

2) Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2017 жылғы 12 шілдедегі №347 «Бастапқы әскери даярлық қағидаларын бекіту туралы» бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №15725 болып тіркелген) болып табылады;

3. Бастапқы әскери даярлық меншік нысанына қарамастан, барлық үлгідегі жалпы білім беретін мектептердегі білім алушылардың шақырылу жасына дейінгі білім алушылардың оқуы үшін міндетті пән болып табылады.

4. «Бастапқы әскери даярлық» оқу пәні: білім алушыларда мемлекеттің қорғанысы мен қауіпсіздігі саласындағы базалық білімдерді, білікті және дағдыларды қалыптастыруға, күштік төзімділігін және психологиялық тұрақтылығын дамытуға, патриотизм мен азаматтық жауапкершілікті, Қазақстан

Республикасын қорғау жөніндегі конституциялық борышты орындауға дайындықты тәрбиелеуге бағытталған пән.

5. Пәннің мақсаты: білім алушыларда қорғаныс және тіршілік қауіпсіздігі саласындағы базалық білім мен дағдыларды қалыптастыру, күштік төзімділігін, моральдық-психологиялық тұрақтылығын дамыту, патриотизмді, азаматтық жауапкершілікті және Отанды қорғау жөніндегі конституциялық борышты орындауға дайындыққа тәрбиелеу.

6. Пәннің міндеттері:

1) білім алушыларда қорғаныс, саптық, атыс, тактикалық және әскери-медициналық даярлық, тіршілік қауіпсіздігі, қауіпсіздік пен қорғаныс саласында заманауи технологияларды қолдану бойынша базалық білімдерді, біліктер мен дағдыларды қалыптастыру;

2) күштік төзімділігін, моральдық-психологиялық тұрақтылықты, тәртіптілікті, ұйымдасқандықты және ұжымшылдықты дамыту;

3) патриотизмді, азаматтық жауапкершілікті, Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздеріне, Қазақстан Республикасының Қарулы Күштеріне және әскери қызметке құрмет сезімін, Қазақстан Республикасын қорғау жөніндегі конституциялық борышты орындауға дайындықты тәрбиелеу.

7. Бастапқы әскери даярлық теориялық та, практикалық та сабақтарда жүзеге асырылады:

1) теориялық сабақтарды дидактикалық материалдарды, техникалық құралдар мен оқытудың инновациялық әдістерін қолдана отырып, әңгімелесу және сұхбаттасу түрінде өткізіледі;

2) практикалық сабақтар оқулықты, қару-жарақ пен әскери-техникалық мүлікті, құралдарды және өзге де жабдықтарды қолдана отырып, оқу материалын игеруге бағытталады.

8. «Бастапқы әскери даярлық» оқу пәнін оқу білім алушыларға:

1) қорғаныс, тіршілік қауіпсіздігі, алғашқы көмек көрсету, әскери және цифрлық технологияларды, жасанды интеллект элементтерін және цифрлық қауіпсіздік негіздерін қолдану саласындағы базалық білімді, іскерліктер мен дағдыларды меңгеруге;

2) күштік және психологиялық дайындық деңгейін бағалауға, ықтимал тәуекелдерді талдау және әртүрлі жағдайларда шешім қабылдауға;

3) Қазақстан Республикасын қорғау маңызын, мемлекет пен қоғамның қауіпсіздігін қамтамасыз етудегі Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің рөлін түсінуге мүмкіндік береді.

9. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Бастапқы әскери даярлық» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Бастапқы әскери даярлық» оқу пәнінің мазмұны

10. «Бастапқы әскери даярлық» оқу пәнінің оқу жүктемесінің ең жоғары көлемі мынаны құрайды:

1) 10-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат, сондай-ақ жазғы лагерьді өткізу есебінен оқу-далалық (лагерьлік) оқу-жаттығу сабақтарын өткізу үшін 30 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат.

11. Меншік түрлері мен нысандарына қарамастан, барлық жалпы білім беретін мектептерде жабдықпен және жиһазбен, көрнекі құралдармен, көрнекі үгіт жөніндегі стендтермен және оқытудың техникалық құралдарымен жарақтандыру нормаларына сәйкес бастапқы әскери даярлық бойынша оқу-материалдық база көзделген.

12. БӘД сабақтарында білім алушылардың сыртқы түрі Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2017 жылғы 12 шілдедегі № 347 бұйрығымен бекітілген Бастапқы әскери даярлық қағидаларында айқындалады.

13. Оқу сабағы білім алушылардың әскери анттың мағынасын түсінуіне, Қазақстан Республикасының Қарулы күштеріне деген салауатты қызығушылығын, олардың салт-дәстүрлерін, әскер түрлері мен тектеріндегі қызмет ерекшеліктерін, әскери кәсіпті дамытуға, білім алушылардың әскери білім алуға деген ұмтылысын ынталандыруға бағытталған.

14. Тактикалық даярлық бастапқы әскери даярлық бойынша оқу материалының мазмұнын кешенді зерттеуді қамтамасыз етеді:

1) сабақ барысында білім алушылар мотоатқыштар бөлімшесінің ұйымдық құрылымының, штаттық қару-жарақтың және жауынгерлік мүмкіндіктерінің теориялық негіздерін, сондай-ақ Қазақстан армиясының қару-жарақ пен техниканың негізгі түрлерін меңгереді;

2) атыс қаруы мен жарықшақты қол гранаталарын қолдана отырып, әртүрлі ұрыс түрлерінде сарбаз іс-әрекетінің практикалық дағдыларын игереді.

15. Атыс даярлығы бойынша сабақтарды өткізу кезінде басты назар қару мен оқ-дәрілермен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік шараларына аударылуға тиіс:

1) сабақ барысында білім алушылар атыс қаруының құрылымын, бөлшектеу-құрастыру, атуға дайындық тәртібін, атыс негіздері мен ережелерін, гранаталардың құрылысын, оларды лақтыру тәсілдерін, қару-жарақты сақтау тәртібін игереді;

2) атыс даярлығы бойынша практикалық сабақтар үшін КА-74 массогабаритті макеттерінің, пневматикалық мылтықтардың, сондай-ақ пневматикалық оқтар мен бағдарламалық жасақтаманың - мемлекеттік және орыс тілдерінде бастапқы әскери даярлық бойынша интерактивті сабақтар

жиынтығымен виртуалды полигонның үш өлшемді симуляторының болуын көздеу қажет.

16. Саптық даярлық бойынша сабақтар саптық алаңда өткізіледі:

1) практикалық сабақтарды өткізу кезінде оқытушының жалпы саптық қабылдауын және оқытылатын саптық әдістердің элементтерін көрсетуге ерекше назар аударылады;

2) сабақтар міндетті түрде білім алушыларды жаттықтыруды көздейді.

17. Әскери топография бойынша сабақтар картамен, картасыз жергілікті жерде бағдарлауды, онда өзінің тұрған жерін анықтауды және компастың көмегімен және онсыз берілген азимут бойынша нысанаға қарай қозғалыс бағытын таңдауды, сондай-ақ пилотсыз қашықтан басқарылатын ұшу аппаратынан алынған ақпаратты пайдалануды және жаһандық навигациялық жүйелерді (GPS, GLONASS, BeiDou, Galileo) жұмыс істеу қағидаттарын зерделеуді көздейді.

18. Тіршілік қауіпсіздігі негіздері және тактикалық медицина бойынша бөлімдер азаматтық қорғау және медициналық білім негіздері бойынша сабақтарды көздейді, олар бейбіт және соғыс уақытында Қазақстан Республикасының халқын дүлей зілзалалардан, ірі аварияларда, апаттардан және терроризм актілерінен қорғау бойынша жүзеге асырылатын іс-шаралар туралы материалдарды қамтиды.

19. 10-сыныпта білім алушылардың практикалық біліктері мен дағдыларын дамыту мақсатында, сондай-ақ әскери істі зерделеуге қызығушылықты қалыптастыру үшін оқу жылының соңында жасөспірімдермен әскери бөлімдер базасында (әскери бөлімдер қолбасшылығымен келісім бойынша) немесе тиісті оқу-материалдық базасы бар білім беру ұйымдарында 30 сағат көлемінде бес күндік далалық (лагерьлік) оқу-жаттығу сабақтар өткізіледі.

20. Далалық (лагерьлік) оқу-жаттығу сабағын бастапқы әскери даярлық курсынан өту бағдарламасының міндетті кезеңі болып табылады, олар жергілікті атқарушы органдармен ұйымдастырылады және білім беру ұйымдарында көзделген сағаттар есебінен қамтамасыз етіледі.

21. «Бастапқы әскери даярлық» пәнін оқу нәтижелерін бағалау ауызша сауалнаманы, жазбаша жұмыстарды және бақылау практикалық жаттығуларын пайдалану арқылы жүзеге асырылады.

22 Оқытудың негізгі нысандары теориялық, практикалық және далалық (лагерьлік) оқу-жаттығу сабақтар болып табылады.

23. Теориялық және практикалық сабақтардың оқу сағатының ұзақтығы оқу міндеттерін қоюға, сабақты қорытындылауға, құжаттаманы ресімдеуге және білім алушыларды ауыстыруға жұмсалатын уақытты қоса алғанда, 45 минуттан аспайды.

24. Теориялық сабақтарды өткізу оларды зерттелетін мәселелерді практикалық пысықтаумен ұштастыруды көздейді.

25. Практикалық сабақтар басталғанға дейін білім алушылар негізгі міндеттерді орындау және қауіпсіздік шараларын сақтау бойынша міндетті нұсқамадан өтеді.

26. Білім алушылардың оқу бағдарламасын меңгеру деңгейін анықтау және оқу нәтижелерін бағалау үшін қорытынды бағалау жүргізіледі.

27. Әрбір білім беру ұйымында бүкіл оқу жылына бастапқы әскери даярлықтан өтудің күнтізбелік-тақырыптық жоспары әзірленеді.

28. Оқу процесінде келесі оқу пәндерімен пәнаралық байланыстар жүзеге асырылады:

1) «Қазақ тілі», «Орыс тілі», «Ағылшын тілі»: бастапқы әскери даярлық саласындағы терминдермен сөздік қорын толықтыру;

2) «Физика»: уақыт, кеңістік және материя, физикалық процестердің адамға және қоғамға әсерін білу;

3) «Биология»: адамның физиологиясы мен гигиенасы, сондай-ақ жаман әдеттердің ағзаға теріс әсері туралы білімді қолдану;

4) «Химия»: уытты заттардың адам ағзасына әсерін білу; әскери істе қолданылатын жарылғыш заттарды қауіпсіз қолдану ережелерін білу;

5) «Қазақстан тарихы», «Дүниежүзілік тарих»: Қазақстан халқының тарихы мен мәдениетін құрметтеуге тәрбиелеу, адамзат тарихын біртұтас тарихи процесс ретінде қабылдау;

6) «Құқық негіздері»: мемлекеттің заңнамалық негіздерін, Қазақстан азаматының құқықтары мен міндеттерін білу;

7) «География»: қазіргі кезеңде Қазақстан Республикасының аумағы мен шекараларын айқындау, негізгі бағыттарды білу, әртүрлі белгілер бойынша, топографиялық карта бойынша жергілікті жерде бағдарлауды білу;

8) «Дене шынықтыру»: күштік тұрақтылықты дамыту; саптық жаттығуларды қолдану; граната лақтыру, кедергілер жолақтарынан өту;

9) «Информатика»: пәндік ақпараттық орталарды модельдеуде, құрастыруда және талдауда, сондай-ақ білім алушылардың білім сапасын арттыру мақсатында, IT-технологияларды білім беру процесін сүйемелдеуде пайдалану.

29. 10-сыныпқа арналған «Бастапқы әскери даярлық» оқу пәнінің мазмұны.

30. «Әскери тарих және бастапқы әскери даярлық негіздері» бөлімі. Әскери даярлық сенімді мінезді және психологиялық тұрақты тұлғаны қалыптастыру факторы ретінде: Өзара іс-қимыл дағдыларын, топтық жұмыс пен көшбасшылықты, өз мүмкіндіктеріне сенімділікті қалыптастыру. Әскери және азаматтық қызметтегі, өзін-өзі бақылаудағы тәртіптің маңызы. Өзін-өзі реттеу дағдыларын және өз әрекеттері үшін жауапкершілікті дамыту. Төтенше жағдайларда төзімділік пен стресске төзімділікті қалыптастыру. Белгісіздік пен тәуекел жағдайында шешім қабылдау қабілеті. Қиын жағдайларда қауіпсіздік және өмір сүру дағдыларын қалыптастыру. Жеке және ұжымдық қауіпсіздіктің базалық дағдыларын меңгеру. Төтенше және стандартты емес жағдайлардағы іс-қимылдарға даярлау. Жауапкершілікті, дербестік пен зейінді дамыту. Әскери даярлықтың талаптары мен құндылықтары жүйесі арқылы жасөспірімдерден ересектерге дейінгі мінез-құлық үлгісіне көшу;

Ұлы Дала сарбаздары - күш пен рухтың мұрасы: Әскери мәдениеттің негізі ретінде Ұлы Даланың әскери-тарихи дәстүрлері. Көшпелі халықтардың әскери өмір салтын қалыптастыру. Жауынгердің тарихи рөлі: аумақты, халық пен мемлекеттілікті қорғау. Ұлы Дала жауынгерінің қару-жарағы және «бес қару түрі»

жүйесі (бес қару). Дәстүрлі қару-жарақтың негізгі түрлерінің сипаттамасы. Ежелгі және ортағасырлық кезеңдердегі әскери ерлік пен мемлекеттік қызмет: Қазақ хандары мен батырларының әскери-саяси рөлі. Әскери дәстүрлердің сабақтастығы XIX-XX ғғ. Г.Жаңғыров, Ш.Уәлиханов пен И.Панфиловтың қызметтерінің әскери-тарихи маңызы. Бауыржан Момышұлының тактикалық шеберлігі және әскери философиясы.

Ұлы Отан соғысы жауынгерлерінің ерлігі мен қайсарлығы. Жергілікті қақтығыстардағы қазақстандық жауынгерлер. Әскери бітімгерлер;

Қазіргі заманғы қатерлер және мемлекеттің қорғанысын нығайту: Халықаралық қауіпсіздіктің қазіргі заманғы қауіп-қатерінің сипаты. Қазақстанның Қарулы Күштері: тәуелсіздік жылдарында қалыптасу. Армия мемлекеттің негізгі қорғанысының басты факторы ретінде. Еліміздің егемендігі мен тәуелсіздігін қорғаудағы армияның рөлі. Қарулы күштерді дамыту және жаңғырту. Елдің жауынгерлік дайындығы мен қорғаныс қабілетінің деңгейін арттыру. Жастарды әскери даярлау - Қазақстан халқының тәуелсіздігін сақтаудың қажетті шарты. Жас ұрпақтың Отанды қорғауға дайындығын қалыптастыру. Тәртіпті, жауапкершілікті және азаматтық ұстанымды тәрбиелеу. Ел қорғанысын қамтамасыз ету үшін қажетті дағдыларды қалыптастыру.

31. «Бастапқы атыс және тактикалық даярлық» бөлімі. Қазіргі заманғы қару-жарақ пен әскери техниканың (ҚжӘТ) негізгі түрлері: Қару-жарақ пен әскери техниканың қазіргі заманғы үлгілерін анықтау және жіктеу. Қару-жарақ пен әскери техниканың негізгі түрлері және олардың рөлі. Атыс қару. Атыс қаруының мақсаты мен негізгі түрлері. Броньды танк техникасы мен артиллериялық жүйелер. Броньды танк қару-жарағының негізгі түрлері мен мақсаттары. Қазіргі заманғы жауынгерлік іс-қимылдардағы артиллерияның рөлі. Дәлдігі жоғары қару. Авиация техникасы және әуе шабуылына қарсы құралдары. Авиация қазіргі заманғы соғыстың элементі ретінде. Әуе шабуылына қарсы қорғаныстың құралдарының бағытталуы. Әскери-теңіз техникасы мен қару-жарақтары. Әскери-теңіз техникасы мен қару-жарақтың негізгі түрлері. Қауіпсіздікті қамтамасыз етудегі әскери-теңіз күштерінің рөлі. Пилотсыз жүйелер. Пилотсыз ұшу, жердегі және теңіз аппараттарын жіктеу және тағайындау;

Жеке қару және сарбаздардың негізгі жиынтығы (жеті қару): Әскери қызметшілерді қорғау мен жабдықтаудың қазіргі заманғы құралдары. Жеке базалық жиынтық. Әрбір жабдықтың рөлі;

Атыс қаруының мақсаты, жалпы құрылысы: автоматты толық емес бөлшектеу және құрастыру тәртібі;

Қол гранатаның мақсаты, жалпы құрылысы: Жарықшақты қол гранаталарының жұмыс принципі және жауынгерлік қасиеттері;

Қару-жарақ пен оқ-дәрілерді қолдану кезіндегі қауіпсіздік шаралары: Атысқа әзірлеу және дайындау, қаруды тазалау, бөлшектеу (құрастыру) және практикалық ату кезіндегі қауіпсіздік шаралары;

Атыс негіздері: Атысқа әзірлеу, нысаналау техникасының элементтері; атқыштың психологиялық орнықтылығы.

Гранатаны лақтыру ережесі мен тәсілдері: Гранатаны лақтыру тәсілдері;

Жергілікті жерде картасыз бағдарлау мәні: Бағыттарды анықтау. Азимут бойынша қозғалыс. Кедергілерді айналып өтіп, әр түрлі жерлердегі қозғалыс үшін деректер картасы бойынша дайындау.

Дронды басқаруға және оған қарсы әрекет етуге үйрету: Пилотсыз ұшу аппараттары (дрондар) түрлері мен жіктелуі; FPV-дронды қолданудың тактикалық-техникалық сипаттамалары мен негізгі тәсілдері. FPV-дронды басқару негіздері. Практикада оқыту;

Қазіргі жалпыәскери ұрыстың негіздері: Қазіргі ұрыстың мәні, принциптері, күштері мен құралдары. Шабуыл, қорғаныс, қала жағдайында, таулы-шөлді жерлерде және орманда ұрысты жүргізу ерекшеліктері.

Жауынгердің шайқастағы іс-қимылы. Бақылаушының міндеттері. Қалалық ортадағы шағын топтың әрекеттері: үйлесімділікті, өзара іс-қимылды және қауіпсіз қозғалысты пысықтау;

Тактикалық модельдеу негіздері.

32. «Тіршілік қауіпсіздігінің негіздері» бөлімі. Табиғи төтенше жағдайлар. Табиғи апаттар аудандарындағы халықтың іс-қимыл тәртібі: Табиғи ТЖ түрлері және олар туындаған кездегі халықтың іс-қимыл тәртібі: құлақтандыру;

Техногендік аварилар және олардың салдары. Техногендік ТЖ түрлері және олар туындаған кездегі халықтың іс-қимыл тәртібі;

Жаппай қырып-жою қаруы және оның салдары. Жеке және ұжымдық қорғану құралдары. Ұжымдық құралдар: қорғаныс құрылыстары, радиацияға қарсы және қарапайым баспаналар. Қорғаныс құрылысының схемасы.

33. «Өзіне-өзі және өзара көмек: алтын сағат қағидасы» бөлімі. Алғашқы көмек көрсетудің жалпы ережелері: Алғашқы көмек көрсетудің құқықтық аспектілері. Алғашқы көмек көрсету кезіндегі негізгі санитарлық-гигиеналық ережелер. Базалық реанимацияның негізгі қадамдары.

Әртүрлі шұғыл жағдайлардағы алғашқы көмек.

34. Далалық (лагерьлік) оқу-жаттығу сабақтарда (жасөспірімдер үшін) оқу материалын болжамды тақырыптық жоспарлау. 10-сынып.

35. «Ішкі және қарауыл қызметінің негіздері» бөлімі. Сақшы міндетін орындау бойынша практикалық іс-әрекеттер; Кезекшінің практикалық іс-әрекеттері; Лагер жиынын орналастыру (шатырлар бар болуы мен шатырлы қалашық құру мүмкіндігі болған кезде).

36. «Тактикалық даярлықтың негіздері» бөлімі. Қорғаныста атыс позициясын (окоп құрылымы) таңдау, жергілікті заттарды қорғанысқа бейімдеу, атыс секторын тазарту және окопты бүркемелеу; Жауынгердің шабуыл кезіндегі әрекеті. Жарықшақты қол гранаталарының макетін лақтыру тәсілдері; Жеке қорғаныс құралдарын қолдана отырып жаттығу;

Алғашқы көмек көрсету (жарақаттарда, қан кетуде, күйіктерде және түрлі жағдайларда) және шартты жаралыны тасымалдау;

Табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайларда әрекет ету және олардың салдарын жою;

Әскери-тактикалық ойын.

37. «Атыс дайындығының негіздері» бөлімі. Қару-жарақ пен оқ-дәрілермен қолдану кезіндегі қауіпсіздік шаралары. КА автоматының макетін толық емес

бөлшектеу және жинау, оқжатарды оқпен толтыру. Қаруды дайындау және атуға әзірлеу; Пневматикалық қарудан немесе лазерлік тирде ату жаттығуларын орындау; Граната макетін лақтыру.

38. «Саптық даярлық» бөлімі. Саптық тәсілдер, қарумен және қарусыз қозғалу. Бөлімшелердің қозғалысы.

39. «Әскери топография негіздері» бөлімі. Картасыз жергілікті жерге бағдарлану тәсілдері; Әскери-спорттық бағдарлау.

40. «Жалпы дене шынықтыру даярлығы» бөлімі. Еркін жаттығулар кешенін орындау. Белтемір мен қоссырықтағы жаттығулар. Әртүрлі қашықтыққа жүгіру; Кедергілер жолағынан өту; Өзін-өзі қорғау негіздері (қоян-қолтық ұрыс, жауынгерлік самбо тәсілдері).

41. «Кешенді қорытынды бағалау» бөлімі. Атыс даярлық; Тактикалық даярлық; Саптық даярлық; Дене шынықтыру даярлық; Әскери-медициналық даярлық.

42. 11-сыныпқа арналған «Бастапқы әскери даярлық» оқу пәнінің мазмұны.

43. «Әскери қызметке даярлық» бөлімі. Әскери қызметке даярлық процесінде жеке тұлғалық даму жолы: Жеке тұлғалық даму түсінігі және оның негізгі сипаттамалары. Әскери қызметке даярлық тұлға дамуының маңызды кезеңі ретінде. Әскери қызметтің талаптарына психологиялық бейімделу. Даярлық процесінде еріктілік қасиеттері мен стресске төзімділікті қалыптастыру және дамыту;

Әскери қызметке даярлау үдерісіндегі күшті төзімділігі. Күшті төзімділігінің ұғымы және оның жоғары дене жүктемелері жағдайында жұмыс қабілеттілігін, өзін-өзі бақылауды және қимыл-қозғалыс үйлесімділігін сақтаудағы маңызы. Мәні, негізгі сипаттамалары мен көрсеткіштері. Күшті төзімділігінің деңгейіне әсер ететін факторлар. Жұмыс қабілеттілігі мен денсаулықты сақтаудағы дене төзімділігінің рөлі. Күшті төзімділігінің психологиялық тұрақтылықпен және моральдық-ерік қасиеттерімен байланысы;

Әскери қызмет – ел мен халық мүддесіндегі қызмет. Азаматтық жауапкершілік ұғымы және оның қоғам мен мемлекет өміріндегі рөлі. Азаматтық жауапкершілік әскери қызметтің уәждемелік негізі ретінде. Отбасының, білім берудің және қоғамның әскери қызметке саналы көзқарасты қалыптастырудағы рөлі.

44. «Әскери қызмет негіздері» бөлімі. Әскери қызметтің құқықтық негіздері мен түрлері: Әскерге шақыру бойынша және келісімшарт бойынша әскери қызмет өткеру. Резервтегі қызмет (запастағы);

Әскери тәртіп, оның мәні мен маңызы. Тәртіптің рөлі әскерлердің жауынгерлік қабілеттілігі мен ұйымдастырылуының негізі ретінде. Әскери қызметшінің белгіленген мінез-құлық нормаларын сақтау және бұйрықтарды орындау талаптары, қағидаттары және жауапкершілігі.

Әскери қызметшілер және олардың арасындағы өзара қарым-қатынастар. Дара басшылық қағидаттары, әскери сыпайылық нормалары. Әскери серіктестік, өзара көмек дағдылары. Ұжымда өзара іс-қимылдың жарғылық қағидаларын сақтау;

Әскери бөлімдерде (бөлімшелерде) әскери қызметшілердің ішкі тәртібі, орналасуы және тұрмысы. Ішкі тәртіп талаптары. Жеке құрамды орналастыру қағидалары. Күнделікті қызметті және тұрмысты ұйымдастыру. Санитарлық-гигиеналық нормалар мен жарғылық тәртіпті сақтау.

45. «Мемлекеттің әскери қауіпсіздік және қорғаныс негіздері» бөлімі. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарының құрылымы. Қарулы Күштер, әскер түрлері мен тектері. Әскери және арнайы оқу орындары. Әлемнің әртүрлі елдеріндегі әскери қызметті салыстырмалы талдау.

46. «Атыс және тактикалық даярлық негіздері» бөлімі. Инженерлік жабдық және бүркемелеу: Инженерлік жабдық және жеке құрамды, техника мен объектілерді бүркемелеу. Окоптар, блиндаждар, жабындар; жергілікті жердегі позицияның орналасу тәртібі. Инженерлік тәртіп;

Танкіге қарсы және жаяу әскерге қарсы миналар. Жіктеу, сипаттамалар және талаптар. Миналармен, жарылғыш заттармен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік шаралары;

Мотоатқыштар бөлімшесін ұйымдастыру және оның жауынгерлік мүмкіндіктері. Сандық және сапалық көрсеткіштер, атыс және маневрлік мүмкіндіктері. Бөлімшенің жауынгерлік және жорықтық тәртібі. Бөлімшенің позициясы, от жолағы, қаладағы бөлімшенің іс-қимылы;

Қорғаныс пен шабуылдағы мотоатқыштар бөлімшесінің іс-қимылдары: Қорғаныстағы мотоатқыштар бөлімшесінің міндеттері. Қорғаныстағы бөлімшенің ұстанымын ұйымдастыру тәртібі. Қорғаныстағы негізгі іс-қимылдар. Қарсыласты жою тәртібі. Шабуылдағы мотоатқыштар бөлімшесінің міндеттері (шабу объектісі). Жауынгерлік тапсырманы орындау тәсілдері. Жаулап алған позицияға бекіту;

Қалалық жағдайда мотоатқыштар бөлімшесінің іс-қимылдары. Қалалық ортаның ерекшеліктері. Ғимараттар арасындағы жекпе-жек. Ұрыс кезіндегі негізгі тәртіп ережелері. Қаладағы бөлімшенің іс-қимыл тәсілдері. Шағын жауынгерлік топтарда жұмыс.

47. «Әскери технологиялар негіздері» бөлімі. Геоақпараттық жүйелердің негіздері: Жағдайға бейімделудің жаһандық жүйелері. Навигацияның қазіргі заманғы қосымшалары және геоақпараттық жүйелер (ГАЖ). Қозғалыстың орналасу орны мен бағытын анықтауға арналған әдістер мен құралдар. Жерді қашықтықтан зондтау спутниктері. Кеңістіктік деректердің түрлері. ГАЖ әскери істе пайдалану;

Жауынгерлік жүйелердегі жасанды интеллект. Жасанды интеллекттің рөлі: барлауда және спутниктік деректерді өңдеуде; жоғары дәлдікті қаруды бағыттау жүйелерінде; әуеге қарсы және зымыранға қарсы қорғаныс жүйелерінде; әскерлерді басқарудың автоматтандырылған жүйелерінде; дрондар мен роботтарды басқаруда; тылдық, техникалық және әскери-медициналық қамтамасыз етуде, логистикада. Жауынгерлік робот «солдат-машина» ретінде; заманауи интеллектуалды роботтардың түрлері;

Цифрлық қорғау: ақпараттық ортада қауіпсіз мінез-құлық негіздері: Цифрлық сауаттылық деректер мен тұлғаны қорғау ретінде; киберқауіпсіздік

түрлері; сандық қауіпсіздік қағидалары; киберқауіпсіздік негіздері; киберқорғаныс және криптография; киберсоғыс; киберәскердің негізгі міндеттері; киберсоғыстар және олардың негізгі сипаттамалары;

3D-бағдарламалар кешенін пайдалана отырып, дронды (роботты) басқаруға оқыту: Пилотсыз жүйелердің операторы. Пилоттау мен роботтандырылған жүйелерді басқарудың базалық дағдылары: дронды басқару; жергілікті жерді бақылау және «оқу»; тактикалық ойлау; радиоэлектрондық күрес жағдайындағы жұмыс; техникалық дағдылар; психологиялық тұрақтылық; дәлдік және үйлестіру. ПҰА операторының негізгі қасиеттері.

48. «Тіршілік қауіпсіздігінің негіздері» бөлімі. Қоршаған орта және адамның қауіпсіздігі: Қоршаған орта факторларының жіктелуі. Сақтық шаралары: физикалық, химиялық, биологиялық факторлардың әсері кезінде. Эпидемия жағдайындағы қауіпсіздік; эпидемиологиялық жағдай; індет жағдайындағы медициналық және ұйымдастырушылық қорғау шаралары. Эпидемия жағдайындағы жеке қорғану шаралары. Вакцинация және оның организмді қорғаудағы рөлі;

Әртүрлі қауіп-қатерлер кезінде жеке қауіпсіздікті қамтамасыз ету: Қорғау шаралары. Деструктивті әсер ету және қауіп-қатер. Деструктивті ықпалдардан қорғану тәсілдері.

49. «Тактикалық медицина негіздері» бөлімі. Жауынгерлік іс-қимылдар аймағындағы алғашқы көмек: Тактикалық медицина түсінігі, негізгі мақсаттары және қағидаттары. Жауынгерлік алаңындағы алғашқы көмек шаралары;

Алғашқы көмек көрсету алгоритмі: Соғыс алаңында алғашқы көмек көрсетілетін кезек күттірмейтін жағдайлардың түрлері. Үш тактикалық аймақ. Жаралыларды эвакуациялау тәсілдері.

50. «Саптық даярлық» бөлімі. Жалғыз саптық даярлық. Сапқа тұру алдындағы және сапқа тұру кезіндегі сарбаздың міндеттері. Әскери сәлемдесу. Саптан шығу және қатарға қайта оралу. Орнында және қозғалыста саптық қадаммен бұрылу;

Бөлімше құрамындағы саптық даярлық: Қарумен саптық тәсілдері. Командаларды орындау. Бөлімшенің өрістетілген құрылысы. Бөлімшенің ажырауы және түйісуі. Бір қатар саптан екі қатар сапқа және кері қарай бөлімшені қайта құру. Саптық тәсілдер және бөлімше құрамында қарусыз қозғалыс.

2-параграф. «Сабақ уақытын жоспарлау және есептеу» тақырыптық жоспары

51. 10-сынып. Барлығы – 34 сағат (аптасына 1 сағат):

№	Тараулардың, оқу сағаттары бөлінісімен сабақ тақырыптарының атауы	Оқу сағаттары
1	2	3
1-бөлім. Әскери тарих және бастапқы әскери даярлық негіздері – 3 сағат		
1	Әскери даярлық – сенің күшің мен сенімділігің	1

	Ұлы Дала сарбаздары – күш пен рухтың мұрасы	1
	Армия мен қорғаныс не үшін мемлекетке қажет	1
2-бөлім. Бастапқы атыс және тактикалық даярлық – 24 сағат		
2	Заманауи қару-жарақ пен әскери техника	2
	Сарбаздың «Жеті қару» негізгі жиынтығы мен жабдықтары	1
	Атыс қаруы қалай жұмыс істейді: күрделі қарапайым мағынада	3
	Қол гранатасы: түрлері мен қолданылу мақсаттары	1
	Қауіпсіздік – сенің басты дағдың	1
	Атыс даярлығы: бастапқыдан сенімділікке дейін	2
	Гранатаны лақтырудың ережелері мен тәсілдері	1
	Әскери топография: жер бедері көру аясында	3
	Бақылаудағы дрон: басқару және қарсы әрекет	3
	XXI ғасыр ұрыс моделі	1
	Ойлан және әрекет ет: жауынгердің ұрыс жағдайындағы іс-қимылы	3
	Оқу тактикалық жағдайларда ойлау қабілетін жаттықтыру	3
3-бөлім. Тіршілік қауіпсіздігінің негіздері – 4 сағат		
3	Катастрофалар мен апаттар: әрекет етуді үйренеміз	1
	Жаһандық қауіп: жаппай қырып-жою қаруы	1
	Өзіңді және басқаларды қалай қорғау керек: қорғаныс құралдары	2
4-бөлім. Өзіне-өзі және өзара көмек: алтын сағат қағидасы – 3 сағат		
4	Алтын сағат: бұл кезде күш емес, жылдамдық пен батылдық шешеді	1
	Алғашқы көмек: тез және дұрыс әрекет ет	2
Барлығы		34

52. 10-сынып. Барлығы – 30 сағат (5 күн):

№	Тараулардың, оқу сағаттары бөлінісімен сабақ тақырыптарының атауы	Оқу сағаттары
1	2	3
1-бөлім. Ішкі және қарауыл қызметінің негіздері – 4 сағат		
1	Сақшы міндетін орындау бойынша практикалық іс-әрекеттер	1
	Кезекшінің практикалық іс-әрекеттері	1
	Лагерь жиынын орналастыру (шатырлардың бар болуы мен шатырлы қалашық құру мүмкіндігі болған кезде)	2
2-бөлім. Тактикалық даярлықтың негіздері – 12 сағат		

2	Қорғаныста атыс позициясын (окоп құрылымы) таңдау, жергілікті заттарды қорғанысқа бейімдеу, атыс секторын тазарту және жертасаны бүркемелеу	2
	Жауынгердің шабуыл кезіндегі әрекеті. Жарықшақты қол гранаталарының макетін лақтыру тәсілдері	2
	Жеке қорғаныс құралдарын қолдана отырып жаттығу	1
	Алғашқы көмек көрсету (жарақаттарда, қан кетуде, күйіктерде және түрлі жағдайларда) және шартты жаралыны тасымалдау	2
	Табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайларда әрекет ету және олардың салдарын жою	2
	Әскери-тактикалық ойын	3
3-бөлім. Атыс даярлығының негіздері – 5 сағат		
3	Қару-жарақ пен оқ-дәрілерді қолдану кезіндегі қауіпсіздік шаралары. КА автоматының макетін толық емес бөлшектеу және жинау, оқжатарды оқпен толтыру. Қаруды дайындау және атуға әзірлеу	2
	Пневматикалық қарудан немесе лазерлік тирде ату жаттығуларын орындау	2
	Граната макетін лақтыру	1
4-бөлім. Саптық даярлық – 1 сағат		
4	Саптық тәсілдер, қарумен және қарусыз қозғалу. Бөлімшелердің қозғалысы	1
5-бөлім. Әскери топография негіздері – 2 сағат		
5	Картасыз жергілікті жерде бағдарлану тәсілдері	1
	Әскери-спорттық бағдарлау	1
6-бөлім. Жалпы дене шынықтыру даярлығы – 3 сағат		
6	Еркін жаттығулар кешенін орындау. Белтемір мен қоссырықтағы жаттығулар. Әртүрлі қашықтыққа жүгіру	1
	Кедергілер жолағынан өту	1
	Өзін-өзі қорғау негіздері (қоян-қолтық ұрыс, жауынгерлік самбо тәсілдері)	1
7-бөлім. Кешенді қорытынды бағалау – 3 сағат		
7	Атыс даярлығы	3
	Тактикалық даярлық	
	Саптық даярлық	
	Дене даярлығы	
	Әскери-медициналық даярлық	
Барлығы		30

53. 11-сынып. Барлығы – 34 сағат (аптасына 1 сағат):

№	Тараулардың, оқу сағаттары бөлінісімен сабақ тақырыптарының атауы	Оқу сағаттары
1	2	3
1-бөлім. Әскери қызметке даярлық – 4 сағат		
1	Әскери даярлық – тұлғалық даму жолы	1
	Күштік төзімділік – келесі деңгей	2
	Ел мен халық мүддесіндегі әскери қызмет	1
2-бөлім. Әскери қызмет: өсіп-жетілу платформасы – 4 сағат		
2	Қызметтегі бағдар: мүмкіндіктердің құқықтық картасы	1
	Әскери тәртіп–тыйымдар емес, өз-өзіңді бақылау	1
	Командалық кодекс: сенім, құрмет, жауапкершілік	1
	Армия шынайылығы: әскердегі әр күн қалай өтеді	1
3-бөлім. Мемлекеттің қауіпсіздігі: елді қорғау жүйесі – 1 сағат		
3	Ел қалқаны: Қазақстан Республикасы қорғаныс күштерінің құрылымы мен мүмкіндіктері	1
4-бөлім. Тактика және атыс: қалай аман қалу, әрекет ету және жеңіске жету – 7 сағат		
4	Көзге көрінбейтін болу: қорғаныс, таса, бүркеме	1
	Қауіпті аймақ: мина қаупі және аман қалу ережелері	2
	Командалық деңгей: бөлімше қалай әрекет етеді	1
	Сен командадасың: бөлімшенің нақты ұрыстағы іс-әрекет тәжірибесі	2
	Қалалық сценарий: бір қадам алға ойлан	1
5-бөлім. Технологиялар соғысы: интеллект, дрондар, цифр – 4 сағат		
5	Ұрыстың цифрлық картасы: бағдарлау және талдау	1
	Ұрыс жүйелеріндегі жасанды интеллект	1
	Цифрлық қорғаныс	1
	Пилотсыз жүйелер операторы: 3D ортада басқару	1
6-бөлім. Тіршілік қауіпсіздігінің негіздері – 6 сағат		
6	Қоршаған орта және адамның қауіпсіздігі. Эпидемия жағдайындағы қауіпсіздік шаралары	3
	Қауіпті жағдайлар: құрбан болмау жолдары	3
7-бөлім. Ұрыс алаңындағы медицина – 6 сағат		
7	Жауынгерлік іс-қимылдар аймағындағы алғашқы көмек	3
	Алғашқы көмек көрсету алгоритмі	3
8-бөлім. Саптық даярлық – 2 сағат		
8	Саптағы іс-әрекеттер	1
	Әр әрекеттегі тәртіп	1
Барлығы		34

3-параграф. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

54. Жалпы орта білім алуды аяқтағаннан кейін білім алушы:

1) әскери істің негіздерін, Қазақстан Республикасының қорғаныс күштерінің құрылымы мен міндеттерін; төменгі тактикалық буын бөлімшесінің ұйымдастырылуы мен іс-қимылдарын, оның ішінде бөлімшенің қорғаныста, шабуылда және қалалық жағдайда жүргізетін тактикасын; штаттық қарудың, оның оқу макеттерінің, оқ-дәрілердің және қорғаныс құралдарының арналуын, құрылысын және олармен қауіпсіз жұмыс істеу қағидаларын; ұшқышсыз және роботтандырылған жүйелерді қолдану негіздерін, сондай-ақ жаһандық навигациялық жүйелердің (GPS, ГЛОНАСС, BeiDou, Galileo) жұмыс істеу қағидаттарын; киберқауіпсіздік, цифрлық қорғаныстың негіздерін және әскери салада жасанды интеллектіні қолдану қағидаттарын; қазіргі заманғы зақымдау құралдарының әсер ету ерекшеліктерін және төтенше жағдайлар жағдайында әрекет ету алгоритмдерін; тактикалық медицинаның қағидаттарын және тәуекелдің әртүрлі аймақтарында алғашқы көмек көрсету тәртібін біледі;

2) тәртіптің, командалық өзара іс-қимылдың және жауапкершіліктің маңызын; мемлекеттің қорғаныс қабілетін қамтамасыз етудегі заманауи технологиялардың рөлін және цифрлық қауіпсіздіктің маңыздылығын; жеке тұлғаның тұрақтылығы мен бөлімшенің жауынгерлік қабілеті арасындағы өзара байланысты; қазіргі заманғы зақымдау құралдарын қолданудың салдарын, сондай-ақ төтенше жағдайлардың ықтимал әлеуметтік, экологиялық және экономикалық салдарын түсінеді;

3) жергілікті жерде дәстүрлі және цифрлық құралдармен бағдарлану дағдыларын; типтік тактикалық жағдайларда сарбаздың іс-қимыл алгоритмдерін, оның ішінде үшөлшемді симуляторларда сценарийлерді пысықтауды; бүркемеленудің, жасырынудың және инженерлік қорғаныстың базалық тәсілдерін; оқу қаруымен және қорғаныс құралдарымен қауіпсіз жұмыс істеу дағдыларын; білім беру бағдарламасы шеңберінде оқу мақсатындағы ұшқышсыз жүйелерді басқару дағдыларын; жарақаттар, күйіктер, қан кетулер, сынықтар, үсу және өзге де зақымданулар кезінде алғашқы көмек көрсету әдістерін; міндетті оқу-далалық сабақтар барысында меңгерілген практикалық дағдыларды; ақпаратты іздеу, талдау және өңдеу үшін цифрлық құралдарды қолданады;

4) бөлімшенің іс-қимылдарының тактикалық сценарийлерін, оның ішінде цифрлық ортада модельдеу нәтижелерін талдау арқылы; заманауи технологияларды қолдану кезінде туындауы мүмкін тәуекелдерді; жауынгерлік және төтенше жағдайлар кезіндегі штаттан тыс жағдайларды; қабылданатын шешімдердің салдарын талдайды;

5) өзінің және команданың іс-қимылдарының тиімділігін; әртүрлі жағдайлардағы тәуекел деңгейін; басқарушылық және мінез-құлықтық шешімдердің салдарын; Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде қызмет етуге жеке дайындығын бағалайды.

бұйрығына 125-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
128-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы «Абай ұлттық мектебінің» 10-11-сыныптарына арналған «Абайтану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Абайтану» пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының мақсаты:

1) Абай шығармашылығының идеялық, мазмұндық-құрылымдық сипатын, тілдік, стильдік, жанрлық ерекшеліктерінен жүйелі білім беру;

2) білім алушылардың танымдық (тілдік танымдық, дүниетанымдық, тұлғатанымдық) қабілеттерін дамыту;

3) Абай ілімдері арқылы тұлғалық қасиеттерді: адамгершілік, этномәдени, тарихи, ұлттық құндылықтарды таныту, бағалай алу құзыретін дамыту, шығармашылық қабілетін шыңдау;

4) білім алушылардың өзіндік даму бағытын, сыни ой-пайымын қалыптастыру;

5) әдеби-эстетикалық талғамдары мен ізгілік және іскерлік құндылықтарын, коммуникативті құзыреттерін жетілдіру;

6) білім алушылардың сөздік қорын дамыту.

3. «Абайтану» пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының міндеттері:

1) Абайдың өлеңдері мен қарасөздерінде өрнектелген «қуатты ойды» таразылау, пәлсапалық сөздерінің мән-мағынасын ашу арқылы тәлімгерлік тағылымын таныту;

2) ақынның аудармашылық шеберлігін және нәзиралық дәстүрін таныту;

3) Абайдың қазақ әдебиетінің көшбасшысы ретіндегі құбылыстық сипатын, ұлттық әдебиетіміздің өркендеуіне жасаған идеялық-көркемдік ықпалын, өлең өнеріндегі қайталанбас қолтаңбасы мен шеберлігін, ақындық мектебін таныту;

4) ақын шығармалары арқылы ұлттық болмысымызды ұғыну, түрлі ұлттар әдебиетіндегі ұқсастықтарды ажырату, басқа ел әдебиетінің көрнекті үлгілерімен салыстыра алу;

5) Абайдың иман жолын таразылайтын ой толғамдарын шығармалары арқылы игеру, Алланы ақылмен тану қағидаттарын пайымдау;

6) ақынның шығармашылық бастауларын, қазақтың дәстүрлі өнерінен үйренгенін, сөз өнерін дамытудағы реформаторлық қырын, шығыс әдебиетімен байланысын зерделеу, Абай шығармашылығына шығыс мәдениетінің ықпалын тану, Абайдың тұлғалық кемелдену жолын саралау;

7) Абайдың орыс, еуропа әдебиеті классиктерімен шығармашылық өзектестігін, орыс, батыс қаламгерлерімен шығармашылық байланысын зерделеу, ұлттық мәдениеттегі маңызды орнын бағалау;

8) мәтіндерді талдау, интерпретациялау және академиялық адалдық қағидаттарын сақтай отырып құрастыру; зерттеулер жүргізу, бақылау нәтижелерін өңдеу және ғылыми құбылыстарды түсіндіру; қоғамдық үдерістер мен тарихи оқиғаларды талдау; өз жұмыстарын әзірлеу, жобалау және ұсыну, ақпаратты іздеу, талдау, құру және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Абайтану» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Абайтану» оқу пәнінің мазмұны

5. «Абайтану» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

6. «Абайтану» оқу пәні білімінің мазмұны бөлімдерге бөлінген:

1) білу және түсіну

2) талдау және жинақтау

3) бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім).

7. «Білу және түсіну» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көркем шығармадағы поэтикалық қолданыстардың мәнін ашу, мәтіндегі қызметін түсіну;

2) шығарма үзінділерімен жұмыс;

3) шығармадағы өзекті мәселе, идеялық мазмұн;

4) көркем шығармадағы форма мен мазмұн бірлігі;

5) интерпретация (ауызша және жазбаша).

8. «Талдау және жинақтау» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнын талдау;

2) көркем шығарманың образдар жүйесі, типтік характер;

3) көркем шығарманың тілі, стилі;

4) көркемдік тәсілдер.

9. «Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) шығармадағы тарихи шындық және көркемдік шешім;

2) рухани және көркем-эстетикалық құндылық;

3) әдеби шығармашылық;

4) әдеби сын.

10. 10-сыныпқа арналған «Абайтану» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) білу және түсіну:

көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін айқындау; жекелеген нысандардың, сөз образының идеяны ашудағы рөлін түсіну; мәтіннің өзекті ойын/шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну; шығармадағы объективті идеяны (пәлсапалық трактаттардағы мәнді), көркемдік шешімді айқындау; әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн бірлігін талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып интерпретациялау; көркем шығарманы өзге жанрда (әңгіме, мысал, миниатюра) ауызша/жазбаша интерпретациялау;

2) талдау және жинақтау:

әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнын, талдау, (ментальді карта, кластер, тұжырым кестесі нысандарында) жинақтау; көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау; шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексика-семантикалық, мәнмәтіндік, образдық, мәнін талдау; шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық идеалды айқындау;

3) бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім):

көркем мәтіндегі шығарманың ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; көркем мәтіндегі мәселені мазмұндас туынды үлгілерімен салыстырып бағалау; шығарманың танымдық, көркем-эстетикалық құндылығына баға беру; шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби хат, лирикалық эссе, миниатюра жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу.

11. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) «Әуелде бір суық мұз – ақыл зерек», «Жапырағы қуарған ескі үмітпен...», «Малға достың мұңы жоқ малдан басқа», «Аш қарын жұбана ма майлы ас жемей», «Көк тұман – алдыңдағы келер заман», «Өлсе өлер табиғат, адам өлмес», «Әзелде жас қартаймақ», «Базарға қарап тұрсам әркім барар», «Тоты құс түсті көбелек», «Сағаттың шықылдағы емес ермек, «Нұрлы аспанға тырысып өскенсің сен», «Алланың өзі де рас, сөзі де рас», «Алла деген сөз жеңіл», «Лай суға май бітпес қой өткенге», «Болыс болдым, мінеки», «Мәз болады болысың», «Болды да партия», «Сәулең болса кеудеңде» өлеңдері;

2) «Бірінші», «Сегізінші», «Он екінші», «Он үшінші», «Он жетінші», «Жиырма екінші», «Жиырма жетінші», «Қырық үшінші» қарасөздері;

3) қосымша оқуға:

Мекемтас Мырзахметұлы «Абайдың «Толық адам» ілімі»;

Ғарифолла Есім «Хәкім Абай»;

Ғарифолла Есім «Абай дүниетанымындағы Алла мен Адам болмысы».

12. 11-сыныпқа арналған «Абайтану» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) оқу және түсіну:

шығарма мәтініндегі жекелеген сөздердің образдық, концептілік мәнін түсіну; көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс; көркем шығармадағы образдар (сөз образдары) мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну, шығарманың өзекті ойын, концепциялық мәнін өмір шындығымен байланыста түсіну; әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн тұтастығын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, тұлғатанымдық, психологиялық, заманауи мәселелерді терең түсіну; көркем шығарманың идеялық концепциясын сақтай отырып өзге нысанда (сценарий, мозайка, комикс) интерпретациялау;

2) талдау және жинақтау:

әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнына талдау, авторлық ұстанымды айқындау; көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; қаламгердің даралық стилін (шығарма тілінің лексика-семантикалық, этномәдени, когнитивті мәнін, образдық-эстетикалық өрісін) талдау; шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау; авторлық интенция, идеалды айқындау;

3) бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім):

шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру; көркем шығарманың гуманистік, жалпы адамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу.

13. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Абай және қазақтың төл өнері;

2) Абай және шығыс әдебиеті;

3) «Шығыс ақындарынша», «Жалын мен оттан жаралып», «Мен көрдім ұзын қайың құлағанын» өлеңдері;

4) Абай және Пушкин;

5) «Амал жоқ, қайттім білдірмей», «Тәңірі қосқан жар едің сен», «Онегиннің сипаты», «Онегиннің Татьянаға жауабы» өлеңдері;

6) Абай және Лермонтов;

7) «Теректің сыйы», «Жолға шықтым бір жым-жырт түнде жалғыз», «Жалғыз жалау», «Жартас», «Дұға», «Босқа әуре боп келдің бе тағы мұнда», «Қараңғы түнде тау қалғып» өлеңдері;

8) «Өзіңе сенбе, жас ойшыл», «Ауру жүрек ақырын соғады жай», «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым», «Жүрегім менің − қырық жамау», «Өлсем орным қара жер сыз болмай ма», «Көлеңке басын ұзартып», «Қарашада өмір тұр», «Қажымас дос халықта жоқ» өлеңдері;

9) Абайдың ақын шәкірттері (Шәкәрім, Көкбай, Ақылбай, Мағауия) Абайдың қазақ өлеңіне әкелген жаңалығы;

10) «Бойы бұлғаң», «Жарым жақсы киім киіп», «Бай секілді», «Ата-анаға көз қуаныш», «Сен мені не етесің» өлеңдері;

11) «Абай дастандарындағы шығыстық сарын», «Масғұт», «Әзім әңгімесі» дастандары;

14. қосымша оқуға:

1) Мекемтас Мырзахметов «Абай және шығыс»;

2) Қайым Мұхамедханов «Абай шығармаларының текстологиясы жайында»;

3) Қажым Жұмалиев «Абайға дейінгі қазақ поэзиясы және Абай поэзиясының тілі»;

4) Қайым Мұхамедханов «Абайдың ақын шәкірттері»;

5) Рабиға Сыздықова «Абай шығармаларының тілі».

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

15. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодпен берілген. Кодтың бірінші саны сыныпты, екінші және үшінші саны негізгі бөлімдердің ретін, төртінші саны оқу мақсатының ретін көрсетеді. 10.2.1.1 кодында: «10» – сынып, «2.1» – негізгі дағдылар, «1» – оқу мақсатының реті.

16. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) білу және түсіну:

Негізгі дағдылар	Оқыту мақсаттары	
	10-сынып	11-сынып
1. Көркем шығармадағы поэтикалық қолданыстардың мәнін ашу, мәтіндегі қызметін түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін айқындау	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген сөздердің образдық, концептілік мәнін түсіну

2. Шығарма үзінділерімен жұмыс	10.1.2.1 жекелеген нысандардың, сөз образының идеяны ашудағы рөлін түсіну	11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс
3. Шығармадағы өзекті мәселе, идеялық мазмұн	10.1.3.1 мәтіннің өзекті ойын/шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну	11.1.3.1 көркем шығармадағы образдар (сөз образдары) мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; 11.1.3.2 шығарманың өзекті ойын, концепциялық мәнін, өмір шындығымен байланыста түсіну
4. Көркем шығармадағы форма мен мазмұн бірлігі	10.1.4.1 шығармадағы объективті идеяны, (пәлсапалық трактаттардағы мәнді), көркемдік шешімді айқындау; 10.1.4.2 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн бірлігін талдау арқылы идеялық мазмұнын түсіну	11.1.4.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн тұтастығын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, тұлғатанымдық, психологиялық, заманауи мәселелерді терең түсіну
5. Интерпретация (ауызша, жазбаша)	10.1.5.1 шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып интерпретациялау; 10.1.5.2 көркем шығарманы өзге жанрда (әңгіме, мысал, миниатюра) ауызша/жазбаша интерпретациялау	11.1.5.1 көркем шығарманың идеялық концепциясын сақтай отырып өзге нысанда (сценарий, мозайка, комикс) интрепретациялау

2) талдау және жинақтау:

Негізгі дағдылар	Оқыту мақсаттары	
	10-сынып	11-сынып

1. Әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнын талдау	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнын, талдау, (ментальді карта, кластер, тұжырым кестесі нысандарда) жинақтау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнына талдау, авторлық ұстанымды айқындау
2. Көркем шығармадағы образ, типтік характер	10.2.2.1 көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау	11.2.2.1 көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету
3. Көркем шығарманың тілі, стилі	10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексика- семантикалық, мәнмәтіндік, образдық, мәнін талдау	11.2.3.1 қаламгердің даралық стилін (шығарма тілінің лексика-семантикалық, этномәдени, когнитивті мәнін, образдық-эстетикалық өрісін) талдау
4. Көркемдік тәсілдер	10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері), авторлық идеалды айқындау	11.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, авторлық интенция, идеалды айқындау

3) бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім):

Негізгі дағдылар	Оқыту мақсаттары	
	10-сынып	11-сынып
1. Тарихи шындық және көркемдік шешім	10.3.1.1 көркем мәтіндегі шығарманың ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 10.3.1.2 көркем мәтіндегі мәселені мазмұндас туынды үлгілерімен салыстырып бағалау	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау
2. Көркемдік құндылығы	10.3.2.1 шығарманың танымдық, көркем-эстетикалық құндылығына баға беру	11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік- эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру
3. Әдеби эссе	10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби хат,	11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпы адамзаттық, рухани құндылығына баға бере

	лирикалық эссе, миниатюра жазу	отырып объективті, субъективті эссе жазу
4. Әдеби сын	10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу	11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу

17. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімшелер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

18. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 10-11-сыныптарына арналған «Абайтану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту қазақ тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту қазақ тілінде) сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 10-11-сыныптарына арналған «Абайтану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту қазақ тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Оқу жоспарының концепциялық негіздері	Тақырыптар / Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Білім мазмұнының мақсаты	Білім алушыларға тиісті құзыреттіліктер мен оқу міндеттері
1-тоқсан			
«Толық адам» ілімі	Адамның толық (кемел) адам болу идеяларын, қоғамдағы адам болмысы мәселелерін зерделеу. Абайдың «Толық адам ілімі» «Әуелде бір суық мұз-ақыл зерек», «Жапырағы қуарған ескі үмітпен...», «Малға достың мұңы жоқ малдан басқа», «Аш қарын жұбана ма майлы ас жемей», «Көк тұман –	Білу және түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін айқындау; 10.1.2.1 жекелеген нысандардың, сөз образының идеяны ашудағы рөлін түсіну; 10.1.3.1 мәтіннің өзекті ойын/шығармадағы авторлық идеяның

	алдыңдағы келер заман» өлеңдері, «Он жетінші», «Қырық үшінші» қарасөздері. Қосымша оқуға: Мекемтас Мырзахметұлы «Абайдың «Толық адам» ілімі»		өмір шындығымен байланысын түсіну; 10.1.4.1 шығармадағы объективті идеяны, (пәлсапалық трактаттардағы мәнді), көркемдік шешімді айқындау; 10.1.4.2 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн бірлігін талдау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.5.1 шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып интерпретациялау; 10.1.5.2 көркем шығарманы өзге жанрда (әңгіме, мысал, миниатюра) ауызша/жазбаша интерпретациялау
		Талдау және жинақтау	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнын, талдау, (ментальді карта, кластер, тұжырым кестесі нысандарында) жинақтау; 10.2.2.1 көркем шығармадағы

			образдарды жинақтау мен даралау; 10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексика-семантикалық, мәнмәтіндік, образдық, мәнін талдау; 10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық идеалды айқындау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	10.3.1.1 көркем мәтіндегі шығарманың ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 10.3.2.1 шығарманың танымдық, көркем-эстетикалық құндылығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби хат, лирикалық эссе, миниатюра жазу;

			10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу
2-тоқсан			
«Өлсе өлер табиғат, адам өлмес» (Абайдың пәлсапалық ой- орамдары)	Ғылымның пайдасы мен оны игерудің шарттары туралы Абай пайымы, «...Мені» мен «менікінің» айырмасын ажырата отырып, өмір сүрудегі өсиеттерін өлең жолдары мен қарасөздері арқылы талдап, ой таразысына салу. «Өлсе өлер табиғат, адам өлмес», «Әзелде жас қартаймақ», «Базарға қарап тұрсам әркім барар», «Тоты құс түсті көбелек», «Сағаттың шықылдағы емес ермек, «Нұрлы аспанға тырысып өскенсің сен» өлеңдері; «Бірінші» қарасөзі. Қосымша оқуға: Ғарифолла Есім «Хакім Абай»	Білу және түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін айқындау; 10.1.2.1 жекелеген нысандардың, сөз образының идеяны ашудағы рөлін түсіну; 10.1.3.1 мәтіннің өзекті ойын/шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну; 10.1.4.1 шығармадағы объективті идеяны, (пәлсапалық трактаттардағы мәнді), көркемдік шешімді айқындау; 10.1.4.2 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн бірлігін талдау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.5.1 шығарманың идеялық мазмұнын

			заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып интерпретациялау; 10.1.5.2 көркем шығарманы өзге жанрда (әңгіме, мысал, миниатюра) ауызша/жазбаша интерпретациялау
		Талдау және жинақтау	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнын, талдау, (ментальді карта, кластер, тұжырым кестесі нысандарда) жинақтау; 10.2.2.1 көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау; 10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексика-семантикалық, мәнмәтіндік, образдық, мәнін талдау; 10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура

			түрлері) авторлық идеалды айқындау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	10.3.1.1 көркем мәтіндегі шығарманың ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 10.3.1.2 көркем мәтіндегі мәселені мазмұндас туынды үлгілерімен салыстырып бағалау; 10.3.2.1 шығарманың танымдық, көркем-эстетикалық құндылығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби хат, лирикалық эссе, миниатюра жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу
3-тоқсан			
«Алла өзгермес,	Абайдың мұсылман діні мен иман жолын таразылайтын ой	Білу және түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің

адамзат күнде өзгерер»	толғамдарын шығармалары арқылы игереді, Алланы ақылмен тану қағидаттарын пайымдайды. Абай және ислам діні «Алланың өзі де рас, сөзі де рас», «Алла деген сөз жеңіл», «Лай суға май бітпес қой өткенге» өлеңдері; «Он екінші», «Он үшінші», «Жиырма жетінші» қарасөздері. Қосымша оқуға: Ғарифолла Есім. «Абай дүниетанымындағы Алла мен Адам болмысы»		ерекшелігін айқындау; 10.1.2.1 жекелеген нысандардың, сөз образының идеяны ашудағы рөлін түсіну; 10.1.3.1 мәтіннің өзекті ойын / шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну; 10.1.4.1 шығармадағы объективті идеяны, (пәлсапалық трактаттар дағы мәнді), көркемдік шешімді айқындау; 10.1.4.2 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн бірлігін талдау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.5.1 шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастар мен кіріктіре отырып интерпретациялау
		Талдау және жинақтау	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнын, талдау, (ментальді карта, кластер, тұжырым

			кестесі нысандарында) жинақтау; 10.2.2.1 көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау; 10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексика-семантикалық, мәнмәтіндік, образдық, мәнін талдау; 10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық идеалды айқындау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	10.3.1.1 көркем мәтіндегі шығарманың ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 10.3.1.2 көркем мәтіндегі мәселені мазмұндас туынды үлгілерімен салыстырып бағалау; 10.3.2.1 шығарманың танымдық, көркем-эстетикалық

			құндылығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби хат, лирикалық эссе, миниатюра жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу
4-тоқсан			
4. «Заманды қай жан билемек? «	XIX ғасырда қазақ даласында орнаған саяси-әлеуметтік жағдайдан билік жүйесінің өзгеруі, оның қазақ қоғамына тиігізген әсері, ұлттық құндылық пен мінез өзгерістері, ел міні туралы ой-пайымдарын өлеңдері мен қарасөздері арқылы саралап тану, өзіндік сыни көзқарас қалыптастыру. «Болыс болдым, мінеки», «Мәз болады болысың», «Болды да партия», «Сәулең болса кеудеңде» өлеңдері; «Сегізінші», «Жиырма екінші» қарасөздері	Білу және түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін айқындау; 10.1.2.1 жекелеген нысандардың, сөз образының идеяны ашудағы рөлін түсіну; 10.1.3.1 мәтіннің өзекті ойын / шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну; 10.1.4.1 шығармадағы объективті идеяны, (пәлсапалық трактаттардағы мәнді), көркемдік шешімді айқындау;

			10.1.4.2 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн бірлігін талдау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.5.1 шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып интерпретациялау; 10.1.5.2 көркем шығарманы өзге жанрда (әңгіме, мысал, миниатюра) ауызша/жазбаша интерпретациялау
		Талдау және жинақтау	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнын, талдау, (ментальді карта, кластер, тұжырым кестесі нысандарында) жинақтау; 10.2.2.1 көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау; 10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі:

			лексика-семантикалық, мәнмәтіндік, образдық, мәнін талдау; 10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық идеалды айқындау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	10.3.1.1 көркем мәтіндегі шығарманың ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 10.3.1.2 көркем мәтіндегі мәселені мазмұндас туынды үлгілерімен салыстырып бағалау; 10.3.2.1 шығарманың танымдық, көркем-эстетикалық құндылығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби хат, лирикалық эссе, миниатюра жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас

			туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу

2) 11-сынып:

Оқу жоспарының концепция лық негіздері	Тақырыптар / Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Білім мазмұны ның мақсаты	Білім алушыларға тиісті құзыреттіліктер мен оқу міндеттері
1-тоқсан			
«Ғылымды іздеп, дүниені көздеп екі жаққа үңілдім»	Ақынның шығармашылық бастауларын: қазақтың дәстүрлі өнерінен үйренгенін, сөз өнерін дамытудағы реформаторлық қырын, шығыс әдебиетімен байланысын зерделеу, Абай шығармашылығына шығыс мәдениетінің ықпалын, назиралық дәстүрін таныту, Абайдың тұлғалық кемелдену жолын таныту; Абай және қазақтың төл өнері; Абай және шығыс әдебиеті; «Шығыс ақындарынша», «Жалын мен оттан жаралып», «Мен көрдім ұзын қайың	Білу және түсіну	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген сөздердің образдық, концептілік мәнін түсіну; 11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс; 11.1.3.1 көркем шығармадағы образдар (сөз образдары) мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; 11.1.3.2 шығарманың өзекті ойын, концепциялық мәнін, өмір шындығымен байланыста түсіну;

	құлағанын» өлеңдері; Абай дастандарындағы шығыстық сарын. («Масғұт», «Әзім әңгімесі») Қосымша оқуға: Мекемтас Мырзахметов «Абай және Шығыс»		11.1.4.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн тұтастығын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, тұлғатанымдық, психологиялық, заманауи мәселелерді терең түсіну; 11.1.5.1 көркем шығарманың идеялық концепциясын сақтай отырып өзге нысанда (сценарий, мозаика, комикс) интерпретациялау
		Талдау және жинақтау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнына талдау; 11.2.2.1 көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.3.1 қаламгердің даралық стилін (шығарма тілінің

			лексика-семантикалық, этномәдени, когнитивті мәнін, образдық-эстетикалық өрісін) талдау; 11.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, авторлық интенция, идеалды айқындау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру; 11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпыадамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті,

			субъективті эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу
2-тоқсан			
Абай және батыс әдебиеті	Абайдың орыс, еуропа әдебиеті классиктері шығармашылық өзектестігін пайымдату. «Абай және Пушкин» («Амал жоқ, қайттім білдірмей», «Тәңірі қосқан жар едің сен» «Онегиннің сипаты», «Онегиннің Татьянаға жауабы» өлеңдері бойынша) «Абай және Лермонтов» («Теректің сыйы», «Жолға шықтым бір жым-жырт түнде жалғыз», «Жалғыз жалау», «Жартас», «Дұға») «Босқа әуре боп келдің бе тағы мұнда», «Қараңғы түнде тау қалғып», «Бір қайғыны ойласаң, жүз қайғыны қозғайды», «Өзіңе сенбе жас ойшыл», «Ауру	Білу және түсіну	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген сөздердің образдық, концептілік мәнін түсіну; 11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс; 11.1.3.1 көркем шығармадағы образдар (сөз образдары) мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; 11.1.3.2 шығарманың өзекті ойын, концепциялық мәнін, өмір шындығымен байланыста түсіну; 11.1.4.1 әдеби шығарманың

	жүрек ақырын соғады жай» өлеңдері. Қосымша оқуға: «Татьянаның қырдағы әні» («Абай жолы» роман-эпопеясынан үзінді), Мұхтар Әуезовтің «Абай және орыс әдебиеті» еңбегі		композициялық құрылымы мен мазмұн тұтастығын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, тұлғатанымдық, психологиялық, заманауи мәселелерді терең түсіну; 11.1.5.1 көркем шығарманың идеялық концепциясын сақтай отырып өзге нысанда (сценарий, мозаика, комикс) интерпретациялау
		Талдау және жинақтау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнына талдау, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.2.1 көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.3.1 қаламгердің даралық стилін (шығарма тілінің

			лексика-семантикалық, этномәдени, когнитивті мәнін, образдық-эстетикалық өрісін) талдау; 11.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, авторлық интенция, идеалды айқындау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру; 11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпы адамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып

			объективті, субъективті эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу
3-тоқсан			
3. «Мыңмен жалғыз алыстым»	«Соқтықпалы, соқпақсыз» өміріндегі жалғыздық күйін, мұң мен зарын пайымдату, Абайдың ойшылдығы мен ақындық өрісін таныту. «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым», «Жүрегім менің – қырық жамау», «Өлсем орным қара жер сыз болмай ма», «Көлеңке басын ұзартып», «Ауру жүрек ақырын соғады жай», «Қарашада өмір тұр», «Қажымас дос халықта жоқ» өлеңдері. Қосымша оқуға: Қайым Мұхамедханов «Абай шығармаларының	Білу және түсіну	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген сөздердің образдық, концептілік мәнін түсіну; 11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс жасау; 11.1.3.1 көркем шығармадағы образдар (сөз образдары) мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; 11.1.3.2 шығарманың өзекті ойын, концепциялық мәнін, өмір шындығымен байланыста түсіну;

	текстологиясы жайында»		11.1.4.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн тұтастығын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, тұлғатанымдық, психологиялық, заманауи мәселелерді терең түсіну; 11.1.5.1 көркем шығарманың идеялық концепциясын сақтай отырып өзге нысанда (сценарий, мозаика, комикс) интерпретациялау
		Талдау және жинақтау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнына талдау, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.2.1 көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.3.1 қаламгердің

			даралық стилін (шығарма тілінің лексика-семантикалық, этномәдени, когнитивті мәнін, образдық-эстетикалық өрісін) талдау; 11.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, авторлық интенция, идеалды айқындау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру; 11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпы адамзаттық, рухани

			құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу
4-тоқсан			
Абай шығармаларындағы дәстүр мен жаңашылдық	Абайдың ақындық мектебі, ақындық өрісі, Абайдың қазақ өлеңіне әкелген жаңалығын, Абайдың сөз саптасы, тілінің көркемдік қырларын қазақ әдебиетіндегі көшбасшылық орнын таныту; Абайдың ақын шәкірттері (Шәкірім, Көкбай, Ақылбай, Мағауия ақын шәкірттері) Абайдың қазақ өлеңіне әкелген жаңалығы: «Бойы бұлғаң», «Жарым жақсы киім киіп», «Бай секілді», «Ата-анаға көз қуаныш», «Сен мені не етесің» өлеңдері, Абай шығармаларының	Білу және түсіну	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген сөздердің образдық, концептілік мәнін түсіну; 11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс жасау; 11.1.3.1 көркем шығармадағы образдар (сөз образдары) мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; 11.1.3.2 шығарманың өзекті ойын, концепциялық мәнін, өмір шындығымен

	тілі (Абай лирикасы бойынша). Қосымша оқуға: Қажым Жұмалиев «Абайға дейінгі қазақ поэзиясы және Абай поэзиясының тілі» Рабиға Сыздықова «Абай шығармаларының тілі» Қайым Мұхамедханов «Абайдың ақын шәкірттері»		байланыста түсіну; 11.1.4.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн тұтастығын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, тұлғатанымдық, психологиялық, заманауи мәселелерді терең түсіну; 11.1.5.1 көркем шығарманың идеялық концепциясын сақтай отырып өзге нысанда (сценарий, мозаика, комикс) интрепретациялау
		Талдау және жинақтау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнына талдау, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.2.1 көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау;

			11.2.3.1 қаламгердің даралық стилін (шығарма тілінің лексика-семантикалық, этномәдени, когнитивті мәнін, образдық-эстетикалық өрісін) талдау; 11.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, авторлық интенция, идеалды айқындау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру; 11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпы

			адамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу

бұйрығына 126-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
129-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Графика және жобалау» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Графика және жобалау» оқу пәнінің мақсаты – білім алушыларға кескіндеу теориясы негізін таныстыру және меңгерту, жобалау және графикалық моделдеу әдістерінің заңдылықтары туралы білім беру, жобалық және шығармашылық қызметін дамытуға көмектесу, графикалық мәдениетті, графиканың дәстүрлі және заманауи құралдарымен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру.

3. Оқу пәнінің міндеттері:

1) білім алушылардың графикалық кескіндеудің басты функцияларын таным құралы және визуалды (графикалық) ақпаратты беру құралы ретінде түсінуіне көмектесу;

2) ақпаратты құру және беруге, кескіндеудің дәстүрлі және заманауи құралдары, жобалау әдістері заңдылықтары туралы білімін қалыптастыруға мүмкіндік беру;

3) білім алушылардың әр түрлі графикалық әрекетке байланысты зияткерлік қабілеттері мен зерттеушілік дағдыларын дамытуға мүмкіндік жасау;

4) білім алушыларға жобалау, графикалық моделдеу және пішіндеу әдістерін меңгеруге ықпал ету;

5) ақпаратты іздеу, талдау, құру және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

4. Оқу курсының мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң

мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Графика және жобалау» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Графика және жобалау» оқу пәнінің мазмұны

5. «Графика және жобалау» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

6. Оқу пәнінің мазмұны 8 бөлімді қамтиды:

1) ақпаратты визуалдаудың графикалық әдістері мен құралдары;

2) кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру;

3) кескіндерді түрлендіру;

4) форманың қалыптасуы және құрылымдау;

5) форманы түрлендіру;

6) техникалық, сәулет – құрылыс және ақпараттық графика элементтері;

7) шығармашылық тапсырмалар;

8) жобалау және жобалау графикасы.

7. «Ақпаратты визуалдаудың графикалық әдістері мен құралдары» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) ақпаратты визуалдаудағы кескіндердің рөлі;

2) ақпаратты визуалдау құралдары;

3) сызбаны орындаудағы негізгі ережелер;

4) сызбадағы геометриялық құрылым.

8. «Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) проекциялау әдістері;

2) графикалық кескіндердің негізгі түрлерін құрастыру тәсілдері;

3) заттың (геометриялық денелердің) сызбаларын оқу және орындау;

4) қималар мен тіліктер.

9. «Кескіндерді түрлендіру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) кескіндердің түрі мен құрамын түрлендіру;

2) кескіндерді қайта құру (реконструкция).

10. «Форманың қалыптасуы және құрылымдау» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) геометриялық денелердің формаларының қалыптасу зандылықтары;

2) форманы құрылымдау;

3) беттің жазбалары.

11. «Форманы түрлендіру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) зат формасын түрлендіру;

2) заттың кеңістіктегі қалпы мен бөлшектерін түрлендіру.

12. «Техникалық, сәулет – құрылыс және ақпараттық графика элементтері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) стандарттау;

2) құрамалық сызба. Бөлшектерді қосу;

3) сәулет – құрылыс графикасының элементтері;

4) инфографика (сұлбалар, графикалар және диаграммалар).

13. «Шығармашылық тапсырмалар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жобалық қызметке жалпы даярлықтарын дамытатын жаттығулар;

2) жобалық іс – әрекет элементтері бар шығармашылық тапсырмалар.

14. «Жобалау және жобалау графикасы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жобалау әдістері;

2) шығармашылық идеяларды визуалдау.

15. 10-сыныпқа арналған «Графика және жобалау» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Ақпаратты визуалдаудың графикалық әдістері мен құралдары». Ақпаратты визуалдаудағы кескіндердің алатын орыны; кескіннің тарихы; адам өмірінде және әртүрлі салада (ғылымда, техникада және өнерде) визуалды ақпараттың алатын орны; графикалық кескінді орындау әдістері; ақпаратты визуалдау құралдары; негізгі сызу құралдары; сызу құралдарымен жұмыс жасау тәсілдері; жұмыс орнын ұйымдастыру; сызбаны орындаудағы негізгі ережелер; сызбаны безендіру ережелері (формат, масштаб, негізгі жазулар); тәжірбиелік жұмыс (сызық түрлері, сызба әріптері, өлшемдерді қою); сызбадағы геометриялық құрылым; шеңберлерді және бұрыштарды, кесіндіні тең бөліктерге бөлу; түйіндесулер.

2) «Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру». Проекциялау әдістері; проекциялаудың негізгі әдістері; екі және үш жазықтыққа тік бұрыштап проекциялау; графикалық кескіндердің негізгі түрлерін құрастыру тәсілдері; аксонометриялық проекциялар; техникалық сурет және нобай; заттың (геометриялық денелердің) сызбаларын оқу және орындау; сызбаға өлшемдерді қою; сызбадағы шарттар мен жеңілдетулер; сызбаларды орындау және оқу.

3) «Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру». Қималар мен тіліктер; Қима мен тілік түрлері; Сызбада қима мен тілікті кескіндеу ережелері.

4) «Кескіндерді түрлендіру». Кескіндердің түрі мен құрамын түрлендіру (графикалық жұмыс); кескіндерді қайта құру (реконструкция).

5) «Қалыптастыру және құрастыру». Геометриялық денелерді қалыптастыру заңдары; Геометриялық денелердің (заттардың) бетін жазу; заттардың (Геометриялық денелердің) формаларын құрастыру; заттың пішінін түрлендіру; заттың кеңістіктік жағдайы мен бөліктерін түрлендіру.

6) «Техникалық, сәулет – құрылыс және ақпараттық графика элементтері». Стандарттау. Стандарттау, өзара алмасушылық, сәйкестендіру, бөлшек және жиынтық бірлігі туралы жалпы түсінік; құрастыру сызбасы; бөлшектердің қосылыстары; ажырайтын және ажырамайтын біріктірулер; құрастырмалы сызбаны орындау және безендіру ережелері; сәулет – құрылыс графикасының элементтері; құрылыс сызбалары туралы жалпы мағлұмат; қарапайым құрылыс сызбаларын оқу және орындау.

16. 11-сыныпқа арналған «Графика және жобалау» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Ақпаратты визуалдаудың графикалық әдістері мен құралдары». Компьютерлік графиканың негізгі түрлері. Растрлық, векторлық графикаға арналған бағдарламалар; 2D кескінін құру үшін БҚ (бағдарламамен қамтамасыз ету); 2D кескінін құру; векторлық және расторлық графикадағы түстік модельдер; векторлық және расторлық графикалардың графикалық операциялары; графикалық безендіруін орындау үшін графикалық редактордың мүмкіндіктерін пайдалану; примитивтерді қолдана отырып, 2D объектінің кескінін құру. Примитивтерді қолдана отырып, геометриялық құрылымдар орындау; кескіндерді баспада басып шығару.

2) «Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру». Компьютерлік графика құралдары арқылы көлемді денелерді және үстіртін модельдеудің негізгі тәсілдері; 3D моделін құрудың негізгі кезеңдері. 3D моделін (аксонометриялық проекция, техникалық сурет, жиынтық бірлік) құрудағы расторлық және векторлық бағдарлама мүмкіндіктері. Көлемді моделдеу операциясының негізіне сүйеніп 3D моделін құру; 3D моделдердің визуализациялау түрлерін анықтау. 3D моделдерін тұрғызу тәсілдерін таңдау. 3D моделдерінің текстурасы мен фактурасы; 2D нысанының қима және тілік көрінісін орындау үшін БҚ (бағдарламамен қамтамасыз ету) таңдау. Қима мен тілікті қалыптастыратын көлемді моделдеу тәсілдері.

3) «Кескіндерді түрлендіру». Кескіндердің түрі мен құрамын түрлендіру (графикалық жұмыс).

4) «Форманың қалыптасуы және құрылымдау». Компьютерлік графика құралдары арқылы геометриялық дене (заттардың) бетінің жазбасын сызу.

5) «Форманы түрлендіру». Бөлшектерді жою және басып шығару арқылы 3D моделді түрлендіру; бөлшектерді ауыстыру арқылы 3D моделді түрлендіру;

6) «Техникалық, сәулет – құрылыс және ақпараттық графика элементтері». Жиынтық бірлігінің 3D-моделі; графикалық бағдарламалардың кітапханамен жұмысы; құрылыс сызбаларын графикалық редакторларда орындау; инфографика (сұлбалар, графикалар және диаграммалар). Әртүрлі саладағы инфографика.

7) «Жобалау және жобалау графикасы». Жобалау әдістері; жобалаудың негізгі кезендері; жобалау объектілеріне қойылатын талаптар (эстетикалық, функциялық); Шығармашылық идеяларды визуалдау. Графикалық құжаттар;

техникалық құжаттамалардың түрлері және олардың құрамы; шығармашылық идеяларды визуалдаудың әртүрлі құралдары (эскиз, макет, сызба); берілген тақырыпқа шығармашылық жоба орындау.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

17. Бағдарламада оқыту мақсаттарын пайдалану ыңғайлылығы үшін код енгізілді. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімшенің, төртінші сан – оқу мақсатының реттік санын білдіреді. Мысалы, 10.1.1.1. кодында «10» - сынып, «1.1» – бірінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «1» – оқу мақсатының реттік саны.

1. Ақпаратты визуалдаудың графикалық әдістері мен құралдары		
Білім алушылар тиісті...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1.1Ақпаратты визуалдаудағы кескіндердің ролі	10.1.1.1 адам өмірінде және әртүрлі салада (ғылымда, техникада және өнерде) ақпаратты визуалды түрде берудегі кескіндердің ролінің маңызын білетіндігін және түсінетіндігін көрсету; 10.1.1.2 графикалық кескінді орындаудың әртүрлі әдістері мен құралдарын білу	11.1.1.1. растрлық, векторлық графикалық бағдарламалар редакторларының негіздерін білу және оларды қолдану
1.2 Ақпаратты визуалдау құралдары	10.1.2.1 негізгі сызба құралдарын білу; 10.1.2.2 графикалық жұмыстарды орындау барысында сызба құрал-дарымен жұмыс жасаудың тәжірбиелік дағдыларын көрсету	11.1.2.1 2D нысанасын жасау үшін (сызық қалыңдығы мен түсі, тік бұрыш, көпбұрыш, шеңбер, доға, эллипс, сплайн сызықтар, сызықпен түрлеу, өлшемдер қою, координаттық тор) бағдарламалық қамтамасыздандыруды (растрлық немесе векторлық) таңдау; 11.1.2.2 2D объектілерді жасау үшін графикалық редактордың тиісті аспаптарының мүмкіндіктерін қолдану; 11.1.2.3 векторлық және расторлық графикада түстік модельдерін таңдауды талдау;

		11.1.2.4 векторлық және растрлық графикалардың графикалық операцияларын (ерекшелеу, жою, масштабтау, бұру, қозғалту, айнадағы суреті, ауқымы, қиюды) пайдалана білу
1.3 Сызбаны орындаудағы негізгі ережелер	10.1.3.1 стандарт бойынша сызба орындау мен безендіру ережелерін білу және сақтау; 10.1.3.2 сызық түрлерінің классификациясын білу және графикалық жұмыстарды орындауда дұрыс қолдану; 10.1.3.3 негізгі жазулар мен өлшемдерді қою, сызба әріптері, сызық түрлері, масштабтар туралы білімдерін көрсете отырып, графикалық кескін орындау	11.1.3.1 2D обьектілердің графикалық безендіруін орындау үшін графикалық редактордың мүмкіндіктерін пайдалану
1.4 Сызбадағы геометриялық құрылым	10.1.4.1 сызбада геометриялық құрылымдарды (кесіндіні бөлу, шеңберлерді және бұрыштарды тең бөліктерге бөлу) әртүрлі сызба құралдарымен орындау; 10.1.4.2 овал, қисық сызықтар және әртүрлі түйіндесу сызбаларын орындау тәсілдерін көрсету	11.1.4.1 2D объектілерін (геометриялық салулар, түйіндесу) жасау үшін растрлық, векторлық кестенің түрлерін таңдау және технологияларын білу; 11.1.4.2 2D объектілерін құрастыру барысында клипарттар, кітапханалар, үлгілерді пайдалану; 11.1.4.3 растрлы және векторлы графикада 2D объектілерін (сызба әріптері, сызба сызықтары, геометриялық құрылым, түйіндесулер) жасау үрдісін оңтайландыру және жеделдету, кескіндерді баспада басып шығару технологияларын пайдалана білу және қолдану
2. Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру		
Білім алушылар тиісті		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып

2.1 Проекциялау әдістері	10.2.1.1 проекциялау әдіс-тәсілдерін білу және түсіну; 10.2.1.2 екі немесе үш жазықтыққа проекциялаудың сызбадағы қажетті түрлерінің санын, олардың орналасуын анықтау және білу	
2.2 Графикалық кескіндердің негізгі түрлерін құрастыру тәсілдері	10.2.2.1 тегіс геометриялық денелер мен көлемді бұйымдарды құру тәсілдерін білу және түсіну (аксонометрия); 10.2.2.2 заттың (дененің) берілген көріністері бойынша, құрылымдау ережелерін білетіндігін көрсете отырып, аксонометриялық проекцияны орындау; 10.2.2.3 техникалық сурет пен эскиздің ерекшеліктерін білу және анықтау	11.2.2.1 компьютерлік графика құралдары арқылы көлемді денелерді және үстіртін модельдеудің негізгі тәсілдерін пайдалану; 11.2.2.2 3D моделін жасау үрдісін кезеңдерге бөлу (координаттық тор, геометриялық денелер, сплайндар, әртекті рационалды сплайндар, модельдер, негізінде модельдеу); 11.2.2.3 3D модельдерін (аксонометриялық проекция, техникалық сурет, жиынтық бірлік) жасау үшін растрлық, векторлық бағдарламалардың мүмкіндіктерін мен тиісті құралдарын пайдалану; 11.2.2.4 3D моделін (аксонометриялық проекция, техникалық сурет, жиынтық бірлік) жасауда көлемді денелерді модельдеу операцияларын қолдану (қаңқалы бетті жасау, біріктіру, қиылыстыру, алу, ұлғайту)
2.3 Заттарды (геометриялық денелерді) оқу және олардың сызбаларын жасау	10.2.3.1. бұйымдардың геометриялық формасының қасиеттерін ескере отырып, сызбаға өлшемдерді қоюды білу және қолдана алуын көрсету; 10.2.3.2 сызбада шарттар және жеңілдетулерді пайдаланып, проекциялау	11.2.3.1 3D моделін визуализациялау түрлерін анықтау және таңдау (аксонометриялық проекция, техникалық сурет), жиынтық бірліктер; 11.2.3.2 көлемді денелерді (призма, пирамида, цилиндр, конус, сфера, тор) және үстіртін модельдеуді салыстыру

	тәсілдерін қолдану туралы терең білімдерін көрсету; 10.2.3.3 бұйымдардың геометриялық формаларын талдау барысында сызбаларды оқу және орындау	(күрделі формаларды) және құрастыру тәсілдерін таңдау; 11.2.3.3 визуалдау үдерісінде бұйымның текстурасы мен фактурасын көрсету
2.4 Қималар мен тіліктер	10.2.4.1 сызбаларда қима мен тіліктерді қолданудың маңыздылығын білу және түсіну; 10.2.4.2 сызбада қима мен тілікті кескіндеу ережелерін білу және қолдану; 10.2.4.3 қима мен тіліктерді орындау барысында шарттар мен жеңілдетулерді қолдану	11.2.4.1 2D объектіні (қималар мен тіліктер) жасау үшін бағдарламалық қамтамасыз етуді (растрлық немесе векторлық) таңдау; 11.2.4.2 3D объектіде тіліктер мен қималардың құрылуы үшін көлемді денелерді модельдеудің негізгі операцияларын пайдалану
3. Кескіндерді түрлендіру		
Білім алушылар тиісті...		
3.1 Кескіндердің түрі мен құрамын түрлендіру	10.3.1.1 проекциялау әдістерін өзгерту арқылы заттардың (денелердің) сызбаларың орындау; 10.3.1.2 кескіннің түрі мен құрамын өзгерту (кескінді ауыстыру) арқылы немесе кескіннің масштабын өзгерту арқылы заттардың (денелердің) сызбаларын орындау	11.3.1.1 кескіннің түрі мен құрамын өзгерту (кескінді ауыстыру) арқылы немесе кескіннің масштабын өзгерту арқылы 2D немесе 3D объектілердің сызбаларын графикалық редакторларда орындау
3.2 Кескіндерді қайта құру	10.3.2.1 ішінара кескіндер арқылы нысанның (заттың) толық көрінісін жаңадан жасау; 10.3.2.2 ауызша сипаттау арқылы геометриялық денелердің графикалық кескінін немесе сызбасын құру	
4. Форманың қалыптасуы және құрылымдау		
Білім алушылар тиісті...		

4.1 Геометриялық денелердің формаларының қалыптасу заңдылықтары	10.4.1.1 геометриялық денелердің формаларының қалыптасуының негізгі заңдылықтарын және принциптерін білу; 10.4.1.2 әртүрлі беттер мен форма құрастыру тәсілдерін білу және түсінгенін көрсету (көпқырлы және қисық беттер)	
4.2 Формаларды құрылымдау	10.4.2.1 берілген көрсеткіштер бойынша формаларды құрылымдау	
4.3 Беттің жазбалары	10.4.3.1 жазылатын және жазылмайтын беттердің кескіндерінің ерекшеліктерін білу және түсіну; 10.4.3.2 қарапайым геометриялық денелердің жазбасының сызбаларын орындау	11.4.3.1 компьютерлік графика құралдары арқылы қисық беттердің және қарапайым геометриялық денелердің жазбасын сызу (призма, пирамида, цилиндр, конус, сфера)
5. Форманы түрлендіру		
Білім алушылар тиісті ...		
5.1 Зат формасын түрлендіру	10.5.1.1 бөлшектерін жою және басып шығару арқылы зат формасын түрлендіру	11.5.1.1 Бөлшектерін жою және басып шығару арқылы 3D моделді түрлендіру
5.2 Кескіндер арқылы заттардың формаларын түрлендіру	10.5.2.1 кеңістіктегі бұйымның проекциялау жазықтығына қатынасы туралы білгенін және түсінгенін көрсету; 10.5.2.2 кеңістіктегі нысанның немесе бөліктерінің орнын ауыстырып, сызбасын орындау	11.5.2.1 бөлшектерді ауыстыру арқылы 3D моделін түрлендіру
6. Техникалық, сәулет, құрылыс және ақпараттық графика элементтері		
Білім алушылар тиісті ...		
6.1 Стандарттау	10.6.1.1 стандарттау, өзара алмасушылық, сәйкестендіру, бөлшек және	

	жиынтық бірлігі туралы жалпы түсінікті білу	
6.2 Бөлшектердің қосылыстары. Құрастыру сызбасы	10.6.2.1 ажырайтын (бұранда) және ажырамайтын біріктірулерді және оны кескіндеуді білу; 10.6.2.2 құрастырмалы сызбаны орындау және безендіру ережелерін білу; 10.6.2.3 құрастыру сызбасының егжей-тегжейін және эскизін білу және орындау	11.6.2.1 2D ажырайтын және ажырамайтын қосылыстардың құрастыру сызбасын дайындау (кітапхананы пайдалану); 11.6.2.2 жиынтық бірлігінің 3D-моделін орындау
6.3 Сәулет – құрылыс графикасының элементтері	10.6.3.1 құрылыс сызбаларының (жоспар, қасбет, тілік) ерекшеліктері мен міндетін түсіну; 10.6.3.2 әртүрлі ақпарат көздері мен жалпы ережелерді, шартты белгілерді қолдана отырып қарапайым құрылыс сызбаларын орындау және оқу	11.6.3.1 ақпарат көздері мен жалпы ережелерді, шартты белгілерді қолдана отырып, құрылыс сызбаларын графикалық редакторларда орындау
6.4 Инфографика (сұлбалар, графикалар және диаграммалар)		11.6.4.1 инфографика жөнінде жалпы мағлұматтарды білу; 11.6.4.2 инфографика тәсілдері (сұлба, кестелер мен диаграммалар) арқылы зерттеу нәтижесін және ақпаратты визуалдау
7. Шығармашылық тапсырмалар		
Білім алушылар тиісті...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
7.1 Жобалық қызметке жалпы даярлықтарын дамытатын жаттығулар	10.7.1.1 қызық есептер (мысалы: пропедевтикалық, эвристикалық) шығару барысында ұтымды жолдарды ұсыну	11.7.1.1 компьютерлік графика құралдарын пайдаланып графикалық модельдеу бойынша қолданбалы және шығармашылық тапсырмаларды орындау
7.2 Жобалық іс – әрекет		11.7.2.1 техника / дизайн / сәулет салалары бойынша

элементтері бар шығармашылық тапсырмалар		жобалық іс – әрекет элементтері бар шығармашылық тапсырмаларды түрлі графика құралдарымен (қолмен орындалатын/ компьютерлік графика/макеттеу) орындау
8. Жобалау және жобалау графикасы		
Білім алушылар тиісті...		
8.1 Жобалау әдістері		11.8.1.1 әртүрлі саладағы жобалау әдістерімен танысу және кезеңдерін анықтау; 11.8.1.2 жобалау нысандарына қойылатын негізгі эстетикалық, функциялық талаптарды анықтау
8.2 Шығармашылық идеяларды визуалдау		11.8.2.1 техникалық құжаттамалардың түрлеріне байланысты олардың құрамын және олардың ерекшеліктерін білу және ажырата алу; 11.8.2.2 шығармашылық идеяларды визуалдаудың әртүрлі құралдарын (эскиз, макет, сызба) білу және қолдану

18. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

19. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11 сыныптарына арналған «Графика және жобалау» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Графика және жобалау» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырып / Мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Ақпаратты визуалдаудың	Ақпаратты визуалдаудағы	Кескіннің мәні мен тарихы	10.1.1.1 адам өмірінде және әртүрлі салада

графикалық әдістері мен құралдары	кескіндердің ролі		(ғылымда, техникада және өнерде) ақпаратты визуалды түрде берудегі кескіндердің ролінің маңызын білетінін және түсінетінін көрсету
		Графикалық кескінді орындау әдістері	10.1.1.2 графикалық кескінді орындаудың әртүрлі әдістері мен құралдарын білу
	Ақпаратты визуалдау құралдары	Негізгі сызу құралдары, жұмыстың тәсілдері мен жұмыс орнын ұйымдастыру	10.1.2.1 негізгі сызба құрал- саймандарын білу; 10.1.2.2 графикалық жұмыстарды орындауда сызба құрал- саймандарымен жұмыс жасаудың тәжірибелік дағдыларын көрсету
	Сызбаны орындаудағы негізгі ережелер	Сызбаны безендіру ережелері (формат, масштаб, негізгі жазулар)	10.1.3.1 стандарт бойынша сызба орындау мен безендіру ережелерін білу және сақтау; 10.1.3.2 графикалық кескіндерді орындауда сызықтардың классификациясы мен түрлерін қолдану ережелерін білу
		Тәжірибелік жұмыс (сызық түрлері, сызба қаріптері, өлшемдерді қою).	10.1.3.3 негізгі жазулар мен өлшемдерді қою, сызба қаріптері, сызық түрлері, масштабтар туралы білімдерін көрсете отырып, графикалық кескін орындау
		Шеңберлерді және бұрыштарды,	10.1.4.1 сызбада геометриялық

	Сызбадағы геометриялық құрылым	кесіндіні тең бөліктерге бөлу	салуларды әр түрлі сызба құралдарымен орындау (кесіндіні бөлу, шеңберлерді және бұрыштарды тең бөліктерге бөлу)
		Түйіндесулер	10.1.4.2. овал, қисық сызықтар және әр түрлі түйіндесу сызбаларының тәсілдерін көрсету
Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру	Проекциялау әдістері	Проекциялаудың негізгі әдістері	10.2.1.1 проекциялау әдіс - тәсілдерін білу және түсіну
		Екі және үш жазықтыққа тік бұрыштап проекциялау	10.2.1.2 екі немесе үш жазықтыққа проекциялаудың сызбадағы қажетті түрлерінің санын анықтау және білу; 10.7.1.1 қызықты есептер (мысалы: пропедевтикалық, эвристикалық) шығару барысында ұтымды жолдарды ұсыну
2-тоқсан			
Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру	Графикалық кескіндердің негізгі түрлерін құрастыру тәсілдері	Аксонометриялық проекциялар	10.2.2.1 тегіс геометриялық денелер мен көлемді бұйымдарды құру тәсілдерін білу және түсіну (аксонометрия); 10.2.2.2 заттың (дененің) берілген көріністері бойынша, құрылымдау ережелерін білетінін көрсете отыра аксонометриялық проекцияны орындау; 10.7.1.1 қызықты есептер (мысалы:

			пропедевтикалық, эвристикалық) шығару барысында ұтымды жолдарды ұсыну
		Техникалық сурет және нобай	10.2.2.3 эскиз бен техникалық сурет ерекшеліктерін анықтау және білу
	Заттың (геометриялық денелердің) сызбаларын оқу және орындау	Сызбаға өлшемдерді қою	10.2.3.1 бұйымдардың геометриялық формасының қасиеттерін ескере отырып, сызбаға өлшемдерді қоюды білу және қолдана алуларын көрсету
		Сызбадағы шарттар мен жеңілдетулер	10.2.3.2 сызбада шарттар және жеңілдетулерді пайдаланып, проекциялау тәсілдерін қолдану туралы терең білімдерін көрсету
		Сызбаларды орындау және оқу	10.2.3.3 бұйымдардың геометриялық формаларын талдау барысында сызбаларды оқу және орындау; 10.7.1.1 қызықты есептер (мысалы: пропедевтикалық, эвристикалық) шығару барысында ұтымды жолдарды ұсыну
3-тоқсан			
Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру	Қималар мен тіліктер	Қима мен тілік түрлері	10.2.4.1 сызбадағы қима мен тіліктердің біртұтастығын (маңыздылығын) білу және түсіну;

			10.2.4.2 сызбада қима мен тілікті кескіндеу ережелерін білу және қолдану; 10.2.4.3 қима мен тіліктерді орындау барысында шарттар мен жеңілдетулерді қолдану
Кескіндерді түрлендіру	Кескіндердің түрі мен құрамын түрлендіру	Кескіндердің түрі мен құрамын түрлендіру (графикалық жұмыс)	10.3.1.1 проекциялау әдістерін өзгерту арқылы заттардың (денелердің) сызбаларың орындау; 10.3.1.2 кескіннің түрі мен құрамын өзгерту (кескінді ауыстыру) арқылы немесе кескіннің масштабын өзгерту арқылы заттардын (денелердін) сызбаларын орындау
	Кескіндерді қайта құру (реконструкция)	Кескіндерді қайта құру (графикалық жұмыс)	10.3.2.1 ішінара кескіндері арқылы нысанның (заттың) толық көрінісін жаңадан жасау; 10.3.2.2 ауызша сипаттау арқылы геометриялық денелердің графикалық кескінін немесе сызбасын құру
Форманың қалыптасуы және құрылымдау	Геометриялық денелердің формаларының қалыптасу зандылықтары	Геометриялық денелердің формаларының қалыптасу зандылықтары	10.4.1.1 геометриялық денелердің формаларының қалыптасуының негізгі зандылықтарын және принциптерін білу; 10.4.1.2 әртүрлі беттер мен форма құрастыру тәсілдерін білу және түсінгендерін көрсету

			(көпқырлы және қисық беттер)
	Формаларды құрылымдау	Заттардың (геометриялық денелердің) формаларын құрылымдау	10.4.2.1 берілген көрсеткіштер бойынша формаларды құрылымдау; 10.7.1.1 қызықты есептер (мысалы: пропедевтикалық, эвристикалық) шығару барысында ұтымды жолдарды ұсыну
4-тоқсан			
Форманы түрлендіру	Зат формасын түрлендіру	Зат формасын түрлендіру	10.5.1.1 бөлшектерін жою және басып шығару арқылы зат формасын түрлендіру
	Кескіндер арқылы заттардың формаларын түрлендіру	Кескіндер арқылы заттардың формаларын түрлендіру	10.5.2.1 кеңістіктегі бұйымның проекциялау жазықтығына қатынасы туралы білгенін және түсінгенін көрсету; 10.5.2.2 кеңістіктегі нысанның қалпын немесе бөліктерінің орнын ауыстырып, сызбасын орындау
Техникалық, сәулет – құрылыс және ақпараттық графика элементтері	Стандарттау	Стандарттау. Бұйым, бөлшек және оның элементтері	10.6.1.1 стандарттау, өзара алмасушылық, сәйкестендіру, бөлшек және жиынтық бірлігі туралы жалпы түсінікті білу
	Бөлшектердің қосылыстары. Құрастыру сызбасы	Бөлшектердің қосылыстары. Ажырайтын және ажырамайтын біріктірулер	10.6.2.1 ажырайтын (бұранда) және ажырамайтын біріктірулерді және оны кескіндеуді білу
		Құрастыру сызбасы	10.6.2.2 құрастырмалы сызбаны орындау және

		(графикалық жұмыс)	безендіру ережелерін білу; 10.6.2.3 құрастыру сызбасының егжей-тегжейін және эскизін білу және орындау
	Сәулет – құрылыс графикасының элементтері	Құрылыс сызбалары туралы жалпы мағлұмат	10.6.3.1 құрылыс сызбаларының (жоспар, қасбет, тілік) ерекшеліктері мен міндетін түсіну
		Қарапайым құрылыс сызбаларын оқу және орындау	10.6.3.2 әртүрлі ақпарат көздері мен жалпы ережелерді, шартты белгілерді қолдана отырып қарапайым құрылыс сызбаларын орындау және оқу

2) 11-сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырып / Мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Ақпаратты визуалдаудың графикалық әдістері мен құралдары	Ақпаратты визуалдаудағы кескіндердің рөлі	Компьютерлік графиканың негізгі түрлері	11.1.1.1 растрлық, векторлық графикалық бағдарламалар редакторларының негіздерін білу және оларды қолдану
	Ақпаратты визуалдау құралдары	2D кескінін құру үшін БҚ (бағдарламамен қамтамасыз ету)	11.1.2.1 2D нысанасын жасау үшін (сызық қалындығы мен түсі, тік бұрыш, көпбұрыш, шеңбер, доға, эллипс, сплайн сызықтар, сызықпен түрлеу, өлшемдер қою, координаттық тор) бағдарламалық қамтамасыз ету

			(растрлық немесе векторлық) таңдау
		2D кескінін құру	11.1.2.2 2D объектілерді жасау үшін графикалық редактордың тиісті аспаптарының мүмкіндіктерін қолдану; 11.1.2.3 векторлық және расторлық графикада түстік модельдерін таңдауды талдау; 11.1.2.4 векторлық және расторлық графикалардың графикалық операцияларын (ерекшелеу, жою, масштабтау, бұру, қозғалту, айнадағы суреті, ауқымды, қиюды) пайдалана білу
	Сызбаны орындаудағы негізгі ережелер	Сызбаны безендіру ережелері (пішім, масштаб, негізгі жазулар)	11.1.3.1 2D обьектілердің графикалық безендіруін орындау үшін графикалық редактордың мүмкіндіктерін пайдалану
	Сызбадағы геометриялық құрылым	Примитивтерді (кітапханаларды) қолдана отырып, 2D объектінің кескінін құру	11.1.4.1 2D объектілерін (геометриялық құрылым, түйіндесу, кескіндер-көріністер) жасау үшін растрлық, векторлық кестенің түрлерін таңдау және технологияларын білу; 11.1.4.2 2D объектілерін

			құрастыру алдында клипарттар, кітапханалар, үлгілерді пайдалану
		Примитивтерді қолдана отырып, геометриялық құрылымдар орындау	11.1.4.3 расторлы және векторлы графикалық 2D объектілерін (сызба қаріптері, сызба сызықтары, геометриялық құрылым, түйіндесулер, кескіндер - көріністер, тіліктер, қималар және т.б.) жасаудың үрдісін оңтайландыру мен жеделдету технологияларын пайдалана білу және кескіндерді баспада басып шығару; 11.7.1.1 компьютерлік графика құралдарын пайдаланып графикалық модельдеу бойынша қолданбалы және шығармашылық тапсырмаларды орындау
2-тоқсан			
Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру	Графикалық кескіндердің негізгі түрлерін құрастыру тәсілдері	Көлемді денелерді және үстіртін моделдеудің негізгі тәсілдері	11.2.2.1 компьютерлік графика құралдары арқылы көлемді денелерді және үстіртін модельдеудің негізгі тәсілдерін пайдалану
		3D моделін құрудың негізгі кезеңдері	11.2.2.2 3D моделін жасау үрдісін кезеңдерге бөлу (координаттық тор, геометриялық денелер, сплайндар, әртекті

			рационалды сплайндар, модельдер, негізінде модельдеу)
		3D моделін құрудағы расторлық және векторлық бағдарлама мүмкіндіктері	11.2.2.3 3D модельдерін (аксонометриялық проекция, техникалық сурет, жиынтық бірлік) жасау үшін растрлық, векторлық бағдарламалардың мүмкіндіктері мен тиісті құралдарын пайдалану
		Көлемді моделдеу операциясының негізіне сүйеніп 3D моделін құру	11.2.2.4 3D моделін (аксонометриялық проекция, техникалық сурет, жиынтық бірлік) жасауда көлемді денелерді модельдеу операцияларын қолдану (қаңқалы бетті жасау, біріктіру, қиылыстыру, алу, ұлғайту)
	Заттың (геометриялық денелердің) сызбаларын оқу және орындау	3D моделдердің визуалдау түрлерін анықтау	11.2.3.1 3D моделін визуалдау түрлерін анықтау және таңдау (аксонометриялық проекция, техникалық сурет), жиынтық бірліктер
		3D моделдерін тұрғызу тәсілдерін таңдау	11.2.3.2 көлемді денелерді (призма, пирамида, цилиндр, конус, сфера, тор) және үстіртін модельдеуді салыстыру (күрделі формаларды) және құрастыру тәсілдерін таңдау

		3D моделдерінің текстурасы мен фактурасы	11.2.3.3 визуалдау үдерісінде бұйымның текстурасы мен фактурасын көрсету
3-тоқсан			
Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру	Қималар мен тіліктер	2D нысанның қима және тілік көрінісін орындау үшін БҚ (бағдарламамен қамтамасыз ету) қолдану	11.2.4.1 2D объектіні (қималар мен тіліктер) жасау үшін (растрлық немесе векторлық) бағдарламалық қамтамасыз етуді таңдау;
		Қима мен тілікті қалыптастыратын көлемді моделдеу тәсілдері	11.2.4.2 3D объектіде тіліктер мен қималардың құрылуы үшін көлемді денелерді модельдеудің негізгі операцияларын пайдалану
Кескіндерді түрлендіру	Кескіндердің түрі мен құрамын түрлендіру	Кескіндердің түрі мен құрамын түрлендіру (графикалық жұмыс)	11.3.1.1 кескіннің түрі мен құрамын өзгерту (кескінді ауыстыру) арқылы немесе кескіннің масштабын өзгерту арқылы 2D немесе 3D объектілердің сызбаларын графикалық редакторларда орындау
Форманың қалыптасуы және құрылымдау	Беттің жазбалары	Геометриялық дене (заттардың) бетінің жазбалары	11.4.3.1 Компьютерлік графика құралдары арқылы қисық беттердің және қарапайым геометриялық денелердің жазбасын сызу (призма, пирамида. цилиндр, конус, сфера)

Форманы түрлендіру	Зат формасын түрлендіру	Зат формасын түрлендіру	11.5.1.1 Бөлшектерін жою және басып шығару арқылы 3D моделді түрлендіру
	Кескіндер арқылы заттардың формаларын түрлендіру	Кескіндер арқылы заттардың формаларын түрлендіру	11.5.2.1 Бөлшектерді ауыстыру арқылы 3D моделін түрлендіру
Техникалық, сәулет – құрылыс және ақпараттық графика элементтері	Бөлшектердің қосылыстары. Құрастыру сызбасы	Жиынтық бірлігінің 3D-моделі. Кітапханамен жұмыс	11.6.2.1 2D ажырайтын және ажырамайтын қосылыстарының құрастыру сызбасын дайындау (кітапхананы пайдалану); 11.6.2.2 жиынтық бірлігінің 3D-моделін орындау
	Сәулет – құрылыс графикасының элементтері	Құрылыс сызбаларының элементтері	11.6.3.1 әртүрлі ақпарат көздері мен жалпы ережелерді, шартты белгілерді қолдана отырып, құрылыс сызбаларын графикалық редакторларда орындау
	Инфографика (сұлбалар, графикалар және диаграммалар)	Әр түрлі саладағы инфографика	11.6.4.1 инфографика жөнінде жалпы мағлұматтарды білу; 11.6.4.2 инфографика тәсілдері (сұлба, кестелер мен диаграммалар) арқылы зерттеу нәтижесін және ақпаратты визуалдау
4-тоқсан			
Жобалау және	Жобалау әдістері	Жобалау әдістері. Жобалаудың негізгі кезеңдері	11.8.1.1 әртүрлі саладағы жобалау әдістерімен танысу

жобалау графикасы			және кезеңдерін анықтау
		Жобалау объектілеріне қойылатын талаптар	11.8.1.2. жобалау нысандарына қойылатын негізгі эстетикалық, функциялық талаптарды анықтау
	Шығармашылық идеяларды визуализациялау	Графикалық құжаттар	11.8.2.1 техникалық құжаттамалардың түрлеріне байланысты олардың құрамын және олардың ерекшеліктерін білу және ажырата алу
		Шығармашылық идеяларды визуалдау	11.8.2.2 шығармашылық идеяларды визуалдаудың әртүрлі құралдарын (эскиз, макет, сызба) білу және қолдану
	Жобалық іс – әрекет элементтері бар шығармашылық тапсырмалар	Берілген тақырыпқа шығармашылық жоба орындау	11.7.2.1 техника / дизайн / сәулет салалары бойынша жобалық іс-әрекет элементтері бар шығармашылық тапсырмаларды түрлі графика құралдарымен (қолмен орындалатын / компьютерлік графика / макеттеу) орындау

бұйрығына 127-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына
130-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11 сыныптарына арналған (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Ұсынылып отырған пән Қазақстан Республикасының Президенті жолдауындағы Қазақстан Республикасының модернизациясы аясында және алға тартылған басымдықтардың бірі - нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамыту бағдарламасын жүзеге асыру арқылы бизнес ортаны түбегейлі жақсарту мен кеңейтуге сәйкес Қазақстан Республикасының мектептеріне арналып әзірленді.

3. Пәнді оқытудың мақсаты кәсіпкерлік, экономика, менеджмент және маркетинг негіздері бойынша білім алушыларға базалық білімдер беру, өз таңдауы үшін жауапкершілікке үйрету, кәсіпкерлік ойлау жүйесі мен белсенді өмірлік ұстанымдарын қалыптастыру, қазіргі заманғы нарықтық жағдайда болашақтағы дербес әрекетіне қажетті дағдылардың практикалық базасын қалыптастыру болып табылады.

4. Оқыту міндеттері:

1) білім алушылардың кәсіпкерлік пен бизнестің теориялық негіздерін қалыптастыру;

2) білім алушылардың жеке қаржылық сауаттылықтың тәжірибелік дағдыларын меңгеруі;

3) білім алушыларда өз жетістіктері мен өмірлік ұстанымдарына қатысты жауапкершілік сезімін қалыптастыру;

4) білім алушыларда кәсіпкерлік ойлауды және өз әлеуетін жүзеге асыру мүмкіндіктерін көре білу біліктілігін қалыптастыру;

5) бизнес-идеяларды ойлап табу дағдыларын қалыптастыру және оларды кәсіпкерлік әрекет деңгейіне дейін дамыту;

6) бизнес-модельдеу дағдыларын дамыту және бизнестің өміршеңдігін арттыру мақсатында бәсекелестіктің құбылмалы жағдайларына бейімделе білу;

7) зерттеу дағдыларын қалыптастыру және заманауи ақпараттық технологияларды қолдану;

8) ақпаратты іздеу, талдау, құру және қолдану барысында цифрлық ресурстарды, соның ішінде жасанды интеллектті саналы, қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану дағдыларын дамыту.

5. «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» оқу пәнінің ерекшеліктері:

1) пәнді Қазақстан Республикасының кәсіпкерлік практикасы мен ерекшеліктерінің, даму тарихы мен қалыптасуының негіздеріне сүйене отырып, оқу пәнін құру;

2) оқытудың интерактивті және топтық ойын әдістемесі мен технологиясына, оқу үдерісіне білім алушыларды белсенді араластыру жолдарына сүйене отырып оқу процесін құру;

3) Қазақстандық және әлемдік нарық жағдайларындағы кадрлық үрдістер мен жаппай кәсіпкерліктің (өмір сүру стилі ретіндегі кәсіпкерлік) даму үрдістері тұрғысынан талап етілетін XXI ғасыр дағдыларын қалыптастыру;

4) білім алушының өмірлік саналы ұстанымдарын және өз әрекеті бойынша жасаған таңдауына жауапкершілікпен қарау қасиетін қалыптастыру үшін коучингтік тәсілдемелер қолдану;

5) практикалық дағдылар мен біліктіліктерді қалыптастыруға бағытталған тренингтік форматты қолдану, сонымен бірге үдерісті ойындар (ағылш. gamification) пайдалану арқылы алғашқы тәжірибені қалыптастыру;

6) синергетикалық әсер алу мақсатымен пәнді өңіраралық деңгейде меңгертудегі өзара әрекеттестік аясында ақпарат алмасу үшін «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» курсы бойынша мектеп білім алушыларының арнайы ресурсында ғаламтор-қауымдастық құру. Осы on-line порталы арқылы электрондық кітапхана базасы мен жұмыс материалдарының базасын, вебинар және қонақ алаңдарын, олимпиада, байқау және т.б. іс-шаралар алаңдарын құру, стартаптар мен инвесторлар арасындағы қарым-қатынас алаңдарын қалыптастыру;

7) пәнді практикалық және әдіснамалық тұрғыдан барынша тиімді толықтыру мен қамтамасыз етуге септігін тигізетін инфрақұрылым жасау;

8) Қазақстан Республикасының кәсіпкерлік білім беру ассоциациясына мүше Қазақстан Республикасының кәсіпкерлік ЖОО-ы;

9) «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы;

10) «Джуниор Эчивмент Қазақстан» қоғамдық қоры;

11) білім беру процесін кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырушы дағдыларды дамытуға бағытталған үдерісті автоматты симуляциялайтын арнайы онлайн және офлайн ойындар арқылы қолдау;

12) Клиентке бағытталуды дамыту үшін ойлау-дизайны қағидаларын қолдану.

6. Оқу пәнінің мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («Тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік Егемендік пен Тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

2-тарау. «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» оқу пәнінің мазмұны

7. «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

8. Оқу пәнінің мазмұны 10-сыныпта 4 бөлімнен тұрады:

1) «Экономикалық құбылыс ретіндегі кәсіпкерлік»;

2) «Заманауи жағдайлардағы кәсіпкерлік»;

3) «Әрекеттегі маркетинг»;

4) «Ойлау дизайны».

9. «Экономикалық құбылыс ретіндегі кәсіпкерлік» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) «Кәсіпкерлікке кіріспе»;

2) «Қазақстан Республикасының экономикасына тарихи экскурс»;

3) «Кәсіпкерлік тәсілдеме: бастамашылдық және даму мен жаңашылдыққа үздіксіз ұмтылу»;

4) «Өндіріс үрдісіне қатысатын ресурстар»;

5) «Нарықтың қызмет ету механизмі»;

6) «Нарықтық тепе-теңдік».

10. «Заманауи жағдайлардағы кәсіпкерлік» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) «Бизнес неден басталады?»;

2) «Кәсіпкерлік қызмет түрлері, кәсіпкерліктің ұйымдастырушылық-құқықтық формалары»;

3) «Стартап мәдениет»;

4) «Кәсіпкерліктегі инновациялар мен трендтер (әлемдік, аймақтық және жастардың)»;

5) «Қазіргі жағдайдағы бәсекенің дамуы»;

6) «Баға белгілеу – экономикалық категория ретінде баға қызметі мен мәні».

11. «Әрекеттегі маркетинг» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) «Маркетингке кіріспе»;

2) «Маркетинг-микс»;

3) «Кабинеттік және далалық зерттеулер»;

4) «SWOT талдау»;

5) «Мақсатты аудитория, сегменттеу»;

6) «Бренд»

7) «Маркетингілік коммуникациялар»;

8) «Онлайн маркетингілік коммуникациялар».

12. «Ойлау дизайны» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) «Ойлау дизайнына кіріспе»;

2) «Эмпатия»;

3) «Талдау және синтез»;

4) «Идея ойлап табу»;

5) «Прототип жасау»;

6) «Тестілеу»;

7) «Сторителлинг».

13. Оқу пәнінің мазмұны 11-сыныпта 4 бөлімнен тұрады:

1) «Стартап акселератор (1)»;

2) «Стартап акселератор (2)»;

3) «Кәсіпкердің өзін-өзі алға жылжытуы»;

4) «Даму стратегиясы».

14. «Стартап акселератор (1)» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) «Питчинг»;

2) «Команда құру және кәсіпкерлік қызметтегі командалар рөлі»;

3) «Канва бизнес-моделі, маңызды құндылықтарды анықтау. Бизнес-жоспар құрылымы»;

4) «Стартап-жобалардағы маркетинг»;

5) «Стартап-жобалардағы коммуникация арналары;

6) «Тұтынушылық және сатып алушылық бейілділік»;

7) «Стартаптардағы пайда арналары».

15. «Стартап акселератор (2)» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) «Бизнес ресурстар және ресурстарды басқару»;

2) «Кәсіпкерлік қызметтегі серіктестік»;

3) «Бизнестегі маңызды қызмет»;

4) «Кәсіпкерлік қызметтегі салықтар»;

5) «Шығындар құрылымы»;

6) «Жобаның аяқталуы және оның нәтижелерін талдау – бизнес-жобалардың питчингі».

16. «Кәсіпкердің өзін-өзі алға жылжытуы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) «Жеке адамның активтері мен пассивтері»;

2) «Жинақтаулар, кредиттер және депозиттер»;

3) «Дүниежүзілік ақша бірліктері, электронды ақшалар»;

4) «Қор нарығы»;

5) «Жеке бюджетті басқару»;

6) «Өзін-өзі алға жылжыту»;

7) «Түйіндеме және түйіндеме құру тәжірибесі»;

8) «Нетворкинг (кәсіби жүйелер)»;

9) «Кәсіпкердің іскерлік қарым-қатынасы - келіссөздер мен келіссөздер жүргізу тәжірибелері»;

10) «Эмоционалдық интеллект»;

11) «Тайм-менеджмент».

17. «Даму стратегиясы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) «Бизнес ауқымын кеңейту – нарық дамуын болжау»;

2) «Бизнес дамуының тәсілдері мен түрлері»;

3) «Сапаны басқару»;

4) «Халықаралық бизнес»;

5) «Тұтынушының құқығын қорғау»;

6) «Кәсіпкердің құқығын қорғау, бизнесті қолдау институттары»;

7) «Кәсіпкерлердің жауапкершілігі (экономикалық, әлеуметтік, заңды, экологиялық, этикалық)»;

8) «Мақсаттарды қоя білу»;

9) «Өзіндік өмір стратегиясы».

18. 10-сыныпқа арналған «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Кәсіпкерлікке кіріспе». XXI ғасырдың қажетті дағдысы болып табылатын, ерекше ой тәсілі ретінде кәсіпкерлік туралы түсінік. Кәсіпкерлік ой дамуының тәсілдері. Экономикадағы және заманауи әлем дамуындағы кәсіпкерлер маңызы. Кәсіпкерлік призмасы арқылы білім алушылардың өз көзқарасы мен мақсаттарын салыстыру. Кәсіпкер мен бизнесмен арасындағы айырмашылықты түсіну. Жас кәсіпкерлердің рөлін түсіну мен олардың қоғамдағы оң имиджін қалыптастыру. Нақты кәсіпкерлердің мысалдары мен тарихы. Қазақстан Республикасының экономикасына тарихи экскурс. Экономика не зерттейтінін түсіну, микроэкономика мен макроэкономика арасындағы айырмашылық. Экономикалық түсініктермен, өндіріс үрдісінің ресурстары мен факторлары, нарықтың қызмет ету механизмі, сұраныс пен ұсыныс заңымен, нарықтық тепе-теңдікпен және терминологиялармен танысу. Кәсіпкерлік идеялар көздері (нарық мұқтаждықтары, хобби және т.с.с.). Тоқсандықтың оқу үдерісінің құрылымы: 1. Теориялық оқыту сабағы; 2. Теориялық білімді бекіту үшін офлайн-ойын, ойын дебрифингі; 3. Бизнес-кейстермен жұмыс жасау – өткен материалдар

бойынша Қазақстан Республикасы мен әлемнің нақты кәсіпкерлерінің сәттіліктері, сәтсіздіктері, қиындықтары мен шешімдерін көрсету.

2) «Заманауи жағдайлардағы кәсіпкерлік». Кәсіпкерліктің экономикалық негіздері мен кәсіпкерлік қызмет түрлері. Қазақстан Республикасында кәсіпкерліктің дамуындағы географиялық-аймақтық ерекшеліктерін, стартап және инновацияларды түсінеді. Баға бойынша және бағалық емес, жетілген және жетілмеген бәсекелестік түсінігі. Баға белгілеу – экономикалық категория ретінде баға қызметі мен мәні. «Көк мұхит» және «қызыл мұхит» стратегияларымен танысу. Әрекеттегі қазақстандық және әлемдік компаниялардың бизнес-кейстерінің мысалдары. Білім алушылар арасында бақталастық сезімін құру мен бәсекелестік қағидаларын ұғыну.

Виртуалды кәсіпорынды құру үшін алынған білімдерді, топтық жұмыс-ойындар аясында, тәжірибеде қолдану. Тоқсандықтың оқу үдерісінің құрылымы: 1. Теориялық оқыту сабағы; 2. Ойын түрінде топтарда тәжірибелік жұмыс жасау.

3) «Әрекеттегі маркетинг». Нарықта отандық өндірушілердің нақты өнімдерін жылжыту бағдарламаларын құру призмалары тұрғысынан маркетингті оқыту. Топтарға бөлу, FMCG нарығында жұмыс жасайтын Қазақстан Республикасының нақты компаниясын таңдау. Әр команданың міндеті – облыс нарығында ұсынылған нақты өнімді жылжытудың маркетингілік стратегиясын жасау (мақсатты аудиторияны, ұранын, неймингін, коммуникацияның офлайн- және онлайн-каналдарын анықтау, жарнамалық өнімнің сыртқы түрін жасау мен әлеуметтік желілерде позициялау).

Тоқсандықтың оқу үдерісінің құрылымы: 1. Теориялық оқыту сабағы; 2. Өнімді жылжытудың маркетингілік стратегиясын жасауда алынған білімді қолдану бойынша топтарда тәжірибелік жұмыс.

4) «Ойлау дизайны». Ойлау дизайны әдістемесінің кезеңдерін қолдана отырып практикалық тапсырмалар арқылы клиенттерге бағытталған шешімдерді құру. «Эмпатия» кезеңінің аясында білім алушылар мәселелік жайттарға тереңірек енеді. Адам (пайдаланушы), оның физикалық және эмоционалдық қажеттіліктері, жүріс-тұрысы, ойлары зерттеудің маңызды объектісі болып табылады. Топтық жұмыс аясында олар сұрақтар қояды, тыңдайды және бақылайды. Келесі «Талдау және синтез» кезеңінде білім алушылар жиналған ақпаратты талдайды, жүйелейді және түсіндіреді – барлық тыңдалынған және көрген ақпаратты нақты, маңызды мәселеге айналдырады. Осы кезеңде білім алушылар аналитикалық ойлау дағдыларымен танысады, маңыздысын ажыратуға, ойлап табылған нәрселерді құрастыру және нақты міндеттерге айналдыруға үйренеді. «Идеяларды ойлап табу» кезеңінде білім алушылар команданың басқа қатысушыларының идеяларымен өзінің идеяларын ойлап табу мен дамыту үшін оң әсер ету тәсілдерін меңгере отырып ми шабуылының қағидаларымен танысады. «Прототип жасау» және «Тестілеу» кезеңдерінде таңдалынған идеяларды болашақта іске асыруда кері байланысты алу үшін қолданылады.

Тоқсандықтың оқу үдерісінің құрылымы: 1. Теориялық оқыту сабағы; 2. Адамға бағытталған инновациялық шешімдерді жобалауда алынған білімдерді қолдану бойынша топтарда тәжірибелік жұмыс.

19. 11-сыныпқа арналған «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Стартап акселератор (1)». 10 сыныпта алынған білім мен дағдылар негізінде жеке өзіндік бизнес-идеямен жұмыс жасау. Жеке бизнес-модельді құру туралы түсінікті қалыптастыру, өзгерістерді басқару дағдылары. Бизнес-модель жүйесін құру призмасы тұрғысынан жеке бизнесті құру мен жүргізудің тәжірибелік дағдыларын қалыптастыру. Білім алушылардың жеке бизнес-идеяларын қорғауы (жаздық демалысқа үй тапсырмасы), идеялардың келісілген бағалауы мен 2-5 адамнан тұратын командалар құру (хакатон форматында қызығушылық танытқан тараптар (мектептер, аймақтық жоғары оқу орындары, жергілікті компаниялар) тарапынан мәселелерді құруға да мүмкін болады). Заманауи стартап-акселераторлар мысалымен негізгі құрал – канва бизнес-моделімен (Canvas) танысу. Бизнес-жоспар құрылымын түсіну. Өз өнімнің/қызмет көрсетудің құндылық ұсынысын, қолданушылар сегментін, коммуникациялар арналарын, пайдаланушылармен қатынас пен табыстар түсімдерін анықтау. Тоқсандықтың оқу үдерісінің құрылымы: 1. Теориялық оқыту сабағы; 2. Өзінің жеке жобасын жасауда алынған білімдерді қолдану бойынша топтарда тәжірибелік жұмыс жасау;

2) «Стартап акселератор (2)». Білім алушылардың өзіндік жеке жобаларын жасаудың қорытынды кезеңі. Маңызды құндылықтарды құруға қажетті ресурстармен (материалды, физикалық, адами, зияткерлік) танысу. Әр ресурстарды талдау: білім алушылардың жеке жобаларына қажетті ресурстарды таңдау, ресурстар құнын анықтау, олардың орналасуын анықтау. Маңызды құндылықтарды құру үшін ресурстарды басқару. Бизнес-концептін құру (бизнес-модельдер, нарық мәселелері, команданың сипаты, мақсаттар). Тоқсандықтың оқу үдерісінің құрылымы: 1. Теориялық оқыту сабағы; 2. Өзінің жеке жобасын жасауда алынған білімдерді қолдану бойынша топтарда тәжірибелік жұмыс жасау;

3) «Кәсіпкердің өзін-өзі алға жылжытуы». Жеке қаржылық сауаттылықпен танысу, жеке қаржы ресурстарын басқара білу мен өзін-өзі алға жылжыту бағдарламасын жасақтау. Өзіндік презентация, өз-өзін сату, түйіндеме құру мен кәсіби байланыстар орнату бойынша тәжірибелік білім;

4) «Даму стратегиясы». Кәсіпкердің стратегиялық ойлау қабілетін дамыту. Бизнес-кейстер мен теориялар арқылы ішкі нарықта және халықаралық нарықтарда да бизнестің дамуының моделін таныстыру. Бизнесті қолдау институттарының рөлін бөліп қарастыру. Мақсат қою құралдары арқылы жеке дербес өмірлік стратегия мен мансапты (1-20 жыл) құру.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

20. Бағдарламаны оқуға ыңғайлы болу үшін кодтар енгізілді. Кодтың бірінші саны оқу сыныбын білдіреді, екінші және үшінші сандары – бөлім мен бөлімше нөмерін береді, төртінші сан – оқу мақсатының реттік саны. Мысалы, кодта 10.2.1.2: «10» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше саны, «2» – мақсаттың реттік саны.

1) 10-сынып:

Білім алушылар:		
Бөлім	Бөлімше	10-сынып білім алушыларының білім нәтижесі
Экономикалық құбылыс ретіндегі кәсіпкерлік	1.1 Кәсіпкерлікке кіріспе	10.1.1.1 «жеке кәсіпкер», «бизнесмен», «қажеттілік», «игілік» түсініктерін түсінеді; 10.1.1.2 кәсіпкерліктің пәнін, мақсаттары мен міндеттерін түсінеді
	1.2 Қазақстан Республикасының экономикасына тарихи экскурс	10.1.2.1 Қазақстан Республикасындағы кәсіпкерліктің тарихын талдай біледі; 10.1.2.2 экономикадағы кәсіпкерліктің мағынасын түсінеді; 10.1.2.3 микроэкономика мен макроэкономика арасындағы айырмашылықты түсінеді
	1.3 Кәсіпкерлік тәсілдеме: бастамашылдық және даму мен жаңашылдыққа үздіксіз ұмтылу	10.1.3.1 кәсіпкерлікті жеке мотивация мен өзін-өзі іске асыру формасы ретінде қарастырады; 10.1.3.2 кәсіпкер біліктілігі ретінде идеяның қалыптасу маңызын бағалайды; 10.1.3.3 бизнес-идеяны қалыптастыру құралын қолданады
	1.4 Өндіріс үрдісіне қатысатын ресурстар	10.1.4.1 тауар мен қызмет көрсетулер өндірісіне қажетті ресурстар мен факторларды біледі; 10.1.4.2 тауар мен қызмет көрсетулер өндірісіне қажетті ресурстар мен факторлар арасындағы айырмашылықты түсінеді
	1.5 Нарықтың қызмет ету механизмі	10.1.5.1 сұраныс пен ұсыныс заңдарын түсінеді; 10.1.5.2 сұраныс пен ұсынысқа әсер ететін факторларды біледі
	1.6 Нарықтық тепе-теңдік	10.1.6.1 нарықта тепе-теңдіктің қалыптасуы, артықшылық пен тапшылықты біледі; 10.1.6.2 негізгі факторлардың өзгерісіне нарықтың бейімделу үрдісі

		ретінде сұраныс пен ұсыныс икемділігін түсінеді
Заманауи жағдайлардағы кәсіпкерлік	2.1 Бизнес неден басталады?	10.2.1.1 экономикалық құбылыс ретінде кәсіпкерлікті талдайды; 10.2.1.2 заманауи жағдайларда кәсіпкерліктің даму факторларын біледі
	2.2 Кәсіпкерлік қызмет түрлері, кәсіпкерліктің ұйымдастырушылық-құқықтық формалары	10.2.2.1 кәсіпкерлік қызмет түрлерін ажырата біледі; 10.2.2.2 мемлекет экономикасындағы, соның ішінде Қазақстан Республикасындағы шағын және орта бизнестің рөлін түсінеді; 10.2.2.3 кәсіпкерліктің ұйымдастырушылық-құқықтық формаларын ажырата біледі
	2.3 Стартап мәдениет	10.2.3.1 стартап түсінігін суреттейді; 10.2.3.2 стартап пен жұмыс істеп тұрған бизнестің айырмашылығын біледі.
	2.4 Кәсіпкерліктегі инновациялар мен трендтер (әлемдік, аймақтық және жастардың)	10.2.4.1 Қазақстан Республикасында кәсіпкерліктің дамуындағы географиялық-аймақтық ерекшеліктерін түсінеді; 10.2.4.2 Қазақстан Республикасындағы кәсіпкерліктің заманауи тенденцияларын танып біледі; 10.2.4.3 кәсіпкерліктің трендтерінің болашақ кезеңдеріндегі болжамын талдайды
	2.5 Қазіргі жағдайдағы бәсекенің дамуы	10.2.5.1 баға бойынша және бағалық емес, жетілген және жетілмеген бәсекелестік мысалдарын сипаттайды; 10.2.5.2 бәсекелестік стратегиясы мен бәсекелестер түрлерін сипаттайды; 10.2.5.3 баға бойынша және бағалық емес бәсекені қолданудың тиімділігін бағалауды жасайды

	2.6 Баға белгілеу - экономикалық категория ретінде баға қызметі мен мәні	10.2.6.1 экономикалық категория ретінде баға қызметі мен мәнін түсінеді; 10.2.6.2 бағаны қалыптастырудың құрылымын сипаттайды; 10.2.6.3 баға саясатының мәнін түсінеді; 10.2.6.4 баға стратегияларын ажыратады
Әрекеттегі маркетинг	3.1 Маркетингке кіріспе	10.3.1.1 маркетинг және оның қызметін түсіндіреді; 10.3.1.2 өнім мен кәсіпорынның маркетингілік стратегиясын ажыратады
	3.2 Маркетинг-микс	10.3.2.1 4P, 4C, маркетинг-микс құрамын түсінеді; 10.3.2.2 4P, 4C, қолдану форматын ажыратады
	3.3 Кабинеттік және далалық зерттеулер	10.3.3.1 кабинеттік және далалық зерттеулердің айырмашылығын біледі; 10.3.3.2 кабинеттік және далалық зерттеу әдістемесін қолданады
	3.4 SWOT- талдау	10.3.4.1 SWOT талдаудың тағайындалуын түсіну; 10.3.4.2 зерттелетін өнімнің күшті және әлсіз жақтарын бағалау кезінде SWOT-талдауды тәжірибеде қолданады
	3.5 Мақсатты аудитория, сегменттеу	10.3.5.1 тұтынушыны сегменттеудің мәні мен қағидаларын түсінеді; 10.3.5.2 белгілі бір мақсатты аудиториялардың қажеттіліктерін анықтайды
	3.6 Бренд	10.3.6.1 брендтің негізгі құраушыларын біледі; 10.3.6.2 брендінің сипаттамалық және шығармашылық жағын ажыратады; 10.3.6.3 брендінің платформасын сипаттау үшін дағдыларды қолданады

	3.7 Маркетингілік коммуникациялар	10.3.7.1 ATL, BTL маркетингілік коммуникациялар кешенін ажыратады; 10.3.7.2 ATL, BTL арқылы соңғы тұтынушыға дейін зерттелетін өнімнің/қызмет көрсетудің құндылықтарын жеткізу жоспарын ұсынады
	3.8 Онлайн маркетингілік коммуникациялар	10.3.8.1 сандық маркетингтің мәнін түсінеді; 10.3.8.2 сандық маркетинг арқылы соңғы тұтынушыға дейін зерттелетін өнімнің/қызмет көрсетудің құндылықтарын жеткізу жоспарын ұсынады
Ойлау дизайны	4.1 Ойлау дизайнына кіріспе	10.4.1.1 ойлау дизайнының мәнін түсінеді; 10.4.1.2 ойлау-дизайны қай жерде қолдануға болатынын түсінеді; 10.4.1.3 ойлау-дизайны тәсілдерін бизнес-идеяларды іздестіру мен бизнес-үрдістерді ұйымдастырудың дәстүрлі тәсілдерімен салыстырғандағы артықшылықтарын салыстыру
	4.2 Эмпатия	10.4.2.1 жобаға тікелей немесе жанама әсер ететін тұтынушылар тобын анықтай біледі; 10.4.2.2 эмпатия қағидаларын түсінеді және тәжірибеде қолдана біледі; 10.4.2.3 сұхбат жасай білу және ондағы сұрақтар кезектілігін дұрыс ұйымдастыра алады
	4.3 Талдау және синтез	10.4.3.1 мәселені дұрыс айқындап және сипаттай біледі; 10.4.3.2 сұхбаттан алынған ең маңызды тұжырымдарды анықтайды; 10.4.3.3 ақпараттың маңызды сәттерін бөледі және оларды ары қарай қолдану үшін тиімді рәсімдей алады;

		10.4.3.4 сұхбат кезінде алынған ақпаратты топтайды
	4.4 Идея ойлап табу	10.4.4.1 брейнсторминг қағидалары мен қажеттілігін түсінеді; 10.4.4.2 брейнстормингті жүргізу ережелері мен оларды сақтап, орындай алуды біледі; 10.4.4.3 брейнсторминг кезеңдерін білу және кезеңдерін сақтап, айтылған идеяларды жүйелеу және солардың ішінен ең жақсысын таңдайды
	4.5 Прототип жасау	10.4.5.1 прототип жасауды түсінеді және қағидаларын түсіндіреді; 10.4.5.2 прототип жасаудың негізгі әдістерін біледі және қолдана алуды үйренеді
	4.6 Тестілеу	10.4.6.1 адамға бағытталған дизайн үшін тестілеудің маңызын түсінеді; 10.4.6.2 шешім қабылдау кезінде кері байланыстың маңызын және эмпатияны тереңірек дамыту мүмкіндігін түсінеді; 10.4.6.3 тәжірибеде алынған идеяларды қолдану мүмкіндігін бағалайды
	4.7 Сторителлинг	10.4.7.1 жасалынған жұмыс үрдісін сипаттау үшін сторителлинг қағидаларын түсінеді; 10.4.7.2 ойлау-дизайнымен жұмыс жасау кезінде алынған барлық білімдерді талдау, тұжырымдар жасау және болашақта берілген қағидаларды қолдана алатындығын дәлелдеу

2) 11-сынып:

Бөлім	Бөлімше	11-сынып білім алушыларының білім нәтижесі
	1.1 Питчинг	11.1.1.1 кәсіпкер (стартапер) үшін питчингтің мәні мен мағынасын түсінеді;

Стартап акселератор (1)		11.1.1.2 оқу-ойын жағдайында өз идеяларын іске асыру үшін питчинг дағдыларын қолданады
	1.2 Команда құру және кәсіпкерлік қызметтегі командалар рөлі	11.1.2.1 команда мүшелері арасындағы рөлдерді анықтайды; 11.1.2.2 оқу-ойын жағдайында командаға қажетті адамдарды тарту үшін шешендік өнер дағдыларын қолданады
	1.3 Канва бизнес-моделі, маңызды құндылықтарды анықтау. Бизнес-жоспар құрылымы	11.1.3.1 бизнес-модель түсінігін суреттейді; 11.1.3.2 Канва бизнес моделінің және бизнес-жоспардың құрылымын түсінеді; 11.1.3.3 оқу-ойын жағдайында өз стартап идеялары үшін маңызды құндылықтарды қалыптастыру дағдыларын қолданады
	1.4 Стартап-жобалардағы маркетинг	11.1.4.1 стартап жоба үшін маркетингтің мәнін түсінеді; 11.1.4.2 тұтынушылар сегменттерін мен олардың қажеттіліктерін, нарық сыйымдылығын талдайды; 11.1.4.3 өміршеңдігі ең төмен өнімнің (MVP) қағидаларын түсінеді; 11.1.4.4 өз стартапында ең аз мөлшерде өнімді сату туралы шешім қабылдайды
	1.5 Стартап-жобалардағы коммуникация арналары	11.1.5.1 тұтынушыға құндылық «Қалай» (қандай арналар нәтижесінде) жеткізіледі? - деген сұраққа жауап береді; 11.1.5.2 қандай да бір коммуникация арналарын таңдау қандай пайда әкелетінін түсіндіреді
	1.6 Тұтынушылық және сатып алушылық бейілділік	11.1.6.1 «тұтынушылық және сатып алушылық бейілділік» түсінігін ажыратады; 11.1.6.2 коммуникация каналдары арқылы тұтынушылармен өзара қатынас стратегиясын құрады
	1.7 Стартаптардағы пайда арналары	11.1.7.1 АВ-тест, пайда түсімі арналарының мәнін түсінеді; 11.1.7.2 кіріс құрылымын талдайды; 11.1.7.3 оқу-ойын жағдайында АВ-тестіні талдау мақсатында қолданады

Стартап акселератор (2)	2.1 Бизнес ресурстар және ресурстарды басқару	11.2.1.1 стартаптарда ресурстардың мәні мен маңызын түсінеді; 11.2.1.2 адами, қаржылық, материалдық, интеллектуалды, бизнес ресурстарды ажыратады
	2.2 Кәсіпкерлік қызметтегі серіктестік	11.2.2.1 стартап үшін аутсорс пен серіктестіктің мәні мен мағынасын түсінеді; 11.2.2.2 серіктестіктің қағидаларын сипаттайды; 11.2.2.3 өз жобасы үшін серіктестер тізімін құру үшін дағдыларын қолданады
	2.3 Бизнестегі маңызды қызмет	11.2.3.1 операциялық қызметтің мәнін түсінеді; 11.2.3.2 өз стартапында операциялық қызметті анықтау үшін дағдыны қолданады
	2.4 Кәсіпкерлік қызметтегі салықтар	11.2.4.1 салық және оның мемлекет үшін маңызын сипаттайды; 11.2.4.2 салық режимдерінің ерекшеліктерін ажырата біледі
	2.5 Шығындар құрылымы	11.2.5.1 шығын құрылымын түсінеді; 11.2.5.2 Стартап жобасында шығыс пен кіріс құрылымын талдайды
	2.6 Жобаның аяқталуы және оның нәтижелерін талдау – бизнес-жобалардың питчингі	11.2.6.1 стартап жобаның инвестициялық тартымдылығын түсінеді; 11.2.6.2 инвесторлардың назарын аудару үшін шешендік өнер (питчинг) дағдыларын қолданады
Кәсіпкердің өзін-өзі алға жылжы туы	3.1 Жеке адамның активтері мен пассивтері	11.3.1.1 актив және пассив, бюджеттің мәнін түсінеді; 11.3.1.2 кірістер мен шығындарды ажырата біледі
	3.2 Жинақтаулар, кредиттер және депозиттер	11.3.2.1 Қазақстан Республикасының екі деңгейлі банктік жүйені ажыратады; 11.3.2.2 депозиттер мен кредиттің мәнін түсінеді; 11.3.2.3 кредиттік және депозиттік мөлшерлемеге әсер етуші факторы ретіндегі инфляция түсінігін түсінеді;

		11.3.2.4 депозиттік және кредиттік пайызды есептеуде дағдыларды қолданады
	3.3 Дүниежүзілік ақша бірліктері, электронды ақшалар	11.3.3.1 әлемдік ақша бірліктерінің жүйесін сипаттайды; 11.3.3.2 қолма қол және қолма-қол ақшасыз есеп айырысуды ажыратады
	3.4 Қор нарығы	11.3.4.1 қор нарығының жұмыс механизмін біледі; 11.3.4.2 қор нарығына экономикалық циклдардың әсерін біледі; 11.3.4.3 құнды қағаз түрлерінің айырмашылығын анықтайды
	3.5 Жеке бюджетті басқару	11.3.5.1 жеке бюджетті басқарудың негізін түсінеді; 11.3.5.2 жеке бюджетті басқару құралдарын қолданады
	3.6 Өзін-өзі алға жылжыту	11.3.6.1 өзін-өзі алға жылжыту мәні мен оның құрамын және жеке брендингті түсінеді; 11.3.6.2 құзыреттілік пен біліктіліктің айырмашылығын анықтайды
	3.7 Түйіндеме және түйіндеме құру тәжірибесі	11.3.7.1 өз түйіндемесін құру дағдыларын қолданады; 11.3.7.2 оқу-ойын жағдайында жұмысқа орналасуда өзін өзі дамыту дағдыларын қолданады
	3.8 Нетворкинг (кәсіби жүйелер)	11.3.8.1 адамдармен сенімді және ұзақ мерзімді қатынастың маңызы және өзара көмектесу қажеттігін түсінеді; 11.3.8.2 өз мәселесін шешу үшін екі жақты іс-әрекеттің кәсіби потенциалын пайдалану мүмкіндігін өз көзқарасымен суреттейді
	3.9 Кәсіпкердің іскерлік қарым-қатынасы – келіссөздер мен келіссөздер жүргізу тәжірибелері	11.3.9.1 кәсіпкер үшін келіссөздердің маңызын түсінеді; 11.3.9.2 оқу-ойын жағдайы шеңберінде білім алушылардың өзара қатынасындағы келіссөз дағдыларын қолданады
	3.10 Эмоционалдық интеллект	11.3.10.1 эмоционалды интеллект мәні мен мағынасын түсінеді;

		11.3.10.2 эмоционалды интеллектіні басқарудың көмегімен өз мақсаттарына жету мүмкіндіктерін зерттейді
	3.11 Тайм-менеджмент	11.3.11.1 тайм-менеджментінің мәні мен мағынасын түсінеді; 11.3.11.2 өз тиімділігін арттыру мақсатында уақытты басқару дағдыларын қолданады
Даму стратегиясы	4.1 Бизнес ауқымын кеңейту – нарық дамуын болжау	11.4.1.1 бизнестің ауқымын кеңейту және оның мәнін түсінеді; 11.4.1.2 нарық дамуының болжамын талдайды
	4.2 Бизнес дамуының тәсілдері мен түрлері	11.4.2.1 дамудың базалық стратегияларының мәнін түсінеді; 11.4.2.2 экономикалық өсу, ЖҰӨ, ЖІӨ мәнін түсінеді; 11.4.2.3 бизнес дамуының қарқынды және экстенсивті тәсілдерін танып біледі
	4.3 Сапаны басқару	11.4.3.1 сапаны басқару құрамын және оның мәнін түсінеді; 11.4.3.2 Кайдзен қағидасын суреттейді.
	4.4 Халықаралық бизнес	11.4.4.1 халықаралық бизнестің мәні мен мағынасын түсінеді; 11.4.4.2 ойындық түрде халықаралық нарыққа Қазақстан Республикасы өнімдерін шығарудың стратегиясын құруда өзіндік көзқарасты қалыптастыру үшін халықаралық бизнестің аясынан факторларды синтездейді
	4.5 Тұтынушының құқығын қорғау	11.4.5.1 тұтынушылардың құқығын қорғауға бағытталған, мемлекет пен қоғамдық қозғалыс іске асырып отырған шаралар жиынтығымен танысады; 11.4.5.2 тұтынушылардың құқығын қорғау ұйымдарын ажырата біледі; 11.4.5.3 оқу-ойын жағдайында тұтынушылардың құқығын қорғау дағдыларын қолданады
	4.6 Кәсіпкердің құқығын қорғау, бизнес қолдау институттары	11.4.6.1 кәсіпкерлердің құқығын қорғауға бағытталған, мемлекет пен қоғамдық қозғалыс іске асырып отырған шаралар кешенімен танысады;

		11.4.6.2 кәсіпкерлердің құқығын қорғау ұйымдарын ажырата біледі; 11.4.6.3 кәсіпкерлік пен бизнес қолдау институттарын сипаттайды; 11.4.6.4 ШОБ-ты мемлекеттік қолдау түрлерін түсінеді; 11.4.6.5 оқу-ойын жағдайында кәсіпкерлердің құқығын қорғау дағдыларын қолданады
	4.7 Кәсіпкерлердің жауапкершілігі (экономикалық, әлеуметтік, заңды, экологиялық, этикалық)	11.4.7.1 кәсіпкерлердің экономикалық, әлеуметтік, заңды, экологиялық, этикалық жауапкершілік түрлерін танып біледі
	4.8 Мақсаттарды қоя білу	11.4.8.1 мақсатты қоя білудің мәнін түсінеді; 11.4.8.2 мақсатты тиімді қою үшін мақсатты болжау құралын қолданады
	4.9 Өзіндік өмір стратегиясы	11.4.9.1 дұрыс мақсат қою арқылы жеке мансап стратегиясын құрады; 11.4.9.2 жеке өмір стратегиясын қорғау кезінде шешендік өнер дағдыларын қолданады

21. Бөлімдер және бөлімшелер бойынша тоқсандықта бөлінген сағаттар саны мұғалімнің қарауы бойынша жіктеледі.

22. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11 сыныптарына арналған (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11 сыныптарына арналған (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар, мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан. Экономикалық құбылыс ретіндегі кәсіпкерлік		

1.1 Кәсіпкерлікке кіріспе	Тұжырымдама «Кәсіпкерлік, бизнес және мен»	10.1.1.1 «жеке кәсіпкер», «бизнесмен», «қажеттілік», «игілік» түсініктерін түсінеді; 10.1.1.2 кәсіпкерліктің пәнін, мақсаттары мен міндеттерін, түсінеді
1.2 Қазақстан Республикасының экономикасына тарихи экскурс	Қазақстан Республикасы экономикасындағы кәсіпкерлік	10.1.2.1 Қазақстан Республикасындағы кәсіпкерліктің тарихын талдай біледі; 10.1.2.2 экономикадағы кәсіпкерліктің мағынасын түсінеді; 10.1.2.3 микроэкономика мен макроэкономика арасындағы айырмашылықты түсінеді
1.3 Кәсіпкерлік тәсілдеме: бастамашылдық және даму мен жаңашылдыққа үздіксіз ұмтылу;	Идея кәсіпкерлік қызметтің негізі ретінде. Идеяны қалыптастырудың құралдары, идеяның сыртқы бағалануы	10.1.3.1 кәсіпкерлікті жеке мотивация мен өзін-өзі іске асыру формасы ретінде қарастырады; 10.1.3.2 кәсіпкер біліктілігі ретінде идеяның қалыптасу маңызын бағалайды; 10.1.3.3 бизнес-идеяны қалыптастыру құралын қолданады
1.4 Өндіріс үрдісіне қатысатын ресурстар	Өндіріс ресурстары мен факторлары	10.1.4.1 тауар мен қызмет көрсетулер өндірісіне қажетті ресурстар мен факторларды біледі; 10.1.4.2 тауар мен қызмет көрсетулер өндірісіне қажетті ресурстар мен факторлар арасындағы айырмашылықты түсінеді
1.5 Нарықтың қызмет ету механизмі	Сұраныс пен ұсыныс заңдары. Сұраныс пен ұсынысқа әсер етуші факторлар	10.1.5.1 сұраныс пен ұсыныс заңдарын түсінеді; 10.1.5.2 сұраныс пен ұсынысқа әсер ететін факторларды біледі
1.6 Нарықтық тепе-теңдік	Нарықтық тепе-теңдіктің қалыптасуы. Сұраныс пен ұсыныстың икемділігі	10.1.6.1 нарықта тепе-теңдіктің қалыптасуы, артықшылық пен тапшылықты біледі;

		10.1.6.2 негізгі факторлардың өзгерісіне нарықтың бейімделу үрдісі ретінде сұраныс пен ұсыныс икемділігін түсінеді
2-тоқсан. Заманауи жағдайлардағы кәсіпкерлік		
2.1 Бизнес неден басталады?	Заманауи жағдайларда кәсіпкерліктің дамуын талдау	10.2.1.1 экономикалық құбылыс ретінде кәсіпкерлікті талдайды; 10.2.1.2 заманауи жағдайларда кәсіпкерліктің даму факторларын біледі
2.2 Кәсіпкерлік қызмет түрлері, кәсіпкерліктің ұйымдастырушылық-құқықтық формалары	Кәсіпкерлік қызмет түрлері мен кәсіпкерліктің ұйымдастырушылық - құқықтық формалары	10.2.2.1 кәсіпкерлік қызмет түрлерін ажырата біледі; 10.2.2.2 мемлекет экономикасындағы, соның ішінде Қазақстан Республикасындағы шағын және орта бизнестің рөлін түсінеді; 10.2.2.3 кәсіпкерліктің ұйымдастырушылық-құқықтық формаларын ажырата біледі
2.3 Стартап мәдениет	Стартап- мәдениет. Стартап пен жұмыс істеп тұрған бизнестің арасындағы айырмашылық	10.2.3.1 стартап түсінігін суреттейді; 10.2.3.2 стартап пен жұмыс істеп тұрған бизнестің айырмашылығын біледі
2.4 Кәсіпкерліктегі инновациялар мен трендтер (әлемдік, аймақтық және жастардың)	Қазақстан Республикасында кәсіпкерліктің даму ерекшеліктері. Кәсіпкерліктегі тренділер. Кәсіпкерлік қызметтегі инновациялар	10.2.4.1 Қазақстан Республикасында кәсіпкерліктің дамуындағы географиялық-аймақтық ерекшеліктерін түсінеді; 10.2.4.2 Қазақстан Республикасындағы кәсіпкерліктің заманауи тенденцияларын танып біледі; 10.2.4.3 кәсіпкерліктің трендтерінің болашақ кезеңдеріндегі болжамын талдайды
2.5 Қазіргі жағдайдағы бәсекенің дамуы	Нарықтық экономиканың негізін қалаушы принципі	10.2.5.1 баға бойынша және бағалық емес, жетілген және

	ретінде бәсекелестіктің мәні. Баға бойынша және бағалық емес, жетілген және жетілмеген бәсекелестік	жетілмеген бәсекелестік мысалдарын сипаттайды; 10.2.5.2 бәсекелестік стратегиясы мен бәсекелестер түрлерін сипаттайды; 10.2.5.3 баға бойынша және бағалық емес бәсекені қолданудың тиімділігін бағалауды жасайды
2.6 Баға белгілеу - экономикалық категория ретінде баға қызметі мен мәні	Баға экономикалық категория ретінде	10.2.6.1 экономикалық категория ретінде баға қызметі мен мәнін түсінеді; 10.2.6.2 бағаны қалыптастырудың құрылымын сипаттайды; 10.2.6.3 баға саясатының мәнін түсінеді; 10.2.6.4 баға стратегияларын ажыратады
3-тоқсан. Әрекеттегі маркетинг		
3.1 Маркетингке кіріспе	Маркетинг тарихы. Заманауи маркетинг	10.3.1.1 маркетинг және оның қызметін түсіндіреді; 10.3.1.2 өнім мен кәсіпорынның маркетингілік стратегиясын ажыратады
3.2 Маркетинг-микс	Маркетинг-микс	10.3.2.1 4P, 4C, маркетинг-микс құрамын түсінеді; 10.3.2.2 4P, 4C қолдану форматын ажыратады
3.3 Кабинеттік және далалық зерттеулер	Кабинеттік және далалық зерттеулер	10.3.3.1 кабинеттік және далалық зерттеулердің айырмашылығын біледі; 10.3.3.2 кабинеттік және далалық зерттеу әдістемесін қолданады
3.4 SWOT- талдау	Компанияның дамуына әсер ететін ішкі және сыртқы факторлар кешені	10.3.4.1 SWOT талдаудың тағайындалуын түсіну; 10.3.4.2 зерттелетін өнімнің күшті және әлсіз жақтарын бағалау кезінде SWOT-талдауды тәжірибеде қолданады

3.5 Мақсатты аудитория, сегменттеу	Тұтынушыларды сегменттеу. Мақсатты аудитория. Клиенттің бейнесін қалыптастыру	10.3.5.1 тұтынушыны сегменттеудің мәні мен қағидаларын түсінеді; 10.3.5.2 белгілі бір мақсатты аудиториялардың қажеттіліктерін анықтайды
3.6 Бренд	Бренд және оны құраушылары	10.3.6.1 брендтің негізгі құраушыларын біледі; 10.3.6.2 брендтің сипаттамалық және шығармашылық жағын ажыратады; 10.3.6.3 брендтің платформасын сипаттау үшін дағдыларды қолданады
3.7 Маркетингілік коммуникациялар	Жарнама, PR. Дәстүрлі (классикалық) жарнама түрлері және мақсатты аудиторияға тікелей әсер ету	10.3.7.1 ATL, BTL маркетингілік коммуникациялар кешенін ажыратады; 10.3.7.2 ATL, BTL арқылы соңғы тұтынушыға дейін зерттелетін өнімнің/қызмет көрсетудің құндылықтарын жеткізу жоспарын ұсынады
3.8 Онлайн маркетингілік коммуникациялар	Сандық маркетингтің заманауи құралдары. Сайт сандық маркетинг құралы ретінде Әлеуметтік медиада танымал болу	10.3.8.1 сандық маркетингтің мәнін түсінеді; 10.3.8.2 сандық маркетинг арқылы соңғы тұтынушыға дейін зерттелетін өнімнің/қызмет көрсетудің құндылықтарын жеткізу жоспарын ұсынады
4-тоқсан. Ойлау дизайны		
4.1 Ойлау дизайнына кіріспе	Адамға бағытталған өнімдерді құру әдісі	10.4.1.1 ойлау дизайнының мәнін түсінеді; 10.4.1.2 ойлау-дизайны қай жерде қолдануға болатынын түсінеді; 10.4.1.3 ойлау-дизайны тәсілдерін бизнес-идеяларды іздестіру мен бизнес-үрдістерді ұйымдастырудың дәстүрлі тәсілдерімен салыстырғандағы артықшылықтарын салыстыру

4.2 Эмпатия	Мәселелік жайттарға тереңірек ену және пайдаланушылар тәжірибесі	10.4.2.1 жобаға тікелей немесе жанама әсер ететін тұтынушылар тобын анықтай біледі; 10.4.2.2 эмпатия қағидаларын түсінеді және тәжірибеде қолдана біледі; 10.4.2.3 сұхбат жасай білу және ондағы сұрақтар кезектілігін дұрыс ұйымдастыра алады
4.3 Талдау және синтез	Нақты, маңызды және іске асырылатын міндеттерді құрастыру	10.4.3.1 мәселені дұрыс айқындап және сипаттай біледі; 10.4.3.2 сұхбаттан алынған ең маңызды тұжырымдарды анықтайды; 10.4.3.3 ақпараттың маңызды сәттерін бөледі және оларды ары қарай қолдану үшін тиімді рәсімдей алады; 10.4.3.4 сұхбат кезінде алынған ақпаратты топтайды
4.4 Идея ойлап табу	Идеяны ойлап табу және шешім қабылдау	10.4.4.1 брейнсторминг қағидалары мен қажеттілігін түсінеді; 10.4.4.2 брейнстормингті жүргізу ережелері мен оларды сақтап, орындай алуды біледі; 10.4.4.3 брейнсторминг кезеңдерін білу және кезеңдерін сақтап, айтылған идеяларды жүйелеу және солардың ішінен ең жақсысын таңдайды
4.5 Прототип жасау	Табылған шешімдерді тестілеу үшін модель құру	10.4.5.1 прототип жасауды түсінеді және қағидаларын түсіндіреді; 10.4.5.2 прототип жасаудың негізгі әдістерін қолданады
4.6 Тестілеу	Кері байланысты алу және ең тиімді шешімді іздеу	10.4.6.1 адамға бағытталған дизайн үшін тестілеудің маңызын түсінеді; 10.4.6.2 шешім қабылдау кезінде кері байланыстың маңызын

		және эмпатияны тереңірек дамыту мүмкіндігін түсінеді; 10.4.6.3 тәжірибеде алынған идеяларды қолдану мүмкіндігін бағалайды
4.7 Сторителлинг	Жасалынған материалдың презентациясы	10.4.7.1 жасалынған жұмыс үрдісін сипаттау үшін сторителлинг қағидаларын түсінеді; 10.4.7.2 ойлау-дизайнымен жұмыс жасау кезінде алынған барлық білімдерді талдау, тұжырымдар жасау және болашақта берілген қағидаларды қолдана алатындығын дәлелдеу

2) 11-сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар, мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан. Стартап акселератор (1)		
1.1 Питчинг	Питчинг. Питчинг құрылымы	11.1.1.1 кәсіпкер (стартапер) үшін питчингтің мәні мен мағынасын түсінеді; 11.1.1.2 оқу-ойын жағдайында өз идеяларын іске асыру үшін питчинг дағдыларын қолданады
1.2 Команда құру және кәсіпкерлік қызметтегі командалар рөлі	Командадағы рөлдер. Көшбасшы рөлі	11.1.2.1 команда мүшелері арасындағы рөлдерді анықтайды; 11.1.2.2 оқу-ойын жағдайында командаға қажетті адамдарды тарту үшін шешендік өнер дағдыларын қолданады
1.3 Канва бизнес-моделі, маңызды құндылықтарды анықтау. Бизнес-жоспар құрылымы	Canvas бизнес моделі. Маңызды құндылықты анықтау. Бизнес-жоспар құрылымы	11.1.3.1 бизнес-модель түсінігін суреттейді; 11.1.3.2 Канва бизнес моделінің және бизнес-жоспардың құрылымын түсінеді; 11.1.3.3 оқу-ойын жағдайында өз стартап идеялары үшін маңызды құндылықтарды қалыптастыру дағдыларын қолданады

1.4 Стартап-жобалардағы маркетинг	Стартап және әрекеттегі бизнестегі маркетинг тәсілдеріндегі айырмашылық. Вирусты маркетинг. Өміршеңдігі ең төмен өнім (MVP)	11.1.4.1 стартап жоба үшін маркетингтің мәнін түсінеді; 11.1.4.2 тұтынушылар сегменттерін мен олардың қажеттіліктерін, нарық сыйымдылығын талдайды; 11.1.4.3 өміршеңдігі ең төмен өнімнің (MVP) қағидаларын түсінеді; 11.1.4.4 өз стартапында ең аз мөлшерде өнімді сату туралы шешім қабылдайды
1.5 Стартап-жобалардағы коммуникация арналары	Коммуникация арналарының оңтайлысын таңдау	11.1.5.1 тұтынушыға құндылық «қалай» (қандай арналар нәтижесінде) жеткізіледі? - деген сұраққа жауап береді; 11.1.5.2 қандай да бір коммуникация арналарын таңдау қандай пайда әкелетінін түсіндіреді
1.6 Тұтынушылық және сатып алушылық бейілділік	Ұзақ мерзімді кәсіпкерлік қызметте клиенттер тарапынан бейілділіктің маңызы	11.1.6.1 «тұтынушылық және сатып алушылық бейілділік» түсінігін ажыратады; 11.1.6.2 коммуникация каналдары арқылы тұтынушылармен өзара қатынас стратегиясын құрады
1.7 Стартаптардағы пайда арналары	Пайданың түсу каналдарын іздестіру, пайда түсетін негізгі каналдарды таңдау	11.1.7.1 АВ - тест, пайда түсімі арналарының мәнін түсінеді; 11.1.7.2 кіріс құрылымын талдайды; 11.1.7.3 оқу-ойын жағдайында АВ-тестіні талдау мақсатында қолданады
2-тоқсан. Стартап акселератор (2)		
2.1 Бизнес ресурстар және ресурстарды басқару	Ресурстардың шектеулілігі және маңызы. Зияткерлік ресурстар. Материалдық ресурстар. Қаржылық ресурстар. Адами ресурстар	11.2.1.1 Стартаптарда ресурстардың мәні мен маңызын түсінеді; 11.2.1.2 адами, қаржылық, материалдық, интеллектуалды, бизнес ресурстарды ажыратады

2.2 Кәсіпкерлік қызметтегі серіктестік	Аутсорсинг. Серіктестік қатынас құрумен байланысты тәуекел мен қатынас жасау	11.2.2.1 стартап үшін аутсорс пен серіктестіктің мәні мен мағынасын түсінеді; 11.2.2.2 серіктестіктің қағидаларын сипаттайды; 11.2.2.3 өз жобасы үшін серіктестер тізімін құру үшін дағдыларын қолданады
2.3 Бизнестегі маңызды қызмет	Негізгі қызмет. Эйзенхауэр матрицасы	11.2.3.1 операциялық қызметтің мәнін түсінеді; 11.2.3.2 өз стартапында операциялық қызметті анықтау үшін дағдыны қолданады
2.4 Кәсіпкерлік қызметтегі салықтар	Қазақстан Республикасының экономикалық жүйесіндегі салықтардың рөлі. Кәсіпкерлік қызметіндегі салықтар және олардың түрлері	11.2.4.1 салық және оның мемлекет үшін маңызын сипаттайды; 11.2.4.2 салық режимдерінің ерекшеліктерін ажырата біледі
2.5 Шығындар құрылымы	Операциялық, қаржылық және инвестициялық шығындар	11.2.5.1 шығын құрылымын түсінеді; 11.2.5.2 стартап жобасында шығыс пен кіріс құрылымын талдайды
2.6 Жобаның аяқталуы және оның нәтижелерін талдау – бизнес-жобалардың питчингі	Жобаның инвестициялық тартымдылығы	11.2.6.1 стартап жобаның инвестициялық тартымдылығын түсінеді; 11.2.6.2 инвесторлардың назарын аудару үшін шешендік өнер (питчинг) дағдыларын қолданады
3-тоқсан. Кәсіпкердің өзін-өзі алға жылжытуы		
3.1 Жеке адамның активтері мен пассивтері	Білім алушының кірістері мен шығындары. Тиімді бюджет.	11.3.1.1 актив және пассив, бюджеттің мәнін түсінеді; 11.3.1.2 кірістер мен шығындарды ажырата біледі
3.2 Жинақтаулар, кредиттер және депозиттер	Екі деңгейлі банктік жүйе. Депозиттер. Кредиттер. Кредиттік мөлшерлеме	11.3.2.1 ҚР екі деңгейлі банктік жүйені ажыратады; 11.3.2.2 депозиттер мен кредиттің мәнін түсінеді;

		11.3.2.3 кредиттік және депозиттік мөлшерлемеге әсер етуші факторы ретіндегі инфляция түсінігі; 11.3.2.4 депозиттік және кредиттік пайызды есептеуде дағдыларды қолданады
3.3 Дүниежүзілік ақша бірліктері, электронды ақшалар	Ұлттық валюта. Қолма қол және қолма-қол ақшасыз есеп айырысу. Пластикалық карталар	11.3.3.1 әлемдік ақша бірліктерінің жүйесін сипаттайды; 11.3.3.2 қолма қол және қолма-қол ақшасыз есеп айырысуды ажыратады
3.4 Қор нарығы	Құнды қағаздар. Халықаралық қор нарықтары. KASE қор нарығы	11.3.4.1 қор нарығының жұмыс механизмін біледі; 11.3.4.2 қор нарығына экономикалық циклдардың әсерін біледі; 11.3.4.3 құнды қағаз түрлерінің айырмашылығын анықтайды
3.5 Жеке бюджетті басқару	Бюджетті басқару қағидалары	11.3.5.1 жеке бюджетті басқарудың негізін түсінеді; 11.3.5.2 жеке бюджетті басқару құралдарын қолданады
3.6 Өзін-өзі алға жылжыту	Жеке брендті құру	11.3.6.1 өзін-өзі алға жылжыту мәні мен оның құрамын және жеке брендингті түсінеді; 11.3.6.2 құзыреттілік пен біліктіліктің айырмашылығын анықтайды
3.7 Түйіндеме және түйіндеме құру тәжірибесі	Заманауи түйіндемелер. Түйіндеме құру дағдылары	11.3.7.1 өз түйіндемесін құру дағдыларын қолданады; 11.3.7.2 оқу-ойын жағдайында жұмысқа орналасуда өзін өзі дамыту дағдыларын қолданады
3.8 Нетворкинг (кәсіби жүйелер)	Адамдармен сенімді және ұзақ мерзімді қатынастың маңызы	11.3.8.1 адамдармен сенімді және ұзақ мерзімді қатынастың маңызы және өзара көмектесу қажеттігін түсінеді; 11.3.8.2 өз мәселесін шешу үшін екі жақты іс-әрекеттің кәсіби потенциалын пайдалану

		мүмкіндігін өз көзқарасымен суреттейді
3.9 Кәсіпкердің іскерлік қарым-қатынасы – келіссөздер мен келіссөздер жүргізу тәжірибелері	Кәсіпкер үшін келіссөздердің маңызы	11.3.9.1 кәсіпкер үшін келіссөздердің маңызын түсінеді; 11.3.9.2 оқу-ойын жағдайы шеңберінде білім алушылардың өзара қатынасындағы келіссөз дағдыларын қолданады
3.10 Эмоционалдық интеллект	Эмоцияларды тану	11.3.10.1 эмоционалды интеллект мәні мен мағынасын түсінеді; 11.3.10.2 эмоционалды интеллектіні басқарудың көмегімен өз мақсаттарына жету мүмкіндіктерін зерттейді
3.11 Тайм менеджмент	Жеке нәтижелілік пен өнімділік	11.3.11.1 тайм-менеджментінің мәні мен мағынасын түсінеді; 11.3.11.2 өз тиімділігін арттыру мақсатында уақытты басқару дағдыларын қолданады
4-тоқсан. Даму стратегиясы		
4.1 Бизнес ауқымын кеңейту – нарық дамуын болжау	Бизнестің дамуы	11.4.1.1 бизнестің ауқымын кеңейту және оның мәнін түсінеді; 11.4.1.2 нарық дамуының болжамын талдайды
4.2 Бизнес дамуының тәсілдері мен түрлері	Дамудың негізгі стратегиялары	11.4.2.1 дамудың базалық стратегияларының мәнін түсінеді; 11.4.2.2 экономикалық өсу, ЖҰӨ, ЖІӨ мәнін түсінеді; 11.4.2.3 бизнес дамуының қарқынды және экстенсивті тәсілдерін танып біледі
4.3 Сапаны басқару	Сапа менеджментінің жүйесі. Кайдзен қағидасы	11.4.3.1 сапаны басқару құрамын және оның мәнін түсінеді; 11.4.3.2 Кайдзен қағидасын суреттейді
4.4 Халықаралық бизнес	Халықаралық бизнес және маркетинг	11.4.4.1 халықаралық бизнестің мәні мен мағынасын түсінеді; 11.4.4.2 ойындық түрде халықаралық нарыққа Қазақстан Республикасының өнімдерін

		шығарудың стратегиясын құруда өзіндік көзқарасты қалыптастыру үшін халықаралық бизнестің аясынан факторларды синтездейді
4.5 Тұтынушының құқығын қорғау	Тұтынушылардың құқығын қорғау	11.4.5.1 тұтынушылардың құқығын қорғауға бағытталған, мемлекет пен қоғамдық қозғалыс іске асырып отырған шаралар жиынтығымен танысады; 11.4.5.2 тұтынушылардың құқығын қорғау ұйымдарын ажырата біледі; 11.4.5.3 оқу-ойын жағдайында тұтынушылардың құқығын қорғау дағдыларын қолданады
4.6 Кәсіпкердің құқығын қорғау, бизнес қолдау институттары	Кәсіпкерлікті мемлекеттік қолдау. Ұлттық Кәсіпкерлер палатасы	11.4.6.1 кәсіпкерлердің құқығын қорғауға бағытталған, мемлекет пен қоғамдық қозғалыс іске асырып отырған шаралар кешенімен танысады; 11.4.6.2 кәсіпкерлердің құқығын қорғау ұйымдарын ажырата біледі; 11.4.6.3 кәсіпкерлік пен бизнес қолдау институттарын сипаттайды; 11.4.6.4 ШОБ-ты мемлекеттік қолдау түрлерін түсінеді; 11.4.6.5 оқу-ойын жағдайында кәсіпкерлердің құқығын қорғау дағдыларын қолданады
4.7 Кәсіпкерлердің жауапкершілігі (экономикалық, әлеуметтік, заңды, экологиялық, этикалық)	Кәсіпкердің экономикалық, әлеуметтік, заңды, экологиялық жауапкершілігі	11.4.7.1 кәсіпкерлердің экономикалық, әлеуметтік, заңды, экологиялық, этикалық жауапкершілік түрлерін танып біледі
4.8 Мақсаттарды қоя білу	Мақсаттарды тиімді құру	11.4.8.1 мақсатты қоя білудің мәнін түсінеді; 11.4.8.2 мақсатты тиімді қою үшін мақсатты болжау құралын қолданады

4.9 Өзіндік өмір стратегиясы	Жеке өмір стратегиясының презентациясы	11.4.9.1 дұрыс мақсат қою арқылы жеке мансап стратегиясын құрады; 11.4.9.2 жеке өмір стратегиясын қорғау кезінде шешендік өнер дағдыларын қолданады

бұйрығына 128-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына 133-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11 сыныптарына арналған «Заң мен Тәртіп» курсының үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Заң мен Тәртіп» курсы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген.

2. 10-11-сыныптарға арналған «Заң мен Тәртіп» курсының үлгілік оқу бағдарламасы Қазақстан Республикасы Президентінің «Әділетті Қазақстан: заң мен тәртіп, экономикалық өсім, қоғамдық оптимизм» Жолдауын іске асыру аясында әзірленді және жоғары сынып білім алушыларының құқықтық мәдениетін, азаматтық жауапкершілігін, заңға құрметін және әділеттілік қағидаттарын қалыптастыруға бағытталған.

3.«Заң мен Тәртіп» курсының мақсаты: құқықтық құзыреттілігін, құқыққа сай мінез-құлыққа дайындығын және қоғамдық өмірге жауапкершілікпен қатысу дағдыларын, әлеуметтік жобалауға, құқықтық жағдаяттарды зерттеуге және құқықтық бастамаларға қатысуын қалыптастыру.

4.«Заң мен Тәртіп» курсының міндеттері:

1) жасөспірімдік кезеңдегі білім алушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып Қазақстан Республикасының құқықтық жүйесі туралы білімді тереңдету;

2) күрделі өмірлік жағдаяттарды, соның ішінде кәсіби бағдарланған кейстерді құқықтық талдау дағдыларын дамыту;

3) әлеуметтік-құқықтық жобаларды, зерттеу жұмыстарын және ағартушылық бастамаларды әзірлеу және іске асыру біліктерін қалыптастыру;

4) қоғамның құқықтық өміріне (оның ішінде цифрлық сервистер мен қоғамдық институттар арқылы) саналы түрде қатысуға дайындау;

5) заң мен тәртіп, құқықтық мәдениет және азаматтық жауапкершілік мәселелерін зерделеу барысында цифрлық технологияларды, оның ішінде жасанды интеллект құралдарын саналы, этикалық және сыни тұрғыдан қолдану дағдыларын қалыптастыру.

6) ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, барлық білім алушылардың білім алуға тең қол жеткізуі үшін жағдай жасау.

5. Курстың мазмұны «Адал азамат» құндылықтарын («тәуелсіздік және отаншылдық», «бірлік және ынтымақ», «әділдік және жауапкершілік», «Заң мен Тәртіп», «еңбекқорлық және кәсіби біліктілік», «жасампаздық және жаңашылдық») қалыптастыруға және мемлекеттік егемендік пен тәуелсіздікті қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сақтау, жалпыұлттық бірлікті нығайту, қоғамдық диалогты дамыту, еңбексүйгіштік пен прогреске ұмтылуды дәріптеу, білім мен ғылымды дамыту, экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және ұлттық мәдениетті қолдау қағидаттарын іске асыруға бағытталған.

6. Курс шеңберінде білім алушылардың экологиялық құқықтық мәдениетін қалыптастыру көзделеді. Ол табиғатты қорғау заңнамасының талаптарын сақтау, қалдықтармен жұмыс істеу қағидаларын орындау, табиғи ресурстарды ұтымды және ұқыпты пайдалану бағыттарын қамтиды. Курстың экологиялық бағыты жобалық, зерттеу және практикалық тапсырмаларға экологиялық құқық бұзушылықтарға, өзекті экологиялық проблемаларды талдауға, табиғатты қорғау заңнамасын бұзудың құқықтық салдарын бағалауға және қоршаған ортаны қорғау жөнінде ұсыныстар әзірлеуге байланысты мәселелерді енгізу арқылы іске асырылады.

7. «Заң мен Тәртіп» курсы «Құқық негіздері» оқу пәніне практикаға бағытталған толықтыру болып табылады және білім алушылардың құқық нормаларын нақты өмірлік жағдайларда қолдану, құқыққа сай әрі жауапты шешімдер қабылдау дағдыларын қалыптастыруға, жобалық және зерттеу әрекетін жүзеге асыру, өз ұстанымын дәлелді түрде білдіру және қорғау дағдыларын дамытуға негізделген. Курс мазмұнында тарих, информатика пәндерімен пәнаралық байланыстар қарастырылған, білім алушылардың құқықтық сауаттылығын, құқықтық мәдениетін қалыптастыруға бағытталған.

8. Курс бағдарламасы практикаға бағдарланған және құқықтық нормаларды меңгеруге, оларды қолдану дағдыларын дамытуға негізделген оқытудың белсенді түрлері мен әдістерін (жобалық әрекет, шағын зерттеулер, дебаттар, құқықтық кейстер, рөлдік ойындар, құжаттарды талдау) пайдалануды көздейді.

9. Бағдарлама жасөспірімдік кезеңнің жас ерекшеліктері мен психологиялық-педагогикалық аспектілерін ескере отырып, құқық бұзушылықтың алдын алуға, білім алушылардың күнделікті өмірде жауапты әрі қауіпсіз мінез-құлқын қалыптастыруға бағытталған.

2-тарау. «Заң мен Тәртіп» курсының мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Заң мен Тәртіп» курсының мазмұны

10. «Заң мен Тәртіп» курсы бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 0,5 сағатты, оқу жылында 17 сағатты;

2) 11-сыныпта аптасына 0,5 сағатты, оқу жылында 17 сағатты құрайды.

Курс бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) бекітілген Үлгілік оқу жоспарына байланысты болады.

11. «Заң мен Тәртіп» курсының базалық мазмұны келесі тақырыптық мазмұнды құрайды.

10-сынып:

№	Бөлімдер/ тақырыптар	Мазмұны
1-бөлім. Әкімшілік және қылмыстық құқықтағы құқықтық мәртебе және жауаптылық		
1	Кәмелетке толмағандардың құқықтық мәртебесі	16-18 жастағы кәмелетке толмағандардың құқықтық мәртебесі. Мәміле жасау кезіндегі азаматтық-құқықтық жауаптылық
2	Азаматтық-құқықтық жауаптылық	Кәмелетке толмағандардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігі: зиянды өтеу, мәміле, міндеттемелер бойынша жауапкершілік
3	Әкімшілік жауапкершілік	Кәмелетке толмағандардың әкімшілік жауапкершілігі
4	Қылмыстық жауапкершілік	Кәмелетке толмағандардың қылмыстық жауапкершілігі
2-бөлім. Цифрлық құқық және қауіпсіздік		
5	Киберқылмыстар және олардан қорғану	Дропперлік, фишинг, вишинг: олардан қорғану алгоритмі және құқықтық жауапкершілік
6	Кибербуллинг және жалған ақпарат	Кибербуллинг және жалған ақпарат таратқаны үшін жауапкершілік
7	Цифрлық ортадағы авторлық құқық	Авторлық құқық және контентті коммерциялық мақсатта пайдалану
8	Дербес деректерді қорғау.	Цифрлық із және дербес деректерді құқықтық қорғау
3-бөлім.Құқықтық мәселені зерделеу бойынша шағын зерттеу		
9	Зерттеу кезеңдері	Мәселені таңдау, деректерді жинау, талдау, рәсімдеу, таныстыру
4-бөлім. Практикаға бағытталған жоба		
10	«Жоғары сынып білім алушысының құқықтық навигаторы» жобасы	Мазмұнды әзірлеу және жасау (буклет, чат-бот, посттар, инфографика).
5-бөлім. Дебаттар		
11	Дебаттық турнир	«Кәмелетке толмағандардың жауапкершілігі» дебат турнирі (Цифрлық құқық бұзушылықтар үшін жауаптылық жасын төмендету туралы қарар)

11-сынып

№	Бөлімдер/ тақырыптар	Мазмұны
1-бөлім. Еңбек құқығындағы құқықтық мәртебе және жауаптылық		
1	Кәсіби қызметтің құқықтық аспектілері	Құқықтық мамандық өкілімен кездесу. Резюме құрастыру
2	Кәмелетке толмаған жұмыскерлердің құқықтары	Еңбек шарты, жұмыс уақытының режимі, тыйым салынған еңбек түрлері
2-бөлім. Цифрлық құқық және қауіпсіздік (тереңдетілген)		
3	ЭЦҚ және биометрия	Цифрлық қолтаңба және биометрия. Электронды коммерция және тұтынушы құқығы
4	Жасанды интеллект және авторлық құқық	Жасанды интеллект, нейрожелілер және жасанды интеллект арқылы жасалған мазмұнға авторлық құқық
5	Компьютерлік ойындарды пайдаланушылардың қауіпсіздігі	Компьютерлік ойындарды пайдаланушылардың құқықтық мәртебесі: донаттар, аккаунттарды ұрлау, виртуалды мүлікті сатып алу
3-бөлім.Құқықтық мәселені зерделеу бойынша шағын зерттеу		
6	Мектеп/өңірдегі құқықтық мәселеге қатысты шағын зерттеу	Кезең-кезеңімен жүзеге асыру: мәселені таңдау, деректерді жинау, талдау, рәсімдеу, таныстыру
4-бөлім. Практикаға бағытталған жоба		
7	Менің мектебімдегі/ қаламдағы «Заң мен Тәртіп» жобасы	Жоба паспортын әзірлеу (жоспар, бюджет, серіктестер, нәтижелер).
5-бөлім. Қорытынды конференция		
8	«Заң мен Тәртіп: менің азаматтық ұстанымым» тақырыбындағы конференция	Жобаларды таныстыру, қорытындылау, рефлексия.

2-параграф. Күтілетін нәтижелер

12. Жалпы орта білім беру деңгейінде «Заң мен Тәртіп» курсын меңгеру нәтижесінде білім алушыларда құқықтық құзыреттілік, өз бетінше заңға сәйкес әрекет етуге дайындық және әлеуметтік-құқықтық жобалауға қабілеттілік қалыптасады.

13. Оқыту нәтижелері курстың «Құқық негіздері» базалық оқу пәнінен ерекшелігін көрсететін практикаға бағыттылығын ескере отырып тұжырымдалған.

Білім алушылар:

– 16-18 жас аралығындағы құқық қабілеттілігі мен әрекет қабілеттілігінің ерекшеліктерін (соның ішінде мәмілелер жасау);

– Қазақстан Республикасы азаматтарының 14, 16 және 18 жастағы құқықтық мәртебесіндегі айырмашылықтарды;

– цифрлық және шынайы ортадағы құқыққа қайшы әрекеттердің негізгі белгілерін анықтау, алдын алу және оларға шағым түсіру үшін жеткілікті деңгейде (дропперлік, фишинг, вишинг, кибербуллинг, жалған ақпарат тарату) ажыратуды;

– цифрлық ортадағы авторлық құқықтың негіздерін (контентті заңды және заңсыз қолдануды);

– құқықтық жауаптылық түрлерін (азаматтық-құқықтық, әкімшілік, қылмыстық) және олардың жас ерекшелігіне қарай шектерін;

– кәмелетке толмағандардың еңбек құқықтарының негіздерін (шарт жасасу, жұмыс тәртібі, тыйым салынған әрекет);

– әртүрлі салалардағы кәсіби қызметтің құқықтық аспектілерін және кәсіби қателіктердің құқықтық салдарын;

– нормативті-құқықтық актілерді және оларды талдау қағидаттарын *біледі.*

Білім алушылар:

– еңбек шарты, резюме жобаларын құрастыруды;

– құқықтық тәуекел жағдайларында (цифрлық алаяқтық, үшінші тұлғалардың қысымы, құқықтардың бұзылуы) қауіпсіз мінез-құлық алгоритмдерін әзірлеуді;

– сауалнама, бақылау және құжаттарды талдау әдістерін қолдана отырып, құқықтық проблемалар бойынша шағын зерттеу жүргізуді;

– ашық статистикалық деректермен (кестелер, диаграммалар, 3–5 жылдық динамика) жұмыс істеуді;

– медиаконтентті (әлеуметтік желілер, блогтар, жаңалықтар) құқықтық сана мен құқықтық мәдениетке әсері тұрғысынан талдауды;

– жобалық және зерттеу әрекетінің нәтижелерін постер, презентация, жадынама, буклет, чат-бот, инфографика, әлеуметтік ролик форматтарында ұсынуды;

– құқық нормаларына (ҚР Азаматтық кодексі, ӘҚБтК, ҚК, БҰҰ Конвенциясы) сүйене отырып, оқу дебаттарында, кейстер мен имитациялық ойындарда құқықтық ұстанымды дәлелді қорғауды;

– әлеуметтік-құқықтық жобаларды әзірлеу және іске асыруды (жоба паспорты, ресурстар мен серіктестерді айқындау);

– құқықтық өнімдердің (жадынамалар, посттар, буклеттер) нақтылығын, қолжетімділігін және практикалық қажеттілігін бағалауды *орындай алады.*

Білім алушыларда келесі дағдылар қалыптасады / тәжірибе жинақтайды:

– құқықтық кейстерді талдау;

– өздерінің құқықтық өнімдері мен әлеуметтік жобаларын әзірлеу және қорғау;

– аудитория алдында (оның ішінде заңгерлер, әділет органдарының өкілдері, учаскелік инспекторлар сияқты шақырылған мамандар қатысуымен) зерттеу немесе жоба нәтижелерін көпшілікке ұсыну;

– құқықтық пікірсайыстарға қатысу;

– нормативтік құқықтық құжаттармен (ҚР Азаматтық кодексі, ӘҚБтК, Еңбек кодексі, «Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы» заң, БҰҰ Конвенциясы) жұмыс істеу.

Жеке тұлғалық нәтижелер:

– қалыптасқан жауапты құқықтық мінез-құлық;

– құқыққа қайшы (соның ішінде цифрлық алаяқтық, дропперлік) әрекеттерге тартылуға қарсы тұруға дайындық;

– өз іс-әрекеттерін заң тұрғысынан саралау;

– саналы азаматтық ұстаным және қоғамдық тәртіптің негізі ретінде заңдылық құндылығын түсіну;

– цифрлық және қалыпты ортада қауіпсіз мінез-құлыққа бағытталған ұстаным;

– болашақ кәсіби қызметтің құқықтық аспектілерін ескере отырып, саналы кәсіби таңдау жасауға дайындық.

Категория	10 – сынып (базалық деңгей)	11 -сынып (тереңдетілген деңгей)
Заңдарды білу	Өз құқықтары мен міндеттерін, жауапкершілікке тартылу жас шектерін, цифрлық құқық негіздерін біледі	Еңбек құқықтарын, кәсіптердің құқықтық аспектілерін және бала құқықтарының даму эволюциясын біледі
Кейстермен жұмыс	Тұрмыстық немесе цифрлық жағдаяттарды талдап, құқық бұзушылықты анықтайды және тиісті бапты көрсетеді	Кәсіби салдары бар көп субъектілі кейсті талдайды, бірнеше нормаларды салыстырады
Алгоритмдер	Дайын алгоритмді (скриншот жасау → бұғаттау → хабарлау) орындайды және қолданады	Жаңа құқықтық жағдай үшін өз бетінше әрекет ету алгоритмін құрастырады
Жобалық әрекет	Сыныптастарына арналған буклет, жадынама, пост немесе чат-бот әзірлейді	Заңгерлермен, әкімдікпен және үкіметтік емес ұйымдармен бірлесіп, іске асырылу мүмкіндігін талдай отырып, әлеуметтік жоба әзірлейді
Зерттеу	Мәселені сипаттайды, шағын сауалнама жүргізеді және талдамалық анықтама рәсімдейді	Сауалнама жүргізеді, 3-5 жылдық статистикалық деректерді талдайды, тарихи құжаттармен жұмыс істейді

		және медиаконтентті талдайды
Құқықтық дәлел	Бір заң бабының негізінде өз ұстанымын дәлелдейді	Бірнеше құқық норманы салыстырады және дебаттарда прецеденттік тәсілді қолданады
Презентация форматы	Постер, презентация, жадынама, буклет	Зерттеу жұмысы, әлеуметтік жоба, пікірсайыс, конференция.

3-параграф. Ұзақ мерзімді жоспар

10-11 сыныптарға арналған «Заң мен Тәртіп» курсын іске асырудың ұзақ мерзімді жоспары

14. Ұзақ мерзімді жоспар курс бойынша оқытудың мазмұны мен құрылымын айқындайды.

10- сынып:

№	Бөлімдер / тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1 бөлім. Әкімшілік және қылмыстық құқықтағы құқықтық мәртебе және жауапкершілік		
1	Кәмелетке толмағандардың құқықтық мәртебесі	Құқықтық жағдаяттар негізінде 16-18 жас аралығындағы кәмелетке толмағандардың құқықтық мәртебесінің ерекшеліктерін талдау(жеке кәсіпкерлікті ашу, шығынды өтеу)
2	Азаматтық-құқықтық жауапкершілік	Кейстерді талдау арқылы азаматтық-құқықтық жауапкершілік шегін анықтау
3	Әкімшілік жауапкершілік	Әкімшілік теріс қылық үшін жауапкершілік шараларын анықтау
4	Қылмыстық жауапкершілік	Қылмыстық теріс қылық және қылмыс үшін жауапкершілік шараларын анықтау
2 бөлім. Цифрлық құқық және қауіпсіздік		
5	Дропперлік, фишинг, вишинг	Киберқылмыстардан қорғану үшін «Құқықтық қалқан» чек-парағын әзірлеу
6	Кибербуллинг және жалған ақпарат (фейк) таратқаны үшін жауапкершілік	Нақты мысалдар негізінде кибербуллинг пен жалған ақпарат таратудың құқықтық салдарын талдау
7	Авторлық құқық және цифрлық ортада контентті коммерциялық мақсатта пайдалану	Контентті заңсыз пайдалануды болдырмау үшін авторлық құқық нормаларын қолдану

8	Цифрлық із және жеке деректер	Желідегі қауіпсіз мінез-құлық алгоритмін жасау
3 - бөлім. Зерттеу		
9	Дайындық кезеңі: мәселені таңдау және гипотезаны құрастыру	Зерттеу объектісі мен гипотезаны анықтау
10	Әдіснамалық кезең: әдістерді таңдау және алғашқы деректерді жинақтау	Зерттеу құралдарын (сауалнама, контент-талдау) әзірлеу
11	Талдау кезеңі: деректерді өңдеу және сараптамалық анықтаманы рәсімдеу	Нәтижелерді қолданыстағы заңнамамен салыстыру, ақпаратты жүйелеу және қорытындыларды тұжырымдау
12	Практикаға бағытталған кезең: ұсынымдар әзірлеу және жұмысты рәсімдеу	Зерттеу нәтижелерін рәсімдеуде мәселені шешудің құқықтық жолдарын (алгоритмдер, жадынамалар) ұсыну
13	Зерттеу жұмыстарын таныстыру (презентация)	Нәтижелерді таныстыру, пікірталас жүргізу дағдыларын көрсету
4 - бөлім. Практикаға бағытталған жоба		
14	«Жоғары сынып білім алушысының құқықтық навигаторы» жобасын әзірлеу	Жобаның идеясы мен форматын анықтау (буклет, чат-бот, посттар)
15	Жоба контентін құрастыру	ЖИ қолдану және құқықтық нормаларды сақтау арқылы жобаның контентін құрастыру
16	Презентация және рефлексия: критерийлер бойынша жобаларды бағалау	Жобалық жұмыстар бойынша бағалау SWOT-талдауын жасау
5-бөлім. Дебаттар/Конференция		
17	Дебат турнирі «Кәмелетке толмағандардың жауапкершілігі» Қарар *«Бұл палата цифрлық ортадағы құқық бұзушылықтар (кибербуллинг, цифрлық қарақшылық, хакерлік/жүйені заңсыз бұзу) үшін толық заңдық жауапкершілікке тартылу жасын 14 жасқа дейін төмендету керек деп есептейді».*	Пікірталас барысында құқықтық нормаларға сүйене отырып, заңдық тұрғыдан сауатты түрде өз ұстанымын дәлелдеу

11 сынып:

№	Бөлімдер / тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1 бөлім. Еңбек құқығындағы құқықтық мәртебе және жауапкершілік		
1	Кәсіби қызметтің құқықтық аспектілері	Кәсіби қызметті реттейтін нормативті құқықтық базаны талдау

2	Құқық саласы өкілімен кәсіби кездесу	Құқық саласындағы тәжірибелі маманнан сұхбат алу үшін мазмұнды сұрақтар құрастыру
3	Кәмелетке толмаған жұмыскерлердің құқықтары	Еңбек шартының, үлгісін толтыру
4	Жұмысқа орналасуға арналған түйіндеме	Нақты бос жұмыс орнына іскерлік стильде түйіндеме құрастыру
2 бөлім. Цифрлық құқық және қауіпсіздік		
5	Цифрлық қолтаңба және биометрия	ЭЦҚ мен биометриялық сәйкестендіруді қолдану алгоритмін жобалау
6	Электронды коммерция және тұтынушы құқығы	Онлайн сауда жасаудың тәуекелдері мен қорғанудың құқықтық тәсілдерін бағалау
7	Жасанды интеллект, нейрожелілер және авторлық құқық	Контентті пайдалануда құқықтық және этикалық тәуекелдерді көрнекі түрде бейнелеу
8	Компьютерлік ойындар пайдаланушысының цифрлық қауіпсіздігі: донаттар мен ойын ішіндегі сатып алулар кезінде қаржыны қорғау алгоритмдері	Компьютерлік ойындар пайдаланушысының құқықтарын қорғау алгоритмдерін қолдану
3-бөлім. Зерттеу		
9	Дайындық кезеңі: мәселені таңдау және гипотезаны құрастыру	Зерттеу объектісін және гипотезасын анықтау
10	Әдіснамалық кезең: әдістерді таңдау және алғашқы деректерді жинақтау	Деректерді жинау құралдарын әзірлеу
11	Талдау кезеңі: деректерді өңдеу және сараптамалық анықтаманы рәсімдеу	Нәтижелерді қолданыстағы заңнамамен салыстыру және қорытындыларды бекіту арқылы ақпаратты құрылымдау
12	Тәжірибеге бағытталған кезең: ұсыныстар әзірлеу және жұмысты рәсімдеу	Құқықтық шешімдер (алгоритмдер, жадынамалар) ұсыну
13	Зерттеу жұмыстарын таныстыру	Зерттеу жұмысының негізгі ережелерін қорғау, пікірталас жүргізу дағдыларын көрсету
4-бөлім. Жобалық практикум және конференция		
14	«Менің мектебімдегі/қаламдағы заң мен тәртіп» жобасын әзірлеу	Жобаның идеясы мен форматын анықтау (буклет, чат-бот, посттар)
15	Жоба мазмұнын құру: жобалық құжатнама (жоспар, бюджет, серіктестер, нәтижелер) әзірлеу	Ресурстар мен серіктестерді көрсете отырып жобаның паспортын әзірлеу
5-бөлім. Дебаттар/Конференция		

16	Қорытынды конференция: «Заң мен Тәртіп: менің азаматтық ұстанымым»	Әлеуметтік жобаларды аудитория алдында қорғау
17	Курс қорытындысы: «Курс мазмұнынан маған өмірде не қажет болуы мүмкін?» рефлексия	Кері байланыс беру, рефлексияға қатысу

15. Бөлімді және тақырыптарды оқытуға арналған сағат санын мұғалім бөледі.

16. 8-9- сыныптардың бағдарламасымен сабақтастық

Негізгі дағды	8-9 сыныптар (не істей біледі)	10-11 сыныптар (тереңдету)
Кейстермен жұмыс	Тұрмыстық жағдаятты талдайды, заң бұзушылықты анықтайды.	Кәсіби салдары бар көпсубъектілі кейсті талдайды.
Әрекет алгоритмдері	«скриншот → бұғаттау → хабарлау» алгоритмін орындайды	Жаңа жағдаят үшін өз алгоритмін құрастырады.
Жобалық әрекет	Сыныптастарына арналған буклет / жадынама әзірлейді.	Серіктестерді тарта отырып және іске асырылу мүмкіндігін талдай отырып, әлеуметтік жоба әзірлейді.
Зерттеу	Мәселені сипаттайды.	Сауалнама жүргізеді, статистиканы талдайды, тарихи құжаттармен жұмыс істейді, медиаконтентті талдайды.
Құқықтық дәлел	Заңның бабын атайды.	Бірнеше құқықтық норманы салыстырады, прецеденттік тәсілді қолданады (дебат түрінде)

4-параграф. Оқу процесін ұйымдастыру

17.Сабақ өткізу формалары: практикумдар, кейстер, дебаттар, жобалық жұмыс, шағын зерттеу жұмыстары.

10-сыныпта тұрмыстық жағдайлар мен интернет кеңістігінде құқықтық сауаттылықты арттыруға және әрекет ету алгоритмдерін меңгеруге басымдық беріледі.

11-сыныпта талдамалық және жобалық компонент күшейтіледі, кәсіби қызметке дайындыққа бағытталады.

Бағалау жүйесі жинақтаушы сипатта жүзеге асырылады: портфолио (жоба, зерттеу, дебаттар) негізінде жүргізіледі, дәстүрлі тестілеу қарастырылмайды.

бұйрығына 129-қосымша

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 399 бұйрығына 134-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Жеке қауіпсіздік» курсының үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Жеке қауіпсіздік» курсының үлгілік оқу бағдарламасы Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңына, Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрығымен бекітілген Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына, сондай-ақ білім беру және балалардың құқықтары мен қауіпсіздігін қорғау саласындағы Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес әзірленді.

2. «Жеке қауіпсіздік» курсы тәжірибеге бағдарланған сипатқа ие және білім алушылардың дербес ересек өмірге дайындық кезеңінде қауіпсіз әрі жауапты мінез-құлық, өз эмоцияларын реттеу, психологиялық тұрақтылық, қауіптерді анықтау және бағалау, саналы шешімдер қабылдау, қарым-қатынас жасау және қолдауға уақытылы жүгіну дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.

3. Курстың мазмұны балалардың құқықтары мен қауіпсіздігін қорғау саласындағы мемлекеттік саясаттың басымдықтарымен айқындалады және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2026 жылғы 29 қаңтардағы № 56 қаулысымен бекітілген «Қазақстан балалары» 2026–2030 жылдарға арналған тұжырымдамасының ережелерін, сондай-ақ білім беру, балалардың құқықтары мен әл-ауқатын қорғау саласындағы Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерін ескереді.

4. Курсты іске асыру барысында 10–11-сынып білім алушыларының дербестігінің, жеке және әлеуметтік жауапкершілігінің дамуына, болашақ мамандығын айқындауына, әлеуметтік және цифрлық қарым-қатынас аясының кеңеюіне, сондай-ақ өз бетінше ересек өмірге дайындық жағдайында тәуекелдерді бағалау және дәйекті шешімдер қабылдау қажеттілігіне байланысты жас және психологиялық ерекшеліктері ескеріледі. Курсты ұйымдастыру жалпы орта білім беру деңгейінің және білім беру ортасының ерекшеліктерін ескере отырып жүзеге асырылады.

5. Курстың мақсаты: білім алушылардың ересек өмірге дайындық барысында психологиялық тұрғыдан қауіпсіз және жауапты мінез-құлық, өз эмоцияларын реттеу, өмірлік жағдаяттар мен қауіптерді талдау, шешім қабылдау, өз құқықтары мен мүдделерін қорғау және уақытылы қолдау алу үшін жүгіну дағдыларын дамыту.

6. Курстың міндеттері:

1) эмоцияларды түсіну, өзін-өзі реттеу дағдылары мен психологиялық тұрақтылықты дамыту;
2) алаяқтықты, дропперлікті, цифрлық айла-шарғыларды (манипуляция) және арбау ықпалын қоса алғанда, әлеуметтік, цифрлық, қаржылық және құқықтық тәуекелдерді анықтау қабілетін жетілдіру;
3) қарым-қатынас жасау, ынтымақтастық, жеке шекараларды қорғау дағдыларын дамыту;
4) өмірлік жағдаяттарды талдау, қауіптер мен әртүрлі әрекет нұсқаларының салдарын бағалау қабілетін қалыптастыру;
5) дербестікті, жауапкершілікті және білім алу мен кәсіби бағытын саналы түрде айқындауға дайындау;
6) қауіпсіз мінез-құлық стратегиясын таңдау, қолжетімді ресурстарды пайдалану және көмек сұрауға уақытылы жүгіну дағдыларын нығайту.

2-тарау. Курс мазмұнының құрылымы

1-параграф. Курстың мазмұны

7. «Жеке қауіпсіздік» курсы бойынша оқу жүктемесінің көлемі:
10-сыныпта – аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 17 сағат;
11-сыныпта – аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 17 сағат.

8. Курстың мазмұны материалдың 10-сыныптан 11-сыныпқа қарай бірізді күрделенуін және сабақтастығын қамтамасыз ететін бөлімдер бойынша құрылымдалған:

Бөлім	10 сыныптың мазмұны	11 сыныптың мазмұны
1-бөлім. Психологиялық тұрақтылық, өзін-өзі реттеу және тұлғалық ресурстар	Психологиялық тұрақтылық, өз, эмоциясын реттеу дағдыларын және күйзелісті еңсеру қабілетін қалыптастыру. Өзінің эмоционалдық жағдайы мен тұлғалық ресурстарын түсіну, жүктеме көбейіп, белгісіздік жағдайы туындаған кезде ішкі тепе-теңдікті сақтай білу қабілетін дамыту.	Ересек өмірге қадам басқан кездегі психологиялық тұрақтылығын сақтау. Өзін-өзі реттеу, күйзелісті басқару және өзгерістерге бейімделу дағдыларын жетілдіру, тұлғалық және сыртқы қолдау ресурстарын пайдалана білу қабілетін нығайту.
2-бөлім. Коммуникативтік құзыреттілік және	Дұрыс қарым-қатынас жасау, диалог жүргізу және ынтымақтастық дағдыларын дамыту.	Қарым-қатынас және командалық дағдыларды жетілдіру, қақтығыстарды жанжалсыз шешу,

әлеуметтік қарым-қатынас дағдылары	Қақтығыстарды шешу, жеке шекараларды сақтау, буллингке, зорлық-зомбылыққа және психологиялық қысымға қарсы тұру, әлеуметтік және цифрлық ортада қауіпсіз қарым-қатынас жасау дағдыларын жақсарту.	буллингтің, зорлық-зомбылықтың және жеке шекаралардың бұзылуының алдын алу қабілетін дамыту, топта тиімді өзара әрекеттесу және жауапкершілікті бөлісу дағдыларын қалыптастыру. Қаржылық және ғаламтор-алаяқтықты, дропперлікті, кредиттік тәуекелдерді, цифрлық айла-шарғы мен арбау ықпалын тану, сондай-ақ деструктивті топтар мен қылмыстық схемаларға тартылудан қорғанудың қауіпсіз тәсілдерін таңдау дағдыларын жетілдіру.
3-бөлім. Тұлғалық және кәсіби бағыт-бағдарды қалыптастыру, көшбасшылық және жауапкершілік	Өз бетінше шешім қабылдау дағдыларын дамыту, көшбасшылық қасиеттер мен өз таңдауы үшін жауапкершілікті сезіндіру. Өмірлік мақсаттар мен құндылықтарды ұғыну, білім беру және кәсіби бағдарын айқындаудың негіздерін қалыптастыру.	Тұлғалық және кәсіби бағытын айқындауды тереңдету, көшбасшылық әлеует пен дербестікті дамыту. Жауапты шешімдер қабылдауға, өмірлік және кәсіби даму бағытын айқындауға және әртүрлі әлеуметтік рөлдерді атқаруға дайындықты қалыптастыру. Ересек өмірге қауіпсіз қадам басуға дайындықты, әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік негіздерін, еңбек және азаматтық құқықтарды түсінуді, дағдарыстық және төтенше жағдайларда құқыққа сай мінез-құлық тәсілдерін таңдауды және өз құқықтарын қорғауды қалыптастыру.

Курс мазмұны білім алушылардың бойында «Адал азамат» құндылықтарын: «Тәуелсіздік және Отаншылдық», «Бірлік және ЫІнтымақ», «Әділдік және Жауапкершілік», «Заң және Тәртіп», «Еңбекқорлық және Кәсіби біліктілік», «Жасампаздық және Жаңашылдық» құндылықтарын қалыптастыруға; салауатты өмір салты мәдениетін дамытуға; денсаулықты нығайтуға, жеке қауіпсіздік пен психологиялық әл-ауқатты қамтамасыз етуге; адамның құқықтары мен қадір-қасиетін құрметтеуге; әлеуметтік және азаматтық жауапкершілігін қалыптастыруға; дербестік пен саналы таңдау жасау қабілетін дамытуға, сондай-ақ ересек өмірге қауіпсіз қадам басуға дайын болуды үйретуге бағытталған.

Курстың пәнаралық байланыстары «Құқық негіздері», «Информатика», «Биология» және «Қазақстан тарихы» оқу пәндерімен: құқық негіздерімен – кәмелетке толмағандар мен кәмелетке толған азаматтардың құқықтары мен жауапкершілігі, құқыққа сай мінез-құлық, еңбек және азаматтық құқықтар және оларды қорғау тәсілдері мәселелерін; информатикамен – цифрлық қауіпсіздік, дербес деректерді қорғау, ғаламтор-алаяқтықты, цифрлық айла-шарғы және өзге де цифрлық тәуекелдерді тану мәселелерін; биологиямен – күйзеліс пен эмоциялық шиеленістің адам жағдайына әсері, денсаулықты сақтауға бағытталған мінез-құлық және физикалық әрі психологиялық әл-ауқатты сақтау мәселелерін; тарихпен – азаматтық жауапкершілік, әлеуметтік нормалар мен құндылықтар, тұлғаның рөлі және адамның қоғам алдындағы жауапкершілігі мәселелерін кіріктіруді көздейді.

2-параграф. Ұзақмерзімді жоспар

9. Ұзақмерзімді жоспар курс мазмұнының оқу тоқсандары бойынша бөлінуін айқындайды және тақырыптардың атауын, сағат санын және әрбір оқу сағатына арналған нақтыланған оқу мақсаттарын қамтиды.

10. Педагог-психолог бағдарламада белгіленген тақырыптарды, оқу мақсаттарын, курстың базалық мазмұнын және оқу жүктемесінің көлемін өзгертпей, білім алушылардың жас және жеке психологиялық ерекшеліктерін, ерекше білім беру қажеттіліктерін, сондай-ақ білім беру ұйымының түрі мен сыныптың ерекшеліктерін ескере отырып, нақты әдістемелік тәсілдерді, сабақтарды ұйымдастыру нысандарын және практикалық тапсырмаларды таңдауға құқылы.

10-сынып

№	Тақырыптар	Оқу мақсаты
	І тоқсан	
1	Психологиялық тұрақтылық, эмоционалдық жағдай және тұлғалық ресурстар	– эмоционалдық жағдай мен тұлғалық ресурстардың психологиялық тұрақтылыққа әсерін талдау;
2	Күнделікті өмірдегі эмоциялар және өзін-өзі реттеу	– күнделікті жағдаяттарда эмоционалдық өзін-өзі реттеу тәсілдерін қолдану;

3	Қаржылық қауіпсіздік және цифрлық гигиена: ғаламтор-алаяқтықты, дропперлікті және кредиттік тәуекелдерді тану	– қауіпсіз мінез-құлық тәсілін таңдау үшін ғаламтор-алаяқтықтың, дропперліктің және кредиттік тәуекелдердің белгілерін бағалау;
4	Эмоционалдық тепе-теңдікті қалпына келтіру тәсілдері	– жағдаятты ескере отырып, эмоционалдық тепе-теңдікті қалпына келтірудің дұрыс тәсілдерін қолдану;
	II тоқсан	
5	Тұлғалық ресурстар және оларды қиын жағдайларда пайдалану жолдары	– қиын жағдаяттарды еңсеру үшін ішкі және сыртқы тұлғалық ресурстарды пайдалану;
6	Күйзелістік жағдайлар және оларды еңсерудің стратегиялары	– күйзелістік жағдайдың ерекшеліктерін ескере отырып, оны еңсерудің стратегиясын таңдау;
7	Деструктивті топтарға, секталарға және қылмыстық схемаларға тартылуға қарсы іс-қимыл	– деструктивті топтарға, секталарға және қылмыстық схемаларға тартылуға қарсы іс-қимылдың қауіпсіз тәсілін таңдау;
8	Психологиялық қолдау ресурстары және көмекке жүгіну	– қиын жағдайларда психологиялық қолдауға жүгінудің қауіпсіз тәсілдерін таңдау;
	III тоқсан	
9	Тиімді тұлғааралық қарым-қатынастың негіздері	– әртүрлі жағдайларда тиімді қарым-қатынас жасау тәсілдерін қолдану;
10	Коммуникативтік мінез-құлық және құрдастарымен қарым-қатынас	– құрдастарымен қарым-қатынас барысында өз мінез-құлқының ерекшеліктерін ескеру;
11	Өз пікірін дәйекті жеткізу және мұқият тыңдау	– тұлғааралық қарым-қатынас барысында дәлелмен сөйлеу және мұқият тыңдау тәсілдерін қолдану;
12	Қақтығысты жағдайларды ушықтырмай шешу тәсілдері	– тұлғааралық қақтығыстарды жанжалсыз шешудің стратегияларын қолдану;
13	Өзінің және басқа адамдардың жеке шекараларын құрметтеу	– басқа адамдардың шекараларын құрметтей отырып, жеке шекараларды қорғаудың қауіпсіз тәсілдерін үйрену;
14	Буллинг және психологиялық қысым кезіндегі қауіпсіз мінез-құлық стратегиялары	– буллинг пен қысым көрсету қаупі туындаған жағдайда қауіпсіз мінез-құлық және көмекке жүгіну алгоритмдерін қолдану;
	IV тоқсан	
15	Құндылықтар, өмірлік мақсаттар және жеке басымдықтар	– маңызды шешімдер қабылдау кезінде жеке құндылықтар, өмірлік мақсаттар мен

		басымдықтардың өзара байланысын талдау;
16	Бастамашылдық, көшбасшылық қасиеттер және жауапты шешім қабылдау	– көшбасшылық бастама таныту кезінде қабылданатын шешімдердің салдарын бағалау;
17	Кәсіби қызығушылықтар және білім алу мүмкіндіктері	– өз қызығушылықтары мен қабілеттерін одан әрі білім алу және кәсіби даму бағыттарымен сәйкестендіру.

11 сынып

№	Тақырыптар	Оқу мақсаты
	I тоқсан	
1	Өмірлік өзгерістер жағдайындағы психологиялық тұрақтылық және бейімделу	– өмірлік өзгерістер жағдайындағы бейімделудің жеке ерекшеліктері мен ресурстарын талдау;
2	Эмоционалдық шиеленісті басқару және психологиялық әл-ауқатты сақтау	– жоғары жүктеме жағдайында психологиялық әл-ауқатты сақтау үшін эмоционалдық өзін-өзі реттеу тәсілдерін қолдану;
3	Кәмелетке толған адамның құқықтық қауіпсіздігі: әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік негіздері	– кәмелетке толған адамның әкімшілік және қылмыстық жауапкершілігін ескере отырып, құқыққа сай мінез-құлық тәсілін негіздеу;
4	Ересек өмірге қадам басу кезіндегі еңбек және азаматтық қауіпсіздік	– ересек өмірге қадам басу кезінде еңбек және азаматтық құқықтарды қорғаудың құқыққа сай тәсілдерін таңдау;
	II тоқсан	
5	Төтенше және дағдарыстық жағдайлардағы іс-қимыл алгоритмдері және құқықтарды қорғау	– төтенше және дағдарыстық жағдайларда қауіпсіз іс-қимыл жасау және құқықтарды қорғау алгоритмдерін қолдану;
6	Күйзелістік жағдайларды еңсерудің психологиялық стратегиялары	– күйзеліс жағдайында психологиялық тұрғыдан әрекет етудің тиімді тәсілдерін анықтау;
7	Оқу жүктемесі шамадан тыс көп кездегі эмоциялық шиеленісті еңсеру	– оқу және емтихан жүктемесі жағдайында эмоционалдық шиеленісті еңсеру стратегияларын қолдану;
8	Өз бетімен өмір сүруге психологиялық дайындық	– дербес өмірдің жаңа жағдайларына көшу кезінде бейімделу ресурстарын пайдалану;
	III тоқсан	
9	Күрделі әлеуметтік жағдайлардағы қарым-қатынас	– күрделі әлеуметтік жағдайларда тиімді қарым-қатынас тәсілдерін таңдау;

10	Топтағы қарым-қатынас және рөлдерді бөлу	– топта әртүрлі әлеуметтік рөлдерді орындау кезінде жауапты қарым-қатынас тәсілдерін қолдану;
11	Келіссөз жүргізу, өз пікірін дәлелдеу және өзара түсіністікке қол жеткізу	– қолайлы шешімдерге қол жеткізу үшін дәлелдеу және келіссөз жүргізу тәсілдерін қолдану;
12	Қақтығысты шиеленістірмеу және қарым-қатынасты қалпына келтіру	– қақтығыстың өршуіне жол бермеу және қарым-қатынасты қалпына келтіру әдістерін қолдану;
13	Буллинг пен психологиялық қысым жағдайларындағы қауіпсіз қарым-қатынас	– қауіпсіз әрекет ету тәсілін таңдау үшін манипуляция, жәбірлеу (буллинг) және зорлық-зомбылық қаупін анықтап, бағалай білу
14	Күрделі жағдайлардағы қауіпсіз мінез-құлық және көмек сұрау жолдары	– дағдарыстық жағдайларда қауіпсіз мінез-құлық және көмекке жүгіну алгоритмдерін қолдану;
IV тоқсан		
15	Саналы таңдау және тұлғалық дамудың келешегі	– жеке құндылықтар мен қабілеттерді одан әрі тұлғалық даму мүмкіндігімен сәйкестендіру;
16	Көшбасшылық, дербестік және қабылдаған шешіміне жауаптылық	– дербес таңдау салдары үшін жеке және әлеуметтік жауапкершілікті бағалау;
17	Болашақ мамандығын айқындау және жеке білім алу траекториясын қалыптастыру	– жеке ресурстарды ескере отырып, жеке білім беру және кәсіби бағытты негіздеу.

3-параграф. Күтілетін нәтижелер

11. Курс соңында білім алушылар:

10-сынып

– психологиялық әл-ауқатты сақтау үшін психологиялық тұрақтылықтың, эмоционалдық өзін-өзі реттеудің және тұлғалық ресурстардың маңызын;

– күйзелістік жағдайларға эмоционалдық жауап беру ерекшеліктерін және күйзелісті еңсерудің негізгі тәсілдерін;

– конструктивті қарым-қатынас, тұлғааралық өзара іс-қимыл және жанжалды жағдайларды шешу негіздерін;

– буллинг пен психологиялық қысым жағдайында жеке шекаралардың, қауіпсіз өзара іс-қимылдың және уақтылы қолдау алуға жүгінудің маңызын;

– ғаламтор-алаяқтықтың, дропперліктің және кредиттік тәуекелдердің негізгі белгілерін, цифрлық гигиена қағидаларын;

– деструктивті топтарға, секталарға және қылмыстық схемаларға тартылудың негізгі тәуекелдерін;

– жеке құндылықтардың, өмірлік мақсаттардың, көшбасшылықтың, жауапкершіліктің және кәсіби өзін-өзі айқындаудың өзара байланысын біледі.

– өзінің эмоционалдық жағдайын танып, оны реттеу тәсілдерін анықтай алуды;

– тұлғалық ресурстарды анықтап, күйзелістік жағдайларды еңсерудің стратегияларын таңдай алуды;

– тұлғааралық өзара іс-қимыл жағдайларын талдап, қарым-қатынас тәсілдерін таңдай алуды;

– жанжалды жағдайларды, буллинг пен психологиялық қысымды танып, қауіпсіз әрекет ету тәсілдерін таңдай алуды;

– интернет-алаяқтықтың, дропперліктің және кредиттік тәуекелдердің белгілерін танып, ықтимал салдарын бағалай алуды;

– деструктивті топтарға, секталарға және қылмыстық схемаларға тартылу белгілерін танып, оған қарсы іс-қимылдың қауіпсіз тәсілдерін таңдай алуды;

– жеке құндылықтарын, қызығушылықтары мен қабілеттерін өмірлік мақсаттарымен және білім алу мүмкіндіктерімен сәйкестендіре алуды жасай алады.

– эмоционалдық өзін-өзі реттеу және психологиялық тепе-теңдікті сақтау тәсілдерін;

– конструктивті қарым-қатынас жасау, ынтымақтастық және жанжалды жағдайларды шешу тәсілдерін;

– жеке шекараларды белгілеу және қорғау тәсілдерін;

– буллинг пен психологиялық қысымға қауіпсіз әрекет ету тәсілдерін;

– ғаламтор-алаяқтық, дропперлік және кредиттік тәуекелдер белгілері анықталған жағдайда цифрлық гигиена қағидалары мен қауіпсіз мінез-құлық тәсілдерін;

– деструктивті топтарға, секталарға және қылмыстық схемаларға тартылуға қарсы іс-қимылдың қауіпсіз тәсілдерін;

– психологиялық және әлеуметтік қолдау алуға уақтылы жүгіну тәсілдерін;

– жеке және кәсіби таңдау жағдайларында жауапты шешімдер қабылдау тәсілдерін қолданады.

11-сынып

– өзгерістер, белгісіздік және жоғары жүктеме жағдайларында тұлғаның психологиялық тұрақтылығы мен бейімделу ерекшеліктерін;

– күрделі жағдайларда психологиялық әл-ауқатты сақтауға және конструктивті әрекет етуге қажетті жеке және әлеуметтік ресурстарды;

– күрделі әлеуметтік жағдайлардағы қарым-қатынас, топтық өзара іс-қимыл, келіссөздер жүргізу және жанжалдың өршуінің алдын алу ерекшеліктерін;

–зорлық-зомбылықтың, буллингтің және айла-шарғы (манипуляциялық) ықпалдың белгілерін, сондай-ақ қауіпсіз мінез-құлық пен көмекке жүгінудің негізгі стратегияларын;

– кәмелетке толғандардың әкімшілік және қылмыстық жауапкершілігінің негіздерін;

– негізгі еңбек және азаматтық құқықтарды, ересек өмірге қадам басу кезінде оларды қорғау тәсілдерін;

– төтенше және дағдарыстық жағдайларда қауіпсіз әрекет етудің негізгі қағидалары мен алгоритмдерін;

– саналы өмірлік және кәсіби таңдау жасаудың, көшбасшылықтың, дербестіктің және қабылданған шешімдердің салдары үшін жауапкершіліктің негіздерін біледі.

– өзгерістер мен жоғары жүктеме жағдайларында психологиялық әл-ауқатты сақтауға қажетті жеке және әлеуметтік ресурстарды анықтай алуды;

– күйзелістік жағдайларды талдап, жаңа жағдайларға бейімделу мен конструктивті әрекет етудің тәсілдерін таңдай алуды;

– күрделі өзара іс-қимыл жағдайларын талдап, конструктивті қарым-қатынас, келіссөздер жүргізу және жанжалдың өршуінің алдын алу тәсілдерін таңдай алуды;

– зорлық-зомбылық, буллинг және айла-шарғы (манипуляциялық) ықпал көріністерін танып, қауіпсіз мінез-құлық стратегияларын таңдай алуды;

– кәмелетке толғандардың әкімшілік және қылмыстық жауапкершілігін ескере отырып, құқыққа сай мінез-құлық тәсілдерін анықтай алуды;

– ересек өмірге қадам басу кезінде еңбек және азаматтық құқықтарды қорғау тәсілдерін анықтай алуды;

– төтенше немесе дағдарыстық жағдайдың сипатын ескере отырып, қауіпсіз әрекет ету және құқықтарды қорғау алгоритмін таңдай алуды;

– жеке құндылықтарын, қабілеттері мен мүмкіндіктерін одан әрі білім алу, кәсіби қызмет және дербес өмір сүру перспективаларымен сәйкестендіре алуды жасай алады.

– өзгерістер мен жоғары жүктеме жағдайларында эмоционалдық шиеленісті басқару және психологиялық әл-ауқатты сақтау тәсілдерін;

– күрделі әлеуметтік жағдайларда конструктивті өзара іс-қимыл, дәлелдеу және келіссөздер жүргізу тәсілдерін;

– жанжалдың өршуінің алдын алу және өзара іс-қимылды қалпына келтіру тәсілдерін;

– зорлық-зомбылыққа, буллингке және айла-шарғы (манипуляциялық) ықпалға қауіпсіз әрекет ету тәсілдерін;

– құқыққа сай мінез-құлық және өз құқықтарын қорғау тәсілдерін;

– ересек өмірге қадам басу кезінде еңбек және азаматтық құқықтарды қорғау тәсілдерін;

– төтенше және дағдарыстық жағдайларда қауіпсіз әрекет ету және құқықтарды қорғау алгоритмдерін;

– қолдауға уақытылы жүгіну және қолжетімді ресурстарды пайдалану тәсілдерін;

– өмірлік және кәсіби таңдау жасау кезінде жауапты шешімдер қабылдау тәсілдерін қолданады.

4-параграф. Оқу процесін ұйымдастыру және бағалау

12. Курс сабақтары білім беру үдерісін ұйымдастырудың интерактивті және практикалық бағыттағы әдістері негізінде өткізіледі. Сабақ барысында рөлдік және іскерлік ойындар, пікірталастар, кейс-талдау, практикалық жаттығулар, топтық тапсырмалар, жағдаяттарды модельдеу және рефлексия әдістері қолданылады.

13. Курсты меңгеру нәтижелерін бағалау баға қойылмай қалыптастырушы бағалау арқылы жүзеге асырылады. Білім алушының практикалық қызметке қатысуы, меңгерген білімдері мен дағдыларын оқу және өмірлік жағдаяттарды талдау кезінде қолдану қабілеті, қауіпсіз мінез-құлық тәсілін таңдауының негізділігі және тиісті дағдылардың қалыптасу динамикасы ескеріледі.